Injīl-e-Muqaddas

Asal Yūnānī Matan se
Naya Urdū Tarjumā

Urdu Geo Version

The New Testament in Modern Urdu
Transl. from the Original Greek
Urdu Geo Version (Roman script)

© 2021 Urdu Geo Version
www.urdugeoversion.com

This work is licensed under a Creative Commons Attribution - NonCommercial - NoDerivatives 4.0 International Public License.
https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode

For permissions & requests regarding printing & further formats contact info@urdugeoversion.com.

Injīl-e-Muqaddas

Mattī	**1**
Marqus	**78**
Lūqā	**127**
Yūhannā	**211**
Āmāl	**272**
Romiyoṅ	**350**
1 Kurinthiyoṅ	**385**
2 Kurinthiyoṅ	**417**
Galatiyoṅ	**439**
Ifisiyoṅ	**451**
Filippiyoṅ	**462**
Kulussiyoṅ	**471**
1 Thissalunīkiyoṅ	**479**
2 Thissalunīkiyoṅ	**486**
1 Tīmuthiyus	**490**
2 Tīmuthiyus	**500**
Titus	**507**
Filemon	**512**
Ibrāniyoṅ	**514**
Yāqūb	**540**
1 Patras	**549**
2 Patras	**559**
1 Yūhannā	**565**
2 Yūhannā	**574**
3 Yūhannā	**576**
Yahūdāh	**578**
Mukāshafā	**581**

Harf-e-Āġāz

Azīz qārī! Āp ke hāth meṅ kitāb-e-muqaddas kā nayā urdū tarjumā hai. Yih ilāhī kitāb insān ke lie Allāh T'ālā kā kalām hai. Is meṅ insān ke sāth Allāh kī muhabbat aur us ke lie us kī marzī aur manshā kā izhār hai.

Kitāb-e-muqaddas purāne aur nae ahadnāme kā majmuā hai. Purānā ahadnāmā Tauret, tārīḳhī sahāyf, hikmat aur zabūr ke sahāyf, aur anbiyā ke sahāyf par mushtamil hai. Nayā ahadnāmā injīl-e-muqaddas kā pāk kalām hai.

Purāne ahadnāme kī asal zabān Ibrānī aur Arāmī aur nae ahadnāme kī Yūnānī hai. Zer-e-nazar matan in zabānoṅ kā barāh-e-rāst tarjumā hai. mutarjim ne har mumkin koshish kī hai ki asal zabānoṅ kā sahīh sahīh mafhūm adā kare.

Pāk kalām ke tamām mutarjimīn ko do sawāloṅ kā sāmnā hai: pahlā yih ki asal matan kā sahīh sahīh tarjumā kiyā jāe. Dūsrā yih ki jis zabān meṅ tarjumā karnā maqsūd ho us kī ḳhūbsūrtī aur chāshnī bhī barqarār rahe aur pāk matan ke sāth wafādārī bhī muta'assir na ho. Chunāṅche har mutarjim ko faislā karnā hotā hai ki kahāṅ tak wuh lafz balafz tarjumā kare aur kahāṅ tak urdū zabān kī sihhat, ḳhūbsūrtī aur chāshnī ko madd-e-nazar rakhte hue qadre āzādānā tarjumā kare. muḳhtalif tarjumoṅ meṅ jo bāz auqāt thoṛā-bahut farq nazar ātā hai us kā yihī sabab hai ki ek mutarjim asal alfāz kā ziyādā pāband rahā hai jabki dūsre ne mafhūm ko adā karne meṅ urdū zabān kī riāyat karke qadre āzād tarīqe se matlab ko adā karne kī koshish kī hai. Is tarjume meṅ jahāṅ tak ho sakā asal zabān

ke qarīb rahne kī koshish kī gaī hai. Yād rahe ki surḳhiyāṅ aur unwānāt matan kā hissā nahīṅ haiṅ. Un ko mahz qārī kī sahūlat kī ḳhātir diyā gayā hai.

Chūṅki asal zabānoṅ meṅ anbiyā ke lie izzat ke wuh alqāb istemāl nahīṅ kie gae jin kā āj kal riwāj hai, is lie ilhāmī matan ke ehtirām ko malhūz-e-ḳhātir rakhte hue tarjume meṅ alqāb kā izāfā karne se gurez kiyā gayā hai.

Kitāb-e-muqaddas meṅ mazkūr jawāhirāt kā tarjumā jadīd sāinsī tahqīqāt ke mutābiq kiyā gayā hai.

Chūṅki waqt ke sāth sāth nāp-tol kī miqdāreṅ qadre badal gaīṅ is lie tarjume meṅ un kī adāegī meṅ ḳhās mushkil pesh āī.

Jahāṅ rūh kā lafz sīġā-e-muzakkar meṅ adā kiyā gayā hai wahāṅ us se murād Rūhul-quds yānī Ḳhudā kā Rūh hai. Jab wuh aur mānoṅ meṅ mustāmal hai tab māmūl ke mutābiq sīġā-e-muannas istemāl huā hai.

Injīl-e-muqaddas meṅ baptismā dene kā luġwī matlab ġotā denā hai. Jis shaḳhs ko baptismā diyā jātā hai use pānī meṅ ġotā diyā jātā hai.

Bārī tālā ke fazl se injīl-e-muqaddas ke kaī urdū tarjume dastyāb haiṅ. In sab kā maqsad yihī hai ki asal zabān kā mafhūm adā kiyā jāe. In kā āpas meṅ muqābalā nahīṅ hai balki muḳhtalif tarjumoṅ kā ek dūsre ke sāth muwāzanā karne se aslī zabān ke mafhūm kī gahrāī aur wus'at sāmne ātī hai aur yūṅ muḳhtlif tarjume mil kar kalām-e-muqaddas kī pūrī tafhīm meṅ muawin sābit hote haiṅ.

Allāh kare ki yih tarjumā bhī us ke zindā kalām kā matlab aur maqsad aur us kī wus'at aur gahrāī ko ziyādā safāī se samajhne meṅ madad kā bāis bane.

Nāshirīn

Mattī

Īsā Masīh kā Nasabnāmā

1 Īsā Masīh bin Dāūd bin Ibrāhīm kā nasabnāmā:

[2]Ibrāhīm Is'hāq kā bāp thā, Is'hāq Yāqūb kā bāp aur Yāqūb Yahūdāh aur us ke bhāiyoṅ kā bāp. [3]Yahūdāh ke do beṭe Fāras aur Zārah the. (Un kī māṅ Tamr thī.) Fāras Hasron kā bāp aur Hasron Rām kā bāp thā. [4]Rām Ammīnadāb kā bāp, Ammīnadāb Nahson kā bāp aur Nahson Salmon kā bāp thā. [5]Salmon Boaz kā bāp thā. (Boaz kī māṅ Rāhab thī.) Boaz Obed kā bāp thā. (Obed kī māṅ Rūt thī.) Obed Yassī kā bāp aur [6]Yassī Dāūd Bādshāh kā bāp thā.

Dāūd Sulemān kā bāp thā. (Sulemān kī māṅ pahle Ūriyyāh kī bīwī thī.) [7]Sulemān Rahubiyām kā bāp, Rahubiyām Abiyāh kā bāp aur Abiyāh Āsā kā bāp thā. [8]Āsā Yahūsafat kā bāp, Yahūsafat Yūrām kā bāp aur Yūrām Uzziyāh kā bāp thā. [9]Uzziyāh Yūtām kā bāp, Yūtām Āḳhaz kā bāp aur Āḳhaz Hizqiyāh kā bāp thā. [10]Hizqiyāh Manassī kā bāp, Manassī Amūn kā bāp aur Amūn Yūsiyāh kā bāp thā. [11]Yūsiyāh Yahūyākīn[a] aur us ke bhāiyoṅ kā bāp thā. (Yih Bābal kī jilāwatanī ke daurān paidā hue.)

[12]Bābal kī jilāwatanī ke bād Yahūyākīn Siyāltiyel kā bāp aur Siyāltiyel Zarubbābal kā bāp thā. [13]Zarubbābal Abīhūd kā bāp, Abīhūd Iliyāqīm kā bāp aur Iliyāqīm Āzor kā bāp thā. [14]Āzor

[a]Yūnānī meṅ Yahūyākīn kā mutarādif Yakūniyāh mustāmal hai.

Sadoq kā bāp, Sadoq Aḳhīm kā
bāp aur Aḳhīm Ilīhūd kā bāp thā.
15 Ilīhūd Iliyazar kā bāp, Iliyazar
Mattān kā bāp aur Mattān Yāqūb
kā bāp thā. 16 Yāqūb Mariyam
ke shauhar Yūsuf kā bāp thā. Is
Mariyam se Īsā paidā huā, jo Masīh
kahlātā hai.
17 Yoṅ Ibrāhīm se Dāūd tak 14
nasleṅ haiṅ, Dāūd se Bābal kī
jilāwatanī tak 14 nasleṅ haiṅ aur
jilāwatanī se Masīh tak 14 nasleṅ
haiṅ

Īsā Masīh kī Paidāish

18 Īsā Masīh kī paidāish yoṅ huī: Us
waqt us kī māṅ Mariyam kī mangnī
Yūsuf ke sāth ho chukī thī ki wuh
Rūhul-quds se hāmilā pāī gaī. Abhī
un kī shādī nahīṅ huī thī. 19 Us kā
mangetar Yūsuf rāstbāz thā, wuh
alāniyā Mariyam ko badnām nahīṅ
karnā chāhtā thā. Is lie us ne
ḳhāmoshī se yih rishtā toṛne kā
irādā kar liyā. 20 Wuh is bāt par
abhī ġhaur-o-fikr kar hī rahā thā ki
Rab kā farishtā ḳhāb meṅ us par
zāhir huā aur farmāyā, "Yūsuf bin
Dāūd, Mariyam se shādī karke use
apne ghar le āne se mat ḍar, kyoṅki
paidā hone wālā bachchā Rūhul-
quds se hai. 21 Us ke beṭā hogā aur
us kā nām Īsā rakhnā, kyoṅki wuh
apnī qaum ko us ke gunāhoṅ se
rihāī degā."
22 Yih sab kuchh is lie huā tāki
Rab kī wuh bāt pūrī ho jāe jo us
ne apne nabī kī mārifat farmāī
thī, 23 "Dekho ek kuṅwārī hāmilā
hogī. Us se beṭā paidā hogā
aur wuh us kā nām Immānuel
rakheṅge." (Immānuel kā matlab
'Ḳhudā Hamāre Sāth' hai.)
24 Jab Yūsuf jāg uṭhā to us ne Rab
ke farishte ke farmān ke mutābiq
Mariyam se shādī kar lī aur use
apne ghar le gayā. 25 Lekin jab
tak us ke beṭā paidā na huā wuh
Mariyam se hambistar na huā.
Aur Yūsuf ne bachche kā nām Īsā
rakhā.

Mashriq se Majūsī Ālim

2 Īsā Herodes Bādshāh ke
zamāne meṅ sūbā Yahūdiyā
ke shahr Bait-laham meṅ paidā
huā. Un dinoṅ meṅ kuchh majūsī
ālim mashriq se ā kar Yarūshalam
pahuṅch gae. 2 Unhoṅ ne pūchhā,
"Yahūdiyoṅ kā wuh bādshāh kahāṅ
hai jo hāl hī meṅ paidā huā hai?
Kyoṅki ham ne mashriq meṅ us kā

sitārā dekhā hai aur ham use sijdā
karne āe haiṅ.”
3Yih sun kar Herodes Bādshāh
pūre Yarūshalam samet ghabrā
gayā. 4Tamām rāhnumā imāmoṅ
aur sharīat ke ulamā ko jamā karke
us ne un se dariyāft kiyā ki Masīh
kahāṅ paidā hogā.
5Unhoṅ ne jawāb diyā, “Yahūdiyā
ke shahr Bait-laham meṅ, kyoṅki
nabī kī mārifat yoṅ likhā hai, 6‘Ai
Mulk-e-Yahūdiyā meṅ wāqe Bait-
laham, tū Yahūdiyā ke hukmrānoṅ
meṅ hargiz sab se chhoṭā nahīṅ.
Kyoṅki tujh meṅ se ek hukmrān
niklegā jo merī qaum Isrāīl kī
gallābānī karegā.’”
7Is par Herodes ne ḳhufiyā taur
par majūsī ālimoṅ ko bulā kar tafsīl
se pūchhā ki wuh sitārā kis waqt
dikhāī diyā thā. 8Phir us ne unheṅ
batāyā, “Bait-laham jāeṅ aur tafsīl
se bachche kā patā lagāeṅ. Jab āp
use pā leṅ to mujhe ittalā deṅ tāki
maiṅ bhī jā kar use sijdā karūṅ.”
9Bādshāh ke in alfāz ke bād wuh
chale gae. Aur dekho jo sitārā
unhoṅ ne mashriq meṅ dekhā thā
wuh un ke āge āge chaltā gayā aur
chalte chalte us maqām ke ūpar
ṭhahar gayā jahāṅ bachchā thā.
10Sitāre ko dekh kar wuh bahut
ḳhush hue. 11Wuh ghar meṅ dāḳhil
hue aur bachche ko māṅ ke sāth
dekh kar unhoṅ ne aundhe muṅh
gir kar use sijdā kiyā. Phir apne
ḍibbe khol kar use sone, lubān aur
mur ke tohfe pesh kie.
12Jab rawānagī kā waqt āyā to
wuh Yarūshalam se ho kar na gae
balki ek aur rāste se apne mulk
chale gae. Kyoṅki unheṅ ḳhāb meṅ
āgāh kiyā gayā thā ki Herodes ke
pās wāpas na jāo.

Misr kī Jānib Hijrat

13Un ke chale jāne ke bād Rab kā
farishtā ḳhāb meṅ Yūsuf par zāhir
huā aur kahā, “Uṭh, bachche ko us
kī māṅ samet le kar Misr ko hijrat
kar jā. Jab tak maiṅ tujhe ittalā
na dūṅ wahīṅ ṭhahrā rah, kyoṅki
Herodes bachche ko talāsh karegā
tāki use qatl kare.”
14Yūsuf uṭhā aur usī rāt bachche
ko us kī māṅ samet le kar Misr
ke lie rawānā huā. 15Wahāṅ wuh
Herodes ke intaqāl tak rahā. Yoṅ
wuh bāt pūrī huī jo Rab ne nabī kī
mārifat farmāī thī, “Maiṅ ne apne
farzand ko Misr se bulāyā.”

Bachchoṅ kā Qatl

[16]Jab Herodes ko mālūm huā ki majūsī ālimoṅ ne mujhe fareb diyā hai to use baṛā taish āyā. Us ne apne faujiyoṅ ko Bait-laham bhej kar unheṅ hukm diyā ki Bait-laham aur irdgird ke ilāqe ke un tamām laṛkoṅ ko qatl kareṅ jin kī umr do sāl tak ho. Kyoṅki us ne majūsiyoṅ se bachche kī umr ke bāre meṅ yih mālūm kar liyā thā.

[17]Yoṅ Yarmiyāh Nabī kī peshgoī pūrī huī, [18]"Rāmā meṅ shor mach gayā hai, rone pīṭne aur shadīd mātam kī āwāzeṅ. Rāḳhil apne bachchoṅ ke lie ro rahī hai aur tasallī qabūl nahīṅ kar rahī, kyoṅki wuh halāk ho gae haiṅ."

Misr se Wāpasī

[19]Jab Herodes intaqāl kar gayā to Rab kā farishtā ḳhāb meṅ Yūsuf par zāhir huā jo abhī Misr hī meṅ thā. [20]Farishte ne use batāyā, "Uṭh, bachche ko us kī māṅ samet le kar Mulk-e-Isrāīl wāpas chalā jā, kyoṅki jo bachche ko jān se mārne ke darpai the wuh mar gae haiṅ." [21]Chunāṅche Yūsuf uṭhā aur bachche aur us kī māṅ ko le kar Mulk-e-Isrāīl meṅ lauṭ āyā.

[22]Lekin jab us ne sunā ki Arḳhilāus apne bāp Herodes kī jagah Yahūdiyā meṅ taḳhtnashīn ho gayā hai to wuh wahāṅ jāne se ḍar gayā. Phir ḳhāb meṅ hidāyat pā kar wuh Galīl ke ilāqe ke lie rawānā huā. [23]Wahāṅ wuh ek shahr meṅ jā basā jis kā nām Nāsarat thā. Yoṅ nabiyoṅ kī bāt pūrī huī ki 'Wuh Nāsarī kahlāegā.'

Yahyā Baptismā Dene Wāle kī Ḳhidmat

3 Un dinoṅ meṅ Yahyā baptismā dene wālā āyā aur Yahūdiyā ke registān meṅ elān karne lagā, [2]"Taubā karo, kyoṅki āsmān kī bādshāhī qarīb ā gaī hai." [3]Yahyā wuhī hai jis ke bāre meṅ Yasāyāh Nabī ne farmāyā, 'Registān meṅ ek āwāz pukār rahī hai, Rab kī rāh taiyār karo! Us ke rāste sīdhe banāo.'

[4]Yahyā ūṅṭoṅ ke bāloṅ kā libās pahne aur kamr par chamṛe kā paṭkā bāndhe rahtā thā. Ḳhurāk ke taur par wuh ṭiḍḍiyāṅ aur janglī shahd khātā thā. [5]Log Yarūshalam, pūre Yahūdiyā aur Dariyā-e-Yardan ke pūre ilāqe se nikal kar us ke pās āe. [6]Aur apne gunāhoṅ ko

taslīm karke unhoṅ ne Dariyā-e-
Yardan meṅ Yahyā se baptismā liyā.
[7]Bahut-se Farīsī aur Sadūqī bhī
wahāṅ āe jahāṅ wuh baptismā de
rahā thā. Unheṅ dekh kar us ne
kahā, "Ai zahrīle sāṅp ke bachcho!
Kis ne tumheṅ āne wāle ġhazab
se bachne kī hidāyat kī? [8]Apnī
zindagī se zāhir karo ki tum ne
wāqaī taubā kī hai. [9]Yih ḳhayāl
mat karo ki ham to bach jāeṅge
kyoṅki Ibrāhīm hamārā bāp hai.
Maiṅ tum ko batātā hūṅ ki Allāh
in pattharoṅ se bhī Ibrāhīm ke lie
aulād paidā kar saktā hai. [10]Ab to
adālat kī kulhāṛī daraḳhtoṅ kī jaṛoṅ
par rakhī huī hai. Har daraḳht
jo achchhā phal na lāe kāṭā aur
āg meṅ jhoṅkā jāegā. [11]Maiṅ to
tum taubā karne wāloṅ ko pānī se
baptismā detā hūṅ, lekin ek āne
wālā hai jo mujh se baṛā hai. Maiṅ
us ke jūtoṅ ko uṭhāne ke bhī lāyq
nahīṅ. Wuh tumheṅ Rūhul-quds
aur āg se baptismā degā. [12]Wuh
hāth meṅ chhāj pakaṛe hue anāj ko
bhūse se alag karne ke lie taiyār
khaṛā hai. Wuh gāhne kī jagah
bilkul sāf karke anāj ko apne godām
meṅ jamā karegā. Lekin bhūse ko
wuh aisī āg meṅ jhoṅkegā jo bujhne
kī nahīṅ."

Īsā kā Baptismā

[13]Phir Īsā Galīl se Dariyā-e-Yardan
ke kināre āyā tāki Yahyā se
baptismā le. [14]Lekin Yahyā ne
use rokne kī koshish karke kahā,
"Mujhe to āp se baptismā lene kī
zarūrat hai, to phir āp mere pās
kyoṅ āe haiṅ?"
[15]Īsā ne jawāb diyā, "Ab hone hī
de, kyoṅki munāsib hai ki ham yih
karte hue Allāh kī rāst marzī pūrī
kareṅ."[a] is par Yahyā mān gayā.
[16]Baptismā lene par Īsā fauran
pānī se niklā. Usī lamhe āsmān
khul gayā aur us ne Allāh ke Rūh
ko dekhā jo kabūtar kī tarah utar
kar us par ṭhahar gayā. [17]Sāth sāth
āsmān se ek āwāz sunāī dī, "Yih
merā pyārā Farzand hai, is se maiṅ
ḳhush hūṅ."

Īsā ko Āzmāyā Jātā Hai

4 Phir Rūhul-quds Īsā ko
registān meṅ le gayā tāki use
Iblīs se āzmāyā jāe. [2]Chālīs din aur

[a]Lafzī tarjumā: ham tamām rāstbāzī pūrī kareṅ.

chālīs rāt rozā rakhne ke bād use
āḳhirkār bhūk lagī. [3]Phir āzmāne
wālā us ke pās ā kar kahne lagā,
“Agar tū Allāh kā Farzand hai to in
pattharoṅ ko hukm de ki roṭī ban
jāeṅ.”
[4]Lekin Īsā ne inkār karke kahā,
“Hargiz nahīṅ, kyoṅki kalām-e-
muqaddas meṅ likhā hai ki insān
kī zindagī sirf roṭī par munhasir
nahīṅ hotī balki har us bāt par jo
Rab ke muṅh se nikaltī hai.”
[5]Is par Iblīs ne use muqaddas
shahr Yarūshalam le jā kar Baitul-
muqaddas kī sab se ūṅchī jagah
par khaṛā kiyā aur kahā, [6]“Agar tū
Allāh kā Farzand hai to yahāṅ se
chhalāṅg lagā de. Kyoṅki kalām-
e-muqaddas meṅ likhā hai, ‘Wuh
terī ḳhātir apne farishtoṅ ko hukm
degā, aur wuh tujhe apne hāthoṅ
par uṭhā leṅge tāki tere pāṅwoṅ ko
patthar se ṭhes na lage.’”
[7]Lekin Īsā ne jawāb diyā, “Kalām-
e-muqaddas yih bhī farmātā hai,
‘Rab apne Ḳhudā ko na āzmānā.’”
[8]Phir Iblīs ne use ek nihāyat
ūṅche pahāṛ par le jā kar use
duniyā ke tamām mamālik aur un
kī shān-o-shaukat dikhāī. [9]Wuh
bolā, “Yih sab kuchh maiṅ tujhe de
dūṅgā, shart yih hai ki tū gir kar
mujhe sijdā kare.”
[10]Lekin Īsā ne tīsrī bār inkār kiyā
aur kahā, “Iblīs, dafā ho jā! Kyoṅki
kalām-e-muqaddas meṅ yoṅ likhā
hai, ‘Rab apne Ḳhudā ko sijdā kar
aur sirf usī kī ibādat kar.’”
[11]Is par Iblīs use chhoṛ kar
chalā gayā aur farishte ā kar us kī
ḳhidmat karne lage.

Galīl meṅ Īsā kī Ḳhidmat kā Āġhāz

[12]Jab Īsā ko ḳhabar milī ki Yahyā
ko jel meṅ ḍāl diyā gayā hai to
wuh wahāṅ se chalā gayā aur Galīl
meṅ āyā. [13]Nāsarat ko chhoṛ kar
wuh jhīl ke kināre par wāqe shahr
Kafarnahūm meṅ rahne lagā, yānī
Zabūlūn aur Naftālī ke ilāqe meṅ.
[14]Yoṅ Yasāyāh Nabī kī peshgoī pūrī
huī,
[15]“Zabūlūn kā ilāqā, Naftālī kā
ilāqā,
jhīl ke sāth kā rāstā, Dariyā-e-
Yardan ke pār,
Ġhairyahūdiyoṅ kā Galīl:
[16]Andhere meṅ baiṭhī qaum ne
ek tez raushnī dekhī,
maut ke sāye meṅ ḍūbe hue mulk
ke bāshindoṅ par raushnī chamkī.”

17 Us waqt se Īsā is paiġhām kī
munādī karne lagā, “Taubā karo,
kyoṅki āsmān kī bādshāhī qarīb ā
gaī hai.”

Īsā Chār Machheroṅ ko Bulātā Hai

18 Ek din jab Īsā Galīl kī Jhīl ke
kināre kināre chal rahā thā to us ne
do bhāiyoṅ ko dekhā—Shamāūn jo
Patras bhī kahlātā thā aur Andriyās
ko. Wuh pānī meṅ jāl ḍāl rahe the,
kyoṅki wuh māhīgīr the. 19 Us ne
kahā, “Āo, mere pīchhe ho lo, maiṅ
tum ko ādamgīr banāūṅgā.” 20 Yih
sunte hī wuh apne jāloṅ ko chhoṛ
kar us ke pīchhe ho lie.
21 Āge jā kar Īsā ne do aur bhāiyoṅ
ko dekhā, Yāqūb bin Zabdī aur us
ke bhāī Yūhannā ko. Wuh kashtī
meṅ baiṭhe apne bāp Zabdī ke sāth
apne jāloṅ kī marammat kar rahe
the. Īsā ne unheṅ bulāyā 22 to
wuh fauran kashtī aur apne bāp ko
chhoṛ kar us ke pīchhe ho lie.

Īsā Tālīm Detā, Munādī Kartā aur Shafā Detā Hai

23 Aur Īsā Galīl ke pūre ilāqe meṅ
phirtā rahā. Jahāṅ bhī wuh
jātā wuh Yahūdī ibādatḳhānoṅ
meṅ tālīm detā, bādshāhī kī
ḳhushḳhabrī sunātā aur har qism kī
bīmārī aur alālat se shafā detā thā.
24 Us kī ḳhabar Mulk-e-Shām ke
kone kone tak pahuṅch gaī, aur log
apne tamām marīzoṅ ko us ke pās
lāne lage. Qism qism kī bīmāriyoṅ
tale dabe log, aise jo shadīd dard
kā shikār the, badrūhoṅ kī girift
meṅ mubtalā, mirgī wāle aur
fālijzadā, ġharz jo bhī āyā Īsā ne use
shafā baḳhshī. 25 Galīl, Dikapulis,
Yarūshalam, Yahūdiyā aur Dariyā-
e-Yardan ke pār ke ilāqe se baṛe
baṛe hujūm us ke pīchhe chalte
rahe.

Pahāṛī Wāz

5 Bhīṛ ko dekh kar Īsā pahāṛ
par chaṛh kar baiṭh gayā. Us
ke shāgird us ke pās āe 2 aur wuh
unheṅ yih tālīm dene lagā:

Haqīqī Ḳhushī

3 “Mubārak haiṅ wuh jin kī rūh
zarūratmand hai, kyoṅki āsmān kī
bādshāhī unhīṅ kī hai.
4 Mubārak haiṅ wuh jo mātam
karte haiṅ, kyoṅki unheṅ tasallī dī
jāegī.

[5]Mubārak haiṅ wuh jo halīm
haiṅ, kyoṅki wuh zamīn wirse meṅ
pāeṅge.
[6]Mubārak haiṅ wuh jinheṅ
rāstbāzī kī bhūk aur pyās hai,
kyoṅki wuh ser ho jāeṅge.
[7]Mubārak haiṅ wuh jo rahm dil
haiṅ, kyoṅki un par rahm kiyā
jāegā.
[8]Mubārak haiṅ wuh jo ḳhālis
dil haiṅ, kyoṅki wuh Allāh ko
dekheṅge.
[9]Mubārak haiṅ wuh jo sulah
karāte haiṅ, kyoṅki wuh Allāh ke
farzand kahlāeṅge.
[10]Mubārak haiṅ wuh jin ko
rāstbāz hone ke sabab se satāyā
jātā hai, kyoṅki unheṅ āsmān kī
bādshāhī wirse meṅ milegī.
[11]Mubārak ho tum jab log merī
wajah se tumheṅ lān-tān karte,
tumheṅ satāte aur tumhāre bāre
meṅ har qism kī burī aur jhūṭī
bāt karte haiṅ. [12]Ḳhushī manāo
aur bāġh bāġh ho jāo, tum ko
āsmān par baṛā ajr milegā. Kyoṅki
isī tarah unhoṅ ne tum se pahle
nabiyoṅ ko bhī īzā pahuṅchāī thī.

Tum Namak aur Raushnī Ho

[13]Tum duniyā kā namak ho. Lekin
agar namak kā zāyqā jātā rahe to
phir use kyoṅkar dubārā namkīn
kiyā jā saktā hai? Wuh kisī bhī kām
kā nahīṅ rahā balki bāhar phaiṅkā
jāegā jahāṅ wuh logoṅ ke pāṅwoṅ
tale raundā jāegā.
[14]Tum duniyā kī raushnī ho.
Pahāṛ par wāqe shahr kī tarah
tum ko chhupāyā nahīṅ jā saktā.
[15]Jab koī charāġh jalātā hai to wuh
use bartan ke nīche nahīṅ rakhtā
balki shamādān par rakh detā
hai jahāṅ se wuh ghar ke tamām
afrād ko raushnī detā hai. [16]Isī
tarah tumhārī raushnī bhī logoṅ ke
sāmne chamke tāki wuh tumhāre
nek kām dekh kar tumhāre āsmānī
Bāp ko jalāl deṅ.

Sharīat

[17]Yih na samjho ki maiṅ Mūswī
sharīat aur nabiyoṅ kī bātoṅ ko
mansūḳh karne āyā hūṅ. Mansūḳh
karne nahīṅ balki un kī takmīl
karne āyā hūṅ. [18]Maiṅ tum ko sach
batātā hūṅ, jab tak āsmān-o-zamīn
qāym raheṅge tab tak sharīat bhī
qāym rahegī—na us kā koī harf, na
us kā koī zer yā zabar mansūḳh

hogā jab tak sab kuchh pūrā na ho
jāe. [19]Jo in sab se chhoṭe ahkām
meṅ se ek ko bhī mansūḵh kare
aur logoṅ ko aisā karnā sikhāe
use āsmān kī bādshāhī meṅ sab
se chhoṭā qarār diyā jāegā. Is ke
muqābale meṅ jo in ahkām par
amal karke inheṅ sikhātā hai use
āsmān kī bādshāhī meṅ baṛā qarār
diyā jāegā. [20]Kyoṅki maiṅ tum ko
batātā hūṅ ki agar tumhārī rāstbāzī
sharīat ke ulamā aur Farīsiyoṅ kī
rāstbāzī se zyādā nahīṅ to tum
āsmān kī bādshāhī meṅ dāḵhil
hone ke lāyq nahīṅ.

Ġhussā

[21]Tum ne sunā hai ki bāpdādā ko
farmāyā gayā, 'Qatl na karnā. Aur
jo qatl kare use adālat meṅ jawāb
denā hogā.' [22]Lekin maiṅ tum ko
batātā hūṅ ki jo bhī apne bhāī
par ġhussā kare use adālat meṅ
jawāb denā hogā. Isī tarah jo apne
bhāī ko 'Ahmaq' kahe use Yahūdī
adālat-e-āliyā meṅ jawāb denā
hogā. Aur jo us ko 'Bewuqūf!' kahe
wuh jahannum kī āg meṅ phaiṅke
jāne ke lāyq ṭhahregā. [23]Lihāzā
agar tujhe Baitul-muqaddas meṅ
qurbānī pesh karte waqt yād āe ki
tere bhāī ko tujh se koī shikāyat
hai [24]to apnī qurbānī ko wahīṅ
qurbāngāh ke sāmne hī chhoṛ kar
apne bhāī ke pās chalā jā. Pahle us
se sulah kar aur phir wāpas ā kar
Allāh ko apnī qurbānī pesh kar.

[25]Farz karo ki kisī ne tujh par
muqaddamā chalāyā hai. Agar aisā
ho to kachahrī meṅ dāḵhil hone se
pahle pahle jaldī se jhagaṛā ḵhatm
kar. Aisā na ho ki wuh tujhe jaj ke
hawāle kare, jaj tujhe pulis afsar ke
hawāle kare aur natīje meṅ tujh ko
jel meṅ ḍālā jāe. [26]Maiṅ tujhe sach
batātā hūṅ, wahāṅ se tū us waqt tak
nahīṅ nikal pāegā jab tak jurmāne
kī pūrī pūrī raqam adā na kar de.

Zināḵārī

[27]Tum ne yih hukm sun liyā hai
ki 'Zinā na karnā.' [28]Lekin maiṅ
tumheṅ batātā hūṅ, jo kisī aurat
ko burī ḵhāhish se deḵhtā hai wuh
apne dil meṅ us ke sāth zinā kar
chukā hai. [29]Agar terī dāīṅ āṅkh
tujhe gunāh karne par uksāe to use
nikāl kar phaiṅk de. Is se pahle ki
tere pūre jism ko jahannum meṅ
ḍālā jāe behtar yih hai ki terā ek hī
azu jātā rahe. [30]Aur agar terā dahnā
hāth tujhe gunāh karne par uksāe

to use kāṭ kar phaiṅk de. Is se pahle ki terā pūrā jism jahannum meṅ jāe behtar yih hai ki terā ek hī azu jātā rahe.

Talāq

31 Yih bhī farmāyā gayā hai, ‘Jo bhī apnī bīwī ko talāq de wuh use talāqnāmā likh de.’ 32 Lekin maiṅ tum ko batātā hūṅ ki agar kisī kī bīwī ne zinā na kiyā ho to bhī shauhar use talāq de to wuh us se zinā karātā hai. Aur jo talāqshudā aurat se shādī kare wuh zinā kartā hai.

Qasam Mat Khānā

33 Tum ne yih bhī sunā hai ki bāpdādā ko farmāyā gayā, ‘Jhūṭī qasam mat khānā balki jo wāde tū ne Rab se qasam khā kar kie hoṅ unheṅ pūrā karnā.’ 34 Lekin maiṅ tumheṅ batātā hūṅ, qasam bilkul na khānā. Na ‘Āsmān kī qasam’ kyoṅki āsmān Allāh kā taḳht hai, 35 na ‘Zamīn kī’ kyoṅki zamīn us ke pāṅwoṅ kī chaukī hai. ‘Yarūshalam kī qasam’ bhī na khānā kyoṅki Yarūshalam azīm Bādshāh kā shahr hai. 36 Yahāṅ tak ki apne sar kī qasam bhī na khānā, kyoṅki tū apnā ek bāl bhī kālā yā safed nahīṅ kar saktā. 37 Sirf itnā hī kahnā, ‘Jī hāṅ’ yā ‘Jī nahīṅ.’ Agar is se zyādā kaho to yih Iblīs kī taraf se hai.

Badlā Lenā

38 Tum ne sunā hai ki yih farmāyā gayā hai, ‘Āṅkh ke badle āṅkh, dāṅt ke badle dāṅt.’ 39 Lekin maiṅ tum ko batātā hūṅ ki badkār kā muqābalā mat karnā. Agar koī tere dahne gāl par thappaṛ māre to use dūsrā gāl bhī pesh kar de. 40 Agar koī terī qamīs lene ke lie tujh par muqaddamā karnā chāhe to use apnī chādar bhī de denā. 41 Agar koī tujh ko us kā sāmān uṭhā kar ek kilomīṭar jāne par majbūr kare to us ke sāth do kilomīṭar chalā jānā. 42 Jo tujh se kuchh māṅge use de denā aur jo tujh se qarz lenā chāhe us se inkār na karnā.

Dushman se Muhabbat

43 Tum ne sunā hai ki farmāyā gayā hai, ‘Apne paṛosī se muhabbat rakhnā aur apne dushman se nafrat karnā.’ 44 Lekin maiṅ tum ko batātā hūṅ, apne dushmanoṅ se muhabbat rakho aur un ke lie duā karo jo tum ko satāte haiṅ. 45 Phir

tum apne āsmānī Bāp ke farzand ṭhahroge, kyoṅki wuh apnā sūraj sab par tulū hone detā hai, ḳhāh wuh achchhe hoṅ yā bure. Aur wuh sab par bārish barasne detā hai, ḳhāh wuh rāstbāz hoṅ yā nārāst. [46]Agar tum sirf unhīṅ se muhabbat karo jo tum se karte haiṅ to tum ko kyā ajr milegā? Ṭaiks lene wāle bhī to aisā hī karte haiṅ. [47]Aur agar tum sirf apne bhāiyoṅ ke lie salāmatī kī duā karo to kaun-sī ḳhās bāt karte ho? Ġhairyahūdī bhī to aisā hī karte haiṅ. [48]Chunāṅche waise hī kāmil ho jaisā tumhārā āsmānī Bāp kāmil hai.

Ḳhairāt

6 Ḳhabardār! Apne nek kām logoṅ ke sāmne dikhāwe ke lie na karo, warnā tum ko apne āsmānī Bāp se koī ajr nahīṅ milegā.

[2]Chunāṅche ḳhairāt dete waqt riyākāroṅ kī tarah na kar jo ibādatḳhānoṅ aur galiyoṅ meṅ bigul bajā kar is kā elān karte haiṅ tāki log un kī izzat kareṅ. Maiṅ tum ko sach batātā hūṅ, jitnā ajr unheṅ milnā thā unheṅ mil chukā hai. [3]Is ke bajāe jab tū ḳhairāt de to tere dāeṅ hāth ko patā na chale ki bāyāṅ hāth kyā kar rahā hai. [4]Terī ḳhairāt yoṅ poshīdagī meṅ dī jāe to terā Bāp jo poshīdā bāteṅ deḳhtā hai tujhe is kā muāwazā degā.

Duā

[5]Duā karte waqt riyākāroṅ kī tarah na karnā jo ibādatḳhānoṅ aur chaukoṅ meṅ jā kar duā karnā pasand karte haiṅ, jahāṅ sab unheṅ dekh sakeṅ. Maiṅ tum ko sach batātā hūṅ, jitnā ajr unheṅ milnā thā unheṅ mil chukā hai. [6]Is ke bajāe jab tū duā kartā hai to andar ke kamre meṅ jā kar darwāzā band kar aur phir apne Bāp se duā kar jo poshīdagī meṅ hai. Phir terā Bāp jo poshīdā bāteṅ deḳhtā hai tujhe is kā muāwazā degā.

[7]Duā karte waqt Ġhairyahūdiyoṅ kī tarah tawīl aur bemānī bāteṅ na dohrāte raho. Wuh samajhte haiṅ ki hamārī bahut-sī bātoṅ ke sabab se hamārī sunī jāegī. [8]Un kī mānind na bano, kyoṅki tumhārā Bāp pahle se tumhārī zarūriyāt se wāqif hai, [9]balki yoṅ duā kiyā karo,

Ai hamāre āsmānī Bāp,
terā nām muqaddas mānā jāe.
[10]Terī bādshāhī āe.

Terī marzī jis tarah āsmān meṅ
pūrī hotī hai zamīn par bhī pūrī ho.
11 Hamārī roz kī roṭī āj hameṅ de.
12 Hamāre gunāhoṅ ko muāf kar
jis tarah ham ne unheṅ muāf kiyā[a]
jinhoṅ ne hamārā gunāh kiyā
hai.
13 Aur hameṅ āzmāish meṅ na paṛne de
balki hameṅ Iblīs se bachāe
rakh.
[Kyoṅki bādshāhī, qudrat aur
jalāl abad tak tere hī haiṅ.]
14 Kyoṅki jab tum logoṅ ke gunāh
muāf karoge to tumhārā āsmānī
Bāp bhī tum ko muāf karegā.
15 Lekin agar tum unheṅ muāf na
karo to tumhārā Bāp bhī tumhāre
gunāh muāf nahīṅ karegā.

Rozā

16 Rozā rakhte waqt riyākāroṅ kī
tarah muṅh laṭkāe na phiro, kyoṅki
wuh aisā rūp bharte haiṅ tāki logoṅ
ko mālūm ho jāe ki wuh rozā se
haiṅ. Maiṅ tum ko sach batātā hūṅ,
jitnā ajr unheṅ milnā thā unheṅ
mil chukā hai. 17 Aisā mat karnā
balki roze ke waqt apne bāloṅ meṅ
tel ḍāl aur apnā muṅh dho. 18 Phir
logoṅ ko mālūm nahīṅ hogā ki tū
rozā se hai balki sirf tere Bāp ko jo
poshīdagī meṅ hai. Aur terā Bāp jo
poshīdā bāteṅ deḳhtā hai tujhe is kā
muāwazā degā.

Āsmān par Ḳhazānā

19 Is duniyā meṅ apne lie ḳhazāne
jamā na karo, jahāṅ kīṛā aur zang
unheṅ khā jāte aur chor naqb lagā
kar churā lete haiṅ. 20 Is ke bajāe
apne ḳhazāne āsmān par jamā karo
jahāṅ kīṛā aur zang unheṅ tabāh
nahīṅ kar sakte, na chor naqb lagā
kar churā sakte haiṅ. 21 Kyoṅki
jahāṅ terā ḳhazānā hai wahīṅ terā
dil bhī lagā rahegā.

Jism kī Raushnī

22 Badan kā charāġh āṅkh hai. Agar
terī āṅkh ṭhīk ho to phir terā pūrā
badan raushan hogā. 23 Lekin agar
terī āṅkh ḳharāb ho to terā pūrā
badan andherā hī andherā hogā.
Aur agar tere andar kī raushnī tārīkī
ho to yih tārīkī kitnī shadīd hogī!

---

[a] Lafzī tarjumā: Hamāre qarz hameṅ muāf kar jis tarah ham ne apne qarzdāroṅ ko muāf kiyā.

Befikr Honā

24 Koī bhī do mālikoṅ kī ḳhidmat
nahīṅ kar saktā. Yā to wuh ek
se nafrat karke dūsre se muhabbat
rakhegā yā ek se lipaṭ kar dūsre ko
haqīr jānegā. Tum ek hī waqt meṅ
Allāh aur daulat kī ḳhidmat nahīṅ
kar sakte.
25 Is lie maiṅ tumheṅ batātā hūṅ,
apnī zindagī kī zarūriyāt pūrī karne
ke lie pareshān na raho ki hāy,
maiṅ kyā khāūṅ aur kyā piyūṅ.
Aur jism ke lie fikrmand na raho
ki hāy, maiṅ kyā pahnūṅ. Kyā
zindagī khāne-pīne se aham nahīṅ
hai? Aur kyā jism poshāk se zyādā
ahmiyat nahīṅ rakhtā? 26 Parindoṅ
par ġhaur karo. Na wuh bīj bote, na
fasleṅ kāṭ kar unheṅ godām meṅ
jamā karte haiṅ. Tumhārā āsmānī
Bāp ḳhud unheṅ khānā khilātā hai.
Kyā tumhārī un kī nisbat zyādā
qadar-o-qīmat nahīṅ hai? 27 Kyā
tum meṅ se koī fikr karte karte apnī
zindagī meṅ ek lamhe kā bhī izāfā
kar saktā hai?
28 Aur tum apne kapṛoṅ ke lie
kyoṅ fikrmand hote ho? Ġhaur
karo ki sosan ke phūl kis tarah
ugte haiṅ. Na wuh mehnat karte,
na kātte haiṅ. 29 Lekin maiṅ
tumheṅ batātā hūṅ ki Sulemān
Bādshāh apnī pūrī shān-o-shaukat
ke bāwujūd aise shāndār kapṛoṅ
se mulabbas nahīṅ thā jaise un
meṅ se ek. 30 Agar Allāh us ghās
ko jo āj maidān meṅ hai aur kal āg
meṅ jhoṅkī jāegī aisā shāndār libās
pahnātā hai to ai kam-etaqādo,
wuh tum ko pahnāne ke lie kyā
kuchh nahīṅ karegā?
31 Chunāṅche pareshānī ke ālam
meṅ fikr karte karte yih na kahte
raho, 'Ham kyā khāeṅ? Ham kyā
pieṅ? Ham kyā pahneṅ?' 32 Kyoṅki
jo īmān nahīṅ rakhte wuhī in
tamām chīzoṅ ke pīchhe bhāgte
rahte haiṅ jabki tumhāre āsmānī
Bāp ko pahle se mālūm hai ki tum
ko in tamām chīzoṅ kī zarūrat hai.
33 Pahle Allāh kī bādshāhī aur us kī
rāstbāzī kī talāsh meṅ raho. Phir
yih tamām chīzeṅ bhī tum ko mil
jāeṅgī. 34 Is lie kal ke bāre meṅ fikr
karte karte pareshān na ho kyoṅki
kal kā din apne lie āp fikr kar legā.
Har din kī apnī musībateṅ kāfī
haiṅ.

Auroṅ kā Munsif Bananā

7 Dūsroṅ kī adālat mat karnā,
warnā tumhārī adālat bhī kī

jāegī. [2]Kyoṅki jitnī saḳhtī se tum
dūsroṅ kā faislā karte ho utnī
saḳhtī se tumhārā bhī faislā kiyā
jāegā. Aur jis paimāne se tum
nāpte ho usī paimāne se tum bhī
nāpe jāoge. [3]Tū kyoṅ ġhaur se
apne bhāī kī āṅkh meṅ paṛe tinke
par nazar kartā hai jabki tujhe wuh
shahtīr nazar nahīṅ ātā jo terī apnī
āṅkh meṅ hai? [4]Tū kyoṅkar apne
bhāī se kah saktā hai, 'Ṭhahro,
mujhe tumhārī āṅkh meṅ paṛā
tinkā nikālne do,' jabki terī apnī
āṅkh meṅ shahtīr hai. [5]Riyākār!
Pahle apnī āṅkh ke shahtīr ko nikāl.
Tab hī tujhe bhāī kā tinkā sāf nazar
āegā aur tū use achchhī tarah se
dekh kar nikāl sakegā.

[6]Kuttoṅ ko muqaddas ḳhurāk
mat khilānā aur suaroṅ ke āge apne
motī na phaiṅknā. Aisā na ho ki
wuh unheṅ pāṅwoṅ tale raundeṅ
aur muṛ kar tum ko phāṛ ḍāleṅ.

Māṅgte Rahnā

[7]Māṅgte raho to tum ko diyā jāegā.
Ḍhūṅḍte raho to tum ko mil jāegā.
Khaṭkhaṭāte raho to tumhāre lie
darwāzā khol diyā jāegā. [8]Kyoṅki
jo bhī māṅgtā hai wuh pātā hai, jo
ḍhūṅḍtā hai use miltā hai, aur jo
khaṭkhaṭātā hai us ke lie darwāzā
khol diyā jātā hai. [9]Tum meṅ se
kaun apne beṭe ko patthar degā
agar wuh roṭī māṅge? [10]Yā kaun
use sāṅp degā agar wuh machhlī
māṅge? Koī nahīṅ! [11]Jab tum bure
hone ke bāwujūd itne samajhdār
ho ki apne bachchoṅ ko achchhī
chīzeṅ de sakte ho to phir kitnī
zyādā yaqīnī bāt hai ki tumhārā
āsmānī Bāp māṅgne wāloṅ ko
achchhī chīzeṅ degā.

[12]Har bāt meṅ dūsroṅ ke sāth
wuhī sulūk karo jo tum chāhte ho
ki wuh tumhāre sāth kareṅ. Kyoṅki
yihī sharīat aur nabiyoṅ kī tālīmāt
kā lubb-e-lubāb hai.

Tang Darwāzā

[13]Tang darwāze se dāḳhil ho,
kyoṅki halākat kī taraf le jāne wālā
rāstā kushādā aur us kā darwāzā
chauṛā hai. Bahut-se log us meṅ
dāḳhil ho jāte haiṅ. [14]Lekin zindagī
kī taraf le jāne wālā rāstā tang hai
aur us kā darwāzā chhoṭā. Kam hī
log use pāte haiṅ.

Har Daraḳht kā Apnā Phal Hotā Hai

15 Jhūṭe nabiyoṅ se ḳhabardār raho!
Go wuh bheṛoṅ kā bhes badal
kar tumhāre pās āte haiṅ, lekin
andar se wuh ġhāratgar bheṛie hote
haiṅ. 16 Un kā phal dekh kar tum
unheṅ pahchān loge. Kyā ḳhārdār
jhāṛiyoṅ se angūr toṛe jāte haiṅ
yā ūṅṭkaṭāroṅ se anjīr? Hargiz
nahīṅ. 17 Isī tarah achchhā daraḳht
achchhā phal lātā hai aur ḳharāb
daraḳht ḳharāb phal. 18 Na achchhā
daraḳht ḳharāb phal lā saktā hai, na
ḳharāb daraḳht achchhā phal. 19 Jo
bhī daraḳht achchhā phal nahīṅ
lātā use kāṭ kar āg meṅ jhoṅkā jātā
hai. 20 Yoṅ tum un kā phal dekh kar
unheṅ pahchān loge.

Sirf Asal Pairokār Dāḳhil Hoṅge

21 Jo mujhe 'Ḳhudāwand,
Ḳhudāwand' kahte haiṅ un meṅ se
sab āsmān kī bādshāhī meṅ dāḳhil
na hoṅge balki sirf wuh jo mere
āsmānī Bāp kī marzī par aml karte
haiṅ. 22 Adālat ke din bahut-se log
mujh se kaheṅge, 'Ai Ḳhudāwand,
Ḳhudāwand! Kyā ham ne tere hī
nām meṅ nabuwwat nahīṅ kī, tere
hī nām se badrūheṅ nahīṅ nikālīṅ,
tere hī nām se mojize nahīṅ kie?'
23 Us waqt maiṅ un se sāf sāf kah
dūṅgā, 'Merī kabhī tum se jān
pahchān na thī. Ai badkāro! Mere
sāmne se chale jāo.'

Do Qism ke Makān

24 Lihāzā jo bhī merī yih bāteṅ sun
kar un par amal kartā hai wuh us
samajhdār ādmī kī mānind hai jis
ne apne makān kī buniyād chaṭṭān
par rakhī. 25 Bārish hone lagī,
sailāb āyā aur āṅdhī makān ko
jhanjhoṛne lagī. Lekin wuh na girā,
kyoṅki us kī buniyād chaṭṭān par
rakhī gaī thī.

26 Lekin jo bhī merī yih bāteṅ
sun kar un par amal nahīṅ kartā
wuh us ahmaq kī mānind hai jis
ne apnā makān sahīh buniyād ḍāle
baġhair ret par tāmīr kiyā. 27 Jab
bārish hone lagī, sailāb āyā aur
āṅdhī makān ko jhanjhoṛne lagī to
yih makān dhaṛām se gir gayā."

Īsā kā Iḳhtiyār

28 Jab Īsā ne yih bāteṅ ḳhatm kar līṅ
to log us kī tālīm sun kar hakkā-
bakkā rah gae. 29 Kyoṅki wuh un ke
ulamā kī tarah nahīṅ balki iḳhtiyār
ke sāth sikhātā thā.

Koṛh se Shafā

8 Īsā pahāṛ se utrā to baṛī bhīṛ
us ke pīchhe chalne lagī. [2]Phir
ek ādmī us ke pās āyā jo koṛh kā
marīz thā. Muṅh ke bal gir kar
us ne kahā, "Ḳhudāwand, agar āp
chāheṅ to mujhe pāk-sāf kar sakte
haiṅ."
[3]Īsā ne apnā hāth baṛhā kar use
chhuā aur kahā, "Maiṅ chāhtā hūṅ,
pāk-sāf ho jā." Is par wuh fauran
us bīmārī se pāk-sāf ho gayā. [4]Īsā
ne us se kahā, "Ḳhabardār! Yih
bāt kisī ko na batānā balki Baitul-
muqaddas meṅ imām ke pās jā tāki
wuh terā muāynā kare. Apne sāth
wuh qurbānī le jā jis kā taqāzā Mūsā
kī sharīat un se kartī hai jinheṅ
koṛh se shafā milī hai. Yoṅ alāniyā
tasdīq ho jāegī ki tū wāqaī pāk-sāf
ho gayā hai."

Romī Afsar ke Ġhulām kī Shafā

[5]Jab Īsā Kafarnahūm meṅ dāḳhil
huā to sau faujiyoṅ par muqarrar ek
afsar us ke pās ā kar us kī minnat
karne lagā, [6]"Ḳhudāwand, merā
ġhulām maflūj hālat meṅ ghar meṅ
paṛā hai, aur use shadīd dard ho
rahā hai."
[7]Īsā ne us se kahā, "Maiṅ ā kar
use shafā dūṅgā."
[8]Afsar ne jawāb diyā, "Nahīṅ
Ḳhudāwand, maiṅ is lāyq nahīṅ ki
āp mere ghar jāeṅ. Bas yihīṅ se
hukm kareṅ to merā ġhulām shafā
pā jāegā. [9]Kyoṅki mujhe ḳhud ālā
afsaroṅ ke hukm par chalnā paṛtā
hai aur mere mātaht bhī faujī haiṅ.
Ek ko kahtā hūṅ, 'Jā!' To wuh jātā
hai aur dūsre ko 'Ā!' To wuh ātā
hai. Isī tarah maiṅ apne naukar ko
hukm detā hūṅ, 'Yih kar' to wuh
kartā hai."
[10]Yih sun kar Īsā nihāyat hairān
huā. Us ne muṛ kar apne pīchhe
āne wāloṅ se kahā, "Maiṅ tum ko
sach batātā hūṅ, maiṅ ne Isrāīl
meṅ bhī is qism kā īmān nahīṅ
pāyā. [11]Maiṅ tumheṅ batātā hūṅ,
bahut-se log mashriq aur maġhrib
se ā kar Ibrāhīm, Is'hāq aur Yāqūb
ke sāth āsmān kī bādshāhī kī
ziyāfat meṅ sharīk hoṅge. [12]Lekin
bādshāhī ke asal wārisoṅ ko nikāl
kar andhere meṅ ḍāl diyā jāegā,
us jagah jahāṅ log rote aur dāṅt
pīste raheṅge." [13]Phir Īsā afsar se
muḳhātib huā, "Jā, tere sāth waisā
hī ho jaisā terā īmān hai."
Aur afsar ke ġhulām ko usī ghaṛī
shafā mil gaī.

Bahut se Marīzoṅ kī Shafā

14Īsā Patras ke ghar meṅ āyā. Wahāṅ us ne Patras kī sās ko bistar par paṛe dekhā. Use buḳhār thā. 15Us ne us kā hāth chhū liyā to buḳhār utar gayā aur wuh uṭh kar us kī ḳhidmat karne lagī.

16Shām huī to badrūhoṅ kī girift meṅ paṛe bahut-se logoṅ ko Īsā ke pās lāyā gayā. Us ne badrūhoṅ ko hukm de kar nikāl diyā aur tamām marīzoṅ ko shafā dī. 17Yoṅ Yasāyāh Nabī kī yih peshgoī pūrī huī ki "Us ne hamārī kamzoriyāṅ le līṅ aur hamārī bīmāriyāṅ uṭhā līṅ."

Pairawī kī Sanjīdagī

18Jab Īsā ne apne gird baṛā hujūm dekhā to us ne shāgirdoṅ ko jhīl pār karne kā hukm diyā. 19Rawānā hone se pahle sharīat kā ek ālim us ke pās ā kar kahne lagā, "Ustād, jahāṅ bhī āp jāeṅge maiṅ āp ke pīchhe chaltā rahūṅgā."

20Īsā ne jawāb diyā, "Lomṛiyāṅ apne bhaṭoṅ meṅ aur parinde apne ghoṅsloṅ meṅ ārām kar sakte haiṅ, lekin Ibn-e-Ādam ke pās sar rakh kar ārām karne kī koī jagah nahīṅ."

21Kisī aur shāgird ne us se kahā, "Ḳhudāwand, mujhe pahle jā kar apne bāp ko dafn karne kī ijāzat deṅ."

22Lekin Īsā ne use batāyā, "Mere pīchhe ho le aur murdoṅ ko apne murde dafn karne de."

Īsā Āṅdhī ko Thamā Detā Hai

23Phir wuh kashtī par sawār huā aur us ke pīchhe us ke shāgird bhī. 24Achānak jhīl par saḳht āṅdhī chalne lagī aur kashtī lahroṅ meṅ ḍūbne lagī. Lekin Īsā so rahā thā. 25Shāgird us ke pās gae aur use jagā kar kahne lage, "Ḳhudāwand, hameṅ bachā, ham tabāh ho rahe haiṅ!"

26Us ne jawāb diyā, "Ai kam-etaqādo! Ghabrāte kyoṅ ho?" Khaṛe ho kar us ne āṅdhī aur maujoṅ ko ḍānṭā to lahreṅ bilkul sākit ho gaīṅ. 27Shāgird hairān ho kar kahne lage, "Yih kis qism kā shaḳhs hai? Hawā aur jhīl bhī us kā hukm māntī haiṅ."

Do Badrūh-giriftā Ādmiyoṅ kī Shafā

28Wuh jhīl ke pār Gadarīniyoṅ ke ilāqe meṅ pahuṅche to badrūh-giriftā do ādmī qabroṅ meṅ se nikal kar Īsā ko mile. Wuh itne

ḳhatarnāk the ki wahāṅ se koī
guzar nahīṅ saktā thā. [29]Chīḳheṅ
mār mār kar unhoṅ ne kahā, “Allāh
ke Farzand, hamārā āp ke sāth kyā
wāstā? Kyā āp hameṅ muqarrarā
waqt se pahle azāb meṅ ḍālne āe
haiṅ?”
[30]Kuchh fāsile par suaroṅ kā baṛā
ġhol char rahā thā. [31]Badrūhoṅ
ne Īsā se iltijā kī, “Agar āp hameṅ
nikālte haiṅ to suaroṅ ke us ġhol
meṅ bhej deṅ.”
[32]Īsā ne unheṅ hukm diyā, “Jāo.”
Badrūheṅ nikal kar suaroṅ meṅ jā
ghusīṅ. Is par pūre kā pūrā ġhol
bhāg bhāg kar pahāṛī kī ḍhalān par
se utrā aur jhīl meṅ jhapaṭ kar ḍūb
marā. [33]Yih dekh kar suaroṅ ke
gallābān bhāg gae. Shahr meṅ jā
kar unhoṅ ne logoṅ ko sab kuchh
sunāyā aur wuh bhī jo badrūh-
giriftā ādmiyoṅ ke sāth huā thā.
[34]Phir pūrā shahr nikal kar Īsā ko
milne āyā. Use dekh kar unhoṅ ne
us kī minnat kī ki hamāre ilāqe se
chale jāeṅ.

Maflūj Ādmī kī Shafā

9 Kashtī meṅ baiṭh kar Īsā ne
jhīl ko pār kiyā aur apne shahr
pahuṅch gayā. [2]Wahāṅ ek maflūj
ādmī ko chārpāī par ḍāl kar us ke
pās lāyā gayā. Un kā īmān dekh
kar Īsā ne kahā, “Beṭā, hauslā rakh.
Tere gunāh muāf kar die gae haiṅ.”
[3]Yih sun kar sharīat ke kuchh
ulamā dil meṅ kahne lage, “Yih
kufr bak rahā hai!”
[4]Īsā ne jān liyā ki yih kyā soch
rahe haiṅ, is lie us ne un se pūchhā,
[5]“Tum dil meṅ burī bāteṅ kyoṅ
soch rahe ho? Kyā maflūj se yih
kahnā zyādā āsān hai ki ‘Tere gunāh
muāf kar die gae haiṅ’ yā yih ki
‘Uṭh aur chal-phir?’ [6]Lekin maiṅ
tum ko dikhātā hūṅ ki Ibn-e-Ādam
ko wāqaī duniyā meṅ gunāh muāf
karne kā iḳhtiyār hai.” Yih kah kar
wuh maflūj se muḳhātib huā, “Uṭh,
apnī chārpāī uṭhā kar ghar chalā
jā.”
[7]Wuh ādmī khaṛā huā aur apne
ghar chalā gayā. [8]Yih dekh kar
hujūm par Allāh kā ḳhauf tārī ho
gayā aur wuh Allāh kī tamjīd karne
lage ki us ne insān ko is qism kā
iḳhtiyār diyā hai.

Mattī kī Bulāhaṭ

[9]Āge jā kar Īsā ne ek ādmī ko dekhā
jo ṭaiks lene wāloṅ kī chaukī par
baiṭhā thā. Us kā nām Mattī thā. Īsā

ne us se kahā, “Mere pīchhe ho le.”
Aur Mattī uṭh kar us ke pīchhe ho
liyā.

[10]Bād meṅ Īsā Mattī ke ghar meṅ
khānā khā rahā thā. Bahut-se ṭaiks
lene wāle aur gunāhgār bhī ā kar
Īsā aur us ke shāgirdoṅ ke sāth
khāne meṅ sharīk hue. [11]Yih dekh
kar Farīsiyoṅ ne us ke shāgirdoṅ
se pūchhā, “Āp kā ustād ṭaiks lene
wāloṅ aur gunāhgāroṅ ke sāth kyoṅ
khātā hai?”

[12]Yih sun kar Īsā ne kahā,
“Sehhatmandoṅ ko ḍākṭar kī
zarūrat nahīṅ hotī balki marīzoṅ
ko. [13]Pahle jāo aur kalām-e-
muqaddas kī is bāt kā matlab jān
lo ki ‘Maiṅ qurbānī nahīṅ balki
rahm pasand kartā hūṅ.’ Kyoṅki
maiṅ rāstbāzoṅ ko nahīṅ balki
gunāhgāroṅ ko bulāne āyā hūṅ.”

Shāgird Rozā Kyoṅ Nahīṅ Rakhte?

[14]Phir Yahyā ke shāgird us ke pās
āe aur pūchhā, “Āp ke shāgird rozā
kyoṅ nahīṅ rakhte jabki ham aur
Farīsī rozā rakhte haiṅ?”

[15]Īsā ne jawāb diyā, “Shādī ke
mehmān kis tarah mātam kar sakte
haiṅ jab tak dūlhā un ke darmiyān
hai? Lekin ek din āegā jab dūlhā un
se le liyā jāegā. Us waqt wuh zarūr
rozā rakheṅge.

[16]Koī bhī nae kapṛe kā ṭukṛā
kisī purāne libās meṅ nahīṅ lagātā.
Agar wuh aisā kare to nayā ṭukṛā
bād meṅ sukaṛ kar purāne libās
se alag ho jāegā. Yoṅ purāne
libās kī phaṭī huī jagah pahle kī
nisbat zyādā ḳharāb ho jāegī. [17]Isī
tarah angūr kā tāzā ras purānī aur
belachak mashkoṅ meṅ nahīṅ ḍālā
jātā. Agar aisā kiyā jāe to purānī
mashkeṅ paidā hone wālī gais ke
bāis phaṭ jāeṅgī. Natīje meṅ mai
aur mashkeṅ donoṅ zāe ho jāeṅgī.
Is lie angūr kā tāzā ras naī mashkoṅ
meṅ ḍālā jātā hai jo lachakdār hotī
haiṅ. Yoṅ ras aur mashkeṅ donoṅ
hī mahfūz rahte haiṅ.”

Yāīr kī Beṭī aur Bīmār Aurat

[18]Īsā abhī yih bayān kar rahā thā ki
ek Yahūdī rāhnumā ne gir kar use
sijdā kiyā aur kahā, “Merī beṭī abhī
abhī marī hai. Lekin ā kar apnā
hāth us par rakheṅ to wuh dubārā
zindā ho jāegī.”

[19]Īsā uṭh kar apne shāgirdoṅ
samet us ke sāth ho liyā.

[20]Chalte chalte ek aurat ne
pīchhe se ā kar Īsā ke libās kā

kinārā chhuā. Yih aurat bārah sāl
se ḳhūn bahne kī marīzā thī [21]aur
wuh soch rahī thī, “Agar maiṅ sirf
us ke libās ko hī chhū lūṅ to shafā
pā lūṅgī.”
[22]Īsā ne muṛ kar use dekhā aur
kahā, “Beṭī, hauslā raḳh! Tere īmān
ne tujhe bachā liyā hai.” Aur aurat
ko usī waqt shafā mil gaī.
[23]Phir Īsā rāhnumā ke ghar meṅ
dāḳhil huā. Bāṅsrī bajāne wāle aur
bahut-se log pahuṅch chuke the
aur bahut shor-sharābā thā. Yih
dekh kar [24]Īsā ne kahā, “Nikal jāo!
Laṛkī mar nahīṅ gaī balki so rahī
hai.” Log haṅs kar us kā mazāq
uṛāne lage. [25]Lekin jab sab ko nikāl
diyā gayā to wuh andar gayā. Us
ne laṛkī kā hāth pakaṛā to wuh uṭh
khaṛī huī. [26]Is mojize kī ḳhabar us
pūre ilāqe meṅ phail gaī.

Do Andhoṅ kī Shafā

[27]Jab Īsā wahāṅ se rawānā huā to
do andhe us ke pīchhe chal kar
chillāne lage, “Ibn-e-Dāūd, ham
par rahm kareṅ.”
[28]Jab Īsā kisī ke ghar meṅ dāḳhil
huā to wuh us ke pās āe. Īsā ne un
se pūchhā, “Kyā tumhārā īmān hai
ki maiṅ yih kar saktā hūṅ?”
Unhoṅ ne jawāb diyā, “Jī,
Ḳhudāwand.”
[29]Phir us ne un kī āṅkheṅ chhū
kar kahā, “Tumhāre sāth tumhāre
īmān ke mutābiq ho jāe.” [30]Un kī
āṅkheṅ bahāl ho gaīṅ aur Īsā ne
saḳhtī se unheṅ kahā, “Ḳhabardār,
kisī ko bhī is kā patā na chale!”
[31]Lekin wuh nikal kar pūre ilāqe
meṅ us kī ḳhabar phailāne lage.

Gūṅge Ādmī kī Shafā

[32]Jab wuh nikal rahe the to ek
gūṅgā ādmī Īsā ke pās lāyā gayā jo
kisī badrūh ke qabze meṅ thā. [33]Jab
badrūh ko nikālā gayā to gūṅgā
bolne lagā. Hujūm hairān rah gayā.
Unhoṅ ne kahā, “Aisā kām Isrāīl
meṅ kabhī nahīṅ dekhā gayā.”
[34]Lekin Farīsiyoṅ ne kahā, “Wuh
badrūhoṅ ke sardār hī kī madad se
badrūhoṅ ko nikāltā hai.”

Īsā ko Logoṅ par Tars Ātā Hai

[35]Aur Īsā safr karte karte tamām
shahroṅ aur gāṅwoṅ meṅ se
guzarā. Jahāṅ bhī wuh pahuṅchā
wahāṅ us ne un ke ibādatḳhānoṅ
meṅ tālīm dī, bādshāhī kī
ḳhushḳhabrī sunāī aur har qism
ke marz aur alālat se shafā dī.

36 Hujūm ko dekh kar use un par
baṛā tars āyā, kyoṅki wuh pise
hue aur bebas the, aisī bheṛoṅ kī
tarah jin kā charwāhā na ho. 37 Us
ne apne shāgirdoṅ se kahā, “Fasal
bahut hai, lekin mazdūr kam. 38 Is
lie fasal ke mālik se guzārish karo
ki wuh apnī fasal kāṭne ke lie mazīd
mazdūr bhej de.”

Bārah Rasūloṅ ko Iḳhtiyār Diyā Jātā Hai

10 Phir Īsā ne apne bārah
rasūloṅ ko bulā kar unheṅ
nāpāk rūh nikālne aur har qism
ke marz aur alālat se shafā dene
kā iḳhtiyār diyā. 2 Bārah rasūloṅ
ke nām yih haiṅ: pahlā Shamāūn
jo Patras bhī kahlātā hai, phir
us kā bhāī Andriyās, Yāqūb bin
Zabdī aur us kā bhāī Yūhannā,
3 Filippus, Bartulmāī, Tomā, Mattī
(jo ṭaiks lene wālā thā), Yāqūb bin
Halfaī, Taddī, 4 Shamāūn Mujāhid
aur Yahūdāh Iskariyotī jis ne bād
meṅ use dushmanoṅ ke hawāle kar
diyā.

Rasūloṅ ko Tablīġh ke lie Bhejā Jātā Hai

5 In bārah mardoṅ ko Īsā ne bhej
diyā. Sāth sāth us ne unheṅ hidāyat
dī, “Ġhairyahūdī ābādiyoṅ meṅ na
jānā, na kisī Sāmarī shahr meṅ,
6 balki sirf Isrāīl kī khoī huī bheṛoṅ
ke pās. 7 Aur chalte chalte munādī
karte jāo ki ‘Āsmān kī bādshāhī
qarīb ā chukī hai.’ 8 Bīmāroṅ
ko shafā do, murdoṅ ko zindā
karo, koṛhiyoṅ ko pāk-sāf karo,
badrūhoṅ ko nikālo. Tum ko muft
meṅ milā hai, muft meṅ hī bāṅṭnā.
9 Apne kamarband meṅ paise na
rakhnā—na sone, na chāṅdī aur na
tāṅbe ke sikke. 10 Na safr ke lie baig
ho, na ek se zyādā sūṭ, na jūte, na
lāṭhī. Kyoṅki mazdūr apnī rozī kā
haqdār hai.

11 Jis shahr yā gāṅw meṅ dāḳhil
hote ho us meṅ kisī lāyq shaḳhs kā
patā karo aur rawānā hote waqt tak
usī ke ghar meṅ ṭhahro. 12 Ghar
meṅ dāḳhil hote waqt use duā-
e-ḳhair do. 13 Agar wuh ghar is
lāyq hogā to jo salāmatī tum ne
us ke lie māṅgī hai wuh us par ā
kar ṭhahrī rahegī. Agar nahīṅ to
yih salāmatī tumhāre pās lauṭ āegī.
14 Agar koī gharānā yā shahr tum ko

qabūl na kare, na tumhārī sune to
rawānā hote waqt us jagah kī gard
apne pāṅwoṅ se jhāṛ denā. [15]Maiṅ
tumheṅ sach batātā hūṅ, adālat ke
din us shahr kī nisbat Sadūm aur
Amūrā ke ilāqe kā hāl zyādā qābil-
e-bardāsht hogā.

Āne Wālī Īzārasāniyāṅ

[16]Dekho, maiṅ tum bheṛoṅ ko
bheṛiyoṅ meṅ bhej rahā hūṅ. Is
lie sāṅpoṅ kī tarah hoshyār aur
kabūtaroṅ kī tarah māsūm bano.
[17]Logoṅ se ḳhabardār raho, kyoṅki
wuh tum ko maqāmī adālatoṅ ke
hawāle karke apne ibādatḳhānoṅ
meṅ koṛe lagwāeṅge. [18]Merī
ḳhātir tumheṅ hukmrānoṅ aur
bādshāhoṅ ke sāmne pesh kiyā
jāegā aur yoṅ tum ko unheṅ aur
Ġhairyahūdiyoṅ ko gawāhī dene kā
mauqā milegā. [19]Jab wuh tumheṅ
giriftār kareṅge to yih sochte
sochte pareshān na ho jānā ki maiṅ
kyā kahūṅ yā kis tarah bāt karūṅ.
Us waqt tum ko batāyā jāegā ki kyā
kahnā hai, [20]kyoṅki tum ḳhud bāt
nahīṅ karoge balki tumhāre Bāp kā
Rūh tumhārī mārifat bolegā.

[21]Bhāī apne bhāī ko aur bāp
apne bachche ko maut ke hawāle
karegā. Bachche apne wālidain
ke ḳhilāf khaṛe ho kar unheṅ qatl
karwāeṅge. [22]Sab tum se nafrat
kareṅge, is lie ki tum mere pairokār
ho. Lekin jo āḳhir tak qāym
rahegā use najāt milegī. [23]Jab wuh
ek shahr meṅ tumheṅ satāeṅge
to kisī dūsre shahr ko hijrat kar
jānā. Maiṅ tum ko sach batātā
hūṅ ki Ibn-e-Ādam kī āmad tak tum
Isrāīl ke tamām shahroṅ tak nahīṅ
pahuṅch pāoge.

[24]Shāgird apne ustād se baṛā
nahīṅ hotā, na ġhulām apne mālik
se. [25]Shāgird ko is par iktifā karnā
hai ki wuh apne ustād kī mānind
ho, aur isī tarah ġhulām ko ki wuh
apne mālik kī mānind ho. Gharāne
ke sarparast ko agar badrūhoṅ kā
sardār Bāl-zabūl qarār diyā gayā hai
to us ke ghar wāloṅ ko kyā kuchh na
kahā jāegā.

Kis se Ḍarnā Hai?

[26]Un se mat ḍarnā, kyoṅki jo kuchh
abhī chhupā huā hai use āḳhir meṅ
zāhir kiyā jāegā, aur jo kuchh bhī
is waqt poshīdā hai us kā rāz āḳhir
meṅ khul jāegā. [27]Jo kuchh maiṅ
tumheṅ andhere meṅ sunā rahā
hūṅ use roz-e-raushan meṅ sunā

denā. Aur jo kuchh āhistā āhistā
tumhāre kān meṅ batāyā gayā hai
us kā chhatoṅ se elān karo. [28]Un
se ḳhauf mat khānā jo tumhārī rūh
ko nahīṅ balki sirf tumhāre jism ko
qatl kar sakte haiṅ. Allāh se ḍaro
jo rūh aur jism donoṅ ko jahannum
meṅ ḍāl kar halāk kar saktā hai.
[29]Kyā chiṛiyoṅ kā joṛā kam paisoṅ
meṅ nahīṅ biktā? Tāham un meṅ
se ek bhī tumhāre Bāp kī ijāzat ke
baġhair zamīn par nahīṅ gir saktī.
[30]Na sirf yih balki tumhāre sar ke
sab bāl bhī gine hue haiṅ. [31]Lihāzā
mat ḍaro. Tumhārī qadar-o-qīmat
bahut-sī chiṛiyoṅ se kahīṅ zyādā
hai.

Masīh kā Iqrār yā Inkār Karne kā Natījā

[32]Jo bhī logoṅ ke sāmne merā
iqrār kare us kā iqrār maiṅ ḳhud
bhī apne āsmānī Bāp ke sāmne
karūṅga. [33]Lekin jo bhī logoṅ ke
sāmne merā inkār kare us kā maiṅ
bhī apne āsmānī Bāp ke sāmne
inkār karūṅga.

Īsā Sulah-Salāmatī kā Bāis Nahīṅ

[34]Yih mat samjho ki maiṅ duniyā
meṅ sulah-salāmatī qāym karne
āyā hūṅ. Maiṅ sulah-salāmatī
nahīṅ balki talwār chalwāne āyā
hūṅ. [35]Maiṅ beṭe ko us ke bāp ke
ḳhilāf khaṛā karne āyā hūṅ, beṭī
ko us kī māṅ ke ḳhilāf aur bahū
ko us kī sās ke ḳhilāf. [36]Insān
ke dushman us ke apne ghar wāle
hoṅge.

[37]Jo apne bāp yā māṅ ko mujh
se zyādā pyār kare wuh mere lāyq
nahīṅ. Jo apne beṭe yā beṭī ko
mujh se zyādā pyār kare wuh mere
lāyq nahīṅ. [38]Jo apnī salīb uṭhā kar
mere pīchhe na ho le wuh mere
lāyq nahīṅ. [39]Jo bhī apnī jān ko
bachāe wuh use kho degā, lekin jo
apnī jān ko merī ḳhātir kho de wuh
use pāegā.

Īsā aur Us ke Pairokāroṅ ko Qabūl Karne kā Ajr

[40]Jo tumheṅ qabūl kare wuh mujhe
qabūl kartā hai, aur jo mujhe qabūl
kartā hai wuh us ko qabūl kartā
hai jis ne mujhe bhejā hai. [41]Jo
kisī nabī ko qabūl kare use nabī kā-
sā ajr milegā. Aur jo kisī rāstbāz
shaḳhs ko us kī rāstbāzī ke sabab se
qabūl kare use rāstbāz shaḳhs kā-
sā ajr milegā. [42]Maiṅ tum ko sach
batātā hūṅ ki jo in chhoṭoṅ meṅ

se kisī ek ko merā shāgird hone ke
bāis ṭhanḍe pānī kā glās bhī pilāe us
kā ajr qāym rahegā.”

Yahyā kā Īsā se Sawāl

11 Apne shāgirdoṅ ko yih
hidāyāt dene ke bād Īsā
un ke shahroṅ meṅ tālīm dene aur
munādī karne ke lie rawānā huā.

2 Yahyā ne jo us waqt jel meṅ thā
sunā ki Īsā kyā kyā kar rahā hai.
Is par us ne apne shāgirdoṅ ko us
ke pās bhej diyā 3 tāki wuh us se
pūchheṅ, “Kyā āp wuhī haiṅ jise
ānā hai yā ham kisī aur ke intazār
meṅ raheṅ?”

4 Īsā ne jawāb diyā, “Yahyā ke pās
wāpas jā kar use sab kuchh batā
denā jo tum ne dekhā aur sunā
hai. 5 ‘Andhe deḳhte, langaṛe chalte
phirte haiṅ, koṛhiyoṅ ko pāk-sāf
kiyā jātā hai, bahre sunte haiṅ,
murdoṅ ko zindā kiyā jātā hai aur
ġharīboṅ ko Allāh kī ḳhushḳhabrī
sunāī jātī hai.’ 6 Mubārak hai wuh
jo mere sabab se ṭhokar khā kar
bargashtā nahīṅ hotā.”

7 Yahyā ke yih shāgird chale gae
to Īsā hujūm se Yahyā ke bāre meṅ
bāt karne lagā, “Tum registān meṅ
kyā deḳhne gae the? Ek sarkanḍā
jo hawā ke har jhoṅke se hiltā hai?
Beshak nahīṅ. 8 Yā kyā wahāṅ jā kar
aise ādmī kī tawaqqo kar rahe the
jo nafīs aur mulāym libās pahne
hue hai? Nahīṅ, jo shāndār kapṛe
pahante haiṅ wuh shāhī mahaloṅ
meṅ pāe jāte haiṅ. 9 To phir tum
kyā deḳhne gae the? Ek nabī ko?
Bilkul sahīh, balki meṅ tum ko
batātā hūṅ ki wuh nabī se bhī baṛā
hai. 10 Usī ke bāre meṅ kalām-e-
muqaddas meṅ likhā hai, ‘Dekh,
maiṅ apne paiġhambar ko tere āge
āge bhej detā hūṅ jo tere sāmne
rāstā taiyār karegā.’ 11 Maiṅ tum ko
sach batātā hūṅ ki is duniyā meṅ
paidā hone wālā koī bhī shaḳhs
Yahyā se baṛā nahīṅ hai. To
bhī āsmān kī bādshāhī meṅ dāḳhil
hone wālā sab se chhoṭā shaḳhs us
se baṛā hai. 12 Yahyā baptismā dene
wāle kī ḳhidmat se le kar āj tak
āsmān kī bādshāhī par zabardastī
kī jā rahī hai, aur zabardast use
chhīn rahe haiṅ. 13 Kyoṅki tamām
nabī aur Tauret ne Yahyā ke daur
tak is ke bāre meṅ peshgoī kī hai.
14 Aur agar tum yih mānane ke lie
taiyār ho to māno ki wuh Iliyās Nabī
hai jise ānā thā. 15 Jo sun saktā hai
wuh sun le!

16 Maiṅ is nasl ko kis se tashbīh
dūṅ? Wuh un bachchoṅ kī mānind
haiṅ jo bāzār meṅ baiṭhe khel rahe
haiṅ. Un meṅ se kuchh ūṅchī āwāz
se dūsre bachchoṅ se shikāyat kar
rahe haiṅ, 17 ‘Ham ne bāṅsrī bajāī
to tum na nāche. Phir ham ne
nohā ke gīt gāe, lekin tum ne chhātī
pīṭ kar mātam na kiyā.’ 18 Dekho,
Yahyā āyā aur na khāyā, na piyā.
Yih dekh kar log kahte haiṅ ki us
meṅ badrūh hai. 19 Phir Ibn-e-
Ādam khātā aur pītā huā āyā. Ab
kahte haiṅ, ‘Dekho yih kaisā peṭū
aur sharābī hai. Aur wuh ṭaiks lene
wāloṅ aur gunāhgāroṅ kā dost bhī
hai.’ Lekin hikmat apne āmāl se hī
sahīh sābit huī hai.”

Taubā na Karne Wāle Shahroṅ par Afsos

20 Phir Īsā un shahroṅ ko ḍānṭne
lagā jin meṅ us ne zyādā mojize kie
the, kyoṅki unhoṅ ne taubā nahīṅ
kī thī. 21 “Ai Ḳhurāzīn, tujh par
afsos! Bait-saidā, tujh par afsos!
Agar Sūr aur Saidā meṅ wuh mojize
kie gae hote jo tum meṅ hue to
wahāṅ ke log kab ke ṭāṭ oṛh kar
aur sar par rākh ḍāl kar taubā kar
chuke hote. 22 Jī hāṅ, adālat ke din
tumhārī nisbat Sūr aur Saidā kā hāl
zyādā qābil-e-bardāsht hogā. 23 Aur
ai Kafarnahūm, kyā tujhe āsmān
tak sarfarāz kiyā jāegā? Hargiz
nahīṅ, balki tū utartā utartā Pātāl
tak pahuṅchegā. Agar Sadūm meṅ
wuh mojize kie gae hote jo tujh
meṅ hue haiṅ to wuh āj tak qāym
rahtā. 24 Hāṅ, adālat ke din terī
nisbat Sadūm kā hāl zyādā qābil-e-
bardāsht hogā.”

Bāp kī Tamjīd

25 Us waqt Īsā ne kahā, “Ai Bāp,
āsmān-o-zamīn ke Mālik! Maiṅ terī
tamjīd kartā hūṅ ki tū ne yih bāteṅ
dānāoṅ aur aqalmandoṅ se chhupā
kar chhoṭe bachchoṅ par zāhir kar
dī haiṅ. 26 Hāṅ mere Bāp, yihī tujhe
pasand āyā.

27 Mere Bāp ne sab kuchh mere
sapurd kar diyā hai. Koī bhī
Farzand ko nahīṅ jāntā siwāe Bāp
ke. Aur koī Bāp ko nahīṅ jāntā
siwāe Farzand ke aur un logoṅ ke
jin par Farzand Bāp ko zāhir karnā
chāhtā hai.

28 Ai thakemānde aur bojh tale
dabe hue logo, sab mere pās āo!
Maiṅ tum ko ārām dūṅgā. 29 Merā
juā apne ūpar uṭhā kar mujh se

sīkho, kyoṅki maiṅ halīm aur
narmdil hūṅ. Yoṅ karne se tumhārī
jāneṅ ārām pāeṅgī, 30kyoṅki merā
juā mulāym aur merā bojh halkā
hai."

Sabat ke bāre meṅ Sawāl

12 Un dinoṅ meṅ Īsā anāj ke
khetoṅ meṅ se guzar rahā
thā. Sabat kā din thā. Chalte chalte
us ke shāgirdoṅ ko bhūk lagī aur
wuh anāj kī bāleṅ toṛ toṛ kar khāne
lage. 2Yih dekh kar Farīsiyoṅ ne
Īsā se shikāyat kī, "Dekho, āp ke
shāgird aisā kām kar rahe haiṅ jo
Sabat ke din manā hai."

3Īsā ne jawāb diyā, "Kyā tum ne
nahīṅ paṛhā ki Dāūd ne kyā kiyā jab
use aur us ke sāthiyoṅ ko bhūk lagī?
4Wuh Allāh ke ghar meṅ dāḳhil huā
aur apne sāthiyoṅ samet Rab ke
lie maḳhsūsshudā roṭiyāṅ khāīṅ,
agarche unheṅ is kī ijāzat nahīṅ
thī balki sirf imāmoṅ ko? 5Yā kyā
tum ne Tauret meṅ nahīṅ paṛhā
ki go imām Sabat ke din Baitul-
muqaddas meṅ ḳhidmat karte hue
ārām karne kā hukm toṛte haiṅ to
bhī wuh be'ilzām ṭhaharte haiṅ?
6Maiṅ tumheṅ batātā hūṅ ki yahāṅ
wuh hai jo Baitul-muqaddas se
afzal hai. 7Kalām-e-muqaddas meṅ
likhā hai, 'Maiṅ qurbānī nahīṅ
balki rahm pasand kartā hūṅ.'
Agar tum is kā matlab samajhte to
bequsūroṅ ko mujrim na ṭhahrāte.
8Kyoṅki Ibn-e-Ādam Sabat kā mālik
hai."

Sūkhe Hāth Wāle Ādmī kī Shafā

9Wahāṅ se chalte chalte wuh un ke
ibādatḳhāne meṅ dāḳhil huā. 10Us
meṅ ek ādmī thā jis kā hāth sūkhā
huā thā. Log Īsā par ilzām lagāne
kā koī bahānā talāsh kar rahe the,
is lie unhoṅ ne us se pūchhā, "Kyā
sharīat Sabat ke din shafā dene kī
ijāzat detī hai?"

11Īsā ne jawāb diyā, "Agar tum
meṅ se kisī kī bheṛ Sabat ke din
gaṛhe meṅ gir jāe to kyā use nahīṅ
nikāloge? 12Aur bheṛ kī nisbat
insān kī kitnī zyādā qadar-o-qīmat
hai! Ġharz sharīat nek kām karne
kī ijāzat detī hai." 13Phir us ne us
ādmī se jis kā hāth sūkhā huā thā
kahā, "Apnā hāth āge baṛhā."

Us ne aisā kiyā to us kā hāth dūsre
hāth kī mānind tandurust ho gayā.
14Is par Farīsī nikal kar āpas meṅ
Īsā ko qatl karne kī sāzisheṅ karne
lage.

Allāh kā Chunā Huā Ḳhādim

15 Jab Īsā ne yih jān liyā to wuh
wahāṅ se chalā gayā. Bahut-se log
us ke pīchhe chal rahe the. Us ne
un ke tamām marīzoṅ ko shafā de
kar 16 unheṅ tākīd kī, "Kisī ko mere
bāre meṅ na batāo." 17 Yoṅ Yasāyāh
Nabī kī yih peshgoī pūrī huī,

18 'Dekho, merā ḳhādim jise maiṅ
ne chun liyā hai,
merā pyārā jo mujhe pasand hai.
Maiṅ apne Rūh ko us par
ḍālūṅgā,
aur wuh aqwām meṅ insāf kā
elān karegā.
19 Wuh na to jhagaṛegā, na
chillāegā.
Galiyoṅ meṅ us kī āwāz sunāī
nahīṅ degī.
20 Na wuh kuchle hue sarkanḍe ko
toṛegā,
na bujhtī huī battī ko bujhāegā
jab tak wuh insāf ko ġhalbā na
baḳhshe.
21 Usī ke nām se qaumeṅ ummīd
rakheṅgī.'

Īsā aur Badrūhoṅ kā Sardār

22 Phir ek ādmī ko Īsā ke pās lāyā
gayā jo badrūh kī girift meṅ thā.
Wuh andhā aur gūṅgā thā. Īsā
ne use shafā dī to gūṅgā bolne
aur deḳhne lagā. 23 Hujūm ke
tamām log hakkā-bakkā rah gae
aur pūchhne lage, "Kyā yih Ibn-e-
Dāūd nahīṅ?"

24 Lekin jab Farīsiyoṅ ne yih
sunā to unhoṅ ne kahā, "Yih sirf
badrūhoṅ ke sardār Bāl-zabūl kī
mārifat badrūhoṅ ko nikāltā hai."

25 Un ke yih ḳhayālāt jān kar Īsā
ne un se kahā, "Jis bādshāhī meṅ
phūṭ paṛ jāe wuh tabāh ho jāegī.
Aur jis shahr yā gharāne kī aisī
hālat ho wuh bhī qāym nahīṅ rah
saktā. 26 Isī tarah agar Iblīs apne
āp ko nikāle to phir us meṅ phūṭ
paṛ gaī hai. Is sūrat meṅ us kī
bādshāhī kis tarah qāym rah saktī
hai? 27 Aur agar maiṅ badrūhoṅ ko
Bāl-zabūl kī madad se nikāltā hūṅ
to tumhāre beṭe unheṅ kis ke zariye
nikālte haiṅ? Chunāṅche wuhī is
bāt meṅ tumhāre munsif hoṅge.
28 Lekin agar maiṅ Allāh ke Rūh kī
mārifat badrūhoṅ ko nikāl detā hūṅ
to phir Allāh kī bādshāhī tumhāre
pās pahuṅch chukī hai.

29 Kisī zorāwar ādmī ke ghar meṅ
ghus kar us kā māl-o-asbāb lūṭnā
kis tarah mumkin hai jab tak ki use
bāndhā na jāe? Phir hī use lūṭā jā
saktā hai.

[30]Jo mere sāth nahīṅ wuh mere
ḳhilāf hai aur jo mere sāth jamā
nahīṅ kartā wuh bikhertā hai.
[31]Ġharz maiṅ tum ko batātā hūṅ ki
insān kā har gunāh aur kufr muāf
kiyā jā sakegā siwāe Rūhul-quds
ke ḳhilāf kufr bakne ke. Ise muāf
nahīṅ kiyā jāegā. [32]Jo Ibn-e-Ādam
ke ḳhilāf bāt kare use muāf kiyā
jā sakegā, lekin jo Rūhul-quds ke
ḳhilāf bāt kare use na is jahān meṅ
aur na āne wāle jahān meṅ muāf
kiyā jāegā.

Daraḳht Us ke Phal se Pahchānā Jātā Hai

[33]Achchhe phal ke lie achchhe
daraḳht kī zarūrat hotī hai. Ḳharāb
daraḳht se ḳharāb phal miltā
hai. Daraḳht us ke phal se hī
pahchānā jātā hai. [34]Ai sāṅp ke
bachcho! Tum jo bure ho kis
tarah achchhī bāteṅ kar sakte
ho? Kyoṅki jis chīz se dil labrez
hotā hai wuh chhalak kar zabān
par ā jātī hai. [35]Achchhā shaḳhs
apne dil ke achchhe ḳhazāne se
achchhī chīzeṅ nikāltā hai jabki
burā shaḳhs apne bure ḳhazāne se
burī chīzeṅ.

[36]Maiṅ tum ko batātā hūṅ ki
qiyāmat ke din logoṅ ko beparwāī
se kī gaī har bāt kā hisāb denā
paṛegā. [37]Tumhārī apnī bātoṅ kī
binā par tum ko rāst yā nārāst
ṭhahrāyā jāegā."

Ilāhī Nishān kā Taqāzā

[38]Phir sharīat ke kuchh ulamā aur
Farīsiyoṅ ne Īsā se bāt kī, "Ustād,
ham āp kī taraf se ilāhī nishān
deḳhnā chāhte haiṅ."
[39]Us ne jawāb diyā, "Sirf sharīr
aur zināḳār nasl ilāhī nishān kā
taqāzā kartī hai. Lekin use koī
bhī ilāhī nishān pesh nahīṅ kiyā
jāegā siwāe Yūnus nabī ke nishān
ke. [40]Kyoṅki jis tarah Yūnus tīn din
aur tīn rāt machhlī ke peṭ meṅ rahā
usī tarah Ibn-e-Ādam bhī tīn din
aur tīn rāt zamīn kī god meṅ paṛā
rahegā. [41]Qiyāmat ke din Nīnwā ke
bāshinde is nasl ke sāth khaṛe ho
kar ise mujrim ṭhahrāeṅge. Kyoṅki
Yūnus ke elān par unhoṅ ne taubā
kī thī jabki yahāṅ wuh hai jo Yūnus
se bhī baṛā hai. [42]Us din junūbī
mulk Sabā kī malikā bhī is nasl ke
sāth khaṛī ho kar ise mujrim qarār
degī. Kyoṅki wuh dūr-darāz mulk
se Sulemān kī hikmat sunane ke

lie āī thī jabki yahāṅ wuh hai jo
Sulemān se bhī baṛā hai.

Badrūh kī Wāpasī

43 Jab koī badrūh kisī shaḳhs se
nikaltī hai to wuh wīrān ilāqoṅ
meṅ se guzartī huī ārām kī jagah
talāsh kartī hai. Lekin jab use koī
aisā maqām nahīṅ miltā 44 to wuh
kahtī hai, ‘Maiṅ apne us ghar meṅ
wāpas chalī jāūṅgī jis meṅ se niklī
thī.’ Wuh wāpas ā kar deḳhtī hai
ki ghar ḳhālī hai aur kisī ne jhāṛū
de kar sab kuchh salīqe se rakh
diyā hai. 45 Phir wuh jā kar sāt aur
badrūheṅ ḍhūnḍ lātī hai jo us se
badtar hotī haiṅ, aur wuh sab us
shaḳhs meṅ ghus kar rahne lagtī
haiṅ. Chunāṅche ab us ādmī kī
hālat pahle kī nisbat zyādā burī ho
jātī hai. Is sharīr nasl kā bhī yihī hāl
hogā.”

Īsā kī Māṅ aur Bhāī

46 Īsā abhī hujūm se bāt kar hī rahā
thā ki us kī māṅ aur bhāī bāhar
khaṛe us se bāt karne kī koshish
karne lage. 47 Kisī ne Īsā se kahā,
“Āp kī māṅ aur bhāī bāhar khaṛe
haiṅ aur āp se bāt karnā chāhte
haiṅ.”
48 Īsā ne pūchhā, “Kaun hai merī
māṅ aur kaun haiṅ mere bhāī?”
49 Phir apne hāth se shāgirdoṅ kī
taraf ishārā karke us ne kahā,
“Dekho, yih merī māṅ aur mere
bhāī haiṅ. 50 Kyoṅki jo bhī mere
āsmānī Bāp kī marzī pūrī kartā hai
wuh merā bhāī, merī bahan aur
merī māṅ hai.”

Bīj Bone Wāle kī Tamsīl

13 Usī din Īsā ghar se nikal
kar jhīl ke kināre baiṭh
gayā. 2 Itnā baṛā hujūm us ke gird
jamā ho gayā ki āḳhirkār wuh ek
kashtī meṅ baiṭh gayā jabki log
kināre par khaṛe rahe. 3 Phir us
ne unheṅ bahut-sī bāteṅ tamsīloṅ
meṅ sunāīṅ.
“Ek kisān bīj bone ke lie niklā.
4 Jab bīj idhar-udhar bikhar gayā
to kuchh dāne rāste par gire aur
parindoṅ ne ā kar unheṅ chug
liyā. 5 Kuchh pathrīlī zamīn par
gire jahāṅ miṭṭī kī kamī thī. Wuh
jald ug āe kyoṅki miṭṭī gahrī nahīṅ
thī. 6 Lekin jab sūraj niklā to
paude jhulas gae aur chūṅki wuh
jaṛ na pakaṛ sake is lie sūkh gae.
7 Kuchh ḳhudrau kāṅṭedār paudoṅ
ke darmiyān bhī gire. Wahāṅ

wuh ugne to lage, lekin ḳhudrau
paudoṅ ne sāth sāth baṛh kar
unheṅ phalne-phūlne na diyā.
Chunāṅche wuh bhī ḳhatm ho gae.
[8]Lekin aise dāne bhī the jo zarḳhez
zamīn meṅ gire aur baṛhte baṛhte
tīs gunā, sāṭh gunā balki sau gunā
tak zyādā phal lāe. [9]Jo sun saktā hai
wuh sun le!”

Tamsīloṅ kā Maqsad

[10]Shāgird us ke pās ā kar pūchhne
lage, “Āp logoṅ se tamsīloṅ meṅ bāt
kyoṅ karte haiṅ?”
[11]Us ne jawāb diyā, “Tum ko
to āsmān kī bādshāhī ke bhed
samajhne kī liyāqat dī gaī hai, lekin
unheṅ yih liyāqat nahīṅ dī gaī.
[12]Jis ke pās kuchh hai use aur diyā
jāegā aur us ke pās kasrat kī chīzeṅ
hoṅgī. Lekin jis ke pās kuchh
nahīṅ hai us se wuh bhī chhīn
liyā jāegā jo us ke pās hai. [13]Is
lie maiṅ tamsīloṅ meṅ un se bāt
kartā hūṅ. Kyoṅki wuh deḳhte hue
kuchh nahīṅ deḳhte, wuh sunte
hue kuchh nahīṅ sunte aur kuchh
nahīṅ samajhte. [14]Un meṅ Yasāyāh
Nabī kī yih peshgoī pūrī ho rahī hai:

‘Tum apne kānoṅ se sunoge
magar kuchh nahīṅ samjhoge,
tum apnī āṅkhoṅ se dekhoge
magar kuchh nahīṅ jānoge.
[15]Kyoṅki is qaum kā dil behis ho
gayā hai.
Wuh mushkil se apne kānoṅ se
sunte haiṅ,
unhoṅ ne apnī āṅkhoṅ ko band
kar rakhā hai,
aisā na ho ki wuh apnī āṅkhoṅ se
dekheṅ,
apne kānoṅ se suneṅ,
apne dil se samjheṅ,
merī taraf rujū kareṅ
aur maiṅ unheṅ shafā dūṅ.’

[16]Lekin tumhārī āṅkheṅ
mubārak haiṅ kyoṅki wuh dekh
saktī haiṅ aur tumhāre kān
mubārak haiṅ kyoṅki wuh sun
sakte haiṅ. [17]Maiṅ tum ko sach
batātā hūṅ ki jo kuchh tum dekh
rahe ho bahut-se nabī aur rāstbāz
ise dekh na pāe agarche wuh is ke
ārzūmand the. Aur jo kuchh tum
sun rahe ho ise wuh sunane na pāe,
agarche wuh is ke ḳhāhishmand
the.

Bīj Bone Wāle kī Tamsīl kā Matlab

[18]Ab suno ki bīj bone wāle kī tamsīl
kā matlab kyā hai. [19]Rāste par
gire hue dāne wuh log haiṅ jo

bādshāhī kā kalām sunte to haiṅ,
lekin use samajhte nahīṅ. Phir
Iblīs ā kar wuh kalām chhīn letā
hai jo un ke diloṅ meṅ boyā gayā
hai. [20]Pathrīlī zamīn par gire
hue dāne wuh log haiṅ jo kalām
sunte hī use ḳhushī se qabūl to kar
lete haiṅ, [21]lekin wuh jaṛ nahīṅ
pakaṛte aur is lie zyādā der tak
qāym nahīṅ rahte. Jyoṅ hī wuh
kalām par īmān lāne ke bāis kisī
musībat yā īzārasānī se dochār
ho jāeṅ to wuh bargashtā ho jāte
haiṅ. [22]Ḳhudrau kāṅṭedār paudoṅ
ke darmiyān gire hue dāne wuh log
haiṅ jo kalām sunte to haiṅ, lekin
phir rozmarrā kī pareshāniyāṅ aur
daulat kā fareb kalām ko phalne-
phūlne nahīṅ detā. Natīje meṅ wuh
phal lāne tak nahīṅ pahuṅchtā. [23]Is
ke muqābale meṅ zarḳhez zamīn
meṅ gire hue dāne wuh log haiṅ
jo kalām ko sun kar use samajh
lete aur baṛhte baṛhte tīs gunā, sāṭh
gunā balki sau gunā tak phal lāte
haiṅ."

Ḳhudrau Paudoṅ kī Tamsīl

[24]Īsā ne unheṅ ek aur tamsīl sunāī.
"Āsmān kī bādshāhī us kisān se
mutābiqat rakhtī hai jis ne apne
khet meṅ achchhā bīj bo diyā.
[25]Lekin jab log so rahe the to us ke
dushman ne ā kar anāj ke paudoṅ
ke darmiyān ḳhudrau paudoṅ kā bīj
bo diyā. Phir wuh chalā gayā. [26]Jab
anāj phūṭ niklā aur fasal pakne lagī
to ḳhudrau paude bhī nazar āe.
[27]Naukar mālik ke pās āe aur kahne
lage, 'Janāb, kyā āp ne apne khet
meṅ achchhā bīj nahīṅ boyā thā?
To phir yih ḳhudrau paude kahāṅ
se ā gae haiṅ?'

[28]Us ne jawāb diyā, 'Kisī
dushman ne yih kar diyā hai.'

Naukaroṅ ne pūchhā, 'Kyā ham
jā kar unheṅ ukhāṛeṅ?'

[29]'Nahīṅ,' us ne kahā. 'Aisā na
ho ki ḳhudrau paudoṅ ke sāth sāth
tum anāj ke paude bhī ukhāṛ ḍālo.
[30]Unheṅ fasal kī kaṭāī tak mil kar
baṛhne do. Us waqt maiṅ fasal kī
kaṭāī karne wāloṅ se kahūṅgā ki
pahle ḳhudrau paudoṅ ko chun lo
aur unheṅ jalāne ke lie gaṭhoṅ meṅ
bāndh lo. Phir hī anāj ko jamā
karke godām meṅ lāo.'"

Rāī ke Dāne kī Tamsīl

[31]Īsā ne unheṅ ek aur tamsīl sunāī.
"Āsmān kī bādshāhī rāī ke dāne kī
mānind hai jo kisī ne le kar apne

khet meṅ bo diyā. [32]Go yih bījoṅ
meṅ sab se chhoṭā dānā hai, lekin
baṛhte baṛhte yih sabziyoṅ meṅ
sab se baṛā ho jātā hai. Balki yih
daraḳht-sā ban jātā hai aur parinde
ā kar us kī shāḳhoṅ meṅ ghoṅsle
banā lete haiṅ.”

Ḳhamīr kī Tamsīl

[33]Us ne unheṅ ek aur tamsīl bhī
sunāī. “Āsmān kī bādshāhī ḳhamīr
kī mānind hai jo kisī aurat ne le kar
taqrīban 27 kilogrām āṭe meṅ milā
diyā. Go wuh us meṅ chhup gayā to
bhī hote hote pūre gundhe hue āṭe
ko ḳhamīr banā diyā.”

Tamsīloṅ meṅ Bāt Karne kā Sabab

[34]Īsā ne yih tamām bāteṅ hujūm ke
sāmne tamsīloṅ kī sūrat meṅ kīṅ.
Tamsīl ke baġhair us ne un se bāt hī
nahīṅ kī. [35]Yoṅ nabī kī yih peshgoī
pūrī huī ki “Maiṅ tamsīloṅ meṅ bāt
karūṅga, maiṅ duniyā kī taḳhlīq se
le kar āj tak chhupī huī bāteṅ bayān
karūṅga.”

Ḳhudrau Paudoṅ kī Tamsīl kā Matlab

[36]Phir Īsā hujūm ko ruḳhsat
karke ghar ke andar chalā gayā.
Us ke shāgird us ke pās ā kar
kahne lage, “Khet meṅ ḳhudrau
paudoṅ kī tamsīl kā matlab hameṅ
samjhāeṅ.”

[37]Us ne jawāb diyā, “Achchhā
bīj bone wālā Ibn-e-Ādam hai.
[38]Khet duniyā hai jabki achchhe
bīj se murād bādshāhī ke farzand
haiṅ. Ḳhudrau paude Iblīs ke
farzand haiṅ [39]aur unheṅ bone
wālā dushman Iblīs hai. Fasal kī
kaṭāī kā matlab duniyā kā iḳhtitām
hai jabki fasal kī kaṭāī karne wāle
farishte haiṅ. [40]Jis tarah tamsīl
meṅ ḳhudrau paude ukhāṛe jāte
aur āg meṅ jalāe jāte haiṅ usī
tarah duniyā ke iḳhtitām par bhī
kiyā jāegā. [41]Ibn-e-Ādam apne
farishtoṅ ko bhej degā, aur wuh
us kī bādshāhī se bargashtagī kā
har sabab aur sharīat kī ḳhilāfwarzī
karne wāle har shaḳhs ko nikālte
jāeṅge. [42]Wuh unheṅ bhaṛaktī
bhaṭṭī meṅ phaiṅk deṅge jahāṅ log
rote aur dāṅt pīste raheṅge. [43]Phir
rāstbāz apne Bāp kī bādshāhī meṅ
sūraj kī tarah chamkeṅge. Jo sun
saktā hai wuh sun le!

Chhupe Hue Ḳhazāne kī Tamsīl

44 Āsmān kī bādshāhī khet meṅ chhupe ḳhazāne kī mānind hai. Jab kisī ādmī ko us ke bāre meṅ mālūm huā to us ne use dubārā chhupā diyā. Phir wuh ḳhushī ke māre chalā gayā, apnī tamām milkiyat faroḳht kar dī aur us khet ko ḳharīd liyā.

Motī kī Tamsīl

45 Nīz, āsmān kī bādshāhī aise saudāgar kī mānind hai jo achchhe motiyoṅ kī talāsh meṅ thā. 46 Jab use ek nihāyat qīmtī motī ke bāre meṅ mālūm huā to wuh chalā gayā, apnī tamām milkiyat faroḳht kar dī aur us motī ko ḳharīd liyā.

Jāl kī Tamsīl

47 Āsmān kī bādshāhī jāl kī mānind bhī hai. Use jhīl meṅ ḍālā gayā to har qism kī machhliyāṅ pakaṛī gaīṅ. 48 Jab wuh bhar gayā to machheroṅ ne use kināre par khīṅch liyā. Phir unhoṅ ne baiṭh kar qābil-e-istemāl machhliyāṅ chun kar ṭokriyoṅ meṅ ḍāl dīṅ aur nāqābil-e-istemāl machhliyāṅ phaiṅk dīṅ. 49 Duniyā ke iḳhtitām par aisā hī hogā. Farishte āeṅge aur bure logoṅ ko rāstbāzoṅ se alag karke 50 unheṅ bhaṛaktī bhaṭṭī meṅ phaiṅk deṅge jahāṅ log rote aur dāṅt pīste raheṅge."

Naī aur Purānī Sachchāiyāṅ

51 Īsā ne pūchhā, "Kyā tum ko in tamām bātoṅ kī samajh ā gaī hai?"

"Jī," shāgirdoṅ ne jawāb diyā.

52 Us ne un se kahā, "Is lie sharīat kā har ālim jo āsmān kī bādshāhī meṅ shāgird ban gayā hai aise mālik-e-makān kī mānind hai jo apne ḳhazāne se nae aur purāne jawāhar nikāltā hai."

Īsā ko Nāsarat meṅ Radd Kiyā Jātā Hai

53 Yih tamsīleṅ sunāne ke bād Īsā wahāṅ se chalā gayā. 54 Apne watanī shahr Nāsarat pahuṅch kar wuh ibādatḳhāne meṅ logoṅ ko tālīm dene lagā. Us kī bāteṅ sun kar wuh hairatzadā hue. Unhoṅ ne pūchhā, "Use yih hikmat aur mojize karne kī yih qudrat kahāṅ se hāsil huī hai? 55 Kyā yih baṛhaī kā beṭā nahīṅ hai? Kyā us kī māṅ kā nām Mariyam nahīṅ hai, aur kyā us ke bhāī Yāqūb, Yūsuf, Shamāūn aur Yahūdāh nahīṅ haiṅ? 56 Kyā us kī

bahneṅ hamāre sāth nahīṅ rahtīṅ?
To phir use yih sab kuchh kahāṅ se
mil gayā?" [57]Yoṅ wuh us se ṭhokar
khā kar use qabūl karne se qāsir
rahe.

Īsā ne un se kahā, "Nabī kī
izzat har jagah kī jātī hai siwāe us
ke watanī shahr aur us ke apne
ḳhāndān ke." [58]Aur un ke īmān kī
kamī ke bāis us ne wahāṅ zyādā
mojize na kie

Yahyā kā Qatl

14 Us waqt Galīl ke hukmrān
Herodes Antipās ko Īsā ke
bāre meṅ ittalā milī. [2]Is par us
ne apne darbāriyoṅ se kahā, "Yih
Yahyā baptismā dene wālā hai jo
murdoṅ meṅ se jī uṭhā hai, is lie
us kī mojizānā tāqateṅ is meṅ nazar
ātī haiṅ."

[3]Wajah yih thī ki Herodes ne
Yahyā ko giriftār karke jel meṅ ḍālā
thā. Yih Herodiyās kī ḳhātir huā thā
jo pahle Herodes ke bhāī Filippus
kī bīwī thī. [4]Yahyā ne Herodes ko
batāyā thā, "Herodiyās se terī shādī
nājāyz hai." [5]Herodes Yahyā ko
qatl karnā chāhtā thā, lekin awām
se ḍartā thā kyoṅki wuh use nabī
samajhte the.

[6]Herodes kī sālgirah ke mauqe
par Herodiyās kī beṭī un ke sāmne
nāchī. Herodes ko us kā nāchnā
itnā pasand āyā [7]ki us ne qasam
khā kar us se wādā kiyā, "Jo bhī tū
māṅgegī maiṅ tujhe dūṅgā."

[8]Apnī māṅ ke sikhāne par beṭī ne
kahā, "Mujhe Yahyā baptismā dene
wāle kā sar ṭre meṅ mangwā deṅ."

[9]Yih sun kar bādshāh ko dukh
huā. Lekin apnī qasmoṅ aur
mehmānoṅ kī maujūdagī kī wajah
se us ne use dene kā hukm de diyā.
[10]Chunāṅche Yahyā kā sar qalam
kar diyā gayā. [11]Phir ṭre meṅ rakh
kar andar lāyā gayā aur laṛkī ko de
diyā gayā. Laṛkī use apnī māṅ ke
pās le gaī. [12]Bād meṅ Yahyā ke
shāgird āe aur us kī lāsh le kar use
dafnāyā. Phir wuh Īsā ke pās gae
aur use ittalā dī.

Īsā 5000 Mardoṅ ko Khānā Khilātā Hai

[13]Yih ḳhabar sun kar Īsā logoṅ se
alag ho kar kashtī par sawār huā aur
kisī wīrān jagah chalā gayā. Lekin
hujūm ko us kī ḳhabar milī. Log
paidal chal kar shahroṅ se nikal āe
aur us ke pīchhe lag gae. [14]Jab
Īsā ne kashtī par se utar kar baṛe

hujūm ko dekhā to use logoṅ par baṛā tars āyā. Wahīṅ us ne un ke marīzoṅ ko shafā dī.

[15]Jab din ḍhalne lagā to us ke shāgird us ke pās āe aur kahā, "Yih jagah wīrān hai aur din ḍhalne lagā hai. In ko ruḳhsat kar deṅ tāki yih irdgird ke dehātoṅ meṅ jā kar khāne ke lie kuchh ḳharīd leṅ."

[16]Īsā ne jawāb diyā, "Inheṅ jāne kī zarūrat nahīṅ, tum ḳhud inheṅ khāne ko do."

[17]Unhoṅ ne jawāb diyā, "Hamāre pās sirf pāṅch roṭiyāṅ aur do machhliyāṅ haiṅ."

[18]Us ne kahā, "Unheṅ yahāṅ mere pās le āo," [19]aur logoṅ ko ghās par baiṭhne kā hukm diyā. Īsā ne un pāṅch roṭiyoṅ aur do machhliyoṅ ko le kar āsmān kī taraf dekhā aur shukrguzārī kī duā kī. Phir us ne roṭiyoṅ ko toṛ toṛ kar shāgirdoṅ ko diyā, aur shāgirdoṅ ne yih roṭiyāṅ logoṅ meṅ taqsīm kar dīṅ. [20]Sab ne jī bhar kar khāyā. Jab shāgirdoṅ ne bache hue ṭukṛe jamā kie to bārah ṭokre bhar gae. [21]Ḳhawātīn aur bachchoṅ ke alāwā khāne wāle taqrīban 5,000 mard the.

Īsā Pānī par Chaltā Hai

[22]Is ke ain bād Īsā ne shāgirdoṅ ko majbūr kiyā ki wuh kashtī par sawār ho kar āge nikleṅ aur jhīl ke pār chale jāeṅ. Itne meṅ wuh hujūm ko ruḳhsat karnā chāhtā thā. [23]Unheṅ ḳhairbād kahne ke bād wuh duā karne ke lie akelā pahāṛ par chaṛh gayā. Shām ke waqt wuh wahāṅ akelā thā [24]jabki kashtī kināre se kāfī dūr ho gaī thī. Lahreṅ kashtī ko bahut tang kar rahī thīṅ kyoṅki hawā us ke ḳhilāf chal rahī thī.

[25]Taqrīban tīn baje rāt ke waqt Īsā pānī par chalte hue un ke pās āyā. [26]Jab shāgirdoṅ ne use jhīl kī satah par chalte hue dekhā to unhoṅ ne dahshat khāī. "Yih koī bhūt hai," unhoṅ ne kahā aur ḍar ke māre chīḳheṅ mārne lage.

[27]Lekin Īsā fauran un se muḳhātib ho kar bolā, "Hauslā rakho! Maiṅ hī hūṅ. Mat ghabrāo."

[28]Is par Patras bol uṭhā, "Ḳhudāwand, agar āp hī haiṅ to mujhe pānī par apne pās āne kā hukm deṅ."

[29]Īsā ne jawāb diyā, "Ā." Patras kashtī par se utar kar pānī par chalte chalte Īsā kī taraf baṛhne

lagā. [30]Lekin jab us ne tez hawā
par ġhaur kiyā to wuh ghabrā gayā
aur ḍūbne lagā. Wuh chillā uṭhā,
"Ḳhudāwand, mujhe bachāeṅ!"
[31]Īsā ne fauran apnā hāth baṛhā
kar use pakaṛ liyā. Us ne kahā, "Ai
kam-etaqād! Tū shak meṅ kyoṅ paṛ
gayā thā?"
[32]Donoṅ kashtī par sawār hue
to hawā tham gaī. [33]Phir kashtī
meṅ maujūd shāgirdoṅ ne use sijdā
karke kahā, "Yaqīnan āp Allāh ke
Farzand haiṅ!"

Gannesarat meṅ Marīzoṅ kī Shafā

[34]Jhīl ko pār karke wuh Gannesarat
Shahr ke pās pahuṅch gae. [35]Jab us
jagah ke logoṅ ne Īsā ko pahchān
liyā to unhoṅ ne irdgird ke pūre
ilāqe meṅ is kī ḳhabar phailāī.
Unhoṅ ne apne tamām marīzoṅ ko
us ke pās lā kar [36]us se minnat kī
ki wuh unheṅ sirf apne libās ke
dāman ko chhūne de. Aur jis ne bhī
use chhuā use shafā milī.

Bāpdādā kī Tālīm

15 Phir kuchh Farīsī aur
sharīat ke ālim Yarū-
shalam se ā kar Īsā se pūchhne lage,
[2]"Āp ke shāgird bāpdādā kī riwāyat
kyoṅ toṛte haiṅ? Kyoṅki wuh hāth
dhoe baġhair roṭī khāte haiṅ."
[3]Īsā ne jawāb diyā, "Aur tum apnī
riwāyāt kī ḳhātir Allāh kā hukm
kyoṅ toṛte ho? [4]Kyoṅki Allāh ne
farmāyā, 'Apne bāp aur apnī māṅ
kī izzat karnā' aur 'Jo apne bāp yā
māṅ par lānat kare use sazā-e-maut
dī jāe.' [5]Lekin jab koī apne wālidain
se kahe, 'Maiṅ āp kī madad nahīṅ
kar saktā, kyoṅki maiṅ ne mannat
mānī hai ki jo kuchh mujhe āp ko
denā thā wuh Allāh ke lie waqf hai'
to tum ise jāyz qarār dete ho. [6]Yoṅ
tum kahte ho ki use apne māṅ-bāp
kī izzat karne kī zarūrat nahīṅ hai.
Aur isī tarah tum Allāh ke kalām ko
apnī riwāyat kī ḳhātir mansūḳh kar
lete ho. [7]Riyākāro! Yasāyāh Nabī
ne tumhāre bāre meṅ kyā ḳhūb
nabuwwat kī hai,
[8]'Yih qaum apne hoṅṭoṅ se to
merā ehtirām kartī hai
lekin us kā dil mujh se dūr hai.
[9]Wuh merī parastish karte to
haiṅ, lekin befāydā.
Kyoṅki wuh sirf insān hī ke
ahkām sikhāte haiṅ.'"

Insān ko Kyā Kuchh Nāpāk Kar Detā Hai?

10 Phir Īsā ne hujūm ko apne pās
bulā kar kahā, “Sab merī bāt suno
aur ise samajhne kī koshish karo.
11 Koī aisī chīz hai nahīṅ jo insān
ke muṅh meṅ dāḳhil ho kar use
nāpāk kar sake, balki jo kuchh
insān ke muṅh se nikaltā hai wuhī
use nāpāk kar detā hai.”
12 Is par shāgirdoṅ ne us ke pās ā
kar pūchhā, “Kyā āp ko mālūm hai
ki Farīsī yih bāt sun kar nārāz hue
haiṅ?”
13 Us ne jawāb diyā, “Jo bhī paudā
mere āsmānī Bāp ne nahīṅ lagāyā
use jaṛ se ukhāṛā jāegā. 14 Unheṅ
chhoṛ do, wuh andhe rāh dikhāne
wāle haiṅ. Agar ek andhā dūsre
andhe kī rāhnumāī kare to donoṅ
gaṛhe meṅ gir jāeṅge.”
15 Patras bol uṭhā, “Is tamsīl kā
matlab hameṅ batāeṅ.”
16 Īsā ne kahā, “Kyā tum abhī
tak itne nāsamajh ho? 17 Kyā tum
nahīṅ samajh sakte ki jo kuchh
insān ke muṅh meṅ dāḳhil ho jātā
hai wuh us ke mede meṅ jātā hai
aur wahāṅ se nikal kar jā-e-zarūrat
meṅ? 18 Lekin jo kuchh insān ke
muṅh se nikaltā hai wuh dil se ātā
hai. Wuhī insān ko nāpāk kartā
hai. 19 Dil hī se bure ḳhayālāt,
qatl-o-ġhārat, zinākārī, harāmkārī,
chorī, jhūṭī gawāhī aur buhtān
nikalte haiṅ. 20 Yihī kuchh insān ko
nāpāk kar detā hai, lekin hāth dhoe
baġhair khānā khāne se wuh nāpāk
nahīṅ hotā.”

Ġhairyahūdī Aurat kā Īmān

21 Phir Īsā Galīl se rawānā ho kar
shimāl meṅ Sūr aur Saidā ke ilāqe
meṅ āyā. 22 Is ilāqe kī ek Kanānī
ḳhātūn us ke pās ā kar chillāne lagī,
“Ḳhudāwand, Ibn-e-Dāūd, mujh
par rahm kareṅ. Ek badrūh merī
beṭī ko bahut satātī hai.”
23 Lekin Īsā ne jawāb meṅ ek lafz
bhī na kahā. Is par us ke shāgird
us ke pās ā kar us se guzārish
karne lage, “Use fāriġh kar deṅ,
kyoṅki wuh hamāre pīchhe pīchhe
chīḳhtī-chillātī hai.”
24 Īsā ne jawāb diyā, “Mujhe sirf
Isrāīl kī khoī huī bheṛoṅ ke pās
bhejā gayā hai.”
25 Aurat us ke pās ā kar muṅh ke
bal jhuk gaī aur kahā, “Ḳhudāwand,
merī madad kareṅ!”

[26]Us ne use batāyā, “Yih munāsib
nahīṅ ki bachchoṅ se khānā le kar
kuttoṅ ke sāmne phaiṅk diyā jāe.”
[27]Us ne jawāb diyā, “Jī Ḳhudā-
wand, lekin kutte bhī wuh ṭukṛe
khāte haiṅ jo un ke mālik kī mez
par se farsh par gir jāte haiṅ.”
[28]Īsā ne kahā, “Ai aurat, terā
īmān baṛā hai. Terī darḳhāst pūrī
ho jāe.” Usī lamhe aurat kī beṭī ko
shafā mil gaī.

Īsā Bahut-se Marīzoṅ ko Shafā Detā Hai

[29]Phir Īsā wahāṅ se rawānā ho kar
Galīl kī Jhīl ke kināre pahuṅch
gayā. Wahāṅ wuh pahāṛ par
chaṛh kar baiṭh gayā. [30]Logoṅ kī
baṛī tādād us ke pās āī. Wuh
apne langaṛe, andhe, maflūj, gūṅge
aur kaī aur qism ke marīz bhī
sāth le āe. Unhoṅ ne unheṅ Īsā
ke sāmne rakhā to us ne unheṅ
shafā dī. [31]Hujūm hairatzadā ho
gayā. Kyoṅki gūṅge bol rahe the,
apāhajoṅ ke āzā bahāl ho gae.
Langaṛe chalne aur andhe deḳhne
lage the. Yih dekh kar bhīṛ ne Isrāīl
ke Ḳhudā kī tamjīd kī.

Īsā 4000 Mardoṅ ko Khānā Khilātā Hai

[32]Phir Īsā ne apne shāgirdoṅ ko
bulā kar un se kahā, “Mujhe in
logoṅ par tars ātā hai. Inheṅ
mere sāth ṭhahre tīn din ho chuke
haiṅ aur in ke pās khāne kī koī
chīz nahīṅ hai. Lekin maiṅ inheṅ
is bhūkī hālat meṅ ruḳhsat nahīṅ
karnā chāhtā. Aisā na ho ki wuh
rāste meṅ thak kar chūr ho jāeṅ.”
[33]Us ke shāgirdoṅ ne jawāb diyā,
“Is wīrān ilāqe meṅ kahāṅ se itnā
khānā mil sakegā ki yih log khā kar
ser ho jāeṅ?”
[34]Īsā ne pūchhā, “Tumhāre pās
kitnī roṭiyāṅ haiṅ?” Unhoṅ ne
jawāb diyā, “Sāt, aur chand ek
chhoṭī machhliyāṅ.”
[35]Īsā ne hujūm ko zamīn par
baiṭhne ko kahā. [36]Phir sāt roṭiyoṅ
aur machhliyoṅ ko le kar us ne
shukrguzārī kī duā kī aur unheṅ toṛ
toṛ kar apne shāgirdoṅ ko taqsīm
karne ke lie de diyā. [37]Sab ne jī
bhar kar khāyā. Bād meṅ jab khāne
ke bache hue ṭukṛe jamā kie gae to
sāt baṛe ṭokre bhar gae. [38]Ḳhawātīn
aur bachchoṅ ke alāwā khāne wāle
4,000 mard the.

[39]Phir Īsā logoṅ ko ruḳhsat karke kashtī par sawār huā aur magadan ke ilāqe meṅ chalā gayā.

Farīsī Ilāhī Nishān kā Taqāzā Karte Haiṅ

16 Ek din Farīsī aur Sadūqī Īsā ke pās āe. Use parakhne ke lie unhoṅ ne mutālabā kiyā ki wuh unheṅ āsmān kī taraf se koī ilāhī nishān dikhāe tāki us kā iḳhtiyār sābit ho jāe. [2]Lekin us ne jawāb diyā, "Shām ko tum kahte ho, 'Kal mausam sāf hogā kyoṅki āsmān surḳh nazar ātā hai.' [3]Aur subah ke waqt kahte ho, 'Āj tūfān hogā kyoṅki āsmān surḳh hai aur bādal chhāe hue haiṅ.' Ġharz tum āsmān kī hālat par ġhaur karke sahīh natījā nikāl lete ho, lekin zamānoṅ kī alāmatoṅ par ġhaur karke sahīh natīje tak pahuṅchnā tumhāre bas kī bāt nahīṅ hai. [4]Sirf sharīr aur zinākār nasl ilāhī nishān kā taqāzā kartī hai. Lekin use koī bhī ilāhī nishān pesh nahīṅ kiyā jāegā siwāe Yūnus nabī ke nishān ke."

Yih kah kar Īsā unheṅ chhoṛ kar chalā gayā.

Farīsiyoṅ aur Sadūqiyoṅ kā Ḳhamīr

[5]Jhīl ko pār karte waqt shāgird apne sāth khānā lānā bhūl gae the. [6]Īsā ne un se kahā, "Ḳhabardār, Farīsiyoṅ aur Sadūqiyoṅ ke ḳhamīr se hoshyār rahnā."

[7]Shāgird āpas meṅ bahs karne lage, "Wuh is lie kah rahe hoṅge ki ham khānā sāth nahīṅ lāe."

[8]Īsā ko mālūm huā ki wuh kyā soch rahe haiṅ. Us ne kahā, "Tum āpas meṅ kyoṅ bahs kar rahe ho ki hamāre pās roṭī nahīṅ hai? [9]Kyā tum abhī tak nahīṅ samajhte? Kyā tumheṅ yād nahīṅ ki maiṅ ne pāṅch roṭiyāṅ le kar 5,000 ādmiyoṅ ko khānā khilā diyā aur ki tum ne bache hue ṭukṛoṅ ke kitne ṭokre uṭhāe the? [10]Yā kyā tum bhūl gae ho ki maiṅ ne sāt roṭiyāṅ le kar 4,000 ādmiyoṅ ko khānā khilāyā aur ki tum ne bache hue ṭukṛoṅ ke kitne ṭokre uṭhāe the? [11]Tum kyoṅ nahīṅ samajhte ki maiṅ tum se khāne kī bāt nahīṅ kar rahā? Suno merī bāt! Farīsiyoṅ aur Sadūqiyoṅ ke ḳhamīr se hoshyār raho!"

[12]Phir unheṅ samajh āī ki Īsā unheṅ roṭī ke ḳhamīr se āgāh nahīṅ

kar rahā thā balki Farīsiyoṅ aur Sadūqiyoṅ kī tālīm se.

Patras kā Iqrār

13 Jab Īsā Qaisariyā-filippī ke ilāqe meṅ pahuṅchā to us ne shāgirdoṅ
se pūchhā, "Ibn-e-Ādam logoṅ ke
nazdīk kaun hai?"
14 Unhoṅ ne jawāb diyā, "Kuchh
kahte haiṅ Yahyā baptismā dene
wālā, kuchh yih ki āp Iliyās Nabī
haiṅ. Kuchh yih bhī kahte haiṅ ki
Yarmiyāh yā nabiyoṅ meṅ se ek."
15 Us ne pūchhā, "Lekin tumhāre
nazdīk maiṅ kaun hūṅ?"
16 Patras ne jawāb diyā, "Āp zindā
Ḳhudā ke Farzand Masīh haiṅ."
17 Īsā ne kahā, "Shamāūn bin
Yūnus, tū mubārak hai, kyoṅki kisī
insān ne tujh par yih zāhir nahīṅ
kiyā balki mere āsmānī Bāp ne.
18 Maiṅ tujhe yih bhī batātā hūṅ
ki tū Patras yānī Patthar hai, aur
isī patthar par maiṅ apnī jamāt ko
tāmīr karūṅga, aisī jamāt jis par
Pātāl ke darwāze bhī ġhālib nahīṅ
āeṅge. 19 Maiṅ tujhe āsmān kī
bādshāhī kī kunjiyāṅ de dūṅgā. Jo
kuchh tū zamīn par bāndhegā wuh
āsmān par bhī bandhegā. Aur jo
kuchh tū zamīn par kholegā wuh
āsmān par bhī khulegā."
20 Phir Īsā ne apne shāgirdoṅ ko
hukm diyā, "Kisī ko bhī na batāo ki
maiṅ Masīh hūṅ."

Īsā Apnī Maut kā Zikr Kartā Hai

21 Us waqt se Īsā apne shāgirdoṅ
par wāzih karne lagā, "Lāzim hai
ki maiṅ Yarūshalam jā kar qaum
ke buzurgoṅ, rāhnumā imāmoṅ
aur sharīat ke ulamā ke hāthoṅ
bahut dukh uṭhāūṅ. Mujhe qatl
kiyā jāegā, lekin tīsre din maiṅ jī
uṭhūṅgā."
22 Is par Patras use ek taraf
le jā kar samjhāne lagā. "Ai
Ḳhudāwand, Allāh na kare ki yih
kabhī bhī āp ke sāth ho."
23 Īsā ne muṛ kar Patras se kahā,
"Shaitān, mere sāmne se haṭ jā! Tū
mere lie ṭhokar kā bāis hai, kyoṅki
tū Allāh kī soch nahīṅ rakhtā balki
insān kī."
24 Phir Īsā ne apne shāgirdoṅ se
kahā, "Jo mere pīchhe ānā chāhe
wuh apne āp kā inkār kare aur
apnī salīb uṭhā kar mere pīchhe ho
le. 25 Kyoṅki jo apnī jān ko bachāe
rakhnā chāhe wuh use kho degā.
Lekin jo merī ḳhātir apnī jān kho

de wuhī use pā legā. [26]Kyā fāydā
hai agar kisī ko pūrī duniyā hāsil ho
jāe, lekin wuh apnī jān se mahrūm
ho jāe? Insān apnī jān ke badle
kyā de saktā hai? [27]Kyoṅki Ibn-e-
Ādam apne Bāp ke jalāl meṅ apne
farishtoṅ ke sāth āegā, aur us waqt
wuh har ek ko us ke kām kā badlā
degā. [28]Maiṅ tumheṅ sach batātā
hūṅ, yahāṅ kuchh aise log khaṛe
haiṅ jo marne se pahle hī Ibn-e-
Ādam ko us kī bādshāhī meṅ āte
hue dekheṅge."

Pahāṛ par Īsā kī Sūrat Badal Jātī Hai

17 Chhih din ke bād Īsā
sirf Patras, Yāqūb aur
Yūhannā ko apne sāth le kar ūṅche
pahāṛ par chaṛh gayā. [2]Wahāṅ us
kī shakl-o-sūrat un ke sāmne badal
gaī. Us kā chehrā sūraj kī tarah
chamakne lagā, aur us ke kapṛe nūr
kī mānind safed ho gae. [3]Achānak
Iliyās aur Mūsā zāhir hue aur Īsā se
bāteṅ karne lage. [4]Patras bol uṭhā,
"Ḳhudāwand, kitnī achchhī bāt hai
ki ham yahāṅ haiṅ. Agar āp chāheṅ
to maiṅ tīn jhoṅpṛiyāṅ banāūṅgā,
ek āp ke lie, ek Mūsā ke lie aur ek
Iliyās ke lie."

[5]Wuh abhī bāt kar hī rahā thā ki
ek chamakdār bādal ā kar un par
chhā gayā aur bādal meṅ se ek āwāz
sunāī dī, "Yih merā pyārā Farzand
hai, jis se maiṅ ḳhush hūṅ. Is kī
suno."

[6]Yih sun kar shāgird dahshat khā
kar aundhe muṅh gir gae. [7]Lekin
Īsā ne ā kar unheṅ chhuā. Us ne
kahā, "Uṭho, mat ḍaro." [8]Jab unhoṅ
ne nazar uṭhāī to Īsā ke siwā kisī ko
na dekhā.

[9]Wuh pahāṛ se utarne lage to Īsā
ne unheṅ hukm diyā, "Jo kuchh
tum ne dekhā hai use us waqt tak
kisī ko na batānā jab tak ki Ibn-e-
Ādam murdoṅ meṅ se jī na uṭhe."

[10]Shāgirdoṅ ne us se pūchhā,
"Sharīat ke ulamā kyoṅ kahte haiṅ
ki Masīh kī āmad se pahle Iliyās kā
ānā zarūrī hai?"

[11]Īsā ne jawāb diyā, "Iliyās to
zarūr sab kuchh bahāl karne ke
lie āegā. [12]Lekin maiṅ tum ko
batātā hūṅ ki Iliyās to ā chukā hai
aur unhoṅ ne use nahīṅ pahchānā
balki us ke sāth jo chāhā kiyā. Isī
tarah Ibn-e-Ādam bhī un ke hāthoṅ
dukh uṭhāegā."

[13]Phir shāgirdoṅ ko samajh āī ki
wuh un ke sāth Yahyā baptismā
dene wāle kī bāt kar rahā thā.

Īsā Laṛke meṅ se Badrūh Nikāltā Hai

14 Jab wuh nīche hujūm ke pās
pahuṅche to ek ādmī ne Īsā ke
sāmne ā kar ghuṭne ṭeke 15 aur
kahā, "Ḳhudāwand, mere beṭe par
rahm kareṅ, use mirgī ke daure
paṛte haiṅ aur use shadīd taklīf
uṭhānī paṛtī hai. Kaī bār wuh āg yā
pānī meṅ gir jātā hai. 16 Maiṅ use āp
ke shāgirdoṅ ke pās lāyā thā, lekin
wuh use shafā na de sake."

17 Īsā ne jawāb diyā, "Īmān se
ḳhālī aur ṭeṛhī nasl! Maiṅ kab
tak tumhāre sāth rahūṅ, kab tak
tumheṅ bardāsht karūṅ? Laṛke ko
mere pās le āo." 18 Īsā ne badrūh
ko ḍānṭā, to wuh laṛke meṅ se nikal
gaī. Usī lamhe use shafā mil gaī.

19 Bād meṅ shāgirdoṅ ne alahdagī
meṅ Īsā ke pās ā kar pūchhā, "Ham
badrūh ko kyoṅ na nikāl sake?"

20 Us ne jawāb diyā, "Apne īmān
kī kamī ke sabab se. Maiṅ tumheṅ
sach batātā hūṅ, agar tumhārā
īmān rāī ke dāne ke barābar bhī ho
to phir tum is pahāṛ ko kah sakoge,
'Idhar se udhar khisak jā,' to wuh
khisak jāegā. Aur tumhāre lie
kuchh bhī nāmumkin nahīṅ hogā.
21 [Lekin is qism kī badrūh duā aur
roze ke baġhair nahīṅ nikaltī.]"

Īsā Dūsrī Bār Apnī Maut kā Zikr Kartā Hai

22 Jab wuh Galīl meṅ jamā hue to Īsā
ne unheṅ batāyā, "Ibn-e-Ādam ko
ādmiyoṅ ke hawāle kar diyā jāegā.
23 Wuh use qatl kareṅge, lekin tīn
din ke bād wuh jī uṭhegā." Yih sun
kar shāgird nihāyat ġhamgīn hue.

Baitul-muqaddas kā Ṭaiks

24 Wuh Kafarnahūm pahuṅche to
Baitul-muqaddas kā ṭaiks jamā
karne wāle Patras ke pās ā kar
pūchhne lage, "Kyā āp kā ustād
Baitul-muqaddas kā ṭaiks adā nahīṅ
kartā?"

25 "Jī, wuh kartā hai," Patras ne
jawāb diyā. Wuh ghar meṅ āyā to
Īsā pahle hī bolne lagā, "Kyā ḳhayāl
hai Shamāūn, duniyā ke bādshāh
kin se ḍyūṭī aur ṭaiks lete haiṅ, apne
farzandoṅ se yā ajnabiyoṅ se?"

26 Patras ne jawāb diyā,
"Ajnabiyoṅ se." Īsā bolā "To phir
un ke farzand ṭaiks dene se barī
hue. 27 Lekin ham unheṅ nārāz
nahīṅ karnā chāhte. Is lie jhīl par
jā kar us meṅ ḍorī ḍāl denā. Jo

machhlī tū pahle pakaṛegā us kā
muṅh kholnā to us meṅ se chāṅdī
kā sikkā niklegā. Use le kar unheṅ
mere aur apne lie adā kar de."

Kaun Sab se Baṛā Hai?

18 Us waqt shāgird Īsā ke
pās ā kar pūchhne lage,
"Āsmān kī bādshāhī meṅ kaun sab
se baṛā hai?"
2 Jawāb meṅ Īsā ne ek chhoṭe
bachche ko bulā kar un ke
darmiyān khaṛā kiyā 3 aur kahā,
"Maiṅ tum ko sach batātā hūṅ agar
tum badal kar chhoṭe bachchoṅ
kī mānind na bano to tum kabhī
āsmān kī bādshāhī meṅ dāḳhil
nahīṅ hoge. 4 Is lie jo bhī apne āp ko
is bachche kī tarah chhoṭā banāegā
wuh āsmān meṅ sab se baṛā hogā.
5 Aur jo bhī mere nām meṅ is jaise
chhoṭe bachche ko qabūl kare wuh
mujhe qabūl kartā hai.

Āzmāisheṅ

6 Lekin jo koī in chhoṭoṅ meṅ se
kisī ko gunāh karne par uksāe us
ke lie behtar hai ki us ke gale meṅ
baṛī chakkī kā pāṭ bāndh kar use
samundar kī gahrāiyoṅ meṅ ḍubo
diyā jāe. 7 Duniyā par un chīzoṅ
kī wajah se afsos jo gunāh karne
par uksātī haiṅ. Lāzim hai ki aisī
āzmāisheṅ āeṅ, lekin us shaḳhs par
afsos jis kī mārifat wuh āeṅ.
8 Agar terā hāth yā pāṅw tujhe
gunāh karne par uksāe to use kāṭ
kar phaiṅk denā. Is se pahle ki
tujhe do hāthoṅ yā do pāṅwoṅ
samet jahannum kī abadī āg meṅ
phaiṅkā jāe, behtar yih hai ki ek
hāth yā pāṅw se mahrūm ho kar
abadī zindagī meṅ dāḳhil ho. 9 Aur
agar terī āṅkh tujhe gunāh karne
par uksāe to use nikāl kar phaiṅk
denā. Is se pahle ki tujhe do
āṅkhoṅ samet jahannum kī āg meṅ
phaiṅkā jāe behtar yih hai ki ek
āṅkh se mahrūm ho kar abadī
zindagī meṅ dāḳhil ho.

Khoī Huī Bheṛ kī Tamsīl

10 Ḳhabardār! Tum in chhoṭoṅ meṅ
se kisī ko bhī haqīr na jānanā.
Kyoṅki maiṅ tum ko batātā hūṅ
ki āsmān par in ke farishte har
waqt mere Bāp ke chehre ko deḳhte
rahte haiṅ. 11 [Kyoṅki Ibn-e-Ādam
khoe huoṅ ko ḍhūṅḍne aur najāt
dene āyā hai.]
12 Tumhārā kyā ḳhayāl hai? Agar
kisī ādmī kī 100 bheṛeṅ hoṅ aur

ek bhaṭak kar gum ho jāe to wuh
kyā karegā? Kyā wuh bāqī 99
bheṛeṅ pahāṛī ilāqe meṅ chhoṛ kar
bhaṭkī huī bheṛ ko ḍhūṅḍne nahīṅ
jāegā? 13Aur maiṅ tum ko sach
batātā hūṅ ki bhaṭkī huī bheṛ ke
milne par wuh us ke bāre meṅ
un bāqī 99 bheṛoṅ kī nisbat kahīṅ
zyādā ḳhushī manāegā jo bhaṭkī
nahīṅ. 14Bilkul isī tarah āsmān par
tumhārā Bāp nahīṅ chāhtā ki in
chhoṭoṅ meṅ se ek bhī halāk ho jāe.

Gunāh meṅ Paṛe Bhāī se Sulūk

15Agar tere bhāī ne terā gunāh kiyā
ho to akele us ke pās jā kar us par
us kā gunāh zāhir kar. Agar wuh
terī bāt māne to tū ne apne bhāī
ko jīt liyā. 16Lekin agar wuh na
māne to ek yā do aur logoṅ ko apne
sāth le jā tāki tumhārī har bāt kī
do yā tīn gawāhoṅ se tasdīq ho jāe.
17Agar wuh un kī bāt bhī na māne to
jamāt ko batā denā. Aur agar wuh
jamāt kī bhī na māne to us ke sāth
ġhairīmāndār yā ṭaiks lene wāle kā-
sā sulūk kar.

Bāndhne aur Kholne kā Iḳhtiyār

18Maiṅ tum ko sach batātā hūṅ
ki jo kuchh bhī tum zamīn
par bāndhoge āsmān par bhī
bandhegā, aur jo kuchh zamīn par
khologe āsmān par bhī khulegā.
19Maiṅ tum ko yih bhī batātā hūṅ
ki agar tum meṅ se do shaḳhs kisī
bāt ko māṅgne par muttafiq ho
jāeṅ to merā āsmānī Bāp tum ko
baḳhshegā. 20Kyoṅki jahāṅ bhī do
yā tīn afrād mere nām meṅ jamā ho
jāeṅ wahāṅ maiṅ un ke darmiyān
hūṅgā."

Muāf na Karne Wāle Naukar kī Tamsīl

21Phir Patras ne Īsā ke pās ā kar
pūchhā, "Ḳhudāwand, jab merā
bhāī merā gunāh kare to maiṅ kitnī
bār use muāf karūṅ? Sāt bār tak?"
22Īsā ne jawāb diyā, "Maiṅ tujhe
batātā hūṅ, sāt bār nahīṅ balki 77
bār. 23Is lie āsmān kī bādshāhī
ek bādshāh kī mānind hai jo apne
naukaroṅ ke karzoṅ kā hisāb-kitāb
karnā chāhtā thā. 24Hisāb-kitāb
shurū karte waqt ek ādmī us ke
sāmne pesh kiyā gayā jo Araboṅ ke
hisāb se us kā qarzdār thā. 25Wuh
yih raqam adā na kar sakā, is lie us
ke mālik ne yih qarz wasūl karne ke
lie hukm diyā ki use bāl-bachchoṅ
aur tamām milkiyat samet faroḳht

kar diyā jāe. [26]Yih sun kar naukar
muṅh ke bal girā aur minnat karne
lagā, ‘Mujhe muhlat deṅ, maiṅ pūrī
raqam adā kar dūṅgā.’ [27]Bādshāh
ko us par tars āyā. Us ne us kā qarz
muāf karke use jāne diyā.

[28]Lekin jab yihī naukar bāhar
niklā to ek hamḳhidmat milā jo us
kā chand hazār rūpoṅ kā qarzdār
thā. Use pakaṛ kar wuh us kā galā
dabā kar kahne lagā, ‘Apnā qarz
adā kar!’ [29]Dūsrā naukar gir kar
minnat karne lagā, ‘Mujhe muhlat
deṅ, maiṅ āp ko sārī raqam adā
kar dūṅgā.’ [30]Lekin wuh is ke lie
taiyār na huā, balki jā kar use us
waqt tak jel meṅ ḍalwāyā jab tak
wuh pūrī raqam adā na kar de.
[31]Jab bāqī naukaroṅ ne yih dekhā to
unheṅ shadīd dukh huā aur unhoṅ
ne apne mālik ke pās jā kar sab
kuchh batā diyā jo huā thā. [32]Is
par mālik ne us naukar ko apne pās
bulā liyā aur kahā, ‘Sharīr naukar!
Jab tū ne merī minnat kī to maiṅ
ne terā pūrā qarz muāf kar diyā.
[33]Kyā lāzim na thā ki tū bhī apne
sāthī naukar par utnā rahm kartā
jitnā maiṅ ne tujh par kiyā thā?’
[34]Ġhusse meṅ mālik ne use jel ke
afsaroṅ ke hawāle kar diyā tāki us
par us waqt tak tashaddud kiyā jāe
jab tak wuh qarz kī pūrī raqam adā
na kar de.

[35]Merā āsmānī Bāp tum meṅ se
har ek ke sāth bhī aisā hī karegā
agar tum ne apne bhāī ko pūre dil
se muāf na kiyā.”

Talāq ke bāre meṅ Tālīm

19 Yih kahne ke bād Īsā Galīl
ko chhoṛ kar Yahūdiyā
meṅ Dariyā-e-Yardan ke pār chalā
gayā. [2]Baṛā hujūm us ke pīchhe ho
liyā aur us ne unheṅ wahāṅ shafā
dī.

[3]Kuchh Farīsī āe aur use
phaṅsāne kī ġharz se sawāl kiyā,
“Kyā jāyz hai ki mard apnī bīwī ko
kisī bhī wajah se talāq de?”

[4]Īsā ne jawāb diyā, “Kyā tum
ne kalām-e-muqaddas meṅ nahīṅ
paṛhā ki ibtidā meṅ Ḳhāliq ne
unheṅ mard aur aurat banāyā?
[5]Aur us ne farmāyā, ‘Is lie mard
apne māṅ-bāp ko chhoṛ kar apnī
bīwī ke sāth paiwast ho jātā hai.
Wuh donoṅ ek ho jāte haiṅ.’
[6]Yoṅ wuh kalām-e-muqaddas ke
mutābiq do nahīṅ rahte balki ek
ho jāte haiṅ. Jise Allāh ne joṛā hai
use insān judā na kare.”

[7]Unhoṅ ne etarāz kiyā, “To phir
Mūsā ne yih kyoṅ farmāyā ki ādmī
talāqnāmā likh kar bīwī ko ruḳhsat
kar de?”
[8]Īsā ne jawāb diyā, “Mūsā ne
tumhārī saḳhtdilī kī wajah se tum
ko apnī bīwī ko talāq dene kī ijāzat
dī. Lekin ibtidā meṅ aisā na thā.
[9]Maiṅ tumheṅ batātā hūṅ, jo apnī
bīwī ko jis ne zinā na kiyā ho talāq
de aur kisī aur se shādī kare, wuh
zinā kartā hai.”
[10]Shāgirdoṅ ne us se kahā, “Agar
shauhar aur bīwī kā āpas kā tālluq
aisā hai to shādī na karnā behtar
hai.”
[11]Īsā ne jawāb diyā, “Har koī yih
bāt samajh nahīṅ saktā balki sirf
wuh jise is qābil banā diyā gayā
ho. [12]Kyoṅki kuchh paidāish hī se
shādī karne ke qābil nahīṅ hote,
bāz ko dūsroṅ ne yoṅ banāyā hai
aur bāz ne āsmān kī bādshāhī kī
ḳhātir shādī karne se inkār kiyā
hai. Lihāzā jo yih samajh sake wuh
samajh le.”

Īsā Chhoṭe Bachchoṅ ko Barkat Detā Hai

[13]Ek din chhoṭe bachchoṅ ko Īsā
ke pās lāyā gayā tāki wuh un
par apne hāth rakh kar duā kare.
Lekin shāgirdoṅ ne lāne wāloṅ ko
malāmat kī. [14]Yih dekh kar Īsā
ne kahā, “Bachchoṅ ko mere pās
āne do aur unheṅ na roko, kyoṅki
āsmān kī bādshāhī in jaise logoṅ ko
hāsil hai.”
[15]Us ne un par apne hāth rakhe
aur phir wahāṅ se chalā gayā.

Amīr Mushkil se Allāh kī Bādshāhī meṅ Dāḳhil Ho Sakte Haiṅ

[16]Phir ek ādmī Īsā ke pās āyā. Us
ne kahā, “Ustād, meṅ kaun-sā nek
kām karūṅ tāki abadī zindagī mil
jāe?”
[17]Īsā ne jawāb diyā, “Tū mujhe
nekī ke bāre meṅ kyoṅ pūchh rahā
hai? Sirf ek hī nek hai. Lekin agar
tū abadī zindagī meṅ dāḳhil honā
chāhtā hai to ahkām ke mutābiq
zindagī guzār.”
[18]Ādmī ne pūchhā, “Kaun-se
ahkām?”
Īsā ne jawāb diyā, “Qatl na karnā,
zinā na karnā, chorī na karnā, jhūṭī
gawāhī na denā, [19]apne bāp aur
apnī māṅ kī izzat karnā aur apne
paṛosī se waisī muhabbat rakhnā
jaisī tū apne āp se rakhtā hai.”

[20]Jawān ādmī ne jawāb diyā,
"Maiṅ ne in tamām ahkām kī
pairawī kī hai, ab kyā rah gayā hai?"
[21]Īsā ne use batāyā, "Agar tū
kāmil honā chāhtā hai to jā aur apnī
pūrī jāydād faroḳht karke paise
ġharīboṅ meṅ taqsīm kar de. Phir
tere lie āsmān par ḳhazānā jamā ho
jāegā. Is ke bād ā kar mere pīchhe
ho le."
[22]Yih sun kar naujawān māyūs ho
kar chalā gayā, kyoṅki wuh nihāyat
daulatmand thā.
[23]Is par Īsā ne apne shāgirdoṅ
se kahā, "Maiṅ tum ko sach batātā
hūṅ ki daulatmand ke lie āsmān kī
bādshāhī meṅ dāḳhil honā mushkil
hai. [24]Maiṅ yih dubārā kahtā hūṅ,
amīr ke āsmān kī bādshāhī meṅ
dāḳhil hone kī nisbat zyādā āsān
yih hai ki ūṅṭ sūī ke nāke meṅ se
guzar jāe."
[25]Yih sun kar shāgird nihāyat
hairatzadā hue aur pūchhne lage,
"Phir kis ko najāt hāsil ho saktī
hai?"
[26]Īsā ne ġhaur se un kī taraf dekh
kar jawāb diyā, "Yih insān ke lie to
nāmumkin hai, lekin Allāh ke lie
sab kuchh mumkin hai."
[27]Phir Patras bol uṭhā, "Ham to
apnā sab kuchh chhoṛ kar āp ke
pīchhe ho lie haiṅ. Hameṅ kyā
milegā?"
[28]Īsā ne un se kahā, "Maiṅ tum
ko sach batātā hūṅ, duniyā kī naī
taḳhlīq par jab Ibn-e-Ādam apne
jalālī taḳht par baiṭhegā to tum
bhī jinhoṅ ne merī pairawī kī hai
bārah taḳhtoṅ par baiṭh kar Isrāīl
ke bārah qabīloṅ kī adālat karoge.
[29]Aur jis ne bhī merī ḳhātir apne
gharoṅ, bhāiyoṅ, bahnoṅ, bāp,
māṅ, bachchoṅ yā khetoṅ ko chhoṛ
diyā hai use sau gunā zyādā mil
jāegā aur mīrās meṅ abadī zindagī
pāegā. [30]Lekin bahut-se log jo ab
awwal haiṅ us waqt āḳhir hoṅge
aur jo ab āḳhir haiṅ wuh awwal
hoṅge.

Angūr ke Bāġh meṅ Mazdūr

20 Kyoṅki āsmān kī bādshāhī
us zamīndār se mutābiqat
rakhtī hai jo ek din subah-sawere
niklā tāki apne angūr ke bāġh ke lie
mazdūr ḍhūnḍe. [2]Wuh un se dihāṛī
ke lie chāṅdī kā ek sikkā dene par
muttafiq huā aur unheṅ apne angūr
ke bāġh meṅ bhej diyā. [3]Nau baje
wuh dubārā niklā to dekhā ki kuchh
log abhī tak manḍī meṅ fāriġh
baiṭhe haiṅ. [4]Us ne un se kahā,

‘Tum bhī jā kar mere angūr ke bāġh meṅ kām karo. Maiṅ tumheṅ
munāsib ujrat dūṅgā.’ [5]Chunāṅche
wuh kām karne ke lie chale gae.
Bārah baje aur tīn baje dopahar ke
waqt bhī wuh niklā aur is tarah
ke fāriġh mazdūroṅ ko kām par
lagāyā. [6]Phir shām ke pāṅch baj
gae. Wuh niklā to dekhā ki abhī tak
kuchh log fāriġh baiṭhe haiṅ. Us ne
un se pūchhā, ‘Tum kyoṅ pūrā din
fāriġh baiṭhe rahe ho?’ [7]Unhoṅ ne
jawāb diyā, ‘Is lie ki kisī ne hameṅ
kām par nahīṅ lagāyā.’ Us ne un se
kahā, ‘Tum bhī jā kar mere angūr
ke bāġh meṅ kām karo.’

[8]Din ḍhal gayā to zamīndār ne
apne afsar ko batāyā, ‘Mazdūroṅ
ko bulā kar unheṅ mazdūrī de de,
āḳhir meṅ āne wāloṅ se shurū
karke pahle āne wāloṅ tak.’ [9]Jo
mazdūr pāṅch baje āe the unheṅ
chāṅdī kā ek ek sikkā mil gayā. [10]Is
lie jab wuh āe jo pahle kām par
lagāe gae the to unhoṅ ne zyādā
milne kī tawaqqo kī. Lekin unheṅ
bhī chāṅdī kā ek ek sikkā milā.
[11]Is par wuh zamīndār ke ḳhilāf
buṛbuṛāne lage, [12]‘Yih ādmī jinheṅ
āḳhir meṅ lagāyā gayā unhoṅ ne
sirf ek ghanṭā kām kiyā. To bhī
āp ne unheṅ hamāre barābar kī
mazdūrī dī hālāṅki hameṅ din kā
pūrā bojh aur dhūp kī shiddat
bardāsht karnī paṛī.’

[13]Lekin zamīndār ne un meṅ se
ek se bāt kī, ‘Yār, maiṅ ne ġhalat
kām nahīṅ kiyā. Kyā tū chāṅdī
ke ek sikke ke lie mazdūrī karne
par muttafiq na huā thā? [14]Apne
paise le kar chalā jā. Maiṅ āḳhir
meṅ kām par lagne wāloṅ ko utnā
hī denā chāhtā hūṅ jitnā tujhe.
[15]Kyā merā haq nahīṅ ki maiṅ jaisā
chāhūṅ apne paise ḳharch karūṅ?
Yā kyā tū is lie hasad kartā hai ki
maiṅ faiyāzdil hūṅ?’

[16]Yoṅ awwal āḳhir meṅ āeṅge
aur jo āḳhirī haiṅ wuh awwal ho
jāeṅge.”

Īsā Tīsrī Martabā Apnī Maut kā Zikr Kartā Hai

[17]Ab jab Īsā Yarūshalam kī taraf
baṛh rahā thā to bārah shāgirdoṅ
ko ek taraf le jā kar us ne un se
kahā, [18]“Ham Yarūshalam kī taraf
baṛh rahe haiṅ. Wahāṅ Ibn-e-
Ādam ko rāhnumā imāmoṅ aur
sharīat ke ulamā ke hawāle kar diyā
jāegā. Wuh us par sazā-e-maut kā
fatwā de kar [19]use Ġhairyahūdiyoṅ
ke hawāle kar deṅge tāki wuh us kā

mazāq uṛāeṅ, us ko koṛe māreṅ aur use maslūb kareṅ. Lekin tīsre din wuh jī uṭhegā.”

Yāqūb aur Yūhannā kī Māṅ kī Guzārish

[20]Phir Zabdī ke beṭoṅ Yāqūb aur Yūhannā kī māṅ apne beṭoṅ ko sāth le kar Īsā ke pās āī aur sijdā karke kahā, “Āp se ek guzārish hai.”

[21]Īsā ne pūchhā, “Tū kyā chāhtī hai?”

Us ne jawāb diyā, “Apnī bādshāhī meṅ mere in beṭoṅ meṅ se ek ko apne dāeṅ hāth baiṭhne deṅ aur dūsre ko bāeṅ hāth.”

[22]Īsā ne kahā, “Tum ko nahīṅ mālūm ki kyā māṅg rahe ho. Kyā tum wuh pyālā pī sakte ho jo maiṅ pīne ko hūṅ?” “Jī, ham pī sakte haiṅ,” unhoṅ ne jawāb diyā.

[23]Phir Īsā ne un se kahā, “Tum merā pyālā to zarūr piyoge, lekin yih faislā karnā merā kām nahīṅ ki kaun mere dāeṅ hāth baiṭhegā aur kaun bāeṅ hāth. Mere Bāp ne yih maqām unhīṅ ke lie taiyār kiyā hai jin ko us ne ḳhud muqarrar kiyā hai.”

[24]Jab bāqī das shāgirdoṅ ne yih sunā to unheṅ Yāqūb aur Yūhannā par ġhussā āyā. [25]Is par Īsā ne un sab ko bulā kar kahā, “Tum jānte ho ki qaumoṅ ke hukmrān apnī riāyā par rob ḍālte haiṅ aur un ke baṛe afsar un par apne iḳhtiyār kā ġhalat istemāl karte haiṅ. [26]Lekin tumhāre darmiyān aisā nahīṅ hai. Jo tum meṅ baṛā honā chāhe wuh tumhārā ḳhādim bane [27]aur jo tum meṅ awwal honā chāhe wuh tumhārā ġhulām bane. [28]Kyoṅki Ibn-e-Ādam bhī is lie nahīṅ āyā ki ḳhidmat le balki is lie ki ḳhidmat kare aur apnī jān fidyā ke taur par de kar bahutoṅ ko chhuṛāe.”

Do Andhoṅ kī Shafā

[29]Jab wuh Yarīhū Shahr se nikalne lage to ek baṛā hujūm un ke pīchhe chal rahā thā. [30]Do andhe rāste ke kināre baiṭhe the. Jab unhoṅ ne sunā ki Īsā guzar rahā hai to wuh chillāne lage, “Ḳhudāwand, Ibn-e-Dāūd, ham par rahm kareṅ.”

[31]Hujūm ne unheṅ ḍāṅṭ kar kahā, “Ḳhāmosh!” Lekin wuh aur bhī ūṅchī āwāz se pukārte rahe, “Ḳhudāwand, Ibn-e-Dāūd, ham par rahm kareṅ.”

32 Īsā ruk gayā. Us ne unheṅ
apne pās bulāyā aur pūchhā, “Tum
kyā chāhte ho ki maiṅ tumhāre lie
karūṅ?”
33 Unhoṅ ne jawāb diyā, “Ḳhudā-
wand, yih ki ham dekh sakeṅ.”
34 Īsā ko un par tars āyā. Us ne un
kī āṅkhoṅ ko chhuā to wuh fauran
bahāl ho gaīṅ. Phir wuh us ke
pīchhe chalne lage.

Yarūshalam meṅ Purjosh Istaqbāl

21 Wuh Yarūshalam ke qarīb
Bait-fage pahuṅche. Yih
gāṅw Zaitūn ke pahāṛ par wāqe
thā. Īsā ne do shāgirdoṅ ko bhejā
2 aur kahā, “Sāmne wāle gāṅw meṅ
jāo. Wahāṅ tum ko fauran ek gadhī
nazar āegī jo apne bachche ke sāth
bandhī huī hogī. Unheṅ khol kar
yahāṅ le āo. 3 Agar koī yih dekh
kar tum se kuchh kahe to use batā
denā, ‘Ḳhudāwand ko in kī zarūrat
hai.’ Yih sun kar wuh fauran inheṅ
bhej degā.”
4 Yoṅ nabī kī yih peshgoī pūrī huī,
5 ‘Siyyūn Beṭī ko batā denā,
dekh, terā bādshāh tere pās ā
rahā hai.
Wuh halīm hai aur gadhe par,
hāṅ gadhī ke bachche par sawār
hai.’
6 Donoṅ shāgird chale gae.
Unhoṅ ne waisā hī kiyā jaisā Īsā
ne unheṅ batāyā thā. 7 Wuh gadhī
ko bachche samet le āe aur apne
kapṛe un par rakh die. Phir Īsā un
par baiṭh gayā. 8 Jab wuh chal paṛā
to bahut zyādā logoṅ ne us ke āge
āge rāste meṅ apne kapṛe bichhā
die. Bāz ne shāḳheṅ bhī us ke āge
āge rāste meṅ bichhā dīṅ jo unhoṅ
ne daraḳhtoṅ se kāṭ lī thīṅ. 9 Log Īsā
ke āge aur pīchhe chal rahe the aur
chillā kar yih nāre lagā rahe the,
“Ibn-e-Dāūd ko hoshānā![a]
Mubārak hai wuh jo Rab ke nām
se ātā hai.
Āsmān kī bulandiyoṅ par
hoshānā.”
10 Jab Īsā Yarūshalam meṅ dāḳhil
huā to pūrā shahr hil gayā. Sab ne
pūchhā, “Yih kaun hai?”
11 Hujūm ne jawāb diyā, “Yih Īsā
hai, wuh nabī jo Galīl ke Nāsarat se
hai.”

[a] Hoshānā (Ibrānī: Mehrbānī karke hameṅ bachā). Yahāṅ is meṅ hamd-o-sanā kā unsur bhī pāyā jātā hai.

Īsā Baitul-muqaddas meṅ Jātā Hai

12 Aur Īsā Baitul-muqaddas meṅ
jā kar un sab ko nikālne lagā jo
wahāṅ qurbāniyoṅ ke lie darkār
chīzoṅ kī ḳharīd-o-faroḳht kar rahe
the. Us ne sikkoṅ kā tabādalā
karne wāloṅ kī mezeṅ aur kabūtar
bechne wāloṅ kī kursiyāṅ ulaṭ
dīṅ 13 aur un se kahā, "Kalām-e-
muqaddas meṅ likhā hai, 'Merā
ghar duā kā ghar kahlāegā.' Lekin
tum ne use ḍākuoṅ ke aḍḍe meṅ
badal diyā hai."

14 Andhe aur langaṛe Baitul-
muqaddas meṅ us ke pās āe aur
us ne unheṅ shafā dī. 15 Lekin
rāhnumā imām aur sharīat ke
ulamā nārāz hue jab unhoṅ ne
us ke hairatangez kām dekhe aur
yih ki bachche Baitul-muqaddas
meṅ "Ibn-e-Dāūd ko hoshānā"
chillā rahe haiṅ. 16 Unhoṅ ne us
se pūchhā, "Kyā āp sun rahe haiṅ
ki yih bachche kyā kah rahe haiṅ?"

"Jī," Īsā ne jawāb diyā, "Kyā
tum ne kalām-e-muqaddas meṅ
kabhī nahīṅ paṛhā ki 'Tū ne chhoṭe
bachchoṅ aur shīrḳhāroṅ kī zabān
ko taiyār kiyā hai tāki wuh terī
tamjīd kareṅ.'"

17 Phir wuh unheṅ chhoṛ kar
shahr se niklā aur Bait-aniyāh
pahuṅchā jahāṅ us ne rāt guzārī.

Anjīr ke Daraḳht par Lānat

18 Agle din subah-sawere jab wuh
Yarūshalam lauṭ rahā thā to Īsā ko
bhūk lagī. 19 Rāste ke qarīb anjīr
kā ek daraḳht dekh kar wuh us ke
pās gayā. Lekin jab wuh wahāṅ
pahuṅchā to dekhā ki phal nahīṅ
lagā balki sirf patte hī patte haiṅ. Is
par us ne daraḳht se kahā, "Ab se
kabhī bhī tujh meṅ phal na lage!"
Daraḳht fauran sūkh gayā.

20 Yih dekh kar shāgird hairān
hue aur kahā, "Anjīr kā daraḳht itnī
jaldī se kis tarah sūkh gayā?"

21 Īsā ne jawāb diyā, "Maiṅ tum ko
sach batātā hūṅ, agar tum shak na
karo balki īmān rakho to phir tum
na sirf aisā kām kar sakoge balki
is se bhī baṛā. Tum is pahāṛ se
kahoge, 'Uṭh, apne āp ko samundar
meṅ girā de' to yih ho jāegā. 22 Agar
tum īmān rakho to jo kuchh bhī
tum duā meṅ māṅgoge wuh tum ko
mil jāegā."

Kis ne Īsā ko Iḳhtiyār Diyā?

[23]Īsā Baitul-muqaddas meṅ dāḳhil
ho kar tālīm dene lagā. Itne
meṅ rāhnumā imām aur qaum ke
buzurg us ke pās āe aur pūchhā,
“Āp yih sab kuchh kis iḳhtiyār se
kar rahe haiṅ? Kis ne āp ko yih
iḳhtiyār diyā hai?”
[24]Īsā ne jawāb diyā, “Merā bhī
tum se ek sawāl hai. Is kā jawāb do
to phir tum ko batā dūṅgā ki maiṅ
yih kis iḳhtiyār se kar rahā hūṅ.
[25]Mujhe batāo ki Yahyā kā baptismā
kahāṅ se thā—kyā wuh āsmānī thā
yā insānī?”
Wuh āpas meṅ bahs karne lage,
“Agar ham kaheṅ ‘Āsmānī’ to wuh
pūchhegā, ‘To phir tum us par
īmān kyoṅ na lāe?’ [26]Lekin ham
kaise kah sakte haiṅ ki wuh insānī
thā? Ham to ām logoṅ se ḍarte
haiṅ, kyoṅki wuh sab mānte haiṅ
ki Yahyā nabī thā.” [27]Chunāṅche
unhoṅ ne jawāb diyā, “Ham nahīṅ
jānte.”
Īsā ne kahā, “Phir maiṅ bhī tum
ko nahīṅ batātā ki maiṅ yih sab
kuchh kis iḳhtiyār se kar rahā hūṅ.

Do Beṭoṅ kī Tamsīl

[28]Tumhārā kyā ḳhayāl hai? Ek ādmī
ke do beṭe the. Bāp baṛe beṭe ke
pās gayā aur kahā, ‘Beṭā, āj angūr
ke bāġh meṅ jā kar kām kar.’ [29]Beṭe
ne jawāb diyā, ‘Maiṅ jānā nahīṅ
chāhtā,’ lekin bād meṅ us ne apnā
ḳhayāl badal liyā aur bāġh meṅ
chalā gayā. [30]Itne meṅ bāp chhoṭe
beṭe ke pās bhī gayā aur use bāġh
meṅ jāne ko kahā. ‘Jī janāb, maiṅ
jāūṅgā,’ chhoṭe beṭe ne kahā. Lekin
wuh na gayā. [31]Ab mujhe batāo ki
kis beṭe ne apne bāp kī marzī pūrī
kī?”
“Pahle beṭe ne,” unhoṅ ne jawāb
diyā.
Īsā ne kahā, “Maiṅ tum ko sach
batātā hūṅ ki ṭaiks lene wāle aur
kasbiyāṅ tum se pahle Allāh kī
bādshāhī meṅ dāḳhil ho rahe haiṅ.
[32]Kyoṅki Yahyā tum ko rāstbāzī kī
rāh dikhāne āyā aur tum us par
īmān na lāe. Lekin ṭaiks lene
wāle aur kasbiyāṅ us par īmān lāe.
Aur yih dekh kar bhī tum ne apnā
ḳhayāl na badlā aur us par īmān na
lāe.

Angūr ke Bāġh meṅ Muzāreoṅ kī Baġhāwat

33 Ek aur tamsīl suno. Ek zamīndār
thā jis ne angūr kā bāġh lagāyā. Us
ne us kī chārdīwārī banāī, angūroṅ
kā ras nikālne ke lie ek gaṛhe kī
khudāī kī aur pahredāroṅ ke lie
burj tāmīr kiyā. Phir wuh use
muzāreoṅ ke sapurd karke bairūn-
e-mulk chalā gayā. 34 Jab angūr ko
toṛne kā waqt qarīb ā gayā to us
ne apne naukaroṅ ko muzāreoṅ ke
pās bhej diyā tāki wuh un se mālik
kā hissā wasūl kareṅ. 35 Lekin
muzāreoṅ ne us ke naukaroṅ ko
pakaṛ liyā. Unhoṅ ne ek kī piṭāī
kī, dūsre ko qatl kiyā aur tīsre
ko sangsār kiyā. 36 Phir mālik ne
mazīd naukaroṅ ko un ke pās bhej
diyā jo pahle kī nisbat zyādā the.
Lekin muzāreoṅ ne un ke sāth
bhī wuhī sulūk kiyā. 37 Āḳhirkār
zamīndār ne apne beṭe ko un ke
pās bhejā. Us ne kahā, 'Āḳhir mere
beṭe kā to lihāz kareṅge.' 38 Lekin
beṭe ko dekh kar muzāre ek dūsre
se kahne lage, 'Yih zamīn kā wāris
hai. Āo, ham ise qatl karke us kī
mīrās par qabzā kar leṅ.' 39 Unhoṅ
ne use pakaṛ kar bāġh se bāhar
phaiṅk diyā aur qatl kiyā."

40 Īsā ne pūchhā, "Ab batāo, bāġh
kā mālik jab āegā to un muzāreoṅ
ke sāth kyā karegā?"

41 Unhoṅ ne jawāb diyā, "Wuh
unheṅ burī tarah tabāh karegā aur
bāġh ko dūsroṅ ke sapurd kar degā,
aise muzāreoṅ ke sapurd jo waqt
par use fasal kā us kā hissā deṅge."

42 Īsā ne un se kahā, "Kyā tum ne
kabhī kalām kā yih hawālā nahīṅ
paṛhā,

'Jis patthar ko makān banāne
wāloṅ ne radd kiyā,

wuh kone kā buniyādī patthar
ban gayā.

Yih Rab ne kiyā

aur deḳhne meṅ kitnā hairat-
angez hai'?

43 Is lie maiṅ tumheṅ batātā hūṅ
ki Allāh kī bādshāhī tum se le lī
jāegī aur ek aisī qaum ko dī jāegī
jo is ke mutābiq phal lāegī. 44 Jo is
patthar par giregā wuh ṭukṛe ṭukṛe
ho jāegā, jabki jis par wuh ḳhud
giregā use wuh pīs ḍālegā."

45 Īsā kī tamsīleṅ sun kar
rāhnumā imām aur Farīsī samajh
gae ki wuh hamāre bāre meṅ bāt
kar rahā hai. 46 Unhoṅ ne Īsā ko
giriftār karne kī koshish kī, lekin
wuh awām se ḍarte the kyoṅki wuh
samajhte the ki Īsā nabī hai.

Baṛī Ziyāfat kī Tamsīl

22 Īsā ne ek bār phir tamsīloṅ
meṅ un se bāt kī. [2]“Āsmān
kī bādshāhī ek bādshāh se mutā-
biqat rakhtī hai jis ne apne beṭe
kī shādī kī ziyāfat kī taiyāriyāṅ
karwāīṅ. [3]Jab ziyāfat kā waqt
ā gayā to us ne apne naukaroṅ
ko mehmānoṅ ke pās yih ittalā
dene ke lie bhejā ki wuh āeṅ,
lekin wuh ānā nahīṅ chāhte the.
[4]Phir us ne mazīd kuchh naukaroṅ
ko bhej kar kahā, ‘Mehmānoṅ ko
batānā ki maiṅ ne apnā khānā
taiyār kar rakhā hai. Bailoṅ aur
moṭe-tāze bachhṛoṅ ko zabah kiyā
gayā hai, [5]sab kuchh taiyār hai.
Āeṅ, ziyāfat meṅ sharīk ho jāeṅ.’
Lekin mehmānoṅ ne parwā na kī
balki apne muḳhtalif kāmoṅ meṅ
lag gae. Ek apne khet ko chalā gayā,
dūsrā apne kārobār meṅ masrūf
ho gayā. [6]Bāqiyoṅ ne bādshāh ke
naukaroṅ ko pakaṛ liyā aur un se
burā sulūk karke unheṅ qatl kiyā.
[7]Bādshāh baṛe taish meṅ ā gayā. Us
ne apnī fauj ko bhej kar qātiloṅ ko
tabāh kar diyā aur un kā shahr jalā
diyā. [8]Phir us ne apne naukaroṅ
se kahā, ‘Shādī kī ziyāfat to taiyār
hai, lekin jin mehmānoṅ ko maiṅ
ne dāwat dī thī wuh āne ke lāyq
nahīṅ the. [9]Ab wahāṅ jāo jahāṅ
saṛakeṅ shahr se nikaltī haiṅ aur
jis se bhī mulāqāt ho jāe use ziyāfat
ke lie dāwat de denā.’ [10]Chunāṅche
naukar saṛakoṅ par nikle aur jis se
bhī mulāqāt huī use lāe, ḳhāh wuh
achchhā thā yā burā. Yoṅ shādī hāl
mehmānoṅ se bhar gayā.

[11]Lekin jab bādshāh mehmānoṅ
se milne ke lie andar āyā to use
ek ādmī nazar āyā jis ne shādī ke
lie munāsib kapṛe nahīṅ pahne the.
[12]Bādshāh ne pūchhā, ‘Dost, tum
shādī kā libās pahne baġhair andar
kis tarah āe?’ Wuh ādmī koī jawāb
na de sakā. [13]Phir bādshāh ne apne
darbāriyoṅ ko hukm diyā, ‘Is ke
hāth aur pāṅw bāndh kar ise bāhar
tārīkī meṅ phaiṅk do, wahāṅ jahāṅ
log rote aur dāṅt pīste raheṅge.’

[14]Kyoṅki bulāe hue to bahut haiṅ,
lekin chune hue kam.”

Kyā Ṭaiks Denā Jāyz Hai?

[15]Phir Farīsiyoṅ ne jā kar āpas
meṅ mashwarā kiyā ki ham Īsā
ko kis tarah aisī bāt karne ke
lie ubhāreṅ jis se use pakaṛā jā
sake. [16]Is maqsad ke taht unhoṅ
ne apne shāgirdoṅ ko Herodes ke

pairokāroṅ samet Īsā ke pās bhejā.
Unhoṅ ne kahā, “Ustād, ham
jānte haiṅ ki āp sachche haiṅ aur
diyānatdārī se Allāh kī rāh kī tālīm
dete haiṅ. Āp kisī kī parwā nahīṅ
karte kyoṅki āp ġhairjānibdār haiṅ.
17 Ab hameṅ apnī rāy batāeṅ. Kyā
Romī shahanshāh ko ṭaiks denā
jāyz hai yā nājāyz?”
18 Lekin Īsā ne un kī burī nīyat
pahchān lī. Us ne kahā, “Riyākāro,
tum mujhe kyoṅ phaṅsānā chāhte
ho? 19 Mujhe wuh sikkā dikhāo jo
ṭaiks adā karne ke lie istemāl hotā
hai.”
Wuh us ke pās chāṅdī kā ek Romī
sikkā le āe 20 to us ne pūchhā, “Kis
kī sūrat aur nām is par kandā hai?”
21 Unhoṅ ne jawāb diyā,
“Shahanshāh kā.”
Us ne kahā, “To jo shahanshāh kā
hai shahanshāh ko do aur jo Allāh
kā hai Allāh ko.”
22 Us kā yih jawāb sun kar wuh
hakkā-bakkā rah gae aur use chhoṛ
kar chale gae.

Kyā Ham Jī Uṭheṅge?

23 Us din Sadūqī Īsā ke pās āe.
Sadūqī nahīṅ mānte ki roz-e-
qiyāmat murde jī uṭheṅge. Unhoṅ
ne Īsā se ek sawāl kiyā. 24 “Ustād,
Mūsā ne hameṅ hukm diyā ki agar
koī shādīshudā ādmī beaulād mar
jāe aur us kā bhāī ho to bhāī kā
farz hai ki wuh bewā se shādī
karke apne bhāī ke lie aulād paidā
kare. 25 Ab farz kareṅ ki hamāre
darmiyān sāt bhāī the. Pahle ne
shādī kī, lekin beaulād faut huā.
Is lie dūsre bhāī ne bewā se shādī
kī. 26 Lekin wuh bhī beaulād mar
gayā. Phir tīsre bhāī ne us se shādī
kī. Yih silsilā sātweṅ bhāī tak jārī
rahā. Yake bād dīgare har bhāī
bewā se shādī karne ke bād mar
gayā. 27 Āḳhir meṅ bewā bhī faut
ho gaī. 28 Ab batāeṅ ki qiyāmat ke
din wuh kis kī bīwī hogī? Kyoṅki
sāt ke sāt bhāiyoṅ ne us se shādī kī
thī.”
29 Īsā ne jawāb diyā, “Tum is lie
ġhaltī par ho ki na tum kalām-e-
muqaddas se wāqif ho, na Allāh
kī qudrat se. 30 Kyoṅki qiyāmat
ke din log na shādī kareṅge na
un kī shādī karāī jāegī balki wuh
āsmān par farishtoṅ kī mānind
hoṅge. 31 Rahī yih bāt ki murde
jī uṭheṅge, kyā tum ne wuh bāt
nahīṅ paṛhī jo Allāh ne tum se kahī?
32 Us ne farmāyā, ‘Maiṅ Ibrāhīm kā
Ḳhudā, Is’hāq kā Ḳhudā aur Yāqūb

kā Ḳhudā hūṅ,' hālāṅki us waqt tīnoṅ kāfī arse se mar chuke the. Is kā matlab hai ki yih haqīqat meṅ zindā haiṅ. Kyoṅki Allāh murdoṅ kā nahīṅ balki zindoṅ kā Ḳhudā hai."

[33]Yih sun kar hujūm us kī tālīm ke bāis hairān rah gayā.

Awwal Hukm

[34]Jab Farīsiyoṅ ne sunā ki Īsā ne Sadūqiyoṅ ko lājawāb kar diyā hai to wuh jamā hue. [35]Un meṅ se ek ne jo sharīat kā ālim thā use phaṅsāne ke lie sawāl kiyā, [36]"Ustād, sharīat meṅ sab se baṛā hukm kaun-sā hai?"

[37]Īsā ne jawāb diyā, "'Rab apne Ḳhudā se apne pūre dil, apnī pūrī jān aur apne pūre zahan se pyār karnā.' [38]Yih awwal aur sab se baṛā hukm hai. [39]Aur dūsrā hukm is ke barābar yih hai, 'Apne paṛosī se waisī muhabbat rakhnā jaisī tū apne āp se rakhtā hai.' [40]Tamām sharīat aur nabiyoṅ kī tālīmāt in do ahkām par mabnī haiṅ."

Masīh ke bāre meṅ Sawāl

[41]Jab Farīsī ikaṭṭhe the to Īsā ne un se pūchhā, [42]"Tumhārā Masīh ke bāre meṅ kyā ḳhayāl hai? Wuh kis kā farzand hai?"

Unhoṅ ne jawāb diyā, "Wuh Dāūd kā farzand hai."

[43]Īsā ne kahā, "To phir Dāūd Rūhul-quds kī mārifat use kis tarah 'Rab' kahtā hai? Kyoṅki wuh farmātā hai,

[44]'Rab ne mere Rab se kahā,
mere dahne hāth baiṭh,
jab tak maiṅ tere dushmanoṅ ko
tere pāṅwoṅ ke nīche na kar dūṅ.'

[45]Dāūd to ḳhud Masīh ko Rab kahtā hai. To phir wuh kis tarah us kā farzand ho saktā hai?"

[46]Koī bhī jawāb na de sakā, aur us din se kisī ne bhī us se mazīd kuchh pūchhne kī jurrat na kī.

Ulamā aur Farīsiyoṅ se Ḳhabardār

23 Phir Īsā hujūm aur apne shāgirdoṅ se muḳhātib huā, [2]"Sharīat ke ulamā aur Farīsī Mūsā kī kursī par baiṭhe haiṅ. [3]Chunāṅche jo kuchh wuh tum ko batāte haiṅ wuh karo aur us ke mutābiq zindagī guzāro. Lekin jo kuchh wuh karte haiṅ wuh na karo, kyoṅki wuh ḳhud apnī tālīm ke mutābiq zindagī nahīṅ guzārte. [4]Wuh bhārī gaṭhaṛiyāṅ

bāndh bāndh kar logoṅ ke kandhoṅ
par rakh dete haiṅ, lekin ḳhud
unheṅ uṭhāne ke lie ek unglī tak
hilāne ko taiyār nahīṅ hote. 5Jo
bhī karte haiṅ dikhāwe ke lie karte
haiṅ. Jo tāwīz[a] wuh apne bāzuoṅ
aur peshāniyoṅ par bāndhte aur
jo phundne apne libās se lagāte
haiṅ wuh ḳhās baṛe hote haiṅ. 6Un
kī bas ek hī ḳhāhish hotī hai ki
ziyāfatoṅ aur ibādatḳhānoṅ meṅ
izzat kī kursiyoṅ par baiṭh jāeṅ.
7Jab log bāzāroṅ meṅ salām karke
un kī izzat karte aur 'ustād' kah kar
un se bāt karte haiṅ to phir wuh
ḳhush ho jāte haiṅ. 8Lekin tum
ko ustād nahīṅ kahlānā chāhie,
kyoṅki tumhārā sirf ek hī ustād hai
jabki tum sab bhāī ho. 9Aur duniyā
meṅ kisī ko 'bāp' kah kar us se bāt
na karo, kyoṅki tumhārā ek hī Bāp
hai aur wuh āsmān par hai. 10Hādī
na kahlānā kyoṅki tumhārā sirf ek
hī hādī hai yānī al-Masīh. 11Tum
meṅ se sab se baṛā shaḳhs tumhārā
ḳhādim hogā. 12Kyoṅki jo bhī apne
āp ko sarfarāz karegā use past kiyā
jāegā aur jo apne āp ko past karegā
use sarfarāz kiyā jāegā.

Un kī Riyākārī par Afsos

13Sharīat ke ālimo aur Farīsiyo, tum
par afsos! Riyākāro! Tum logoṅ ke
sāmne āsmān kī bādshāhī par tālā
lagāte ho. Na tum ḳhud dāḳhil hote
ho, na unheṅ dāḳhil hone dete ho
jo andar jānā chāhte haiṅ.
14[Sharīat ke ālimo aur Farīsiyo,
tum par afsos! Riyākāro! Tum
bewāoṅ ke gharoṅ par qabzā kar
lete aur dikhāwe ke lie lambī lambī
namāz paṛhte ho. Is lie tumheṅ
zyādā sazā milegī.]
15Sharīat ke ālimo aur Farīsiyo,
tum par afsos! Riyākāro! Tum
ek naumurīd banāne kī ḳhātir
ḳhushkī aur tarī ke lambe safr karte
ho. Aur jab is meṅ kāmyāb ho jāte
ho to tum us shaḳhs ko apnī nisbat
jahannum kā dugnā sharīr farzand
banā dete ho. 16Andhe rāhnumāo,
tum par afsos! Tum kahte ho, 'Agar
koī Baitul-muqaddas kī qasam
khāe to zarūrī nahīṅ ki wuh use
pūrā kare. Lekin agar wuh Baitul-
muqaddas ke sone kī qasam khāe to
lāzim hai ki use pūrā kare.' 17Andhe
ahmaqo! Zyādā aham kiyā hai,
sonā yā Baitul-muqaddas jo sone

[a] Tāwīzoṅ meṅ Tauret ke hawālājāt likh kar rakhe jāte the.

ko maḳhsūs-o-muqaddas banātā
hai? [18]Tum yih bhī kahte ho, ‘Agar
koī qurbāngāh kī qasam khāe to
zarūrī nahīṅ ki wuh use pūrā kare.
Lekin agar wuh qurbāngāh par
paṛe hadiye kī qasam khāe to lāzim
hai ki wuh use pūrā kare.’ [19]Andho!
Zyādā aham kiyā hai, hadiyā yā
qurbāngāh jo hadiye ko maḳhsūs-
o-muqaddas banātī hai? [20]Ġharz,
jo qurbāngāh kī qasam khātā hai
wuh un tamām chīzoṅ kī qasam bhī
khātā hai jo us par paṛī haiṅ. [21]Aur
jo Baitul-muqaddas kī qasam khātā
hai wuh us kī bhī qasam khātā hai
jo us meṅ sukūnat kartā hai. [22]Aur
jo āsmān kī qasam khātā hai wuh
Allāh ke taḳht kī aur us par baiṭhne
wāle kī qasam bhī khātā hai.

[23]Sharīat ke ālimo aur Farīsiyo,
tum par afsos! Riyākāro! Go tum
baṛī ehtiyāt se paudīne, ajwāyn aur
zīre kā daswāṅ hissā hadiye ke lie
maḳhsūs karte ho, lekin tum ne
sharīat kī zyādā aham bātoṅ ko
nazarandāz kar diyā hai yānī insāf,
rahm aur wafādārī ko. Lāzim hai
ki tum yih kām bhī karo aur pahlā
bhī na chhoṛo. [24]Andhe rāhnumāo!
Tum apne mashrūb chhānte ho tāki
ġhaltī se machchhar na pī liyā jāe,
lekin sāth sāth ūṅṭ ko nigal lete ho.

[25]Sharīat ke ālimo aur Farīsiyo,
tum par afsos! Riyākāro! Tum
bāhar se har pyāle aur bartan kī
safāī karte ho, lekin andar se wuh
lūṭ-mār aur aishparastī se bhare
hote haiṅ. [26]Andhe Farīsiyo, pahle
andar se pyāle aur bartan kī safāī
karo, aur phir wuh bāhar se bhī
pāk-sāf ho jāeṅge.

[27]Sharīat ke ālimo aur Farīsiyo,
tum par afsos! Riyākāro! Tum aisī
qabroṅ se mutābiqat rakhte ho jin
par safedī kī gaī ho. Go wuh bāhar
se dilkash nazar ātī haiṅ, lekin
andar se wuh murdoṅ kī haḍḍiyoṅ
aur har qism kī nāpākī se bharī hotī
haiṅ. [28]Tum bhī bāhar se rāstbāz
dikhāī dete ho jabki andar se tum
riyākārī aur bedīnī se māmūr hote
ho.

[29]Sharīat ke ālimo aur Farīsiyo,
tum par afsos! Riyākāro! Tum
nabiyoṅ ke lie qabreṅ tāmīr karte
aur rāstbāzoṅ ke mazār sajāte
ho. [30]Aur tum kahte ho, ‘Agar
ham apne bāpdādā ke zamāne
meṅ zindā hote to nabiyoṅ ko qatl
karne meṅ sharīk na hote.’ [31]Lekin
yih kahne se tum apne ḳhilāf
gawāhī dete ho ki tum nabiyoṅ ke
qātiloṅ kī aulād ho. [32]Ab jāo, wuh
kām mukammal karo jo tumhāre

bāpdādā ne adhūrā chhoṛ diyā
thā. [33]Sāṅpo, zahrīle sāṅpoṅ ke
bachcho! Tum kis tarah jahannum
kī sazā se bach pāoge? [34]Is lie
maiṅ nabiyoṅ, dānishmandoṅ aur
sharīat ke ālimoṅ ko tumhāre pās
bhej detā hūṅ. Un meṅ se bāz ko
tum qatl aur maslūb karoge aur bāz
ko apne ibādatḳhānoṅ meṅ le jā kar
koṛe lagwāoge aur shahr bashahr
un kā tāqqub karoge. [35]Natīje meṅ
tum tamām rāstbāzoṅ ke qatl ke
zimmedār ṭhahroge—rāstbāz Hābīl
ke qatl se le kar Zakariyāh bin
Barakiyāh ke qatl tak jise tum ne
Baitul-muqaddas ke darwāze aur us
ke sahan meṅ maujūd qurbāngāh
ke darmiyān mār ḍālā. [36]Maiṅ tum
ko sach batātā hūṅ ki yih sab kuchh
isī nasl par āegā.

Yarūshalam par Afsos

[37]Hāy Yarūshalam, Yarūshalam! Tū
jo nabiyoṅ ko qatl kartī aur apne
pās bheje hue paiġhambaroṅ ko
sangsār kartī hai. Maiṅ ne kitnī hī
bār terī aulād ko jamā karnā chāhā,
bilkul usī tarah jis tarah murġhī
apne bachchoṅ ko apne paroṅ tale
jamā karke mahfūz kar letī hai.
Lekin tum ne na chāhā. [38]Ab
tumhāre ghar ko wīrān-o-sunsān
chhoṛā jāegā. [39]Kyoṅki maiṅ tum
ko batātā hūṅ, tum mujhe us waqt
tak dubārā nahīṅ dekhoge jab tak
tum na kaho ki mubārak hai wuh jo
Rab ke nām se ātā hai."

Baitul-muqaddas par Āne Wālī Tabāhī

24 Īsā Baitul-muqaddas ko
chhoṛ kar nikal rahā thā
ki us ke shāgird us ke pās āe
aur Baitul-muqaddas kī muḳhtalif
imāratoṅ kī taraf us kī tawajjuh
dilāne lage. [2]Lekin Īsā ne jawāb
meṅ kahā, "Kyā tum ko yih sab
kuchh nazar ātā hai? Maiṅ tum ko
sach batātā hūṅ ki yahāṅ patthar
par patthar nahīṅ rahegā balki sab
kuchh ḍhā diyā jāegā."

Musībatoṅ aur Īzārasāniyoṅ kī Peshgoī

[3]Bād meṅ Īsā Zaitūn ke pahāṛ par
baiṭh gayā. Shāgird akele us ke
pās āe. Unhoṅ ne kahā, "Hameṅ
zarā batāeṅ, yih kab hogā? Kyā kyā
nazar āegā jis se patā chalegā ki āp
āne wāle haiṅ aur yih duniyā ḳhatm
hone wālī hai?"

[4]Īsā ne jawāb diyā, “Ḳhabardār
raho ki koī tumheṅ gumrāh na kar
de. [5]Kyoṅki bahut-se log merā nām
le kar āeṅge aur kaheṅge, ‘Maiṅ
hī Masīh hūṅ.’ Yoṅ wuh bahutoṅ
ko gumrāh kar deṅge. [6]Jangoṅ
kī ḳhabreṅ aur afwāheṅ tum tak
pahuṅcheṅgī, lekin muhtāt raho
tāki tum ghabrā na jāo. Kyoṅki
lāzim hai ki yih sab kuchh pesh
āe. To bhī abhī āḳhirat nahīṅ
hogī. [7]Ek qaum dūsrī ke ḳhilāf uṭh
khaṛī hogī, aur ek bādshāhī dūsrī
ke ḳhilāf. Kāl paṛeṅge aur jagah
jagah zalzale āeṅge. [8]Lekin yih sirf
dard-e-zah kī ibtidā hī hogī.

[9]Phir wuh tum ko baṛī musībat
meṅ ḍāl deṅge aur tum ko qatl
kareṅge. Tamām qaumeṅ tum
se is lie nafrat kareṅgī ki tum
mere pairokār ho. [10]Us waqt
bahut-se log īmān se bargashtā
ho kar ek dūsre ko dushman ke
hawāle kareṅge aur ek dūsre se
nafrat kareṅge. [11]Bahut-se jhūṭe
nabī khaṛe ho kar bahut-se logoṅ
ko gumrāh kar deṅge. [12]Bedīnī
ke baṛh jāne kī wajah se beshtar
logoṅ kī muhabbat ṭhanḍī paṛ jāegī.
[13]Lekin jo āḳhir tak qāym rahegā
use najāt milegī. [14]Aur bādshāhī
kī is ḳhushḳhabrī ke paiġhām kā
elān pūrī duniyā meṅ kiyā jāegā
tāki tamām qaumoṅ ke sāmne us kī
gawāhī dī jāe. Phir hī āḳhirat āegī.

Baitul-muqaddas kī Behurmatī

[15]Ek din āegā jab tum muqaddas
maqām meṅ wuh kuchh khaṛā
dekhoge jis kā zikr Dānyāl nabī ne
kiyā aur jo behurmatī aur tabāhī kā
bāis hai.” (Qārī is par dhyān de!)
[16]“Us waqt Yahūdiyā ke rahne wāle
bhāg kar pahāṛī ilāqe meṅ panāh
leṅ. [17]Jo apne ghar kī chhat par ho
wuh ghar meṅ se kuchh sāth le jāne
ke lie na utre. [18]Jo khet meṅ ho
wuh apnī chādar sāth le jāne ke lie
wāpas na jāe. [19]Un ḳhawātīn par
afsos jo un dinoṅ meṅ hāmilā hoṅ
yā apne bachchoṅ ko dūdh pilātī
hoṅ. [20]Duā karo ki tum ko sardiyoṅ
ke mausam meṅ yā Sabat ke din
hijrat na karnī paṛe. [21]Kyoṅki us
waqt aisī shadīd musībat hogī ki
duniyā kī taḳhlīq se āj tak deḳhne
meṅ na āī hogī. Is qism kī musībat
bād meṅ bhī kabhī nahīṅ āegī.
[22]Aur agar is musībat kā daurāniyā
muḳhtasar na kiyā jātā to koī na
bachtā. Lekin Allāh ke chune huoṅ
kī ḳhātir is kā daurāniyā muḳhtasar
kar diyā jāegā.

[23]Us waqt agar koī tum ko batāe,
‘Dekho, Masīh yahāṅ hai’ yā ‘Wuh
wahāṅ hai’ to us kī bāt na mānanā.
[24]Kyoṅki jhūṭe Masīh aur jhūṭe
nabī uṭh khaṛe hoṅge jo baṛe
ajīb-o-ġharīb nishān aur mojize
dikhāeṅge tāki Allāh ke chune
hue logoṅ ko bhī ġhalat rāste par
ḍāl deṅ—agar yih mumkin hotā.
[25]Dekho, maiṅ ne tumheṅ pahle se
is se āgāh kar diyā hai.
[26]Chunāṅche agar koī tum ko
batāe, ‘Dekho, wuh registān meṅ
hai’ to wahāṅ jāne ke lie na nikalnā.
Aur agar koī kahe, ‘Dekho, wuh
andarūnī kamroṅ meṅ hai’ to us kā
yaqīn na karnā. [27]Kyoṅki jis tarah
bādal kī bijlī mashriq meṅ kaṛak
kar maġhrib tak chamaktī hai usī
tarah Ibn-e-Ādam kī āmad bhī hogī.
[28]Jahāṅ bhī lāsh paṛī ho wahāṅ
giddh jamā ho jāeṅge.

Ibn-e-Ādam kī Āmad

[29]Musībat ke un dinoṅ ke ain bād
sūraj tārīk ho jāegā aur chāṅd kī
raushnī ḳhatm ho jāegī. Sitāre
āsmān par se gir paṛeṅge aur
āsmān kī quwwateṅ hilāī jāeṅgī.
[30]Us waqt Ibn-e-Ādam kā nishān
āsmān par nazar āegā. Tab duniyā
kī tamām qaumeṅ mātam kareṅgī.
Wuh Ibn-e-Ādam ko baṛī qudrat
aur jalāl ke sāth āsmān ke bādaloṅ
par āte hue dekheṅgī. [31]Aur wuh
apne farishtoṅ ko bigul kī ūṅchī
āwāz ke sāth bhej degā tāki us ke
chune huoṅ ko chāroṅ taraf se jamā
kareṅ, āsmān ke ek sire se dūsre
sire tak ikaṭṭhā kareṅ.

Anjīr ke Daraḳht se Sabaq

[32]Anjīr ke daraḳht se sabaq sīkho.
Jyoṅ hī us kī shāḳheṅ narm aur
lachakdār ho jātī haiṅ aur un se
koṅpleṅ phūṭ nikaltī haiṅ to tum
ko mālūm ho jātā hai ki garmiyoṅ
kā mausam qarīb ā gayā hai. [33]Isī
tarah jab tum yih wāqiyāt dekhoge
to jān loge ki Ibn-e-Ādam kī āmad
qarīb balki darwāze par hai. [34]Maiṅ
tum ko sach batātā hūṅ ki is nasl
ke ḳhatm hone se pahle pahle yih
sab kuchh wāqe hogā. [35]Āsmān-o-
zamīn to jāte raheṅge, lekin merī
bāteṅ hameshā tak qāym raheṅgī.

Kisī ko Bhī Us kī Āmad kā Waqt Mālūm Nahīṅ

[36]Lekin kisī ko bhī ilm nahīṅ ki yih
kis din yā kaun-sī ghaṛī rūnumā
hogā. Āsmān ke farishtoṅ aur

Farzand ko bhī ilm nahīṅ balki sirf
Bāp ko. 37 Jab Ibn-e-Ādam āegā to
hālāt Nūh ke dinoṅ jaise hoṅge.
38 Kyoṅki sailāb se pahle ke dinoṅ
meṅ log us waqt tak khāte-pīte aur
shādiyāṅ karte karāte rahe jab tak
Nūh kashtī meṅ dāḳhil na ho gayā.
39 Wuh us waqt tak āne wālī musībat
ke bāre meṅ lā'ilm rahe jab tak
sailāb ā kar un sab ko bahā na le
gayā. Jab Ibn-e-Ādam āegā to isī
qism ke hālāt hoṅge. 40 Us waqt do
afrād khet meṅ hoṅge, ek ko sāth
le liyā jāegā jabki dūsre ko pīchhe
chhoṛ diyā jāegā. 41 Do ḳhawātīn
chakkī par gandum pīs rahī hoṅgī,
ek ko sāth le liyā jāegā jabki dūsrī
ko pīchhe chhoṛ diyā jāegā.

42 Is lie chaukas raho, kyoṅki tum
nahīṅ jānte ki tumhārā Ḳhudāwand
kis din ā jāegā. 43 Yaqīn jāno, agar
kisī ghar ke mālik ko mālūm hotā ki
chor kab āegā to wuh zarūr chaukas
rahtā aur use apne ghar meṅ naqb
lagāne na detā. 44 Tum bhī taiyār
raho, kyoṅki Ibn-e-Ādam aise waqt
āegā jab tum us kī tawaqqo nahīṅ
karoge.

Wafādār Naukar

45 Chunāṅche kaun-sā naukar
wafādār aur samajhdār hai? Farz
karo ki ghar ke mālik ne kisī naukar
ko bāqī naukaroṅ par muqarrar
kiyā ho. Us kī ek zimmedārī yih
bhī hai ki unheṅ waqt par khānā
khilāe. 46 Wuh naukar mubārak
hogā jo mālik kī wāpasī par yih
sab kuchh kar rahā hogā. 47 Maiṅ
tum ko sach batātā hūṅ ki yih dekh
kar mālik use apnī pūrī jāydād par
muqarrar karegā. 48 Lekin farz karo
ki naukar apne dil meṅ soche,
'Mālik kī wāpasī meṅ abhī der
hai.' 49 Wuh apne sāthī naukaroṅ
ko pīṭne aur sharābiyoṅ ke sāth
khāne-pīne lage. 50 Agar wuh aisā
kare to mālik aise din aur waqt
āegā jis kī tawaqqo naukar ko nahīṅ
hogī. 51 In hālāt ko dekh kar wuh
naukar ko ṭukṛe ṭukṛe kar ḍālegā
aur use riyākāroṅ meṅ shāmil
karegā, wahāṅ jahāṅ log rote aur
dāṅt pīste raheṅge.

Das Kuṅwāriyoṅ kī Tamsīl

25 Us waqt āsmān kī
bādshāhī das kuṅwāriyoṅ
se mutā- biqat rakhegī jo
apne charāġh le kar dūlhe ko

milne ke lie nikleṅ. [2]Un meṅ
se pāṅch nāsamajh thīṅ aur
pāṅch samajhdār. [3]Nāsamajh
kuṅwāriyoṅ ne apne pās charāġhoṅ
ke lie fāltū tel na rakhā. [4]Lekin
samajhdār kuṅwāriyoṅ ne kuppī
meṅ tel ḍāl kar apne sāth le liyā.
[5]Dūlhe ko āne meṅ baṛī der lagī, is
lie wuh sab ūṅgh ūṅgh kar so gaīṅ.
[6]Ādhī rāt ko shor mach gayā,
'Dekho, dūlhā pahuṅch rahā hai,
use milne ke lie niklo!' [7]Is par
tamām kuṅwāriyāṅ jāg uṭhīṅ aur
apne charāġhoṅ ko durust karne
lagīṅ. [8]Nāsamajh kuṅwāriyoṅ ne
samajhdār kuṅwāriyoṅ se kahā,
'Apne tel meṅ se hameṅ bhī kuchh
de do. Hamāre charāġh bujhne
wāle haiṅ.' [9]Dūsrī kuṅwāriyoṅ ne
jawāb diyā, 'Nahīṅ, aisā na ho ki
na sirf tumhāre lie balki hamāre lie
bhī tel kāfī na ho. Dukān par jā kar
apne lie ḳharīd lo.' [10]Chunāṅche
nāsamajh kuṅwāriyāṅ chalī gaīṅ.
Lekin is daurān dūlhā pahuṅch
gayā. Jo kuṅwāriyāṅ taiyār thīṅ
wuh us ke sāth shādī hāl meṅ
dāḳhil huīṅ. Phir darwāze ko band
kar diyā gayā.
[11]Kuchh der ke bād bāqī
kuṅwāriyāṅ āīṅ aur chillāne lagīṅ,
'Janāb! Hamāre lie darwāzā khol
deṅ.' [12]Lekin us ne jawāb diyā,
'Yaqīn jāno, maiṅ tum ko nahīṅ
jāntā.'
[13]Is lie chaukas raho, kyoṅki tum
Ibn-e-Ādam ke āne kā din yā waqt
nahīṅ jānte.

Tīn Naukaroṅ kī Tamsīl

[14]Us waqt āsmān kī bādshāhī yoṅ
hogī: Ek ādmī ko bairūn-e-mulk
jānā thā. Us ne apne naukaroṅ ko
bulā kar apnī milkiyat un ke sapurd
kar dī. [15]Pahle ko us ne sone ke
5,000 sikke die, dūsre ko 2,000 aur
tīsre ko 1,000. Har ek ko us ne us kī
qābiliyat ke mutābiq paise die. Phir
wuh rawānā huā. [16]Jis naukar ko
5,000 sikke mile the us ne sīdhā jā
kar unheṅ kisī kārobār meṅ lagāyā.
Is se use mazīd 5,000 sikke hāsil
hue. [17]Isī tarah dūsre ko bhī jise
2,000 sikke mile the mazīd 2,000
sikke hāsil hue. [18]Lekin jis ādmī
ko 1,000 sikke mile the wuh chalā
gayā aur kahīṅ zamīn meṅ gaṛhā
khod kar apne mālik ke paise us
meṅ chhupā die.
[19]Baṛī der ke bād un kā mālik lauṭ
āyā. Jab us ne un ke sāth hisāb-
kitāb kiyā [20]to pahlā naukar jise
5,000 sikke mile the mazīd 5,000

sikke le kar āyā. Us ne kahā, ‘Janāb,
āp ne 5,000 sikke mere sapurd kie
the. Yih dekheṅ, maiṅ ne mazīd
5,000 sikke hāsil kie haiṅ.’ [21]Us
ke mālik ne jawāb diyā, ‘Shābāsh,
mere achchhe aur wafādār naukar.
Tum thoṛe meṅ wafādār rahe, is
lie maiṅ tumheṅ bahut kuchh par
muqarrar karūṅga. Andar āo aur
apne mālik kī ḳhushī meṅ sharīk ho
jāo.’

[22]Phir dūsrā naukar āyā jise 2,000
sikke mile the. Us ne kahā, ‘Janāb,
āp ne 2,000 sikke mere sapurd kie
the. Yih dekheṅ, maiṅ ne mazīd
2,000 sikke hāsil kie haiṅ.’ [23]Us
ke mālik ne jawāb diyā, ‘Shābāsh,
mere achchhe aur wafādār naukar.
Tum thoṛe meṅ wafādār rahe, is
lie maiṅ tumheṅ bahut kuchh par
muqarrar karūṅga. Andar āo aur
apne mālik kī ḳhushī meṅ sharīk ho
jāo.’

[24]Phir tīsrā naukar āyā jise 1,000
sikke mile the. Us ne kahā, ‘Janāb,
maiṅ jāntā thā ki āp saḳht ādmī
haiṅ. Jo bīj āp ne nahīṅ boyā us
kī fasal āp kāṭte haiṅ aur jo kuchh
āp ne nahīṅ lagāyā us kī paidāwār
jamā karte haiṅ. [25]Is lie maiṅ ḍar
gayā aur jā kar āp ke paise zamīn
meṅ chhupā die. Ab āp apne paise
wāpas le sakte haiṅ.’

[26]Us ke mālik ne jawāb diyā,
‘Sharīr aur sust naukar! Kyā tū
jāntā thā ki jo bīj maiṅ ne nahīṅ
boyā us kī fasal kāṭtā hūṅ aur jo
kuchh maiṅ ne nahīṅ lagāyā us kī
paidāwār jamā kartā hūṅ? [27]To phir
tū ne mere paise baink meṅ kyoṅ
na jamā karā die? Agar aisā kartā
to wāpasī par mujhe kam az kam
wuh paise sūd samet mil jāte.’ [28]Yih
kah kar mālik dūsroṅ se muḳhātib
huā, ‘Yih paise is se le kar us naukar
ko de do jis ke pās 10,000 sikke
haiṅ. [29]Kyoṅki jis ke pās kuchh hai
use aur diyā jāegā aur us ke pās
kasrat kī chīzeṅ hoṅgī. Lekin jis
ke pās kuchh nahīṅ hai us se wuh
bhī chhīn liyā jāegā jo us ke pās
hai. [30]Ab is bekār naukar ko nikāl
kar bāhar kī tārīkī meṅ phaiṅk do,
wahāṅ jahāṅ log rote aur dāṅt pīste
raheṅge.’

Āḳhirī Adālat

[31]Jab Ibn-e-Ādam apne jalāl ke
sāth āegā aur tamām farishte us
ke sāth hoṅge to wuh apne jalālī
taḳht par baiṭh jāegā. [32]Tab tamām
qaumeṅ us ke sāmne jamā kī

jāeṅgī. Aur jis tarah charwāhā
bheṛoṅ ko bakriyoṅ se alag kartā
hai usī tarah wuh logoṅ ko ek dūsre
se alag karegā. 33 Wuh bheṛoṅ ko
apne dahne hāth khaṛā karegā aur
bakriyoṅ ko apne bāeṅ hāth. 34 Phir
Bādshāh dahne hāth wāloṅ se
kahegā, 'Āo, mere Bāp ke mubārak
logo! Jo bādshāhī duniyā kī taḳhlīq
se tumhāre lie taiyār hai use mīrās
meṅ le lo. 35 Kyoṅki maiṅ bhūkā thā
aur tum ne mujhe khānā khilāyā,
maiṅ pyāsā thā aur tum ne mujhe
pānī pilāyā, maiṅ ajnabī thā aur
tum ne merī mehmān-nawāzī kī,
36 maiṅ nangā thā aur tum ne mujhe
kapṛe pahnāe, maiṅ bīmār thā aur
tum ne merī dekh-bhāl kī, maiṅ jel
meṅ thā aur tum mujh se milne āe.'
37 Phir yih rāstbāz log jawāb meṅ
kaheṅge, 'Ḳhudāwand, ham ne āp
ko kab bhūkā dekh kar khānā
khilāyā, āp ko kab pyāsā dekh kar
pānī pilāyā? 38 Ham ne āp ko
kab ajnabī kī haisiyat se dekh kar
āp kī mehmān-nawāzī kī, āp ko
kab nangā dekh kar kapṛe pahnāe?
39 Ham āp ko kab bīmār hālat meṅ
yā jel meṅ paṛā dekh kar āp se
milne gae.' 40 Bādshāh jawāb degā,
'Maiṅ tumheṅ sach batātā hūṅ ki
jo kuchh tum ne mere in sab se
chhoṭe bhāiyoṅ meṅ se ek ke lie
kiyā wuh tum ne mere hī lie kiyā.'
41 Phir wuh bāeṅ hāth wāloṅ se
kahegā, 'Lānatī logo, mujh se dūr
ho jāo aur us abadī āg meṅ chale
jāo jo Iblīs aur us ke farishtoṅ
ke lie taiyār hai. 42 Kyoṅki maiṅ
bhūkā thā aur tum ne mujhe kuchh
na khilāyā, maiṅ pyāsā thā aur
tum ne mujhe pānī na pilāyā,
43 maiṅ ajnabī thā aur tum ne merī
mehmān-nawāzī na kī, maiṅ nangā
thā aur tum ne mujhe kapṛe na
pahnāe, maiṅ bīmār aur jel meṅ
thā aur tum mujh se milne na āe.'
44 Phir wuh jawāb meṅ
pūchheṅge, 'Ḳhudāwand, ham ne
āp ko kab bhūkā, pyāsā, ajnabī,
nangā, bīmār yā jel meṅ paṛā dekhā
aur āp kī ḳhidmat na kī?' 45 Wuh
jawāb degā, 'Maiṅ tum ko sach
batātā hūṅ ki jab kabhī tum ne in
sab se chhoṭoṅ meṅ se ek kī madad
karne se inkār kiyā to tum ne merī
ḳhidmat karne se inkār kiyā.' 46 Phir
yih abadī sazā bhugatne ke lie
jāeṅge jabki rāstbāz abadī zindagī
meṅ dāḳhil hoṅge."

Īsā ke ḳhilāf Mansūbābandiyāṅ

26 Yih bāteṅ ḳhatm karne par
Īsā shāgirdoṅ se muḳhātib
huā, [2]"Tum jānte ho ki do din ke
bād Fasah kī Īd shurū hogī. Us waqt
Ibn-e-Ādam ko dushman ke hawāle
kiyā jāegā tāki use maslūb kiyā jāe."
[3]Phir rāhnumā imām aur qaum
ke buzurg Kāyfā nāmī imām-e-
āzam ke mahal meṅ jamā hue [4]aur
Īsā ko kisī chālākī se giriftār karke
qatl karne kī sāzisheṅ karne lage.
[5]Unhoṅ ne kahā, "Lekin yih īd ke
daurān nahīṅ honā chāhie, aisā na
ho ki awām meṅ halchal mach jāe."

Ḳhātūn Īsā par Ḳhushbū Unḍeltī Hai

[6]Itne meṅ Īsā Bait-aniyāh ā kar ek
ādmī ke ghar meṅ dāḳhil huā jo kisī
waqt koṛh kā marīz thā. Us kā nām
Shamāūn thā. [7]Īsā khānā khāne ke
lie baiṭh gayā to ek aurat āī jis ke
pās nihāyat qīmtī itr kā itrdān thā.
Us ne use Īsā ke sar par unḍel diyā.
[8]Shāgird yih dekh kar nārāz hue.
Unhoṅ ne kahā, "Itnā qīmtī itr zāe
karne kī kyā zarūrat thī? [9]Yih bahut
mahangī chīz hai. Agar ise bechā
jātā to is ke paise ġharīboṅ ko die jā
sakte the."
[10]Lekin un ke ḳhayāl pahchān
kar Īsā ne un se kahā, "Tum ise
kyoṅ tang kar rahe ho? Is ne to
mere lie ek nek kām kiyā hai.
[11]Ġharīb to hameshā tumhāre
pās raheṅge, lekin maiṅ hameshā
tak tumhāre pās nahīṅ rahūṅgā.
[12]Mujh par itr unḍelne se us ne
mere badan ko dafn hone ke lie
taiyār kiyā hai. [13]Maiṅ tum ko sach
batātā hūṅ ki tamām duniyā meṅ
jahāṅ bhī Allāh kī ḳhushḳhabrī kā
elān kiyā jāegā wahāṅ log is ḳhātūn
ko yād karke wuh kuchh sunāeṅge
jo is ne kiyā hai."

Īsā ko Dushman ke Hawāle Karne kā Mansūbā

[14]Phir Yahūdāh Iskariyotī jo bārah
shāgirdoṅ meṅ se ek thā rāhnumā
imāmoṅ ke pās gayā. [15]Us ne
pūchhā, "Āp mujhe Īsā ko āp ke
hawāle karne ke ewaz kitne paise
dene ke lie taiyār haiṅ?" Unhoṅ
ne us ke lie chāṅdī ke 30 sikke
muta'ayyin kie. [16]Us waqt se
Yahūdāh Īsā ko un ke hawāle karne
kā mauqā ḍhūṅḍne lagā.

Fasah kī Īd ke lie Taiyāriyāṅ

17 Beḳhamīrī Roṭī kī Īd āī. Pahle
din Īsā ke shāgirdoṅ ne us ke pās ā
kar pūchhā, “Ham kahāṅ āp ke lie
Fasah kā khānā taiyār kareṅ?”
18 Us ne jawāb diyā, “Yarūshalam
Shahr meṅ fulāṅ ādmī ke pās jāo
aur use batāo, ‘Ustād ne kahā hai ki
merā muqarrarā waqt qarīb ā gayā
hai. Maiṅ apne shāgirdoṅ ke sāth
Fasah kī Īd kā khānā āp ke ghar
meṅ khāūṅgā.’”
19 Shāgirdoṅ ne wuh kuchh kiyā
jo Īsā ne unheṅ batāyā thā aur
Fasah kī Īd kā khānā taiyār kiyā.

Kaun Ġhaddār Hai?

20 Shām ke waqt Īsā bārah
shāgirdoṅ ke sāth khānā khāne ke
lie baiṭh gayā. 21 Jab wuh khānā khā
rahe the to us ne kahā, “Maiṅ tum
ko sach batātā hūṅ ki tum meṅ se
ek mujhe dushman ke hawāle kar
degā.”
22 Shāgird yih sun kar nihāyat
ġhamgīn hue. Bārī bārī wuh us se
pūchhne lage, “Ḳhudāwand, maiṅ
to nahīṅ hūṅ?”
23 Īsā ne jawāb diyā, “Jis ne mere
sāth apnā hāth sālan ke bartan meṅ
ḍālā hai wuhī mujhe dushman ke
hawāle karegā. 24 Ibn-e-Ādam to
kūch kar jāegā jis tarah kalām-e-
muqaddas meṅ likhā hai, lekin us
shaḳhs par afsos jis ke wasīle se use
dushman ke hawāle kar diyā jāegā.
Us ke lie behtar yih hotā ki wuh
kabhī paidā hī na hotā.”
25 Phir Yahūdāh ne jo use
dushman ke hawāle karne ko thā
pūchhā, “Ustād, maiṅ to nahīṅ
hūṅ?”

Īsā ne jawāb diyā, “Jī, tum ne
ḳhud kahā hai.”

Fasah kā Āḳhirī Khānā

26 Khāne ke daurān Īsā ne roṭī le kar
shukrguzārī kī duā kī aur use ṭukṛe
karke shāgirdoṅ ko de diyā. Us ne
kahā, “Yih lo aur khāo. Yih merā
badan hai.”
27 Phir us ne mai kā pyālā le
kar shukrguzārī kī duā kī aur use
unheṅ de kar kahā, “Tum sab is
meṅ se piyo. 28 Yih merā ḳhūn hai,
nae ahd kā wuh ḳhūn jo bahutoṅ
ke lie bahāyā jātā hai tāki un ke
gunāhoṅ ko muāf kar diyā jāe.
29 Maiṅ tum ko sach batātā hūṅ
ki ab se maiṅ angūr kā yih ras
nahīṅ piyūṅgā, kyoṅki aglī dafā ise

tumhāre sāth apne Bāp kī bādshāhī
meṅ hī piyūṅgā.”
30 Phir ek zabūr gā kar wuh
nikle aur Zaitūn ke pahāṛ ke pās
pahuṅche.

Patras ke Inkār kī Peshgoī

31 Īsā ne unheṅ batāyā, “Āj rāt
tum sab merī bābat bargashtā ho
jāoge, kyoṅki kalām-e-muqaddas
meṅ Allāh farmātā hai, ‘Maiṅ
charwāhe ko mār ḍālūṅgā aur
rewaṛ kī bheṛeṅ titar-bitar ho
jāeṅgī.’ 32 Lekin apne jī uṭhne ke
bād maiṅ tumhāre āge āge Galīl
pahuṅchūṅgā.”
33 Patras ne etarāz kiyā, “Dūsre
beshak sab āp kī bābat bargashtā
ho jāeṅ, lekin maiṅ kabhī nahīṅ
hūṅgā.”
34 Īsā ne jawāb diyā, “Maiṅ tujhe
sach batātā hūṅ, isī rāt murġh ke
bāṅg dene se pahle pahle tū tīn bār
mujhe jānane se inkār kar chukā
hogā.”
35 Patras ne kahā, “Hargiz nahīṅ!
Maiṅ āp ko jānane se kabhī inkār
nahīṅ karūṅga, chāhe mujhe āp ke
sāth marnā bhī paṛe.”
Dūsroṅ ne bhī yihī kuchh kahā.

Gatsamanī Bāġh meṅ Īsā kī Duā

36 Īsā apne shāgirdoṅ ke sāth ek
bāġh meṅ pahuṅchā jis kā nām
gatsamanī thā. Us ne un se kahā,
“Yahāṅ baiṭh kar merā intazār karo.
Maiṅ duā karne ke lie āge jātā
hūṅ.” 37 Us ne Patras aur Zabdī ke
do beṭoṅ Yāqūb aur Yūhannā ko
sāth liyā. Wahāṅ wuh ġhamgīn aur
beqarār hone lagā. 38 Us ne un se
kahā, “Maiṅ dukh se itnā dabā huā
hūṅ ki marne ko hūṅ. Yahāṅ ṭhahar
kar mere sāth jāgte raho.”
39 Kuchh āge jā kar wuh aundhe
muṅh zamīn par gir kar yoṅ duā
karne lagā, “Ai mere Bāp, agar
mumkin ho to dukh kā yih pyālā
mujh se haṭ jāe. Lekin merī nahīṅ
balki terī marzī pūrī ho.”
40 Wuh apne shāgirdoṅ ke pās
wāpas āyā to dekhā ki wuh so rahe
haiṅ. Us ne Patras se pūchhā, “Kyā
tum log ek ghanṭā bhī mere sāth
nahīṅ jāg sake? 41 Jāgte aur duā
karte raho tāki āzmāish meṅ na
paṛo. Kyoṅki rūh to taiyār hai lekin
jism kamzor.”
42 Ek bār phir us ne jā kar duā kī,
“Mere Bāp, agar yih pyālā mere pie
baġhair haṭ nahīṅ saktā to phir terī
marzī pūrī ho.” 43 Jab wuh wāpas

āyā to dubārā dekhā ki wuh so rahe
haiṅ, kyoṅki nīnd kī badaulat un kī
āṅkheṅ bojhal thīṅ.
44 Chunāṅche wuh unheṅ dubārā
chhoṛ kar chalā gayā aur tīsrī bār
yihī duā karne lagā. 45 Phir Īsā
shāgirdoṅ ke pās wāpas āyā aur un
se kahā, "Abhī tak so aur ārām kar
rahe ho? Dekho, waqt ā gayā hai ki
Ibn-e-Ādam gunāhgāroṅ ke hawāle
kiyā jāe. 46 Uṭho! Āo, chaleṅ.
Dekho, mujhe dushman ke hawāle
karne wālā qarīb ā chukā hai."

Īsā kī Giriftārī

47 Wuh abhī yih bāt kar hī rahā
thā ki Yahūdāh pahuṅch gayā, jo
bārah shāgirdoṅ meṅ se ek thā.
Us ke sāth talwāroṅ aur lāṭhiyoṅ
se lais ādmiyoṅ kā baṛā hujūm
thā. Unheṅ rāhnumā imāmoṅ aur
qaum ke buzurgoṅ ne bhejā thā.
48 Is ġhaddār Yahūdāh ne unheṅ ek
imtiyāzī nishān diyā thā ki jis ko
maiṅ bosā dūṅ wuhī Īsā hai. Use
giriftār kar lenā.
49 Jyoṅ hī wuh pahuṅche
Yahūdāh Īsā ke pās gayā aur "Ustād,
assalāmu alaikum!" Kah kar use
bosā diyā.
50 Īsā ne kahā, "Dost, kyā tū isī
maqsad se āyā hai?"

Phir unhoṅ ne use pakaṛ kar
giriftār kar liyā. 51 Is par Īsā ke ek
sāthī ne apnī talwār miyān se nikālī
aur imām-e-āzam ke ġhulām ko
mār kar us kā kān uṛā diyā. 52 Lekin
Īsā ne kahā, "Apnī talwār ko miyān
meṅ rakh, kyoṅki jo bhī talwār
chalātā hai use talwār se mārā
jāegā. 53 Yā kyā tū nahīṅ samajhtā ki
merā Bāp mujhe hazāroṅ farishte
fauran bhej degā agar maiṅ unheṅ
talab karūṅ? 54 Lekin agar maiṅ aisā
kartā to phir kalām-e-muqaddas kī
peshgoiyāṅ kis tarah pūrī hotīṅ jin
ke mutābiq yih aisā hī honā hai?"
55 Us waqt Īsā ne hujūm se
kahā, "Kyā maiṅ ḍākū hūṅ ki tum
talwāreṅ aur lāṭhiyāṅ lie mujhe
giriftār karne nikle ho? Maiṅ to
rozānā Baitul-muqaddas meṅ baiṭh
kar tālīm detā rahā, magar tum ne
mujhe giriftār nahīṅ kiyā. 56 Lekin
yih sab kuchh is lie ho rahā hai
tāki nabiyoṅ ke sahīfoṅ meṅ darj
peshgoiyāṅ pūrī ho jāeṅ."

Phir tamām shāgird use chhoṛ
kar bhāg gae.

Īsā Yahūdī Adālat-e-Āliyā ke Sāmne

57 Jinhoṅ ne Īsā ko giriftār kiyā thā
wuh use Kāyfā Imām-e-Āzam ke
ghar le gae jahāṅ sharīat ke tamām
ulamā aur qaum ke buzurg jamā
the. 58 Itne meṅ Patras kuchh fāsile
par Īsā ke pīchhe pīchhe imām-
e-āzam ke sahan tak pahuṅch
gayā. Us meṅ dāḳhil ho kar wuh
mulāzimoṅ ke sāth āg ke pās baiṭh
gayā tāki is silsile kā anjām dekh
sake. 59 Makān ke andar rāhnumā
imām aur Yahūdī adālat-e-āliyā ke
tamām afrād Īsā ke ḳhilāf jhūṭī
gawāhiyāṅ ḍhūnḍ rahe the tāki use
sazā-e-maut dilwā sakeṅ. 60 Bahut-
se jhūṭe gawāh sāmne āe, lekin koī
aisī gawāhī na milī. Āḳhirkār do
ādmiyoṅ ne sāmne ā kar 61 yih bāt
pesh kī, "Is ne kahā hai ki maiṅ
Allāh ke Baitul-muqaddas ko ḍhā
kar use tīn din ke andar andar
dubārā tāmīr kar saktā hūṅ."

62 Phir imām-e-āzam ne khaṛe ho
kar Īsā se kahā, "Kyā tū koī jawāb
nahīṅ degā? Yih kyā gawāhiyāṅ
haiṅ jo yih log tere ḳhilāf de rahe
haiṅ?"

63 Lekin Īsā ḳhāmosh rahā.
Imām-e-āzam ne us se ek aur sawāl
kiyā, "Maiṅ tujhe zindā Ḳhudā kī
qasam de kar pūchhtā hūṅ ki kyā
tū Allāh kā Farzand Masīh hai?"

64 Īsā ne kahā, "Jī, tū ne ḳhud
kah diyā hai. Aur maiṅ tum sab
ko batātā hūṅ ki āindā tum Ibn-e-
Ādam ko Qādir-e-mutlaq ke dahne
hāth baiṭhe aur āsmān ke bādaloṅ
par āte hue dekhoge."

65 Imām-e-āzam ne ranjish kā
izhār karke apne kapṛe phāṛ lie aur
kahā, "Is ne kufr bakā hai! Hameṅ
mazīd gawāhoṅ kī kyā zarūrat rahī!
Āp ne ḳhud sun liyā hai ki is ne kufr
bakā hai. 66 Āp kā kyā faislā hai?"

Unhoṅ ne jawāb diyā, "Yih sazā-
e-maut ke lāyq hai."

67 Phir wuh us par thūkne aur us
ke mukke mārne lage. Bāz ne us
ke thappaṛ mār mār kar 68 kahā,
"Ai Masīh, nabuwwat karke hameṅ
batā ki tujhe kis ne mārā."

Patras Īsā ko Jānane se Inkār Kartā Hai

69 Is daurān Patras bāhar sahan
meṅ baiṭhā thā. Ek naukarānī us ke
pās āī. Us ne kahā, "Tum bhī Galīl
ke us ādmī Īsā ke sāth the."

70 Lekin Patras ne un sab ke
sāmne inkār kiyā, "Maiṅ nahīṅ

jāntā ki tū kyā bāt kar rahī hai.”
Yih kah kar [71]wuh bāhar geṭ tak
gayā. Wahāṅ ek aur naukarānī ne
use dekhā aur pās khaṛe logoṅ se
kahā, “Yih ādmī Īsā Nāsarī ke sāth
thā.”

[72]Dubārā Patras ne inkār kiyā. Is
dafā us ne qasam khā kar kahā,
“Maiṅ is ādmī ko nahīṅ jāntā.”

[73]Thoṛī der ke bād wahāṅ khaṛe
kuchh logoṅ ne Patras ke pās ā
kar kahā, “Tum zarūr un meṅ se
ho kyoṅki tumhārī bolī se sāf patā
chaltā hai.”

[74]Is par Patras ne qasam khā kar
kahā, “Mujh par lānat agar maiṅ
jhūṭ bol rahā hūṅ. Maiṅ is ādmī
ko nahīṅ jāntā!” Fauran murġh kī
bāṅg sunāī dī. [75]Phir Patras ko wuh
bāt yād āī jo Īsā ne kahī thī, “Murġh
ke bāṅg dene se pahle pahle tū
tīn bār mujhe jānane se inkār kar
chukā hogā.” Is par wuh bāhar
niklā aur ṭūṭe dil se ḳhūb royā.

Īsā ko Pīlātus ke sāmne Pesh Kiyā Jātā Hai

27 Subah-sawere tamām
rāhnumā imām aur qaum
ke tamām buzurg is faisle tak
pahuṅch gae ki Īsā ko sazā-e-maut
dī jāe. [2]Wuh use bāndh kar wahāṅ
se le gae aur Romī gawarnar Pīlātus
ke hawāle kar diyā.

Yahūdāh kī Ḳhudkushī

[3]Jab Yahūdāh ne jis ne use
dushman ke hawāle kar diyā thā
dekhā ki us par sazā-e-maut kā
fatwā de diyā gayā hai to us ne
pachhtā kar chāṅdī ke 30 sikke
rāhnumā imāmoṅ aur qaum ke
buzurgoṅ ko wāpas kar die. [4]Us
ne kahā, “Maiṅ ne gunāh kiyā hai,
kyoṅki ek bequsūr ādmī ko sazā-e-
maut dī gaī hai aur maiṅ hī ne use
āp ke hawāle kiyā hai.”

Unhoṅ ne jawāb diyā, “Hameṅ
kyā! Yih terā maslā hai.” [5]Yahūdāh
chāṅdī ke sikke Baitul-muqaddas
meṅ phaiṅk kar chalā gayā. Phir us
ne jā kar phāṅsī le lī.

[6]Rāhnumā imāmoṅ ne sikkoṅ ko
jamā karke kahā, “Sharīat yih paise
Baitul-muqaddas ke ḳhazāne meṅ
ḍālne kī ijāzat nahīṅ detī, kyoṅki
yih ḳhūṅrezī kā muāwazā hai.”
[7]Āpas meṅ mashwarā karne ke bād
unhoṅ ne kumhār kā khet ḳharīdne
kā faislā kiyā tāki pardesiyoṅ ko
dafnāne ke lie jagah ho. [8]Is lie yih

khet āj tak Ḳhūn kā Khet kahlātā hai.

[9]Yoṅ Yarmiyāh Nabī kī yih peshgoī pūrī huī ki "Unhoṅ ne chāṅdī ke 30 sikke lie yānī wuh raqam jo Isrāīliyoṅ ne us ke lie lagāī thī. [10]In se unhoṅ ne kumhār kā khet ḳharīd liyā, bilkul aisā jis tarah Rab ne mujhe hukm diyā thā."

Pīlātus Īsā kī Pūchh-Gachh Kartā Hai

[11]Itne meṅ Īsā ko Romī gawarnar Pīlātus ke sāmne pesh kiyā gayā. Us ne us se pūchhā, "Kyā tum Yahūdiyoṅ ke Bādshāh ho?"

Īsā ne jawāb diyā, "Jī, āp ḳhud kahte haiṅ." [12]Lekin jab rāhnumā imāmoṅ aur qaum ke buzurgoṅ ne us par ilzām lagāe to Īsā ḳhāmosh rahā.

[13]Chunāṅche Pīlātus ne dubārā us se sawāl kiyā, "Kyā tum yih tamām ilzāmāt nahīṅ sun rahe jo tum par lagāe jā rahe haiṅ?"

[14]Lekin Īsā ne ek ilzām kā bhī jawāb na diyā, is lie gawarnar nihāyat hairān huā.

Sazā-e-Maut kā Faislā

[15]Un dinoṅ yih riwāj thā ki gawarnar har sāl Fasah kī Īd par ek qaidī ko āzād kar detā thā. Yih qaidī hujūm se muntaḳhab kiyā jātā thā. [16]Us waqt jel meṅ ek badnām qaidī thā. Us kā nām Bar-abbā thā. [17]Chunāṅche jab hujūm jamā huā to Pīlātus ne us se pūchhā, "Tum kyā chāhte ho? Maiṅ Bar-abbā ko āzād karūṅ yā Īsā ko jo Masīh kahlātā hai?" [18]Wuh to jāntā thā ki unhoṅ ne Īsā ko sirf hasad kī binā par us ke hawāle kiyā hai.

[19]Jab Pīlātus yoṅ adālat ke taḳht par baiṭhā thā to us kī bīwī ne use paiġhām bhejā, "Is bequsūr ādmī ko hāth na lagāeṅ, kyoṅki mujhe pichhlī rāt is ke bāis ḳhāb meṅ shadīd taklīf huī."

[20]Lekin rāhnumā imāmoṅ aur qaum ke buzurgoṅ ne hujūm ko uksāyā ki wuh Bar-abbā ko māṅgeṅ aur Īsā kī maut talab kareṅ. Gawarnar ne dubārā pūchhā, [21]"Maiṅ in donoṅ meṅ se kis ko tumhāre lie āzād karūṅ?"

Wuh chillāe, "Bar-abbā ko."

[22]Pīlātus ne pūchhā, "Phir maiṅ Īsā ke sāth kyā karūṅ jo Masīh kahlātā hai?"

Wuh chīḳhe, “Use maslūb kareṅ.”

[23]Pīlātus ne pūchhā, “Kyoṅ? Us ne kyā jurm kiyā hai?”

Lekin log mazīd shor machā kar chīḳhte rahe, “Use maslūb kareṅ!”

[24]Pīlātus ne dekhā ki wuh kisī natīje tak nahīṅ pahuṅch rahā balki hangāmā barpā ho rahā hai. Is lie us ne pānī le kar hujūm ke sāmne apne hāth dhoe. Us ne kahā, “Agar is ādmī ko qatl kiyā jāe to maiṅ bequsūr hūṅ, tum hī us ke lie jawābdeh ṭhahro.”

[25]Tamām logoṅ ne jawāb diyā, “Ham aur hamārī aulād us ke ḳhūn ke jawābdeh haiṅ.”

[26]Phir us ne Bar-abbā ko āzād karke unheṅ de diyā. Lekin Īsā ko us ne koṛe lagāne kā hukm diyā, phir use maslūb karne ke lie faujiyoṅ ke hawāle kar diyā.

Faujī Īsā kā Mazāq Uṛāte Haiṅ

[27]Gawarnar ke faujī Īsā ko mahal banām Praiṭoriyum ke sahan meṅ le gae aur pūrī palṭan ko us ke irdgird ikaṭṭhā kiyā. [28]Us ke kapṛe utār kar unhoṅ ne use arġhawānī rang kā libās pahnāyā, [29]phir kāṅṭedār ṭahniyoṅ kā ek tāj banā kar us ke sar par rakh diyā. Us ke dahne hāth meṅ chhaṛī pakaṛā kar unhoṅ ne us ke sāmne ghuṭne ṭek kar us kā mazāq uṛāyā, “Ai Yahūdiyoṅ ke Bādshāh, ādāb!” [30]Wuh us par thūkte rahe, chhaṛī le kar bār bār us ke sar ko mārā. [31]Phir us kā mazāq uṛāne se thak kar unhoṅ ne arġhawānī libās utār kar use dubārā us ke apne kapṛe pahnāe aur use maslūb karne ke lie le gae.

Īsā ko Maslūb Kiyā Jātā Hai

[32]Shahr se nikalte waqt unhoṅ ne ek ādmī ko dekhā jo Libiyā ke shahr Kuren kā rahne wālā thā. Us kā nām Shamāūn thā. Use unhoṅ ne salīb uṭhā kar le jāne par majbūr kiyā. [33]Yoṅ chalte chalte wuh ek maqām tak pahuṅch gae jis kā nām Gulgutā (yānī Khopaṛī kā Maqām) thā. [34]Wahāṅ unhoṅ ne use mai pesh kī jis meṅ koī kaṛwī chīz milāī gaī thī. Lekin chakh kar Īsā ne use pīne se inkār kar diyā.

[35]Phir faujiyoṅ ne use maslūb kiyā aur us ke kapṛe āpas meṅ bāṅṭ lie. Yih faislā karne ke lie ki kis ko kyā kyā mile unhoṅ ne qurā ḍālā. [36]Yoṅ wuh wahāṅ baiṭh kar

us kī pahrādārī karte rahe. [37]Salīb
par Īsā ke sar ke ūpar ek taḳhtī
lagā dī gaī jis par yih ilzām likhā
thā, “Yih Yahūdiyoṅ kā Bādshāh Īsā
hai.” [38]Do ḍākuoṅ ko bhī Īsā ke sāth
maslūb kiyā gayā, ek ko us ke dahne
hāth aur dūsre ko us ke bāeṅ hāth.

[39]Jo wahāṅ se guzare unhoṅ ne
kufr bak kar us kī tazlīl kī aur sar
hilā hilā kar apnī hiqārat kā izhār
kiyā. [40]Unhoṅ ne kahā, “Tū ne to
kahā thā ki maiṅ Baitul-muqaddas
ko ḍhā kar use tīn din ke andar
andar dubārā tāmīr kar dūṅgā. Ab
apne āp ko bachā! Agar tū wāqaī
Allāh kā Farzand hai to salīb par se
utar ā.”

[41]Rāhnumā imāmoṅ, sharīat ke
ulamā aur qaum ke buzurgoṅ ne
bhī Īsā kā mazāq uṛāyā, [42]“Is ne
auroṅ ko bachāyā, lekin apne āp
ko nahīṅ bachā saktā. Yih Isrāīl
kā Bādshāh hai! Abhī yih salīb par
se utar āe to ham is par īmān le
āeṅge. [43]Is ne Allāh par bharosā
rakhā hai. Ab Allāh ise bachāe agar
wuh ise chāhtā hai, kyoṅki is ne
kahā, ‘Maiṅ Allāh kā Farzand hūṅ.’”

[44]Aur jin ḍākuoṅ ko us ke sāth
maslūb kiyā gayā thā unhoṅ ne bhī
use lān-tān kī.

Īsā kī Maut

[45]Dopahar bārah baje pūrā mulk
andhere meṅ ḍūb gayā. Yih tārīkī
tīn ghanṭoṅ tak rahī. [46]Phir tīn
baje Īsā ūṅchī āwāz se pukār uṭhā,
“Elī, Elī, lamā shabaqtanī” jis kā
matlab hai, “Ai mere Ḳhudā, ai
mere Ḳhudā, tū ne mujhe kyoṅ tark
kar diyā hai?”

[47]Yih sun kar pās khaṛe kuchh
log kahne lage, “Wuh Iliyās Nabī
ko bulā rahā hai.” [48]Un meṅ se
ek ne fauran dauṛ kar ek isfanj ko
mai ke sirke meṅ ḍuboyā aur use
ḍanḍe par lagā kar Īsā ko chusāne
kī koshish kī.

[49]Dūsroṅ ne kahā, “Āo, ham
dekheṅ, shāyad Iliyās ā kar use
bachāe.”

[50]Lekin Īsā ne dubārā baṛe zor se
chillā kar dam chhoṛ diyā.

[51]Usī waqt Baitul-muqaddas ke
Muqaddastarīn Kamre ke sāmne
laṭkā huā pardā ūpar se le kar
nīche tak do hissoṅ meṅ phaṭ
gayā. Zalzalā āyā, chaṭṭāneṅ phaṭ
gaīṅ [52]aur qabreṅ khul gaīṅ. Kaī
marhūm muqaddasīn ke jismoṅ ko
zindā kar diyā gayā. [53]Wuh Īsā ke jī
uṭhne ke bād qabroṅ meṅ se nikal

kar muqaddas shahr meṅ dāḳhil
hue aur bahutoṅ ko nazar āe.
54 Jab pās khaṛe Romī afsar[a]
aur Īsā kī pahrādārī karne wāle
faujiyoṅ ne zalzalā aur yih tamām
wāqiyāt dekhe to wuh nihāyat
dahshatzadā ho gae. Unhoṅ ne
kahā, "Yih wāqaī Allāh kā Farzand
thā."
55 Bahut-sī ḳhawātīn bhī wahāṅ
thīṅ jo kuchh fāsile par is kā
mushāhadā kar rahī thīṅ. Wuh
Galīl meṅ Īsā ke pīchhe chal kar
yahāṅ tak us kī ḳhidmat kartī
āī thīṅ. 56 Un meṅ Mariyam
Magdalīnī, Yāqūb aur Yūsuf kī māṅ
Mariyam aur Zabdī ke beṭoṅ Yāqūb
aur Yūhannā kī māṅ bhī thīṅ.

Īsā ko Dafn Kiyā Jātā Hai

57 Jab shām hone ko thī to
Arimatiyāh kā ek daulatmand ādmī
banām Yūsuf āyā. Wuh bhī Īsā kā
shāgird thā. 58 Us ne Pīlātus ke pās
jā kar Īsā kī lāsh māṅgī, aur Pīlātus
ne hukm diyā ki wuh use de dī
jāe. 59 Yūsuf ne lāsh ko le kar use
katān ke ek sāf kafan meṅ lapeṭā
60 aur apnī zātī ġhairistemālshudā
qabr meṅ rakh diyā jo chaṭṭān meṅ
tarāshī gaī thī. Āḳhir meṅ us ne
ek baṛā patthar luṛhkā kar qabr kā
muṅh band kar diyā aur chalā gayā.
61 Us waqt Mariyam Magdalīnī aur
dūsrī Mariyam qabr ke muqābil
baiṭhī thīṅ.

Qabr kī Pahrādārī

62 Agle din, jo Sabat kā din thā,
rāhnumā imām aur Farīsī Pīlātus
ke pās āe. 63 "Janāb," unhoṅ ne
kahā, "Hameṅ yād āyā ki jab wuh
dhokebāz abhī zindā thā to us ne
kahā thā, 'Tīn din ke bād maiṅ jī
uṭhūṅgā.' 64 Is lie hukm deṅ ki qabr
ko tīsre din tak mahfūz rakhā jāe.
Aisā na ho ki us ke shāgird ā kar us
kī lāsh ko churā le jāeṅ aur logoṅ
ko batāeṅ ki wuh murdoṅ meṅ se
jī uṭhā hai. Agar aisā huā to yih
āḳhirī dhokā pahle dhoke se bhī
zyādā baṛā hogā."
65 Pīlātus ne jawāb diyā,
"Pahredāroṅ ko le kar qabr ko itnā
mahfūz kar do jitnā tum kar sakte
ho."
66 Chunāṅche unhoṅ ne jā kar
qabr ko mahfūz kar liyā. Qabr ke
muṅh par paṛe patthar par muhr

[a] Sau sipāhiyoṅ par muqarrar afsar.

lagā kar unhoṅ ne us par pahredār muqarrar kar die.

Īsā Jī Uṭhtā Hai

28 Itwār ko subah-sawere hī Mariyam Magdalīnī aur dūsrī Mariyam qabr ko deḳhne ke lie niklīṅ. Sūraj tulū ho rahā thā. [2]Achānak ek shadīd zalzalā āyā, kyoṅki Rab kā ek farishtā āsmān se utar āyā aur qabr ke pās jā kar us par paṛe patthar ko ek taraf luṛhkā diyā. Phir wuh us par baiṭh gayā. [3]Us kī shakl-o-sūrat bijlī kī tarah chamak rahī thī aur us kā libās barf kī mānind safed thā. [4]Pahredār itne ḍar gae ki wuh larazte larazte murdā se ho gae.

[5]Farishte ne ḳhawātīn se kahā, "Mat ḍaro. Mujhe mālūm hai ki tum Īsā ko ḍhūnḍ rahī ho jo maslūb huā thā. [6]Wuh yahāṅ nahīṅ hai. Wuh jī uṭhā hai, jis tarah us ne farmāyā thā. Āo, us jagah ko ḳhud dekh lo jahāṅ wuh paṛā thā. [7]Aur ab jaldī se jā kar us ke shāgirdoṅ ko batā do ki wuh jī uṭhā hai aur tumhāre āge āge Galīl pahuṅch jāegā. Wahīṅ tum use dekhoge. Ab maiṅ ne tum ko is se āgāh kiyā hai."

[8]Ḳhawātīn jaldī se qabr se chalī gaīṅ. Wuh sahmī huī lekin baṛī ḳhush thīṅ aur dauṛī dauṛī us ke shāgirdoṅ ko yih ḳhabar sunāne gaīṅ.

[9]Achānak Īsā un se milā. Us ne kahā, "Salām." Wuh us ke pās āīṅ, us ke pāṅw pakaṛe aur use sijdā kiyā. [10]Īsā ne un se kahā, "Mat ḍaro. Jāo, mere bhāiyoṅ ko batā do ki wuh Galīl ko chale jāeṅ. Wahāṅ wuh mujhe dekheṅge."

Pahredāroṅ kī Riporṭ

[11]Ḳhawātīn abhī rāste meṅ thīṅ ki pahredāroṅ meṅ se kuchh shahr meṅ gae aur rāhnumā imāmoṅ ko sab kuchh batā diyā. [12]Rāhnumā imāmoṅ ne qaum ke buzurgoṅ ke sāth ek mīṭing mun'aqid kī aur pahredāroṅ ko rishwat kī baṛī raqam dene kā faislā kiyā. [13]Unhoṅ ne unheṅ batāyā, "Tum ko kahnā hai, 'Jab ham rāt ke waqt so rahe the to us ke shāgird āe aur use churā le gae.' [14]Agar yih ḳhabar gawarnar tak pahuṅche to ham use samjhā leṅge. Tum ko fikr karne kī zarūrat nahīṅ."

[15]Chunāṅche pahredāroṅ ne rishwat le kar wuh kuchh kiyā jo

unheṅ sikhāyā gayā thā. Un kī yih kahānī Yahūdiyoṅ ke darmiyān bahut phailāī gaī aur āj tak un meṅ rāyj hai.

Īsā Apne Shāgirdoṅ par Zāhir Hotā Hai

[16]Phir gyārah shāgird Galīl ke us pahāṛ ke pās pahuṅche jahāṅ Īsā ne unheṅ jāne ko kahā thā. [17]Wahāṅ use dekh kar unhoṅ ne use sijdā kiyā. Lekin kuchh shak meṅ paṛ gae. [18]Phir Īsā ne un ke pās ā kar kahā, "Āsmān aur zamīn kā kul iḳhtiyār mujhe de diyā gayā hai. [19]Is lie jāo, tamām qaumoṅ ko shāgird banā kar unheṅ Bāp, Farzand aur Rūhul-quds ke nām se baptismā do. [20]Aur unheṅ yih sikhāo ki wuh un tamām ahkām ke mutābiq zindagī guzāreṅ jo maiṅ ne tumheṅ die haiṅ. Aur dekho, maiṅ duniyā ke iḳhtitām tak hameshā tumhāre sāth hūṅ."

Marqus

Yahyā Baptismā Dene Wāle kī Ḳhidmat

1 Yih Allāh ke Farzand Īsā Masīh
ke bāre meṅ ḳhushḳhabrī hai,
2 jo Yasāyāh Nabī kī peshgoī ke
mutābiq yoṅ shurū huī:
‘Dekh, maiṅ apne paiġhambar ko
tere āge āge bhej detā hūṅ
jo tere lie rāstā taiyār karegā.
3 Registān meṅ ek āwāz pukār
rahī hai,
Rab kī rāh taiyār karo!
Us ke rāste sīdhe banāo.’
4 Yih paiġhambar Yahyā baptismā
dene wālā thā. Registān meṅ rah
kar us ne elān kiyā ki log taubā
karke baptismā leṅ tāki unheṅ
apne gunāhoṅ kī muāfī mil jāe.
5 Yahūdiyā ke pūre ilāqe ke log
Yarūshalam ke tamām bāshindoṅ
samet nikal kar us ke pās āe. Aur
apne gunāhoṅ ko taslīm karke
unhoṅ ne Dariyā-e-Yardan meṅ
Yahyā se baptismā liyā.
6 Yahyā ūṅṭoṅ ke bāloṅ kā libās
pahne aur kamr par chamṛe kā
paṭkā bāndhe rahtā thā. Ḳhurāk
ke taur par wuh ṭiḍḍiyāṅ aur janglī
shahd khātā thā. 7 Us ne elān kiyā,
“Mere bād ek āne wālā hai jo mujh
se baṛā hai. Maiṅ jhuk kar us
ke jūtoṅ ke tasme kholne ke bhī
lāyq nahīṅ. 8 Maiṅ tum ko pānī
se baptismā detā hūṅ, lekin wuh
tumheṅ Rūhul-quds se baptismā
degā.”

Īsā kā Baptismā aur Āzmāish

9 Un dinoṅ meṅ Īsā Nāsarat se āyā
aur Yahyā ne use Dariyā-e-Yardan
meṅ baptismā diyā. 10 Pānī se
nikalte hī Īsā ne dekhā ki āsmān

phaṭ rahā hai aur Rūhul-quds
kabūtar kī tarah mujh par utar rahā
hai. [11]Sāth sāth āsmān se ek āwāz
sunāī dī, “Tū merā pyārā Farzand
hai, tujh se maiṅ ḳhush hūṅ.”

[12]Is ke fauran bād Rūhul-quds
ne use registān meṅ bhej diyā.
[13]Wahāṅ wuh chālīs din rahā jis ke
daurān Iblīs us kī āzmāish kartā
rahā. Wuh janglī jānwaroṅ ke
darmiyān rahtā aur farishte us kī
ḳhidmat karte the.

Īsā Chār Machheroṅ ko Bulātā Hai

[14]Jab Yahyā ko jel meṅ ḍāl diyā gayā
to Īsā Galīl ke ilāqe meṅ āyā aur
Allāh kī ḳhushḳhabrī kā elān karne
lagā. [15]Wuh bolā, “Muqarrarā waqt
ā gayā hai, Allāh kī bādshāhī qarīb
ā gaī hai. Taubā karo aur Allāh kī
ḳhushḳhabrī par īmān lāo.”

[16]Ek din jab Īsā Galīl kī Jhīl ke
kināre kināre chal rahā thā to us ne
Shamāūn aur us ke bhāī Andriyās
ko dekhā. Wuh jhīl meṅ jāl ḍāl rahe
the kyoṅki wuh māhīgīr the. [17]Us
ne kahā, “Āo, mere pīchhe ho lo,
maiṅ tum ko ādamgīr banāūṅgā.”
[18]Yih sunte hī wuh apne jāloṅ ko
chhoṛ kar us ke pīchhe ho lie.

[19]Thoṛā-sā āge jā kar Īsā ne Zabdī
ke beṭoṅ Yāqūb aur Yūhannā ko
dekhā. Wuh kashtī meṅ baiṭhe
apne jāloṅ kī marammat kar rahe
the. [20]Us ne unheṅ fauran bulāyā to
wuh apne bāp ko mazdūroṅ samet
kashtī meṅ chhoṛ kar us ke pīchhe
ho lie.

Ādmī kī Badrūh ke Qabze se Rihāī

[21]Wuh Kafarnahūm Shahr meṅ
dāḳhil hue. Aur Sabat ke din Īsā
ibādatḳhāne meṅ jā kar logoṅ ko
sikhāne lagā. [22]Wuh us kī tālīm sun
kar hakkā-bakkā rah gae kyoṅki
wuh unheṅ sharīat ke ālimoṅ kī
tarah nahīṅ balki iḳhtiyār ke sāth
sikhātā thā.

[23]Un ke ibādatḳhāne meṅ ek
ādmī thā jo kisī nāpāk rūh ke qabze
meṅ thā. Īsā ko deḳhte hī wuh
chīḳh chīḳh kar bolne lagā, [24]“Ai
Nāsarat ke Īsā, hamārā āp ke sāth
kyā wāstā hai? Kyā āp hameṅ halāk
karne āe haiṅ? Maiṅ to jāntā hūṅ ki
āp kaun haiṅ, āp Allāh ke Quddūs
haiṅ.”

[25]Īsā ne use ḍāṅṭ kar kahā,
“Ḳhāmosh! Ādmī se nikal jā!” [26]Is
par badrūh ādmī ko jhanjhoṛ kar

aur chīḳheṅ mār mār kar us meṅ
se nikal gaī.
[27]Tamām log ghabrā gae aur ek
dūsre se kahne lage, “Yih kyā hai?
Ek naī tālīm jo iḳhtiyār ke sāth dī
jā rahī hai. Aur wuh badrūhoṅ ko
hukm detā hai to wuh us kī māntī
haiṅ.”
[28]Aur Īsā ke bāre meṅ charchā
jaldī se Galīl ke pūre ilāqe meṅ
phail gayā.

Bahut se Marīzoṅ kī Shafā

[29]Ibādatḳhāne se nikalne ke ain
bād wuh Yāqūb aur Yūhannā ke
sāth Shamāūn aur Andriyās ke ghar
gae. [30]Wahāṅ Shamāūn kī sās
bistar par paṛī thī, kyoṅki use
buḳhār thā. Unhoṅ ne Īsā ko batā
diyā [31]to wuh us ke nazdīk gayā. Us
kā hāth pakaṛ kar us ne uṭhne meṅ
us kī madad kī. Is par buḳhār utar
gayā aur wuh un kī ḳhidmat karne
lagī.
[32]Jab shām huī aur sūraj ġhurūb
huā to log tamām marīzoṅ aur
badrūh-giriftā ashḳhās ko Īsā ke
pās lāe. [33]Pūrā shahr darwāze par
jamā ho gayā [34]aur Īsā ne bahut-
se marīzoṅ ko muḳhtalif qism kī
bīmāriyoṅ se shafā dī. Us ne bahut-
sī badrūheṅ bhī nikāl dīṅ, lekin us
ne unheṅ bolne na diyā, kyoṅki
wuh jāntī thīṅ ki wuh kaun hai.

Galīl meṅ Munādī

[35]Agle din subah-sawere jab abhī
andherā hī thā to Īsā uṭh kar duā
karne ke lie kisī wīrān jagah chalā
gayā. [36]Bād meṅ Shamāūn aur us
ke sāthī use ḍhūṅḍne nikle. [37]Jab
mālūm huā ki wuh kahāṅ hai to
unhoṅ ne us se kahā, “Tamām log
āp ko talāsh kar rahe haiṅ!”
[38]Lekin Īsā ne jawāb diyā, “Āo,
ham sāth wālī ābādiyoṅ meṅ jāeṅ
tāki maiṅ wahāṅ bhī munādī
karūṅ. Kyoṅki maiṅ isī maqsad se
nikal āyā hūṅ.”
[39]Chunāṅche wuh pūre Galīl
meṅ se guzartā huā ibādatḳhānoṅ
meṅ munādī kartā aur badrūhoṅ
ko nikāltā rahā.

Koṛh se Shafā

[40]Ek ādmī Īsā ke pās āyā jo koṛh kā
marīz thā. Ghuṭnoṅ ke bal jhuk kar
us ne minnat kī, “Agar āp chāheṅ to
mujhe pāk-sāf kar sakte haiṅ.”
[41]Īsā ko tars āyā. Us ne apnā
hāth baṛhā kar use chhuā aur kahā,
“Maiṅ chāhtā hūṅ, pāk-sāf ho jā.”

42Is par bīmārī fauran dūr ho gaī
aur wuh pāk-sāf ho gayā. 43Īsā
ne use fauran ruḳhsat karke saḳhtī
se samjhāyā, 44"Ḳhabardār! Yih
bāt kisī ko na batānā balki Baitul-
muqaddas meṅ imām ke pās jā tāki
wuh terā muāynā kare. Apne sāth
wuh qurbānī le jā jis kā taqāzā Mūsā
kī sharīat un se kartī hai jinheṅ
koṛh se shafā milī ho. Yoṅ alāniyā
tasdīq ho jāegī ki tū wāqaī pāk-sāf
ho gayā hai."

45Ādmī chalā gayā, lekin wuh har
jagah apnī kahānī sunāne lagā. Us
ne yih ḳhabar itnī phailāī ki Īsā
khule taur par kisī bhī shahr meṅ
dāḳhil na ho sakā balki use wīrān
jaghoṅ meṅ rahnā paṛā. Lekin
wahāṅ bhī log har jagah se us ke pās
pahuṅch gae.

Maflūj ke lie Chhat Kholī Jātī Hai

2 Kuchh dinoṅ ke bād Īsā
Kafarnahūm meṅ wāpas āyā.
Jald hī ḳhabar phail gaī ki wuh
ghar meṅ hai. 2Is par itne log
jamā ho gae ki pūrā ghar bhar
gayā balki darwāze ke sāmne bhī
jagah na rahī. Wuh unheṅ kalām-e-
muqaddas sunāne lagā. 3Itne meṅ
kuchh log pahuṅche. Un meṅ se
chār ādmī ek maflūj ko uṭhāe Īsā
ke pās lānā chāhte the. 4Magar
wuh use hujūm kī wajah se Īsā tak
na pahuṅchā sake, is lie unhoṅ ne
chhat khol dī. Īsā ke ūpar kā hissā
udheṛ kar unhoṅ ne chārpāī ko jis
par maflūj leṭā thā utār diyā. 5Jab
Īsā ne un kā īmān dekhā to us ne
maflūj se kahā, "Beṭā, tere gunāh
muāf kar die gae haiṅ."

6Sharīat ke kuchh ālim wahāṅ
baiṭhe the. Wuh yih sun kar soch-
bichār meṅ paṛ gae. 7"Yih kis tarah
aisī bāteṅ kar saktā hai? Kufr bak
rahā hai. Sirf Allāh hī gunāh muāf
kar saktā hai."

8Īsā ne apnī rūh meṅ fauran jān
liyā ki wuh kyā soch rahe haiṅ, is lie
us ne un se pūchhā, "Tum dil meṅ
is tarah kī bāteṅ kyoṅ soch rahe
ho? 9Kyā maflūj se yih kahnā āsān
hai ki 'Tere gunāh muāf kar die gae
haiṅ' yā yih ki 'Uṭh, apnī chārpāī
uṭhā kar chal-phir'? 10Lekin maiṅ
tum ko dikhātā hūṅ ki Ibn-e-Ādam
ko wāqaī duniyā meṅ gunāh muāf
karne kā iḳhtiyār hai." Yih kah
kar wuh maflūj se muḳhātib huā,
11"Maiṅ tujh se kahtā hūṅ ki uṭh,
apnī chārpāī uṭhā kar ghar chalā
jā."

12 Wuh ādmī khaṛā huā aur
fauran apnī chārpāī uṭhā kar un
ke deḳhte deḳhte chalā gayā. Sab
saḳht hairatzadā hue aur Allāh kī
tamjīd karke kahne lage, “Aisā kām
ham ne kabhī nahīṅ dekhā!”

Īsā Mattī ko Bulātā Hai

13 Phir Īsā nikal kar dubārā jhīl ke
kināre gayā. Ek baṛī bhīṛ us ke
pās āī to wuh unheṅ sikhāne lagā.
14 Chalte chalte us ne Halfaī ke beṭe
Lāwī ko dekhā jo ṭaiks lene ke lie
apnī chaukī par baiṭhā thā. Īsā ne
us se kahā, “Mere pīchhe ho le.”
Aur Lāwī uṭh kar us ke pīchhe ho
liyā.

15 Bād meṅ Īsā Lāwī ke ghar meṅ
khānā khā rahā thā. Us ke sāth
na sirf us ke shāgird balki bahut-
se ṭaiks lene wāle aur gunāhgār bhī
the, kyoṅki un meṅ se bahutere
us ke pairokār ban chuke the.
16 Sharīat ke kuchh Farīsī ālimoṅ
ne use yoṅ ṭaiks lene wāloṅ aur
gunāhgāroṅ ke sāth khāte dekhā to
us ke shāgirdoṅ se pūchhā, “Yih
ṭaiks lene wāloṅ aur gunāhgāroṅ ke
sāth kyoṅ khātā hai?”

17 Yih sun kar Īsā ne jawāb
diyā, “Sehhatmandoṅ ko ḍākṭar kī
zarūrat nahīṅ hotī balki marīzoṅ
ko. Maiṅ rāstbāzoṅ ko nahīṅ balki
gunāhgāroṅ ko bulāne āyā hūṅ.”

Shāgird Rozā Kyoṅ Nahīṅ Rakhte?

18 Yahyā ke shāgird aur Farīsī rozā
rakhā karte the. Ek mauqe par
kuchh log Īsā ke pās āe aur pūchhā,
“Āp ke shāgird rozā kyoṅ nahīṅ
rakhte jabki Yahyā aur Farīsiyoṅ ke
shāgird rozā rakhte haiṅ?”

19 Īsā ne jawāb diyā, “Shādī ke
mehmān kis tarah rozā rakh sakte
haiṅ jab dūlhā un ke darmiyān hai?
Jab tak dūlhā un ke sāth hai wuh
rozā nahīṅ rakh sakte. 20 Lekin ek
din āegā jab dūlhā un se le liyā
jāegā. Us waqt wuh zarūr rozā
rakheṅge.

21 Koī bhī nae kapṛe kā ṭukṛā
kisī purāne libās meṅ nahīṅ lagātā.
Agar wuh aisā kare to nayā ṭukṛā
bād meṅ sukaṛ kar purāne libās se
alag ho jāegā. Yoṅ purāne libās
kī phaṭī huī jagah pahle kī nisbat
zyādā ḳharāb ho jāegī. 22 Isī tarah
koī bhī angūr kā tāzā ras purānī
aur belachak mashkoṅ meṅ nahīṅ
ḍāltā. Agar wuh aisā kare to purānī
mashkeṅ paidā hone wālī gais ke
bāis phaṭ jāeṅgī. Natīje meṅ mai

aur mashkeṅ donoṅ zāe ho jāeṅgī.
Is lie angūr kā tāzā ras naī mashkoṅ
meṅ ḍālā jātā hai jo lachakdār hotī
haiṅ."

Sabat ke bāre meṅ Sawāl

23 Ek din Īsā anāj ke khetoṅ meṅ
se guzar rahā thā. Chalte chalte
us ke shāgird khāne ke lie anāj kī
bāleṅ toṛne lage. Sabat kā din thā.
24 Yih dekh kar Farīsiyoṅ ne Īsā se
pūchhā, "Dekho, yih kyoṅ aisā kar
rahe haiṅ? Sabat ke din aisā karnā
manā hai."

25 Īsā ne jawāb diyā, "Kyā tum ne
kabhī nahīṅ paṛhā ki Dāūd ne kyā
kiyā jab use aur us ke sāthiyoṅ ko
bhūk lagī aur un ke pās ḳhurāk
nahīṅ thī? 26 Us waqt Abiyātar
imām-e-āzam thā. Dāūd Allāh ke
ghar meṅ dāḳhil huā aur Rab ke
lie maḳhsūsshudā roṭiyāṅ le kar
khāīṅ, agarche sirf imāmoṅ ko
inheṅ khāne kī ijāzat hai. Aur us
ne apne sāthiyoṅ ko bhī yih roṭiyāṅ
khilāīṅ."

27 Phir us ne kahā, "Insān ko
Sabat ke din ke lie nahīṅ banāyā
gayā balki Sabat kā din insān ke lie.
28 Chunāṅche Ibn-e-Ādam Sabat kā
bhī mālik hai."

Sūkhe Hue Hāth kī Shafā

3 Kisī aur waqt jab Īsā
ibādatḳhāne meṅ gayā to
wahāṅ ek ādmī thā jis kā hāth
sūkhā huā thā. 2 Sabat kā din thā
aur log baṛe ġhaur se dekh rahe
the ki kyā Īsā us ādmī ko āj bhī
shafā degā. Kyoṅki wuh is par
ilzām lagāne kā koī bahānā talāsh
kar rahe the. 3 Īsā ne sūkhe hāth
wāle ādmī se kahā, "Uṭh, darmiyān
meṅ khaṛā ho." 4 Phir Īsā ne un
se pūchhā, "Mujhe batāo, sharīat
hameṅ Sabat ke din kyā karne kī
ijāzat detī hai, nek kām karne kī
yā ġhalat kām karne kī, kisī kī jān
bachāne kī yā use tabāh karne kī?"

Sab ḳhāmosh rahe. 5 Wuh ġhusse
se apne irdgird ke logoṅ kī taraf
deḳhne lagā. Un kī saḳhtdilī us
ke lie baṛe dukh kā bāis ban rahī
thī. Phir us ne ādmī se kahā, "Apnā
hāth āge baṛhā." Us ne aisā kiyā
to us kā hāth bahāl ho gayā. 6 Is
par Farīsī bāhar nikal kar sīdhe
Herodes kī pārṭī ke afrād ke sāth
mil kar Īsā ko qatl karne kī sāzisheṅ
karne lage.

Jhīl ke Kināre par Hujūm

7Lekin Īsā wahāṅ se haṭ kar apne
shāgirdoṅ ke sāth jhīl ke pās gayā.
Ek baṛā hujūm us ke pīchhe ho
liyā. Log na sirf Galīl ke ilāqe se
āe balki bahut-sī aur jaghoṅ yānī
Yahūdiyā, 8Yarūshalam, Idūmayā,
Dariyā-e-Yardan ke pār aur Sūr aur
Saidā ke ilāqe se bhī. Wajah yih
thī ki Īsā ke kām kī ḳhabar un
ilāqoṅ tak bhī pahuṅch chukī thī
aur natīje meṅ bahut-se log wahāṅ
se bhī āe. 9Īsā ne shāgirdoṅ se
kahā, "Ehtiyātan ek kashtī us waqt
ke lie taiyār kar rakho jab hujūm
mujhe had se zyādā dabāne lagegā."
10Kyoṅki us din us ne bahutoṅ ko
shafā dī thī, is lie jise bhī koī taklīf
thī wuh dhakke de de kar us ke pās
āyā tāki use chhū sake. 11Aur jab
bhī nāpāk rūhoṅ ne Īsā ko dekhā to
wuh us ke sāmne gir kar chīḳheṅ
mārne lagīṅ, "Āp Allāh ke Farzand
haiṅ."
12Lekin Īsā ne unheṅ saḳhtī se
ḍāṅṭ kar kahā ki wuh use zāhir na
kareṅ.

Īsā Bārah Rasūloṅ ko Muqarrar Kartā Hai

13Is ke bād Īsā ne pahāṛ par chaṛh
kar jinheṅ wuh chāhtā thā unheṅ
apne pās bulā liyā. Aur wuh us
ke pās āe. 14Us ne un meṅ se
bārah ko chun liyā. Unheṅ us ne
apne rasūl muqarrar kar liyā tāki
wuh us ke sāth chaleṅ aur wuh
unheṅ munādī karne ke lie bhej
sake. 15Us ne unheṅ badrūheṅ
nikālne kā iḳhtiyār bhī diyā.
16Jin bārah ko us ne muqarrar
kiyā un ke nām yih haiṅ: Shamāūn
jis kā laqab us ne Patras rakhā,
17Zabdī ke beṭe Yāqūb aur Yūhannā
jin kā laqab Īsā ne 'Bādal kī Garaj ke
Beṭe' rakhā, 18Andriyās, Filippus,
Bartulmāī, Mattī, Tomā, Yāqūb bin
Halfaī, Taddī, Shamāūn Mujāhid
19aur Yahūdāh Iskariyotī jis ne bād
meṅ use dushman ke hawāle kar
diyā.

Īsā aur Badrūhoṅ kā Sardār

20Phir Īsā kisī ghar meṅ dāḳhil huā.
Is bār bhī itnā hujūm jamā ho gayā
ki Īsā ko apne shāgirdoṅ samet
khānā khāne kā mauqā bhī na milā.
21Jab us ke ḳhāndān ke afrād ne yih
sunā to wuh use pakaṛ kar le jāne ke

lie āe, kyoṅki unhoṅ ne kahā, “Wuh hosh meṅ nahīṅ hai.”

[22]Lekin sharīat ke jo ālim Yarūshalam se āe the unhoṅ ne kahā, “Yih badrūhoṅ ke sardār Bāl-zabūl ke qabze meṅ hai. Usī kī madad se badrūhoṅ ko nikāl rahā hai.”

[23]Phir Īsā ne unheṅ apne pās bulā kar tamsīloṅ meṅ jawāb diyā. “Iblīs kis tarah Iblīs ko nikāl saktā hai? [24]Jis bādshāhī meṅ phūṭ paṛ jāe wuh qāym nahīṅ rah saktī. [25]Aur jis gharāne kī aisī hālat ho wuh bhī qāym nahīṅ rah saktā. [26]Isī tarah agar Iblīs apne āp kī muḳhālafat kare aur yoṅ us meṅ phūṭ paṛ jāe to wuh qāym nahīṅ rah saktā balki ḳhatm ho chukā hai.

[27]Kisī zorāwar ādmī ke ghar meṅ ghus kar us kā māl-o-asbāb lūṭnā us waqt tak mumkin nahīṅ hai jab tak us ādmī ko bāndhā na jāe. Phir hī use lūṭā jā saktā hai.

[28]Maiṅ tum se sach kahtā hūṅ ki logoṅ ke tamām gunāh aur kufr kī bāteṅ muāf kī jā sakeṅgī, ḳhāh wuh kitnā hī kufr kyoṅ na bakeṅ. [29]Lekin jo Rūhul-quds ke ḳhilāf kufr bake use abad tak muāfī nahīṅ milegī. Wuh ek abadī gunāh kā qusūrwār ṭhahregā.” [30]Īsā ne yih is lie kahā kyoṅki ālim kah rahe the ki wuh kisī badrūh kī girift meṅ hai.

Īsā kī Māṅ aur Bhāī

[31]Phir Īsā kī māṅ aur bhāī pahuṅch gae. Bāhar khaṛe ho kar unhoṅ ne kisī ko use bulāne ko bhej diyā. [32]Us ke irdgird hujūm baiṭhā thā. Unhoṅ ne kahā, “Āp kī māṅ aur bhāī bāhar āp ko bulā rahe haiṅ.”

[33]Īsā ne pūchhā, “Kaun merī māṅ aur kaun mere bhāī haiṅ?” [34]Aur apne gird baiṭhe logoṅ par nazar ḍāl kar us ne kahā, “Dekho, yih merī māṅ aur mere bhāī haiṅ. [35]Jo bhī Allāh kī marzī pūrī kartā hai wuh merā bhāī, merī bahan aur merī māṅ hai.”

Bīj Bone Wāle kī Tamsīl

4 Phir Īsā dubārā jhīl ke kināre tālīm dene lagā. Aur itnī baṛī bhīṛ us ke pās jamā huī ki wuh jhīl meṅ khaṛī ek kashtī meṅ baiṭh gayā. Bāqī log jhīl ke kināre par khaṛe rahe. [2]Us ne unheṅ bahut-sī bāteṅ tamsīloṅ meṅ sikhāīṅ. Un meṅ se ek yih thī:

[3]“Suno! Ek kisān bīj bone ke lie niklā. [4]Jab bīj idhar-udhar bikhar gayā to kuchh dāne rāste par gire

aur parindoṅ ne ā kar unheṅ chug
liyā. [5]Kuchh pathrīlī zamīn par
gire jahāṅ miṭṭī kī kamī thī. Wuh
jald ug āe kyoṅki miṭṭī gahrī nahīṅ
thī. [6]Lekin jab sūraj niklā to paude
jhulas gae aur chūṅki wuh jaṛ na
pakaṛ sake is lie sūkh gae. [7]Kuchh
dāne ḳhudrau kāṅṭedār paudoṅ
ke darmiyān bhī gire. Wahāṅ
wuh ugne to lage, lekin ḳhudrau
paudoṅ ne sāth sāth baṛh kar
unheṅ phalne-phūlne kī jagah na
dī. Chunāṅche wuh bhī ḳhatm ho
gae aur phal na lā sake. [8]Lekin aise
dāne bhī the jo zarḳhez zamīn meṅ
gire. Wahāṅ wuh phūṭ nikle aur
baṛhte baṛhte tīs gunā, sāṭh gunā
balki sau gunā tak phal lāe."

[9]Phir us ne kahā, "Jo sun saktā
hai wuh sun le!"

Tamsīloṅ kā Maqsad

[10]Jab wuh akelā thā to jo log us ke
irdgird jamā the unhoṅ ne bārah
shāgirdoṅ samet us se pūchhā ki
is tamsīl kā kyā matlab hai? [11]Us
ne jawāb diyā, "Tum ko to Allāh
kī bādshāhī kā bhed samajhne kī
liyāqat dī gaī hai. Lekin maiṅ is
dāyre se bāhar ke logoṅ ko har bāt
samjhāne ke lie tamsīleṅ istemāl
kartā hūṅ [12]tāki pāk kalām pūrā ho
jāe ki

'Wuh apnī āṅkhoṅ se dekheṅge
magar kuchh nahīṅ jāneṅge,

wuh apne kānoṅ se suneṅge
magar kuchh nahīṅ samjheṅge,

aisā na ho ki wuh merī taraf rujū
kareṅ

aur unheṅ muāf kar diyā jāe.'"

Bīj Bone Wāle kī Tamsīl kā Matlab

[13]Phir Īsā ne un se kahā, "Kyā tum
yih tamsīl nahīṅ samajhte? To
phir bāqī tamām tamsīleṅ kis tarah
samajh pāoge? [14]Bīj bone wālā
Allāh kā kalām bo detā hai. [15]Rāste
par girne wāle dāne wuh log haiṅ
jo kalām ko sunte to haiṅ, lekin
phir Iblīs fauran ā kar wuh kalām
chhīn letā hai jo un meṅ boyā gayā
hai. [16]Pathrīlī zamīn par girne wāle
dāne wuh log haiṅ jo kalām sunte
hī use ḳhushī se qabūl to kar lete
haiṅ, [17]lekin wuh jaṛ nahīṅ pakaṛte
aur is lie zyādā der tak qāym nahīṅ
rahte. Jyoṅ hī wuh kalām par
īmān lāne ke bāis kisī musībat yā
īzārasānī se dochār ho jāeṅ, to wuh
bargashtā ho jāte haiṅ. [18]Ḳhudrau
kāṅṭedār paudoṅ ke darmiyān gire
hue dāne wuh log haiṅ jo kalām

sunte to haiṅ, [19]lekin phir rozmarrā
kī pareshāniyāṅ, daulat kā fareb
aur dīgar chīzoṅ kā lālach kalām ko
phalne-phūlne nahīṅ dete. Natīje
meṅ wuh phal lāne tak nahīṅ
pahuṅchtā. [20]Is ke muqābale meṅ
zarḳhez zamīn meṅ gire hue dāne
wuh log haiṅ jo kalām sun kar use
qabūl karte aur baṛhte baṛhte tīs
gunā, sāṭh gunā balki sau gunā tak
phal lāte haiṅ."

Koī Charāġh ko Bartan ke nīche Nahīṅ Chhupātā

[21]Īsā ne bāt jārī rakhī aur kahā,
"Kyā charāġh ko is lie jalā kar
lāyā jātā hai ki wuh kisī bartan yā
chārpāī ke nīche rakhā jāe? Hargiz
nahīṅ! Use shamādān par rakhā
jātā hai. [22]Kyoṅki jo kuchh bhī is
waqt poshīdā hai use āḳhirkār zāhir
ho jānā hai aur tamām bhedoṅ ko
ek din khul jānā hai. [23]Agar koī sun
sake to sun le."

[24]Us ne un se yih bhī kahā, "Is
par dhyān do ki tum kyā sunte ho.
Jis hisāb se tum dūsroṅ ko dete ho
usī hisāb se tum ko bhī diyā jāegā
balki tum ko us se baṛh kar milegā.
[25]Kyoṅki jise kuchh hāsil huā hai
use aur bhī diyā jāegā, jabki jise
kuchh hāsil nahīṅ huā us se wuh
thoṛā-bahut bhī chhīn liyā jāegā jo
use hāsil hai."

Ḳhud Baḳhud Ugne Wāle Bīj kī Tamsīl

[26]Phir Īsā ne kahā, "Allāh kī
bādshāhī yoṅ samajh lo: Ek kisān
zamīn meṅ bīj bikher detā hai.
[27]Yih bīj phūṭ kar din rāt ugtā
rahtā hai, ḳhāh kisān so rahā yā
jāg rahā ho. Use mālūm nahīṅ
ki yih kyoṅkar hotā hai. [28]Zamīn
ḳhud baḳhud anāj kī fasal paidā
kartī hai. Pahle patte nikalte haiṅ,
phir bāleṅ nazar āne lagtī haiṅ aur
āḳhir meṅ dāne paidā ho jāte haiṅ.
[29]Aur jyoṅ hī anāj kī fasal pak jātī
hai kisān ā kar darāntī se use kāṭ
letā hai, kyoṅki fasal kī kaṭāī kā
waqt ā chukā hotā hai."

Rāī ke Dāne kī Tamsīl

[30]Phir Īsā ne kahā, "Ham Allāh kī
bādshāhī kā muwāzanā kis chīz se
kareṅ? Yā ham kaun-sī tamsīl se
ise bayān kareṅ? [31]Wuh rāī ke
dāne kī mānind hai jo zamīn meṅ
ḍālā gayā ho. Rāī bījoṅ meṅ sab
se chhoṭā dānā hai [32]lekin baṛhte
baṛhte sabziyoṅ meṅ sab se baṛā

ho jātā hai. Us kī shāḳheṅ itnī
lambī ho jātī haiṅ ki parinde us ke
sāye meṅ apne ghoṅsle banā sakte
haiṅ."
33Īsā isī qism kī bahut-sī tamsīloṅ
kī madad se unheṅ kalām yoṅ
sunātā thā ki wuh ise samajh sakte
the. 34Hāṅ, awām ko wuh sirf
tamsīloṅ ke zariye sikhātā thā.
Lekin jab wuh apne shāgirdoṅ ke
sāth akelā hotā to wuh har bāt kī
tashrīh kartā thā.

Īsā Āṅdhī ko Thamā Detā Hai

35Us din jab shām huī to Īsā ne
apne shāgirdoṅ se kahā, "Āo, ham
jhīl ke pār chaleṅ." 36Chunāṅche
wuh bhīṛ ko ruḳhsat karke use le
kar chal paṛe. Bāz aur kashtiyāṅ
bhī sāth gaīṅ. 37Achānak saḳht
āṅdhī āī. Lahreṅ kashtī se ṭakrā kar
use pānī se bharne lagīṅ, 38lekin
Īsā abhī tak kashtī ke pichhle hisse
meṅ apnā sar gaddī par rakhe so
rahā thā. Shāgirdoṅ ne use jagā
kar kahā, "Ustād, kyā āp ko parwā
nahīṅ ki ham tabāh ho rahe haiṅ?"
39Wuh jāg uṭhā, āṅdhī ko ḍāṇṭā
aur jhīl se kahā, "Ḳhāmosh! Chup
kar!" Is par āṅdhī tham gaī aur
lahreṅ bilkul sākit ho gaīṅ. 40Phir
Īsā ne shāgirdoṅ se pūchhā, "Tum
kyoṅ ghabrāte ho? Kyā tum abhī
tak īmān nahīṅ rakhte?" 41Un par
saḳht ḳhauf tārī ho gayā aur wuh
ek dūsre se kahne lage, "Āḳhir yih
kaun hai? Hawā aur jhīl bhī us kā
hukm māntī haiṅ."

Īsā Ek Garāsīnī Ādmī se Badrūheṅ Nikāl Detā Hai

5 Phir wuh jhīl ke pār Garāsā ke
ilāqe meṅ pahuṅche. 2Jab Īsā
kashtī se utrā to ek ādmī jo nāpāk
rūh kī girift meṅ thā qabroṅ meṅ
se nikal kar Īsā ko milā. 3Yih ādmī
qabroṅ meṅ rahtā aur is naubat
tak pahuṅch gayā thā ki koī bhī
use bāndh na saktā thā, chāhe use
zanjīroṅ se bhī bāndhā jātā. 4Use
bahut dafā beṛiyoṅ aur zanjīroṅ se
bāndhā gayā thā, lekin jab bhī aisā
huā to us ne zanjīroṅ ko toṛ kar
beṛiyoṅ ko ṭukṛe ṭukṛe kar diyā thā.
Koī bhī use kanṭrol nahīṅ kar saktā
thā. 5Din rāt wuh chīḳheṅ mār
mār kar qabroṅ aur pahāṛī ilāqe
meṅ ghūmtā-phirtā aur apne āp ko
pattharoṅ se zaḳhmī kar letā thā.
6Īsā ko dūr se dekh kar wuh
dauṛā aur us ke sāmne muṅh ke
bal girā. 7Wuh zor se chīḳhā, "Ai

Īsā Allāh T'ālā ke Farzand, merā āp ke sāth kyā wāstā hai? Allāh ke nām meṅ āp ko qasam detā hūṅ ki mujhe azāb meṅ na ḍāleṅ."
8Kyoṅki Īsā ne use kahā thā, "Ai nāpāk rūh, ādmī meṅ se nikal jā!"

9Phir Īsā ne pūchhā, "Terā nām kyā hai?"

Us ne jawāb diyā, "Lashkar, kyoṅki ham bahut-se haiṅ." 10Aur wuh bār bār minnat kartā rahā ki Īsā unheṅ is ilāqe se na nikāle.

11Us waqt qarīb kī pahāṛī par suaroṅ kā baṛā ġhol char rahā thā. 12Badrūhoṅ ne Īsā se iltamās kī, "Hameṅ suaroṅ meṅ bhej deṅ, hameṅ un meṅ dāḳhil hone deṅ."
13Us ne unheṅ ijāzat dī to badrūheṅ us ādmī meṅ se nikal kar suaroṅ meṅ jā ghusīṅ. Is par pūre ġhol ke taqrīban 2,000 suar bhāg bhāg kar pahāṛī kī ḍhalān par se utre aur jhīl meṅ jhapaṭ kar ḍūb mare.

14Yih dekh kar suaroṅ ke gallābān bhāg gae. Unhoṅ ne shahr aur dehāt meṅ is bāt kā charchā kiyā to log yih mālūm karne ke lie ki kyā huā hai apnī jaghoṅ se nikal kar Īsā ke pās āe. 15Us ke pās pahuṅche to wuh ādmī milā jis meṅ pahle badrūhoṅ kā lashkar thā. Ab wuh kapṛe pahne wahāṅ baiṭhā thā aur us kī zahnī hālat ṭhīk thī. Yih dekh kar wuh ḍar gae. 16Jinhoṅ ne sab kuchh dekhā thā unhoṅ ne logoṅ ko batāyā ki badrūh-giriftā ādmī aur suaroṅ ke sāth kyā huā hai.

17Phir log Īsā kī minnat karne lage ki wuh un ke ilāqe se chalā jāe.

18Īsā kashtī par sawār hone lagā to badrūhoṅ se āzād kie gae ādmī ne us se iltamās kī, "Mujhe bhī apne sāth jāne deṅ."

19Lekin Īsā ne use sāth jāne na diyā balki kahā, "Apne ghar wāpas chalā jā aur apne azīzoṅ ko sab kuchh batā jo Rab ne tere lie kiyā hai, ki us ne tujh par kitnā rahm kiyā hai."

20Chunāṅche ādmī chalā gayā aur Dikapulis ke ilāqe meṅ logoṅ ko batāne lagā ki Īsā ne mere lie kyā kuchh kiyā hai. Aur sab hairatzadā hue.

Yāīr kī Beṭī aur Bīmār Aurat

21Īsā ne kashtī meṅ baiṭhe jhīl ko dubārā pār kiyā. Jab dūsre kināre pahuṅchā to ek hujūm us ke gird jamā ho gayā. Wuh abhī jhīl ke pās hī thā 22ki maqāmī ibādatḳhāne kā ek rāhnumā us ke pās āyā. Us kā nām Yāīr thā. Īsā ko dekh kar wuh

us ke pāṅwoṅ meṅ gir gayā [23]aur
bahut minnat karne lagā, “Merī
chhoṭī beṭī marne wālī hai, barāh-
e-karm ā kar us par apne hāth
rakheṅ tāki wuh shafā pā kar zindā
rahe.”
[24]Chunāṅche Īsā us ke sāth chal
paṛā. Ek baṛī bhīṛ us ke pīchhe lag
gaī aur log use gher kar har taraf se
dabāne lage.
[25]Hujūm meṅ ek aurat thī jo
bārah sāl se ḳhūn bahne ke marz
se rihāī na pā sakī thī. [26]Bahut
ḍākṭaroṅ se apnā ilāj karwā karwā
kar use kaī tarah kī musībat jhelnī
paṛī thī aur itne meṅ us ke tamām
paise bhī ḳharch ho gae the. To
bhī koī fāydā na huā thā balki us kī
hālat mazīd ḳharāb hotī gaī. [27]Īsā
ke bāre meṅ sun kar wuh bhīṛ meṅ
shāmil ho gaī thī. Ab pīchhe se
ā kar us ne us ke libās ko chhuā,
[28]kyoṅki us ne sochā, “Agar maiṅ
sirf us ke libās ko hī chhū lūṅ to
maiṅ shafā pā lūṅgī.”
[29]Ḳhūn bahnā fauran band ho
gayā aur us ne apne jism meṅ
mahsūs kiyā ki mujhe is aziyatnāk
hālat se rihāī mil gaī hai. [30]Lekin
usī lamhe Īsā ko ḳhud mahsūs huā
ki mujh meṅ se tawānāī niklī hai.
Us ne muṛ kar pūchhā, “Kis ne
mere kapṛoṅ ko chhuā hai?”
[31]Us ke shāgirdoṅ ne jawāb diyā,
“Āp ḳhud dekh rahe haiṅ ki hujūm
āp ko gher kar dabā rahā hai. To
phir āp kis tarah pūchh sakte haiṅ
ki kis ne mujhe chhuā?”
[32]Lekin Īsā apne chāroṅ taraf
deḳhtā rahā ki kis ne yih kiyā hai.
[33]Is par wuh aurat yih jān kar ki
mere sāth kyā huā hai ḳhauf ke
māre laraztī huī us ke pās āī. Wuh
us ke sāmne gir paṛī aur use pūrī
haqīqat khol kar bayān kī. [34]Īsā ne
us se kahā, “Beṭī, tere īmān ne tujhe
bachā liyā hai. Salāmatī se jā aur
apnī aziyatnāk hālat se bachī rah.”
[35]Īsā ne yih bāt abhī ḳhatm nahīṅ
kī thī ki ibādatḳhāne ke rāhnumā
Yāīr ke ghar kī taraf se kuchh log
pahuṅche aur kahā, “Āp kī beṭī faut
ho chukī hai, ab ustād ko mazīd
taklīf dene kī kyā zarūrat?”
[36]Un kī yih bāt nazarandāz karke
Īsā ne Yāīr se kahā, “Mat ghabrāo,
faqt īmān rakho.” [37]Phir Īsā ne
hujūm ko rok liyā aur sirf Patras,
Yāqūb aur us ke bhāī Yūhannā ko
apne sāth jāne kī ijāzat dī. [38]Jab
ibādatḳhāne ke rāhnumā ke ghar
pahuṅche to wahāṅ baṛī afrā-tafrī
nazar āī. Log ḳhūb giryā-o-zārī kar

rahe the. [39]Andar jā kar Īsā ne un se
kahā, “Yih kaisā shor-sharābā hai?
Kyoṅ ro rahe ho? Laṛkī mar nahīṅ
gaī balki so rahī hai.”
[40]Log haṅs kar us kā mazāq
uṛāne lage. Lekin us ne sab ko
bāhar nikāl diyā. Phir sirf laṛkī
ke wālidain aur apne tīn shāgirdoṅ
ko sāth le kar wuh us kamre meṅ
dāḳhil huā jis meṅ laṛkī paṛī thī.
[41]Us ne us kā hāth pakaṛ kar kahā,
“Talithā qūm!” Is kā matlab hai,
“Chhoṭī laṛkī, maiṅ tujhe hukm
detā hūṅ ki jāg uṭh.”
[42]Laṛkī fauran uṭh kar chalne-
phirne lagī. Us kī umr bārah sāl thī.
Yih dekh kar log ghabrā kar hairān
rah gae. [43]Īsā ne unheṅ sanjīdagī
se samjhāyā ki wuh kisī ko bhī is
ke bāre meṅ na batāeṅ. Phir us ne
unheṅ kahā ki use khāne ko kuchh
do.

Īsā ko Nāsarat meṅ Radd Kiyā Jātā Hai

6 Phir Īsā wahāṅ se chalā gayā
aur apne watanī shahr Nāsarat
meṅ āyā. Us ke shāgird us ke sāth
the. [2]Sabat ke din wuh ibādatḳhāne
meṅ tālīm dene lagā. Beshtar log
us kī bāteṅ sun kar hairatzadā hue.
Unhoṅ ne pūchhā, “Ise yih kahāṅ
se hāsil huā hai? Yih hikmat jo
ise milī hai, aur yih mojize jo is
ke hāthoṅ se hote haiṅ, yih kyā
hai? [3]Kyā yih wuh baṛhaī nahīṅ
hai jo Mariyam kā beṭā hai aur
jis ke bhāī Yāqūb, Yūsuf, Yahūdāh
aur Shamāūn haiṅ? Aur kyā is kī
bahneṅ yihīṅ nahīṅ rahtīṅ?” Yoṅ
unhoṅ ne us se ṭhokar khā kar use
qabūl na kiyā.
[4]Īsā ne un se kahā, “Nabī kī har
jagah izzat hotī hai siwāe us ke
watanī shahr, us ke rishtedāroṅ aur
us ke apne ḳhāndān ke.”
[5]Wahāṅ wuh koī mojizā na kar
sakā. Us ne sirf chand ek marīzoṅ
par hāth rakh kar un ko shafā dī.
[6]Aur wuh un kī be’etiqādī ke sabab
se bahut hairān thā.

Īsā Bārah Shāgirdoṅ ko Tablīġh Karne Bhejtā Hai

Is ke bād Īsā ne irdgird ke ilāqe meṅ
gāṅw gāṅw jā kar logoṅ ko tālīm
dī. [7]Bārah shāgirdoṅ ko bulā kar
wuh unheṅ do do karke muḳhtalif
jaghoṅ par bhejne lagā. Is ke lie us
ne unheṅ nāpāk rūhoṅ ko nikālne
kā iḳhtiyār de kar [8]yih hidāyat kī,
“Safr par apne sāth kuchh na lenā

siwāe ek lāṭhī ke. Na roṭī, na sāmān
ke lie koī baig, na kamarband meṅ
koī paisā, 9na ek se zyādā sūṭ. Tum
jūte pahan sakte ho. 10Jis ghar meṅ
bhī dāḳhil ho us meṅ us maqām
se chale jāne tak ṭhahro. 11Aur
agar koī maqām tum ko qabūl na
kare yā tumhārī na sune to phir
rawānā hote waqt apne pāṅwoṅ se
gard jhāṛ do. Yoṅ tum un ke ḳhilāf
gawāhī doge."

12Chunāṅche shāgird wahāṅ se
nikal kar munādī karne lage ki log
taubā kareṅ. 13Unhoṅ ne bahut-
sī badrūheṅ nikāl dīṅ aur bahut-se
marīzoṅ par zaitūn kā tel mal kar
unheṅ shafā dī.

Yahyā Baptismā Dene Wāle kā Qatl

14Bādshāh Herodes Antipās ne Īsā
ke bāre meṅ sunā, kyoṅki us kā
nām mashhūr ho gayā thā. Kuchh
kah rahe the, "Yahyā baptismā
dene wālā murdoṅ meṅ se jī uṭhā
hai, is lie is qism kī mojizānā
tāqateṅ us meṅ nazar ātī haiṅ."

Auroṅ ne sochā, "Yih Iliyās Nabī
hai."

15Yih ḳhayāl bhī pesh kiyā jā
rahā thā ki wuh qadīm zamāne ke
nabiyoṅ jaisā koī nabī hai.

16Lekin jab Herodes ne us ke bāre
meṅ sunā to us ne kahā, "Yahyā
jis kā maiṅ ne sar qalam karwāyā
hai murdoṅ meṅ se jī uṭhā hai."
17Wajah yih thī ki Herodes ke hukm
par hī Yahyā ko giriftār karke jel
meṅ ḍālā gayā thā. Yih Herodiyās
kī ḳhātir huā thā jo pahle Herodes
ke bhāī Filippus kī bīwī thī, lekin
jis se us ne ab ḳhud shādī kar lī
thī. 18Yahyā ne Herodes ko batāyā
thā, "Apne bhāī kī bīwī se terī shādī
nājāyz hai."

19Is wajah se Herodiyās us se kīnā
rakhtī aur use qatl karānā chāhtī
thī. Lekin is meṅ wuh nākām rahī
20kyoṅki Herodes Yahyā se ḍartā
thā. Wuh jāntā thā ki yih ādmī
rāstbāz aur muqaddas hai, is lie
wuh us kī hifāzat kartā thā. Jab bhī
us se bāt hotī to Herodes sun sun
kar baṛī uljhan meṅ paṛ jātā. To
bhī wuh us kī bāteṅ sunanā pasand
kartā thā.

21Āḳhirkār Herodiyās ko
Herodes kī sālgirah par achchhā
mauqā mil gayā. Sālgirah ko
manāne ke lie Herodes ne apne
baṛe sarkārī afsaroṅ, milṭrī
kamāṇḍaroṅ aur Galīl ke awwal
darje ke shahriyoṅ kī ziyāfat kī.
22Ziyāfat ke daurān Herodiyās

kī beṭī andar ā kar nāchne lagī.
Herodes aur us ke mehmānoṅ ko
yih bahut pasand āyā aur us ne laṛkī
se kahā, “Jo jī chāhe mujh se māṅg
to maiṅ wuh tujhe dūṅgā.” [23]Balki
us ne qasam khā kar kahā, “Jo bhī
tū māṅgegī maiṅ tujhe dūṅgā, ḳhāh
bādshāhī kā ādhā hissā hī kyoṅ na
ho.”

[24]Laṛkī ne nikal kar apnī māṅ se
pūchhā, “Maiṅ kyā māṅgūṅ?”

Māṅ ne jawāb diyā, “Yahyā
baptismā dene wāle kā sar.”

[25]Laṛkī phurtī se andar jā kar
bādshāh ke pās wāpas āī aur kahā,
“Maiṅ chāhtī hūṅ ki āp mujhe abhī
abhī Yahyā baptismā dene wāle kā
sar ṭre meṅ mangwā deṅ.”

[26]Yih sun kar bādshāh ko bahut
dukh huā. Lekin apnī qasmoṅ aur
mehmānoṅ kī maujūdagī kī wajah
se wuh inkār karne ke lie bhī taiyār
nahīṅ thā. [27]Chunāṅche us ne
fauran jallād ko bhej kar hukm diyā
ki wuh Yahyā kā sar le āe. Jallād ne
jel meṅ jā kar Yahyā kā sar qalam
kar diyā. [28]Phir wuh use ṭre meṅ
rakh kar le āyā aur laṛkī ko de diyā.
Laṛkī ne use apnī māṅ ke sapurd
kiyā. [29]Jab Yahyā ke shāgirdoṅ ko
yih ḳhabar pahuṅchī to wuh āe aur
us kī lāsh le kar use qabr meṅ rakh
diyā.

Īsā 5000 Afrād ko Khānā Khilātā Hai

[30]Rasūl wāpas ā kar Īsā ke pās
jamā hue aur use sab kuchh sunāne
lage jo unhoṅ ne kiyā aur sikhāyā
thā. [31]Is daurān itne log ā aur
jā rahe the ki unheṅ khānā khāne
kā mauqā bhī na milā. Is lie
Īsā ne bārah shāgirdoṅ se kahā,
“Āo, ham logoṅ se alag ho kar
kisī ġhairābād jagah jāeṅ aur ārām
kareṅ.” [32]Chunāṅche wuh kashtī
par sawār ho kar kisī wīrān jagah
chale gae.

[33]Lekin bahut-se logoṅ ne unheṅ
jāte waqt pahchān liyā. Wuh paidal
chal kar tamām shahroṅ se nikal
āe aur dauṛ dauṛ kar un se pahle
manzil-e-maqsūd tak pahuṅch gae.
[34]Jab Īsā ne kashtī par se utar kar
baṛe hujūm ko dekhā to use logoṅ
par tars āyā, kyoṅki wuh un bheṛoṅ
kī mānind the jin kā koī charwāhā
na ho. Wahīṅ wuh unheṅ bahut-sī
bāteṅ sikhāne lagā.

[35]Jab din ḍhalne lagā to us ke
shāgird us ke pās āe aur kahā, “Yih
jagah wīrān hai aur din ḍhalne lagā

hai. [36]In ko ruḳhsat kar deṅ tāki
yih irdgird kī bastiyoṅ aur dehātoṅ
meṅ jā kar khāne ke lie kuchh
ḳharīd leṅ."
[37]Lekin Īsā ne unheṅ kahā, "Tum
ḳhud inheṅ kuchh khāne ko do."
Unhoṅ ne pūchhā, "Ham is ke lie
darkār chāṅdī ke 200 sikke kahāṅ se
le kar roṭī ḳharīdne jāeṅ aur inheṅ
khilāeṅ?"
[38]Us ne kahā, "Tumhāre pās kitnī
roṭiyāṅ haiṅ? Jā kar patā karo!"
Unhoṅ ne mālūm kiyā. Phir
dubārā us ke pās ā kar kahne lage,
"Hamāre pās pāṅch roṭiyāṅ aur do
machhliyāṅ haiṅ."
[39]Is par Īsā ne unheṅ hidāyat
dī, "Tamām logoṅ ko gurohoṅ
meṅ harī ghās par biṭhā do."
[40]Chunāṅche log sau sau aur
pachās pachās kī sūrat meṅ baiṭh
gae. [41]Phir Īsā ne un pāṅch roṭiyoṅ
aur do machhliyoṅ ko le kar āsmān
kī taraf dekhā aur shukrguzārī kī
duā kī. Phir us ne roṭiyoṅ ko toṛ
toṛ kar shāgirdoṅ ko diyā tāki wuh
logoṅ meṅ taqsīm kareṅ. Us ne
do machhliyoṅ ko bhī ṭukṛe ṭukṛe
karke shāgirdoṅ ke zariye un meṅ
taqsīm karwāyā. [42]Aur sab ne jī
bhar kar khāyā. [43]Jab shāgirdoṅ ne
roṭiyoṅ aur machhliyoṅ ke bache
hue ṭukṛe jamā kie to bārah ṭokre
bhar gae. [44]Khāne wāle mardoṅ kī
kul tādād 5,000 thī.

Īsā Pānī par Chaltā Hai

[45]Is ke ain bād Īsā ne apne
shāgirdoṅ ko majbūr kiyā ki wuh
kashtī par sawār ho kar āge nikleṅ
aur jhīl ke pār ke shahr Bait-saidā
jāeṅ. Itne meṅ wuh hujūm ko
ruḳhsat karnā chāhtā thā. [46]Unheṅ
ḳhairbād kahne ke bād wuh duā
karne ke lie pahāṛ par chaṛh gayā.
[47]Shām ke waqt shāgirdoṅ kī kashtī
jhīl ke bīch tak pahuṅch gaī thī
jabki Īsā ḳhud ḳhushkī par akelā
rah gayā thā. [48]Wahāṅ se us ne
dekhā ki shāgird kashtī ko khene
meṅ baṛī jidd-o-jahd kar rahe haiṅ,
kyoṅki hawā un ke ḳhilāf chal rahī
thī. Taqrīban tīn baje rāt ke waqt
Īsā pānī par chalte hue un ke pās
āyā. Wuh un se āge nikalnā chāhtā
thā, [49]lekin jab unhoṅ ne use jhīl
kī satah par chalte hue dekhā to
sochne lage, "Yih koī bhūt hai" aur
chīḳheṅ mārne lage. [50]Kyoṅki sab
ne use dekh kar dahshat khāī.
Lekin Īsā fauran un se muḳhātib
ho kar bolā, "Hauslā rakho! Maiṅ
hī hūṅ. Mat ghabrāo." [51]Phir wuh

un ke pās āyā aur kashtī meṅ baiṭh gayā. Usī waqt hawā tham gaī. Shāgird nihāyat hī hairatzadā hue. [52]Kyoṅki jab roṭiyoṅ kā mojizā kiyā gayā thā to wuh is kā matlab nahīṅ samjhe the balki un ke dil behis ho gae the.

Gannesarat meṅ Marīzoṅ kī Shafā

[53]Jhīl ko pār karke wuh Gannesarat Shahr ke pās pahuṅch gae aur langar ḍāl diyā. [54]Jyoṅ hī wuh kashtī se utre logoṅ ne Īsā ko pahchān liyā. [55]Wuh bhāg bhāg kar us pūre ilāqe meṅ se guzare aur marīzoṅ ko chārpāiyoṅ par uṭhā uṭhā kar wahāṅ le āe jahāṅ kahīṅ unheṅ ḳhabar milī ki wuh ṭhahrā huā hai. [56]Jahāṅ bhī wuh gayā chāhe gāṅw, shahr yā bastī meṅ, wahāṅ logoṅ ne bīmāroṅ ko chaukoṅ meṅ rakh kar us se minnat kī ki wuh kam az kam unheṅ apne libās ke dāman ko chhūne de. Aur jis ne bhī use chhuā use shafā milī.

Bāpdādā kī Tālīm

7 Ek din Farīsī aur sharīat ke kuchh ālim Yarūshalam se Īsā se milne āe. [2]Jab wuh wahāṅ the to unhoṅ ne dekhā ki us ke kuchh shāgird apne hāth pāk-sāf kie baġhair yānī dhoe baġhair khānā khā rahe haiṅ.

[3](Kyoṅki Yahūdī aur ḳhāskar Farīsī firqe ke log is muāmale meṅ apne bāpdādā kī riwāyat ko mānte haiṅ. Wuh apne hāth achchhī tarah dhoe baġhair khānā nahīṅ khāte. [4]Isī tarah jab wuh kabhī bāzār se āte haiṅ to wuh ġhusl karke hī khānā khāte haiṅ. Wuh bahut-sī aur riwāyatoṅ par bhī amal karte haiṅ, masalan kap, jag aur ketlī ko dho kar pāk-sāf karne kī rasm par.)

[5]Chunāṅche Farīsiyoṅ aur sharīat ke ālimoṅ ne Īsā se pūchhā, "Āp ke shāgird bāpdādā kī riwāyatoṅ ke mutābiq zindagī kyoṅ nahīṅ guzārte balki roṭī bhī hāth pāk-sāf kie baġhair khāte haiṅ?"

[6]Īsā ne jawāb diyā, "Yasāyāh Nabī ne tum riyākāroṅ ke bāre meṅ ṭhīk kahā jab us ne yih nabuwwat kī,

'Yih qaum apne hoṅṭoṅ se to merā ehtirām kartī hai
lekin us kā dil mujh se dūr hai.

[7]Wuh merī parastish karte to haiṅ, lekin befāydā.

Kyoṅki wuh sirf insān hī ke ahkām sikhāte haiṅ.'

[8]Tum Allāh ke ahkām ko chhoṛ
kar insānī riwāyāt kī pairawī karte
ho.”
[9]Īsā ne apnī bāt jārī rakhī, “Tum
kitne salīqe se Allāh kā hukm
mansūḳh karte ho tāki apnī riwāyāt
ko qāym rakh sako. [10]Masalan
Mūsā ne farmāyā, ‘Apne bāp aur
apnī māṅ kī izzat karnā’ aur ‘Jo
apne bāp yā māṅ par lānat kare
use sazā-e-maut dī jāe.’ [11]Lekin jab
koī apne wālidain se kahe, ‘Maiṅ āp
kī madad nahīṅ kar saktā, kyoṅki
maiṅ ne mannat mānī hai ki jo
mujhe āp ko denā thā wuh Allāh ke
lie qurbānī hai’ to tum ise jāyz qarār
dete ho. [12]Yoṅ tum use apne māṅ-
bāp kī madad karne se rok lete ho.
[13]Aur isī tarah tum Allāh ke kalām
ko apnī us riwāyat se mansūḳh
kar lete ho jo tum ne nasl-dar-nasl
muntaqil kī hai. Tum is qism kī
bahut-sī harkateṅ karte ho.”

Kyā Kuchh Insān ko Nāpāk Kar Detā Hai?

[14]Phir Īsā ne dubārā hujūm ko apne
pās bulāyā aur kahā, “Sab merī bāt
suno aur ise samajhne kī koshish
karo. [15]Koī aisī chīz hai nahīṅ jo
insān meṅ dāḳhil ho kar use nāpāk
kar sake, balki jo kuchh insān ke
andar se nikaltā hai wuhī use nāpāk
kar detā hai.” [16][Agar koī sun saktā
hai to wuh sun le.]
[17]Phir wuh hujūm ko chhoṛ kar
kisī ghar meṅ dāḳhil huā. Wahāṅ
us ke shāgirdoṅ ne pūchhā, “Is
tamsīl kā kyā matlab hai?”
[18]Us ne kahā, “Kyā tum bhī itne
nāsamajh ho? Kyā tum nahīṅ
samajhte ki jo kuchh bāhar se insān
meṅ dāḳhil hotā hai wuh use nāpāk
nahīṅ kar saktā? [19]Wuh to us ke
dil meṅ nahīṅ jātā balki us ke mede
meṅ aur wahāṅ se nikal kar jā-e-
zarūrat meṅ.” (Yih kah kar Īsā ne
har qism kā khānā pāk-sāf qarār
diyā.)
[20]Us ne yih bhī kahā, “Jo
kuchh insān ke andar se nikaltā
hai wuhī use nāpāk kartā hai.
[21]Kyoṅki logoṅ ke andar se, un
ke diloṅ hī se bure ḳhayālāt,
harāmkārī, chorī, qatl-o-ġhārat,
[22]zinākārī, lālach, badkārī, dhokā,
shahwatparastī, hasad, buhtān,
ġhurūr aur hamāqat nikalte haiṅ.
[23]Yih tamām burāiyāṅ andar hī se
nikal kar insān ko nāpāk kar detī
haiṅ.”

Ġhairyahūdī Aurat kā Īmān

24 Phir Īsā Galīl se rawānā ho kar
shimāl meṅ Sūr ke ilāqe meṅ āyā.
Wahāṅ wuh kisī ghar meṅ dāḳhil
huā. Wuh nahīṅ chāhtā thā ki kisī
ko patā chale, lekin wuh poshīdā
na rah sakā. 25 Fauran ek aurat us
ke pās āī jis ne us ke bāre meṅ sun
rakhā thā. Wuh us ke pāṅwoṅ meṅ
gir gaī. Us kī chhoṭī beṭī kisī nāpāk
rūh ke qabze meṅ thī, 26 aur us ne
Īsā se guzārish kī, "Badrūh ko merī
beṭī meṅ se nikāl deṅ." Lekin wuh
aurat Yūnānī thī aur Sūrufenīke ke
ilāqe meṅ paidā huī thī, 27 is lie
Īsā ne use batāyā, "Pahle bachchoṅ
ko jī bhar kar khāne de, kyoṅki
yih munāsib nahīṅ ki bachchoṅ
se khānā le kar kuttoṅ ke sāmne
phaiṅk diyā jāe."

28 Us ne jawāb diyā, "Jī
Ḳhudāwand, lekin mez ke nīche
ke kutte bhī bachchoṅ ke gire hue
ṭukṛe khāte haiṅ."

29 Īsā ne kahā, "Tū ne achchhā
jawāb diyā, is lie jā, badrūh terī beṭī
meṅ se nikal gaī hai."

30 Aurat apne ghar wāpas chalī gaī
to dekhā ki laṛkī bistar par paṛī hai
aur badrūh us meṅ se nikal chukī
hai.

Gūṅge-Bahre kī Shafā

31 Jab Īsā Sūr se rawānā huā to
wuh pahle shimāl meṅ wāqe shahr
Saidā ko chalā gayā. Phir wahāṅ se
bhī fāriġh ho kar wuh dubārā Galīl
kī Jhīl ke kināre wāqe Dikapulis ke
ilāqe meṅ pahuṅch gayā. 32 Wahāṅ
us ke pās ek bahrā ādmī lāyā gayā jo
mushkil hī se bol saktā thā. Unhoṅ
ne minnat kī ki wuh apnā hāth us
par rakhe. 33 Īsā use hujūm se dūr
le gayā. Us ne apnī ungliyāṅ us ke
kānoṅ meṅ ḍālīṅ aur thūk kar ādmī
kī zabān ko chhuā. 34 Phir āsmān kī
taraf nazar uṭhā kar us ne āh bharī
aur us se kahā, "Iffatah!" (Is kā
matlab hai "Khul jā!")

35 Fauran ādmī ke kān khul gae.
Zabān kā bandhan ṭūṭ gayā aur
wuh ṭhīk ṭhīk bolne lagā. 36 Īsā ne
hāzirīn ko hukm diyā ki wuh kisī
ko yih bāt na batāeṅ. Lekin jitnā
wuh manā kartā thā utnā hī log is kī
ḳhabar phailāte the. 37 Wuh nihāyat
hī hairān hue aur kahne lage, "Is
ne sab kuchh achchhā kiyā hai, yih
bahroṅ ko sunane kī tāqat detā hai
aur gūṅgoṅ ko bolne kī."

Īsā 4000 Afrād ko Khānā Khilātā Hai

8 Un dinoṅ meṅ ek aur martabā aisā huā ki bahut-se log jamā hue jin ke pās khāne kā band-o-bast nahīṅ thā. Chunāṅche Īsā ne apne shāgirdoṅ ko bulā kar un se kahā, [2]"Mujhe in logoṅ par tars ātā hai. Inheṅ mere sāth ṭhahre tīn din ho chuke haiṅ aur in ke pās khāne kī koī chīz nahīṅ hai. [3]Lekin agar maiṅ inheṅ ruḳhsat kar dūṅ aur wuh is bhūkī hālat meṅ apne apne ghar chale jāeṅ to wuh rāste meṅ thak kar chūr ho jāeṅge. Aur in meṅ se kaī dūr-darāz se āe haiṅ."

[4]Us ke shāgirdoṅ ne jawāb diyā, "Is wīrān ilāqe meṅ kahāṅ se itnā khānā mil sakegā ki yih khā kar ser ho jāeṅ?"

[5]Īsā ne pūchhā, "Tumhāre pās kitnī roṭiyāṅ haiṅ?"

Unhoṅ ne jawāb diyā, "Sāt."

[6]Īsā ne hujūm ko zamīn par baiṭhne ko kahā. Phir sāt roṭiyoṅ ko le kar us ne shukrguzārī kī duā kī aur unheṅ toṛ toṛ kar apne shāgirdoṅ ko taqsīm karne ke lie de diyā. [7]Un ke pās do chār chhoṭī machhliyāṅ bhī thīṅ. Īsā ne un par bhī shukrguzārī kī duā kī aur shāgirdoṅ ko unheṅ bāṅṭne ko kahā. [8]Logoṅ ne jī bhar kar khāyā. Bād meṅ jab khāne ke bache hue ṭukṛe jamā kie gae to sāt baṛe ṭokre bhar gae. [9]Taqrīban 4,000 ādmī hāzir the. Khāne ke bād Īsā ne unheṅ ruḳhsat kar diyā [10]aur fauran kashtī par sawār ho kar apne shāgirdoṅ ke sāth Dalmanūtā ke ilāqe meṅ pahuṅch gayā.

Farīsī Ilāhī Nishān Talab Karte Haiṅ

[11]Is par Farīsī nikal kar Īsā ke pās āe aur us se bahs karne lage. Use āzmāne ke lie unhoṅ ne mutālabā kiyā ki wuh unheṅ āsmān kī taraf se koī ilāhī nishān dikhāe tāki us kā iḳhtiyār sābit ho jāe. [12]Lekin us ne ṭhanḍī āh bhar kar kahā, "Yih nasl kyoṅ ilāhī nishān kā mutālabā kartī hai? Maiṅ tum ko sach batātā hūṅ ki ise koī nishān nahīṅ diyā jāegā."

[13]Aur unheṅ chhoṛ kar wuh dubārā kashtī meṅ baiṭh gayā aur jhīl ko pār karne lagā.

Farīsiyoṅ aur Herodes kā Ḳhamīr

[14]Lekin shāgird apne sāth khānā lānā bhūl gae the. Kashtī meṅ un ke pās sirf ek roṭī thī. [15]Īsā ne unheṅ

hidāyat kī, “Ḳhabardār, Farīsiyoṅ
aur Herodes ke ḳhamīr se hoshyār
rahnā.”
16Shāgird āpas meṅ bahs karne
lage, “Wuh is lie kah rahe hoṅge ki
hamāre pās roṭī nahīṅ hai.”
17Īsā ko mālūm huā ki wuh kyā
soch rahe haiṅ. Us ne kahā, “Tum
āpas meṅ kyoṅ bahs kar rahe ho
ki hamāre pās roṭī nahīṅ hai? Kyā
tum ab tak na jānte, na samajhte
ho? Kyā tumhāre dil itne behis ho
gae haiṅ? 18Tumhārī āṅkheṅ to
haiṅ, kyā tum dekh nahīṅ sakte?
Tumhāre kān to haiṅ, kyā tum sun
nahīṅ sakte? Aur kyā tumheṅ yād
nahīṅ 19jab maiṅ ne 5,000 ādmiyoṅ
ko pāṅch roṭiyoṅ se ser kar diyā to
tum ne bache hue ṭukṛoṅ ke kitne
ṭokre uṭhāe the?”
Unhoṅ ne jawāb diyā, “Bārah”.
20“Aur jab maiṅ ne 4,000 ādmiyoṅ
ko sāt roṭiyoṅ se ser kar diyā to tum
ne bache hue ṭukṛoṅ ke kitne ṭokre
uṭhāe the?”
Unhoṅ ne jawāb diyā, “Sāt.” 21Us
ne pūchhā, “Kyā tum abhī tak nahīṅ
samajhte?”

Bait-saidā meṅ Andhe kī Shafā

22Wuh Bait-saidā pahuṅche to log
Īsā ke pās ek andhe ādmī ko lāe.
Unhoṅ ne iltamās kī ki wuh use
chhue. 23Īsā andhe kā hāth pakaṛ
kar use gāṅw se bāhar le gayā.
Wahāṅ us ne us kī āṅkhoṅ par thūk
kar apne hāth us par rakh die aur
pūchhā, “Kyā tū kuchh dekh saktā
hai?”
24Ādmī ne nazar uṭhā kar kahā,
“Hāṅ, maiṅ logoṅ ko dekh saktā
hūṅ. Wuh phirte hue daraḳhtoṅ kī
mānind dikhāī de rahe haiṅ.”
25Īsā ne dubārā apne hāth us kī
āṅkhoṅ par rakhe. Is par ādmī kī
āṅkheṅ pūre taur par khul gaīṅ,
us kī nazar bahāl ho gaī aur wuh
sab kuchh sāf sāf dekh saktā thā.
26Īsā ne use ruḳhsat karke kahā,
“Is gāṅw meṅ wāpas na jānā balki
sīdhā apne ghar chalā jā.”

Patras kā Iqrār

27Phir Īsā wahāṅ se nikal kar apne
shāgirdoṅ ke sāth Qaisariyā-filippī
ke qarīb ke dehātoṅ meṅ gayā.
Chalte chalte us ne un se pūchhā,
“Maiṅ logoṅ ke nazdīk kaun hūṅ?”
28Unhoṅ ne jawāb diyā, “Kuchh
kahte haiṅ Yahyā baptismā dene

wālā, kuchh yih ki āp Iliyās Nabī haiṅ. Kuchh yih bhī kahte haiṅ ki nabiyoṅ meṅ se ek.”

[29]Us ne pūchhā, “Lekin tum kyā kahte ho? Tumhāre nazdīk maiṅ kaun hūṅ?”

Patras ne jawāb diyā, “Āp Masīh haiṅ.”

[30]Yih sun kar Īsā ne unheṅ kisī ko bhī yih bāt batāne se manā kiyā.

Īsā Apnī Maut kā Zikr Kartā Hai

[31]Phir Īsā unheṅ tālīm dene lagā, “Lāzim hai ki Ibn-e-Ādam bahut dukh uṭhā kar buzurgoṅ, rāhnumā imāmoṅ aur sharīat ke ulamā se radd kiyā jāe. Use qatl bhī kiyā jāegā, lekin wuh tīsre din jī uṭhegā.” [32]Us ne unheṅ yih bāt sāf sāf batāī. Is par Patras use ek taraf le jā kar samjhāne lagā. [33]Īsā muṛ kar shāgirdoṅ kī taraf deḳhne lagā. Us ne Patras ko ḍānṭā, “Shaitān, mere sāmne se haṭ jā! Tū Allāh kī soch nahīṅ rakhtā balki insān kī.”

[34]Phir us ne shāgirdoṅ ke alāwā hujūm ko bhī apne pās bulāyā. Us ne kahā, “Jo mere pīchhe ānā chāhe wuh apne āp kā inkār kare aur apnī salīb uṭhā kar mere pīchhe ho le. [35]Kyoṅki jo apnī jān ko bachāe rakhnā chāhe wuh use kho degā. Lekin jo merī aur Allāh kī ḳhushḳhabrī kī ḳhātir apnī jān kho de wuhī use bachāegā. [36]Kyā fāydā hai agar kisī ko pūrī duniyā hāsil ho jāe, lekin wuh apnī jān se mahrūm ho jāe? [37]Insān apnī jān ke badle kyā de saktā hai? [38]Jo bhī is zināḳār aur gunāhālūdā nasl ke sāmne mere aur merī bātoṅ ke sabab se sharmāe us se Ibn-e-Ādam bhī us waqt sharmāegā jab wuh apne Bāp ke jalāl meṅ muqaddas farishtoṅ ke sāth āegā.”

9 Īsā ne unheṅ yih bhī batāyā, “Maiṅ tum ko sach batātā hūṅ, yahāṅ kuchh aise log khaṛe haiṅ jo marne se pahle hī Allāh kī bādshāhī ko qudrat ke sāth āte hue dekheṅge.”

Pahāṛ par Īsā kī Sūrat Badal Jātī Hai

[2]Chhih din ke bād Īsā sirf Patras, Yāqūb aur Yūhannā ko apne sāth le kar ūṅche pahāṛ par chaṛh gayā. Wahāṅ us kī shakl-o-sūrat un ke sāmne badal gaī. [3]Us ke kapṛe chamakne lage aur nihāyat safed ho gae. Duniyā meṅ koī bhī dhobī kapṛe itne safed nahīṅ kar saktā.

[4]Phir Iliyās aur Mūsā zāhir hue aur
Īsā se bāt karne lage. [5]Patras bol
uṭhā, “Ustād, kitnī achchhī bāt hai
ki ham yahāṅ haiṅ. Āeṅ, ham tīn
jhoṅpṛiyāṅ banāeṅ, ek āp ke lie, ek
Mūsā ke lie aur ek Iliyās ke lie.” [6]Us
ne yih is lie kahā ki tīnoṅ shāgird
sahme hue the aur wuh nahīṅ jāntā
thā ki kyā kahe.

[7]Is par ek bādal ā kar un par
chhā gayā aur bādal meṅ se ek āwāz
sunāī dī, “Yih merā pyārā Farzand
hai. Is kī suno.” [8]Achānak Mūsā
aur Iliyās ġhāyb ho gae. Shāgirdoṅ
ne chāroṅ taraf dekhā, lekin sirf Īsā
nazar āyā.

[9]Wuh pahāṛ se utarne lage to Īsā
ne unheṅ hukm diyā, “Jo kuchh
tum ne dekhā hai use us waqt tak
kisī ko na batānā jab tak ki Ibn-e-
Ādam murdoṅ meṅ se jī na uṭhe.”

[10]Chunāṅche unhoṅ ne yih bāt
apne tak mahdūd rakhī. Lekin wuh
kaī bār āpas meṅ bahs karne lage
ki murdoṅ meṅ se jī uṭhne se kyā
murād ho saktī hai. [11]Phir unhoṅ
ne us se pūchhā, “Sharīat ke ulamā
kyoṅ kahte haiṅ ki Masīh kī āmad
se pahle Iliyās kā ānā zarūrī hai?”

[12]Īsā ne jawāb diyā, “Iliyās
to zarūr pahle sab kuchh bahāl
karne ke lie āegā. Lekin kalām-
e-muqaddas meṅ Ibn-e-Ādam ke
bāre meṅ yih kyoṅ likhā hai ki
use bahut dukh uṭhānā aur haqīr
samjhā jānā hai? [13]Lekin maiṅ tum
ko batātā hūṅ, Iliyās to ā chukā hai
aur unhoṅ ne us ke sāth jo chāhā
kiyā. Yih bhī kalām-e-muqaddas ke
mutābiq hī huā hai.”

Īsā Laṛke meṅ se Badrūh Nikāltā Hai

[14]Jab wuh bāqī shāgirdoṅ ke pās
wāpas pahuṅche to unhoṅ ne
dekhā ki un ke gird ek baṛā hujūm
jamā hai aur sharīat ke kuchh
ulamā un ke sāth bahs kar rahe
haiṅ. [15]Īsā ko deḳhte hī logoṅ ne
baṛī bechainī se us kī taraf dauṛ kar
use salām kiyā. [16]Us ne shāgirdoṅ
se sawāl kiyā, “Tum un ke sāth kis
ke bāre meṅ bahs kar rahe ho?”

[17]Hujūm meṅ se ek ādmī ne
jawāb diyā, “Ustād, maiṅ apne beṭe
ko āp ke pās lāyā thā. Wuh aisī
badrūh ke qabze meṅ hai jo use
bolne nahīṅ detī. [18]Aur jab bhī wuh
us par ġhālib ātī hai wuh use zamīn
par paṭak detī hai. Beṭe ke muṅh
se jhāg nikalne lagtā aur wuh dāṅt
pīsne lagtā hai. Phir us kā jism akaṛ
jātā hai. Maiṅ ne āp ke shāgirdoṅ se

kahā to thā ki wuh badrūh ko nikāl deṅ, lekin wuh na nikāl sake.”

19 Īsā ne un se kahā, “Īmān se ḳhālī nasl! Maiṅ kab tak tumhāre sāth rahūṅ, kab tak tumheṅ bardāsht karūṅ? Laṛke ko mere pās le āo.” 20 Wuh use Īsā ke pās le āe.

Īsā ko deḳhte hī badrūh laṛke ko jhanjhoṛne lagī. Wuh zamīn par gir gayā aur idhar-udhar luṛhakte hue muṅh se jhāg nikālne lagā. 21 Īsā ne bāp se pūchhā, “Is ke sāth kab se aisā ho rahā hai?”

Us ne jawāb diyā, “Bachpan se. 22 Bahut dafā us ne ise halāk karne kī ḳhātir āg yā pānī meṅ girāyā hai. Agar āp kuchh kar sakte haiṅ to tars khā kar hamārī madad kareṅ.”

23 Īsā ne pūchhā, “Kyā matlab, ‘Agar āp kuchh kar sakte haiṅ’? Jo īmān rakhtā hai us ke lie sab kuchh mumkin hai.”

24 Laṛke kā bāp fauran chillā uṭhā, “Maiṅ īmān rakhtā hūṅ. Merī be’etiqādī kā ilāj kareṅ.”

25 Īsā ne dekhā ki bahut-se log dauṛ dauṛ kar deḳhne ā rahe haiṅ, is lie us ne nāpāk rūh ko ḍānṭā, “Ai gūṅgī aur bahrī badrūh, maiṅ tujhe hukm detā hūṅ ki is meṅ se nikal jā. Kabhī bhī is meṅ dubārā dāḳhil na honā!”

26 Is par badrūh chīḳh uṭhī aur laṛke ko shiddat se jhanjhoṛ kar nikal gaī. Laṛkā lāsh kī tarah zamīn par paṛā rahā, is lie sab ne kahā, “Wuh mar gayā hai.” 27 Lekin Īsā ne us kā hāth pakaṛ kar uṭhne meṅ us kī madad kī aur wuh khaṛā ho gayā.

28 Bād meṅ jab Īsā kisī ghar meṅ jā kar apne shāgirdoṅ ke sāth akelā thā to unhoṅ ne us se pūchhā, “Ham badrūh ko kyoṅ na nikāl sake?”

29 Us ne jawāb diyā, “Is qism kī badrūh sirf duā se nikālī jā saktī hai.”

Īsā Dūsrī Dafā Apnī Maut kā Zikr Kartā Hai

30 Wahāṅ se nikal kar wuh Galīl meṅ se guzare. Īsā nahīṅ chāhtā thā ki kisī ko patā chale ki wuh kahāṅ hai, 31 kyoṅki wuh apne shāgirdoṅ ko tālīm de rahā thā. Us ne un se kahā, “Ibn-e-Ādam ko ādmiyoṅ ke hawāle kar diyā jāegā. Wuh use qatl kareṅge, lekin tīn din ke bād wuh jī uṭhegā.”

32 Lekin shāgird is kā matlab na samjhe aur wuh Īsā se is ke bāre meṅ pūchhne se ḍarte bhī the.

Kaun Sab se Baṛā Hai?

33 Chalte chalte wuh Kafarnahūm
pahuṅche. Jab wuh kisī ghar meṅ
the to Īsā ne shāgirdoṅ se sawāl
kiyā, “Rāste meṅ tum kis bāt par
bahs kar rahe the?”
34 Lekin wuh ḳhāmosh rahe,
kyoṅki wuh rāste meṅ is par bahs
kar rahe the ki ham meṅ se baṛā
kaun hai? 35 Īsā baiṭh gayā aur
bārah shāgirdoṅ ko bulā kar kahā,
“Jo awwal honā chāhtā hai wuh
sab se āḳhir meṅ āe aur sab kā
ḳhādim ho.” 36 Phir us ne ek chhoṭe
bachche ko le kar un ke darmiyān
khaṛā kiyā. Use gale lagā kar us ne
un se kahā, 37 “Jo mere nām meṅ
in bachchoṅ meṅ se kisī ko qabūl
kartā hai wuh mujhe hī qabūl kartā
hai. Aur jo mujhe qabūl kartā hai
wuh mujhe nahīṅ balki use qabūl
kartā hai jis ne mujhe bhejā hai.”

Jo Hamāre ḳhilāf Nahīṅ Wuh Hamāre Haq meṅ Hai

38 Yūhannā bol uṭhā, “Ustād, ham
ne ek shaḳhs ko dekhā jo āp kā
nām le kar badrūheṅ nikāl rahā
thā. Ham ne use manā kiyā, kyoṅki
wuh hamārī pairawī nahīṅ kartā.”
39 Lekin Īsā ne kahā, “Use manā
na karnā. Jo bhī mere nām meṅ
mojizā kare wuh agle lamhe mere
bāre meṅ burī bāteṅ nahīṅ kah
sakegā. 40 Kyoṅki jo hamāre ḳhilāf
nahīṅ wuh hamāre haq meṅ hai.
41 Maiṅ tum ko sach batātā hūṅ, jo
bhī tumheṅ is wajah se pānī kā glās
pilāe ki tum Masīh ke pairokār ho
use zarūr ajr milegā.

Āzmāisheṅ

42 Aur jo koī mujh par īmān rakhne
wāle in chhoṭoṅ meṅ se kisī ko
gunāh karne par uksāe us ke
lie behtar hai ki us ke gale meṅ
baṛī chakkī kā pāṭ bāndh kar use
samundar meṅ phaiṅk diyā jāe.
43-44 Agar terā hāth tujhe gunāh
karne par uksāe to use kāṭ ḍālnā.
Is se pahle ki tū do hāthoṅ samet
jahannum kī kabhī na bujhne wālī
āg meṅ chalā jāe [yānī wahāṅ jahāṅ
logoṅ ko khāne wāle kīṛe kabhī
nahīṅ marte aur āg kabhī nahīṅ
bujhtī] behtar yih hai ki tū ek hāth
se mahrūm ho kar abadī zindagī
meṅ dāḳhil ho. 45-46 Agar terā pāṅw
tujhe gunāh karne par uksāe to
use kāṭ ḍālnā. Is se pahle ki tujhe
do pāṅwoṅ samet jahannum meṅ

phaiṅkā jāe [jahāṅ logoṅ ko khāne
wāle kīṛe kabhī nahīṅ marte aur
āg kabhī nahīṅ bujhtī] behtar yih
hai ki tū ek pāṅw se mahrūm ho
kar abadī zindagī meṅ dāḳhil ho.
47-48 Aur agar terī āṅkh tujhe gunāh
karne par uksāe to use nikāl denā.
Is se pahle ki tujhe do āṅkhoṅ
samet jahannum meṅ phaiṅkā jāe
jahāṅ logoṅ ko khāne wāle kīṛe
kabhī nahīṅ marte aur āg kabhī
nahīṅ bujhtī behtar yih hai ki tū
ek āṅkh se mahrūm ho kar Allāh kī
bādshāhī meṅ dāḳhil ho.

49 Kyoṅki har ek ko āg se namkīn
kiyā jāegā [aur har ek qurbānī
namak se namkīn kī jāegī].

50 Namak achchhī chīz hai. Lekin
agar us kā zāyqā jātā rahe to use
kyoṅkar dubārā namkīn kiyā jā
saktā hai? Apne darmiyān namak
kī khūbiyāṅ barqarār rakho aur
sulah-salāmatī se ek dūsre ke sāth
zindagī guzāro."

Talāq ke bāre meṅ Tālīm

10 Phir Īsā us jagah ko chhoṛ
kar Yahūdiyā ke ilāqe meṅ
aur Dariyā-e-Yardan ke pār chalā
gayā. Wahāṅ bhī hujūm jamā ho
gayā. Us ne unheṅ māmūl ke
mutābiq tālīm dī.

2 Kuchh Farīsī āe aur use
phaṅsāne kī ġharz se sawāl kiyā,
"Kyā jāyz hai ki mard apnī bīwī ko
talāq de?"

3 Īsā ne un se pūchhā, "Mūsā ne
sharīat meṅ tum ko kyā hidāyat kī
hai?"

4 Unhoṅ ne kahā, "Us ne ijāzat dī
hai ki ādmī talāqnāmā likh kar bīwī
ko ruḳhsat kar de."

5 Īsā ne jawāb diyā, "Mūsā ne
tumhārī saḳhtdilī kī wajah se
tumhāre lie yih hukm likhā thā.
6 Lekin ibtidā meṅ aisā nahīṅ thā.
Duniyā kī taḳhlīq ke waqt Allāh ne
unheṅ mard aur aurat banāyā. 7 'Is
lie mard apne māṅ-bāp ko chhoṛ
kar apnī bīwī ke sāth paiwast ho
jātā hai. 8 Wuh donoṅ ek ho jāte
haiṅ.' Yoṅ wuh kalām-e-muqaddas
ke mutābiq do nahīṅ rahte balki ek
ho jāte haiṅ. 9 To jise Allāh ne ḳhud
joṛā hai use insān judā na kare."

10 Kisī ghar meṅ ā kar shāgirdoṅ
ne yih bāt dubārā chheṛ kar Īsā se
mazīd dariyāft kiyā. 11 Us ne unheṅ
batāyā, "Jo apnī bīwī ko talāq de kar
kisī aur se shādī kare wuh us ke sāth
zinā kartā hai. 12 Aur jo aurat apne

ḳhāwind ko talāq de kar kisī aur se
shādī kare wuh bhī zinā kartī hai.”

Īsā Chhoṭe Bachchoṅ ko Barkat Detā Hai

13 Ek din log apne chhoṭe bachchoṅ
ko Īsā ke pās lāe tāki wuh unheṅ
chhue. Lekin shāgirdoṅ ne un ko
malāmat kī. 14 Yih dekh kar Īsā
nārāz huā. Us ne un se kahā,
“Bachchoṅ ko mere pās āne do aur
unheṅ na roko, kyoṅki Allāh kī
bādshāhī in jaise logoṅ ko hāsil hai.
15 Maiṅ tum ko sach batātā hūṅ, jo
Allāh kī bādshāhī ko bachche kī
tarah qabūl na kare wuh us meṅ
dāḳhil nahīṅ hogā.” 16 Yih kah kar
us ne unheṅ gale lagāyā aur apne
hāth un par rakh kar unheṅ barkat
dī.

Amīr Mushkil se Bādshāhī meṅ Dāḳhil Ho Sakte Haiṅ

17 Jab Īsā rawānā hone lagā to ek
ādmī dauṛ kar us ke pās āyā aur us
ke sāmne ghuṭne ṭek kar pūchhā,
“Nek ustād, maiṅ kyā karūṅ tāki
abadī zindagī mīrās meṅ pāūṅ?”
18 Īsā ne pūchhā, “Tū mujhe nek
kyoṅ kahtā hai? Koī nek nahīṅ
siwāe ek ke aur wuh hai Allāh. 19 Tū
sharīat ke ahkām se to wāqif hai.
Qatl na karnā, zinā na karnā, chorī
na karnā, jhūṭī gawāhī na denā,
dhokā na denā, apne bāp aur apnī
māṅ kī izzat karnā.”
20 Ādmī ne jawāb diyā, “Ustād,
maiṅ ne jawānī se āj tak in tamām
ahkām kī pairawī kī hai.”
21 Īsā ne ġhaur se us kī taraf
dekhā. Us ke dil meṅ us ke lie
pyār ubhar āyā. Wuh bolā, “Ek kām
rah gayā hai. Jā, apnī pūrī jāydād
faroḳht karke paise ġharīboṅ meṅ
taqsīm kar de. Phir tere lie āsmān
par ḳhazānā jamā ho jāegā. Is ke
bād ā kar mere pīchhe ho le.” 22 Yih
sun kar ādmī kā muṅh laṭak gayā
aur wuh māyūs ho kar chalā gayā,
kyoṅki wuh nihāyat daulatmand
thā.
23 Īsā ne apne irdgird dekh kar
shāgirdoṅ se kahā, “Daulatmandoṅ
ke lie Allāh kī bādshāhī meṅ dāḳhil
honā kitnā mushkil hai!”
24 Shāgird us ke yih alfāz sun kar
hairān hue. Lekin Īsā ne dubārā
kahā, “Bachcho! Allāh kī bādshāhī
meṅ dāḳhil honā kitnā mushkil hai.
25 Amīr ke Allāh kī bādshāhī meṅ
dāḳhil hone kī nisbat zyādā āsān
yih hai ki ūṅṭ sūī ke nāke meṅ se
guzar jāe.”

[26]Is par shāgird mazīd hairatzadā
hue aur ek dūsre se kahne lage,
“Phir kis ko najāt mil saktī hai?”
[27]Īsā ne ġhaur se un kī taraf dekh
kar jawāb diyā, “Yih insān ke lie to
nāmumkin hai, lekin Allāh ke lie
nahīṅ. Us ke lie sab kuchh mumkin
hai.”
[28]Phir Patras bol uṭhā, “Ham to
apnā sab kuchh chhoṛ kar āp ke
pīchhe ho lie haiṅ.”
[29]Īsā ne jawāb diyā, “Maiṅ tum
ko sach batātā hūṅ, jis ne bhī
merī aur Allāh kī ḳhushḳhabrī kī
ḳhātir apne ghar, bhāiyoṅ, bahnoṅ,
māṅ, bāp, bachchoṅ yā khetoṅ ko
chhoṛ diyā hai [30]use is zamāne meṅ
īzārasānī ke sāth sāth sau gunā
zyādā ghar, bhāī, bahneṅ, māeṅ,
bachche aur khet mil jāeṅge. Aur
āne wāle zamāne meṅ use abadī
zindagī milegī. [31]Lekin bahut-se
log jo ab awwal haiṅ us waqt āḳhir
hoṅge aur jo ab āḳhir haiṅ wuh
awwal hoṅge.”

Īsā Tīsrī Dafā Apnī Maut kā Zikr Kartā Hai

[32]Ab wuh Yarūshalam kī taraf baṛh
rahe the aur Īsā un ke āge āge
chal rahā thā. Shāgird hairatzadā
the jabki un ke pīchhe chalne wāle
log sahme hue the. Ek aur dafā
bārah shāgirdoṅ ko ek taraf le jā
kar Īsā unheṅ wuh kuchh batāne
lagā jo us ke sāth hone ko thā.
[33]Us ne kahā, “Ham Yarūshalam kī
taraf baṛh rahe haiṅ. Wahāṅ Ibn-
e-Ādam ko rāhnumā imāmoṅ aur
sharīat ke ulamā ke hawāle kar diyā
jāegā. Wuh us par sazā-e-maut kā
fatwā de kar use Ġhairyahūdiyoṅ
ke hawāle kar deṅge, [34]jo us kā
mazāq uṛāeṅge, us par thūkeṅge,
us ko koṛe māreṅge aur use qatl
kareṅge. Lekin tīn din ke bād wuh
jī uṭhegā.”

Yāqūb aur Yūhannā kī Guzārish

[35]Phir Zabdī ke beṭe Yāqūb aur
Yūhannā us ke pās āe. Wuh kahne
lage, “Ustād, āp se ek guzārish hai.”
[36]Us ne pūchhā, “Tum kyā chāhte
ho ki maiṅ tumhāre lie karūṅ?”
[37]Unhoṅ ne jawāb diyā, “Jab āp
apne jalālī taḳht par baiṭheṅge to
ham meṅ se ek ko apne dāeṅ hāth
baiṭhne deṅ aur dūsre ko bāeṅ
hāth.”
[38]Īsā ne kahā, “Tum ko nahīṅ
mālūm ki kyā māṅg rahe ho. Kyā
tum wuh pyālā pī sakte ho jo maiṅ

pīne ko hūṅ yā wuh baptismā le
sakte ho jo maiṅ lene ko hūṅ?”
39Unhoṅ ne jawāb diyā, “Jī, ham
kar sakte haiṅ.” Phir Īsā ne un
se kahā, “Tum zarūr wuh pyālā
piyoge jo maiṅ pīne ko hūṅ aur
wuh baptismā loge jo maiṅ lene
ko hūṅ. 40Lekin yih faislā karnā
merā kām nahīṅ ki kaun mere dāeṅ
hāth baiṭhegā aur kaun bāeṅ hāth.
Allāh ne yih maqām sirf unhīṅ ke
lie taiyār kiyā hai jin ko us ne ḳhud
muqarrar kiyā hai.”
41Jab bāqī das shāgirdoṅ ne yih
sunā to unheṅ Yāqūb aur Yūhannā
par ġhussā āyā. 42Is par Īsā ne un
sab ko bulā kar kahā, “Tum jānte
ho ki qaumoṅ ke hukmrān apnī
riāyā par rob ḍālte haiṅ, aur un ke
baṛe afsar un par apne iḳhtiyār kā
ġhalat istemāl karte haiṅ. 43Lekin
tumhāre darmiyān aisā nahīṅ hai.
Jo tum meṅ baṛā honā chāhe wuh
tumhārā ḳhādim bane 44aur jo tum
meṅ awwal honā chāhe wuh sab
kā ġhulām bane. 45Kyoṅki Ibn-
e-Ādam bhī is lie nahīṅ āyā ki
ḳhidmat le balki is lie ki ḳhidmat
kare aur apnī jān fidyā ke taur par
de kar bahutoṅ ko chhuṛāe.”

Andhe Bartimāī kī Shafā

46Wuh Yarīhū pahuṅch gae. Us
meṅ se guzar kar Īsā shāgirdoṅ
aur ek baṛe hujūm ke sāth bāhar
nikalne lagā. Wahāṅ ek andhā bhīk
māṅgne wālā rāste ke kināre baiṭhā
thā. Us kā nām Bar-timāī (Timāī kā
beṭā) thā. 47Jab us ne sunā ki Īsā
Nāsarī qarīb hī hai to wuh chillāne
lagā, “Īsā Ibn-e-Dāūd, mujh par
rahm kareṅ!”
48Bahut-se logoṅ ne use ḍāṅṭ
kar kahā, “Ḳhāmosh!” Lekin
wuh mazīd ūṅchī āwāz se pukārtā
rahā, “Ibn-e-Dāūd, mujh par rahm
kareṅ!”
49Īsā ruk kar bolā, “Use bulāo.”
Chunāṅche unhoṅ ne use bulā
kar kahā, “Hauslā rakh. Uṭh, wuh
tujhe bulā rahā hai.”
50Bartimāī ne apnī chādar zamīn
par phaiṅk dī aur uchhal kar Īsā ke
pās āyā.
51Īsā ne pūchhā, “Tū kyā chāhtā
hai ki maiṅ tere lie karūṅ?”
Us ne jawāb diyā, “Ustād, yih ki
maiṅ dekh sakūṅ.”
52Īsā ne kahā, “Jā, tere īmān ne
tujhe bachā liyā hai.”

Jyoṅ hī Īsā ne yih kahā andhe kī āṅkheṅ bahāl ho gaīṅ aur wuh Īsā ke pīchhe chalne lagā.

Yarūshalam meṅ Īsā kā Purjosh Istaqbāl

11 Wuh Yarūshalam ke qarīb Bait-fage aur Bait-aniyāh pahuṅchne lage. Yih gāṅw Zaitūn ke pahāṛ par wāqe the. Īsā ne apne shāgirdoṅ meṅ se do ko bhejā
2 aur kahā, "Sāmne wāle gāṅw meṅ jāo. Wahāṅ tum ek jawān gadhā dekhoge. Wuh bandhā huā hogā aur ab tak koī bhī us par sawār nahīṅ huā hai. Use khol kar yahāṅ le āo. 3 Agar koī pūchhe ki yih kyā kar rahe ho to use batā denā, 'Ḳhudāwand ko is kī zarūrat hai. Wuh jald hī ise wāpas bhej deṅge.'"

4 Donoṅ shāgird wahāṅ gae to ek jawān gadhā dekhā jo bāhar galī meṅ kisī darwāze ke sāth bandhā huā thā. Jab wuh us kī rassī kholne lage 5 to wahāṅ khaṛe kuchh logoṅ ne pūchhā, "Tum yih kyā kar rahe ho? Jawān gadhe ko kyoṅ khol rahe ho?"

6 Unhoṅ ne jawāb meṅ wuh kuchh batā diyā jo Īsā ne unheṅ kahā thā. Is par logoṅ ne unheṅ kholne diyā. 7 Wuh jawān gadhe ko Īsā ke pās le āe aur apne kapṛe us par rakh die. Phir Īsā us par sawār huā. 8 Jab wuh chal paṛā to bahut-se logoṅ ne us ke āge āge rāste meṅ apne kapṛe bichhā die. Bāz ne harī shāḳheṅ bhī us ke āge bichhā dīṅ jo unhoṅ ne khetoṅ ke daraḳhtoṅ se kāṭ lī thīṅ. 9 Log Īsā ke āge aur pīchhe chal rahe the aur chillā chillā kar nāre lagā rahe the,

"Hoshānā![a]

Mubārak hai wuh jo Rab ke nām se ātā hai. 10 Mubārak hai hamāre bāp Dāūd kī bādshāhī jo ā rahī hai.

Āsmān kī bulandiyoṅ par hoshānā."

11 Yoṅ Īsā Yarūshalam meṅ dāḳhil huā. Wuh Baitul-muqaddas meṅ gayā aur apne irdgird nazar dauṛā kar sab kuchh deḳhne ke bād chalā gayā. Chūṅki shām kā pichhlā waqt thā is lie wuh bārah shāgirdoṅ samet shahr se nikal kar Bait-aniyāh wāpas gayā.

---

[a] Hoshānā (Ibrānī: Mehrbānī karke hameṅ bachā). Yahāṅ is meṅ hamd-o-sanā kā unsur bhī pāyā jātā hai.

Anjīr ke Daraḳht par Lānat

12 Agle din jab wuh Bait-aniyāh se
nikal rahe the to Īsā ko bhūk lagī.
13 Us ne kuchh fāsile par anjīr kā
ek daraḳht dekhā jis par patte the.
Is lie wuh yih deḳhne ke lie us ke
pās gayā ki āyā koī phal lagā hai
yā nahīṅ. Lekin jab wuh wahāṅ
pahuṅchā to dekhā ki patte hī patte
haiṅ. Wajah yih thī ki anjīr kā
mausam nahīṅ thā. 14 Is par Īsā ne
daraḳht se kahā, "Ab se hameshā
tak tujh se phal khāyā na jā sake!"
Us ke shāgirdoṅ ne us kī yih bāt sun
lī.

Īsā Baitul-muqaddas meṅ Jātā Hai

15 Wuh Yarūshalam pahuṅch gae.
Aur Īsā Baitul-muqaddas meṅ jā
kar unheṅ nikālne lagā jo wahāṅ
qurbāniyoṅ ke lie darkār chīzoṅ kī
ḳharīd-o-faroḳht kar rahe the. Us
ne sikkoṅ kā tabādalā karne wāloṅ
kī mezeṅ aur kabūtar bechne
wāloṅ kī kursiyāṅ ulaṭ dīṅ 16 aur jo
tijāratī māl le kar Baitul-muqaddas
ke sahnoṅ meṅ se guzar rahe the
unheṅ rok liyā. 17 Tālīm de kar us
ne kahā, "Kyā kalām-e-muqaddas
meṅ nahīṅ likhā hai, 'Merā ghar
tamām qaumoṅ ke lie duā kā
ghar kahlāegā'? Lekin tum ne use
ḍākuoṅ ke aḍḍe meṅ badal diyā
hai."

18 Rāhnumā imāmoṅ aur sharīat
ke ulamā ne jab yih sunā to use
qatl karne kā mauqā ḍhūṅḍne lage.
Kyoṅki wuh us se ḍarte the is lie ki
pūrā hujūm us kī tālīm se nihāyat
hairān thā.

19 Jab shām huī to Īsā aur us ke
shāgird shahr se nikal gae.

Anjīr ke Daraḳht se Sabaq

20 Agle din wuh subah-sawere anjīr
ke us daraḳht ke pās se guzare jis
par Īsā ne lānat bhejī thī. Jab unhoṅ
ne us par ġhaur kiyā to mālūm huā
ki wuh jaṛoṅ tak sūkh gayā hai.
21 Tab Patras ko wuh bāt yād āī jo Īsā
ne kal anjīr ke daraḳht se kī thī. Us
ne kahā, "Ustād, yih dekheṅ! Anjīr
ke jis daraḳht par āp ne lānat bhejī
thī wuh sūkh gayā hai."

22 Īsā ne jawāb diyā, "Allāh par
īmān rakho. 23 Maiṅ tum ko sach
batātā hūṅ ki agar koī is pahāṛ se
kahe, 'Uṭh, apne āp ko samundar
meṅ girā de' to yih ho jāegā. Shart
sirf yih hai ki wuh shak na kare
balki īmān rakhe ki jo kuchh us ne
kahā hai wuh us ke lie ho jāegā.

[24]Is lie maiṅ tum ko batātā hūṅ, jab
bhī tum duā karke kuchh māṅgte
ho to īmān rakho ki tum ko mil
gayā hai. Phir wuh tumheṅ zarūr
mil jāegā. [25]Aur jab tum khaṛe ho
kar duā karte ho to agar tumheṅ
kisī se shikāyat ho to pahle use
muāf karo tāki āsmān par tumhārā
Bāp bhī tumhāre gunāhoṅ ko muāf
kare. [26][Aur agar tum muāf na karo
to tumhārā āsmānī Bāp tumhāre
gunāh bhī muāf nahīṅ karegā.]"

Kis ne Īsā ko Iḳhtiyār Diyā?

[27]Wuh ek aur dafā Yarūshalam
pahuṅch gae. Aur jab Īsā Baitul-
muqaddas meṅ phir rahā thā to
rāhnumā imām, sharīat ke ulamā
aur buzurg us ke pās āe. [28]Unhoṅ
ne pūchhā, "Āp yih sab kuchh kis
iḳhtiyār se kar rahe haiṅ? Kis ne āp
ko yih karne kā iḳhtiyār diyā hai?"
[29]Īsā ne jawāb diyā, "Merā bhī
tum se ek sawāl hai. Is kā jawāb
do to phir tum ko batā dūṅgā ki
maiṅ yih kis iḳhtiyār se kar rahā
hūṅ. [30]Mujhe batāo, kyā Yahyā kā
baptismā āsmānī thā yā insānī?"
[31]Wuh āpas meṅ bahs karne lage,
"Agar ham kaheṅ 'Āsmānī' to wuh
pūchhegā, 'To phir tum us par
īmān kyoṅ na lāe?' [32]Lekin ham
kaise kah sakte haiṅ ki wuh insānī
thā?" Wajah yih thī ki wuh ām
logoṅ se ḍarte the, kyoṅki sab
mānte the ki Yahyā wāqaī nabī thā.
[33]Chunāṅche unhoṅ ne jawāb diyā,
"Ham nahīṅ jānte."
Īsā ne kahā, "To phir maiṅ bhī
tum ko nahīṅ batātā ki maiṅ yih sab
kuchh kis iḳhtiyār se kar rahā hūṅ."

Angūr ke Bāġh ke Muzāreoṅ kī Baġhāwat

12 Phir wuh tamsīloṅ meṅ un
se bāt karne lagā. "Kisī
ādmī ne angūr kā ek bāġh lagāyā.
Us ne us kī chārdīwārī banāī,
angūroṅ kā ras nikālne ke lie ek
gaṛhe kī khudāī kī aur pahredāroṅ
ke lie burj tāmīr kiyā. Phir wuh use
muzāreoṅ ke sapurd karke bairūn-
e-mulk chalā gayā. [2]Jab angūr
pak gae to us ne apne naukar ko
muzāreoṅ ke pās bhej diyā tāki wuh
un se mālik kā hissā wasūl kare.
[3]Lekin muzāreoṅ ne use pakaṛ kar
us kī piṭāī kī aur use ḳhālī hāth
lauṭā diyā. [4]Phir mālik ne ek aur
naukar ko bhej diyā. Lekin unhoṅ
ne us kī bhī be'izzatī karke us kā
sar phoṛ diyā. [5]Jab mālik ne tīsre

naukar ko bhejā to unhoṅ ne use
mār ḍālā. Yoṅ us ne kaī ek ko
bhejā. Bāz ko unhoṅ ne mārā-pīṭā,
bāz ko qatl kiyā. [6]Āḵhirkār sirf ek
bāqī rah gayā thā. Wuh thā us kā
pyārā beṭā. Ab us ne use bhej kar
kahā, 'Āḵhir mere beṭe kā to lihāz
kareṅge.' [7]Lekin muzāre ek dūsre
se kahne lage, 'Yih zamīn kā wāris
hai. Āo ham ise mār ḍāleṅ to phir
is kī mīrās hamārī hī hogī.' [8]Unhoṅ
ne use pakaṛ kar qatl kiyā aur bāġh
se bāhar phaiṅk diyā.

[9]Ab batāo, bāġh kā mālik kyā
karegā? Wuh jā kar muzāreoṅ ko
halāk karegā aur bāġh ko dūsroṅ
ke sapurd kar degā. [10]Kyā tum ne
kalām-e-muqaddas kā yih hawālā
nahīṅ paṛhā,

'Jis patthar ko makān banāne
wāloṅ ne radd kiyā
wuh kone kā buniyādī patthar
ban gayā.
[11]Yih Rab ne kiyā
aur deḵhne meṅ kitnā hairat-
angez hai.'"

[12]Is par dīnī rāhnumāoṅ ne Īsā ko
giriftār karne kī koshish kī, kyoṅki
wuh samajh gae the ki tamsīl meṅ
bayānshudā muzāre ham hī haiṅ.
Lekin wuh hujūm se ḍarte the, is lie
wuh use chhoṛ kar chale gae.

Kyā Ṭaiks Denā Jāyz Hai?

[13]Bād meṅ unhoṅ ne kuchh
Farīsiyoṅ aur Herodes ke
pairokāroṅ ko us ke pās bhej diyā
tāki wuh use koī aisī bāt karne
par ubhāreṅ jis se use pakaṛā jā
sake. [14]Wuh us ke pās ā kar kahne
lage, "Ustād, ham jānte haiṅ ki
āp sachche haiṅ aur kisī kī parwā
nahīṅ karte. Āp jānibdār nahīṅ
hote balki diyānatdārī se Allāh kī
rāh kī tālīm dete haiṅ. Ab hameṅ
batāeṅ ki kyā Romī shahanshāh ko
ṭaiks denā jāyz hai yā nājāyz? Kyā
ham adā kareṅ yā na kareṅ?"

[15]Lekin Īsā ne un kī riyākārī
jān kar un se kahā, "Mujhe kyoṅ
phaṅsānā chāhte ho? Chāṅdī kā ek
Romī sikkā mere pās le āo."

[16]Wuh ek sikkā us ke pās le āe to
us ne pūchhā, "Kis kī sūrat aur nām
is par kandā hai?" Unhoṅ ne jawāb
diyā, "Shahanshāh kā."

[17]Us ne kahā, "To jo shahanshāh
kā hai shahanshāh ko do aur jo
Allāh kā hai Allāh ko." Us kā yih
jawāb sun kar unhoṅ ne baṛā tājjub
kiyā.

Kyā Ham Jī Uṭheṅge?

18 Phir kuchh Sadūqī Īsā ke pās
āe. Sadūqī nahīṅ mānte ki roz-e-
qiyāmat murde jī uṭheṅge. Unhoṅ
ne Īsā se ek sawāl kiyā, 19 "Ustād,
Mūsā ne hameṅ hukm diyā ki agar
koī shādīshudā ādmī beaulād mar
jāe aur us kā bhāī ho to bhāī kā
farz hai ki wuh bewā se shādī karke
apne bhāī ke lie aulād paidā kare.
20 Ab farz kareṅ ki sāt bhāī the.
Pahle ne shādī kī, lekin beaulād
faut huā. 21 Is par dūsre ne us se
shādī kī, lekin wuh bhī beaulād mar
gayā. Phir tīsre bhāī ne us se shādī
kī. 22 Yih silsilā sātweṅ bhāī tak
jārī rahā. Yake bād dīgare har bhāī
bewā se shādī karne ke bād mar
gayā. Āḳhir meṅ bewā bhī faut ho
gaī. 23 Ab batāeṅ ki qiyāmat ke din
wuh kis kī bīwī hogī? Kyoṅki sāt ke
sāt bhāiyoṅ ne us se shādī kī thī."

24 Īsā ne jawāb diyā, "Tum is lie
ġhaltī par ho ki na tum kalām-e-
muqaddas se wāqif ho, na Allāh kī
qudrat se. 25 Kyoṅki jab murde jī
uṭheṅge to na wuh shādī kareṅge
na un kī shādī karāī jāegī balki wuh
āsmān par farishtoṅ kī mānind
hoṅge. 26 Rahī yih bāt ki murde
jī uṭheṅge. Kyā tum ne Mūsā kī
kitāb meṅ nahīṅ paṛhā ki Allāh jaltī
huī jhāṛī meṅ se kis tarah Mūsā se
hamkalām huā? Us ne farmāyā,
'Maiṅ Ibrāhīm kā Ḳhudā, Is'hāq kā
Ḳhudā aur Yāqūb kā Ḳhudā hūṅ,'
hālāṅki us waqt tīnoṅ kāfī arse se
mar chuke the. 27 Is kā matlab
hai ki yih haqīqat meṅ zindā haiṅ,
kyoṅki Allāh murdoṅ kā nahīṅ,
balki zindoṅ kā Ḳhudā hai. Tum se
baṛī ġhaltī huī hai."

Awwal Hukm

28 Itne meṅ sharīat kā ek ālim un ke
pās āyā. Us ne unheṅ bahs karte
hue sunā thā aur jān liyā ki Īsā ne
achchhā jawāb diyā, is lie us ne
pūchhā, "Tamām ahkām meṅ se
kaun-sā hukm sab se aham hai?"

29 Īsā ne jawāb diyā, "Awwal
hukm yih hai: 'Sun ai Isrāīl! Rab
hamārā Ḳhudā ek hī Rab hai. 30 Rab
apne Ḳhudā se apne pūre dil, apnī
pūrī jān, apne pūre zahan aur apnī
pūrī tāqat se pyār karnā.' 31 Dūsrā
hukm yih hai: 'Apne paṛosī se waisī
muhabbat rakhnā jaisī tū apne āp
se rakhtā hai.' Dīgar koī bhī hukm
in do ahkām se aham nahīṅ hai."

32 Us ālim ne kahā, "Shābāsh,
ustād! Āp ne sach kahā hai ki

Allāh sirf ek hī hai aur us ke siwā
koī aur nahīṅ hai. [33]Hameṅ use
apne pūre dil, apne pūre zahan
aur apnī pūrī tāqat se pyār karnā
chāhie aur sāth sāth apne paṛosī
se waisī muhabbat rakhnī chāhie
jaisī apne āp se rakhte haiṅ. Yih
do ahkām bhasm hone wālī tamām
qurbāniyoṅ aur dīgar nazaroṅ se
zyādā ahmiyat rakhte haiṅ."

[34]Jab Īsā ne us kā yih jawāb sunā
to us se kahā, "Tū Allāh kī bādshāhī
se dūr nahīṅ hai." Is ke bād kisī ne
bhī us se sawāl pūchhne kī jurrat na
kī.

Masīh ke bāre meṅ Sawāl

[35]Jab Īsā Baitul-muqaddas meṅ
tālīm de rahā thā to us ne pūchhā,
"Sharīat ke ulamā kyoṅ dāwā karte
haiṅ ki Masīh Dāūd kā farzand hai?
[36]Kyoṅki Dāūd ne to ḳhud Rūhul-
quds kī mārifat yih farmāyā,

'Rab ne mere Rab se kahā,
mere dahne hāth baiṭh,
jab tak maiṅ tere dushmanoṅ ko
tere pāṅwoṅ ke nīche na kar dūṅ.'

[37]Dāūd to ḳhud Masīh ko Rab
kahtā hai. To phir wuh kis tarah
Dāūd kā farzand ho saktā hai?"

Sharīat ke Ulamā se Ḳhabardār Rahnā

Ek baṛā hujūm maze se Īsā kī
bāteṅ sun rahā thā. [38]Unheṅ tālīm
dete waqt us ne kahā, "Ulamā
se ḳhabardār raho! Kyoṅki wuh
shāndār choġhe pahan kar idhar-
udhar phirnā pasand karte haiṅ.
Jab log bāzāroṅ meṅ salām karke
un kī izzat karte haiṅ to phir wuh
ḳhush ho jāte haiṅ. [39]Un kī bas ek
hī ḳhāhish hotī hai ki ibādatḳhānoṅ
aur ziyāfatoṅ meṅ izzat kī kursiyoṅ
par baiṭh jāeṅ. [40]Yih log bewāoṅ
ke ghar haṛap kar jāte aur sāth sāth
dikhāwe ke lie lambī lambī duāeṅ
māṅgte haiṅ. Aise logoṅ ko nihāyat
saḳht sazā milegī."

Bewā kā Chandā

[41]Īsā Baitul-muqaddas ke chande
ke baks ke muqābil baiṭh gayā aur
hujūm ko hadiye ḍālte hue deḳhne
lagā. Kaī amīr baṛī baṛī raqmeṅ
ḍāl rahe the. [42]Phir ek ġharīb bewā
bhī wahāṅ se guzarī jis ne us meṅ
tāṅbe ke do māmūlī-se sikke ḍāl
die. [43]Īsā ne shāgirdoṅ ko apne
pās bulā kar kahā, "Maiṅ tum ko
sach batātā hūṅ ki is ġharīb bewā
ne tamām logoṅ kī nisbat zyādā

ḍālā hai. 44Kyoṅki in sab ne apnī
daulat kī kasrat se de diyā jabki us
ne zarūratmand hone ke bāwujūd
bhī apne guzāre ke sāre paise de die
haiṅ.”

Baitul-muqaddas par Āne Wālī Tabāhī

13 Us din jab Īsā Baitul-
muqaddas se nikal rahā
thā to us ke shāgirdoṅ ne kahā,
“Ustād, dekheṅ kitne shāndār
patthar aur imārateṅ haiṅ!”
2Īsā ne jawāb diyā, “Kyā tum ko
yih baṛī baṛī imārateṅ nazar ātī
haiṅ? Patthar par patthar nahīṅ
rahegā. Sab kuchh ḍhā diyā jāegā.”

Musībatoṅ aur Īzārasānī kī Peshgoī

3Bād meṅ Īsā Zaitūn ke pahāṛ par
Baitul-muqaddas ke muqābil baiṭh
gayā. Patras, Yāqūb, Yūhannā aur
Andriyās akele us ke pās āe. Unhoṅ
ne kahā, 4“Hameṅ zarā batāeṅ, yih
kab hogā? Kyā kyā nazar āegā jis se
mālūm hogā ki yih ab pūrā hone ko
hai?”
5Īsā ne jawāb diyā, “Ḳhabardār
raho ki koī tumheṅ gumrāh na kar
de. 6Bahut-se log merā nām le kar
āeṅge aur kaheṅge, ‘Maiṅ hī Masīh
hūṅ.’ Yoṅ wuh bahutoṅ ko gumrāh
kar deṅge. 7Jab jangoṅ kī ḳhabreṅ
aur afwāheṅ tum tak pahuṅcheṅgī
to mat ghabrānā. Kyoṅki lāzim hai
ki yih sab kuchh pesh āe. To bhī
abhī āḳhirat nahīṅ hogī. 8Ek qaum
dūsrī ke ḳhilāf uṭh khaṛī hogī aur
ek bādshāhī dūsrī ke ḳhilāf. Jagah
jagah zalzale āeṅge, kāl paṛeṅge.
Lekin yih sirf dard-e-zah kī ibtidā hī
hogī.
9Tum ḳhud ḳhabardār raho.
Tum ko maqāmī adālatoṅ ke
hawāle kar diyā jāegā aur
log Yahūdī ibādatḳhānoṅ meṅ
tumheṅ koṛe lagwāeṅge. Merī
ḳhātir tumheṅ hukmrānoṅ aur
bādshāhoṅ ke sāmne pesh kiyā
jāegā. Yoṅ tum unheṅ merī gawāhī
doge. 10Lāzim hai ki āḳhirat se
pahle Allāh kī ḳhushḳhabrī tamām
aqwām ko sunāī jāe. 11Lekin jab
log tum ko giriftār karke adālat
meṅ pesh kareṅge to yih sochte
sochte pareshān na ho jānā ki
maiṅ kyā kahūṅ. Bas wuhī kuchh
kahnā jo Allāh tumheṅ us waqt
batāegā. Kyoṅki us waqt tum nahīṅ
balki Rūhul-quds bolne wālā hogā.
12Bhāī apne bhāī ko aur bāp apne
bachche ko maut ke hawāle kar

degā. Bachche apne wālidain ke
ḳhilāf khaṛe ho kar unheṅ qatl
karwāeṅge. 13Sab tum se nafrat
kareṅge, is lie ki tum mere pairokār
ho. Lekin jo āḳhir tak qāym rahegā
use najāt milegī.

Baitul-muqaddas kī Behurmatī

14Ek din āegā jab tum wahāṅ jahāṅ
use nahīṅ honā chāhie wuh kuchh
khaṛā dekhoge jo behurmatī aur
tabāhī kā bāis hai." (Qārī is par
dhyān de!) "Us waqt Yahūdiyā ke
rahne wāle bhāg kar pahāṛī ilāqe
meṅ panāh leṅ. 15Jo apne ghar
kī chhat par ho wuh na utre, na
kuchh sāth le jāne ke lie ghar meṅ
dāḳhil ho jāe. 16Jo khet meṅ ho
wuh apnī chādar sāth le jāne ke lie
wāpas na jāe. 17Un ḳhawātīn par
afsos jo un dinoṅ meṅ hāmilā hoṅ
yā apne bachchoṅ ko dūdh pilātī
hoṅ. 18Duā karo ki yih wāqiyā
sardiyoṅ ke mausam meṅ pesh na
āe. 19Kyoṅki un dinoṅ meṅ aisī
musībat hogī ki duniyā kī taḳhlīq se
āj tak deḳhne meṅ na āī hogī. Is
qism kī musībat bād meṅ bhī kabhī
nahīṅ āegī. 20Aur agar Ḳhudāwand
is musībat kā daurāniyā muḳhtasar
na kartā to koī na bachtā. Lekin us
ne apne chune huoṅ kī ḳhātir us kā
daurāniyā muḳhtasar kar diyā hai.
21Us waqt agar koī tum ko batāe,
'Dekho, Masīh yahāṅ hai,' yā 'Wuh
wahāṅ hai' to us kī bāt na mānanā.
22Kyoṅki jhūṭe Masīh aur jhūṭe nabī
uṭh khaṛe hoṅge jo ajīb-o-ġharīb
nishān aur mojize dikhāeṅge tāki
Allāh ke chune hue logoṅ ko ġhalat
rāste par ḍāl deṅ—agar yih mumkin
hotā. 23Is lie ḳhabardār! Maiṅ ne
tum ko pahle hī in sab bātoṅ se
āgāh kar diyā hai.

Ibn-e-Ādam kī Āmad

24Musībat ke un dinoṅ ke bād sūraj
tārīk ho jāegā aur chāṅd kī raushnī
ḳhatm ho jāegī. 25Sitāre āsmān
par se gir paṛeṅge aur āsmān kī
quwwateṅ hilāī jāeṅgī. 26Us waqt
log Ibn-e-Ādam ko baṛī qudrat
aur jalāl ke sāth bādaloṅ meṅ āte
hue dekheṅge. 27Aur wuh apne
farishtoṅ ko bhej degā tāki us ke
chune huoṅ ko chāroṅ taraf se
jamā kareṅ, duniyā ke kone kone se
āsmān kī intahā tak ikaṭṭhā kareṅ.

Anjīr ke Daraḳht se Sabaq

28Anjīr ke daraḳht se sabaq sīkho.
Jyoṅ hī us kī shāḳheṅ narm aur

lachakdār ho jātī haiṅ aur un se koṅpleṅ phūṭ nikaltī haiṅ to tum
ko mālūm ho jātā hai ki garmiyoṅ
kā mausam qarīb ā gayā hai. [29]Isī
tarah jab tum yih wāqiyāt dekhoge
to jān loge ki Ibn-e-Ādam kī āmad
qarīb balki darwāze par hai. [30]Maiṅ
tum ko sach batātā hūṅ, is nasl
ke ḳhatm hone se pahle pahle yih
sab kuchh wāqe hogā. [31]Āsmān-o-
zamīn to jāte raheṅge, lekin merī
bāteṅ hameshā tak qāym raheṅgī.

Kisī ko Bhī Us kī Āmad kā Waqt Mālūm Nahīṅ

[32]Lekin kisī ko bhī ilm nahīṅ ki yih
kis din yā kaun-sī ghaṛī rūnumā
hogā. Āsmān ke farishtoṅ aur
Farzand ko bhī ilm nahīṅ balki sirf
Bāp ko. [33]Chunāṅche ḳhabardār
aur chaukanne raho! Kyoṅki tum
ko nahīṅ mālūm ki yih waqt kab
āegā. [34]Ibn-e-Ādam kī āmad us
ādmī se mutābiqat rakhtī hai jise
kisī safr par jānā thā. Ghar chhoṛte
waqt us ne apne naukaroṅ ko
intazām chalāne kā iḳhtiyār de kar
har ek ko us kī apnī zimmedārī
sauṅp dī. Darbān ko us ne hukm
diyā ki wuh chaukas rahe. [35]Tum
bhī isī tarah chaukas raho, kyoṅki
tum nahīṅ jānte ki ghar kā mālik
kab wāpas āegā, shām ko, ādhī rāt
ko, murġh ke bāṅg dete yā pau
phaṭte waqt. [36]Aisā na ho ki wuh
achānak ā kar tum ko sote pāe.
[37]Yih bāt maiṅ na sirf tum ko balki
sab ko batātā hūṅ, chaukas raho!”

Īsā ke ḳhilāf Mansūbābandiyāṅ

14 Fasah aur Beḳhamīrī Roṭī
kī Īd qarīb ā gaī thī. Sirf do
din rah gae the. Rāhnumā imām
aur sharīat ke ulamā Īsā ko kisī
chālākī se giriftār karke qatl karne
kī talāsh meṅ the. [2]Unhoṅ ne kahā,
“Lekin yih īd ke daurān nahīṅ honā
chāhie, aisā na ho ki awām meṅ
halchal mach jāe.”

Ḳhātūn Īsā par Ḳhushbū Unḍeltī Hai

[3]Itne meṅ Īsā Bait-aniyāh ā kar ek
ādmī ke ghar meṅ dāḳhil huā jo
kisī waqt koṛh kā marīz thā. Us
kā nām Shamāūn thā. Īsā khānā
khāne ke lie baiṭh gayā to ek aurat
āī. Us ke pās ḳhālis jaṭāmāsī ke
nihāyat qīmtī itr kā itrdān thā. Us
kā sar toṛ kar us ne itr Īsā ke sar
par unḍel diyā. [4]Hāzirīn meṅ se
kuchh nārāz hue. “Itnā qīmtī itr

zāe karne kī kyā zarūrat thī? [5]Is kī
qīmat kam az kam chāṅdī ke 300
sikke thī. Agar ise bechā jātā to is ke
paise ġharīboṅ ko die jā sakte the."
Aisī bāteṅ karte hue unhoṅ ne use
jhiṛkā.

[6]Lekin Īsā ne kahā, "Ise chhoṛ
do, tum ise kyoṅ tang kar rahe ho?
Is ne to mere lie ek nek kām kiyā
hai. [7]Ġharīb to hameshā tumhāre
pās raheṅge, aur tum jab bhī chāho
un kī madad kar sakoge. Lekin
maiṅ hameshā tumhāre sāth nahīṅ
rahūṅgā. [8]Jo kuchh wuh kar saktī
thī us ne kiyā hai. Mujh par itr
unḍelne se wuh muqarrarā waqt
se pahle mere badan ko dafnāne
ke lie taiyār kar chukī hai. [9]Maiṅ
tum ko sach batātā hūṅ ki tamām
duniyā meṅ jahāṅ bhī Allāh kī
ḳhushḳhabrī kā elān kiyā jāegā
wahāṅ log is ḳhātūn ko yād karke
wuh kuchh sunāeṅge jo is ne kiyā
hai."

Īsā ko Dushman ke Hawāle Karne kā Mansūbā

[10]Phir Yahūdāh Iskariyotī jo bārah
shāgirdoṅ meṅ se ek thā rāhnumā
imāmoṅ ke pās gayā tāki Īsā ko un
ke hawāle karne kī bāt kare. [11]Us ke
āne kā maqsad sun kar wuh ḳhush
hue aur use paise dene kā wādā
kiyā. Chunāṅche wuh Īsā ko un ke
hawāle karne kā mauqā ḍhūṅḍne
lagā.

Fasah kī Īd ke lie Taiyāriyāṅ

[12]Beḳhamīrī Roṭī kī Īd āī jab log
Fasah ke lele ko qurbān karte the.
Īsā ke shāgirdoṅ ne us se pūchhā,
"Ham kahāṅ āp ke lie Fasah kā
khānā taiyār kareṅ?"

[13]Chunāṅche Īsā ne un meṅ se do
ko yih hidāyat de kar Yarūshalam
bhej diyā ki "Jab tum shahr meṅ
dāḳhil hoge to tumhārī mulāqāt ek
ādmī se hogī jo pānī kā ghaṛā uṭhāe
chal rahā hogā. Us ke pīchhe ho
lenā. [14]Jis ghar meṅ wuh dāḳhil ho
us ke mālik se kahnā, 'Ustād āp se
pūchhte haiṅ ki wuh kamrā kahāṅ
hai jahāṅ maiṅ apne shāgirdoṅ
ke sāth Fasah kā khānā khāūṅ?'
[15]Wuh tumheṅ dūsrī manzil par ek
baṛā aur sajā huā kamrā dikhāegā.
Wuh taiyār hogā. Hamāre lie Fasah
kā khānā wahīṅ taiyār karnā."

[16]Donoṅ chale gae to shahr meṅ
dāḳhil ho kar sab kuchh waisā hī
pāyā jaisā Īsā ne unheṅ batāyā thā.

Phir unhoṅ ne Fasah kā khānā taiyār kiyā.

Ġhaddār Kaun Hai?

17 Shām ke waqt Īsā bārah shāgirdoṅ samet wahāṅ pahuṅch gayā. 18 Jab wuh mez par baiṭhe khānā khā rahe the to us ne kahā, “Maiṅ tum ko sach batātā hūṅ, tum meṅ se ek jo mere sāth khānā khā rahā hai mujhe dushman ke hawāle kar degā.”

19 Shāgird yih sun kar ġhamgīn hue. Bārī bārī unhoṅ ne us se pūchhā, “Maiṅ to nahīṅ hūṅ?”

20 Īsā ne jawāb diyā, “Tum bārah meṅ se ek hai. Wuh mere sāth apnī roṭī sālan ke bartan meṅ ḍāl rahā hai. 21 Ibn-e-Ādam to kūch kar jāegā jis tarah kalām-e-muqaddas meṅ likhā hai, lekin us shaḳhs par afsos jis ke wasīle se use dushman ke hawāle kar diyā jāegā. Us ke lie behtar yih hotā ki wuh kabhī paidā hī na hotā.”

Fasah kā Āḳhirī Khānā

22 Khāne ke daurān Īsā ne roṭī le kar shukrguzārī kī duā kī aur use ṭukṛe karke shāgirdoṅ ko de diyā. Us ne kahā, “Yih lo, yih merā badan hai.”

23 Phir us ne mai kā pyālā le kar shukrguzārī kī duā kī aur use unheṅ de diyā. Sab ne us meṅ se pī liyā. 24 Us ne un se kahā, “Yih merā ḳhūn hai, nae ahd kā wuh ḳhūn jo bahutoṅ ke lie bahāyā jātā hai. 25 Maiṅ tum ko sach batātā hūṅ ki ab se maiṅ angūr kā ras nahīṅ piyūṅgā, kyoṅki aglī dafā ise nae sire se Allāh kī bādshāhī meṅ hī piyūṅgā.”

26 Phir wuh ek zabūr gā kar nikle aur Zaitūn ke pahāṛ ke pās pahuṅche.

Patras ke Inkār kī Peshgoī

27 Īsā ne unheṅ batāyā, “Tum sab bargashtā ho jāoge, kyoṅki kalām-e-muqaddas meṅ Allāh farmātā hai, ‘Maiṅ charwāhe ko mār ḍālūṅgā aur bheṛeṅ titar-bitar ho jāeṅgī.’ 28 Lekin apne jī uṭhne ke bād maiṅ tumhāre āge āge Galīl pahuṅchūṅgā.”

29 Patras ne etarāz kiyā, “Dūsre beshak sab bargashtā ho jāeṅ, lekin meṅ kabhī nahīṅ hūṅgā.”

30 Īsā ne jawāb diyā, “Maiṅ tujhe sach batātā hūṅ, isī rāt murġh ke dūsrī dafā bāṅg dene se pahle pahle

tū tīn bār mujhe jānane se inkār kar chukā hogā."

[31]Patras ne isrār kiyā, "Hargiz nahīṅ! Maiṅ āp ko jānane se kabhī inkār nahīṅ karūṅga, chāhe mujhe āp ke sāth marnā bhī paṛe."

Dūsroṅ ne bhī yihī kuchh kahā.

Gatsamanī Bāġh meṅ Īsā kī Duā

[32]Wuh ek bāġh meṅ pahuṅche jis kā nām gatsamanī thā. Īsā ne apne shāgirdoṅ se kahā, "Yahāṅ baiṭh kar merā intazār karo. Maiṅ duā karne ke lie āge jātā hūṅ." [33]Us ne Patras, Yāqūb aur Yūhannā ko sāth liyā. Wahāṅ wuh ghabrā kar beqarār hone lagā. [34]Us ne un se kahā, "Maiṅ dukh se itnā dabā huā hūṅ ki marne ko hūṅ. Yahāṅ ṭhahar kar jāgte raho."

[35]Kuchh āge jā kar wuh zamīn par gir gayā aur duā karne lagā ki agar mumkin ho to mujhe āne wālī ghaṛiyoṅ kī taklīf se guzarnā na paṛe. [36]Us ne kahā, "Ai abbā, ai Bāp! Tere lie sab kuchh mumkin hai. Dukh kā yih pyālā mujh se haṭā le. Lekin merī nahīṅ balki terī marzī pūrī ho."

[37]Wuh apne shāgirdoṅ ke pās wāpas āyā to dekhā ki wuh so rahe haiṅ. Us ne Patras se kahā, "Shamāūn, kyā tū so rahā hai? Kyā tū ek ghanṭā bhī nahīṅ jāg sakā? [38]Jāgte aur duā karte raho tāki tum āzmāish meṅ na paṛo. Kyoṅki rūh to taiyār hai, lekin jism kamzor."

[39]Ek bār phir us ne jā kar wuhī duā kī jo pahle kī thī. [40]Jab wāpas āyā to dubārā dekhā ki wuh so rahe haiṅ, kyoṅki nīnd kī badaulat un kī āṅkheṅ bojhal thīṅ. Wuh nahīṅ jānte the ki kyā jawāb deṅ.

[41]Jab Īsā tīsrī bār wāpas āyā to us ne un se kahā, "Tum abhī tak so aur ārām kar rahe ho? Bas kāfī hai. Waqt ā gayā hai. Dekho, Ibn-e-Ādam ko gunāhgāroṅ ke hawāle kiyā jā rahā hai. [42]Uṭho. Āo, chaleṅ. Dekho, mujhe dushman ke hawāle karne wālā qarīb ā chukā hai."

Īsā kī Giriftārī

[43]Wuh abhī yih bāt kar hī rahā thā ki Yahūdāh pahuṅch gayā, jo bārah shāgirdoṅ meṅ se ek thā. Us ke sāth talwāroṅ aur lāṭhiyoṅ se lais ādmiyoṅ kā hujūm thā. Unheṅ rāhnumā imāmoṅ, sharīat ke ulamā aur buzurgoṅ ne bhejā thā. [44]Is ġhaddār Yahūdāh ne

unheṅ ek imtiyāzī nishān diyā thā
ki jis ko maiṅ bosā dūṅ wuhī Īsā
hai. Use giriftār karke le jāeṅ.
45Jyoṅ hī wuh pahuṅche
Yahūdāh Īsā ke pās gayā aur
"Ustād!" Kah kar use bosā diyā. 46Is
par unhoṅ ne use pakaṛ kar giriftār
kar liyā. 47Lekin Īsā ke pās khaṛe
ek shaḳhs ne apnī talwār miyān se
nikālī aur imām-e-āzam ke ġhulām
ko mār kar us kā kān uṛā diyā. 48Īsā
ne un se pūchhā, "Kyā maiṅ ḍākū
hūṅ ki tum talwāreṅ aur lāṭhiyāṅ
lie mujhe giriftār karne nikle ho?
49Maiṅ to rozānā Baitul-muqaddas
meṅ tumhāre pās thā aur tālīm
detā rahā, magar tum ne mujhe
giriftār nahīṅ kiyā. Lekin yih is lie
ho rahā hai tāki kalām-e-muqaddas
kī bāteṅ pūrī ho jāeṅ."
50Phir sab ke sab use chhoṛ kar
bhāg gae.
51Lekin ek naujawān Īsā ke
pīchhe pīchhe chaltā rahā jo sirf
chādar oṛhe hue thā. Logoṅ ne use
pakaṛne kī koshish kī, 52lekin wuh
chādar chhoṛ kar nangī hālat meṅ
bhāg gayā.

Yahūdī Adālat-e-Āliyā ke Sāmne

53Wuh Īsā ko imām-e-āzam ke
pās le gae jahāṅ tamām rāhnumā
imām, buzurg aur sharīat ke ulamā
bhī jamā the. 54Itne meṅ Patras
kuchh fāsile par Īsā ke pīchhe
pīchhe imām-e-āzam ke sahan
tak pahuṅch gayā. Wahāṅ wuh
mulāzimoṅ ke sāth baiṭh kar āg
tāpne lagā. 55Makān ke andar
rāhnumā imām aur Yahūdī adālat-
e-āliyā ke tamām afrād Īsā ke ḳhilāf
gawāhiyāṅ ḍhūnḍ rahe the tāki use
sazā-e-maut dilwā sakeṅ. Lekin koī
gawāhī na milī. 56Kāfī logoṅ ne us
ke ḳhilāf jhūṭī gawāhī to dī, lekin
un ke bayān ek dūsre ke mutazād
the.
57Āḳhirkār bāz ne khaṛe ho kar
yih jhūṭī gawāhī dī, 58"Ham ne
ise yih kahte sunā hai ki maiṅ
insān ke hāthoṅ ke bane is Baitul-
muqaddas ko ḍhā kar tīn din ke
andar andar nayā maqdis tāmīr kar
dūṅgā, ek aisā maqdis jo insān ke
hāth nahīṅ banāeṅge." 59Lekin
un kī gawāhiyāṅ bhī ek dūsrī se
mutazād thīṅ.
60Phir imām-e-āzam ne hāzirīn
ke sāmne khaṛe ho kar Īsā se
pūchhā, "Kyā tū koī jawāb nahīṅ

degā? Yih kyā gawāhiyāṅ haiṅ jo yih log tere ḳhilāf de rahe haiṅ?”

61 Lekin Īsā ḳhāmosh rahā. Us ne
koī jawāb na diyā. Imām-e-āzam ne
us se ek aur sawāl kiyā, “Kyā tū al-
Hamīd kā Farzand Masīh hai?”

62 Īsā ne kahā, “Jī, maiṅ hūṅ. Aur
āindā tum Ibn-e-Ādam ko Qādir-e-
mutlaq ke dahne hāth baiṭhe aur
āsmān ke bādaloṅ par āte hue
dekhoge.”

63 Imām-e-āzam ne ranjish kā
izhār karke apne kapṛe phāṛ lie aur
kahā, “Hameṅ mazīd gawāhoṅ kī
kyā zarūrat rahī! 64 Āp ne ḳhud sun
liyā hai ki is ne kufr bakā hai. Āp
kā kyā faislā hai?”

Sab ne use sazā-e-maut ke lāyq
qarār diyā.

65 Phir kuchh us par thūkne lage.
Unhoṅ ne us kī āṅkhoṅ par paṭṭī
bāndhī aur use mukke mār mār
kar kahne lage, “Nabuwwat kar!”
Mulāzimoṅ ne bhī use thappaṛ
māre.

Patras Īsā ko Jānane se Inkār Kartā Hai

66 Is daurān Patras nīche sahan meṅ
thā. Imām-e-āzam kī ek naukarānī
wahāṅ se guzarī 67 aur dekhā ki
Patras wahāṅ āg tāp rahā hai. Us ne
ġhaur se us par nazar kī aur kahā,
“Tum bhī Nāsarat ke us ādmī Īsā ke
sāth the.”

68 Lekin us ne inkār kiyā, “Maiṅ
nahīṅ jāntā yā samajhtā ki tū kyā
bāt kar rahī hai.” Yih kah kar wuh
geṭ ke qarīb chalā gayā. [Usī lamhe
murġh ne bāṅg dī.]

69 Jab naukarānī ne use wahāṅ
dekhā to us ne dubārā pās khaṛe
logoṅ se kahā, “Yih bandā un meṅ
se hai.” 70 Dubārā Patras ne inkār
kiyā.

Thoṛī der ke bād Patras ke sāth
khaṛe logoṅ ne bhī us se kahā,
“Tum zarūr un meṅ se ho kyoṅki
tum Galīl ke rahne wāle ho.”

71 Is par Patras ne qasam khā kar
kahā, “Mujh par lānat agar maiṅ
jhūṭ bol rahā hūṅ. Maiṅ us ādmī ko
nahīṅ jāntā jis kā zikr tum kar rahe
ho.”

72 Fauran murġh kī bāṅg dūsrī
martabā sunāī dī. Phir Patras ko
wuh bāt yād āī jo Īsā ne us se kahī
thī, “Murġh ke dūsrī dafā bāṅg dene
se pahle pahle tū tīn bār mujhe
jānane se inkār kar chukā hogā.” Is
par wuh ro paṛā.

Pīlātus ke Sāmne

15 Subah-sawere hī rāhnumā imām buzurgoṅ, sharīat ke ulamā aur pūrī Yahūdī adālat-e-āliyā ke sāth mil kar faisle tak pahuṅch gae. Wuh Īsā ko bāndh kar wahāṅ se le gae aur Romī gawarnar Pīlātus ke hawāle kar diyā. [2]Pīlātus ne us se pūchhā, "Kyā tum Yahūdiyoṅ ke Bādshāh ho?"

Īsā ne jawāb diyā, "Jī, āp ḳhud kahte haiṅ."

[3]Rāhnumā imāmoṅ ne us par bahut ilzām lagāe. [4]Chunāṅche Pīlātus ne dubārā us se sawāl kiyā, "Kyā tum koī jawāb nahīṅ doge? Yih to tum par bahut-se ilzāmāt lagā rahe haiṅ."

[5]Lekin Īsā ne is par bhī koī jawāb na diyā, aur Pīlātus baṛā hairān huā.

Sazā-e-Maut kā Faislā

[6]Un dinoṅ yih riwāj thā ki har sāl Fasah kī Īd par ek qaidī ko rihā kar diyā jātā thā. Yih qaidī awām se muntaḳhab kiyā jātā thā. [7]Us waqt kuchh ādmī jel meṅ the jo hukūmat ke ḳhilāf kisī inqalābī tahrīk meṅ sharīk hue the aur jinhoṅ ne baġhāwat ke mauqe par qatl-o-ġhārat kī thī. Un meṅ se ek kā nām Bar-abbā thā. [8]Ab hujūm ne Pīlātus ke pās ā kar us se guzārish kī ki wuh māmūl ke mutābiq ek qaidī ko āzād kar de. [9]Pīlātus ne pūchhā, "Kyā tum chāhte ho ki maiṅ Yahūdiyoṅ ke Bādshāh ko āzād kar dūṅ?" [10]Wuh jāntā thā ki rāhnumā imāmoṅ ne Īsā ko sirf hasad kī binā par us ke hawāle kiyā hai.

[11]Lekin rāhnumā imāmoṅ ne hujūm ko uksāyā ki wuh Īsā ke bajāe Bar-abbā ko māṅgeṅ. [12]Pīlātus ne sawāl kiyā, "Phir maiṅ is ke sāth kyā karūṅ jis kā nām tum ne Yahūdiyoṅ kā Bādshāh rakhā hai?"

[13]Wuh chīḳhe, "Use maslūb kareṅ."

[14]Pīlātus ne pūchhā, "Kyoṅ? Us ne kyā jurm kiyā hai?"

Lekin log mazīd shor machā kar chīḳhte rahe, "Use maslūb kareṅ!"

[15]Chunāṅche Pīlātus ne hujūm ko mutma'in karne kī ḳhātir Bar-abbā ko āzād kar diyā. Us ne Īsā ko koṛe lagāne ko kahā, phir use maslūb karne ke lie faujiyoṅ ke hawāle kar diyā.

Faujī Īsā kā Mazāq Uṛāte Haiṅ

16 Faujī Īsā ko gawarnar ke mahal
banām Praiṭoriyum ke sahan meṅ
le gae aur pūrī palṭan ko ikaṭṭhā
kiyā. 17 Unhoṅ ne use arġhawānī
rang kā libās pahnāyā aur kāṅṭedār
ṭahniyoṅ kā ek tāj banā kar us ke
sar par rakh diyā. 18 Phir wuh use
salām karne lage, “Ai Yahūdiyoṅ
ke Bādshāh, ādāb!” 19 Lāṭhī se us
ke sar par mār mār kar wuh us
par thūkte rahe. Ghuṭne ṭek kar
unhoṅ ne use sijdā kiyā. 20 Phir us
kā mazāq uṛāne se thak kar unhoṅ
ne arġhawānī libās utār kar use
dubārā us ke apne kapṛe pahnāe.
Phir wuh use maslūb karne ke lie
bāhar le gae.

Īsā ko Maslūb Kiyā Jātā Hai

21 Us waqt Libiyā ke shahr Kuren
kā rahne wālā ek ādmī banām
Shamāūn dehāt se shahr ko ā rahā
thā. Wuh Sikandar aur Rūfus kā
bāp thā. Jab wuh Īsā aur faujiyoṅ
ke pās se guzarne lagā to faujiyoṅ
ne use salīb uṭhāne par majbūr
kiyā. 22 Yoṅ chalte chalte wuh Īsā
ko ek maqām par le gae jis kā nām
Gulgutā (yānī Khopaṛī kā Maqām)
thā. 23 Wahāṅ unhoṅ ne use mai
pesh kī jis meṅ mur milāyā gayā
thā, lekin us ne pīne se inkār kiyā.
24 Phir faujiyoṅ ne use maslūb kiyā
aur us ke kapṛe āpas meṅ bāṅṭ lie.
Yih faislā karne ke lie ki kis ko
kyā kyā milegā unhoṅ ne qurā ḍālā.
25 Nau baje subah kā waqt thā jab
unhoṅ ne use maslūb kiyā. 26 Ek
taḳhtī salīb par lagā dī gaī jis par
yih ilzām likhā thā, “Yahūdiyoṅ kā
Bādshāh.” 27 Do ḍākuoṅ ko bhī Īsā
ke sāth maslūb kiyā gayā, ek ko
us ke dahne hāth aur dūsre ko us
ke bāeṅ hāth. 28 [Yoṅ muqaddas
kalām kā wuh hawālā pūrā huā jis
meṅ likhā hai, ‘Use mujrimoṅ meṅ
shumār kiyā gayā.’]

29 Jo wahāṅ se guzare unhoṅ ne
kufr bak kar us kī tazlīl kī aur
sar hilā hilā kar apnī hiqārat kā
izhār kiyā. Unhoṅ ne kahā, “Tū
ne to kahā thā ki maiṅ Baitul-
muqaddas ko ḍhā kar use tīn din
ke andar andar dubārā tāmīr kar
dūṅgā. 30 Ab salīb par se utar kar
apne āp ko bachā!”

31 Rāhnumā imāmoṅ aur sharīat
ke ulamā ne bhī Īsā kā mazāq uṛā
kar kahā, “Is ne auroṅ ko bachāyā,
lekin apne āp ko nahīṅ bachā saktā.
32 Isrāīl kā yih Bādshāh Masīh ab
salīb par se utar āe tāki ham yih

dekh kar īmān lāeṅ.” Aur jin
ādmiyoṅ ko us ke sāth maslūb kiyā
gayā thā unhoṅ ne bhī use lān-tān
kī.

Īsā kī Maut

33 Dopahar bārah baje pūrā mulk
andhere meṅ ḍūb gayā. Yih tārīkī
tīn ghanṭoṅ tak rahī. 34 Phir tīn
baje Īsā ūṅchī āwāz se pukār uṭhā,
“Elī, Elī, lamā shabaqtanī?” Jis
kā matlab hai, “Ai mere Ḳhudā, ai
mere Ḳhudā, tū ne mujhe kyoṅ tark
kar diyā hai?”
35 Yih sun kar pās khaṛe kuchh
log kahne lage, “Wuh Iliyās Nabī ko
bulā rahā hai.” 36 Kisī ne dauṛ kar
mai ke sirke meṅ ek isfanj ḍuboyā
aur use ḍanḍe par lagā kar Īsā ko
chusāne kī koshish kī. Wuh bolā,
“Āo ham dekheṅ, shāyad Iliyās ā
kar use salīb par se utār le.”
37 Lekin Īsā ne baṛe zor se chillā
kar dam chhoṛ diyā.
38 Usī waqt Baitul-muqaddas ke
Muqaddastarīn Kamre ke sāmne
laṭkā huā pardā ūpar se le kar nīche
tak do hissoṅ meṅ phaṭ gayā. 39 Jab
Īsā ke muqābil khaṛe Romī afsar[a]
ne dekhā ki wuh kis tarah marā to
us ne kahā, “Yih ādmī wāqaī Allāh
kā Farzand thā!”
40 Kuchh ḳhawātīn bhī wahāṅ
thīṅ jo kuchh fāsile par us kā
mushāhadā kar rahī thīṅ. Un meṅ
Mariyam Magdalīnī, chhoṭe Yāqūb
aur Yoses kī māṅ Mariyam aur
Salomī bhī thīṅ. 41 Galīl meṅ yih
aurateṅ Īsā ke pīchhe chal kar is
kī ḳhidmat kartī rahī thīṅ. Kaī aur
ḳhawātīn bhī wahāṅ thīṅ jo us ke
sāth Yarūshalam ā gaī thīṅ.

Īsā ko Dafn Kiyā Jātā Hai

42 Yih sab kuchh jume ko huā jo
agle din ke Sabat ke lie taiyārī
kā din thā. Jab shām hone ko
thī 43 to Arimatiyāh kā ek ādmī
banām Yūsuf himmat karke Pīlātus
ke pās gayā aur us se Īsā kī lāsh
māṅgī. (Yūsuf Yahūdī adālat-e-
āliyā kā nāmwar membar thā aur
Allāh kī bādshāhī ke āne ke intazār
meṅ thā.) 44 Pīlātus yih sun kar
hairān huā ki Īsā mar chukā hai.
Us ne Romī afsar ko bulā kar us
se pūchhā ki kyā Īsā wāqaī mar
chukā hai? 45 Jab afsar ne is kī
tasdīq kī to Pīlātus ne Yūsuf ko
lāsh de dī. 46 Yūsuf ne kafan

[a] Sau sipāhiyoṅ par muqarrar afsar.

ḳharīd liyā, phir Īsā kī lāsh utār
kar use katān ke kafan meṅ lapeṭā
aur ek qabr meṅ rakh diyā jo
chaṭṭān meṅ tarāshī gaī thī. Āḳhir
meṅ us ne ek baṛā patthar luṛhkā
kar qabr kā muṅh band kar diyā.
47 Mariyam Magdalīnī aur Yoses kī
māṅ Mariyam ne dekh liyā ki Īsā kī
lāsh kahāṅ rakhī gaī hai.

Īsā Jī Uṭhtā Hai

16 Hafte kī shām ko jab
Sabat kā din guzar gayā
to Mariyam Magdalīnī, Yāqūb
kī māṅ Mariyam aur Salomī ne
ḳhushbūdār masāle ḳharīd lie,
kyoṅki wuh qabr ke pās jā kar
unheṅ Īsā kī lāsh par lagānā chāhtī
thīṅ. 2 Chunāṅche wuh Itwār ko
subah-sawere hī qabr par gaīṅ.
Sūraj tulū ho rahā thā. 3 Rāste meṅ
wuh ek dūsre se pūchhne lagīṅ,
"Kaun hamāre lie qabr ke muṅh se
patthar ko luṛhkāegā?" 4 Lekin jab
wahāṅ pahuṅchīṅ aur nazar uṭhā
kar qabr par ġhaur kiyā to dekhā
ki patthar ko ek taraf luṛhkāyā jā
chukā hai. Yih patthar bahut baṛā
thā. 5 Wuh qabr meṅ dāḳhil huīṅ.
Wahāṅ ek jawān ādmī nazar āyā
jo safed libās pahne hue dāīṅ taraf
baiṭhā thā. Wuh ghabrā gaīṅ.
6 Us ne kahā, "Mat ghabrāo. Tum
Īsā Nāsarī ko ḍhūnḍ rahī ho jo
maslūb huā thā. Wuh jī uṭhā hai,
wuh yahāṅ nahīṅ hai. Us jagah ko
ḳhud dekh lo jahāṅ use rakhā gayā
thā. 7 Ab jāo, us ke shāgirdoṅ aur
Patras ko batā do ki wuh tumhāre
āge āge Galīl pahuṅch jāegā. Wahīṅ
tum use dekhoge, jis tarah us ne
tum ko batāyā thā."
8 Ḳhawātīn laraztī aur uljhī huī
hālat meṅ qabr se nikal kar bhāg
gaīṅ. Unhoṅ ne kisī ko bhī kuchh
na batāyā, kyoṅki wuh nihāyat
sahmī huī thīṅ.

Īsā Mariyam Magdalīnī par Zāhir Hotā Hai

9 Jab Īsā Itwār ko subah-sawere jī
uṭhā to pahlā shaḳhs jis par wuh
zāhir huā Mariyam Magdalīnī thī jis
se us ne sāt badrūheṅ nikālī thīṅ.
10 Mariyam Īsā ke sāthiyoṅ ke pās
gaī jo mātam kar rahe aur ro rahe
the. Us ne unheṅ jo kuchh huā thā
batāyā. 11 Lekin go unhoṅ ne sunā
ki Īsā zindā hai aur ki Mariyam ne
use dekhā hai to bhī unheṅ yaqīn
na āyā.

Īsā Mazīd Do Shāgirdoṅ par Zāhir Hotā Hai

12 Is ke bād Īsā dūsrī sūrat meṅ un
meṅ se do par zāhir huā jab wuh
Yarūshalam se dehāt kī taraf paidal
chal rahe the. 13 Donoṅ ne wāpas
jā kar yih bāt bāqī logoṅ ko batāī.
Lekin unheṅ in kā bhī yaqīn na āyā.

Īsā Gyārah Rasūloṅ par Zāhir Hotā Hai

14 Āḳhir meṅ Īsā gyārah shāgirdoṅ
par bhī zāhir huā. Us waqt wuh
mez par baiṭhe khānā khā rahe
the. Us ne unheṅ un kī be'etiqādī
aur saḳhtdilī ke sabab se ḍānṭā,
ki unhoṅ ne un kā yaqīn na
kiyā jinhoṅ ne use zindā dekhā
thā. 15 Phir us ne un se kahā,
"Pūrī duniyā meṅ jā kar tamām
maḳhlūqāt ko Allāh kī ḳhushḳhabrī
sunāo. 16 Jo bhī īmān lā kar
baptismā le use najāt milegī. Lekin
jo īmān na lāe use mujrim qarār
diyā jāegā. 17 Aur jahāṅ jahāṅ log
īmān rakheṅge wahāṅ yih ilāhī
nishān zāhir hoṅge: Wuh mere
nām se badrūheṅ nikāl deṅge, naī
naī zabāneṅ boleṅge 18 aur sāṅpoṅ
ko uṭhā kar mahfūz raheṅge.
Mohlak zahr pīne se unheṅ nuqsān
nahīṅ pahuṅchegā aur jab wuh
apne hāth marīzoṅ par rakheṅge
to shafā pāeṅge."

Īsā ko Āsmān par Uṭhāyā Jātā Hai

19 Un se bāt karne ke bād Ḳhudā-
wand Īsā ko āsmān par uṭhā liyā
gayā aur wuh Allāh ke dahne hāth
baiṭh gayā. 20 Is par shāgirdoṅ ne
nikal kar har jagah munādī kī. Aur
Ḳhudāwand ne un kī himāyat karke
ilāhī nishānoṅ se kalām kī tasdīq kī.

Lūqā

Peshlafz

1 Muhtaram Thiyufilus, bahut-
se log wuh sab kuchh likh
chuke haiṅ jo hamāre darmiyān
wāqe huā hai. [2]Un kī koshish
yih thī ki wuhī kuchh bayān kiyā
jāe jis kī gawāhī wuh dete haiṅ
jo shurū hī se sāth the aur āj tak
Allāh kā kalām sunāne kī ḳhidmat
saranjām de rahe haiṅ. [3]Maiṅ ne
bhī har mumkin koshish kī hai ki
sab kuchh shurū se aur ain haqīqat
ke mutābiq mālūm karūṅ. Ab maiṅ
yih bāteṅ tartīb se āp ke lie likhnā
chāhtā hūṅ. [4]Āp yih paṛh kar jān
leṅge ki jo bāteṅ āp ko sikhāī gaī
haiṅ wuh sach aur durust haiṅ.

Yahyā ke bāre meṅ Peshgoī

[5]Yahūdiyā ke bādshāh Herodes
ke zamāne meṅ ek imām thā jis
kā nām Zakariyāh thā. Baitul-
muqaddas meṅ imāmoṅ ke
muḳhtalif guroh ḳhidmat saranjām
dete the, aur Zakariyāh kā tālluq
Abiyāh ke guroh se thā. Us kī bīwī
imām-e-āzam Hārūn kī nasl se thī
aur us kā nām Ilīshibā thā. [6]Miyāṅ-
bīwī Allāh ke nazdīk rāstbāz
the aur Rab ke tamām ahkām
aur hidāyāt ke mutābiq be'ilzām
zindagī guzārte the. [7]Lekin wuh
beaulād the. Ilīshibā ke bachche
paidā nahīṅ ho sakte the. Ab wuh
donoṅ būṛhe ho chuke the.

[8]Ek din Baitul-muqaddas maiṅ
Abiyāh ke guroh kī bārī thī aur
Zakariyāh Allāh ke huzūr apnī
ḳhidmat saranjām de rahā thā.
[9]Dastūr ke mutābiq unhoṅ ne qurā
ḍālā tāki mālūm kareṅ ki Rab
ke maqdis meṅ jā kar baḳhūr kī

qurbānī kaun jalāe. Zakariyāh ko
chunā gayā. [10]Jab wuh muqarrarā
waqt par baḳhūr jalāne ke lie
Baitul-muqaddas meṅ dāḳhil huā
to jamā hone wāle tamām parastār
sahan meṅ duā kar rahe the.

[11]Achānak Rab kā ek farishtā
zāhir huā jo baḳhūr jalāne kī
qurbāngāh ke dahnī taraf khaṛā
thā. [12]Use dekh kar Zakariyāh
ghabrāyā aur bahut ḍar gayā.
[13]Lekin farishte ne us se kahā,
"Zakariyāh, mat ḍar! Allāh ne terī
duā sun lī hai. Terī bīwī Ilīshibā
ke beṭā hogā. Us kā nām Yahyā
rakhnā. [14]Wuh na sirf tere lie
ḳhushī aur musarrat kā bāis hogā,
balki bahut-se log us kī paidāish
par ḳhushī manāeṅge. [15]Kyoṅki
wuh Rab ke nazdīk azīm hogā.
Lāzim hai ki wuh mai aur sharāb
se parhez kare. Wuh paidā hone
se pahle hī Rūhul-quds se māmūr
hogā [16]aur Isrāīlī qaum meṅ se
bahutoṅ ko Rab un ke Ḳhudā ke
pās wāpas lāegā. [17]Wuh Iliyās kī
rūh aur quwwat se Ḳhudāwand ke
āge āge chalegā. Us kī ḳhidmat se
wālidoṅ ke dil apne bachchoṅ kī
taraf māyl ho jāeṅge aur nāfarmān
log rāstbāzoṅ kī dānāī kī taraf rujū
kareṅge. Yoṅ wuh is qaum ko Rab
ke lie taiyār karegā."

[18]Zakariyāh ne farishte se
pūchhā, "Maiṅ kis tarah jānūṅ ki
yih bāt sach hai? Maiṅ ḳhud būṛhā
hūṅ aur merī bīwī bhī umrrasīdā
hai."

[19]Farishte ne jawāb diyā, "Maiṅ
Jibrāīl hūṅ jo Allāh ke huzūr khaṛā
rahtā hūṅ. Mujhe isī maqsad
ke lie bhejā gayā hai ki tujhe
yih ḳhushḳhabrī sunāūṅ. [20]Lekin
chūṅki tū ne merī bāt kā yaqīn
nahīṅ kiyā is lie tū ḳhāmosh rahegā
aur us waqt tak bol nahīṅ sakegā jab
tak tere beṭā paidā na ho. Merī yih
bāteṅ muqarrarā waqt par hī pūrī
hoṅgī."

[21]Is daurān bāhar ke log
Zakariyāh ke intazār meṅ the. Wuh
hairān hote jā rahe the ki use wāpas
āne meṅ kyoṅ itnī der ho rahī hai.
[22]Āḳhirkār wuh bāhar āyā, lekin
wuh un se bāt na kar sakā. Tab
unhoṅ ne jān liyā ki us ne Baitul-
muqaddas meṅ royā dekhī hai. Us
ne hāthoṅ se ishāre to kie, lekin
ḳhāmosh rahā.

[23]Zakariyāh muqarrarā waqt
tak Baitul-muqaddas meṅ apnī
ḳhidmat anjām detā rahā, phir
apne ghar wāpas chalā gayā.

24 Thoṛe dinoṅ ke bād us kī bīwī
Ilīshibā hāmilā ho gaī aur wuh
pāṅch māh tak ghar meṅ chhupī
rahī. 25 Us ne kahā, "Ḳhudāwand ne
mere lie kitnā baṛā kām kiyā hai,
kyoṅki ab us ne merī fikr kī aur
logoṅ ke sāmne se merī ruswāī dūr
kar dī."

Īsā kī Paidāish kī Peshgoī

26-27 Ilīshibā chhih māh se ummīd
se thī jab Allāh ne Jibrāīl farishte ko
ek kuṅwārī ke pās bhejā jo Nāsarat
meṅ rahtī thī. Nāsarat Galīl kā
ek shahr hai aur kuṅwārī kā nām
Mariyam thā. Us kī mangnī ek
mard ke sāth ho chukī thī jo Dāūd
Bādshāh kī nasl se thā aur jis kā
nām Yūsuf thā. 28 Farishte ne us ke
pās ā kar kahā, "Ai ḳhātūn jis par
Rab kā ḳhās fazl huā hai, salām!
Rab tere sāth hai."

29 Mariyam yih sun kar ghabrā gaī
aur sochā, "Yih kis tarah kā salām
hai?" 30 Lekin farishte ne apnī bāt
jārī rakhī aur kahā, "Ai Mariyam,
mat ḍar, kyoṅki tujh par Allāh kā
fazl huā hai. 31 Tū ummīd se ho kar
ek beṭe ko janm degī. Tujhe us kā
nām Īsā (Najāt Dene Wālā) rakhnā
hai. 32 Wuh azīm hogā aur Allāh
T'ālā kā Farzand kahlāegā. Rab
hamārā Ḳhudā use us ke bāp Dāūd
ke taḳht par biṭhāegā 33 aur wuh
hameshā tak Isrāīl par hukūmat
karegā. Us kī saltanat kabhī ḳhatm
na hogī."

34 Mariyam ne farishte se kahā,
"Yih kyoṅkar ho saktā hai? Abhī to
maiṅ kuṅwārī hūṅ."

35 Farishte ne jawāb diyā, "Rūhul-
quds tujh par nāzil hogā, Allāh
T'ālā kī qudrat kā sāyā tujh par
chhā jāegā. Is lie yih bachchā
quddūs hogā aur Allāh kā Farzand
kahlāegā. 36 Aur dekh, terī
rishtedār Ilīshibā ke bhī beṭā hogā
hālāṅki wuh umrrasīdā hai. Go
use bāṅjh qarār diyā gayā thā, lekin
wuh chhih māh se ummīd se hai.
37 Kyoṅki Allāh ke nazdīk koī kām
nāmumkin nahīṅ hai."

38 Mariyam ne jawāb diyā, "Maiṅ
Rab kī ḳhidmat ke lie hāzir hūṅ.
Mere sāth waisā hī ho jaisā āp ne
kahā hai." Is par farishtā chalā
gayā.

Mariyam Ilīshibā se Miltī Hai

39 Un dinoṅ meṅ Mariyam Yahūdiyā
ke pahāṛī ilāqe ke ek shahr ke
lie rawānā huī. Us ne jaldī jaldī

safr kiyā. [40]Wahāṅ pahuṅch kar
wuh Zakariyāh ke ghar meṅ dāḳhil
huī aur Ilīshibā ko salām kiyā.
[41]Mariyam kā yih salām sun kar
Ilīshibā kā bachchā us ke peṭ meṅ
uchhal paṛā aur Ilīshibā ḳhud
Rūhul-quds se bhar gaī. [42]Us ne
buland āwāz se kahā, "Tū tamām
auratoṅ meṅ mubārak hai aur
mubārak hai terā bachchā! [43]Maiṅ
kaun hūṅ ki mere Ḳhudāwand kī
māṅ mere pās āī! [44]Jyoṅ hī maiṅ ne
terā salām sunā bachchā mere peṭ
meṅ ḳhushī se uchhal paṛā. [45]Tū
kitnī mubārak hai, kyoṅki tū īmān
lāī ki jo kuchh Rab ne farmāyā hai
wuh takmīl tak pahuṅchegā."

Mariyam kā Gīt

[46]Is par Mariyam ne kahā,
"Merī jān Rab kī tāzīm kartī hai
[47]aur merī rūh apne Najātdahindā
Allāh se nihāyat ḳhush hai.
[48]Kyoṅki us ne apnī ḳhādimā kī
pastī par nazar kī hai.
Hāṅ, ab se tamām nasleṅ mujhe
mubārak kaheṅgī,
[49]kyoṅki Qādir-e-mutlaq ne mere
lie baṛe baṛe kām kie haiṅ.
Us kā nām quddūs hai.
[50]Jo us kā ḳhauf mānte haiṅ
un par wuh pusht-dar-pusht apnī
rahmat zāhir karegā.
[51]Us kī qudrat ne azīm kām kar
dikhāe haiṅ,
aur dil se maġhrūr log titar-bitar
ho gae haiṅ.
[52]Us ne hukmrānoṅ ko un ke
taḳht se haṭā kar
pasthāl logoṅ ko sarfarāz kar diyā
hai.
[53]Bhūkoṅ ko us ne achchhī
chīzoṅ se mālāmāl karke
amīroṅ ko ḳhālī hāth lauṭā diyā
hai.
[54]Wuh apne ḳhādim Isrāīl kī
madad ke lie ā gayā hai.
Hāṅ, us ne apnī rahmat ko yād
kiyā hai,
[55]yānī wuh dāymī wādā jo us ne
hamāre buzurgoṅ ke sāth kiyā thā,
Ibrāhīm aur us kī aulād ke sāth."
[56]Mariyam taqrīban tīn māh
Ilīshibā ke hāṅ ṭhahrī rahī, phir
apne ghar lauṭ gaī.

Yahyā Baptismā Dene Wāle kī Paidāish

[57]Phir Ilīshibā kā bachche ko janm
dene kā din ā pahuṅchā aur us ke
beṭā huā. [58]Jab us ke hamsāyoṅ aur
rishtedāroṅ ko ittalā milī ki Rab kī

us par kitnī baṛī rahmat huī hai to
unhoṅ ne us ke sāth ḳhushī manāī.
[59]Jab bachchā āṭh din kā thā to
wuh us kā ḳhatnā karwāne kī rasm
ke lie āe. Wuh bachche kā nām
us ke bāp ke nām par Zakariyāh
rakhnā chāhte the, [60]lekin us kī
māṅ ne etarāz kiyā. Us ne kahā,
"Nahīṅ, us kā nām Yahyā ho."
[61]Unhoṅ ne kahā, "Āp ke
rishtedāroṅ meṅ to aisā nām kahīṅ
bhī nahīṅ pāyā jātā." [62]Tab unhoṅ
ne ishāroṅ se bachche ke bāp se
pūchhā ki wuh kyā nām rakhnā
chāhtā hai.
[63]Jawāb meṅ Zakariyāh ne taḳhtī
mangwā kar us par likhā, "Is kā
nām Yahyā hai." Yih dekh kar sab
hairān hue. [64]Usī lamhe Zakariyāh
dubārā bolne ke qābil ho gayā,
aur wuh Allāh kī tamjīd karne
lagā. [65]Tamām hamsāyoṅ par
ḳhauf chhā gayā aur is bāt kā
charchā Yahūdiyā ke pūre ilāqe
meṅ phail gayā. [66]Jis ne bhī sunā us
ne sanjīdagī se is par ġhaur kiyā aur
sochā, "Is bachche kā kyā banegā?"
Kyoṅki Rab kī qudrat us ke sāth thī.

Zakariyāh kī Nabuwwat

[67]Us kā bāp Zakariyāh Rūhul-quds
se māmūr ho gayā aur nabuwwat
karke kahā,
[68]"Rab Isrāīl ke Allāh kī tamjīd
ho!
Kyoṅki wuh apnī qaum kī madad
ke lie āyā hai,
us ne fidyā de kar use chhuṛāyā
hai.
[69]Us ne apne ḳhādim Dāūd ke
gharāne meṅ
hamāre lie ek azīm Najātdahindā
khaṛā kiyā hai.
[70]Aisā hī huā jis tarah us ne
qadīm zamānoṅ meṅ
apne muqaddas nabiyoṅ kī
mārifat farmāyā thā,
[71]ki wuh hameṅ hamāre
dushmanoṅ se najāt dilāegā,
un sab ke hāth se
jo ham se nafrat rakhte haiṅ.
[72]Kyoṅki us ne farmāyā thā ki
wuh hamāre bāpdādā par rahm
karegā
[73]aur apne muqaddas ahd ko yād
rakhegā,
us wāde ko jo us ne qasam khā
kar
Ibrāhīm ke sāth kiyā thā.

[74]Ab us kā yih wādā pūrā ho jāegā:
Ham apne dushmanoṅ se maḳhlasī pā kar
ḳhauf ke baġhair Allāh kī ḳhidmat kar sakeṅge,
[75]jīte-jī us ke huzūr muqaddas aur rāst zindagī guzār sakeṅge.
[76]Aur tū, mere bachche, Allāh T'ālā kā nabī kahlāegā.
Kyoṅki tū Ḳhudāwand ke āge āge
us ke rāste taiyār karegā.
[77]Tū us kī qaum ko najāt kā rāstā dikhāegā,
ki wuh kis tarah apne gunāhoṅ kī muāfī pāegī.
[78]Hamāre Allāh kī baṛī rahmat kī wajah se
ham par ilāhī nūr chamkegā.
[79]Us kī raushnī un par phail jāegī jo andhere
aur maut ke sāye meṅ baiṭhe haiṅ,
hāṅ wuh hamāre qadmoṅ ko salāmatī kī rāh par pahuṅchāegī."
[80]Yahyā parwān chaṛhā aur us kī rūh ne taqwiyat pāī. Us ne us waqt tak registān meṅ zindagī guzārī jab tak use Isrāīl kī ḳhidmat karne ke lie bulāyā na gayā.

Īsā kī Paidāish

2 Un aiyām meṅ Rom ke shahanshāh Augustus ne farmān jārī kiyā ki pūrī saltanat kī mardumshumārī kī jāe. [2]Yih pahlī mardumshumārī us waqt huī jab Kūriniyus Shām kā gawarnar thā. [3]Har kisī ko apne watanī shahr meṅ jānā paṛā tāki wahāṅ rajisṭar meṅ apnā nām darj karwāe.
[4]Chunāṅche Yūsuf Galīl ke shahr Nāsarat se rawānā ho kar Yahūdiyā ke shahr Bait-laham pahuṅchā. Wajah yih thī ki wuh Dāūd Bādshāh ke gharāne aur nasl se thā, aur Bait-laham Dāūd kā shahr thā. [5]Chunāṅche wuh apne nām ko rajisṭar meṅ darj karwāne ke lie wahāṅ gayā. Us kī mangetar Mariyam bhī sāth thī. Us waqt wuh ummīd se thī. [6]Jab wuh wahāṅ ṭhahre hue the to bachche ko janm dene kā waqt ā pahuṅchā. [7]Beṭā paidā huā. Yih Mariyam kā pahlā bachchā thā. Us ne use kapṛoṅ[a] meṅ lapeṭ kar ek charnī meṅ liṭā diyā, kyoṅki unheṅ sarāy meṅ rahne kī jagah nahīṅ milī thī.

[a]Lafzī tarjumā: potaṛoṅ.

Charwāhoṅ ko Ḳhushḳhabrī

8 Us rāt kuchh charwāhe qarīb ke
khule maidān meṅ apne rewaṛoṅ kī
pahrādārī kar rahe the. 9 Achānak
Rab kā ek farishtā un par zāhir
huā, aur un ke irdgird Rab kā jalāl
chamkā. Yih dekh kar wuh saḳht
ḍar gae. 10 Lekin farishte ne un se
kahā, "Ḍaro mat! Dekho maiṅ tum
ko baṛī ḳhushī kī ḳhabar detā hūṅ
jo tamām logoṅ ke lie hogī. 11 Āj
hī Dāūd ke shahr meṅ tumhāre lie
Najātdahindā paidā huā hai yānī
Masīh Ḳhudāwand. 12 Aur tum use
is nishān se pahchān loge, tum ek
shīrḳhār bachche ko kapṛoṅ meṅ
lipṭā huā pāoge. Wuh charnī meṅ
paṛā huā hogā."

13 Achānak āsmānī lashkaroṅ ke
beshumār farishte us farishte ke
sāth zāhir hue jo Allāh kī hamd-o-
sanā karke kah rahe the,

14 "Āsmān kī bulandiyoṅ par
Allāh kī izzat-o-jalāl, zamīn par un
logoṅ kī salāmatī jo use manzūr
haiṅ."

15 Farishte unheṅ chhoṛ kar
āsmān par wāpas chale gae to
charwāhe āpas meṅ kahne lage,
"Āo, ham Bait-laham jā kar yih bāt
dekheṅ jo huī hai aur jo Rab ne ham
par zāhir kī hai."

16 Wuh bhāg kar Bait-laham
pahuṅche. Wahāṅ unheṅ Mariyam
aur Yūsuf mile aur sāth hī chhoṭā
bachchā jo charnī meṅ paṛā huā
thā. 17 Yih dekh kar unhoṅ ne
sab kuchh bayān kiyā jo unheṅ is
bachche ke bāre meṅ batāyā gayā
thā. 18 Jis ne bhī un kī bāt sunī wuh
hairatzadā huā. 19 Lekin Mariyam
ko yih tamām bāteṅ yād rahīṅ aur
wuh apne dil meṅ un par ġhaur
kartī rahī. 20 Phir charwāhe lauṭ
gae aur chalte chalte un tamām
bātoṅ ke lie Allāh kī tāzīm-o-tārīf
karte rahe jo unhoṅ ne sunī aur
dekhī thīṅ, kyoṅki sab kuchh waisā
hī pāyā thā jaisā farishte ne unheṅ
batāyā thā.

Bachche kā Nām Īsā Rakhā Jātā Hai

21 Āṭh din ke bād bachche kā ḳhatnā
karwāne kā waqt ā gayā. Us kā
nām Īsā rakhā gayā, yānī wuhī nām
jo farishte ne Mariyam ko us ke
hāmilā hone se pahle batāyā thā.

Īsā ko Baitul-muqaddas meṅ Pesh Kiyā Jātā Hai

22 Jab Mūsā kī sharīat ke mutābiq
tahārat ke din pūre hue tab wuh
bachche ko Yarūshalam le gae tāki
use Rab ke huzūr pesh kiyā jāe,
23 jaise Rab kī sharīat meṅ likhā
hai, "Har pahlauṭhe ko Rab ke lie
maḳhsūs-o-muqaddas karnā hai."
24 Sāth hī unhoṅ ne Mariyam kī
tahārat kī rasm ke lie wuh qurbānī
pesh kī jo Rab kī sharīat bayān kartī
hai, yānī "Do qumriyāṅ yā do jawān
kabūtar."

25 Us waqt Yarūshalam meṅ ek
ādmī banām Shamāūn rahtā thā.
Wuh rāstbāz aur ḳhudātars thā aur
is intazār meṅ thā ki Masīh ā kar
Isrāīl ko sukūn baḳhshe. Rūhul-
quds us par thā, 26 aur us ne us
par yih bāt zāhir kī thī ki wuh
jīte-jī Rab ke Masīh ko dekhegā.
27 Us din Rūhul-quds ne use tahrīk
dī ki wuh Baitul-muqaddas meṅ
jāe. Chunāṅche jab Mariyam aur
Yūsuf bachche ko Rab kī sharīat ke
mutābiq pesh karne ke lie Baitul-
muqaddas meṅ āe 28 to Shamāūn
maujūd thā. Us ne bachche ko apne
bāzuoṅ meṅ le kar Allāh kī hamd-o-
sanā karte hue kahā,

29 "Ai āqā, ab tū apne bande ko
ijāzat detā hai
ki wuh salāmatī se rehlat kar jāe,
jis tarah tū ne farmāyā hai.
30 Kyoṅki maiṅ ne apnī āṅkhoṅ se
terī us najāt kā mushāhadā kar liyā
hai
31 jo tū ne tamām qaumoṅ kī
maujūdagī meṅ taiyār kī hai.
32 Yih ek aisī raushnī hai jis se
Ġhairyahūdiyoṅ kī āṅkheṅ khul
jāeṅgī
aur terī qaum Isrāīl ko jalāl hāsil
hogā."

33 Bachche ke māṅ-bāp apne beṭe
ke bāre meṅ in alfāz par hairān
hue. 34 Shamāūn ne unheṅ barkat
dī aur Mariyam se kahā, "Yih
bachchā muqarrar huā hai ki Isrāīl
ke bahut-se log is se ṭhokar khā
kar gir jāeṅ, lekin bahut-se is se
apne pāṅwoṅ par khaṛe bhī ho
jāeṅge. Go yih Allāh kī taraf se ek
ishārā hai to bhī is kī muḳhālafat
kī jāegī. 35 Yoṅ bahutoṅ ke dilī
ḳhayālāt zāhir ho jāeṅge. Is silsile
meṅ talwār terī jān meṅ se bhī
guzar jāegī."

36 Wahāṅ Baitul-muqaddas meṅ
ek umrrasīdā nabiyā bhī thī jis kā
nām Hannāh thā. Wuh Fanuel kī
beṭī aur Āshar ke qabīle se thī.

Shādī ke sāt sāl bād us kā shauhar
mar gayā thā. [37]Ab wuh bewā
kī haisiyat se 84 sāl kī ho chukī
thī. Wuh kabhī Baitul-muqaddas
ko nahīṅ chhoṛtī thī, balki din rāt
Allāh ko sijdā kartī, rozā rakhtī
aur duā kartī thī. [38]Us waqt wuh
Mariyam aur Yūsuf ke pās ā kar
Allāh kī tamjīd karne lagī. Sāth sāth
wuh har ek ko jo is intazār meṅ thā
ki Allāh fidyā de kar Yarūshalam
ko chhuṛāe, bachche ke bāre meṅ
batātī rahī.

Wuh Nāsarat Wāpas Chale Jāte Haiṅ

[39]Jab Īsā ke wālidain ne Rab kī
sharīat meṅ darj tamām farāyz
adā kar lie to wuh Galīl meṅ
apne shahr Nāsarat ko lauṭ gae.
[40]Wahāṅ bachchā parwān chaṛhā
aur taqwiyat pātā gayā. Wuh
hikmat-o-dānāī se māmūr thā, aur
Allāh kā fazl us par thā.

Bārah Sāl kī Umr meṅ Baitul-muqaddas Meṅ

[41]Īsā ke wālidain har sāl Fasah kī
Īd ke lie Yarūshalam jāyā karte
the. [42]Us sāl bhī wuh māmūl
ke mutābiq īd ke lie gae jab Īsā
bārah sāl kā thā. [43]Īd ke iḳhtitām
par wuh Nāsarat wāpas jāne lage,
lekin Īsā Yarūshalam meṅ rah gayā.
Pahle us ke wālidain ko mālūm
na thā, [44]kyoṅki wuh samajhte the
ki wuh qāfile meṅ kahīṅ maujūd
hai. Lekin chalte chalte pahlā
din guzar gayā aur wuh ab tak
nazar na āyā thā. Is par wālidain
use apne rishtedāroṅ aur azīzoṅ
meṅ ḍhūṅḍne lage. [45]Jab wuh
wahāṅ na milā to Mariyam aur
Yūsuf Yarūshalam wāpas gae aur
wahāṅ ḍhūṅḍne lage. [46]Tīn din ke
bād wuh āḳhirkār Baitul-muqaddas
meṅ pahuṅche. Wahāṅ Īsā dīnī
ustādoṅ ke darmiyān baiṭhā un kī
bāteṅ sun rahā aur un se sawālāt
pūchh rahā thā. [47]Jis ne bhī us kī
bāteṅ sunīṅ wuh us kī samajh aur
jawāboṅ se dang rah gayā. [48]Use
dekh kar us ke wālidain ghabrā
gae. Us kī māṅ ne kahā, "Beṭā,
tū ne hamāre sāth yih kyoṅ kiyā?
Terā bāp aur maiṅ tujhe ḍhūṅḍte
ḍhūṅḍte shadīd koft kā shikār hue."
[49]Īsā ne jawāb diyā, "Āp ko mujhe
talāsh karne kī kyā zarūrat thī? Kyā
āp ko mālūm na thā ki mujhe apne
Bāp ke ghar meṅ honā zarūr hai?"
[50]Lekin wuh us kī bāt na samjhe.

[51]Phir wuh un ke sāth rawānā ho
kar Nāsarat wāpas āyā aur un ke
tābe rahā. Lekin us kī māṅ ne yih
tamām bāteṅ apne dil meṅ mahfūz
rakheṅ. [52]Yoṅ Īsā jawān huā. Us kī
samajh aur hikmat baṛhtī gaī, aur
use Allāh aur insān kī maqbūliyat
hāsil thī.

Yahyā Baptismā Dene Wāle kī Ḳhidmat

3 Phir Rom ke shahanshāh
Tibariyus kī hukūmat kā
pandrahwāṅ sāl ā gayā. Us waqt
Puntiyus Pīlātus sūbā Yahūdiyā kā
gawarnar thā, Herodes Antipās
Galīl kā hākim thā, us kā bhāī
Filippus Itūriyā aur Traḳhonītis ke
ilāqe kā, jabki Lisāniyās Abilene kā.
[2]Hannā aur Kāyfā donoṅ imām-
e-āzam the. Un dinoṅ meṅ Allāh
Yahyā bin Zakariyāh se hamkalām
huā jab wuh registān meṅ thā.
[3]Phir wuh Dariyā-e-Yardan ke pūre
ilāqe meṅ se guzarā. Har jagah
us ne elān kiyā ki taubā karke
baptismā lo tāki tumheṅ apne
gunāhoṅ kī muāfī mil jāe. [4]Yoṅ
Yasāyāh Nabī ke alfāz pūre hue jo
us kī kitāb meṅ darj haiṅ:

'Registān meṅ ek āwāz pukār rahī
hai,
Rab kī rāh taiyār karo!
Us ke rāste sīdhe banāo.
[5]Lāzim hai ki har wādī bhar dī
jāe,
zarūrī hai ki har pahāṛ aur
buland jagah maidān ban jāe.
Jo ṭeṛhā hai use sīdhā kiyā jāe,
jo nāhamwār hai use hamwār
kiyā jāe.
[6]Aur tamām insān Allāh kī najāt
dekheṅge.'

[7]Jab bahut-se log Yahyā ke pās
āe tāki us se baptismā leṅ to us
ne un se kahā, "Ai zahrīle sāṅp ke
bachcho! Kis ne tum ko āne wāle
ġhazab se bachne kī hidāyat kī?
[8]Apnī zindagī se zāhir karo ki tum
ne wāqaī taubā kī hai. Yih ḳhayāl
mat karo ki ham to bach jāeṅge
kyoṅki Ibrāhīm hamārā bāp hai.
Maiṅ tum ko batātā hūṅ ki Allāh
in pattharoṅ se bhī Ibrāhīm ke lie
aulād paidā kar saktā hai. [9]Ab to
adālat kī kulhāṛī daraḳhtoṅ kī jaṛoṅ
par rakhī huī hai. Har daraḳht jo
achchhā phal na lāe kāṭā aur āg
meṅ jhoṅkā jāegā."

[10]Logoṅ ne us se pūchhā, "Phir
ham kyā kareṅ?"

[11]Us ne jawāb diyā, “Jis ke pās do
kurte haiṅ wuh ek us ko de de jis
ke pās kuchh na ho. Aur jis ke pās
khānā hai wuh use khilā de jis ke
pās kuchh na ho.”
[12]Ṭaiks lene wāle bhī baptismā
lene ke lie āe to unhoṅ ne pūchhā,
“Ustād, ham kyā kareṅ?”
[13]Us ne jawāb diyā, “Sirf utne
ṭaiks lenā jitne hukūmat ne
muqarrar kie haiṅ.”
[14]Kuchh faujiyoṅ ne pūchhā,
“Hameṅ kyā karnā chāhie?”
Us ne jawāb diyā, “Kisī se jabran
yā ġhalat ilzām lagā kar paise na
lenā balki apnī jāyz āmdanī par
iktifā karnā.”
[15]Logoṅ kī tawaqqoāt bahut baṛh
gaīṅ. Wuh apne diloṅ meṅ sochne
lage ki kyā yih Masīh to nahīṅ
hai? [16]Is par Yahyā un sab se
muḳhātib ho kar kahne lagā, “Maiṅ
to tumheṅ pānī se baptismā detā
hūṅ, lekin ek āne wālā hai jo mujh
se baṛā hai. Maiṅ us ke jūtoṅ ke
tasme kholne ke bhī lāyq nahīṅ.
Wuh tumheṅ Rūhul-quds aur āg se
baptismā degā. [17]Wuh hāth meṅ
chhāj pakaṛe hue anāj ko bhūse
se alag karne ke lie taiyār khaṛā
hai. Wuh gāhne kī jagah ko bilkul
sāf karke anāj ko apne godām meṅ
jamā karegā. Lekin bhūse ko wuh
aisī āg meṅ jhoṅkegā jo bujhne kī
nahīṅ.”
[18]Is qism kī bahut-sī aur bātoṅ
se us ne qaum ko nasīhat kī aur
use Allāh kī ḳhushḳhabrī sunāī.
[19]Lekin ek din yoṅ huā ki Yahyā ne
Galīl ke hākim Herodes Antipās ko
ḍānṭā. Wajah yih thī ki Herodes
ne apne bhāī kī bīwī Herodiyās se
shādī kar lī thī aur is ke alāwā aur
bahut-se ġhalat kām kie the. [20]Yih
malāmat sun kar Herodes ne apne
ġhalat kāmoṅ meṅ aur izāfā yih
kiyā ki Yahyā ko jel meṅ ḍāl diyā.

Īsā kā Baptismā

[21]Ek din jab bahut-se logoṅ ko
baptismā diyā jā rahā thā to Īsā
ne bhī baptismā liyā. Jab wuh duā
kar rahā thā to āsmān khul gayā
[22]aur Rūhul-quds jismānī sūrat
meṅ kabūtar kī tarah us par utar
āyā. Sāth sāth āsmān se ek āwāz
sunāī dī, “Tū merā pyārā Farzand
hai, tujh se maiṅ ḳhush hūṅ.”

Īsā kā Nasabnāmā

[23]Īsā taqrīban tīs sāl kā thā jab
us ne ḳhidmat shurū kī. Use
Yūsuf kā beṭā samjhā jātā thā.

Us kā nasabnāmā yih hai: Yūsuf
bin Elī [24]bin Mattāt bin Lāwī bin
Malkī bin Yannā bin Yūsuf [25]bin
Mattitiyāh bin Āmūs bin Nāhūm
bin Asaliyāh bin Nogā [26]bin Mā'at
bin Mattitiyāh bin Shamaī bin
Yoseḳh bin Yūdāh [27]bin Yūhannāh
bin Resā bin Zarubbābal bin
Siyāltiyel bin Nerī [28]bin Malikī
bin Addī bin Qosām bin Ilmodām
bin Er [29]bin Yashua bin Iliyazar
bin Yorīm bin Mattāt bin Lāwī
[30]bin Shamāūn bin Yahūdāh bin
Yūsuf bin Yonām bin Iliyāqīm [31]bin
Maleāh bin Minnāh bin Mattitiyāh
bin Nātan bin Dāūd [32]bin Yassī
bin Obed bin Boaz bin Salmon
bin Nahson [33]bin Ammīnadāb bin
Admīn bin Arnī bin Hasron bin
Fāras bin Yahūdāh [34]bin Yāqūb
bin Is'hāq bin Ibrāhīm bin Tārah
bin Nahūr [35]bin Sarūj bin Raū bin
Falaj bin Ibar bin Silah [36]bin Qīnān
bin Arfaksad bin Sim bin Nūh bin
Lamak [37]bin Matūsilah bin Hanūk
bin Yārid bin Mahalalel bin Qīnān
[38]bin Anūs bin Set bin Ādam. Ādam
ko Allāh ne paidā kiyā thā.

Īsā ko Āzmāyā Jātā Hai

4 Īsā Dariyā-e-Yardan se wāpas
āyā. Wuh Rūhul-quds se
māmūr thā jis ne use registān meṅ
lā kar us kī rāhnumāī kī. [2]Wahāṅ
use chālīs din tak Iblīs se āzmāyā
gayā. Is pūre arse meṅ us ne kuchh
na khāyā. Āḳhirkār use bhūk lagī.
[3]Phir Iblīs ne us se kahā, "Agar tū
Allāh kā Farzand hai to is patthar ko
hukm de ki roṭī ban jāe."
[4]Lekin Īsā ne inkār karke kahā,
"Hargiz nahīṅ, kyoṅki kalām-e-
muqaddas meṅ likhā hai ki insān
kī zindagī sirf roṭī par munhasir
nahīṅ hotī."
[5]Is par Iblīs ne use kisī buland
jagah par le jā kar ek lamhe meṅ
duniyā ke tamām mamālik dikhāe.
[6]Wuh bolā, "Maiṅ tujhe in mamālik
kī shān-o-shaukat aur in par tamām
iḳhtiyār dūṅgā. Kyoṅki yih mere
sapurd kie gae haiṅ aur jise chāhūṅ
de saktā hūṅ. [7]Lihāzā yih sab
kuchh terā hī hogā. Shart yih hai ki
tū mujhe sijdā kare."
[8]Lekin Īsā ne jawāb diyā, "Hargiz
nahīṅ, kyoṅki kalām-e-muqaddas
meṅ yoṅ likhā hai, 'Rab apne Allāh
ko sijdā kar aur sirf usī kī ibādat
kar.'"

[9]Phir Iblīs ne use Yarūshalam
le jā kar Baitul-muqaddas kī sab
se ūṅchī jagah par khaṛā kiyā aur
kahā, “Agar tū Allāh kā Farzand
hai to yahāṅ se chhalāṅg lagā de.
[10]Kyoṅki kalām-e-muqaddas meṅ
likhā hai, ‘Wuh apne farishtoṅ ko
terī hifāzat karne kā hukm degā,
[11]aur wuh tujhe apne hāthoṅ par
uṭhā leṅge tāki tere pāṅwoṅ ko
patthar se ṭhes na lage.’”

[12]Lekin Īsā ne tīsrī bār inkār kiyā
aur kahā, “Kalām-e-muqaddas yih
bhī farmātā hai, ‘Rab apne Allāh ko
na āzmānā.’”

[13]In āzmāishoṅ ke bād Iblīs ne
Īsā ko kuchh der ke lie chhoṛ diyā.

Ḳhidmat kā Āġhāz

[14]Phir Īsā wāpas Galīl meṅ āyā. Us
meṅ Rūhul-quds kī quwwat thī, aur
us kī shohrat us pūre ilāqe meṅ
phail gaī. [15]Wahāṅ wuh un ke
ibādatḳhānoṅ meṅ tālīm dene lagā,
aur sab ne us kī tārīf kī.

Īsā ko Nāsarat meṅ Radd Kiyā Jātā Hai

[16]Ek din wuh Nāsarat pahuṅchā
jahāṅ wuh parwān chaṛhā thā.
Wahāṅ bhī wuh māmūl ke mutābiq
Sabat ke din maqāmī ibādatḳhāne
meṅ jā kar kalām-e-muqaddas meṅ
se paṛhne ke lie khaṛā ho gayā.
[17]Use Yasāyāh Nabī kī kitāb dī gaī to
us ne tūmār ko khol kar yih hawālā
ḍhūnḍ nikālā,

[18]“Rab kā Rūh mujh par hai,
kyoṅki us ne mujhe tel se masah
karke
ġharīboṅ ko ḳhushḳhabrī sunāne
kā iḳhtiyār diyā hai.
Us ne mujhe yih elān karne ke lie
bhejā hai ki
qaidiyoṅ ko rihāī milegī
aur andhe dekheṅge.
Us ne mujhe bhejā hai ki maiṅ
kuchle huoṅ ko āzād karāūṅ
[19]aur Rab kī taraf se bahālī ke sāl
kā elān karūṅ.”

[20]Yih kah kar Īsā ne tūmār ko
lapeṭ kar ibādatḳhāne ke mulāzim
ko wāpas kar diyā aur baiṭh gayā.
Sārī jamāt kī āṅkheṅ us par lagī
thīṅ. [21]Phir wuh bol uṭhā, “Āj Allāh
kā yih farmān tumhāre sunte hī
pūrā ho gayā hai.”

[22]Sab Īsā ke haq meṅ bāteṅ karne
lage. Wuh un purfazl bātoṅ par
hairatzadā the jo us ke muṅh se
niklīṅ, aur wuh kahne lage, “Kyā
yih Yūsuf kā beṭā nahīṅ hai?”

[23]Us ne un se kahā, “Beshak tum
mujhe yih kahāwat batāoge, ‘Ai
ḍākṭar, pahle apne āp kā ilāj kar.’
Yānī sunane meṅ āyā hai ki āp ne
Kafarnahūm meṅ mojize kie haiṅ.
Ab aise mojize yahāṅ apne watanī
shahr meṅ bhī dikhāeṅ. [24]Lekin
maiṅ tum ko sach batātā hūṅ ki koī
bhī nabī apne watanī shahr meṅ
maqbūl nahīṅ hotā.
[25]Yih haqīqat hai ki Iliyās Nabī
ke zamāne meṅ Isrāīl meṅ bahut-sī
zarūratmand bewāeṅ thīṅ, us waqt
jab sāṛhe tīn sāl tak bārish na huī
aur pūre mulk meṅ saḳht kāl paṛā.
[26]Is ke bāwujūd Iliyās ko un meṅ
se kisī ke pās nahīṅ bhejā gayā
balki ek Ġhairyahūdī bewā ke pās jo
Saidā ke shahr Sārpat meṅ rahtī thī.
[27]Isī tarah Ilīshā nabī ke zamāne
meṅ Isrāīl meṅ koṛh ke bahut-se
marīz the. Lekin un meṅ se kisī ko
shafā na milī balki sirf Nāmān ko jo
Mulk-e-Shām kā shahrī thā.”
[28]Jab ibādatḳhāne meṅ jamā
logoṅ ne yih bāteṅ sunīṅ to wuh
baṛe taish meṅ ā gae. [29]Wuh uṭhe
aur use shahr se nikāl kar us pahāṛī
ke kināre le gae jis par shahr ko
tāmīr kiyā gayā thā. Wahāṅ se wuh
use nīche girānā chāhte the, [30]lekin
Īsā un meṅ se guzar kar wahāṅ se
chalā gayā.

Ādmī kā Badrūh kī Girift se Rihāī Pānā

[31]Is ke bād wuh Galīl ke shahr
Kafarnahūm ko gayā aur Sabat
ke din ibādatḳhāne meṅ logoṅ ko
sikhāne lagā. [32]Wuh us kī tālīm sun
kar hakkā-bakkā rah gae. Kyoṅki
wuh iḳhtiyār ke sāth tālīm detā thā.
[33]Ibādatḳhāne meṅ ek ādmī thā jo
kisī nāpāk rūh ke qabze meṅ thā.
Ab wuh chīḳh chīḳh kar bolne lagā,
[34]“Are Nāsarat ke Īsā, hamārā āp ke
sāth kyā wāstā hai? Kyā āp hameṅ
halāk karne āe haiṅ? Maiṅ to jāntā
hūṅ ki āp kaun haiṅ, āp Allāh ke
Quddūs haiṅ.”
[35]Īsā ne use ḍāṅṭ kar kahā,
“Ḳhāmosh! Ādmī meṅ se nikal jā!”
Is par badrūh ādmī ko jamāt ke bīch
meṅ farsh par paṭak kar us meṅ se
nikal gaī. Lekin wuh ādmī zaḳhmī
na huā.
[36]Tamām log ghabrā gae aur ek
dūsre se kahne lage, “Us ādmī ke
alfāz meṅ kyā iḳhtiyār aur quwwat
hai ki badrūheṅ us kā hukm māntī
aur us ke kahne par nikal jātī haiṅ?”

37 Aur Īsā ke bāre meṅ charchā us
pūre ilāqe meṅ phail gayā.

Bahut se Marīzoṅ kī Shafāyābī

38 Phir Īsā ibādatḳhāne ko chhoṛ kar
Shamāūn ke ghar gayā. Wahāṅ
Shamāūn kī sās shadīd buḳhār meṅ
mubtalā thī. Unhoṅ ne Īsā se
guzārish kī ki wuh us kī madad
kare. 39 Us ne us ke sirhāne khaṛe
ho kar buḳhār ko ḍāṇṭā to wuh utar
gayā aur Shamāūn kī sās usī waqt
uṭh kar un kī ḳhidmat karne lagī.

40 Jab din ḍhal gayā to sab
maqāmī log apne marīzoṅ ko Īsā
ke pās lāe. Ḳhāh un kī bīmāriyāṅ
kuchh bhī kyoṅ na thīṅ, us ne har
ek par apne hāth rakh kar use shafā
dī. 41 Bahutoṅ meṅ badrūheṅ bhī
thīṅ jinhoṅ ne nikalte waqt chillā
kar kahā, "Tū Allāh kā Farzand hai."
Lekin chūṅki wuh jāntī thīṅ ki wuh
Masīh hai is lie us ne unheṅ ḍāṅṭ
kar bolne na diyā.

Ḳhushḳhabrī Har Ek ke lie Hai

42 Jab aglā din chaṛhā to Īsā shahr
se nikal kar kisī wīrān jagah
chalā gayā. Lekin hujūm use
ḍhūṅḍte ḍhūṅḍte āḳhirkār us ke
pās pahuṅchā. Log use apne
pās se jāne nahīṅ denā chāhte
the. 43 Lekin us ne un se kahā,
"Lāzim hai ki maiṅ dūsre shahroṅ
meṅ bhī jā kar Allāh kī bādshāhī
kī ḳhushḳhabrī sunāūṅ, kyoṅki
mujhe isī maqsad ke lie bhejā gayā
hai."

44 Chunāṅche wuh Yahūdiyā ke
ibādatḳhānoṅ meṅ munādī kartā
rahā.

Pahle Shāgirdoṅ kī Bulāhaṭ

5 Ek din Īsā Galīl kī Jhīl
Gannesarat ke kināre par
khaṛā hujūm ko Allāh kā kalām
sunā rahā thā. Log sunte sunte
itne qarīb ā gae ki us ke lie jagah
kam ho gaī. 2 Phir use do kashtiyāṅ
nazar āīṅ jo jhīl ke kināre lagī thīṅ.
Machhere un meṅ se utar chuke
the aur ab apne jāloṅ ko dho rahe
the. 3 Īsā ek kashtī par sawār huā.
Us ne kashtī ke mālik Shamāūn se
darḳhāst kī ki wuh kashtī ko kināre
se thoṛā-sā dūr le chale. Phir wuh
kashtī meṅ baiṭhā aur hujūm ko
tālīm dene lagā.

4 Tālīm dene ke iḳhtitām par us
ne Shamāūn se kahā, "Ab kashtī
ko wahāṅ le jā jahāṅ pānī gahrā

hai aur apne jāloṅ ko machhliyāṅ pakaṛne ke lie ḍāl do.”

5Lekin Shamāūn ne etarāz kiyā, “Ustād, ham ne to pūrī rāt baṛī koshish kī, lekin ek bhī na pakaṛī. Tāham āp ke kahne par maiṅ jāloṅ ko dubārā ḍālūṅgā.” 6Yih kah kar unhoṅ ne gahre pānī meṅ jā kar apne jāl ḍāl die. Aur wāqaī, machhliyoṅ kā itnā baṛā ġhol jāloṅ meṅ phaṅs gayā ki wuh phaṭne lage. 7Yih dekh kar unhoṅ ne apne sāthiyoṅ ko ishārā karke bulāyā tāki wuh dūsrī kashtī meṅ ā kar un kī madad kareṅ. Wuh āe aur sab ne mil kar donoṅ kashtiyoṅ ko itnī machhliyoṅ se bhar diyā ki āḳhirkār donoṅ ḍūbne ke ḳhatre meṅ thīṅ. 8Jab Shamāūn Patras ne yih sab kuchh dekhā to us ne Īsā ke sāmne muṅh ke bal gir kar kahā, “Ḳhudāwand, mujh se dūr chale jāeṅ. Maiṅ to gunāhgār hūṅ.” 9Kyoṅki wuh aur us ke sāthī itnī machhliyāṅ pakaṛne kī wajah se saḳht hairān the. 10Aur Zabdī ke beṭe Yāqūb aur Yūhannā kī hālat bhī yihī thī jo Shamāūn ke sāth mil kar kām karte the.

Lekin Īsā ne Shamāūn se kahā, “Mat ḍar. Ab se tū ādmiyoṅ ko pakaṛā karegā.”

11Wuh apnī kashtiyoṅ ko kināre par le āe aur sab kuchh chhoṛ kar Īsā ke pīchhe ho lie.

Koṛh se Shafā

12Ek din Īsā kisī shahr meṅ se guzar rahā thā ki wahāṅ ek marīz milā jis kā pūrā jism koṛh se muta’assir thā. Jab us ne Īsā ko dekhā to wuh muṅh ke bal gir paṛā aur iltijā kī, “Ai Ḳhudāwand, agar āp chāheṅ to mujhe pāk-sāf kar sakte haiṅ.”

13Īsā ne apnā hāth baṛhā kar use chhuā aur kahā, “Maiṅ chāhtā hūṅ, pāk-sāf ho jā.” Is par bīmārī fauran dūr ho gaī. 14Īsā ne use hidāyat kī ki wuh kisī ko na batāe ki kyā huā hai. Us ne kahā, “Sīdhā Baitul-muqaddas meṅ imām ke pās jā tāki wuh terā muāynā kare. Apne sāth wuh qurbānī le jā jis kā taqāzā Mūsā kī sharīat un se kartī hai jinheṅ koṛh se shafā miltī hai. Yoṅ alāniyā tasdīq ho jāegī ki tū wāqaī pāk-sāf ho gayā hai.”

15Tāham Īsā ke bāre meṅ ḳhabar aur zyādā tezī se phailtī gaī. Logoṅ ke baṛe guroh us ke pās āte rahe tāki us kī bāteṅ suneṅ aur us ke hāth se shafā pāeṅ. 16Phir bhī wuh kaī bār unheṅ chhoṛ kar duā karne

ke lie wīrān jaghoṅ par jāyā kartā thā.

Maflūj ke lie Chhat Kholī Jātī Hai

17 Ek din wuh logoṅ ko tālīm de
rahā thā. Farīsī aur sharīat ke
ālim bhī Galīl aur Yahūdiyā ke har
gāṅw aur Yarūshalam se ā kar us ke
pās baiṭhe the. Aur Rab kī qudrat
use shafā dene ke lie tahrīk de
rahī thī. 18 Itne meṅ kuchh ādmī
ek maflūj ko chārpāī par ḍāl kar
wahāṅ pahuṅche. Unhoṅ ne use
ghar ke andar Īsā ke sāmne rakhne
kī koshish kī, 19 lekin befāydā.
Ghar meṅ itne log the ki andar
jānā nāmumkin thā. Is lie wuh
āḳhirkār chhat par chaṛh gae aur
kuchh ṭāyleṅ udheṛ kar chhat kā
ek hissā khol diyā. Phir unhoṅ
ne chārpāī ko maflūj samet hujūm
ke darmiyān Īsā ke sāmne utārā.
20 Jab Īsā ne un kā īmān dekhā to us
ne maflūj se kahā, "Ai ādmī, tere
gunāh muāf kar die gae haiṅ."
21 Yih sun kar sharīat ke ālim aur
Farīsī soch-bichār meṅ paṛ gae.
"Yih kis tarah kā bandā hai jo is
qism kā kufr baktā hai? Sirf Allāh
hī gunāh muāf kar saktā hai."
22 Lekin Īsā ne jān liyā ki yih kyā
soch rahe haiṅ, is lie us ne pūchhā,
"Tum dil meṅ is tarah kī bāteṅ kyoṅ
soch rahe ho? 23 Kyā maflūj se yih
kahnā zyādā āsān hai ki 'Tere gunāh
muāf kar die gae haiṅ' yā yih ki
'Uṭh kar chal-phir'? 24 Lekin maiṅ
tum ko dikhātā hūṅ ki Ibn-e-Ādam
ko wāqaī duniyā meṅ gunāh muāf
karne kā iḳhtiyār hai." Yih kah kar
wuh maflūj se muḳhātib huā, "Uṭh,
apnī chārpāī uṭhā kar apne ghar
chalā jā."
25 Logoṅ ke deḳhte deḳhte wuh
ādmī khaṛā huā aur apnī chārpāī
uṭhā kar Allāh kī hamd-o-sanā
karte hue apne ghar chalā gayā.
26 Yih dekh kar sab saḳht hairatzadā
hue aur Allāh kī tamjīd karne lage.
Un par ḳhauf chhā gayā aur wuh
kah uṭhe, "Āj ham ne nāqābil-e-
yaqīn bāteṅ dekhī haiṅ."

Īsā Mattī ko Bulātā Hai

27 Is ke bād Īsā nikal kar ek ṭaiks
lene wāle ke pās se guzarā jo apnī
chaukī par baiṭhā thā. Us kā nām
Lāwī thā. Use dekh kar Īsā ne
kahā, "Mere pīchhe ho le." 28 Wuh
uṭhā aur sab kuchh chhoṛ kar us ke
pīchhe ho liyā.

[29]Bād meṅ us ne apne ghar meṅ
Īsā kī baṛī ziyāfat kī. Bahut-se ṭaiks
lene wāle aur dīgar mehmān is meṅ
sharīk hue. [30]Yih dekh kar kuchh
Farīsiyoṅ aur un se tālluq rakhne
wāle sharīat ke ālimoṅ ne Īsā ke
shāgirdoṅ se shikāyat kī. Unhoṅ
ne kahā, "Tum ṭaiks lene wāloṅ aur
gunāhgāroṅ ke sāth kyoṅ khāte-
pīte ho?"
[31]Īsā ne jawāb diyā, "Sehhat-
mandoṅ ko ḍākṭar kī zarūrat
nahīṅ hotī balki marīzoṅ ko.
[32]Maiṅ rāstbāzoṅ ko nahīṅ balki
gunāhgāroṅ ko bulāne āyā hūṅ tāki
wuh taubā kareṅ."

Shāgird Rozā Kyoṅ Nahīṅ Rakhte?

[33]Kuchh logoṅ ne Īsā se ek aur
sawāl pūchhā, "Yahyā ke shāgird
aksar rozā rakhte haiṅ. Aur sāth
sāth wuh duā bhī karte rahte haiṅ.
Farīsiyoṅ ke shāgird bhī isī tarah
karte haiṅ. Lekin āp ke shāgird
khāne-pīne kā silsilā jārī rakhte
haiṅ."
[34]Īsā ne jawāb diyā, "Kyā tum
shādī ke mehmānoṅ ko rozā
rakhne ko kah sakte ho jab dūlhā
un ke darmiyān hai? Hargiz nahīṅ!
[35]Lekin ek din āegā jab dūlhā un
se le liyā jāegā. Us waqt wuh zarūr
rozā rakheṅge."
[36]Us ne unheṅ yih misāl bhī
dī, "Kaun kisī nae libās ko phāṛ
kar us kā ek ṭukṛā kisī purāne
libās meṅ lagāegā? Koī bhī nahīṅ!
Agar wuh aisā kare to na sirf
nayā libās ḳharāb hogā balki us
se liyā gayā ṭukṛā purāne libās ko
bhī ḳharāb kar degā. [37]Isī tarah
koī bhī angūr kā tāzā ras purānī
aur belachak mashkoṅ meṅ nahīṅ
ḍālegā. Agar wuh aisā kare to
purānī mashkeṅ paidā hone wālī
gais ke bāis phaṭ jāeṅgī. Natīje
meṅ mai aur mashkeṅ donoṅ zāe
ho jāeṅgī. [38]Is lie angūr kā tāzā
ras naī mashkoṅ meṅ ḍālā jātā hai
jo lachakdār hotī haiṅ. [39]Lekin jo
bhī purānī mai pīnā pasand kare
wuh angūr kā nayā aur tāzā ras
pasand nahīṅ karegā. Wuh kahegā
ki purānī hī behtar hai."

Sabat ke bāre meṅ Sawāl

6 Ek din Īsā anāj ke khetoṅ meṅ
se guzar rahā thā. Chalte
chalte us ke shāgird anāj kī bāleṅ
toṛne aur apne hāthoṅ se mal kar
khāne lage. Sabat kā din thā. [2]Yih
dekh kar kuchh Farīsiyoṅ ne kahā,

"Tum yih kyoṅ kar rahe ho? Sabat
ke din aisā karnā manā hai."
3Īsā ne jawāb diyā, "Kyā tum ne
kabhī nahīṅ paṛhā ki Dāūd ne kyā
kiyā jab use aur us ke sāthiyoṅ
ko bhūk lagī thī? 4Wuh Allāh ke
ghar meṅ dāḳhil huā aur Rab ke
lie maḳhsūsshudā roṭiyāṅ le kar
khāīṅ, agarche sirf imāmoṅ ko
inheṅ khāne kī ijāzat hai. Aur us
ne apne sāthiyoṅ ko bhī yih roṭiyāṅ
khilāīṅ." 5Phir Īsā ne un se kahā,
"Ibn-e-Ādam Sabat kā mālik hai."

Sūkhe Hāth kī Shafā

6Sabat ke ek aur din Īsā
ibādatḳhāne meṅ jā kar sikhāne
lagā. Wahāṅ ek ādmī thā jis kā
dahnā hāth sūkhā huā thā. 7Sharīat
ke ālim aur Farīsī baṛe ġhaur se
dekh rahe the ki kyā Īsā is ādmī
ko āj bhī shafā degā? Kyoṅki wuh
us par ilzām lagāne kā koī bahānā
ḍhūnḍ rahe the. 8Lekin Īsā ne un kī
soch ko jān liyā aur us sūkhe hāth
wāle ādmī se kahā, "Uṭh, darmiyān
meṅ khaṛā ho." Chunāṅche wuh
ādmī khaṛā huā. 9Phir Īsā ne un
se pūchhā, "Mujhe batāo, sharīat
hameṅ Sabat ke din kyā karne kī
ijāzat detī hai, nek kām karne kī
yā ġhalat kām karne kī, kisī kī
jān bachāne kī yā use tabāh karne
kī?" 10Wuh ḳhāmosh ho kar apne
irdgird ke tamām logoṅ kī taraf
deḳhne lagā. Phir us ne kahā,
"Apnā hāth āge baṛhā." Us ne aisā
kiyā to us kā hāth bahāl ho gayā.
11Lekin wuh āpe meṅ na rahe aur
ek dūsre se bāt karne lage ki ham
Īsā se kis tarah nipaṭ sakte haiṅ?

Īsā Bārah Rasūloṅ ko Muqarrar Kartā Hai

12Unhīṅ dinoṅ meṅ Īsā nikal kar
duā karne ke lie pahāṛ par chaṛh
gayā. Duā karte karte pūrī rāt
guzar gaī. 13Phir us ne apne
shāgirdoṅ ko apne pās bulā kar un
meṅ se bārah ko chun liyā, jinheṅ
us ne apne rasūl muqarrar kiyā.
Un ke nām yih haiṅ: 14Shamāūn
jis kā laqab us ne Patras rakhā,
us kā bhāī Andriyās, Yāqūb,
Yūhannā, Filippus, Bartulmāī,
15Mattī, Tomā, Yāqūb bin Halfaī,
Shamāūn Mujāhid, 16Yahūdāh bin
Yāqūb aur Yahūdāh Iskariyotī jis ne
bād meṅ use dushman ke hawāle
kar diyā.

Īsā Tālīm aur Shafā Detā Hai

17 Phir wuh un ke sāth pahāṛ se
utar kar ek khule aur hamwār
maidān meṅ khaṛā huā. Wahāṅ
shāgirdoṅ kī baṛī tādād ne use gher
liyā. Sāth hī bahut-se log Yahūdiyā,
Yarūshalam aur Sūr aur Saidā ke
sāhilī ilāqe se 18 us kī tālīm sunane
aur bīmāriyoṅ se shafā pāne ke lie
āe the. Aur jinheṅ badrūheṅ tang
kar rahī thīṅ unheṅ bhī shafā milī.
19 Tamām log use chhūne kī koshish
kar rahe the, kyoṅki us meṅ se
quwwat nikal kar sab ko shafā de
rahī thī.

Kaun Mubārak Hai?

20 Phir Īsā ne apne shāgirdoṅ kī
taraf dekh kar kahā,
"Mubārak ho tum jo zarūratmand
ho,
kyoṅki Allāh kī bādshāhī tum ko
hī hāsil hai.
21 Mubārak ho tum jo is waqt
bhūke ho,
kyoṅki ser ho jāoge.
Mubārak ho tum jo is waqt rote
ho,
kyoṅki ḳhushī se haṅsoge.
22 Mubārak ho tum jab log is lie
tum se nafrat karte aur tumhārā
huqqā-pānī band karte haiṅ ki tum
Ibn-e-Ādam ke pairokār ban gae
ho. Hāṅ, mubārak ho tum jab
wuh isī wajah se tumheṅ lān-tān
karte aur tumhārī badnāmī karte
haiṅ. 23 Jab wuh aisā karte haiṅ to
shādmān ho kar ḳhushī se nācho,
kyoṅki āsmān par tum ko baṛā ajr
milegā. Un ke bāpdādā ne yihī
sulūk nabiyoṅ ke sāth kiyā thā.
24 Magar tum par afsos jo ab
daulatmand ho,
kyoṅki tumhārā sukūn yihīṅ
ḳhatm ho jāegā.
25 Tum par afsos jo is waqt ḳhūb
ser ho,
kyoṅki bād meṅ tum bhūke hoge.
Tum par afsos jo ab haṅs rahe ho,
kyoṅki ek waqt āegā ki ro ro kar
mātam karoge.
26 Tum par afsos jin kī tamām
log tārīf karte haiṅ, kyoṅki un
ke bāpdādā ne yihī sulūk jhūṭe
nabiyoṅ ke sāth kiyā thā.

Apne Dushmanoṅ se Muhabbat Rakhnā

27 Lekin tum ko jo sun rahe ho maiṅ
yih batātā hūṅ, apne dushmanoṅ
se muhabbat rakho, aur un se
bhalāī karo jo tum se nafrat karte

haiṅ. [28]Jo tum par lānat karte haiṅ
unheṅ barkat do, aur jo tum se
burā sulūk karte haiṅ un ke lie duā
karo. [29]Agar koī tumhāre ek gāl
par thappaṛ māre to use dūsrā gāl
bhī pesh kar do. Isī tarah agar
koī tumhārī chādar chhīn le to use
qamīs lene se bhī na roko. [30]Jo bhī
tum se kuchh māṅgtā hai use do.
Aur jis ne tum se kuchh liyā hai
us se use wāpas dene kā taqāzā na
karo. [31]Logoṅ ke sāth waisā sulūk
karo jaisā tum chāhte ho ki wuh
tumhāre sāth kareṅ.

[32]Agar tum sirf unhīṅ se
muhabbat karo jo tum se karte
haiṅ to is meṅ tumhārī kyā ḳhās
mehrbānī hogī? Gunāhgār bhī
aisā hī karte haiṅ. [33]Aur agar
tum sirf unhīṅ se bhalāī karo jo
tum se bhalāī karte haiṅ to is
meṅ tumhārī kyā ḳhās mehrbānī
hogī? Gunāhgār bhī aisā hī karte
haiṅ. [34]Isī tarah agar tum sirf
unhīṅ ko udhār do jin ke bāre meṅ
tumheṅ andāzā hai ki wuh wāpas
kar deṅge to is meṅ tumhārī kyā
ḳhās mehrbānī hogī? Gunāhgār
bhī gunāhgāroṅ ko udhār dete haiṅ
jab unheṅ sab kuchh wāpas milne
kā yaqīn hotā hai. [35]Nahīṅ, apne
dushmanoṅ se muhabbat karo aur
unhīṅ se bhalāī karo. Unheṅ udhār
do jin ke bāre meṅ tumheṅ wāpas
milne kī ummīd nahīṅ hai. Phir
tum ko baṛā ajr milegā aur tum
Allāh T'ālā ke farzand sābit hoge,
kyoṅki wuh bhī nāshukroṅ aur
bure logoṅ par nekī kā izhār kartā
hai. [36]Lāzim hai ki tum rahmdil ho
kyoṅki tumhārā Bāp bhī rahmdil
hai.

Munsif na Bananā

[37]Dūsroṅ kī adālat na karnā to
tumhārī bhī adālat nahīṅ kī jāegī.
Dūsroṅ ko mujrim qarār na denā
to tum ko bhī mujrim qarār nahīṅ
diyā jāegā. Muāf karo to tum ko bhī
muāf kar diyā jāegā. [38]Do to tum
ko bhī diyā jāegā. Hāṅ, jis hisāb
se tum ne diyā usī hisāb se tum
ko diyā jāegā, balki paimānā dabā
dabā aur hilā hilā kar aur labrez
karke tumhārī jholī meṅ ḍāl diyā
jāegā. Kyoṅki jis paimāne se tum
nāpte ho usī se tumhāre lie nāpā
jāegā."

[39]Phir Īsā ne yih misāl pesh
kī. "Kyā ek andhā dūsre andhe kī
rāhnumāī kar saktā hai? Hargiz
nahīṅ! Agar wuh aisā kare to donoṅ
gaṛhe meṅ gir jāeṅge. [40]Shāgird

apne ustād se baṛā nahīṅ hotā balki jab use pūrī ṭrening milī ho to wuh apne ustād hī kī mānind hogā.

41 Tū kyoṅ ġhaur se apne bhāī kī āṅkh meṅ paṛe tinke par nazar kartā hai jabki tujhe wuh shahtīr nazar nahīṅ ātā jo terī apnī āṅkh meṅ hai? 42 Tū kyoṅkar apne bhāī se kah saktā hai, 'Bhāī, ṭhahro, mujhe tumhārī āṅkh meṅ paṛā tinkā nikālne do' jabki tujhe apnī āṅkh kā shahtīr nazar nahīṅ ātā? Riyākār! Pahle apnī āṅkh ke shahtīr ko nikāl. Tab hī tujhe bhāī kā tinkā sāf nazar āegā aur tū use achchhī tarah se dekh kar nikāl sakegā.

Daraḳht Us ke Phal se Pahchānā Jātā Hai

43 Na achchhā daraḳht ḳharāb phal lātā hai, na ḳharāb daraḳht achchhā phal. 44 Har qism kā daraḳht us ke phal se pahchānā jātā hai. Ḳhārdār jhāṛiyoṅ se anjīr yā angūr nahīṅ toṛe jāte. 45 Nek shaḳhs kā achchhā phal us ke dil ke achchhe ḳhazāne se nikaltā hai jabki bure shaḳhs kā ḳharāb phal us ke dil kī burāī se nikaltā hai. Kyoṅki jis chīz se dil bharā hotā hai wuhī chhalak kar muṅh se nikaltī hai.

Do Qism ke Makān

46 Tum kyoṅ mujhe 'Ḳhudāwand, Ḳhudāwand' kah kar pukārte ho? Merī bāt par to tum amal nahīṅ karte. 47 Lekin maiṅ tum ko batātā hūṅ ki wuh shaḳhs kis kī mānind hai jo mere pās ā kar merī bāt sun letā aur us par amal kartā hai. 48 Wuh us ādmī kī mānind hai jis ne apnā makān banāne ke lie gahrī buniyād kī khudāī karwāī. Khod khod kar wuh chaṭṭān tak pahuṅch gayā. Usī par us ne makān kī buniyād rakhī. Makān mukammal huā to ek din sailāb āyā. Zor se bahtā huā pānī makān se ṭakrāyā, lekin wuh use hilā na sakā kyoṅki wuh mazbūtī se banāyā gayā thā. 49 Lekin jo merī bāt suntā aur us par amal nahīṅ kartā wuh us shaḳhs kī mānind hai jis ne apnā makān buniyād ke baġhair zamīn par hī tāmīr kiyā. Jyoṅ hī zor se bahtā huā pānī us se ṭakrāyā to wuh gir gayā aur sarāsar tabāh ho gayā."

Romī Afsar ke Ġhulām kī Shafā

7 Yih sab kuchh logoṅ ko
sunāne ke bād Īsā Kafar-
nahūm chalā gayā. [2]Wahāṅ sau
faujiyoṅ par muqarrar ek afsar
rahtā thā. Un dinoṅ meṅ us kā ek
ġhulām jo use bahut azīz thā bīmār
paṛ gayā. Ab wuh marne ko thā.
[3]Chūṅki afsar ne Īsā ke bāre meṅ
sunā thā is lie us ne Yahūdiyoṅ ke
kuchh buzurg yih darḳhāst karne
ke lie us ke pās bhej die ki wuh
ā kar ġhulām ko shafā de. [4]Wuh
Īsā ke pās pahuṅch kar baṛe zor
se iltijā karne lage, "Yih ādmī is
lāyq hai ki āp us kī darḳhāst pūrī
kareṅ, [5]kyoṅki wuh hamārī qaum
se pyār kartā hai, yahāṅ tak ki us ne
hamāre lie ibādatḳhānā bhī tāmīr
karwāyā hai."

[6]Chunāṅche Īsā un ke sāth chal
paṛā. Lekin jab wuh ghar ke qarīb
pahuṅch gayā to afsar ne apne
kuchh dost yih kah kar us ke pās
bhej die ki "Ḳhudāwand, mere ghar
meṅ āne kī taklīf na kareṅ, kyoṅki
maiṅ is lāyq nahīṅ hūṅ. [7]Is lie
maiṅ ne ḳhud ko āp ke pās āne
ke lāyq bhī na samjhā. Bas wahīṅ
se kah deṅ to merā ġhulām shafā
pā jāegā. [8]Kyoṅki mujhe ḳhud ālā
afsaroṅ ke hukm par chalnā paṛtā
hai aur mere mātaht bhī faujī haiṅ.
Ek ko kahtā hūṅ, 'Jā!' To wuh jātā
hai aur dūsre ko 'Ā!' To wuh ātā
hai. Isī tarah maiṅ apne naukar ko
hukm detā hūṅ, 'Yih kar!' To wuh
kartā hai."

[9]Yih sun kar Īsā nihāyat hairān
huā. Us ne muṛ kar apne pīchhe
āne wāle hujūm se kahā, "Maiṅ tum
ko sach batātā hūṅ, maiṅ ne Isrāīl
meṅ bhī is qism kā īmān nahīṅ
pāyā."

[10]Jab afsar kā paiġhām
pahuṅchāne wāle ghar wāpas āe
to unhoṅ ne dekhā ki ġhulām kī
sehhat bahāl ho chukī hai.

Bewā kā Beṭā Zindā Kiyā Jātā Hai

[11]Kuchh der ke bād Īsā apne
shāgirdoṅ ke sāth Nāyn Shahr ke
lie rawānā huā. Ek baṛā hujūm bhī
sāth chal rahā thā. [12]Jab wuh shahr
ke darwāze ke qarīb pahuṅchā to
ek janāzā niklā. Jo naujawān faut
huā thā us kī māṅ bewā thī aur wuh
us kā iklautā beṭā thā. Māṅ ke sāth
shahr ke bahut-se log chal rahe the.
[13]Use dekh kar Ḳhudāwand ko us
par baṛā tars āyā. Us ne us se kahā,
"Mat ro." [14]Phir wuh janāze ke pās

gayā aur use chhuā. Use uṭhāne
wāle ruk gae to Īsā ne kahā, “Ai
naujawān, maiṅ tujhe kahtā hūṅ ki
uṭh.” 15Murdā uṭh baiṭhā aur bolne
lagā. Īsā ne use us kī māṅ ke sapurd
kar diyā.

16Yih dekh kar tamām logoṅ par
ḳhauf tārī ho gayā aur wuh Allāh kī
tamjīd karke kahne lage, “Hamāre
darmiyān ek baṛā nabī barpā huā
hai. Allāh ne apnī qaum par nazar
kī hai.”

17Aur Īsā ke bāre meṅ yih ḳhabar
pūre Yahūdiyā aur irdgird ke ilāqe
meṅ phail gaī.

Yahyā kā Īsā se Sawāl

18Yahyā ko bhī apne shāgirdoṅ kī
mārifat in tamām wāqiyāt ke bāre
meṅ patā chalā. Is par us ne do
shāgirdoṅ ko bulā kar 19unheṅ yih
pūchhne ke lie Ḳhudāwand ke pās
bhejā, “Kyā āp wuhī haiṅ jise ānā
hai yā ham kisī aur ke intazār meṅ
raheṅ?”

20Chunāṅche yih shāgird Īsā
ke pās pahuṅch kar kahne lage,
“Yahyā baptismā dene wāle ne
hameṅ yih pūchhne ke lie bhejā
hai ki kyā āp wuhī haiṅ jise ānā hai
yā ham kisī aur kā intazār kareṅ?”

21Īsā ne usī waqt bahut-se
logoṅ ko shafā dī thī jo muḳhtalif
qism kī bīmāriyoṅ, musībatoṅ
aur badrūhoṅ kī girift meṅ the.
Andhoṅ kī āṅkheṅ bhī bahāl ho
gaī thīṅ. 22Is lie us ne jawāb meṅ
Yahyā ke qāsidoṅ se kahā, “Yahyā
ke pās wāpas jā kar use sab kuchh
batā denā jo tum ne dekhā aur sunā
hai. ‘Andhe deḳhte, langaṛe chalte
phirte haiṅ, koṛhiyoṅ ko pāk-sāf
kiyā jātā hai, bahre sunte haiṅ,
murdoṅ ko zindā kiyā jātā hai aur
ġharīboṅ ko Allāh kī ḳhushḳhabrī
sunāī jātī hai.’ 23Yahyā ko batāo,
‘Mubārak hai wuh jo mere sabab
se ṭhokar khā kar bargashtā nahīṅ
hotā.’”

24Yahyā ke yih qāsid chale gae to
Īsā hujūm se Yahyā ke bāre meṅ
bāt karne lagā, “Tum registān meṅ
kyā deḳhne gae the? Ek sarkanḍā
jo hawā ke har jhoṅke se hiltā
hai? Beshak nahīṅ. 25Yā kyā
wahāṅ jā kar aise ādmī kī tawaqqo
kar rahe the jo nafīs aur mulāym
libās pahne hue hai? Nahīṅ, jo
shāndār kapṛe pahante aur aish-
o-ishrat meṅ zindagī guzārte haiṅ
wuh shāhī mahaloṅ meṅ pāe jāte
haiṅ. 26To phir tum kyā deḳhne gae
the? Ek nabī ko? Bilkul sahīh, balki

maiṅ tum ko batātā hūṅ ki wuh
nabī se bhī baṛā hai. [27]Usī ke bāre
meṅ kalām-e-muqaddas meṅ likhā
hai, ‘Dekh maiṅ apne paiġhambar
ko tere āge āge bhej detā hūṅ jo tere
sāmne rāstā taiyār karegā.’ [28]Maiṅ
tum ko batātā hūṅ ki is duniyā meṅ
paidā hone wālā koī bhī shaḳhs
Yahyā se baṛā nahīṅ hai. To bhī
Allāh kī bādshāhī meṅ dāḳhil hone
wālā sab se chhoṭā shaḳhs us se
baṛā hai.”

[29]Bāt yih thī ki tamām qaum
bashamūl ṭaiks lene wāloṅ ne
Yahyā kā paiġhām sun kar Allāh
kā insāf mān liyā aur Yahyā se
baptismā liyā thā. [30]Sirf Farīsī aur
sharīat ke ulamā ne apne bāre meṅ
Allāh kī marzī ko radd karke Yahyā
kā baptismā lene se inkār kiyā thā.

[31]Īsā ne bāt jārī rakhī,
“Chunāṅche maiṅ is nasl ke logoṅ
ko kis se tashbīh dūṅ? Wuh kis
se mutābiqat rakhte haiṅ? [32]Wuh
un bachchoṅ kī mānind haiṅ jo
bāzār meṅ baiṭhe khel rahe haiṅ.
Un meṅ se kuchh ūṅchī āwāz se
dūsre bachchoṅ se shikāyat kar
rahe haiṅ, ‘Ham ne bāṅsrī bajāī
to tum na nāche. Phir ham ne
nohā ke gīt gāe, lekin tum na roe.’
[33]Dekho, Yahyā baptismā dene
wālā āyā aur na roṭī khāī, na mai
pī. Yih dekh kar tum kahte ho ki
us meṅ badrūh hai. [34]Phir Ibn-e-
Ādam khātā aur pītā huā āyā. Ab
tum kahte ho, ‘Dekho yih kaisā peṭū
aur sharābī hai. Aur wuh ṭaiks lene
wāloṅ aur gunāhgāroṅ kā dost bhī
hai.’ [35]Lekin hikmat apne tamām
bachchoṅ se hī sahīh sābit huī hai.”

Īsā Shamāūn Farīsī ke Ghar Meṅ

[36]Ek Farīsī ne Īsā ko khānā khāne
kī dāwat dī. Īsā us ke ghar jā kar
khānā khāne ke lie baiṭh gayā. [37]Us
shahr meṅ ek badchalan aurat rahtī
thī. Jab use patā chalā ki Īsā us
Farīsī ke ghar meṅ khānā khā rahā
hai to wuh itrdān meṅ beshqīmat
itr lā kar [38]pīchhe se us ke pāṅwoṅ
ke pās khaṛī ho gaī. Wuh ro paṛī
aur us ke āṅsū ṭapak ṭapak kar Īsā
ke pāṅwoṅ ko tar karne lage. Phir
us ne us ke pāṅwoṅ ko apne bāloṅ
se poṅchh kar unheṅ chūmā aur
un par itr ḍālā. [39]Jab Īsā ke Farīsī
mezbān ne yih dekhā to us ne dil
meṅ kahā, “Agar yih ādmī nabī
hotā to use mālūm hotā ki yih kis
qism kī aurat hai jo use chhū rahī
hai, ki yih gunāhgār hai.”

40 Īsā ne in ḳhayālāt ke jawāb meṅ
us se kahā, “Shamāūn, maiṅ tujhe
kuchh batānā chāhtā hūṅ.”
Us ne kahā, “Jī ustād, batāeṅ.”
41 Īsā ne kahā, “Ek sāhūkār ke do
qarzdār the. Ek ko us ne chāṅdī ke
500 sikke die the aur dūsre ko 50
sikke. 42 Lekin donoṅ apnā qarz adā
na kar sake. Yih dekh kar us ne
donoṅ kā qarz muāf kar diyā. Ab
mujhe batā, donoṅ qarzdāroṅ meṅ
se kaun use zyādā azīz rakhegā?”
43 Shamāūn ne jawāb diyā, “Mere
ḳhayāl meṅ wuh jise zyādā muāf
kiyā gayā.”
Īsā ne kahā, “Tū ne ṭhīk andāzā
lagāyā hai.” 44 Aur aurat kī taraf
muṛ kar us ne Shamāūn se bāt jārī
rakhī, “Kyā tū is aurat ko deḳhtā
hai? 45 Jab maiṅ is ghar meṅ āyā to
tū ne mujhe pāṅw dhone ke lie pānī
na diyā. Lekin is ne mere pāṅwoṅ
ko apne āṅsuoṅ se tar karke apne
bāloṅ se poṅchh kar ḳhushk kar
diyā hai. Tū ne mujhe bosā na diyā,
lekin yih mere andar āne se le kar
ab tak mere pāṅwoṅ ko chūmne
se bāz nahīṅ rahī. 46 Tū ne mere
sar par zaitūn kā tel na ḍālā, lekin
is ne mere pāṅwoṅ par itr ḍālā.
47 Is lie maiṅ tujhe batātā hūṅ ki is
ke gunāhoṅ ko go wuh bahut haiṅ
muāf kar diyā gayā hai, kyoṅki is ne
bahut muhabbat kā izhār kiyā hai.
Lekin jise kam muāf kiyā gayā ho
wuh kam muhabbat rakhtā hai.”
48 Phir Īsā ne aurat se kahā, “Tere
gunāhoṅ ko muāf kar diyā gayā
hai.”
49 Yih sun kar jo sāth baiṭhe the
āpas meṅ kahne lage, “Yih kis qism
kā shaḳhs hai jo gunāhoṅ ko bhī
muāf kartā hai?”
50 Lekin Īsā ne ḳhātūn se kahā,
“Tere īmān ne tujhe bachā liyā hai.
Salāmatī se chalī jā.”

Ḳhidmatguzār Ḳhawātīn Īsā ke sāth Safr Kartī Haiṅ

8 Is ke kuchh der bād Īsā
muḳhtalif shahroṅ aur
dehātoṅ meṅ se guzar kar safr
karne lagā. Har jagah us ne Allāh kī
bādshāhī ke bāre meṅ ḳhushḳhabrī
sunāī. Us ke bārah shāgird us ke
sāth the, 2 nīz kuchh ḳhawātīn bhī
jinheṅ us ne badrūhoṅ se rihāī aur
bīmāriyoṅ se shafā dī thī. In meṅ se
ek Mariyam thī jo Magdalīnī kahlātī
thī jis meṅ se sāt badrūheṅ nikālī
gaī thīṅ. 3 Phir Yuannā jo Ḳhūzā kī
bīwī thī. (Ḳhūzā Herodes Bādshāh
kā ek afsar thā.) Sūsannā aur dīgar

kaī ḳhawātīn bhī thīṅ jo apne mālī wasāyl se un kī ḳhidmat kartī thīṅ.

Bīj Bone Wāle kī Tamsīl

4Ek din Īsā ne ek baṛe hujūm ko ek tamsīl sunāī. Log muḳhtalif shahroṅ se use sunane ke lie jamā ho gae the.

5"Ek kisān bīj bone ke lie niklā. Jab bīj idhar-udhar bikhar gayā to kuchh dāne rāste par gire. Wahāṅ unheṅ pāṅwoṅ tale kuchlā gayā aur parindoṅ ne unheṅ chug liyā. 6Kuchh pathrīlī zamīn par gire. Wahāṅ wuh ugne to lage, lekin namī kī kamī thī, is lie paude kuchh der ke bād sūkh gae. 7Kuchh dāne ḳhudrau kāṅṭedār paudoṅ ke darmiyān bhī gire. Wahāṅ wuh ugne to lage, lekin ḳhudrau paudoṅ ne sāth sāth baṛh kar unheṅ phalne-phūlne kī jagah na dī. Chunāṅche wuh bhī ḳhatm ho gae. 8Lekin aise dāne bhī the jo zarḳhez zamīn par gire. Wahāṅ wuh ug sake aur jab fasal pak gaī to sau gunā zyādā phal paidā huā."

Yih kah kar Īsā pukār uṭhā, "Jo sun saktā hai wuh sun le!"

Tamsīloṅ kā Maqsad

9Us ke shāgirdoṅ ne us se pūchhā ki is tamsīl kā kyā matlab hai? 10Jawāb meṅ us ne kahā, "Tum ko to Allāh kī bādshāhī ke bhed samajhne kī liyāqat dī gaī hai. Lekin maiṅ dūsroṅ ko samjhāne ke lie tamsīleṅ istemāl kartā hūṅ tāki pāk kalām pūrā ho jāe ki 'Wuh apnī āṅkhoṅ se dekheṅge magar kuchh nahīṅ jāneṅge, wuh apne kānoṅ se suneṅge magar kuchh nahīṅ samjheṅge.'

Bīj Bone Wāle kī Tamsīl kā Matlab

11Tamsīl kā matlab yih hai: Bīj se murād Allāh kā kalām hai. 12Rāh par gire hue dāne wuh log haiṅ jo kalām sunte to haiṅ, lekin phir Iblīs ā kar use un ke diloṅ se chhīn letā hai, aisā na ho ki wuh īmān lā kar najāt pāeṅ. 13Pathrīlī zamīn par gire hue dāne wuh log haiṅ jo kalām sun kar use ḳhushī se qabūl to kar lete haiṅ, lekin jaṛ nahīṅ pakaṛte. Natīje meṅ agarche wuh kuchh der ke lie īmān rakhte haiṅ to bhī jab kisī āzmāish kā sāmnā karnā paṛtā hai to wuh bargashtā ho jāte haiṅ. 14Ḳhudrau kāṅṭedār paudoṅ ke darmiyān gire

hue dāne wuh log haiṅ jo sunte
to haiṅ, lekin jab wuh chale jāte
haiṅ to rozmarrā kī pareshāniyāṅ,
daulat aur zindagī kī aish-o-ishrat
unheṅ phalne-phūlne nahīṅ detī.
Natīje meṅ wuh phal lāne tak nahīṅ
pahuṅchte. 15Is ke muqābale meṅ
zarḳhez zamīn meṅ gire hue dāne
wuh log haiṅ jin kā dil diyānatdār
aur achchhā hai. Jab wuh kalām
sunte haiṅ to wuh use apnāte aur
sābitqadmī se taraqqī karte karte
phal lāte haiṅ.

Koī Charāġh ko Bartan ke nīche Nahīṅ Chhupātā

16Jab koī charāġh jalātā hai to wuh
use kisī bartan yā chārpāī ke nīche
nahīṅ rakhtā, balki use shamādān
par rakh detā hai tāki us kī raushnī
andar āne wāloṅ ko nazar āe.

17Jo kuchh bhī is waqt poshīdā
hai wuh āḳhir meṅ zāhir ho jāegā,
aur jo kuchh bhī chhupā huā hai
wuh mālūm ho jāegā aur raushnī
meṅ lāyā jāegā.

18Chunāṅche is par dhyān do ki
tum kis tarah sunte ho. Kyoṅki jis
ke pās kuchh hai use aur diyā jāegā,
jabki jis ke pās kuchh nahīṅ hai us
se wuh bhī chhīn liyā jāegā jis ke
bāre meṅ wuh ḳhayāl kartā hai ki
us kā hai."

Īsā kī Māṅ aur Bhāī

19Ek din Īsā kī māṅ aur bhāī us
ke pās āe, lekin wuh hujūm kī
wajah se us tak na pahuṅch sake.
20Chunāṅche Īsā ko ittalā dī gaī,
"Āp kī māṅ aur bhāī bāhar khaṛe
haiṅ aur āp se milnā chāhte haiṅ."

21Us ne jawāb diyā, "Merī māṅ
aur bhāī wuh sab haiṅ jo Allāh kā
kalām sun kar us par amal karte
haiṅ."

Īsā Āṅdhī ko Thamā Detā Hai

22Ek din Īsā ne apne shāgirdoṅ se
kahā, "Āo, ham jhīl ko pār kareṅ."
Chunāṅche wuh kashtī par sawār
ho kar rawānā hue. 23Jab kashtī
chalī jā rahī thī to Īsā so gayā.
Achānak jhīl par āṅdhī āī. Kashtī
pānī se bharne lagī aur ḍūbne kā
ḳhatrā thā. 24Phir unhoṅ ne Īsā ke
pās jā kar use jagā diyā aur kahā,
"Ustād, ustād, ham tabāh ho rahe
haiṅ."

Wuh jāg uṭhā aur āṅdhī aur
maujoṅ ko ḍānṭā. Āṅdhī tham
gaī aur lahreṅ bilkul sākit ho gaīṅ.

25 Phir us ne shāgirdoṅ se pūchhā,
"Tumhārā īmān kahāṅ hai?"
Un par ḳhauf tārī ho gayā aur
wuh saḳht hairān ho kar āpas meṅ
kahne lage, "Āḳhir yih kaun hai?
Wuh hawā aur pānī ko bhī hukm
detā hai, aur wuh us kī mānte haiṅ."

Īsā Ek Garāsīnī Ādmī se Badrūheṅ Nikāl Detā Hai

26 Phir wuh safr jārī rakhte hue
Garāsā ke ilāqe ke kināre par
pahuṅche jo jhīl ke pār Galīl ke
muqābil hai. 27 Jab Īsā kashtī se
utrā to shahr kā ek ādmī Īsā ko
milā jo badrūhoṅ kī girift meṅ
thā. Wuh kāfī der se kapṛe pahne
baġhair chaltā phirtā thā aur apne
ghar ke bajāe qabroṅ meṅ rahtā
thā. 28 Īsā ko dekh kar wuh chillāyā
aur us ke sāmne gir gayā. Ūṅchī
āwāz se us ne kahā, "Īsā Allāh
T'ālā ke Farzand, merā āp ke sāth
kyā wāstā hai? Maiṅ minnat kartā
hūṅ, mujhe azāb meṅ na ḍāleṅ."
29 Kyoṅki Īsā ne nāpāk rūh ko hukm
diyā thā, "Ādmī meṅ se nikal jā!" Is
badrūh ne baṛī der se us par qabzā
kiyā huā thā, is lie logoṅ ne us ke
hāth-pāṅw zanjīroṅ se bāndh kar
us kī pahrādārī karne kī koshish kī
thī, lekin befāydā. Wuh zanjīroṅ
ko toṛ ḍāltā aur badrūh use wīrān
ilāqoṅ meṅ bhagāe phirtī thī.
30 Īsā ne us se pūchhā, "Terā
nām kyā hai?" Us ne jawāb diyā,
"Lashkar." Is nām kī wajah yih thī
ki us meṅ bahut-sī badrūheṅ ghusī
huī thīṅ. 31 Ab yih minnat karne
lagīṅ, "Hameṅ athāh gaṛhe meṅ
jāne ko na kaheṅ."
32 Us waqt qarīb kī pahāṛī par
suaroṅ kā baṛā ġhol char rahā
thā. Badrūhoṅ ne Īsā se iltamās
kī, "Hameṅ un suaroṅ meṅ dāḳhil
hone deṅ." Us ne ijāzat de dī.
33 Chunāṅche wuh us ādmī meṅ se
nikal kar suaroṅ meṅ jā ghusīṅ. Is
par pūre ġhol ke suar bhāg bhāg kar
pahāṛī kī ḍhalān par se utre aur jhīl
meṅ jhapaṭ kar ḍūb mare.
34 Yih dekh kar suaroṅ ke
gallābān bhāg gae. Unhoṅ ne shahr
aur dehāt meṅ is bāt kā charchā
kiyā 35 to log yih mālūm karne ke
lie ki kyā huā hai apnī jaghoṅ se
nikal kar Īsā ke pās āe. Us ke pās
pahuṅche to wuh ādmī milā jis se
badrūheṅ nikal gaī thīṅ. Ab wuh
kapṛe pahne Īsā ke pāṅwoṅ meṅ
baiṭhā thā aur us kī zahnī hālat
ṭhīk thī. Yih dekh kar wuh ḍar
gae. 36 Jinhoṅ ne sab kuchh dekhā

thā unhoṅ ne logoṅ ko batāyā ki
is badrūh-giriftā ādmī ko kis tarah
rihāī milī hai. [37]Phir us ilāqe ke
tamām logoṅ ne Īsā se darḳhāst
kī ki wuh unheṅ chhoṛ kar chalā
jāe, kyoṅki un par baṛā ḳhauf chhā
gayā thā. Chunāṅche Īsā kashtī par
sawār ho kar wāpas chalā gayā.
[38]Jis ādmī se badrūheṅ nikal gaī
thīṅ us ne us se iltamās kī, "Mujhe
bhī apne sāth jāne deṅ."

Lekin Īsā ne use ijāzat na dī balki
kahā, [39]"Apne ghar wāpas chalā jā
aur dūsroṅ ko wuh sab kuchh batā
jo Allāh ne tere lie kiyā hai."

Chunāṅche wuh wāpas chalā
gayā aur pūre shahr meṅ logoṅ ko
batāne lagā ki Īsā ne mere lie kyā
kuchh kiyā hai.

Yāīr kī Beṭī aur Bīmār Ḳhātūn

[40]Jab Īsā jhīl ke dūsre kināre par
wāpas pahuṅchā to logoṅ ne us kā
istaqbāl kiyā, kyoṅki wuh us ke
intazār meṅ the. [41]Itne meṅ ek
ādmī Īsā ke pās āyā jis kā nām Yāīr
thā. Wuh maqāmī ibādatḳhāne kā
rāhnumā thā. Wuh Īsā ke pāṅwoṅ
meṅ gir kar minnat karne lagā,
"Mere ghar chaleṅ." [42]Kyoṅki us kī
iklautī beṭī jo taqrīban bārah sāl kī
thī marne ko thī.

Īsā chal paṛā. Hujūm ne use
yoṅ gherā huā thā ki sāṅs lenā
bhī mushkil thā. [43]Hujūm meṅ
ek ḳhātūn thī jo bārah sāl se ḳhūn
bahne ke marz se rihāī na pā sakī
thī. Koī use shafā na de sakā
thā. [44]Ab us ne pīchhe se ā kar
Īsā ke libās ke kināre ko chhuā.
Ḳhūn bahnā fauran band ho gayā.
[45]Lekin Īsā ne pūchhā, "Kis ne
mujhe chhuā hai?"

Sab ne inkār kiyā aur Patras ne
kahā, "Ustād, yih tamām log to āp
ko gher kar dabā rahe haiṅ."

[46]Lekin Īsā ne isrār kiyā, "Kisī
ne zarūr mujhe chhuā hai, kyoṅki
mujhe mahsūs huā hai ki mujh
meṅ se tawānāī niklī hai." [47]Jab
us ḳhātūn ne dekhā ki bhed khul
gayā to wuh laraztī huī āī aur us
ke sāmne gir gaī. Pūre hujūm kī
maujūdagī meṅ us ne bayān kiyā ki
us ne Īsā ko kyoṅ chhuā thā aur ki
chhūte hī use shafā mil gaī thī. [48]Īsā
ne kahā, "Beṭī, tere īmān ne tujhe
bachā liyā hai. Salāmatī se chalī jā."

[49]Īsā ne yih bāt abhī ḳhatm
nahīṅ kī thī ki ibādatḳhāne ke
rāhnumā Yāīr ke ghar se koī shaḳhs
ā pahuṅchā. Us ne kahā, "Āp kī

beṭī faut ho chukī hai, ab ustād ko
mazīd taklīf na deṅ."
50Lekin Īsā ne yih sun kar kahā,
"Mat ghabrā. Faqt īmān rakh to
wuh bach jāegī."
51Wuh ghar pahuṅch gae to
Īsā ne kisī ko bhī siwāe Patras,
Yūhannā, Yāqūb aur beṭī ke
wālidain ke andar āne kī ijāzat na
dī. 52Tamām log ro rahe aur chhātī
pīṭ pīṭ kar mātam kar rahe the.
Īsā ne kahā, "Ḳhāmosh! Wuh mar
nahīṅ gaī balki so rahī hai."
53Log haṅs kar us kā mazāq
uṛāne lage, kyoṅki wuh jānte the ki
laṛkī mar gaī hai. 54Lekin Īsā ne
laṛkī kā hāth pakaṛ kar ūṅchī āwāz
se kahā, "Beṭī, jāg uṭh." 55Laṛkī kī
jān wāpas ā gaī aur wuh fauran uṭh
khaṛī huī. Phir Īsā ne hukm diyā ki
use kuchh khāne ko diyā jāe. 56Yih
sab kuchh dekh kar us ke wālidain
hairatzadā hue. Lekin us ne unheṅ
kahā ki is ke bāre meṅ kisī ko bhī
na batānā.

Īsā Bārah Rasūloṅ ko Tablīġh Karne Bhej Detā Hai

9 Is ke bād Īsā ne apne bārah
shāgirdoṅ ko ikaṭṭhā karke
unheṅ badrūhoṅ ko nikālne aur
marīzoṅ ko shafā dene kī quwwat
aur iḳhtiyār diyā. 2Phir us ne
unheṅ Allāh kī bādshāhī kī munādī
karne aur shafā dene ke lie bhej
diyā. 3Us ne kahā, "Safr par kuchh
sāth na lenā. Na lāṭhī, na sāmān ke
lie baig, na roṭī, na paise aur na ek
se zyādā sūṭ. 4Jis ghar meṅ bhī tum
jāte ho us meṅ us maqām se chale
jāne tak ṭhahro. 5Aur agar maqāmī
log tum ko qabūl na kareṅ to phir
us shahr se nikalte waqt us kī gard
apne pāṅwoṅ se jhāṛ do. Yoṅ tum
un ke ḳhilāf gawāhī doge."
6Chunāṅche wuh nikal kar gāṅw
gāṅw jā kar Allāh kī ḳhushḳhabrī
sunāne aur marīzoṅ ko shafā dene
lage.

Herodes Antipās Pareshān Ho Jātā Hai

7Jab Galīl ke hukmrān Herodes
Antipās ne sab kuchh sunā jo Īsā
kar rahā thā to wuh uljhan meṅ
paṛ gayā. Bāz to kah rahe the ki
Yahyā baptismā dene wālā jī uṭhā
hai. 8Auroṅ kā ḳhayāl thā ki Iliyās
Nabī Īsā meṅ zāhir huā hai yā ki
qadīm zamāne kā koī aur nabī jī
uṭhā hai. 9Lekin Herodes ne kahā,
"Maiṅ ne ḳhud Yahyā kā sar qalam

karwāyā thā. To phir yih kaun hai
jis ke bāre meṅ maiṅ is qism kī
bāteṅ suntā hūṅ?" Aur wuh us se
milne kī koshish karne lagā.

Īsā 5000 Afrād ko Khānā Khilātā Hai

10 Rasūl wāpas āe to unhoṅ ne Īsā
ko sab kuchh sunāyā jo unhoṅ ne
kiyā thā. Phir wuh unheṅ alag le
jā kar Bait-saidā nāmī shahr meṅ
āyā. 11 Lekin jab logoṅ ko patā
chalā to wuh un ke pīchhe wahāṅ
pahuṅch gae. Īsā ne unheṅ āne
diyā aur Allāh kī bādshāhī ke bāre
meṅ tālīm dī. Sāth sāth us ne
marīzoṅ ko shafā bhī dī. 12 Jab din
ḍhalne lagā to bārah shāgirdoṅ ne
pās ā kar us se kahā, "Logoṅ ko
ruḳhsat kar deṅ tāki wuh irdgird ke
dehātoṅ aur bastiyoṅ meṅ jā kar rāt
ṭhaharne aur khāne kā band-o-bast
kar sakeṅ, kyoṅki is wīrān jagah
meṅ kuchh nahīṅ milegā."
13 Lekin Īsā ne unheṅ kahā, "Tum
ḳhud inheṅ kuchh khāne ko do."
Unhoṅ ne jawāb diyā, "Hamāre
pās sirf pāṅch roṭiyāṅ aur do
machhliyāṅ haiṅ. Yā kyā ham jā
kar in tamām logoṅ ke lie khānā
ḳharīd lāeṅ?" 14 (Wahāṅ taqrīban
5,000 mard the.)
Īsā ne apne shāgirdoṅ se kahā,
"Tamām logoṅ ko gurohoṅ meṅ
taqsīm karke biṭhā do. Har guroh
pachās afrād par mushtamil ho."
15 Shāgirdoṅ ne aisā hī kiyā aur
sab ko biṭhā diyā. 16 Is par Īsā ne un
pāṅch roṭiyoṅ aur do machhliyoṅ
ko le kar āsmān kī taraf nazar uṭhāī
aur un ke lie shukrguzārī kī duā
kī. Phir us ne unheṅ toṛ toṛ kar
shāgirdoṅ ko diyā tāki wuh logoṅ
meṅ taqsīm kareṅ. 17 Aur sab ne jī
bhar kar khāyā. Is ke bād jab bache
hue ṭukṛe jamā kie gae to bārah
ṭokre bhar gae.

Patras kā Iqrār

18 Ek din Īsā akelā duā kar rahā thā.
Sirf shāgird us ke sāth the. Us ne
un se pūchhā, "Maiṅ ām logoṅ ke
nazdīk kaun hūṅ?"
19 Unhoṅ ne jawāb diyā, "Kuchh
kahte haiṅ Yahyā baptismā dene
wālā, kuchh yih ki āp Iliyās Nabī
haiṅ. Kuchh yih bhī kahte haiṅ ki
qadīm zamāne kā koī nabī jī uṭhā
hai."

[20]Us ne pūchhā, “Lekin tum kyā
kahte ho? Tumhāre nazdīk maiṅ
kaun hūṅ?”
Patras ne jawāb diyā, “Āp Allāh
ke Masīh haiṅ.”

Īsā Apnī Maut kā Zikr Kartā Hai

[21]Yih sun kar Īsā ne unheṅ yih
bāt kisī ko bhī batāne se manā
kiyā. [22]Us ne kahā, “Lāzim hai ki
Ibn-e-Ādam bahut dukh uṭhā kar
buzurgoṅ, rāhnumā imāmoṅ aur
sharīat ke ulamā se radd kiyā jāe.
Use qatl bhī kiyā jāegā, lekin tīsre
din wuh jī uṭhegā.”
[23]Phir us ne sab se kahā, “Jo
mere pīchhe ānā chāhe wuh apne
āp kā inkār kare aur har roz apnī
salīb uṭhā kar mere pīchhe ho le.
[24]Kyoṅki jo apnī jān ko bachāe
rakhnā chāhe wuh use kho degā.
Lekin jo merī ḳhātir apnī jān kho
de wuhī use bachāegā. [25]Kyā fāydā
hai agar kisī ko pūrī duniyā hāsil ho
jāe magar wuh apnī jān se mahrūm
ho jāe yā use is kā nuqsān uṭhānā
paṛe? [26]Jo bhī mere aur merī bātoṅ
ke sabab se sharmāe us se Ibn-e-
Ādam bhī us waqt sharmāegā jab
wuh apne aur apne Bāp ke aur
muqaddas farishtoṅ ke jalāl meṅ
āegā. [27]Maiṅ tum ko sach batātā
hūṅ, yahāṅ kuchh aise log khaṛe
haiṅ jo marne se pahle hī Allāh kī
bādshāhī ko dekheṅge.”

Īsā kī Sūrat Badal Jātī Hai

[28]Taqrīban āṭh din guzar gae. Phir
Īsā Patras, Yāqūb aur Yūhannā ko
sāth le kar duā karne ke lie pahāṛ
par chaṛh gayā. [29]Wahāṅ duā
karte karte us ke chehre kī sūrat
badal gaī aur us ke kapṛe safed ho
kar bijlī kī tarah chamakne lage.
[30]Achānak do mard zāhir ho kar
us se muḳhātib hue. Ek Mūsā aur
dūsrā Iliyās thā. [31]Un kī shakl-
o-sūrat purjalāl thī. Wuh Īsā se
is ke bāre meṅ bāt karne lage ki
wuh kis tarah Allāh kā maqsad pūrā
karke Yarūshalam meṅ is duniyā
se kūch kar jāegā. [32]Patras aur
us ke sāthiyoṅ ko gahrī nīnd ā gaī
thī, lekin jab wuh jāg uṭhe to Īsā
kā jalāl dekhā aur yih ki do ādmī
us ke sāth khaṛe haiṅ. [33]Jab wuh
mard Īsā ko chhoṛ kar rawānā hone
lage to Patras ne kahā, “Ustād, kitnī
achchhī bāt hai ki ham yahāṅ haiṅ.
Āeṅ, ham tīn jhoṅpṛiyāṅ banāeṅ,
ek āp ke lie, ek Mūsā ke lie aur

ek Iliyās ke lie." Lekin wuh nahīṅ jāntā thā ki kyā kah rahā hai.

34 Yih kahte hī ek bādal ā kar un par chhā gayā. Jab wuh us meṅ dāḳhil hue to dahshatzadā ho gae. 35 Phir bādal se ek āwāz sunāī dī, "Yih merā chunā huā Farzand hai, is kī suno."

36 Āwāz ḳhatm huī to Īsā akelā hī thā. Aur un dinoṅ meṅ shāgirdoṅ ne kisī ko bhī is wāqiye ke bāre meṅ na batāyā balki ḳhāmosh rahe.

Īsā Laṛke meṅ se Badrūh Nikāltā Hai

37 Agle din wuh pahāṛ se utar āe to ek baṛā hujūm Īsā se milne āyā. 38 Hujūm meṅ se ek ādmī ne ūṅchī āwāz se kahā, "Ustād, mehrbānī karke mere beṭe par nazar kareṅ. Wuh merā iklautā beṭā hai. 39 Ek badrūh use bār bār apnī girift meṅ le letī hai. Phir wuh achānak chīḳheṅ mārne lagtā hai. Badrūh use jhanjhoṛ kar itnā tang kartī hai ki us ke muṅh se jhāg nikalne lagtā hai. Wuh use kuchal kuchal kar mushkil se chhoṛtī hai. 40 Maiṅ ne āp ke shāgirdoṅ se darḳhāst kī thī ki wuh use nikāleṅ, lekin wuh nākām rahe."

41 Īsā ne kahā, "Īmān se ḳhālī aur ṭeṛhī nasl! Maiṅ kab tak tumhāre pās rahūṅ, kab tak tumheṅ bardāsht karūṅ?" Phir us ne ādmī se kahā, "Apne beṭe ko le ā."

42 Beṭā Īsā ke pās ā rahā thā to badrūh use zamīn par paṭaḳh kar jhanjhoṛne lagī. Lekin Īsā ne nāpāk rūh ko ḍāṅṭ kar bachche ko shafā dī. Phir us ne use wāpas bāp ke sapurd kar diyā. 43 Tamām log Allāh kī azīm qudrat ko dekh kar hakkā-bakkā rah gae.

Īsā kī Maut kā Dūsrā Elān

Abhī sab un tamām kāmoṅ par tājjub kar rahe the jo Īsā ne hāl hī meṅ kie the ki us ne apne shāgirdoṅ se kahā, 44 "Merī is bāt par ḳhūb dhyān do, Ibn-e-Ādam ko ādmiyoṅ ke hawāle kar diyā jāegā." 45 Lekin shāgird is kā matlab na samjhe. Yih bāt un se poshīdā rahī aur wuh ise samajh na sake. Nīz, wuh Īsā se is ke bāre meṅ pūchhne se ḍarte bhī the.

Kaun Sab se Baṛā Hai?

46 Phir shāgird bahs karne lage ki ham meṅ se kaun sab se baṛā hai.

47 Lekin Īsā jāntā thā ki wuh kyā
soch rahe haiṅ. Us ne ek chhoṭe
bachche ko le kar apne pās khaṛā
kiyā 48 aur un se kahā, “Jo mere nām
meṅ is bachche ko qabūl kartā hai
wuh mujhe hī qabūl kartā hai. Aur
jo mujhe qabūl kartā hai wuh use
qabūl kartā hai jis ne mujhe bhejā
hai. Chunāṅche tum meṅ se jo sab
se chhoṭā hai wuhī baṛā hai.”

Jo Tumhāre ḳhilāf Nahīṅ Wuh Tumhāre Haq meṅ Hai

49 Yūhannā bol uṭhā, “Ustād, ham
ne kisī ko dekhā jo āp kā nām le kar
badrūheṅ nikāl rahā thā. Ham ne
use manā kiyā, kyoṅki wuh hamāre
sāth mil kar āp kī pairawī nahīṅ
kartā.”

50 Lekin Īsā ne kahā, “Use manā
na karnā, kyoṅki jo tumhāre ḳhilāf
nahīṅ wuh tumhāre haq meṅ hai.”

Ek Sāmarī Gāṅw Īsā ko Ṭhaharne Nahīṅ Detā

51 Jab wuh waqt qarīb āyā ki Īsā
ko āsmān par uṭhā liyā jāe to wuh
baṛe azm ke sāth Yarūshalam kī
taraf safr karne lagā. 52 Is maqsad
ke taht us ne apne āge qāsid bhej
die. Chalte chalte wuh Sāmariyoṅ
ke ek gāṅw meṅ pahuṅche jahāṅ
wuh us ke lie ṭhaharne kī jagah
taiyār karnā chāhte the. 53 Lekin
gāṅw ke logoṅ ne Īsā ko ṭikne na
diyā, kyoṅki us kī manzil-e-maqsūd
Yarūshalam thī. 54 Yih dekh kar us
ke shāgird Yāqūb aur Yūhannā ne
kahā, “Ḳhudāwand, kyā [Iliyās kī
tarah] ham kaheṅ ki āsmān par se
āg nāzil ho kar in ko bhasm kar de?”

55 Lekin Īsā ne muṛ kar unheṅ
ḍāṇṭā [aur kahā, “Tum nahīṅ jānte
ki tum kis qism kī rūh ke ho. Ibn-
e-Ādam is lie nahīṅ āyā ki logoṅ
ko halāk kare balki is lie ki unheṅ
bachāe.”] 56 Chunāṅche wuh kisī
aur gāṅw meṅ chale gae.

Pairawī kī Sanjīdagī

57 Safr karte karte kisī ne rāste meṅ
Īsā se kahā, “Jahāṅ bhī āp jāeṅ
maiṅ āp ke pīchhe chaltā rahūṅgā.”

58 Īsā ne jawāb diyā, “Lomṛiyāṅ
apne bhaṭoṅ meṅ aur parinde apne
ghoṅsloṅ meṅ ārām kar sakte haiṅ,
lekin Ibn-e-Ādam ke pās sar rakh
kar ārām karne kī koī jagah nahīṅ.”

59 Kisī aur se us ne kahā, “Mere
pīchhe ho le.”

Lekin us ādmī ne kahā,
“Ḳhudāwand, mujhe pahle jā kar

apne bāp ko dafn karne kī ijāzat deṅ.”

60Lekin Īsā ne jawāb diyā,
“Murdoṅ ko apne murde dafnāne
de. Tū jā kar Allāh kī bādshāhī kī
munādī kar.”

61Ek aur ādmī ne yih māzarat
chāhī, “Ḳhudāwand, maiṅ zarūr
āp ke pīchhe ho lūṅgā. Lekin
pahle mujhe apne ghar wāloṅ ko
ḳhairbād kahne deṅ.”

62Lekin Īsā ne jawāb diyā, “Jo
bhī hal chalāte hue pīchhe kī taraf
dekhe wuh Allāh kī bādshāhī ke
lāyq nahīṅ hai.”

Īsā 72 Shāgirdoṅ ko Munādī ke lie Bhejtā Hai

10 Is ke bād Ḳhudāwand ne
mazīd 72 shāgirdoṅ ko
muqarrar kiyā aur unheṅ do do
karke apne āge har us shahr aur
jagah bhej diyā jahāṅ wuh abhī
jāne ko thā. 2Us ne un se kahā,
“Fasal bahut hai, lekin mazdūr
thoṛe. Is lie fasal ke mālik se
darḳhāst karo ki wuh fasal kāṭne
ke lie mazīd mazdūr bhej de. 3Ab
rawānā ho jāo, lekin zahan meṅ yih
bāt rakho ki tum bheṛ ke bachchoṅ
kī mānind ho jinheṅ maiṅ bheṛiyoṅ
ke darmiyān bhej rahā hūṅ. 4Apne
sāth na baṭwā le jānā, na sāmān ke
lie baig, na jūte. Aur rāste meṅ kisī
ko bhī salām na karnā. 5Jab bhī tum
kisī ke ghar meṅ dāḳhil ho to pahle
yih kahnā, ‘Is ghar kī salāmatī
ho.’ 6Agar us meṅ salāmatī kā koī
bandā hogā to tumhārī barkat us
par ṭhahregī, warnā wuh tum par
lauṭ āegī. 7Salāmatī ke aise ghar
meṅ ṭhahro aur wuh kuchh khāo-
piyo jo tum ko diyā jāe, kyoṅki
mazdūr apnī mazdūrī kā haqdār
hai. Muḳhtalif gharoṅ meṅ ghūmte
na phiro balki ek hī ghar meṅ raho.
8Jab bhī tum kisī shahr meṅ dāḳhil
ho aur log tum ko qabūl kareṅ to
jo kuchh wuh tum ko khāne ko
deṅ use khāo. 9Wahāṅ ke marīzoṅ
ko shafā de kar batāo ki Allāh kī
bādshāhī qarīb ā gaī hai. 10Lekin
agar tum kisī shahr meṅ jāo aur
log tum ko qabūl na kareṅ to phir
shahr kī saṛakoṅ par khaṛe ho
kar kaho, 11‘Ham apne jūtoṅ se
tumhāre shahr kī gard bhī jhāṛ
dete haiṅ. Yoṅ ham tumhāre ḳhilāf
gawāhī dete haiṅ. Lekin yih jān lo
ki Allāh kī bādshāhī qarīb ā gaī hai.’
12Maiṅ tum ko batātā hūṅ ki us din
us shahr kī nisbat Sadūm kā hāl
zyādā qābil-e-bardāsht hogā.

Taubā na Karne Wāle Shahroṅ par Afsos

13 Ai Ḳhurāzīn, tujh par afsos! Bait-
saidā, tujh par afsos! Agar Sūr
aur Saidā meṅ wuh mojize kie gae
hote jo tum meṅ hue to wahāṅ ke
log kab ke ṭāṭ oṛh kar aur sar par
rākh ḍāl kar taubā kar chuke hote.
14 Jī hāṅ, adālat ke din tumhārī
nisbat Sūr aur Saidā kā hāl zyādā
qābil-e-bardāsht hogā. 15 Aur tū
ai Kafarnahūm, kyā tujhe āsmān
tak sarfarāz kiyā jāegā? Hargiz
nahīṅ, balki tū utartā utartā Pātāl
tak pahuṅchegā.

16 Jis ne tumhārī sunī us ne merī
bhī sunī. Aur jis ne tum ko radd
kiyā us ne mujhe bhī radd kiyā. Aur
mujhe radd karne wāle ne use bhī
radd kiyā jis ne mujhe bhejā hai."

72 Shāgirdoṅ kī Wāpasī

17 72 shāgird lauṭ āe. Wuh
bahut ḳhush the aur kahne lage,
"Ḳhudāwand, jab ham āp kā nām
lete haiṅ to badrūheṅ bhī hamāre
tābe ho jātī haiṅ."

18 Īsā ne jawāb diyā, "Iblīs mujhe
nazar āyā aur wuh bijlī kī tarah
āsmān se gir rahā thā. 19 Dekho,
maiṅ ne tum ko sāṅpoṅ aur
bichchhuoṅ par chalne kā iḳhtiyār
diyā hai. Tum ko dushman kī
pūrī tāqat par iḳhtiyār hāsil hai.
Kuchh bhī tum ko nuqsān nahīṅ
pahuṅchā sakegā. 20 Lekin is wajah
se ḳhushī na manāo ki badrūheṅ
tumhāre tābe haiṅ, balki is wajah
se ki tumhāre nām āsmān par darj
kie gae haiṅ."

Bāp kī Tamjīd

21 Usī waqt Īsā Rūhul-quds meṅ
ḳhushī manāne lagā. Us ne kahā,
"Ai Bāp, āsmān-o-zamīn ke Mālik!
Maiṅ terī tamjīd kartā hūṅ ki tū ne
yih bāt dānāoṅ aur aqalmandoṅ se
chhupā kar chhoṭe bachchoṅ par
zāhir kar dī hai. Hāṅ mere Bāp,
kyoṅki yihī tujhe pasand āyā.

22 Mere Bāp ne sab kuchh mere
sapurd kar diyā hai. Koī nahīṅ jāntā
ki Farzand kaun hai siwāe Bāp ke.
Aur koī nahīṅ jāntā ki Bāp kaun
hai siwāe Farzand ke aur un logoṅ
ke jin par Farzand yih zāhir karnā
chāhtā hai."

23 Phir Īsā shāgirdoṅ kī taraf
muṛā aur alahdagī meṅ un se
kahne lagā, "Mubārak haiṅ wuh
āṅkheṅ jo wuh kuchh deḳhtī haiṅ
jo tum ne dekhā hai. 24 Maiṅ tum

ko batātā hūṅ ki bahut-se nabī aur
bādshāh yih deḳhnā chāhte the jo
tum deḳhte ho, lekin unhoṅ ne
na dekhā. Aur wuh yih sunane
ke ārzūmand the jo tum sunte ho,
lekin unhoṅ ne na sunā."

Nek Sāmarī kī Tamsīl

25 Ek mauqe par sharīat kā ek ālim
Īsā ko phaṅsāne kī ḳhātir khaṛā
huā. Us ne pūchhā, "Ustād, maiṅ
kyā kyā karne se mīrās meṅ abadī
zindagī pā saktā hūṅ?"
26 Īsā ne us se kahā, "Sharīat meṅ
kyā likhā hai? Tū us meṅ kyā paṛhtā
hai?"
27 Ādmī ne jawāb diyā, "'Rab apne
Ḳhudā se apne pūre dil, apnī pūrī
jān, apnī pūrī tāqat aur apne pūre
zahan se pyār karnā.' Aur 'Apne
paṛosī se waisī muhabbat rakhnā
jaisī tū apne āp se rakhtā hai.'"
28 Īsā ne kahā, "Tū ne ṭhīk jawāb
diyā. Aisā hī kar to zindā rahegā."
29 Lekin ālim ne apne āp ko
durust sābit karne kī ġharz se
pūchhā, "To merā paṛosī kaun hai?"
30 Īsā ne jawāb meṅ kahā, "Ek
ādmī Yarūshalam se Yarīhū kī taraf
jā rahā thā ki wuh ḍākuoṅ ke
hāthoṅ meṅ paṛ gayā. Unhoṅ ne
us ke kapṛe utār kar use ḳhūb mārā
aur adhmuā chhoṛ kar chale gae.
31 Ittifāq se ek imām bhī usī rāste
par Yarīhū kī taraf chal rahā thā.
Lekin jab us ne zaḳhmī ādmī ko
dekhā to rāste kī parlī taraf ho kar
āge nikal gayā. 32 Lāwī qabīle kā ek
ḳhādim bhī wahāṅ se guzarā. Lekin
wuh bhī rāste kī parlī taraf se āge
nikal gayā. 33 Phir Sāmariya kā ek
musāfir wahāṅ se guzarā. Jab us
ne zaḳhmī ādmī ko dekhā to use us
par tars āyā. 34 Wuh us ke pās gayā
aur us ke zaḳhmoṅ par tel aur mai
lagā kar un par paṭṭiyāṅ bāndh dīṅ.
Phir us ko apne gadhe par biṭhā kar
sarāy tak le gayā. Wahāṅ us ne us
kī mazīd dekh-bhāl kī. 35 Agle din
us ne chāṅdī ke do sikke nikāl kar
sarāy ke mālik ko die aur kahā, 'Is
kī dekh-bhāl karnā. Agar ḳharchā
is se baṛh kar huā to maiṅ wāpasī
par adā kar dūṅgā.'"
36 Phir Īsā ne pūchhā, "Ab terā
kyā ḳhayāl hai, ḍākuoṅ kī zad meṅ
āne wāle ādmī kā paṛosī kaun thā?
Imām, Lāwī yā Sāmarī?"
37 Ālim ne jawāb diyā, "Wuh jis ne
us par rahm kiyā."

Īsā ne kahā, "Bilkul ṭhīk. Ab tū
bhī jā kar aisā hī kar."

Īsā Mariyam aur Marthā ke Ghar Jātā Hai

38 Phir Īsā shāgirdoṅ ke sāth āge niklā. Chalte chalte wuh ek gāṅw
meṅ pahuṅchā. Wahāṅ kī ek aurat
banām Marthā ne use apne ghar
meṅ ḳhushāmdīd kahā. 39 Marthā
kī ek bahan thī jis kā nām Mariyam
thā. Wuh Ḳhudāwand ke pāṅwoṅ
meṅ baiṭh kar us kī bāteṅ sunane
lagī 40 jabki Marthā mehmānoṅ
kī ḳhidmat karte karte thak gaī.
Āḳhirkār wuh Īsā ke pās ā kar
kahne lagī, "Ḳhudāwand, kyā āp
ko parwā nahīṅ ki merī bahan ne
mehmānoṅ kī ḳhidmat kā pūrā
intazām mujh par chhoṛ diyā hai?
Us se kaheṅ ki wuh merī madad
kare."

41 Lekin Ḳhudāwand Īsā ne jawāb
meṅ kahā, "Marthā, Marthā, tū
bahut-sī fikroṅ aur pareshāniyoṅ
meṅ paṛ gaī hai. 42 Lekin ek bāt
zarūrī hai. Mariyam ne behtar
hissā chun liyā hai aur yih us se
chhīnā nahīṅ jāegā."

Duā Kis Tarah Karnī Hai

11 Ek din Īsā kahīṅ duā kar
rahā thā. Jab wuh fāriġh
huā to us ke kisī shāgird ne kahā,
"Ḳhudāwand, hameṅ duā karnā
sikhāeṅ, jis tarah Yahyā ne bhī apne
shāgirdoṅ ko duā karne kī tālīm dī."

2 Īsā ne kahā, "Duā karte waqt yoṅ
kahnā,

Ai Bāp,
terā nām muqaddas mānā jāe.
Terī bādshāhī āe.

3 Har roz hameṅ hamārī roz kī
roṭī de.

4 Hamāre gunāhoṅ ko muāf kar.
Kyoṅki ham bhī har ek ko muāf
karte haiṅ
jo hamārā gunāh kartā hai.[a]
Aur hameṅ āzmāish meṅ na
paṛne de."

Māṅgte Raho

5 Phir us ne un se kahā, "Agar
tum meṅ se koī ādhī rāt ke waqt
apne dost ke ghar jā kar kahe,
'Bhāī, mujhe tīn roṭiyāṅ de, bād
meṅ maiṅ yih wāpas kar dūṅgā.
6 Kyoṅki merā dost safr karke mere
pās āyā hai aur maiṅ use khāne
ke lie kuchh nahīṅ de saktā.' 7 Ab
farz karo ki yih dost andar se jawāb
de, 'Mehrbānī karke mujhe tang na
kar. Darwāze par tālā lagā hai aur

[a] Lafzī tarjumā: jo hamārā qarzdār hai.

mere bachche mere sāth bistar par
haiṅ, is lie maiṅ tujhe dene ke lie
uṭh nahīṅ saktā.' [8]Lekin maiṅ tum
ko yih batātā hūṅ ki agar wuh dostī
kī ḳhātir na bhī uṭhe, to bhī wuh
apne dost ke bejā isrār kī wajah se
us kī tamām zarūrat pūrī karegā.

[9]Chunāṅche māṅgte raho to tum
ko diyā jāegā, ḍhūṅḍte raho to tum
ko mil jāegā. Khaṭkhaṭāte raho
to tumhāre lie darwāzā khol diyā
jāegā. [10]Kyoṅki jo bhī māṅgtā
hai wuh pātā hai, jo ḍhūṅḍtā hai
use miltā hai aur jo khaṭkhaṭātā
hai us ke lie darwāzā khol diyā
jātā hai. [11]Tum bāpoṅ meṅ se
kaun apne beṭe ko sāṅp degā agar
wuh machhlī māṅge? [12]Yā kaun
use bichchhū degā agar wuh anḍā
māṅge? Koī nahīṅ! [13]Jab tum bure
hone ke bāwujūd itne samajhdār
ho ki apne bachchoṅ ko achchhī
chīzeṅ de sakte ho to phir kitnī
zyādā yaqīnī bāt hai ki āsmānī Bāp
apne māṅgne wāloṅ ko Rūhul-quds
degā."

Īsā aur Badrūhoṅ kā Sardār

[14]Ek din Īsā ne ek aisī badrūh nikāl
dī jo gūṅgī thī. Jab wuh gūṅge ādmī
meṅ se niklī to wuh bolne lagā.
Wahāṅ par jamā log hakkā-bakkā
rah gae. [15]Lekin bāz ne kahā, "Yih
to badrūhoṅ ke sardār Bāl-zabūl kī
madad se badrūhoṅ ko nikāltā hai."

[16]Auroṅ ne use āzmāne ke lie
kisī ilāhī nishān kā mutālabā kiyā.
[17]Lekin Īsā ne un ke ḳhayālāt jān
kar kahā, "Jis bādshāhī meṅ bhī
phūṭ paṛ jāe wuh tabāh ho jāegī, aur
jis gharāne kī aisī hālat ho wuh bhī
ḳhāk meṅ mil jāegā. [18]Tum kahte
ho ki maiṅ Bāl-zabūl kī madad se
badrūhoṅ ko nikāltā hūṅ. Lekin
agar Iblīs meṅ phūṭ paṛ gaī hai
to phir us kī bādshāhī kis tarah
qāym rah saktī hai? [19]Dūsrā sawāl
yih hai, agar maiṅ Bāl-zabūl kī
madad se badrūhoṅ ko nikāltā hūṅ
to tumhāre beṭe unheṅ kis ke zariye
nikālte haiṅ? Chunāṅche wuhī is
bāt meṅ tumhāre munsif hoṅge.
[20]Lekin agar maiṅ Allāh kī qudrat
se badrūhoṅ ko nikāltā hūṅ to
phir Allāh kī bādshāhī tumhāre pās
pahuṅch chukī hai.

[21]Jab tak koī zorāwar ādmī
hathiyāroṅ se lais apne ḍere kī
pahrādārī kare us waqt tak us kī
milkiyat mahfūz rahtī hai. [22]Lekin
agar koī zyādā tāqatwar shaḳhs
hamlā karke us par ġhālib āe to
wuh us ke aslāh par qabzā karegā

jis par us kā bharosā thā, aur lūṭā huā māl apne logoṅ meṅ taqsīm kar degā.

23 Jo mere sāth nahīṅ wuh mere ḳhilāf hai aur jo mere sāth jamā nahīṅ kartā wuh bikhertā hai.

Badrūh kī Wāpasī

24 Jab koī badrūh kisī shaḳhs meṅ se nikaltī hai to wuh wīrān ilāqoṅ meṅ se guzartī huī ārām kī jagah talāsh kartī hai. Lekin jab use koī aisā maqām nahīṅ miltā to wuh kahtī hai, 'Maiṅ apne us ghar meṅ wāpas chalī jāūṅgī jis meṅ se niklī thī.' 25 Wuh wāpas ā kar deḳhtī hai ki kisī ne jhāṛū de kar sab kuchh salīqe se rakh diyā hai. 26 Phir wuh jā kar sāt aur badrūheṅ ḍhūnḍ lātī hai jo us se badtar hotī haiṅ, aur wuh sab us shaḳhs meṅ ghus kar rahne lagtī haiṅ. Chunāṅche ab us ādmī kī hālat pahle kī nisbat zyādā burī ho jātī hai."

Kaun Mubārak Hai?

27 Īsā abhī yih bāt kar hī rahā thā ki ek aurat ne ūṅchī āwāz se kahā, "Āp kī māṅ mubārak hai jis ne āp ko janm diyā aur āp ko dūdh pilāyā."

28 Lekin Īsā ne jawāb diyā, "Bāt yih nahīṅ hai. Haqīqat meṅ wuh mubārak haiṅ jo Allāh kā kalām sun kar us par amal karte haiṅ."

Ilāhī Nishān kā Taqāzā

29 Sunane wāloṅ kī tādād bahut baṛh gaī to wuh kahne lagā, "Yih nasl sharīr hai, kyoṅki yih mujh se ilāhī nishān kā taqāzā kartī hai. Lekin ise koī bhī ilāhī nishān pesh nahīṅ kiyā jāegā siwāe Yūnus ke nishān ke. 30 Kyoṅki jis tarah Yūnus Nīnwā Shahr ke bāshindoṅ ke lie nishān thā bilkul usī tarah Ibn-e-Ādam is nasl ke lie nishān hogā. 31 Qiyāmat ke din junūbī mulk Sabā kī malikā is nasl ke logoṅ ke sāth khaṛī ho kar unheṅ mujrim qarār degī. Kyoṅki wuh dūr-darāz mulk se Sulemān kī hikmat sunane ke lie āī thī jabki yahāṅ wuh hai jo Sulemān se bhī baṛā hai. 32 Us din Nīnwā ke bāshinde bhī is nasl ke logoṅ ke sāth khaṛe ho kar unheṅ mujrim ṭhahrāeṅge. Kyoṅki Yūnus ke elān par unhoṅ ne taubā kī thī jabki yahāṅ wuh hai jo Yūnus se bhī baṛā hai.

Badan kī Raushnī

33 Jab koī shaḳhs charāġh jalātā
hai to na wuh use chhupātā, na
bartan ke nīche rakhtā balki use
shamādān par rakh detā hai tāki
us kī raushnī andar āne wāloṅ
ko nazar āe. 34 Terī āṅkh tere
badan kā charāġh hai. Agar terī
āṅkh ṭhīk ho to terā pūrā jism
raushan hogā. Lekin agar āṅkh
ḳharāb ho to pūrā jism andherā
hī andherā hogā. 35 Ḳhabardār!
Aisā na ho ki jo raushnī tere andar
hai wuh haqīqat meṅ tārīkī ho.
36 Chunāṅche agar terā pūrā jism
raushan ho aur koī bhī hissā tārīk
na ho to phir wuh bilkul raushan
hogā, aisā jaisā us waqt hotā hai
jab charāġh tujhe apne chamakne-
damakne se raushan kar detā hai."

Farīsiyoṅ par Afsos

37 Īsā abhī bāt kar rahā thā ki kisī
Farīsī ne use khāne kī dāwat dī.
Chunāṅche wuh us ke ghar meṅ
jā kar khāne ke lie baiṭh gayā.
38 Mezbān baṛā hairān huā, kyoṅki
us ne dekhā ki Īsā hāth dhoe
baġhair khāne ke lie baiṭh gayā
hai. 39 Lekin Ḳhudāwand ne us
se kahā, "Dekho, tum Farīsī bāhar
se har pyāle aur bartan kī safāī
karte ho, lekin andar se tum lūṭ-
mār aur sharārat se bhare hote ho.
40 Nādāno! Allāh ne bāhar wāle
hisse ko ḳhalaq kiyā, to kyā us ne
andar wāle hisse ko nahīṅ banāyā?
41 Chunāṅche jo kuchh bartan ke
andar hai use ġharīboṅ ko de do.
Phir tumhāre lie sab kuchh pāk-sāf
hogā.

42 Farīsiyo, tum par afsos! Kyoṅki
ek taraf tum paudīnā, sadāb aur
bāġh kī har qism kī tarkārī kā
daswāṅ hissā Allāh ke lie maḳhsūs
karte ho, lekin dūsrī taraf tum
insāf aur Allāh kī muhabbat ko
nazarandāz karte ho. Lāzim hai ki
tum yih kām bhī karo aur pahlā bhī
na chhoṛo.

43 Farīsiyo, tum par afsos! Kyoṅki
tum ibādatḳhānoṅ kī izzat kī
kursiyoṅ par baiṭhne ke lie bechain
rahte aur bāzār meṅ logoṅ kā salām
sunane ke lie taṛapte ho. 44 Hāṅ,
tum par afsos! Kyoṅki tum poshīdā
qabroṅ kī mānind ho jin par se log
nādānistā taur par guzarte haiṅ."

45 Sharīat ke ek ālim ne etarāz
kiyā, "Ustād, āp yih kah kar hamārī
bhī be'izzatī karte haiṅ."

46 Īsā ne jawāb diyā, "Tum sharīat
ke ālimoṅ par bhī afsos! Kyoṅki

tum logoṅ par bhārī bojh ḍāl dete
ho jo mushkil se uṭhāyā jā saktā hai.
Na sirf yih balki tum ḳhud is bojh
ko apnī ek unglī bhī nahīṅ lagāte.
47 Tum par afsos! Kyoṅki tum
nabiyoṅ ke mazār banā dete ho, un
ke jinheṅ tumhāre bāpdādā ne mār
ḍālā. 48 Is se tum gawāhī dete ho ki
tum wuh kuchh pasand karte ho jo
tumhāre bāpdādā ne kiyā. Unhoṅ
ne nabiyoṅ ko qatl kiyā jabki tum
un ke mazār tāmīr karte ho. 49 Is
lie Allāh kī hikmat ne kahā, 'Maiṅ
un meṅ nabī aur rasūl bhej dūṅgī.
Un meṅ se bāz ko wuh qatl kareṅge
aur bāz ko satāeṅge.' 50 Natīje meṅ
yih nasl tamām nabiyoṅ ke qatl
kī zimmedār ṭhahregī—duniyā kī
taḳhlīq se le kar āj tak, 51 yānī Hābīl
ke qatl se le kar Zakariyāh ke qatl
tak, jise Baitul-muqaddas ke sahan
meṅ maujūd qurbāngāh aur Baitul-
muqaddas ke darwāze ke darmiyān
qatl kiyā gayā. Hāṅ, maiṅ tum ko
batātā hūṅ ki yih nasl zarūr un kī
zimmedār ṭhahregī.

52 Sharīat ke ālimo, tum par afsos!
Kyoṅki tum ne ilm kī kunjī ko chhīn
liyā hai. Na sirf yih ki tum ḳhud
dāḳhil nahīṅ hue, balki tum ne
dāḳhil hone wāloṅ ko bhī rok liyā."

53 Jab Īsā wahāṅ se niklā to ālim
aur Farīsī us ke saḳht muḳhālif ho
gae aur baṛe ġhaur se us kī pūchh-
gachh karne lage. 54 Wuh is tāk meṅ
rahe ki use muṅh se niklī kisī bāt kī
wajah se pakaṛeṅ.

Riyākārī se Ḳhabardār Raho!

12 Itne meṅ kaī hazār log
jamā ho gae the. Baṛī
tādād kī wajah se wuh ek dūsre
par gire paṛte the. Phir Īsā apne
shāgirdoṅ se yih bāt karne lagā,
"Farīsiyoṅ ke ḳhamīr yānī riyākārī
se ḳhabardār! 2 Jo kuchh bhī abhī
chhupā huā hai use āḳhir meṅ
zāhir kiyā jāegā aur jo kuchh bhī
is waqt poshīdā hai us kā rāz āḳhir
meṅ khul jāegā. 3 Is lie jo kuchh
tum ne andhere meṅ kahā hai wuh
roz-e-raushan meṅ sunāyā jāegā
aur jo kuchh tum ne andarūnī
kamroṅ kā darwāzā band karke
āhistā āhistā kān meṅ bayān kiyā
hai us kā chhatoṅ se elān kiyā jāegā.

Kis se Ḍarnā Chāhie?

4 Mere azīzo, un se mat ḍarnā
jo sirf jism ko qatl karte haiṅ
aur mazīd nuqsān nahīṅ pahuṅchā
sakte. 5 Maiṅ tum ko batātā hūṅ

ki kis se ḍarnā hai. Allāh se ḍaro, jo tumheṅ halāk karne ke bād jahannum meṅ phaiṅkne kā iḳhtiyār bhī rakhtā hai. Jī hāṅ, usī se ḳhauf khāo.

6Kyā pāṅch chiṛiyāṅ do paisoṅ meṅ nahīṅ biktīṅ? To bhī Allāh har ek kī fikr karke ek ko bhī nahīṅ bhūltā. 7Hāṅ, balki tumhāre sar ke sab bāl bhī gine hue haiṅ. Lihāzā mat ḍaro. Tumhārī qadar-o-qīmat bahut-sī chiṛiyoṅ se kahīṅ zyādā hai.

Masīh kā Iqrār yā Inkār Karne ke Natīje

8Maiṅ tum ko batātā hūṅ, jo bhī logoṅ ke sāmne merā iqrār kare us kā iqrār Ibn-e-Ādam bhī farishtoṅ ke sāmne karegā. 9Lekin jo logoṅ ke sāmne merā inkār kare us kā bhī Allāh ke farishtoṅ ke sāmne inkār kiyā jāegā.

10Aur jo bhī Ibn-e-Ādam ke ḳhilāf bāt kare use muāf kiyā jā saktā hai. Lekin jo Rūhul-quds ke ḳhilāf kufr bake use muāf nahīṅ kiyā jāegā.

11Jab log tum ko ibādatḳhānoṅ meṅ aur hākimoṅ aur iḳhtiyār wāloṅ ke sāmne ghasīṭ kar le jāeṅge to yih sochte sochte pareshān na ho jānā ki maiṅ kis tarah apnā difā karūṅ yā kyā kahūṅ, 12kyoṅki Rūhul-quds tum ko usī waqt sikhā degā ki tum ko kyā kahnā hai."

Nādān Amīr kī Tamsīl

13Kisī ne bhīṛ meṅ se kahā, "Ustād, mere bhāī se kaheṅ ki mīrās kā merā hissā mujhe de."

14Īsā ne jawāb diyā, "Bhaī, kis ne mujhe tum par jaj yā taqsīm karne wālā muqarrar kiyā hai?" 15Phir us ne un se mazīd kahā, "Ḳhabardār! Har qism ke lālach se bache rahnā, kyoṅki insān kī zindagī us ke māl-o-daulat kī kasrat par munhasir nahīṅ."

16Us ne unheṅ ek tamsīl sunāī. "Kisī amīr ādmī kī zamīn meṅ achchhī fasal paidā huī. 17Chunāṅche wuh sochne lagā, 'Ab maiṅ kyā karūṅ? Mere pās to itnī jagah nahīṅ jahāṅ maiṅ sab kuchh jamā karke rakhūṅ.' 18Phir us ne kahā, 'Maiṅ yih karūṅga ki apne godāmoṅ ko ḍhā kar in se baṛe tāmīr karūṅga. Un meṅ apnā tamām anāj aur bāqī paidāwār jamā kar lūṅgā. 19Phir maiṅ apne āp se kahūṅgā ki lo, in achchhī chīzoṅ se terī zarūriyāt bahut sāloṅ

tak pūrī hotī raheṅgī. Ab ārām kar.
Khā, pī aur ḳhushī manā.' [20]Lekin
Allāh ne us se kahā, 'Ahmaq! Isī rāt
tū mar jāegā. To phir jo chīzeṅ tū
ne jamā kī haiṅ wuh kis kī hoṅgī?'
[21]Yihī us shaḳhs kā anjām hai jo
sirf apne lie chīzeṅ jamā kartā hai
jabki wuh Allāh ke sāmne ġharīb
hai."

Allāh par Bharosā

[22]Phir Īsā ne apne shāgirdoṅ
se kahā, "Is lie apnī zindagī kī
zarūriyāt pūrī karne ke lie pareshān
na raho ki hāy, maiṅ kyā khāūṅ.
Aur jism ke lie fikrmand na raho ki
hāy, maiṅ kyā pahnūṅ. [23]Zindagī to
khāne se zyādā aham hai aur jism
poshāk se zyādā. [24]Kawwoṅ par
ġhaur karo. Na wuh bīj bote, na
fasleṅ kāṭte haiṅ. Un ke pās na sṭor
hotā hai, na godām. To bhī Allāh
ḳhud unheṅ khānā khilātā hai. Aur
tumhārī qadar-o-qīmat to parindoṅ
se kahīṅ zyādā hai. [25]Kyā tum meṅ
se koī fikr karte karte apnī zindagī
meṅ ek lamhe kā bhī izāfā kar saktā
hai? [26]Agar tum fikr karne se itnī
chhoṭī-sī tabdīlī bhī nahīṅ lā sakte
to phir tum bāqī bātoṅ ke bāre meṅ
kyoṅ fikrmand ho? [27]Ġhaur karo ki
sosan ke phūl kis tarah ugte haiṅ.
Na wuh mehnat karte, na kātte
haiṅ. Lekin maiṅ tumheṅ batātā
hūṅ ki Sulemān Bādshāh apnī pūrī
shān-o-shaukat ke bāwujūd aise
shāndār kapṛoṅ se mulabbas nahīṅ
thā jaise un meṅ se ek. [28]Agar Allāh
us ghās ko jo āj maidān meṅ hai
aur kal āg meṅ jhoṅkī jāegī aisā
shāndār libās pahnātā hai to ai
kam-etaqādo, wuh tum ko pahnāne
ke lie kyā kuchh nahīṅ karegā?
[29]Is kī talāsh meṅ na rahnā ki kyā
khāoge yā kyā piyoge. Aisī bātoṅ kī
wajah se bechain na raho. [30]Kyoṅki
duniyā meṅ jo īmān nahīṅ rakhte
wuhī in tamām chīzoṅ ke pīchhe
bhāgte rahte haiṅ, jabki tumhāre
Bāp ko pahle se mālūm hai ki tum
ko in kī zarūrat hai. [31]Chunāṅche
usī kī bādshāhī kī talāsh meṅ raho.
Phir yih tamām chīzeṅ bhī tum ko
mil jāeṅgī.

Āsmān par Daulat Jamā Karnā

[32]Ai chhoṭe galle, mat ḍarnā,
kyoṅki tumhāre Bāp ne tum ko
bādshāhī denā pasand kiyā. [33]Apnī
milkiyat bech kar ġharīboṅ ko de
denā. Apne lie aise baṭwe banwāo
jo nahīṅ ghiste. Apne lie āsmān par

aisā ḳhazānā jamā karo jo kabhī
ḳhatm nahīṅ hogā aur jahāṅ na koī
chor āegā, na koī kīṛā use ḳharāb
karegā. 34 Kyoṅki jahāṅ tumhārā
ḳhazānā hai wahīṅ tumhārā dil bhī
lagā rahegā.

Har Waqt Taiyār Naukar

35 Ḳhidmat ke lie taiyār khaṛe raho
aur is par dhyān do ki tumhāre
charāġh jalte raheṅ. 36 Yānī aise
naukaroṅ kī mānind jin kā mālik
kisī shādī se wāpas āne wālā hai
aur wuh us ke lie taiyār khaṛe haiṅ.
Jyoṅ hī wuh ā kar dastak de wuh
darwāze ko khol deṅge. 37 Wuh
naukar mubārak haiṅ jinheṅ mālik
ā kar jāgte hue aur chaukas pāegā.
Maiṅ tum ko sach batātā hūṅ ki yih
dekh kar mālik apne kapṛe badal
kar unheṅ biṭhāegā aur mez par
un kī ḳhidmat karegā. 38 Ho saktā
hai mālik ādhī rāt yā is ke bād āe.
Agar wuh is sūrat meṅ bhī unheṅ
musta'id pāe to wuh mubārak haiṅ.
39 Yaqīn jāno, agar kisī ghar ke
mālik ko patā hotā ki chor kab āegā
to wuh zarūr use ghar meṅ naqb
lagāne na detā. 40 Tum bhī taiyār
raho, kyoṅki Ibn-e-Ādam aise waqt
āegā jab tum is kī tawaqqo nahīṅ
karoge."

Wafādār Naukar

41 Patras ne pūchhā, "Ḳhudāwand,
kyā yih tamsīl sirf hamāre lie hai yā
sab ke lie?"
42 Ḳhudāwand ne jawāb diyā,
"Kaun-sā naukar wafādār aur
samajhdār hai? Farz karo ki ghar
ke mālik ne kisī naukar ko bāqī
naukaroṅ par muqarrar kiyā ho.
Us kī ek zimmedārī yih bhī hai ki
unheṅ waqt par munāsib khānā
khilāe. 43 Wuh naukar mubārak
hogā jo mālik kī wāpasī par yih
sab kuchh kar rahā hogā. 44 Maiṅ
tum ko sach batātā hūṅ ki yih dekh
kar mālik use apnī pūrī jāydād
par muqarrar karegā. 45 Lekin farz
karo ki naukar apne dil meṅ soche,
'Mālik kī wāpasī meṅ abhī der hai.'
Wuh naukaroṅ aur naukarāniyoṅ
ko pīṭne lage aur khāte-pīte wuh
nashe meṅ rahe. 46 Agar wuh aisā
kare to mālik aise din aur waqt
āegā jis kī tawaqqo naukar ko
nahīṅ hogī. In hālāt ko dekh kar
wuh naukar ko ṭukṛe ṭukṛe kar
ḍālegā aur use ġhairīmāndāroṅ
meṅ shāmil karegā.

47 Jo naukar apne mālik kī marzī
ko jāntā hai, lekin us ke lie
taiyāriyāṅ nahīṅ kartā, na use
pūrī karne kī koshish kartā hai,
us kī ḳhūb piṭāī kī jāegī. 48 Is ke
muqābale meṅ wuh jo mālik kī
marzī ko nahīṅ jāntā aur is binā par
koī qābil-e-sazā kām kare us kī kam
piṭāī kī jāegī. Kyoṅki jise bahut diyā
gayā ho us se bahut talab kiyā jāegā.
Aur jis ke sapurd bahut kuchh kiyā
gayā ho us se kahīṅ zyādā māṅgā
jāegā.

Īsā kī Wajah se Iḳhtilāf Paidā Hogā

49 Maiṅ zamīn par āg lagāne āyā
hūṅ, aur kāsh wuh pahle hī bhaṛak
rahī hotī! 50 Lekin ab tak mere
sāmne ek baptismā hai jise lenā
zarūrī hai. Aur mujh par kitnā
dabāw hai jab tak us kī takmīl na ho
jāe. 51 Kyā tum samajhte ho ki maiṅ
duniyā meṅ sulah-salāmatī qāym
karne āyā hūṅ? Nahīṅ, maiṅ tum
ko batātā hūṅ ki is kī bajāe maiṅ
iḳhtilāf paidā karūṅga. 52 Kyoṅki
ab se ek gharāne ke pāṅch afrād
meṅ iḳhtilāf hogā. Tīn do ke ḳhilāf
aur do tīn ke ḳhilāf hoṅge. 53 Bāp
beṭe ke ḳhilāf hogā aur beṭā bāp ke
ḳhilāf, māṅ beṭī ke ḳhilāf aur beṭī
māṅ ke ḳhilāf, sās bahū ke ḳhilāf
aur bahū sās ke ḳhilāf."

Maujūdā Hālāt kā Sahīh Natījā Nikālnā Chāhie

54 Īsā ne hujūm se yih bhī kahā,
"Jyoṅ hī koī bādal maġhribī ufaq se
chaṛhtā huā nazar āe to tum kahte
ho ki bārish hogī. Aur aisā hī hotā
hai. 55 Aur jab junūbī lū chaltī hai to
tum kahte ho ki saḳht garmī hogī.
Aur aisā hī hotā hai. 56 Ai riyākāro!
Tum āsmān-o-zamīn ke hālāt par
ġhaur karke sahīh natījā nikāl lete
ho. To phir tum maujūdā zamāne
ke hālāt par ġhaur karke sahīh
natījā kyoṅ nahīṅ nikāl sakte?

Apne Muḳhālif se Samjhautā Karnā

57 Tum ḳhud sahīh faislā kyoṅ
nahīṅ kar sakte? 58 Farz karo ki kisī
ne tujh par muqaddamā chalāyā
hai. Agar aisā ho to pūrī koshish
kar ki kachahrī meṅ pahuṅchne
se pahle pahle muāmalā hal karke
muḳhālif se fāriġh ho jāe. Aisā
na ho ki wuh tujh ko jaj ke sāmne
ghasīṭ kar le jāe, jaj tujhe pulis afsar
ke hawāle kare aur pulis afsar tujhe
jel meṅ ḍāl de. 59 Maiṅ tujhe batātā

hūṅ, wahāṅ se tū us waqt tak nahīṅ nikal pāegā jab tak jurmāne kī pūrī pūrī raqam adā na kar de.”

Taubā Karo Warnā Halāk Ho Jāoge

13 Us waqt kuchh log Īsā ke pās pahuṅche. Unhoṅ ne use Galīl ke kuchh logoṅ ke bāre meṅ batāyā jinheṅ Pīlātus ne us waqt qatl karwāyā thā jab wuh Baitul-muqaddas meṅ qurbāniyāṅ pesh kar rahe the. Yoṅ un kā ḳhūn qurbāniyoṅ ke ḳhūn ke sāth milāyā gayā thā. 2Īsā ne yih sun kar pūchhā, “Kyā tumhāre ḳhayāl meṅ yih log Galīl ke bāqī logoṅ se zyādā gunāhgār the ki inheṅ itnā dukh uṭhānā paṛā? 3Hargiz nahīṅ! Balki maiṅ tum ko batātā hūṅ ki agar tum taubā na karo to tum bhī isī tarah tabāh ho jāoge. 4Yā un 18 afrād ke bāre meṅ tumhārā kyā ḳhayāl hai jo mar gae jab Shiloḳh kā burj un par girā? Kyā wuh Yarūshalam ke bāqī bāshindoṅ kī nisbat zyādā gunāhgār the? 5Hargiz nahīṅ! Maiṅ tum ko batātā hūṅ ki agar tum taubā na karo to tum bhī tabāh ho jāoge.”

Bephal Anjīr kā Daraḳht

6Phir Īsā ne unheṅ yih tamsīl sunāī, “Kisī ne apne bāġh meṅ anjīr kā daraḳht lagāyā. Jab wuh us kā phal toṛne ke lie āyā to koī phal nahīṅ thā. 7Yih dekh kar us ne mālī se kahā, ‘Maiṅ tīn sāl se is kā phal toṛne ātā hūṅ, lekin āj tak kuchh bhī nahīṅ milā. Ise kāṭ ḍāl. Yih zamīn kī tāqat kyoṅ ḳhatm kare?’ 8Lekin mālī ne kahā, ‘Janāb, ise ek sāl aur rahne deṅ. Maiṅ is ke irdgird goḍī karke khād ḍālūṅgā. 9Phir agar yih agle sāl phal lāyā to ṭhīk, warnā ise kaṭwā ḍālnā.’”

Sabat ke Din Kubaṛī Aurat kī Shafā

10Sabat ke din Īsā kisī ibādatḳhāne meṅ tālīm de rahā thā. 11Wahāṅ ek aurat thī jo 18 sāl se badrūh ke bāis bīmār thī. Wuh kubaṛī ho gaī thī aur sīdhī khaṛī hone ke bilkul qābil na thī. 12Jab Īsā ne use dekhā to pukār kar kahā, “Ai aurat, tū apnī bīmārī se chhūṭ gaī hai!” 13Us ne apne hāth us par rakhe to wuh fauran sīdhī khaṛī ho kar Allāh kī tamjīd karne lagī.

14Lekin ibādatḳhāne kā rāhnumā nārāz huā kyoṅki Īsā ne Sabat ke din shafā dī thī. Us ne logoṅ

se kahā, “Hafte ke chhih din kām karne ke lie hote haiṅ. Is lie Itwār se le kar jume tak shafā pāne ke lie āo, na ki Sabat ke din.”

[15]Ḳhudāwand ne jawāb meṅ us se kahā, “Tum kitne riyākār ho! Kyā tum meṅ se har koī Sabat ke din apne bail yā gadhe ko khol kar use thān se bāhar nahīṅ le jātā tāki use pānī pilāe? [16]Ab is aurat ko dekho jo Ibrāhīm kī beṭī hai aur jo 18 sāl se Iblīs ke bandhan meṅ thī. Jab tum Sabat ke din apne jānwaroṅ kī madad karte ho to kyā yih ṭhīk nahīṅ ki aurat ko is bandhan se rihāī dilāī jātī, chāhe yih kām Sabat ke din hī kyoṅ na kiyā jāe?” [17]Īsā ke is jawāb se us ke muḳhālif sharmindā ho gae. Lekin ām log us ke in tamām shāndār kāmoṅ se ḳhush hue.

Rāī ke Dāne kī Tamsīl

[18]Īsā ne kahā, “Allāh kī bādshāhī kis chīz kī mānind hai? Maiṅ is kā muwāzanā kis se karūṅ? [19]Wuh rāī ke ek dāne kī mānind hai jo kisī ne apne bāġh meṅ bo diyā. Baṛhte baṛhte wuh daraḳht-sā ban gayā aur parindoṅ ne us kī shāḳhoṅ meṅ apne ghoṅsle banā lie.”

Ḳhamīr kī Misāl

[20]Us ne dubārā pūchhā, “Allāh kī bādshāhī kā kis chīz se muwāzanā karūṅ? [21]Wuh us ḳhamīr kī mānind hai jo kisī aurat ne le kar taqrīban 27 kilogrām āṭe meṅ milā diyā. Go wuh us meṅ chhup gayā to bhī hote hote pūre gundhe hue āṭe ko ḳhamīr kar gayā.”

Tang Darwāzā

[22]Īsā tālīm dete dete muḳhtalif shahroṅ aur dehātoṅ meṅ se guzarā. Ab us kā ruḳh Yarūshalam hī kī taraf thā. [23]Itne meṅ kisī ne us se pūchhā, “Ḳhudāwand, kyā kam logoṅ ko najāt milegī?”

Us ne jawāb diyā, [24]“Tang darwāze meṅ se dāḳhil hone kī sirtoṛ koshish karo. Kyoṅki maiṅ tum ko batātā hūṅ ki bahut-se log andar jāne kī koshish kareṅge, lekin befāydā. [25]Ek waqt āegā ki ghar kā mālik uṭh kar darwāzā band kar degā. Phir tum bāhar khaṛe rahoge aur khaṭkhaṭāte khaṭkhaṭāte iltamās karoge, ‘Ḳhudāwand, hamāre lie darwāzā khol deṅ.’ Lekin wuh jawāb degā, ‘Na maiṅ tum ko jāntā hūṅ, na yih ki tum kahāṅ ke ho.’

[26]Phir tum kahoge, ‘Ham ne to āp
ke sāmne hī khāyā aur piyā aur
āp hī hamārī saṛakoṅ par tālīm
dete rahe.’ [27]Lekin wuh jawāb
degā, ‘Na maiṅ tum ko jāntā hūṅ,
na yih ki tum kahāṅ ke ho. Ai
tamām badkāro, mujh se dūr ho
jāo!’ [28]Wahāṅ tum rote aur dāṅt
pīste rahoge. Kyoṅki tum dekhoge
ki Ibrāhīm, Is’hāq, Yāqūb aur
tamām nabī Allāh kī bādshāhī meṅ
haiṅ jabki tum ko nikāl diyā gayā
hai. [29]Aur log mashriq, maġhrib,
shimāl aur junūb se ā kar Allāh
kī bādshāhī kī ziyāfat meṅ sharīk
hoṅge. [30]Us waqt kuchh aise hoṅge
jo pahle āḳhir the, lekin ab awwal
hoṅge. Aur kuchh aise bhī hoṅge
jo pahle awwal the, lekin ab āḳhir
hoṅge.”

Yarūshalam par Afsos

[31]Us waqt kuchh Farīsī Īsā ke pās
ā kar us se kahne lage, “Is maqām
ko chhoṛ kar kahīṅ aur chale jāeṅ,
kyoṅki Herodes āp ko qatl karne kā
irādā rakhtā hai.”

[32]Īsā ne jawāb diyā, “Jāo, us
lomṛī ko batā do, ‘Āj aur kal maiṅ
badrūheṅ nikāltā aur marīzoṅ
ko shafā detā rahūṅgā. Phir
tīsre din maiṅ pāyā-e-takmīl ko
pahuṅchūṅgā.’ [33]Is lie lāzim hai ki
maiṅ āj, kal aur parsoṅ āge chaltā
rahūṅ. Kyoṅki mumkin nahīṅ ki
koī nabī Yarūshalam se bāhar halāk
ho.

[34]Hāy Yarūshalam, Yarūshalam!
Tū jo nabiyoṅ ko qatl kartī aur apne
pās bheje hue paiġhambaroṅ ko
sangsār kartī hai. Maiṅ ne kitnī
hī bār terī aulād ko jamā karnā
chāhā, bilkul usī tarah jis tarah
murġhī apne bachchoṅ ko apne
paroṅ tale jamā karke mahfūz kar
letī hai. Lekin tū ne na chāhā.
[35]Ab tere ghar ko wīrān-o-sunsān
chhoṛā jāegā. Aur maiṅ tum ko
batātā hūṅ, tum mujhe us waqt tak
dubārā nahīṅ dekhoge jab tak tum
na kaho ki mubārak hai wuh jo Rab
ke nām se ātā hai.”

Sabat ke Din Marīz kī Shafā

14 Sabat ke ek din Īsā khāne
ke lie Farīsiyoṅ ke kisī
rāhnumā ke ghar āyā. Log use
pakaṛne ke lie us kī har harkat par
nazar rakhe hue the. [2]Wahāṅ ek
ādmī Īsā ke sāmne thā jis ke bāzū
aur ṭāṅgeṅ phūle hue the. [3]Yih
dekh kar wuh Farīsiyoṅ aur sharīat

ke ālimoṅ se pūchhne lagā, “Kyā sharīat Sabat ke din shafā dene kī ijāzat detī hai?”

4 Lekin wuh ḳhāmosh rahe. Phir us ne us ādmī par hāth rakhā aur use shafā de kar ruḳhsat kar diyā. 5 Hāzirīn se wuh kahne lagā, “Agar tum meṅ se kisī kā beṭā yā bail Sabat ke din kueṅ meṅ gir jāe to kyā tum use fauran nahīṅ nikāloge?”

6 Is par wuh koī jawāb na de sake.

Izzat aur Ajr Hāsil Karne kā Tarīqā

7 Jab Īsā ne dekhā ki mehmān mez par izzat kī kursiyāṅ chun rahe haiṅ to us ne unheṅ yih tamsīl sunāī, 8 “Jab tujhe kisī shādī kī ziyāfat meṅ sharīk hone kī dāwat dī jāe to wahāṅ jā kar izzat kī kursī par na baiṭhnā. Aisā na ho ki kisī aur ko bhī dāwat dī gaī ho jo tujh se zyādā izzatdār hai. 9 Kyoṅki jab wuh pahuṅchegā to mezbān tere pās ā kar kahegā, ‘Zarā is ādmī ko yahāṅ baiṭhne de.’ Yoṅ terī be’izzatī ho jāegī aur tujhe wahāṅ se uṭh kar āḳhirī kursī par baiṭhnā paṛegā. 10 Is lie aisā mat karnā balki jab tujhe dāwat dī jāe to jā kar āḳhirī kursī par baiṭh jā. Phir jab mezbān tujhe wahāṅ baiṭhā huā dekhegā to wuh kahegā, ‘Dost, sāmne wālī kursī par baiṭh.’ Is tarah tamām mehmānoṅ ke sāmne terī izzat ho jāegī. 11 Kyoṅki jo bhī apne āp ko sarfarāz kare use past kiyā jāegā aur jo apne āp ko past kare use sarfarāz kiyā jāegā.”

12 Phir Īsā ne mezbān se bāt kī, “Jab tū logoṅ ko dopahar yā shām kā khānā khāne kī dāwat denā chāhtā hai to apne dostoṅ, bhāiyoṅ, rishtedāroṅ yā amīr hamsāyoṅ ko na bulā. Aisā na ho ki wuh is ke ewaz tujhe bhī dāwat deṅ. Kyoṅki agar wuh aisā kareṅ to yihī terā muāwazā hogā. 13 Is ke bajāe ziyāfat karte waqt ġharīboṅ, langaṛoṅ, maflūjoṅ aur andhoṅ ko dāwat de. 14 Aisā karne se tujhe barkat milegī. Kyoṅki wuh tujhe is ke ewaz kuchh nahīṅ de sakeṅge, balki tujhe is kā muāwazā us waqt milegā jab rāstbāz jī uṭheṅge.”

Baṛī Ziyāfat kī Tamsīl

15 Yih sun kar mehmānoṅ meṅ se ek ne us se kahā, “Mubārak hai wuh jo Allāh kī bādshāhī meṅ khānā khāe.”

16 Īsā ne jawāb meṅ kahā, “Kisī ādmī ne ek baṛī ziyāfat kā intazām

kiyā. Is ke lie us ne bahut-se
logoṅ ko dāwat dī. 17 Jab ziyāfat
kā waqt āyā to us ne apne naukar
ko mehmānoṅ ko ittalā dene ke lie
bhejā ki 'Āeṅ, sab kuchh taiyār hai.'
18 Lekin wuh sab ke sab māzarat
chāhne lage. Pahle ne kahā, 'Maiṅ
ne khet ḳharīdā hai aur ab zarūrī
hai ki nikal kar us kā muāynā
karūṅ. Maiṅ māzarat chāhtā hūṅ.'
19 Dūsre ne kahā, 'Maiṅ ne bailoṅ
ke pāṅch joṛe ḳharīde haiṅ. Ab
maiṅ unheṅ āzmāne jā rahā hūṅ.
Maiṅ māzarat chāhtā hūṅ.' 20 Tīsre
ne kahā, 'Maiṅ ne shādī kī hai, is lie
nahīṅ ā saktā.'

21 Naukar ne wāpas ā kar mālik
ko sab kuchh batāyā. Wuh ġhusse
ho kar naukar se kahne lagā, 'Jā,
sīdhe shahr kī saṛakoṅ aur galiyoṅ
meṅ jā kar wahāṅ ke ġharīboṅ,
langaṛoṅ, andhoṅ aur maflūjoṅ ko
le ā.' Naukar ne aisā hī kiyā. 22 Phir
wāpas ā kar us ne mālik ko ittalā
dī, 'Janāb, jo kuchh āp ne kahā thā
pūrā ho chukā hai. Lekin ab bhī
mazīd logoṅ ke lie gunjāish hai.'
23 Mālik ne us se kahā, phir shahr
se nikal kar dehāt kī saṛakoṅ par
aur bāṛoṅ ke pās jā. Jo bhī mil
jāe use hamārī ḳhushī meṅ sharīk
hone par majbūr kar tāki merā ghar
bhar jāe. 24 Kyoṅki maiṅ tum ko
batātā hūṅ ki jin ko pahle dāwat
dī gaī thī un meṅ se koī bhī merī
ziyāfat meṅ sharīk na hogā."

Shāgird Hone kī Qīmat

25 Ek baṛā hujūm Īsā ke sāth chal
rahā thā. Un kī taraf muṛ kar us
ne kahā, 26 "Agar koī mere pās ā kar
apne bāp, māṅ, bīwī, bachchoṅ,
bhāiyoṅ, bahnoṅ balki apne āp se
bhī dushmanī na rakhe to wuh
merā shāgird nahīṅ ho saktā. 27 Aur
jo apnī salīb uṭhā kar mere pīchhe
na ho le wuh merā shāgird nahīṅ
ho saktā.

28 Agar tum meṅ se koī burj tāmīr
karnā chāhe to kyā wuh pahle baiṭh
kar pūre aḳhrājāt kā andāzā nahīṅ
lagāegā tāki mālūm ho jāe ki wuh
use takmīl tak pahuṅchā sakegā yā
nahīṅ? 29 Warnā ḳhatrā hai ki us kī
buniyād ḍālne ke bād paise ḳhatm
ho jāeṅ aur wuh āge kuchh na banā
sake. Phir jo koī bhī dekhegā wuh
us kā mazāq uṛā kar 30 kahegā, 'Us
ne imārat ko shurū to kiyā, lekin ab
use mukammal nahīṅ kar pāyā.'

31 Yā agar koī bādshāh kisī dūsre
bādshāh ke sāth jang ke lie nikle
to kyā wuh pahle baiṭh kar andāzā

nahīṅ lagāegā ki wuh apne das
hazār faujiyoṅ se un bīs hazār
faujiyoṅ par ġhālib ā saktā hai jo us
se laṛne ā rahe haiṅ? 32Agar wuh is
natīje par pahuṅche ki ġhālib nahīṅ
ā saktā to wuh sulah karne ke lie
apne numāinde dushman ke pās
bhejegā jab wuh abhī dūr hī ho.
33Isī tarah tum meṅ se jo bhī apnā
sab kuchh na chhoṛe wuh merā
shāgird nahīṅ ho saktā.

Bekār Namak

34Namak achchhī chīz hai. Lekin
agar us kā zāyqā jātā rahe to phir
use kyoṅkar dubārā namkīn kiyā jā
saktā hai? 35Na wuh zamīn ke lie
mufīd hai, na khād ke lie balki use
nikāl kar bāhar phaiṅkā jāegā. Jo
sun saktā hai wuh sun le."

Khoī Huī Bheṛ

15 Ab aisā thā ki tamām ṭaiks
lene wāle aur gunāhgār Īsā
kī bāteṅ sunane ke lie us ke pās āte
the. 2Yih dekh kar Farīsī aur sharīat
ke ālim buṛbuṛāne lage, "Yih ādmī
gunāhgāroṅ ko ḳhushāmdīd kah
kar un ke sāth khānā khātā hai." 3Is
par Īsā ne unheṅ yih tamsīl sunāī,
4"Farz karo ki tum meṅ se kisī kī
sau bheṛeṅ haiṅ. Lekin ek gum ho
jātī hai. Ab mālik kyā karegā? Kyā
wuh bāqī 99 bheṛeṅ khule maidān
meṅ chhoṛ kar gumshudā bheṛ
ko ḍhūṅḍne nahīṅ jāegā? Zarūr
jāegā, balki jab tak use wuh bheṛ
mil na jāe wuh us kī talāsh meṅ
rahegā. 5Phir wuh ḳhush ho kar
use apne kandhoṅ par uṭhā legā.
6Yoṅ chalte chalte wuh apne ghar
pahuṅch jāegā aur wahāṅ apne
dostoṅ aur hamsāyoṅ ko bulā kar
un se kahegā, 'Mere sāth ḳhushī
manāo! Kyoṅki mujhe apnī khoī
huī bheṛ mil gaī hai.' 7Maiṅ tum
ko batātā hūṅ ki āsmān par bilkul
isī tarah ḳhushī manāī jāegī jab ek
hī gunāhgār taubā karegā. Aur yih
ḳhushī us ḳhushī kī nisbat zyādā
hogī jo un 99 afrād ke bāis manāī
jāegī jinheṅ taubā karne kī zarūrat
hī nahīṅ thī.

Gumshudā Sikkā

8Yā farz karo ki kisī aurat ke pās
das sikke hoṅ lekin ek sikkā gum
ho jāe. Ab aurat kyā karegī? Kyā
wuh charāġh jalā kar aur ghar
meṅ jhāṛū de de kar baṛī ehtiyāt
se sikke ko talāsh nahīṅ karegī?

Zarūr karegī, balki wuh us waqt tak
ḍhūṅḍtī rahegī jab tak use sikkā
mil na jāe. [9]Jab use sikkā mil
jāegā to wuh apnī saheliyoṅ aur
hamsāyoṅ ko bulā kar un se kahegī,
‘Mere sāth ḳhushī manāo! Kyoṅki
mujhe apnā gumshudā sikkā mil
gayā hai.’ [10]Maiṅ tum ko batātā hūṅ
ki bilkul isī tarah Allāh ke farishtoṅ
ke sāmne ḳhushī manāī jātī hai jab
ek bhī gunāhgār taubā kartā hai.”

Gumshudā Beṭā

[11]Īsā ne apnī bāt jārī rakhī. “Kisī
ādmī ke do beṭe the. [12]In meṅ
se chhoṭe ne bāp se kahā, ‘Ai bāp,
mīrās kā merā hissā de deṅ.’ Is par
bāp ne donoṅ meṅ apnī milkiyat
taqsīm kar dī. [13]Thoṛe dinoṅ ke bād
chhoṭā beṭā apnā sārā sāmān sameṭ
kar apne sāth kisī dūr-darāz mulk
meṅ le gayā. Wahāṅ us ne aiyāshī
meṅ apnā pūrā māl-o-matā uṛā
diyā. [14]Sab kuchh zāe ho gayā to us
mulk meṅ saḳht kāl paṛā. Ab wuh
zarūratmand hone lagā. [15]Natīje
meṅ wuh us mulk ke kisī bāshinde
ke hāṅ jā paṛā jis ne use suaroṅ
ko charāne ke lie apne khetoṅ meṅ
bhej diyā. [16]Wahāṅ wuh apnā peṭ
un phaliyoṅ se bharne kī shadīd
ḳhāhish rakhtā thā jo suar khāte
the, lekin use is kī bhī ijāzat na
milī. [17]Phir wuh hosh meṅ āyā.
Wuh kahne lagā, ‘Mere bāp ke kitne
mazdūroṅ ko kasrat se khānā miltā
hai jabki maiṅ yahāṅ bhūkā mar
rahā hūṅ. [18]Maiṅ uṭh kar apne
bāp ke pās wāpas chalā jāūṅgā aur
us se kahūṅgā, “Ai bāp, maiṅ ne
āsmān kā aur āp kā gunāh kiyā hai.
[19]Ab maiṅ is lāyq nahīṅ rahā ki āp
kā beṭā kahlāūṅ. Mehrbānī karke
mujhe apne mazdūroṅ meṅ rakh
leṅ”.’ [20]Phir wuh uṭh kar apne bāp
ke pās wāpas chalā gayā.

Lekin wuh ghar se abhī dūr hī thā
ki us ke bāp ne use dekh liyā. Use
tars āyā aur wuh bhāg kar beṭe ke
pās āyā aur gale lagā kar use bosā
diyā. [21]Beṭe ne kahā, ‘Ai bāp, maiṅ
ne āsmān kā aur āp kā gunāh kiyā
hai. Ab maiṅ is lāyq nahīṅ rahā ki
āp kā beṭā kahlāūṅ.’ [22]Lekin bāp ne
apne naukaroṅ ko bulāyā aur kahā,
‘Jaldī karo, behtarīn sūṭ lā kar ise
pahnāo. Is ke hāth meṅ angūṭhī
aur pāṅwoṅ meṅ jūte pahnā do.
[23]Phir moṭā-tāzā bachhṛā lā kar use
zabah karo tāki ham khāeṅ aur
ḳhushī manāeṅ, [24]kyoṅki yih merā
beṭā murdā thā ab zindā ho gayā
hai, gum ho gayā thā ab mil gayā

hai.’ Is par wuh ḳhushī manāne
lage.
[25]Is daurān bāp kā baṛā beṭā khet
meṅ thā. Ab wuh ghar lauṭā. Jab
wuh ghar ke qarīb pahuṅchā to
andar se mausīqī aur nāchne kī
āwāzeṅ sunāī dīṅ. [26]Us ne kisī
naukar ko bulā kar pūchhā, ‘Yih kyā
ho rahā hai?’ [27]Naukar ne jawāb
diyā, ‘Āp kā bhāī ā gayā hai aur āp
ke bāp ne moṭā-tāzā bachhṛā zabah
karwāyā hai, kyoṅki use apnā beṭā
sahīh-salāmat wāpas mil gayā hai.’
[28]Yih sun kar baṛā beṭā ġhusse
huā aur andar jāne se inkār kar
diyā. Phir bāp ghar se nikal kar use
samjhāne lagā. [29]Lekin us ne jawāb
meṅ apne bāp se kahā, ‘Dekheṅ,
maiṅ ne itne sāl āp kī ḳhidmat
meṅ saḳht mehnat-mashaqqat kī
hai aur ek dafā bhī āp kī marzī kī
ḳhilāfwarzī nahīṅ kī. To bhī āp ne
mujhe is pūre arse meṅ ek chhoṭā
bakrā bhī nahīṅ diyā ki use zabah
karke apne dostoṅ ke sāth ziyāfat
kartā. [30]Lekin jyoṅ hī āp kā yih
beṭā āyā jis ne āp kī daulat kasbiyoṅ
meṅ uṛā dī, āp ne us ke lie moṭā-
tāzā bachhṛā zabah karwāyā.’ [31]Bāp
ne jawāb diyā, ‘Beṭā, āp to har waqt
mere pās rahe haiṅ, aur jo kuchh
merā hai wuh āp hī kā hai. [32]Lekin
ab zarūrī thā ki ham jashn manāeṅ
aur ḳhush hoṅ. Kyoṅki āp kā yih
bhāī jo murdā thā ab zindā ho gayā
hai, jo gum ho gayā thā ab mil gayā
hai.’”

Chālāk Mulāzim

16 Īsā ne shāgirdoṅ se kahā,
“Kisī amīr ādmī ne ek
mulāzim rakhā thā jo us kī jāydād
kī dekh-bhāl kartā thā. Aisā huā
ki ek din us par ilzām lagāyā gayā
ki wuh apne mālik kī daulat zāe
kar rahā hai. [2]Mālik ne use bulā
kar kahā, ‘Yih kyā hai jo maiṅ tere
bāre meṅ suntā hūṅ? Apnī tamām
zimmedāriyoṅ kā hisāb de, kyoṅki
maiṅ tujhe barḳhāst kar dūṅgā.’
[3]Mulāzim ne dil meṅ kahā, ‘Ab
maiṅ kyā karūṅ jabki merā mālik
yih zimmedārī mujh se chhīn legā?
Khudāī jaisā saḳht kām mujh se
nahīṅ hotā aur bhīk māṅgne se
sharm ātī hai. [4]Hāṅ, maiṅ jāntā
hūṅ ki kyā karūṅ tāki log mujhe
barḳhāst kie jāne ke bād apne
gharoṅ meṅ ḳhushāmdīd kaheṅ.’
[5]Yih kah kar us ne apne mālik ke
tamām qarzdāroṅ ko bulāyā. Pahle
se us ne pūchhā, ‘Tumhārā qarzā
kitnā hai?’ [6]Us ne jawāb diyā,

‘Mujhe mālik ko zaitūn ke tel ke
sau kanastar wāpas karne haiṅ.’
Mulāzim ne kahā, ‘Apnā bil le lo
aur baiṭh kar jaldī se sau kanastar
pachās meṅ badal lo.’ 7Dūsre se us
ne pūchhā, ‘Tumhārā kitnā qarzā
hai?’ Us ne jawāb diyā, ‘Mujhe
gandum kī hazār boriyāṅ wāpas
karnī haiṅ.’ Mulāzim ne kahā,
‘Apnā bil le lo aur hazār ke badle
āṭh sau likh lo.’
8Yih dekh kar mālik ne be’īmān
mulāzim kī tārīf kī ki us ne aql
se kām liyā hai. Kyoṅki is duniyā
ke farzand apnī nasl ke logoṅ se
nipaṭne meṅ nūr ke farzandoṅ se
zyādā hoshyār hote haiṅ.
9Maiṅ tum ko batātā hūṅ ki
duniyā kī nārāst daulat se apne
lie dost banā lo tāki jab yih
ḳhatm ho jāe to log tum ko abadī
rihāishgāhoṅ meṅ ḳhushāmdīd
kaheṅ. 10Jo thoṛe meṅ wafādār hai
wuh zyādā meṅ bhī wafādār hogā.
Aur jo thoṛe meṅ be’īmān hai wuh
zyādā meṅ bhī be’īmānī karegā.
11Agar tum duniyā kī nārāst daulat
ko saṅbhālne meṅ wafādār na rahe
to phir kaun haqīqī daulat tumhāre
sapurd karegā? 12Aur agar tum ne
dūsroṅ kī daulat saṅbhālne meṅ
be’īmānī dikhāī hai to phir kaun
tum ko tumhāre zātī istemāl ke lie
kuchh degā?
13Koī bhī ġhulām do mālikoṅ kī
ḳhidmat nahīṅ kar saktā. Yā to
wuh ek se nafrat karke dūsre se
muhabbat rakhegā, yā ek se lipaṭ
kar dūsre ko haqīr jānegā. Tum
ek hī waqt meṅ Allāh aur daulat kī
ḳhidmat nahīṅ kar sakte.”

Īsā kī Chand Kahāwateṅ

14Farīsiyoṅ ne yih sab kuchh sunā
to wuh us kā mazāq uṛāne lage,
kyoṅki wuh lālchī the. 15Us ne un
se kahā, “Tum hī wuh ho jo apne
āp ko logoṅ ke sāmne rāstbāz qarār
dete ho, lekin Allāh tumhāre diloṅ
se wāqif hai. Kyoṅki log jis chīz kī
bahut qadar karte haiṅ wuh Allāh
ke nazdīk makrūh hai.
16Yahyā ke āne tak tumhāre
rāhnumā Mūsā kī sharīat aur
nabiyoṅ ke paiġhāmāt the.
Lekin ab Allāh kī bādshāhī kī
ḳhushḳhabrī kā elān kiyā jā rahā
hai aur tamām log zabardastī is
meṅ dāḳhil ho rahe haiṅ. 17Lekin
is kā yih matlab nahīṅ ki sharīat
mansūḳh ho gaī hai balki āsmān-
o-zamīn jāte raheṅge, lekin sharīat

kī zer zabar tak koī bhī bāt nahīṅ badlegī.

18 Chunāṅche jo ādmī apnī bīwī ko talāq de kar kisī aur se shādī kare wuh zinā kartā hai. Isī tarah jo kisī talāqshudā aurat se shādī kare wuh bhī zinā kartā hai.

Amīr Ādmī aur Lāzar

19 Ek amīr ādmī kā zikr hai jo arġhawānī rang ke kapṛe aur nafīs katān pahantā aur har roz aish-o-ishrat meṅ guzārtā thā. 20 Amīr ke geṭ par ek ġharīb ādmī paṛā thā jis ke pūre jism par nāsūr the. Us kā nām Lāzar thā 21 aur us kī bas ek hī ḳhāhish thī ki wuh amīr kī mez se gire hue ṭukṛe khā kar ser ho jāe. Kutte us ke pās ā kar us ke nāsūr chāṭte the.

22 Phir aisā huā ki ġharīb ādmī mar gayā. Farishtoṅ ne use uṭhā kar Ibrāhīm kī god meṅ biṭhā diyā. Amīr ādmī bhī faut huā aur dafnāyā gayā. 23 Wuh jahannum meṅ pahuṅchā. Azāb kī hālat meṅ us ne apnī nazar uṭhāī to dūr se Ibrāhīm aur us kī god meṅ Lāzar ko dekhā. 24 Wuh pukār uṭhā, ‘Ai mere bāp Ibrāhīm, mujh par rahm kareṅ. Mehrbānī karke Lāzar ko mere pās bhej deṅ tāki wuh apnī unglī ko pānī meṅ ḍubo kar merī zabān ko ṭhanḍā kare, kyoṅki maiṅ is āg meṅ taṛaptā hūṅ.’

25 Lekin Ibrāhīm ne jawāb diyā, ‘Beṭā, yād rakh ki tujhe apnī zindagī meṅ behtarīn chīzeṅ mil chukī haiṅ jabki Lāzar ko badtarīn chīzeṅ. Lekin ab use ārām aur tasallī mil gaī hai jabki tujhe aziyat. 26 Nīz, hamāre aur tumhāre darmiyān ek wasī ḳhalīj qāym hai. Agar koī chāhe bhī to use pār karke yahāṅ se tumhāre pās nahīṅ jā saktā, na wahāṅ se koī yahāṅ ā saktā hai.’ 27 Amīr ādmī ne kahā, ‘Mere bāp, phir merī ek aur guzārish hai, mehrbānī karke Lāzar ko mere wālid ke ghar bhej deṅ. 28 Mere pāṅch bhāī haiṅ. Wuh wahāṅ jā kar unheṅ āgāh kare, aisā na ho ki un kā anjām bhī yih aziyatnāk maqām ho.’

29 Lekin Ibrāhīm ne jawāb diyā, ‘Un ke pās Mūsā kī Tauret aur nabiyoṅ ke sahīfe to haiṅ. Wuh un kī suneṅ.’ 30 Amīr ne arz kī, ‘Nahīṅ, mere bāp Ibrāhīm, agar koī murdoṅ meṅ se un ke pās jāe to phir wuh zarūr taubā kareṅge.’ 31 Ibrāhīm ne kahā, ‘Agar wuh Mūsā aur nabiyoṅ kī nahīṅ sunte to wuh

us waqt bhī qāyl nahīṅ hoṅge jab
koī murdoṅ meṅ se jī uṭh kar un ke
pās jāegā.'"

Gunāh

17 Īsā ne apne shāgirdoṅ se
kahā, "Āzmāishoṅ ko to
ānā hī ānā hai, lekin us par afsos
jis kī mārifat wuh āeṅ. [2]Agar wuh
in chhoṭoṅ meṅ se kisī ko gunāh
karne par uksāe to us ke lie behtar
hai ki us ke gale meṅ baṛī chakkī kā
pāṭ bāndhā jāe aur use samundar
meṅ phaiṅk diyā jāe. [3]Ḳhabardār
raho!

Agar tumhārā bhāī gunāh kare to
use samjhāo. Agar wuh is par taubā
kare to use muāf kar do. [4]Ab farz
karo ki wuh ek din ke andar sāt bār
tumhārā gunāh kare, lekin har dafā
wāpas ā kar taubā kā izhār kare, to
bhī use har dafā muāf kar do."

Īmān

[5]Rasūloṅ ne Ḳhudāwand se kahā,
"Hamāre īmān ko baṛhā deṅ."

[6]Ḳhudāwand ne jawāb diyā,
"Agar tumhārā īmān rāī ke dāne
jaisā chhoṭā bhī ho to tum shahtūt
ke is daraḳht ko kah sakte ho,
'Ukhaṛ kar samundar meṅ jā lag' to
wuh tumhārī bāt par amal karegā.

Ġhulām kā Farz

[7]Farz karo ki tum meṅ se kisī ne
hal chalāne yā jānwar charāne ke
lie ek ġhulām rakhā hai. Jab yih
ġhulām khet se ghar āegā to kyā us
kā mālik kahegā, 'Idhar āo, khāne
ke lie baiṭh jāo?' [8]Hargiz nahīṅ,
balki wuh yih kahegā, 'Merā khānā
taiyār karo, ḍyūṭī ke kapṛe pahan
kar merī ḳhidmat karo jab tak maiṅ
khā-pī na lūṅ. Is ke bād tum bhī khā
aur pī sakoge.' [9]Aur kyā wuh apne
ġhulām kī us ḳhidmat kā shukriyā
adā karegā jo us ne use karne ko
kahā thā? Hargiz nahīṅ! [10]Isī tarah
jab tum sab kuchh jo tumheṅ karne
ko kahā gayā hai kar chuko tab tum
ko yih kahnā chāhie, 'Ham nālāyq
naukar haiṅ. Ham ne sirf apnā farz
adā kiyā hai.'"

Koṛh ke Das Marīzoṅ kī Shafā

[11]Aisā huā ki Yarūshalam kī taraf
safr karte karte Īsā Sāmariya aur
Galīl meṅ se guzarā. [12]Ek din wuh
kisī gāṅw meṅ dāḳhil ho rahā thā ki
koṛh ke das marīz us ko milne āe.
Wuh kuchh fāsile par khaṛe ho kar

[13]ūṅchī āwāz se kahne lage, “Ai Īsā,
ustād, ham par rahm kareṅ.”
[14]Us ne unheṅ dekhā to kahā,
“Jāo, apne āp ko imāmoṅ ko dikhāo
tāki wuh tumhārā muāynā kareṅ.”
Aur aisā huā ki wuh chalte chalte
apnī bīmārī se pāk-sāf ho gae. [15]Un
meṅ se ek ne jab dekhā ki shafā
mil gaī hai to wuh muṛ kar ūṅchī
āwāz se Allāh kī tamjīd karne lagā,
[16]aur Īsā ke sāmne muṅh ke bal gir
kar shukriyā adā kiyā. Yih ādmī
Sāmariya kā bāshindā thā. [17]Īsā
ne pūchhā, “Kyā das ke das ādmī
apnī bīmārī se pāk-sāf nahīṅ hue?
Bāqī nau kahāṅ haiṅ? [18]Kyā is
ġhairmulkī ke alāwā koī aur wāpas
ā kar Allāh kī tamjīd karne ke lie
taiyār nahīṅ thā?” [19]Phir us ne us se
kahā, “Uṭh kar chalā jā. Tere īmān
ne tujhe bachā liyā hai.”

Allāh kī Bādshāhī Kab Āegī

[20]Kuchh Farīsiyoṅ ne Īsā se
pūchhā, “Allāh kī bādshāhī kab
āegī?” Us ne jawāb diyā, “Allāh kī
bādshāhī yoṅ nahīṅ ā rahī ki use
zāhirī nishānoṅ se pahchānā jāe.
[21]Log yih bhī nahīṅ kah sakeṅge,
‘Wuh yahāṅ hai’ yā ‘Wuh wahāṅ hai’
kyoṅki Allāh kī bādshāhī tumhāre
darmiyān hai.”
[22]Phir us ne apne shāgirdoṅ se
kahā, “Aise din āeṅge ki tum Ibn-e-
Ādam kā kam az kam ek din deḳhne
kī tamannā karoge, lekin nahīṅ
dekhoge. [23]Log tum ko batāeṅge,
‘Wuh wahāṅ hai’ yā ‘Wuh yahāṅ
hai.’ Lekin mat jānā aur un ke
pīchhe na lagnā. [24]Kyoṅki jab Ibn-
e-Ādam kā din āegā to wuh bijlī kī
mānind hogā jis kī chamak āsmān
ko ek sire se le kar dūsre sire tak
raushan kar detī hai. [25]Lekin pahle
lāzim hai ki wuh bahut dukh uṭhāe
aur is nasl ke hāthoṅ radd kiyā jāe.
[26]Jab Ibn-e-Ādam kā waqt āegā to
hālāt Nūh ke dinoṅ jaise hoṅge.
[27]Log us din tak khāne-pīne aur
shādī karne karwāne meṅ lage rahe
jab tak Nūh kashtī meṅ dāḳhil na
ho gayā. Phir sailāb ne ā kar un
sab ko tabāh kar diyā. [28]Bilkul
yihī kuchh Lūt ke aiyām meṅ huā.
Log khāne-pīne, ḳharīd-o-faroḳht,
kāshtkārī aur tāmīr ke kām meṅ
lage rahe. [29]Lekin jab Lūt Sadūm ko
chhoṛ kar niklā to āg aur gandhak
ne āsmān se baras kar un sab ko
tabāh kar diyā. [30]Ibn-e-Ādam ke
zuhūr ke waqt aise hī hālāt hoṅge.

[31]Jo shaḳhs us din chhat par ho
wuh ghar kā sāmān sāth le jāne
ke lie nīche na utre. Isī tarah jo
khet meṅ ho wuh apne pīchhe paṛī
chīzoṅ ko sāth le jāne ke lie ghar na
lauṭe. [32]Lūt kī bīwī ko yād rakho.
[33]Jo apnī jān bachāne kī koshish
karegā wuh use kho degā, aur jo
apnī jān kho degā wuhī use bachāe
rakhegā. [34]Maiṅ tum ko batātā hūṅ
ki us rāt do afrād ek bistar meṅ soe
hoṅge, ek ko sāth le liyā jāegā jabki
dūsre ko pīchhe chhoṛ diyā jāegā.
[35]Do ḳhawātīn chakkī par gandum
pīs rahī hoṅgī, ek ko sāth le liyā
jāegā jabki dūsrī ko pīchhe chhoṛ
diyā jāegā. [36][Do afrād khet meṅ
hoṅge, ek ko sāth le liyā jāegā jabki
dūsre ko pīchhe chhoṛ diyā jāegā.]"
[37]Unhoṅ ne pūchhā, "Ḳhudāwand,
yih kahāṅ hogā?" Us ne jawāb diyā,
"Jahāṅ lāsh paṛī ho wahāṅ giddh
jamā ho jāeṅge."

Bewā aur Jaj kī Tamsīl

18 Phir Īsā ne unheṅ ek
tamsīl sunāī jo musalsal
duā karne aur himmat na hārne kī
zarūrat ko zāhir kartī hai. [2]Us ne
kahā, "Kisī shahr meṅ ek jaj rahtā
thā jo na Ḳhudā kā ḳhauf māntā,
na kisī insān kā lihāz kartā thā.
[3]Ab us shahr meṅ ek bewā bhī thī
jo yih kah kar us ke pās ātī rahī
ki 'Mere muḳhālif ko jītne na deṅ
balki merā insāf kareṅ.' [4]Kuchh der
ke lie jaj ne inkār kiyā. Lekin phir
wuh dil meṅ kahne lagā, 'Beshak
maiṅ Ḳhudā kā ḳhauf nahīṅ māntā,
na logoṅ kī parwā kartā hūṅ, [5]lekin
yih bewā mujhe bār bār tang kar
rahī hai. Is lie maiṅ us kā insāf
karūṅga. Aisā na ho ki āḳhirkār
wuh ā kar mere muṅh par thappaṛ
māre.'"
[6]Ḳhudāwand ne bāt jārī rakhī.
"Is par dhyān do jo be'insāf jaj ne
kahā. [7]Agar us ne āḳhirkār insāf
kiyā to kyā Allāh apne chune hue
logoṅ kā insāf nahīṅ karegā jo din
rāt use madad ke lie pukārte haiṅ?
Kyā wuh un kī bāt multawī kartā
rahegā? [8]Hargiz nahīṅ! Maiṅ tum
ko batātā hūṅ ki wuh jaldī se un
kā insāf karegā. Lekin kyā Ibn-e-
Ādam jab duniyā meṅ āegā to īmān
dekh pāegā?"

Farīsī aur Ṭaiks Lene Wāle kī Tamsīl

[9]Bāz log maujūd the jo apnī rāstbāzī
par bharosā rakhte aur dūsroṅ ko

haqīr jānte the. Unheṅ Īsā ne yih
tamsīl sunāī, [10]"Do ādmī Baitul-
muqaddas meṅ duā karne āe. Ek
Farīsī thā aur dūsrā ṭaiks lene wālā.
[11]Farīsī khaṛā ho kar yih duā
karne lagā, 'Ai Ḳhudā, maiṅ terā
shukr kartā hūṅ ki maiṅ bāqī logoṅ
kī tarah nahīṅ hūṅ. Na maiṅ
ḍākū hūṅ, na be'insāf, na zinākār.
Maiṅ is ṭaiks lene wāle kī mānind
bhī nahīṅ hūṅ. [12]Maiṅ hafte meṅ
do martabā rozā rakhtā hūṅ aur
tamām āmdanī kā daswāṅ hissā
tere lie maḳhsūs kartā hūṅ.'
[13]Lekin ṭaiks lene wālā dūr hī
khaṛā rahā. Us ne apnī āṅkheṅ
āsmān kī taraf uṭhāne tak kī jurrat
na kī balki apnī chhātī pīṭ pīṭ
kar kahne lagā, 'Ai Ḳhudā, mujh
gunāhgār par rahm kar!' [14]Maiṅ
tum ko batātā hūṅ ki jab donoṅ
apne apne ghar lauṭe to Farīsī
nahīṅ balki yih ādmī Allāh ke
nazdīk rāstbāz ṭhahrā. Kyoṅki jo
bhī apne āp ko sarfarāz kare use
past kiyā jāegā aur jo apne āp ko
past kare use sarfarāz kiyā jāegā."

Īsā Chhoṭe Bachchoṅ ko Pyār Kartā Hai

[15]Ek din log apne chhoṭe bachchoṅ
ko bhī Īsā ke pās lāe tāki wuh unheṅ
chhue. Yih dekh kar shāgirdoṅ
ne un ko malāmat kī. [16]Lekin Īsā
ne unheṅ apne pās bulā kar kahā,
"Bachchoṅ ko mere pās āne do aur
unheṅ na roko, kyoṅki Allāh kī
bādshāhī in jaise logoṅ ko hāsil hai.
[17]Maiṅ tum ko sach batātā hūṅ, jo
Allāh kī bādshāhī ko bachche kī
tarah qabūl na kare wuh us meṅ
dāḳhil nahīṅ hogā."

Amīr Mushkil se Allāh kī Bādshāhī meṅ Dāḳhil Ho Sakte Haiṅ

[18]Kisī rāhnumā ne us se pūchhā,
"Nek ustād, maiṅ kyā karūṅ tāki
mīrās meṅ abadī zindagī pāūṅ?"
[19]Īsā ne jawāb diyā, "Tū mujhe
nek kyoṅ kahtā hai? Koī nek nahīṅ
siwāe ek ke aur wuh hai Allāh. [20]Tū
sharīat ke ahkām se to wāqif hai ki
zinā na karnā, qatl na karnā, chorī
na karnā, jhūṭī gawāhī na denā,
apne bāp aur apnī māṅ kī izzat
karnā."
[21]Ādmī ne jawāb diyā, "Maiṅ ne
jawānī se āj tak in tamām ahkām kī
pairawī kī hai."

22 Yih sun kar Īsā ne kahā, “Ek
kām ab tak rah gayā hai. Apnī
pūrī jāydād faroḳht karke paise
ġharīboṅ meṅ taqsīm kar de. Phir
tere lie āsmān par ḳhazānā jamā
ho jāegā. Is ke bād ā kar mere
pīchhe ho le.” 23 Yih sun kar ādmī
ko bahut dukh huā, kyoṅki wuh
nihāyat daulatmand thā.
24 Yih dekh kar Īsā ne kahā,
“Daulatmandoṅ ke lie Allāh kī
bādshāhī meṅ dāḳhil honā kitnā
mushkil hai! 25 Amīr ke Allāh
kī bādshāhī meṅ dāḳhil hone kī
nisbat yih zyādā āsān hai ki ūṅṭ sūī
ke nāke meṅ se guzar jāe.”
26 Yih bāt sun kar sunane wāloṅ
ne pūchhā, “Phir kis ko najāt mil
saktī hai?”
27 Īsā ne jawāb diyā, “Jo insān ke
lie nāmumkin hai wuh Allāh ke lie
mumkin hai.”
28 Patras ne us se kahā, “Ham to
apnā sab kuchh chhoṛ kar āp ke
pīchhe ho lie haiṅ.”
29 Īsā ne jawāb diyā, “Maiṅ tum ko
sach batātā hūṅ ki jis ne bhī Allāh kī
bādshāhī kī ḳhātir apne ghar, bīwī,
bhāiyoṅ, wālidain yā bachchoṅ ko
chhoṛ diyā hai 30 use is zamāne
meṅ kaī gunā zyādā aur āne wāle
zamāne meṅ abadī zindagī milegī.”

Īsā kī Maut kī Tīsrī Peshgoī

31 Īsā shāgirdoṅ ko ek taraf le jā
kar un se kahne lagā, “Suno, ham
Yarūshalam kī taraf baṛh rahe haiṅ.
Wahāṅ sab kuchh pūrā ho jāegā jo
nabiyoṅ kī mārifat Ibn-e-Ādam ke
bāre meṅ likhā gayā hai. 32 Use
Ġhairyahūdiyoṅ ke hawāle kar diyā
jāegā jo us kā mazāq uṛāeṅge, us kī
be’izzatī kareṅge, us par thūkeṅge,
33 us ko koṛe māreṅge aur use qatl
kareṅge. Lekin tīsre din wuh jī
uṭhegā.”
34 Lekin shāgirdoṅ kī samajh meṅ
kuchh na āyā. Is bāt kā matlab un
se chhupā rahā aur wuh na samjhe
ki wuh kyā kah rahā hai.

Andhe kī Shafā

35 Īsā Yarīhū ke qarīb pahuṅchā.
Wahāṅ rāste ke kināre ek andhā
baiṭhā bhīk māṅg rahā thā.
36 Bahut-se log us ke sāmne se
guzarne lage to us ne yih sun kar
pūchhā ki kyā ho rahā hai.
37 Unhoṅ ne kahā, “Īsā Nāsarī
yahāṅ se guzar rahā hai.”
38 Andhā chillāne lagā, “Ai Īsā
Ibn-e-Dāūd, mujh par rahm kareṅ.”
39 Āge chalne wāloṅ ne use ḍāṅṭ
kar kahā, “Ḳhāmosh!” Lekin wuh

mazīd ūṅchī āwāz se pukārtā rahā,
“Ai Ibn-e-Dāūd, mujh par rahm
kareṅ.”
40 Īsā ruk gayā aur hukm diyā,
“Use mere pās lāo.” Jab wuh qarīb
āyā to Īsā ne us se pūchhā, 41 “Tū
kyā chāhtā hai ki maiṅ tere lie
karūṅ?”
Us ne jawāb diyā, “Ḳhudāwand,
yih ki maiṅ dekh sakūṅ.”
42 Īsā ne us se kahā, “To phir
deḳh! Tere īmān ne tujhe bachā liyā
hai.”
43 Jyoṅ hī us ne yih kahā andhe
kī āṅkheṅ bahāl ho gaīṅ aur wuh
Allāh kī tamjīd karte hue us ke
pīchhe ho liyā. Yih dekh kar pūre
hujūm ne Allāh ko jalāl diyā.

Īsā aur Zakkāī

19 Phir Īsā Yarīhū meṅ dāḳhil
huā aur us meṅ se guzarne
lagā. 2 Us shahr meṅ ek amīr ādmī
banām Zakkāī rahtā thā jo ṭaiks
lene wāloṅ kā afsar thā. 3 Wuh
jānanā chāhtā thā ki yih Īsā kaun
hai, lekin pūrī koshish karne ke
bāwujūd use dekh na sakā, kyoṅki
Īsā ke irdgird baṛā hujūm thā aur
Zakkāī kā qad chhoṭā thā. 4 Is lie
wuh dauṛ kar āge niklā aur use
deḳhne ke lie anjīr-tūt[a] ke daraḳht
par chaṛh gayā jo rāste meṅ thā.
5 Jab Īsā wahāṅ pahuṅchā to us ne
nazar uṭhā kar kahā, “Zakkāī, jaldī
se utar ā, kyoṅki āj mujhe tere ghar
meṅ ṭhaharnā hai.”
6 Zakkāī fauran utar āyā aur
ḳhushī se us kī mehmān-nawāzī
kī. 7 Yih dekh kar bāqī tamām log
buṛbuṛāne lage, “Is ke ghar meṅ jā
kar wuh ek gunāhgār ke mehmān
ban gae haiṅ.”
8 Lekin Zakkāī ne Ḳhudāwand
ke sāmne khaṛe ho kar kahā,
“Ḳhudāwand, maiṅ apne māl kā
ādhā hissā ġharīboṅ ko de detā
hūṅ. Aur jis se maiṅ ne nājāyz
taur se kuchh liyā hai use chār gunā
wāpas kartā hūṅ.”
9 Īsā ne us se kahā, “Āj is gharāne
ko najāt mil gaī hai, is lie ki yih bhī
Ibrāhīm kā beṭā hai. 10 Kyoṅki Ibn-
e-Ādam gumshudā ko ḍhūṅḍne aur
najāt dene ke lie āyā hai.”

---

[a] Ek sāyādār daraḳht jis meṅ anjīr kī tarah kā ḳhurdanī phal lagtā hai. Is ke phūl zard aur ārāishī hote haiṅ. Misrī tūt. Jamīz. Ficus sycomorus.

Paisoṅ meṅ Izāfā

11 Ab Īsā Yarūshalam ke qarīb ā
chukā thā, is lie log andāzā lagāne
lage ki Allāh kī bādshāhī zāhir hone
wālī hai. Is ke pesh-e-nazar Īsā ne
apnī yih bāteṅ sunane wāloṅ ko ek
tamsīl sunāī. 12 Us ne kahā, "Ek
nawāb kisī dūr-darāz mulk ko chalā
gayā tāki use bādshāh muqarrar
kiyā jāe. Phir use wāpas ānā thā.
13 Rawānā hone se pahle us ne apne
naukaroṅ meṅ se das ko bulā kar
unheṅ sone kā ek ek sikkā diyā.
Sāth sāth us ne kahā, 'Yih paise le
kar us waqt tak kārobār meṅ lagāo
jab tak maiṅ wāpas na āūṅ.' 14 Lekin
us kī riāyā us se nafrat rakhtī thī, is
lie us ne us ke pīchhe wafd bhej kar
ittalā dī, 'Ham nahīṅ chāhte ki yih
ādmī hamārā bādshāh bane.'

15 To bhī use bādshāh muqarrar
kiyā gayā. Is ke bād jab wāpas āyā
to us ne un naukaroṅ ko bulāyā
jinheṅ us ne paise die the tāki
mālūm kare ki unhoṅ ne yih paise
kārobār meṅ lagā kar kitnā izāfā
kiyā hai. 16 Pahlā naukar āyā. Us
ne kahā, 'Janāb, āp ke ek sikke
se das ho gae haiṅ.' 17 Mālik ne
kahā, 'Shābāsh, achchhe naukar.
Tū thoṛe meṅ wafādār rahā, is lie
ab tujhe das shahroṅ par iḳhtiyār
milegā.' 18 Phir dūsrā naukar āyā.
Us ne kahā, 'Janāb, āp ke ek sikke
se pāṅch ho gae haiṅ.' 19 Mālik ne us
se kahā, 'Tujhe pāṅch shahroṅ par
iḳhtiyār milegā.'

20 Phir ek aur naukar ā kar kahne
lagā, 'Janāb, yih āp kā sikkā hai.
Maiṅ ne ise kapṛe meṅ lapeṭ kar
mahfūz rakhā, 21 kyoṅki maiṅ āp se
ḍartā thā, is lie ki āp saḳht ādmī
haiṅ. Jo paise āp ne nahīṅ lagāe
unheṅ le lete haiṅ aur jo bīj āp ne
nahīṅ boyā us kī fasal kāṭte haiṅ.'
22 Mālik ne kahā, 'Sharīr naukar!
Maiṅ tere apne alfāz ke mutābiq
terī adālat karūṅga. Jab tū jāntā
thā ki maiṅ saḳht ādmī hūṅ, ki wuh
paise le letā hūṅ jo ḳhud nahīṅ
lagāe aur wuh fasal kāṭtā hūṅ jis
kā bīj nahīṅ boyā, 23 to phir tū ne
mere paise baink meṅ kyoṅ na
jamā karāe? Agar tū aisā kartā to
wāpasī par mujhe kam az kam wuh
paise sūd samet mil jāte.'

24 Yih kah kar wuh hāzirīn se
muḳhātib huā, 'Yih sikkā is se le
kar us naukar ko de do jis ke pās
das sikke haiṅ.' 25 Unhoṅ ne etarāz
kiyā, 'Janāb, us ke pās to pahle hī
das sikke haiṅ.' 26 Us ne jawāb diyā,
'Maiṅ tumheṅ batātā hūṅ ki har

shaḳhs jis ke pās kuchh hai use aur
diyā jāegā, lekin jis ke pās kuchh
nahīṅ hai us se wuh bhī chhīn
liyā jāegā jo us ke pās hai. 27Ab
un dushmanoṅ ko le āo jo nahīṅ
chāhte the ki maiṅ un kā bādshāh
banūṅ. Unheṅ mere sāmne phāṅsī
de do.'"

Yarūshalam meṅ Īsā kā Purjosh Istaqbāl

28In bātoṅ ke bād Īsā dūsroṅ ke
āge āge Yarūshalam kī taraf baṛhne
lagā. 29Jab wuh Bait-fage aur Bait-
aniyāh ke qarīb pahuṅchā jo Zaitūn
ke pahāṛ par the to us ne do
shāgirdoṅ ko apne āge bhej kar
30kahā, "Sāmne wāle gāṅw meṅ
jāo. Wahāṅ tum ek jawān gadhā
dekhoge. Wuh bandhā huā hogā
aur ab tak koī bhī us par sawār
nahīṅ huā hai. Use khol kar le āo.
31Agar koī pūchhe ki gadhe ko kyoṅ
khol rahe ho to use batā denā ki
Ḳhudāwand ko is kī zarūrat hai."

32Donoṅ shāgird gae to dekhā ki
sab kuchh waisā hī hai jaisā Īsā
ne unheṅ batāyā thā. 33Jab wuh
jawān gadhe ko kholne lage to us ke
mālikoṅ ne pūchhā, "Tum gadhe ko
kyoṅ khol rahe ho?"

34Unhoṅ ne jawāb diyā,
"Ḳhudāwand ko is kī zarūrat hai."
35Wuh use Īsā ke pās le āe, aur apne
kapṛe gadhe par rakh kar us ko us
par sawār kiyā. 36Jab wuh chal paṛā
to logoṅ ne us ke āge āge rāste meṅ
apne kapṛe bichhā die.

37Chalte chalte wuh us jagah ke
qarīb pahuṅchā jahāṅ rāstā Zaitūn
ke pahāṛ par se utarne lagtā hai.
Is par shāgirdoṅ kā pūrā hujūm
ḳhushī ke māre ūṅchī āwāz se un
mojizoṅ ke lie Allāh kī tamjīd karne
lagā jo unhoṅ ne dekhe the,

38"Mubārak hai wuh Bādshāh
jo Rab ke nām se ātā hai.
Āsmān par salāmatī ho aur
bulandiyoṅ par izzat-o-jalāl."

39Kuchh Farīsī bhīṛ meṅ the.
Unhoṅ ne Īsā se kahā, "Ustād, apne
shāgirdoṅ ko samjhāeṅ."

40Us ne jawāb diyā, "Maiṅ
tumheṅ batātā hūṅ, agar yih chup
ho jāeṅ to patthar pukār uṭheṅge."

Īsā Shahr ko Dekh Kar Ro Paṛtā Hai

41Jab wuh Yarūshalam ke qarīb
pahuṅchā to shahr ko dekh kar
ro paṛā 42aur kahā, "Kāsh tū bhī
is din jān letī ki terī salāmatī

kis meṅ hai. Lekin ab yih bāt
terī āṅkhoṅ se chhupī huī hai.
43 Kyoṅki tujh par aisā waqt āegā
ki tere dushman tere irdgird
band bāndh kar terā muhāsarā
kareṅge aur yoṅ tujhe chāroṅ
taraf se gher kar tang kareṅge.
44 Wuh tujhe tere bachchoṅ samet
zamīn par paṭkeṅge aur tere andar
ek bhī patthar dūsre par nahīṅ
chhoṛeṅge. Aur wajah yihī hogī
ki tū ne wuh waqt nahīṅ pahchānā
jab Allāh ne terī najāt ke lie tujh par
nazar kī."

Īsā Baitul-muqaddas meṅ Jātā Hai

45 Phir Īsā Baitul-muqaddas meṅ jā
kar unheṅ nikālne lagā jo wahāṅ
qurbāniyoṅ ke lie darkār chīzeṅ
bech rahe the. Us ne kahā,
46 "Kalām-e-muqaddas meṅ likhā
hai, 'Merā ghar duā kā ghar hogā'
jabki tum ne use ḍākuoṅ ke aḍḍe
meṅ badal diyā hai."
47 Aur wuh rozānā Baitul-
muqaddas meṅ tālīm detā
rahā. Lekin Baitul-muqaddas ke
rāhnumā imām, sharīat ke ālim aur
awāmī rāhnumā use qatl karne ke
lie koshāṅ rahe, 48 albattā unheṅ
koī mauqā na milā, kyoṅki tamām
log Īsā kī har bāt sun sun kar us se
lipṭe rahte the.

Īsā kā Iḳhtiyār

20 Ek din jab wuh Baitul-
muqaddas meṅ logoṅ
ko tālīm de rahā aur Allāh kī
ḳhushḳhabrī sunā rahā thā to
rāhnumā imām, sharīat ke ulamā
aur buzurg us ke pās āe. 2 Unhoṅ
ne kahā, "Hameṅ batāeṅ, āp yih
kis iḳhtiyār se kar rahe haiṅ? Kis
ne āp ko yih iḳhtiyār diyā hai?"
3 Īsā ne jawāb diyā, "Merā bhī tum
se ek sawāl hai. Tum mujhe batāo
ki 4 kyā Yahyā kā baptismā āsmānī
thā yā insānī?"
5 Wuh āpas meṅ bahs karne lage,
"Agar ham kaheṅ 'Āsmānī' to wuh
pūchhegā, 'To phir tum us par īmān
kyoṅ na lāe?' 6 Lekin agar ham
kaheṅ 'Insānī' to tamām log hameṅ
sangsār kareṅge, kyoṅki wuh to
yaqīn rakhte haiṅ ki Yahyā nabī
thā." 7 Is lie unhoṅ ne jawāb diyā,
"Ham nahīṅ jānte ki wuh kahāṅ se
thā."
8 Īsā ne kahā, "To phir maiṅ bhī
tum ko nahīṅ batātā ki maiṅ yih sab
kuchh kis iḳhtiyār se kar rahā hūṅ."

Angūr ke Bāġh ke Muzāreoṅ kī Baġhāwat

9Phir Īsā logoṅ ko yih tamsīl
sunāne lagā, “Kisī ādmī ne angūr
kā ek bāġh lagāyā. Phir wuh use
muzāreoṅ ke sapurd karke bahut
der ke lie bairūn-e-mulk chalā
gayā. 10Jab angūr pak gae to us ne
apne naukar ko un ke pās bhej diyā
tāki wuh mālik kā hissā wasūl kare.
Lekin muzāreoṅ ne us kī piṭāī karke
use ḳhālī hāth lauṭā diyā. 11Is par
mālik ne ek aur naukar ko un ke
pās bhejā. Lekin muzāreoṅ ne use
bhī mār mār kar us kī be’izzatī kī
aur ḳhālī hāth nikāl diyā. 12Phir
mālik ne tīsre naukar ko bhej diyā.
Use bhī unhoṅ ne mār kar zaḳhmī
kar diyā aur nikāl diyā. 13Bāġh
ke mālik ne kahā, ‘Ab maiṅ kyā
karūṅ? Maiṅ apne pyāre beṭe ko
bhejūṅgā, shāyad wuh us kā lihāz
kareṅ.’ 14Lekin mālik ke beṭe ko
dekh kar muzāre āpas meṅ kahne
lage, ‘Yih zamīn kā wāris hai. Āo,
ham ise mār ḍāleṅ. Phir is kī mīrās
hamārī hī hogī.’ 15Unhoṅ ne use
bāġh se bāhar phaiṅk kar qatl kiyā.”

Īsā ne pūchhā, “Ab batāo, bāġh
kā mālik kyā karegā? 16Wuh wahāṅ
jā kar muzāreoṅ ko halāk karegā
aur bāġh ko dūsroṅ ke sapurd kar
degā.”

Yih sun kar logoṅ ne kahā,
“Ḳhudā aisā kabhī na kare.”

17Īsā ne un par nazar ḍāl
kar pūchhā, “To phir kalām-e-
muqaddas ke is hawāle kā kyā
matlab hai ki

‘Jis patthar ko makān banāne
wāloṅ ne radd kiyā,

wuh kone kā buniyādī patthar
ban gayā’?

18Jo is patthar par giregā wuh
ṭukṛe ṭukṛe ho jāegā, jabki jis par
wuh ḳhud giregā use pīs ḍālegā.”

Kyā Ṭaiks Denā Jāyz Hai?

19Sharīat ke ulamā aur rāhnumā
imāmoṅ ne usī waqt use pakaṛne
kī koshish kī, kyoṅki wuh samajh
gae the ki tamsīl meṅ bayānshudā
muzāre ham hī haiṅ. Lekin wuh
awām se ḍarte the. 20Chunāṅche
wuh use pakaṛne kā mauqā
ḍhūṅḍte rahe. Is maqsad ke taht
unhoṅ ne us ke pās jāsūs bhej die.
Yih log apne āp ko diyānatdār zāhir
karke Īsā ke pās āe tāki us kī koī
bāt pakaṛ kar use Romī gawarnar
ke hawāle kar sakeṅ. 21In jāsūsoṅ
ne us se pūchhā, “Ustād, ham

jānte haiṅ ki āp wuhī kuchh bayān karte aur sikhāte haiṅ jo sahīh hai. Āp jānibdār nahīṅ hote balki diyānatdārī se Allāh kī rāh kī tālīm dete haiṅ. 22Ab hameṅ batāeṅ ki kyā Romī shahanshāh ko ṭaiks denā jāyz hai yā nājāyz?”

23Lekin Īsā ne un kī chālākī bhāṅp lī aur kahā, 24“Mujhe chāṅdī kā ek Romī sikkā dikhāo. Kis kī sūrat aur nām is par kandā hai?”

Unhoṅ ne jawāb diyā, “Shahanshāh kā.”

25Us ne kahā, “To jo shahanshāh kā hai shahanshāh ko do aur jo Allāh kā hai Allāh ko.”

26Yoṅ wuh awām ke sāmne us kī koī bāt pakaṛne meṅ nākām rahe. Us kā jawāb sun kar wuh hakkā-bakkā rah gae aur mazīd koī bāt na kar sake.

Kyā Ham Jī Uṭheṅge?

27Phir kuchh Sadūqī us ke pās āe. Sadūqī nahīṅ mānte ki roz-e-qiyāmat murde jī uṭheṅge. Unhoṅ ne Īsā se ek sawāl kiyā, 28“Ustād, Mūsā ne hameṅ hukm diyā ki agar koī shādīshudā ādmī beaulād mar jāe aur us kā bhāī ho to bhāī kā farz hai ki wuh bewā se shādī karke apne bhāī ke lie aulād paidā kare. 29Ab farz kareṅ ki sāt bhāī the. Pahle ne shādī kī, lekin beaulād faut huā. 30Is par dūsre ne us se shādī kī, lekin wuh bhī beaulād mar gayā. 31Phir tīsre ne us se shādī kī. Yih silsilā sātweṅ bhāī tak jārī rahā. Yake bād dīgare har bhāī bewā se shādī karne ke bād mar gayā. 32Āḳhir meṅ bewā bhī faut ho gaī. 33Ab batāeṅ ki qiyāmat ke din wuh kis kī bīwī hogī? Kyoṅki sāt ke sāt bhāiyoṅ ne us se shādī kī thī.”

34Īsā ne jawāb diyā, “Is zamāne meṅ log byāh-shādī karte aur karāte haiṅ. 35Lekin jinheṅ Allāh āne wāle zamāne meṅ sharīk hone aur murdoṅ meṅ se jī uṭhne ke lāyq samajhtā hai wuh us waqt shādī nahīṅ kareṅge, na un kī shādī kisī se karāī jāegī. 36Wuh mar bhī nahīṅ sakeṅge, kyoṅki wuh farishtoṅ kī mānind hoṅge aur qiyāmat ke farzand hone ke bāis Allāh ke farzand hoṅge. 37Aur yih bāt ki murde jī uṭheṅge Mūsā se bhī zāhir kī gaī hai. Kyoṅki jab wuh kāṅṭedār jhāṛī ke pās āyā to us ne Rab ko yih nām diyā, ‘Ibrāhīm kā Ḳhudā, Is’hāq kā Ḳhudā aur Yāqūb kā Ḳhudā,’ hālāṅki us waqt tīnoṅ bahut pahle mar chuke the. Is kā

matlab hai ki yih haqīqat meṅ zindā
haiṅ. [38]Kyoṅki Allāh murdoṅ kā
nahīṅ balki zindoṅ kā Ḳhudā hai.
Us ke nazdīk yih sab zindā haiṅ."

[39]Yih sun kar sharīat ke kuchh
ulamā ne kahā, "Shābāsh ustād, āp
ne achchhā kahā hai." [40]Is ke bād
unhoṅ ne us se koī bhī sawāl karne
kī jurrat na kī.

Masīh ke bāre meṅ Sawāl

[41]Phir Īsā ne un se pūchhā, "Masīh
ke bāre meṅ kyoṅ kahā jātā hai ki
wuh Dāūd kā farzand hai? [42]Kyoṅki
Dāūd ḳhud zabūr kī kitāb meṅ
farmātā hai,

'Rab ne mere Rab se kahā,
mere dahne hāth baiṭh,
[43]jab tak maiṅ tere dushmanoṅ
ko tere pāṅwoṅ kī chaukī na banā
dūṅ.'

[44]Dāūd to ḳhud Masīh ko Rab
kahtā hai. To phir wuh kis tarah
Dāūd kā farzand ho saktā hai?"

Sharīat ke Ulamā se Ḳhabardār

[45]Jab log sun rahe the to us ne apne
shāgirdoṅ se kahā, [46]"Sharīat ke
ulamā se ḳhabardār raho! Kyoṅki
wuh shāndār choġhe pahan kar
idhar-udhar phirnā pasand karte
haiṅ. Jab log bāzāroṅ meṅ salām
karke un kī izzat karte haiṅ to
phir wuh ḳhush ho jāte haiṅ. Un
kī bas ek hī ḳhāhish hotī hai ki
ibādatḳhānoṅ aur ziyāfatoṅ meṅ
izzat kī kursiyoṅ par baiṭh jāeṅ.
[47]Yih log bewāoṅ ke ghar haṛap kar
jāte aur sāth sāth dikhāwe ke lie
lambī lambī duāeṅ māṅgte haiṅ.
Aise logoṅ ko nihāyat saḳht sazā
milegī."

Bewā kā Chandā

21 Īsā ne nazar uṭhā kar
dekhā ki amīr log apne
hadiye Baitul-muqaddas ke chande
ke baks meṅ ḍāl rahe haiṅ. [2]Ek
ġharīb bewā bhī wahāṅ se guzarī jis
ne us meṅ tāṅbe ke do māmūlī-se
sikke ḍāl die. [3]Īsā ne kahā, "Maiṅ
tum ko sach batātā hūṅ ki is ġharīb
bewā ne tamām logoṅ kī nisbat
zyādā ḍālā hai. [4]Kyoṅki in sab ne
to apnī daulat kī kasrat se kuchh
ḍālā jabki is ne zarūratmand hone
ke bāwujūd bhī apne guzāre ke sāre
paise de die haiṅ."

Baitul-muqaddas par Āne Wālī Tabāhī

5Us waqt kuchh log Baitul-muqaddas kī tārīf meṅ kahne lage ki wuh kitne ḳhūbsūrat pattharoṅ aur mannat ke tohfoṅ se sajī huī hai. Yih sun kar Īsā ne kahā, 6“Jo kuchh tum ko yahāṅ nazar ātā hai us kā patthar par patthar nahīṅ rahegā. Āne wāle dinoṅ meṅ sab kuchh ḍhā diyā jāegā.”

Musībatoṅ aur Īzārasānī kī Peshgoī

7Unhoṅ ne pūchhā, “Ustād, yih kab hogā? Kyā kyā nazar āegā jis se mālūm ho ki yih ab hone ko hai?”

8Īsā ne jawāb diyā, “Ḳhabardār raho ki koī tumheṅ gumrāh na kar de. Kyoṅki bahut-se log merā nām le kar āeṅge aur kaheṅge, ‘Maiṅ hī Masīh hūṅ’ aur ki ‘Waqt qarīb ā chukā hai.’ Lekin un ke pīchhe na lagnā. 9Aur jab jangoṅ aur fitnoṅ kī ḳhabreṅ tum tak pahuṅcheṅgī to mat ghabrānā. Kyoṅki lāzim hai ki yih sab kuchh pahle pesh āe. To bhī abhī āḳhirat na hogī.”

10Us ne apnī bāt jārī rakhī, “Ek qaum dūsrī ke ḳhilāf uṭh khaṛī hogī, aur ek bādshāhī dūsrī ke ḳhilāf. 11Shadīd zalzale āeṅge, jagah jagah kāl paṛeṅge aur wabāī bīmāriyāṅ phail jāeṅgī. Haibatnāk wāqiyāt aur āsmān par baṛe nishān deḳhne meṅ āeṅge. 12Lekin in tamām wāqiyāt se pahle log tum ko pakaṛ kar satāeṅge. Wuh tum ko Yahūdī ibādatḳhānoṅ ke hawāle kareṅge, qaidḳhānoṅ meṅ ḍalwāeṅge aur bādshāhoṅ aur hukmrānoṅ ke sāmne pesh kareṅge. Aur yih is lie hogā ki tum mere pairokār ho. 13Natīje meṅ tumheṅ merī gawāhī dene kā mauqā milegā. 14Lekin ṭhān lo ki tum pahle se apnā difā karne kī taiyārī na karo, 15kyoṅki maiṅ tum ko aise alfāz aur hikmat atā karūṅga ki tumhāre tamām muḳhālif na us kā muqābalā aur na us kī tardīd kar sakeṅge. 16Tumhāre wālidain, bhāī, rishtedār aur dost bhī tum ko dushman ke hawāle kar deṅge, balki tum meṅ se bāz ko qatl kiyā jāegā. 17Sab tum se nafrat kareṅge, is lie ki tum mere pairokār ho. 18To bhī tumhārā ek bāl bhī bīkā nahīṅ hogā. 19Sābitqadam rahne se hī tum apnī jān bachā loge.

Yarūshalam kī Tabāhī

20 Jab tum Yarūshalam ko faujoṅ se
ghirā huā dekho to jān lo ki us kī
tabāhī qarīb ā chukī hai. 21 Us waqt
Yahūdiyā ke bāshinde bhāg kar
pahāṛī ilāqe meṅ panāh leṅ. Shahr
ke rahne wāle us se nikal jāeṅ aur
dehāt meṅ ābād log shahr meṅ
dāḳhil na hoṅ. 22 Kyoṅki yih ilāhī
ġhazab ke din hoṅge jin meṅ wuh
sab kuchh pūrā ho jāegā jo kalām-
e-muqaddas meṅ likhā hai. 23 Un
ḳhawātīn par afsos jo un dinoṅ
meṅ hāmilā hoṅ yā apne bachchoṅ
ko dūdh pilātī hoṅ, kyoṅki mulk
meṅ bahut musībat hogī aur is
qaum par Allāh kā ġhazab nāzil
hogā. 24 Log unheṅ talwār se qatl
kareṅge aur qaid karke tamām
Ġhairyahūdī mamālik meṅ le
jāeṅge. Ġhairyahūdī Yarūshalam
ko pāṅwoṅ tale kuchal ḍāleṅge. Yih
silsilā us waqt tak jārī rahegā jab tak
Ġhairyahūdiyoṅ kā daur pūrā na ho
jāe.

Ibn-e-Ādam kī Āmad

25 Sūraj, chāṅd aur sitāroṅ meṅ
ajīb-o-ġharīb nishān zāhir hoṅge.
Qaumeṅ samundar ke shor aur
ṭhāṭheṅ mārne se hairān-o-
pareshān hoṅgī. 26 Log is andeshe
se ki kyā kyā musībat duniyā par
āegī is qadar ḳhauf khāeṅge ki un
kī jān meṅ jān na rahegī, kyoṅki
āsmān kī quwwateṅ hilāī jāeṅgī.
27 Aur phir wuh Ibn-e-Ādam ko baṛī
qudrat aur jalāl ke sāth bādal meṅ
āte hue dekheṅge. 28 Chunāṅche
jab yih kuchh pesh āne lage to sīdhe
khaṛe ho kar apnī nazar uṭhāo,
kyoṅki tumhārī najāt nazdīk hogī."

Anjīr ke Daraḳht kī Tamsīl

29 Is silsile meṅ Īsā ne unheṅ ek
tamsīl sunāī. "Anjīr ke daraḳht
aur bāqī daraḳhtoṅ par ġhaur karo.
30 Jyoṅ hī koṅpleṅ nikalne lagtī haiṅ
tum jān lete ho ki garmiyoṅ kā
mausam nazdīk hai. 31 Isī tarah jab
tum yih wāqiyāt dekhoge to jān loge
ki Allāh kī bādshāhī qarīb hī hai.

32 Maiṅ tum ko sach batātā hūṅ
ki is nasl ke ḳhatm hone se pahle
pahle yih sab kuchh wāqe hogā.
33 Āsmān-o-zamīn to jāte raheṅge,
lekin merī bāteṅ hameshā tak
qāym raheṅgī.

Ḳhabardār Rahnā

34 Ḳhabardār raho tāki tumhāre dil
aiyāshī, nashābāzī aur rozānā kī

fikroṅ tale dab na jāeṅ. Warnā yih
din achānak tum par ān paṛegā,
35aur phande kī tarah tumheṅ jakaṛ
legā. Kyoṅki wuh duniyā ke tamām
bāshindoṅ par āegā. 36Har waqt
chaukas raho aur duā karte raho
ki tum ko āne wālī in sab bātoṅ se
bach nikalne kī taufīq mil jāe aur
tum Ibn-e-Ādam ke sāmne khaṛe
ho sako."

37Har roz Īsā Baitul-muqaddas
meṅ tālīm detā rahā aur har shām
wuh nikal kar us pahāṛ par rāt
guzārtā thā jis kā nām Zaitūn kā
Pahāṛ hai. 38Aur tamām log us kī
bāteṅ sunane ke lie subah-sawere
Baitul-muqaddas meṅ us ke pās āte
the.

Īsā ke ḳhilāf Mansūbābandiyāṅ

22 Beḳhamīrī Roṭī kī Īd yānī
Fasah kī Īd qarīb ā gaī
thī. 2Rāhnumā imām aur sharīat
ke ulamā Īsā ko qatl karne kā koī
mauzūṅ mauqā ḍhūnḍ rahe the,
kyoṅki wuh awām ke radd-e-amal
se ḍarte the.

Īsā ko Dushman ke Hawāle Karne kā Mansūbā

3Us waqt Iblīs Yahūdāh Iskariyotī
meṅ samā gayā jo bārah rasūloṅ
meṅ se thā. 4Ab wuh rāhnumā
imāmoṅ aur Baitul-muqaddas ke
pahredāroṅ ke afsaroṅ se milā aur
un se bāt karne lagā ki wuh Īsā ko
kis tarah un ke hawāle kar sakegā.
5Wuh ḳhush hue aur use paise
dene par muttafiq hue. 6Yahūdāh
razāmand huā. Ab se wuh is talāsh
meṅ rahā ki Īsā ko aise mauqe par
un ke hawāle kare jab hujūm us ke
pās na ho.

Fasah kī Īd ke lie Taiyāriyāṅ

7Beḳhamīrī Roṭī kī Īd āī jab Fasah
ke lele ko qurbān karnā thā. 8Īsā ne
Patras aur Yūhannā ko āge bhej kar
hidāyat kī, "Jāo, hamāre lie Fasah
kā khānā taiyār karo tāki ham jā kar
use khā sakeṅ."

9Unhoṅ ne pūchhā, "Ham use
kahāṅ taiyār kareṅ?"

10Us ne jawāb diyā, "Jab tum
shahr meṅ dāḳhil hoge to tumhārī
mulāqāt ek ādmī se hogī jo pānī
kā ghaṛā uṭhāe chal rahā hogā.
Us ke pīchhe chal kar us ghar
meṅ dāḳhil ho jāo jis meṅ wuh

jāegā. [11]Wahāṅ ke mālik se kahnā,
‘Ustād āp se pūchhte haiṅ ki wuh
kamrā kahāṅ hai jahāṅ maiṅ apne
shāgirdoṅ ke sāth Fasah kā khānā
khāūṅ?’ [12]Wuh tum ko dūsrī manzil
par ek baṛā aur sajā huā kamrā
dikhāegā. Fasah kā khānā wahīṅ
taiyār karnā.”

[13]Donoṅ chale gae to sab kuchh
waisā hī pāyā jaisā Īsā ne unheṅ
batāyā thā. Phir unhoṅ ne Fasah kā
khānā taiyār kiyā.

Fasah kā Āḳhirī Khānā

[14]Muqarrarā waqt par Īsā apne
shāgirdoṅ ke sāth khāne ke lie
baiṭh gayā. [15]Us ne un se kahā,
“Merī shadīd ārzū thī ki dukh
uṭhāne se pahle tumhāre sāth mil
kar Fasah kā yih khānā khāūṅ.
[16]Kyoṅki maiṅ tum ko batātā hūṅ
ki us waqt tak is khāne meṅ sharīk
nahīṅ hūṅgā jab tak is kā maqsad
Allāh kī bādshāhī meṅ pūrā na ho
gayā ho.”

[17]Phir us ne mai kā pyālā le kar
shukrguzārī kī duā kī aur kahā, “Is
ko le kar āpas meṅ bāṅṭ lo. [18]Maiṅ
tum ko batātā hūṅ ki ab se maiṅ
angūr kā ras nahīṅ piyūṅgā, kyoṅki
aglī dafā ise Allāh kī bādshāhī ke
āne par piyūṅgā.”

[19]Phir us ne roṭī le kar
shukrguzārī kī duā kī aur use ṭukṛe
karke unheṅ de diyā. Us ne kahā,
“Yih merā badan hai, jo tumhāre
lie diyā jātā hai. Mujhe yād karne
ke lie yihī kiyā karo.” [20]Isī tarah us
ne khāne ke bād pyālā le kar kahā,
“Mai kā yih pyālā wuh nayā ahd hai
jo mere ḳhūn ke zariye qāym kiyā
jātā hai, wuh ḳhūn jo tumhāre lie
bahāyā jātā hai.

[21]Lekin jis shaḳhs kā hāth mere
sāth khānā khāne meṅ sharīk hai
wuh mujhe dushman ke hawāle kar
degā. [22]Ibn-e-Ādam to Allāh kī
marzī ke mutābiq kūch kar jāegā,
lekin us shaḳhs par afsos jis ke
wasīle se use dushman ke hawāle
kar diyā jāegā.”

[23]Yih sun kar shāgird ek dūsre
se bahs karne lage ki ham meṅ se
yih kaun ho saktā hai jo is qism kī
harkat karegā.

Kaun Baṛā Hai?

[24]Phir ek aur bāt bhī chhiṛ gaī.
Wuh ek dūsre se bahs karne lage
ki ham meṅ se kaun sab se baṛā
samjhā jāe. [25]Lekin Īsā ne un se

kahā, “Ġhairyahūdī qaumoṅ meṅ bādshāh wuhī haiṅ jo dūsroṅ par hukūmat karte haiṅ, aur iḳhtiyār wāle wuhī haiṅ jinheṅ ‘Mohsin’ kā laqab diyā jātā hai. [26]Lekin tum ko aisā nahīṅ honā chāhie. Is ke bajāe jo sab se baṛā hai wuh sab se chhoṭe laṛke kī mānind ho aur jo rāhnumāī kartā hai wuh naukar jaisā ho. [27]Kyoṅki ām taur par kaun zyādā baṛā hotā hai, wuh jo khāne ke lie baiṭhā hai yā wuh jo logoṅ kī ḳhidmat ke lie hāzir hotā hai? Kyā wuh nahīṅ jo khāne ke lie baiṭhā hai? Beshak. Lekin maiṅ ḳhidmat karne wāle kī haisiyat se hī tumhāre darmiyān hūṅ.

[28]Dekho, tum wuhī ho jo merī tamām āzmāishoṅ ke daurān mere sāth rahe ho. [29]Chunāṅche meṅ tum ko bādshāhī atā kartā hūṅ jis tarah Bāp ne mujhe bhī bādshāhī atā kī hai. [30]Tum merī bādshāhī meṅ merī mez par baiṭh kar mere sāth khāo aur piyoge, aur taḳhtoṅ par baiṭh kar Isrāīl ke bārah qabīloṅ kā insāf karoge.

Patras ke Inkār kī Peshgoī

[31]Shamāūn, Shamāūn! Iblīs ne tum logoṅ ko gandum kī tarah phaṭakne kā mutālabā kiyā hai. [32]Lekin maiṅ ne tere lie duā kī hai tāki terā īmān jātā na rahe. Aur jab tū muṛ kar wāpas āe to us waqt apne bhāiyoṅ ko mazbūt karnā.”

[33]Patras ne jawāb diyā, “Ḳhudāwand, maiṅ to āp ke sāth jel meṅ bhī jāne balki marne ko taiyār hūṅ.”

[34]Īsā ne kahā, “Patras, maiṅ tujhe batātā hūṅ ki kal subah murġh ke bāṅg dene se pahle pahle tū tīn bār mujhe jānane se inkār kar chukā hogā.”

Ab Baṭwe, Baig aur Talwār kī Zarūrat Hai

[35]Phir us ne un se pūchhā, “Jab maiṅ ne tum ko baṭwe, sāmān ke lie baig aur jūtoṅ ke baġhair bhej diyā to kyā tum kisī bhī chīz se mahrūm rahe?”

Unhoṅ ne jawāb diyā, “Kisī se nahīṅ.”

[36]Us ne kahā, “Lekin ab jis ke pās baṭwā yā baig ho wuh use sāth le jāe, balki jis ke pās talwār na ho wuh apnī chādar bech kar talwār ḳharīd le. [37]Kalām-e-muqaddas meṅ likhā hai, ‘Use mujrimoṅ meṅ shumār kiyā gayā’ aur maiṅ tum

ko batātā hūṅ, lāzim hai ki yih bāt mujh meṅ pūrī ho jāe. Kyoṅki jo kuchh mere bāre meṅ likhā hai use pūrā hī honā hai."

38 Unhoṅ ne kahā, "Ḳhudāwand, yahāṅ do talwāreṅ haiṅ." Us ne kahā, "Bas! Kāfī hai!"

Zaitūn ke Pahāṛ par Īsā kī Duā

39 Phir wuh shahr se nikal kar māmūl ke mutābiq Zaitūn ke pahāṛ kī taraf chal diyā. Us ke shāgird us ke pīchhe ho lie. 40 Wahāṅ pahuṅch kar us ne un se kahā, "Duā karo tāki āzmāish meṅ na paṛo."

41 Phir wuh unheṅ chhoṛ kar kuchh āge niklā, taqrīban itne fāsile par jitnī dūr tak patthar phaiṅkā jā saktā hai. Wahāṅ wuh jhuk kar duā karne lagā, 42 "Ai Bāp, agar tū chāhe to yih pyālā mujh se haṭā le. Lekin merī nahīṅ balki terī marzī pūrī ho." 43 Us waqt ek farishte ne āsmān par se us par zāhir ho kar us ko taqwiyat dī. 44 Wuh saḳht pareshān ho kar zyādā dilsozī se duā karne lagā. Sāth sāth us kā pasīnā ḳhūn kī būṅdoṅ kī tarah zamīn par ṭapakne lagā.

45 Jab wuh duā se fāriġh ho kar khaṛā huā aur shāgirdoṅ ke pās wāpas āyā to dekhā ki wuh ġham ke māre so gae haiṅ. 46 Us ne un se kahā, "Tum kyoṅ so rahe ho? Uṭh kar duā karte raho tāki āzmāish meṅ na paṛo."

Īsā kī Giriftārī

47 Wuh abhī yih bāt kar hī rahā thā ki ek hujūm ā pahuṅchā jis ke āge āge Yahūdāh chal rahā thā. Wuh Īsā ko bosā dene ke lie us ke pās āyā. 48 Lekin us ne kahā, "Yahūdāh, kyā tū Ibn-e-Ādam ko bosā de kar dushman ke hawāle kar rahā hai?"

49 Jab us ke sāthiyoṅ ne bhāṅp liyā ki ab kyā hone wālā hai to unhoṅ ne kahā, "Ḳhudāwand, kyā ham talwār chalāeṅ?" 50 Aur un meṅ se ek ne apnī talwār se imām-e-āzam ke ġhulām kā dahnā kān uṛā diyā.

51 Lekin Īsā ne kahā, "Bas kar!" Us ne ġhulām kā kān chhū kar use shafā dī. 52 Phir wuh un rāhnumā imāmoṅ, Baitul-muqaddas ke pahredāroṅ ke afsaroṅ aur buzurgoṅ se muḳhātib huā jo us ke pās āe the, "Kyā maiṅ ḍākū hūṅ ki tum talwāreṅ aur lāṭhiyāṅ lie mere ḳhilāf nikle ho? 53 Maiṅ to rozānā Baitul-muqaddas meṅ tumhāre pās thā, magar tum

ne wahāṅ mujhe hāth nahīṅ lagāyā.
Lekin ab yih tumhārā waqt hai,
wuh waqt jab tārīkī hukūmat kartī
hai."

Patras Īsā ko Jānane se Inkār Kartā Hai

54 Phir wuh use giriftār karke imām-
e-āzam ke ghar le gae. Patras kuchh
fāsile par un ke pīchhe pīchhe
wahāṅ pahuṅch gayā. 55 Log sahan
meṅ āg jalā kar us ke irdgird baiṭh
gae. Patras bhī un ke darmiyān
baiṭh gayā. 56 Kisī naukarānī ne use
wahāṅ āg ke pās baiṭhe hue dekhā.
Us ne use ghūr kar kahā, "Yih bhī
us ke sāth thā."
57 Lekin us ne inkār kiyā,
"Ḳhātūn, maiṅ use nahīṅ jāntā."
58 Thoṛī der ke bād kisī ādmī ne
use dekhā aur kahā, "Tum bhī un
meṅ se ho."
Lekin Patras ne jawāb diyā,
"Nahīṅ bhaī! Maiṅ nahīṅ hūṅ."
59 Taqrīban ek ghanṭā guzar gayā
to kisī aur ne isrār karke kahā, "Yih
ādmī yaqīnan us ke sāth thā, kyoṅki
yih bhī Galīl kā rahne wālā hai."
60 Lekin Patras ne jawāb diyā,
"Yār, maiṅ nahīṅ jāntā ki tum kyā
kah rahe ho!"
Wuh abhī bāt kar hī rahā thā ki
achānak murġh kī bāṅg sunāī dī.
61 Ḳhudāwand ne muṛ kar Patras
par nazar ḍālī. Phir Patras ko
Ḳhudāwand kī wuh bāt yād āī jo
us ne us se kahī thī ki "Kal subah
murġh ke bāṅg dene se pahle pahle
tū tīn bār mujhe jānane se inkār
kar chukā hogā." 62 Patras wahāṅ se
nikal kar ṭūṭe dil se ḳhūb royā.

Lān-tān aur Piṭāī

63 Pahredār Īsā kā mazāq uṛāne aur
us kī piṭāī karne lage. 64 Unhoṅ
ne us kī āṅkhoṅ par paṭṭī bāndh
kar pūchhā, "Nabuwwat kar ki kis
ne tujhe mārā?" 65 Is tarah kī aur
bahut-sī bātoṅ se wuh us kī be'izzatī
karte rahe.

Yahūdī Adālat-e-Āliyā ke sāmne Peshī

66 Jab din chaṛhā to rāhnumā
imāmoṅ aur sharīat ke ulamā par
mushtamil qaum kī majlis ne jamā
ho kar use Yahūdī adālat-e-āliyā
meṅ pesh kiyā. 67 Unhoṅ ne kahā,
"Agar tū Masīh hai to hameṅ batā!"
Īsā ne jawāb diyā, "Agar maiṅ
tum ko batāūṅ to tum merī bāt
nahīṅ mānoge, 68 aur agar tum se

pūchhūṅ to tum jawāb nahīṅ doge.
69 Lekin ab se Ibn-e-Ādam Allāh
T'ālā ke dahne hāth baiṭhā hogā."

70 Sab ne pūchhā, "To phir kyā tū
Allāh kā Farzand hai?"

Us ne jawāb diyā, "Jī, tum ḳhud
kahte ho."

71 Is par unhoṅ ne kahā, "Ab
hameṅ kisī aur gawāhī kī kyā
zarūrat rahī? Kyoṅki ham ne yih
bāt us ke apne muṅh se sun lī hai."

Pīlātus ke Sāmne

23 Phir pūrī majlis uṭhī aur
use Pīlātus ke pās le āī.
2 Wahāṅ wuh us par ilzām lagā
kar kahne lage, "Ham ne mālūm
kiyā hai ki yih ādmī hamārī qaum
ko gumrāh kar rahā hai. Yih
shahanshāh ko ṭaiks dene se manā
kartā aur dāwā kartā hai ki maiṅ
Masīh aur bādshāh hūṅ."

3 Pīlātus ne us se pūchhā,
"Achchhā, tum Yahūdiyoṅ ke
Bādshāh ho?"

Īsā ne jawāb diyā, "Jī, āp ḳhud
kahte haiṅ."

4 Phir Pīlātus ne rāhnumā
imāmoṅ aur hujūm se kahā,
"Mujhe is ādmī par ilzām lagāne
kī koī wajah nazar nahīṅ ātī."

5 Lekin wuh aṛe rahe. Unhoṅ
ne kahā, "Wuh pūre Yahūdiyā meṅ
tālīm dete hue qaum ko uksātā hai.
Wuh Galīl se shurū karke yahāṅ tak
ā pahuṅchā hai."

Herodes ke Sāmne

6 Yih sun kar Pīlātus ne pūchhā,
"Kyā yih shaḳhs Galīl kā hai?" 7 Jab
use mālūm huā ki Īsā Galīl yānī
us ilāqe se hai jis par Herodes
Antipās kī hukūmat hai to us ne use
Herodes ke pās bhej diyā, kyoṅki
wuh bhī us waqt Yarūshalam meṅ
thā. 8 Herodes Īsā ko dekh kar
bahut ḳhush huā, kyoṅki us ne us
ke bāre meṅ bahut kuchh sunā thā
aur is lie kāfī der se us se milnā
chāhtā thā. Ab us kī baṛī ḳhāhish
thī ki Īsā ko koī mojizā karte hue
dekh sake. 9 Us ne us se bahut
sāre sawāl kie, lekin Īsā ne ek kā
bhī jawāb na diyā. 10 Rāhnumā
imām aur sharīat ke ulamā sāth
khaṛe baṛe josh se us par ilzām
lagāte rahe. 11 Phir Herodes aur us
ke faujiyoṅ ne us kī tahqīr karte
hue us kā mazāq uṛāyā aur use
chamakdār libās pahnā kar Pīlātus
ke pās wāpas bhej diyā. 12 Usī din
Herodes aur Pīlātus dost ban gae.

Kyoṅki is se pahle un kī dushmanī
chal rahī thī.

Sazā-e-Maut kā Faislā

13 Phir Pīlātus ne rāhnumā
imāmoṅ, sardāroṅ aur awām ko
jamā karke 14 un se kahā, “Tum ne
is shaḳhs ko mere pās lā kar is par
ilzām lagāyā hai ki yih qaum ko
uksā rahā hai. Maiṅ ne tumhārī
maujūdagī meṅ is kā jāyzā le kar
aisā kuchh nahīṅ pāyā jo tumhāre
ilzāmāt kī tasdīq kare. 15 Herodes
bhī kuchh nahīṅ mālūm kar sakā,
is lie us ne ise hamāre pās wāpas
bhej diyā hai. Is ādmī se koī bhī
aisā qusūr nahīṅ huā ki yih sazā-e-
maut ke lāyq hai. 16 Is lie maiṅ ise
koṛoṅ kī sazā de kar rihā kar detā
hūṅ.”

17 [Asl meṅ yih us kā farz thā ki
wuh īd ke mauqe par un kī ḳhātir
ek qaidī ko rihā kar de.]

18 Lekin sab mil kar shor machā
kar kahne lage, “Ise le jāeṅ! Ise
nahīṅ balki Bar-abbā ko rihā karke
hameṅ deṅ.” 19 (Bar-abbā ko is lie
jel meṅ ḍālā gayā thā ki wuh qātil
thā aur us ne shahr meṅ hukūmat
ke ḳhilāf baġhāwat kī thī.)

20 Pīlātus Īsā ko rihā karnā
chāhtā thā, is lie wuh dubārā un
se muḳhātib huā. 21 Lekin wuh
chillāte rahe, “Ise maslūb kareṅ,
ise maslūb kareṅ.”

22 Phir Pīlātus ne tīsrī dafā un se
kahā, “Kyoṅ? Us ne kyā jurm kiyā
hai? Mujhe ise sazā-e-maut dene
kī koī wajah nazar nahīṅ ātī. Is lie
maiṅ ise koṛe lagwā kar rihā kar
detā hūṅ.”

23 Lekin wuh baṛā shor machā kar
use maslūb karne kā taqāzā karte
rahe, aur āḳhirkār un kī āwāzeṅ
ġhālib ā gaīṅ. 24 Phir Pīlātus ne
faislā kiyā ki un kā mutālabā pūrā
kiyā jāe. 25 Us ne us ādmī ko rihā kar
diyā jo apnī bāġhiyānā harkatoṅ
aur qatl kī wajah se jel meṅ ḍāl diyā
gayā thā jabki Īsā ko us ne un kī
marzī ke mutābiq un ke hawāle kar
diyā.

Īsā ko Maslūb Kiyā Jātā Hai

26 Jab faujī Īsā ko le jā rahe the to
unhoṅ ne ek ādmī ko pakaṛ liyā
jo Libiyā ke shahr Kuren kā rahne
wālā thā. Us kā nām Shamāūn thā.
Us waqt wuh dehāt se shahr meṅ
dāḳhil ho rahā thā. Unhoṅ ne salīb

ko us ke kandhoṅ par rakh kar use
Īsā ke pīchhe chalne kā hukm diyā.
[27]Ek baṛā hujūm us ke pīchhe ho
liyā jis meṅ kuchh aisī aurateṅ bhī
shāmil thīṅ jo Sīnā pīṭ pīṭ kar us
kā mātam kar rahī thīṅ. [28]Īsā ne
muṛ kar un se kahā, "Yarūshalam
kī beṭiyo! Mere wāste na ro'o balki
apne aur apne bachchoṅ ke wāste
ro'o. [29]Kyoṅki aise din āeṅge jab
log kaheṅge, 'Mubārak haiṅ wuh
jo bāṅjh haiṅ, jinhoṅ ne na to
bachchoṅ ko janm diyā, na dūdh
pilāyā.' [30]Phir log pahāṛoṅ se kahne
lageṅge, 'Ham par gir paṛo,' aur
pahāṛiyoṅ se ki 'Hameṅ chhupā lo.'
[31]Kyoṅki agar harī lakaṛī se aisā
sulūk kiyā jātā hai to phir sūkhī
lakaṛī kā kyā banegā?"
[32]Do aur mardoṅ ko bhī phāṅsī
dene ke lie bāhar le jāyā jā rahā thā.
Donoṅ mujrim the. [33]Chalte chalte
wuh us jagah pahuṅche jis kā nām
Khopaṛī thā. Wahāṅ unhoṅ ne Īsā
ko donoṅ mujrimoṅ samet maslūb
kiyā. Ek mujrim ko us ke dāeṅ hāth
aur dūsre ko us ke bāeṅ hāth laṭkā
diyā gayā. [34]Īsā ne kahā, "Ai Bāp,
inheṅ muāf kar, kyoṅki yih jānte
nahīṅ ki kyā kar rahe haiṅ."
Unhoṅ ne qurā ḍāl kar us ke
kapṛe āpas meṅ bāṅṭ lie. [35]Hujūm
wahāṅ khaṛā tamāshā deḳhtā rahā
jabki qaum ke sardāroṅ ne us kā
mazāq bhī uṛāyā. Unhoṅ ne kahā,
"Us ne auroṅ ko bachāyā hai. Agar
yih Allāh kā chunā huā aur Masīh
hai to apne āp ko bachāe."
[36]Faujiyoṅ ne bhī use lān-tān kī.
Us ke pās ā kar unhoṅ ne use mai kā
sirkā pesh kiyā [37]aur kahā, "Agar tū
Yahūdiyoṅ kā Bādshāh hai to apne
āp ko bachā le."
[38]Us ke sar ke ūpar ek taḳhtī
lagāī gaī thī jis par likhā thā, "Yih
Yahūdiyoṅ kā Bādshāh hai."
[39]Jo mujrim us ke sāth maslūb
hue the un meṅ se ek ne kufr bakte
hue kahā, "Kyā tū Masīh nahīṅ hai?
To phir apne āp ko aur hameṅ bhī
bachā le."
[40]Lekin dūsre ne yih sun kar use
ḍānṭā, "Kyā tū Allāh se bhī nahīṅ
ḍartā? Jo sazā use dī gaī hai wuh
tujhe bhī milī hai. [41]Hamārī sazā
to wājibī hai, kyoṅki hameṅ apne
kāmoṅ kā badlā mil rahā hai, lekin
is ne koī burā kām nahīṅ kiyā."
[42]Phir us ne Īsā se kahā, "Jab āp
apnī bādshāhī meṅ āeṅ to mujhe
yād kareṅ."
[43]Īsā ne us se kahā, "Maiṅ tujhe
sach batātā hūṅ ki tū āj hī mere sāth
firdaus meṅ hogā."

Īsā kī Maut

44 Bārah baje se dopahar tīn baje tak
pūrā mulk andhere meṅ ḍūb gayā.
45 Sūraj tārīk ho gayā aur Baitul-
muqaddas ke Muqaddastarīn
Kamre ke sāmne laṭkā huā pardā do
hissoṅ meṅ phaṭ gayā. 46 Īsā ūṅchī
āwāz se pukār uṭhā, "Ai Bāp, maiṅ
apnī rūh tere hāthoṅ meṅ sauṅptā
hūṅ." Yih kah kar us ne dam chhoṛ
diyā.

47 Yih dekh kar wahāṅ khaṛe faujī
afsar[a] ne Allāh kī tamjīd karke
kahā, "Yih ādmī wāqaī rāstbāz thā."

48 Aur hujūm ke tamām log jo yih
tamāshā deḳhne ke lie jamā hue the
yih sab kuchh dekh kar chhātī pīṭne
lage aur shahr meṅ wāpas chale
gae. 49 Lekin Īsā ke jānane wāle
kuchh fāsile par khaṛe deḳhte rahe.
Un meṅ wuh ḳhawātīn bhī shāmil
thīṅ jo Galīl meṅ us ke pīchhe chal
kar yahāṅ tak us ke sāth āī thīṅ.

Īsā ko Dafn Kiyā Jātā Hai

50 Wahāṅ ek nek aur rāstbāz ādmī
banām Yūsuf thā. Wuh Yahūdī
adālat-e-āliyā kā rukn thā 51 lekin
dūsroṅ ke faisle aur harkatoṅ par
razāmand nahīṅ huā thā. Yih ādmī
Yahūdiyā ke shahr Arimatiyāh kā
rahne wālā thā aur is intazār meṅ
thā ki Allāh kī bādshāhī āe. 52 Ab us
ne Pīlātus ke pās jā kar us se Īsā kī
lāsh le jāne kī ijāzat māṅgī. 53 Phir
lāsh ko utār kar us ne use katān ke
kafan meṅ lapeṭ kar chaṭṭān meṅ
tarāshī huī ek qabr meṅ rakh diyā
jis meṅ ab tak kisī ko dafnāyā nahīṅ
gayā thā. 54 Yih taiyārī kā din yānī
jumā thā, lekin Sabat kā din shurū
hone ko thā.[b] 55 Jo aurateṅ Īsā ke
sāth Galīl se āī thīṅ wuh Yūsuf ke
pīchhe ho līṅ. Unhoṅ ne qabr ko
dekhā aur yih bhī ki Īsā kī lāsh kis
tarah us meṅ rakhī gaī hai. 56 Phir
wuh shahr meṅ wāpas chalī gaīṅ
aur us kī lāsh ke lie ḳhushbūdār
masāle taiyār karne lagīṅ. Lekin
bīch meṅ Sabat kā din shurū huā,
is lie unhoṅ ne sharīat ke mutābiq
ārām kiyā.

Īsā Jī Uṭhtā Hai

24 Itwār ke din yih aurateṅ
apne taiyārshudā masāle
le kar subah-sawere qabr par gaīṅ.
2 Wahāṅ pahuṅch kar unhoṅ ne

[a] Sau sipāhiyoṅ par muqarrar afsar.

[b] Yahūdī din sūraj ke ġhurūb hone se shurū hotā hai.

dekhā ki qabr par kā patthar ek
taraf luṛhkā huā hai. [3]Lekin jab
wuh qabr meṅ gaiṅ to wahāṅ
Ḳhudāwand Īsā kī lāsh na pāī.
[4]Wuh abhī uljhan meṅ wahāṅ khaṛī
thīṅ ki achānak do mard un ke
pās ā khaṛe hue jin ke libās bijlī kī
tarah chamak rahe the. [5]Aurateṅ
dahshat khā kar muṅh ke bal jhuk
gaiṅ, lekin un mardoṅ ne kahā,
"Tum kyoṅ zindā ko murdoṅ meṅ
ḍhūnḍ rahī ho? [6]Wuh yahāṅ nahīṅ
hai, wuh to jī uṭhā hai. Wuh bāt yād
karo jo us ne tum se us waqt kahī
jab wuh Galīl meṅ thā. [7]'Lāzim hai
ki Ibn-e-Ādam ko gunāhgāroṅ ke
hawāle kar diyā jāe, maslūb kiyā
jāe aur ki wuh tīsre din jī uṭhe.'"

[8]Phir unheṅ yih bāt yād āī. [9]Aur
qabr se wāpas ā kar unhoṅ ne yih
sab kuchh gyārah rasūloṅ aur bāqī
shāgirdoṅ ko sunā diyā. [10]Mariyam
Magdalīnī, Yuannā, Yāqūb kī māṅ
Mariyam aur chand ek aur aurateṅ
un meṅ shāmil thīṅ jinhoṅ ne yih
bāteṅ rasūloṅ ko batāīṅ. [11]Lekin
un ko yih bāteṅ betukī-sī lag rahī
thīṅ, is lie unheṅ yaqīn na āyā. [12]To
bhī Patras uṭhā aur bhāg kar qabr
ke pās āyā. Jab pahuṅchā to jhuk
kar andar jhāṅkā, lekin sirf kafan[a]
hī nazar āyā. Yih hālāt dekh kar
wuh hairān huā aur chalā gayā.

Immāus ke Rāste meṅ Īsā se Mulāqāt

[13]Usī din Īsā ke do pairokār ek
gāṅw banām Immāus kī taraf chal
rahe the. Yih gāṅw Yarūshalam
se taqrīban das kilomīṭar dūr thā.
[14]Chalte chalte wuh āpas meṅ un
wāqiyāt kā zikr kar rahe the jo
hue the. [15]Aur aisā huā ki jab
wuh bāteṅ aur ek dūsre ke sāth
bahs-mubāhasā kar rahe the to Īsā
ḳhud qarīb ā kar un ke sāth chalne
lagā. [16]Lekin un kī āṅkhoṅ par
pardā ḍālā gayā thā, is lie wuh use
pahchān na sake. [17]Īsā ne kahā,
"Yih kaisī bāteṅ haiṅ jin ke bāre
meṅ tum chalte chalte tabādalā-e-
ḳhyāl kar rahe ho?"

Yih sun kar wuh ġhamgīn se
khaṛe ho gae. [18]Un meṅ se ek
banām Kliyupās ne us se pūchhā,
"Kyā āp Yarūshalam meṅ wāhid
shaḳhs haiṅ jise mālūm nahīṅ ki in
dinoṅ meṅ kyā kuchh huā hai?"

---

[a]Lafzī tarjumā: katān kī paṭṭiyāṅ jo kafan ke lie istemāl hotī thīṅ.

[19]Us ne kahā, “Kyā huā hai?”

Unhoṅ ne jawāb diyā, “Wuh jo Īsā Nāsarī ke sāth huā hai. Wuh nabī thā jise kalām aur kām meṅ Allāh aur tamām qaum ke sāmne zabardast quwwat hāsil thī. [20]Lekin hamāre rāhnumā imāmoṅ aur sardāroṅ ne use hukmrānoṅ ke hawāle kar diyā tāki use sazā-e-maut dī jāe, aur unhoṅ ne use maslūb kiyā. [21]Lekin hameṅ to ummīd thī ki wuhī Isrāīl ko najāt degā. In wāqiyāt ko tīn din ho gae haiṅ. [22]Lekin ham meṅ se kuchh ḳhawātīn ne bhī hameṅ hairān kar diyā hai. Wuh āj subah-sawere qabr par gaiṅ [23]to dekhā ki lāsh wahāṅ nahīṅ hai. Unhoṅ ne lauṭ kar hameṅ batāyā ki ham par farishte zāhir hue jinhoṅ ne kahā ki Īsā zindā hai. [24]Ham meṅ se kuchh qabr par gae aur use waisā hī pāyā jis tarah un auratoṅ ne kahā thā. Lekin use ḳhud unhoṅ ne nahīṅ dekhā.”

[25]Phir Īsā ne un se kahā, “Are nādāno! Tum kitne kundzahan ho ki tumheṅ un tamām bātoṅ par yaqīn nahīṅ āyā jo nabiyoṅ ne farmāī haiṅ. [26]Kyā lāzim nahīṅ thā ki Masīh yih sab kuchh jhel kar apne jalāl meṅ dāḳhil ho jāe?” [27]Phir Mūsā aur tamām nabiyoṅ se shurū karke Īsā ne kalām-e-muqaddas kī har bāt kī tashrīh kī jahāṅ jahāṅ us kā zikr hai.

[28]Chalte chalte wuh us gāṅw ke qarīb pahuṅche jahāṅ unheṅ jānā thā. Īsā ne aisā kiyā goyā ki wuh āge baṛhnā chāhtā hai, [29]lekin unhoṅ ne use majbūr karke kahā, “Hamāre pās ṭhahreṅ, kyoṅki shām hone ko hai aur din ḍhal gayā hai.” Chunāṅche wuh un ke sāth ṭhaharne ke lie andar gayā. [30]Aur aisā huā ki jab wuh khāne ke lie baiṭh gae to us ne roṭī le kar us ke lie shukrguzārī kī duā kī. Phir us ne use ṭukṛe karke unheṅ diyā. [31]Achānak un kī āṅkheṅ khul gaiṅ aur unhoṅ ne use pahchān liyā. Lekin usī lamhe wuh ojhal ho gayā. [32]Phir wuh ek dūsre se kahne lage, “Kyā hamāre dil josh se na bhar gae the jab wuh rāste meṅ ham se bāteṅ karte karte hameṅ sahīfoṅ kā matlab samjhā rahā thā?”

[33]Aur wuh usī waqt uṭh kar Yarūshalam wāpas chale gae. Jab wuh wahāṅ pahuṅche to gyārah rasūl apne sāthiyoṅ samet pahle se jamā the [34]aur yih kah rahe the, “Ḳhudāwand wāqaī jī uṭhā hai! Wuh Shamāūn par zāhir huā hai.”

35 Phir Immāus ke do shāgirdoṅ
ne unheṅ batāyā ki gāṅw kī taraf
jāte hue kyā huā thā aur ki Īsā ke
roṭī toṛte waqt unhoṅ ne use kaise
pahchānā.

Īsā Apne Shāgirdoṅ par Zāhir Hotā Hai

36 Wuh abhī yih bāteṅ sunā rahe the
ki Īsā ḳhud un ke darmiyān ā khaṛā
huā aur kahā, "Tumhārī salāmatī
ho."
37 Wuh ghabrā kar bahut ḍar gae.
Kyoṅki un kā ḳhayāl thā ki koī bhūt-
pret dekh rahe haiṅ. 38 Us ne un se
kahā, "Tum kyoṅ pareshān ho gae
ho? Kyā wajah hai ki tumhāre diloṅ
meṅ shak ubhar āyā hai? 39 Mere
hāthoṅ aur pāṅwoṅ ko dekho ki
maiṅ hī hūṅ. Mujhe ṭaṭol kar
dekho, kyoṅki bhūt ke gosht aur
haḍḍiyāṅ nahīṅ hotīṅ jabki tum
dekh rahe ho ki merā jism hai."
40 Yih kah kar us ne unheṅ apne
hāth aur pāṅw dikhāe. 41 Jab unheṅ
ḳhushī ke māre yaqīn nahīṅ ā rahā
thā aur tājjub kar rahe the to Īsā ne
pūchhā, "Kyā yahāṅ tumhāre pās
koī khāne kī chīz hai?" 42 Unhoṅ ne
use bhunī huī machhlī kā ek ṭukṛā
diyā 43 us ne use le kar un ke sāmne
hī khā liyā.
44 Phir us ne un se kahā, "Yihī
hai jo maiṅ ne tum ko us waqt
batāyā thā jab tumhāre sāth thā
ki jo kuchh bhī Mūsā kī sharīat,
nabiyoṅ ke sahīfoṅ aur zabūr kī
kitāb meṅ mere bāre meṅ likhā hai
use pūrā honā hai."
45 Phir us ne un ke zahan ko
khol diyā tāki wuh Allāh kā kalām
samajh sakeṅ. 46 Us ne un se kahā,
"Kalām-e-muqaddas meṅ yoṅ likhā
hai, Masīh dukh uṭhā kar tīsre din
murdoṅ meṅ se jī uṭhegā. 47 Phir
Yarūshalam se shurū karke us ke
nām meṅ yih paiġhām tamām
qaumoṅ ko sunāyā jāegā ki wuh
taubā karke gunāhoṅ kī muāfī
pāeṅ. 48 Tum in bātoṅ ke gawāh ho.
49 Aur maiṅ tumhāre pās use bhej
dūṅgā jis kā wādā mere Bāp ne kiyā
hai. Phir tum ko āsmān kī quwwat
se mulabbas kiyā jāegā. Us waqt
tak shahr se bāhar na nikalnā."

Īsā ko Āsmān par Uṭhāyā Jātā Hai

50 Phir wuh shahr se nikal kar
unheṅ Bait-aniyāh tak le gayā.
Wahāṅ us ne apne hāth uṭhā kar
unheṅ barkat dī. 51 Aur aisā huā

ki barkat dete hue wuh un se judā
ho kar āsmān par uṭhā liyā gayā.
52 Unhoṅ ne use sijdā kiyā aur phir
baṛī ḳhushī se Yarūshalam wāpas
chale gae. 53 Wahāṅ wuh apnā pūrā
waqt Baitul-muqaddas meṅ guzār
kar Allāh kī tamjīd karte rahe.

Yūhannā

Zindagī kā Kalām

1 Ibtidā meṅ Kalām thā. Kalām
Allāh ke sāth thā aur Kalām
Allāh thā. [2]Yihī ibtidā meṅ Allāh
ke sāth thā. [3]Sab kuchh Kalām ke
wasīle se paidā huā. Maḳhlūqāt
kī ek bhī chīz us ke baġhair paidā
nahīṅ huī. [4]Us meṅ zindagī thī, aur
yih zindagī insānoṅ kā nūr thī. [5]Yih
nūr tārīkī meṅ chamaktā hai, aur
tārīkī ne us par qābū na pāyā.

[6]Ek din Allāh ne apnā
paiġhambar bhej diyā, ek ādmī jis
kā nām Yahyā thā. [7]Wuh nūr kī
gawāhī dene ke lie āyā. Maqsad
yih thā ki log us kī gawāhī kī binā
par īmān lāeṅ. [8]Wuh ḳhud to nūr
na thā balki use sirf nūr kī gawāhī
denī thī. [9]Haqīqī nūr jo har shaḳhs
ko raushan kartā hai duniyā meṅ
āne ko thā.

[10]Go Kalām duniyā meṅ thā aur
duniyā us ke wasīle se paidā huī
to bhī duniyā ne use na pahchānā.
[11]Wuh us meṅ āyā jo us kā apnā
thā, lekin us ke apnoṅ ne use
qabūl na kiyā. [12]To bhī kuchh use
qabūl karke us ke nām par īmān
lāe. Unheṅ us ne Allāh ke farzand
banane kā haq baḳhsh diyā, [13]aise
farzand jo na fitrī taur par, na kisī
insān yā mard ke mansūbe se paidā
hue balki Allāh se.

[14]Kalām insān ban kar hamāre
darmiyān rihāishpazīr huā aur ham
ne us ke jalāl kā mushāhadā kiyā.
Wuh fazl aur sachchāī se māmūr
thā aur us kā jalāl Bāp ke iklaute
Farzand kā-sā thā.

[15]Yahyā us ke bāre meṅ gawāhī
de kar pukār uṭhā, “Yih wuhī hai
jis ke bāre meṅ maiṅ ne kahā, ‘Ek

mere bād āne wālā hai jo mujh se baṛā hai, kyoṅki wuh mujh se pahle thā.'"

16 Us kī kasrat se ham sab ne fazl
par fazl pāyā. 17 Kyoṅki sharīat
Mūsā kī mārifat dī gaī, lekin Allāh
kā fazl aur sachchāī Īsā Masīh ke
wasīle se qāym huī. 18 Kisī ne kabhī
bhī Allāh ko nahīṅ dekhā. Lekin
iklautā Farzand jo Allāh kī god meṅ
hai usī ne Allāh ko ham par zāhir
kiyā hai.

Yahyā Baptismā Dene Wāle kā Paiġhām

19 Yih Yahyā kī gawāhī hai jab
Yarūshalam ke Yahūdiyoṅ ne
imāmoṅ aur Lāwiyoṅ ko us ke pās
bhej kar pūchhā, "Āp kaun haiṅ?"
20 Us ne inkār na kiyā balki sāf
taslīm kiyā, "Maiṅ Masīh nahīṅ
hūṅ."
21 Unhoṅ ne pūchhā, "To phir āp
kaun haiṅ? Kyā āp Iliyās haiṅ?"
Us ne jawāb diyā, "Nahīṅ, maiṅ
wuh nahīṅ hūṅ."
Unhoṅ ne sawāl kiyā, "Kyā āp āne
wālā nabī haiṅ?"
Us ne kahā, "Nahīṅ."
22 "To phir hameṅ batāeṅ ki āp
kaun haiṅ? Jinhoṅ ne hameṅ bhejā
hai unheṅ hameṅ koī na koī jawāb
denā hai. Āp ḳhud apne bāre meṅ
kyā kahte haiṅ?"
23 Yahyā ne Yasāyāh Nabī kā
hawālā de kar jawāb diyā, "Maiṅ
registān meṅ wuh āwāz hūṅ jo
pukār rahī hai, Rab kā rāstā sīdhā
banāo."
24 Bheje gae log Farīsī firqe se
tālluq rakhte the. 25 Unhoṅ ne
pūchhā, "Agar āp na Masīh haiṅ, na
Iliyās yā āne wālā nabī to phir āp
baptismā kyoṅ de rahe haiṅ?"
26 Yahyā ne jawāb diyā, "Maiṅ to
pānī se baptismā detā hūṅ, lekin
tumhāre darmiyān hī ek khaṛā hai
jis ko tum nahīṅ jānte. 27 Wuhī
mere bād āne wālā hai aur maiṅ
us ke jūtoṅ ke tasme bhī kholne ke
lāyq nahīṅ."
28 Yih Yardan ke pār Bait-aniyāh
meṅ huā jahāṅ Yahyā baptismā de
rahā thā.

Allāh kā Lelā

29 Agle din Yahyā ne Īsā ko apne pās
āte dekhā. Us ne kahā, "Dekho,
yih Allāh kā Lelā hai jo duniyā kā
gunāh uṭhā le jātā hai. 30 Yih wuhī
hai jis ke bāre meṅ maiṅ ne kahā,
'Ek mere bād āne wālā hai jo mujh

se baṛā hai, kyoṅki wuh mujh se
pahle thā.' [31]Maiṅ to use nahīṅ
jāntā thā, lekin maiṅ is lie ā kar
pānī se baptismā dene lagā tāki
wuh Isrāīl par zāhir ho jāe."
[32]Aur Yahyā ne yih gawāhī dī,
"Maiṅ ne dekhā ki Rūhul-quds
kabūtar kī tarah āsmān par se utar
kar us par ṭhahar gayā. [33]Maiṅ
to use nahīṅ jāntā thā, lekin jab
Allāh ne mujhe baptismā dene ke
lie bhejā to us ne mujhe batāyā, 'Tū
dekhegā ki Rūhul-quds utar kar kisī
par ṭhahar jāegā. Yih wuhī hogā jo
Rūhul-quds se baptismā degā.' [34]Ab
maiṅ ne dekhā hai aur gawāhī detā
hūṅ ki yih Allāh kā Farzand hai."

Īsā ke Pahle Shāgird

[35]Agle din Yahyā dubārā wahīṅ
khaṛā thā. Us ke do shāgird sāth
the. [36]Us ne Īsā ko wahāṅ se
guzarte hue dekhā to kahā, "Dekho,
yih Allāh kā Lelā hai!"
[37]Us kī yih bāt sun kar us ke
do shāgird Īsā ke pīchhe ho lie.
[38]Īsā ne muṛ kar dekhā ki yih
mere pīchhe chal rahe haiṅ to us
ne pūchhā, "Tum kyā chāhte ho?"
Unhoṅ ne kahā, "Ustād, āp kahāṅ
ṭhahre hue haiṅ?"
[39]Us ne jawāb diyā, "Āo, ḳhud
dekh lo." Chunāṅche wuh us ke
sāth gae. Unhoṅ ne wuh jagah
dekhī jahāṅ wuh ṭhahrā huā thā aur
din ke bāqī waqt us ke pās rahe.
Shām ke taqrīban chār baj gae the.
[40]Shamāūn Patras kā bhāī
Andriyās un do shāgirdoṅ meṅ se
ek thā jo Yahyā kī bāt sun kar Īsā ke
pīchhe ho lie the. [41]Ab us kī pahlī
mulāqāt us ke apne bhāī Shamāūn
se huī. Us ne use batāyā, "Hameṅ
Masīh mil gayā hai." (Masīh kā
matlab 'Masah Kiyā Huā Shaḳhs'
hai.) [42]Phir wuh use Īsā ke pās le
gayā.
Use dekh kar Īsā ne kahā, "Tū
Yūhannā kā beṭā Shamāūn hai. Tū
Kaifā kahlāegā." (Is kā Yūnānī
tarjumā Patras yānī Patthar hai.)

Īsā Filippus aur Natanel ko Bulātā Hai

[43]Agle din Īsā ne Galīl jāne kā
irādā kiyā. Filippus se milā to
us se kahā, "Mere pīchhe ho le."
[44]Andriyās aur Patras kī tarah
Filippus kā watanī shahr Bait-saidā
thā. [45]Filippus Natanel se milā, aur
us ne us se kahā, "Hameṅ wuhī
shaḳhs mil gayā jis kā zikr Mūsā ne

Tauret aur nabiyoṅ ne apne sahīfoṅ
meṅ kiyā hai. Us kā nām Īsā bin
Yūsuf hai aur wuh Nāsarat kā rahne
wālā hai.”
46Natanel ne kahā, “Nāsarat? Kyā
Nāsarat se koī achchhī chīz nikal
saktī hai?” Filippus ne jawāb diyā,
“Ā aur ḳhud dekh le.”
47Jab Īsā ne Natanel ko āte dekhā
to us ne kahā, “Lo, yih sachchā
Isrāīlī hai jis meṅ makr nahīṅ.”
48Natanel ne pūchhā, “Āp mujhe
kahāṅ se jānte haiṅ?”
Īsā ne jawāb diyā, “Is se pahle ki
Filippus ne tujhe bulāyā maiṅ ne
tujhe dekhā. Tū anjīr ke daraḳht ke
sāye meṅ thā.”
49Natanel ne kahā, “Ustād, āp
Allāh ke Farzand haiṅ, āp Isrāīl ke
Bādshāh haiṅ.”
50Īsā ne us se pūchhā, “Achchhā,
merī yih bāt sun kar ki maiṅ ne
tujhe anjīr ke daraḳht ke sāye meṅ
dekhā tū īmān lāyā hai? Tū is se
kahīṅ baṛī bāteṅ dekhegā.” 51Us
ne bāt jārī rakhī, “Maiṅ tum ko
sach batātā hūṅ ki tum āsmān ko
khulā aur Allāh ke farishtoṅ ko
ūpar chaṛhte aur Ibn-e-Ādam par
utarte dekhoge.”

Qānā meṅ Shādī

2 Tīsre din Galīl ke gāṅw Qānā
meṅ ek shādī huī. Īsā kī
māṅ wahāṅ thī 2aur Īsā aur us ke
shāgirdoṅ ko bhī dāwat dī gaī thī.
3Mai ḳhatm ho gaī to Īsā kī māṅ ne
us se kahā, “Un ke pās mai nahīṅ
rahī.”
4Īsā ne jawāb diyā, “Ai ḳhātūn,
merā āp se kyā wāstā? Merā waqt
abhī nahīṅ āyā.”
5Lekin us kī māṅ ne naukaroṅ
ko batāyā, “Jo kuchh wuh tum ko
batāe wuh karo.” 6Wahāṅ patthar
ke chhih maṭke paṛe the jinheṅ
Yahūdī dīnī ġhusl ke lie istemāl
karte the. Har ek meṅ taqrīban
100 liṭar kī gunjāish thī. 7Īsā ne
naukaroṅ se kahā, “Maṭkoṅ ko pānī
se bhar do.” Chunāṅche unhoṅ
ne unheṅ labālab bhar diyā. 8Phir
us ne kahā, “Ab kuchh nikāl kar
ziyāfat kā intazām chalāne wāle ke
pās le jāo.” Unhoṅ ne aisā hī kiyā.
9Jyoṅ hī ziyāfat kā intazām chalāne
wāle ne wuh pānī chakhā jo mai
meṅ badal gayā thā to us ne dūlhe
ko bulāyā. (Use mālūm na thā ki
yih kahāṅ se āī hai, agarche un
naukaroṅ ko patā thā jo use nikāl
kar lāe the.) 10Us ne kahā, “Har

mezbān pahle achchhī qism kī mai pīne ke lie pesh kartā hai. Phir jab logoṅ ko nashā chaṛhne lage to wuh nisbatan ghaṭiyā qism kī mai pilāne lagtā hai. Lekin āp ne achchhī mai ab tak rakh chhoṛī hai."

11 Yoṅ Īsā ne Galīl ke Qānā meṅ yih pahlā ilāhī nishān dikhā kar apne jalāl kā izhār kiyā. Yih dekh kar us ke shāgird us par īmān lāe.

12 Is ke bād wuh apnī māṅ, apne bhāiyoṅ aur apne shāgirdoṅ ke sāth Kafarnahūm ko chalā gayā. Wahāṅ wuh thoṛe din rahe.

Īsā Baitul-muqaddas meṅ Jātā Hai

13 Jab Yahūdī Īd-e-Fasah qarīb ā gaī to Īsā Yarūshalam chalā gayā. 14 Baitul-muqaddas meṅ jā kar us ne dekhā ki kaī log us meṅ gāy-bail, bheṛeṅ aur kabūtar bech rahe haiṅ. Dūsre mez par baiṭhe ġhairmulkī sikke Baitul-muqaddas ke sikkoṅ meṅ badal rahe haiṅ. 15 Phir Īsā ne rassiyoṅ kā koṛā banā kar sab ko Baitul-muqaddas se nikāl diyā. Us ne bheṛoṅ aur gāy-bailoṅ ko bāhar hāṅk diyā, paise badalne wāloṅ ke sikke bikher die aur un kī mezeṅ ulaṭ dīṅ. 16 Kabūtar bechne wāloṅ ko us ne kahā, "Ise le jāo. Mere Bāp ke ghar ko manḍī meṅ mat badlo." 17 Yih dekh kar Īsā ke shāgirdoṅ ko kalām-e-muqaddas kā yih hawālā yād āyā ki "Tere ghar kī ġhairat mujhe khā jāegī."

18 Yahūdiyoṅ ne jawāb meṅ pūchhā, "Āp hameṅ kyā ilāhī nishān dikhā sakte haiṅ tāki hameṅ yaqīn āe ki āp ko yih karne kā iḳhtiyār hai?"

19 Īsā ne jawāb diyā, "Is maqdis ko ḍhā do to maiṅ ise tīn din ke andar dubārā tāmīr kar dūṅgā."

20 Yahūdiyoṅ ne kahā, "Baitul-muqaddas ko tāmīr karne meṅ 46 sāl lag gae the aur āp use tīn din meṅ tāmīr karnā chāhte haiṅ?"

21 Lekin jab Īsā ne "is maqdis" ke alfāz istemāl kie to is kā matlab us kā apnā badan thā. 22 Us ke murdoṅ meṅ se jī uṭhne ke bād us ke shāgirdoṅ ko us kī yih bāt yād āī. Phir wuh kalām-e-muqaddas aur un bātoṅ par īmān lāe jo Īsā ne kī thīṅ.

Īsā Insānī Fitrat se Wāqif Hai

23 Jab Īsā Fasah kī Īd ke lie Yarūshalam meṅ thā to bahut-se log us ke peshkardā ilāhī nishānoṅ ko dekh kar us ke nām par īmān

lāne lage. [24]Lekin us ko un par
etamād nahīṅ thā, kyoṅki wuh sab
ko jāntā thā. [25]Aur use insān ke
bāre meṅ kisī kī gawāhī kī zarūrat
nahīṅ thī, kyoṅki wuh jāntā thā ki
insān ke andar kyā kuchh hai.

Nīkudemus ke sāth Mulāqāt

3 Farīsī firqe kā ek ādmī banām
Nīkudemus thā jo Yahūdī
adālat-e-āliyā kā rukn thā. [2]Wuh
rāt ke waqt Īsā ke pās āyā aur kahā,
"Ustād, ham jānte haiṅ ki āp aise
ustād haiṅ jo Allāh kī taraf se āe
haiṅ, kyoṅki jo ilāhī nishān āp
dikhāte haiṅ wuh sirf aisā shaḳhs
hī dikhā saktā hai jis ke sāth Allāh
ho."

[3]Īsā ne jawāb diyā, "Maiṅ tujhe
sach batātā hūṅ, sirf wuh shaḳhs
Allāh kī bādshāhī ko dekh saktā hai
jo nae sire se paidā huā ho."

[4]Nīkudemus ne etarāz kiyā, "Kyā
matlab? Būṛhā ādmī kis tarah nae
sire se paidā ho saktā hai? Kyā wuh
dubārā apnī māṅ ke peṭ meṅ jā kar
paidā ho saktā hai?"

[5]Īsā ne jawāb diyā, "Maiṅ tujhe
sach batātā hūṅ, sirf wuh shaḳhs
Allāh kī bādshāhī meṅ dāḳhil ho
saktā hai jo pānī aur Rūh se paidā
huā ho. [6]Jo kuchh jism se paidā
hotā hai wuh jismānī hai, lekin jo
Rūh se paidā hotā hai wuh ruhānī
hai. [7]Is lie tū tājjub na kar ki maiṅ
kahtā hūṅ, 'Tumheṅ nae sire se
paidā honā zarūr hai.' [8]Hawā jahāṅ
chāhe chaltī hai. Tū us kī āwāz to
suntā hai, lekin yih nahīṅ jāntā ki
kahāṅ se ātī aur kahāṅ ko jātī hai.
Yihī hālat har us shaḳhs kī hai jo
Rūh se paidā huā hai."

[9]Nīkudemus ne pūchhā, "Yih kis
tarah ho saktā hai?"

[10]Īsā ne jawāb diyā, "Tū to Isrāīl
kā ustād hai. Kyā is ke bāwujūd bhī
yih bāteṅ nahīṅ samajhtā? [11]Maiṅ
tujh ko sach batātā hūṅ, ham wuh
kuchh bayān karte haiṅ jo ham
jānte haiṅ aur us kī gawāhī dete
haiṅ jo ham ne ḳhud dekhā hai. To
bhī tum log hamārī gawāhī qabūl
nahīṅ karte. [12]Maiṅ ne tum ko
duniyāwī bāteṅ sunāī haiṅ aur tum
un par īmān nahīṅ rakhte. To
phir tum kyoṅkar īmān lāoge agar
tumheṅ āsmānī bātoṅ ke bāre meṅ
batāūṅ? [13]Āsmān par koī nahīṅ
chaṛhā siwāe Ibn-e-Ādam ke, jo
āsmān se utrā hai.

[14]Aur jis tarah Mūsā ne registān
meṅ sāṅp ko lakaṛī par laṭkā kar
ūṅchā kar diyā usī tarah zarūr hai

ki Ibn-e-Ādam ko bhī ūṅche par
chaṛhāyā jāe, [15]tāki har ek ko jo
us par īmān lāegā abadī zindagī
mil jāe. [16]Kyoṅki Allāh ne duniyā
se itnī muhabbat rakhī ki us ne
apne iklaute Farzand ko baḳhsh
diyā, tāki jo bhī us par īmān lāe
halāk na ho balki abadī zindagī pāe.
[17]Kyoṅki Allāh ne apne Farzand
ko is lie duniyā meṅ nahīṅ bhejā
ki wuh duniyā ko mujrim ṭhahrāe
balki is lie ki wuh use najāt de.

[18]Jo bhī us par īmān lāyā hai use
mujrim nahīṅ qarār diyā jāegā,
lekin jo īmān nahīṅ rakhtā use
mujrim ṭhahrāyā jā chukā hai.
Wajah yih hai ki wuh Allāh ke
iklaute Farzand ke nām par īmān
nahīṅ lāyā. [19]Aur logoṅ ko mujrim
ṭhahrāne kā sabab yih hai ki
go Allāh kā nūr is duniyā meṅ
āyā, lekin logoṅ ne nūr kī nisbat
andhere ko zyādā pyār kiyā, kyoṅki
un ke kām bure the. [20]Jo bhī
ġhalat kām kartā hai wuh nūr se
dushmanī rakhtā hai aur us ke
qarīb nahīṅ ātā tāki us ke bure
kāmoṅ kā pol na khul jāe. [21]Lekin
jo sachchā kām kartā hai wuh nūr
ke pās ātā hai tāki zāhir ho jāe ki
us ke kām Allāh ke wasīle se hue
haiṅ."

Īsā aur Yahyā

[22]Is ke bād Īsā apne shāgirdoṅ
ke sāth Yahūdiyā ke ilāqe meṅ
gayā. Wahāṅ wuh kuchh der ke
lie un ke sāth ṭhahrā aur logoṅ
ko baptismā dene lagā. [23]Us waqt
Yahyā bhī shālem ke qarīb wāqe
maqām ainon meṅ baptismā de
rahā thā, kyoṅki wahāṅ pānī bahut
thā. Us jagah par log baptismā lene
ke lie āte rahe. [24](Yahyā ko ab tak
jel meṅ nahīṅ ḍālā gayā thā.)

[25]Ek din Yahyā ke shāgirdoṅ kā
kisī Yahūdī ke sāth mubāhasā chhiṛ
gayā. Zer-e-ġhaur mazmūn dīnī
ġhusl thā. [26]Wuh Yahyā ke pās āe
aur kahne lage, "Ustād, jis ādmī
se āp kī Dariyā-e-Yardan ke pār
mulāqāt huī aur jis ke bāre meṅ āp
ne gawāhī dī ki wuh Masīh hai, wuh
bhī logoṅ ko baptismā de rahā hai.
Ab sab log usī ke pās jā rahe haiṅ."

[27]Yahyā ne jawāb diyā, "Har ek
ko sirf wuh kuchh miltā hai jo use
āsmān se diyā jātā hai. [28]Tum
ḳhud is ke gawāh ho ki maiṅ ne
kahā, 'Maiṅ Masīh nahīṅ hūṅ balki
mujhe us ke āge āge bhejā gayā hai.'
[29]Dūlhā hī dulhan se shādī kartā
hai, aur dulhan usī kī hai. Us kā
dost sirf sāth khaṛā hotā hai. Aur

dūlhe kī āwāz sun sun kar dost kī
ḳhushī kī intahā nahīṅ hotī. Maiṅ
bhī aisā hī dost hūṅ jis kī ḳhushī
pūrī ho gaī hai. [30]Lāzim hai ki wuh
baṛhtā jāe jabki maiṅ ghaṭtā jāūṅ.

Āsmān se Āne Wālā

[31]Jo āsmān par se āyā hai us kā
iḳhtiyār sab par hai. Jo duniyā
se hai us kā tālluq duniyā se hī
hai aur wuh duniyāwī bāteṅ kartā
hai. Lekin jo āsmān par se āyā
hai us kā iḳhtiyār sab par hai. [32]Jo
kuchh us ne ḳhud dekhā aur sunā
hai usī kī gawāhī detā hai. To bhī
koī us kī gawāhī ko qabūl nahīṅ
kartā. [33]Lekin jis ne use qabūl kiyā
us ne is kī tasdīq kī hai ki Allāh
sachchā hai. [34]Jise Allāh ne bhejā
hai wuh Allāh kī bāteṅ sunātā hai,
kyoṅki Allāh apnā Rūh nāp-tolkar
nahīṅ detā. [35]Bāp apne Farzand
ko pyār kartā hai, aur us ne sab
kuchh us ke sapurd kar diyā hai.
[36]Chunāṅche jo Allāh ke Farzand
par īmān lātā hai abadī zindagī us kī
hai. Lekin jo Farzand ko radd kare
wuh is zindagī ko nahīṅ dekhegā
balki Allāh kā ġhazab us par ṭhahrā
rahegā."

Īsā aur Sāmarī Aurat

4 Farīsiyoṅ ko ittalā milī ki Īsā
Yahyā kī nisbat zyādā shāgird
banā rahā aur logoṅ ko baptismā
de rahā hai, [2]hālāṅki wuh ḳhud
baptismā nahīṅ detā thā balki us
ke shāgird. [3]Jab Ḳhudāwand Īsā ko
yih bāt mālūm huī to wuh Yahūdiyā
ko chhoṛ kar Galīl ko wāpas chalā
gayā. [4]Wahāṅ pahuṅchne ke lie use
Sāmariya meṅ se guzarnā thā.

[5]Chalte chalte wuh ek shahr
ke pās pahuṅch gayā jis kā nām
sūḳhār thā. Yih us zamīn ke qarīb
thā jo Yāqūb ne apne beṭe Yūsuf ko
dī thī. [6]Wahāṅ Yāqūb kā kuāṅ thā.
Īsā safr se thak gayā thā, is lie wuh
kueṅ par baiṭh gayā. Dopahar ke
taqrīban bārah baj gae the.

[7]Ek Sāmarī aurat pānī bharne āī.
Īsā ne us se kahā, "Mujhe zarā
pānī pilā." [8](Us ke shāgird khānā
ḳharīdne ke lie shahr gae hue the.)

[9]Sāmarī aurat ne tājjub kiyā,
kyoṅki Yahūdī Sāmariyoṅ ke sāth
tālluq rakhne se inkār karte haiṅ.
Us ne kahā, "Āp to Yahūdī haiṅ,
aur maiṅ Sāmarī aurat hūṅ. Āp
kis tarah mujh se pānī pilāne kī
darḳhāst kar sakte haiṅ?"

[10]Īsā ne jawāb diyā, “Agar tū us
baḳhshish se wāqif hotī jo Allāh
tujh ko denā chāhtā hai aur tū use
jāntī jo tujh se pānī māṅg rahā hai
to tū us se māṅgtī aur wuh tujhe
zindagī kā pānī detā.”
[11]Ḳhātūn ne kahā, “Ḳhudāwand,
āp ke pās to bālṭī nahīṅ hai aur yih
kuāṅ gahrā hai. Āp ko zindagī kā
yih pānī kahāṅ se milā? [12]Kyā āp
hamāre bāp Yāqūb se baṛe haiṅ jis
ne hameṅ yih kuāṅ diyā aur jo ḳhud
bhī apne beṭoṅ aur rewaṛoṅ samet
us ke pānī se lutfandoz huā?”
[13]Īsā ne jawāb diyā, “Jo bhī is
pānī meṅ se pie use dubārā pyās
lagegī. [14]Lekin jise maiṅ pānī pilā
dūṅ use bād meṅ kabhī bhī pyās
nahīṅ lagegī. Balki jo pānī maiṅ
use dūṅgā wuh us meṅ ek chashmā
ban jāegā jis se pānī phūṭ kar abadī
zindagī muhaiyā karegā.”
[15]Aurat ne us se kahā,
“Ḳhudāwand, mujhe yih pānī pilā
deṅ. Phir mujhe kabhī bhī pyās
nahīṅ lagegī aur mujhe bār bār
yahāṅ ā kar pānī bharnā nahīṅ
paṛegā.”
[16]Īsā ne kahā, “Jā, apne ḳhāwind
ko bulā lā.”
[17]Aurat ne jawāb diyā, “Merā koī
ḳhāwind nahīṅ hai.”
Īsā ne kahā, “Tū ne sahīh kahā ki
merā ḳhāwind nahīṅ hai, [18]kyoṅki
terī shādī pāṅch mardoṅ se ho
chukī hai aur jis ādmī ke sāth tū
ab rah rahī hai wuh terā shauhar
nahīṅ hai. Terī bāt bilkul durust
hai.”
[19]Aurat ne kahā, “Ḳhudāwand,
maiṅ deḳhtī hūṅ ki āp nabī haiṅ.
[20]Hamāre bāpdādā to isī pahāṛ par
ibādat karte the jabki āp Yahūdī log
isrār karte haiṅ ki Yarūshalam wuh
markaz hai jahāṅ hameṅ ibādat
karnī hai.”
[21]Īsā ne jawāb diyā, “Ai ḳhātūn,
yaqīn jān ki wuh waqt āegā jab
tum na to is pahāṛ par Bāp kī
ibādat karoge, na Yarūshalam
meṅ. [22]Tum Sāmarī us kī parastish
karte ho jise nahīṅ jānte. Is
ke muqābale meṅ ham us kī
parastish karte haiṅ jise jānte haiṅ,
kyoṅki najāt Yahūdiyoṅ meṅ se
hai. [23]Lekin wuh waqt ā rahā hai
balki pahuṅch chukā hai jab haqīqī
parastār Rūh aur sachchāī se Bāp kī
parastish kareṅge, kyoṅki Bāp aise
hī parastār chāhtā hai. [24]Allāh Rūh
hai, is lie lāzim hai ki us ke parastār
Rūh aur sachchāī se us kī parastish
kareṅ.”

[25]Aurat ne us se kahā, “Mujhe mālūm hai ki Masīh yānī Masah
Kiyā Huā Shaḳhs ā rahā hai. Jab
wuh āegā to hameṅ sab kuchh batā
degā.”
[26]Is par Īsā ne use batāyā, “Maiṅ
hī Masīh hūṅ jo tere sāth bāt kar
rahā hūṅ.”
[27]Usī lamhe shāgird pahuṅch
gae. Unhoṅ ne jab dekhā ki Īsā ek
aurat se bāt kar rahā hai to tājjub
kiyā. Lekin kisī ne pūchhne kī
jurrat na kī ki “Āp kyā chāhte haiṅ?”
yā “Āp is aurat se kyoṅ bāteṅ kar
rahe haiṅ?”
[28]Aurat apnā ghaṛā chhoṛ kar
shahr meṅ chalī gaī aur wahāṅ
logoṅ se kahne lagī, [29]“Āo, ek
ādmī ko dekho jis ne mujhe sab
kuchh batā diyā hai jo maiṅ ne kiyā
hai. Wuh Masīh to nahīṅ hai?”
[30]Chunāṅche wuh shahr se nikal
kar Īsā ke pās āe.
[31]Itne meṅ shāgird zor de kar Īsā
se kahne lage, “Ustād, kuchh khānā
khā leṅ.”
[32]Lekin us ne jawāb diyā, “Mere
pās khāne kī aisī chīz hai jis se tum
wāqif nahīṅ ho.”
[33]Shāgird āpas meṅ kahne lage,
“Kyā koī us ke pās khānā le kar
āyā?”
[34]Lekin Īsā ne un se kahā, “Merā
khānā yih hai ki us kī marzī pūrī
karūṅ jis ne mujhe bhejā hai aur
us kā kām takmīl tak pahuṅchāūṅ.
[35]Tum to ḳhud kahte ho, ‘Mazīd
chār mahīne tak fasal pak jāegī.’
Lekin maiṅ tum ko batātā hūṅ, apnī
nazar uṭhā kar khetoṅ par ġhaur
karo. Fasal pak gaī hai aur kaṭāī
ke lie taiyār hai. [36]Fasal kī kaṭāī
shurū ho chukī hai. Kaṭāī karne
wāle ko mazdūrī mil rahī hai aur
wuh fasal ko abadī zindagī ke lie
jamā kar rahā hai tāki bīj bone
wālā aur kaṭāī karne wālā donoṅ
mil kar ḳhushī manā sakeṅ. [37]Yoṅ
yih kahāwat durust sābit ho jātī hai
ki ‘Ek bīj botā aur dūsrā fasal kāṭtā
hai.’ [38]Maiṅ ne tum ko us fasal kī
kaṭāī karne ke lie bhej diyā hai jise
taiyār karne ke lie tum ne mehnat
nahīṅ kī. Auroṅ ne ḳhūb mehnat
kī hai aur tum is se fāydā uṭhā kar
fasal jamā kar sakte ho.”
[39]Us shahr ke bahut-se Sāmarī Īsā
par īmān lāe. Wajah yih thī ki us
aurat ne us ke bāre meṅ yih gawāhī
dī thī, “Us ne mujhe sab kuchh batā
diyā jo maiṅ ne kiyā hai.” [40]Jab wuh
us ke pās āe to unhoṅ ne minnat kī,
“Hamāre pās ṭhahreṅ.” Chunāṅche
wuh do din wahāṅ rahā.

41 Aur us kī bāteṅ sun kar mazīd
bahut-se log īmān lāe. 42 Unhoṅ ne
aurat se kahā, “Ab ham terī bātoṅ
kī binā par īmān nahīṅ rakhte balki
is lie ki ham ne ḳhud sun aur
jān liyā hai ki wāqaī duniyā kā
Najātdahindā yihī hai.”

Afsar ke Beṭe kī Shafā

43 Wahāṅ do din guzārne ke bād
Īsā Galīl ko chalā gayā. 44 Us ne
ḳhud gawāhī de kar kahā thā ki
nabī kī us ke apne watan meṅ
izzat nahīṅ hotī. 45 Ab jab wuh
Galīl pahuṅchā to maqāmī logoṅ
ne use ḳhushāmdīd kahā, kyoṅki
wuh Fasah kī Īd manāne ke lie
Yarūshalam āe the aur unhoṅ ne
sab kuchh dekhā jo Īsā ne wahāṅ
kiyā thā.

46 Phir wuh dubārā Qānā meṅ āyā
jahāṅ us ne pānī ko mai meṅ badal
diyā thā. Us ilāqe meṅ ek shāhī
afsar thā jis kā beṭā Kafarnahūm
meṅ bīmār paṛā thā. 47 Jab use
ittalā milī ki Īsā Yahūdiyā se Galīl
pahuṅch gayā hai to wuh us ke pās
gayā aur guzārish kī, “Qānā se mere
pās utar āeṅ aur mere beṭe ko shafā
deṅ. Kyoṅki wuh marne ko hai.”
48 Īsā ne us se kahā, “Jab tak tum
log ilāhī nishān aur mojize nahīṅ
deḳhte īmān nahīṅ lāte.”

49 Shāhī afsar ne kahā,
“Ḳhudāwand āeṅ, is se pahle ki
merā laṛkā mar jāe.”

50 Īsā ne jawāb diyā, “Jā, terā beṭā
zindā rahegā.”

Ādmī Īsā kī bāt par īmān lāyā aur
apne ghar chalā gayā. 51 Wuh abhī
utar rahā thā ki us ke naukar us se
mile. Unhoṅ ne use ittalā dī ki beṭā
zindā hai.

52 Us ne un se pūchh-gachh kī
ki us kī tabiyat kis waqt se behtar
hone lagī thī. Unhoṅ ne jawāb
diyā, “Buḳhār kal dopahar ek baje
utar gayā.” 53 Phir bāp ne jān liyā
ki usī waqt Īsā ne use batāyā thā,
“Tumhārā beṭā zindā rahegā.” Aur
wuh apne pūre gharāne samet us
par īmān lāyā.

54 Yoṅ Īsā ne apnā dūsrā ilāhī
nishān us waqt dikhāyā jab wuh
Yahūdiyā se Galīl meṅ āyā thā.

Baitul-muqaddas ke Hauz par Shafā

5 Kuchh der ke bād Īsā kisī
Yahūdī īd ke mauqe par
Yarūshalam gayā. 2 Shahr meṅ ek
hauz thā jis kā nām Arāmī zabān

meṅ Bait-hasdā thā. Us ke pāṅch baṛe barāmde the aur wuh shahr ke us darwāze ke qarīb thā jis kā nām ‘Bheṛoṅ kā Darwāzā’ hai. 3In barāmdoṅ meṅ beshumār māzūr log paṛe rahte the. Yih andhe, langaṛe aur maflūj pānī ke hilne ke intazār meṅ rahte the. 4[Kyoṅki gāhe bagāhe Rab kā farishtā utar kar pānī ko hilā detā thā. Jo bhī us waqt us meṅ pahle dāḳhil ho jātā use shafā mil jātī thī ḳhāh us kī bīmārī koī bhī kyoṅ na hotī.] 5Marīzoṅ meṅ se ek ādmī 38 sāl se māzūr thā. 6Jab Īsā ne use wahāṅ paṛā dekhā aur use mālūm huā ki yih itnī der se is hālat meṅ hai to us ne pūchhā, “Kyā tū tandurust honā chāhtā hai?”

7Us ne jawāb diyā, “Ḳhudāwand, yih mushkil hai. Merā koī sāthī nahīṅ jo mujhe uṭhā kar pānī meṅ jab use hilāyā jātā hai le jāe. Is lie mere wahāṅ pahuṅchne meṅ itnī der lag jātī hai ki koī aur mujh se pahle pānī meṅ utar jātā hai.”

8Īsā ne kahā, “Uṭh, apnā bistar uṭhā kar chal-phir!” 9Wuh ādmī fauran bahāl ho gayā. Us ne apnā bistar uṭhāyā aur chalne-phirne lagā.

Yih wāqiyā Sabat ke din huā. 10Is lie Yahūdiyoṅ ne shafāyāb ādmī ko batāyā, “Āj Sabat kā din hai. Āj bistar uṭhānā manā hai.”

11Lekin us ne jawāb diyā, “Jis ādmī ne mujhe shafā dī us ne mujhe batāyā, ‘Apnā bistar uṭhā kar chal-phir.’”

12Unhoṅ ne sawāl kiyā, “Wuh kaun hai jis ne tujhe yih kuchh batāyā?” 13Lekin shafāyāb ādmī ko mālūm na thā, kyoṅki Īsā hujūm ke sabab se chupke se wahāṅ se chalā gayā thā.

14Bād meṅ Īsā use Baitul-muqaddas meṅ milā. Us ne kahā, “Ab tū bahāl ho gayā hai. Phir gunāh na karnā, aisā na ho ki terā hāl pahle se bhī badtar ho jāe.”

15Us ādmī ne use chhoṛ kar Yahūdiyoṅ ko ittalā dī, “Īsā ne mujhe shafā dī.” 16Is par Yahūdī us ko satāne lage, kyoṅki us ne us ādmī ko Sabat ke din bahāl kiyā thā. 17Lekin Īsā ne unheṅ jawāb diyā, “Merā Bāp āj tak kām kartā āyā hai, aur maiṅ bhī aisā kartā hūṅ.”

18Yih sun kar Yahūdī use qatl karne kī mazīd koshish karne lage, kyoṅki us ne na sirf Sabat ke din ko mansūḳh qarār diyā thā balki Allāh

ko apnā Bāp kah kar apne āp ko Allāh ke barābar ṭhahrāyā thā.

Farzand kā Iḳhtiyār

[19]Īsā ne unheṅ jawāb diyā, “Maiṅ tum ko sach batātā hūṅ ki Farzand apnī marzī se kuchh nahīṅ kar saktā. Wuh sirf wuh kuchh kartā hai jo wuh Bāp ko karte deḳhtā hai. Jo kuchh Bāp kartā hai wuhī Farzand bhī kartā hai, [20]kyoṅki Bāp Farzand ko pyār kartā aur use sab kuchh dikhātā hai jo wuh ḳhud kartā hai. Hāṅ, wuh Farzand ko in se bhī azīm kām dikhāegā. Phir tum aur bhī zyādā hairatzadā hoge. [21]Kyoṅki jis tarah Bāp murdoṅ ko zindā kartā hai usī tarah Farzand bhī jinheṅ chāhtā hai zindā kar detā hai. [22]Aur Bāp kisī kī bhī adālat nahīṅ kartā balki us ne adālat kā pūrā intazām Farzand ke sapurd kar diyā hai [23]tāki sab usī tarah Farzand kī izzat kareṅ jis tarah wuh Bāp kī izzat karte haiṅ. Jo Farzand kī izzat nahīṅ kartā wuh Bāp kī bhī izzat nahīṅ kartā jis ne use bhejā hai.

[24]Maiṅ tum ko sach batātā hūṅ, jo bhī merī bāt sun kar us par īmān lātā hai jis ne mujhe bhejā hai abadī zindagī us kī hai. Use mujrim nahīṅ ṭhahrāyā jāegā balki wuh maut kī girift se nikal kar zindagī meṅ dāḳhil ho gayā hai. [25]Maiṅ tum ko sach batātā hūṅ ki ek waqt āne wālā hai balki ā chukā hai jab murde Allāh ke Farzand kī āwāz suneṅge. Aur jitne suneṅge wuh zindā ho jāeṅge. [26]Kyoṅki jis tarah Bāp zindagī kā mambā hai usī tarah us ne apne Farzand ko zindagī kā mambā banā diyā hai. [27]Sāth sāth us ne use adālat karne kā iḳhtiyār bhī de diyā hai, kyoṅki wuh Ibn-e-Ādam hai. [28]Yih sun kar tājjub na karo kyoṅki ek waqt ā rahā hai jab tamām murde us kī āwāz sun kar [29]qabroṅ meṅ se nikal āeṅge. Jinhoṅ ne nek kām kiyā wuh jī uṭh kar zindagī pāeṅge jabki jinhoṅ ne burā kām kiyā wuh jī to uṭheṅge lekin un kī adālat kī jāegī.

Īsā ke Gawāh

[30]Maiṅ apnī marzī se kuchh nahīṅ kar saktā balki jo kuchh Bāp se suntā hūṅ us ke mutābiq adālat kartā hūṅ. Aur merī adālat rāst hai kyoṅki maiṅ apnī marzī karne kī koshish nahīṅ kartā balki usī kī jis ne mujhe bhejā hai.

31 Agar maiṅ ḳhud apne bāre meṅ gawāhī detā to merī gawāhī
motabar na hotī. 32 Lekin ek aur
hai jo mere bāre meṅ gawāhī de
rahā hai aur maiṅ jāntā hūṅ ki mere
bāre meṅ us kī gawāhī sachchī aur
motabar hai. 33 Tum ne patā karne
ke lie apne logoṅ ko Yahyā ke pās
bhejā hai aur us ne haqīqat kī tasdīq
kī hai. 34 Beshak mujhe kisī insānī
gawāh kī zarūrat nahīṅ hai, lekin
maiṅ yih is lie batā rahā hūṅ tāki
tum ko najāt mil jāe. 35 Yahyā ek
jaltā huā charāġh thā jo raushnī
detā thā, aur kuchh der ke lie
tum ne us kī raushnī meṅ ḳhushī
manānā pasand kiyā. 36 Lekin mere
pās ek aur gawāh hai jo Yahyā kī
nisbat zyādā aham hai—wuh kām jo
Bāp ne mujhe mukammal karne ke
lie de diyā. Yihī kām jo maiṅ kar
rahā hūṅ mere bāre meṅ gawāhī
detā hai ki Bāp ne mujhe bhejā
hai. 37 Is ke alāwā Bāp ne ḳhud
jis ne mujhe bhejā hai mere bāre
meṅ gawāhī dī hai. Afsos, tum
ne kabhī us kī āwāz nahīṅ sunī,
na us kī shakl-o-sūrat dekhī, 38 aur
us kā kalām tumhāre andar nahīṅ
rahtā, kyoṅki tum us par īmān
nahīṅ rakhte jise us ne bhejā hai.
39 Tum apne sahīfoṅ meṅ ḍhūṅḍte
rahte ho kyoṅki samajhte ho ki un
se tumheṅ abadī zindagī hāsil hai.
Lekin yihī mere bāre meṅ gawāhī
dete haiṅ! 40 To bhī tum zindagī
pāne ke lie mere pās ānā nahīṅ
chāhte.

41 Maiṅ insānoṅ se izzat nahīṅ
chāhtā, 42 lekin maiṅ tum ko jāntā
hūṅ ki tum meṅ Allāh kī muhabbat
nahīṅ. 43 Agarche maiṅ apne Bāp ke
nām meṅ āyā hūṅ to bhī tum mujhe
qabūl nahīṅ karte. Is ke muqābale
meṅ agar koī apne nām meṅ āegā
to tum use qabūl karoge. 44 Koī
ajab nahīṅ ki tum īmān nahīṅ lā
sakte. Kyoṅki tum ek dūsre se izzat
chāhte ho jabki tum wuh izzat pāne
kī koshish hī nahīṅ karte jo wāhid
Ḳhudā se miltī hai. 45 Lekin yih na
samjho ki maiṅ Bāp ke sāmne tum
par ilzām lagāūṅgā. Ek aur hai jo
tum par ilzām lagā rahā hai—Mūsā,
jis se tum ummīd rakhte ho. 46 Agar
tum wāqaī Mūsā par īmān rakhte
to zarūr mujh par bhī īmān rakhte,
kyoṅki us ne mere hī bāre meṅ
likhā. 47 Lekin chūṅki tum wuh
kuchh nahīṅ mānte jo us ne likhā
hai to merī bāteṅ kyoṅkar mān
sakte ho!”

Īsā Baṛe Hujūm ko Khānā Khilātā Hai

6 Is ke bād Īsā ne Galīl kī Jhīl
ko pār kiyā. (Jhīl kā dūsrā
nām Tibariyās thā.) [2]Ek baṛā
hujūm us ke pīchhe lag gayā thā,
kyoṅki us ne ilāhī nishān dikhā
kar marīzoṅ ko shafā dī thī aur
logoṅ ne is kā mushāhadā kiyā
thā. [3]Phir Īsā pahāṛ par chaṛh kar
apne shāgirdoṅ ke sāth baiṭh gayā.
[4](Yahūdī Īd-e-Fasah qarīb ā gaī thī.)
[5]Wahāṅ baiṭhe Īsā ne apnī nazar
uṭhāī to dekhā ki ek baṛā hujūm
pahuṅch rahā hai. Us ne Filippus
se pūchhā, "Ham kahāṅ se khānā
ḳharīdeṅ tāki unheṅ khilāeṅ?"
[6](Yih us ne Filippus ko āzmāne ke
lie kahā. Ḳhud to wuh jāntā thā ki
kyā karegā.)

[7]Filippus ne jawāb diyā, "Agar
har ek ko sirf thoṛā-sā mile to
bhī chāṅdī ke 200 sikke kāfī nahīṅ
hoṅge."

[8]Phir Shamāūn Patras kā bhāī
Andriyās bol uṭhā, [9]"Yahāṅ ek laṛkā
hai jis ke pās jau kī pāṅch roṭiyāṅ
aur do machhliyāṅ haiṅ. Magar
itne logoṅ meṅ yih kyā haiṅ!"

[10]Īsā ne kahā, "Logoṅ ko biṭhā
do." Us jagah bahut ghās thī.
Chunāṅche sab baiṭh gae. (Sirf
mardoṅ kī tādād 5,000 thī.) [11]Īsā
ne roṭiyāṅ le kar shukrguzārī kī duā
kī aur unheṅ baiṭhe hue logoṅ meṅ
taqsīm karwāyā. Yihī kuchh us ne
machhliyoṅ ke sāth bhī kiyā. Aur
sab ne jī bhar kar roṭī khāī. [12]Jab
sab ser ho gae to Īsā ne shāgirdoṅ
ko batāyā, "Ab bache hue ṭukṛe
jamā karo tāki kuchh zāe na ho jāe."
[13]Jab unhoṅ ne bachā huā khānā
ikaṭṭhā kiyā to jau kī pāṅch roṭiyoṅ
ke ṭukṛoṅ se bārah ṭokre bhar gae.

[14]Jab logoṅ ne Īsā ko yih ilāhī
nishān dikhāte dekhā to unhoṅ ne
kahā, "Yaqīnan yih wuhī nabī hai
jise duniyā meṅ ānā thā." [15]Īsā
ko mālūm huā ki wuh ā kar use
zabardastī bādshāh banānā chāhte
haiṅ, is lie wuh dubārā un se alag
ho kar akelā hī kisī pahāṛ par chaṛh
gayā.

Īsā Pānī par Chaltā Hai

[16]Shām ko shāgird jhīl ke pās gae
[17]aur kashtī par sawār ho kar jhīl
ke pār shahr Kafarnahūm ke lie
rawānā hue. Andherā ho chukā
thā aur Īsā ab tak un ke pās
wāpas nahīṅ āyā thā. [18]Tez hawā
ke bāis jhīl meṅ lahreṅ uṭhne

lagīṅ. [19]Kashtī ko khete khete
shāgird chār yā pāṅch kilomīṭar kā
safr tay kar chuke the ki achānak
Īsā nazar āyā. Wuh pānī par
chaltā huā kashtī kī taraf baṛh rahā
thā. Shāgird dahshatzadā ho gae.
[20]Lekin us ne un se kahā, "Maiṅ
hī hūṅ. Ḳhauf na karo." [21]Wuh
use kashtī meṅ biṭhāne par āmādā
hue. Aur kashtī usī lamhe us jagah
pahuṅch gaī jahāṅ wuh jānā chāhte
the.

Log Īsā ko Ḍhūṅḍte Haiṅ

[22]Hujūm to jhīl ke pār rah gayā
thā. Agle din logoṅ ko patā chalā ki
shāgird ek hī kashtī le kar chale gae
haiṅ aur ki us waqt Īsā kashtī meṅ
nahīṅ thā. [23]Phir kuchh kashtiyāṅ
Tibariyās se us maqām ke qarīb
pahuṅchīṅ jahāṅ Ḳhudāwand Īsā
ne roṭī ke lie shukrguzārī kī duā
karke use logoṅ ko khilāyā thā.
[24]Jab logoṅ ne dekhā ki na Īsā aur
na us ke shāgird wahāṅ haiṅ to
wuh kashtiyoṅ par sawār ho kar Īsā
ko ḍhūṅḍte ḍhūṅḍte Kafarnahūm
pahuṅche.

Īsā Zindagī kī Roṭī Hai

[25]Jab unhoṅ ne use jhīl ke pār pāyā
to pūchhā, "Ustād, āp kis tarah
yahāṅ pahuṅch gae."

[26]Īsā ne jawāb diyā, "Maiṅ tum ko
sach batātā hūṅ, tum mujhe is lie
nahīṅ ḍhūnḍ rahe ki ilāhī nishān
dekhe haiṅ balki is lie ki tum ne
jī bhar kar roṭī khāī hai. [27]Aisī
ḳhurāk ke lie jidd-o-jahd na karo jo
gal saṛ jātī hai, balki aisī ke lie jo
abadī zindagī tak qāym rahtī hai aur
jo Ibn-e-Ādam tum ko degā, kyoṅki
Ḳhudā Bāp ne us par apnī tasdīq kī
muhr lagāī hai."

[28]Is par unhoṅ ne pūchhā,
"Hameṅ kyā karnā chāhie tāki
Allāh kā matlūbā kām kareṅ?"

[29]Īsā ne jawāb diyā, "Allāh kā
kām yih hai ki tum us par īmān lāo
jise us ne bhejā hai."

[30]Unhoṅ ne kahā, "To phir āp
kyā ilāhī nishān dikhāeṅge jise
dekh kar ham āp par īmān lāeṅ?
Āp kyā kām saranjām deṅge?
[31]Hamāre bāpdādā ne to registān
meṅ man khāyā. Chunāṅche
kalām-e-muqaddas meṅ likhā hai
ki Mūsā ne unheṅ āsmān se roṭī
khilāī."

[32]Īsā ne jawāb diyā, “Maiṅ tum
ko sach batātā hūṅ ki ḳhud Mūsā
ne tum ko āsmān se roṭī nahīṅ
khilāī balki mere Bāp ne. Wuhī tum
ko āsmān se haqīqī roṭī detā hai.
[33]Kyoṅki Allāh kī roṭī wuh shaḳhs
hai jo āsmān par se utar kar duniyā
ko zindagī baḳhshtā hai.”
[34]Unhoṅ ne kahā, “Ḳhudāwand,
hameṅ yih roṭī har waqt diyā
kareṅ.”
[35]Jawāb meṅ Īsā ne kahā, “Maiṅ
hī zindagī kī roṭī hūṅ. Jo mere
pās āe use phir kabhī bhūk nahīṅ
lagegī. Aur jo mujh par īmān lāe
use phir kabhī pyās nahīṅ lagegī.
[36]Lekin jis tarah maiṅ tum ko batā
chukā hūṅ, tum ne mujhe dekhā
aur phir bhī īmān nahīṅ lāe. [37]Jitne
bhī Bāp ne mujhe die haiṅ wuh
mere pās āeṅge aur jo bhī mere
pās āegā use maiṅ hargiz nikāl na
dūṅgā. [38]Kyoṅki maiṅ apnī marzī
pūrī karne ke lie āsmān se nahīṅ
utrā balki us kī jis ne mujhe bhejā
hai. [39]Aur jis ne mujhe bhejā us
kī marzī yih hai ki jitne bhī us ne
mujhe die haiṅ un meṅ se maiṅ
ek ko bhī kho na dūṅ balki sab ko
qiyāmat ke din murdoṅ meṅ se phir
zindā karūṅ. [40]Kyoṅki mere Bāp kī
marzī yihī hai ki jo bhī Farzand ko
dekh kar us par īmān lāe use abadī
zindagī hāsil ho. Aise shaḳhs ko
maiṅ qiyāmat ke din murdoṅ meṅ
se phir zindā karūṅga.”
[41]Yih sun kar Yahūdī is lie
buṛbuṛāne lage ki us ne kahā thā,
“Maiṅ hī wuh roṭī hūṅ jo āsmān par
se utar āī hai.” [42]Unhoṅ ne etarāz
kiyā, “Kyā yih Īsā bin Yūsuf nahīṅ,
jis ke bāp aur māṅ se ham wāqif
haiṅ? Wuh kyoṅkar kah saktā hai
ki ‘Maiṅ āsmān se utrā hūṅ.’”
[43]Īsā ne jawāb meṅ kahā, “Āpas
meṅ mat buṛbuṛāo. [44]Sirf wuh
shaḳhs mere pās ā saktā hai jise
Bāp jis ne mujhe bhejā hai mere
pās khīṅch lāyā hai. Aise shaḳhs ko
maiṅ qiyāmat ke din murdoṅ meṅ
se phir zindā karūṅga. [45]Nabiyoṅ
ke sahīfoṅ meṅ likhā hai, ‘Sab Allāh
se tālīm pāeṅge.’ Jo bhī Allāh kī
sun kar us se sīkhtā hai wuh mere
pās ā jātā hai. [46]Is kā matlab
yih nahīṅ ki kisī ne kabhī Bāp ko
dekhā. Sirf ek hī ne Bāp ko dekhā
hai, wuhī jo Allāh kī taraf se hai.
[47]Maiṅ tum ko sach batātā hūṅ ki jo
īmān rakhtā hai use abadī zindagī
hāsil hai. [48]Zindagī kī roṭī maiṅ
hūṅ. [49]Tumhāre bāpdādā registān
meṅ man khāte rahe, to bhī wuh
mar gae. [50]Lekin yahāṅ āsmān se

utarne wālī aisī roṭī hai jise khā
kar insān nahīṅ martā. [51]Maiṅ hī
zindagī kī wuh roṭī hūṅ jo āsmān
se utar āī hai. Jo is roṭī se khāe
wuh abad tak zindā rahegā. Aur
yih roṭī merā gosht hai jo maiṅ
duniyā ko zindagī muhaiyā karne
kī ḳhātir pesh karūṅga." [52]Yahūdī
baṛī sargarmī se ek dūsre se bahs
karne lage, "Yih ādmī hameṅ kis
tarah apnā gosht khilā saktā hai?"

[53]Īsā ne un se kahā, "Maiṅ tum ko
sach batātā hūṅ ki sirf Ibn-e-Ādam
kā gosht khāne aur us kā ḳhūn pīne
hī se tum meṅ zindagī hogī. [54]Jo
merā gosht khāe aur merā ḳhūn pie
abadī zindagī us kī hai aur maiṅ
use qiyāmat ke din murdoṅ meṅ
se phir zindā karūṅga. [55]Kyoṅki
merā gosht haqīqī ḳhurāk aur merā
ḳhūn haqīqī pīne kī chīz hai. [56]Jo
merā gosht khātā aur merā ḳhūn
pītā hai wuh mujh meṅ qāym rahtā
hai aur maiṅ us meṅ. [57]Maiṅ us
zindā Bāp kī wajah se zindā hūṅ
jis ne mujhe bhejā. Isī tarah jo
mujhe khātā hai wuh merī hī wajah
se zindā rahegā. [58]Yihī wuh roṭī
hai jo āsmān se utrī hai. Tumhāre
bāpdādā man khāne ke bāwujūd
mar gae. Lekin jo yih roṭī khāegā
wuh abad tak zindā rahegā."

[59]Īsā ne yih bāteṅ us waqt kīṅ
jab wuh Kafarnahūm meṅ Yahūdī
ibādatḳhāne meṅ tālīm de rahā thā.

Abadī Zindagī kī Bāteṅ

[60]Yih sun kar us ke bahut-se
shāgirdoṅ ne kahā, "Yih bāteṅ
nāgawār haiṅ. Kaun inheṅ sun
saktā hai!"

[61]Īsā ko mālūm thā ki mere
shāgird mere bāre meṅ buṛbuṛā
rahe haiṅ, is lie us ne kahā, "Kyā
tum ko in bātoṅ se ṭhes lagī hai?
[62]To phir tum kyā sochoge jab Ibn-
e-Ādam ko ūpar jāte dekhoge jahāṅ
wuh pahle thā? [63]Allāh kā Rūh
hī zindā kartā hai jabki jismānī
tāqat kā koī fāydā nahīṅ hotā. Jo
bāteṅ maiṅ ne tum ko batāī haiṅ
wuh Rūh aur zindagī haiṅ. [64]Lekin
tum meṅ se kuchh haiṅ jo īmān
nahīṅ rakhte." (Īsā to shurū se hī
jāntā thā ki kaun kaun īmān nahīṅ
rakhte aur kaun mujhe dushman ke
hawāle karegā.) [65]Phir us ne kahā,
"Is lie maiṅ ne tum ko batāyā ki sirf
wuh shaḳhs mere pās ā saktā hai
jise Bāp kī taraf se yih taufīq mile."

[66]Us waqt se us ke bahut-se
shāgird ulṭe pāṅw phir gae aur
āindā ko us ke sāth na chale. [67]Tab

Īsā ne bārah shāgirdoṅ se pūchhā,
"Kyā tum bhī chale jānā chāhte ho?"
68 Shamāūn Patras ne jawāb diyā,
"Ḳhudāwand, ham kis ke pās jāeṅ?
Abadī zindagī kī bāteṅ to āp hī ke
pās haiṅ. 69 Aur ham ne īmān lā kar
jān liyā hai ki āp Allāh ke Quddūs
haiṅ."
70 Jawāb meṅ Īsā ne kahā, "Kyā
maiṅ ne tum bārah ko nahīṅ
chunā? To bhī tum meṅ se ek
shaḳhs shaitān hai." 71 (Wuh
Shamāūn Iskariyotī ke beṭe
Yahūdāh kī taraf ishārā kar rahā thā
jo bārah shāgirdoṅ meṅ se ek thā
aur jis ne bād meṅ use dushman ke
hawāle kar diyā.)

Īsā aur Us ke Bhāī

7 Is ke bād Īsā ne Galīl ke ilāqe
meṅ idhar-udhar safr kiyā.
Wuh Yahūdiyā meṅ phirnā nahīṅ
chāhtā thā kyoṅki wahāṅ ke Yahūdī
use qatl karne kā mauqā ḍhūnḍ
rahe the. 2 Lekin jab Yahūdī īd
banām Jhoṅpṛiyoṅ kī Īd qarīb āī 3 to
us ke bhāiyoṅ ne us se kahā, "Yih
jagah chhoṛ kar Yahūdiyā chalā jā
tāki tere pairokār bhī wuh mojize
dekh leṅ jo tū kartā hai. 4 Jo shaḳhs
chāhtā hai ki awām use jāne wuh
poshīdagī meṅ kām nahīṅ kartā.
Agar tū is qism kā mojizānā kām
kartā hai to apne āp ko duniyā par
zāhir kar." 5 (Asl meṅ Īsā ke bhāī bhī
us par īmān nahīṅ rakhte the.)
6 Īsā ne unheṅ batāyā, "Abhī
wuh waqt nahīṅ āyā jo mere lie
mauzūṅ hai. Lekin tum jā sakte ho,
tumhāre lie har waqt mauzūṅ hai.
7 Duniyā tum se dushmanī nahīṅ
rakh saktī. Lekin mujh se wuh
dushmanī rakhtī hai, kyoṅki maiṅ
us ke bāre meṅ yih gawāhī detā hūṅ
ki us ke kām bure haiṅ. 8 Tum ḳhud
īd par jāo. Maiṅ nahīṅ jāūṅgā,
kyoṅki abhī wuh waqt nahīṅ āyā
jo mere lie mauzūṅ hai." 9 Yih kah
kar wuh Galīl meṅ ṭhahrā rahā.

Īsā Jhoṅpṛiyoṅ kī Īd Par

10 Lekin bād meṅ, jab us ke bhāī īd
par jā chuke the to wuh bhī gayā,
agarche alāniyā nahīṅ balki ḳhufiyā
taur par. 11 Yahūdī īd ke mauqe
par use talāsh kar rahe the. Wuh
pūchhte rahe, "Wuh ādmī kahāṅ
hai?"
12 Hujūm meṅ se kaī log Īsā ke
bāre meṅ buṛbuṛā rahe the. Bāz
ne kahā, "Wuh achchhā bandā
hai." Lekin dūsroṅ ne etarāz kiyā,

"Nahīṅ, wuh awām ko bahkātā hai."
13Lekin kisī ne bhī us ke bāre meṅ
khul kar bāt na kī, kyoṅki wuh
Yahūdiyoṅ se ḍarte the.

14Īd kā ādhā hissā guzar chukā
thā jab Īsā Baitul-muqaddas meṅ jā
kar tālīm dene lagā. 15Use sun kar
Yahūdī hairatzadā hue aur kahā,
"Yih ādmī kis tarah itnā ilm rakhtā
hai hālāṅki is ne kahīṅ se bhī tālīm
hāsil nahīṅ kī!"

16Īsā ne jawāb diyā, "Jo tālīm
maiṅ detā hūṅ wuh merī apnī
nahīṅ balki us kī hai jis ne mujhe
bhejā. 17Jo us kī marzī pūrī karne
ke lie taiyār hai wuh jān legā ki merī
tālīm Allāh kī taraf se hai yā ki merī
apnī taraf se. 18Jo apnī taraf se
boltā hai wuh apnī hī izzat chāhtā
hai. Lekin jo apne bhejne wāle
kī izzat-o-jalāl baṛhāne kī koshish
kartā hai wuh sachchā hai aur us
meṅ nārāstī nahīṅ hai. 19Kyā Mūsā
ne tum ko sharīat nahīṅ dī? To phir
tum mujhe qatl karne kī koshish
kyoṅ kar rahe ho?"

20Hujūm ne jawāb diyā, "Tum
kisī badrūh kī girift meṅ ho. Kaun
tumheṅ qatl karne kī koshish kar
rahā hai?"

21Īsā ne un se kahā, "Maiṅ ne
Sabat ke din ek hī mojizā kiyā aur
tum sab hairatzadā hue. 22Lekin
tum bhī Sabat ke din kām karte
ho. Tum us din apne bachchoṅ kā
ḳhatnā karwāte ho. Aur yih rasm
Mūsā kī sharīat ke mutābiq hī hai,
agarche yih Mūsā se nahīṅ balki
hamāre bāpdādā Ibrāhīm, Is'hāq
aur Yāqūb se shurū huī. 23Kyoṅki
sharīat ke mutābiq lāzim hai ki
bachche kā ḳhatnā āṭhweṅ din
karwāyā jāe, aur agar yih din Sabat
ho to tum phir bhī apne bachche
kā ḳhatnā karwāte ho tāki sharīat
kī ḳhilāfwarzī na ho jāe. To phir
tum mujh se kyoṅ nārāz ho ki maiṅ
ne Sabat ke din ek ādmī ke pūre
jism ko shafā dī? 24Zāhirī sūrat kī
binā par faislā na karo balki bātinī
hālat pahchān kar munsifānā faislā
karo."

Kyā Īsā hī Masīh Hai?

25Us waqt Yarūshalam ke kuchh
rahne wāle kahne lage, "Kyā yih
wuh ādmī nahīṅ hai jise log qatl
karne kī koshish kar rahe haiṅ?
26Tāham wuh yahāṅ khul kar bāt
kar rahā hai aur koī bhī use rokne
kī koshish nahīṅ kar rahā. Kyā
hamāre rāhnumāoṅ ne haqīqat
meṅ jān liyā hai ki yih Masīh hai?

[27]Lekin jab Masīh āegā to kisī ko bhī
mālūm nahīṅ hogā ki wuh kahāṅ
se hai. Yih ādmī farq hai. Ham to
jānte haiṅ ki yih kahāṅ se hai."
[28]Īsā Baitul-muqaddas meṅ tālīm
de rahā thā. Ab wuh pukār uṭhā,
"Tum mujhe jānte ho aur yih bhī
jānte ho ki maiṅ kahāṅ se hūṅ.
Lekin maiṅ apnī taraf se nahīṅ
āyā. Jis ne mujhe bhejā hai wuh
sachchā hai aur use tum nahīṅ
jānte. [29]Lekin maiṅ use jāntā hūṅ,
kyoṅki maiṅ us kī taraf se hūṅ aur
us ne mujhe bhejā hai."
[30]Tab unhoṅ ne use giriftār karne
kī koshish kī. Lekin koī bhī us ko
hāth na lagā sakā, kyoṅki abhī us
kā waqt nahīṅ āyā thā. [31]To bhī
hujūm ke kaī log us par īmān lāe,
kyoṅki unhoṅ ne kahā, "Jab Masīh
āegā to kyā wuh is ādmī se zyādā
ilāhī nishān dikhāegā?"

Pahredār Use Giriftār Karne Āte Haiṅ

[32]Farīsiyoṅ ne dekhā ki hujūm meṅ
is qism kī bāteṅ dhīmī dhīmī āwāz
ke sāth phail rahī haiṅ. Chunāṅche
unhoṅ ne rāhnumā imāmoṅ ke
sāth mil kar Baitul-muqaddas ke
pahredār Īsā ko giriftār karne ke lie
bheje. [33]Lekin Īsā ne kahā, "Maiṅ
sirf thoṛī der aur tumhāre sāth
rahūṅgā, phir maiṅ us ke pās wāpas
chalā jāūṅgā jis ne mujhe bhejā hai.
[34]Us waqt tum mujhe ḍhūnḍoge,
magar nahīṅ pāoge, kyoṅki jahāṅ
maiṅ hūṅ wahāṅ tum nahīṅ ā
sakte."
[35]Yahūdī āpas meṅ kahne lage,
"Yih kahāṅ jānā chāhtā hai jahāṅ
ham use nahīṅ pā sakeṅge? Kyā
wuh bairūn-e-mulk jānā chāhtā
hai, wahāṅ jahāṅ hamāre log
Yūnāniyoṅ meṅ bikhrī hālat meṅ
rahte haiṅ? Kyā wuh Yūnāniyoṅ ko
tālīm denā chāhtā hai? [36]Matlab
kyā hai jab wuh kahtā hai, 'Tum
mujhe ḍhūnḍoge magar nahīṅ
pāoge' aur 'Jahāṅ maiṅ hūṅ wahāṅ
tum nahīṅ ā sakte.'"

Zindagī ke Pānī kī Nahreṅ

[37]Īd ke āḳhirī din jo sab se aham
hai Īsā khaṛā huā aur ūṅchī āwāz se
pukār uṭhā, "Jo pyāsā ho wuh mere
pās āe, [38]aur jo mujh par īmān
lāe wuh pie. Kalām-e-muqaddas
ke mutābiq 'Us ke andar se zindagī
ke pānī kī nahreṅ bah nikleṅgī.'"
[39]('Zindagī ke pānī' se wuh Rūhul-
quds kī taraf ishārā kar rahā thā jo

un ko hāsil hotā hai jo Īsā par īmān lāte haiṅ. Lekin wuh us waqt tak nāzil nahīṅ huā thā, kyoṅki Īsā ab tak apne jalāl ko na pahuṅchā thā.)

Sunane Wāloṅ meṅ Nā-ittafāqī

40 Īsā kī yih bāteṅ sun kar hujūm
ke kuchh logoṅ ne kahā, "Yih ādmī
wāqaī wuh nabī hai jis ke intazār
meṅ ham haiṅ."
41 Dūsroṅ ne kahā, "Yih Masīh
hai."
Lekin bāz ne etarāz kiyā, "Masīh
Galīl se kis tarah ā saktā hai! 42 Pāk
kalām to bayān kartā hai ki Masīh
Dāūd ke ḳhāndān aur Bait-laham
se āegā, us gāṅw se jahāṅ Dāūd
Bādshāh paidā huā." 43 Yoṅ Īsā
kī wajah se logoṅ meṅ phūṭ paṛ
gaī. 44 Kuchh to use giriftār karnā
chāhte the, lekin koī bhī us ko hāth
na lagā sakā.

Yahūdī Rāhnumā Īsā par Īmān Nahīṅ Rakhte

45 Itne meṅ Baitul-muqaddas ke
pahredār rāhnumā imāmoṅ aur
Farīsiyoṅ ke pās wāpas āe. Wuh
Īsā ko le kar nahīṅ āe the, is lie
rāhnumāoṅ ne pūchhā, "Tum use
kyoṅ nahīṅ lāe?"
46 Pahredāroṅ ne jawāb diyā,
"Kisī ne kabhī is ādmī kī tarah bāt
nahīṅ kī."
47 Farīsiyoṅ ne tanzan kahā, "Kyā
tum ko bhī bahkā diyā gayā hai?
48 Kyā rāhnumāoṅ yā Farīsiyoṅ meṅ
koī hai jo us par īmān lāyā ho?
Koī bhī nahīṅ! 49 Lekin sharīat se
nāwāqif yih hujūm lānatī hai!"
50 In rāhnumāoṅ meṅ Nīkudemus
bhī shāmil thā jo kuchh der pahle
Īsā ke pās gayā thā. Ab wuh bol
uṭhā, 51 "Kyā hamārī sharīat kisī par
yoṅ faislā dene kī ijāzat detī hai?
Nahīṅ, lāzim hai ki use pahle adālat
meṅ pesh kiyā jāe tāki mālūm ho
jāe ki us se kyā kuchh sarzad huā
hai."
52 Dūsroṅ ne etarāz kiyā, "Kyā
tum bhī Galīl ke rahne wāle ho?
Kalām-e-muqaddas meṅ taftīsh
karke ḳhud dekh lo ki Galīl se koī
nabī nahīṅ āegā." 53 Yih kah kar har
ek apne apne ghar chalā gayā.

Zinākār Aurat par Pahlā Patthar

8 Īsā ḳhud Zaitūn ke pahāṛ par
chalā gayā. 2 Agle din pau
phaṭte waqt wuh dubārā Baitul-
muqaddas meṅ āyā. Wahāṅ sab log
us ke gird jamā hue aur wuh baiṭh

kar unheṅ tālīm dene lagā. [3]Is
daurān sharīat ke ulamā aur Farīsī
ek aurat ko le kar āe jise zinā karte
waqt pakaṛā gayā thā. Use bīch
meṅ khaṛā karke [4]unhoṅ ne Īsā se
kahā, “Ustād, is aurat ko zinā karte
waqt pakaṛā gayā hai. [5]Mūsā ne
sharīat meṅ hameṅ hukm diyā hai
ki aise logoṅ ko sangsār karnā hai.
Āp kyā kahte haiṅ?” [6]Is sawāl se
wuh use phaṅsānā chāhte the tāki
us par ilzām lagāne kā koī bahānā
un ke hāth ā jāe. Lekin Īsā jhuk
gayā aur apnī unglī se zamīn par
likhne lagā.

[7]Jab wuh us se jawāb kā taqāzā
karte rahe to wuh khaṛā ho kar
un se muḳhātib huā, “Tum meṅ
se jis ne kabhī gunāh nahīṅ kiyā,
wuh pahlā patthar māre.” [8]Phir
wuh dubārā jhuk kar zamīn par
likhne lagā. [9]Yih jawāb sun kar
ilzām lagāne wāle yake bād dīgare
wahāṅ se khisak gae. Pahle buzurg,
phir bāqī sab. Āḳhirkār Īsā aur
darmiyān meṅ khaṛī wuh aurat
akele rah gae. [10]Phir us ne khaṛe
ho kar kahā, “Ai aurat, wuh sab
kahāṅ gae. Kyā kisī ne tujh par
fatwā nahīṅ lagāyā?”

[11]Aurat ne jawāb diyā, “Nahīṅ
Ḳhudāwand.”

Īsā ne kahā, “Maiṅ bhī tujh par
fatwā nahīṅ lagātā. Jā, āindā gunāh
na karnā.”

Īsā Duniyā kā Nūr Hai

[12]Phir Īsā dubārā logoṅ se
muḳhātib huā, “Duniyā kā nūr
maiṅ hūṅ. Jo merī pairawī kare
wuh tārīkī meṅ nahīṅ chalegā,
kyoṅki use zindagī kā nūr hāsil
hogā.”

[13]Farīsiyoṅ ne etarāz kiyā, “Āp
to apne bāre meṅ gawāhī de rahe
haiṅ. Aisī gawāhī motabar nahīṅ
hotī.”

[14]Īsā ne jawāb diyā, “Agarche
maiṅ apne bāre meṅ hī gawāhī de
rahā hūṅ to bhī wuh motabar hai.
Kyoṅki maiṅ jāntā hūṅ ki maiṅ
kahāṅ se āyā hūṅ aur kahāṅ ko jā
rahā hūṅ. Lekin tum ko to mālūm
nahīṅ ki maiṅ kahāṅ se āyā hūṅ aur
kahāṅ jā rahā hūṅ. [15]Tum insānī
soch ke mutābiq logoṅ kā faislā
karte ho, lekin maiṅ kisī kā bhī
faislā nahīṅ kartā. [16]Aur agar faislā
karūṅ bhī to merā faislā durust
hai, kyoṅki maiṅ akelā nahīṅ hūṅ.
Bāp jis ne mujhe bhejā hai mere
sāth hai. [17]Tumhārī sharīat meṅ
likhā hai ki do ādmiyoṅ kī gawāhī

motabar hai. [18]Maiṅ ḳhud apne bāre meṅ gawāhī detā hūṅ jabki dūsrā gawāh Bāp hai jis ne mujhe bhejā.”

[19]Unhoṅ ne pūchhā, “Āp kā Bāp kahāṅ hai?” Īsā ne jawāb diyā, “Tum na mujhe jānte ho, na mere Bāp ko. Agar tum mujhe jānte to phir mere Bāp ko bhī jānte.”

[20]Īsā ne yih bāteṅ us waqt kīṅ jab wuh us jagah ke qarīb tālīm de rahā thā jahāṅ log apnā hadiyā ḍālte the. Lekin kisī ne use giriftār na kiyā kyoṅki abhī us kā waqt nahīṅ āyā thā.

Jahāṅ Maiṅ Jā Rahā Hūṅ Tum Wahāṅ Nahīṅ Jā Sakte

[21]Ek aur bār Īsā un se muḳhātib huā, “Maiṅ jā rahā hūṅ aur tum mujhe ḍhūnḍ ḍhūnḍ kar apne gunāh meṅ mar jāoge. Jahāṅ maiṅ jā rahā hūṅ wahāṅ tum nahīṅ pahuṅch sakte.”

[22]Yahūdiyoṅ ne pūchhā, “Kyā wuh ḳhudkushī karnā chāhtā hai? Kyā wuh isī wajah se kahtā hai, ‘Jahāṅ maiṅ jā rahā hūṅ wahāṅ tum nahīṅ pahuṅch sakte.’”

[23]Īsā ne apnī bāt jārī rakhī, “Tum nīche se ho jabki maiṅ ūpar se hūṅ. Tum is duniyā ke ho jabki maiṅ is duniyā kā nahīṅ hūṅ. [24]Maiṅ tum ko batā chukā hūṅ ki tum apne gunāhoṅ meṅ mar jāoge. Kyoṅki agar tum īmān nahīṅ lāte ki maiṅ wuhī hūṅ to tum yaqīnan apne gunāhoṅ meṅ mar jāoge.”

[25]Unhoṅ ne sawāl kiyā, “Āp kaun haiṅ?”

Īsā ne jawāb diyā, “Maiṅ wuhī hūṅ jo maiṅ shurū se hī batātā āyā hūṅ. [26]Maiṅ tumhāre bāre meṅ bahut kuchh kah saktā hūṅ. Bahut-sī aisī bāteṅ haiṅ jin kī binā par maiṅ tum ko mujrim ṭhahrā saktā hūṅ. Lekin jis ne mujhe bhejā hai wuhī sachchā aur motabar hai aur maiṅ duniyā ko sirf wuh kuchh sunātā hūṅ jo maiṅ ne us se sunā hai.”

[27]Sunane wāle na samjhe ki Īsā Bāp kā zikr kar rahā hai. [28]Chunāṅche us ne kahā, “Jab tum Ibn-e-Ādam ko ūṅche par chaṛhāoge tab hī tum jān loge ki maiṅ wuhī hūṅ, ki maiṅ apnī taraf se kuchh nahīṅ kartā balki sirf wuhī sunātā hūṅ jo Bāp ne mujhe sikhāyā hai. [29]Aur jis ne mujhe bhejā hai wuh mere sāth hai. Us ne mujhe akelā nahīṅ chhoṛā, kyoṅki

maiṅ har waqt wuhī kuchh kartā hūṅ jo use pasand ātā hai.”

30 Yih bāteṅ sun kar bahut-se log us par īmān lāe.

Sachchāī Tum ko Āzād Karegī

31 Jo Yahūdī us kā yaqīn karte the Īsā ab un se hamkalām huā, “Agar tum merī tālīm ke tābe rahoge tab hī tum mere sachche shāgird hoge. 32 Phir tum sachchāī ko jān loge aur sachchāī tum ko āzād kar degī.”

33 Unhoṅ ne etarāz kiyā, “Ham to Ibrāhīm kī aulād haiṅ, ham kabhī bhī kisī ke ġhulām nahīṅ rahe. Phir āp kis tarah kah sakte haiṅ ki ham āzād ho jāeṅge?”

34 Īsā ne jawāb diyā, “Maiṅ tum ko sach batātā hūṅ ki jo bhī gunāh kartā hai wuh gunāh kā ġhulām hai. 35 Ġhulām to ārizī taur par ghar meṅ rahtā hai, lekin mālik kā beṭā hameshā tak. 36 Is lie agar Farzand tum ko āzād kare to tum haqīqatan āzād hoge. 37 Mujhe mālūm hai ki tum Ibrāhīm kī aulād ho. Lekin tum mujhe qatl karne ke darpai ho, kyoṅki tumhāre andar mere paiġhām ke lie gunjāish nahīṅ hai. 38 Maiṅ tum ko wuhī kuchh batātā hūṅ jo maiṅ ne Bāp ke hāṅ dekhā hai, jabki tum wuhī kuchh sunāte ho jo tum ne apne bāp se sunā hai.”

39 Unhoṅ ne kahā, “Hamārā bāp Ibrāhīm hai.” Īsā ne jawāb diyā, “Agar tum Ibrāhīm kī aulād hote to tum us ke namūne par chalte. 40 Is ke bajāe tum mujhe qatl karne kī talāsh meṅ ho, is lie ki maiṅ ne tum ko wuhī sachchāī sunāī hai jo maiṅ ne Allāh ke huzūr sunī hai. Ibrāhīm ne kabhī bhī is qism kā kām na kiyā. 41 Nahīṅ, tum apne bāp kā kām kar rahe ho.”

Unhoṅ ne etarāz kiyā, “Ham harāmzāde nahīṅ haiṅ. Allāh hī hamārā wāhid Bāp hai.”

42 Īsā ne un se kahā, “Agar Allāh tumhārā Bāp hotā to tum mujh se muhabbat rakhte, kyoṅki maiṅ Allāh meṅ se nikal āyā hūṅ. Maiṅ apnī taraf se nahīṅ āyā balki usī ne mujhe bhejā hai. 43 Tum merī zabān kyoṅ nahīṅ samajhte? Is lie ki tum merī bāt sun nahīṅ sakte. 44 Tum apne bāp Iblīs se ho aur apne bāp kī ḳhāhishoṅ par amal karne ke ḳhāhāṅ rahte ho. Wuh shurū hī se qātil hai aur sachchāī par qāym na rahā, kyoṅki us meṅ sachchāī hai nahīṅ. Jab wuh jhūṭ boltā hai to yih fitrī bāt hai, kyoṅki wuh jhūṭ bolne wālā aur jhūṭ kā bāp hai. 45 Lekin

maiṅ sachchī bāteṅ sunātā hūṅ aur yihī wajah hai ki tum ko mujh par yaqīn nahīṅ ātā. [46]Kyā tum meṅ se koī sābit kar saktā hai ki mujh se koī gunāh sarzad huā hai? Maiṅ to tum ko haqīqat batā rahā hūṅ. Phir tum ko mujh par yaqīn kyoṅ nahīṅ ātā? [47]Jo Allāh se hai wuh Allāh kī bāteṅ suntā hai. Tum yih is lie nahīṅ sunte ki tum Allāh se nahīṅ ho."

Īsā aur Ibrāhīm

[48]Yahūdiyoṅ ne jawāb diyā, "Kyā ham ne ṭhīk nahīṅ kahā ki tum Sāmarī ho aur kisī badrūh ke qabze meṅ ho?"

[49]Īsā ne kahā, "Maiṅ badrūh ke qabze meṅ nahīṅ hūṅ balki apne Bāp kī izzat kartā hūṅ jabki tum merī be'izzatī karte ho. [50]Maiṅ ḳhud apnī izzat kā ḳhāhāṅ nahīṅ hūṅ. Lekin ek hai jo merī izzat aur jalāl kā ḳhayāl rakhtā aur insāf kartā hai. [51]Maiṅ tum ko sach batātā hūṅ ki jo bhī mere kalām par amal kartā rahe wuh maut ko kabhī nahīṅ dekhegā."

[52]Yih sun kar logoṅ ne kahā, "Ab hameṅ patā chal gayā hai ki tum kisī badrūh ke qabze meṅ ho. Ibrāhīm aur nabī sab intaqāl kar gae jabki tum dāwā karte ho, 'Jo bhī mere kalām par amal kartā rahe wuh maut kā mazā kabhī nahīṅ chakhegā.' [53]Kyā tum hamāre bāp Ibrāhīm se baṛe ho? Wuh mar gayā, aur nabī bhī mar gae. Tum apne āp ko kyā samajhte ho?"

[54]Īsā ne jawāb diyā, "Agar meṅ apnī izzat aur jalāl baṛhātā to merā jalāl bātil hotā. Lekin merā Bāp hī merī izzat-o-jalāl baṛhātā hai, wuhī jis ke bāre meṅ tum dāwā karte ho ki 'Wuh hamārā Ḳhudā hai.' [55]Lekin haqīqat meṅ tum ne use nahīṅ jānā jabki maiṅ use jāntā hūṅ. Agar maiṅ kahtā ki maiṅ use nahīṅ jāntā to maiṅ tumhārī tarah jhūṭā hotā. Lekin maiṅ use jāntā aur us ke kalām par amal kartā hūṅ. [56]Tumhāre bāp Ibrāhīm ne ḳhushī manāī jab use mālūm huā ki wuh merī āmad kā din dekhegā, aur wuh use dekh kar masrūr huā."

[57]Yahūdiyoṅ ne etarāz kiyā, "Tumhārī umr to abhī pachās sāl bhī nahīṅ, to phir tum kis tarah kah sakte ho ki tum ne Ibrāhīm ko dekhā hai?"

[58]Īsā ne un se kahā, "Maiṅ tum ko sach batātā hūṅ, Ibrāhīm kī paidāish se peshtar 'Maiṅ hūṅ.'"

[59]Is par log use sangsār karne ke
lie patthar uṭhāne lage. Lekin Īsā
ġhāyb ho kar Baitul-muqaddas se
nikal gayā.

Andhe kī Shafā

9 Chalte chalte Īsā ne ek ādmī
ko dekhā jo paidāish kā andhā
thā. [2]Us ke shāgirdoṅ ne us se
pūchhā, "Ustād, yih ādmī andhā
kyoṅ paidā huā? Kyā is kā koī
gunāh hai yā is ke wālidain kā?"
[3]Īsā ne jawāb diyā, "Na is kā koī
gunāh hai aur na is ke wālidain kā.
Yih is lie huā ki is kī zindagī meṅ
Allāh kā kām zāhir ho jāe. [4]Abhī
din hai. Lāzim hai ki ham jitnī der
tak din hai us kā kām karte raheṅ jis
ne mujhe bhejā hai. Kyoṅki rāt āne
wālī hai, us waqt koī kām nahīṅ kar
sakegā. [5]Lekin jitnī der tak maiṅ
duniyā meṅ hūṅ utnī der tak maiṅ
duniyā kā nūr hūṅ."
[6]Yih kah kar us ne zamīn par
thūk kar miṭṭī sānī aur us kī āṅkhoṅ
par lagā dī. [7]Us ne us se kahā,
"Jā, Shiloḳh ke hauz meṅ nahā le."
(Shiloḳh kā matlab 'Bhejā Huā' hai.)
Andhe ne jā kar nahā liyā. Jab
wāpas āyā to wuh dekh saktā thā.
[8]Us ke hamsāye aur wuh jinhoṅ
ne pahle use bhīk māṅgte dekhā
thā pūchhne lage, "Kyā yih wuhī
nahīṅ jo baiṭhā bhīk māṅgā kartā
thā?"
[9]Bāz ne kahā, "Hāṅ, wuhī hai."
Auroṅ ne inkār kiyā, "Nahīṅ, yih
sirf us kā hamshakl hai."
Lekin ādmī ne ḳhud isrār kiyā,
"Maiṅ wuhī hūṅ."
[10]Unhoṅ ne us se sawāl kiyā,
"Terī āṅkheṅ kis tarah bahāl huīṅ?"
[11]Us ne jawāb diyā, "Wuh ādmī jo
Īsā kahlātā hai us ne miṭṭī sān kar
merī āṅkhoṅ par lagā dī. Phir us ne
mujhe kahā, 'Shiloḳh ke hauz par
jā aur nahā le.' Maiṅ wahāṅ gayā
aur nahāte hī merī āṅkheṅ bahāl
ho gaīṅ."
[12]Unhoṅ ne pūchhā, "Wuh kahāṅ
hai?"
Us ne jawāb diyā, "Mujhe nahīṅ
mālūm."

Farīsī Shafā kī Taftīsh Karte Haiṅ

[13]Tab wuh shafāyāb andhe ko
Farīsiyoṅ ke pās le gae. [14]Jis din
Īsā ne miṭṭī sān kar us kī āṅkhoṅ
ko bahāl kiyā thā wuh Sabat kā din
thā. [15]Is lie Farīsiyoṅ ne bhī us se
pūchh-gachh kī ki use kis tarah

basārat mil gaī. Ādmī ne jawāb
diyā, “Us ne merī āṅkhoṅ par miṭṭī
lagā dī, phir maiṅ ne nahā liyā aur
ab dekh saktā hūṅ.”
16 Farīsiyoṅ meṅ se bāz ne kahā,
“Yih shaḳhs Allāh kī taraf se nahīṅ
hai, kyoṅki Sabat ke din kām kartā
hai.”
Dūsroṅ ne etarāz kiyā,
“Gunāhgār is qism ke ilāhī nishān
kis tarah dikhā saktā hai?” Yoṅ un
meṅ phūṭ paṛ gaī.
17 Phir wuh dubārā us ādmī se
muḳhātib hue jo pahle andhā thā,
“Tū ḳhud is ke bāre meṅ kyā kahtā
hai? Us ne to terī hī āṅkhoṅ ko
bahāl kiyā hai.”
Us ne jawāb diyā, “Wuh nabī hai.”
18 Yahūdiyoṅ ko yaqīn nahīṅ ā
rahā thā ki wuh wāqaī andhā thā
aur phir bahāl ho gayā hai. Is lie
unhoṅ ne us ke wālidain ko bulāyā.
19 Unhoṅ ne un se pūchhā, “Kyā yih
tumhārā beṭā hai, wuhī jis ke bāre
meṅ tum kahte ho ki wuh andhā
paidā huā thā? Ab yih kis tarah
dekh saktā hai?”
20 Us ke wālidain ne jawāb diyā,
“Ham jānte haiṅ ki yih hamārā
beṭā hai aur ki yih paidā hote waqt
andhā thā. 21 Lekin hameṅ mālūm
nahīṅ ki ab yih kis tarah dekh saktā
hai yā ki kis ne is kī āṅkhoṅ ko
bahāl kiyā hai. Is se ḳhud patā
kareṅ, yih bāliġh hai. Yih ḳhud
apne bāre meṅ batā saktā hai.” 22 Us
ke wālidain ne yih is lie kahā ki wuh
Yahūdiyoṅ se ḍarte the. Kyoṅki
wuh faislā kar chuke the ki jo bhī
Īsā ko Masīh qarār de use Yahūdī
jamāt se nikāl diyā jāe. 23 Yihī wajah
thī ki us ke wālidain ne kahā thā,
“Yih bāliġh hai, is se ḳhud pūchh
leṅ.”
24 Ek bār phir unhoṅ ne shafāyāb
andhe ko bulāyā, “Allāh ko jalāl
de, ham to jānte haiṅ ki yih ādmī
gunāhgār hai.”
25 Ādmī ne jawāb diyā, “Mujhe
kyā patā hai ki wuh gunāhgār hai yā
nahīṅ, lekin ek bāt maiṅ jāntā hūṅ,
pahle maiṅ andhā thā, aur ab maiṅ
dekh saktā hūṅ!”
26 Phir unhoṅ ne us se sawāl kiyā,
“Us ne tere sāth kyā kiyā? Us ne
kis tarah terī āṅkhoṅ ko bahāl kar
diyā?”
27 Us ne jawāb diyā, “Maiṅ pahle
bhī āp ko batā chukā hūṅ aur āp
ne sunā nahīṅ. Kyā āp bhī us ke
shāgird bananā chāhte haiṅ?”
28 Is par unhoṅ ne use burā-bhalā
kahā, “Tū hī us kā shāgird hai, ham
to Mūsā ke shāgird haiṅ. 29 Ham to

jānte haiṅ ki Allāh ne Mūsā se bāt
kī hai, lekin is ke bāre meṅ ham yih
bhī nahīṅ jānte ki wuh kahāṅ se āyā
hai."
30 Ādmī ne jawāb diyā, "Ajīb bāt
hai, us ne merī āṅkhoṅ ko shafā
dī hai aur phir bhī āp nahīṅ jānte
ki wuh kahāṅ se hai. 31 Ham jānte
haiṅ ki Allāh gunāhgāroṅ kī nahīṅ
suntā. Wuh to us kī suntā hai jo us
kā ḳhauf māntā aur us kī marzī ke
mutābiq chaltā hai. 32 Ibtidā hī se
yih bāt sunane meṅ nahīṅ āī ki kisī
ne paidāishī andhe kī āṅkhoṅ ko
bahāl kar diyā ho. 33 Agar yih ādmī
Allāh kī taraf se na hotā to kuchh na
kar saktā."
34 Jawāb meṅ unhoṅ ne use
batāyā, "Tū jo gunāhālūdā hālat
meṅ paidā huā hai kyā tū hamārā
ustād bananā chāhtā hai?" Yih kah
kar unhoṅ ne use jamāt meṅ se
nikāl diyā.

Ruhānī Andhāpan

35 Jab Īsā ko patā chalā ki use nikāl
diyā gayā hai to wuh us ko milā aur
pūchhā, "Kyā tū Ibn-e-Ādam par
īmān rakhtā hai?"
36 Us ne kahā, "Ḳhudāwand, wuh
kaun hai? Mujhe batāeṅ tāki maiṅ
us par īmān lāūṅ."
37 Īsā ne jawāb diyā, "Tū ne use
dekh liyā hai balki wuh tujh se bāt
kar rahā hai."
38 Us ne kahā, "Ḳhudāwand, maiṅ
īmān rakhtā hūṅ" aur use sijdā
kiyā.
39 Īsā ne kahā, "Maiṅ adālat karne
ke lie is duniyā meṅ āyā hūṅ, is lie
ki andhe dekheṅ aur deḳhne wāle
andhe ho jāeṅ."
40 Kuchh Farīsī jo sāth khaṛe the
yih kuchh sun kar pūchhne lage,
"Achchhā, ham bhī andhe haiṅ?"
41 Īsā ne un se kahā, "Agar tum
andhe hote to tum qusūrwār na
ṭhaharte. Lekin ab chūṅki tum
dāwā karte ho ki ham dekh sakte
haiṅ is lie tumhārā gunāh qāym
rahtā hai.

Charwāhe kī Tamsīl

10 Maiṅ tum ko sach batātā
hūṅ ki jo darwāze se
bheṛoṅ ke bāṛe meṅ dāḳhil nahīṅ
hotā balki phalāṅg kar andar ghus
ātā hai wuh chor aur ḍākū hai.
2 Lekin jo darwāze se dāḳhil hotā
hai wuh bheṛoṅ kā charwāhā hai.

[3]Chaukīdār us ke lie darwāzā khol
detā hai aur bheṛeṅ us kī āwāz suntī
haiṅ. Wuh apnī har ek bheṛ kā
nām le kar unheṅ bulātā aur bāhar
le jātā hai. [4]Apne pūre galle ko
bāhar nikālne ke bād wuh un ke āge
āge chalne lagtā hai aur bheṛeṅ us
ke pīchhe pīchhe chal paṛtī haiṅ,
kyoṅki wuh us kī āwāz pahchāntī
haiṅ. [5]Lekin wuh kisī ajnabī ke
pīchhe nahīṅ chaleṅgī balki us se
bhāg jāeṅgī, kyoṅki wuh us kī āwāz
nahīṅ pahchāntīṅ."

[6]Īsā ne unheṅ yih tamsīl pesh kī,
lekin wuh na samjhe ki wuh unheṅ
kyā batānā chāhtā hai.

Achchhā Charwāhā

[7]Is lie Īsā dubārā is par bāt karne
lagā, "Maiṅ tum ko sach batātā
hūṅ ki bheṛoṅ ke lie darwāzā maiṅ
hūṅ. [8]Jitne bhī mujh se pahle āe
wuh chor aur ḍākū haiṅ. Lekin
bheṛoṅ ne un kī na sunī. [9]Maiṅ hī
darwāzā hūṅ. Jo bhī mere zariye
andar āe use najāt milegī. Wuh
ātā jātā aur harī charāgāheṅ pātā
rahegā. [10]Chor to sirf chorī karne,
zabah karne aur tabāh karne ātā
hai. Lekin maiṅ is lie āyā hūṅ ki
wuh zindagī pāeṅ, balki kasrat kī
zindagī pāeṅ.

[11]Achchhā charwāhā maiṅ hūṅ.
Achchhā charwāhā apnī bheṛoṅ ke
lie apnī jān detā hai. [12]Mazdūr
charwāhe kā kirdār adā nahīṅ
kartā, kyoṅki bheṛeṅ us kī apnī
nahīṅ hotīṅ. Is lie jyoṅ hī koī
bheṛiyā ātā hai to mazdūr use
deḳhte hī bheṛoṅ ko chhoṛ kar bhāg
jātā hai. Natīje meṅ bheṛiyā kuchh
bheṛeṅ pakaṛ letā aur bāqiyoṅ ko
muntashir kar detā hai. [13]Wajah
yih hai ki wuh mazdūr hī hai
aur bheṛoṅ kī fikr nahīṅ kartā.
[14]Achchhā charwāhā maiṅ hūṅ.
Maiṅ apnī bheṛoṅ ko jāntā hūṅ aur
wuh mujhe jāntī haiṅ, [15]bilkul usī
tarah jis tarah Bāp mujhe jāntā hai
aur maiṅ Bāp ko jāntā hūṅ. Aur
maiṅ bheṛoṅ ke lie apnī jān detā
hūṅ. [16]Merī aur bhī bheṛeṅ haiṅ jo
is bāṛe meṅ nahīṅ haiṅ. Lāzim hai
ki unheṅ bhī le āūṅ. Wuh bhī merī
āwāz suneṅgī. Phir ek hī gallā aur
ek hī gallābān hogā.

[17]Merā Bāp mujhe is lie pyār
kartā hai ki maiṅ apnī jān detā hūṅ
tāki use phir le lūṅ. [18]Koī merī
jān mujh se chhīn nahīṅ saktā balki
maiṅ use apnī marzī se de detā hūṅ.
Mujhe use dene kā iḳhtiyār hai aur

use wāpas lene kā bhī. Yih hukm mujhe apne Bāp kī taraf se milā hai.”

19 In bātoṅ par Yahūdiyoṅ meṅ dubārā phūṭ paṛ gaī. 20 Bahutoṅ ne kahā, “Yih badrūh kī girift meṅ hai, yih dīwānā hai. Is kī kyoṅ suneṅ!”

21 Lekin auroṅ ne kahā, “Yih aisī bāteṅ nahīṅ haiṅ jo badrūh-giriftā shaḳhs kar sake. Kyā badrūheṅ andhoṅ kī āṅkheṅ bahāl kar saktī haiṅ?”

Īsā ko Radd Kiyā Jātā Hai

22 Sardiyoṅ kā mausam thā aur Īsā Baitul-muqaddas kī Maḳhsūsiyat kī Īd banām Hanūkā ke daurān Yarūshalam meṅ thā. 23 Wuh Baitul-muqaddas ke us barāmde meṅ phir rahā thā jis kā nām Sulemān kā barāmdā thā. 24 Yahūdī use gher kar kahne lage, “Āp hameṅ kab tak uljhan meṅ rakheṅge? Agar āp Masīh haiṅ to hameṅ sāf sāf batā deṅ.”

25 Īsā ne jawāb diyā, “Maiṅ tum ko batā chukā hūṅ, lekin tum ko yaqīn nahīṅ āyā. Jo kām maiṅ apne Bāp ke nām se kartā hūṅ wuh mere gawāh haiṅ. 26 Lekin tum īmān nahīṅ rakhte kyoṅki tum merī bheṛeṅ nahīṅ ho. 27 Merī bheṛeṅ merī āwāz suntī haiṅ. Maiṅ unheṅ jāntā hūṅ aur wuh mere pīchhe chaltī haiṅ. 28 Maiṅ unheṅ abadī zindagī detā hūṅ, is lie wuh kabhī halāk nahīṅ hoṅgī. Koī unheṅ mere hāth se chhīn na legā, 29 kyoṅki mere Bāp ne unheṅ mere sapurd kiyā hai aur wuhī sab se baṛā hai. Koī unheṅ Bāp ke hāth se chhīn nahīṅ saktā. 30 Maiṅ aur Bāp ek haiṅ.”

31 Yih sun kar Yahūdī dubārā patthar uṭhāne lage tāki Īsā ko sangsār kareṅ. 32 Us ne un se kahā, “Maiṅ ne tumheṅ Bāp kī taraf se kaī ilāhī nishān dikhāe haiṅ. Tum mujhe in meṅ se kis nishān kī wajah se sangsār kar rahe ho?”

33 Yahūdiyoṅ ne jawāb diyā, “Ham tum ko kisī achchhe kām kī wajah se sangsār nahīṅ kar rahe balki kufr bakne kī wajah se. Tum jo sirf insān ho Allāh hone kā dāwā karte ho.”

34 Īsā ne kahā, “Kyā yih tumhārī sharīat meṅ nahīṅ likhā hai ki Allāh ne farmāyā, ‘Tum Ḳhudā ho’? 35 Unheṅ ‘Ḳhudā’ kahā gayā jin tak Allāh kā yih paiġhām pahuṅchāyā gayā. Aur ham jānte haiṅ ki kalām-e-muqaddas ko mansūḳh nahīṅ

kiyā jā saktā. [36]To phir tum kufr
bakne kī bāt kyoṅ karte ho jab
maiṅ kahtā hūṅ ki maiṅ Allāh kā
Farzand hūṅ? Āḳhir Bāp ne ḳhud
mujhe maḳhsūs karke duniyā meṅ
bhejā hai. [37]Agar maiṅ apne Bāp ke
kām na karūṅ to merī bāt na māno.
[38]Lekin agar us ke kām karūṅ to
beshak merī bāt na māno, lekin
kam az kam un kāmoṅ kī gawāhī
to māno. Phir tum jān loge aur
samajh jāoge ki Bāp mujh meṅ hai
aur maiṅ Bāp meṅ hūṅ."

[39]Ek bār phir unhoṅ ne use
giriftār karne kī koshish kī, lekin
wuh un ke hāth se nikal gayā.

[40]Phir Īsā dubārā Dariyā-e-
Yardan ke pār us jagah chalā gayā
jahāṅ Yahyā shurū meṅ baptismā
diyā kartā thā. Wahāṅ wuh kuchh
der ṭhahrā. [41]Bahut-se log us ke
pās āte rahe. Unhoṅ ne kahā,
"Yahyā ne kabhī koī ilāhī nishān
na dikhāyā, lekin jo kuchh us ne is
ke bāre meṅ bayān kiyā, wuh bilkul
sahīh niklā." [42]Aur wahāṅ bahut-se
log Īsā par īmān lāe.

Lāzar kī Maut

11 Un dinoṅ meṅ ek ādmī
bīmār paṛ gayā jis kā nām
Lāzar thā. Wuh apnī bahnoṅ
Mariyam aur Marthā ke sāth
Bait-aniyāh meṅ rahtā thā. [2]Yih
wuhī Mariyam thī jis ne bād meṅ
Ḳhudāwand par ḳhushbū unḍel kar
us ke pāṅw apne bāloṅ se ḳhushk
kie the. Usī kā bhāī Lāzar bīmār
thā. [3]Chunāṅche bahnoṅ ne Īsā ko
ittalā dī, "Ḳhudāwand, jise āp pyār
karte haiṅ wuh bīmār hai."

[4]Jab Īsā ko yih ḳhabar milī to us
ne kahā, "Is bīmārī kā anjām maut
nahīṅ hai, balki yih Allāh ke jalāl
ke wāste huā hai, tāki is se Allāh ke
Farzand ko jalāl mile."

[5]Īsā Marthā, Mariyam aur Lāzar
se muhabbat rakhtā thā. [6]To bhī
wuh Lāzar ke bāre meṅ ittalā milne
ke bād do din aur wahīṅ ṭhahrā.
[7]Phir us ne apne shāgirdoṅ se bāt
kī, "Āo, ham dubārā Yahūdiyā chale
jāeṅ."

[8]Shāgirdoṅ ne etarāz kiyā,
"Ustād, abhī abhī wahāṅ ke Yahūdī
āp ko sangsār karne kī koshish kar
rahe the, phir bhī āp wāpas jānā
chāhte haiṅ?"

[9]Īsā ne jawāb diyā, "Kyā din
meṅ raushnī ke bārah ghanṭe nahīṅ
hote? Jo shaḳhs din ke waqt
chaltā phirtā hai wuh kisī bhī chīz
se nahīṅ ṭakrāegā, kyoṅki wuh is

duniyā kī raushnī ke zariye dekh
saktā hai. [10]Lekin jo rāt ke waqt
chaltā hai wuh chīzoṅ se ṭakrā jātā
hai, kyoṅki us ke pās raushnī nahīṅ
hai." [11]Phir us ne kahā, "Hamārā
dost Lāzar so gayā hai. Lekin maiṅ
jā kar use jagā dūṅgā."

[12]Shāgirdoṅ ne kahā, "Ḳhudāwand,
agar wuh so rahā hai to wuh bach
jāegā."

[13]Un kā ḳhayāl thā ki Īsā Lāzar
kī fitrī nīnd kā zikr kar rahā hai
jabki haqīqat meṅ wuh us kī maut
kī taraf ishārā kar rahā thā. [14]Is lie
us ne unheṅ sāf batā diyā, "Lāzar
wafāt pā gayā hai. [15]Aur tumhārī
ḳhātir maiṅ ḳhush hūṅ ki maiṅ us
ke marte waqt wahāṅ nahīṅ thā,
kyoṅki ab tum īmān lāoge. Āo, ham
us ke pās jāeṅ."

[16]Tomā ne jis kā laqab Juṛwāṅ
thā apne sāthī shāgirdoṅ se kahā,
"Chalo, ham bhī wahāṅ jā kar us ke
sāth mar jāeṅ."

Īsā Qiyāmat aur Zindagī Hai

[17]Wahāṅ pahuṅch kar Īsā ko
mālūm huā ki Lāzar ko qabr meṅ
rakhe chār din ho gae haiṅ. [18]Bait-
aniyāh kā Yarūshalam se fāsilā tīn
kilomīṭar se kam thā, [19]aur bahut-
se Yahūdī Marthā aur Mariyam ko
un ke bhāī ke bāre meṅ tasallī dene
ke lie āe hue the.

[20]Yih sun kar ki Īsā ā rahā hai
Marthā use milne gaī. Lekin
Mariyam ghar meṅ baiṭhī rahī.
[21]Marthā ne kahā, "Ḳhudāwand,
agar āp yahāṅ hote to merā bhāī na
martā. [22]Lekin maiṅ jāntī hūṅ ki
ab bhī Allāh āp ko jo bhī māṅgeṅge
degā."

[23]Īsā ne use batāyā, "Terā bhāī jī
uṭhegā."

[24]Marthā ne jawāb diyā, "Jī,
mujhe mālūm hai ki wuh qiyāmat
ke din jī uṭhegā, jab sab jī uṭheṅge."

[25]Īsā ne use batāyā, "Qiyāmat
aur zindagī to maiṅ hūṅ. Jo
mujh par īmān rakhe wuh zindā
rahegā, chāhe wuh mar bhī jāe.
[26]Aur jo zindā hai aur mujh par
īmān rakhtā hai wuh kabhī nahīṅ
maregā. Marthā, kyā tujhe is bāt kā
yaqīn hai?"

[27]Marthā ne jawāb diyā, "Jī
Ḳhudāwand, maiṅ īmān rakhtī hūṅ
ki āp Ḳhudā ke Farzand Masīh haiṅ,
jise duniyā meṅ ānā thā."

Īsā Rotā Hai

[28]Yih kah kar Marthā wāpas chalī
gaī aur chupke se Mariyam ko
bulāyā, “Ustād ā gae haiṅ, wuh
tujhe bulā rahe haiṅ.” [29]Yih sunte
hī Mariyam uṭh kar Īsā ke pās gaī.
[30]Wuh abhī gāṅw ke bāhar usī jagah
ṭhahrā thā jahāṅ us kī mulāqāt
Marthā se huī thī. [31]Jo Yahūdī ghar
meṅ Mariyam ke sāth baiṭhe use
tasallī de rahe the, jab unhoṅ ne
dekhā ki wuh jaldī se uṭh kar nikal
gaī hai to wuh us ke pīchhe ho lie.
Kyoṅki wuh samajh rahe the ki wuh
mātam karne ke lie apne bhāī kī
qabr par jā rahī hai.

[32]Mariyam Īsā ke pās pahuṅch
gaī. Use deḳhte hī wuh us ke
pāṅwoṅ meṅ gir gaī aur kahne lagī,
“Ḳhudāwand, agar āp yahāṅ hote to
merā bhāī na martā.”

[33]Jab Īsā ne Mariyam aur us ke
sāthiyoṅ ko rote dekhā to use baṛī
ranjish huī. Muztarib hālat meṅ
[34]us ne pūchhā, “Tum ne use kahāṅ
rakhā hai?”

Unhoṅ ne jawāb diyā, “Āeṅ
Ḳhudāwand, aur dekh leṅ.”

[35]Īsā ro paṛā. [36]Yahūdiyoṅ ne
kahā, “Dekho, wuh use kitnā azīz
thā.”

[37]Lekin un meṅ se bāz ne kahā,
“Is ādmī ne andhe ko shafā dī. Kyā
yih Lāzar ko marne se nahīṅ bachā
saktā thā?”

Lāzar ko Zindā Kar Diyā Jātā Hai

[38]Phir Īsā dubārā nihāyat ranjīdā
ho kar qabr par āyā. Qabr ek ġhār
thī jis ke muṅh par patthar rakhā
gayā thā. [39]Īsā ne kahā, “Patthar ko
haṭā do.”

Lekin marhūm kī bahan Marthā
ne etarāz kiyā, “Ḳhudāwand, badbū
āegī, kyoṅki use yahāṅ paṛe chār
din ho gae haiṅ.”

[40]Īsā ne us se kahā, “Kyā maiṅ ne
tujhe nahīṅ batāyā ki agar tū īmān
rakhe to Allāh kā jalāl dekhegī?”
[41]Chunāṅche unhoṅ ne patthar ko
haṭā diyā. Phir Īsā ne apnī nazar
uṭhā kar kahā, “Ai Bāp, maiṅ terā
shukr kartā hūṅ ki tū ne merī sun
lī hai. [42]Maiṅ to jāntā hūṅ ki tū
hameshā merī suntā hai. Lekin
maiṅ ne yih bāt pās khaṛe logoṅ
kī ḳhātir kī, tāki wuh īmān lāeṅ ki
tū ne mujhe bhejā hai.” [43]Phir Īsā
zor se pukār uṭhā, “Lāzar, nikal ā!”
[44]Aur murdā nikal āyā. Abhī tak
us ke hāth aur pāṅw paṭṭiyoṅ se
bandhe hue the jabki us kā chehrā

kapṛe meṅ lipṭā huā thā. Īsā ne un
se kahā, “Is ke kafan ko khol kar ise
jāne do.”

Īsā ke ḳhilāf Mansūbābandī

45 Un Yahūdiyoṅ meṅ se jo Mariyam
ke pās āe the bahut-se Īsā par īmān
lāe jab unhoṅ ne wuh dekhā jo us
ne kiyā. 46 Lekin bāz Farīsiyoṅ ke
pās gae aur unheṅ batāyā ki Īsā
ne kyā kiyā hai. 47 Tab rāhnumā
imāmoṅ aur Farīsiyoṅ ne Yahūdī
adālat-e-āliyā kā ijlās mun’aqid
kiyā. Unhoṅ ne ek dūsre se pūchhā,
“Ham kyā kar rahe haiṅ? Yih ādmī
bahut-se ilāhī nishān dikhā rahā
hai. 48 Agar ham use khulā chhoṛeṅ
to āḳhirkār sab us par īmān le
āeṅge. Phir Romī ā kar hamāre
Baitul-muqaddas aur hamāre mulk
ko tabāh kar deṅge.”

49 Un meṅ se ek Kāyfā thā jo us sāl
imām-e-āzam thā. Us ne kahā, “Āp
kuchh nahīṅ samajhte 50 aur is kā
ḳhayāl bhī nahīṅ karte ki is se pahle
ki pūrī qaum halāk ho jāe behtar
yih hai ki ek ādmī ummat ke lie
mar jāe.” 51 Us ne yih bāt apnī taraf
se nahīṅ kī thī. Us sāl ke imām-
e-āzam kī haisiyat se hī us ne yih
peshgoī kī ki Īsā Yahūdī qaum ke lie
maregā. 52 Aur na sirf is ke lie balki
Allāh ke bikhre hue farzandoṅ ko
jamā karke ek karne ke lie bhī.

53 Us din se unhoṅ ne Īsā ko qatl
karne kā irādā kar liyā. 54 Is lie
us ne ab se alāniyā Yahūdiyoṅ ke
darmiyān waqt na guzārā, balki
us jagah ko chhoṛ kar registān ke
qarīb ek ilāqe meṅ gayā. Wahāṅ
wuh apne shāgirdoṅ samet ek gāṅw
banām Ifrāīm meṅ rahne lagā.

55 Phir Yahūdiyoṅ kī Īd-e-Fasah
qarīb ā gaī. Dehāt se bahut-se log
apne āp ko pāk karwāne ke lie īd se
pahle pahle Yarūshalam pahuṅche.
56 Wahāṅ wuh Īsā kā patā karte aur
Baitul-muqaddas meṅ khaṛe āpas
meṅ bāt karte rahe, “Kyā ḳhayāl
hai? Kyā wuh tahwār par nahīṅ
āegā?” 57 Lekin rāhnumā imāmoṅ
aur Farīsiyoṅ ne hukm diyā thā,
“Agar kisī ko mālūm ho jāe ki Īsā
kahāṅ hai to wuh ittalā de tāki ham
use giriftār kar leṅ.”

Īsā ko Bait-aniyāh meṅ Masah Kiyā Jātā Hai

12 Fasah kī Īd meṅ abhī chhih
din bāqī the ki Īsā Bait-
aniyāh pahuṅchā. Yih wuh jagah
thī jahāṅ us Lāzar kā ghar thā

jise Īsā ne murdoṅ meṅ se zindā
kiyā thā. [2]Wahāṅ us ke lie ek
ḳhās khānā banāyā gayā. Marthā
khāne wāloṅ kī ḳhidmat kar rahī thī
jabki Lāzar Īsā aur bāqī mehmānoṅ
ke sāth khāne meṅ sharīk thā.
[3]Phir Mariyam ne ādhā liṭar ḳhālis
jaṭāmāsī kā nihāyat qīmtī itr le
kar Īsā ke pāṅwoṅ par unḍel diyā
aur unheṅ apne bāloṅ se poṅchh
kar ḳhushk kiyā. Ḳhushbū pūre
ghar meṅ phail gaī. [4]Lekin Īsā
ke shāgird Yahūdāh Iskariyotī ne
etarāz kiyā. (Bād meṅ usī ne Īsā ko
dushman ke hawāle kar diyā.) Us
ne kahā, [5]"Is itr kī qīmat chāṅdī ke
300 sikke thī. Ise kyoṅ nahīṅ bechā
gayā tāki is ke paise ġharīboṅ ko die
jāte?" [6]Us ne yih bāt is lie nahīṅ
kī ki use ġharīboṅ kī fikr thī. Asal
meṅ wuh chor thā. Wuh shāgirdoṅ
kā ḳhazāṅchī thā aur jamāshudā
paisoṅ meṅ se baddiyānatī kartā
rahtā thā.

[7]Lekin Īsā ne kahā, "Use chhoṛ
de! Us ne merī tadfīn kī taiyārī
ke lie yih kiyā hai. [8]Ġharīb to
hameshā tumhāre pās raheṅge,
lekin maiṅ hameshā tumhāre pās
nahīṅ rahūṅgā."

Lāzar ke ḳhilāf Mansūbābandī

[9]Itne meṅ Yahūdiyoṅ kī baṛī tādād
ko mālūm huā ki Īsā wahāṅ hai.
Wuh na sirf Īsā se milne ke lie
āe balki Lāzar se bhī jise us ne
murdoṅ meṅ se zindā kiyā thā. [10]Is
lie rāhnumā imāmoṅ ne Lāzar ko
bhī qatl karne kā mansūbā banāyā.
[11]Kyoṅki us kī wajah se bahut-se
Yahūdī un meṅ se chale gae aur Īsā
par īmān le āe the.

Yarūshalam meṅ Īsā kā Purjosh Istaqbāl

[12]Agle din īd ke lie āe hue logoṅ
ko patā chalā ki Īsā Yarūshalam ā
rahā hai. Ek baṛā hujūm [13]khajūr
kī ḍāliyāṅ pakaṛe shahr se nikal kar
us se milne āyā. Chalte chalte wuh
chillā kar nāre lagā rahe the,

"Hoshānā![a]

Mubārak hai wuh jo Rab ke nām
se ātā hai!

Isrāīl kā Bādshāh mubārak hai!"

[14]Īsā ko kahīṅ se ek jawān gadhā
mil gayā aur wuh us par baiṭh gayā,

[a]Hoshānā (Ibrānī: Mehrbānī karke hameṅ bachā). Yahāṅ is meṅ hamd-o-sanā kā unsur bhī pāyā jātā hai.

jis tarah kalām-e-muqaddas meṅ likhā hai,

[15]"Ai Siyyūn Beṭī, mat ḍar!

Dekh, terā bādshāh gadhe ke bachche par sawār ā rahā hai."

[16]Us waqt us ke shāgirdoṅ ko is bāt kī samajh na āī. Lekin bād meṅ jab Īsā apne jalāl ko pahuṅchā to unheṅ yād āyā ki logoṅ ne us ke sāth yih kuchh kiyā thā aur wuh samajh gae ki kalām-e-muqaddas meṅ is kā zikr bhī hai.

[17]Jo hujūm us waqt Īsā ke sāth thā jab us ne Lāzar ko murdoṅ meṅ se zindā kiyā thā, wuh dūsroṅ ko is ke bāre meṅ batātā rahā thā. [18]Isī wajah se itne log Īsā se milne ke lie āe the, unhoṅ ne us ke is ilāhī nishān ke bāre meṅ sunā thā. [19]Yih dekh kar Farīsī āpas meṅ kahne lage, "Āp dekh rahe haiṅ ki bāt nahīṅ ban rahī. Dekho, tamām duniyā us ke pīchhe ho lī hai."

Kuchh Yūnānī Īsā ko Talāsh Karte Haiṅ

[20]Kuchh Yūnānī bhī un meṅ the jo Fasah kī Īd ke mauqe par parastish karne ke lie āe hue the. [21]Ab wuh Filippus se milne āe jo Galīl ke Bait-saidā se thā. Unhoṅ ne kahā, "Janāb, ham Īsā se milnā chāhte haiṅ."

[22]Filippus ne Andriyās ko yih bāt batāī aur phir wuh mil kar Īsā ke pās gae aur use yih ḳhabar pahuṅchāī. [23]Lekin Īsā ne jawāb diyā, "Ab waqt ā gayā hai ki Ibn-e-Ādam ko jalāl mile. [24]Maiṅ tum ko sach batātā hūṅ ki jab tak gandum kā dānā zamīn meṅ gir kar mar na jāe wuh akelā hī rahtā hai. Lekin jab wuh mar jātā hai to bahut-sā phal lātā hai. [25]Jo apnī jān ko pyār kartā hai wuh use kho degā, aur jo is duniyā meṅ apnī jān se dushmanī rakhtā hai wuh use abad tak mahfūz rakhegā. [26]Agar koī merī ḳhidmat karnā chāhe to wuh mere pīchhe ho le, kyoṅki jahāṅ maiṅ hūṅ wahāṅ merā ḳhādim bhī hogā. Aur jo merī ḳhidmat kare merā Bāp us kī izzat karegā.

Īsā Apnī Maut kā Zikr Kartā Hai

[27]Ab merā dil muztarib hai. Maiṅ kyā kahūṅ? Kyā maiṅ kahūṅ, 'Ai Bāp, mujhe is waqt se bachāe raḳh'? Nahīṅ, maiṅ to isī lie āyā hūṅ. [28]Ai Bāp, apne nām ko jalāl de."

Tab āsmān se ek āwāz sunāī dī,
"Maiṅ use jalāl de chukā hūṅ aur
dubārā bhī jalāl dūṅgā."
[29]Hujūm ke jo log wahāṅ khaṛe
the unhoṅ ne yih sun kar kahā,
"Bādal garaj rahe haiṅ." Auroṅ ne
ḳhayāl pesh kiyā, "Koī farishtā us se
hamkalām huā hai."
[30]Īsā ne unheṅ batāyā, "Yih āwāz
mere wāste nahīṅ balki tumhāre
wāste thī. [31]Ab duniyā kī adālat
karne kā waqt ā gayā hai, ab duniyā
ke hukmrān ko nikāl diyā jāegā.
[32]Aur maiṅ ḳhud zamīn se ūṅche
par chaṛhāe jāne ke bād sab ko
apne pās khīṅch lūṅgā." [33]In alfāz
se us ne is taraf ishārā kiyā ki wuh
kis tarah kī maut maregā.
[34]Hujūm bol uṭhā, "Kalām-e-
muqaddas se ham ne sunā hai ki
Masīh abad tak qāym rahegā. To
phir āp kī yih kaisī bāt hai ki Ibn-e-
Ādam ko ūṅche par chaṛhāyā jānā
hai? Āḳhir Ibn-e-Ādam hai kaun?"
[35]Īsā ne jawāb diyā, "Nūr thoṛī
der aur tumhāre pās rahegā. Jitnī
der wuh maujūd hai is nūr meṅ
chalte raho tāki tārīkī tum par chhā
na jāe. Jo andhere meṅ chaltā hai
use nahīṅ mālūm ki wuh kahāṅ jā
rahā hai. [36]Nūr ke tumhāre pās se
chale jāne se pahle pahle us par
īmān lāo tāki tum nūr ke farzand
ban jāo."

Log Īmān Nahīṅ Rakhte

Yih kahne ke bād Īsā chalā gayā aur
ġhāyb ho gayā. [37]Agarche Īsā ne yih
tamām ilāhī nishān un ke sāmne hī
dikhāe to bhī wuh us par īmān na
lāe. [38]Yoṅ Yasāyāh Nabī kī peshgoī
pūrī huī,

"Ai Rab, kaun hamāre paiġhām
par īmān lāyā?
Aur Rab kī qudrat kis par zāhir
huī?"

[39]Chunāṅche wuh īmān na lā
sake, jis tarah Yasāyāh Nabī ne
kahīṅ aur farmāyā hai,

[40]"Allāh ne un kī āṅkhoṅ ko
andhā
aur un ke dil ko behis kar diyā
hai,
aisā na ho ki wuh apnī āṅkhoṅ se
dekheṅ,
apne dil se samjheṅ,
merī taraf rujū kareṅ
aur maiṅ unheṅ shafā dūṅ."

[41]Yasāyāh ne yih is lie farmāyā
kyoṅki us ne Īsā kā jalāl dekh kar
us ke bāre meṅ bāt kī.
[42]To bhī bahut-se log Īsā par
īmān rakhte the. Un meṅ kuchh

rāhnumā bhī shāmil the. Lekin wuh is kā alāniyā iqrār nahīṅ karte the, kyoṅki wuh ḍarte the ki Farīsī hameṅ Yahūdī jamāt se ḳhārij kar deṅge. 43Asal meṅ wuh Allāh kī izzat kī nisbat insān kī izzat ko zyādā azīz rakhte the.

Īsā kā Kalām Logoṅ kī Adālat Karegā

44Phir Īsā pukār uṭhā, "Jo mujh par īmān rakhtā hai wuh na sirf mujh par balki us par īmān rakhtā hai jis ne mujhe bhejā hai. 45Aur jo mujhe deḳhtā hai wuh use deḳhtā hai jis ne mujhe bhejā hai. 46Maiṅ nūr kī haisiyat se is duniyā meṅ āyā hūṅ tāki jo bhī mujh par īmān lāe wuh tārīkī meṅ na rahe. 47Jo merī bāteṅ sun kar un par amal nahīṅ kartā maiṅ us kī adālat nahīṅ karūṅga, kyoṅki maiṅ duniyā kī adālat karne ke lie nahīṅ āyā balki use najāt dene ke lie. 48To bhī ek hai jo us kī adālat kartā hai. Jo mujhe radd karke merī bāteṅ qabūl nahīṅ kartā merā pesh kiyā gayā kalām hī qiyāmat ke din us kī adālat karegā. 49Kyoṅki jo kuchh maiṅ ne bayān kiyā hai wuh merī taraf se nahīṅ hai. Mere bhejne wāle Bāp hī ne mujhe hukm diyā ki kyā kahnā aur kyā sunānā hai. 50Aur maiṅ jāntā hūṅ ki us kā hukm abadī zindagī tak pahuṅchātā hai. Chunāṅche jo kuchh maiṅ sunātā hūṅ wuhī kuchh hai jo Bāp ne mujhe batāyā hai."

Īsā Apne Shāgirdoṅ ke Pāṅw Dhotā Hai

13 Fasah kī Īd ab shurū hone wālī thī. Īsā jāntā thā ki wuh waqt ā gayā hai ki mujhe is duniyā ko chhoṛ kar Bāp ke pās jānā hai. Go us ne hameshā duniyā meṅ apne logoṅ se muhabbat rakhī thī, lekin ab us ne āḳhirī had tak un par apnī muhabbat kā izhār kiyā.

2Phir shām kā khānā taiyār huā. Us waqt Iblīs Shamāūn Iskariyotī ke beṭe Yahūdāh ke dil meṅ Īsā ko dushman ke hawāle karne kā irādā ḍāl chukā thā. 3Īsā jāntā thā ki Bāp ne sab kuchh mere sapurd kar diyā hai aur ki maiṅ Allāh meṅ se nikal āyā aur ab us ke pās wāpas jā rahā hūṅ. 4Chunāṅche us ne dastarḳhwān se uṭh kar apnā libās utār diyā aur kamr par tauliyā bāndh liyā. 5Phir wuh bāsan meṅ pānī ḍāl kar shāgirdoṅ ke pāṅw

dhone aur bandhe hue tauliyā se
poṅchh kar ḳhushk karne lagā.
6Jab Patras kī bārī āī to us ne kahā,
“Ḳhudāwand, āp mere pāṅw dhonā
chāhte haiṅ?”
7Īsā ne jawāb diyā, “Is waqt tū
nahīṅ samajhtā ki maiṅ kyā kar
rahā hūṅ, lekin bād meṅ yih terī
samajh meṅ ā jāegā.”
8Patras ne etarāz kiyā, “Maiṅ
kabhī bhī āp ko mere pāṅw dhone
nahīṅ dūṅgā!”
Īsā ne jawāb diyā, “Agar maiṅ
tujhe na dho’ūṅ to mere sāth terā
koī hissā nahīṅ hogā.”
9Yih sun kar Patras ne kahā,
“To phir Ḳhudāwand, na sirf mere
pāṅwoṅ balki mere hāthoṅ aur sar
ko bhī dhoeṅ!”
10Īsā ne jawāb diyā, “Jis shaḳhs
ne nahā liyā hai use sirf apne
pāṅwoṅ ko dhone kī zarūrat hotī
hai, kyoṅki wuh pūre taur par pāk-
sāf hai. Tum pāk-sāf ho, lekin sab
ke sab nahīṅ.” 11(Īsā ko mālūm
thā ki kaun use dushman ke hawāle
karegā. Is lie us ne kahā ki sab ke
sab pāk-sāf nahīṅ haiṅ.)
12Un sab ke pāṅw dhone ke bād
Īsā dubārā apnā libās pahan kar
baiṭh gayā. Us ne sawāl kiyā,
“Kyā tum samajhte ho ki maiṅ ne
tumhāre lie kyā kiyā hai? 13Tum
mujhe ‘Ustād’ aur ‘Ḳhudāwand’ kah
kar muḳhātib karte ho aur yih
sahīh hai, kyoṅki maiṅ yihī kuchh
hūṅ. 14Maiṅ, tumhāre Ḳhudāwand
aur ustād ne tumhāre pāṅw dhoe.
Is lie ab tumhārā farz bhī hai ki ek
dūsre ke pāṅw dhoyā karo. 15Maiṅ
ne tum ko ek namūnā diyā hai
tāki tum bhī wuhī karo jo maiṅ
ne tumhāre sāth kiyā hai. 16Maiṅ
tum ko sach batātā hūṅ ki ġhulām
apne mālik se baṛā nahīṅ hotā,
na paiġhambar apne bhejne wāle
se. 17Agar tum yih jānte ho to
is par amal bhī karo, phir hī tum
mubārak hoge.
18Maiṅ tum sab kī bāt nahīṅ kar
rahā. Jinheṅ maiṅ ne chun liyā
hai unheṅ maiṅ jāntā hūṅ. Lekin
kalām-e-muqaddas kī us bāt kā
pūrā honā zarūr hai, ‘Jo merī roṭī
khātā hai us ne mujh par lāt uṭhāī
hai.’ 19Maiṅ tum ko is se pahle
ki wuh pesh āe yih abhī batā rahā
hūṅ, tāki jab wuh pesh āe to tum
īmān lāo ki maiṅ wuhī hūṅ. 20Maiṅ
tum ko sach batātā hūṅ ki jo shaḳhs
use qabūl kartā hai jise maiṅ ne
bhejā hai wuh mujhe qabūl kartā
hai. Aur jo mujhe qabūl kartā

hai wuh use qabūl kartā hai jis ne
mujhe bhejā hai."

Īsā ko Dushman ke Hawāle Kiyā Jātā Hai

21 In alfāz ke bād Īsā nihāyat
muztarib huā aur kahā, "Maiṅ tum
ko sach batātā hūṅ ki tum meṅ se
ek mujhe dushman ke hawāle kar
degā."
22 Shāgird uljhan meṅ ek dūsre ko
dekh kar sochne lage ki Īsā kis kī
bāt kar rahā hai. 23 Ek shāgird jise
Īsā pyār kartā thā us ke qarībtarīn
baiṭhā thā. 24 Patras ne use ishārā
kiyā ki wuh us se dariyāft kare ki
wuh kis kī bāt kar rahā hai.
25 Us shāgird ne Īsā kī taraf sar
jhukā kar pūchhā, "Ḳhudāwand,
yih kaun hai?"
26 Īsā ne jawāb diyā, "Jise maiṅ
roṭī kā luqmā shorb meṅ ḍubo kar
dūṅ, wuhī hai." Phir luqme ko ḍubo
kar us ne Shamāūn Iskariyotī ke
beṭe Yahūdāh ko de diyā. 27 Jyoṅ
hī Yahūdāh ne yih luqmā le liyā
Iblīs us meṅ samā gayā. Īsā ne
use batāyā, "Jo kuchh karnā hai
wuh jaldī se kar le." 28 Lekin mez
par baiṭhe logoṅ meṅ se kisī ko
mālūm na huā ki Īsā ne yih kyoṅ
kahā. 29 Bāz kā ḳhayāl thā ki chūṅki
Yahūdāh ḳhazāṅchī thā is lie wuh
use batā rahā hai ki īd ke lie darkār
chīzeṅ ḳharīd le yā ġharīboṅ meṅ
kuchh taqsīm kar de.
30 Chunāṅche Īsā se yih luqmā
lete hī Yahūdāh bāhar nikal gayā.
Rāt kā waqt thā.

Īsā kā Nayā Hukm

31 Yahūdāh ke chale jāne ke bād Īsā
ne kahā, "Ab Ibn-e-Ādam ne jalāl
pāyā aur Allāh ne us meṅ jalāl pāyā
hai. 32 Hāṅ, chūṅki Allāh ko us
meṅ jalāl mil gayā hai is lie Allāh
apne meṅ Farzand ko jalāl degā.
Aur wuh yih jalāl fauran degā.
33 Mere bachcho, maiṅ thoṛī der
aur tumhāre pās ṭhahrūṅga. Tum
mujhe talāsh karoge, aur jo kuchh
maiṅ Yahūdiyoṅ ko batā chukā hūṅ
wuh ab tum ko bhī batātā hūṅ,
jahāṅ maiṅ jā rahā hūṅ wahāṅ tum
nahīṅ ā sakte. 34 Maiṅ tum ko
ek nayā hukm detā hūṅ, yih ki
ek dūsre se muhabbat rakho. Jis
tarah maiṅ ne tum se muhabbat
rakhī usī tarah tum bhī ek dūsre
se muhabbat karo. 35 Agar tum ek
dūsre se muhabbat rakhoge to sab
jān leṅge ki tum mere shāgird ho."

Patras ke Inkār kī Peshgoī

36 Patras ne pūchhā, "Ḳhudāwand,
āp kahāṅ jā rahe haiṅ?"
Īsā ne jawāb diyā, "Jahāṅ maiṅ
jā rahā hūṅ wahāṅ tū mere pīchhe
nahīṅ ā saktā. Lekin bād meṅ tū
mere pīchhe ā jāegā."
37 Patras ne sawāl kiyā, "Ḳhudā-
wand, maiṅ āp ke pīchhe abhī kyoṅ
nahīṅ jā saktā? Maiṅ āp ke lie apnī
jān tak dene ko taiyār hūṅ."
38 Lekin Īsā ne jawāb diyā, "Tū
mere lie apnī jān denā chāhtā
hai? Maiṅ tujhe sach batātā hūṅ
ki murġh ke bāṅg dene se pahle
pahle tū tīn martabā mujhe jānane
se inkār kar chukā hogā.

Īsā Bāp ke pās Jāne kī Rāh Hai

14 Tumhārā dil na ghabrāe.
Tum Allāh par īmān
rakhte ho, mujh par bhī īmān
rakho. 2 Mere Bāp ke ghar meṅ
beshumār makān haiṅ. Agar aisā
na hotā to kyā maiṅ tum ko batātā
ki maiṅ tumhāre lie jagah taiyār
karne ke lie wahāṅ jā rahā hūṅ?
3 Aur agar maiṅ jā kar tumhāre lie
jagah taiyār karūṅ to wāpas ā kar
tum ko apne sāth le jāūṅgā tāki
jahāṅ maiṅ hūṅ wahāṅ tum bhī ho.
4 Aur jahāṅ maiṅ jā rahā hūṅ us kī
rāh tum jānte ho."
5 Tomā bol uṭhā, "Ḳhudāwand,
hameṅ mālūm nahīṅ ki āp kahāṅ jā
rahe haiṅ. To phir ham us kī rāh kis
tarah jāneṅ?"
6 Īsā ne jawāb diyā, "Rāh aur haq
aur zindagī maiṅ hūṅ. Koī mere
wasīle ke baġhair Bāp ke pās nahīṅ
ā saktā. 7 Agar tum ne mujhe jān
liyā hai to is kā matlab hai ki tum
mere Bāp ko bhī jān loge. Aur ab se
aisā hai bhī. Tum use jānte ho aur
tum ne us ko dekh liyā hai."
8 Filippus ne kahā, "Ai Ḳhudā-
wand, Bāp ko hameṅ dikhāeṅ. Bas
yihī hamāre lie kāfī hai."
9 Īsā ne jawāb diyā, "Filippus,
maiṅ itnī der se tumhāre sāth hūṅ,
kyā is ke bāwujūd tū mujhe nahīṅ
jāntā? Jis ne mujhe dekhā us ne Bāp
ko dekhā hai. To phir tū kyoṅkar
kahtā hai, 'Bāp ko hameṅ dikhāeṅ'?
10 Kyā tū īmān nahīṅ rakhtā ki maiṅ
Bāp meṅ hūṅ aur Bāp mujh meṅ
hai? Jo bāteṅ meṅ tum ko batātā
hūṅ wuh merī nahīṅ balki mujh
meṅ rahne wāle Bāp kī taraf se
haiṅ. Wuhī apnā kām kar rahā hai.
11 Merī bāt kā yaqīn karo ki maiṅ
Bāp meṅ hūṅ aur Bāp mujh meṅ
hai. Yā kam az kam un kāmoṅ kī

binā par yaqīn karo jo maiṅ ne kie haiṅ. [12]Maiṅ tum ko sach batātā
hūṅ ki jo mujh par īmān rakhe wuh
wuhī kuchh karegā jo maiṅ kartā
hūṅ. Na sirf yih balki wuh in se
bhī baṛe kām karegā, kyoṅki maiṅ
Bāp ke pās jā rahā hūṅ. [13]Aur jo
kuchh tum mere nām meṅ māṅgo
maiṅ dūṅgā tāki Bāp ko Farzand
meṅ jalāl mil jāe. [14]Jo kuchh tum
mere nām meṅ mujh se chāho wuh
maiṅ karūṅga.

Rūhul-quds Dene kā Wādā

[15]Agar tum mujhe pyār karte ho
to mere ahkām ke mutābiq zindagī
guzāroge. [16]Aur maiṅ Bāp se
guzārish karūṅga to wuh tum ko
ek aur madadgār degā jo abad
tak tumhāre sāth rahegā [17]yānī
sachchāī kā Rūh, jise duniyā pā
nahīṅ saktī, kyoṅki wuh na to use
deḳhtī na jāntī hai. Lekin tum use
jānte ho, kyoṅki wuh tumhāre sāth
rahtā hai aur āindā tumhāre andar
rahegā.

[18]Maiṅ tum ko yatīm chhoṛ kar
nahīṅ jāūṅgā balki tumhāre pās
wāpas āūṅgā. [19]Thoṛī der ke bād
duniyā mujhe nahīṅ dekhegī, lekin
tum mujhe deḳhte rahoge. Chūṅki
maiṅ zindā hūṅ is lie tum bhī zindā
rahoge. [20]Jab wuh din āegā to tum
jān loge ki maiṅ apne Bāp meṅ hūṅ,
tum mujh meṅ ho aur maiṅ tum
meṅ.

[21]Jis ke pās mere ahkām haiṅ aur
jo un ke mutābiq zindagī guzārtā
hai, wuhī mujhe pyār kartā hai.
Aur jo mujhe pyār kartā hai use
merā Bāp pyār karegā. Maiṅ bhī
use pyār karūṅga aur apne āp ko us
par zāhir karūṅga."

[22]Yahūdāh (Yahūdāh Iskariyotī
nahīṅ) ne pūchhā, "Ḳhudāwand,
kyā wajah hai ki āp apne āp ko sirf
ham par zāhir kareṅge aur duniyā
par nahīṅ?"

[23]Īsā ne jawāb diyā, "Agar
koī mujhe pyār kare to wuh
mere kalām ke mutābiq zindagī
guzāregā. Merā Bāp aise shaḳhs
ko pyār karegā aur ham us ke pās
ā kar us ke sāth sukūnat kareṅge.
[24]Jo mujh se muhabbat nahīṅ kartā
wuh merī bātoṅ ke mutābiq zindagī
nahīṅ guzārtā. Aur jo kalām tum
mujh se sunte ho wuh merā apnā
kalām nahīṅ hai balki Bāp kā hai jis
ne mujhe bhejā hai.

[25]Yih sab kuchh maiṅ ne
tumhāre sāth rahte hue tum ko
batāyā hai. [26]Lekin bād meṅ

Rūhul-quds, jise Bāp mere nām
se bhejegā tum ko sab kuchh
sikhāegā. Yih madadgār tum ko
har bāt kī yād dilāegā jo maiṅ ne
tum ko batāī hai.
27Maiṅ tumhāre pās salāmatī
chhoṛe jātā hūṅ, apnī hī salāmatī
tum ko de detā hūṅ. Aur maiṅ ise
yoṅ nahīṅ detā jis tarah duniyā detī
hai. Tumhārā dil na ghabrāe aur na
ḍare. 28Tum ne mujh se sun liyā hai
ki 'Maiṅ jā rahā hūṅ aur tumhāre
pās wāpas āūṅgā.' Agar tum mujh
se muhabbat rakhte to tum is bāt
par ḳhush hote ki maiṅ Bāp ke pās
jā rahā hūṅ, kyoṅki Bāp mujh se
baṛā hai. 29Maiṅ ne tum ko pahle
se batā diyā hai, is se peshtar ki yih
ho, tāki jab pesh āe to tum īmān lāo.
30Ab se maiṅ tum se zyādā bāteṅ
nahīṅ karūṅga, kyoṅki is duniyā kā
hukmrān ā rahā hai. Use mujh par
koī qābū nahīṅ hai, 31lekin duniyā
yih jān le ki maiṅ Bāp ko pyār kartā
hūṅ aur wuhī kuchh kartā hūṅ jis
kā hukm wuh mujhe detā hai.
Ab uṭho, ham yahāṅ se chaleṅ.

Īsā Angūr kī Haqīqī Bel Hai

15 Maiṅ angūr kī haqīqī bel
hūṅ aur merā Bāp mālī
hai. 2Wuh merī har shāḳh ko jo
phal nahīṅ lātī kāṭ kar phaiṅk detā
hai. Lekin jo shāḳh phal lātī hai us
kī wuh kāṅṭ-chhāṅṭ kartā hai tāki
zyādā phal lāe. 3Us kalām ke zariye
jo maiṅ ne tum ko sunāyā hai tum
to pāk-sāf ho chuke ho. 4Mujh meṅ
qāym raho to maiṅ bhī tum meṅ
qāym rahūṅgā. Jo shāḳh bel se
kaṭ gaī hai wuh phal nahīṅ lā saktī.
Bilkul isī tarah tum bhī agar tum
mujh meṅ qāym nahīṅ rahte phal
nahīṅ lā sakte.
5Maiṅ hī angūr kī bel hūṅ, aur
tum us kī shāḳheṅ ho. Jo mujh
meṅ qāym rahtā hai aur maiṅ us
meṅ wuh bahut-sā phal lātā hai,
kyoṅki mujh se alag ho kar tum
kuchh nahīṅ kar sakte. 6Jo mujh
meṅ qāym nahīṅ rahtā aur na maiṅ
us meṅ use befāydā shāḳh kī tarah
bāhar phaiṅk diyā jātā hai. Aisī
shāḳheṅ sūkh jātī haiṅ aur log un
kā ḍher lagā kar unheṅ āg meṅ
jhoṅk dete haiṅ jahāṅ wuh jal jātī
haiṅ. 7Agar tum mujh meṅ qāym
raho aur maiṅ tum meṅ to jo jī
chāhe māṅgo, wuh tum ko diyā
jāegā. 8Jab tum bahut-sā phal lāte
aur yoṅ mere shāgird sābit hote
ho to is se mere Bāp ko jalāl miltā
hai. 9Jis tarah Bāp ne mujh se

muhabbat rakhī hai usī tarah maiṅ
ne tum se bhī muhabbat rakhī
hai. Ab merī muhabbat meṅ qāym
raho. [10]Jab tum mere ahkām ke
mutābiq zindagī guzārte ho to tum
merī muhabbat meṅ qāym rahte
ho. Maiṅ bhī isī tarah apne Bāp
ke ahkām ke mutābiq chaltā hūṅ
aur yoṅ us kī muhabbat meṅ qāym
rahtā hūṅ.

[11]Maiṅ ne tum ko yih is lie batāyā
hai tāki merī ḳhushī tum meṅ ho
balki tumhārā dil ḳhushī se bhar
kar chhalak uṭhe. [12]Merā hukm
yih hai ki ek dūsre ko waise pyār
karo jaise maiṅ ne tum ko pyār
kiyā hai. [13]Is se baṛī muhabbat
hai nahīṅ ki koī apne dostoṅ ke lie
apnī jān de de. [14]Tum mere dost
ho agar tum wuh kuchh karo jo
maiṅ tum ko batātā hūṅ. [15]Ab se
maiṅ nahīṅ kahtā ki tum ġhulām
ho, kyoṅki ġhulām nahīṅ jāntā ki us
kā mālik kyā kartā hai. Is ke bajāe
maiṅ ne kahā hai ki tum dost ho,
kyoṅki maiṅ ne tum ko sab kuchh
batāyā hai jo maiṅ ne apne Bāp se
sunā hai. [16]Tum ne mujhe nahīṅ
chunā balki maiṅ ne tum ko chun
liyā hai. Maiṅ ne tum ko muqarrar
kiyā ki jā kar phal lāo, aisā phal jo
qāym rahe. Phir Bāp tum ko wuh
kuchh degā jo tum mere nām meṅ
māṅgoge. [17]Merā hukm yihī hai ki
ek dūsre se muhabbat rakho.

Duniyā kī Dushmanī

[18]Agar duniyā tum se dushmanī
rakhe to yih bāt zahan meṅ rakho
ki us ne tum se pahle mujh se
dushmanī rakhī hai. [19]Agar tum
duniyā ke hote to duniyā tum ko
apnā samajh kar pyār kartī. Lekin
tum duniyā ke nahīṅ ho. Maiṅ
ne tum ko duniyā se alag karke
chun liyā hai. Is lie duniyā tum
se dushmanī rakhtī hai. [20]Wuh
bāt yād karo jo maiṅ ne tum ko
batāī ki ġhulām apne mālik se
baṛā nahīṅ hotā. Agar unhoṅ ne
mujhe satāyā hai to tumheṅ bhī
satāeṅge. Aur agar unhoṅ ne mere
kalām ke mutābiq zindagī guzārī to
wuh tumhārī bātoṅ par bhī amal
kareṅge. [21]Lekin tumhāre sāth jo
kuchh bhī kareṅge, mere nām kī
wajah se kareṅge, kyoṅki wuh use
nahīṅ jānte jis ne mujhe bhejā hai.
[22]Agar maiṅ āyā na hotā aur un se
bāt na kī hotī to wuh qusūrwār na
ṭhaharte. Lekin ab un ke gunāh
kā koī bhī uzr bāqī nahīṅ rahā.
[23]Jo mujh se dushmanī rakhtā hai

wuh mere Bāp se bhī dushmanī
rakhtā hai. [24]Agar maiṅ ne un ke
darmiyān aisā kām na kiyā hotā
jo kisī aur ne nahīṅ kiyā to wuh
qusūrwār na ṭhaharte. Lekin ab
unhoṅ ne sab kuchh dekhā hai
aur phir bhī mujh se aur mere
Bāp se dushmanī rakhī hai. [25]Aur
aisā honā bhī thā tāki kalām-e-
muqaddas kī yih peshgoī pūrī ho
jāe ki 'Unhoṅ ne bilāwajah mujh se
kīnā rakhā hai.'

[26]Jab wuh madadgār āegā jise
maiṅ Bāp kī taraf se tumhāre pās
bhejūṅgā to wuh mere bāre meṅ
gawāhī degā. Wuh sachchāī kā
Rūh hai jo Bāp meṅ se nikaltā
hai. [27]Tum ko bhī mere bāre meṅ
gawāhī denā hai, kyoṅki tum ibtidā
se mere sāth rahe ho.

16 Maiṅ ne tum ko yih is
lie batāyā hai tāki tum
gumrāh na ho jāo. [2]Wuh tum ko
Yahūdī jamātoṅ se nikāl deṅge,
balki wuh waqt bhī āne wālā
hai ki jo bhī tum ko mār ḍālegā
wuh samjhegā, 'Maiṅ ne Allāh kī
ḳhidmat kī hai.' [3]Wuh is qism kī
harkateṅ is lie kareṅge ki unhoṅ
ne na Bāp ko jānā hai, na mujhe.
[4]Maiṅ ne tum ko yih bāteṅ is lie
batāī haiṅ ki jab un kā waqt ā jāe to
tum ko yād āe ki maiṅ ne tumheṅ
āgāh kar diyā thā.

Rūhul-quds kī Ḳhidmat

Maiṅ ne ab tak tum ko yih nahīṅ
batāyā kyoṅki maiṅ tumhāre sāth
thā. [5]Lekin ab maiṅ us ke pās jā
rahā hūṅ jis ne mujhe bhejā hai.
To bhī tum meṅ se koī mujh se
nahīṅ pūchhtā, 'Āp kahāṅ jā rahe
haiṅ?' [6]Is ke bajāe tumhāre dil
ġhamzadā haiṅ ki maiṅ ne tum
ko aisī bāteṅ batāī haiṅ. [7]Lekin
maiṅ tum ko sach batātā hūṅ ki
tumhāre lie fāydāmand hai ki maiṅ
jā rahā hūṅ. Agar maiṅ na jāūṅ to
madadgār tumhāre pās nahīṅ āegā.
Lekin agar maiṅ jāūṅ to maiṅ use
tumhāre pās bhej dūṅgā. [8]Aur jab
wuh āegā to gunāh, rāstbāzī aur
adālat ke bāre meṅ duniyā kī ġhaltī
ko beniqāb karke yih zāhir karegā:
[9]gunāh ke bāre meṅ yih ki log mujh
par īmān nahīṅ rakhte, [10]rāstbāzī
ke bāre meṅ yih ki maiṅ Bāp ke pās
jā rahā hūṅ aur tum mujhe ab se
nahīṅ dekhoge, [11]aur adālat ke bāre
meṅ yih ki is duniyā ke hukmrān kī
adālat ho chukī hai.

[12]Mujhe tum ko mazīd bahut
kuchh batānā hai, lekin is waqt tum

use bardāsht nahīṅ kar sakte. [13]Jab
sachchāī kā Rūh āegā to wuh pūrī
sachchāī kī taraf tumhārī rāhnumāī
karegā. Wuh apnī marzī se bāt
nahīṅ karegā balki sirf wuhī kuchh
kahegā jo wuh ḳhud sunegā. Wuhī
tum ko mustaqbil ke bāre meṅ bhī
batāegā. [14]Aur wuh is meṅ mujhe
jalāl degā ki wuh tum ko wuhī
kuchh sunāegā jo use mujh se milā
hogā. [15]Jo kuchh bhī Bāp kā hai
wuh merā hai. Is lie maiṅ ne kahā,
'Rūh tum ko wuhī kuchh sunāegā jo
use mujh se milā hogā.'

Ab Dukh Phir Sukh

[16]Thoṛī der ke bād tum mujhe
nahīṅ dekhoge. Phir thoṛī der ke
bād tum mujhe dubārā dekh loge."
[17]Us ke kuchh shāgird āpas meṅ
bāt karne lage, "Īsā ke yih kahne
se kyā murād hai ki 'Thoṛī der
ke bād tum mujhe nahīṅ dekhoge,
phir thoṛī der ke bād mujhe dubārā
dekh loge'? Aur is kā kyā matlab
hai, 'Maiṅ Bāp ke pās jā rahā hūṅ.'"
[18]Aur wuh sochte rahe, "Yih kis
qism kī 'thoṛī der' hai jis kā zikr
wuh kar rahe haiṅ? Ham un kī bāt
nahīṅ samajhte."
[19]Īsā ne jān liyā ki wuh mujh se
is ke bāre meṅ sawāl karnā chāhte
haiṅ. Is lie us ne kahā, "Kyā
tum ek dūsre se pūchh rahe ho ki
merī is bāt kā kyā matlab hai ki
'Thoṛī der ke bād tum mujhe nahīṅ
dekhoge, phir thoṛī der ke bād
mujhe dubārā dekh loge'? [20]Maiṅ
tum ko sach batātā hūṅ ki tum ro
ro kar mātam karoge jabki duniyā
ḳhush hogī. Tum ġham karoge,
lekin tumhārā ġham ḳhushī meṅ
badal jāegā. [21]Jab kisī aurat ke
bachchā paidā hone wālā hotā hai
to use ġham aur taklīf hotī hai
kyoṅki us kā waqt ā gayā hai.
Lekin jyoṅ hī bachchā paidā ho jātā
hai to māṅ ḳhushī ke māre ki ek
insān duniyā meṅ ā gayā hai apnī
tamām musībat bhūl jātī hai. [22]Yihī
tumhārī hālat hai. Kyoṅki ab tum
ġhamzadā ho, lekin maiṅ tum se
dubārā milūṅgā. Us waqt tum ko
ḳhushī hogī, aisī ḳhushī jo tum se
koī chhīn na legā.
[23]Us din tum mujh se kuchh
nahīṅ pūchhoge. Maiṅ tum ko sach
batātā hūṅ ki jo kuchh tum mere
nām meṅ Bāp se māṅgoge wuh tum
ko degā. [24]Ab tak tum ne mere nām
meṅ kuchh nahīṅ māṅgā. Māṅgo

to tum ko milegā. Phir tumhārī
ḳhushī pūrī ho jāegī.

Duniyā par Fatah

[25]Maiṅ ne tum ko yih tamsīloṅ meṅ
batāyā hai. Lekin ek din āegā
jab maiṅ aisā nahīṅ karūṅga. Us
waqt maiṅ tamsīloṅ meṅ bāt nahīṅ
karūṅga balki tum ko Bāp ke bāre
meṅ sāf sāf batā dūṅgā. [26]Us din
tum merā nām le kar māṅgoge.
Mere kahne kā matlab yih nahīṅ
ki maiṅ hī tumhārī ḳhātir Bāp se
darḳhāst karūṅga. [27]Kyoṅki Bāp
ḳhud tum ko pyār kartā hai, is lie
ki tum ne mujhe pyār kiyā hai aur
īmān lāe ho ki maiṅ Allāh meṅ se
nikal āyā hūṅ. [28]Maiṅ Bāp meṅ se
nikal kar duniyā meṅ āyā hūṅ. Aur
ab maiṅ duniyā ko chhoṛ kar Bāp ke
pās wāpas jātā hūṅ."

[29]Is par us ke shāgirdoṅ ne kahā,
"Ab āp tamsīloṅ meṅ nahīṅ balki
sāf sāf bāt kar rahe haiṅ. [30]Ab
hameṅ samajh āī hai ki āp sab
kuchh jānte haiṅ aur ki is kī zarūrat
nahīṅ ki koī āp kī pūchh-gachh
kare. Is lie ham īmān rakhte haiṅ ki
āp Allāh meṅ se nikal kar āe haiṅ."

[31]Īsā ne jawāb diyā, "Ab tum
īmān rakhte ho? [32]Dekho, wuh
waqt ā rahā hai balki ā chukā hai
jab tum titar-bitar ho jāoge. Mujhe
akelā chhoṛ kar har ek apne ghar
chalā jāegā. To bhī maiṅ akelā
nahīṅ hūṅgā kyoṅki Bāp mere sāth
hai. [33]Maiṅ ne tum ko is lie yih bāt
batāī tāki tum mujh meṅ salāmatī
pāo. Duniyā meṅ tum musībat
meṅ phaṅse rahte ho. Lekin hauslā
rakho, maiṅ duniyā par ġhālib āyā
hūṅ."

Īsā Apne Shāgirdoṅ ke lie Duā Kartā Hai

17 Yih kah kar Īsā ne apnī
nazar āsmān kī taraf uṭhāī
aur duā kī, "Ai Bāp, waqt ā gayā
hai. Apne Farzand ko jalāl de tāki
Farzand tujhe jalāl de. [2]Kyoṅki tū
ne use tamām insānoṅ par iḳhtiyār
diyā hai tāki wuh un sab ko abadī
zindagī de jo tū ne use die haiṅ.
[3]Aur abadī zindagī yih hai ki wuh
tujhe jān leṅ jo wāhid aur sachchā
Ḳhudā hai aur Īsā Masīh ko bhī jān
leṅ jise tū ne bhejā hai. [4]Maiṅ ne
tujhe zamīn par jalāl diyā aur us
kām kī takmīl kī jis kī zimmedārī
tū ne mujhe dī thī. [5]Aur ab mujhe
apne huzūr jalāl de, ai Bāp, wuhī

jalāl jo maiṅ duniyā kī taḳhlīq se peshtar tere huzūr rakhtā thā.

[6]Maiṅ ne terā nām un logoṅ par zāhir kiyā jinheṅ tū ne duniyā se alag karke mujhe diyā hai. Wuh tere hī the. Tū ne unheṅ mujhe diyā aur unhoṅ ne tere kalām ke mutābiq zindagī guzārī hai. [7]Ab unhoṅ ne jān liyā hai ki jo kuchh bhī tū ne mujhe diyā hai wuh terī taraf se hai. [8]Kyoṅki jo bāteṅ tū ne mujhe dīṅ maiṅ ne unheṅ dī haiṅ. Natīje meṅ unhoṅ ne yih bāteṅ qabūl karke haqīqī taur par jān liyā ki maiṅ tujh meṅ se nikal kar āyā hūṅ. Sāth sāth wuh īmān bhī lāe ki tū ne mujhe bhejā hai.

[9]Maiṅ un ke lie duā kartā hūṅ, duniyā ke lie nahīṅ balki un ke lie jinheṅ tū ne mujhe diyā hai, kyoṅki wuh tere hī haiṅ. [10]Jo bhī merā hai wuh terā hai aur jo terā hai wuh merā hai. Chunāṅche mujhe un meṅ jalāl milā hai. [11]Ab se maiṅ duniyā meṅ nahīṅ hūṅgā. Lekin yih duniyā meṅ rah gae haiṅ jabki maiṅ tere pās ā rahā hūṅ. Quddūs Bāp, apne nām meṅ unheṅ mahfūz rakh, us nām meṅ jo tū ne mujhe diyā hai, tāki wuh ek hoṅ jaise ham ek haiṅ. [12]Jitnī der maiṅ un ke sāth rahā maiṅ ne unheṅ tere nām meṅ mahfūz rakhā, usī nām meṅ jo tū ne mujhe diyā thā. Maiṅ ne yoṅ un kī nigahbānī kī ki un meṅ se ek bhī halāk nahīṅ huā siwāe halākat ke farzand ke. Yoṅ kalām kī peshgoī pūrī huī. [13]Ab to maiṅ tere pās ā rahā hūṅ. Lekin maiṅ duniyā meṅ hote hue yih bayān kar rahā hūṅ tāki un ke dil merī ḳhushī se bhar kar chhalak uṭheṅ. [14]Maiṅ ne unheṅ terā kalām diyā hai aur duniyā ne un se dushmanī rakhī, kyoṅki yih duniyā ke nahīṅ haiṅ, jis tarah maiṅ bhī duniyā kā nahīṅ hūṅ. [15]Merī duā yih nahīṅ hai ki tū unheṅ duniyā se uṭhā le balki yih ki unheṅ Iblīs se mahfūz rakhe. [16]Wuh duniyā ke nahīṅ haiṅ jis tarah maiṅ bhī duniyā kā nahīṅ hūṅ. [17]Unheṅ sachchāī ke wasīle se maḳhsūs-o-muqaddas kar. Terā kalām hī sachchāī hai. [18]Jis tarah tū ne mujhe duniyā meṅ bhejā hai usī tarah maiṅ ne bhī unheṅ duniyā meṅ bhejā hai. [19]Un kī ḳhātir maiṅ apne āp ko maḳhsūs kartā hūṅ, tāki unheṅ bhī sachchāī ke wasīle se maḳhsūs-o-muqaddas kiyā jāe.

[20]Merī duā na sirf inhīṅ ke lie hai, balki un sab ke lie bhī jo in kā paiġhām sun kar mujh par īmān lāeṅge [21]tāki sab ek hoṅ. Jis tarah

tū ai Bāp, mujh meṅ hai aur maiṅ
tujh meṅ hūṅ usī tarah wuh bhī
ham meṅ hoṅ tāki duniyā yaqīn
kare ki tū ne mujhe bhejā hai.
22 Maiṅ ne unheṅ wuh jalāl diyā hai
jo tū ne mujhe diyā hai tāki wuh ek
hoṅ jis tarah ham ek haiṅ, 23 maiṅ
un meṅ aur tū mujh meṅ. Wuh
kāmil taur par ek hoṅ tāki duniyā
jān le ki tū ne mujhe bhejā aur ki
tū ne un se muhabbat rakhī hai jis
tarah mujh se rakhī hai.

24 Ai Bāp, maiṅ chāhtā hūṅ ki
jo tū ne mujhe die haiṅ wuh bhī
mere sāth hoṅ, wahāṅ jahāṅ maiṅ
hūṅ, ki wuh mere jalāl ko dekheṅ,
wuh jalāl jo tū ne is lie mujhe
diyā hai ki tū ne mujhe duniyā kī
taḳhlīq se peshtar pyār kiyā hai.
25 Ai rāst Bāp, duniyā tujhe nahīṅ
jāntī, lekin maiṅ tujhe jāntā hūṅ.
Aur yih shāgird jānte haiṅ ki tū
ne mujhe bhejā hai. 26 Maiṅ ne
terā nām un par zāhir kiyā aur ise
zāhir kartā rahūṅgā tāki terī mujh
se muhabbat un meṅ ho aur maiṅ
un meṅ hūṅ."

Īsā kī Giriftārī

18 Yih kah kar Īsā apne
shāgirdoṅ ke sāth niklā
aur Wādī-e-Qidron ko pār karke ek
bāġh meṅ dāḳhil huā. 2 Yahūdāh
jo use dushman ke hawāle karne
wālā thā wuh bhī is jagah se
wāqif thā, kyoṅki Īsā wahāṅ apne
shāgirdoṅ ke sāth jāyā kartā thā.
3 Rāhnumā imāmoṅ aur Farīsiyoṅ
ne Yahūdāh ko Romī faujiyoṅ
kā dastā aur Baitul-muqaddas ke
kuchh pahredār die the. Ab yih
mashāleṅ, lālṭain aur hathiyār
lie bāġh meṅ pahuṅche. 4 Īsā ko
mālūm thā ki use kyā pesh āegā.
Chunāṅche us ne nikal kar un se
pūchhā, "Tum kis ko ḍhūnḍ rahe
ho?"

5 Unhoṅ ne jawāb diyā, "Īsā
Nāsarī ko."

Īsā ne unheṅ batāyā, "Maiṅ hī
hūṅ."

Yahūdāh jo use dushman ke
hawāle karnā chāhtā thā, wuh bhī
un ke sāth khaṛā thā. 6 Jab Īsā ne
elān kiyā, "Maiṅ hī hūṅ," to sab
pīchhe haṭ kar zamīn par gir paṛe.
7 Ek aur bār Īsā ne un se sawāl kiyā,
"Tum kis ko ḍhūnḍ rahe ho?"

Unhoṅ ne jawāb diyā, "Īsā Nāsarī
ko."

8 Us ne kahā, "Maiṅ tum ko batā
chukā hūṅ ki maiṅ hī hūṅ. Agar
tum mujhe ḍhūnḍ rahe ho to in ko

jāne do.” [9]Yoṅ us kī yih bāt pūrī huī,
“Maiṅ ne un meṅ se jo tū ne mujhe
die haiṅ ek ko bhī nahīṅ khoyā.”
[10]Shamāūn Patras ke pās talwār
thī. Ab us ne use miyān se nikāl kar
imām-e-āzam ke ġhulām kā dahnā
kān uṛā diyā. (Ġhulām kā nām
malḳhus thā.) [11]Lekin Īsā ne Patras
se kahā, “Talwār ko miyān meṅ
rakh. Kyā maiṅ wuh pyālā na piyūṅ
jo Bāp ne mujhe diyā hai?”

Īsā Hannā ke Sāmne

[12]Phir faujī daste, un ke afsar
aur Baitul-muqaddas ke Yahūdī
pahredāroṅ ne Īsā ko giriftār karke
bāndh liyā. [13]Pahle wuh use Hannā
ke pās le gae. Hannā us sāl ke
imām-e-āzam Kāyfā kā susar thā.
[14]Kāyfā hī ne Yahūdiyoṅ ko yih
mashwarā diyā thā ki behtar yih
hai ki ek hī ādmī ummat ke lie mar
jāe.

Patras Īsā ko Jānane se Inkār Kartā Hai

[15]Shamāūn Patras kisī aur shāgird
ke sāth Īsā ke pīchhe ho liyā thā.
Yih dūsrā shāgird imām-e-āzam kā
jānane wālā thā, is lie wuh Īsā ke
sāth imām-e-āzam ke sahan meṅ
dāḳhil huā. [16]Patras bāhar darwāze
par khaṛā rahā. Phir imām-e-āzam
kā jānane wālā shāgird dubārā
nikal āyā. Us ne geṭ kī nigarānī
karne wālī aurat se bāt kī to use
Patras ko apne sāth andar le jāne
kī ijāzat milī. [17]Us aurat ne Patras
se pūchhā, “Tum bhī is ādmī ke
shāgird ho ki nahīṅ?”
Us ne jawāb diyā, “Nahīṅ, maiṅ
nahīṅ hūṅ.”
[18]Ṭhanḍ thī, is lie ġhulāmoṅ aur
pahredāroṅ ne lakaṛī ke koeloṅ se
āg jalāī. Ab wuh us ke pās khaṛe
tāp rahe the. Patras bhī un ke sāth
khaṛā tāp rahā thā.

Imām-e-Āzam Īsā kī Pūchh-Gachh Kartā Hai

[19]Itne meṅ imām-e-āzam Īsā kī
pūchh-gachh karke us ke shāgirdoṅ
aur tālīm ke bāre meṅ taftīsh
karne lagā. [20]Īsā ne jawāb meṅ
kahā, “Maiṅ ne duniyā meṅ khul
kar bāt kī hai. Maiṅ hameshā
Yahūdī ibādatḳhānoṅ aur Baitul-
muqaddas meṅ tālīm detā rahā,
wahāṅ jahāṅ tamām Yahūdī jamā
huā karte haiṅ. Poshīdagī meṅ to
maiṅ ne kuchh nahīṅ kahā. [21]Āp
mujh se kyoṅ pūchh rahe haiṅ? Un

se dariyāft kareṅ jinhoṅ ne merī
bāteṅ sunī haiṅ. Un ko mālūm hai
ki maiṅ ne kyā kuchh kahā hai."
22 Is par sāth khaṛe Baitul-
muqaddas ke pahredāroṅ meṅ se
ek ne Īsā ke muṅh par thappaṛ mār
kar kahā, "Kyā yih imām-e-āzam se
bāt karne kā tarīqā hai jab wuh tum
se kuchh pūchhe?"
23 Īsā ne jawāb diyā, "Agar maiṅ
ne burī bāt kī hai to sābit kar. Lekin
agar sach kahā, to tū ne mujhe kyoṅ
mārā?"
24 Phir Hannā ne Īsā ko bandhī
huī hālat meṅ imām-e-āzam Kāyfā
ke pās bhej diyā.

Patras Dubārā Īsā ko Jānane se Inkār Kartā Hai

25 Shamāūn Patras ab tak āg ke pās
khaṛā tāp rahā thā. Itne meṅ dūsre
us se pūchhne lage, "Tum bhī us ke
shāgird ho ki nahīṅ?"
Lekin Patras ne inkār kiyā,
"Nahīṅ, maiṅ nahīṅ hūṅ."
26 Phir imām-e-āzam kā ek
ġhulām bol uṭhā jo us ādmī kā
rishtedār thā jis kā kān Patras ne
uṛā diyā thā, "Kyā maiṅ ne tum ko
bāġh meṅ us ke sāth nahīṅ dekhā
thā?"
27 Patras ne ek bār phir inkār kiyā,
aur inkār karte hī murġh kī bāṅg
sunāī dī.

Īsā ko Pīlātus ke sāmne Pesh Kiyā Jātā Hai

28 Phir Yahūdī Īsā ko Kāyfā se le kar
Romī gawarnar ke mahal banām
Praiṭoriyum ke pās pahuṅch gae.
Ab subah ho chukī thī aur chūṅki
Yahūdī Fasah kī Īd ke khāne meṅ
sharīk honā chāhte the, is lie wuh
mahal meṅ dāḳhil na hue, warnā
wuh nāpāk ho jāte. 29 Chunāṅche
Pīlātus nikal kar un ke pās āyā
aur pūchhā, "Tum is ādmī par kyā
ilzām lagā rahe ho?"
30 Unhoṅ ne jawāb diyā, "Agar yih
mujrim na hotā to ham ise āp ke
hawāle na karte."
31 Pīlātus ne kahā, "Phir ise le jāo
aur apnī sharaī adālatoṅ meṅ pesh
karo."
Lekin Yahūdiyoṅ ne etarāz kiyā,
"Hameṅ kisī ko sazā-e-maut dene kī
ijāzat nahīṅ." 32 Īsā ne is taraf ishārā
kiyā thā ki wuh kis tarah maregā
aur ab us kī yih bāt pūrī huī.
33 Tab Pīlātus phir apne mahal
meṅ gayā. Wahāṅ se us ne Īsā ko

bulāyā aur us se pūchhā, “Kyā tum
Yahūdiyoṅ ke Bādshāh ho?”
34 Īsā ne pūchhā, “Kyā āp apnī
taraf se yih sawāl kar rahe haiṅ,
yā auroṅ ne āp ko mere bāre meṅ
batāyā hai?”
35 Pīlātus ne jawāb diyā, “Kyā
maiṅ Yahūdī hūṅ? Tumhārī apnī
qaum aur rāhnumā imāmoṅ hī ne
tumheṅ mere hawāle kiyā hai. Tum
se kyā kuchh sarzad huā hai?”
36 Īsā ne kahā, “Merī bādshāhī is
duniyā kī nahīṅ hai. Agar wuh
is duniyā kī hotī to mere ḳhādim
saḳht jidd-o-jahd karte tāki mujhe
Yahūdiyoṅ ke hawāle na kiyā jātā.
Lekin aisā nahīṅ hai. Ab merī
bādshāhī yahāṅ kī nahīṅ hai.”
37 Pīlātus ne kahā, “To phir tum
wāqaī bādshāh ho?”
Īsā ne jawāb diyā, “Āp sahīh
kahte haiṅ, maiṅ bādshāh hūṅ.
Maiṅ isī maqsad ke lie paidā ho
kar duniyā meṅ āyā ki sachchāī kī
gawāhī dūṅ. Jo bhī sachchāī kī taraf
se hai wuh merī suntā hai.”
38 Pīlātus ne pūchhā, “Sachchāī
kyā hai?”

Īsā ko Sazā-e-Maut Sunāī Jātī Hai

Phir wuh dubārā nikal kar
Yahūdiyoṅ ke pās gayā. Us ne elān
kiyā, “Mujhe use mujrim ṭhahrāne
kī koī wajah nahīṅ milī. 39 Lekin
tumhārī ek rasm hai jis ke mutābiq
mujhe Īd-e-Fasah ke mauqe par
tumhāre lie ek qaidī ko rihā karnā
hai. Kyā tum chāhte ho ki maiṅ
‘Yahūdiyoṅ ke Bādshāh’ ko rihā kar
dūṅ?”
40 Lekin jawāb meṅ log chillāne
lage, “Nahīṅ, is ko nahīṅ balki Bar-
abbā ko.” (Bar-abbā ḍākū thā.)

19 Phir Pīlātus ne Īsā ko
koṛe lagwāe. 2 Faujiyoṅ ne
kāṅṭedār ṭahniyoṅ kā ek tāj banā
kar us ke sar par rakh diyā. Unhoṅ
ne use arġhawānī rang kā libās
bhī pahnāyā. 3 Phir us ke sāmne
ā kar wuh kahte, “Ai Yahūdiyoṅ ke
Bādshāh, ādāb!” Aur use thappaṛ
mārte the.
4 Ek bār phir Pīlātus nikal āyā
aur Yahūdiyoṅ se bāt karne lagā,
“Dekho, maiṅ ise tumhāre pās
bāhar lā rahā hūṅ tāki tum jān lo
ki mujhe ise mujrim ṭhahrāne kī
koī wajah nahīṅ milī.” 5 Phir Īsā
kāṅṭedār tāj aur arġhawānī rang kā

libās pahne bāhar āyā. Pīlātus ne
un se kahā, “Lo yih hai wuh ādmī.”
6Use deḳhte hī rāhnumā imām
aur un ke mulāzim chīḳhne lage,
“Ise maslūb kareṅ, ise maslūb
kareṅ!”
Pīlātus ne un se kahā, “Tum hī
ise le jā kar maslūb karo. Kyoṅki
mujhe ise mujrim ṭhahrāne kī koī
wajah nahīṅ milī.”
7Yahūdiyoṅ ne isrār kiyā,
“Hamāre pās sharīat hai aur is
sharīat ke mutābiq lāzim hai ki wuh
mārā jāe. Kyoṅki is ne apne āp ko
Allāh kā Farzand qarār diyā hai.”
8Yih sun kar Pīlātus mazīd ḍar
gayā. 9Dubārā mahal meṅ jā kar Īsā
se pūchhā, “Tum kahāṅ se āe ho?”
Lekin Īsā ḳhāmosh rahā.
10Pīlātus ne us se kahā, “Achchhā,
tum mere sāth bāt nahīṅ karte? Kyā
tumheṅ mālūm nahīṅ ki mujhe
tumheṅ rihā karne aur maslūb
karne kā iḳhtiyār hai?”
11Īsā ne jawāb diyā, “Āp ko mujh
par iḳhtiyār na hotā agar wuh āp ko
ūpar se na diyā gayā hotā. Is wajah
se us shaḳhs se zyādā sangīn gunāh
huā hai jis ne mujhe dushman ke
hawāle kar diyā hai.”
12Is ke bād Pīlātus ne use āzād
karne kī koshish kī. Lekin Yahūdī
chīḳh chīḳh kar kahne lage, “Agar
āp ise rihā kareṅ to āp Romī
shahanshāh qaisar ke dost sābit
nahīṅ hoṅge. Jo bhī bādshāh hone
kā dāwā kare wuh shahanshāh kī
muḳhālafat kartā hai.”
13Is tarah kī bāteṅ sun kar Pīlātus
Īsā ko bāhar le āyā. Phir wuh jaj
kī kursī par baiṭh gayā. Us jagah
kā nām “Pachchīkārī” thā. (Arāmī
zabān meṅ wuh Gabbatā kahlātī
thī.) 14Ab dopahar ke taqrīban
bārah baj gae the. Us din īd ke lie
taiyāriyāṅ kī jātī thīṅ, kyoṅki agle
din īd kā āġhāz thā. Pīlātus bol
uṭhā, “Lo, tumhārā Bādshāh!”
15Lekin wuh chillāte rahe, “Le
jāeṅ ise, le jāeṅ! Ise maslūb kareṅ!”
Pīlātus ne sawāl kiyā, “Kyā maiṅ
tumhāre Bādshāh ko salīb par
chaṛhāūṅ?”
Rāhnumā imāmoṅ ne jawāb
diyā, “Siwāe shahanshāh ke
hamārā koī bādshāh nahīṅ hai.”
16Phir Pīlātus ne Īsā ko un ke
hawāle kar diyā tāki use maslūb
kiyā jāe.

Īsā ko Maslūb Kiyā Jātā Hai

Chunāṅche wuh Īsā ko le kar chale
gae. 17Wuh apnī salīb uṭhāe shahr

se niklā aur us jagah pahuṅchā jis
kā nām Khopaṛī (Arāmī zabān meṅ
Gulgutā) thā. [18]Wahāṅ unhoṅ ne
use salīb par chaṛhā diyā. Sāth
sāth unhoṅ ne us ke bāeṅ aur dāeṅ
hāth do aur ādmiyoṅ ko maslūb
kiyā. [19]Pīlātus ne ek taḳhtī banwā
kar use Īsā kī salīb par lagwā
diyā. Taḳhtī par likhā thā, 'Īsā
Nāsarī, Yahūdiyoṅ kā Bādshāh.'
[20]Bahut-se Yahūdiyoṅ ne yih paṛh
liyā, kyoṅki maslūbiyat kā maqām
shahr ke qarīb thā aur yih jumlā
Arāmī, Lātīnī aur Yūnānī zabānoṅ
meṅ likhā thā. [21]Yih dekh kar
Yahūdiyoṅ ke rāhnumā imāmoṅ
ne etarāz kiyā, "'Yahūdiyoṅ kā
Bādshāh' na likheṅ balki yih ki
'Is ādmī ne Yahūdiyoṅ kā Bādshāh
hone kā dāwā kiyā.'"

[22]Pīlātus ne jawāb diyā, "Jo
kuchh maiṅ ne likh diyā so likh
diyā."

[23]Īsā ko salīb par chaṛhāne ke
bād faujiyoṅ ne us ke kapṛe le kar
chār hissoṅ meṅ bāṅṭ lie, har faujī
ke lie ek hissā. Lekin choġhā bejoṛ
thā. Wuh ūpar se le kar nīche tak
bunā huā ek hī ṭukṛe kā thā. [24]Is lie
faujiyoṅ ne kahā, "Āo, ise phāṛ kar
taqsīm na kareṅ balki is par qurā
ḍāleṅ." Yoṅ kalām-e-muqaddas kī
yih peshgoī pūrī huī, "Unhoṅ ne
āpas meṅ mere kapṛe bāṅṭ lie aur
mere libās par qurā ḍālā." Faujiyoṅ
ne yihī kuchh kiyā.

[25]Kuchh ḳhawātīn bhī Īsā kī salīb
ke qarīb khaṛī thīṅ: us kī māṅ, us
kī ḳhālā, Klopās kī bīwī Mariyam
aur Mariyam Magdalīnī. [26]Jab Īsā
ne apnī māṅ ko us shāgird ke sāth
khaṛe dekhā jo use pyārā thā to us
ne kahā, "Ai ḳhātūn, dekheṅ āp kā
beṭā yih hai."

[27]Aur us shāgird se us ne kahā,
"Dekh, terī māṅ yih hai." Us waqt
se us shāgird ne Īsā kī māṅ ko apne
ghar rakhā.

Īsā kī Maut

[28]Is ke bād jab Īsā ne jān liyā ki
merā mishan takmīl tak pahuṅch
chukā hai to us ne kahā, "Mujhe
pyās lagī hai." (Is se bhī kalām-e-
muqaddas kī ek peshgoī pūrī huī.)

[29]Qarīb mai ke sirke se bharā
bartan paṛā thā. Unhoṅ ne ek
ispanj sirke meṅ ḍubo kar use zūfe
kī shāḳh par lagā diyā aur uṭhā kar
Īsā ke muṅh tak pahuṅchāyā. [30]Yih
sirkā pīne ke bād Īsā bol uṭhā, "Kām
mukammal ho gayā hai." Aur sar

jhukā kar us ne apnī jān Allāh ke sapurd kar dī.

Īsā kā Pahlū Chhedā Jātā Hai

31 Fasah kī taiyārī kā din thā aur agle din īd kā āġhāz aur ek ḳhās Sabat thā. Is lie Yahūdī nahīṅ chāhte the ki maslūb huī lāsheṅ agle din tak salīboṅ par laṭkī raheṅ. Chunāṅche unhoṅ ne Pīlātus se guzārish kī ki wuh un kī ṭāṅgeṅ tuṛwā kar unheṅ salīboṅ se utārne de. 32 Tab faujiyoṅ ne ā kar Īsā ke sāth maslūb kie jāne wāle ādmiyoṅ kī ṭāṅgeṅ toṛ dīṅ, pahle ek kī phir dūsre kī. 33 Jab wuh Īsā ke pās āe to unhoṅ ne dekhā ki wuh faut ho chukā hai, is lie unhoṅ ne us kī ṭāṅgeṅ na toṛīṅ. 34 Is ke bajāe ek ne neze se Īsā kā pahlū chhed diyā. Zaḳhm se fauran ḳhūn aur pānī bah niklā. 35 (Jis ne yih dekhā hai us ne gawāhī dī hai aur us kī gawāhī sachchī hai. Wuh jāntā hai ki wuh haqīqat bayān kar rahā hai aur us kī gawāhī kā maqsad yih hai ki āp bhī īmān lāeṅ.) 36 Yih yoṅ huā tāki kalām-e-muqaddas kī yih peshgoī pūrī ho jāe, "Us kī ek haḍḍī bhī toṛī nahīṅ jāegī." 37 Kalām-e-muqaddas meṅ yih bhī likhā hai, "Wuh us par nazar ḍāleṅge jise unhoṅ ne chhedā hai."

Īsā ko Dafnāyā Jātā Hai

38 Bād meṅ Arimatiyāh ke rahne wāle Yūsuf ne Pīlātus se Īsā kī lāsh utārne kī ijāzat māṅgī. (Yūsuf Īsā kā ḳhufiyā shāgird thā, kyoṅki wuh Yahūdiyoṅ se ḍartā thā.) Is kī ijāzat milne par wuh āyā aur lāsh ko utār liyā. 39 Nīkudemus bhī sāth thā, wuh ādmī jo guzare dinoṅ meṅ rāt ke waqt Īsā se milne āyā thā. Nīkudemus apne sāth mur aur ūd kī taqrīban 34 kilogrām ḳhushbū le kar āyā thā. 40 Yahūdī janāze kī rusūmāt ke mutābiq unhoṅ ne lāsh par ḳhushbū lagā kar use paṭṭiyoṅ se lapeṭ diyā. 41 Salīboṅ ke qarīb ek bāġh thā aur bāġh meṅ ek naī qabr thī jo ab tak istemāl nahīṅ kī gaī thī. 42 Us ke qarīb hone ke sabab se unhoṅ ne Īsā ko us meṅ rakh diyā, kyoṅki Fasah kī taiyārī kā din thā aur agle din īd kā āġhāz thā.

Ḳhālī Qabr

20 Hafte kā din guzar gayā to Itwār ko Mariyam Magdalīnī subah-sawere qabr ke pās āī. Abhī andherā thā. Wahāṅ

pahuṅch kar us ne dekhā ki qabr
ke muṅh par kā patthar ek taraf
haṭāyā gayā hai. 2Mariyam dauṛ kar
Shamāūn Patras aur Īsā ko pyāre
shāgird ke pās āī. Us ne ittalā dī,
“Wuh Ḳhudāwand ko qabr se le gae
haiṅ, aur hameṅ mālūm nahīṅ ki
unhoṅ ne use kahāṅ rakh diyā hai.”
3Tab Patras dūsre shāgird samet
qabr kī taraf chal paṛā. 4Donoṅ
dauṛ rahe the, lekin dūsrā shāgird
zyādā tezraftār thā. Wuh pahle
qabr par pahuṅch gayā. 5Us ne
jhuk kar andar jhāṅkā to kafan
kī paṭṭiyāṅ wahāṅ paṛī nazar āīṅ.
Lekin wuh andar na gayā. 6Phir
Shamāūn Patras us ke pīchhe
pahuṅch kar qabr meṅ dāḳhil
huā. Us ne bhī dekhā ki kafan kī
paṭṭiyāṅ wahāṅ paṛī haiṅ 7aur sāth
wuh kapṛā bhī jis meṅ Īsā kā sar
lipṭā huā thā. Yih kapṛā tah kiyā
gayā thā aur paṭṭiyoṅ se alag paṛā
thā. 8Phir dūsrā shāgird jo pahle
pahuṅch gayā thā, wuh bhī dāḳhil
huā. Jab us ne yih dekhā to wuh
īmān lāyā. 9(Lekin ab bhī wuh
kalām-e-muqaddas kī yih peshgoī
nahīṅ samajhte the ki use murdoṅ
meṅ se jī uṭhnā hai.) 10Phir donoṅ
shāgird ghar wāpas chale gae.

Īsā Mariyam Magdalīnī par Zāhir Hotā Hai

11Lekin Mariyam ro ro kar qabr ke
sāmne khaṛī rahī. Aur rote hue
us ne jhuk kar qabr meṅ jhāṅkā
12to kyā deḳhtī hai ki do farishte
safed libās pahne hue wahāṅ baiṭhe
haiṅ jahāṅ pahle Īsā kī lāsh paṛī
thī, ek us ke sirhāne aur dūsrā
wahāṅ jahāṅ pahle us ke pāṅw the.
13Unhoṅ ne Mariyam se pūchhā,
“Ai ḳhātūn, tū kyoṅ ro rahī hai?”
Us ne kahā, “Wuh mere
Ḳhudāwand ko le gae haiṅ, aur
mālūm nahīṅ ki unhoṅ ne use
kahāṅ rakh diyā hai.”
14Phir us ne pīchhe muṛ kar Īsā
ko wahāṅ khaṛe dekhā, lekin us ne
use na pahchānā. 15Īsā ne pūchhā,
“Ai ḳhātūn, tū kyoṅ ro rahī hai, kis
ko ḍhūnḍ rahī hai?”
Yih soch kar ki wuh mālī hai
us ne kahā, “Janāb, agar āp use
le gae haiṅ to mujhe batā deṅ ki
use kahāṅ rakh diyā hai tāki use le
jāūṅ.”
16Īsā ne us se kahā, “Mariyam!”
Wuh us kī taraf muṛī aur bol uṭhī,
“Rabbbūnī!” (Is kā matlab Arāmī
zabān meṅ ustād hai.)

17 Īsā ne kahā, “Mere sāth chimṭī
na rah, kyoṅki abhī maiṅ ūpar, Bāp
ke pās nahīṅ gayā. Lekin bhāiyoṅ
ke pās jā aur unheṅ batā, ‘Maiṅ
apne Bāp aur tumhāre Bāp ke pās
wāpas jā rahā hūṅ, apne Ḳhudā aur
tumhāre Ḳhudā ke pās.’”
18 Chunāṅche Mariyam Magdalīnī
shāgirdoṅ ke pās gaī aur unheṅ
ittalā dī, “Maiṅ ne Ḳhudāwand ko
dekhā hai aur us ne mujh se yih
bāteṅ kahīṅ.”

Īsā Apne Shāgirdoṅ par Zāhir Hotā Hai

19 Us Itwār kī shām ko shāgird
jamā the. Unhoṅ ne darwāzoṅ
par tāle lagā die the kyoṅki wuh
Yahūdiyoṅ se ḍarte the. Achānak
Īsā un ke darmiyān ā khaṛā huā
aur kahā, “Tumhārī salāmatī ho,”
20 aur unheṅ apne hāthoṅ aur pahlū
ko dikhāyā. Ḳhudāwand ko dekh
kar wuh nihāyat ḳhush hue. 21 Īsā
ne dubārā kahā, “Tumhārī salāmatī
ho! Jis tarah Bāp ne mujhe bhejā
usī tarah maiṅ tum ko bhej rahā
hūṅ.” 22 Phir un par phūṅk kar
us ne farmāyā, “Rūhul-quds ko pā
lo. 23 Agar tum kisī ke gunāhoṅ ko
muāf karo to wuh muāf kie jāeṅge.
Aur agar tum unheṅ muāf na karo
to wuh muāf nahīṅ kie jāeṅge.”

Tomā Shak Kartā Hai

24 Bārah shāgirdoṅ meṅ se Tomā jis
kā laqab Juṛwāṅ thā Īsā ke āne par
maujūd na thā. 25 Chunāṅche dūsre
shāgirdoṅ ne use batāyā, “Ham ne
Ḳhudāwand ko dekhā hai!” Lekin
Tomā ne kahā, “Mujhe yaqīn nahīṅ
ātā. Pahle mujhe us ke hāthoṅ meṅ
kīloṅ ke nishān nazar āeṅ aur maiṅ
un meṅ apnī unglī ḍālūṅ, pahle
maiṅ apne hāth ko us ke pahlū ke
zaḳhm meṅ ḍālūṅ. Phir hī mujhe
yaqīn āegā.”
26 Ek haftā guzar gayā. Shāgird
dubārā makān meṅ jamā the.
Is martabā Tomā bhī sāth thā.
Agarche darwāzoṅ par tāle lage the
phir bhī Īsā un ke darmiyān ā kar
khaṛā huā. Us ne kahā, “Tumhārī
salāmatī ho!” 27 Phir wuh Tomā
se muḳhātib huā, “Apnī unglī ko
mere hāthoṅ aur apne hāth ko
mere pahlū ke zaḳhm meṅ ḍāl aur
be’etaqād na ho balki īmān rakh.”
28 Tomā ne jawāb meṅ us se kahā,
“Ai mere Ḳhudāwand! Ai mere
Ḳhudā!”

[29]Phir Īsā ne use batāyā, “Kyā tū
is lie īmān lāyā hai ki tū ne mujhe
dekhā hai? Mubārak haiṅ wuh
jo mujhe dekhe baġhair mujh par
īmān lāte haiṅ.”

Is Kitāb kā Maqsad

[30]Īsā ne apne shāgirdoṅ kī
maujūdagī meṅ mazīd bahut-se
aise ilāhī nishān dikhāe jo is kitāb
meṅ darj nahīṅ haiṅ. [31]Lekin jitne
darj haiṅ un kā maqsad yih hai ki āp
īmān lāeṅ ki Īsā hī Masīh yānī Allāh
kā Farzand hai aur āp ko is īmān ke
wasīle se us ke nām se zindagī hāsil
ho.

Īsā Jhīl par Shāgirdoṅ par Zāhir Hotā Hai

21 Is ke bād Īsā ek bār phir
apne shāgirdoṅ par zāhir
huā jab wuh Tibariyās yānī Galīl kī
Jhīl par the. Yih yoṅ huā. [2]Kuchh
shāgird Shamāūn Patras ke sāth
jamā the, Tomā jo Juṛwāṅ kahlātā
thā, Natanel jo Galīl ke Qānā se
thā, Zabdī ke do beṭe aur mazīd do
shāgird.

[3]Shamāūn Patras ne kahā, “Maiṅ
machhlī pakaṛne jā rahā hūṅ.”

Dūsroṅ ne kahā, “Ham bhī sāth
jāeṅge.” Chunāṅche wuh nikal kar
kashtī par sawār hue. Lekin us
pūrī rāt ek bhī machhlī hāth na
āī. [4]Subah-sawere Īsā jhīl ke kināre
par ā khaṛā huā. Lekin shāgirdoṅ
ko mālūm nahīṅ thā ki wuh Īsā
hī hai. [5]Us ne un se pūchhā,
“Bachcho, kyā tumheṅ khāne ke lie
kuchh mil gayā?”

Unhoṅ ne jawāb diyā, “Nahīṅ.”

[6]Us ne kahā, “Apnā jāl kashtī ke
dāeṅ hāth ḍālo, phir tum ko kuchh
milegā.” Unhoṅ ne aisā kiyā to
machhliyoṅ kī itnī baṛī tādād thī ki
wuh jāl kashtī tak na lā sake.

[7]Is par Ḳhudāwand ke pyāre
shāgird ne Patras se kahā, “Yih to
Ḳhudāwand hai.” Yih sunte hī ki
Ḳhudāwand hai Shamāūn Patras
apnī chādar oṛh kar pānī meṅ kūd
paṛā. (Us ne chādar ko kām karne
ke lie utār liyā thā.) [8]Dūsre shāgird
kashtī par sawār us ke pīchhe āe.
Wuh kināre se zyādā dūr nahīṅ the,
taqrīban sau mīṭar ke fāsile par the.
Is lie wuh machhliyoṅ se bhare jāl
ko pānī meṅ khīṅch khīṅch kar
ḳhushkī tak lāe. [9]Jab wuh kashtī
se utre to dekhā ki lakaṛī ke koeloṅ
kī āg par machhliyāṅ bhunī jā rahī
haiṅ aur sāth roṭī bhī hai. [10]Īsā ne

un se kahā, “Un machhliyoṅ meṅ
se kuchh le āo jo tum ne abhī pakaṛī
haiṅ.”
11Shamāūn Patras kashtī par
gayā aur jāl ko ḳhushkī par ghasīṭ
lāyā. Yih jāl 153 baṛī machhliyoṅ se
bharā huā thā, to bhī wuh na phaṭā.
12Īsā ne un se kahā, “Āo, nāshtā
kar lo.” Kisī bhī shāgird ne sawāl
karne kī jurrat na kī ki “Āp kaun
haiṅ?” Kyoṅki wuh to jānte the ki
yih Ḳhudāwand hī hai. 13Phir Īsā
āyā aur roṭī le kar unheṅ dī aur isī
tarah machhlī bhī unheṅ khilāī.
14Īsā ke jī uṭhne ke bād yih tīsrī
bār thī ki wuh apne shāgirdoṅ par
zāhir huā.

Īsā kā Patras se Sawāl

15Nāshte ke bād Īsā Shamāūn
Patras se muḳhātib huā, “Yūhannā
ke beṭe Shamāūn, kyā tū in kī nisbat
mujh se zyādā muhabbat kartā
hai?”
Us ne jawāb diyā, “Jī Ḳhudāwand,
āp to jānte haiṅ ki maiṅ āp ko pyār
kartā hūṅ.”
Īsā bolā, “Phir mere leloṅ ko
charā.” 16Tab Īsā ne ek aur martabā
pūchhā, “Shamāūn Yūhannā ke
beṭe, kyā tū mujh se muhabbat
kartā hai?”
Us ne jawāb diyā, “Jī Ḳhudāwand,
āp to jānte haiṅ ki maiṅ āp ko pyār
kartā hūṅ.”
Īsā bolā, “Phir merī bheṛoṅ kī
gallābānī kar.” 17Tīsrī bār Īsā ne us
se pūchhā, “Shamāūn Yūhannā ke
beṭe, kyā tū mujhe pyār kartā hai?”
Tīsrī dafā yih sawāl sunane se
Patras ko baṛā dukh huā. Us
ne kahā, “Ḳhudāwand, āp ko sab
kuchh mālūm hai. Āp to jānte haiṅ
ki maiṅ āp ko pyār kartā hūṅ.”
Īsā ne us se kahā, “Merī bheṛoṅ
ko charā.
18Maiṅ tujhe sach batātā hūṅ ki
jab tū jawān thā to tū ḳhud apnī
kamr bāndh kar jahāṅ jī chāhtā
ghūmtā-phirtā thā. Lekin jab tū
būṛhā hogā to tū apne hāthoṅ ko
āge baṛhāegā aur koī aur terī kamr
bāndh kar tujhe le jāegā jahāṅ terā
dil nahīṅ karegā.” 19(Īsā kī yih bāt is
taraf ishārā thī ki Patras kis qism kī
maut se Allāh ko jalāl degā.) Phir us
ne use batāyā, “Mere pīchhe chal.”

Īsā aur Dūsrā Shāgird

20Patras ne muṛ kar dekhā ki jo
shāgird Īsā ko pyārā thā wuh un

ke pīchhe chal rahā hai. Yih wuhī
shāgird thā jis ne shām ke khāne
ke daurān Īsā kī taraf sar jhukā
kar pūchhā thā, "Ḳhudāwand, kaun
āp ko dushman ke hawāle karegā?"
[21]Ab use dekh kar Patras ne sawāl
kiyā, "Ḳhudāwand, is ke sāth kyā
hogā?"

[22]Īsā ne jawāb diyā, "Agar maiṅ
chāhūṅ ki yih mere wāpas āne tak
zindā rahe to tujhe kyā? Bas tū
mere pīchhe chaltā rah."

[23]Natīje meṅ bhāiyoṅ meṅ yih
ḳhayāl phail gayā ki yih shāgird
nahīṅ maregā. Lekin Īsā ne yih bāt
nahīṅ kī thī. Us ne sirf yih kahā
thā, "Agar maiṅ chāhūṅ ki yih mere
wāpas āne tak zindā rahe to tujhe
kyā?"

[24]Yih wuh shāgird hai jis ne
in bātoṅ kī gawāhī de kar inheṅ
qalamband kar diyā hai. Aur ham
jānte haiṅ ki us kī gawāhī sachchī
hai.

Ḳhulāsā

[25]Īsā ne is ke alāwā bhī bahut
kuchh kiyā. Agar us kā har kām
qalamband kiyā jātā to mere ḳhayāl
meṅ pūrī duniyā meṅ yih kitābeṅ
rakhne kī gunjāish na hotī.

Āmāl

1 Muazzaz Thiyufilus, pahlī kitāb meṅ maiṅ ne sab kuchh bayān kiyā jo Īsā ne shurū se le kar [2]us din tak kiyā aur sikhāyā, jab use āsmān par uṭhāyā gayā. Jāne se pahle us ne apne chune hue rasūloṅ ko Rūhul-quds kī mārifat mazīd hidāyāt dīṅ. [3]Apne dukh uṭhāne aur maut sahne ke bād us ne apne āp ko zāhir karke unheṅ bahut-sī dalīloṅ se qāyl kiyā ki wuh wāqaī zindā hai. Wuh chālīs din ke daurān un par zāhir hotā aur unheṅ Allāh kī bādshāhī ke bāre meṅ batātā rahā. [4]Jab wuh abhī un ke sāth thā us ne unheṅ hukm diyā, "Yarūshalam ko na chhoṛnā balki is intazār meṅ yihīṅ ṭhahro ki Bāp kā wādā pūrā ho jāe, wuh wādā jis ke bāre meṅ maiṅ ne tum ko āgāh kiyā hai. [5]Kyoṅki Yahyā ne to pānī se baptismā diyā, lekin tum ko thoṛe dinoṅ ke bād Rūhul-quds se baptismā diyā jāegā."

Īsā ko Uṭhāyā Jātā Hai

[6]Jo wahāṅ jamā the unhoṅ ne us se pūchhā, "Ḳhudāwand, kyā āp isī waqt Isrāīl ke lie us kī bādshāhī dubārā qāym kareṅge?"

[7]Īsā ne jawāb diyā, "Yih jānanā tumhārā kām nahīṅ hai balki sirf Bāp kā jo aise auqāt aur tārīkheṅ muqarrar karne kā iḳhtiyār rakhtā hai. [8]Lekin tumheṅ Rūhul-quds kī quwwat milegī jo tum par nāzil hogā. Phir tum Yarūshalam, pūre Yahūdiyā aur Sāmariya balki duniyā kī intahā tak mere gawāh hoge." [9]Yih kah kar wuh un ke deḳhte deḳhte uṭhā liyā gayā. Aur

ek bādal ne use un kī nazaroṅ se
ojhal kar diyā.
10 Wuh abhī āsmān kī taraf dekh
hī rahe the ki achānak do ādmī
un ke pās ā khaṛe hue. Donoṅ
safed libās pahne hue the. 11 Unhoṅ
ne kahā, "Galīl ke mardo, āp kyoṅ
khaṛe āsmān kī taraf dekh rahe
haiṅ? Yihī Īsā jise āp ke pās se
āsmān par uṭhāyā gayā hai usī tarah
wāpas āegā jis tarah āp ne use ūpar
jāte hue dekhā hai."

Yahūdāh kā Jānashīn

12 Phir wuh Zaitūn ke pahāṛ se
Yarūshalam Shahr wāpas chale
gae. (Yih pahāṛ shahr se taqrīban
ek kilomīṭar dūr hai.) 13 Wahāṅ
pahuṅch kar wuh us bālāḳhāne
meṅ dāḳhil hue jis meṅ wuh ṭhahre
hue the, yānī Patras, Yūhannā,
Yāqūb aur Andriyās, Filippus aur
Tomā, Bartulmāī aur Mattī, Yāqūb
bin Halfaī, Shamāūn Mujāhid
aur Yahūdāh bin Yāqūb. 14 Yih
sab yakdil ho kar duā meṅ lage
rahe. Kuchh aurateṅ, Īsā kī māṅ
Mariyam aur us ke bhāī bhī sāth
the.
15 Un dinoṅ meṅ Patras bhāiyoṅ
meṅ khaṛā huā. Us waqt taqrīban
120 log jamā the. Us ne kahā,
16 "Bhāiyo, lāzim thā ki kalām-e-
muqaddas kī wuh peshgoī pūrī ho
jo Rūhul-quds ne Dāūd kī mārifat
Yahūdāh ke bāre meṅ kī. Yahūdāh
un kā rāhnumā ban gayā jinhoṅ
ne Īsā ko giriftār kiyā, 17 go use
ham meṅ shumār kiyā jātā thā aur
wuh isī ḳhidmat meṅ hamāre sāth
sharīk thā."
18 (Jo paise Yahūdāh ko us ke
ġhalat kām ke lie mil gae the un
se us ne ek khet ḳharīd liyā thā.
Wahāṅ wuh sar ke bal gir gayā, us
kā peṭ phaṭ gayā aur us kī tamām
antaṛiyāṅ bāhar nikal paṛīṅ. 19 Is
kā charchā Yarūshalam ke tamām
bāshindoṅ meṅ phail gayā, is lie
yih khet un kī mādarī zabān meṅ
Haqaldamā ke nām se mashhūr
huā jis kā matlab hai Ḳhūn kā
Khet.)
20 Patras ne apnī bāt jārī rakhī,
"Yihī bāt zabūr kī kitāb meṅ likhī
hai, 'Us kī rihāishgāh sunsān ho jāe,
koī us meṅ ābād na ho.' Yih bhī
likhā hai, 'Koī aur us kī zimmedārī
uṭhāe.' 21 Chunāṅche ab zarūrī hai
ki ham Yahūdāh kī jagah kisī aur ko
chun leṅ. Yih shaḳhs un mardoṅ
meṅ se ek ho jo us pūre waqt ke
daurān hamāre sāth safr karte rahe

jab Ḳhudāwand Īsā hamāre sāth
thā, 22yānī us ke Yahyā ke hāth se
baptismā lene se le kar us waqt tak
jab use hamāre pās se uṭhāyā gayā.
Lāzim hai ki un meṅ se ek hamāre
sāth Īsā ke jī uṭhne kā gawāh ho."

23Chunāṅche unhoṅ ne do ādmī
pesh kie, Yūsuf jo Barsabbā kahlātā
thā (us kā dūsrā nām Yūstus thā)
aur Mattiyāh. 24Phir unhoṅ ne duā
kī, "Ai Ḳhudāwand, tū har ek ke dil
se wāqif hai. Ham par zāhir kar
ki tū ne in donoṅ meṅ se kis ko
chunā hai 25tāki wuh us ḳhidmat kī
zimmedārī uṭhāe jo Yahūdāh chhoṛ
kar wahāṅ chalā gayā jahāṅ use
jānā hī thā." 26Yih kah kar unhoṅ
ne donoṅ kā nām le kar qurā ḍālā to
Mattiyāh kā nām niklā. Lihāzā use
bhī gyārah rasūloṅ meṅ shāmil kar
liyā gayā.

Rūhul-quds kī Āmad

2 Phir Īd-e-Pantikust kā din āyā.
Sab ek jagah jamā the 2ki
achānak āsmān se aisī āwāz āī
jaise shadīd āṅdhī chal rahī ho.
Pūrā makān jis meṅ wuh baiṭhe
the is āwāz se gūṅj uṭhā. 3Aur
unheṅ shole kī laueṅ jaisī nazar
āīṅ jo alag alag ho kar un meṅ
se har ek par utar kar ṭhahar
gaīṅ. 4Sab Rūhul-quds se bhar gae
aur muḳhtalif ġhairmulkī zabānoṅ
meṅ bolne lage, har ek us zabān
meṅ jo bolne kī Rūhul-quds ne use
taufīq dī.

5Us waqt Yarūshalam meṅ aise
ḳhudātars Yahūdī ṭhahre hue the
jo āsmān tale kī har qaum meṅ se
the. 6Jab yih āwāz sunāī dī to ek
baṛā hujūm jamā huā. Sab ghabrā
gae kyoṅki har ek ne īmāndāroṅ
ko apnī mādarī zabān meṅ bolte
sunā. 7Saḳht hairatzadā ho kar
wuh kahne lage, "Kyā yih sab
Galīl ke rahne wāle nahīṅ haiṅ?
8To phir yih kis tarah ho saktā
hai ki ham meṅ se har ek unheṅ
apnī mādarī zabān meṅ bāteṅ
karte sun rahā hai 9jabki hamāre
mamālik yih haiṅ: Pārthiyā,
Mādiyā, Ailām, Masoputāmiyā,
Yahūdiyā, Kappadukiyā, Puntus,
Āsiyā, 10Farūgiyā, Pamfīliyā, Misr
aur Libiyā kā wuh ilāqā jo Kuren ke
irdgird hai. Rom se bhī log maujūd
haiṅ. 11Yahāṅ Yahūdī bhī haiṅ
aur Ġhairyahūdī naumurīd bhī,
Krete ke log aur Arab ke bāshinde
bhī. Aur ab ham sab ke sab in ko
apnī apnī zabān meṅ Allāh ke azīm
kāmoṅ kā zikr karte sun rahe haiṅ."

12 Sab dang rah gae. Uljhan meṅ paṛ
kar wuh ek dūsre se pūchhne lage,
“Is kā kyā matlab hai?”
13 Lekin kuchh log un kā mazāq
uṛā kar kahne lage, “Yih bas naī mai
pī kar nashe meṅ dhut ho gae haiṅ.”

Patras kā Paiġhām

14 Phir Patras bāqī gyārah rasūloṅ
samet khaṛā ho kar ūṅchī āwāz
se un se muḳhātib huā, “Suneṅ,
Yahūdī bhāiyo aur Yarūshalam ke
tamām rahne wālo! Jān leṅ aur
ġhaur se merī bāt sun leṅ! 15 Āp
kā ḳhayāl hai ki yih log nashe
meṅ haiṅ. Lekin aisā nahīṅ hai.
Dekheṅ, abhī to subah ke nau baje
kā waqt hai. 16 Ab wuh kuchh ho
rahā hai jis kī peshgoī Yoel nabī ne
kī thī,
17 ‘Allāh farmātā hai ki āḳhirī
dinoṅ meṅ
maiṅ apne Rūh ko tamām
insānoṅ par unḍel dūṅgā.
Tumhāre beṭe-beṭiyāṅ nabuwwat
kareṅge,
tumhāre naujawān royāeṅ aur
tumhāre buzurg ḳhāb dekheṅge.
18 Un dinoṅ meṅ
maiṅ apne Rūh ko apne
ḳhādimoṅ aur ḳhādimāoṅ par bhī
unḍel dūṅgā,
aur wuh nabuwwat kareṅge.
19 Maiṅ ūpar āsmān par mojize
dikhāūṅgā
aur nīche zamīn par ilāhī nishān
zāhir karūṅga,
ḳhūn, āg aur dhueṅ ke bādal.
20 Sūraj tārīk ho jāegā,
chāṅd kā rang ḳhūn-sā ho jāegā,
aur phir Rab kā azīm aur jalālī
din āegā.
21 Us waqt jo bhī Rab kā nām legā
najāt pāegā.’
22 Isrāīl ke mardo, merī bāt
suneṅ! Allāh ne āp ke sāmne hī Īsā
Nāsarī kī tasdīq kī, kyoṅki us ne us
ke wasīle se āp ke darmiyān ajūbe,
mojize aur ilāhī nishān dikhāe. Āp
ḳhud is bāt se wāqif haiṅ. 23 Lekin
Allāh ko pahle hī ilm thā ki kyā
honā hai, kyoṅki us ne ḳhud apnī
marzī se muqarrar kiyā thā ki Īsā
ko dushman ke hawāle kar diyā jāe.
Chunāṅche āp ne bedīn logoṅ ke
zariye use salīb par chaṛhwā kar
qatl kiyā. 24 Lekin Allāh ne use maut
kī aziyatnāk girift se āzād karke
zindā kar diyā, kyoṅki mumkin hī
nahīṅ thā ki maut use apne qabze

meṅ rakhe. [25]Chunāṅche Dāūd ne
us ke bāre meṅ kahā,
‘Rab har waqt merī āṅkhoṅ ke
sāmne rahā.
Wuh mere dahne hāth rahtā hai
tāki maiṅ na ḍagmagāūṅ.
[26]Is lie merā dil shādmān hai,
aur merī zabān ḳhushī ke nāre
lagātī hai.
Hāṅ, merā badan purummīd
zindagī guzāregā.
[27]Kyoṅki tū merī jān ko Pātāl meṅ
nahīṅ chhoṛegā,
aur na apne muqaddas ko galne-
saṛne kī naubat tak pahuṅchne
degā.
[28]Tū ne mujhe zindagī kī rāhoṅ se
āgāh kar diyā hai,
aur tū apne huzūr mujhe ḳhushī
se sarshār karegā.’
[29]Mere bhāiyo, agar ijāzat ho to
maiṅ āp ko dilerī se apne buzurg
Dāūd ke bāre meṅ kuchh batāūṅ.
Wuh to faut ho kar dafnāyā gayā aur
us kī qabr āj tak hamāre darmiyān
maujūd hai. [30]Lekin wuh nabī thā
aur jāntā thā ki Allāh ne qasam
khā kar mujh se wādā kiyā hai ki
wuh merī aulād meṅ se ek ko mere
taḳht par biṭhāegā. [31]Mazkūrā
āyāt meṅ Dāūd mustaqbil meṅ
dekh kar Masīh ke jī uṭhne kā
zikr kar rahā hai, yānī ki na use
Pātāl meṅ chhoṛā gayā, na us kā
badan galne-saṛne kī naubat tak
pahuṅchā. [32]Allāh ne isī Īsā ko
zindā kar diyā hai aur ham sab is
ke gawāh haiṅ. [33]Ab use sarfarāz
karke Ḳhudā ke dahne hāth biṭhāyā
gayā aur Bāp kī taraf se use mau’ūdā
Rūhul-quds mil gayā hai. Isī ko us
ne ham par unḍel diyā, jis tarah āp
dekh aur sun rahe haiṅ. [34]Dāūd
ḳhud to āsmān par nahīṅ chaṛhā, to
bhī us ne farmāyā,
‘Rab ne mere Rab se kahā,
mere dahne hāth baiṭh
[35]jab tak maiṅ tere dushmanoṅ
ko
tere pāṅwoṅ kī chaukī na banā
dūṅ.’
[36]Chunāṅche pūrā Isrāīl yaqīn
jāne ki jis Īsā ko āp ne maslūb kiyā
hai use hī Allāh ne Ḳhudāwand aur
Masīh banā diyā hai.”
[37]Patras kī yih bāteṅ sun kar
logoṅ ke dil chhid gae. Unhoṅ ne
Patras aur bāqī rasūloṅ se pūchhā,
“Bhāiyo, phir ham kyā kareṅ?”
[38]Patras ne jawāb diyā, “Āp meṅ
se har ek taubā karke Īsā ke nām
par baptismā le tāki āp ke gunāh
muāf kar die jāeṅ. Phir āp ko
Rūhul-quds kī nemat mil jāegī.

39 Kyoṅki yih dene kā wādā āp se aur
āp ke bachchoṅ se kiyā gayā hai,
balki un se bhī jo dūr ke haiṅ, un
sab se jinheṅ Rab hamārā Ḳhudā
apne pās bulāegā."
40 Patras ne mazīd bahut-sī bātoṅ
se unheṅ nasīhat kī aur samjhāyā
ki "Is ṭeṛhī nasl se nikal kar najāt
pāeṅ." 41 Jinhoṅ ne Patras kī bāt
qabūl kī un kā baptismā huā. Yoṅ
us din jamāt meṅ taqrīban 3,000
afrād kā izāfā huā. 42 Yih īmāndār
rasūloṅ se tālīm pāne, rifāqat
rakhne aur rifāqatī khānoṅ aur
duāoṅ meṅ sharīk hote rahe.

Īmāndāroṅ kī Hairatangez Zindagī

43 Sab par ḳhauf chhā gayā aur
rasūloṅ kī taraf se bahut-se mojize
aur ilāhī nishān dikhāe gae. 44 Jo
bhī īmān lāte the wuh ek jagah
jamā hote the. Un kī har chīz
mushtarakā hotī thī. 45 Apnī
milkiyat aur māl faroḳht karke
unhoṅ ne har ek ko us kī zarūrat
ke mutābiq diyā. 46 Rozānā wuh
yakdilī se Baitul-muqaddas meṅ
jamā hote rahe. Sāth sāth wuh
Masīh kī yād meṅ apne gharoṅ meṅ
roṭī toṛte, baṛī ḳhushī aur sādagī se
rifāqatī khānā khāte 47 aur Allāh kī
tamjīd karte rahe. Us waqt wuh
tamām logoṅ ke manzūr-e-nazar
the. Aur Ḳhudāwand roz baroz
jamāt meṅ najātyāftā logoṅ kā izāfā
kartā rahā.

Langaṛe Ādmī kī Shafā

3 Ek dopahar Patras aur
Yūhannā duā karne ke lie
Baitul-muqaddas kī taraf chal paṛe.
Tīn baj gae the. 2 Us waqt log
ek paidāishī langaṛe ko uṭhā kar
wahāṅ lā rahe the. Rozānā use
sahan ke us darwāze ke pās lāyā jātā
thā jo 'Ḳhūbsūrat Darwāzā' kahlātā
thā tāki wuh Baitul-muqaddas ke
sahnoṅ meṅ dāḳhil hone wāloṅ
se bhīk māṅg sake. 3 Patras aur
Yūhannā Baitul-muqaddas meṅ
dāḳhil hone wāle the to langaṛā
un se bhīk māṅgne lagā. 4 Patras
aur Yūhannā ġhaur se us kī taraf
deḳhne lage. Phir Patras ne
kahā, "Hamārī taraf dekheṅ." 5 Is
tawaqqo se ki use kuchh milegā
langaṛā un kī taraf mutawajjih
huā. 6 Lekin Patras ne kahā, "Mere
pās na to chāṅdī hai, na sonā,
lekin jo kuchh hai wuh āp ko de
detā hūṅ. Nāsarat ke Īsā Masīh
ke nām se uṭheṅ aur chaleṅ-

phireṅ!” 7Us ne us kā dahnā hāth
pakaṛ kar use khaṛā kiyā. Usī
waqt langaṛe ke pāṅw aur ṭaḳhne
mazbūt ho gae. 8Wuh uchhal kar
khaṛā huā aur chalne-phirne lagā.
Phir wuh chalte, kūdte aur Allāh
kī tamjīd karte hue un ke sāth
Baitul-muqaddas meṅ dāḳhil huā.
9Aur tamām logoṅ ne use chalte
phirte aur Allāh kī tamjīd karte hue
dekhā. 10Jab unhoṅ ne jān liyā ki
yih wuhī ādmī hai jo Ḳhūbsūrat
nāmī darwāze par baiṭhā bhīk
māṅgā kartā thā to wuh us kī tabdīlī
dekh kar dang rah gae.

Baitul-muqaddas meṅ Patras kā Paiġhām

11Wuh sab dauṛ kar Sulemān
ke barāmde meṅ āe jahāṅ bhīk
māṅgne wālā ab tak Patras aur
Yūhannā se lipṭā huā thā. 12Yih
dekh kar Patras un se muḳhātib
huā, “Isrāīl ke hazarāt, āp yih
dekh kar kyoṅ hairān haiṅ? Āp
kyoṅ ghūr ghūr kar hamārī taraf
dekh rahe haiṅ goyā ham ne apnī
zātī tāqat yā dīndārī ke bāis yih
kiyā hai ki yih ādmī chal-phir
sake? 13Yih hamāre bāpdādā ke
Ḳhudā, Ibrāhīm, Is’hāq aur Yāqūb
ke Ḳhudā kī taraf se hai jis ne apne
bande Īsā ko jalāl diyā hai. Yih
wuhī Īsā hai jise āp ne dushman ke
hawāle karke Pīlātus ke sāmne radd
kiyā, agarche wuh use rihā karne
kā faislā kar chukā thā. 14Āp ne us
Quddūs aur Rāstbāz ko radd karke
taqāzā kiyā ki Pīlātus us ke ewaz
ek qātil ko rihā karke āp ko de de.
15Āp ne zindagī ke sardār ko qatl
kiyā, lekin Allāh ne use murdoṅ
meṅ se zindā kar diyā. Ham is bāt
ke gawāh haiṅ. 16Āp to is ādmī se
wāqif haiṅ jise dekh rahe haiṅ. Ab
wuh Īsā ke nām par īmān lāne se
bahāl ho gayā hai, kyoṅki jo īmān
Īsā ke zariye miltā hai usī ne is ādmī
ko āp ke sāmne pūrī sehhatmandī
atā kī.

17Mere bhāiyo, maiṅ jāntā hūṅ ki
āp aur āp ke rāhnumāoṅ ko sahīh
ilm nahīṅ thā, is lie āp ne aisā kiyā.
18Lekin Allāh ne wuh kuchh pūrā
kiyā jis kī peshgoī us ne tamām
nabiyoṅ kī mārifat kī thī, yānī
yih ki us kā Masīh dukh uṭhāegā.
19Ab taubā kareṅ aur Allāh kī taraf
rujū lāeṅ tāki āp ke gunāhoṅ ko
miṭāyā jāe. 20Phir āp ko Rab ke
huzūr se tāzagī ke din muyassar
āeṅge aur wuh dubārā Īsā yānī
Masīh ko bhej degā jise āp ke lie

muqarrar kiyā gayā hai. [21]Lāzim
hai ki wuh us waqt tak āsmān
par rahe jab tak Allāh sab kuchh
bahāl na kar de, jis tarah wuh
ibtidā se apne muqaddas nabiyoṅ kī
zabānī farmātā āyā hai. [22]Kyoṅki
Mūsā ne kahā, 'Rab tumhārā Ḳhudā
tumhāre wāste tumhāre bhāiyoṅ
meṅ se mujh jaise nabī ko barpā
karegā. Jo bhī bāt wuh kahe us
kī sunanā. [23]Jo nahīṅ sunegā use
miṭā kar qaum se nikāl diyā jāegā.'
[24]Aur Samuel se le kar har nabī ne
in dinoṅ kī peshgoī kī hai. [25]Āp
to in nabiyoṅ kī aulād aur us ahd
ke wāris haiṅ jo Allāh ne āp ke
bāpdādā se qāym kiyā thā, kyoṅki
us ne Ibrāhīm se kahā thā, 'Terī
aulād se duniyā kī tamām qaumeṅ
barkat pāeṅgī.' [26]Jab Allāh ne apne
bande Īsā ko barpā kiyā to pahle
use āp ke pās bhej diyā tāki wuh āp
meṅ se har ek ko us kī burī rāhoṅ
se pher kar barkat de."

Patras aur Yūhannā Yahūdī Adālat-e-Āliyā ke Sāmne

4 Patras aur Yūhannā logoṅ se
bāt kar hī rahe the ki imām,
Baitul-muqaddas ke pahredāroṅ
kā kaptān aur Sadūqī un ke pās
pahuṅche. [2]Wuh nārāz the ki rasūl
Īsā ke jī uṭhne kī munādī karke
logoṅ ko murdoṅ meṅ se jī uṭhne
kī tālīm de rahe haiṅ. [3]Unhoṅ
ne unheṅ giriftār karke agle din
tak jel meṅ ḍāl diyā, kyoṅki shām
ho chukī thī. [4]Lekin jinhoṅ ne
un kā paiġhām sun liyā thā un
meṅ se bahut-se log īmān lāe.
Yoṅ īmāndāroṅ meṅ mardoṅ kī
tādād baṛh kar taqrīban 5,000 tak
pahuṅch gaī.

[5]Agle din Yarūshalam meṅ
Yahūdī adālat-e-āliyā ke sardāroṅ,
buzurgoṅ aur sharīat ke ulamā
kā ijlās mun'aqid huā. [6]Imām-e-
āzam Hannā aur isī tarah Kāyfā,
Yūhannā, Sikandar aur imām-e-
āzam ke ḳhāndān ke dīgar mard
bhī shāmil the. [7]Unhoṅ ne donoṅ
ko apne darmiyān khaṛā karke
pūchhā, "Tum ne yih kām kis
quwwat aur nām se kiyā?"

[8]Patras ne Rūhul-quds se māmūr
ho kar un se kahā, "Qaum ke
rāhnumāo aur buzurgo, [9]āj hamārī
pūchh-gachh kī jā rahī hai ki ham
ne māzūr ādmī par rahm kā izhār
kis ke wasīle se kiyā ki use shafā mil
gaī hai. [10]To phir āp sab aur pūrī
qaum Isrāīl jān le ki yih Nāsarat ke
Īsā Masīh ke nām se huā hai, jise

āp ne maslūb kiyā aur jise Allāh ne
murdoṅ meṅ se zindā kar diyā. Yih
ādmī usī ke wasīle se sehhat pā kar
yahāṅ āp ke sāmne khaṛā hai. 11Īsā
wuh patthar hai jis ke bāre meṅ
kalām-e-muqaddas meṅ likhā hai,
'Jis patthar ko makān banāne wāloṅ
ne radd kiyā wuh kone kā buniyādī
patthar ban gayā.' Aur āp hī ne
use radd kar diyā hai. 12Kisī dūsre
ke wasīle se najāt hāsil nahīṅ hotī,
kyoṅki āsmān ke tale ham insānoṅ
ko koī aur nām nahīṅ baḳhshā gayā
jis ke wasīle se ham najāt pā sakeṅ."

13Patras aur Yūhannā kī bāteṅ
sun kar log hairān hue kyoṅki wuh
dilerī se bāt kar rahe the agarche
wuh na to ālim the, na unhoṅ ne
sharīat kī ḳhās tālīm pāī thī. Sāth
sāth sunane wāloṅ ne yih bhī jān
liyā ki donoṅ Īsā ke sāthī haiṅ.
14Lekin chūṅki wuh apnī āṅkhoṅ
se us ādmī ko dekh rahe the jo
shafā pā kar un ke sāth khaṛā thā
is lie wuh is ke ḳhilāf koī bāt na
kar sake. 15Chunāṅche unhoṅ ne
un donoṅ ko ijlās meṅ se bāhar
jāne ko kahā aur āpas meṅ salāh-
mashwarā karne lage, 16"Ham in
logoṅ ke sāth kyā sulūk kareṅ? Bāt
wāzih hai ki un ke zariye ek ilāhī
nishān dikhāyā gayā hai. Is kā
Yarūshalam ke tamām bāshindoṅ
ko ilm huā hai. Ham is kā inkār
nahīṅ kar sakte. 17Lekin lāzim
hai ki unheṅ dhamkī de kar hukm
deṅ ki wuh kisī bhī shaḳhs se yih
nām le kar bāt na kareṅ, warnā yih
muāmalā qaum meṅ mazīd phail
jāegā."

18Chunāṅche unhoṅ ne donoṅ ko
bulā kar hukm diyā ki wuh āindā
Īsā ke nām se na kabhī boleṅ aur na
tālīm deṅ.

19Lekin Patras aur Yūhannā ne
jawāb meṅ kahā, "Āp ḳhud faislā
kar leṅ, kyā yih Allāh ke nazdīk ṭhīk
hai ki ham us kī nisbat āp kī bāt
māneṅ? 20Mumkin hī nahīṅ ki jo
kuchh ham ne dekh aur sun liyā
hai use dūsroṅ ko sunāne se bāz
raheṅ."

21Tab ijlās ke membarān ne
donoṅ ko mazīd dhamkiyāṅ de kar
chhoṛ diyā. Wuh faislā na kar sake
ki kyā sazā deṅ, kyoṅki tamām log
Patras aur Yūhannā ke is kām kī
wajah se Allāh kī tamjīd kar rahe
the. 22Kyoṅki jis ādmī ko mojizānā
taur par shafā milī thī wuh chālīs
sāl se zyādā langaṛā rahā thā.

Dilerī ke lie Duā

23 Un kī rihāī ke bād Patras aur
Yūhannā apne sāthiyoṅ ke pās
wāpas gae aur sab kuchh sunāyā
jo rāhnumā imāmoṅ aur buzurgoṅ
ne unheṅ batāyā thā. 24 Yih sun
kar tamām īmāndāroṅ ne mil kar
ūṅchī āwāz se duā kī, "Ai āqā, tū
ne āsmān-o-zamīn aur samundar
ko aur jo kuchh un meṅ hai ḳhalaq
kiyā hai. 25 Aur tū ne apne ḳhādim
hamāre bāp Dāūd ke muṅh se
Rūhul-quds kī mārifat kahā,

'Aqwām kyoṅ taish meṅ ā gaī
haiṅ?

Ummateṅ kyoṅ bekār sāzisheṅ
kar rahī haiṅ?

26 Duniyā ke bādshāh uṭh khaṛe
hue,

hukmrān Rab aur us ke Masīh ke
ḳhilāf jamā ho gae haiṅ.'

27 Aur wāqaī yihī kuchh is shahr
meṅ huā. Herodes Antipās,
Puntiyus Pīlātus, Ġhairyahūdī aur
Yahūdī sab tere muqaddas ḳhādim
Īsā ke ḳhilāf jamā hue jise tū ne
masah kiyā thā. 28 Lekin jo kuchh
unhoṅ ne kiyā wuh tū ne apnī
qudrat aur marzī se pahle hī se
muqarrar kiyā thā. 29 Ai Rab, ab
un kī dhamkiyoṅ par ġhaur kar.
Apne ḳhādimoṅ ko apnā kalām
sunāne kī baṛī dilerī atā farmā.
30 Apnī qudrat kā izhār kar tāki ham
tere muqaddas ḳhādim Īsā ke nām
se shafā, ilāhī nishān aur mojize
dikhā sakeṅ."

31 Duā ke iḳhtitām par wuh jagah
hil gaī jahāṅ wuh jamā the. Sab
Rūhul-quds se māmūr ho gae aur
dilerī se Allāh kā kalām sunāne
lage.

Īmāndāroṅ kī Mushtarakā Milkiyat

32 Īmāndāroṅ kī pūrī jamāt yakdil
thī. Kisī ne bhī apnī milkiyat kī
kisī chīz ke bāre meṅ nahīṅ kahā
ki yih merī hai balki un kī har chīz
mushtarakā thī. 33 Aur rasūl baṛe
iḳhtiyār ke sāth Ḳhudāwand Īsā ke jī
uṭhne kī gawāhī dete rahe. Allāh kī
baṛī mehrbānī un sab par thī. 34 Un
meṅ se koī bhī zarūratmand nahīṅ
thā, kyoṅki jis ke pās bhī zamīneṅ
yā makān the us ne unheṅ faroḳht
karke raqam 35 rasūloṅ ke pāṅwoṅ
meṅ rakh dī. Yoṅ jamāshudā
paisoṅ meṅ se har ek ko utne die
jāte jitnoṅ kī use zarūrat hotī thī.

36 Masalan Yūsuf nāmī ek ādmī
thā jis kā nām rasūloṅ ne Barnabās

(Hauslā-afzāī kā Beṭā) rakhā thā. Wuh Lāwī qabīle se aur Jazīrā-e-Qubrus kā rahne wālā thā. 37Us ne apnā ek khet faroḳht karke paise rasūloṅ ke pāṅwoṅ meṅ rakh die.

Hananiyāh aur Safīrā

5 Ek aur ādmī thā jis ne apnī bīwī ke sāth mil kar apnī koī zamīn bech dī. Un ke nām Hananiyāh aur Safīrā the. 2Lekin Hananiyāh pūrī raqam rasūloṅ ke pās na lāyā balki us meṅ se kuchh apne lie rakh chhoṛā aur bāqī rasūloṅ ke pāṅwoṅ meṅ rakh diyā. Us kī bīwī bhī is bāt se wāqif thī. 3Lekin Patras ne kahā, "Hananiyāh, Iblīs ne āp ke dil ko yoṅ kyoṅ bhar diyā hai ki āp ne Rūhul-quds se jhūṭ bolā hai? Kyoṅki āp ne zamīn kī raqam ke kuchh paise apne pās rakh lie haiṅ. 4Kyā yih zamīn faroḳht karne se pahle āp kī nahīṅ thī? Aur use bech kar kyā āp paise jaise chāhte istemāl nahīṅ kar sakte the? Āp ne kyoṅ apne dil meṅ yih ṭhān liyā? Āp ne hameṅ nahīṅ balki Allāh ko dhokā diyā hai."

5Yih sunte hī Hananiyāh farsh par gir kar mar gayā. Aur tamām sunane wāloṅ par baṛī dahshat tārī ho gaī. 6Jamāt ke naujawānoṅ ne uṭh kar lāsh ko kafan meṅ lapeṭ diyā aur use bāhar le jā kar dafn kar diyā.

7Taqrīban tīn ghanṭe guzar gae to us kī bīwī andar āī. Use mālūm na thā ki shauhar ko kyā huā hai.

8Patras ne us se pūchhā, "Mujhe batāeṅ, kyā āp ko apnī zamīn ke lie itnī hī raqam milī thī?"

Safīrā ne jawāb diyā, "Jī, itnī hī raqam thī."

9Patras ne kahā, "Kyoṅ āp donoṅ Rab ke Rūh ko āzmāne par muttafiq hue? Dekho, jinhoṅ ne āp ke ḳhāwind ko dafnāyā hai wuh darwāze par khaṛe haiṅ aur āp ko bhī uṭhā kar bāhar le jāeṅge." 10Usī lamhe Safīrā Patras ke pāṅwoṅ meṅ gir kar mar gaī. Naujawān andar āe to us kī lāsh dekh kar use bhī bāhar le gae aur us ke shauhar ke pās dafn kar diyā. 11Pūrī jamāt balki har sunane wāle par baṛā ḳhauf tārī ho gayā.

Mojize

12Rasūloṅ kī mārifat awām meṅ bahut-se ilāhī nishān aur mojize zāhir hue. Us waqt tamām īmāndār

yakdilī se Baitul-muqaddas meṅ
Sulemān ke barāmde meṅ jamā
huā karte the. [13]Bāqī log un
se qarībī tālluq rakhne kī jurrat
nahīṅ karte the, agarche awām
un kī bahut izzat karte the. [14]To
bhī Ḳhudāwand par īmān rakhne
wāle mard-o-ḳhawātīn kī tādād
baṛhtī gaī. [15]Log apne marīzoṅ
ko chārpāiyoṅ aur chaṭāiyoṅ par
rakh kar saṛakoṅ par lāte the tāki
jab Patras wahāṅ se guzare to kam
az kam us kā sāyā kisī na kisī par
paṛ jāe. [16]Bahut-se log Yarūshalam
ke irdgird kī ābādiyoṅ se bhī apne
marīzoṅ aur badrūh-giriftā azīzoṅ
ko lāte, aur sab shafā pāte the.

Rasūloṅ kī Īzārasānī

[17]Phir imām-e-āzam Sadūqī firqe
ke tamām sāthiyoṅ ke sāth harkat
meṅ āyā. Hasad se jal kar [18]unhoṅ
ne rasūloṅ ko giriftār karke awāmī
jel meṅ ḍāl diyā. [19]Lekin rāt
ko Rab kā ek farishtā qaidḳhāne
ke darwāzoṅ ko khol kar unheṅ
bāhar lāyā. Us ne kahā, [20]"Jāo,
Baitul-muqaddas meṅ khaṛe ho kar
logoṅ ko is naī zindagī se mutālliq
sab bāteṅ sunāo." [21]Farishte kī
sun kar rasūl subah-sawere Baitul-
muqaddas meṅ jā kar tālīm dene
lage.

Ab aisā huā ki imām-e-āzam
apne sāthiyoṅ samet pahuṅchā
aur Yahūdī adālat-e-āliyā kā ijlās
mun'aqid kiyā. Is meṅ Isrāīl ke
tamām buzurg sharīk hue. Phir
unhoṅ ne apne mulāzimoṅ ko
qaidḳhāne meṅ bhej diyā tāki
rasūloṅ ko lā kar un ke sāmne
pesh kiyā jāe. [22]Lekin jab wuh
wahāṅ pahuṅche to patā chalā ki
rasūl jel meṅ nahīṅ haiṅ. Wuh
wāpas āe aur kahne lage, [23]"Jab
ham pahuṅche to jel baṛī ehtiyāt
se band thī aur darwāzoṅ par
pahredār khaṛe the. Lekin jab ham
darwāzoṅ ko khol kar andar gae to
wahāṅ koī nahīṅ thā!" [24]Yih sun kar
Baitul-muqaddas ke pahredāroṅ
kā kaptān aur rāhnumā imām baṛī
uljhan meṅ paṛ gae aur sochne lage
ki ab kyā hogā? [25]Itne meṅ koī
ā kar kahne lagā, "Bāt suneṅ, jin
ādmiyoṅ ko āp ne jel meṅ ḍālā thā
wuh Baitul-muqaddas meṅ khaṛe
logoṅ ko tālīm de rahe haiṅ." [26]Tab
Baitul-muqaddas ke pahredāroṅ kā
kaptān apne mulāzimoṅ ke sāth
rasūloṅ ke pās gayā aur unheṅ lāyā,
lekin zabardastī nahīṅ, kyoṅki wuh

ḍarte the ki jamāshudā log unheṅ
sangsār na kar deṅ.
[27]Chunāṅche unhoṅ ne rasūloṅ
ko lā kar ijlās ke sāmne khaṛā kiyā.
Imām-e-āzam un se muḳhātib huā,
[28]“Ham ne to tum ko saḳhtī se manā
kiyā thā ki is ādmī kā nām le kar
tālīm na do. Is ke baraks tum
ne na sirf apnī tālīm Yarūshalam
kī har jagah tak pahuṅchā dī hai
balki hameṅ is ādmī kī maut ke
zimmedār bhī ṭhahrānā chāhte ho.”
[29]Patras aur bāqī rasūloṅ ne
jawāb diyā, “Lāzim hai ki ham
pahle Allāh kī suneṅ, phir insān
kī. [30]Hamāre bāpdādā ke Ḳhudā ne
Īsā ko zindā kar diyā, usī shaḳhs
ko jise āp ne salīb par chaṛhwā
kar mār ḍālā thā. [31]Allāh ne usī
ko Hukmrān aur Najātdahindā kī
haisiyat se sarfarāz karke apne
dahne hāth biṭhā liyā tāki wuh
Isrāīl ko taubā aur gunāhoṅ kī
muāfī kā mauqā farāham kare.
[32]Ham ḳhud in bātoṅ ke gawāh haiṅ
aur Rūhul-quds bhī, jise Allāh ne
apne farmāṅbardāroṅ ko de diyā
hai.”
[33]Yih sun kar adālat ke log taish
meṅ ā kar unheṅ qatl karnā chāhte
the. [34]Lekin ek Farīsī ālim ijlās
meṅ khaṛā huā jis kā nām Jamliyel
thā. Pūrī qaum meṅ wuh izzatdār
thā. Us ne hukm diyā ki rasūloṅ
ko thoṛī der ke lie ijlās se nikāl
diyā jāe. [35]Phir us ne kahā, “Mere
Isrāīlī bhāiyo, ġhaur se socheṅ ki
āp in ādmiyoṅ ke sāth kyā kareṅge.
[36]Kyoṅki kuchh der huī Thiyūdās
uṭh kar kahne lagā ki maiṅ koī ḳhās
shaḳhs hūṅ. Taqrīban 400 ādmī us
ke pīchhe lag gae. Lekin use qatl
kiyā gayā aur us ke pairokār bikhar
gae. Un kī sargarmiyoṅ se kuchh na
huā. [37]Is ke bād mardumshumārī
ke dinoṅ meṅ Yahūdāh Galīlī uṭhā.
Us ne bhī kāfī logoṅ ko apne
pairokār banā kar baġhāwat karne
par uksāyā. Lekin use bhī mār diyā
gayā aur us ke pairokār muntashir
hue. [38]Yih pesh-e-nazar rakh kar
merā mashwarā yih hai ki in logoṅ
ko chhoṛ deṅ, inheṅ jāne deṅ. Agar
in kā irādā yā sargarmiyāṅ insānī
haiṅ to sab kuchh ḳhud baḳhud
ḳhatm ho jāegā. [39]Lekin agar yih
Allāh kī taraf se hai to āp inheṅ
ḳhatm nahīṅ kar sakeṅge. Aisā na
ho ki āḳhirkār āp Allāh hī ke ḳhilāf
laṛ rahe hoṅ.”
Hāzirīn ne us kī bāt mān lī.
[40]Unhoṅ ne rasūloṅ ko bulā kar
un ko koṛe lagwāe. Phir unhoṅ
ne unheṅ Īsā kā nām le kar bolne

se manā kiyā aur phir jāne diyā.
41 Rasūl Yahūdī adālat-e-āliyā se
nikal kar chale gae. Yih bāt un
ke lie baṛī ḳhushī kā bāis thī ki
Allāh ne hameṅ is lāyq samjhā hai
ki Īsā ke nām kī ḳhātir be'izzat ho
jāeṅ. 42 Is ke bād bhī wuh rozānā
Baitul-muḳaddas aur muḳhtalif
gharoṅ meṅ jā jā kar sikhāte aur is
ḳhushḳhabrī kī munādī karte rahe
ki Īsā hī Masīh hai.

Rasūloṅ ke Sāt Madadgār

6 Un dinoṅ meṅ jab Īsā ke
shāgirdoṅ kī tādād baṛhtī
gaī to Yūnānī zabān bolne wāle
īmāndār Ibrānī bolne wāle
īmāndāroṅ ke bāre meṅ buṛbuṛāne
lage. Unhoṅ ne kahā, "Jab
rozmarrā kā khānā taqsīm hotā hai
to hamārī bewāoṅ ko nazarandāz
kiyā jātā hai." 2 Tab bārah rasūloṅ
ne shāgirdoṅ kī pūrī jamāt ko
ikaṭṭhā karke kahā, "Yih ṭhīk nahīṅ
ki ham Allāh kā kalām sikhāne
kī ḳhidmat ko chhoṛ kar khānā
taqsīm karne meṅ masrūf raheṅ.
3 Bhāiyo, yih bāt pesh-e-nazar rakh
kar apne meṅ se sāt ādmī chun leṅ,
jin ke nek kirdār kī āp tasdīq kar
sakte haiṅ aur jo Rūhul-quds aur
hikmat se māmūr haiṅ. Phir ham
unheṅ khānā taqsīm karne kī yih
zimmedārī de kar 4 apnā pūrā waqt
duā aur kalām kī ḳhidmat meṅ sarf
kar sakeṅge."

5 Yih bāt pūrī jamāt ko pasand
āī aur unhoṅ ne sāt ādmī chun lie:
Stifanus (jo īmān aur Rūhul-quds se
māmūr thā), Filippus, Pruḳhurus,
Nīkānor, Tīmon, Parminās aur
Antākiyā kā Nīkulāus. (Nīkulāos
Ġhairyahūdī thā jis ne Īsā par īmān
lāne se pahle Yahūdī mazhab ko
apnā liyā thā.) 6 In sāt ādmiyoṅ ko
rasūloṅ ke sāmne pesh kiyā gayā to
unhoṅ ne in par hāth rakh kar duā
kī.

7 Yoṅ Allāh kā paiġhām phailtā
gayā. Yarūshalam meṅ īmāndāroṅ
kī tādād nihāyat baṛhtī gaī aur
Baitul-muḳaddas ke bahut-se imām
bhī īmān le āe.

Stifanus kī Giriftārī

8 Stifanus Allāh ke fazl aur quwwat
se māmūr thā aur logoṅ ke
darmiyān baṛe baṛe mojize aur
ilāhī nishān dikhātā thā. 9 Ek
din kuchh Yahūdī Stifanus se
bahs karne lage. (Wuh Kuren,
Iskandariyā, Kilikiyā aur sūbā

Āsiyā ke rahne wāle the aur un ke
ibādatḳhāne kā nām Libartīniyoṅ
yānī Āzād Kie Gae Ġhulāmoṅ kā
Ibādatḳhānā thā.) 10Lekin wuh na
us kī hikmat kā sāmnā kar sake, na
us Rūh kā jo kalām karte waqt us
kī madad kartā thā. 11Is lie unhoṅ
ne bāz ādmiyoṅ ko yih kahne ko
uksāyā ki "Is ne Mūsā aur Allāh ke
bāre meṅ kufr bakā hai. Ham ḳhud
is ke gawāh haiṅ." 12Yoṅ ām logoṅ,
buzurgoṅ aur sharīat ke ulamā meṅ
halchal mach gaī. Wuh Stifanus
par chaṛh āe aur use ghasīṭ kar
Yahūdī adālat-e-āliyā ke pās lāe.
13Wahāṅ unhoṅ ne jhūṭe gawāh
khaṛe kie jinhoṅ ne kahā, "Yih
ādmī Baitul-muqaddas aur sharīat
ke ḳhilāf bāteṅ karne se bāz nahīṅ
ātā. 14Ham ne is ke muṅh se sunā
hai ki Īsā Nāsarī yih maqām tabāh
karegā aur wuh rasm-o-riwāj badal
degā jo Mūsā ne hamāre sapurd
kie haiṅ." 15Jab ijlās meṅ baiṭhe
tamām log ghūr ghūr kar Stifanus
kī taraf deḳhne lage to us kā chehrā
farishte kā-sā nazar āyā.

Stifanus kī Taqrīr

7 Imām-e-āzam ne pūchhā,
"Kyā yih sach hai?"

2Stifanus ne jawāb diyā, "Bhāiyo
aur buzurgo, merī bāt suneṅ. Jalāl
kā Ḳhudā hamāre bāp Ibrāhīm
par zāhir huā jab wuh abhī
Masoputāmiyā meṅ ābād thā. Us
waqt wuh Hārān meṅ muntaqil
nahīṅ huā thā. 3Allāh ne us
se kahā, 'Apne watan aur apnī
qaum ko chhoṛ kar is mulk meṅ
chalā jā jo maiṅ tujhe dikhāūṅgā.'
4Chunāṅche wuh Kasdiyoṅ ke
mulk ko chhoṛ kar Hārān meṅ
rahne lagā. Wahāṅ us kā bāp faut
huā to Allāh ne use is mulk meṅ
muntaqil kiyā jis meṅ āp āj tak
ābād haiṅ. 5Us waqt Allāh ne use is
mulk meṅ koī bhī maurūsī zamīn
na dī thī, ek murabbā fuṭ tak bhī
nahīṅ. Lekin us ne us se wādā
kiyā, 'Maiṅ is mulk ko tere aur terī
aulād ke qabze meṅ kar dūṅgā,'
agarche us waqt Ibrāhīm ke hāṅ
koī bachchā paidā nahīṅ huā thā.
6Allāh ne use yih bhī batāyā, 'Terī
aulād aise mulk meṅ rahegī jo us
kā nahīṅ hogā. Wahāṅ wuh ajnabī
aur ġhulām hogī, aur us par 400 sāl
tak bahut zulm kiyā jāegā. 7Lekin
maiṅ us qaum kī adālat karūṅga
jis ne use ġhulām banāyā hogā.
Is ke bād wuh us mulk meṅ se
nikal kar is maqām par merī ibādat

kareṅge.’ [8]Phir Allāh ne Ibrāhīm
ko ḳhatnā kā ahd diyā. Chunāṅche
jab Ibrāhīm kā beṭā Is’hāq paidā
huā to bāp ne āṭhweṅ din us kā
ḳhatnā kiyā. Yih silsilā jārī rahā
jab Is’hāq kā beṭā Yāqūb paidā huā
aur Yāqūb ke bārah beṭe, hamāre
bārah qabīloṅ ke sardār.

[9]Yih sardār apne bhāī Yūsuf se
hasad karne lage aur is lie use bech
diyā. Yoṅ wuh ġhulām ban kar
Misr pahuṅchā. Lekin Allāh us ke
sāth rahā [10]aur use us kī tamām
musībatoṅ se rihāī dī. Us ne use
dānāī atā karke is qābil banā diyā
ki wuh Misr ke bādshāh Firaun kā
manzūr-e-nazar ho jāe. Yoṅ Firaun
ne use Misr aur apne pūre gharāne
par hukmrān muqarrar kiyā. [11]Phir
tamām Misr aur Kanān meṅ kāl
paṛā. Log baṛī musībat meṅ paṛ
gae aur hamāre bāpdādā ke pās
bhī ḳhurāk ḳhatm ho gaī. [12]Yāqūb
ko patā chalā ki Misr meṅ ab tak
anāj hai, is lie us ne apne beṭoṅ
ko anāj ḳharīdne ko wahāṅ bhej
diyā. [13]Jab unheṅ dūsrī bār wahāṅ
jānā paṛā to Yūsuf ne apne āp ko
apne bhāiyoṅ par zāhir kiyā, aur
Firaun ko Yūsuf ke ḳhāndān ke
bāre meṅ āgāh kiyā gayā. [14]Is ke
bād Yūsuf ne apne bāp Yāqūb aur
tamām rishtedāroṅ ko bulā liyā.
Kul 75 afrād āe. [15]Yoṅ Yāqūb Misr
pahuṅchā. Wahāṅ wuh aur hamāre
bāpdādā mar gae. [16]Unheṅ Sikam
meṅ lā kar us qabr meṅ dafnāyā
gayā jo Ibrāhīm ne Hamor kī aulād
se paise de kar ḳharīdī thī.

[17]Phir wuh waqt qarīb ā gayā
jis kā wādā Allāh ne Ibrāhīm
se kiyā thā. Misr meṅ hamārī
qaum kī tādād bahut baṛh chukī
thī. [18]Lekin hote hote ek nayā
bādshāh taḳhtnashīn huā jo Yūsuf
se nāwāqif thā. [19]Us ne hamārī
qaum kā istehsāl karke un se
badsulūkī kī aur unheṅ apne
shīrḳhār bachchoṅ ko zāe karne
par majbūr kiyā. [20]Us waqt Mūsā
paidā huā. Wuh Allāh ke nazdīk
ḳhūbsūrat bachchā thā aur tīn māh
tak apne bāp ke ghar meṅ pālā
gayā. [21]Is ke bād wālidain ko use
chhoṛnā paṛā, lekin Firaun kī beṭī
ne use lepālak banā kar apne beṭe
ke taur par pālā. [22]Aur Mūsā ko
Misriyoṅ kī hikmat ke har shobe
meṅ tarbiyat milī. Use bolne aur
amal karne kī zabardast qābiliyat
hāsil thī.

[23]Jab wuh chālīs sāl kā thā to use
apnī qaum Isrāīl ke logoṅ se milne
kā ḳhayāl āyā. [24]Jab us ne un ke pās

jā kar dekhā ki ek Misrī kisī Isrāīlī
par tashaddud kar rahā hai to us ne
Isrāīlī kī himāyat karke mazlūm kā
badlā liyā aur Misrī ko mār ḍālā.
25 Us kā ḳhayāl to yih thā ki mere
bhāiyoṅ ko samajh āegī ki Allāh
mere wasīle se unheṅ rihāī degā,
lekin aisā nahīṅ thā. 26 Agle din
wuh do Isrāīliyoṅ ke pās se guzarā
jo āpas meṅ laṛ rahe the. Us ne
sulah karāne kī koshish meṅ kahā,
‘Mardo, āp to bhāī haiṅ. Āp kyoṅ
ek dūsre se ġhalat sulūk kar rahe
haiṅ?’ 27 Lekin jo ādmī dūsre se
badsulūkī kar rahā thā us ne Mūsā
ko ek taraf dhakel kar kahā, ‘Kis ne
āp ko ham par hukmrān aur qāzī
muqarrar kiyā hai? 28 Kyā āp mujhe
bhī qatl karnā chāhte haiṅ jis tarah
kal Misrī ko mār ḍālā thā?’ 29 Yih
sun kar Mūsā farār ho kar Mulk-
e-Midiyān meṅ ajnabī ke taur par
rahne lagā. Wahāṅ us ke do beṭe
paidā hue.

30 Chālīs sāl ke bād ek farishtā
jaltī huī kāṅṭedār jhāṛī ke shole
meṅ us par zāhir huā. Us waqt
Mūsā Sīnā Pahāṛ ke qarīb registān
meṅ thā. 31 Yih manzar dekh
kar Mūsā hairān huā. Jab wuh
us kā muāynā karne ke lie qarīb
pahuṅchā to Rab kī āwāz sunāī dī,
32 ‘Maiṅ tere bāpdādā kā Ḳhudā,
Ibrāhīm, Is’hāq aur Yāqūb kā
Ḳhudā hūṅ.’ Mūsā thartharāne lagā
aur us taraf deḳhne kī jurrat na kī.
33 Phir Rab ne us se kahā, ‘Apnī
jūtiyāṅ utār, kyoṅki tū muqaddas
zamīn par khaṛā hai. 34 Maiṅ ne
Misr meṅ apnī qaum kī burī hālat
dekhī aur un kī āheṅ sunī haiṅ, is
lie unheṅ bachāne ke lie utar āyā
hūṅ. Ab jā, maiṅ tujhe Misr bhejtā
hūṅ.’

35 Yoṅ Allāh ne us shaḳhs ko
un ke pās bhej diyā jise wuh yih
kah kar radd kar chuke the ki
‘Kis ne āp ko ham par hukmrān
aur qāzī muqarrar kiyā hai?’ Jaltī
huī kāṅṭedār jhāṛī meṅ maujūd
farishte kī mārifat Allāh ne Mūsā
ko un ke pās bhej diyā tāki wuh
un kā hukmrān aur najātdahindā
ban jāe. 36 Aur wuh mojize aur ilāhī
nishān dikhā kar unheṅ Misr se
nikāl lāyā, phir Bahr-e-Qulzum se
guzar kar 40 sāl ke daurān registān
meṅ un kī rāhnumāī kī. 37 Mūsā
ne ḳhud Isrāīliyoṅ ko batāyā, ‘Allāh
tumhāre wāste tumhāre bhāiyoṅ
meṅ se mujh jaise nabī ko barpā
karegā.’ 38 Mūsā registān meṅ qaum
kī jamāt meṅ sharīk thā. Ek taraf
wuh us farishte ke sāth thā jo Sīnā

Pahāṛ par us se bāteṅ kartā thā,
dūsrī taraf hamāre bāpdādā ke
sāth. Farishte se use zindagībaḳhsh
bāteṅ mil gaiṅ jo use hamāre
sapurd karnī thīṅ.

[39]Lekin hamāre bāpdādā ne us kī
sunane se inkār karke use radd kar
diyā. Dil hī dil meṅ wuh Misr kī
taraf rujū kar chuke the. [40]Wuh
Hārūn se kahne lage, 'Āeṅ, hamāre
lie dewatā banā deṅ jo hamāre āge
āge chalte hue hamārī rāhnumāī
kareṅ. Kyoṅki kyā mālūm ki us
bande Mūsā ko kyā huā hai jo
hameṅ Misr se nikāl lāyā.' [41]Usī
waqt unhoṅ ne bachhṛe kā but
banā kar use qurbāniyāṅ pesh kīṅ
aur apne hāthoṅ ke kām kī ḳhushī
manāī. [42]Is par Allāh ne apnā
muṅh pher liyā aur unheṅ sitāroṅ
kī pūjā kī girift meṅ chhoṛ diyā,
bilkul usī tarah jis tarah nabiyoṅ ke
sahīfe meṅ likhā hai,

'Ai Isrāīl ke gharāne,
jab tum registān meṅ ghūmte-
phirte the
to kyā tum ne un 40 sāloṅ ke
daurān
kabhī mujhe zabah aur ġhallā kī
qurbāniyāṅ pesh kīṅ?

[43]Nahīṅ, us waqt bhī tum Malik
Dewatā kā tābūt
aur Rifān Dewatā kā sitārā uṭhāe
phirte the,
go tum ne apne hāthoṅ se yih but
pūjā karne ke lie banā lie the.
Is lie maiṅ tumheṅ jilāwatan
karke
Bābal ke pār basā dūṅgā.'

[44]Registān meṅ hamāre bāpdādā
ke pās mulāqāt kā ḳhaimā thā. Use
us namūne ke mutābiq banāyā gayā
thā jo Allāh ne Mūsā ko dikhāyā
thā. [45]Mūsā kī maut ke bād hamāre
bāpdādā ne use wirse meṅ pā kar
apne sāth le liyā jab unhoṅ ne
Yashua kī rāhnumāī meṅ is mulk
meṅ dāḳhil ho kar us par qabzā kar
liyā. Us waqt Allāh us meṅ ābād
qaumoṅ ko un ke āge āge nikāltā
gayā. Yoṅ mulāqāt kā ḳhaimā Dāūd
Bādshāh ke zamāne tak mulk meṅ
rahā. [46]Dāūd Allāh kā manzūr-e-
nazar thā. Us ne Yāqūb ke Ḳhudā
ko ek sukūnatgāh muhaiyā karne
kī ijāzat māṅgī. [47]Lekin Sulemān
ko us ke lie makān banāne kā ezāz
hāsil huā.

[48]Haqīqat meṅ Allāh T'ālā insān
ke hāth ke banāe hue makānoṅ
meṅ nahīṅ rahtā. Nabī Rab kā
farmān yoṅ bayān kartā hai,

[49]'Āsmān merā taḳht hai

aur zamīn mere pāṅwoṅ kī chaukī,
to phir tum mere lie kis qism kā ghar banāoge?
Wuh jagah kahāṅ hai jahāṅ maiṅ ārām karūṅga?
50 Kyā mere hāth ne yih sab kuchh nahīṅ banāyā?'
51 Ai gardankash logo! Beshak āp kā ḳhatnā huā hai jo Allāh kī qaum kā zāhirī nishān hai. Lekin us kā āp ke diloṅ aur kānoṅ par kuchh bhī asar nahīṅ huā. Āp apne bāpdādā kī tarah hameshā Rūhul-quds kī muḳhālafat karte rahte haiṅ. 52 Kyā kabhī koī nabī thā jise āp ke bāpdādā ne na satāyā? Unhoṅ ne unheṅ bhī qatl kiyā jinhoṅ ne rāstbāz Masīh kī peshgoī kī, us shaḳhs kī jise āp ne dushmanoṅ ke hawāle karke mār ḍālā. 53 Āp hī ko farishtoṅ ke hāth se Allāh kī sharīat hāsil huī magar us par amal nahīṅ kiyā."

Stifanus ko Sangsār Kiyā Jātā Hai

54 Stifanus kī yih bāteṅ sun kar ijlās ke log taish meṅ ā kar dāṅt pīsne lage. 55 Lekin Stifanus Rūhul-quds se māmūr apnī nazar uṭhā kar āsmān kī taraf takne lagā. Wahāṅ use Allāh kā jalāl nazar āyā, aur Īsā Allāh ke dahne hāth khaṛā thā. 56 Us ne kahā, "Dekho, mujhe āsmān khulā huā dikhāī de rahā hai aur Ibn-e-Ādam Allāh ke dahne hāth khaṛā hai!"
57 Yih sunte hī unhoṅ ne chīḳh chīḳh kar hāthoṅ se apne kānoṅ ko band kar liyā aur mil kar us par jhapaṭ paṛe. 58 Phir wuh use shahr se nikāl kar sangsār karne lage. Aur jin logoṅ ne us ke ḳhilāf gawāhī dī thī unhoṅ ne apnī chādareṅ utār kar ek jawān ādmī ke pāṅwoṅ meṅ rakh dīṅ. Us ādmī kā nām Sāūl thā. 59 Jab wuh Stifanus ko sangsār kar rahe the to us ne duā karke kahā, "Ai Ḳhudāwand Īsā, merī rūh ko qabūl kar." 60 Phir ghuṭne ṭek kar us ne ūṅchī āwāz se kahā, "Ai Ḳhudāwand, unheṅ is gunāh ke zimmedār na ṭhahrā." Yih kah kar wuh intaqāl kar gayā.

8 Aur Sāūl ko bhī Stifanus kā qatl manzūr thā.

Sāūl Jamāt ko Satātā Hai

Us din Yarūshalam meṅ maujūd jamāt saḳht īzārasānī kī zad meṅ ā gaī. Is lie siwāe rasūloṅ ke tamām īmāndār Yahūdiyā aur Sāmariya

ke ilāqoṅ meṅ titar-bitar ho gae.
2Kuchh ḳhudātars ādmiyoṅ ne
Stifanus ko dafn karke ro ro kar
us kā mātam kiyā.
3Lekin Sāūl Īsā kī jamāt ko tabāh
karne par tulā huā thā. Us ne
ghar ghar jā kar īmāndār mard-o-
ḳhawātīn ko nikāl diyā aur unheṅ
ghasīṭ kar qaidḳhāne meṅ ḍalwā
diyā.

Ḳhushḳhabrī Sāmariya meṅ Phail Jātī Hai

4Jo īmāndār bikhar gae the
wuh jagah jagah jā kar Allāh kī
ḳhushḳhabrī sunāte phire. 5Is
tarah Filippus Sāmariya ke kisī
shahr ko gayā aur wahāṅ ke logoṅ
ko Masīh ke bāre meṅ batāyā. 6Jo
kuchh bhī Filippus ne kahā aur jo
bhī ilāhī nishān us ne dikhāe, us
par sunane wāle hujūm ne yakdil
ho kar tawajjuh dī. 7Bahut-se logoṅ
meṅ se badrūheṅ zordār chīḳheṅ
mār mār kar nikal gaīṅ, aur bahut-
se maflūjoṅ aur langaṛoṅ ko shafā
mil gaī. 8Yoṅ us shahr meṅ baṛī
shādmānī phail gaī.
9Wahāṅ kāfī arse se ek ādmī
rahtā thā jis kā nām Shamāūn
thā. Wuh jādūgar thā aur us ke
hairatangez kām se Sāmariya ke
log bahut muta'assir the. Us kā
apnā dāwā thā ki maiṅ koī ḳhās
shaḳhs hūṅ. 10Is lie sab log chhoṭe
se le kar baṛe tak us par ḳhās
tawajjuh dete the. Un kā kahnā
thā, 'Yih ādmī wuh ilāhī quwwat hai
jo Azīm kahlātī hai.' 11Wuh is lie
us ke pīchhe lag gae the ki us ne
unheṅ baṛī der se apne hairatangez
kāmoṅ se muta'assir kar rakhā thā.
12Lekin ab log Filippus kī Allāh kī
bādshāhī aur Īsā ke nām ke bāre
meṅ ḳhushḳhabrī par īmān le āe,
aur mard-o-ḳhawātīn ne baptismā
liyā. 13Ḳhud Shamāūn ne bhī īmān
lā kar baptismā liyā aur Filippus ke
sāth rahā. Jab us ne wuh baṛe ilāhī
nishān aur mojize dekhe jo Filippus
ke hāth se zāhir hue to wuh hakkā-
bakkā rah gayā.
14Jab Yarūshalam meṅ rasūloṅ
ne sunā ki Sāmariya ne Allāh kā
kalām qabūl kar liyā hai to unhoṅ
ne Patras aur Yūhannā ko un ke pās
bhej diyā. 15Wahāṅ pahuṅch kar
unhoṅ ne un ke lie duā kī ki unheṅ
Rūhul-quds mil jāe, 16kyoṅki abhī
Rūhul-quds un par nāzil nahīṅ huā
thā balki unheṅ sirf Ḳhudāwand Īsā
ke nām meṅ baptismā diyā gayā
thā. 17Ab jab Patras aur Yūhannā

ne apne hāth un par rakhe to unheṅ
Rūhul-quds mil gayā.
18 Shamāūn ne dekhā ki jab rasūl
logoṅ par hāth rakhte haiṅ to un
ko Rūhul-quds miltā hai. Is lie us
ne unheṅ paise pesh karke 19 kahā,
"Mujhe bhī yih iḳhtiyār de deṅ ki jis
par maiṅ hāth rakhūṅ use Rūhul-
quds mil jāe."
20 Lekin Patras ne jawāb diyā, "Āp
ke paise āp ke sāth ġhārat ho jāeṅ,
kyoṅki āp ne sochā ki Allāh kī
nemat paisoṅ se ḳharīdī jā saktī
hai. 21 Is ḳhidmat meṅ āp kā koī
hissā nahīṅ hai, kyoṅki āp kā dil
Allāh ke sāmne ḳhālis nahīṅ hai.
22 Apnī is sharārat se taubā karke
Ḳhudāwand se duā kareṅ. Shāyad
wuh āp ko is irāde kī muāfī de jo
āp ne dil meṅ rakhā hai. 23 Kyoṅki
maiṅ deḳhtā hūṅ ki āp kaṛwe pit se
bhare aur nārāstī ke bandhan meṅ
jakaṛe hue haiṅ."
24 Shamāūn ne kahā, "Phir
Ḳhudāwand se mere lie duā kareṅ
ki āp kī mazkūrā musībatoṅ meṅ se
mujh par koī na āe."
25 Ḳhudāwand ke kalām kī gawāhī
dene aur us kī munādī karne ke
bād Patras aur Yūhannā wāpas
Yarūshalam ke lie rawānā hue.
Rāste meṅ unhoṅ ne Sāmariya ke
bahut-se dehātoṅ meṅ Allāh kī
ḳhushḳhabrī sunāī.

Filippus aur Ethopiyā kā Afsar

26 Ek din Rab ke farishte ne Filippus
se kahā, "Uṭh kar junūb kī taraf
us rāh par jā jo registān meṅ se
guzar kar Yarūshalam se Ġhazzā ko
jātī hai." 27 Filippus uṭh kar rawānā
huā. Chalte chalte us kī mulāqāt
Ethopiyā kī malikā Kandāke ke
ek ḳhwājāsarā se huī. Malikā
ke pūre ḳhazāne par muqarrar
yih darbārī ibādat karne ke lie
Yarūshalam gayā thā 28 aur ab apne
mulk meṅ wāpas jā rahā thā. Us
waqt wuh rath meṅ sawār Yasāyāh
Nabī kī kitāb kī tilāwat kar rahā thā.
29 Rūhul-quds ne Filippus se kahā,
"Us ke pās jā kar rath ke sāth ho
le." 30 Filippus dauṛ kar rath ke pās
pahuṅchā to sunā ki wuh Yasāyāh
Nabī kī kitāb kī tilāwat kar rahā hai.
Us ne pūchhā, "Kyā āp ko us sab
kī samajh ātī hai jo āp paṛh rahe
haiṅ?"
31 Darbārī ne jawāb diyā, "Maiṅ
kyoṅkar samjhūṅ jab tak koī merī
rāhnumāī na kare?" Aur us ne
Filippus ko rath meṅ sawār hone
kī dāwat dī. 32 Kalām-e-muqaddas

kā jo hawālā wuh paṛh rahā thā yih thā,

‘Use bheṛ kī tarah zabah karne ke lie le gae.

Jis tarah lelā bāl katarne wāle ke sāmne ḳhāmosh rahtā hai,

usī tarah us ne apnā muṅh na kholā.

33 Us kī tazlīl kī gaī aur use insāf na milā.

Kaun us kī nasl bayān kar saktā hai?

Kyoṅki us kī jān duniyā se chhīn lī gaī.’

34 Darbārī ne Filippus se pūchhā, “Mehrbānī karke mujhe batā dījie ki nabī yahāṅ kis kā zikr kar rahā hai, apnā yā kisī aur kā?” 35 Jawāb meṅ Filippus ne kalām-e-muqaddas ke isī hawāle se shurū karke use Īsā ke bāre meṅ ḳhushḳhabrī sunāī. 36 Saṛak par safr karte karte wuh ek jagah se guzare jahāṅ pānī thā. Ḳhwājāsarā ne kahā, “Dekheṅ, yahāṅ pānī hai. Ab mujhe baptismā lene se kaun-sī chīz rok saktī hai?” 37 [Filippus ne kahā, “Agar āp pūre dil se īmān lāeṅ to le sakte haiṅ.” Us ne jawāb diyā, “Maiṅ īmān rakhtā hūṅ ki Īsā Masīh Allāh kā Farzand hai.”]

38 Us ne rath ko rokne kā hukm diyā. Donoṅ pānī meṅ utar gae aur Filippus ne use baptismā diyā. 39 Jab wuh pānī se nikal āe to Ḳhudāwand kā Rūh Filippus ko uṭhā le gayā. Is ke bād ḳhwājāsarā ne use phir kabhī na dekhā, lekin us ne ḳhushī manāte hue apnā safr jārī rakhā. 40 Itne meṅ Filippus ko Ashdūd Shahr meṅ pāyā gayā. Wuh wahāṅ aur Qaisariyā tak ke tamām shahroṅ meṅ se guzar kar Allāh kī ḳhushḳhabrī sunātā gayā.

Paulus kī Tabdīlī

9 Ab tak Sāūl Ḳhudāwand ke shāgirdoṅ ko dhamkāne aur qatl karne ke darpai thā. Us ne imām-e-āzam ke pās jā kar 2 us se guzārish kī ki “Mujhe Damishq meṅ Yahūdī ibādatḳhānoṅ ke lie sifārishī ḳhat likh kar deṅ tāki wuh mere sāth tāwun kareṅ. Kyoṅki maiṅ wahāṅ Masīh kī rāh par chalne wāloṅ ko ḳhāh wuh mard hoṅ yā ḳhawātīn ḍhūnḍ kar aur bāndh kar Yarūshalam lānā chāhtā hūṅ.”

3 Wuh is maqsad se safr karke Damishq ke qarīb pahuṅchā hī thā ki achānak āsmān kī taraf se ek tez

raushnī us ke gird chamkī. [4]Wuh
zamīn par gir paṛā to ek āwāz
sunāī dī, “Sāūl, Sāūl, tū mujhe kyoṅ
satātā hai?”
[5]Us ne pūchhā, “Ḳhudāwand, āp
kaun haiṅ?”
Āwāz ne jawāb diyā, “Maiṅ Īsā
hūṅ jise tū satātā hai. [6]Ab uṭh kar
shahr meṅ jā. Wahāṅ tujhe batāyā
jāegā ki tujhe kyā karnā hai.”
[7]Sāūl ke pās khaṛe hamsafr dam
baḳhud rah gae. Āwāz to wuh sun
rahe the, lekin unheṅ koī nazar
na āyā. [8]Sāūl zamīn par se uṭhā,
lekin jab us ne apnī āṅkheṅ kholīṅ
to mālūm huā ki wuh andhā hai.
Chunāṅche us ke sāthī us kā hāth
pakaṛ kar use Damishq le gae.
[9]Wahāṅ tīn din ke daurān wuh
andhā rahā. Itne meṅ us ne na
kuchh khāyā, na piyā.
[10]Us waqt Damishq meṅ Īsā kā
ek shāgird rahtā thā jis kā nām
Hananiyāh thā. Ab Ḳhudāwand
royā meṅ us se hamkalām huā,
“Hananiyāh!”
Us ne jawāb diyā, “Jī Ḳhudāwand,
maiṅ hāzir hūṅ.”
[11]Ḳhudāwand ne farmāyā, “Uṭh,
us galī meṅ jā jo ‘Sīdhī’ kahlātī
hai. Wahāṅ Yahūdāh ke ghar meṅ
Tarsus ke ek ādmī kā patā karnā
jis kā nām Sāūl hai. Kyoṅki dekh,
wuh duā kar rahā hai. [12]Aur royā
meṅ us ne dekh liyā hai ki ek ādmī
banām Hananiyāh mere pās ā kar
apne hāth mujh par rakhegā. Is se
merī āṅkheṅ bahāl ho jāeṅgī.”
[13]Hananiyāh ne etarāz kiyā,
“Ai Ḳhudāwand, maiṅ ne bahut-
se logoṅ se us shaḳhs kī sharīr
harkatoṅ ke bāre meṅ sunā
hai. Yarūshalam meṅ us ne tere
muqaddasoṅ ke sāth bahut ziyādatī
kī hai. [14]Ab use rāhnumā imāmoṅ
se iḳhtiyār mil gayā hai ki yahāṅ bhī
har ek ko giriftār kare jo terī ibādat
kartā hai.”
[15]Lekin Ḳhudāwand ne kahā, “Jā,
yih ādmī merā chunā huā wasīlā
hai jo merā nām Ġhairyahūdiyoṅ,
bādshāhoṅ aur Isrāīliyoṅ tak
pahuṅchāegā. [16]Aur maiṅ use
dikhā dūṅgā ki use mere nām kī
ḳhātir kitnā dukh uṭhānā paṛegā.”
[17]Chunāṅche Hananiyāh
mazkūrā ghar ke pās gayā, us meṅ
dāḳhil huā aur apne hāth Sāūl
par rakh die. Us ne kahā, “Sāūl
bhāī, Ḳhudāwand Īsā jo āp par
zāhir huā jab āp yahāṅ ā rahe
the usī ne mujhe bhejā hai tāki
āp dubārā dekh pāeṅ aur Rūhul-
quds se māmūr ho jāeṅ.” [18]Yih

kahte hī chhilkoṅ jaisī koī chīz
Sāūl kī āṅkhoṅ par se girī aur wuh
dubārā deḳhne lagā. Us ne uṭh kar
baptismā liyā, 19phir kuchh khānā
khā kar nae sire se taqwiyat pāī.

Sāūl Damishq meṅ Allāh kī Ḳhushḳhabrī Sunātā Hai

Sāūl kaī din shāgirdoṅ ke sāth
Damishq meṅ rahā. 20Usī waqt wuh
sīdhā Yahūdī ibādatḳhānoṅ meṅ jā
kar elān karne lagā ki Īsā Allāh kā
Farzand hai.

21Aur jis ne bhī use sunā wuh
hairān rah gayā aur pūchhā, "Kyā
yih wuh ādmī nahīṅ jo Yarūshalam
meṅ Īsā kī ibādat karne wāloṅ ko
halāk kar rahā thā? Aur kyā wuh
is maqsad se yahāṅ nahīṅ āyā ki
aise logoṅ ko bāndh kar rāhnumā
imāmoṅ ke pās le jāe?"

22Lekin Sāūl roz baroz zor
pakaṛtā gayā, aur chūṅki us ne
sābit kiyā ki Īsā wādā kiyā huā
Masīh hai is lie Damishq meṅ ābād
Yahūdī uljhan meṅ paṛ gae.

23Chunāṅche kāfī dinoṅ ke bād
unhoṅ ne mil kar use qatl karne
kā mansūbā banāyā. 24Lekin Sāūl
ko patā chal gayā. Yahūdī din rāt
shahr ke darwāzoṅ kī pahrādārī
karte rahe tāki use qatl kareṅ, 25is
lie us ke shāgirdoṅ ne use rāt ke
waqt ṭokre meṅ biṭhā kar shahr kī
chārdīwārī ke ek sūrāḳh meṅ se
utār diyā.

Sāūl Yarūshalam Meṅ

26Sāūl Yarūshalam wāpas chalā
gayā. Wahāṅ us ne shāgirdoṅ se
rābitā karne kī koshish kī, lekin
sab us se ḍarte the, kyoṅki unheṅ
yaqīn nahīṅ āyā thā ki wuh wāqaī
Īsā kā shāgird ban gayā hai. 27Phir
Barnabās use rasūloṅ ke pās le
āyā. Us ne unheṅ Sāūl ke bāre
meṅ sab kuchh batāyā, ki us ne
Damishq kī taraf safr karte waqt
rāste meṅ Ḳhudāwand ko dekhā,
ki Ḳhudāwand us se hamkalām
huā thā aur us ne Damishq meṅ
dilerī se Īsā ke nām se bāt kī
thī. 28Chunāṅche Sāūl un ke sāth
rah kar āzādī se Yarūshalam meṅ
phirne aur dilerī se Ḳhudāwand
Īsā ke nām se kalām karne lagā.
29Us ne Yūnānī zabān bolne wāle
Yahūdiyoṅ se bhī muḳhātib ho kar
bahs kī, lekin jawāb meṅ wuh use
qatl karne kī koshish karne lage.
30Jab bhāiyoṅ ko mālūm huā to
unhoṅ ne use Qaisariyā pahuṅchā

diyā aur jahāz meṅ biṭhā kar Tarsus ke lie rawānā kar diyā.

31 Is par Yahūdiyā, Galīl aur Sāmariya ke pūre ilāqe meṅ phailī huī jamāt ko amn-o-amān hāsil huā. Rūhul-quds kī himāyat se us kī tāmīr-o-taqwiyat huī, wuh Ḳhudā kā ḳhauf mān kar chaltī rahī aur tādād meṅ bhī baṛhtī gaī.

Patras Luddā aur Yāfā Meṅ

32 Ek din jab Patras jagah jagah safr kar rahā thā to wuh Luddā meṅ ābād muqaddasoṅ ke pās bhī āyā. 33 Wahāṅ us kī mulāqāt ek ādmī banām Ainiyās se huī. Ainiyās maflūj thā. Wuh āṭh sāl se bistar se uṭh na sakā thā. 34 Patras ne us se kahā, "Ainiyās, Īsā Masīh āp ko shafā detā hai. Uṭh kar apnā bistar sameṭ leṅ." Ainiyās fauran uṭh khaṛā huā. 35 Jab Luddā aur maidānī ilāqe Shārūn ke tamām rahne wāloṅ ne use dekhā to unhoṅ ne Ḳhudāwand kī taraf rujū kiyā.

36 Yāfā meṅ ek aurat thī jo shāgird thī aur nek kām karne aur ḳhairāt dene meṅ bahut āge thī. Us kā nām Tabītā (Ġhazālā) thā. 37 Unhīṅ dinoṅ meṅ wuh bīmār ho kar faut ho gaī. Logoṅ ne use ġhusl de kar bālāḳhāne meṅ rakh diyā. 38 Luddā Yāfā ke qarīb hai, is lie jab shāgirdoṅ ne sunā ki Patras Luddā meṅ hai to unhoṅ ne us ke pās do ādmiyoṅ ko bhej kar iltamās kī, "Sīdhe hamāre pās āeṅ aur der na kareṅ." 39 Patras uṭh kar un ke sāth chalā gayā. Wahāṅ pahuṅch kar log use bālāḳhāne meṅ le gae. Tamām bewāoṅ ne use gher liyā aur rote chillāte wuh sārī qamīseṅ aur bāqī libās dikhāne lagīṅ jo Tabītā ne un ke lie banāe the jab wuh abhī zindā thī. 40 Lekin Patras ne un sab ko kamre se nikāl diyā aur ghuṭne ṭek kar duā kī. Phir lāsh kī taraf muṛ kar us ne kahā, "Tabītā, uṭheṅ!" Aurat ne apnī āṅkheṅ khol dīṅ. Patras ko dekh kar wuh baiṭh gaī. 41 Patras ne us kā hāth pakaṛ liyā aur uṭhne meṅ us kī madad kī. Phir us ne muqaddasoṅ aur bewāoṅ ko bulā kar Tabītā ko zindā un ke sapurd kiyā. 42 Yih wāqiyā pūre Yāfā meṅ mashhūr huā, aur bahut-se log Ḳhudāwand Īsā par īmān lāe. 43 Patras kāfī dinoṅ tak Yāfā meṅ rahā. Wahāṅ wuh chamṛā rangne wāle ek ādmī ke ghar ṭhahrā jis kā nām Shamāūn thā.

Patras aur Kurneliyus

10 Qaisariyā meṅ ek Romī afsar[a] rahtā thā jis kā nām Kurneliyus thā. Wuh us palṭan ke sau faujiyoṅ par muqarrar thā jo Itālwī kahlātī thī. [2]Kurneliyus apne pūre gharāne samet dīndār aur ḳhudātars thā. Wuh faiyāzī se ḳhairāt detā aur mutawātir duā meṅ lagā rahtā thā. [3]Ek din us ne tīn baje dopahar ke waqt royā dekhī. Us meṅ us ne sāf taur par Allāh kā ek farishtā dekhā jo us ke pās āyā aur kahā, "Kurneliyus!"

[4]Wuh ghabrā gayā aur use ġhaur se deḳhte hue kahā, "Mere āqā, farmāeṅ."

Farishte ne kahā, "Tumhārī duāoṅ aur ḳhairāt kī qurbānī Allāh ke huzūr pahuṅch gaī hai aur manzūr hai. [5]Ab kuchh ādmī Yāfā bhej do. Wahāṅ ek ādmī banām Shamāūn hai jo Patras kahlātā hai. Use bulā kar le āo. [6]Patras ek chamṛā rangne wāle kā mehmān hai jis kā nām Shamāūn hai. Us kā ghar samundar ke qarīb wāqe hai."

[7]Jyoṅ hī farishtā chalā gayā Kurneliyus ne do naukaroṅ aur apne ḳhidmatgār faujiyoṅ meṅ se ek ḳhudātars ādmī ko bulāyā. [8]Sab kuchh sunā kar us ne unheṅ Yāfā bhej diyā.

[9]Agle din Patras dopahar taqrīban bārah baje duā karne ke lie chhat par chaṛh gayā. Us waqt Kurneliyus ke bheje hue ādmī Yāfā Shahr ke qarīb pahuṅch gae the. [10]Patras ko bhūk lagī aur wuh kuchh khānā chāhtā thā. Jab us ke lie khānā taiyār kiyā jā rahā thā to wuh wajd kī hālat meṅ ā gayā. [11]Us ne dekhā ki āsmān khul gayā hai aur ek chīz zamīn par utar rahī hai, katān kī baṛī chādar jaisī jo apne chār konoṅ se nīche utārī jā rahī hai. [12]Chādar meṅ tamām qism ke jānwar haiṅ: chār pāṅw rakhne wāle, reṅgne wāle aur parinde. [13]Phir ek āwāz us se muḳhātib huī, "Uṭh, Patras. Kuchh zabah karke khā!"

[14]Patras ne etarāz kiyā, "Hargiz nahīṅ Ḳhudāwand, maiṅ ne kabhī bhī harām yā nāpāk khānā nahīṅ khāyā."

[15]Lekin yih āwāz dubārā us se hamkalām huī, "Jo kuchh Allāh ne pāk kar diyā hai use nāpāk qarār na de." [16]Yihī kuchh tīn martabā huā,

---

[a]Sau sipāhiyoṅ par muqarrar afsar.

phir chādar ko achānak āsmān par
wāpas uṭhā liyā gayā.
17 Patras baṛī uljhan meṅ paṛ
gayā. Wuh abhī soch rahā thā
ki is royā kā kyā matlab hai to
Kurneliyus ke bheje hue ādmī
Shamāūn ke ghar kā patā karke us
ke geṭ par pahuṅch gae. 18 Āwāz
de kar unhoṅ ne pūchhā, "Kyā
Shamāūn jo Patras kahlātā hai āp
ke mehmān haiṅ?"
19 Patras abhī royā par ġhaur
kar hī rahā thā ki Rūhul-quds us
se hamkalām huā, "Shamāūn, tīn
mard terī talāsh meṅ haiṅ. 20 Uṭh
aur chhat se utar kar un ke sāth
chalā jā. Mat jhijaknā, kyoṅki maiṅ
hī ne unheṅ tere pās bhejā hai."
21 Chunāṅche Patras un ādmiyoṅ
ke pās gayā aur un se kahā, "Maiṅ
wuhī hūṅ jise āp ḍhūnḍ rahe haiṅ.
Āp kyoṅ mere pās āe haiṅ?"
22 Unhoṅ ne jawāb diyā, "Ham
sau faujiyoṅ par muqarrar afsar
Kurneliyus ke ghar se āe haiṅ. Wuh
insāfparwar aur ḳhudātars ādmī
haiṅ. Pūrī Yahūdī qaum is kī tasdīq
kar saktī hai. Ek muqaddas farishte
ne unheṅ hidāyat dī ki wuh āp ko
apne ghar bulā kar āp kā paiġhām
suneṅ." 23 Yih sun kar Patras unheṅ
andar le gayā aur un kī mehmān-
nawāzī kī. Agle din wuh uṭh kar
un ke sāth rawānā huā. Yāfā ke
kuchh bhāī bhī sāth gae. 24 Ek
din ke bād wuh Qaisariyā pahuṅch
gayā. Kurneliyus un ke intazār
meṅ thā. Us ne apne rishtedāroṅ
aur qarībī dostoṅ ko bhī apne ghar
jamā kar rakhā thā. 25 Jab Patras
ghar meṅ dāḳhil huā to Kurneliyus
ne us ke sāmne gir kar use sijdā
kiyā. 26 Lekin Patras ne use uṭhā kar
kahā, "Uṭheṅ. Maiṅ bhī insān hī
hūṅ." 27 Aur us se bāteṅ karte karte
wuh andar gayā aur dekhā ki bahut-
se log jamā ho gae haiṅ. 28 Us ne
un se kahā, "Āp jānte haiṅ ki kisī
Yahūdī ke lie kisī Ġhairyahūdī se
rifāqat rakhnā yā us ke ghar meṅ
jānā manā hai. Lekin Allāh ne
mujhe dikhāyā hai ki maiṅ kisī ko
bhī harām yā nāpāk qarār na dūṅ.
29 Is wajah se jab mujhe bulāyā gayā
to maiṅ etarāz kie baġhair chalā
āyā. Ab mujhe batā dijie ki āp ne
mujhe kyoṅ bulāyā hai?"
30 Kurneliyus ne jawāb diyā,
"Chār din kī bāt hai ki maiṅ isī
waqt dopahar tīn baje duā kar
rahā thā. Achānak ek ādmī mere
sāmne ā khaṛā huā. Us ke kapṛe
chamak rahe the. 31 Us ne kahā,
'Kurneliyus, Allāh ne tumhārī duā

sun lī aur tumhārī ḳhairāt kā ḳhayāl
kiyā hai. 32Ab kisī ko Yāfā bhej
kar Shamāūn ko bulā lo jo Patras
kahlātā hai. Wuh chamṛā rangne
wāle Shamāūn kā mehmān hai.
Shamāūn kā ghar samundar ke
qarīb wāqe hai.' 33Yih sunte hī maiṅ
ne apne logoṅ ko āp ko bulāne ke lie
bhej diyā. Achchhā huā ki āp ā gae
haiṅ. Ab ham sab Allāh ke huzūr
hāzir haiṅ tāki wuh kuchh suneṅ
jo Rab ne āp ko hameṅ batāne ko
kahā hai."

Patras kī Taqrīr

34Phir Patras bol uṭhā, "Ab maiṅ
samajh gayā hūṅ ki Allāh wāqaī
jānibdār nahīṅ, 35balki har kisī ko
qabūl kartā hai jo us kā ḳhauf
māntā aur rāst kām kartā hai. 36Āp
Allāh kī us ḳhushḳhabrī se wāqif
haiṅ jo us ne Isrāīliyoṅ ko bhejī, yih
ḳhushḳhabrī ki Īsā Masīh ke wasīle
se salāmatī āī hai. Īsā Masīh sab
kā Ḳhudāwand hai. 37Āp ko wuh
kuchh mālūm hai jo Galīl se shurū
ho kar Yahūdiyā ke pūre ilāqe meṅ
huā yānī us baptisme ke bād jis
kī munādī Yahyā ne kī. 38Aur āp
jānte haiṅ ki Allāh ne Īsā Nāsarī ko
Rūhul-quds aur quwwat se masah
kiyā aur ki is par us ne jagah jagah
jā kar nek kām kiyā aur Iblīs ke
dabe hue tamām logoṅ ko shafā
dī, kyoṅki Allāh us ke sāth thā.
39Jo kuchh bhī us ne Mulk-e-Yahūd
aur Yarūshalam meṅ kiyā, us ke
gawāh ham ḳhud haiṅ. Go logoṅ
ne use lakaṛī par laṭkā kar qatl
kar diyā 40lekin Allāh ne tīsre din
use murdoṅ meṅ se zindā kiyā aur
use logoṅ par zāhir kiyā. 41Wuh
pūrī qaum par to zāhir nahīṅ huā
balki ham par jin ko Allāh ne pahle
se chun liyā thā tāki ham us ke
gawāh hoṅ. Ham ne us ke jī uṭhne
ke bād us ke sāth khāne-pīne kī
rifāqat bhī rakhī. 42Us waqt us
ne hameṅ hukm diyā ki munādī
karke qaum ko gawāhī do ki Īsā
wuhī hai jise Allāh ne zindoṅ aur
murdoṅ par munsif muqarrar kiyā
hai. 43Tamām nabī us kī gawāhī
dete haiṅ ki jo bhī us par īmān lāe
use us ke nām ke wasīle se gunāhoṅ
kī muāfī mil jāegī."

Rūhul-quds Ġhairyahūdiyoṅ par Nāzil Hotā Hai

44Patras abhī yih bāt kar hī rahā
thā ki tamām sunane wāloṅ par
Rūhul-quds nāzil huā. 45Jo Yahūdī

īmāndār Patras ke sāth āe the wuh
hakkā-bakkā rah gae ki Rūhul-quds
kī nemat Ġhairyahūdiyoṅ par bhī
unḍelī gaī hai, 46kyoṅki unhoṅ ne
dekhā ki wuh ġhairzabāneṅ bol
rahe aur Allāh kī tamjīd kar rahe
haiṅ. Tab Patras ne kahā, 47"Ab
kaun in ko baptismā lene se rok
saktā hai? Inheṅ to hamārī tarah
Rūhul-quds hāsil huā hai." 48Aur us
ne hukm diyā ki unheṅ Īsā Masīh
ke nām se baptismā diyā jāe. Is ke
bād unhoṅ ne Patras se guzārish kī
ki kuchh din hamāre pās ṭhahreṅ.

Yarūshalam kī Jamāt meṅ Patras kī Riporṭ

11 Yih ḳhabar rasūloṅ aur
Yahūdiyā ke bāqī bhāiyoṅ
tak pahuṅchī ki Ġhairyahūdiyoṅ ne
bhī Allāh kā kalām qabūl kiyā hai.
2Chunāṅche jab Patras Yarūshalam
wāpas āyā to Yahūdī īmāndār
us par etarāz karne lage, 3"Āp
Ġhairyahūdiyoṅ ke ghar meṅ gae
aur un ke sāth khānā bhī khāyā."
4Phir Patras ne un ke sāmne tartīb
se sab kuchh bayān kiyā jo huā thā.
5"Maiṅ Yāfā Shahr meṅ duā kar
rahā thā ki wajd kī hālat meṅ ā
kar royā dekhī. Āsmān se ek chīz
zamīn par utar rahī hai, katān kī
baṛī chādar jaisī jo apne chāroṅ
konoṅ se utārī jā rahī hai. Utartī
utartī wuh mujh tak pahuṅch gaī.
6Jab maiṅ ne ġhaur se dekhā to
patā chalā ki us meṅ tamām qism
ke jānwar haiṅ: chār pāṅw wāle,
reṅgne wāle aur parinde. 7Phir
ek āwāz mujh se muḳhātib huī,
'Patras, uṭh. Kuchh zabah karke
khā!' 8Maiṅ ne etarāz kiyā, 'Hargiz
nahīṅ, Ḳhudāwand, maiṅ ne kabhī
bhī harām yā nāpāk khānā nahīṅ
khāyā.' 9Lekin yih āwāz dubārā
mujh se hamkalām huī, 'Jo kuchh
Allāh ne pāk kar diyā hai use
nāpāk qarār na de.' 10Tīn martabā
aisā huā, phir chādar ko jānwaroṅ
samet wāpas āsmān par uṭhā liyā
gayā. 11Usī waqt tīn ādmī us ghar ke
sāmne ruk gae jahāṅ maiṅ ṭhahrā
huā thā. Unheṅ Qaisariyā se mere
pās bhejā gayā thā. 12Rūhul-quds
ne mujhe batāyā ki maiṅ baġhair
jhijke un ke sāth chalā jāūṅ. Yih
mere chhih bhāī bhī mere sāth gae.
Ham rawānā ho kar us ādmī ke
ghar meṅ dāḳhil hue jis ne mujhe
bulāyā thā. 13Us ne hameṅ batāyā
ki ek farishtā ghar meṅ us par
zāhir huā thā jis ne use kahā thā,
'Kisī ko Yāfā bhej kar Shamāūn

ko bulā lo jo Patras kahlātā hai.
[14]Us ke pās wuh paiġhām hai jis
ke zariye tum apne pūre gharāne
samet najāt pāoge.’ [15]Jab maiṅ
wahāṅ bolne lagā to Rūhul-quds un
par nāzil huā, bilkul usī tarah jis
tarah wuh shurū meṅ ham par huā
thā. [16]Phir mujhe wuh bāt yād āī jo
Ḳhudāwand ne kahī thī, ‘Yahyā ne
tum ko pānī se baptismā diyā, lekin
tumheṅ Rūhul-quds se baptismā
diyā jāegā.’ [17]Allāh ne unheṅ wuhī
nemat dī jo us ne hameṅ bhī dī thī
jo Ḳhudāwand Īsā Masīh par īmān
lāe the. To phir maiṅ kaun thā ki
Allāh ko roktā?”

[18]Patras kī yih bāteṅ sun kar
Yarūshalam ke īmāndār etarāz
karne se bāz āe aur Allāh kī tamjīd
karne lage. Unhoṅ ne kahā,
“To is kā matlab hai ki Allāh ne
Ġhairyahūdiyoṅ ko bhī taubā karne
aur abadī zindagī pāne kā mauqā
diyā hai.”

Antākiyā meṅ Jamāt

[19]Jo īmāndār Stifanus kī maut
ke bād kī īzārasānī se bikhar
gae the wuh Fenīke, Qubrus
aur Antākiyā tak pahuṅch gae.
Jahāṅ bhī wuh jāte wahāṅ Allāh
kā paiġhām sunāte albattā sirf
Yahūdiyoṅ ko. [20]Lekin un meṅ se
Kuren aur Qubrus ke kuchh ādmī
Antākiyā Shahr jā kar Yūnāniyoṅ
ko bhī Ḳhudāwand Īsā ke bāre
meṅ ḳhushḳhabrī sunāne lage.
[21]Ḳhudāwand kī qudrat un ke sāth
thī, aur bahut-se logoṅ ne īmān
lā kar Ḳhudāwand kī taraf rujū
kiyā. [22]Is kī ḳhabar Yarūshalam kī
jamāt tak pahuṅch gaī to unhoṅ ne
Barnabās ko Antākiyā bhej diyā.
[23]Jab wuh wahāṅ pahuṅchā aur
dekhā ki Allāh ke fazl se kyā kuchh
huā hai to wuh ḳhush huā. Us ne un
sab kī hauslā-afzāī kī ki wuh pūrī
lagan se Ḳhudāwand ke sāth lipṭe
raheṅ. [24]Barnabās nek ādmī thā
jo Rūhul-quds aur īmān se māmūr
thā. Chunāṅche us waqt bahut-
se log Ḳhudāwand kī jamāt meṅ
shāmil hue.

[25]Is ke bād wuh Sāūl kī talāsh
meṅ Tarsus chalā gayā. [26]Jab use
milā to wuh use Antākiyā le āyā.
Wahāṅ wuh donoṅ ek pūre sāl tak
jamāt meṅ shāmil hote aur bahut-
se logoṅ ko sikhāte rahe. Antākiyā
pahlā maqām thā jahāṅ īmāndār
Masīhī kahlāne lage.

[27]Un dinoṅ kuchh nabī
Yarūshalam se ā kar Antākiyā

pahuṅch gae. [28]Ek kā nām Agabus
thā. Wuh khaṛā huā aur Rūhul-
quds kī mārifat peshgoī kī ki Rom
kī pūrī mamlakat meṅ saḳht kāl
paṛegā. (Yih bāt us waqt pūrī
huī jab shahanshāh Klaudiyus kī
hukūmat thī.) [29]Agabus kī bāt sun
kar Antākiyā ke shāgirdoṅ ne faislā
kiyā ki ham meṅ se har ek apnī
mālī gunjāish ke mutābiq kuchh de
tāki use Yahūdiyā meṅ rahne wāle
bhāiyoṅ kī imdād ke lie bhejā jā
sake. [30]Unhoṅ ne apne is hadiye ko
Barnabās aur Sāūl ke sapurd karke
wahāṅ ke buzurgoṅ ko bhej diyā.

Mazīd Īzārasānī

12 Un dinoṅ meṅ bādshāh
Herodes Agrippā jamāt
ke kuchh īmāndāroṅ ko giriftār
karke un se badsulūkī karne lagā.
[2]Is silsile meṅ us ne Yāqūb rasūl
(Yūhannā ke bhāī) ko talwār se qatl
karwāyā. [3]Jab us ne dekhā ki yih
harkat Yahūdiyoṅ ko pasand āī hai
to us ne Patras ko bhī giriftār kar
liyā. Us waqt Beḳhamīrī Roṭī kī
Īd manāī jā rahī thī. [4]Us ne use
jel meṅ ḍāl kar chār dastoṅ ke
hawāle kar diyā ki us kī pahrādārī
kareṅ. (Har daste meṅ chār faujī
the.) Ḳhayāl thā ki īd ke bād hī
Patras ko awām ke sāmne khaṛā
karke us kī adālat kī jāe. [5]Yoṅ
Patras qaidḳhāne meṅ rahā. Lekin
īmāndāroṅ kī jamāt lagātār us ke
lie duā kartī rahī.

Patras kī Rihāī

[6]Phir adālat kā din qarīb ā gayā.
Patras rāt ke waqt so rahā thā. Agle
din Herodes use pesh karnā chāhtā
thā. Patras do faujiyoṅ ke darmiyān
leṭā huā thā jo do zanjīroṅ se us
ke sāth bandhe hue the. Dīgar
faujī darwāze ke sāmne pahrā de
rahe the. [7]Achānak ek tez raushnī
koṭhaṛī meṅ chamak uṭhī aur Rab
kā ek farishtā Patras ke sāmne ā
khaṛā huā. Us ne us ke pahlū
ko jhaṭkā de kar use jagā diyā aur
kahā, “Jaldī karo! Uṭho!” Tab
Patras kī kalāiyoṅ par kī zanjīreṅ
gir gaiṅ. [8]Phir farishte ne use
batāyā, “Apne kapṛe aur jūte pahan
lo.” Patras ne aisā hī kiyā. Farishte
ne kahā, “Ab apnī chādar oṛh kar
mere pīchhe ho lo.” [9]Chunāṅche
Patras koṭhaṛī se nikal kar farishte
ke pīchhe ho liyā agarche use ab tak
samajh nahīṅ āī thī ki jo kuchh ho
rahā hai haqīqī hai. Us kā ḳhayāl

thā ki maiṅ royā dekh rahā hūṅ.
[10]Donoṅ pahle pahre se guzar gae.
Phir dūsre se aur yoṅ shahr meṅ
pahuṅchāne wāle lohe ke geṭ ke pās
āe. Yih ḳhud baḳhud khul gayā aur
wuh donoṅ nikal kar ek galī meṅ
chalne lage. Chalte chalte farishte
ne achānak Patras ko chhoṛ diyā.
[11]Phir Patras hosh meṅ ā gayā.
Us ne kahā, "Wāqaī, Ḳhudāwand ne
apne farishte ko mere pās bhej kar
mujhe Herodes ke hāth se bachāyā
hai. Ab Yahūdī qaum kī tawaqqo
pūrī nahīṅ hogī."
[12]Jab yih bāt use samajh āī to wuh
Yūhannā Marqus kī māṅ Mariyam
ke ghar chalā gayā. Wahāṅ bahut-
se afrād jamā ho kar duā kar rahe
the. [13]Patras ne geṭ khaṭkhaṭāyā
to ek naukarānī deḳhne ke lie āī.
Us kā nām rudī thā. [14]Jab us ne
Patras kī āwāz pahchān lī to wuh
ḳhushī ke māre geṭ ko kholne ke
bajāe dauṛ kar andar chalī gaī aur
batāyā, "Patras geṭ par khaṛe haiṅ!"
[15]Hāzirīn ne kahā, "Hosh meṅ āo!"
Lekin wuh apnī bāt par aṛī rahī.
Phir unhoṅ ne kahā, "Yih us kā
farishtā hogā."
[16]Ab tak Patras bāhar khaṛā
khaṭkhaṭā rahā thā. Chunāṅche
unhoṅ ne geṭ ko khol diyā. Patras
ko dekh kar wuh hairān rah
gae. [17]Lekin us ne apne hāth se
ḳhāmosh rahne kā ishārā kiyā
aur unheṅ sārā wāqiyā sunāyā ki
Ḳhudāwand mujhe kis tarah jel se
nikāl lāyā hai. "Yāqūb aur bāqī
bhāiyoṅ ko bhī yih batānā," yih kah
kar wuh kahīṅ aur chalā gayā.
[18]Aglī subah jel ke faujiyoṅ meṅ
baṛī halchal mach gaī ki Patras kā
kyā huā hai. [19]Jab Herodes ne
use ḍhūnḍā aur na pāyā to us ne
pahredāroṅ kā bayān le kar unheṅ
sazā-e-maut de dī.

Is ke bād wuh Yahūdiyā se chalā
gayā aur Qaisariyā meṅ rahne lagā.

Herodes Agrippā kī Maut

[20]Us waqt wuh Sūr aur Saidā ke
bāshindoṅ se nihāyat nārāz thā. Is
lie donoṅ shahroṅ ke numāinde
mil kar sulah kī darḳhāst karne ke
lie us ke pās āe. Wajah yih thī ki
un kī ḳhurāk Herodes ke mulk se
hāsil hotī thī. Unhoṅ ne bādshāh
ke mahal ke inchārj blastus ko is
par āmādā kiyā ki wuh un kī madad
kare [21]aur bādshāh se milne kā
din muqarrar kiyā. Jab wuh din
āyā to Herodes apnā shāhī libās
pahan kar taḳht par baiṭh gayā aur

ek alāniyā taqrīr kī. [22]Awām ne nāre lagā lagā kar pukārā, “Yih Allāh kī āwāz hai, insān kī nahīṅ.” [23]Wuh abhī yih kah rahe the ki Rab ke farishte ne Herodes ko mārā, kyoṅki us ne logoṅ kī parastish qabūl karke Allāh ko jalāl nahīṅ diyā thā. Wuh bīmār huā aur kīṛoṅ ne us ke jism ko khā khā kar ḳhatm kar diyā. Isī hālat meṅ wuh mar gayā.

[24]Lekin Allāh kā kalām baṛhtā aur phailtā gayā.

[25]Itne meṅ Barnabās aur Sāūl Antākiyā kā hadiyā le kar Yarūshalam pahuṅch chuke the. Unhoṅ ne paise wahāṅ ke buzurgoṅ ke sapurd kar die aur phir Yūhannā Marqus ko sāth le kar wāpas chale gae.

Barnabās aur Sāūl ko Tablīġhī Ḳhidmat ke lie Chunā Jātā Hai

13 Antākiyā kī jamāt meṅ kaī nabī aur ustād the: Barnabās, Shamāūn jo Kālā kahlātā thā, Lūkiyus Kurenī, Manāhem jis ne bādshāh Herodes Antipās ke sāth parwarish pāī thī aur Sāūl. [2]Ek din jab wuh rozā rakh kar Ḳhudāwand kī parastish kar rahe the to Rūhul-quds un se hamkalām huā, “Barnabās aur Sāūl ko us ḳhās kām ke lie alag karo jis ke lie maiṅ ne unheṅ bulāyā hai.”

[3]Is par unhoṅ ne mazīd roze rakhe aur duā kī, phir un par apne hāth rakh kar unheṅ ruḳhsat kar diyā.

Qubrus Meṅ

[4]Yoṅ Barnabās aur Sāūl ko Rūhul-quds kī taraf se bhejā gayā. Pahle wuh sāhilī shahr Salūkiyā gae aur wahāṅ jahāz meṅ baiṭh kar Jazīrā-e-Qubrus ke lie rawānā hue. [5]Jab wuh Salamīs Shahr pahuṅche to unhoṅ ne Yahūdiyoṅ ke ibādatḳhānoṅ meṅ jā kar Allāh kā kalām sunāyā. Yūhannā Marqus madadgār ke taur par un ke sāth thā.

[6]Pūre jazīre meṅ se safr karte karte wuh Pāfus Shahr tak pahuṅch gae. Wahāṅ un kī mulāqāt ek Yahūdī jādūgar se huī jis kā nām Bar-īsā thā. Wuh jhūṭā nabī thā [7]aur jazīre ke gawarnar Sirgiyus Paulus kī ḳhidmat ke lie hāzir rahtā thā. Sirgiyus ek samajhdār ādmī thā. Us ne Barnabās aur Sāūl ko apne pās bulā liyā kyoṅki

wuh Allāh kā kalām sunane kā
ḳhāhishmand thā. [8]Lekin jādūgar
Ilīmās (Bar-īsā kā dūsrā nām) ne
un kī muḳhālafat karke gawarnar
ko īmān se bāz rakhne kī koshish
kī. [9]Phir Sāūl jo Paulus bhī kahlātā
hai Rūhul-quds se māmūr huā aur
ġhaur se us kī taraf deḳhne lagā.
[10]Us ne kahā, "Iblīs ke farzand!
Tū har qism ke dhoke aur badī
se bharā huā hai aur har insāf kā
dushman hai. Kyā tū Ḳhudāwand
kī sīdhī rāhoṅ ko bigāṛne kī koshish
se bāz na āegā? [11]Ab Ḳhudāwand
tujhe sazā degā. Tū andhā ho kar
kuchh der ke lie sūraj kī raushnī
nahīṅ dekhegā."

Usī lamhe dhund aur tārīkī
jādūgar par chhā gaī aur wuh ṭaṭol
ṭaṭol kar kisī ko talāsh karne lagā
jo us kī rāhnumāī kare. [12]Yih
mājarā dekh kar gawarnar īmān
lāyā, kyoṅki Ḳhudāwand kī tālīm
ne use hairatzadā kar diyā thā.

Pisidiyā ke Shahr Antākiyā meṅ Munādī

[13]Phir Paulus aur us ke sāthī jahāz
par sawār hue aur Pāfus se rawānā
ho kar Pirgā Shahr pahuṅch gae
jo Pamfīliyā meṅ hai. Wahāṅ
Yūhannā Marqus unheṅ chhoṛ
kar Yarūshalam wāpas chalā gayā.
[14]Lekin Paulus aur Barnabās āge
nikal kar Pisidiyā meṅ wāqe shahr
Antākiyā pahuṅche jahāṅ wuh
Sabat ke din Yahūdī ibādatḳhāne
meṅ jā kar baiṭh gae. [15]Tauret aur
nabiyoṅ ke sahīfoṅ kī tilāwat ke
bād ibādatḳhāne ke rāhnumāoṅ ne
unheṅ kahlā bhejā, "Bhāiyo, agar
āp ke pās logoṅ ke lie koī nasīhat kī
bāt hai to use pesh kareṅ." [16]Paulus
khaṛā huā aur hāth kā ishārā karke
bolne lagā,

"Isrāīl ke mardo aur ḳhudātars
Ġhairyahūdiyo, merī bāt suneṅ!
[17]Is qaum Isrāīl ke Ḳhudā ne
hamāre bāpdādā ko chun kar
unheṅ Misr meṅ hī tāqatwar banā
diyā jahāṅ wuh ajnabī the. Phir
wuh unheṅ baṛī qudrat ke sāth
wahāṅ se nikāl lāyā. [18]Jab wuh
registān meṅ phir rahe the to wuh
chālīs sāl tak unheṅ bardāsht kartā
rahā. [19]Is ke bād us ne Mulk-e-
Kanān meṅ sāt qaumoṅ ko tabāh
karke un kī zamīn Isrāīl ko wirse
meṅ dī. [20]Itne meṅ taqrīban 450
sāl guzar gae.

Yashua kī maut par Allāh ne
unheṅ Samuel Nabī ke daur tak
qāzī die tāki un kī rāhnumāī kareṅ.

[21]Phir in se tang ā kar unhoṅ ne
bādshāh māṅgā, is lie us ne unheṅ
Sāūl bin Qīs de diyā jo Binyamīn ke
qabīle kā thā. Sāūl chālīs sāl tak
un kā bādshāh rahā, [22]phir Allāh
ne use haṭā kar Dāūd ko taḳht par
biṭhā diyā. Dāūd wuhī ādmī hai
jis ke bāre meṅ Allāh ne gawāhī
dī, 'Maiṅ ne Dāūd bin Yassī meṅ
ek aisā ādmī pāyā hai jo merī soch
rakhtā hai. Jo kuchh bhī maiṅ
chāhtā hūṅ use wuh karegā.' [23]Isī
bādshāh kī aulād meṅ se Īsā niklā
jis kā wādā Allāh kar chukā thā aur
jise us ne Isrāīl ko najāt dene ke lie
bhej diyā. [24]Us ke āne se peshtar
Yahyā baptismā dene wāle ne elān
kiyā ki Isrāīl kī pūrī qaum ko taubā
karke baptismā lene kī zarūrat hai.
[25]Apnī ḳhidmat ke iḳhtitām par us
ne kahā, 'Tumhāre nazdīk maiṅ
kaun hūṅ? Maiṅ wuh nahīṅ hūṅ jo
tum samajhte ho. Lekin mere bād
wuh ā rahā hai jis ke jūtoṅ ke tasme
maiṅ kholne ke lāyq bhī nahīṅ hūṅ.'

[26]Bhāiyo, Ibrāhīm ke farzando
aur Ḳhudā kā ḳhauf mānane wāle
Ġhairyahūdiyo! Najāt kā paiġhām
hameṅ hī bhej diyā gayā hai.
[27]Yarūshalam ke rahne wāloṅ
aur un ke rāhnumāoṅ ne Īsā ko
na pahchānā balki use mujrim
ṭhahrāyā. Yoṅ un kī mārifat
nabiyoṅ kī wuh peshgoiyāṅ pūrī
huīṅ jin kī tilāwat har Sabat ko kī
jātī hai. [28]Aur agarche unheṅ sazā-
e-maut dene kī wajah na milī to bhī
unhoṅ ne Pīlātus se guzārish kī ki
wuh use sazā-e-maut de. [29]Jab un
kī mārifat Īsā ke bāre meṅ tamām
peshgoiyāṅ pūrī huīṅ to unhoṅ ne
use salīb se utār kar qabr meṅ
rakh diyā. [30]Lekin Allāh ne use
murdoṅ meṅ se zindā kar diyā
[31]aur wuh bahut dinoṅ tak apne
un pairokāroṅ par zāhir hotā rahā
jo us ke sāth Galīl se Yarūshalam āe
the. Yih ab hamārī qaum ke sāmne
us ke gawāh haiṅ. [32]Aur ab ham
āp ko yih ḳhushḳhabrī sunāne āe
haiṅ ki jo wādā Allāh ne hamāre
bāpdādā ke sāth kiyā, [33]use us ne
Īsā ko zindā karke hamāre lie jo
un kī aulād haiṅ pūrā kar diyā hai.
Yoṅ dūsre zabūr meṅ likhā hai, 'Tū
merā Farzand hai, āj maiṅ terā
Bāp ban gayā hūṅ.' [34]Is haqīqat
kā zikr bhī kalām-e-muqaddas
meṅ kiyā gayā hai ki Allāh use
murdoṅ meṅ se zindā karke kabhī
galne-saṛne nahīṅ degā: 'Maiṅ
tumheṅ un muqaddas aur anmiṭ
mehrbāniyoṅ se nawāzūṅgā jin kā
wādā Dāūd se kiyā thā.' [35]Yih bāt

ek aur hawāle meṅ pesh kī gaī hai,
‘Tū apne muqaddas ko galne-saṛne
kī naubat tak pahuṅchne nahīṅ
degā.’ [36]Is hawāle kā tālluq Dāūd
ke sāth nahīṅ hai, kyoṅki Dāūd
apne zamāne meṅ Allāh kī marzī kī
ḳhidmat karne ke bād faut ho kar
apne bāpdādā se jā milā. Us kī lāsh
gal kar ḳhatm ho gaī. [37]Balki yih
hawālā kisī aur kā zikr kartā hai, us
kā jise Allāh ne zindā kar diyā aur
jis kā jism galne-saṛne se dochār
na huā. [38]Bhāiyo, ab merī yih bāt
jān leṅ, ham is kī munādī karne āe
haiṅ ki āp ko is shaḳhs Īsā ke wasīle
se apne gunāhoṅ kī muāfī miltī hai.
Mūsā kī sharīat āp ko kisī tarah bhī
rāstbāz qarār nahīṅ de saktī thī,
[39]lekin ab jo bhī Īsā par īmān lāe
use har lihāz se rāstbāz qarār diyā
jātā hai. [40]Is lie ḳhabardār! Aisā na
ho ki wuh bāt āp par pūrī utre jo
nabiyoṅ ke sahīfoṅ meṅ likhī hai,

[41]‘Ġhaur karo, mazāq uṛāne
wālo!
Hairatzadā ho kar halāk ho jāo.
Kyoṅki maiṅ tumhāre jīte-jī ek
aisā kām karūṅga
jis kī jab ḳhabar sunoge
to tumheṅ yaqīn nahīṅ āegā.’”

[42]Jab Paulus aur Barnabās
ibādatḳhāne se nikalne lage to
logoṅ ne un se guzārish kī, “Agle
Sabat hameṅ in bātoṅ ke bāre meṅ
mazīd kuchh batāeṅ.” [43]Ibādat ke
bād bahut-se Yahūdī aur Yahūdī
īmān ke naumurīd Paulus aur
Barnabās ke pīchhe ho lie, aur
donoṅ ne un se bāt karke un kī
hauslā-afzāī kī ki Allāh ke fazl par
qāym raheṅ.

[44]Agle Sabat ke din taqrīban
tamām shahr Ḳhudāwand kā kalām
sunane ko jamā huā. [45]Lekin jab
Yahūdiyoṅ ne hujūm ko dekhā to
wuh hasad se jal gae aur Paulus kī
bātoṅ kī tardīd karke kufr bakne
lage. [46]Is par Paulus aur Barnabās
ne un se sāf sāf kah diyā, “Lāzim
thā ki Allāh kā kalām pahle āp ko
sunāyā jāe. Lekin chūṅki āp use
mustarad karke apne āp ko abadī
zindagī ke lāyq nahīṅ samajhte
is lie ham ab Ġhairyahūdiyoṅ kī
taraf ruḳh karte haiṅ. [47]Kyoṅki
Ḳhudāwand ne hameṅ yihī hukm
diyā jab us ne farmāyā, ‘Maiṅ ne
tujhe dīgar aqwām kī raushnī banā
dī hai tāki tū merī najāt ko duniyā
kī intahā tak pahuṅchāe.’”

[48]Yih sun kar Ġhairyahūdī ḳhush
hue aur Ḳhudāwand ke kalām kī
tamjīd karne lage. Aur jitne abadī

zindagī ke lie muqarrar kie gae the
wuh īmān lāe.
49 Yoṅ Ḳhudāwand kā kalām
pūre ilāqe meṅ phail gayā. 50 Phir
Yahūdiyoṅ ne shahr ke līḍaroṅ
aur Yahūdī īmān rakhne wālī
kuchh bārasūḳh Ġhairyahūdī
ḳhawātīn ko uksā kar logoṅ ko
Paulus aur Barnabās ko satāne par
ubhārā. Āḳhirkār unheṅ shahr kī
sarhaddoṅ se nikāl diyā gayā. 51 Is
par wuh un ke ḳhilāf gawāhī ke
taur par apne jūtoṅ se gard jhāṛ
kar āge baṛhe aur Ikuniyum Shahr
pahuṅch gae. 52 Aur Antākiyā ke
shāgird ḳhushī aur Rūhul-quds se
bhare rahe.

Ikuniyum Meṅ

14 Ikuniyum meṅ Paulus
aur Barnabās Yahūdī
ibādatḳhāne meṅ jā kar itne
iḳhtiyār se bole ki Yahūdiyoṅ aur
Ġhairyahūdiyoṅ kī baṛī tādād īmān
le āī. 2 Lekin jin Yahūdiyoṅ ne
īmān lāne se inkār kiyā unhoṅ
ne Ġhairyahūdiyoṅ ko uksā kar
bhāiyoṅ ke bāre meṅ un ke
ḳhayālāt ḳharāb kar die. 3 To bhī
rasūl kāfī der tak wahāṅ ṭhahre.
Unhoṅ ne dilerī se Ḳhudāwand ke
bāre meṅ tālīm dī aur Ḳhudāwand
ne apne fazl ke paiġhām kī tasdīq
kī. Us ne un ke hāthoṅ ilāhī
nishān aur mojize rūnumā hone
die. 4 Lekin shahr meṅ ābād log
do gurohoṅ meṅ baṭ gae. Kuchh
Yahūdiyoṅ ke haq meṅ the aur
kuchh rasūloṅ ke haq meṅ.
5 Phir kuchh Ġhairyahūdiyoṅ aur
Yahūdiyoṅ meṅ josh ā gayā. Unhoṅ
ne apne līḍaroṅ samet faislā kiyā
ki ham Paulus aur Barnabās kī
tazlīl karke unheṅ sangsār kareṅge.
6 Lekin jab rasūloṅ ko patā chalā
to wuh hijrat karke lukāuniyā ke
shahroṅ Lustrā, Dirbe aur irdgird
ke ilāqe meṅ 7 Allāh kī ḳhushḳhabrī
sunāte rahe.

Lustrā aur Dirbe

8 Lustrā meṅ Paulus aur Barnabās
kī mulāqāt ek ādmī se huī jis ke
pāṅwoṅ meṅ tāqat nahīṅ thī. Wuh
paidāish hī se langaṛā thā aur kabhī
bhī chal-phir na sakā thā. Wuh
wahāṅ baiṭhā 9 un kī bāteṅ sun
rahā thā ki Paulus ne ġhaur se
us kī taraf dekhā. Us ne jān
liyā ki us ādmī meṅ rihāī pāne
ke lāyq īmān hai. 10 Is lie wuh
ūṅchī āwāz se bolā, “Apne pāṅwoṅ

par khaṛe ho jāeṅ!” Wuh uchhal
kar khaṛā huā aur chalne-phirne
lagā. [11]Paulus kā yih kām dekh
kar hujūm apnī maqāmī zabān meṅ
chillā uṭhā, “In ādmiyoṅ kī shakl
meṅ dewatā hamāre pās utar āe
haiṅ.” [12]Unhoṅ ne Barnabās ko
Yūnānī dewatā Ziyūs qarār diyā aur
Paulus ko dewatā Hirmes, kyoṅki
kalām sunāne kī ḳhidmat zyādātar
wuh anjām detā thā. [13]Is par shahr
se bāhar wāqe Ziyūs ke mandir kā
pujārī shahr ke darwāze par bail
aur phūloṅ ke hār le āyā aur hujūm
ke sāth qurbāniyāṅ chaṛhāne kī
taiyāriyāṅ karne lagā.

[14]Yih sun kar Barnabās aur Sāūl
rasūl apne kapṛoṅ ko phāṛ kar
hujūm meṅ jā ghuse aur chillāne
lage, [15]“Mardo, yih āp kyā kar
rahe haiṅ? Ham bhī āp jaise insān
haiṅ. Ham to āp ko Allāh kī yih
ḳhushḳhabrī sunāne āe haiṅ ki
āp in bekār chīzoṅ ko chhoṛ kar
zindā Ḳhudā kī taraf rujū farmāeṅ
jis ne āsmān-o-zamīn, samundar
aur jo kuchh un meṅ hai paidā
kiyā hai. [16]Māzī meṅ us ne tamām
Ġhairyahūdī qaumoṅ ko khulā
chhoṛ diyā thā ki wuh apnī apnī
rāh par chaleṅ. [17]To bhī us ne aisī
chīzeṅ āp ke pās rahne dī haiṅ jo us
kī gawāhī detī haiṅ. Us kī mehrbānī
is se zāhir hotī hai ki wuh āp ko
bārish bhej kar har mausam kī
fasleṅ muhaiyā kartā hai aur āp ser
ho kar ḳhushī se bhar jāte haiṅ.”
[18]In alfāz ke bāwujūd Paulus aur
Barnabās ne baṛī mushkil se hujūm
ko unheṅ qurbāniyāṅ chaṛhāne se
rokā.

[19]Phir kuchh Yahūdī Pisidiyā ke
Antākiyā aur Ikuniyum se wahāṅ
āe aur hujūm ko apnī taraf māyl
kiyā. Unhoṅ ne Paulus ko sangsār
kiyā aur shahr se bāhar ghasīṭ kar
le gae. Un kā ḳhayāl thā ki wuh mar
gayā hai, [20]lekin jab shāgird us ke
gird jamā hue to wuh uṭh kar shahr
kī taraf wāpas chal paṛā. Agle din
wuh Barnabās samet Dirbe chalā
gayā.

Shām ke Antākiyā meṅ Wāpasī

[21]Dirbe meṅ unhoṅ ne Allāh kī
ḳhushḳhabrī sunā kar bahut-se
shāgird banāe. Phir wuh muṛ kar
Lustrā, Ikuniyum aur Pisidiyā ke
Antākiyā wāpas āe. [22]Har jagah
unhoṅ ne shāgirdoṅ ke dil mazbūt
karke un kī hauslā-afzāī kī ki
wuh īmān meṅ sābitqadam raheṅ.
Unhoṅ ne kahā, “Lāzim hai ki ham

bahut-sī musībatoṅ meṅ se guzar
kar Allāh kī bādshāhī meṅ dāḳhil
hoṅ." [23]Paulus aur Barnabās ne har
jamāt meṅ buzurg bhī muqarrar
kie. Unhoṅ ne roze rakh kar duā
kī aur unheṅ us Ḳhudāwand ke
sapurd kiyā jis par wuh īmān lāe
the.

[24]Yoṅ Pisidiyā ke ilāqe meṅ se
safr karte karte wuh Pamfīliyā
pahuṅche. [25]Unhoṅ ne Pirgā meṅ
kalām-e-muqaddas sunāyā aur
phir utar kar Attaliyā pahuṅche.
[26]Wahāṅ se wuh jahāz meṅ baiṭh
kar Shām ke shahr Antākiyā ke lie
rawānā hue, us shahr ke lie jahāṅ
īmāndāroṅ ne unheṅ is tablīġhī
safr ke lie Allāh ke fazl ke sapurd
kiyā thā. Yoṅ unhoṅ ne apnī is
ḳhidmat ko pūrā kiyā.

[27]Antākiyā pahuṅch kar unhoṅ
ne īmāndāroṅ ko jamā karke
un tamām kāmoṅ kā bayān kiyā
jo Allāh ne un ke wasīle se kie
the. Sāth sāth unhoṅ ne yih
bhī batāyā ki Allāh ne kis tarah
Ġhairyahūdiyoṅ ke lie bhī īmān kā
darwāzā khol diyā hai. [28]Aur wuh
kāfī der tak wahāṅ ke shāgirdoṅ ke
pās ṭhahre rahe.

Yarūshalam meṅ Mushāwratī Ijtimā

15 Us waqt kuchh ādmī
Yahūdiyā se ā kar Shām
ke Antākiyā meṅ bhāiyoṅ ko yih
tālīm dene lage, "Lāzim hai ki āp kā
Mūsā kī sharīat ke mutābiq ḳhatnā
kiyā jāe, warnā āp najāt nahīṅ pā
sakeṅge." [2]Is se un ke aur Barnabās
aur Paulus ke darmiyān nā-ittafāqī
paidā ho gaī aur donoṅ un ke
sāth ḳhūb bahs-mubāhasā karne
lage. Āḳhirkār jamāt ne Paulus aur
Barnabās ko muqarrar kiyā ki wuh
chand ek aur maqāmī īmāndāroṅ
ke sāth Yarūshalam jāeṅ aur wahāṅ
ke rasūloṅ aur buzurgoṅ ko yih
muāmalā pesh kareṅ.

[3]Chunāṅche jamāt ne unheṅ
rawānā kiyā aur wuh Fenīke aur
Sāmariya meṅ se guzare. Rāste
meṅ unhoṅ ne maqāmī īmāndāroṅ
ko tafsīl se batāyā ki Ġhairyahūdī
kis tarah Ḳhudāwand kī taraf rujū
lā rahe haiṅ. Yih sun kar tamām
bhāī nihāyat ḳhush hue. [4]Jab wuh
Yarūshalam pahuṅch gae to jamāt
ne apne rasūloṅ aur buzurgoṅ
samet un kā istaqbāl kiyā. Phir
Paulus aur Barnabās ne sab kuchh
bayān kiyā jo un kī mārifat huā

thā. [5]Yih sun kar kuchh īmāndār khaṛe hue jo Farīsī firqe meṅ se the. Unhoṅ ne kahā, “Lāzim hai ki Ġhairyahūdiyoṅ kā ḳhatnā kiyā jāe aur unheṅ hukm diyā jāe ki wuh Mūsā kī sharīat ke mutābiq zindagī guzāreṅ.”

[6]Rasūl aur buzurg is muāmale par ġhaur karne ke lie jamā hue. [7]Bahut bahs-mubāhasā ke bād Patras khaṛā huā aur kahā, “Bhāiyo, āp jānte haiṅ ki Allāh ne bahut der huī āp meṅ se mujhe chun liyā ki Ġhairyahūdiyoṅ ko Allāh kī ḳhushḳhabrī sunāūṅ tāki wuh īmān lāeṅ. [8]Aur Allāh ne jo diloṅ ko jāntā hai is bāt kī tasdīq kī hai, kyoṅki us ne unheṅ wuhī Rūhul-quds baḳhshā hai jo us ne hameṅ bhī diyā thā. [9]Us ne ham meṅ aur un meṅ koī bhī farq na rakhā balki īmān se un ke diloṅ ko bhī pāk kar diyā. [10]Chunāṅche āp Allāh ko is meṅ kyoṅ āzmā rahe haiṅ ki āp Ġhairyahūdī shāgirdoṅ kī gardan par ek aisā juā rakhnā chāhte haiṅ jo na ham aur na hamāre bāpdādā uṭhā sakte the? [11]Dekheṅ, ham to īmān rakhte haiṅ ki ham sab ek hī tarīqe yānī Ḳhudāwand Īsā ke fazl hī se najāt pāte haiṅ.”

[12]Tamām log chup rahe to Paulus aur Barnabās unheṅ un ilāhī nishānoṅ aur mojizoṅ ke bāre meṅ batāne lage jo Allāh ne un kī mārifat Ġhairyahūdiyoṅ ke darmiyān kie the. [13]Jab un kī bāt ḳhatm huī to Yāqūb ne kahā, “Bhāiyo, merī bāt suneṅ! [14]Shamāūn ne bayān kiyā hai ki Allāh ne kis tarah pahlā qadam uṭhā kar Ġhairyahūdiyoṅ par apnī fikrmandī kā izhār kiyā aur un meṅ se apne lie ek qaum chun lī. [15]Aur yih bāt nabiyoṅ kī peshgoiyoṅ ke bhī mutābiq hai. Chunāṅche likhā hai,

[16]‘Is ke bād maiṅ wāpas ā kar
Dāūd ke tabāhshudā ghar ko nae
sire se tāmīr karūṅga,
maiṅ us ke khanḍarāt dubārā
tāmīr karke bahāl karūṅga
[17]tāki logoṅ kā bachā-khuchā
hissā aur wuh tamām qaumeṅ
mujhe ḍhūnḍeṅ jin par mere
nām kā ṭhappā lagā hai.
Yih Rab kā farmān hai, aur wuh
yih karegā bhī’

[18]balki yih use azal se mālūm hai.

[19]Yihī pesh-e-nazar rakh kar merī rāy yih hai ki ham un Ġhairyahūdiyoṅ ko jo Allāh kī taraf rujū kar rahe haiṅ ġhairzarūrī taklīf

na deṅ. [20]Is ke bajāe behtar yih hai
ki ham unheṅ likh kar hidāyat deṅ
ki wuh in chīzoṅ se parhez kareṅ:
aise khānoṅ se jo butoṅ ko pesh kie
jāne se nāpāk haiṅ, zinākārī se, aise
jānwaroṅ kā gosht khāne se jinheṅ
galā ghūṅṭ kar mār diyā gayā ho aur
ḳhūn khāne se. [21]Kyoṅki Mūswī
sharīat kī munādī karne wāle kaī
nasloṅ se har shahr meṅ rah rahe
haiṅ. Jis shahr meṅ bhī jāeṅ har
Sabat ke din sharīat kī tilāwat kī jātī
hai."

Ġhairyahūdī Īmāndāroṅ ke Nām Ḳhat

[22]Phir rasūloṅ aur buzurgoṅ ne
pūrī jamāt samet faislā kiyā ki ham
apne meṅ se kuchh ādmī chun kar
Paulus aur Barnabās ke hamrāh
Shām ke shahr Antākiyā bhej deṅ.
Do ko chunā gayā jo bhāiyoṅ meṅ
rāhnumā the, Yahūdāh Barsabbā
aur Sīlās. [23]Un ke hāth unhoṅ ne
yih ḳhat bhejā,

"Yarūshalam ke rasūloṅ aur
buzurgoṅ kī taraf se jo āp ke bhāī
haiṅ.

Azīz Ġhairyahūdī bhāiyo jo
Antākiyā, Shām aur Kilikiyā meṅ
rahte haiṅ, assalāmu alaikum!

[24]Sunā hai ki ham meṅ se kuchh
logoṅ ne āp ke pās ā kar āp ko
pareshān karke bechain kar diyā
hai, hālāṅki ham ne unheṅ nahīṅ
bhejā thā. [25]Is lie ham sab is
par muttafiq hue ki kuchh ādmiyoṅ
ko chun kar apne pyāre bhāiyoṅ
Barnabās aur Paulus ke hamrāh
āp ke pās bhejeṅ. [26]Barnabās
aur Paulus aise log haiṅ jinhoṅ ne
hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh kī
ḳhātir apnī jān ḳhatre meṅ ḍāl dī
hai. [27]Un ke sāthī Yahūdāh aur Sīlās
haiṅ jin ko ham ne is lie bhejā ki
wuh zabānī bhī un bātoṅ kī tasdīq
kareṅ jo ham ne likhī haiṅ.

[28]Ham aur Rūhul-quds is par
muttafiq hue haiṅ ki āp par siwāe in
zarūrī bātoṅ ke koī bojh na ḍāleṅ:
[29]Butoṅ ko pesh kiyā gayā khānā
mat khānā, ḳhūn mat khānā, aise
jānwaroṅ kā gosht mat khānā jo
galā ghūṅṭ kar mār die gae hoṅ.
Is ke alāwā zinākārī na kareṅ. In
chīzoṅ se bāz raheṅge to achchhā
kareṅge. Ḳhudā hāfiz."

[30]Paulus, Barnabās aur un ke
sāthī ruḳhsat ho kar Antākiyā chale
gae. Wahāṅ pahuṅch kar unhoṅ
ne jamāt ikaṭṭhī karke use ḳhat de
diyā. [31]Use paṛh kar īmāndār us
ke hauslā-afzā paiġhām par ḳhush

hue. [32]Yahūdāh aur Sīlās ne bhī jo
ḳhud nabī the bhāiyoṅ kī hauslā-
afzāī aur mazbūtī ke lie kāfī bāteṅ
kīṅ. [33]Wuh kuchh der ke lie wahāṅ
ṭhahre, phir maqāmī bhāiyoṅ ne
unheṅ salāmatī se alwidā kahā tāki
wuh bhejne wāloṅ ke pās wāpas
jā sakeṅ. [34][Lekin Sīlās ko wahāṅ
ṭhaharnā achchhā lagā.]

[35]Paulus aur Barnabās ḳhud
kuchh aur der Antākiyā meṅ rahe.
Wahāṅ wuh bahut-se aur logoṅ ke
sāth Ḳhudāwand ke kalām kī tālīm
dete aur us kī munādī karte rahe.

Paulus aur Barnabās Judā Ho Jāte Haiṅ

[36]Kuchh dinoṅ ke bād Paulus ne
Barnabās se kahā, "Āo, ham muṛ
kar un tamām shahroṅ meṅ jāeṅ
jahāṅ ham ne Ḳhudāwand ke kalām
kī munādī kī hai aur wahāṅ ke
bhāiyoṅ se mulāqāt karke un kā
hāl mālūm kareṅ." [37]Barnabās
muttafiq ho kar Yūhannā Marqus
ko sāth le jānā chāhtā thā, [38]lekin
Paulus ne isrār kiyā ki wuh sāth
na jāe, kyoṅki Yūhannā Marqus
pahle daure ke daurān hī Pamfīliyā
meṅ unheṅ chhoṛ kar un ke sāth
ḳhidmat karne se bāz āyā thā. [39]Is
se un meṅ itnā saḳht iḳhtilāf paidā
huā ki wuh ek dūsre se judā ho
gae. Barnabās Yūhannā Marqus ko
sāth le kar jahāz meṅ baiṭh gayā aur
Qubrus chalā gayā, [40]jabki Paulus
ne Sīlās ko ḳhidmat ke lie chun
liyā. Maqāmī bhāiyoṅ ne unheṅ
Ḳhudāwand ke fazl ke sapurd kiyā
aur wuh rawānā hue. [41]Yoṅ Paulus
jamātoṅ ko mazbūt karte karte
Shām aur Kilikiyā meṅ se guzarā.

Tīmuthiyus kā Chunāo

16 Chalte chalte wuh
Dirbe pahuṅchā, phir
Lustrā. Wahāṅ ek shāgird banām
Tīmuthiyus rahtā thā. Us kī Yahūdī
māṅ īmān lāī thī jabki bāp Yūnānī
thā. [2]Lustrā aur Ikuniyum ke
bhāiyoṅ ne us kī achchhī riporṭ
dī, [3]is lie Paulus use safr par apne
sāth le jānā chāhtā thā. Us ilāqe
ke Yahūdiyoṅ kā lihāz karke us ne
Tīmuthiyus kā ḳhatnā karwāyā,
kyoṅki sab log is se wāqif the
ki us kā bāp Yūnānī hai. [4]Phir
shahr bashahr jā kar unhoṅ ne
maqāmī jamātoṅ ko Yarūshalam
ke rasūloṅ aur buzurgoṅ ke wuh
faisle pahuṅchāe jin ke mutābiq
zindagī guzārnī thī. [5]Yoṅ jamāteṅ

īmān meṅ mazbūt huīṅ aur tādād
meṅ roz baroz baṛhtī gaīṅ.

Troās meṅ Paulus kī Royā

6Rūhul-quds ne unheṅ sūbā Āsiyā
meṅ kalām-e-muqaddas kī munādī
karne se rok liyā, is lie wuh
Farūgiyā aur Galatiyā ke ilāqe
meṅ se guzare. 7Mūsiyā ke qarīb
ā kar unhoṅ ne shimāl kī taraf
sūbā Bithuniyā meṅ dāḳhil hone
kī koshish kī. Lekin Īsā ke Rūh
ne unheṅ wahāṅ bhī jāne na diyā,
8is lie wuh Mūsiyā meṅ se guzar
kar bandargāh Troās pahuṅche.
9Wahāṅ Paulus ne rāt ke waqt
royā dekhī jis meṅ shimālī Yūnān
meṅ wāqe sūbā Makiduniyā kā
ek ādmī khaṛā us se iltamās kar
rahā thā, "Samundar ko pār karke
Makiduniyā āeṅ aur hamārī madad
kareṅ!" 10Jyoṅ hī us ne yih royā
dekhī ham Makiduniyā jāne kī
taiyāriyāṅ karne lage. Kyoṅki ham
ne royā se yih natījā nikālā ki Allāh
ne hameṅ us ilāqe ke logoṅ ko
ḳhushḳhabrī sunāne ke lie bulāyā
hai.

Filippī meṅ Ludiyā kī Tabdīlī

11Ham Troās meṅ jahāz par sawār
ho kar sīdhe Jazīrā-e-Samutrāke
ke lie rawānā hue. Phir agle
din āge nikal kar Nayāpulis
pahuṅche. 12Wahāṅ jahāz se utar
kar ham Filippī chale gae. Jo sūbā
Makiduniyā ke us zile kā sadr shahr
thā aur Romī nauābādī thā. Is
shahr meṅ ham kuchh din ṭhahre.
13Sabat ke din ham shahr se nikal
kar dariyā ke kināre gae. Jahāṅ
hamārī tawaqqo thī ki Yahūdī duā
ke lie jamā hoṅge. Wahāṅ ham
baiṭh kar kuchh ḳhawātīn se bāt
karne lage jo ikaṭṭhī huī thīṅ. 14Un
meṅ se Thuātīrā Shahr kī ek aurat
thī jis kā nām Ludiyā thā. Us kā
peshā qīmtī arġhawānī rang ke
kapṛe kī tijārat thā aur wuh Allāh kī
parastish karne wālī Ġhairyahūdī
thī. Ḳhudāwand ne us ke dil ko
khol diyā, aur us ne Paulus kī bātoṅ
par tawajjuh dī. 15Us ke aur us ke
ghar wāloṅ ke baptismā lene ke
bād us ne hameṅ apne ghar meṅ
ṭhaharne kī dāwat dī. Us ne kahā,
"Agar āp samajhte haiṅ ki maiṅ
wāqaī Ḳhudāwand par īmān lāī hūṅ
to mere ghar ā kar ṭhahreṅ." Yoṅ us
ne hameṅ majbūr kiyā.

Filippī kī Jel Meṅ

16 Ek din ham duā kī jagah kī taraf
jā rahe the ki hamārī mulāqāt ek
launḍī se huī jo ek badrūh ke zariye
logoṅ kī qismat kā hāl batātī thī. Is
se wuh apne mālikoṅ ke lie bahut-
se paise kamātī thī. 17 Wuh Paulus
aur hamāre pīchhe paṛ kar chīḳh
chīḳh kar kahne lagī, "Yih ādmī
Allāh T'ālā ke ḳhādim haiṅ jo āp ko
najāt kī rāh batāne āe haiṅ." 18 Yih
silsilā roz baroz jārī rahā. Āḳhirkār
Paulus tang ā kar muṛā aur badrūh
se kahā, "Maiṅ tujhe Īsā Masīh ke
nām se hukm detā hūṅ ki laṛkī meṅ
se nikal jā!" Usī lamhe wuh nikal
gaī.

19 Us ke mālikoṅ ko mālūm huā
ki paise kamāne kī ummīd jātī
rahī to wuh Paulus aur Sīlās ko
pakaṛ kar chauk meṅ baiṭhe iqtidār
rakhne wāloṅ ke sāmne ghasīṭ le
gae. 20 Unheṅ majisṭreṭoṅ ke sāmne
pesh karke wuh chillāne lage, "Yih
ādmī hamāre shahr meṅ halchal
paidā kar rahe haiṅ. Yih Yahūdī
haiṅ 21 aur aise rasm-o-riwāj kā
prachār kar rahe haiṅ jinheṅ qabūl
karnā aur adā karnā ham Romiyoṅ
ke lie jāyz nahīṅ." 22 Hujūm bhī ā
milā aur Paulus aur Sīlās ke ḳhilāf
bāteṅ karne lagā.

Is par majisṭreṭoṅ ne hukm diyā
ki un ke kapṛe utāre aur unheṅ lāṭhī
se mārā jāe. 23 Unhoṅ ne un kī ḳhūb
piṭāī karwā kar unheṅ qaidḳhāne
meṅ ḍāl diyā aur dāroġhe se kahā
ki ehtiyāt se un kī pahrādārī karo.
24 Chunāṅche us ne unheṅ jel ke sab
se andarūnī hisse meṅ le jā kar un
ke pāṅw kāṭh meṅ ḍāl die.

25 Ab aisā huā ki Paulus aur Sīlās
ādhī rāt ke qarīb duā kar rahe aur
Allāh kī tamjīd ke gīt gā rahe the aur
bāqī qaidī sun rahe the. 26 Achānak
baṛā zalzalā āyā aur qaidḳhāne kī
pūrī imārat buniyādoṅ tak hil gaī.
Fauran tamām darwāze khul gae
aur tamām qaidiyoṅ kī zanjīreṅ
khul gaiṅ. 27 Dāroġhā jāg uṭhā. Jab
us ne dekhā ki jel ke darwāze khule
haiṅ to wuh apnī talwār nikāl kar
ḳhudkushī karne lagā, kyoṅki aisā
lag rahā thā ki qaidī farār ho gae
haiṅ. 28 Lekin Paulus chillā uṭhā,
"Mat kareṅ! Apne āp ko nuqsān na
pahuṅchāeṅ. Ham sab yihīṅ haiṅ."

29 Dāroġhe ne charāġh mangwā
liyā aur bhāg kar andar āyā. Larazte
larazte wuh Paulus aur Sīlās ke
sāmne gir gayā. 30 Phir unheṅ
bāhar le jā kar us ne pūchhā,

"Sāhibo, mujhe najāt pāne ke lie
kyā karnā hai?"
31 Unhoṅ ne jawāb diyā,
"Ḳhudāwand Īsā par īmān lāeṅ
to āp aur āp ke gharāne ko najāt
milegī." 32 Phir unhoṅ ne use
aur us ke tamām ghar wāloṅ ko
Ḳhudāwand kā kalām sunāyā.
33 Aur rāt kī usī ghaṛī dāroġhe ne
unheṅ le jā kar un ke zaḳhmoṅ ko
dhoyā. Is ke bād us kā aur us ke sāre
ghar wāloṅ kā baptismā huā. 34 Phir
us ne unheṅ apne ghar meṅ lā kar
khānā khilāyā. Allāh par īmān lāne
ke bāis us ne aur us ke tamām ghar
wāloṅ ne baṛī ḳhushī manāī.
35 Jab din chaṛhā to majisṭreṭoṅ
ne apne afsaroṅ ko dāroġhe ke pās
bhijwā diyā ki wuh Paulus aur Sīlās
ko rihā kare.
36 Chunāṅche dāroġhe ne Paulus
ko un kā paiġhām pahuṅchā diyā,
"Majisṭreṭoṅ ne hukm diyā hai ki āp
aur Sīlās ko rihā kar diyā jāe. Ab
nikal kar salāmatī se chale jāeṅ."
37 Lekin Paulus ne etarāz kiyā. Us
ne un se kahā, "Unhoṅ ne hameṅ
awām ke sāmne hī aur adālat meṅ
pesh kie baġhair mār kar jel meṅ
ḍāl diyā hai hālāṅki ham Romī
shahrī haiṅ. Aur ab wuh hameṅ
chupke se nikālnā chāhte haiṅ?
Hargiz nahīṅ! Ab wuh ḳhud āeṅ
aur hameṅ bāhar le jāeṅ."
38 Afsaroṅ ne majisṭreṭoṅ ko yih
ḳhabar pahuṅchāī. Jab unheṅ
mālūm huā ki Paulus aur Sīlās
Romī shahrī haiṅ to wuh ghabrā
gae. 39 Wuh ḳhud unheṅ samjhāne
ke lie āe aur jel se bāhar lā kar
guzārish kī ki shahr ko chhoṛ deṅ.
40 Chunāṅche Paulus aur Sīlās jel se
nikal āe. Lekin pahle wuh Ludiyā
ke ghar gae jahāṅ wuh bhāiyoṅ se
mile aur un kī hauslā-afzāī kī. Phir
wuh chale gae.

Thissalunīke Meṅ

17 Amfipulis aur Apulloniyā
se ho kar Paulus aur Sīlās
Thissalunīke Shahr pahuṅch gae
jahāṅ Yahūdī ibādatḳhānā thā.
2 Apnī ādat ke mutābiq Paulus us
meṅ gayā aur lagātār tīn Sabatoṅ
ke daurān kalām-e-muqaddas se
dalāyl de de kar Yahūdiyoṅ ko qāyl
karne kī koshish kartā rahā. 3 Us
ne kalām-e-muqaddas kī tashrīh
karke sābit kiyā ki Masīh kā dukh
uṭhānā aur murdoṅ meṅ se jī
uṭhnā lāzim thā. Us ne kahā, "Jis
Īsā kī maiṅ ḳhabar de rahā hūṅ,
wuhī Masīh hai." 4 Yahūdiyoṅ meṅ

se kuchh qāyl ho kar Paulus aur
Sīlās se wābastā ho gae. Jin meṅ
ḳhudātars Yūnāniyoṅ kī baṛī tādād
aur bārasūḳh ḳhawātīn bhī sharīk
thīṅ.
5Yih dekh kar bāqī Yahūdī hasad
karne lage. Unhoṅ ne galiyoṅ meṅ
āwārā phirne wāle kuchh sharīr
ādmī ikaṭṭhe karke julūs nikālā
aur shahr meṅ halchal machā
dī. Phir Yāson ke ghar par hamlā
karke unhoṅ ne Paulus aur Sīlās
ko ḍhūnḍā tāki unheṅ awāmī ijlās
ke sāmne pesh kareṅ. 6Lekin
wuh wahāṅ nahīṅ the, is lie wuh
Yāson aur chand ek aur īmāndār
bhāiyoṅ ko shahr ke majisṭreṭoṅ ke
sāmne lāe. Unhoṅ ne chīḳh kar
kahā, "Yih log pūrī duniyā meṅ
gaṛbaṛ paidā kar rahe haiṅ aur ab
yahāṅ bhī ā gae haiṅ. 7Yāson ne
unheṅ apne ghar meṅ ṭhahrāyā
hai. Yih sab shahanshāh ke ahkām
kī ḳhilāfwarzī kar rahe haiṅ,
kyoṅki yih kisī aur ko bādshāh
mānte haiṅ jis kā nām Īsā hai."
8Is tarah kī bātoṅ se unhoṅ ne
hujūm aur majisṭreṭoṅ meṅ baṛā
hangāmā paidā kiyā. 9Chunāṅche
majisṭreṭoṅ ne Yāson aur dūsroṅ se
zamānat lī aur phir unheṅ chhoṛ
diyā.

Beriyā Meṅ

10Usī rāt bhāiyoṅ ne Paulus
aur Sīlās ko Beriyā bhej diyā.
Wahāṅ pahuṅch kar wuh Yahūdī
ibādatḳhāne meṅ gae. 11Yih
log Thissalunīke ke Yahūdiyoṅ
kī nisbat zyādā khule zahan ke
the. Yih baṛe shauq se Paulus
aur Sīlās kī bāteṅ sunte aur roz
baroz kalām-e-muqaddas kī taftīsh
karte rahe ki kyā wāqaī aisā hai
jaisā hameṅ batāyā jā rahā hai?
12Natīje meṅ in meṅ se bahut-
se Yahūdī īmān lāe aur sāth
sāth bahut-sī bārasūḳh Yūnānī
ḳhawātīn aur mard bhī. 13Lekin
phir Thissalunīke ke Yahūdiyoṅ ko
yih ḳhabar milī ki Paulus Beriyā
meṅ Allāh kā kalām sunā rahā
hai. Wuh wahāṅ bhī pahuṅche aur
logoṅ ko uksā kar halchal machā
dī. 14Is par bhāiyoṅ ne Paulus ko
fauran sāhil par bhej diyā, lekin
Sīlās aur Tīmuthiyus Beriyā meṅ
pīchhe rah gae. 15Jo ādmī Paulus
ko sāhil tak pahuṅchāne āe the wuh
us ke sāth Athene tak gae. Wahāṅ
wuh use chhoṛ kar wāpas chale
gae. Un ke hāth Paulus ne Sīlās
aur Tīmuthiyus ko ḳhabar bhejī ki

jitnī jaldī ho sake Beriyā ko chhoṛ kar mere pās ā jāeṅ.

Athene Meṅ

16 Athene Shahr meṅ Sīlās aur Tīmuthiyus kā intazār karte karte Paulus baṛe josh meṅ ā gayā, kyoṅki us ne dekhā ki pūrā shahr butoṅ se bharā huā hai. 17 Wuh Yahūdī ibādatḳhāne meṅ jā kar Yahūdiyoṅ aur ḳhudātars Ġhairyahūdiyoṅ se bahs karne lagā. Sāth sāth wuh rozānā chauk meṅ bhī jā kar wahāṅ par maujūd logoṅ se guftgū kartā rahā. 18 Ipikūrī aur Stoikī falsafī[a] bhī us se bahs karne lage. Jab Paulus ne unheṅ Īsā aur us ke jī uṭhne kī ḳhushḳhabrī sunāī to bāz ne pūchhā, "Yih bakwāsī in bātoṅ se kyā kahnā chāhtā hai jo is ne idhar-udhar se chun kar joṛ dī haiṅ?"

Dūsroṅ ne kahā, "Lagtā hai ki wuh ajnabī dewatāoṅ kī ḳhabar de rahā hai." 19 Wuh use sāth le kar shahr kī majlis-e-shūrā meṅ gae jo Ariyopagus nāmī pahāṛī par mun'aqid hotī thī. Unhoṅ ne darḳhāst kī, "Kyā hameṅ mālūm ho saktā hai ki āp kaun-sī naī tālīm pesh kar rahe haiṅ? 20 Āp to hameṅ ajīb-o-ġharīb bāteṅ sunā rahe haiṅ. Ab ham un kā sahīh matlab jānanā chāhte haiṅ." 21 (Bāt yih thī ki Athene ke tamām bāshinde shahr meṅ rahne wāle pardesiyoṅ samet apnā pūrā waqt is meṅ sarf karte the ki tāzā tāzā ḳhayālāt suneṅ yā sunāeṅ.)

22 Paulus majlis meṅ khaṛā huā aur kahā, "Athene ke hazarāt, maiṅ deḳhtā hūṅ ki āp har lihāz se bahut mazhabī log haiṅ. 23 Kyoṅki jab maiṅ shahr meṅ se guzar rahā thā to un chīzoṅ par ġhaur kiyā jin kī pūjā āp karte haiṅ. Chalte chalte maiṅ ne ek aisī qurbāngāh bhī dekhī jis par likhā thā, 'Nāmālūm Ḳhudā kī Qurbāngāh.' Ab maiṅ āp ko us Ḳhudā kī ḳhabar detā hūṅ jis kī pūjā āp karte to haiṅ magar āp use jānte nahīṅ. 24 Yih wuh Ḳhudā hai jis ne duniyā aur us meṅ maujūd har chīz kī taḳhlīq kī. Wuh āsmān-o-zamīn kā mālik hai, is lie wuh insānī hāthoṅ ke banāe hue mandiroṅ meṅ sukūnat nahīṅ kartā. 25 Aur insānī hāth us kī ḳhidmat nahīṅ kar sakte, kyoṅki use koī bhī chīz darkār nahīṅ hotī.

---

[a] Yānī Rawāqiyat ke falsafī.

Is ke bajāe wuhī sab ko zindagī aur
sāṅs muhaiyā karke un kī tamām
zarūriyāt pūrī kartā hai. 26 Usī ne ek
shaḳhs ko ḳhalaq kiyā tāki duniyā
kī tamām qaumeṅ us se nikal kar
pūrī duniyā meṅ phail jāeṅ. Us ne
har qaum ke auqāt aur sarhaddeṅ
bhī muqarrar kīṅ. 27 Maqsad yih
thā ki wuh Ḳhudā ko talāsh kareṅ.
Ummīd yih thī ki wuh ṭaṭol ṭaṭol kar
use pāeṅ, agarche wuh ham meṅ
se kisī se dūr nahīṅ hotā. 28 Kyoṅki
us meṅ ham jīte, harkat karte aur
wujūd rakhte haiṅ. Āp ke apne
kuchh shāyroṅ ne bhī farmāyā hai,
'Ham bhī us ke farzand haiṅ.' 29 Ab
chūṅki ham Allāh ke farzand haiṅ
is lie hamārā us ke bāre meṅ
tasawwur yih nahīṅ honā chāhie
ki wuh sone, chāṅdī yā patthar
kā koī mujassamā ho jo insān kī
mahārat aur ḍizāyn se banāyā gayā
ho. 30 Māzī meṅ Ḳhudā ne is qism kī
jahālat ko nazarandāz kiyā, lekin ab
wuh har jagah ke logoṅ ko taubā kā
hukm detā hai. 31 Kyoṅki us ne ek
din muqarrar kiyā hai jab wuh insāf
se duniyā kī adālat karegā. Aur
wuh yih adālat ek shaḳhs kī mārifat
karegā jis ko wuh muta'ayyin kar
chukā hai aur jis kī tasdīq us ne is
se kī hai ki us ne use murdoṅ meṅ
se zindā kar diyā hai."

32 Murdoṅ kī qiyāmat kā zikr sun
kar bāz ne Paulus kā mazāq uṛāyā.
Lekin bāz ne kahā, "Ham kisī aur
waqt is ke bāre meṅ āp se mazīd
sunanā chāhte haiṅ." 33 Phir Paulus
majlis se nikal kar chalā gayā.
34 Kuchh log us se wābastā ho kar
īmān le āe. Un meṅ se majlis-
e-shūrā kā membar Diyonīsiyus
thā aur ek aurat banām Damaris.
Kuchh aur bhī the.

Kurinthus Meṅ

18 Is ke bād Paulus Athene ko
chhoṛ kar Kurinthus Shahr
āyā. 2 Wahāṅ us kī mulāqāt ek
Yahūdī se huī jis kā nām Akwilā thā.
Wuh Puntus kā rahne wālā thā aur
thoṛī der pahle apnī bīwī Priskillā
samet Iṭalī se āyā thā. Wajah
yih thī ki shahanshāh Klaudiyus
ne hukm sādir kiyā thā ki tamām
Yahūdī Rom ko chhoṛ kar chale
jāeṅ. Un logoṅ ke pās Paulus
gayā 3 aur chūṅki un kā peshā bhī
ḳhaime silāī karnā thā is lie wuh
un ke ghar ṭhahar kar rozī kamāne
lagā. 4 Sāth sāth us ne har Sabat
ko Yahūdī ibādatḳhāne meṅ tālīm

de kar Yahūdiyoṅ aur Yūnāniyoṅ ko
qāyl karne kī koshish kī.
5Jab Sīlās aur Tīmuthiyus
Makiduniyā se āe to Paulus apnā
pūrā waqt kalām sunāne meṅ
sarf karne lagā. Us ne Yahūdiyoṅ
ko gawāhī dī ki Īsā kalām-e-
muqaddas meṅ bayān kiyā gayā
Masīh hai. 6Lekin jab wuh us kī
muḳhālafat karke us kī tazlīl karne
lage to us ne ehtijāj meṅ apne
kapṛoṅ se gard jhāṛ kar kahā, "Āp
ḳhud apnī halākat ke zimmedār
haiṅ, maiṅ bequsūr hūṅ. Ab
se maiṅ Ġhairyahūdiyoṅ ke pās
jāyā karūṅga." 7Phir wuh wahāṅ
se nikal kar ibādatḳhāne ke sāth
wāle ghar meṅ gayā. Wahāṅ Titus
Yūstus rahtā thā jo Yahūdī nahīṅ
thā, lekin Ḳhudā kā ḳhauf māntā
thā. 8Aur Krispus jo ibādatḳhāne
kā rāhnumā thā apne gharāne
samet Ḳhudāwand par īmān lāyā.
Kurinthus ke bahut sāre aur logoṅ
ne bhī jab Paulus kī bāteṅ sunīṅ to
īmān lāe aur baptismā liyā.
9Ek rāt Ḳhudāwand royā meṅ
Paulus se hamkalām huā, "Mat
ḍar! Kalām kartā jā aur ḳhāmosh
na ho, 10kyoṅki maiṅ tere sāth
hūṅ. Koī hamlā karke tujhe nuqsān
nahīṅ pahuṅchāegā, kyoṅki is
shahr meṅ mere bahut-se log haiṅ."
11Phir Paulus mazīd ḍeṛh sāl wahāṅ
ṭhahar kar logoṅ ko Allāh kā kalām
sikhātā rahā.
12Un dinoṅ meṅ jab Galliyo
sūbā Aḳhayā kā gawarnar thā to
Yahūdī muttahid ho kar Paulus ke
ḳhilāf jamā hue aur use adālat meṅ
Galliyo ke sāmne lāe. 13Unhoṅ
ne kahā, "Yih ādmī logoṅ ko aise
tarīqe se Allāh kī ibādat karne par
uksā rahā hai jo hamārī sharīat ke
ḳhilāf hai."
14Paulus jawāb meṅ kuchh kahne
ko thā ki Galliyo ḳhud Yahūdiyoṅ
se muḳhātib huā, "Suneṅ, Yahūdī
mardo! Agar āp kā ilzām koī
nāinsāfī yā sangīn jurm hotā to
āp kī bāt qābil-e-bardāsht hotī.
15Lekin āp kā jhagaṛā mazhabī
tālīm, nāmoṅ aur āp kī Yahūdī
sharīat se tālluq rakhtā hai, is lie
use ḳhud hal kareṅ. Maiṅ is
muāmale meṅ faislā karne ke lie
taiyār nahīṅ hūṅ." 16Yih kah kar us
ne unheṅ adālat se bhagā diyā. 17Is
par hujūm ne Yahūdī ibādatḳhāne
ke rāhnumā Sosthines ko pakaṛ kar
adālat ke sāmne us kī piṭāī kī. Lekin
Galliyo ne parwā na kī.

Antākiyā tak Wāpasī kā Safr

18 Is ke bād bhī Paulus bahut din
Kurinthus meṅ rahā. Phir bhāiyoṅ
ko ḳhairbād kah kar wuh qarīb
ke shahr Kinḳhriyā gayā jahāṅ us
ne kisī mannat ke pūre hone par
apne sar ke bāl munḍwā die. Is
ke bād wuh Priskillā aur Akwilā
ke sāth jahāz par sawār ho kar
Mulk-e-Shām ke lie rawānā huā.
19 Pahle wuh Ifisus pahuṅche jahāṅ
Paulus ne Priskillā aur Akwilā ko
chhoṛ diyā. Wahāṅ bhī us ne
Yahūdī ibādatḳhāne meṅ jā kar
Yahūdiyoṅ se bahs kī. 20 Unhoṅ ne
us se darḳhāst kī ki mazīd waqt un
ke sāth guzāre, lekin us ne inkār
kiyā 21 aur unheṅ ḳhairbād kah kar
kahā, "Agar Allāh kī marzī ho to
maiṅ āp ke pās wāpas āūṅgā." Phir
wuh jahāz par sawār ho kar Ifisus se
rawānā huā.

22 Safr karte karte wuh Qaisariyā
pahuṅch gayā, jahāṅ se wuh
Yarūshalam jā kar maqāmī jamāt se
milā. Is ke bād wuh Antākiyā wāpas
chalā gayā 23 jahāṅ wuh kuchh der
ṭhahrā. Phir āge nikal kar wuh
Galatiyā aur Farūgiyā ke ilāqe meṅ
se guzarte hue wahāṅ ke tamām
īmāndāroṅ ko mazbūt kartā gayā.

Apullos Ifisus aur Kurinthus Meṅ

24 Itne meṅ ek fasīh Yahūdī jise
kalām-e-muqaddas kā zabardast
ilm thā Ifisus pahuṅch gayā thā.
Us kā nām Apullos thā. Wuh Misr
ke shahr Iskandariyā kā rahne wālā
thā. 25 Use Ḳhudāwand kī rāh ke
bāre meṅ tālīm dī gaī thī aur wuh
baṛī sargarmī se logoṅ ko Īsā ke
bāre meṅ sikhātā rahā. Us kī yih
tālīm sahīh thī agarche wuh abhī
tak sirf Yahyā kā baptismā jāntā
thā. 26 Ifisus ke Yahūdī ibādatḳhāne
meṅ wuh baṛī dilerī se kalām karne
lagā. Yih sun kar Priskillā aur
Akwilā ne use ek taraf le jā kar
us ke sāmne Allāh kī rāh ko mazīd
tafsīl se bayān kiyā. 27 Apullos sūbā
Aḳhayā jāne kā ḳhayāl rakhtā thā
to Ifisus ke bhāiyoṅ ne us kī hauslā-
afzāī kī. Unhoṅ ne wahāṅ ke
shāgirdoṅ ko ḳhat likhā ki wuh us
kā istaqbāl kareṅ. Jab wuh wahāṅ
pahuṅchā to un ke lie baṛī madad
kā bāis banā jo Allāh ke fazl se
īmān lāe the, 28 kyoṅki wuh alāniyā
mubāhasoṅ meṅ zabardast dalāyl
se Yahūdiyoṅ par ġhālib āyā aur
kalām-e-muqaddas se sābit kiyā ki
Īsā Masīh hai.

Paulus Ifisus Meṅ

19 Jab Apullos Kurinthus meṅ ṭhahrā huā thā to Paulus Eshiyā-e-kūchak ke andarūnī ilāqe meṅ se safr karte karte sāhilī shahr Ifisus meṅ āyā. Wahāṅ use kuchh shāgird mile [2]jin se us ne pūchhā, "Kyā āp ko īmān lāte waqt Rūhul-quds milā?"

Unhoṅ ne jawāb diyā, "Nahīṅ, ham ne to Rūhul-quds kā zikr tak nahīṅ sunā."

[3]Us ne pūchhā, "To āp ko kaun-sā baptismā diyā gayā?"

Unhoṅ ne jawāb diyā, "Yahyā kā."

[4]Paulus ne kahā, "Yahyā ne baptismā diyā jab logoṅ ne taubā kī. Lekin us ne ḳhud unheṅ batāyā, 'Mere bād āne wāle par īmān lāo, yānī Īsā par.'"

[5]Yih sun kar unhoṅ ne Ḳhudāwand Īsā ke nām par baptismā liyā. [6]Aur jab Paulus ne apne hāth un par rakhe to un par Rūhul-quds nāzil huā, aur wuh ġhairzabāneṅ bolne aur nabuwwat karne lage. [7]In ādmiyoṅ kī kul tādād taqrīban bārah thī.

[8]Paulus Yahūdī ibādatḳhāne meṅ gayā aur tīn mahīne ke daurān Yahūdiyoṅ se dilerī se bāt kartā rahā. Un ke sāth bahs karke us ne unheṅ Allāh kī bādshāhī ke bāre meṅ qāyl karne kī koshish kī. [9]Lekin kuchh aṛ gae. Wuh Allāh ke tābe na hue balki awām ke sāmne hī Allāh kī rāh ko burā-bhalā kahne lage. Is par Paulus ne unheṅ chhoṛ diyā. Shāgirdoṅ ko bhī alag karke wuh un ke sāth Turannus ke laikchar hāl meṅ jamā huā kartā thā jahāṅ wuh rozānā unheṅ tālīm detā rahā. [10]Yih silsilā do sāl tak jārī rahā. Yoṅ sūbā Āsiyā ke tamām logoṅ ko Ḳhudāwand kā kalām sunane kā mauqā milā, ḳhāh wuh Yahūdī the yā Yūnānī.

Rāhnumā Imām Skiwā ke Sāt Beṭe

[11]Allāh ne Paulus kī mārifat ġhairmāmūlī mojize kie, [12]yahāṅ tak ki jab rūmāl yā epran us ke badan se lagāne ke bād marīzoṅ par rakhe jāte to un kī bīmāriyāṅ jātī rahtīṅ aur badrūheṅ nikal jātīṅ. [13]Wahāṅ kuchh aise Yahūdī bhī the jo jagah jagah jā kar badrūheṅ nikālte the. Ab wuh badrūhoṅ ke bandhan meṅ phaṅse logoṅ par Ḳhudāwand Īsā kā nām istemāl karne kī koshish karke kahne lage, "Maiṅ tujhe us Īsā ke nām se

nikalne kā hukm detā hūṅ jis kī
munādī Paulus kartā hai." [14]Ek
Yahūdī rāhnumā imām banām
Skiwā ke sāt beṭe aisā karte the.
[15]Lekin ek dafā jab yihī koshish
kar rahe the to badrūh ne jawāb
diyā, "Īsā ko to maiṅ jāntī hūṅ aur
Paulus ko bhī, lekin tum kaun ho?"
[16]Phir wuh ādmī jis meṅ badrūh
thī un par jhapaṭ kar sab par
ġhālib ā gayā. Us kā un par itnā
saḳht hamlā huā ki wuh nange
aur zaḳhmī hālat meṅ bhāg kar
us ghar se nikal gae. [17]Is wāqiye
kī ḳhabar Ifisus ke tamām rahne
wāle Yahūdiyoṅ aur Yūnāniyoṅ
meṅ phail gaī. Un par ḳhauf tārī
huā aur Ḳhudāwand Īsā ke nām kī
tāzīm huī. [18]Jo īmān lāe the un meṅ
se bahuteroṅ ne ā kar alāniyā apne
gunāhoṅ kā iqrār kiyā. [19]Jādūgarī
karne wāloṅ kī baṛī tādād ne apnī
jādūmantar kī kitābeṅ ikaṭṭhī karke
awām ke sāmne jalā dīṅ. Pūrī
kitāboṅ kā hisāb kiyā gayā to un kī
kul raqam chāṅdī ke pachās hazār
sikke thī. [20]Yoṅ Ḳhudāwand kā
kalām zabardast tarīqe se baṛhtā
aur zor pakaṛtā gayā.

Ifisus meṅ Hangāmā

[21]In wāqiyāt ke bād Paulus ne
Makiduniyā aur Aḳhayā meṅ se
guzar kar Yarūshalam jāne kā faislā
kiyā. Us ne kahā, "Is ke bād lāzim
hai ki maiṅ Rom bhī jāūṅ." [22]Us ne
apne do madadgāroṅ Tīmuthiyus
aur Irāstus ko āge Makiduniyā bhej
diyā jabki wuh ḳhud mazīd kuchh
der ke lie sūbā Āsiyā meṅ ṭhahrā
rahā.
[23]Taqrīban us waqt Allāh kī rāh
ek shadīd hangāme kā bāis ho gaī.
[24]Yih yoṅ huā, Ifisus meṅ ek chāṅdī
kī ashyā banāne wālā rahtā thā
jis kā nām Demetriyus thā. Wuh
chāṅdī se Artamis dewī ke mandir
banwātā thā, aur us ke kām se
dastkāroṅ kā kārobār ḳhūb chaltā
thā. [25]Ab us ne is kām se tālluq
rakhne wāle dīgar dastkāroṅ ko
jamā karke un se kahā, "Hazarāt,
āp ko mālūm hai ki hamārī daulat
is kārobār par munhasir hai. [26]Āp
ne yih bhī dekh aur sun liyā hai
ki is ādmī Paulus ne na sirf Ifisus
balki taqrīban pūre sūbā Āsiyā meṅ
bahut-se logoṅ ko bhaṭkā kar qāyl
kar liyā hai ki hāthoṅ ke bane
dewatā haqīqat meṅ dewatā nahīṅ
hote. [27]Na sirf yih ḳhatrā hai

ki hamāre kārobār kī badnāmī ho
balki yih bhī ki azīm dewī Artamis
ke mandir kā asar-o-rasūḳh jātā
rahegā, ki Artamis ḳhud jis kī pūjā
sūbā Āsiyā aur pūrī duniyā meṅ kī
jātī hai apnī azmat kho baiṭhe."
28 Yih sun kar wuh taish meṅ ā
kar chīḳhne-chillāne lage, "Ifisiyoṅ
kī Artamis dewī azīm hai!" 29 Pūre
shahr meṅ halchal mach gaī.
Logoṅ ne Paulus ke Makidunī
hamsafr Gayus aur Aristarḳhus ko
pakaṛ liyā aur mil kar tamāshāgāh
meṅ dauṛe āe. 30 Yih dekh kar
Paulus bhī awām ke is ijlās meṅ
jānā chāhtā thā, lekin shāgirdoṅ
ne use rok liyā. 31 Isī tarah us ke
kuchh dostoṅ ne bhī jo sūbā Āsiyā
ke afsar the use ḳhabar bhej kar
minnat kī ki wuh na jāe. 32 Ijlās meṅ
baṛī afrā-tafrī thī. Kuchh yih chīḳh
rahe the, kuchh wuh. Zyādātar log
jamā hone kī wajah jānte bhī na
the. 33 Yahūdiyoṅ ne Sikandar ko
āge kar diyā. Sāth sāth hujūm ke
kuchh log use hidāyāt dete rahe.
Us ne hāth se ḳhāmosh ho jāne kā
ishārā kiyā tāki wuh ijlās ke sāmne
apnā difā kare. 34 Lekin jab unhoṅ
ne jān liyā ki wuh Yahūdī hai to wuh
taqrīban do ghanṭoṅ tak chillā kar
nārā lagāte rahe, "Ifisus kī Artamis
dewī azīm hai!"
35 Āḳhirkār baldiyā kā chīf
saikraṭarī unheṅ ḳhāmosh karāne
meṅ kāmyāb huā. Phir us ne kahā,
"Ifisus ke hazarāt, kis ko mālūm
nahīṅ ki Ifisus azīm Artamis dewī
ke mandir kā muhāfiz hai! Pūrī
duniyā jāntī hai ki ham us ke
us mujassame ke nigarān haiṅ
jo āsmān se gir kar hamāre pās
pahuṅch gayā. 36 Yih haqīqat to
nāqābil-e-inkār hai. Chunāṅche
lāzim hai ki āp chup-chāp raheṅ
aur jaldbāzī na kareṅ. 37 Āp yih
ādmī yahāṅ lāe haiṅ hālāṅki na to
wuh mandiroṅ ko lūṭne wāle haiṅ,
na unhoṅ ne dewī kī behurmatī
kī hai. 38 Agar Demetriyus aur
us ke sāth wāle dastkāroṅ kā
kisī par ilzām hai to is ke lie
kachahriyāṅ aur gawarnar hote
haiṅ. Wahāṅ jā kar wuh ek dūsre
se muqaddamā laṛeṅ. 39 Agar āp
mazīd koī muāmalā pesh karnā
chāhte haiṅ to use hal karne ke lie
qānūnī majlis hotī hai. 40 Ab ham is
ḳhatre meṅ haiṅ ki āj ke wāqiyāt ke
bāis ham par fasād kā ilzām lagāyā
jāegā. Kyoṅki jab ham se pūchhā
jāegā to ham is qism ke betartīb
aur nājāyz ijtimā kā koī jawāz pesh

nahīṅ kar sakeṅge.” [41]Yih kah kar us ne ijlās ko barḳhāst kar diyā.

Makiduniyā aur Aḳhayā Meṅ

20 Jab shahr meṅ afrā-tafrī ḳhatm huī to Paulus ne shāgirdoṅ ko bulā kar un kī hauslā-afzāī kī. Phir wuh unheṅ ḳhairbād kah kar Makiduniyā ke lie rawānā huā. [2]Wahāṅ pahuṅch kar us ne jagah bajagah jā kar bahut-sī bātoṅ se īmāndāroṅ kī hauslā-afzāī kī. Yoṅ chalte chalte wuh Yūnān pahuṅch gayā [3]jahāṅ wuh tīn māh tak ṭhahrā. Wuh Mulk-e-Shām ke lie jahāz par sawār hone wālā thā ki patā chalā ki Yahūdiyoṅ ne us ke ḳhilāf sāzish kī hai. Is par us ne Makiduniyā se ho kar wāpas jāne kā faislā kiyā. [4]Us ke kaī hamsafr the: Beriyā se Purus kā beṭā Sopatrus, Thissalunīke se Aristarḳhus aur Sikundus, Dirbe se Gayus, Tīmuthiyus aur sūbā Āsiyā se Tuḳhikus aur Trufimus. [5]Yih ādmī āge nikal kar Troās chale gae jahāṅ unhoṅ ne hamārā intazār kiyā. [6]Beḳhamīrī Roṭī kī Īd ke bād ham Filippī ke qarīb jahāz par sawār hue aur pāṅch din ke bād un ke pās Troās pahuṅch gae. Wahāṅ ham sāt din rahe.

Troās meṅ Paulus kī Alwidāī Mīṭing

[7]Itwār ko ham Ashā-e-Rabbānī manāne ke lie jamā hue. Paulus logoṅ se bāt karne lagā aur chūṅki wuh agle din rawānā hone wālā thā is lie wuh ādhī rāt tak boltā rahā. [8]Ūpar kī manzil meṅ jis kamre meṅ ham jamā the wahāṅ bahut-se charāġh jal rahe the. [9]Ek jawān khiṛkī kī dahlīz par baiṭhā thā. Us kā nām Yūtiḳhus thā. Jyoṅ jyoṅ Paulus kī bāteṅ lambī hotī jā rahī thīṅ us par nīnd ġhālib ātī jā rahī thī. Āḳhirkār wuh gahrī nīnd meṅ tīsrī manzil se zamīn par gir gayā. Jab logoṅ ne nīche pahuṅch kar use zamīn par se uṭhāyā to wuh jāṅ bahaq ho chukā thā. [10]Lekin Paulus utar kar us par jhuk gayā aur use apne bāzuoṅ meṅ le liyā. Us ne kahā, “Mat ghabrāeṅ, wuh zindā hai.” [11]Phir wuh wāpas ūpar ā gayā, Ashā-e-Rabbānī manāī aur khānā khāyā. Us ne apnī bāteṅ pau phaṭne tak jārī rakhīṅ, phir rawānā huā. [12]Aur unhoṅ ne jawān

ko zindā hālat meṅ wahāṅ se le kar bahut tasallī pāī.

Troās se Mīletus Tak

[13]Ham āge nikal kar Assus ke lie jahāz par sawār hue. Ḳhud Paulus ne intazām karwāyā thā ki wuh paidal jā kar Assus meṅ hamāre jahāz par āegā. [14]Wahāṅ wuh ham se milā aur ham use jahāz par lā kar Matulene pahuṅche. [15]Agle din ham ḳhiyus ke jazīre se guzare. Us se agle din ham Sāmus ke jazīre ke qarīb āe. Is ke bād ke din ham Mīletus pahuṅch gae. [16]Paulus pahle se faislā kar chukā thā ki maiṅ Ifisus meṅ nahīṅ ṭhahrūṅga balki āge niklūṅgā, kyoṅki wuh jaldī meṅ thā. Wuh jahāṅ tak mumkin thā Pantikust kī Īd se pahle pahle Yarūshalam pahuṅchnā chāhtā thā.

Ifisus ke Buzurgoṅ ke lie Paulus kī Alwidāī Taqrīr

[17]Mīletus se Paulus ne Ifisus kī jamāt ke buzurgoṅ ko bulā liyā. [18]Jab wuh pahuṅche to us ne un se kahā, "Āp jānte haiṅ ki maiṅ sūbā Āsiyā meṅ pahlā qadam uṭhāne se le kar pūrā waqt āp ke sāth kis tarah rahā. [19]Maiṅ ne baṛī inkisārī se Ḳhudāwand kī ḳhidmat kī hai. Mujhe bahut āṅsū bahāne paṛe aur Yahūdiyoṅ kī sāzishoṅ se mujh par bahut āzmāisheṅ āīṅ. [20]Maiṅ ne āp ke fāyde kī koī bhī bāt āp se chhupāe na rakhī balki āp ko alāniyā aur ghar ghar jā kar tālīm detā rahā. [21]Maiṅ ne Yahūdiyoṅ ko Yūnāniyoṅ samet gawāhī dī ki unheṅ taubā karke Allāh kī taraf rujū karne aur hamāre Ḳhudāwand Īsā par īmān lāne kī zarūrat hai. [22]Aur ab maiṅ Rūhul-quds se bandhā huā Yarūshalam jā rahā hūṅ. Maiṅ nahīṅ jāntā ki mere sāth kyā kuchh hogā, [23]lekin itnā mujhe mālūm hai ki Rūhul-quds mujhe shahr bashahr is bāt se āgāh kar rahā hai ki mujhe qaid aur musībatoṅ kā sāmnā karnā paṛegā. [24]Ḳhair, maiṅ apnī zindagī ko kisī tarah bhī aham nahīṅ samajhtā. Aham bāt sirf yih hai ki maiṅ apnā wuh mishan aur zimmedārī pūrī karūṅ jo Ḳhudāwand Īsā ne mere sapurd kī hai. Aur wuh zimmedārī yih hai ki maiṅ logoṅ ko gawāhī de kar yih ḳhushḳhabrī sunāūṅ ki Allāh ne apne fazl se un ke lie kyā kuchh kiyā hai.

[25]Aur ab maiṅ jāntā hūṅ ki āp sab
jinheṅ maiṅ ne Allāh kī bādshāhī
kā paiġhām sunā diyā hai mujhe is
ke bād kabhī nahīṅ dekheṅge. [26]Is
lie maiṅ āj hī āp ko batātā hūṅ ki
agar āp meṅ se koī bhī halāk ho
jāe to maiṅ bequsūr hūṅ, [27]kyoṅki
maiṅ āp ko Allāh kī pūrī marzī
batāne se na jhijkā. [28]Chunāṅche
ḳhabardār rah kar apnā aur us
pūre galle kā ḳhayāl rakhnā jis par
Rūhul-quds ne āp ko muqarrar kiyā
hai. Nigarānoṅ aur charwāhoṅ
kī haisiyat se Allāh kī jamāt kī
ḳhidmat kareṅ, us jamāt kī jise us
ne apne hī Farzand ke ḳhūn se hāsil
kiyā hai. [29]Mujhe mālūm hai ki
mere jāne ke bād wahshī bheṛie āp
meṅ ghus āeṅge jo galle ko nahīṅ
chhoṛeṅge. [30]Āp ke darmiyān
se bhī ādmī uṭh kar sachchāī ko
toṛ-maroṛ kar bayān kareṅge tāki
shāgirdoṅ ko apne pīchhe lagā leṅ.
[31]Is lie jāgte raheṅ! Yih bāt zahan
meṅ rakheṅ ki maiṅ tīn sāl ke
daurān din rāt har ek ko samjhāne
se bāz na āyā. Mere āṅsuoṅ ko yād
rakheṅ jo maiṅ ne āp ke lie bahāe
haiṅ.

[32]Aur ab maiṅ āp ko Allāh aur us
ke fazl ke kalām ke sapurd kartā
hūṅ. Yihī kalām āp kī tāmīr karke
āp ko wuh mīrās muhaiyā karne ke
qābil hai jo Allāh tamām muqaddas
kie gae logoṅ ko detā hai. [33]Maiṅ ne
kisī ke bhī sone, chāṅdī yā kapṛoṅ
kā lālach na kiyā. [34]Āp ḳhud jānte
haiṅ ki maiṅ ne apne in hāthoṅ
se kām karke na sirf apnī balki
apne sāthiyoṅ kī zarūriyāt bhī pūrī
kīṅ. [35]Apne har kām meṅ maiṅ
āp ko dikhātā rahā ki lāzim hai
ki ham is qism kī mehnat karke
kamzoroṅ kī madad kareṅ. Kyoṅki
hamāre sāmne Ḳhudāwand Īsā ke
yih alfāz hone chāhieṅ ki denā lene
se mubārak hai.”

[36]Yih sab kuchh kah kar Paulus
ne ghuṭne ṭek kar un sab ke sāth
duā kī. [37]Sab ḳhūb roe aur us ko
gale lagā lagā kar bose die. [38]Unheṅ
ḳhāskar Paulus kī is bāt se taklīf
huī ki ‘Āp is ke bād mujhe kabhī
nahīṅ dekheṅge.’ Phir wuh us ke
sāth jahāz tak gae.

Paulus Yarūshalam Jātā Hai

21 Mushkil se Ifisus ke
buzurgoṅ se alag ho kar
ham rawānā hue aur sīdhe Jazīrā-e-
Kos pahuṅch gae. Agle din ham
rudus āe aur wahāṅ se Patarā
pahuṅche. [2]Patarā meṅ Fenīke ke

lie jahāz mil gayā to ham us par
sawār ho kar rawānā hue. [3]Jab
Qubrus dūr se nazar āyā to ham
us ke junūb meṅ se guzar kar Shām
ke shahr Sūr pahuṅch gae jahāṅ
jahāz ko apnā sāmān utārnā thā.
[4]Jahāz se utar kar ham ne maqāmī
shāgirdoṅ ko talāsh kiyā aur sāt din
un ke sāth ṭhahre. Un īmāndāroṅ
ne Rūhul-quds kī hidāyat se Paulus
ko samjhāne kī koshish kī ki wuh
Yarūshalam na jāe. [5]Jab ham ek
hafte ke bād jahāz par wāpas chale
gae to pūrī jamāt bāl-bachchoṅ
samet hamāre sāth shahr se nikal
kar sāhil tak āī. Wahīṅ ham ne
ghuṭne ṭek kar duā kī [6]aur ek dūsre
ko alwidā kahā. Phir ham dubārā
jahāz par sawār hue jabki wuh apne
gharoṅ ko lauṭ gae.

[7]Sūr se apnā safr jārī rakh kar
ham Patulimayis pahuṅche jahāṅ
ham ne maqāmī īmāndāroṅ ko
salām kiyā aur ek din un ke sāth
guzārā. [8]Agle din ham rawānā
ho kar Qaisariyā pahuṅch gae.
Wahāṅ ham Filippus ke ghar
ṭhahre. Yih wuhī Filippus thā jo
Allāh kī ḳhushḳhabrī kā munād
thā aur jise ibtidāī dinoṅ meṅ
Yarūshalam meṅ khānā taqsīm
karne ke lie chhih aur ādmiyoṅ ke
sāth muqarrar kiyā gayā thā. [9]Us kī
chār ġhairshādīshudā beṭiyāṅ thīṅ
jo nabuwwat kī nemat rakhtī thīṅ.
[10]Kaī din guzar gae to Yahūdiyā
se ek nabī āyā jis kā nām Agabus
thā. [11]Jab wuh ham se milne āyā
to us ne Paulus kī peṭī le kar apne
pāṅwoṅ aur hāthoṅ ko bāndh liyā
aur kahā, "Rūhul-quds farmātā
hai ki Yarūshalam meṅ Yahūdī
is peṭī ke mālik ko yoṅ bāndh
kar Ġhairyahūdiyoṅ ke hawāle
kareṅge."

[12]Yih sun kar ham ne maqāmī
īmāndāroṅ samet Paulus ko
samjhāne kī ḳhūb koshish kī ki
wuh Yarūshalam na jāe. [13]Lekin
us ne jawāb diyā, "Āp kyoṅ rote aur
merā dil toṛte haiṅ? Dekheṅ, maiṅ
Ḳhudāwand Īsā ke nām kī ḳhātir
Yarūshalam meṅ na sirf bāndhe
jāne balki us ke lie apnī jān tak dene
ko taiyār hūṅ."

[14]Ham use qāyl na kar sake, is lie
ham yih kahte hue ḳhāmosh ho gae
ki "Ḳhudāwand kī marzī pūrī ho."

[15]Is ke bād ham taiyāriyāṅ karke
Yarūshalam chale gae. [16]Qaisariyā
ke kuchh shāgird bhī hamāre sāth
chale aur hameṅ Manāson ke
ghar pahuṅchā diyā jahāṅ hameṅ
ṭhaharnā thā. Manāson Qubrus kā

thā aur jamāt ke ibtidāī dinoṅ meṅ
īmān lāyā thā.

Paulus Yāqūb se Miltā Hai

17 Jab ham Yarūshalam pahuṅche to
maqāmī bhāiyoṅ ne garmjoshī se
hamārā istaqbāl kiyā. 18 Agle din
Paulus hamāre sāth Yāqūb se milne
gayā. Tamām maqāmī buzurg
bhī hāzir hue. 19 Unheṅ salām
karke Paulus ne tafsīl se bayān
kiyā ki Allāh ne us kī ḳhidmat kī
mārifat Ġhairyahūdiyoṅ meṅ kyā
kiyā thā. 20 Yih sun kar unhoṅ ne
Allāh kī tamjīd kī. Phir unhoṅ
ne kahā, "Bhāī, āp ko mālūm hai
ki hazāroṅ Yahūdī īmān lāe haiṅ.
Aur sab baṛī sargarmī se sharīat
par amal karte haiṅ. 21 Unheṅ āp
ke bāre meṅ ḳhabar dī gaī hai
ki āp Ġhairyahūdiyoṅ ke darmiyān
rahne wāle Yahūdiyoṅ ko tālīm dete
haiṅ ki wuh Mūsā kī sharīat ko
chhoṛ kar na apne bachchoṅ kā
ḳhatnā karwāeṅ aur na hamāre
rasm-o-riwāj ke mutābiq zindagī
guzāreṅ. 22 Ab ham kyā kareṅ?
Wuh to zarūr suneṅge ki āp yahāṅ
ā gae haiṅ. 23 Is lie ham chāhte
haiṅ ki āp yih kareṅ: Hamāre pās
chār mard haiṅ jinhoṅ ne mannat
mān kar use pūrā kar liyā hai. 24 Ab
unheṅ sāth le kar un kī tahārat kī
rusūmāt meṅ sharīk ho jāeṅ. Un ke
aḳhrājāt bhī āp bardāsht kareṅ tāki
wuh apne saroṅ ko munḍwā sakeṅ.
Phir sab jān leṅge ki jo kuchh āp
ke bāre meṅ kahā jātā hai wuh jhūṭ
hai aur ki āp bhī sharīat ke mutābiq
zindagī guzār rahe haiṅ. 25 Jahāṅ
tak Ġhairyahūdī īmāndāroṅ kī bāt
hai ham unheṅ apnā faislā ḳhat
ke zariye bhej chuke haiṅ ki wuh
in chīzoṅ se parhez kareṅ: butoṅ
ko pesh kiyā gayā khānā, ḳhūn,
aise jānwaroṅ kā gosht jinheṅ galā
ghūṅṭ kar mār diyā gayā ho aur
zināākārī."

26 Chunāṅche agle din Paulus un
ādmiyoṅ ko sāth le kar un kī tahārat
kī rusūmāt meṅ sharīk huā. Phir
wuh Baitul-muqaddas meṅ us din
kā elān karne gayā jab tahārat ke
din pūre ho jāeṅge aur un sab ke lie
qurbānī pesh kī jāegī.

Baitul-muqaddas meṅ Paulus kī Giriftārī

27 Is rasm ke lie muqarrarā sāt din
ḳhatm hone ko the ki sūbā Āsiyā
ke kuchh Yahūdiyoṅ ne Paulus
ko Baitul-muqaddas meṅ dekhā.

Unhoṅ ne pūre hujūm meṅ halchal
machā kar use pakaṛ liyā [28]aur
chīḳhne lage, “Isrāīl ke hazarāt,
hamārī madad kareṅ! Yih wuhī
ādmī hai jo har jagah tamām logoṅ
ko hamārī qaum, hamārī sharīat
aur is maqām ke ḳhilāf tālīm detā
hai. Na sirf yih balki is ne Baitul-
muqaddas meṅ Ġhairyahūdiyoṅ
ko lā kar is muqaddas jagah kī
behurmatī bhī kī hai.” [29](Yih āḳhirī
bāt unhoṅ ne is lie kī kyoṅki unhoṅ
ne shahr meṅ Ifisus ke Ġhairyahūdī
Trufimus ko Paulus ke sāth dekhā
aur ḳhayāl kiyā thā ki wuh use
Baitul-muqaddas meṅ lāyā hai.)

[30]Pūre shahr meṅ hangāmā
barpā huā aur log chāroṅ taraf se
dauṛ kar āe. Paulus ko pakaṛ kar
unhoṅ ne use Baitul-muqaddas se
bāhar ghasīṭ liyā. Jyoṅ hī wuh nikal
gae Baitul-muqaddas ke sahan
ke darwāzoṅ ko band kar diyā
gayā. [31]Wuh use mār ḍālne kī
koshish kar rahe the ki Romī palṭan
ke kamāṇḍar ko ḳhabar mil gaī,
“Pūre Yarūshalam meṅ halchal
mach gaī hai.” [32]Yih sunte hī us
ne apne faujiyoṅ aur afsaroṅ ko
ikaṭṭhā kiyā aur dauṛ kar un ke sāth
hujūm ke pās utar gayā. Jab hujūm
ne kamāṇḍar aur us ke faujiyoṅ
ko dekhā to wuh Paulus kī piṭāī
karne se ruk gayā. [33]Kamāṇḍar ne
nazdīk ā kar use giriftār kiyā aur
do zanjīroṅ se bāndhne kā hukm
diyā. Phir us ne pūchhā, “Yih kaun
hai? Is ne kyā kiyā hai?” [34]Hujūm
meṅ se bāz kuchh chillāe aur bāz
kuchh. Kamāṇḍar koī yaqīnī bāt
mālūm na kar sakā, kyoṅki afrā-
tafrī aur shor-sharābā bahut thā.
Is lie us ne hukm diyā ki Paulus ko
qile meṅ le jāyā jāe. [35]Wuh qile
kī sīṛhī tak pahuṅch to gae. Lekin
phir hujūm itnā beqābū ho gayā ki
faujiyoṅ ko use apne kandhoṅ par
uṭhā kar chalnā paṛā. [36]Log un ke
pīchhe pīchhe chalte aur chīḳhte-
chillāte rahe, “Use mār ḍālo! Use
mār ḍālo!”

Paulus Apnā Difā Kartā Hai

[37]Wuh Paulus ko qile meṅ le jā rahe
the ki us ne kamāṇḍar se pūchhā,
“Kyā āp se ek bāt karne kī ijāzat
hai?”

Kamāṇḍar ne kahā, “Achchhā,
āp Yūnānī bol lete haiṅ? [38]To kyā
āp wuhī Misrī nahīṅ haiṅ jo kuchh
der pahle hukūmat ke ḳhilāf uṭh
kar chār hazār dahshatgardoṅ ko
registān meṅ lāyā thā?”

[39]Paulus ne jawāb diyā, “Maiṅ Yahūdī aur Kilikiyā ke markazī shahr Tarsus kā shahrī hūṅ. Mehrbānī karke mujhe logoṅ se bāt karne deṅ.”

[40]Kamānḍar mān gayā aur Paulus ne sīṛhī par khaṛe ho kar hāth se ishārā kiyā. Jab sab ḳhāmosh ho gae to Paulus Arāmī zabān meṅ un se muḳhātib huā,

22 “Bhāiyo aur buzurgo, merī bāt suneṅ ki maiṅ apne difā meṅ kuchh batāūṅ.” [2]Jab unhoṅ ne sunā ki wuh Arāmī zabān meṅ bol rahā hai to wuh mazīd ḳhāmosh ho gae. Paulus ne apnī bāt jārī rakhī.

[3]“Maiṅ Yahūdī hūṅ aur Kilikiyā ke shahr Tarsus meṅ paidā huā. Lekin maiṅ ne isī shahr Yarūshalam meṅ parwarish pāī aur Jamliyel ke zer-e-nigarānī tālīm hāsil kī. Unhoṅ ne mujhe tafsīl aur ehtiyāt se hamāre bāpdādā kī sharīat sikhāī. Us waqt maiṅ bhī āp kī tarah Allāh ke lie sargarm thā. [4]Is lie maiṅ ne is naī rāh ke pairokāroṅ kā pīchhā kiyā aur mardoṅ aur ḳhawātīn ko giriftār karke jel meṅ ḍalwā diyā yahāṅ tak ki marwā bhī diyā. [5]Imām-e-āzam aur Yahūdī adālat-e-āliyā ke membarān is bāt kī tasdīq kar sakte haiṅ. Unhīṅ se mujhe Damishq meṅ rahne wāle Yahūdī bhāiyoṅ ke lie sifārishī ḳhat mil gae tāki maiṅ wahāṅ bhī jā kar is nae firqe ke logoṅ ko giriftār karke sazā dene ke lie Yarūshalam lāūṅ.

Paulus kī Tabdīlī kā Bayān

[6]Maiṅ is maqsad ke lie Damishq ke qarīb pahuṅch gayā thā ki achānak āsmān kī taraf se ek tez raushnī mere gird chamkī. [7]Maiṅ zamīn par gir paṛā to ek āwāz sunāī dī, ‘Sāūl, Sāūl, tū mujhe kyoṅ satātā hai?’ [8]Maiṅ ne pūchhā, ‘Ḳhudāwand, āp kaun haiṅ?’ Āwāz ne jawāb diyā, ‘Maiṅ Īsā Nāsarī hūṅ jise tū satātā hai.’ [9]Mere hamsafroṅ ne raushnī ko to dekhā, lekin mujh se muḳhātib hone wāle kī āwāz na sunī. [10]Maiṅ ne pūchhā, ‘Ḳhudāwand, maiṅ kyā karūṅ?’ Ḳhudāwand ne jawāb diyā, ‘Uṭh kar Damishq meṅ jā. Wahāṅ tujhe wuh sārā kām batāyā jāegā jo Allāh tere zimme lagāne kā irādā rakhtā hai.’ [11]Raushnī kī tezī ne mujhe andhā kar diyā thā, is lie mere sāthī merā hāth pakaṛ kar mujhe Damishq le gae.

[12]Wahāṅ ek ādmī rahtā thā jis
kā nām Hananiyāh thā. Wuh
sharīat kā kaṭar pairokār thā aur
wahāṅ ke rahne wāle Yahūdiyoṅ
meṅ neknām. [13]Wuh āyā aur mere
pās khaṛe ho kar kahā, 'Sāūl bhāī,
dubārā bīnā ho jāeṅ!' Usī lamhe
maiṅ use dekh sakā. [14]Phir us ne
kahā, 'Hamāre bāpdādā ke Ḳhudā
ne āp ko is maqsad ke lie chun liyā
hai ki āp us kī marzī jān kar us ke
rāst ḳhādim ko dekheṅ aur us ke
apne muṅh se us kī āwāz suneṅ.
[15]Jo kuchh āp ne dekh aur sun liyā
hai us kī gawāhī āp tamām logoṅ ko
deṅge. [16]Chunāṅche āp kyoṅ der
kar rahe haiṅ? Uṭheṅ aur us ke nām
meṅ baptismā leṅ tāki āp ke gunāh
dhul jāeṅ.'

Paulus kī Ġhairyahūdiyoṅ meṅ Ḳhidmat kā Bulāwā

[17]Jab maiṅ Yarūshalam wāpas āyā
to maiṅ ek din Baitul-muqaddas
meṅ gayā. Wahāṅ duā karte karte
maiṅ wajd kī hālat meṅ ā gayā
[18]aur Ḳhudāwand ko dekhā. Us ne
farmāyā, 'Jaldī kar! Yarūshalam ko
fauran chhoṛ de kyoṅki log mere
bāre meṅ terī gawāhī ko qabūl
nahīṅ kareṅge.' [19]Maiṅ ne etarāz
kiyā, 'Ai Ḳhudāwand, wuh to jānte
haiṅ ki maiṅ ne jagah bajagah
ibādatḳhāne meṅ jā kar tujh par
īmān rakhne wāloṅ ko giriftār kiyā
aur un kī piṭāī karwāī. [20]Aur us
waqt bhī jab tere shahīd Stifanus
ko qatl kiyā jā rahā thā maiṅ sāth
khaṛā thā. Maiṅ rāzī thā aur un
logoṅ ke kapṛoṅ kī nigarānī kar
rahā thā jo use sangsār kar rahe
the.' [21]Lekin Ḳhudāwand ne kahā,
'Jā, kyoṅki maiṅ tujhe dūr-darāz
ilāqoṅ meṅ Ġhairyahūdiyoṅ ke pās
bhej dūṅgā.'"

[22]Yahāṅ tak hujūm Paulus kī
bāteṅ suntā rahā. Lekin ab wuh
chillā uṭhe, "Ise haṭā do! Ise jān
se mār do! Yih zindā rahne ke
lāyq nahīṅ!" [23]Wuh chīḳheṅ mār
mār kar apnī chādareṅ utārne aur
hawā meṅ gard uṛāne lage. [24]Is par
kamāṇḍar ne hukm diyā ki Paulus
ko qile meṅ le jāyā jāe aur koṛe
lagā kar us kī pūchh-gachh kī jāe.
Kyoṅki wuh mālūm karnā chāhtā
thā ki log kis wajah se Paulus ke
ḳhilāf yoṅ chīḳheṅ mār rahe haiṅ.
[25]Jab wuh use koṛe lagāne ke lie le
kar jā rahe the to Paulus ne sāth

khaṛe afsar[a] se kahā, “Kyā āp ke lie jāyz hai ki ek Romī shahrī ke koṛe lagwāeṅ aur wuh bhī adālat meṅ pesh kie baġhair?”

[26]Afsar ne jab yih sunā to kamānḍar ke pās jā kar use ittalā dī, “Āp kyā karne ko haiṅ? Yih ādmī to Romī shahrī hai!”

[27]Kamānḍar Paulus ke pās āyā aur pūchhā, “Mujhe sahīh batāeṅ, kyā āp Romī shahrī haiṅ?”

Paulus ne jawāb diyā, “Jī hāṅ.”

[28]Kamānḍar ne kahā, “Maiṅ to baṛī raqam de kar shahrī banā hūṅ.”

Paulus ne jawāb diyā, “Lekin maiṅ to paidāishī shahrī hūṅ.”

[29]Yih sunte hī wuh faujī jo us kī pūchh-gachh karne ko the pīchhe haṭ gae. Kamānḍar ḳhud ghabrā gayā ki maiṅ ne ek Romī shahrī ko zanjīroṅ meṅ jakaṛ rakhā hai.

Paulus Yahūdī Adālat-e-Āliyā ke Sāmne

[30]Agle din kamānḍar sāf mālūm karnā chāhtā thā ki Yahūdī Paulus par kyoṅ ilzām lagā rahe haiṅ. Is lie us ne rāhnumā imāmoṅ aur Yahūdī adālat-e-āliyā ke tamām membarān kā ijlās mun’aqid karne kā hukm diyā. Phir Paulus ko āzād karke qile se nīche lāyā aur un ke sāmne khaṛā kiyā.

23 Paulus ne ġhaur se adālat-e-āliyā ke membarān kī taraf dekh kar kahā, “Bhāiyo, āj tak maiṅ ne sāf zamīr ke sāth Allāh ke sāmne zindagī guzārī hai.” [2]Is par imām-e-āzam Hananiyāh ne Paulus ke qarīb khaṛe logoṅ se kahā ki wuh us ke muṅh par thappaṛ māreṅ. [3]Paulus ne us se kahā, “Makkār![b] Allāh tum ko hī māregā, kyoṅki tum yahāṅ baiṭhe sharīat ke mutābiq merā faislā karnā chāhte ho jabki mujhe mārne kā hukm de kar ḳhud sharīat kī ḳhilāfwarzī kar rahe ho!”

[4]Paulus ke qarīb khaṛe ādmiyoṅ ne kahā, “Tum Allāh ke imām-e-āzam ko burā kahne kī jurrat kyoṅkar karte ho?”

[5]Paulus ne jawāb diyā, “Bhāiyo, mujhe mālūm na thā ki wuh imām-e-āzam haiṅ, warnā aise alfāz istemāl na kartā. Kyoṅki kalām-e-muqaddas meṅ likhā hai ki apnī qaum ke hākimoṅ ko burā-bhalā mat kahnā.”

---

[a]Sau sipāhiyoṅ par muqarrar afsar.

[b]Lafzī tarjumā: safedī kī huī dīwār.

[6]Paulus ko ilm thā ki adālat-e-
āliyā ke kuchh log Sadūqī haiṅ jabki
dīgar Farīsī haiṅ. Is lie wuh ijlās
meṅ pukār uṭhā, “Bhāiyo, maiṅ
Farīsī balki Farīsī kā beṭā bhī hūṅ.
Mujhe is lie adālat meṅ pesh kiyā
gayā hai ki maiṅ murdoṅ meṅ se jī
uṭhne kī ummīd rakhtā hūṅ.”
[7]Is bāt se Farīsī aur Sadūqī ek
dūsre se jhagaṛne lage aur ijlās ke
afrād do gurohoṅ meṅ baṭ gae.
[8]Wajah yih thī ki Sadūqī nahīṅ
mānte ki ham jī uṭheṅge. Wuh
farishtoṅ aur rūhoṅ kā bhī inkār
karte haiṅ. Is ke muqābale meṅ
Farīsī yih sab kuchh mānte haiṅ.
[9]Hote hote baṛā shor mach gayā.
Farīsī firqe ke kuchh ālim khaṛe
ho kar josh se bahs karne lage,
“Hameṅ is ādmī meṅ koī ġhaltī
nazar nahīṅ ātī, shāyad koī rūh yā
farishtā is se hamkalām huā ho.”
[10]Jhagaṛe ne itnā zor pakaṛā ki
kamānḍar ḍar gayā, kyoṅki ḳhatrā
thā ki wuh Paulus ke ṭukṛe kar
ḍāleṅ. Is lie us ne apne faujiyoṅ ko
hukm diyā ki wuh utreṅ aur Paulus
ko Yahūdiyoṅ ke bīch meṅ se chhīn
kar qile meṅ wāpas lāeṅ.
[11]Usī rāt Ḳhudāwand Paulus
ke pās ā khaṛā huā aur kahā,
“Hauslā rakh, kyoṅki jis tarah tū ne
Yarūshalam meṅ mere bāre meṅ
gawāhī dī hai lāzim hai ki isī tarah
Rom Shahr meṅ bhī gawāhī de.”

Paulus ke ḳhilāf Sāzish

[12]Agle din kuchh Yahūdiyoṅ ne
sāzish karke qasam khāī, “Ham
na to kuchh khāeṅge, na pieṅge
jab tak Paulus ko qatl na kar leṅ.”
[13]Chālīs se zyādā mardoṅ ne is
sāzish meṅ hissā liyā. [14]Wuh
rāhnumā imāmoṅ aur buzurgoṅ ke
pās gae aur kahā, “Ham ne pakkī
qasam khāī hai ki kuchh nahīṅ
khāeṅge jab tak Paulus ko qatl na
kar leṅ. [15]Ab zarā Yahūdī adālat-e-
āliyā ke sāth mil kar kamānḍar se
guzārish kareṅ ki wuh use dubārā
āp ke pās lāeṅ. Bahānā yih pesh
kareṅ ki āp mazīd tafsīl se us
ke muāmale kā jāyzā lenā chāhte
haiṅ. Jab use lāyā jāegā to ham
us ke yahāṅ pahuṅchne se pahle
pahle use mār ḍālne ke lie taiyār
hoṅge.”
[16]Lekin Paulus ke bhānje ko is
bāt kā patā chal gayā. Us ne qile
meṅ jā kar Paulus ko ittalā dī.[17]Is

par Paulus ne Romī afsaroṅ[a] meṅ
se ek ko bulā kar kahā, “Is jawān
ko kamānḍar ke pās le jāeṅ. Is ke
pās un ke lie ḳhabar hai.” 18Afsar
bhānje ko kamānḍar ke pās le gayā
aur kahā, “Qaidī Paulus ne mujhe
bulā kar mujh se guzārish kī ki is
naujawān ko āp ke pās le āūṅ. Us
ke pās āp ke lie ḳhabar hai.”
19Kamānḍar naujawān kā hāth
pakaṛ kar dūsroṅ se alag ho gayā.
Phir us ne pūchhā, “Kyā ḳhabar hai
jo āp mujhe batānā chāhte haiṅ?”
20Us ne jawāb diyā, “Yahūdī āp
se darḳhāst karne par muttafiq
ho gae haiṅ ki āp kal Paulus ko
dubārā Yahūdī adālat-e-āliyā ke
sāmne lāeṅ. Bahānā yih hogā ki
wuh aur zyādā tafsīl se us ke bāre
meṅ mālūmāt hāsil karnā chāhte
haiṅ. 21Lekin un kī bāt na māneṅ,
kyoṅki un meṅ se chālīs se zyādā
ādmī us kī tāk meṅ baiṭhe haiṅ.
Unhoṅ ne qasam khāī hai ki ham
na kuchh khāeṅge na pieṅge jab
tak use qatl na kar leṅ. Wuh abhī
taiyār baiṭhe haiṅ aur sirf is intazār
meṅ haiṅ ki āp un kī bāt māneṅ.”
22Kamānḍar ne naujawān ko
ruḳhsat karke kahā, “Jo kuchh āp
ne mujhe batā diyā hai us kā kisī se
zikr na karnā.”

Paulus ko Gawarnar Feliks ke pās Bhejā Jātā Hai

23Phir kamānḍar ne apne afsaroṅ
meṅ se do ko bulāyā jo sau sau
faujiyoṅ par muqarrar the. Us ne
hukm diyā, “Do sau faujī, sattar
ghuṛsawār aur do sau nezābāz
taiyār kareṅ. Unheṅ āj rāt ko nau
baje Qaisariyā jānā hai. 24Paulus
ke lie bhī ghoṛe taiyār rakhnā tāki
wuh sahīh-salāmat gawarnar ke
pās pahuṅche.” 25Phir us ne yih
ḳhat likhā,
26“Az: Klaudiyus Lūsiyās
Muazzaz Gawarnar Feliks ko
salām. 27Yahūdī is ādmī ko pakaṛ
kar qatl karne ko the. Mujhe patā
chalā ki yih Romī shahrī hai, is lie
maiṅ ne apne dastoṅ ke sāth ā kar
ise nikāl kar bachā liyā. 28Maiṅ
mālūm karnā chāhtā thā ki wuh
kyoṅ is par ilzām lagā rahe haiṅ, is
lie maiṅ utar kar ise un kī adālat-
e-āliyā ke sāmne lāyā. 29Mujhe
mālūm huā ki un kā ilzām un kī
sharīat se tālluq rakhtā hai. Lekin
is ne aisā kuchh nahīṅ kiyā jis kī

[a]Sau sipāhiyoṅ par muqarrar afsar.

binā par yih jel meṅ ḍālne yā sazā-
e-maut ke lāyq ho. [30]Phir mujhe
ittalā dī gaī ki is ādmī ko qatl karne
kī sāzish kī gaī hai, is lie maiṅ ne ise
fauran āp ke pās bhej diyā. Maiṅ
ne ilzām lagāne wāloṅ ko bhī hukm
diyā ki wuh is par apnā ilzām āp ko
hī pesh kareṅ."

[31]Faujiyoṅ ne usī rāt kamāṇḍar
kā hukm pūrā kiyā. Paulus ko sāth
le kar wuh Antīpatris tak pahuṅch
gae. [32]Agle din piyāde qile ko
wāpas chale jabki ghuṛsawāroṅ ne
Paulus ko le kar safr jārī rakhā.
[33]Qaisariyā pahuṅch kar unhoṅ ne
Paulus ko ḳhat samet Gawarnar
Feliks ke sāmne pesh kiyā. [34]Us
ne ḳhat paṛh liyā aur phir Paulus
se pūchhā, "Āp kis sūbe ke haiṅ?"
Paulus ne kahā, "Kilikiyā kā." [35]Is
par gawarnar ne kahā, "Maiṅ āp kī
samā'at us waqt karūṅga jab āp par
ilzām lagāne wāle pahuṅcheṅge."
Aur us ne hukm diyā ki Herodes ke
mahal meṅ Paulus kī pahrādārī kī
jāe.

Paulus par Muqaddamā

24 Pāṅch din ke bād imām-
e-āzam Hananiyāh, kuchh
Yahūdī buzurg aur ek wakīl banām
Tirtullus Qaisariyā āe tāki gawarnar
ke sāmne Paulus par apnā ilzām
pesh kareṅ. [2]Paulus ko bulāyā gayā
to Tirtullus ne Feliks ko Yahūdiyoṅ
kā ilzām pesh kiyā,

"Āp ke zer-e-hukūmat hameṅ
baṛā amn-o-amān hāsil hai, aur āp
kī dūrandeshī se is mulk meṅ bahut
taraqqī huī hai. [3]Muazzaz Feliks,
in tamām bātoṅ ke lie ham āp ke
ḳhās mamnūn haiṅ. [4]Lekin maiṅ
nahīṅ chāhtā ki āp merī bātoṅ se
had se zyādā thak jāeṅ. Arz sirf
yih hai ki āp ham par mehrbānī kā
izhār karke ek lamhe ke lie hamāre
muāmale par tawajjuh deṅ. [5]Ham
ne is ādmī ko awām dushman pāyā
hai jo pūrī duniyā ke Yahūdiyoṅ
meṅ fasād paidā kartā rahtā hai.
Yih Nāsarī firqe kā ek sarġhanā hai
[6]aur hamāre Baitul-muqaddas kī
behurmatī karne kī koshish kar
rahā thā jab ham ne ise pakaṛā
[tāki apnī sharīat ke mutābiq is
par muqaddamā chalāeṅ. [7]Magar
Lūsiyās Kamāṇḍar ā kar ise
zabardastī ham se chhīn kar le gayā
aur hukm diyā ki is ke muddaī āp ke
pās hāzir hoṅ.] [8]Is kī pūchh-gachh
karke āp ḳhud hamāre ilzāmāt kī
tasdīq karā sakte haiṅ." [9]Phir bāqī
Yahūdiyoṅ ne us kī hāṅ meṅ hāṅ

milā kar kahā ki yih wāqaī aisā hī hai.

Paulus kā Difā

10 Gawarnar ne ishārā kiyā ki Paulus
apnī bāt pesh kare. Us ne jawāb
meṅ kahā,
"Maiṅ jāntā hūṅ ki āp kaī sāloṅ
se is qaum ke jaj muqarrar haiṅ, is
lie ḳhushī se āp ko apnā difā pesh
kartā hūṅ. 11 Āp ḳhud mālūm kar
sakte haiṅ ki mujhe Yarūshalam
gae sirf bārah din hue haiṅ. Jāne
kā maqsad ibādat meṅ sharīk
honā thā. 12 Wahāṅ na maiṅ ne
Baitul-muqaddas meṅ kisī se bahs-
mubāhasā kiyā, na shahr ke kisī
ibādatḳhāne meṅ yā kisī aur jagah
halchal machāī. In logoṅ ne bhī
merī koī aisī harkat nahīṅ dekhī.
13 Jo ilzām yih mujh par lagā rahe
haiṅ us kā koī bhī sabūt pesh nahīṅ
kar sakte. 14 Beshak maiṅ taslīm
kartā hūṅ ki maiṅ usī rāh par
chaltā hūṅ jise yih bid'at qarār dete
haiṅ. Lekin maiṅ apne bāpdādā
ke Ḳhudā kī parastish kartā hūṅ.
Jo kuchh bhī sharīat aur nabiyoṅ
ke sahīfoṅ meṅ likhā hai use maiṅ
māntā hūṅ. 15 Aur maiṅ Allāh par
wuhī ummīd rakhtā hūṅ jo yih
bhī rakhte haiṅ, ki qiyāmat kā ek
din hogā jab wuh rāstbāzoṅ aur
nārāstoṅ ko murdoṅ meṅ se zindā
kar degā. 16 Is lie merī pūrī koshish
yihī hotī hai ki har waqt merā zamīr
Allāh aur insān ke sāmne sāf ho.

17 Kaī sāloṅ ke bād maiṅ
Yarūshalam wāpas āyā. Mere pās
qaum ke ġharīboṅ ke lie ḳhairāt
thī aur maiṅ Baitul-muqaddas meṅ
qurbāniyāṅ bhī pesh karnā chāhtā
thā. 18 Mujh par ilzām lagāne wāloṅ
ne mujhe Baitul-muqaddas meṅ
dekhā jab maiṅ tahārat kī rusūmāt
adā kar rahā thā. Us waqt na
koī hujūm thā, na fasād. 19 Lekin
sūbā Āsiyā ke kuchh Yahūdī wahāṅ
the. Agar unheṅ mere ḳhilāf koī
shikāyat hai to unheṅ hī yahāṅ
hāzir ho kar mujh par ilzām lagānā
chāhie. 20 Yā yih log ḳhud batāeṅ ki
jab maiṅ Yahūdī adālat-e-āliyā ke
sāmne khaṛā thā to unhoṅ ne merā
kyā jurm mālūm kiyā. 21 Sirf yih
ek jurm ho saktā hai ki maiṅ ne us
waqt un ke huzūr pukār kar yih bāt
bayān kī, 'Āj mujh par is lie ilzām
lagāyā jā rahā hai ki maiṅ īmān
rakhtā hūṅ ki murde jī uṭheṅge.'"

22 Feliks ne jo Īsā kī rāh se ḳhūb
wāqif thā muqaddamā multawī kar
diyā. Us ne kahā, "Jab Kamāṇḍar

Lūsiyās āeṅge phir maiṅ faislā dūṅgā.” [23]Us ne Paulus par muqarrar afsar[a] ko hukm diyā ki wuh us kī pahrādārī to kare lekin use kuchh sahūliyāt bhī de aur us ke azīzoṅ ko us se milne aur us kī ḳhidmat karne se na roke.

Paulus Feliks aur Drūsillā ke Sāmne

[24]Kuchh dinoṅ ke bād Feliks apnī ahliyā Drūsillā ke hamrāh wāpas āyā. Drūsillā Yahūdī thī. Paulus ko bulā kar unhoṅ ne Īsā par īmān ke bāre meṅ us kī bāteṅ sunīṅ. [25]Lekin jab rāstbāzī, zabt-e-nafs aur āne wālī adālat ke mazāmīn chhiṛ gae to Feliks ne ghabrā kar us kī bāt kāṭī, “Filhāl kāfī hai. Ab ijāzat hai, jab mere pās waqt hogā maiṅ āp ko bulā lūṅgā.” [26]Sāth sāth wuh yih ummīd bhī rakhtā thā ki Paulus rishwat degā, is lie wuh kaī bār use bulā kar us se bāt kartā rahā.

[27]Do sāl guzar gae to Feliks kī jagah Purkiyus Festus ā gayā. Tāham us ne Paulus ko qaidḳhāne meṅ chhoṛ diyā, kyoṅki wuh Yahūdiyoṅ ke sāth riāyat baratnā chāhtā thā.

Paulus Shahanshāh se Apīl Kartā Hai

25 Qaisariyā pahuṅchne ke tīn din bād Festus Yarūshalam chalā gayā. [2]Wahāṅ rāhnumā imāmoṅ aur bāqī Yahūdī rāhnumāoṅ ne us ke sāmne Paulus par apne ilzāmāt pesh kie. Unhoṅ ne baṛe zor se [3]minnat kī ki wuh un kī riāyat karke Paulus ko Yarūshalam muntaqil kare. Wajah yih thī ki wuh ghāt meṅ baiṭh kar rāste meṅ Paulus ko qatl karnā chāhte the. [4]Lekin Festus ne jawāb diyā, “Paulus ko Qaisariyā meṅ rakhā gayā hai aur maiṅ ḳhud wahāṅ jāne ko hūṅ. [5]Agar us se koī jurm sarzad huā hai to āp ke kuchh rāhnumā mere sāth wahāṅ jā kar us par ilzām lagāeṅ.”

[6]Festus ne mazīd āṭh das din un ke sāth guzāre, phir Qaisariyā chalā gayā. Agle din wuh adālat karne ke lie baiṭhā aur Paulus ko lāne kā hukm diyā. [7]Jab Paulus pahuṅchā to Yarūshalam se āe hue Yahūdī us ke irdgird khaṛe hue aur us par kaī

[a]Sau sipāhiyoṅ par muqarrar afsar.

sanjīdā ilzāmāt lagāe, lekin wuh koī
bhī bāt sābit na kar sake. 8Paulus
ne apnā difā karke kahā, “Mujh
se na Yahūdī sharīat, na Baitul-
muqaddas aur na shahanshāh ke
ḳhilāf jurm sarzad huā hai.”
9Lekin Festus Yahūdiyoṅ ke sāth
riāyat baratnā chāhtā thā, is lie
us ne pūchhā, “Kyā āp Yarūshalam
jā kar wahāṅ kī adālat meṅ mere
sāmne pesh kie jāne ke lie taiyār
haiṅ?”
10Paulus ne jawāb diyā, “Maiṅ
shahanshāh kī Romī adālat meṅ
khaṛā hūṅ aur lāzim hai ki yihīṅ
merā faislā kiyā jāe. Āp bhī is
se ḳhūb wāqif haiṅ ki maiṅ ne
Yahūdiyoṅ se koī nāinsāfī nahīṅ kī.
11Agar mujh se koī aisā kām sarzad
huā ho jo sazā-e-maut ke lāyq ho
to maiṅ marne se inkār nahīṅ
karūṅga. Lekin agar bequsūr hūṅ
to kisī ko bhī mujhe in ādmiyoṅ
ke hawāle karne kā haq nahīṅ
hai. Maiṅ shahanshāh se apīl kartā
hūṅ!”
12Yih sun kar Festus ne apnī
kaunsal se mashwarā karke kahā,
“Āp ne shahanshāh se apīl kī hai, is
lie āp shahanshāh hī ke pās jāeṅge.”

Paulus Agrippā aur Birnīke ke Sāmne

13Kuchh din guzar gae to Agrippā
Bādshāh apnī bahan Birnīke ke
sāth Festus se milne āyā. 14Wuh
kaī din wahāṅ ṭhahre rahe. Itne
meṅ Festus ne Paulus ke muāmale
par bādshāh ke sāth bāt kī. Us ne
kahā, “Yahāṅ ek qaidī hai jise Feliks
chhoṛ kar chalā gayā hai. 15Jab
maiṅ Yarūshalam gayā to rāhnumā
imāmoṅ aur Yahūdī buzurgoṅ ne
us par ilzāmāt lagā kar use mujrim
qarār dene kā taqāzā kiyā. 16Maiṅ
ne unheṅ jawāb diyā, ‘Romī qānūn
kisī ko adālat meṅ pesh kie baġhair
mujrim qarār nahīṅ detā. Lāzim
hai ki use pahle ilzām lagāne wāloṅ
kā sāmnā karne kā mauqā diyā jāe
tāki apnā difā kar sake.’ 17Jab us par
ilzām lagāne wāle yahāṅ pahuṅche
to maiṅ ne tāḳhīr na kī. Maiṅ ne
agle hī din adālat mun’aqid karke
Paulus ko pesh karne kā hukm
diyā. 18Lekin jab us ke muḳhālif
ilzām lagāne ke lie khaṛe hue to
wuh aise jurm nahīṅ the jin kī
tawaqqo maiṅ kar rahā thā. 19Un
kā us ke sāth koī aur jhagaṛā thā jo
un ke apne mazhab aur ek murdā
ādmī banām Īsā se tālluq rakhtā

hai. Is Īsā ke bāre meṅ Paulus
dāwā kartā hai ki wuh zindā hai.
20 Maiṅ uljhan meṅ paṛ gayā kyoṅki
mujhe mālūm nahīṅ thā ki kis tarah
is muāmale kā sahīh jāyzā lūṅ.
Chunāṅche maiṅ ne pūchhā, 'Kyā
āp Yarūshalam jā kar wahāṅ adālat
meṅ pesh kie jāne ke lie taiyār
haiṅ?' 21 Lekin Paulus ne apīl kī,
'Shahanshāh hī merā faislā kare.'
Phir maiṅ ne hukm diyā ki use us
waqt tak qaid meṅ rakhā jāe jab tak
use shahanshāh ke pās bhejne kā
intazām na karwā sakūṅ."

22 Agrippā ne Festus se kahā,
"Maiṅ bhī us shaḳhs ko sunanā
chāhtā hūṅ."

Us ne jawāb diyā, "Kal hī āp us ko
sun leṅge."

23 Agle din Agrippā aur Birnīke
baṛī dhūmdhām ke sāth āe aur baṛe
faujī afsaroṅ aur shahr ke nāmwar
ādmiyoṅ ke sāth dīwān-e-ām meṅ
dāḳhil hue. Festus ke hukm par
Paulus ko andar lāyā gayā. 24 Festus
ne kahā, "Agrippā Bādshāh aur
tamām ḳhawātīn-o-hazarāt! Āp
yahāṅ ek ādmī ko deḳhte haiṅ jis
ke bāre meṅ tamām Yahūdī ḳhāh
wuh Yarūshalam ke rahne wāle
hoṅ, ḳhāh yahāṅ ke, shor machā
kar sazā-e-maut kā taqāzā kar rahe
haiṅ. 25 Merī dānist meṅ to is ne
koī aisā kām nahīṅ kiyā jo sazā-
e-maut ke lāyq ho. Lekin is ne
shahanshāh se apīl kī hai, is lie
maiṅ ne ise Rom bhejne kā faislā
kiyā hai. 26 Lekin maiṅ shahanshāh
ko kyā likh dūṅ? Kyoṅki is par
koī sāf ilzām nahīṅ lagāyā gayā.
Is lie maiṅ ise āp sab ke sāmne
lāyā hūṅ, ḳhāskar Agrippā Bādshāh
āp ke sāmne, tāki āp is kī taftīsh
kareṅ aur maiṅ kuchh likh sakūṅ.
27 Kyoṅki mujhe betukī-sī bāt lag
rahī hai ki ham ek qaidī ko Rom
bhejeṅ jis par ab tak sāf ilzāmāt
nahīṅ lagāe gae haiṅ."

Paulus kā Agrippā ke sāmne Difā

26 Agrippā ne Paulus se kahā,
"Āp ko apne difā meṅ
bolne kī ijāzat hai." Paulus ne
hāth se ishārā karke apne difā meṅ
bolne kā āġhāz kiyā,

2 "Agrippā Bādshāh, maiṅ apne
āp ko ḳhushnasīb samajhtā hūṅ ki
āj āp hī merā yih difāī bayān sun
rahe haiṅ jo mujhe Yahūdiyoṅ ke
tamām ilzāmāt ke jawāb meṅ denā
paṛ rahā hai. 3 Ḳhāskar is lie ki
āp Yahūdiyoṅ ke rasm-o-riwāj aur

tanāzoṅ se wāqif haiṅ. Merī arz hai ki āp sabar se merī bāt suneṅ.

4Tamām Yahūdī jānte haiṅ ki maiṅ ne jawānī se le kar ab tak apnī qaum balki Yarūshalam meṅ kis tarah zindagī guzārī. 5Wuh mujhe baṛī der se jānte haiṅ aur agar chāheṅ to is kī gawāhī bhī de sakte haiṅ ki maiṅ Farīsī kī zindagī guzārtā thā, hamāre mazhab ke usī firqe kī jo sab se kaṭar hai. 6Aur āj merī adālat is wajah se kī jā rahī hai ki maiṅ us wāde par ummīd rakhtā hūṅ jo Allāh ne hamāre bāpdādā se kiyā. 7Haqīqat meṅ yih wuhī ummīd hai jis kī wajah se hamāre bārah qabīle din rāt aur baṛī lagan se Allāh kī ibādat karte rahte haiṅ aur jis kī takmīl ke lie wuh taṛapte haiṅ. To bhī ai bādshāh, yih log mujh par yih ummīd rakhne kā ilzām lagā rahe haiṅ. 8Lekin āp sab ko yih ḳhayāl kyoṅ nāqābil-e-yaqīn lagtā hai ki Allāh murdoṅ ko zindā kar detā hai?

9Pahle maiṅ bhī samajhtā thā ki har mumkin tarīqe se Īsā Nāsarī kī muḳhālafat karnā merā farz hai. 10Aur yih maiṅ ne Yarūshalam meṅ kiyā bhī. Rāhnumā imāmoṅ se iḳhtiyār le kar maiṅ ne wahāṅ ke bahut-se muqaddasoṅ ko jel meṅ ḍalwā diyā. Aur jab kabhī unheṅ sazā-e-maut dene kā faislā karnā thā to maiṅ ne bhī is haq meṅ woṭ diyā. 11Maiṅ tamām ibādatḳhānoṅ meṅ gayā aur bahut dafā unheṅ sazā dilā kar Īsā ke bāre meṅ kufr bakne par majbūr karne kī koshish kartā rahā. Maiṅ itne taish meṅ ā gayā thā ki un kī īzārasānī kī ġharz se bairūn-e-mulk bhī gayā.

Paulus Apnī Tabdīlī kā Zikr Kartā Hai

12Ek din maiṅ rāhnumā imāmoṅ se iḳhtiyār aur ijāzatnāmā le kar Damishq jā rahā thā. 13Dopahar taqrīban bārah baje maiṅ saṛak par chal rahā thā ki ek raushnī dekhī jo sūraj se zyādā tez thī. Wuh āsmān se ā kar mere aur mere hamsafroṅ ke girdāgird chamkī. 14Ham sab zamīn par gir gae aur maiṅ ne Arāmī zabān meṅ ek āwāz sunī, ‘Sāūl, Sāūl, tū mujhe kyoṅ satātā hai? Yoṅ mere āṅkus ke ḳhilāf pāṅw mārnā tere lie hī dushwārī kā bāis hai.’ 15Maiṅ ne pūchhā, ‘Ḳhudāwand, āp kaun haiṅ?’ Ḳhudāwand ne jawāb diyā, ‘Maiṅ Īsā hūṅ, wuhī jise tū satātā hai. 16Lekin ab uṭh kar khaṛā

ho jā, kyoṅki maiṅ tujhe apnā
ḳhādim aur gawāh muqarrar karne
ke lie tujh par zāhir huā hūṅ.
Jo kuchh tū ne dekhā hai us kī
tujhe gawāhī denī hai aur us kī
bhī jo maiṅ āindā tujh par zāhir
karūṅga. 17Maiṅ tujhe terī apnī
qaum se bachāe rakhūṅgā aur un
Ġhairyahūdī qaumoṅ se bhī jin ke
pās tujhe bhejūṅgā. 18Tū un kī
āṅkhoṅ ko khol degā tāki wuh tārīkī
aur Iblīs ke iḳhtiyār se nūr aur Allāh
kī taraf rujū kareṅ. Phir un ke
gunāhoṅ ko muāf kar diyā jāegā aur
wuh un ke sāth āsmānī mīrās meṅ
sharīk hoṅge jo mujh par īmān lāne
se muqaddas kie gae haiṅ.'

Paulus Apnī Ḳhidmat kā Bayān Kartā Hai

19Ai Agrippā Bādshāh, jab maiṅ ne
yih sunā to maiṅ ne is āsmānī royā
kī nāfarmānī na kī 20balki is bāt
kī munādī kī ki log taubā karke
Allāh kī taraf rujū kareṅ aur apne
amal se apnī tabdīlī kā izhār bhī
kareṅ. Maiṅ ne is kī tablīġh pahle
Damishq meṅ kī, phir Yarūshalam
aur pūre Yahūdiyā meṅ aur is ke
bād Ġhairyahūdī qaumoṅ meṅ bhī.
21Isī wajah se Yahūdiyoṅ ne mujhe
Baitul-muqaddas meṅ pakaṛ kar
qatl karne kī koshish kī. 22Lekin
Allāh ne āj tak merī madad kī hai,
is lie maiṅ yahāṅ khaṛā ho kar
chhoṭoṅ aur baṛoṅ ko apnī gawāhī
de saktā hūṅ. Jo kuchh maiṅ
sunātā hūṅ wuh wuhī kuchh hai jo
Mūsā aur nabiyoṅ ne kahā hai, 23ki
Masīh dukh uṭhā kar pahlā shaḳhs
hogā jo murdoṅ meṅ se jī uṭhegā
aur ki wuh yoṅ apnī qaum aur
Ġhairyahūdiyoṅ ke sāmne Allāh ke
nūr kā prachār karegā."

24Achānak Festus Paulus kī bāt
kāṭ kar chillā uṭhā, "Paulus, hosh
meṅ āo! Ilm kī ziyādatī ne tumheṅ
dīwānā kar diyā hai."

25Paulus ne jawāb diyā, "Muazzaz
Festus, maiṅ dīwānā nahīṅ hūṅ.
Merī yih bāteṅ haqīqī aur māqūl
haiṅ. 26Bādshāh salāmat in se
wāqif haiṅ, is lie maiṅ un se khul
kar bāt kar saktā hūṅ. Mujhe
yaqīn hai ki yih sab kuchh un
se chhupā nahīṅ rahā, kyoṅki yih
poshīdagī meṅ yā kisī kone meṅ
nahīṅ huā. 27Ai Agrippā Bādshāh,
kyā āp nabiyoṅ par īmān rakhte
haiṅ? Balki maiṅ jāntā hūṅ ki āp un
par īmān rakhte haiṅ."

[28]Agrippā ne kahā, “Āp to baṛī
jaldī se mujhe qāyl karke Masīhī
banānā chāhte haiṅ.”
[29]Paulus ne jawāb diyā, “Jald yā
bader maiṅ Allāh se duā kartā hūṅ
ki na sirf āp balki tamām hāzirīn
merī mānind ban jāeṅ, siwāe merī
zanjīroṅ ke.”
[30]Phir bādshāh, gawarnar,
Birnīke aur bāqī sab uṭh kar chale
gae. [31]Wahāṅ se nikal kar wuh ek
dūsre se bāt karne lage. Sab is par
muttafiq the ki “Is ādmī ne kuchh
nahīṅ kiyā jo sazā-e-maut yā qaid ke
lāyq ho.” [32]Aur Agrippā ne Festus
se kahā, “Agar is ne shahanshāh
se apīl na kī hotī to ise rihā kiyā jā
saktā thā.”

Paulus kā Rom kī Taraf Safr

27 Jab hamārā Iṭalī ke lie safr
muta’ayyin kiyā gayā to
Paulus ko chand ek aur qaidiyoṅ
samet ek Romī afsar[a] ke hawāle
kiyā gayā jis kā nām Yūliyus thā
jo shāhī palṭan par muqarrar thā.
[2]Aristarḳhus bhī hamāre sāth
thā. Wuh Thissalunīke Shahr
kā Makidunī ādmī thā. Ham
Adramittiyum Shahr ke ek jahāz
par sawār hue jise sūbā Āsiyā kī
chand bandargāhoṅ ko jānā thā.
[3]Agle din ham Saidā pahuṅche to
Yūliyus ne mehrbānī karke Paulus
ko shahr meṅ us ke dostoṅ ke pās
jāne kī ijāzat dī tāki wuh us kī
zarūriyāt pūrī kar sakeṅ. [4]Jab ham
wahāṅ se rawānā hue to muḳhālif
hawāoṅ kī wajah se Jazīrā-e-Qubrus
aur sūbā Āsiyā ke darmiyān se
guzare. [5]Phir khule samundar
par chalte chalte ham Kilikiyā aur
Pamfīliyā ke samundar se guzar
kar sūbā Lūkiyā ke shahr Mūrā
pahuṅche. [6]Wahāṅ qaidiyoṅ par
muqarrar afsar ko patā chalā ki
Iskandariyā kā ek Misrī jahāz Iṭalī
jā rahā hai. Us par us ne hameṅ
sawār kiyā.
[7]Kaī din ham āhistā āhistā chale
aur baṛī mushkil se Kanidus ke
qarīb pahuṅche. Lekin muḳhālif
hawā kī wajah se ham ne Jazīrā-
e-Krete kī taraf ruḳh kiyā aur
Salmone Shahr ke qarīb se guzar
kar Krete kī āṛ meṅ safr kiyā.
[8]Lekin wahāṅ ham sāhil ke sāth
sāth chalte hue baṛī mushkil se ek
jagah pahuṅche jis kā nām ‘Hasīn-

[a]Sau sipāhiyoṅ par muqarrar afsar.

bandar' thā. Shahr Lasayā us ke
qarīb wāqe thā.
9Bahut waqt zāe ho gayā thā
aur ab bahrī safr ḳhatarnāk bhī
ho chukā thā, kyoṅki Kaffārā kā
din (taqrīban Nawambar ke shurū
meṅ) guzar chukā thā. Is lie Paulus
ne unheṅ āgāh kiyā, 10"Hazarāt,
mujhe patā hai ki āge jā kar ham
par baṛī musībat āegī. Hameṅ
jahāz, māl-o-asbāb aur jānoṅ kā
nuqsān uṭhānā paṛegā." 11Lekin
qaidiyoṅ par muqarrar Romī afsar
ne us kī bāt nazarandāz karke
jahāz ke nāḳhudā aur mālik kī
bāt mānī. 12Chūṅki 'Hasīn-bandar'
meṅ jahāz ko sardiyoṅ ke mausam
ke lie rakhnā mushkil thā is lie
aksar log āge Feniks tak pahuṅch
kar sardiyoṅ kā mausam guzārnā
chāhte the. Kyoṅki Feniks Jazīrā-
e-Krete kī achchhī bandargāh thī
jo sirf junūb-maġhrib aur shimāl-
maġhrib kī taraf khulī thī.

Samundar par Tūfān

13Chunāṅche ek din jab junūb kī
simt se halkī-sī hawā chalne lagī
to mallāhoṅ ne sochā ki hamārā
irādā pūrā ho gayā hai. Wuh langar
uṭhā kar Krete ke sāhil ke sāth sāth
chalne lage. 14Lekin thoṛī hī der
ke bād mausam badal gayā aur un
par jazīre kī taraf se ek tūfānī hawā
ṭūṭ paṛī jo bād-e-shimāl-mashriqī
kahlātī hai. 15Jahāz hawā ke qābū
meṅ ā gayā aur hawā kī taraf ruḳh
na kar sakā, is lie ham ne hār
mān kar jahāz ko hawā ke sāth
sāth chalne diyā. 16Jab ham ek
chhoṭe jazīrā banām Kaudā kī āṛ
meṅ se guzarne lage to ham ne
baṛī mushkil se bachāo-kashtī ko
jahāz par uṭhā kar mahfūz rakhā.
(Ab tak wuh rasse se jahāz ke
sāth khīṅchī jā rahī thī.) 17Phir
mallāhoṅ ne jahāz ke ḍhāṅche ko
zyādā mazbūt banāne kī ḳhātir us
ke irdgird rasse bāndhe. Ḳhauf
yih thā ki jahāz shimālī Afrīqā ke
qarīb paṛe chorbālū meṅ dhaṅs jāe.
(In retoṅ kā nām sūrtis thā.) Is
se bachne ke lie unhoṅ ne langar
ḍāl diyā[a] tāki jahāz kuchh āhistā
chale. Yoṅ jahāz hawā ke sāth
chalte chalte āge baṛhā. 18Agle din
bhī tūfān jahāz ko itnī shiddat se
jhanjhoṛ rahā thā ki mallāh māl-o-

[a] Langar yānī chhoṭā langar jis kī madad se jahāz kā ruḳh ek hī simt meṅ rakhā jātā hai.

asbāb ko samundar meṅ phaiṅkne
lage. 19Tīsre din unhoṅ ne apne hī
hāthoṅ se jahāz chalāne kā kuchh
sāmān samundar meṅ phaiṅk diyā.
20Tūfān kī shiddat bahut dinoṅ ke
bād bhī ḳhatm na huī. Na sūraj
aur na sitāre nazar āe yahāṅ tak
ki āḳhirkār hamāre bachne kī har
ummīd jātī rahī.
21Kāfī der se dil nahīṅ chāhtā
thā ki khānā khāyā jāe. Āḳhirkār
Paulus ne logoṅ ke bīch meṅ khaṛe
ho kar kahā, “Hazarāt, behtar hotā
ki āp merī bāt mān kar Krete se
rawānā na hote. Phir āp is musībat
aur ḳhasāre se bach jāte. 22Lekin
ab maiṅ āp ko nasīhat kartā hūṅ
ki hauslā rakheṅ. Āp meṅ se
ek bhī nahīṅ maregā. Sirf jahāz
tabāh ho jāegā. 23Kyoṅki pichhlī
rāt ek farishtā mere pās ā khaṛā
huā, usī Ḳhudā kā farishtā jis kā
maiṅ bandā hūṅ aur jis kī ibādat
maiṅ kartā hūṅ. 24Us ne kahā,
‘Paulus, mat ḍar. Lāzim hai ki
tujhe shahanshāh ke sāmne pesh
kiyā jāe. Aur Allāh apnī mehrbānī
se tere wāste tamām hamsafroṅ kī
jāneṅ bhī bachāe rakhegā.’ 25Is lie
hauslā rakheṅ, kyoṅki merā Allāh
par īmān hai ki aisā hī hogā jis tarah
us ne farmāyā hai. 26Lekin jahāz ko
kisī jazīre ke sāhil par chaṛh jānā
hai.”
27Tūfān kī chaudhwīṅ rāt jahāz
Bahīrā-e-Adriyā par bahe chalā jā
rahā thā ki taqrīban ādhī rāt ko
mallāhoṅ ne mahsūs kiyā ki sāhil
nazdīk ā rahā hai. 28Pānī kī gahrāī
kī paimāish karke unheṅ mālūm
huā ki wuh 120 fuṭ thī. Thoṛī
der ke bād us kī gahrāī 90 fuṭ ho
chukī thī. 29Wuh ḍar gae. Kyoṅki
unhoṅ ne andāzā lagāyā ki ḳhatrā
hai ki ham sāhil par paṛī chaṭṭānoṅ
se ṭakrā jāeṅ. Is lie unhoṅ ne
jahāz ke pichhle hisse se chār
langar ḍāl kar duā kī ki din jaldī
se chaṛh jāe. 30Us waqt mallāhoṅ
ne jahāz se farār hone kī koshish
kī. Unhoṅ ne yih bahānā banā
kar ki ham jahāz ke sāmne se bhī
langar ḍālnā chāhte haiṅ bachāo-
kashtī pānī meṅ utarne dī. 31Is par
Paulus ne qaidiyoṅ par muqarrar
afsar aur faujiyoṅ se kahā, “Agar
yih ādmī jahāz par na raheṅ to
āp sab mar jāeṅge.” 32Chunāṅche
unhoṅ ne bachāo kashtī ke rasse ko
kāṭ kar use khulā chhoṛ diyā.
33Pau phaṭne wālī thī ki Paulus
ne sab ko samjhāyā ki wuh kuchh
khā leṅ. Us ne kahā, “Āp ne
chaudah din se iztirāb kī hālat meṅ

rah kar kuchh nahīṅ khāyā. [34]Ab
mehrbānī karke kuchh khā leṅ. Yih
āp ke bachāo ke lie zarūrī hai,
kyoṅki āp na sirf bach jāeṅge balki
āp kā ek bāl bhī bīkā nahīṅ hogā."
[35]Yih kah kar us ne kuchh roṭī
lī aur un sab ke sāmne Allāh se
shukrguzārī kī duā kī. Phir use toṛ
kar khāne lagā. [36]Is se dūsroṅ kī
hauslā-afzāī huī aur unhoṅ ne bhī
kuchh khānā khāyā. [37]Jahāz par
ham 276 afrād the. [38]Jab sab ser
ho gae to gandum ko bhī samundar
meṅ phaiṅkā gayā tāki jahāz aur
halkā ho jāe.

Jahāz Ṭukṛe Ṭukṛe Ho Jātā Hai

[39]Jab din chaṛh gayā to mallāhoṅ
ne sāhilī ilāqe ko na pahchānā.
Lekin ek ḳhalīj nazar āī jis kā
sāhil achchhā thā. Unheṅ ḳhayāl
āyā ki shāyad ham jahāz ko
wahāṅ ḳhushkī par chaṛhā sakeṅ.
[40]Chunāṅche unhoṅ ne langaroṅ
ke rasse kāṭ kar unheṅ samundar
meṅ chhoṛ diyā. Phir unhoṅ ne
wuh rasse khol die jin se patwār
bandhe hote the aur sāmne wāle
bādbān ko chaṛhā kar hawā ke zor
se sāhil kī taraf ruḳh kiyā. [41]Lekin
chalte chalte jahāz ek chorbālū se
ṭakrā kar us par chaṛh gayā. Jahāz
kā māthā dhaṅs gayā yahāṅ tak ki
wuh hil bhī na sakā jabki us kā
pichhlā hissā maujoṅ kī ṭakkaroṅ
se ṭukṛe ṭukṛe hone lagā.
[42]Faujī qaidiyoṅ ko qatl karnā
chāhte the tāki wuh jahāz se tair kar
farār na ho sakeṅ. [43]Lekin un par
muqarrar afsar Paulus ko bachānā
chāhtā thā, is lie us ne unheṅ
aisā karne na diyā. Us ne hukm
diyā ki pahle wuh sab jo tair sakte
haiṅ pānī meṅ chhalāṅg lagā kar
kināre tak pahuṅcheṅ. [44]Bāqiyoṅ
ko taḳhtoṅ yā jahāz ke kisī ṭukṛe ko
pakaṛ kar pahuṅchnā thā. Yoṅ sab
sahīh-salāmat sāhil tak pahuṅche.

Jazīrā-e-Milite Meṅ

28 Tūfān se bachne par
hameṅ mālūm huā ki
jazīre kā nām Milite hai. [2]Maqāmī
logoṅ ne hameṅ ġhairmāmūlī
mehrbānī dikhāī. Unhoṅ ne āg jalā
kar hamārā istaqbāl kiyā, kyoṅki
bārish shurū ho chukī thī aur ṭhanḍ
thī. [3]Paulus ne bhī lakaṛī kā ḍher
jamā kiyā. Lekin jyoṅ hī us ne use
āg meṅ phaiṅkā ek zahrīlā sāṅp āg
kī tapish se bhāg kar nikal āyā aur
Paulus ke hāth se chimaṭ kar use

ḍas liyā. [4]Maqāmī logoṅ ne sāṅp
ko Paulus ke hāth se lage dekhā to
ek dūsre se kahne lage, “Yih ādmī
zarūr qātil hogā. Go yih samundar
se bach gayā, lekin insāf kī dewī ise
jīne nahīṅ detī.” [5]Lekin Paulus ne
sāṅp ko jhaṭak kar āg meṅ phaiṅk
diyā, aur sāṅp kā koī burā asar us
par na huā. [6]Log is intazār meṅ
rahe ki wuh sūj jāe yā achānak
gir paṛe, lekin kāfī der ke bād bhī
kuchh na huā. Is par unhoṅ ne
apnā ḳhayāl badal kar use dewatā
qarār diyā.

[7]Qarīb hī jazīre ke sab se baṛe
ādmī kī zamīneṅ thīṅ. Us kā nām
Publiyus thā. Us ne apne ghar meṅ
hamārā istaqbāl kiyā aur tīn din tak
hamārī ḳhūb mehmān-nawāzī kī.
[8]Us kā bāp bīmār paṛā thā, wuh
buḳhār aur pechish ke marz meṅ
mubtalā thā. Paulus us ke kamre
meṅ gayā, us ke lie duā kī aur apne
hāth us par rakh die. Is par marīz
ko shafā milī. [9]Jab yih huā to jazīre
ke bāqī tamām marīzoṅ ne Paulus
ke pās ā kar shafā pāī. [10]Natīje meṅ
unhoṅ ne kaī tarah se hamārī izzat
kī. Aur jab rawānā hone kā waqt ā
gayā to unhoṅ ne hameṅ wuh sab
kuchh muhaiyā kiyā jo safr ke lie
darkār thā.

Jazīrā-e-Milite se Rom Tak

[11]Jazīre par tīn māh guzar gae.
Phir ham ek jahāz par sawār hue
jo sardiyoṅ ke mausam ke lie
wahāṅ ṭhahar gayā thā. Yih jahāz
Iskandariyā kā thā aur us ke māthe
par juṛwāṅ dewatāoṅ ‘Kāsṭar’ aur
‘Polluks’ kī mūrat nasab thī. Ham
wahāṅ se ruḳhsat ho kar [12]Surkūsā
Shahr pahuṅche. Tīn din ke bād
[13]ham wahāṅ se Regiyum Shahr
gae jahāṅ ham sirf ek din ṭhahre.
Phir junūb se hawā uṭhī, is lie ham
agle din Putiyolī pahuṅche. [14]Is
shahr meṅ hamārī mulāqāt kuchh
bhāiyoṅ se huī. Unhoṅ ne hameṅ
apne pās ek haftā rahne kī dāwat
dī. Yoṅ ham Rom pahuṅch gae.
[15]Rom ke bhāiyoṅ ne hamāre bāre
meṅ sun rakhā thā, aur kuchh
hamārā istaqbāl karne ke lie qasbā
banām appiyus ke chauk tak āe
jabki kuchh sirf ‘Tīn-sarāy’ tak ā
sake. Unheṅ dekh kar Paulus ne
Allāh kā shukr kiyā aur nayā hauslā
pāyā.

Rom Meṅ

[16]Hamāre Rom meṅ pahuṅchne
par Paulus ko apne kirāe ke makān
meṅ rahne kī ijāzat milī, go ek faujī

us kī pahrādārī karne ke lie us ke
sāth rahā.
17 Tīn din guzar gae to Paulus ne
Yahūdī rāhnumāoṅ ko bulāyā. Jab
wuh jamā hue to us ne un se kahā,
“Bhāiyo, mujhe Yarūshalam meṅ
giriftār karke Romiyoṅ ke hawāle
kar diyā gayā hālāṅki maiṅ ne
apnī qaum yā apne bāpdādā ke
rasm-o-riwāj ke ḳhilāf kuchh nahīṅ
kiyā thā. 18 Romī merā jāyzā le
kar mujhe rihā karnā chāhte the,
kyoṅki unheṅ mujhe sazā-e-maut
dene kā koī sabab na milā thā.
19 Lekin Yahūdiyoṅ ne etarāz kiyā
aur yoṅ mujhe shahanshāh se apīl
karne par majbūr kar diyā gayā, go
merā yih irādā nahīṅ hai ki maiṅ
apnī qaum par koī ilzām lagāūṅ.
20 Maiṅ ne is lie āp ko bulāyā tāki āp
se milūṅ aur guftgū karūṅ. Maiṅ
us shaḳhs kī ḳhātir in zanjīroṅ se
jakaṛā huā hūṅ jis ke āne kī ummīd
Isrāīl rakhtā hai.”
21 Yahūdiyoṅ ne use jawāb diyā,
“Hameṅ Yahūdiyā se āp ke bāre
meṅ koī bhī ḳhat nahīṅ milā. Aur
jitne bhāī wahāṅ se āe haiṅ un meṅ
se ek ne bhī āp ke bāre meṅ na to
koī manfī riporṭ dī na koī burī bāt
batāī. 22 Lekin ham āp se sunanā
chāhte haiṅ ki āp ke ḳhayālāt kyā
haiṅ, kyoṅki ham itnā jānte haiṅ ki
har jagah log is firqe ke ḳhilāf bāteṅ
kar rahe haiṅ.”
23 Chunāṅche unhoṅ ne milne kā
ek din muqarrar kiyā. Jab Yahūdī
dubārā us jagah āe jahāṅ Paulus
rahtā thā to un kī tādād bahut zyādā
thī. Subah se le kar shām tak us
ne Allāh kī bādshāhī bayān kī aur
us kī gawāhī dī. Us ne unheṅ Mūsā
kī sharīat aur nabiyoṅ ke hawālājāt
pesh kar karke Īsā ke bāre meṅ qāyl
karne kī koshish kī. 24 Kuchh to qāyl
ho gae. Lekin bāqī īmān na lāe.
25 Un meṅ nā-ittafāqī paidā huī to
wuh chale gae. Jab wuh jāne lage to
Paulus ne un se kahā, “Rūhul-quds
ne Yasāyāh Nabī kī mārifat āp ke
bāpdādā se ṭhīk kahā ki
26 Jā, is qaum ko batā, ‘Tum apne
kānoṅ se sunoge
magar kuchh nahīṅ samjhoge,
tum apnī āṅkhoṅ se dekhoge
magar kuchh nahīṅ jānoge.
27 Kyoṅki is qaum kā dil behis ho
gayā hai.
Wuh mushkil se apne kānoṅ se
sunte haiṅ,
unhoṅ ne apnī āṅkhoṅ ko band
kar rakhā hai,
aisā na ho ki wuh apnī āṅkhoṅ se
dekheṅ,

apne kānoṅ se suneṅ,
apne dil se samjheṅ,
merī taraf rujū kareṅ
aur maiṅ unheṅ shafā dūṅ.'"

28 Paulus ne apnī bāt in alfāz se ḳhatm kī, "Ab jān leṅ ki Allāh kī taraf se yih najāt Ġhairyahūdiyoṅ ko bhī pesh kī gaī hai aur wuh suneṅge bhī!"

29 [Jab us ne yih kahā to Yahūdī āpas meṅ bahs-mubāhasā karte hue chale gae.]

30 Paulus pūre do sāl apne kirāe ke ghar meṅ rahā. Jo bhī us ke pās āyā us kā us ne istaqbāl karke **31** dilerī se Allāh kī bādshāhī kī munādī kī aur Ḳhudāwand Īsā Masīh kī tālīm dī. Aur kisī ne mudāḳhalat na kī.

Romiyoṅ

Salām

1 Yih ḳhat Masīh Īsā ke ġhulām
Paulus kī taraf se hai jise rasūl
hone ke lie bulāyā aur Allāh kī
ḳhushḳhabrī kī munādī karne ke lie
alag kiyā gayā hai.
2 Pāk nawishtoṅ meṅ darj is
ḳhushḳhabrī kā wādā Allāh ne
pahle hī apne nabiyoṅ se kar
rakhā thā. 3 Aur yih paiġhām us
ke Farzand Īsā ke bāre meṅ hai.
Insānī lihāz se wuh Dāūd kī nasl
se paidā huā, 4 jabki Rūhul-quds
ke lihāz se wuh qudrat ke sāth
Allāh kā Farzand ṭhahrā jab wuh
murdoṅ meṅ se jī uṭhā. Yih hai
hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh ke
bāre meṅ Allāh kī ḳhushḳhabrī.
5 Masīh se hameṅ rasūlī iḳhtiyār kā
yih fazl hāsil huā hai ki ham tamām
Ġhairyahūdiyoṅ meṅ munādī
kareṅ tāki wuh īmān lā kar us ke
tābe ho jāeṅ aur yoṅ Masīh ke
nām ko jalāl mile. 6 Āp bhī un
Ġhairyahūdiyoṅ meṅ se haiṅ, jo
Īsā Masīh ke bulāe hue haiṅ.
7 Maiṅ āp sab ko likh rahā hūṅ jo
Rom meṅ Allāh ke pyāre haiṅ aur
maḳhsūs-o-muqaddas hone ke lie
bulāe gae haiṅ.
Ḳhudā hamārā Bāp aur
Ḳhudāwand Īsā Masīh āp ko fazl
aur salāmatī atā kareṅ.

Rom Jāne kī Ārzū

8 Awwal, maiṅ āp sab ke lie Īsā
Masīh ke wasīle se apne Ḳhudā
kā shukr kartā hūṅ, kyoṅki pūrī
duniyā meṅ āp ke īmān kā charchā
ho rahā hai. 9 Ḳhudā hī merā gawāh
hai jis kī ḳhidmat maiṅ apnī rūh
meṅ kartā hūṅ jab maiṅ us ke

Farzand ke bāre meṅ ḳhushḳhabrī
phailātā hūṅ, maiṅ lagātār āp ko
yād kartā rahtā hūṅ [10]aur har waqt
apnī duāoṅ meṅ minnat kartā hūṅ
ki Allāh mujhe āḳhirkār āp ke pās
āne kī kāmyābī atā kare. [11]Kyoṅki
maiṅ āp se milne kā ārzūmand
hūṅ. Maiṅ chāhtā hūṅ ki mere
zariye āp ko kuchh ruhānī barkat
mil jāe aur yoṅ āp mazbūt ho jāeṅ.
[12]Yānī āne kā maqsad yih hai ki
mere īmān se āp kī hauslā-afzāī kī
jāe aur isī tarah āp ke īmān se merā
hauslā bhī baṛh jāe.

[13]Bhāiyo, āp ke ilm meṅ ho ki
maiṅ ne bahut dafā āp ke pās
āne kā irādā kiyā. Kyoṅki jis
tarah dīgar Ġhairyahūdī aqwām
meṅ merī ḳhidmat se phal paidā
huā hai usī tarah āp meṅ bhī phal
deḳhnā chāhtā hūṅ. Lekin āj tak
mujhe rokā gayā hai. [14]Bāt yih
hai ki yih ḳhidmat saranjām denā
merā farz hai, ḳhāh Yūnāniyoṅ
meṅ ho yā Ġhairyūnāniyoṅ meṅ,
ḳhāh dānāoṅ meṅ ho yā nādānoṅ
meṅ. [15]Yihī wajah hai ki maiṅ āp
ko bhī jo Rom meṅ rahte haiṅ Allāh
kī ḳhushḳhabrī sunāne kā mushtāq
hūṅ.

Allāh kī Ḳhushḳhabrī kī Qudrat

[16]Maiṅ to ḳhushḳhabrī ke sabab
se sharmātā nahīṅ, kyoṅki yih
Allāh kī qudrat hai jo har ek
ko jo īmān lātā hai najāt detī
hai, pahle Yahūdiyoṅ ko, phir
Ġhairyahūdiyoṅ ko. [17]Kyoṅki
is ḳhushḳhabrī meṅ Allāh kī
hī rāstbāzī zāhir hotī hai, wuh
rāstbāzī jo shurū se āḳhir tak
īmān par mabnī hai. Yihī bāt
kalām-e-muqaddas meṅ darj hai
jab likhā hai, "Rāstbāz īmān hī se
jītā rahegā."

Insān par Allāh kā Ġhazab

[18]Lekin Allāh kā ġhazab āsmān
par se un tamām bedīn aur nārāst
logoṅ par nāzil hotā hai jo sachchāī
ko apnī nārāstī se dabāe rakhte
haiṅ. [19]Jo kuchh Allāh ke bāre
meṅ mālūm ho saktā hai wuh to
un par zāhir hai, hāṅ Allāh ne
ḳhud yih un par zāhir kiyā hai.
[20]Kyoṅki duniyā kī taḳhlīq se le
kar āj tak insān Allāh kī andekhī
fitrat yānī us kī azlī qudrat aur
ulūhiyat maḳhlūqāt kā mushāhadā
karne se pahchān saktā hai. Is lie
un ke pās koī uzr nahīṅ. [21]Allāh
ko jānane ke bāwujūd unhoṅ ne

use wuh jalāl na diyā jo us kā haq hai, na us kā shukr adā kiyā balki wuh bātil ḳhayālāt meṅ paṛ gae aur un ke besamajh diloṅ par tārīkī chhā gaī. [22]Wuh dāwā to karte the ki ham dānā haiṅ, lekin ahmaq sābit hue. [23]Yoṅ unhoṅ ne ġhairfānī Ḳhudā ko jalāl dene ke bajāe aise butoṅ kī pūjā kī jo fānī insān, parindoṅ, chaupāiyoṅ aur reṅgne wāle jānwaroṅ kī sūrat meṅ banāe gae the.

[24]Is lie Allāh ne unheṅ un najis kāmoṅ meṅ chhoṛ diyā jo un ke dil karnā chāhte the. Natīje meṅ un ke jism ek dūsre se behurmat hote rahe. [25]Hāṅ, unhoṅ ne Allāh ke bāre meṅ sachchāī ko radd karke jhūṭ ko apnā liyā aur maḳhlūqāt kī parastish aur ḳhidmat kī, na ki Ḳhāliq kī, jis kī tārīf abad tak hotī rahe, āmīn.

[26]Yihī wajah hai ki Allāh ne unheṅ un kī sharmnāk shahwatoṅ meṅ chhoṛ diyā. Un kī ḳhawātīn ne fitratī jinsī tālluqāt ke bajāe ġhairfitratī tālluqāt rakhe. [27]Isī tarah mard ḳhawātīn ke sāth fitratī tālluqāt chhoṛ kar ek dūsre kī shahwat meṅ mast ho gae. Mardoṅ ne mardoṅ ke sāth behayā harkateṅ karke apne badanoṅ meṅ apnī is gumrāhī kā munāsib badlā pāyā.

[28]Aur chūṅki unhoṅ ne Allāh ko jānane se inkār kar diyā is lie us ne unheṅ un kī makrūh soch meṅ chhoṛ diyā. Aur is lie wuh aisī harkateṅ karte rahte haiṅ jo kabhī nahīṅ karnī chāhieṅ. [29]Wuh har tarah kī nārāstī, shar, lālach aur burāī se bhare hue haiṅ. Wuh hasad, ḳhūṅrezī, jhagaṛe, fareb aur kīnāwarī se labrez haiṅ. Wuh chuġhlī khāne wāle, [30]tohmat lagāne wāle, Allāh se nafrat karne wāle, sarkash, maġhrūr, sheḳhībāz, badī ko ījād karne wāle, māṅ-bāp ke nāfarmān, [31]besamajh, bewafā, sangdil aur berahm haiṅ. [32]Agarche wuh Allāh kā farmān jānte haiṅ ki aisā karne wāle sazā-e-maut ke mustahiq haiṅ to bhī wuh aisā karte haiṅ. Na sirf yih balki wuh aisā karne wāle dīgar logoṅ ko shābāsh bhī dete haiṅ.

Allāh kī Rāst Adālat

2 Ai insān, kyā tū dūsroṅ ko mujrim ṭhahrātā hai? Tū jo koī bhī ho terā koī uzr nahīṅ. Kyoṅki tū ḳhud bhī wuhī kuchh kartā hai jis meṅ tū dūsroṅ ko mujrim ṭhahrātā

hai aur yoṅ apne āp ko bhī mujrim
qarār detā hai. [2]Ab ham jānte haiṅ
ki aise kām karne wāloṅ par Allāh
kā faislā munsifānā hai. [3]Tāham
tū wuhī kuchh kartā hai jis meṅ
tū dūsroṅ ko mujrim ṭhahrātā hai.
Kyā tū samajhtā hai ki ḳhud Allāh
kī adālat se bach jāegā? [4]Yā kyā tū
us kī wasī mehrbānī, tahammul aur
sabar ko haqīr jāntā hai? Kyā tujhe
mālūm nahīṅ ki Allāh kī mehrbānī
tujhe taubā tak le jānā chāhtī hai?
[5]Lekin tū haṭdharm hai, tū taubā
karne ke lie taiyār nahīṅ aur yoṅ
apnī sazā meṅ izāfā kartā jā rahā
hai, wuh sazā jo us din dī jāegī jab
Allāh kā ġhazab nāzil hogā, jab us
kī rāst adālat zāhir hogī. [6]Allāh har
ek ko us ke kāmoṅ kā badlā degā.
[7]Kuchh log sābitqadmī se nek kām
karte aur jalāl, izzat aur baqā ke
tālib rahte haiṅ. Unheṅ Allāh abadī
zindagī atā karegā. [8]Lekin kuchh
log ḳhudġharz haiṅ aur sachchāī
kī nahīṅ balki nārāstī kī pairawī
karte haiṅ. Un par Allāh kā ġhazab
aur qahr nāzil hogā. [9]Musībat aur
pareshānī har us insān par āegī jo
burāī kartā hai, pahle Yahūdī par,
phir Yūnānī par. [10]Lekin jalāl, izzat
aur salāmatī har us insān ko hāsil
hogī jo nekī kartā hai, pahle Yahūdī
ko, phir Yūnānī ko. [11]Kyoṅki Allāh
kisī kā bhī tarafdār nahīṅ.

[12]Ġhairyahūdiyoṅ ke pās Mūswī
sharīat nahīṅ hai, is lie wuh sharīat
ke baġhair hī gunāh karke halāk ho
jāte haiṅ. Yahūdiyoṅ ke pās sharīat
hai, lekin wuh bhī nahīṅ bacheṅge.
Kyoṅki jab wuh gunāh karte haiṅ
to sharīat hī unheṅ mujrim ṭhahrātī
hai. [13]Kyoṅki Allāh ke nazdīk yih
kāfī nahīṅ ki ham sharīat kī bāteṅ
suneṅ balki wuh hameṅ us waqt hī
rāstbāz qarār detā hai jab sharīat
par amal bhī karte haiṅ. [14]Aur
go Ġhairyahūdiyoṅ ke pās sharīat
nahīṅ hotī lekin jab bhī wuh fitratī
taur par wuh kuchh karte haiṅ jo
sharīat farmātī hai to zāhir karte
haiṅ ki go hamāre pās sharīat nahīṅ
to bhī ham apne āp ke lie ḳhud
sharīat haiṅ. [15]Is meṅ wuh sābit
karte haiṅ ki sharīat ke taqāze un ke
dil par likhe hue haiṅ. Un kā zamīr
bhī is kī gawāhī detā hai, kyoṅki
un ke ḳhayālāt kabhī ek dūsre kī
mazammat aur kabhī ek dūsre kā
difā bhī karte haiṅ. [16]Ġharz, merī
ḳhushḳhabrī ke mutābiq har ek ko
us din apnā ajr milegā jab Allāh
Īsā Masīh kī mārifat insānoṅ kī
poshīdā bātoṅ kī adālat karegā.

Yahūdī aur Sharīat

[17]Achchhā, tū apne āp ko Yahūdī
kahtā hai. Tū sharīat par inhisār
kartā aur Allāh ke sāth apne tālluq
par faḳhr kartā hai. [18]Tū us
kī marzī ko jāntā hai aur sharīat
kī tālīm pāne ke bāis sahīh rāh
kī pahchān rakhtā hai. [19]Tujhe
pūrā yaqīn hai, 'Maiṅ andhoṅ kā
qāyd, tārīkī meṅ basne wāloṅ kī
raushnī, [20]besamjhoṅ kā muallim
aur bachchoṅ kā ustād hūṅ.' Ek
lihāz se yih durust bhī hai, kyoṅki
sharīat kī sūrat meṅ tere pās ilm-
o-irfān aur sachchāī maujūd hai.
[21]Ab batā, tū jo auroṅ ko sikhātā
hai apne āp ko kyoṅ nahīṅ sikhātā?
Tū jo chorī na karne kī munādī
kartā hai, ḳhud chorī kyoṅ kartā
hai? [22]Tū jo auroṅ ko zinā karne
se manā kartā hai, ḳhud zinā kyoṅ
kartā hai? Tū jo butoṅ se ghin khātā
hai, ḳhud mandiroṅ ko kyoṅ lūṭtā
hai? [23]Tū jo sharīat par faḳhr kartā
hai, kyoṅ is kī ḳhilāfwarzī karke
Allāh kī be'izzatī kartā hai? [24]Yih
wuhī bāt hai jo kalām-e-muqaddas
meṅ likhī hai, "Tumhāre sabab se
Ġhairyahūdiyoṅ meṅ Allāh ke nām
par kufr bakā jātā hai."

[25]Ḳhatne kā fāydā to us waqt hotā
hai jab tū sharīat par amal kartā
hai. Lekin agar tū us kī hukmadūlī
kartā hai to tū nāmaḳhtūn jaisā
hai. [26]Is ke baraks agar nāmaḳhtūn
Ġhairyahūdī sharīat ke taqāzoṅ
ko pūrā kartā hai to kyā Allāh
use maḳhtūn Yahūdī ke barābar
nahīṅ ṭhahrāegā? [27]Chunāṅche jo
nāmaḳhtūn Ġhairyahūdī sharīat
par amal karte haiṅ wuh āp
Yahūdiyoṅ ko mujrim ṭhahrāeṅge
jin kā ḳhatnā huā hai aur jin ke
pās sharīat hai, kyoṅki āp sharīat
par amal nahīṅ karte. [28]Āp is binā
par haqīqī Yahūdī nahīṅ haiṅ ki
āp ke wālidain Yahūdī the yā āp
ke badan kā ḳhatnā zāhirī taur par
huā hai. [29]Balki haqīqī Yahūdī wuh
hai jo bātin meṅ Yahūdī hai. Aur
haqīqī ḳhatnā us waqt hotā hai jab
dil kā ḳhatnā huā hai. Aisā ḳhatnā
sharīat se nahīṅ balki Rūhul-quds
ke wasīle se kiyā jātā hai. Aur aise
Yahūdī ko insān kī taraf se nahīṅ
balki Allāh kī taraf se tārīf miltī hai.

3 To kyā Yahūdī hone kā yā
ḳhatnā kā koī fāydā hai? [2]Jī
hāṅ, har tarah kā! Awwal to yih ki
Allāh kā kalām un ke sapurd kiyā
gayā hai. [3]Agar un meṅ se bāz
bewafā nikle to kyā huā? Kyā is

se Allāh kī wafādārī bhī ḳhatm ho jāegī? [4]Kabhī nahīṅ! Lāzim hai ki Allāh sachchā ṭhahre go har insān jhūṭā hai. Yoṅ kalām-e-muqaddas meṅ likhā hai, "Lāzim hai ki tū bolte waqt rāst ṭhahre aur adālat karte waqt ġhālib āe."

[5]Koī kah saktā hai, "Hamārī nārāstī kā ek achchhā maqsad hotā hai, kyoṅki is se logoṅ par Allāh kī rāstī zāhir hotī hai. To kyā Allāh be'insāf nahīṅ hogā agar wuh apnā ġhazab ham par nāzil kare?" (Maiṅ insānī ḳhayāl pesh kar rahā hūṅ.) [6]Hargiz nahīṅ! Agar Allāh rāst na hotā to phir wuh duniyā kī adālat kis tarah kar saktā?

[7]Shāyad koī aur etarāz kare, "Agar merā jhūṭ Allāh kī sachchāī ko kasrat se numāyāṅ kartā hai aur yoṅ us kā jalāl baṛhtā hai to wuh mujhe kyoṅkar gunāhgār qarār de saktā hai?" [8]Kuchh log ham par yih kufr bhī bakte haiṅ ki ham kahte haiṅ, "Āo, ham burāī kareṅ tāki bhalāī nikle." Insāf kā taqāzā hai ki aise logoṅ ko mujrim ṭhahrāyā jāe.

Koī Rāstbāz Nahīṅ

[9]Ab ham kyā kaheṅ? Kyā ham Yahūdī dūsroṅ se bartar haiṅ? Bilkul nahīṅ. Ham to pahle hī yih ilzām lagā chuke haiṅ ki Yahūdī aur Yūnānī sab hī gunāh ke qabze meṅ haiṅ. [10]Kalām-e-muqaddas meṅ yoṅ likhā hai,

"Koī nahīṅ jo rāstbāz hai, ek bhī nahīṅ.

[11]Koī nahīṅ jo samajhdār hai,

koī nahīṅ jo Allāh kā tālib hai.

[12]Afsos, sab sahīh rāh se bhaṭak gae.

Sab ke sab bigaṛ gae haiṅ.

Koī nahīṅ jo bhalāī kartā ho, ek bhī nahīṅ.

[13]Un kā galā khulī qabr hai,

un kī zabān fareb detī hai.

Un ke hoṅṭoṅ meṅ sāṅp kā zahr hai.

[14]Un kā muṅh lānat aur kaṛwāhaṭ se bharā hai.

[15]Un ke pāṅw ḳhūn bahāne ke lie jaldī karte haiṅ.

[16]Apne pīchhe wuh tabāhī-o-barbādī chhoṛ jāte haiṅ,

[17]aur wuh salāmatī kī rāh nahīṅ jānte.

[18]Un kī āṅkhoṅ ke sāmne Ḳhudā kā ḳhauf nahīṅ hotā."

[19]Ab ham jānte haiṅ ki sharīat jo kuchh farmātī hai unheṅ farmātī hai jin ke sapurd wuh kī gaī hai. Maqsad yih hai ki har insān ke

bahāne ḳhatm kie jāeṅ aur tamām
duniyā Allāh ke sāmne mujrim
ṭhahre. [20]Kyoṅki sharīat ke taqāze
pūre karne se koī bhī us ke sāmne
rāstbāz nahīṅ ṭhahar saktā, balki
sharīat kā kām yih hai ki hamāre
andar gunāhgār hone kā ehsās
paidā kare.

Rāstbāz Hone ke lie Īmān Zarūrī Hai

[21]Lekin ab Allāh ne ham par ek
rāh kā inkishāf kiyā hai jis se ham
sharīat ke baġhair hī us ke sāmne
rāstbāz ṭhahar sakte haiṅ. Tauret
aur nabiyoṅ ke sahīfe bhī is kī
tasdīq karte haiṅ. [22]Rāh yih hai ki
jab ham Īsā Masīh par īmān lāte
haiṅ to Allāh hameṅ rāstbāz qarār
detā hai. Aur yih rāh sab ke lie hai.
Kyoṅki koī bhī farq nahīṅ, [23]sab ne
gunāh kiyā, sab Allāh ke us jalāl
se mahrūm haiṅ jis kā wuh taqāzā
kartā hai, [24]aur sab muft meṅ Allāh
ke fazl hī se rāstbāz ṭhahrāe jāte
haiṅ, us fidie ke wasīle se jo Masīh
Īsā ne diyā. [25]Kyoṅki Allāh ne Īsā ko
us ke ḳhūn ke bāis kaffārā kā wasīlā
banā kar pesh kiyā, aisā kaffārā jis
se īmān lāne wāloṅ ko gunāhoṅ kī
muāfī miltī hai. Yoṅ Allāh ne apnī
rāstī zāhir kī, pahle māzī meṅ jab
wuh apne sabr-o-tahammul meṅ
gunāhoṅ kī sazā dene se bāz rahā
[26]aur ab maujūdā zamāne meṅ bhī.
Is se wuh zāhir kartā hai ki wuh rāst
hai aur har ek ko rāstbāz ṭhahrātā
hai jo Īsā par īmān lāyā hai.

[27]Ab hamārā faḳhr kahāṅ rahā?
Use to ḳhatm kar diyā gayā hai.
Kis sharīat se? Kyā āmāl kī sharīat
se? Nahīṅ, balki īmān kī sharīat
se. [28]Kyoṅki ham kahte haiṅ ki
insān ko īmān se rāstbāz ṭhahrāyā
jātā hai, na ki āmāl se. [29]Kyā
Allāh sirf Yahūdiyoṅ kā Ḳhudā
hai? Ġhairyahūdiyoṅ kā nahīṅ?
Hāṅ, Ġhairyahūdiyoṅ kā bhī hai.
[30]Kyoṅki Allāh ek hī hai jo maḳhtūn
aur nāmaḳhtūn donoṅ ko īmān hī
se rāstbāz ṭhahrāegā. [31]Phir kyā
ham sharīat ko īmān se mansūḳh
karte haiṅ? Hargiz nahīṅ, balki
ham sharīat ko qāym rakhte haiṅ.

Ibrāhīm Īmān se Rāstbāz Ṭhahrā

4 Ibrāhīm jismānī lihāz se
hamārā bāp thā. To rāstbāz
ṭhaharne ke silsile meṅ us kā kyā
tajrabā thā? [2]Ham kah sakte haiṅ
ki agar wuh sharīat par amal karne
se rāstbāz ṭhahartā to wuh apne āp

par faḳhr kar saktā thā. Lekin Allāh
ke nazdīk us ke pās apne āp par
faḳhr karne kā koī sabab na thā.
3Kyoṅki kalām-e-muqaddas meṅ
likhā hai, “Ibrāhīm ne Allāh par
bharosā rakhā. Is binā par Allāh
ne use rāstbāz qarār diyā.” 4Jab log
kām karte haiṅ to un kī mazdūrī
koī ḳhās mehrbānī qarār nahīṅ dī
jātī, balki yih to un kā haq bantā
hai. 5Lekin jab log kām nahīṅ karte
balki Allāh par īmān rakhte haiṅ jo
bedīnoṅ ko rāstbāz qarār detā hai
to un kā koī haq nahīṅ bantā. Wuh
un ke īmān hī kī binā par rāstbāz
qarār die jāte haiṅ. 6Dāūd yihī bāt
bayān kartā hai jab wuh us shaḳhs
ko mubārak kahtā hai jise Allāh
baġhair āmāl ke rāstbāz ṭhahrātā
hai,

7“Mubārak haiṅ wuh jin ke
jarāym muāf kie gae.

Jin ke gunāh ḍhāṅpe gae haiṅ.

8Mubārak hai wuh jis kā gunāh
Rab hisāb meṅ nahīṅ lāegā.”

9Kyā yih mubārakbādī sirf
maḳhtūnoṅ ke lie hai yā
nāmaḳhtūnoṅ ke lie bhī? Ham to
bayān kar chuke haiṅ ki Ibrāhīm
īmān kī binā par rāstbāz ṭhahrā.
10Use kis hālat meṅ rāstbāz
ṭhahrāyā gayā? Ḳhatnā karāne ke
bād yā pahle? Ḳhatne ke bād nahīṅ
balki pahle. 11Aur ḳhatnā kā jo
nishān use milā wuh us kī rāstbāzī
kī muhr thī, wuh rāstbāzī jo use
ḳhatnā karāne se peshtar milī, us
waqt jab wuh īmān lāyā. Yoṅ wuh
un sab kā bāp hai jo baġhair ḳhatnā
karāe īmān lāe haiṅ aur is binā par
rāstbāz ṭhaharte haiṅ. 12Sāth hī
wuh ḳhatnā karāne wāloṅ kā bāp
bhī hai, lekin un kā jin kā na sirf
ḳhatnā huā hai balki jo hamāre
bāp Ibrāhīm ke us īmān ke naqsh-
e-qadam par chalte haiṅ jo wuh
ḳhatnā karāne se peshtar rakhtā
thā.

Allāh kā Wādā Īmān se Hāsil Hotā Hai

13Jab Allāh ne Ibrāhīm aur us kī
aulād se wādā kiyā ki wuh duniyā
kā wāris hogā to us ne yih is lie
nahīṅ kiyā ki Ibrāhīm ne sharīat
kī pairawī kī balki is lie ki wuh
īmān lāyā aur yoṅ rāstbāz ṭhahrāyā
gayā. 14Kyoṅki agar wuh wāris haiṅ
jo sharīat ke pairokār haiṅ to phir
īmān beasar ṭhahrā aur Allāh kā
wādā miṭ gayā. 15Sharīat Allāh kā
ġhazab hī paidā kartī hai. Lekin

jahāṅ koī sharīat nahīṅ wahāṅ us kī
ḳhilāfwarzī bhī nahīṅ.
16 Chunāṅche yih mīrās īmān se
miltī hai tāki is kī buniyād Allāh
kā fazl ho aur is kā wādā Ibrāhīm
kī tamām nasl ke lie ho, na sirf
sharīat ke pairokāroṅ ke lie balki
un ke lie bhī jo Ibrāhīm kā-sā
īmān rakhte haiṅ. Yihī ham sab
kā bāp hai. 17 Yoṅ Allāh kalām-e-
muqaddas meṅ us se wādā kartā
hai, "Maiṅ ne tujhe bahut qaumoṅ
kā bāp banā diyā hai." Allāh hī
ke nazdīk Ibrāhīm ham sab kā
bāp hai. Kyoṅki us kā īmān us
Ḳhudā par thā jo murdoṅ ko zindā
kartā aur jis ke hukm par wuh
kuchh paidā hotā hai jo pahle nahīṅ
thā. 18 Ummīd kī koī kiran dikhāī
nahīṅ detī thī, phir bhī Ibrāhīm
ummīd ke sāth īmān rakhtā rahā ki
maiṅ zarūr bahut qaumoṅ kā bāp
banūṅgā. Aur āḳhirkār aisā hī huā,
jaisā kalām-e-muqaddas meṅ wādā
kiyā gayā thā ki "Terī aulād itnī hī
beshumār hogī." 19 Aur Ibrāhīm kā
īmān kamzor na paṛā, hālāṅki use
mālūm thā ki maiṅ taqrīban sau sāl
kā hūṅ aur merā aur Sārā ke badan
goyā murdā haiṅ, ab bachche paidā
karne kī umr Sārā ke lie guzar chukī
hai. 20 To bhī Ibrāhīm kā īmān
ḳhatm na huā, na us ne Allāh ke
wāde par shak kiyā balki īmān meṅ
wuh mazīd mazbūt huā aur Allāh
ko jalāl detā rahā. 21 Use puḳhtā
yaqīn thā ki Allāh apne wāde ko
pūrā karne kī qudrat rakhtā hai.
22 Us ke is īmān kī wajah se Allāh
ne use rāstbāz qarār diyā. 23 Kalām-
e-muqaddas meṅ yih bāt ki Allāh
ne use rāstbāz qarār diyā na sirf
us kī ḳhātir likhī gaī 24 balki hamārī
ḳhātir bhī. Kyoṅki Allāh hameṅ
bhī rāstbāz qarār degā agar ham
us par īmān rakheṅ jis ne hamāre
Ḳhudāwand Īsā ko murdoṅ meṅ se
zindā kiyā. 25 Hamārī hī ḳhatāoṅ kī
wajah se use maut ke hawāle kiyā
gayā, aur hameṅ hī rāstbāz qarār
dene ke lie use zindā kiyā gayā.

Rāstbāzī kā Anjām

5 Ab chūṅki hameṅ īmān
se rāstbāz qarār diyā gayā
hai is lie Allāh ke sāth hamārī
sulah hai. Is sulah kā wasīlā
hamārā Ḳhudāwand Īsā Masīh
hai. 2 Hamāre īmān lāne par us
ne hameṅ fazl ke us maqām tak
pahuṅchāyā jahāṅ ham āj qāym
haiṅ. Aur yoṅ ham is ummīd par
faḳhr karte haiṅ ki ham Allāh ke

jalāl meṅ sharīk hoṅge. [3]Na sirf yih balki ham us waqt bhī faḳhr karte haiṅ jab ham musībatoṅ meṅ phaṅse hote haiṅ. Kyoṅki ham jānte haiṅ ki musībat se sābitqadmī paidā hotī hai, [4]sābitqadmī se puḳhtagī aur puḳhtagī se ummīd. [5]Aur ummīd hameṅ sharmindā hone nahīṅ detī, kyoṅki Allāh ne hameṅ Rūhul-quds de kar us ke wasīle se hamāre diloṅ meṅ apnī muhabbat unḍelī hai.

[6]Kyoṅki ham abhī kamzor hī the to Masīh ne ham bedīnoṅ kī ḳhātir apnī jān de dī. [7]Mushkil se hī koī kisī rāstbāz kī ḳhātir apnī jān degā. Hāṅ, mumkin hai ki koī kisī nekokār ke lie apnī jān dene kī jurrat kare. [8]Lekin Allāh ne ham se apnī muhabbat kā izhār yoṅ kiyā ki Masīh ne us waqt hamārī ḳhātir apnī jān dī jab ham gunāhgār hī the. [9]Hameṅ Masīh ke ḳhūn se rāstbāz ṭhahrāyā gayā hai. To yih bāt kitnī yaqīnī hai ki ham us ke wasīle se Allāh ke ġhazab se bacheṅge. [10]Ham abhī Allāh ke dushman hī the jab us ke Farzand kī maut ke wasīle se hamārī us ke sāth sulah ho gaī. To phir yih bāt kitnī yaqīnī hai ki ham us kī zindagī ke wasīle se najāt bhī pāeṅge. [11]Na sirf yih balki ab ham Allāh par faḳhr karte haiṅ aur yih hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh ke wasīle se hai, jis ne hamārī sulah karāī hai.

Ādam aur Masīh

[12]Jab Ādam ne gunāh kiyā to us ek hī shaḳhs se gunāh duniyā meṅ āyā. Is gunāh ke sāth sāth maut bhī ā kar sab ādmiyoṅ meṅ phail gaī, kyoṅki sab ne gunāh kiyā. [13]Sharīat ke inkishāf se pahle gunāh to duniyā meṅ thā, lekin jahāṅ sharīat nahīṅ hotī wahāṅ gunāh kā hisāb nahīṅ kiyā jātā. [14]Tāham Ādam se le kar Mūsā tak maut kī hukūmat jārī rahī, un par bhī jinhoṅ ne Ādam kī-sī hukmadūlī na kī.

Ab Ādam āne wāle Īsā Masīh kī taraf ishārā thā. [15]Lekin in donoṅ meṅ baṛā farq hai. Jo nemat Allāh muft meṅ detā hai wuh Ādam ke gunāh se mutābiqat nahīṅ rakhtī. Kyoṅki is ek shaḳhs Ādam kī ḳhilāfwarzī se bahut-se log maut kī zad meṅ ā gae. Lekin Allāh kā fazl kahīṅ zyādā muassir hai, wuh muft nemat jo bahutoṅ ko us ek shaḳhs Īsā Masīh meṅ milī hai. [16]Hāṅ, Allāh kī is nemat aur Ādam

ke gunāh meṅ bahut farq hai. Us ek shaḳhs Ādam ke gunāh ke natīje meṅ hameṅ to mujrim qarār diyā gayā, lekin Allāh kī muft nemat kā asar yih hai ki hameṅ rāstbāz qarār diyā jātā hai, go ham se beshumār gunāh sarzad hue haiṅ. [17]Is ek shaḳhs Ādam ke gunāh ke natīje meṅ maut sab par hukūmat karne lagī. Lekin is ek shaḳhs Īsā Masīh kā kām kitnā zyādā muassir thā. Jitne bhī Allāh kā wāfir fazl aur rāstbāzī kī nemat pāte haiṅ wuh Masīh ke wasīle se abadī zindagī meṅ hukūmat kareṅge.

[18]Chunāṅche jis tarah ek hī shaḳhs ke gunāh ke bāis sab log mujrim ṭhahre usī tarah ek hī shaḳhs ke rāst amal se wuh darwāzā khul gayā jis meṅ dāḳhil ho kar sab log rāstbāz ṭhahar sakte aur zindagī pā sakte haiṅ. [19]Jis tarah ek hī shaḳhs kī nāfarmānī se bahut-se log gunāhgār ban gae. Usī tarah ek hī shaḳhs kī farmāṅbardārī se bahut-se log rāstbāz ban jāeṅge.

[20]Sharīat is lie darmiyān meṅ ā gaī ki ḳhilāfwarzī baṛh jāe. Lekin jahāṅ gunāh zyādā huā wahāṅ Allāh kā fazl is se bhī zyādā ho gayā. [21]Chunāṅche jis tarah gunāh maut kī sūrat meṅ hukūmat kartā thā usī tarah ab Allāh kā fazl hameṅ rāstbāz ṭhahrā kar hukūmat kartā hai. Yoṅ hameṅ apne Ḳhudāwand Īsā Masīh kī badaulat abadī zindagī hāsil hotī hai.

Masīh meṅ Naī Zindagī

6 Kyā is kā matlab yih hai ki ham gunāh karte raheṅ tāki Allāh ke fazl meṅ izāfā ho? [2]Hargiz nahīṅ! Ham to mar kar gunāh se lātālluq ho gae haiṅ. To phir ham kis tarah gunāh ko apne āp par hukūmat karne de sakte haiṅ? [3]Yā kyā āp ko mālūm nahīṅ ki ham sab jinheṅ baptismā diyā gayā hai is se Masīh Īsā kī maut meṅ shāmil ho gae haiṅ? [4]Kyoṅki baptisme se hameṅ dafnāyā gayā aur us kī maut meṅ shāmil kiyā gayā tāki ham Masīh kī tarah naī zindagī guzāreṅ, jise Bāp kī jalālī qudrat ne murdoṅ meṅ se zindā kiyā.

[5]Chūṅki is tarah ham us kī maut meṅ us ke sāth paiwast ho gae haiṅ is lie ham us ke jī uṭhne meṅ bhī us ke sāth paiwast hoṅge. [6]Kyoṅki ham jānte haiṅ ki hamārā purānā insān Masīh ke sāth maslūb ho gayā tāki gunāh ke qabze meṅ yih jism

nest ho jāe aur yoṅ ham gunāh
ke ġhulām na raheṅ. 7Kyoṅki jo
mar gayā wuh gunāh se āzād ho
gayā hai. 8Aur hamārā īmān hai ki
chūṅki ham Masīh ke sāth mar gae
haiṅ is lie ham us ke sāth zindā bhī
hoṅge, 9kyoṅki ham jānte haiṅ ki
Masīh murdoṅ meṅ se jī uṭhā hai
aur ab kabhī nahīṅ maregā. Ab
maut kā us par koī iḳhtiyār nahīṅ.
10Marte waqt wuh hameshā ke lie
gunāh kī hukūmat se nikal gayā,
aur ab jab wuh dubārā zindā hai to
us kī zindagī Allāh ke lie maḳhsūs
hai. 11Āp bhī apne āp ko aisā
samjheṅ. Āp bhī mar kar gunāh kī
hukūmat se nikal gae haiṅ aur ab
āp kī Masīh meṅ zindagī Allāh ke lie
maḳhsūs hai.

12Chunāṅche gunāh āp ke fānī
badan meṅ hukūmat na kare.
Dhyān deṅ ki āp us kī burī
ḳhāhishāt ke tābe na ho jāeṅ.
13Apne badan ke kisī bhī azu ko
gunāh kī ḳhidmat ke lie pesh na
kareṅ, na use nārāstī kā hathiyār
banane deṅ. Is ke bajāe apne āp
ko Allāh kī ḳhidmat ke lie pesh
kareṅ. Kyoṅki pahle āp murdā
the, lekin ab āp zindā ho gae
haiṅ. Chunāṅche apne tamām āzā
ko Allāh kī ḳhidmat ke lie pesh
kareṅ aur unheṅ rāstī ke hathiyār
banane deṅ. 14Āindā gunāh āp par
hukūmat nahīṅ karegā, kyoṅki āp
apnī zindagī sharīat ke taht nahīṅ
guzārte balki Allāh ke fazl ke taht.

Rāstbāzī ke Ġhulām

15Ab sawāl yih hai, chūṅki ham
sharīat ke taht nahīṅ balki fazl ke
taht haiṅ to kyā is kā matlab yih
hai ki hameṅ gunāh karne ke lie
khulā chhoṛ diyā gayā hai? Hargiz
nahīṅ! 16Kyā āp ko mālūm nahīṅ
ki jab āp apne āp ko kisī ke tābe
karke us ke ġhulām ban jāte haiṅ
to āp us mālik ke ġhulām haiṅ jis
ke tābe āp haiṅ? Yā to gunāh āp
kā mālik ban kar āp ko maut tak
le jāegā, yā farmāṅbardārī āp kī
mālikan ban kar āp ko rāstbāzī tak
le jāegī. 17Darhaqīqat āp pahle
gunāh ke ġhulām the, lekin Ḳhudā
kā shukr hai ki ab āp pūre dil se
usī tālīm ke tābe ho gae haiṅ jo
āp ke sapurd kī gaī hai. 18Ab āp
ko gunāh se āzād kar diyā gayā
hai, rāstbāzī hī āp kī mālikan ban
gaī hai. 19(Āp kī fitratī kamzorī kī
wajah se maiṅ ġhulāmī kī yih misāl
de rahā hūṅ tāki āp merī bāt samajh
pāeṅ.) Pahle āp ne apne āzā ko

najāsat aur bedīnī kī ġhulāmī meṅ de rakhā thā jis ke natīje meṅ āp kī bedīnī baṛhtī gaī. Lekin ab āp apne āzā ko rāstbāzī kī ġhulāmī meṅ de deṅ tāki āp muqaddas ban jāeṅ.

[20]Jab gunāh āp kā mālik thā to āp rāstbāzī se āzād the. [21]Aur is kā natījā kyā thā? Jo kuchh āp ne us waqt kiyā us se āp ko āj sharm ātī hai aur us kā anjām maut hai. [22]Lekin ab āp gunāh kī ġhulāmī se āzād ho kar Allāh ke ġhulām ban gae haiṅ, jis ke natīje meṅ āp maḳhsūs-o-muqaddas ban jāte haiṅ aur jis kā anjām abadī zindagī hai. [23]Kyoṅki gunāh kā ajr maut hai jabki Allāh hamāre Ḳhudāwand Masīh Īsā ke wasīle se hameṅ abadī zindagī kī muft nemat atā kartā hai.

Shādī kī Misāl

7 Bhāiyo, āp to sharīat se wāqif haiṅ. To kyā āp nahīṅ jānte ki sharīat us waqt tak insān par iḳhtiyār rakhtī hai jab tak wuh zindā hai? [2]Shādī kī misāl leṅ. Jab kisī aurat kī shādī hotī hai to sharīat us kā shauhar ke sāth bandhan us waqt tak qāym rakhtī hai jab tak shauhar zindā hai. Agar shauhar mar jāe to phir wuh is bandhan se āzād ho gaī. [3]Chunāṅche agar wuh apne ḳhāwind ke jīte-jī kisī aur mard kī bīwī ban jāe to use zināKār qarār diyā jātā hai. Lekin agar us kā shauhar mar jāe to wuh sharīat se āzād huī. Ab wuh kisī dūsre mard kī bīwī bane to zināKār nahīṅ ṭhahartī. [4]Mere bhāiyo, yih bāt āp par bhī sādiq ātī hai. Jab āp Masīh ke badan kā hissā ban gae to āp mar kar sharīat ke iḳhtiyār se āzād ho gae. Ab āp us ke sāth paiwast ho gae haiṅ jise murdoṅ meṅ se zindā kiyā gayā tāki ham Allāh kī ḳhidmat meṅ phal lāeṅ. [5]Kyoṅki jab ham apnī purānī fitrat ke taht zindagī guzārte the to sharīat hamārī gunāhālūdā raġhbatoṅ ko uksātī thī. Phir yihī raġhbateṅ hamāre āzā par asarandāz hotī thīṅ aur natīje meṅ ham aisā phal lāte the jis kā anjām maut hai. [6]Lekin ab ham mar kar sharīat ke bandhan se āzād ho gae haiṅ. Ab ham sharīat kī purānī zindagī ke taht ḳhidmat nahīṅ karte balki Rūhul-quds kī naī zindagī ke taht.

Sharīat aur Gunāh

7 Kyā is kā matlab yih hai ki sharīat
ḳhud gunāh hai? Hargiz nahīṅ!
Bāt to yih hai ki agar sharīat mujh
par mere gunāh zāhir na kartī
to mujhe in kā kuchh patā na
chaltā. Masalan agar sharīat na
batātī, "Lālach na karnā" to mujhe
darhaqīqat mālūm na hotā ki lālach
kyā hai. 8 Lekin gunāh ne is hukm
se fāydā uṭhā kar mujh meṅ har
tarah kā lālach paidā kar diyā. Is
ke baraks jahāṅ sharīat nahīṅ hotī
wahāṅ gunāh murdā hai aur aisā
kām nahīṅ kar pātā. 9 Ek waqt thā
jab maiṅ sharīat ke baġhair zindagī
guzārtā thā. Lekin jyoṅ hī hukm
mere sāmne āyā to gunāh meṅ jān
ā gaī 10 aur maiṅ mar gayā. Is tarah
mālūm huā ki jis hukm kā maqsad
merī zindagī ko qāym rakhnā thā
wuhī merī maut kā bāis ban gayā.
11 Kyoṅki gunāh ne hukm se fāydā
uṭhā kar mujhe bahkāyā aur hukm
se hī mujhe mār ḍālā.

12 Lekin sharīat ḳhud muqaddas
hai aur is ke ahkām muqaddas,
rāst aur achchhe haiṅ. 13 Kyā is kā
matlab yih hai ki jo achchhā hai
wuhī mere lie maut kā bāis ban
gayā? Hargiz nahīṅ! Gunāh hī ne
yih kiyā. Is achchhī chīz ko istemāl
karke us ne mere lie maut paidā
kar dī tāki gunāh zāhir ho jāe. Yoṅ
hukm ke zariye gunāh kī sanjīdagī
had se zyādā baṛh jātī hai.

Hamāre Andar kī Kash-ma-kash

14 Ham jānte haiṅ ki sharīat ruhānī
hai. Lekin merī fitrat insānī hai,
mujhe gunāh kī ġhulāmī meṅ
bechā gayā hai. 15 Darhaqīqat maiṅ
nahīṅ samajhtā ki kyā kartā hūṅ.
Kyoṅki maiṅ wuh kām nahīṅ kartā
jo karnā chāhtā hūṅ balki wuh jis
se mujhe nafrat hai. 16 Lekin agar
maiṅ wuh kartā hūṅ jo nahīṅ karnā
chāhtā to zāhir hai ki maiṅ muttafiq
hūṅ ki sharīat achchhī hai. 17 Aur
agar aisā hai to phir maiṅ yih kām
ḳhud nahīṅ kar rahā balki gunāh
jo mere andar sukūnat kartā hai.
18 Mujhe mālūm hai ki mere andar
yānī merī purānī fitrat meṅ koī
achchhī chīz nahīṅ bastī. Agarche
mujh meṅ nek kām karne kā irādā
to maujūd hai lekin maiṅ use amlī
jāmā nahīṅ pahnā saktā. 19 Jo nek
kām maiṅ karnā chāhtā hūṅ wuh
nahīṅ kartā balki wuh burā kām
kartā hūṅ jo karnā nahīṅ chāhtā.
20 Ab agar maiṅ wuh kām kartā hūṅ

jo maiṅ nahīṅ karnā chāhtā to is
kā matlab hai ki maiṅ ḳhud nahīṅ
kar rahā balki wuh gunāh jo mere
andar bastā hai.
21 Chunāṅche mujhe ek aur tarah
kī sharīat kām kartī huī nazar ātī
hai, aur wuh yih hai ki jab maiṅ
nek kām karne kā irādā rakhtā hūṅ
to burāī ā maujūd hotī hai. 22 Hāṅ,
apne bātin meṅ to maiṅ ḳhushī
se Allāh kī sharīat ko māntā hūṅ.
23 Lekin mujhe apne āzā meṅ ek aur
tarah kī sharīat dikhāī detī hai, aisī
sharīat jo merī samajh kī sharīat
ke ḳhilāf laṛ kar mujhe gunāh kī
sharīat kā qaidī banā detī hai, us
sharīat kā jo mere āzā meṅ maujūd
hai. 24 Hāy, merī hālat kitnī burī
hai! Mujhe is badan se jis kā anjām
maut hai kaun chhuṛāegā? 25 Ḳhudā
kā shukr hai jo hamāre Ḳhudāwand
Īsā Masīh ke wasīle se yih kām
kartā hai.

Ġharz yihī merī hālat hai, Masīh
ke baġhair maiṅ Allāh kī sharīat
kī ḳhidmat sirf apnī samajh se kar
saktā hūṅ jabki merī purānī fitrat
gunāh kī sharīat kī ġhulām rah kar
usī kī ḳhidmat kartī hai.

Rūh meṅ Zindagī

8 Ab jo Masīh Īsā meṅ
haiṅ unheṅ mujrim nahīṅ
ṭhahrāyā jātā. 2 Kyoṅki Rūh kī
sharīat ne jo hameṅ Masīh meṅ
zindagī atā kartī hai tujhe gunāh
aur maut kī sharīat se āzād kar
diyā hai. 3 Mūswī sharīat hamārī
purānī fitrat kī kamzor hālat kī
wajah se hameṅ na bachā sakī.
Is lie Allāh ne wuh kuchh kiyā jo
sharīat ke bas meṅ na thā. Us ne
apnā Farzand bhej diyā tāki wuh
gunāhgār kā-sā jism iḳhtiyār karke
hamāre gunāhoṅ kā kaffārā de. Is
tarah Allāh ne purānī fitrat meṅ
maujūd gunāh ko mujrim ṭhahrāyā
4 tāki ham meṅ sharīat kā taqāzā
pūrā ho jāe, ham jo purānī fitrat
ke mutābiq nahīṅ balki Rūh ke
mutābiq chalte haiṅ. 5 Jo purānī
fitrat ke iḳhtiyār meṅ haiṅ wuh
purānī soch rakhte haiṅ jabki jo
Rūh ke iḳhtiyār meṅ haiṅ wuh
ruhānī soch rakhte haiṅ. 6 Purānī
fitrat kī soch kā anjām maut hai
jabki Rūh kī soch zindagī aur
salāmatī paidā kartī hai. 7 Purānī
fitrat kī soch Allāh se dushmanī
rakhtī hai. Yih apne āp ko Allāh
kī sharīat ke tābe nahīṅ rakhtī, na

hī aisā kar saktī hai. [8]Is lie wuh log
Allāh ko pasand nahīṅ ā sakte jo
purānī fitrat ke iḳhtiyār meṅ haiṅ.
[9]Lekin āp purānī fitrat ke iḳhtiyār
meṅ nahīṅ balki Rūh ke iḳhtiyār
meṅ haiṅ. Shart yih hai ki Rūhul-
quds āp meṅ basā huā ho. Agar
kisī meṅ Masīh kā Rūh nahīṅ to
wuh Masīh kā nahīṅ. [10]Lekin agar
Masīh āp meṅ hai to phir āp kā
badan gunāh kī wajah se murdā
hai jabki Rūhul-quds āp ko rāstbāz
ṭhahrāne kī wajah se āp ke lie
zindagī kā bāis hai. [11]Us kā Rūh
āp meṅ bastā hai jis ne Īsā ko
murdoṅ meṅ se zindā kiyā. Aur
chūṅki Rūhul-quds āp meṅ bastā
hai is lie Allāh is ke zariye āp ke
fānī badanoṅ ko bhī Masīh kī tarah
zindā karegā.
[12]Chunāṅche mere bhāiyo,
hamārī purānī fitrat kā koī haq
na rahā ki hameṅ apne mutābiq
zindagī guzārne par majbūr kare.
[13]Kyoṅki agar āp apnī purānī fitrat
ke mutābiq zindagī guzāreṅ to
āp halāk ho jāeṅge. Lekin agar
āp Rūhul-quds kī quwwat se apnī
purānī fitrat ke ġhalat kāmoṅ ko
nest-o-nābūd kareṅ to phir āp zindā
raheṅge. [14]Jis kī bhī rāhnumāī
Rūhul-quds kartā hai wuh Allāh
kā farzand hai. [15]Kyoṅki Allāh ne
jo Rūh āp ko diyā hai us ne āp ko
ġhulām banā kar ḳhaufzadā hālat
meṅ nahīṅ rakhā balki āp ko Allāh
ke farzand banā diyā hai, aur usī
ke zariye ham pukār kar Allāh ko
"Abbā" yānī "Ai Bāp" kah sakte
haiṅ. [16]Rūhul-quds ḳhud hamārī
rūh ke sāth mil kar gawāhī detā hai
ki ham Allāh ke farzand haiṅ. [17]Aur
chūṅki ham us ke farzand haiṅ is lie
ham wāris haiṅ, Allāh ke wāris aur
Masīh ke hammīrās. Kyoṅki agar
ham Masīh ke dukh meṅ sharīk
hoṅ to us ke jalāl meṅ bhī sharīk
hoṅge.

Āindā kā Jalāl

[18]Mere ḳhayāl meṅ hamārā
maujūdā dukh us āne wāle jalāl
kī nisbat kuchh bhī nahīṅ jo ham
par zāhir hogā. [19]Hāṅ, tamām
kāynāt yih deḳhne ke lie taṛaptī hai
ki Allāh ke farzand zāhir ho jāeṅ,
[20]kyoṅki kāynāt Allāh kī lānat ke
taht ā kar fānī ho gaī hai. Yih us
kī apnī nahīṅ balki Allāh kī marzī
thī jis ne us par yih lānat bhejī.
To bhī yih ummīd dilāī gaī [21]ki ek
din kāynāt ko ḳhud us kī fānī hālat
kī ġhulāmī se chhuṛāyā jāegā. Us

waqt wuh Allāh ke farzandoṅ kī
jalālī āzādī meṅ sharīk ho jāegī.
22 Kyoṅki ham jānte haiṅ ki āj tak
tamām kāynāt karāhtī aur dard-e-
zah meṅ taṛaptī rahtī hai. 23 Na sirf
kāynāt balki ham ḳhud bhī andar
hī andar karāhte haiṅ, go hameṅ
āne wāle jalāl kā pahlā phal Rūhul-
quds kī sūrat meṅ mil chukā hai.
Ham karāhte karāhte shiddat se is
intazār meṅ haiṅ ki yih bāt zāhir
ho jāe ki ham Allāh ke farzand haiṅ
aur hamāre badanoṅ ko najāt mile.
24 Kyoṅki najāt pāte waqt hameṅ
yih ummīd dilāī gaī. Lekin agar
wuh kuchh nazar ā chukā hotā
jis kī ummīd ham rakhte to yih
darhaqīqat ummīd na hotī. Kaun
us kī ummīd rakhe jo use nazar ā
chukā hai? 25 Lekin chūṅki ham us
kī ummīd rakhte haiṅ jo abhī nazar
nahīṅ āyā to lāzim hai ki ham sabar
se us kā intazār kareṅ.

26 Isī tarah Rūhul-quds bhī
hamārī kamzor hālat meṅ hamārī
madad kartā hai, kyoṅki ham
nahīṅ jānte ki kis tarah munāsib
duā māṅgeṅ. Lekin Rūhul-quds
ḳhud nāqābil-e-bayān āheṅ bharte
hue hamārī shafā'at kartā hai.
27 Aur Ḳhudā Bāp jo tamām diloṅ kī
tahqīq kartā hai Rūhul-quds kī soch
ko jāntā hai, kyoṅki pāk Rūh Allāh
kī marzī ke mutābiq muqaddasīn kī
shafā'at kartā hai.

28 Aur ham jānte haiṅ ki jo Allāh
se muhabbat rakhte haiṅ un ke lie
sab kuchh mil kar bhalāī kā bāis
bantā hai, un ke lie jo us ke irāde ke
mutābiq bulāe gae haiṅ. 29 Kyoṅki
Allāh ne pahle se apne logoṅ ko
chun liyā, us ne pahle se unheṅ is
ke lie muqarrar kiyā ki wuh us ke
Farzand ke hamshakl ban jāeṅ aur
yoṅ Masīh bahut-se bhāiyoṅ meṅ
pahlauṭhā ho. 30 Lekin jinheṅ us ne
pahle se muqarrar kiyā unheṅ us
ne bulāyā bhī, jinheṅ us ne bulāyā
unheṅ us ne rāstbāz bhī ṭhahrāyā
aur jinheṅ us ne rāstbāz ṭhahrāyā
unheṅ us ne jalāl bhī baḳhshā.

Allāh kī Masīh meṅ Muhabbat

31 In tamām bātoṅ ke jawāb meṅ
ham kyā kaheṅ? Agar Allāh hamāre
haq meṅ hai to kaun hamāre ḳhilāf
ho saktā hai? 32 Us ne apne Farzand
ko bhī dareġh na kiyā balki use
ham sab ke lie dushman ke hawāle
kar diyā. Jis ne hameṅ apne
Farzand ko de diyā kyā wuh hameṅ
us ke sāth sab kuchh muft nahīṅ
degā? 33 Ab kaun Allāh ke chune

hue logoṅ par ilzām lagāegā jab Allāh ḳhud unheṅ rāstbāz qarār detā hai? [34]Kaun hameṅ mujrim ṭhahrāegā jab Masīh Īsā ne hamāre lie apnī jān dī? Balki hamārī ḳhātir is se bhī zyādā huā. Use zindā kiyā gayā aur wuh Allāh ke dahne hāth baiṭh gayā, jahāṅ wuh hamārī shafā'at kartā hai. [35]Ġharz kaun hameṅ Masīh kī muhabbat se judā karegā? Kyā koī musībat, tangī, īzārasānī, kāl, nangāpan, ḳhatrā yā talwār? [36]Jaise kalām-e-muqaddas meṅ likhā hai, "Terī ḳhātir hameṅ din-bhar maut kā sāmnā karnā paṛtā hai, log hameṅ zabah hone wālī bheṛoṅ ke barābar samajhte haiṅ." [37]Koī bāt nahīṅ, kyoṅki Masīh hamāre sāth hai aur ham se muhabbat rakhtā hai. Us ke wasīle se ham in sab ḳhatroṅ ke rūbarū zabardast fatah pāte haiṅ. [38]Kyoṅki mujhe yaqīn hai ki hameṅ us kī muhabbat se koī chīz judā nahīṅ kar saktī: na maut aur na zindagī, na farishte aur na hukmrān, na hāl aur na mustaqbil, na tāqateṅ, [39]na nasheb aur na farāz, na koī aur maḳhlūq hameṅ Allāh kī us muhabbat se judā kar sakegī jo hameṅ hamāre Ḳhudāwand Masīh Īsā meṅ hāsil hai.

Allāh aur Us kī Qaum

9 Maiṅ Masīh meṅ sach kahtā hūṅ, jhūṭ nahīṅ boltā, aur merā zamīr bhī Rūhul-quds meṅ is kī gawāhī detā hai [2]ki maiṅ dil meṅ apne Yahūdī hamwatanoṅ ke lie shadīd ġham aur musalsal dard mahsūs kartā hūṅ. [3]Kāsh mere bhāī aur ḳhūnī rishtedār najāt pāeṅ! Is ke lie maiṅ ḳhud malaūn aur Masīh se judā hone ke lie bhī taiyār hūṅ. [4]Allāh ne unhīṅ ko jo Isrāīlī haiṅ apne farzand banane ke lie muqarrar kiyā thā. Unhīṅ par us ne apnā jalāl zāhir kiyā, unhīṅ ke sāth apne ahd bāndhe aur unhīṅ ko sharīat atā kī. Wuhī haqīqī ibādat aur Allāh ke wādoṅ ke haqdār haiṅ, [5]wuhī Ibrāhīm aur Yāqūb kī aulād haiṅ aur unhīṅ meṅ se jismānī lihāz se Masīh āyā. Allāh kī tamjīd-o-tārīf abad tak ho jo sab par hukūmat kartā hai! Āmīn.

[6]Kahne kā matlab yih nahīṅ ki Allāh apnā wādā pūrā na kar sakā. Bāt yih nahīṅ hai balki yih ki wuh sab haqīqī Isrāīlī nahīṅ haiṅ jo Isrāīlī qaum se haiṅ. [7]Aur sab Ibrāhīm kī haqīqī aulād nahīṅ haiṅ jo us kī nasl se haiṅ. Kyoṅki Allāh ne kalām-

e-muqaddas meṅ Ibrāhīm se
farmāyā, “Terī nasl Is’hāq hī se
qāym rahegī.” 8Chunāṅche lāzim
nahīṅ ki Ibrāhīm kī tamām fitratī
aulād Allāh ke farzand hoṅ balki
sirf wuhī Ibrāhīm kī haqīqī aulād
samjhe jāte haiṅ jo Allāh ke wāde
ke mutābiq us ke farzand ban
gae haiṅ. 9Aur wādā yih thā,
“Muqarrarā waqt par maiṅ wāpas
āūṅgā to Sārā ke beṭā hogā.”

10Lekin na sirf Sārā ke sāth aisā
huā balki Is’hāq kī bīwī Ribqā ke
sāth bhī. Ek hī mard yānī hamāre
bāp Is’hāq se us ke juṛwāṅ bachche
paidā hue. 11Lekin bachche abhī
paidā nahīṅ hue the na unhoṅ ne
koī nek yā burā kām kiyā thā ki māṅ
ko Allāh se ek paiġhām milā. Is
paiġhām se zāhir hotā hai ki Allāh
logoṅ ko apne irāde ke mutābiq
chun letā hai. 12Aur us kā yih
chunāo un ke nek āmāl par mabnī
nahīṅ hotā balki us ke bulāwe par.
Paiġhām yih thā, “Baṛā chhoṭe kī
ḳhidmat karegā.” 13Yih bhī kalām-
e-muqaddas meṅ likhā hai, “Yāqūb
mujhe pyārā thā, jabki Esau se
maiṅ mutanaffir rahā.”

14Kyā is kā matlab yih hai ki
Allāh be’insāf hai? Hargiz nahīṅ!
15Kyoṅki us ne Mūsā se kahā, “Maiṅ
jis par mehrbān honā chāhūṅ us
par mehrbān hotā hūṅ aur jis
par rahm karnā chāhūṅ us par
rahm kartā hūṅ.” 16Chunāṅche sab
kuchh Allāh ke rahm par hī mabnī
hai. Is meṅ insān kī marzī yā
koshish kā koī daḳhl nahīṅ. 17Yoṅ
Allāh apne kalām meṅ Misr ke
bādshāh Firaun se muḳhātib ho
kar farmātā hai, “Maiṅ ne tujhe
is lie barpā kiyā hai ki tujh meṅ
apnī qudrat kā izhār karūṅ aur yoṅ
tamām duniyā meṅ mere nām kā
prachār kiyā jāe.” 18Ġharz, yih
Allāh hī kī marzī hai ki wuh kis par
rahm kare aur kis ko saḳht kar de.

Allāh kā Ġhazab aur Rahm

19Shāyad koī kahe, “Agar yih bāt
hai to phir Allāh kis tarah ham par
ilzām lagā saktā hai jab ham se
ġhaltiyāṅ hotī haiṅ? Ham to us
kī marzī kā muqābalā nahīṅ kar
sakte.” 20Yih na kaheṅ. Āp insān
hote hue kaun haiṅ ki Allāh ke
sāth bahs-mubāhasā kareṅ? Kyā
jis ko tashkīl diyā gayā hai wuh
tashkīl dene wāle se kahtā hai,
“Tū ne mujhe is tarah kyoṅ banā
diyā?” 21Kyā kumhār kā haq nahīṅ
hai ki gāre ke ek hī launde se

muḳhtalif qism ke bartan banāe,
kuchh bā-izzat istemāl ke lie aur
kuchh zillatāmez istemāl ke lie?
22 Yih bāt Allāh par bhī sādiq ātī
hai. Go wuh apnā ġhazab nāzil
karnā aur apnī qudrat zāhir karnā
chāhtā thā, lekin us ne baṛe sabr-o-
tahammul se wuh bartan bardāsht
kie jin par us kā ġhazab ānā hai
aur jo halākat ke lie taiyār kie gae
haiṅ. 23 Us ne yih is lie kiyā tāki
apnā jalāl kasrat se un bartanoṅ
par zāhir kare jin par us kā fazl
hai aur jo pahle se jalāl pāne ke
lie taiyār kie gae haiṅ. 24 Aur ham
un meṅ se haiṅ jin ko us ne chun
liyā hai, na sirf Yahūdiyoṅ meṅ se
balki Ġhairyahūdiyoṅ meṅ se bhī.
25 Yoṅ wuh Ġhairyahūdiyoṅ ke nāte
se Hosea kī kitāb meṅ farmātā hai,

"Maiṅ use 'Merī Qaum' kahūṅgā
jo merī qaum na thī,
aur use 'Merī Pyārī' kahūṅgā
jo mujhe pyārī na thī."

26 Aur "Jahāṅ unheṅ batāyā gayā
ki 'Tum merī qaum nahīṅ'
wahāṅ wuh 'Zindā Ḳhudā ke
Farzand' kahlāeṅge."

27 Aur Yasāyāh Nabī Isrāīl ke bāre
meṅ pukārtā hai, "Go Isrāīlī sāhil
par kī ret jaise beshumār kyoṅ
na hoṅ to bhī sirf ek bache hue
hisse ko najāt milegī. 28 Kyoṅki
Rab apnā farmān mukammal taur
par aur tezī se duniyā meṅ pūrā
karegā." 29 Yasāyāh ne yih bāt ek
aur peshgoī meṅ bhī kī, "Agar
Rabbul-afwāj hamārī kuchh aulād
zindā na chhoṛtā to ham Sadūm kī
tarah miṭ jāte, hamārā Amūrā jaisā
satyānās ho jātā."

Isrāīl ke lie Paulus kī Duā

30 Is se ham kyā kahnā chāhte haiṅ?
Yih ki go Ġhairyahūdī rāstbāzī kī
talāsh meṅ na the to bhī unheṅ
rāstbāzī hāsil huī, aisī rāstbāzī
jo īmān se paidā huī. 31 Is ke
baraks Isrāīliyoṅ ko yih hāsil na
huī, hālāṅki wuh aisī sharīat kī
talāsh meṅ rahe jo unheṅ rāstbāz
ṭhahrāe. 32 Is kī kyā wajah thī? Yih
ki wuh apnī tamām koshishoṅ meṅ
īmān par inhisār nahīṅ karte the
balki apne nek āmāl par. Unhoṅ
ne rāh meṅ paṛe patthar se ṭhokar
khāī. 33 Yih bāt kalām-e-muqaddas
meṅ likhī bhī hai,

"Dekho maiṅ Siyyūn meṅ ek
patthar rakh detā hūṅ
jo ṭhokar kā bāis banegā,
ek chaṭṭān jo ṭhes lagne kā sabab
hogī.

Lekin jo us par īmān lāegā
use sharmindā nahīṅ kiyā jāegā."

10 Bhāiyo, merī dilī ārzū aur merī Allāh se duā yih hai ki Isrāīliyoṅ ko najāt mile. [2]Maiṅ is kī tasdīq kar saktā hūṅ ki wuh Allāh kī ġhairat rakhte haiṅ. Lekin is ġhairat ke pīchhe ruhānī samajh nahīṅ hotī. [3]Wuh us rāstbāzī se nāwāqif rahe haiṅ jo Allāh kī taraf se hai. Is kī bajāe wuh apnī zātī rāstbāzī qāym karne kī koshish karte rahe haiṅ. Yoṅ unhoṅ ne apne āp ko Allāh kī rāstbāzī ke tābe nahīṅ kiyā. [4]Kyoṅki Masīh meṅ sharīat kā maqsad pūrā ho gayā, hāṅ wuh anjām tak pahuṅch gaī hai. Chunāṅche jo bhī Masīh par īmān rakhtā hai wuhī rāstbāz ṭhahartā hai.

Sab ke lie Rāstbāzī

[5]Mūsā ne us rāstbāzī ke bāre meṅ likhā jo sharīat se hāsil hotī hai, "Jo shaḳhs yoṅ karegā wuh jītā rahegā." [6]Lekin jo rāstbāzī īmān se hāsil hotī hai wuh kahtī hai, "Apne dil meṅ na kahnā ki 'Kaun āsmān par chaṛhegā?' (tāki Masīh ko nīche le āe). [7]Yih bhī na kahnā ki 'Kaun Pātāl meṅ utregā?' (tāki Masīh ko murdoṅ meṅ se wāpas le āe)." [8]To phir kyā karnā chāhie? Īmān kī rāstbāzī farmātī hai, "Yih kalām tere qarīb balki tere muṅh aur dil meṅ maujūd hai." Kalām se murād īmān kā wuh paiġhām hai jo ham sunāte haiṅ. [9]Yānī yih ki agar tū apne muṅh se iqrār kare ki Īsā Ḳhudāwand hai aur dil se īmān lāe ki Allāh ne use murdoṅ meṅ se zindā kar diyā to tujhe najāt milegī. [10]Kyoṅki jab ham dil se īmān lāte haiṅ to Allāh hameṅ rāstbāz qarār detā hai, aur jab ham apne muṅh se iqrār karte haiṅ to hameṅ najāt miltī hai. [11]Yoṅ kalām-e-muqaddas farmātā hai, "Jo bhī us par īmān lāe use sharmindā nahīṅ kiyā jāegā." [12]Is meṅ koī farq nahīṅ ki wuh Yahūdī ho yā Ġhairyahūdī. Kyoṅki sab kā ek hī Ḳhudāwand hai, jo faiyāzī se har ek ko detā hai jo use pukārtā hai. [13]Kyoṅki "Jo bhī Ḳhudāwand kā nām legā najāt pāegā."

[14]Lekin wuh kis tarah use pukār sakeṅge agar wuh us par kabhī īmān nahīṅ lāe? Aur wuh kis tarah us par īmān lā sakte haiṅ agar unhoṅ ne kabhī us ke bāre meṅ sunā nahīṅ? Aur wuh kis tarah us ke bāre meṅ sun sakte haiṅ

agar kisī ne unheṅ yih paiġhām
sunāyā nahīṅ? [15]Aur sunāne wāle
kis tarah dūsroṅ ke pās jāeṅge
agar unheṅ bhejā na gayā? Is
lie kalām-e-muqaddas farmātā hai,
“Un ke qadam kitne pyāre haiṅ jo
ḳhushḳhabrī sunāte haiṅ.” [16]Lekin
sab ne Allāh kī yih ḳhushḳhabrī
qabūl nahīṅ kī. Yoṅ Yasāyāh Nabī
farmātā hai, “Ai Rab, kaun hamāre
paiġhām par īmān lāyā?” [17]Ġharz,
īmān paiġhām sunane se paidā
hotā hai, yānī Masīh kā kalām
sunane se.

[18]To phir sawāl yih hai ki kyā
Isrāīliyoṅ ne yih paiġhām nahīṅ
sunā? Unhoṅ ne ise zarūr sunā.
Kalām-e-muqaddas meṅ likhā hai,

“Un kī āwāz nikal kar pūrī duniyā
meṅ sunāī dī,
un ke alfāz duniyā kī intahā tak
pahuṅch gae.”

[19]To kyā Isrāīl ko is bāt kī samajh
na āī? Nahīṅ, use zarūr samajh āī.
Pahle Mūsā is kā jawāb detā hai,

“Maiṅ ḳhud hī tumheṅ ġhairat
dilāūṅgā,
ek aisī qaum ke zariye jo haqīqat
meṅ qaum nahīṅ hai.
Ek nādān qaum ke zariye maiṅ
tumheṅ ġhussā dilāūṅgā.”

[20]Aur Yasāyāh Nabī yih kahne kī
jurrat kartā hai,

“Jo mujhe talāsh nahīṅ karte the
unheṅ maiṅ ne mujhe pāne kā
mauqā diyā,
jo mere bāre meṅ dariyāft nahīṅ
karte the
un par maiṅ zāhir huā.”

[21]Lekin Isrāīl ke bāre meṅ wuh
farmātā hai,

“Din-bhar maiṅ ne apne hāth
phailāe rakhe
tāki ek nāfarmān aur sarkash
qaum kā istaqbāl karūṅ.”

Isrāīl par Allāh kā Rahm

11 To kyā is kā yih matlab hai
ki Allāh ne apnī qaum ko
radd kiyā hai? Hargiz nahīṅ! Maiṅ
to ḳhud Isrāīlī hūṅ. Ibrāhīm merā
bhī bāp hai, aur maiṅ Binyamīn
ke qabīle kā hūṅ. [2]Allāh ne apnī
qaum ko pahle se chun liyā thā.
Wuh kis tarah use radd karegā!
Kyā āp ko mālūm nahīṅ ki kalām-
e-muqaddas meṅ Iliyās Nabī ke
bāre meṅ kyā likhā hai? Iliyās
ne Allāh ke sāmne Isrāīlī qaum
kī shikāyat karke kahā, [3]“Ai Rab,
unhoṅ ne tere nabiyoṅ ko qatl kiyā
aur terī qurbāngāhoṅ ko girā diyā

hai. Maiṅ akelā hī bachā hūṅ, aur
wuh mujhe bhī mār ḍālne ke darpai
haiṅ." [4]Is par Allāh ne use kyā
jawāb diyā? "Maiṅ ne apne lie 7,000
mardoṅ ko bachā liyā hai jinhoṅ ne
apne ghuṭne Bāl Dewatā ke sāmne
nahīṅ ṭeke." [5]Āj bhī yihī hālat hai.
Isrāīl kā ek chhoṭā hissā bach gayā
hai jise Allāh ne apne fazl se chun
liyā hai. [6]Aur chūṅki yih Allāh ke
fazl se huā hai is lie yih un kī apnī
koshishoṅ se nahīṅ huā. Warnā
fazl fazl hī na rahtā.

[7]Ġharz, jis chīz kī talāsh meṅ
Isrāīl rahā wuh pūrī qaum ko hāsil
nahīṅ huī balki sirf us ke ek chune
hue hisse ko. Bāqī sab ko fazl
ke bāre meṅ behis kar diyā gayā,
[8]jis tarah kalām-e-muqaddas meṅ
likhā hai,

"Āj tak Allāh ne unheṅ aisī hālat
meṅ rakhā hai
ki un kī rūh madhosh hai,
un kī āṅkheṅ dekh nahīṅ saktīṅ
aur un ke kān sun nahīṅ sakte."

[9]Aur Dāūd farmātā hai,

"Un kī mez un ke lie phandā aur
jāl ban jāe,
is se wuh ṭhokar khā kar apne
ġhalat kāmoṅ kā muāwazā pāeṅ.

[10]Un kī āṅkheṅ tārīk ho jāeṅ tāki
wuh dekh na sakeṅ,
un kī kamr hameshā jhukī rahe."

[11]To kyā Allāh kī qaum ṭhokar
khā kar yoṅ gir gaī ki kabhī bahāl
nahīṅ hogī? Hargiz nahīṅ! Us
kī ḳhatāoṅ kī wajah se Allāh ne
Ġhairyahūdiyoṅ ko najāt pāne kā
mauqā diyā tāki Isrāīlī ġhairat
khāeṅ. [12]Yoṅ Yahūdiyoṅ kī ḳhatāeṅ
duniyā ke lie bharpūr barkat kā
bāis ban gaīṅ, aur un kā nuqsān
Ġhairyahūdiyoṅ ke lie bharpūr
barkat kā bāis ban gayā. To phir
yih barkat kitnī aur zyādā hogī jab
Yahūdiyoṅ kī pūrī tādād is meṅ
shāmil ho jāegī!

Ġhairyahūdiyoṅ kī Najāt

[13]Āp ko jo Ġhairyahūdī haiṅ maiṅ
yih batātā hūṅ, Allāh ne mujhe
Ġhairyahūdiyoṅ ke lie rasūl banāyā
hai, is lie maiṅ apnī is ḳhidmat
par zor detā hūṅ. [14]Kyoṅki maiṅ
chāhtā hūṅ ki merī qaum ke log yih
dekh kar ġhairat khāeṅ aur un meṅ
se kuchh bach jāeṅ. [15]Jab unheṅ
radd kiyā gayā to bāqī duniyā kī
Allāh ke sāth sulah ho gaī. To phir
kyā hogā jab unheṅ dubārā qabūl
kiyā jāegā? Yih murdoṅ meṅ se jī
uṭhne ke barābar hogā!

[16]Jab āp fasal ke pahle āṭe se roṭī banā kar Allāh ke lie maḳhsūs-o-muqaddas karte haiṅ to bāqī sārā āṭā bhī maḳhsūs-o-muqaddas hai. Aur jab daraḳht kī jaṛeṅ muqaddas haiṅ to us kī shāḳheṅ bhī muqaddas haiṅ. [17]Zaitūn ke daraḳht kī kuchh shāḳheṅ toṛ dī gaī haiṅ aur un kī jagah janglī zaitūn ke daraḳht kī ek shāḳh paiwand kī gaī hai. Āp Ġhairyahūdī is janglī shāḳh se mutābiqat rakhte haiṅ. Jis tarah yih dūsre daraḳht kī jaṛ se ras aur taqwiyat pātī hai usī tarah āp bhī Yahūdī qaum kī ruhānī jaṛ se taqwiyat pāte haiṅ. [18]Chunāṅche āp kā dūsrī shāḳhoṅ ke sāmne sheḳhī mārne kā haq nahīṅ. Aur agar āp sheḳhī māreṅ to yih ḳhayāl kareṅ ki āp jaṛ ko qāym nahīṅ rakhte balki jaṛ āp ko.

[19]Shāyad āp is par etarāz kareṅ, "Hāṅ, lekin dūsrī shāḳheṅ toṛī gaīṅ tāki maiṅ paiwand kiyā jāūṅ." [20]Beshak, lekin yād rakheṅ, dūsrī shāḳheṅ is lie toṛī gaīṅ ki wuh īmān nahīṅ rakhtī thīṅ aur āp is lie un kī jagah lage haiṅ ki āp īmān rakhte haiṅ. Chunāṅche apne āp par faḳhr na kareṅ balki ḳhauf rakheṅ. [21]Allāh ne aslī shāḳheṅ bachne na dīṅ. Agar āp is tarah kī harkateṅ kareṅ to kyā wuh āp ko chhoṛ degā? [22]Yahāṅ hameṅ Allāh kī mehrbānī aur saḳhtī nazar ātī hai—jo gir gae haiṅ un ke silsile meṅ us kī saḳhtī, lekin āp ke silsile meṅ us kī mehrbānī. Aur yih mehrbānī rahegī jab tak āp us kī mehrbānī se lipṭe raheṅge. Warnā āp ko bhī daraḳht se kāṭ ḍālā jāegā. [23]Aur agar Yahūdī apne kufr se bāz āeṅ to un kī paiwandkārī dubārā daraḳht ke sāth kī jāegī, kyoṅki Allāh aisā karne par qādir hai. [24]Āḳhir āp ḳhud qudratī taur par zaitūn ke janglī daraḳht kī shāḳh the jise Allāh ne toṛ kar qudratī qawānīn ke ḳhilāf zaitūn ke asal daraḳht par lagāyā. To phir wuh kitnī zyādā āsānī se Yahūdiyoṅ kī toṛī gaī shāḳheṅ dubārā un ke apne daraḳht meṅ lagā degā!

Allāh kā Rahm Sab Par

[25]Bhāiyo, maiṅ chāhtā hūṅ ki āp ek bhed se wāqif ho jāeṅ, kyoṅki yih āp ko apne āp ko dānā samajhne se bāz rakhegā. Bhed yih hai ki Isrāīl kā ek hissā Allāh ke fazl ke bāre meṅ behis ho gayā hai, aur us kī yih hālat us waqt tak rahegī jab tak Ġhairyahūdiyoṅ kī pūrī tādād Allāh

kī bādshāhī meṅ dāḳhil na ho jāe.
[26]Phir pūrā Isrāīl najāt pāegā. Yih
kalām-e-muqaddas meṅ bhī likhā
hai,

"Chhuṛāne wālā Siyyūn se āegā.
Wuh bedīnī ko Yāqūb se haṭā
degā.
[27]Aur yih merā un ke sāth ahd
hogā
jab maiṅ un ke gunāhoṅ ko un se
dūr karūṅga."

[28]Chūṅki Yahūdī Allāh kī
ḳhushḳhabrī qabūl nahīṅ karte is
lie wuh Allāh ke dushman haiṅ, aur
yih bāt āp ke lie fāyde kā bāis ban
gaī hai. To bhī wuh Allāh ko pyāre
haiṅ, is lie ki us ne un ke bāpdādā
Ibrāhīm, Is'hāq aur Yāqūb ko chun
liyā thā. [29]Kyoṅki jab bhī Allāh
kisī ko apnī nematoṅ se nawāz kar
bulātā hai to us kī yih nemateṅ
aur bulāwe kabhī nahīṅ miṭne kī.
[30]Māzī meṅ Ġhairyahūdī Allāh ke
tābe nahīṅ the, lekin ab Allāh ne
āp par Yahūdiyoṅ kī nāfarmānī kī
wajah se rahm kiyā hai. [31]Ab is ke
ulaṭ hai ki Yahūdī ḳhud āp par kie
gae rahm kī wajah se Allāh ke tābe
nahīṅ haiṅ, aur lāzim hai ki Allāh
un par bhī rahm kare. [32]Kyoṅki us
ne sab ko nāfarmānī ke qaidī banā
diyā hai tāki sab par rahm kare.

Allāh kī Tamjīd

[33]Wāh! Allāh kī daulat, hikmat
aur ilm kyā hī gahrā hai. Kaun
us ke faisloṅ kī tah tak pahuṅch
saktā hai! Kaun us kī rāhoṅ kā
khoj lagā saktā hai! [34]Kalām-e-
muqaddas yoṅ farmātā hai,

"Kis ne Rab kī soch ko jānā?
Yā kaun itnā ilm rakhtā hai
ki wuh use mashwarā de? [35]Kyā
kisī ne kabhī use kuchh diyā
ki use is kā muāwazā denā paṛe?"

[36]Kyoṅki sab kuchh usī ne paidā
kiyā hai, sab kuchh usī ke zariye aur
usī ke jalāl ke lie qāym hai. Usī kī
tamjīd abad tak hotī rahe! Āmīn.

Pūrī Zindagī Allāh kī Ḳhidmat Meṅ

12 Bhāiyo, Allāh ne āp par
kitnā rahm kiyā hai! Ab
zarūrī hai ki āp apne badanoṅ ko
Allāh ke lie maḳhsūs kareṅ, ki wuh
ek aisī zindā aur muqaddas qurbānī
ban jāeṅ jo use pasand āe. Aisā
karne se āp us kī māqūl ibādat
kareṅge. [2]Is duniyā ke sāṅche meṅ
na ḍhal jāeṅ balki Allāh ko āp kī
soch kī tajdīd karne deṅ tāki āp
wuh shakl-o-sūrat apnā sakeṅ jo
use pasand hai. Phir āp Allāh kī
marzī ko pahchān sakeṅge, wuh

kuchh jo achchhā, pasandīdā aur
kāmil hai.
3Us rahm kī binā par jo Allāh
ne mujh par kiyā maiṅ āp meṅ
se har ek ko hidāyat detā hūṅ ki
apnī haqīqī haisiyat ko jān kar apne
āp ko is se zyādā na samjheṅ.
Kyoṅki jis paimāne se Allāh ne har
ek ko īmān baḳhshā hai usī ke
mutābiq wuh samajhdārī se apnī
haqīqī haisiyat ko jān le. 4Hamāre
ek hī jism meṅ bahut-se āzā haiṅ,
aur har ek azu kā farq farq kām hotā
hai. 5Isī tarah go ham bahut haiṅ,
lekin Masīh meṅ ek hī badan haiṅ,
jis meṅ har azu dūsroṅ ke sāth
juṛā huā hai. 6Allāh ne apne fazl
se har ek ko muḳhtalif nematoṅ
se nawāzā hai. Agar āp kī nemat
nabuwwat karnā hai to apne īmān
ke mutābiq nabuwwat kareṅ. 7Agar
āp kī nemat ḳhidmat karnā hai to
ḳhidmat kareṅ. Agar āp kī nemat
tālīm denā hai to tālīm deṅ. 8Agar
āp kī nemat hauslā-afzāī karnā
hai to hauslā-afzāī kareṅ. Agar
āp kī nemat dūsroṅ kī zarūriyāt
pūrī karnā hai to ḳhulūsdilī se yihī
kareṅ. Agar āp kī nemat rāhnumāī
karnā hai to sargarmī se rāhnumāī
kareṅ. Agar āp kī nemat rahm
karnā hai to ḳhushī se rahm kareṅ.
9Āp kī muhabbat mahz dikhāwe
kī na ho. Jo kuchh burā hai us se
nafrat kareṅ aur jo kuchh achchhā
hai us ke sāth lipṭe raheṅ. 10Āp kī ek
dūsre ke lie barādarānā muhabbat
sargarm ho. Ek dūsre kī izzat karne
meṅ āp ḳhud pahlā qadam uṭhāeṅ.
11Āp kā josh ḍhīlā na paṛ jāe balki
ruhānī sargarmī se Ḳhudāwand kī
ḳhidmat kareṅ. 12Ummīd meṅ
ḳhush, musībat meṅ sābitqadam
aur duā meṅ lage raheṅ. 13Jab
muqaddasīn zarūratmand haiṅ to
un kī madad karne meṅ sharīk hoṅ.
Mehmān-nawāzī meṅ lage raheṅ.
14Jo āp ko īzā pahuṅchāeṅ un
ko barkat deṅ. Un par lānat
mat kareṅ balki barkat chāheṅ.
15Ḳhushī manāne wāloṅ ke sāth
ḳhushī manāeṅ aur rone wāloṅ ke
sāth roeṅ. 16Ek dūsre ke sāth
achchhe tālluqāt rakheṅ. Ūṅchī
soch na rakheṅ balki dabe huoṅ se
rifāqat rakheṅ. Apne āp ko dānā
mat samjheṅ.
17Agar koī āp se burā sulūk kare
to badle meṅ us se burā sulūk na
karnā. Dhyān rakheṅ ki jo kuchh
sab kī nazar meṅ achchhā hai wuhī
amal meṅ lāeṅ. 18Apnī taraf se
pūrī koshish kareṅ ki jahāṅ tak
mumkin ho sab ke sāth mel-milāp

rakheṅ. [19]Azīzo, intaqām mat leṅ
balki Allāh ke ġhazab ko badlā lene
kā mauqā deṅ. Kyoṅki kalām-
e-muqaddas meṅ likhā hai, “Rab
farmātā hai, intaqām lenā merā hī
kām hai, maiṅ hī badlā lūṅgā.” [20]Is
ke bajāe “Agar terā dushman bhūkā
ho to use khānā khilā, agar pyāsā
ho to pānī pilā. Kyoṅki aisā karne
se tū us ke sar par jalte hue koeloṅ
kā ḍher lagāegā.” [21]Apne par burāī
ko ġhālib na āne deṅ balki bhalāī se
āp burāī par ġhālib āeṅ.

Riāyā ke Farāyz

13 Har shaḳhs iḳhtiyār
rakhne wāle hukmrānoṅ
ke tābe rahe, kyoṅki tamām
iḳhtiyār Allāh kī taraf se hai. Jo
iḳhtiyār rakhte haiṅ unheṅ Allāh
kī taraf se muqarrar kiyā gayā
hai. [2]Chunāṅche jo hukmrān kī
muḳhālafat kartā hai wuh Allāh ke
farmān kī muḳhālafat kartā aur yoṅ
apne āp par Allāh kī adālat lātā hai.
[3]Kyoṅki hukmrān un ke lie ḳhauf
kā bāis nahīṅ hote jo sahīh kām
karte haiṅ balki un ke lie jo ġhalat
kām karte haiṅ. Kyā āp hukmrān
se ḳhauf khāe baġhair zindagī
guzārnā chāhte haiṅ? To phir wuh
kuchh kareṅ jo achchhā hai to
wuh āp ko shābāsh degā. [4]Kyoṅki
wuh Allāh kā ḳhādim hai jo āp kī
behtarī ke lie ḳhidmat kartā hai.
Lekin agar āp ġhalat kām kareṅ to
ḍareṅ, kyoṅki wuh apnī talwār ko
ḳhāhmaḳhāh thāme nahīṅ rakhtā.
Wuh Allāh kā ḳhādim hai aur us kā
ġhazab ġhalat kām karne wāle par
nāzil hotā hai. [5]Is lie lāzim hai ki
āp hukūmat ke tābe raheṅ, na sirf
sazā se bachne ke lie balki is lie bhī
ki āp ke zamīr par dāġh na lage.
[6]Yihī wajah hai ki āp ṭaiks adā
karte haiṅ, kyoṅki sarkārī mulāzim
Allāh ke ḳhādim haiṅ jo is ḳhidmat
ko saranjām dene meṅ lage rahte
haiṅ. [7]Chunāṅche har ek ko wuh
kuchh deṅ jo us kā haq hai, ṭaiks
lene wāle ko ṭaiks aur kasṭam ḍyūṭī
lene wāle ko kasṭam ḍyūṭī. Jis kā
ḳhauf rakhnā āp par farz hai us
kā ḳhauf māneṅ aur jis kā ehtirām
karnā āp par farz hai us kā ehtirām
kareṅ.

Ek Dūsre ke lie Farāyz

[8]Kisī ke bhī qarzdār na raheṅ.
Sirf ek qarz hai jo āp kabhī nahīṅ
utār sakte, ek dūsre se muhabbat
rakhne kā qarz. Yih karte raheṅ

kyoṅki jo dūsroṅ se muhabbat
rakhtā hai us ne sharīat ke tamām
taqāze pūre kie haiṅ. [9]Masalan
sharīat meṅ likhā hai, “Qatl na
karnā, zinā na karnā, chorī na
karnā, lālach na karnā.” Aur dīgar
jitne ahkām haiṅ is ek hī hukm meṅ
samāe hue haiṅ ki “Apne paṛosī
se waisī muhabbat rakhnā jaisī tū
apne āp se rakhtā hai.” [10]Jo kisī
se muhabbat rakhtā hai wuh us
se ġhalat sulūk nahīṅ kartā. Yoṅ
muhabbat sharīat ke tamām taqāze
pūre kartī hai.

[11]Aisā karnā lāzim hai, kyoṅki
āp ḳhud is waqt kī ahmiyat ko
jānte haiṅ ki nīnd se jāg uṭhne
kī ghaṛī ā chukī hai. Kyoṅki jab
ham īmān lāe the to hamārī najāt
itnī qarīb nahīṅ thī jitnī ki ab
hai. [12]Rāt ḍhalne wālī hai aur
din nikalne wālā hai. Is lie āeṅ,
ham tārīkī ke kām gande kapṛoṅ
kī tarah utār kar nūr ke hathiyār
bāndh leṅ. [13]Ham sharīf zindagī
guzāreṅ, aise logoṅ kī tarah jo din
kī raushnī meṅ chalte haiṅ. Is lie
lāzim hai ki ham in chīzoṅ se bāz
raheṅ: badmastoṅ kī rangraliyoṅ
aur sharābnoshī se, zinākārī aur
aiyāshī se, aur jhagaṛe aur hasad
se. [14]Is ke bajāe Ḳhudāwand Īsā
Masīh ko pahan leṅ aur apnī purānī
fitrat kī parwarish yoṅ na kareṅ
ki gunāhālūdā ḳhāhishāt bedār ho
jāeṅ.

Ek Dūsre ko Mujrim Mat Ṭhahrānā

14 Jis kā īmān kamzor hai use
qabūl kareṅ, aur us ke sāth
bahs-mubāhasā na kareṅ. [2]Ek kā
īmān to use har chīz khāne kī ijāzat
detā hai jabki kamzor īmān rakhne
wālā sirf sabziyāṅ khātā hai. [3]Jo
sab kuchh khātā hai wuh use haqīr
na jāne jo yih nahīṅ kar saktā. Aur
jo yih nahīṅ kar saktā wuh use
mujrim na ṭhahrāe jo sab kuchh
khātā hai, kyoṅki Allāh ne use
qabūl kiyā hai. [4]Āp kaun haiṅ ki
kisī aur ke ġhulām kā faislā kareṅ?
Us kā apnā mālik faislā karegā ki
wuh khaṛā rahe yā gir jāe. Aur
wuh zarūr khaṛā rahegā, kyoṅki
Ḳhudāwand use qāym rakhne par
qādir hai.

[5]Kuchh log ek din ko dūsre dinoṅ
kī nisbat zyādā aham qarār dete
haiṅ jabki dūsre tamām dinoṅ kī
ahmiyat barābar samajhte haiṅ. Āp
jo bhī ḳhayāl rakheṅ, har ek use
pūre yaqīn ke sāth rakhe. [6]Jo ek
din ko ḳhās qarār detā hai wuh

is se Ḳhudāwand kī tāzīm karnā chāhtā hai. Isī tarah jo sab kuchh khātā hai wuh is se Ḳhudāwand ko jalāl denā chāhtā hai. Yih is se zāhir hotā hai ki wuh is ke lie Ḳhudā kā shukr kartā hai. Lekin jo kuchh khānoṅ se parhez kartā hai wuh bhī Ḳhudā kā shukr karke is se us kī tāzīm karnā chāhtā hai. 7Bāt yih hai ki ham meṅ se koī nahīṅ jo sirf apne wāste zindagī guzārtā hai aur koī nahīṅ jo sirf apne wāste martā hai. 8Agar ham zindā haiṅ to is lie ki Ḳhudāwand ko jalāl deṅ, aur agar ham mareṅ to is lie ki ham Ḳhudāwand ko jalāl deṅ. Ġharz ham Ḳhudāwand hī ke haiṅ, ḳhāh zindā hoṅ yā murdā. 9Kyoṅki Masīh isī maqsad ke lie muā aur jī uṭhā ki wuh murdoṅ aur zindoṅ donoṅ kā mālik ho. 10To phir āp jo sirf sabzī khāte haiṅ apne bhāī ko mujrim kyoṅ ṭhahrāte haiṅ? Aur āp jo sab kuchh khāte haiṅ apne bhāī ko haqīr kyoṅ jānte haiṅ? Yād rakheṅ ki ek din ham sab Allāh ke taḳht-e-adālat ke sāmne khaṛe hoṅge. 11Kalām-e-muqaddas meṅ yihī likhā hai,

Rab farmātā hai, "Merī hayāt kī qasam,

har ghuṭnā mere sāmne jhukegā

aur har zabān Allāh kī tamjīd karegī."

12Hāṅ, ham meṅ se har ek ko Allāh ke sāmne apnī zindagī kā jawāb denā paṛegā.

Dūsroṅ ke lie Girne kā Bāis na Bananā

13Chunāṅche āeṅ, ham ek dūsre ko mujrim na ṭhahrāeṅ. Pūre azm ke sāth is kā ḳhayāl rakheṅ ki āp apne bhāī ke lie ṭhokar khāne yā gunāh meṅ girne kā bāis na baneṅ. 14Mujhe Ḳhudāwand Masīh meṅ ilm aur yaqīn hai ki koī bhī khānā bazāt-e-ḳhud nāpāk nahīṅ hai. Lekin jo kisī khāne ko nāpāk samajhtā hai us ke lie wuh khānā nāpāk hī hai. 15Agar āp apne bhāī ko apne kisī khāne ke bāis pareshān kar rahe haiṅ to āp muhabbat kī rūh meṅ zindagī nahīṅ guzār rahe. Apne bhāī ko apne khāne se halāk na kareṅ. Yād rakheṅ ki Masīh ne us ke lie apnī jān dī hai. 16Aisā na ho ki log us achchhī chīz par kufr bakeṅ jo āp ko mil gaī hai. 17Kyoṅki Allāh kī bādshāhī khāne-pīne kī chīzoṅ par qāym nahīṅ hai balki rāstbāzī, sulah-salāmatī aur Rūhul-

quds meṅ ḳhushī par. [18]Jo yoṅ
Masīh kī ḳhidmat kartā hai wuh
Allāh ko pasand aur insānoṅ ko
manzūr hai.

[19]Chunāṅche āeṅ, ham pūrī jidd-
o-jahd ke sāth wuh kuchh karne kī
koshish kareṅ jo sulah-salāmatī aur
ek dūsre kī ruhānī tāmīr-o-taraqqī
kā bāis hai. [20]Allāh kā kām kisī
khāne kī ḳhātir barbād na kareṅ.
Har khānā pāk hai, lekin agar āp
kuchh khāte haiṅ jis se dūsre ko
ṭhes lage to yih ġhalat hai. [21]Behtar
yih hai ki na āp gosht khāeṅ, na mai
pieṅ aur na koī aur qadam uṭhāeṅ
jis se āp kā bhāī ṭhokar khāe. [22]Jo
bhī īmān āp is nāte se rakhte haiṅ
wuh āp aur Allāh tak mahdūd rahe.
Mubārak hai wuh jo kisī chīz ko
jāyz qarār de kar apne āp ko mujrim
nahīṅ ṭhahrātā. [23]Lekin jo shak
karte hue koī khānā khātā hai use
mujrim ṭhahrāyā jātā hai, kyoṅki
us kā yih amal īmān par mabnī
nahīṅ hai. Aur jo bhī amal īmān par
mabnī nahīṅ hotā wuh gunāh hai.

Burdbārī

15 Ham tāqatwaroṅ kā
farz hai ki kamzoroṅ kī
kamzoriyāṅ bardāsht kareṅ. Ham
sirf apne āp ko ḳhush karne kī
ḳhātir zindagī na guzāreṅ [2]balki
har ek apne paṛosī ko us kī behtarī
aur ruhānī tāmīr-o-taraqqī ke lie
ḳhush kare. [3]Kyoṅki Masīh ne
bhī ḳhud ko ḳhush rakhne ke lie
zindagī nahīṅ guzārī. Kalām-e-
muqaddas meṅ us ke bāre meṅ
yihī likhā hai, "Jo tujhe gāliyāṅ
dete haiṅ un kī gāliyāṅ mujh par
ā gaī haiṅ." [4]Yih sab kuchh hameṅ
hamārī nasīhat ke lie likhā gayā
tāki ham sābitqadmī aur kalām-
e-muqaddas kī hauslā-afzā bātoṅ
se ummīd pāeṅ. [5]Ab sābitqadmī
aur hauslā dene wālā Ḳhudā āp
ko taufīq de ki āp Masīh Īsā kā
namūnā apnā kar yagāngat kī
rūh meṅ ek dūsre ke sāth zindagī
guzāreṅ. [6]Tab hī āp mil kar ek
hī āwāz ke sāth Ḳhudā, hamāre
Ḳhudāwand Īsā Masīh ke Bāp ko
jalāl de sakeṅge.

Ġhairyahūdiyoṅ ke lie Ḳhushḳhabrī

[7]Chunāṅche jis tarah Masīh ne āp
ko qabūl kiyā hai usī tarah ek dūsre
ko bhī qabūl kareṅ tāki Allāh ko
jalāl mile. [8]Yād rakheṅ ki Masīh
Allāh kī sadāqat kā izhār karke

Yahūdiyoṅ kā ḳhādim banā tāki un wādoṅ kī tasdīq kare jo Ibrāhīm, Is'hāq aur Yāqūb se kie gae the. [9]Wuh is lie bhī ḳhādim banā ki Ġhairyahūdī Allāh ko us rahm ke lie jalāl deṅ jo us ne un par kiyā hai. Kalām-e-muqaddas meṅ yihī likhā hai,

"Is lie maiṅ aqwām meṅ terī hamd-o-sanā karūṅga,
tere nām kī tārīf meṅ gīt gāūṅgā."

[10]Yih bhī likhā hai,

"Ai dīgar qaumo, us kī ummat ke sāth ḳhushī manāo!"

[11]Phir likhā hai,

"Ai tamām aqwām, Rab kī tamjīd karo!
Ai tamām ummato, us kī satāish karo!"

[12]Aur Yasāyāh Nabī yih farmātā hai,

"Yassī kī jaṛ se ek koṅpal phūṭ niklegī,
ek aisā ādmī uṭhegā
jo qaumoṅ par hukūmat karegā.
Ġhairyahūdī us par ās rakheṅge."

[13]Ummīd kā Ḳhudā āp ko īmān rakhne ke bāis har ḳhushī aur salāmatī se māmūr kare tāki Rūhul-quds kī qudrat se āp kī ummīd baṛh kar dil se chhalak jāe.

Dilerī se Likhne kī Wajah

[14]Mere bhāiyo, mujhe pūrā yaqīn hai ki āp ḳhud bhalāī se māmūr haiṅ, ki āp har tarah kā ilm-o-irfān rakhte haiṅ aur ek dūsre ko nasīhat karne ke qābil bhī haiṅ. [15]To bhī maiṅ ne yād dilāne kī ḳhātir āp ko kaī bāteṅ likhne kī dilerī kī hai. Kyoṅki maiṅ Allāh ke fazl se [16]āp Ġhairyahūdiyoṅ ke lie Masīh Īsā kā ḳhādim hūṅ. Aur maiṅ Allāh kī ḳhushḳhabrī phailāne meṅ Baitul-muqaddas ke imām kī-sī ḳhidmat saranjām detā hūṅ tāki āp ek aisī qurbānī ban jāeṅ jo Allāh ko pasand āe aur jise Rūhul-quds ne us ke lie maḳhsūs-o-muqaddas kiyā ho. [17]Chunāṅche maiṅ Masīh Īsā meṅ Allāh ke sāmne apnī ḳhidmat par faḳhr kar saktā hūṅ. [18]Kyoṅki maiṅ sirf us kām ke bāre meṅ bāt karne kī jurrat karūṅga jo Masīh ne merī mārifat kiyā hai aur jis se Ġhairyahūdī Allāh ke tābe ho gae haiṅ. Hāṅ, Masīh hī ne yih kām kalām aur amal se, [19]ilāhī nishānoṅ aur mojizoṅ kī quwwat se aur Allāh ke Rūh kī qudrat se saranjām diyā hai. Yoṅ maiṅ ne Yarūshalam se le kar sūbā illurikum tak safr karte karte Allāh kī ḳhushḳhabrī

phailāne kī ḳhidmat pūrī kī hai.
[20]Aur maiṅ ise apnī izzat kā bāis
samjhā ki ḳhushḳhabrī wahāṅ
sunāūṅ jahāṅ Masīh ke bāre meṅ
ḳhabar nahīṅ pahuṅchī. Kyoṅki
maiṅ aisī buniyād par tāmīr nahīṅ
karnā chāhtā thā jo kisī aur ne
ḍālī thī. [21]Kalām-e-muqaddas yihī
farmātā hai,

"Jinheṅ us ke bāre meṅ nahīṅ
batāyā gayā
wuh dekheṅge,
aur jinhoṅ ne nahīṅ sunā
unheṅ samajh āegī."

Paulus kā Rom Jāne kā Irādā

[22]Yihī wajah hai ki mujhe itnī dafā
āp ke pās āne se rokā gayā hai.
[23]Lekin ab merī in ilāqoṅ meṅ
ḳhidmat pūrī ho chukī hai. Aur
chūṅki maiṅ itne sāloṅ se āp ke
pās āne kā ārzūmand rahā hūṅ
[24]is lie ab yih ḳhāhish pūrī karne
kī ummīd rakhtā hūṅ. Kyoṅki
maiṅ ne spen jāne kā mansūbā
banāyā hai. Ummīd hai ki rāste
meṅ āp se milūṅgā aur āp āge
ke safr ke lie merī madad kar
sakeṅge. Lekin pahle maiṅ kuchh
der ke lie āp kī rifāqat se lutfandoz
honā chāhtā hūṅ. [25]Is waqt maiṅ
Yarūshalam jā rahā hūṅ tāki wahāṅ
ke muqaddasīn kī ḳhidmat karūṅ.
[26]Kyoṅki Makiduniyā aur Aḳhayā
kī jamātoṅ ne Yarūshalam ke un
muqaddasīn ke lie hadiyā jamā
karne kā faislā kiyā hai jo ġharīb
haiṅ. [27]Unhoṅ ne yih ḳhushī se
kiyā aur darasl yih un kā farz bhī
hai. Ġhairyahūdī to Yahūdiyoṅ kī
ruhānī barkatoṅ meṅ sharīk hue
haiṅ, is lie Ġhairyahūdiyoṅ kā farz
hai ki wuh Yahūdiyoṅ ko bhī apnī
mālī barkatoṅ meṅ sharīk karke un
kī ḳhidmat kareṅ. [28]Chunāṅche
apnā yih farz adā karne aur
maqāmī bhāiyoṅ kā yih sārā phal
Yarūshalam ke īmāndāroṅ tak
pahuṅchāne ke bād maiṅ āp ke
pās se hotā huā spen jāūṅgā. [29]Aur
maiṅ jāntā hūṅ ki jab maiṅ āp ke
pās āūṅgā to Masīh kī pūrī barkat
le kar āūṅgā.

[30]Bhāiyo, maiṅ hamāre
Ḳhudāwand Īsā Masīh aur Rūhul-
quds kī muhabbat ko yād dilā
kar āp se minnat kartā hūṅ ki
āp mere lie Allāh se duā kareṅ
aur yoṅ merī ruhānī jang meṅ
sharīk ho jāeṅ. [31]Is ke lie duā
kareṅ ki maiṅ sūbā Yahūdiyā ke
ġhairīmāndāroṅ se bachā rahūṅ
aur ki merī Yarūshalam meṅ

ḳhidmat wahāṅ ke muqaddasīn ko pasand āe. [32]Kyoṅki maiṅ chāhtā hūṅ ki jab maiṅ Allāh kī marzī se āp ke pās āūṅgā to mere dil meṅ ḳhushī ho aur ham ek dūsre kī rifāqat se tar-o-tāzā ho jāeṅ. [33]Salāmatī kā Ḳhudā āp sab ke sāth ho. Āmīn.

Salām-o-Duā

16 Hamārī bahan Fībe āp ke pās ā rahī hai. Wuh Kinḳhriyā Shahr kī jamāt meṅ ḳhādimā hai. Maiṅ us kī sifārish kartā hūṅ [2]balki Ḳhudāwand meṅ arz hai ki āp us kā waise hī istaqbāl kareṅ jaise ki muqaddasīn ko karnā chāhie. Jis muāmale meṅ bhī use āp kī madad kī zarūrat ho us meṅ us kā sāth deṅ, kyoṅki us ne bahut logoṅ kī balki merī bhī madad kī hai.

[3]Priskillā aur Akwilā ko merā salām denā jo Masīh Īsā meṅ mere hamḳhidmat rahe haiṅ. [4]Unhoṅ ne mere lie apnī jān par khelā. Na sirf maiṅ balki Ġhairyahūdiyoṅ kī jamāteṅ un kī ehsānmand haiṅ. [5]Un ke ghar meṅ jamā hone wālī jamāt ko bhī merā salām denā.

Mere azīz dost Ipinetus ko merā salām denā. Wuh sūbā Āsiyā meṅ Masīh kā pahlā pairokār yānī us ilāqe kī fasal kā pahlā phal thā. [6]Mariyam ko merā salām jis ne āp ke lie baṛī mehnat-mashaqqat kī hai. [7]Andrūnīkus aur Yūniyā ko merā salām. Wuh mere hamwatan haiṅ aur jel meṅ mere sāth waqt guzārā hai. Rasūloṅ meṅ wuh numāyāṅ haisiyat rakhte haiṅ, aur wuh mujh se pahle Masīh ke pīchhe ho lie the.

[8]Ampliyātus ko salām. Wuh Ḳhudāwand meṅ mujhe azīz hai. [9]Masīh meṅ hamāre hamḳhidmat Urbānus ko salām aur isī tarah mere azīz dost Istaḳhus ko bhī. [10]Apellis ko salām jis kī Masīh ke sāth wafādārī ko āzmāyā gayā hai. Aristubūlus ke ghar wāloṅ ko salām. [11]Mere hamwatan Herodiyon ko salām aur isī tarah Narkissus ke un ghar wāloṅ ko bhī jo Masīh ke pīchhe ho lie haiṅ.

[12]Trūfenā aur Trūfosā ko salām jo Ḳhudāwand kī ḳhidmat meṅ mehnat-mashaqqat kartī haiṅ. Merī azīz bahan parsis ko salām jis ne Ḳhudāwand kī ḳhidmat meṅ baṛī mehnat-mashaqqat kī hai. [13]Hamāre Ḳhudāwand ke

chune hue bhāī Rūfus ko salām
aur isī tarah us kī māṅ ko bhī jo
merī māṅ bhī hai. 14Asinkritus,
Faligon, Hirmes, Patrobās, Hirmās
aur un ke sāthī bhāiyoṅ ko merā
salām denā. 15Filulugus aur Yūliyā,
Neriyūs aur us kī bahan, Ulimpās
aur un ke sāth tamām muqaddasīn
ko salām.

16Ek dūsre ko muqaddas bosā de
kar salām kareṅ. Masīh kī tamām
jamātoṅ kī taraf se āp ko salām.

Āḳhirī Hidāyāt

17Bhāiyo, maiṅ āp ko tākīd kartā
hūṅ ki āp un se ḳhabardār raheṅ jo
pārṭībāzī aur ṭhokar kā bāis bante
haiṅ. Yih us tālīm ke ḳhilāf hai
jo āp ko dī gaī hai. Un se kinārā
kareṅ 18kyoṅki aise log hamāre
Ḳhudāwand Masīh kī ḳhidmat
nahīṅ kar rahe balki apne peṭ
kī. Wuh apnī mīṭhī aur chiknī-
chupṛī bātoṅ se sādālauh logoṅ ke
diloṅ ko dhokā dete haiṅ. 19Āp kī
farmāṅbardārī kī ḳhabar sab tak
pahuṅch gaī hai. Yih dekh kar maiṅ
āp ke bāre meṅ ḳhush hūṅ. Lekin
maiṅ chāhtā hūṅ ki āp achchhā
kām karne ke lihāz se dānishmand
aur burā kām karne ke lihāz se
bequsūr hoṅ. 20Salāmatī kā Ḳhudā
jald hī Iblīs ko āp ke pāṅwoṅ tale
kuchalwā ḍālegā.

Hamāre Ḳhudāwand Īsā kā fazl
āp ke sāth ho.

21Merā hamḳhidmat Tīmuthiyus
āp ko salām detā hai, aur isī tarah
mere hamwatan Lūkiyus, Yāson
aur Sosipātrus.

22Maiṅ, Tirtiyus is ḳhat kā kātib
hūṅ. Merī taraf se bhī Ḳhudāwand
meṅ āp ko salām.

23Gayus kī taraf se āp ko salām.
Maiṅ aur pūrī jamāt us ke mehmān
rahe haiṅ. Shahr ke ḳhazāṅchī
Irāstus aur hamāre bhāī Kwārtus
bhī āp ko salām kahte haiṅ.
24[Hamāre Ḳhudāwand Īsā kā fazl
āp sab ke sāth hotā rahe.]

Āḳhirī Duā

25Allāh kī tamjīd ho, jo āp ko
mazbūt karne par qādir hai,
kyoṅki Īsā Masīh ke bāre meṅ us
ḳhushḳhabrī se jo maiṅ sunātā hūṅ
aur us bhed ke inkishāf se jo azal se
poshīdā rahā wuh āp ko qāym rakh
saktā hai. 26Ab is bhed kī haqīqat
nabiyoṅ ke sahīfoṅ se zāhir kī gaī
hai aur abadī Ḳhudā ke hukm par
tamām qaumoṅ ko mālūm ho gaī

hai tāki sab īmān lā kar Allāh ke tābe ho jāeṅ.

[27]Allāh kī tamjīd ho jo wāhid dānishmand hai. Usī kā Īsā Masīh ke wasīle se abad tak jalāl hotā rahe! Āmīn.

1 Kurinthiyoṅ

Salām

1 Yih ḳhat Paulus kī taraf se hai,
jo Allāh ke irāde se Masīh Īsā
kā bulāyā huā rasūl hai, aur hamāre
bhāī Sosthines kī taraf se.

[2]Maiṅ Kurinthus meṅ maujūd
Allāh kī jamāt ko likh rahā hūṅ, āp
ko jinheṅ Masīh Īsā meṅ muqaddas
kiyā gayā hai, jinheṅ muqaddas
hone ke lie bulāyā gayā hai. Sāth
hī yih ḳhat un tamām logoṅ ke
nām bhī hai jo har jagah hamāre
Ḳhudāwand Īsā Masīh kā nām
lete haiṅ jo un kā aur hamārā
Ḳhudāwand hai.

[3]Hamārā Ḳhudā Bāp aur
Ḳhudāwand Īsā Masīh āp ko fazl
aur salāmatī atā kareṅ.

Shukr

[4]Maiṅ hameshā āp ke lie Ḳhudā
kā shukr kartā hūṅ ki us ne āp ko
Masīh Īsā meṅ itnā fazl baḳhshā
hai. [5]Āp ko us meṅ har lihāz
se daulatmand kiyā gayā hai, har
qism kī taqrīr aur ilm-o-irfān meṅ.
[6]Kyoṅki Masīh kī gawāhī ne āp
ke darmiyān zor pakaṛ liyā hai,
[7]is lie āp ko hamāre Ḳhudāwand
Īsā Masīh ke zuhūr kā intazār
karte karte kisī bhī barkat meṅ
kamī nahīṅ. [8]Wuhī āp ko āḳhir
tak mazbūt banāe rakhegā, is lie
āp hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh
kī dūsrī āmad ke din be'ilzām
ṭhahreṅge. [9]Allāh par pūrā etamād
kiyā jā saktā hai jis ne āp ko bulā kar
apne Farzand hamāre Ḳhudāwand
Īsā Masīh kī rifāqat meṅ sharīk kiyā
hai.

Kurinthiyoṅ kī Pārṭībāzī

10 Bhāiyo, maiṅ apne Ḳhudāwand
Īsā Masīh ke nām meṅ āp ko tākīd
kartā hūṅ ki āp sab ek hī bāt kaheṅ.
Āp ke darmiyān pārṭībāzī nahīṅ
balki ek hī soch aur ek hī rāy honī
chāhie. 11 Kyoṅki mere bhāiyo,
āp ke bāre meṅ mujhe Ḳhaloe ke
ghar wāloṅ se mālūm huā hai ki
āp jhagaṛoṅ meṅ ulajh gae haiṅ.
12 Matlab yih hai ki āp meṅ se koī
kahtā hai, “Maiṅ Paulus kī pārṭī kā
hūṅ,” koī “Maiṅ Apullos kī pārṭī kā
hūṅ,” koī “Maiṅ Kaifā kī pārṭī kā
hūṅ” aur koī ki “Maiṅ Masīh kī pārṭī
kā hūṅ.” 13 Kyā Masīh baṭ gayā?
Kyā āp kī ḳhātir Paulus ko salīb par
chaṛhāyā gayā? Yā kyā āp ko Paulus
ke nām se baptismā diyā gayā?
14 Ḳhudā kā shukr hai ki maiṅ
ne āp meṅ se kisī ko baptismā
nahīṅ diyā siwāe Krispus aur Gayus
ke. 15 Is lie koī nahīṅ kah saktā ki
maiṅ ne Paulus ke nām se baptismā
pāyā hai. 16 Hāṅ maiṅ ne Stifanās
ke gharāne ko bhī baptismā diyā.
Lekin jahāṅ tak merā ḳhayāl hai
is ke alāwā kisī aur ko baptismā
nahīṅ diyā. 17 Masīh ne mujhe
baptismā dene ke lie rasūl banā kar
nahīṅ bhejā balki is lie ki Allāh kī
ḳhushḳhabrī sunāūṅ. Aur yih kām
mujhe duniyāwī hikmat se ārāstā
taqrīr se nahīṅ karnā hai tāki Masīh
kī salīb kī tāqat beasar na ho jāe.

Salīb kā Paiġhām

18 Kyoṅki salīb kā paiġhām un ke lie
jin kā anjām halākat hai bewuqūfī
hai jabki hamāre lie jin kā anjām
najāt hai yih Allāh kī qudrat hai.
19 Chunāṅche pāk nawishtoṅ meṅ
likhā hai,

“Maiṅ dānishmandoṅ kī dānish
ko tabāh karūṅga
aur samajhdāroṅ kī samajh ko
radd karūṅga.”

20 Ab dānishmand shaḳhs kahāṅ
hai? Ālim kahāṅ hai? Is jahān kā
munāzare kā māhir kahāṅ hai? Kyā
Allāh ne duniyā kī hikmat-o-dānāī
ko bewuqūfī sābit nahīṅ kiyā?
21 Kyoṅki agarche duniyā Allāh
kī dānāī se ghirī huī hai to bhī
duniyā ne apnī dānāī kī badaulat
Allāh ko na pahchānā. Is lie Allāh
ko pasand āyā ki wuh salīb ke
paiġhām kī bewuqūfī ke zariye hī
īmān rakhne wāloṅ ko najāt de.
22 Yahūdī taqāzā karte haiṅ ki ilāhī
bātoṅ kī tasdīq ilāhī nishānoṅ se kī
jāe jabki Yūnānī dānāī ke wasīle

se in kī tasdīq ke ḳhāhāṅ haiṅ.
23 Is ke muqābale meṅ ham Masīh-
e-maslūb kī munādī karte haiṅ.
Yahūdī is se ṭhokar khā kar nārāz
ho jāte haiṅ jabki Ġhairyahūdī ise
bewuqūfī qarār dete haiṅ. 24 Lekin
jo Allāh ke bulāe hue haiṅ, ḳhāh
wuh Yahūdī hoṅ ḳhāh Yūnānī, un
ke lie Masīh Allāh kī qudrat aur
Allāh kī dānāī hotā hai. 25 Kyoṅki
Allāh kī jo bāt bewuqūfī lagtī
hai wuh insān kī dānāī se zyādā
dānishmand hai. Aur Allāh kī jo
bāt kamzor lagtī hai wuh insān kī
tāqat se zyādā tāqatwar hai.

26 Bhāiyo, is par ġhaur kareṅ ki
āp kā kyā hāl thā jab Ḳhudā ne āp
ko bulāyā. Āp meṅ se kam haiṅ jo
duniyā ke meyār ke mutābiq dānā
haiṅ, kam haiṅ jo tāqatwar haiṅ,
kam haiṅ jo ālī ḳhāndān se haiṅ.
27 Balki jo duniyā kī nigāh meṅ
bewuqūf hai use Allāh ne chun liyā
tāki dānāoṅ ko sharmindā kare.
Aur jo duniyā meṅ kamzor hai use
Allāh ne chun liyā tāki tāqatwaroṅ
ko sharmindā kare. 28 Isī tarah jo
duniyā ke nazdīk zalīl aur haqīr
hai use Allāh ne chun liyā. Hāṅ,
jo kuchh bhī nahīṅ hai use us ne
chun liyā tāki use nest kare jo
bazāhir kuchh hai. 29 Chunāṅche
koī bhī Allāh ke sāmne apne par
faḳhr nahīṅ kar saktā. 30 Yih Allāh
kī taraf se hai ki āp Masīh Īsā
meṅ haiṅ. Allāh kī baḳhshish
se Īsā ḳhud hamārī dānāī, hamārī
rāstbāzī, hamārī taqdīs aur hamārī
maḳhlasī ban gayā hai. 31 Is lie jis
tarah kalām-e-muqaddas farmātā
hai, "Faḳhr karne wālā Ḳhudāwand
hī par faḳhr kare."

Paulus kī Sādā Munādī

2 Bhāiyo, mujh par bhī ġhaur
kareṅ. Jab maiṅ āp ke pās
āyā to maiṅ ne āp ko Allāh kā
bhed moṭe moṭe alfāz meṅ yā
falsafiyānā hikmat kā izhār karte
hue na sunāyā. 2 Wajah kyā thī? Yih
ki maiṅ ne irādā kar rakhā thā ki
āp ke darmiyān hote hue maiṅ Īsā
Masīh ke siwā aur kuchh na jānūṅ,
ḳhāskar yih ki use maslūb kiyā
gayā. 3 Hāṅ maiṅ kamzorhāl, ḳhauf
khāte aur bahut thartharāte hue āp
ke pās āyā. 4 Aur guftgū aur munādī
karte hue maiṅ ne duniyāwī hikmat
ke baṛe zordār alfāz kī mārifat āp
ko qāyl karne kī koshish na kī, balki
Rūhul-quds aur Allāh kī qudrat ne
merī bātoṅ kī tasdīq kī, 5 tāki āp kā

īmān insānī hikmat par mabnī na ho balki Allāh kī qudrat par.

Ġhalat aur Sahīh Dānāī

6 Dānāī kī bāteṅ ham us waqt karte haiṅ jab kāmil īmān rakhne wāloṅ ke darmiyān hote haiṅ. Lekin yih dānāī maujūdā jahān kī nahīṅ aur na is jahān ke hākimoṅ hī kī hai jo miṭne wāle haiṅ. 7 Balki ham Ḳhudā hī kī dānāī kī bāteṅ karte haiṅ jo bhed kī sūrat meṅ chhupī rahī hai. Allāh ne tamām zamānoṅ se peshtar muqarrar kiyā hai ki yih dānāī hamāre jalāl kā bāis bane. 8 Is jahān ke kisī bhī hākim ne is dānāī ko na pahchānā, kyoṅki agar wuh pahchān lete to phir wuh hamāre jalālī Ḳhudāwand ko maslūb na karte. 9 Dānāī ke bāre meṅ pāk nawishte bhī yihī kahte haiṅ,

"Jo na kisī āṅkh ne dekhā, na kisī kān ne sunā,
aur na insān ke zahan meṅ āyā,
use Allāh ne un ke lie taiyār kar diyā
jo us se muhabbat rakhte haiṅ."

10 Lekin Allāh ne yihī kuchh apne Rūh kī mārifat ham par zāhir kiyā kyoṅki us kā Rūh har chīz kā khoj lagātā hai, yahāṅ tak ki Allāh kī gahrāiyoṅ kā bhī. 11 Insān ke bātin se kaun wāqif hai siwāe insān kī rūh ke jo us ke andar hai? Isī tarah Allāh se tālluq rakhne wālī bātoṅ ko koī nahīṅ jāntā siwāe Allāh ke Rūh ke. 12 Aur hameṅ duniyā kī rūh nahīṅ milī balki wuh Rūh jo Allāh kī taraf se hai tāki ham us kī atākardā bātoṅ ko jān sakeṅ.

13 Yihī kuchh ham bayān karte haiṅ, lekin aise alfāz meṅ nahīṅ jo insānī hikmat se hameṅ sikhāyā gayā balki Rūhul-quds se. Yoṅ ham ruhānī haqīqatoṅ kī tashrīh ruhānī logoṅ ke lie karte haiṅ. 14 Jo shaḳhs ruhānī nahīṅ hai wuh Allāh ke Rūh kī bātoṅ ko qabūl nahīṅ kartā kyoṅki wuh us ke nazdīk bewuqūfī haiṅ. Wuh unheṅ pahchān nahīṅ saktā kyoṅki un kī parakh sirf ruhānī shaḳhs hī kar saktā hai. 15 Wuhī har chīz parakh letā hai jabki us kī apnī parakh koī nahīṅ kar saktā. 16 Chunāṅche pāk kalām meṅ likhā hai,

"Kis ne Rab kī soch ko jānā?
Kaun us ko tālīm degā?"

Lekin ham Masīh kī soch rakhte haiṅ.

Kurinthus kī Bachagānā Hālat

3 Bhāiyo, maiṅ āp se ruhānī
logoṅ kī bāteṅ na kar sakā
balki sirf jismānī logoṅ kī. Kyoṅki
āp ab tak Masīh meṅ chhoṭe
bachche haiṅ. 2 Maiṅ ne āp ko dūdh
pilāyā, ṭhos ġhizā na khilāī, kyoṅki
āp us waqt is qābil nahīṅ the balki
ab tak nahīṅ haiṅ. 3 Abhī tak āp
jismānī haiṅ, kyoṅki āp meṅ hasad
aur jhagaṛā pāyā jātā hai. Kyā is se
yih sābit nahīṅ hotā ki āp jismānī
haiṅ aur Rūh ke baġhair chalte
haiṅ? 4 Jab koī kahtā hai, "Maiṅ
Paulus kī pārṭī kā hūṅ" aur dūsrā,
"Maiṅ Apullos kī pārṭī kā hūṅ" to
kyā is se yih zāhir nahīṅ hotā ki
āp ruhānī nahīṅ balki insānī soch
rakhte haiṅ?

Paulus aur Apullos kī Haisiyat

5 Apullos kī kyā haisiyat hai aur
Paulus kī kyā? Donoṅ naukar
haiṅ jin ke wasīle se āp īmān lāe.
Aur ham meṅ se har ek ne wuhī
ḳhidmat anjām dī jo Ḳhudāwand ne
us ke sapurd kī. 6 Maiṅ ne paude
lagāe, Apullos pānī detā rahā, lekin
Allāh ne unheṅ ugne diyā. 7 Lihāzā
paudā lagāne wālā aur ābpāshī
karne wālā donoṅ kuchh bhī nahīṅ,
balki Ḳhudā hī sab kuchh hai jo
paude ko phalne-phūlne detā hai.
8 Paudā lagāne aur pānī dene wālā
ek jaise haiṅ, albattā har ek ko
us kī mehnat ke mutābiq mazdūrī
milegī. 9 Kyoṅki ham Allāh ke
muāwin haiṅ jabki āp Allāh kā khet
aur us kī imārat haiṅ.

10 Allāh ke us fazl ke mutābiq
jo mujhe baḳhshā gayā maiṅ ne
ek dānishmand ṭhekedār kī tarah
buniyād rakhī. Is ke bād koī aur
us par imārat tāmīr kar rahā hai.
Lekin har ek dhyān rakhe ki wuh
buniyād par imārat kis tarah banā
rahā hai. 11 Kyoṅki buniyād rakhī jā
chukī hai aur wuh hai Īsā Masīh. Is
ke alāwā koī bhī mazīd koī buniyād
nahīṅ rakh saktā. 12 Jo bhī is
buniyād par kuchh tāmīr kare wuh
muḳhtalif mawād to istemāl kar
saktā hai, masalan sonā, chāṅdī,
qīmtī patthar, lakaṛī, sūkhī ghās yā
bhūsā, 13 lekin āḳhir meṅ har ek kā
kām zāhir ho jāegā. Qiyāmat ke din
kuchh poshīdā nahīṅ rahegā balki
āg sab kuchh zāhir kar degī. Wuh
sābit kar degī ki har kisī ne kaisā
kām kiyā hai. 14 Agar us kā tāmīrī
kām na jalā jo us ne is buniyād
par kiyā to use ajr milegā. 15 Agar
us kā kām jal gayā to use nuqsān

pahuṅchegā. Ḳhud to wuh bach jāegā magar jalte jalte.

[16]Kyā āp ko mālūm nahīṅ ki āp Allāh kā ghar haiṅ, aur āp meṅ Allāh kā Rūh sukūnat kartā hai? [17]Agar koī Allāh ke ghar ko tabāh kare to Allāh use tabāh karegā, kyoṅki Allāh kā ghar maḳhsūs-o-muqaddas hai aur yih ghar āp hī haiṅ.

Apne bāre meṅ Sheḳhī na Mārnā

[18]Koī apne āp ko fareb na de. Agar āp meṅ se koī samjhe ki wuh is duniyā kī nazar meṅ dānishmand hai to phir zarūrī hai ki wuh bewuqūf bane tāki wāqaī dānishmand ho jāe. [19]Kyoṅki is duniyā kī hikmat Allāh kī nazar meṅ bewuqūfī hai. Chunāṅche muqaddas nawishtoṅ meṅ likhā hai, "Wuh dānishmandoṅ ko un kī apnī chālākī ke phande meṅ phaṅsā detā hai." [20]Yih bhī likhā hai, "Rab dānishmandoṅ ke ḳhayālāt ko jāntā hai ki wuh bātil haiṅ." [21]Ġharz koī kisī insān ke bāre meṅ sheḳhī na māre. Sab kuchh to āp kā hai. [22]Paulus, Apullos, Kaifā, duniyā, zindagī, maut, maujūdā jahān ke aur mustaqbil ke umūr sab kuchh āp kā hai. [23]Lekin āp Masīh ke haiṅ aur Masīh Allāh kā hai.

Ḳhudāwand ke Ḳhādim aur Un kā Kām

4 Ġharz log hameṅ Masīh ke ḳhādim samjheṅ, aise nigarān jinheṅ Allāh ke bhedoṅ ko kholne kī zimmedārī dī gaī hai. [2]Ab nigarānoṅ kā farz yih hai ki un par pūrā etamād kiyā jā sake. [3]Mujhe is bāt kī zyādā fikr nahīṅ ki āp yā koī duniyāwī adālat merā ehtisāb kare, balki maiṅ ḳhud bhī apnā ehtisāb nahīṅ kartā. [4]Mujhe kisī ġhaltī kā ilm nahīṅ hai agarche yih bāt mujhe rāstbāz qarār dene ke lie kāfī nahīṅ hai. Ḳhudāwand ḳhud merā ehtisāb kartā hai. [5]Is lie waqt se pahle kisī bāt kā faislā na kareṅ. Us waqt tak intazār kareṅ jab tak Ḳhudāwand na āe. Kyoṅki wuhī tārīkī meṅ chhupī huī chīzoṅ ko raushnī meṅ lāegā aur diloṅ kī mansūbābandiyoṅ ko zāhir kar degā. Us waqt Allāh ḳhud har fard kī munāsib tārīf karegā.

Kurinthiyoṅ kī Sheḳhībāzī

[6]Bhāiyo, maiṅ ne in bātoṅ kā itlāq
apne aur Apullos par kiyā tāki āp
ham par ġhaur karte hue Allāh
ke kalām kī hudūd jān leṅ jin se
tajāwuz karnā munāsib nahīṅ. Phir
āp phūl kar ek shaḳhs kī himāyat
karke dūsre kī muḳhālafat nahīṅ
kareṅge. [7]Kyoṅki kaun āp ko kisī
dūsre se afzal qarār detā hai? Jo
kuchh āp ke pās hai kyā wuh āp ko
muft nahīṅ milā? Aur agar muft
milā to is par sheḳhī kyoṅ mārte
haiṅ goyā ki āp ne use apnī mehnat
se hāsil kiyā ho?
[8]Wāh jī wāh! Āp ser ho chuke
haiṅ. Āp amīr ban chuke haiṅ.
Āp hamāre baġhair bādshāh ban
chuke haiṅ. Kāsh āp bādshāh
ban chuke hote tāki ham bhī āp
ke sāth hukūmat karte! [9]Is ke
bajāe mujhe lagtā hai ki Allāh ne
hamāre lie jo us ke rasūl haiṅ
Romī tamāshāgāh meṅ sab se
nichlā darjā muqarrar kiyā hai,
jo un logoṅ ke lie maḳhsūs hotā
hai jinheṅ sazā-e-maut kā faislā
sunāyā gayā ho. Hāṅ, ham duniyā,
farishtoṅ aur insānoṅ ke sāmne
tamāshā ban gae haiṅ. [10]Ham to
Masīh kī ḳhātir bewuqūf ban gae
haiṅ jabki āp Masīh meṅ samajhdār
ḳhayāl kie jāte haiṅ. Ham kamzor
haiṅ jabki āp tāqatwar. Āp kī izzat
kī jātī hai jabki hamārī be'izzatī.
[11]Ab tak hameṅ bhūk aur pyās
satātī hai. Ham chīthaṛoṅ meṅ
malbūs goyā nange phirte haiṅ.
Hameṅ mukke māre jāte haiṅ.
Hamārī koī mustaqil rihāishgāh
nahīṅ. [12]Aur baṛī mashaqqat se
ham apne hāthoṅ se rozī kamāte
haiṅ. Lān-tān karne wāloṅ ko ham
barkat dete haiṅ, īzā dene wāloṅ
ko bardāsht karte haiṅ. [13]Jo hameṅ
burā-bhalā kahte haiṅ unheṅ ham
duā dete haiṅ. Ab tak ham duniyā
kā kūṛā-karkaṭ aur ġhilāzat bane
phirte haiṅ.

Paulus Kurinthiyoṅ kā Ruhānī Bāp Hai

[14]Maiṅ āp ko sharmindā karne ke
lie yih nahīṅ likh rahā, balki apne
pyāre bachche jān kar samjhāne
kī ġharz se. [15]Beshak Masīh Īsā
meṅ āp ke ustād to beshumār haiṅ,
lekin bāp kam haiṅ. Kyoṅki Masīh
Īsā meṅ maiṅ hī āp ko Allāh kī
ḳhushḳhabrī sunā kar āp kā bāp
banā. [16]Ab maiṅ tākīd kartā hūṅ ki
āp mere namūne par chaleṅ. [17]Is

lie maiṅ ne Tīmuthiyus ko āp ke pās bhej diyā jo Ḳhudāwand meṅ merā pyārā aur wafādār beṭā hai. Wuh āp ko Masīh Īsā meṅ merī un hidāyāt kī yād dilāegā jo maiṅ har jagah aur īmāndāroṅ kī har jamāt meṅ detā hūṅ.

18 Āp meṅ se bāz yoṅ phūl gae haiṅ jaise maiṅ ab āp ke pās kabhī nahīṅ āūṅgā. 19 Lekin agar Ḳhudāwand kī marzī huī to jald ā kar mālūm karūṅga ki kyā yih phūle hue log sirf bāteṅ kar rahe haiṅ yā ki Allāh kī qudrat un meṅ kām kar rahī hai. 20 Kyoṅki Allāh kī bādshāhī ḳhālī bātoṅ se zāhir nahīṅ hotī balki Allāh kī qudrat se. 21 Kyā āp chāhte haiṅ ki maiṅ chhaṛī le kar āp ke pās āūṅ yā pyār aur halīmī kī rūh meṅ?

Zinākārī

5 Yih bāt hamāre kānoṅ tak pahuṅchī hai ki āp ke darmiyān zinākārī ho rahī hai, balki aisī zinākārī jise Ġhairyahūdī bhī rawā nahīṅ samajhte. Kahte haiṅ ki āp meṅ se kisī ne apnī sautelī māṅ[a] se shādī kar rakhī hai. 2 Kamāl hai ki āp is fel par nādim nahīṅ balki phūle phir rahe haiṅ! Kyā munāsib na hotā ki āp dukh mahsūs karke is badī ke murtakib ko apne darmiyān se ḳhārij kar dete? 3 Go maiṅ jism ke lihāz se āp ke pās nahīṅ, lekin Rūh ke lihāz se zarūr hūṅ. Aur maiṅ us shaḳhs par fatwā is tarah de chukā hūṅ jaise ki maiṅ āp ke darmiyān maujūd hūṅ. 4 Jab āp hamāre Ḳhudāwand Īsā ke nām meṅ jamā hoṅge to maiṅ Rūh meṅ āp ke sāth hūṅgā aur hamāre Ḳhudāwand Īsā kī qudrat bhī. 5 Us waqt aise shaḳhs ko Iblīs ke hawāle kareṅ tāki sirf us kā jism halāk ho jāe, lekin us kī rūh Ḳhudāwand ke din rihāī pāe.

6 Āp kā faḳhr karnā achchhā nahīṅ. Kyā āp ko mālūm nahīṅ ki jab ham thoṛā-sā ḳhamīr tāzā gundhe hue āṭe meṅ milāte haiṅ to wuh sāre āṭe ko ḳhamīr kar detā hai? 7 Apne āp ko ḳhamīr se pāk-sāf karke tāzā gundhā huā āṭā ban jāeṅ. Darhaqīqat āp haiṅ bhī pāk, kyoṅki hamārā Īd-e-Fasah kā lelā Masīh hamāre lie zabah ho chukā hai. 8 Is lie āie ham purāne ḳhamīrī

[a] Lafzī tarjumā: bāp kī bīwī, lekin ġhāliban is se murād sautelī māṅ hai.

āṭe yānī burāī aur badī ko dūr karke
tāzā gundhe hue āṭe yānī ḳhulūs
aur sachchāī kī roṭiyāṅ banā kar
Fasah kī Īd manāeṅ.

9 Maiṅ ne ḳhat meṅ likhā thā ki
āp zinākāroṅ se tālluq na rakheṅ.
10 Merā matlab yih nahīṅ thā ki āp
is duniyā ke zinākāroṅ se tālluq
munqate kar leṅ yā is duniyā ke
lālchiyoṅ, luṭeroṅ aur butparastoṅ
se. Agar āp aisā karte to lāzim hotā
ki āp duniyā hī se kūch kar jāte.
11 Nahīṅ, merā matlab yih thā ki
āp aise shaḳhs se tālluq na rakheṅ
jo Masīh meṅ to bhāī kahlātā hai
magar hai wuh zinākār yā lālchī yā
butparast yā gālī-galoch karne wālā
yā sharābī yā luṭerā. Aise shaḳhs ke
sāth khānā tak bhī na khāeṅ.

12 Maiṅ un logoṅ kī adālat kyoṅ
kartā phirūṅ jo īmāndāroṅ kī jamāt
se bāhar haiṅ? Kyā āp ḳhud bhī sirf
un kī adālat nahīṅ karte jo jamāt
ke andar haiṅ? 13 Bāhar wāloṅ kī
adālat to Ḳhudā hī karegā. Kalām-
e-muqaddas meṅ yoṅ likhā hai,
'Sharīr ko apne darmiyān se nikāl
do.'

Muqaddamābāzī

6 Āp meṅ yih jurrat kaise paidā
huī ki jab kisī kā kisī dūsre
īmāndār ke sāth tanāzā ho to wuh
apnā jhagaṛā bedīnoṅ ke sāmne
le jātā hai na ki muqaddasoṅ
ke sāmne? 2 Kyā āp nahīṅ jānte
ki muqaddasīn duniyā kī adālat
kareṅge? Aur agar āp duniyā kī
adālat kareṅge to kyā āp is qābil
nahīṅ ki chhoṭe moṭe jhagaṛoṅ
kā faislā kar sakeṅ? 3 Kyā āp ko
mālūm nahīṅ ki ham farishtoṅ
kī adālat kareṅge? To phir kyā
ham rozmarrā ke muāmalāt ko
nahīṅ nipṭā sakte? 4 Aur is qism
ke muāmalāt ko faisal karne ke lie
āp aise logoṅ ko kyoṅ muqarrar
karte haiṅ jo jamāt kī nigāh meṅ
koī haisiyat nahīṅ rakhte? 5 Yih
bāt maiṅ āp ko sharm dilāne ke
lie kahtā hūṅ. Kyā āp meṅ ek
bhī sayānā shaḳhs nahīṅ jo apne
bhāiyoṅ ke mābain faislā karne ke
qābil ho? 6 Lekin nahīṅ. Bhāī apne
hī bhāī par muqaddamā chalātā
hai aur wuh bhī ġhairīmāndāroṅ
ke sāmne.

7 Awwal to āp se yih ġhaltī huī
ki āp ek dūsre se muqaddamābāzī
karte haiṅ. Agar koī āp se nāinsāfī

kar rahā ho to kyā behtar nahīṅ ki
āp use aisā karne deṅ? Aur agar
koī āp ko ṭhag rahā ho to kyā yih
behtar nahīṅ ki āp use ṭhagne deṅ?
8Is ke baraks āp kā yih hāl hai ki āp
ḳhud hī nāinsāfī karte aur ṭhagte
haiṅ aur wuh bhī apne bhāiyoṅ
ko. 9Kyā āp nahīṅ jānte ki nāinsāf
Allāh kī bādshāhī mīrās meṅ
nahīṅ pāeṅge? Fareb na khāeṅ!
Harāmkār, butparast, zināḳār,
hamjinsparast, launḍebāz, 10chor,
lālchī, sharābī, badzabān, luṭere,
yih sab Allāh kī bādshāhī mīrās
meṅ nahīṅ pāeṅge. 11Āp meṅ se
kuchh aise the bhī. Lekin āp ko
dhoyā gayā, āp ko muqaddas kiyā
gayā, āp ko Ḳhudāwand Īsā Masīh
ke nām aur hamāre Ḳhudā ke Rūh
se rāstbāz banāyā gayā hai.

Jism Allāh kā Ghar Hai

12Mere lie sab kuchh jāyz hai, lekin
sab kuchh mufīd nahīṅ. Mere
lie sab kuchh jāyz to hai, lekin
maiṅ kisī bhī chīz ko ijāzat nahīṅ
dūṅgā ki mujh par hukūmat kare.
13Beshak ḳhurāk peṭ ke lie aur peṭ
ḳhurāk ke lie hai, magar Allāh
donoṅ ko nest kar degā. Lekin ham
is se yih natījā nahīṅ nikāl sakte
ki jism zināḳārī ke lie hai. Hargiz
nahīṅ! Jism Ḳhudāwand ke lie hai
aur Ḳhudāwand jism ke lie. 14Allāh
ne apnī qudrat se Ḳhudāwand Īsā
ko zindā kiyā aur isī tarah wuh
hameṅ bhī zindā karegā.

15Kyā āp nahīṅ jānte ki āp ke jism
Masīh ke āzā haiṅ? To kyā maiṅ
Masīh ke āzā ko le kar fāhishā ke
āzā banāūṅ? Hargiz nahīṅ. 16Kyā
āp ko mālūm nahīṅ ki jo fāhishā se
lipaṭ jātā hai wuh us ke sāth ek tan
ho jātā hai? Jaise pāk nawishtoṅ
meṅ likhā hai, “Wuh donoṅ ek
ho jāte haiṅ.” 17Is ke baraks jo
Ḳhudāwand se lipaṭ jātā hai wuh us
ke sāth ek rūh ho jātā hai.

18Zināḳārī se bhāgeṅ! Insān se
sarzad hone wālā har gunāh us ke
jism se bāhar hotā hai siwāe zinā
ke. Zināḳār to apne hī jism kā
gunāh kartā hai. 19Kyā āp nahīṅ
jānte ki āp kā badan Rūhul-quds
kā ghar hai jo āp ke andar sukūnat
kartā hai aur jo āp ko Allāh kī
taraf se milā hai? Āp apne mālik
nahīṅ haiṅ 20kyoṅki āp ko qīmat
adā karke ḳharīdā gayā hai. Ab
apne badan se Allāh ko jalāl deṅ.

Izdiwājī Zindagī

7 Ab maiṅ āp ke sawālāt kā jawāb detā hūṅ. Beshak achchhā hai ki mard shādī na kare. [2]Lekin zināḳārī se bachne kī ḳhātir har mard kī apnī bīwī aur har aurat kā apnā shauhar ho. [3]Shauhar apnī bīwī kā haq adā kare aur isī tarah bīwī apne shauhar kā. [4]Bīwī apne jism par iḳhtiyār nahīṅ rakhtī balki us kā shauhar. Isī tarah shauhar bhī apne jism par iḳhtiyār nahīṅ rakhtā balki us kī bīwī. [5]Chunāṅche ek dūsre se judā na hoṅ siwāe is ke ki āp donoṅ bāhamī razāmandī se ek waqt muqarrar kar leṅ tāki duā ke lie zyādā fursat mil sake. Lekin is ke bād āp dubārā ikaṭṭhe ho jāeṅ tāki Iblīs āp ke bezabt nafs se fāydā uṭhā kar āp ko āzmāish meṅ na ḍāle.

[6]Yih maiṅ hukm ke taur par nahīṅ balki āp ke hālāt ke pesh-e-nazar riāyatan kah rahā hūṅ. [7]Maiṅ chāhtā hūṅ ki tamām log mujh jaise hī hoṅ. Lekin har ek ko Allāh kī taraf se alag nemat milī hai, ek ko yih nemat, dūsre ko wuh.

Talāq aur Ġhairīmāndār se Shādī

[8]Maiṅ ġhairshādīshudā afrād aur bewāoṅ se yih kahtā hūṅ ki achchhā ho agar āp merī tarah ġhairshādīshudā raheṅ. [9]Lekin agar āp apne āp par qābū na rakh sakeṅ to shādī kar leṅ. Kyoṅki is se peshtar ki āp ke shahwānī jazbāt belagām hone lageṅ behtar yih hai ki āp shādī kar leṅ.

[10]Shādīshudā joṛoṅ ko maiṅ nahīṅ balki Ḳhudāwand hukm detā hai ki bīwī apne shauhar se tālluq munqate na kare. [11]Agar wuh aisā kar chukī ho to dūsrī shādī na kare yā apne shauhar se sulah kar le. Isī tarah shauhar bhī apnī bīwī ko talāq na de.

[12]Dīgar logoṅ ko Ḳhudāwand nahīṅ balki maiṅ nasīhat kartā hūṅ ki agar kisī īmāndār bhāī kī bīwī īmān nahīṅ lāī, lekin wuh shauhar ke sāth rahne par rāzī ho to phir wuh apnī bīwī ko talāq na de. [13]Isī tarah agar kisī īmāndār ḳhātūn kā shauhar īmān nahīṅ lāyā, lekin wuh bīwī ke sāth rahne par razāmand ho to wuh apne shauhar ko talāq na de. [14]Kyoṅki jo shauhar īmān nahīṅ lāyā use us kī īmāndār bīwī kī mārifat muqaddas

ṭhahrāyā gayā hai aur jo bīwī
īmān nahīṅ lāī use us ke īmāndār
shauhar kī mārifat muqaddas qarār
diyā gayā hai. Agar aisā na hotā to
āp ke bachche nāpāk hote, magar
ab wuh muqaddas haiṅ. 15Lekin
agar ġhairīmāndār shauhar yā bīwī
apnā tālluq munqate kar le to use
jāne deṅ. Aisī sūrat meṅ īmāndār
bhāī yā bahan is bandhan se āzād
ho gae. Magar Allāh ne āp ko sulah-
salāmatī kī zindagī guzārne ke lie
bulāyā hai. 16Bahan, mumkin hai
āp apne ḳhāwind kī najāt kā bāis
ban jāeṅ. Yā bhāī, mumkin hai āp
apnī bīwī kī najāt kā bāis ban jāeṅ.

Allāh kī Taraf se Muqarrarā Rāh par Raheṅ

17Har shaḳhs usī rāh par chale jo
Ḳhudāwand ne us ke lie muqarrar
kī aur us hālat meṅ jis meṅ Allāh
ne use bulāyā hai. Īmāndāroṅ kī
tamām jamātoṅ ke lie merī yihī
hidāyat hai. 18Agar kisī ko maḳhtūn
hālat meṅ bulāyā gayā to wuh
nāmaḳhtūn hone kī koshish na
kare. Agar kisī ko nāmaḳhtūnī
kī hālat meṅ bulāyā gayā to wuh
apnā ḳhatnā na karwāe. 19Na
ḳhatnā kuchh chīz hai aur na
ḳhatne kā na honā, balki Allāh ke
ahkām ke mutābiq zindagī guzārnā
hī sab kuchh hai. 20Har shaḳhs
usī haisiyat meṅ rahe jis meṅ
use bulāyā gayā thā. 21Kyā āp
ġhulām the jab Ḳhudāwand ne āp
ko bulāyā? Yih bāt āp ko pareshān
na kare. Albattā agar āp ko āzād
hone kā mauqā mile to is se zarūr
fāydā uṭhāeṅ. 22Kyoṅki jo us waqt
ġhulām thā jab Ḳhudāwand ne use
bulāyā wuh ab Ḳhudāwand kā āzād
kiyā huā hai. Isī tarah jo āzād thā
jab use bulāyā gayā wuh ab Masīh
kā ġhulām hai. 23Āp ko qīmat de
kar ḳharīdā gayā hai, is lie insān
ke ġhulām na baneṅ. 24Bhāiyo, har
shaḳhs jis hālat meṅ bulāyā gayā
usī meṅ wuh Allāh ke sāmne qāym
rahe.

Ġhairshādīshudā Log

25Kuṅwāriyoṅ ke bāre meṅ mujhe
Ḳhudāwand kī taraf se koī ḳhās
hukm nahīṅ milā. To bhī maiṅ
jise Allāh ne apnī rahmat se qābil-e-
etamād banāyā hai āp par apnī rāy
kā izhār kartā hūṅ.

26Merī dānist meṅ maujūdā
musībat ke pesh-e-nazar insān ke
lie achchhā hai ki ġhairshādīshudā

rahe. [27]Agar āp kisī ḳhātūn ke
sāth shādī ke bandhan meṅ bandh
chuke haiṅ to phir is bandhan ko
toṛne kī koshish na kareṅ. Lekin
agar āp shādī ke bandhan meṅ
nahīṅ bandhe to phir is ke lie
koshish na kareṅ. [28]Tāham agar āp
ne shādī kar hī lī hai to āp ne gunāh
nahīṅ kiyā. Isī tarah agar kuṅwārī
shādī kar chukī hai to yih gunāh
nahīṅ. Magar aise log jismānī taur
par musībat meṅ paṛ jāeṅge jabki
maiṅ āp ko is se bachānā chāhtā
hūṅ.

[29]Bhāiyo, maiṅ to yih kahtā
hūṅ ki waqt thoṛā hai. Āindā
shādīshudā aise zindagī basar
kareṅ jaise ki ġhairshādīshudā
haiṅ. [30]Rone wāle aise hoṅ jaise
nahīṅ ro rahe. Ḳhushī manāne
wāle aise hoṅ jaise ḳhushī nahīṅ
manā rahe. Ḳharīdne wāle aise hoṅ
jaise un ke pās kuchh bhī nahīṅ.
[31]Duniyā se fāydā uṭhāne wāle aise
hoṅ jaise is kā koī fāydā nahīṅ.
Kyoṅki is duniyā kī maujūdā shakl-
o-sūrat ḳhatm hotī jā rahī hai.

[32]Maiṅ to chāhtā hūṅ ki āp fikroṅ
se āzād raheṅ. Ġhairshādīshudā
shaḳhs Ḳhudāwand ke muāmaloṅ
kī fikr meṅ rahtā hai ki kis tarah
use ḳhush kare. [33]Is ke baraks
shādīshudā shaḳhs duniyāwī fikr
meṅ rahtā hai ki kis tarah apnī
bīwī ko ḳhush kare. [34]Yoṅ wuh baṛī
kash-ma-kash meṅ mubtalā rahtā
hai. Isī tarah ġhairshādīshudā
ḳhātūn aur kuṅwārī Ḳhudāwand kī
fikr meṅ rahtī hai ki wuh jismānī
aur ruhānī taur par us ke lie
maḳhsūs-o-muqaddas ho. Is ke
muqābale meṅ shādīshudā ḳhātūn
duniyāwī fikr meṅ rahtī hai ki apne
ḳhāwind ko kis tarah ḳhush kare.

[35]Maiṅ yih āp hī ke fāyde ke
lie kahtā hūṅ. Maqsad yih nahīṅ
ki āp par pābandiyāṅ lagāī jāeṅ
balki yih ki āp sharāfat, sābitqadmī
aur yaksūī ke sāth Ḳhudāwand kī
huzūrī meṅ chaleṅ.

[36]Agar koī samajhtā hai, ‘Maiṅ
apnī kuṅwārī mangetar se shādī na
karne se us kā haq mār rahā hūṅ’
yā yih ki ‘Merī us ke lie ḳhāhish
had se zyādā hai, is lie shādī honī
chāhie’ to phir wuh apne irāde ko
pūrā kare, yih gunāh nahīṅ. Wuh
shādī kar le. [37]Lekin is ke baraks
agar us ne shādī na karne kā puḳhtā
azm kar liyā hai aur wuh majbūr
nahīṅ balki apne irāde par iḳhtiyār
rakhtā hai aur us ne apne dil meṅ
faislā kar liyā hai ki apnī kuṅwārī
laṛkī ko aise hī rahne de to us ne

achchhā kiyā. [38]Ġharz jis ne apnī
kuṅwārī mangetar se shādī kar lī
hai us ne achchhā kiyā hai, lekin jis
ne nahīṅ kī us ne aur bhī achchhā
kiyā hai.

[39]Jab tak ḳhāwind zindā hai bīwī
ko us se rishtā toṛne kī ijāzat
nahīṅ. Ḳhāwind kī wafāt ke bād
wuh āzād hai ki jis se chāhe shādī
kar le, magar sirf Ḳhudāwand meṅ.
[40]Lekin merī dānist meṅ agar wuh
aise hī rahe to zyādā mubārak hogī.
Aur maiṅ samajhtā hūṅ ki mujh
meṅ bhī Allāh kā Rūh hai.

Butoṅ kī Qurbāniyāṅ

8 Ab maiṅ butoṅ kī qurbānī ke
bāre meṅ bāt kartā hūṅ. Ham
jānte haiṅ ki ham sab sāhib-e-ilm
haiṅ. Ilm insān ke phūlne kā bāis
bantā hai jabki muhabbat us kī
tāmīr kartī hai. [2]Jo samajhtā hai ki
us ne kuchh jān liyā hai us ne ab tak
us tarah nahīṅ jānā jis tarah us ko
jānanā chāhie. [3]Lekin jo Allāh se
muhabbat rakhtā hai use Allāh ne
jān liyā hai.

[4]Butoṅ kī qurbānī khāne ke zimn
meṅ ham jānte haiṅ ki duniyā
meṅ but koī chīz nahīṅ aur ki
Rab ke siwā koī aur Ḳhudā nahīṅ
hai. [5]Beshak āsmān-o-zamīn par
kaī nām-nihād dewatā hote haiṅ,
hāṅ darasl bahutere dewatāoṅ aur
ḳhudāwandoṅ kī pūjā kī jātī hai.
[6]To bhī ham jānte haiṅ ki faqt ek hī
Ḳhudā hai, hamārā Bāp jis ne sab
kuchh paidā kiyā hai aur jis ke lie
ham zindagī guzārte haiṅ. Aur ek
hī Ḳhudāwand hai yānī Īsā Masīh jis
ke wasīle se sab kuchh wujūd meṅ
āyā hai aur jis se hameṅ zindagī
hāsil hai.

[7]Lekin har kisī ko is kā ilm nahīṅ.
Bāz īmāndār to ab tak yih sochne ke
ādī haiṅ ki but kā wujūd hai. Is lie
jab wuh kisī but kī qurbānī kā gosht
khāte haiṅ to wuh samajhte haiṅ ki
ham aisā karne se us but kī pūjā kar
rahe haiṅ. Yoṅ un kā zamīr kamzor
hone kī wajah se ālūdā ho jātā hai.
[8]Haqīqat to yih hai ki hamārā Allāh
ko pasand ānā is bāt par mabnī
nahīṅ ki ham kyā khāte haiṅ aur
kyā nahīṅ khāte. Na parhez karne
se hameṅ koī nuqsān pahuṅchtā
hai aur na khā lene se koī fāydā.

[9]Lekin ḳhabardār raheṅ ki āp kī
yih āzādī kamzoroṅ ke lie ṭhokar
kā bāis na bane. [10]Kyoṅki agar
koī kamzorzamīr shaḳhs āp ko
butḳhāne meṅ khānā khāte hue
dekhe to kyā use us ke zamīr ke

ḳhilāf butoṅ kī qurbāniyāṅ khāne
par ubhārā nahīṅ jāegā? 11Is tarah
āp kā kamzor bhāī jis kī ḳhātir
Masīh qurbān huā āp ke ilm-o-irfān
kī wajah se halāk ho jāegā. 12Jab
āp is tarah apne bhāiyoṅ kā gunāh
karte aur un ke kamzor zamīr ko
majrūh karte haiṅ to āp Masīh kā
hī gunāh karte haiṅ. 13Is lie agar
aisā khānā mere bhāī ko sahīh rāh
se bhaṭkāne kā bāis bane to maiṅ
kabhī gosht nahīṅ khāūṅgā tāki
apne bhāī kī gumrāhī kā bāis na
banūṅ.

Rasūl kā Haq

9 Kyā maiṅ āzād nahīṅ? Kyā
maiṅ Masīh kā rasūl nahīṅ?
Kyā maiṅ ne Īsā ko nahīṅ dekhā jo
hamārā Ḳhudāwand hai? Kyā āp
Ḳhudāwand meṅ merī mehnat kā
phal nahīṅ haiṅ? 2Agarche maiṅ
dūsroṅ ke nazdīk Masīh kā rasūl
nahīṅ, lekin āp ke nazdīk to zarūr
hūṅ. Ḳhudāwand meṅ āp hī merī
risālat par muhr haiṅ.

3Jo merī bāzpurs karnā chāhte
haiṅ unheṅ maiṅ apne difā meṅ
kahtā hūṅ, 4kyā hameṅ khāne-pīne
kā haq nahīṅ? 5Kyā hameṅ haq
nahīṅ ki shādī karke apnī bīwī ko
sāth lie phireṅ? Dūsre rasūl aur
Ḳhudāwand ke bhāī aur Kaifā to
aisā hī karte haiṅ. 6Kyā mujhe
aur Barnabās hī ko apnī ḳhidmat
ke ajr meṅ kuchh pāne kā haq
nahīṅ? 7Kaun-sā faujī apne ḳharch
par jang laṛtā hai? Kaun angūr kā
bāġh lagā kar us ke phal se apnā
hissā nahīṅ pātā? Yā kaun rewaṛ kī
gallābānī karke us ke dūdh se apnā
hissā nahīṅ pātā?

8Kyā maiṅ yih faqt insānī soch ke
taht kah rahā hūṅ? Kyā sharīat bhī
yihī nahīṅ kahtī? 9Tauret meṅ likhā
hai, “Jab tū fasal gāhne ke lie us par
bail chalne detā hai to us kā muṅh
bāndh kar na rakhnā.” Kyā Allāh
sirf bailoṅ kī fikr kartā hai 10yā
wuh hamārī ḳhātir yih farmātā hai?
Hāṅ, zarūr hamārī ḳhātir kyoṅki
hal chalāne wālā is ummīd par
chalātā hai ki use kuchh milegā.
Isī tarah gāhne wālā is ummīd par
gāhtā hai ki wuh paidāwār meṅ se
apnā hissā pāegā. 11Ham ne āp
ke lie ruhānī bīj boyā hai. To kyā
yih nāmunāsib hai agar ham āp se
jismānī fasal kāṭeṅ? 12Agar dūsroṅ
ko āp se apnā hissā lene kā haq
hai to kyā hamārā un se zyādā haq
nahīṅ bantā?

Lekin ham ne is haq se fāydā
nahīṅ uṭhāyā. Ham sab kuchh
bardāsht karte haiṅ tāki Masīh kī
ḳhushḳhabrī ke lie kisī bhī tarah se
rukāwaṭ kā bāis na baneṅ. 13Kyā
āp nahīṅ jānte ki Baitul-muqaddas
meṅ ḳhidmat karne wāloṅ kī
zarūriyāt Baitul-muqaddas hī se
pūrī kī jātī haiṅ? Jo qurbāniyāṅ
chaṛhāne ke kām meṅ masrūf
rahte haiṅ unheṅ qurbāniyoṅ se
hī hissā miltā hai. 14Isī tarah
Ḳhudāwand ne muqarrar kiyā hai
ki injīl kī ḳhushḳhabrī kī munādī
karne wāloṅ kī zarūriyāt un se pūrī
kī jāeṅ jo is ḳhidmat se fāydā uṭhāte
haiṅ.

15Lekin maiṅ ne kisī tarah bhī
is se fāydā nahīṅ uṭhāyā, aur na
is lie likhā hai ki mere sāth aisā
sulūk kiyā jāe. Nahīṅ, is se pahle
ki faḳhr karne kā merā yih haq
mujh se chhīn liyā jāe behtar yih
hai ki maiṅ mar jāūṅ. 16Lekin Allāh
kī ḳhushḳhabrī kī munādī karnā
mere lie faḳhr kā bāis nahīṅ. Maiṅ
to yih karne par majbūr hūṅ. Mujh
par afsos agar is ḳhushḳhabrī kī
munādī na karūṅ. 17Agar maiṅ yih
apnī marzī se kartā to phir ajr kā
merā haq bantā. Lekin aisā nahīṅ
hai balki Ḳhudā hī ne mujhe yih
zimmedārī dī hai. 18To phir merā
ajr kyā hai? Yih ki maiṅ injīl kī
ḳhushḳhabrī muft sunāūṅ aur apne
us haq se fāydā na uṭhāūṅ jo mujhe
us kī munādī karne se hāsil hai.

19Agarche maiṅ sab logoṅ se āzād
hūṅ phir bhī maiṅ ne apne āp ko
sab kā ġhulām banā liyā tāki zyādā
se zyādā logoṅ ko jīt lūṅ. 20Maiṅ
Yahūdiyoṅ ke darmiyān Yahūdī kī
mānind banā tāki Yahūdiyoṅ ko jīt
lūṅ. Mūswī sharīat ke taht zindagī
guzārne wāloṅ ke darmiyān maiṅ
un kī mānind banā tāki unheṅ jīt
lūṅ, go maiṅ sharīat ke mātaht
nahīṅ. 21Mūswī sharīat ke baġhair
zindagī guzārne wāloṅ ke darmiyān
maiṅ unhīṅ kī mānind banā tāki
unheṅ jīt lūṅ. Is kā matlab yih
nahīṅ ki maiṅ Allāh kī sharīat ke
tābe nahīṅ hūṅ. Haqīqat meṅ maiṅ
Masīh kī sharīat ke taht zindagī
guzārtā hūṅ. 22Maiṅ kamzoroṅ ke
lie kamzor banā tāki unheṅ jīt lūṅ.
Sab ke lie maiṅ sab kuchh banā
tāki har mumkin tarīqe se bāz ko
bachā sakūṅ. 23Jo kuchh bhī kartā
hūṅ Allāh kī ḳhushḳhabrī ke wāste
kartā hūṅ tāki is kī barakāt meṅ
sharīk ho jāūṅ.

24Kyā āp nahīṅ jānte ki sṭeḍiyam
meṅ dauṛte to sab hī haiṅ, lekin

ināṁ ek hī shaḳhs hāsil kartā hai? Chunāṅche aise dauṛeṅ ki āp hī jīteṅ. [25]Kheloṅ meṅ sharīk hone wālā har shaḳhs apne āp ko saḳht nazm-o-zabt kā pāband rakhtā hai. Wuh fānī tāj pāne ke lie aisā karte haiṅ, lekin ham ġhairfānī tāj pāne ke lie. [26]Chunāṅche maiṅ har waqt manzil-e-maqsūd ko pesh-e-nazar rakhte hue dauṛtā hūṅ. Aur maiṅ isī tarah bāksing bhī kartā hūṅ, maiṅ hawā meṅ mukke nahīṅ mārtā balki nishāne ko. [27]Maiṅ apne badan ko mārtā kūṭtā aur ise apnā ġhulām banātā hūṅ, aisā na ho ki dūsroṅ meṅ munādī karke ḳhud nāmaqbūl ṭhahrūṅ.

Isrāīl kā Ibratnāk Tajrabā

10 Bhāiyo, maiṅ nahīṅ chāhtā ki āp is bāt se nāwāqif raheṅ ki hamāre bāpdādā sab bādal ke nīche the. Wuh sab samundar meṅ se guzare. [2]Un sab ne bādal aur samundar meṅ Mūsā kā baptismā liyā. [3]Sab ne ek hī ruhānī ḳhurāk khāī [4]aur sab ne ek hī ruhānī pānī piyā. Kyoṅki Masīh ruhānī Chaṭṭān kī sūrat meṅ un ke sāth sāth chaltā rahā aur wuhī un sab ko pānī pilātā rahā. [5]Is ke bāwujūd un meṅ se beshtar log Allāh ko pasand na āe, is lie wuh registān meṅ halāk ho gae.

[6]Yih sab kuchh hamārī ibrat ke lie wāqe huā tāki ham un logoṅ kī tarah burī chīzoṅ kī hawas na kareṅ. [7]Un meṅ se bāz kī tarah butparast na baneṅ, jaise muqaddas nawishtoṅ meṅ likhā hai, “Log khāne-pīne ke lie baiṭh gae aur phir uṭh kar rangraliyoṅ meṅ apne dil bahlāne lage.” [8]Ham zinā bhī na kareṅ jaise un meṅ se bāz ne kiyā aur natīje meṅ ek hī din meṅ 23,000 afrād ḍher ho gae. [9]Ham Ḳhudāwand kī āzmāish bhī na kareṅ jis tarah un meṅ se bāz ne kī aur natīje meṅ sāṅpoṅ se halāk hue. [10]Aur na buṛbuṛāeṅ jis tarah un meṅ se bāz buṛbuṛāne lage aur natīje meṅ halāk karne wāle farishte ke hāthoṅ māre gae.

[11]Yih mājare ibrat kī ḳhātir un par wāqe hue aur ham Aḳhīr zamāne meṅ rahne wāloṅ kī nasīhat ke lie likhe gae.

[12]Ġharz jo samajhtā hai ki wuh mazbūtī se khaṛā hai, ḳhabardār rahe ki gir na paṛe. [13]Āp sirf aisī āzmāishoṅ meṅ paṛe haiṅ jo insān ke lie ām hotī haiṅ. Aur Allāh wafādār hai. Wuh āp ko āp kī tāqat

se zyādā āzmāish meṅ nahīṅ paṛne degā. Jab āp āzmāish meṅ paṛ jāeṅge to wuh us meṅ se nikalne kī rāh bhī paidā kar degā tāki āp use bardāsht kar sakeṅ.

Ashā-e-Rabbānī aur But-parastī meṅ Tazād

14Ġharz mere pyāro, butparastī se bhāgeṅ. 15Maiṅ āp ko samajhdār jān kar bāt kar rahā hūṅ. Āp ḳhud merī is bāt kā faislā kareṅ. 16Jab ham Ashā-e-Rabbānī ke mauqe par barkat ke pyāle ko barkat de kar us meṅ se pīte haiṅ to kyā ham yoṅ Masīh ke ḳhūn meṅ sharīk nahīṅ hote? Aur jab ham roṭī toṛ kar khāte haiṅ to kyā Masīh ke badan meṅ sharīk nahīṅ hote? 17Roṭī to ek hī hai, is lie ham jo bahut-se haiṅ ek hī badan haiṅ, kyoṅki ham sab ek hī roṭī meṅ sharīk hote haiṅ.

18Banī Isrāīl par ġhaur kareṅ. Kyā Baitul-muqaddas meṅ qurbāniyāṅ khāne wāle qurbāngāh kī rifāqat meṅ sharīk nahīṅ hote? 19Kyā maiṅ yih kahnā chāhtā hūṅ ki butoṅ ke chaṛhāwe kī koī haisiyat hai? Yā ki but kī koī haisiyat hai? Hargiz nahīṅ. 20Maiṅ yih kahtā hūṅ ki jo qurbāniyāṅ wuh guzarāṅte haiṅ Allāh ko nahīṅ balki shayātīn ko guzarāṅte haiṅ. Aur maiṅ nahīṅ chāhtā ki āp shayātīn kī rifāqat meṅ sharīk hoṅ. 21Āp Ḳhudāwand ke pyāle aur sāth hī shayātīn ke pyāle se nahīṅ pī sakte. Āp Ḳhudāwand ke rifāqatī khāne aur sāth hī shayātīn ke rifāqatī khāne meṅ sharīk nahīṅ ho sakte. 22Yā kyā ham Allāh kī ġhairat ko uksānā chāhte haiṅ? Kyā ham us se tāqatwar haiṅ?

Dūsroṅ ke Zamīr kā Lihāz Karnā

23Sab kuchh rawā to hai, lekin sab kuchh mufīd nahīṅ. Sab kuchh jāyz to hai, lekin sab kuchh hamārī tāmīr-o-taraqqī kā bāis nahīṅ hotā. 24Har koī apne hī fāyde kī talāsh meṅ na rahe balki dūsre ke.

25Bāzār meṅ jo kuchh biktā hai use khāeṅ aur apne zamīr ko mutma'in karne kī ḳhātir pūchh-gachh na kareṅ, 26kyoṅki "Zamīn aur jo kuchh us par hai Rab kā hai."

27Agar koī ġhairīmāndār āp kī dāwat kare aur āp us dāwat ko qabūl kar leṅ to āp ke sāmne jo kuchh bhī rakhā jāe use khāeṅ. Apne zamīr ke itmīnān ke lie taftīsh na kareṅ. 28Lekin agar koī āp ko batā

de, “Yih butoṅ kā chaṛhāwā hai” to
phir us shaḳhs kī ḳhātir jis ne āp
ko āgāh kiyā hai aur zamīr kī ḳhātir
use na khāeṅ. [29]Matlab hai apne
zamīr kī ḳhātir nahīṅ balki dūsre
ke zamīr kī ḳhātir. Kyoṅki yih kis
tarah ho saktā hai ki kisī dūsre kā
zamīr merī āzādī ke bāre meṅ faislā
kare? [30]Agar maiṅ Ḳhudā kā shukr
karke kisī khāne meṅ sharīk hotā
hūṅ to phir mujhe kyoṅ burā kahā
jāe? Maiṅ to use Ḳhudā kā shukr
karke khātā hūṅ.

[31]Chunāṅche sab kuchh Allāh
ke jalāl kī ḳhātir kareṅ, ḳhāh āp
khāeṅ, pieṅ yā aur kuchh kareṅ.
[32]Kisī ke lie ṭhokar kā bāis na
baneṅ, na Yahūdiyoṅ ke lie, na
Yūnāniyoṅ ke lie aur na Allāh kī
jamāt ke lie. [33]Isī tarah maiṅ bhī
sab ko pasand āne kī har mumkin
koshish kartā hūṅ. Maiṅ apne hī
fāyde ke ḳhayāl meṅ nahīṅ rahtā
balki dūsroṅ ke tāki bahutere najāt
pāeṅ.

11 Mere namūne par chaleṅ
jis tarah maiṅ Masīh ke
namūne par chaltā hūṅ.

Ibādat meṅ Ḳhawātīn kā Kirdār

[2]Shābāsh ki āp har tarah se mujhe
yād rakhte haiṅ. Āp ne riwāyāt
ko yoṅ mahfūz rakhā hai jis tarah
maiṅ ne unheṅ āp ke sapurd kiyā
thā. [3]Lekin maiṅ āp ko ek aur bāt
se āgāh karnā chāhtā hūṅ. Har
mard kā sar Masīh hai jabki aurat
kā sar mard aur Masīh kā sar Allāh
hai. [4]Agar koī mard sar ḍhāṅk
kar duā yā nabuwwat kare to wuh
apne sar kī be’izzatī kartā hai. [5]Aur
agar koī ḳhātūn nange sar duā yā
nabuwwat kare to wuh apne sar
kī be’izzatī kartī hai, goyā wuh sar
munḍī hai. [6]Jo aurat apne sar
par dopaṭṭā nahīṅ letī wuh ṭinḍ
karwāe. Lekin agar ṭinḍ karwānā
yā sar munḍwānā us ke lie be’izzatī
kā bāis hai to phir wuh apne sar
ko zarūr ḍhāṅke. [7]Lekin mard ke
lie lāzim hai ki wuh apne sar ko na
ḍhāṅke kyoṅki wuh Allāh kī sūrat
aur jalāl ko mun’akis kartā hai.
Lekin aurat mard kā jalāl mun’akis
kartī hai, [8]kyoṅki pahlā mard aurat
se nahīṅ niklā balki aurat mard se
niklī hai. [9]Mard ko aurat ke lie
ḳhalaq nahīṅ kiyā gayā balki aurat
ko mard ke lie. [10]Is wajah se aurat
farishtoṅ ko pesh-e-nazar rakh kar

apne sar par dopaṭṭā le jo us par
iḳhtiyār kā nishān hai. [11]Lekin yād
rahe ki Ḳhudāwand meṅ na aurat
mard ke baġhair kuchh hai aur na
mard aurat ke baġhair. [12]Kyoṅki
agarche ibtidā meṅ aurat mard se
niklī, lekin ab mard aurat hī se
paidā hotā hai. Aur har shai Allāh
se nikaltī hai.

[13]Āp ḳhud faislā kareṅ. Kyā
munāsib hai ki koī aurat Allāh ke
sāmne nange sar duā kare? [14]Kyā
fitrat bhī yih nahīṅ sikhātī ki lambe
bāl mard kī be'izzatī kā bāis haiṅ
[15]jabki aurat ke lambe bāl us kī
izzat kā mūjib haiṅ? Kyoṅki bāl
use ḍhāṅpne ke lie die gae haiṅ.
[16]Lekin is silsile meṅ agar koī
jhagaṛne kā shauq rakhe to jān le ki
na hamārā yih dastūr hai, na Allāh
kī jamātoṅ kā.

Ashā-e-Rabbānī

[17]Maiṅ āp ko ek aur hidāyat detā
hūṅ. Lekin is silsile meṅ mere pās
āp ke lie tārīfī alfāz nahīṅ, kyoṅki
āp kā jamā honā āp kī behtarī
kā bāis nahīṅ hotā balki nuqsān
kā bāis. [18]Awwal to maiṅ suntā
hūṅ ki jab āp jamāt kī sūrat meṅ
ikaṭṭhe hote haiṅ to āp ke darmiyān
pārṭībāzī nazar ātī hai. Aur kisī
had tak mujhe is kā yaqīn bhī
hai. [19]Lāzim hai ki āp ke darmiyān
muḳhtalif pārṭiyāṅ nazar āeṅ tāki
āp meṅ se wuh zāhir ho jāeṅ jo
āzmāne ke bād bhī sachche nikleṅ.
[20]Jab āp jamā hote haiṅ to jo khānā
āp khāte haiṅ us kā Ashā-e-Rabbānī
se koī tālluq nahīṅ rahā. [21]Kyoṅki
har shaḳhs dūsroṅ kā intazār kie
baġhair apnā khānā khāne lagtā
hai. Natīje meṅ ek bhūkā rahtā hai
jabki dūsre ko nashā ho jātā hai.
[22]Tājjub hai! Kyā khāne-pīne ke lie
āp ke ghar nahīṅ? Yā kyā āp Allāh
kī jamāt ko haqīr jān kar un ko jo
ḳhālī hāth āe haiṅ sharmindā karnā
chāhte haiṅ? Maiṅ kyā kahūṅ? Kyā
āp ko shābāsh dūṅ? Is meṅ maiṅ āp
ko shābāsh nahīṅ de saktā.

[23]Kyoṅki jo kuchh maiṅ ne āp
ke sapurd kiyā hai wuh mujhe
Ḳhudāwand hī se milā hai. Jis
rāt Ḳhudāwand Īsā ko dushman ke
hawāle kar diyā gayā us ne roṭī le
kar [24]shukrguzārī kī duā kī aur use
ṭukṛe karke kahā, "Yih merā badan
hai jo tumhāre lie diyā jātā hai.
Mujhe yād karne ke lie yihī kiyā
karo." [25]Isī tarah us ne khāne ke
bād pyālā le kar kahā, "Mai kā yih
pyālā wuh nayā ahd hai jo mere

ḳhūn ke zariye qāym kiyā jātā hai.
Jab kabhī ise piyo to mujhe yād
karne ke lie piyo." 26Kyoṅki jab bhī
āp yih roṭī khāte aur yih pyālā pīte
haiṅ to Ḳhudāwand kī maut kā elān
karte haiṅ, jab tak wuh wāpas na
āe.
27Chunāṅche jo nālāyq taur par
Ḳhudāwand kī roṭī khāe aur us
kā pyālā pie wuh Ḳhudāwand ke
badan aur ḳhūn kā gunāh kartā
hai aur qusūrwār ṭhahregā. 28Har
shaḳhs apne āp ko parakh kar hī
is roṭī meṅ se khāe aur pyāle meṅ
se pie. 29Jo roṭī khāte aur pyālā
pīte waqt Ḳhudāwand ke badan kā
ehtirām nahīṅ kartā wuh apne āp
par Allāh kī adālat lātā hai. 30Isī lie
āp ke darmiyān bahutere kamzor
aur bīmār haiṅ balki bahut-se maut
kī nīnd so chuke haiṅ. 31Agar
ham apne āp ko jāṅchte to Allāh
kī adālat se bache rahte. 32Lekin
Ḳhudāwand hamārī adālat karne se
hamārī tarbiyat kartā hai tāki ham
duniyā ke sāth mujrim na ṭhahreṅ.
33Ġharz mere bhāiyo, jab āp
khāne ke lie jamā hote haiṅ to ek
dūsre kā intazār kareṅ. 34Agar kisī
ko bhūk lagī ho to wuh apne ghar
meṅ hī khānā khā le tāki āp kā jamā
honā āp kī adālat kā bāis na ṭhahre.
Dīgar hidāyāt maiṅ āp ko us waqt
dūṅgā jab āp ke pās āūṅgā.

Ek Rūh aur Muḳhtalif Nemateṅ

12 Bhāiyo, maiṅ nahīṅ
chāhtā ki āp ruhānī
nematoṅ ke bāre meṅ nāwāqif
raheṅ. 2Āp jānte haiṅ ki īmān lāne
se peshtar āp ko bār bār bahkāyā
aur gūṅge butoṅ kī taraf khīṅchā
jātā thā. 3Isī ke pesh-e-nazar maiṅ
āp ko āgāh kartā hūṅ ki Allāh ke
Rūh kī hidāyat se bolne wālā kabhī
nahīṅ kahegā, "Īsā par lānat." Aur
Rūhul-quds kī hidāyat se bolne
wāle ke siwā koī nahīṅ kahegā, "Īsā
Ḳhudāwand hai."
4Go tarah tarah kī nemateṅ hotī
haiṅ, lekin Rūh ek hī hai. 5Tarah
tarah kī ḳhidmateṅ hotī haiṅ, lekin
Ḳhudāwand ek hī hai. 6Allāh apnī
qudrat kā izhār muḳhtalif andāz se
kartā hai, lekin Ḳhudā ek hī hai jo
sab meṅ har tarah kā kām kartā
hai. 7Ham meṅ se har ek meṅ
Rūhul-quds kā izhār kisī nemat se
hotā hai. Yih nemateṅ is lie dī jātī
haiṅ tāki ham ek dūsre kī madad
kareṅ. 8Ek ko Rūhul-quds hikmat
kā kalām atā kartā hai, dūsre ko
wuhī Rūh ilm-o-irfān kā kalām.

[9]Tīsre ko wuhī Rūh puḳhtā īmān
detā hai aur chauthe ko wuhī ek
Rūh shafā dene kī nemateṅ. [10]Wuh
ek ko mojize karne kī tāqat detā
hai, dūsre ko nabuwwat karne kī
salāhiyat aur tīsre ko muḳhtalif
rūhoṅ meṅ imtiyāz karne kī nemat.
Ek ko us se ġhairzabāneṅ bolne kī
nemat miltī hai aur dūsre ko in kā
tarjumā karne kī. [11]Wuhī ek Rūh
yih tamām nemateṅ taqsīm kartā
hai. Aur wuhī faislā kartā hai ki kis
ko kyā nemat milnī hai.

Ek Jism aur Muḳhtalif Āzā

[12]Insānī jism ke bahut-se āzā hote
haiṅ, lekin yih tamām āzā ek hī
badan ko tashkīl dete haiṅ. Masīh
kā badan bhī aisā hai. [13]Ḳhāh ham
Yahūdī the yā Yūnānī, ġhulām the
yā āzād, baptisme se ham sab ko ek
hī Rūh kī mārifat ek hī badan meṅ
shāmil kiyā gayā hai, ham sab ko ek
hī Rūh pilāyā gayā hai.

[14]Badan ke bahut-se hisse hote
haiṅ, na sirf ek. [15]Farz kareṅ ki
pāṅw kahe, "Maiṅ hāth nahīṅ hūṅ
is lie badan kā hissā nahīṅ." Kyā
yih kahne par us kā badan se tālluq
ḳhatm ho jāegā? [16]Yā farz kareṅ ki
kān kahe, "Maiṅ āṅkh nahīṅ hūṅ
is lie badan kā hissā nahīṅ." Kyā
yih kahne par us kā badan se nātā
ṭūṭ jāegā? [17]Agar pūrā jism āṅkh
hī hotā to phir sunane kī salāhiyat
kahāṅ hotī? Agar sārā badan kān
hī hotā to phir sūṅghne kā kyā
bantā? [18]Lekin Allāh ne jism ke
muḳhtalif āzā banā kar har ek ko
wahāṅ lagāyā jahāṅ wuh chāhtā
thā. [19]Agar ek hī azu pūrā jism
hotā to phir yih kis qism kā jism
hotā? [20]Nahīṅ, bahut-se āzā hote
haiṅ, lekin jism ek hī hai.

[21]Āṅkh hāth se nahīṅ kah saktī,
"Mujhe terī zarūrat nahīṅ," na sar
pāṅwoṅ se kah saktā hai, "Mujhe
tumhārī zarūrat nahīṅ." [22]Balki
agar dekhā jāe to aksar aisā hotā hai
ki jism ke jo āzā zyādā kamzor lagte
haiṅ un kī zyādā zarūrat hotī hai.
[23]Wuh āzā jinheṅ ham kam izzat
ke lāyq samajhte haiṅ unheṅ ham
zyādā izzat ke sāth ḍhāṅp lete haiṅ,
aur wuh āzā jinheṅ ham sharm se
chhupā kar rakhte haiṅ unhīṅ kā
ham zyādā ehtirām karte haiṅ. [24]Is
ke baraks hamāre izzatdār āzā ko is
kī zarūrat hī nahīṅ hotī ki ham un
kā ḳhās ehtirām kareṅ. Lekin Allāh
ne jism ko is tarah tartīb diyā ki us
ne kamqadar āzā ko zyādā izzatdār
ṭhahrāyā, [25]tāki jism ke āzā meṅ

tafriqā na ho balki wuh ek dūsre kī
fikr kareṅ. 26 Agar ek azu dukh meṅ
ho to us ke sāth dīgar tamām āzā
bhī dukh mahsūs karte haiṅ. Agar
ek azu sarfarāz ho jāe to us ke sāth
bāqī tamām āzā bhī masrūr hote
haiṅ.
27 Āp sab mil kar Masīh kā badan
haiṅ aur infirādī taur par us ke
muḳhtalif āzā. 28 Aur Allāh ne apnī
jamāt meṅ pahle rasūl, dūsre nabī
aur tīsre ustād muqarrar kie haiṅ.
Phir us ne aise log bhī muqarrar kie
haiṅ jo mojize karte, shafā dete,
dūsroṅ kī madad karte, intazām
chalāte aur muḳhtalif qism kī
ġhairzabāneṅ bolte haiṅ. 29 Kyā
sab rasūl haiṅ? Kyā sab nabī haiṅ?
Kyā sab ustād haiṅ? Kyā sab mojize
karte haiṅ? 30 Kyā sab ko shafā dene
kī nemateṅ hāsil haiṅ? Kyā sab
ġhairzabāneṅ bolte haiṅ? Kyā sab
in kā tarjumā karte haiṅ? 31 Lekin
āp un nematoṅ kī talāsh meṅ raheṅ
jo afzal haiṅ.

Ab maiṅ āp ko is se kahīṅ umdā
rāh batātā hūṅ.

Muhabbat

13 Agar maiṅ insānoṅ aur
farishtoṅ kī zabāneṅ
bolūṅ, lekin muhabbat na rakhūṅ
to phir maiṅ bas gūṅjtā huā
ghaṛiyāl yā ṭanṭanātī huī jhāṅjh
hī hūṅ. 2 Agar merī nabuwwat
kī nemat ho aur mujhe tamām
bhedoṅ aur har ilm se wāqifiyat
ho, sāth hī merā aisā īmān ho ki
pahāṛoṅ ko khiskā sakūṅ, lekin
merā dil muhabbat se ḳhālī ho
to maiṅ kuchh bhī nahīṅ. 3 Agar
maiṅ apnā sārā māl ġharīboṅ meṅ
taqsīm kar dūṅ balki apnā badan
jalāe jāne ke lie de dūṅ, lekin merā
dil muhabbat se ḳhālī ho to mujhe
kuchh fāydā nahīṅ. 4 Muhabbat
sabar se kām letī hai, muhabbat
mehrbān hai. Na yih hasad kartī
hai na ḍīṅgeṅ mārtī hai. Yih phūltī
bhī nahīṅ.
5 Muhabbat badtamīzī nahīṅ
kartī na apne hī fāyde kī talāsh meṅ
rahtī hai. Yih jaldī se ġhusse meṅ
nahīṅ ā jātī aur dūsroṅ kī ġhaltiyoṅ
kā rikārḍ nahīṅ rakhtī. 6 Yih
nāinsāfī dekh kar ḳhush nahīṅ hotī
balki sachchāī ke ġhālib āne par hī
ḳhushī manātī hai. 7 Yih hameshā
dūsroṅ kī kamzoriyāṅ bardāsht
kartī hai, hameshā etamād kartī
hai, hameshā ummīd rakhtī hai,
hameshā sābitqadam rahtī hai.

[8]Muhabbat kabhī ḳhatm nahīṅ hotī. Is ke muqābale meṅ nabuwwateṅ ḳhatm ho jāeṅgī, ġhairzabāneṅ jātī raheṅgī, ilm miṭ jāegā. [9]Kyoṅki is waqt hamārā ilm nāmukammal hai aur hamārī nabuwwat sab kuchh zāhir nahīṅ kartī. [10]Lekin jab wuh kuchh āegā jo kāmil hai to yih adhūrī chīzeṅ jātī raheṅgī. [11]Jab maiṅ bachchā thā to bachche kī tarah boltā, bachche kī-sī soch rakhtā aur bachche kī-sī samajh se kām letā thā. Lekin ab maiṅ bāliġh hūṅ, is lie maiṅ ne bachche kā-sā andāz chhoṛ diyā hai. [12]Is waqt hameṅ āīne meṅ dhundlā-sā dikhāī detā hai, lekin us waqt ham rūbarū dekheṅge. Ab maiṅ juzwī taur par jāntā hūṅ, lekin us waqt kāmil taur se jān lūṅgā, aise hī jaise Allāh ne mujhe pahle se jān liyā hai.

[13]Ġharz īmān, ummīd aur muhabbat tīnoṅ qāym rahte haiṅ, lekin in meṅ afzal muhabbat hai.

Nabuwwat aur Ġhairzabāneṅ

14 Muhabbat kā dāman thāme rakheṅ. Lekin sāth hī ruhānī nematoṅ ko sargarmī se istemāl meṅ lāeṅ, ḳhusūsan nabuwwat kī nemat ko. [2]Ġhairzabān bolne wālā logoṅ se nahīṅ balki Allāh se bāt kartā hai. Koī us kī bāt nahīṅ samajhtā kyoṅki wuh Rūh meṅ bhed kī bāteṅ kartā hai. [3]Is ke baraks nabuwwat karne wālā logoṅ se aisī bāteṅ kartā hai jo un kī tāmīr-o-taraqqī, hauslā-afzāī aur tasallī kā bāis bantī haiṅ. [4]Ġhairzabān bolne wālā apnī tāmīr-o-taraqqī kartā hai jabki nabuwwat karne wālā jamāt kī.

[5]Maiṅ chāhtā hūṅ ki āp sab ġhairzabāneṅ boleṅ, lekin is se zyādā yih ḳhāhish rakhtā hūṅ ki āp nabuwwat kareṅ. Nabuwwat karne wālā ġhairzabāneṅ bolne wāle se aham hai. Hāṅ, ġhairzabāneṅ bolne wālā bhī aham hai basharteki apnī zabān kā tarjumā kare, kyoṅki is se Ḳhudā kī jamāt kī tāmīr-o-taraqqī hotī hai.

[6]Bhāiyo, agar maiṅ āp ke pās ā kar ġhairzabāneṅ bolūṅ, lekin mukāshafe, ilm, nabuwwat aur tālīm kī koī bāt na karūṅ to āp ko kyā fāydā hogā? [7]Bejān sāzoṅ par ġhaur karne se bhī yihī bāt sāmne ātī hai. Agar bāṅsrī yā sarod ko kisī ḳhās sur ke mutābiq na bajāyā jāe to phir sunane wāle kis tarah pahchān sakeṅge ki in par kyā kyā

pesh kiyā jā rahā hai? [8]Isī tarah
agar bigul kī āwāz jang ke lie taiyār
ho jāne ke lie sāf taur se na baje
to kyā faujī kamarbastā ho jāeṅge?
[9]Agar āp sāf sāf bāt na kareṅ to āp
kī hālat bhī aisī hī hogī. Phir āp
kī bāt kaun samjhegā? Kyoṅki āp
logoṅ se nahīṅ balki hawā se bāteṅ
kareṅge. [10]Is duniyā meṅ bahut
zyādā zabāneṅ bolī jātī haiṅ aur in
meṅ se koī bhī nahīṅ jo bemānī
ho. [11]Agar maiṅ kisī zabān se wāqif
nahīṅ to maiṅ us zabān meṅ bolne
wāle ke nazdīk ajnabī ṭhahrūṅga
aur wuh mere nazdīk. [12]Yih usūl
āp par bhī lāgū hotā hai. Chūṅki āp
ruhānī nematoṅ ke lie taṛapte haiṅ
to phir ḳhāskar un nematoṅ meṅ
māhir banane kī koshish kareṅ jo
Ḳhudā kī jamāt ko tāmīr kartī haiṅ.

[13]Chunāṅche ġhairzabān bolne
wālā duā kare ki is kā tarjumā
bhī kar sake. [14]Kyoṅki agar maiṅ
ġhairzabān meṅ duā karūṅ to merī
rūh to duā kartī hai magar merī
aql beamal rahtī hai. [15]To phir
kyā karūṅ? Maiṅ Rūh meṅ duā
karūṅga, lekin aql ko bhī istemāl
karūṅga. Maiṅ Rūh meṅ hamd-
o-sanā karūṅga, lekin aql ko bhī
istemāl meṅ lāūṅgā. [16]Agar āp
sirf Rūh meṅ hamd-o-sanā kareṅ
to hāzirīn meṅ se jo āp kī bāt
nahīṅ samajhtā wuh kis tarah āp
kī shukrguzārī par "Āmīn" kah
sakegā? Use to āp kī bātoṅ kī
samajh hī nahīṅ āī. [17]Beshak
āp achchhī tarah Ḳhudā kā shukr
kar rahe hoṅge, lekin is se dūsre
shaḳhs kī tāmīr-o-taraqqī nahīṅ
hogī.

[18]Maiṅ Ḳhudā kā shukr kartā
hūṅ ki āp sab kī nisbat zyādā
ġhairzabānoṅ meṅ bāt kartā hūṅ.
[19]Phir bhī maiṅ Ḳhudā kī jamāt
meṅ aisī bāteṅ pesh karnā chāhtā
hūṅ jo dūsre samajh sakeṅ aur jin
se wuh tarbiyat hāsil kar sakeṅ.
Kyoṅki ġhairzabānoṅ meṅ bolī gaī
beshumār bātoṅ kī nisbat pāṅch
tarbiyat dene wāle alfāz kahīṅ
behtar haiṅ.

[20]Bhāiyo, bachchoṅ jaisī soch se
bāz āeṅ. Burāī ke lihāz se to zarūr
bachche bane raheṅ, lekin samajh
meṅ bāliġh ban jāeṅ. [21]Sharīat
meṅ likhā hai, "Rab farmātā hai ki
maiṅ ġhairzabānoṅ aur ajnabiyoṅ
ke hoṅṭoṅ kī mārifat is qaum se bāt
karūṅga. Lekin wuh phir bhī merī
nahīṅ suneṅge." [22]Is se zāhir hotā
hai ki ġhairzabāneṅ īmāndāroṅ ke
lie imtiyāzī nishān nahīṅ hotīṅ
balki ġhairīmāndāroṅ ke lie. Is ke

baraks nabuwwat ġhairīmāndāroṅ
ke lie imtiyāzī nishān nahīṅ hotī
balki īmāndāroṅ ke lie.
23 Ab farz kareṅ ki īmāndār
ek jagah jamā haiṅ aur tamām
hāzirīn ġhairzabāneṅ bol rahe
haiṅ. Isī asnā meṅ ġhairzabān ko
na samajhne wāle yā ġhairīmāndār
ā shāmil hote haiṅ. Āp ko is hālat
meṅ dekh kar kyā wuh āp ko
dīwānā qarār nahīṅ deṅge? 24 Is
ke muqābale meṅ agar tamām
log nabuwwat kar rahe hoṅ aur
koī ġhairīmāndār andar āe to kyā
hogā? Wuh sab use qāyl kar leṅge
ki gunāhgār hai aur sab use parakh
leṅge. 25 Yoṅ us ke dil kī poshīdā
bāteṅ zāhir ho jāeṅgī, wuh gir kar
Allāh ko sijdā karegā aur taslīm
karegā ki filhaqīqat Allāh āp ke
darmiyān maujūd hai.

Jamāt meṅ Tartīb kī Zarūrat

26 Bhāiyo, phir kyā honā chāhie?
Jab āp jamā hote haiṅ to har ek ke
pās koī gīt yā tālīm yā mukāshafā
yā ġhairzabān yā is kā tarjumā ho.
In sab kā maqsad Ḳhudā kī jamāt kī
tāmīr-o-taraqqī ho. 27 Ġhairzabān
meṅ bolte waqt sirf do yā zyādā
se zyādā tīn ashḳhās boleṅ aur
wuh bhī bārī bārī. Sāth hī koī
un kā tarjumā bhī kare. 28 Agar
koī tarjumā karne wālā na ho to
ġhairzabān bolne wālā jamāt meṅ
ḳhāmosh rahe, albattā use apne āp
se aur Allāh se bāt karne kī āzādī
hai. 29 Nabiyoṅ meṅ se do yā tīn
nabuwwat kareṅ aur dūsre un kī
bātoṅ kī sehhat ko parkheṅ. 30 Agar
is daurān kisī baiṭhe hue shaḳhs
ko koī mukāshafā mile to pahlā
shaḳhs ḳhāmosh ho jāe. 31 Kyoṅki
āp sab bārī bārī nabuwwat kar sakte
haiṅ tāki tamām log sīkheṅ aur
un kī hauslā-afzāī ho. 32 Nabiyoṅ
kī rūh nabiyoṅ ke tābe rahtī haiṅ,
33 kyoṅki Allāh betartībī kā nahīṅ
balki salāmatī kā Ḳhudā hai.

Jaisā muqaddasīn kī tamām
jamātoṅ kā dastūr hai 34 ḳhawātīn
jamāt meṅ ḳhāmosh raheṅ. Unheṅ
bolne kī ijāzat nahīṅ, balki wuh
farmāṅbardār raheṅ. Sharīat bhī
yihī farmātī hai. 35 Agar wuh kuchh
sīkhnā chāheṅ to apne ghar par
apne shauhar se pūchh leṅ, kyoṅki
aurat kā Ḳhudā kī jamāt meṅ bolnā
sharm kī bāt hai.

36 Kyā Allāh kā kalām āp meṅ
se niklā hai, yā kyā wuh sirf āp
hī tak pahuṅchā hai? 37 Agar koī
ḳhayāl kare ki maiṅ nabī hūṅ yā

ḳhās ruhānī haisiyat rakhtā hūṅ to
wuh jān le ki jo kuchh maiṅ āp
ko likh rahā hūṅ wuh Ḳhudāwand
kā hukm hai. [38]Jo yih nazarandāz
kartā hai use ḳhud bhī nazarandāz
kiyā jāegā.

[39]Ġharz bhāiyo, nabuwwat karne
ke lie taṛapte raheṅ, albattā kisī ko
ġhairzabāneṅ bolne se na rokeṅ.
[40]Lekin sab kuchh shāystagī aur
tartīb se amal meṅ āe.

Masīh kā Jī Uṭhnā

15 Bhāiyo, maiṅ āp kī
tawajjuh us ḳhushḳhabrī
kī taraf dilātā hūṅ jo maiṅ ne āp
ko sunāī, wuhī ḳhushḳhabrī jise āp
ne qabūl kiyā aur jis par āp qāym
bhī haiṅ. [2]Isī paiġhām ke wasīle
se āp ko najāt miltī hai. Shart yih
hai ki āp wuh bāteṅ jyoṅ kī tyoṅ
thāme rakheṅ jis tarah maiṅ ne āp
tak pahuṅchāī haiṅ. Beshak yih bāt
is par munhasir hai ki āp kā īmān
lānā bemaqsad nahīṅ thā.

[3]Kyoṅki maiṅ ne is par ḳhās zor
diyā ki wuhī kuchh āp ke sapurd
karūṅ jo mujhe bhī milā hai. Yih
ki Masīh ne pāk nawishtoṅ ke
mutābiq hamāre gunāhoṅ kī ḳhātir
apnī jān dī, [4]phir wuh dafn huā aur
tīsre din pāk nawishtoṅ ke mutābiq
jī uṭhā. [5]Wuh Patras ko dikhāī diyā,
phir bārah shāgirdoṅ ko. [6]Is ke
bād wuh ek hī waqt pāṅch sau se
zyādā bhāiyoṅ par zāhir huā. Un
meṅ se beshtar ab tak zindā haiṅ
agarche chand ek intaqāl kar chuke
haiṅ. [7]Phir Yāqūb ne use dekhā,
phir tamām rasūloṅ ne.

[8]Aur sab ke bād wuh mujh par
bhī zāhir huā, mujh par jo goyā qabl
az waqt paidā huā. [9]Kyoṅki rasūloṅ
meṅ merā darjā sab se chhoṭā hai,
balki maiṅ to rasūl kahlāne ke bhī
lāyq nahīṅ, is lie ki maiṅ ne Allāh
kī jamāt ko īzā pahuṅchāī. [10]Lekin
maiṅ jo kuchh hūṅ Allāh ke fazl hī
se hūṅ. Aur jo fazl us ne mujh par
kiyā wuh beasar na rahā, kyoṅki
maiṅ ne un sab se zyādā jāṅfishānī
se kām kiyā hai. Albattā yih kām
maiṅ ne ḳhud nahīṅ balki Allāh ke
fazl ne kiyā hai jo mere sāth thā.
[11]Ḳhair, yih kām maiṅ ne kiyā yā
unhoṅ ne, ham sab usī paiġhām kī
munādī karte haiṅ jis par āp īmān
lāe haiṅ.

Jī Uṭhne par Etirāz

[12]Ab mujhe yih batāeṅ, ham
to munādī karte haiṅ ki Masīh

murdoṅ meṅ se jī uṭhā hai. To
phir āp meṅ se kuchh log kaise
kah sakte haiṅ ki murde jī nahīṅ
uṭhte? 13Agar murde jī nahīṅ uṭhte
to matlab yih huā ki Masīh bhī
nahīṅ jī uṭhā. 14Aur agar Masīh jī
nahīṅ uṭhā to phir hamārī munādī
abas hotī aur āp kā īmān lānā bhī
befāydā hotā. 15Nīz ham Allāh ke
bāre meṅ jhūṭe gawāh sābit hote.
Kyoṅki ham gawāhī dete haiṅ ki
Allāh ne Masīh ko zindā kiyā jabki
agar wāqaī murde nahīṅ jī uṭhte to
wuh bhī zindā nahīṅ huā. 16Ġharz
agar murde jī nahīṅ uṭhte to phir
Masīh bhī nahīṅ jī uṭhā. 17Aur agar
Masīh nahīṅ jī uṭhā to āp kā īmān
befāydā hai aur āp ab tak apne
gunāhoṅ meṅ giriftār haiṅ. 18Hāṅ,
is ke mutābiq jinhoṅ ne Masīh meṅ
hote hue intaqāl kiyā hai wuh sab
halāk ho gae haiṅ. 19Chunāṅche
agar Masīh par hamārī ummīd sirf
isī zindagī tak mahdūd hai to ham
insānoṅ meṅ sab se zyādā qābil-e-
rahm haiṅ.

Masīh Wāqaī Jī Uṭhā Hai

20Lekin Masīh wāqaī murdoṅ meṅ
se jī uṭhā hai. Wuh intaqāl kie huoṅ
kī fasal kā pahlā phal hai. 21Chūṅki
insān ke wasīle se maut āī, is lie
insān hī ke wasīle se murdoṅ ke
jī uṭhne kī bhī rāh khulī. 22Jis
tarah sab is lie marte haiṅ ki wuh
Ādam ke farzand haiṅ usī tarah
sab zindā kie jāeṅge jo Masīh ke
haiṅ. 23Lekin jī uṭhne kī ek tartīb
hai. Masīh to fasal ke pahle phal kī
haisiyat se jī uṭh chukā hai jabki us
ke log us waqt jī uṭheṅge jab wuh
wāpas āegā. 24Is ke bād ḳhātmā
hogā. Tab har hukūmat, iḳhtiyār
aur quwwat ko nest karke wuh
bādshāhī ko Ḳhudā Bāp ke hawāle
kar degā. 25Kyoṅki lāzim hai ki
Masīh us waqt tak hukūmat kare
jab tak Allāh tamām dushmanoṅ
ko us ke pāṅwoṅ ke nīche na kar
de. 26Āḳhirī dushman jise nest kiyā
jāegā maut hogī. 27Kyoṅki Allāh ke
bāre meṅ kalām-e-muqaddas meṅ
likhā hai, “Us ne sab kuchh us (yānī
Masīh) ke pāṅwoṅ ke nīche kar
diyā.” Jab kahā gayā hai ki sab
kuchh Masīh ke mātaht kar diyā
gayā hai, to zāhir hai ki is meṅ
Allāh shāmil nahīṅ jis ne sab kuchh
Masīh ke mātaht kiyā hai. 28Jab
sab kuchh Masīh ke mātaht kar diyā
gayā tab Farzand ḳhud bhī usī ke
mātaht ho jāegā jis ne sab kuchh us

ke mātaht kiyā. Yoṅ Allāh sab meṅ sab kuchh hogā.

Jī Uṭhne ke Pesh-e-Nazar Zindagī Guzārnā

29 Agar murde wāqaī jī nahīṅ uṭhte to phir wuh log kyā kareṅge jo murdoṅ kī ḳhātir baptismā lete haiṅ? Agar murde jī nahīṅ uṭheṅge to phir wuh un kī ḳhātir kyoṅ baptismā lete haiṅ? 30 Aur ham bhī har waqt apnī jān ḳhatre meṅ kyoṅ ḍāle hue haiṅ? 31 Bhāiyo, maiṅ rozānā martā hūṅ. Yih bāt utnī hī yaqīnī hai jitnī yih ki āp hamāre Ḳhudāwand Masīh Īsā meṅ merā faḳhr haiṅ. 32 Agar maiṅ sirf isī zindagī kī ummīd rakhte hue Ifisus meṅ wahshī darindoṅ se laṛā to mujhe kyā fāydā huā? Agar murde jī nahīṅ uṭhte to is qaul ke mutābiq zindagī guzārnā behtar hogā ki "Āo, ham khāeṅ pieṅ, kyoṅki kal to mar hī jānā hai."

33 Fareb na khāeṅ, burī sohbat achchhī ādatoṅ ko bigāṛ detī hai. 34 Pūre taur par hosh meṅ āeṅ aur gunāh na kareṅ. Āp meṅ se bāz aise haiṅ jo Allāh ke bāre meṅ kuchh nahīṅ jānte. Yih bāt maiṅ āp ko sharm dilāne ke lie kahtā hūṅ.

Murde Kis Tarah Jī Uṭheṅge

35 Shāyad koī sawāl uṭhāe, "Murde kis tarah jī uṭhte haiṅ? Aur jī uṭhne ke bād un kā jism kaisā hogā?" 36 Bhaī, aql se kām leṅ. Jo bīj āp bote haiṅ wuh us waqt tak nahīṅ ugtā jab tak ki mar na jāe. 37 Jo āp bote haiṅ wuh wuhī paudā nahīṅ hai jo bād meṅ ugegā balki mahz ek nangā-sā dānā hai, ḳhāh gandum kā ho yā kisī aur chīz kā. 38 Lekin Allāh use aisā jism detā hai jaisā wuh munāsib samajhtā hai. Har qism ke bīj ko wuh us kā ḳhās jism atā kartā hai.

39 Tamām jāndāroṅ ko ek jaisā jism nahīṅ milā balki insānoṅ ko aur qism kā, maweshiyoṅ ko aur qism kā, parindoṅ ko aur qism kā, aur machhliyoṅ ko aur qism kā.

40 Is ke alāwā āsmānī jism bhī haiṅ aur zamīnī jism bhī. Āsmānī jismoṅ kī shān aur hai aur zamīnī jismoṅ kī shān aur. 41 Sūraj kī shān aur hai, chāṅd kī shān aur, aur sitāroṅ kī shān aur, balki ek sitārā shān meṅ dūsre sitāre se farq hai.

42 Murdoṅ kā jī uṭhnā bhī aisā hī hai. Jism fānī hālat meṅ boyā jātā hai aur lāfānī hālat meṅ jī uṭhtā hai. 43 Wuh zalīl hālat meṅ boyā

jātā hai aur jalālī hālat meṅ jī uṭhtā hai. Wuh kamzor hālat meṅ boyā jātā hai aur qawī hālat meṅ jī uṭhtā hai. 44Fitratī jism boyā jātā hai aur ruhānī jism jī uṭhtā hai. Jahāṅ fitratī jism hai wahāṅ ruhānī jism bhī hotā hai. 45Pāk nawishtoṅ meṅ bhī likhā hai ki pahle insān Ādam meṅ jān ā gaī. Lekin āḳhirī Ādam zindā karne wālī rūh banā. 46Ruhānī jism pahle nahīṅ thā balki fitratī jism, phir ruhānī jism huā. 47Pahlā insān zamīn kī miṭṭī se banā thā, lekin dūsrā āsmān se āyā. 48Jaisā pahlā ḳhākī insān thā waise hī dīgar ḳhākī insān bhī haiṅ, aur jaisā āsmān se āyā huā insān hai waise hī dīgar āsmānī insān bhī haiṅ. 49Yoṅ ham is waqt ḳhākī insān kī shakl-o-sūrat rakhte haiṅ jabki ham us waqt āsmānī insān kī shakl-o-sūrat rakheṅge.

Maut par Fatah

50Bhāiyo, maiṅ yih kahnā chāhtā hūṅ ki ḳhākī insān kā maujūdā jism Allāh kī bādshāhī ko mīrās meṅ nahīṅ pā saktā. Jo kuchh fānī hai wuh lāfānī chīzoṅ ko mīrās meṅ nahīṅ pā saktā.

51Dekho maiṅ āp ko ek bhed batātā hūṅ. Ham sab wafāt nahīṅ pāeṅge, lekin sab hī badal jāeṅge. 52Aur yih achānak, āṅkh jhapakte meṅ, āḳhirī bigul bajte hī rūnumā hogā. Kyoṅki bigul bajne par murde lāfānī hālat meṅ jī uṭheṅge aur ham badal jāeṅge. 53Kyoṅki lāzim hai ki yih fānī jism baqā kā libās pahan le aur marne wālā jism abadī zindagī kā. 54Jab is fānī aur marne wāle jism ne baqā aur abadī zindagī kā libās pahan liyā hogā to phir wuh kalām pūrā hogā jo pāk nawishtoṅ meṅ likhā hai ki

“Maut ilāhī fatah kā luqmā ho gaī hai.

55Ai Maut, terī fatah kahāṅ rahī?

Ai Maut, terā ḍanak kahāṅ rahā?”

56Maut kā ḍanak gunāh hai aur gunāh sharīat se taqwiyat pātā hai. 57Lekin Ḳhudā kā shukr hai jo hameṅ hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh ke wasīle se fatah baḳhshtā hai.

58Ġharz, mere pyāre bhāiyo, mazbūt bane raheṅ. Koī chīz āp ko ḍāṅwāṅḍol na kar de. Hameshā Ḳhudāwand kī ḳhidmat jāṅfishānī se kareṅ, yih jānte hue ki Ḳhudāwand ke lie āp kī mehnat-mashaqqat rāygāṅ nahīṅ jāegī.

Yarūshalam kī Jamāt ke lie Chandā

16 Rahī chande kī bāt jo Yarūshalam ke muqaddasīn ke lie jamā kiyā jā rahā hai to usī hidāyat par amal kareṅ jo maiṅ Galatiyā kī jamātoṅ ko de chukā hūṅ. [2]Har Itwār ko āp meṅ se har koī apne kamāe hue paisoṅ meṅ se kuchh is chande ke lie maḳhsūs karke apne pās rakh chhoṛe. Phir mere āne par hadiyājāt jamā karne kī zarūrat nahīṅ paṛegī. [3]Jab maiṅ āūṅgā to aise afrād ko jo āp ke nazdīk qābil-e-etamād haiṅ ḳhutūt de kar Yarūshalam bhejūṅgā tāki wuh āp kā hadiyā wahāṅ tak pahuṅchā deṅ. [4]Agar munāsib ho ki maiṅ bhī jāūṅ to wuh mere sāth jāeṅge.

[5]Maiṅ Makiduniyā se ho kar āp ke pās āūṅgā kyoṅki Makiduniyā meṅ se safr karne kā irādā rakhtā hūṅ. [6]Shāyad āp ke pās thoṛe arse ke lie ṭhahrūṅ, lekin yih bhī mumkin hai ki sardiyoṅ kā mausam āp hī ke sāth kāṭūṅ tāki mere bād ke safr ke lie āp merī madad kar sakeṅ. [7]Maiṅ nahīṅ chāhtā ki is dafā muḳhtasar mulāqāt ke bād chaltā banūṅ, balki merī ḳhāhish hai ki kuchh waqt āp ke sāth guzārūṅ. Shart yih hai ki Ḳhudāwand mujhe ijāzat de.

[8]Lekin Īd-e-Pantikust tak maiṅ Ifisus meṅ hī ṭhahrūṅga, [9]kyoṅki yahāṅ mere sāmne muassir kām ke lie ek baṛā darwāzā khul gayā hai aur sāth hī bahut-se muḳhālif bhī paidā ho gae haiṅ.

[10]Agar Tīmuthiyus āe to is kā ḳhayāl rakheṅ ki wuh bilāḳhauf āp ke pās rah sake. Merī tarah wuh bhī Ḳhudāwand ke khet meṅ fasal kāṭ rahā hai. [11]Is lie koī use haqīr na jāne. Use salāmatī se safr par rawānā kareṅ tāki wuh mujh tak pahuṅche, kyoṅki maiṅ aur dīgar bhāī us ke muntazir haiṅ.

[12]Bhāī Apullos kī maiṅ ne baṛī hauslā-afzāī kī hai ki wuh dīgar bhāiyoṅ ke sāth āp ke pās āe, lekin Allāh ko qat'an manzūr na thā. Tāham mauqā milne par wuh zarūr āegā.

Nasīhateṅ aur Salām

[13]Jāgte raheṅ, īmān meṅ sābitqadam raheṅ, mardānagī dikhāeṅ, mazbūt bane raheṅ. [14]Sab kuchh muhabbat se kareṅ.

[15]Bhāiyo, maiṅ ek bāt meṅ āp ko nasīhat karnā chāhtā hūṅ. Āp jānte

haiṅ ki Stifanās kā gharānā Aḳhayā
kā pahlā phal hai aur ki unhoṅ ne
apne āp ko muqaddasīn kī ḳhidmat
ke lie waqf kar rakhā hai. 16 Āp aise
logoṅ ke tābe raheṅ aur sāth hī har
us shaḳhs ke jo un ke sāth ḳhidmat
ke kām meṅ jāṅfishānī kartā hai.
17 Stifanās, Furtūnātus aur
Aḳhīkus ke pahuṅchne par maiṅ
bahut ḳhush huā, kyoṅki unhoṅ
ne wuh kamī pūrī kar dī jo āp
kī ġhairhāzirī se paidā huī thī.
18 Unhoṅ ne merī rūh ko aur sāth
hī āp kī rūh ko bhī tāzā kiyā hai.
Aise logoṅ kī qadar kareṅ.
19 Āsiyā kī jamāteṅ āp ko salām
kahtī haiṅ. Akwilā aur Priskillā āp
ko Ḳhudāwand meṅ purjosh salām
kahte haiṅ aur un ke sāth wuh
jamāt bhī jo un ke ghar meṅ jamā
hotī hai. 20 Tamām bhāī āp ko salām
kahte haiṅ. Ek dūsre ko muqaddas
bosā dete hue salām kaheṅ.
21 Yih salām maiṅ yānī Paulus
apne hāth se likhtā hūṅ.
22 Lānat us shaḳhs par jo
Ḳhudāwand se muhabbat nahīṅ
rakhtā.
Ai hamāre Ḳhudāwand, ā!
23 Ḳhudāwand Īsā kā fazl āp ke sāth
rahe.
24 Masīh Īsā meṅ āp sab ko merā
pyār.

2 Kurinthiyoṅ

1 Yih ḳhat Paulus kī taraf se hai, jo Allāh kī marzī se Masīh Īsā kā rasūl hai. Sāth hī yih bhāī Tīmuthiyus kī taraf se bhī hai.

Maiṅ Kurinthus meṅ Allāh kī jamāt aur sūbā Aḳhayā meṅ maujūd tamām muqaddasīn ko yih likh rahā hūṅ.

2 Ḳhudā hamārā Bāp aur Ḳhudāwand Īsā Masīh āp ko fazl aur salāmatī atā kareṅ.

Allāh kī Hamd-o-Sanā

3 Hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh ke Ḳhudā aur Bāp kī tamjīd ho, jo rahm kā Bāp aur tamām tarah kī tasallī kā Ḳhudā hai. 4 Jab bhī ham musībat meṅ phaṅs jāte haiṅ to wuh hameṅ tasallī detā hai tāki ham auroṅ ko bhī tasallī de sakeṅ. Phir jab wuh kisī musībat se dochār hote haiṅ to ham bhī un ko usī tarah tasallī de sakte haiṅ jis tarah Allāh ne hameṅ tasallī dī hai. 5 Kyoṅki jitnī kasrat se Masīh kī-sī musībateṅ ham par ā jātī haiṅ utnī kasrat se Allāh Masīh ke zariye hameṅ tasallī detā hai. 6 Jab ham musībatoṅ se dochār hote haiṅ to yih bāt āp kī tasallī aur najāt kā bāis bantī hai. Jab hamārī tasallī hotī hai to yih āp kī bhī tasallī kā bāis bantī hai. Yoṅ āp bhī sabar se wuh kuchh bardāsht karne ke qābil ban jāte haiṅ jo ham bardāsht kar rahe haiṅ. 7 Chunāṅche hamārī āp ke bāre meṅ ummīd puḳhtā rahtī hai. Kyoṅki ham jānte haiṅ ki jis tarah āp hamārī musībatoṅ meṅ sharīk haiṅ usī tarah āp us tasallī meṅ bhī sharīk haiṅ jo hameṅ hāsil hotī hai.

[8]Bhāiyo, ham āp ko us musībat
se āgāh karnā chāhte haiṅ jis meṅ
ham sūbā Āsiyā meṅ phaṅs gae.
Ham par dabāw itnā shadīd thā
ki use bardāsht karnā nāmumkin-
sā ho gayā aur ham jān se hāth
dho baiṭhe. [9]Ham ne mahsūs kiyā
ki hameṅ sazā-e-maut dī gaī hai.
Lekin yih is lie huā tāki ham apne
āp par bharosā na kareṅ balki Allāh
par jo murdoṅ ko zindā kar detā
hai. [10]Usī ne hameṅ aisī haibatnāk
maut se bachāyā aur wuh āindā bhī
hameṅ bachāegā. Aur ham ne us
par ummīd rakhī hai ki wuh hameṅ
ek bār phir bachāegā. [11]Āp bhī
apnī duāoṅ se hamārī madad kar
rahe haiṅ. Yih kitnī ḳhūbsūrat bāt
hai ki Allāh bahutoṅ kī duāoṅ ko
sun kar ham par mehrbānī karegā
aur natīje meṅ bahutere hamāre lie
shukr kareṅge.

Paulus ke Mansūboṅ meṅ Tabdīlī

[12]Yih bāt hamāre lie faḳhr kā bāis
hai ki hamārā zamīr sāf hai. Kyoṅki
ham ne Allāh ke sāmne sādādilī
aur ḳhulūs se zindagī guzārī hai,
aur ham ne apnī insānī hikmat par
inhisār nahīṅ kiyā balki Allāh ke
fazl par. Duniyā meṅ aur ḳhāskar
āp ke sāth hamārā rawaiyā aisā hī
rahā hai. [13]Ham to āp ko aisī
koī bāt nahīṅ likhte jo āp paṛh yā
samajh nahīṅ sakte. Aur mujhe
ummīd hai ki āp ko pūre taur par
samajh āegī, [14]agarche āp filhāl sab
kuchh nahīṅ samajhte. Kyoṅki jab
āp ko sab kuchh samajh āegā tab
āp Ḳhudāwand Īsā ke din ham par
utnā faḳhr kar sakeṅge jitnā ham
āp par.

[15]Chūṅki mujhe is kā pūrā yaqīn
thā is lie maiṅ pahle āp ke pās ānā
chāhtā thā tāki āp ko dugnī barkat
mil jāe. [16]Ḳhayāl yih thā ki maiṅ
āp ke hāṅ se ho kar Makiduniyā
jāūṅ aur wahāṅ se āp ke pās wāpas
āūṅ. Phir āp sūbā Yahūdiyā ke safr
ke lie taiyāriyāṅ karne meṅ merī
madad karke mujhe āge bhej sakte
the. [17]Āp mujhe batāeṅ ki kyā maiṅ
ne yih mansūbā yoṅ hī banāyā thā?
Kyā maiṅ duniyāwī logoṅ kī tarah
mansūbe banā letā hūṅ jo ek hī
lamhe meṅ “Jī hāṅ” aur “Jī nahīṅ”
kahte haiṅ? [18]Lekin Allāh wafādār
hai aur wuh merā gawāh hai ki
ham āp ke sāth bāt karte waqt
“Nahīṅ” ko “Hāṅ” ke sāth nahīṅ
milāte. [19]Kyoṅki Allāh kā Farzand
Īsā Masīh jis kī munādī maiṅ, Sīlās
aur Tīmuthiyus ne kī wuh bhī aisā

nahīṅ hai. Us ne kabhī bhī “Hāṅ”
ko “Nahīṅ” ke sāth nahīṅ milāyā
balki us meṅ Allāh kī hatmī “Jī hāṅ”
wujūd meṅ āī. 20Kyoṅki wuhī Allāh
ke tamām wādoṅ kī “Hāṅ” hai. Is
lie ham usī ke wasīle se “Āmīn”
(Jī hāṅ) kah kar Allāh ko jalāl dete
haiṅ. 21Aur Allāh ḳhud hameṅ aur
āp ko Masīh meṅ mazbūt kar detā
hai. Usī ne hameṅ masah karke
maḳhsūs kiyā hai. 22Usī ne ham par
apnī muhr lagā kar zāhir kiyā hai
ki ham us kī milkiyat haiṅ aur usī
ne hameṅ Rūhul-quds de kar apne
wādoṅ kā bayānā adā kiyā hai.

23Agar maiṅ jhūṭ bolūṅ to Allāh
mere ḳhilāf gawāhī de. Bāt yih
hai ki maiṅ āp ko bachāne ke lie
Kurinthus wāpas na āyā. 24Matlab
yih nahīṅ ki ham īmān ke muāmale
meṅ āp par hukūmat karnā chāhte
haiṅ. Nahīṅ, ham āp ke sāth
mil kar ḳhidmat karte haiṅ tāki āp
ḳhushī se bhar jāeṅ, kyoṅki āp to
īmān kī mārifat qāym haiṅ.

2 Chunāṅche maiṅ ne faislā
kiyā ki maiṅ dubārā āp ke pās
nahīṅ āūṅgā, warnā āp ko bahut
ġham khānā paṛegā. 2Kyoṅki agar
maiṅ āp ko dukh pahuṅchāūṅ to
kaun mujhe ḳhush karegā? Yih
wuh shaḳhs nahīṅ karegā jise maiṅ
ne dukh pahuṅchāyā hai. 3Yihī
wajah hai ki maiṅ ne āp ko yih likh
diyā. Maiṅ nahīṅ chāhtā thā ki āp
ke pās ā kar unhīṅ logoṅ se ġham
khāūṅ jinheṅ mujhe ḳhush karnā
chāhie. Kyoṅki mujhe āp sab ke
bāre meṅ yaqīn hai ki merī ḳhushī
āp sab kī ḳhushī hai. 4Maiṅ ne āp
ko nihāyat ranjīdā aur pareshān
hālat meṅ āṅsū bahā bahā kar likh
diyā. Maqsad yih nahīṅ thā ki āp
ġhamgīn ho jāeṅ balki maiṅ chāhtā
thā ki āp jān leṅ ki maiṅ āp se kitnī
gahrī muhabbat rakhtā hūṅ.

Mujrim ko Muāf Kar Diyā Jāe

5Agar kisī ne dukh pahuṅchāyā hai
to mujhe nahīṅ balki kisī had tak
āp sab ko. (Maiṅ zyādā saḳhtī se
bāt nahīṅ karnā chāhtā.) 6Lekin
mazkūrā shaḳhs ke lie yih kāfī hai
ki use jamāt ke aksar logoṅ ne
sazā dī hai. 7Ab zarūrī hai ki āp
use muāf karke tasallī deṅ, warnā
wuh ġham khā khā kar tabāh ho
jāegā. 8Chunāṅche maiṅ is par
zor denā chāhtā hūṅ ki āp use
apnī muhabbat kā ehsās dilāeṅ.
9Maiṅ ne yih mālūm karne ke lie
āp ko likhā ki kyā āp imtihān meṅ
pūre utreṅge aur har bāt meṅ tābe

raheṅge. [10]Jise āp kuchh muāf
karte haiṅ use maiṅ bhī muāf kartā
hūṅ. Aur jo kuchh maiṅ ne muāf
kiyā, agar mujhe kuchh muāf karne
kī zarūrat thī, wuh maiṅ ne āp kī
ḳhātir Masīh ke huzūr muāf kiyā
hai [11]tāki Iblīs ham se fāydā na
uṭhāe. Kyoṅki ham us kī chāloṅ se
ḳhūb wāqif haiṅ.

Troās meṅ Paulus kī Pareshānī

[12]Jab maiṅ Masīh kī ḳhushḳhabrī
sunāne ke lie Troās gayā to
Ḳhudāwand ne mere lie āge
ḳhidmat karne kā ek darwāzā
khol diyā. [13]Lekin jab mujhe
apnā bhāī Titus wahāṅ na milā to
maiṅ bechain ho gayā aur unheṅ
ḳhairbād kah kar sūbā Makiduniyā
chalā gayā.

Masīh meṅ Fatah

[14]Lekin Ḳhudā kā shukr hai! Wuhī
hamāre āge āge chaltā hai aur
ham Masīh ke qaidī ban kar us
kī fatah manāte hue us ke pīchhe
pīchhe chalte haiṅ. Yoṅ Allāh
hamāre wasīle se har jagah Masīh
ke bāre meṅ ilm ḳhushbū kī tarah
phailātā hai. [15]Kyoṅki ham Masīh
kī ḳhushbū haiṅ jo Allāh tak
pahuṅchtī hai aur sāth sāth logoṅ
meṅ bhī phailtī hai, najāt pāne
wāloṅ meṅ bhī aur halāk hone
wāloṅ meṅ bhī. [16]Bāz logoṅ ke
lie ham maut kī mohlak bū haiṅ
jabki bāz ke lie ham zindagībaḳhsh
ḳhushbū haiṅ. To kaun yih
zimmedārī nibhāne ke lāyq hai?
[17]Kyoṅki ham aksar logoṅ kī tarah
Allāh ke kalām kī tijārat nahīṅ
karte, balki yih jān kar ki ham Allāh
ke huzūr meṅ haiṅ aur us ke bheje
hue haiṅ ham ḳhulūsdilī se logoṅ
se bāt karte haiṅ.

Nae Ahd ke Ḳhādim

3 Kyā ham dubārā apnī
ḳhūbiyoṅ kā ḍhanḍorā pīṭ
rahe haiṅ? Yā kyā ham bāz logoṅ
kī mānind haiṅ jinheṅ āp ko
sifārishī ḳhat dene yā āp se aise
ḳhat likhwāne kī zarūrat hotī hai?
[2]Nahīṅ, āp to ḳhud hamārā ḳhat
haiṅ jo hamāre diloṅ par likhā huā
hai. Sab ise pahchān aur paṛh
sakte haiṅ. [3]Yih sāf zāhir hai ki āp
Masīh kā ḳhat haiṅ jo us ne hamārī
ḳhidmat ke zariye likh diyā hai. Aur
yih ḳhat siyāhī se nahīṅ balki zindā
Ḳhudā ke Rūh se likhā gayā, patthar

kī taḳhtiyoṅ par nahīṅ balki insānī
diloṅ par.
4 Ham yih is lie yaqīn se kah sakte
haiṅ kyoṅki ham Masīh ke wasīle
se Allāh par etamād rakhte haiṅ.
5 Hamāre andar to kuchh nahīṅ hai
jis kī binā par ham dāwā kar sakte
ki ham yih kām karne ke lāyq haiṅ.
Nahīṅ, hamārī liyāqat Allāh kī taraf
se hai. 6 Usī ne hameṅ nae ahd
ke ḳhādim hone ke lāyq banā diyā
hai. Aur yih ahd likhī huī sharīat
par mabnī nahīṅ hai balki Rūh par,
kyoṅki likhī huī sharīat ke asar
se ham mar jāte haiṅ jabki Rūh
hameṅ zindā kar detā hai.
7 Sharīat ke hurūf patthar kī
taḳhtiyoṅ par kandā kie gae aur jab
use diyā gayā to Allāh kā jalāl zāhir
huā. Yih jalāl itnā tez thā ki Isrāīlī
Mūsā ke chehre ko lagātār dekh na
sake. Agar us chīz kā jalāl itnā tez
thā jo ab mansūḳh hai 8 to kyā Rūh
ke nizām kā jalāl is se kahīṅ zyādā
nahīṅ hogā? 9 Agar purānā nizām jo
hameṅ mujrim ṭhahrātā thā jalālī
thā to phir nayā nizām jo hameṅ
rāstbāz qarār detā hai kahīṅ zyādā
jalālī hogā. 10 Hāṅ, pahle nizām kā
jalāl nae nizām ke zabardast jalāl kī
nisbat kuchh bhī nahīṅ hai. 11 Aur
agar us purāne nizām kā jalāl bahut
thā jo ab mansūḳh hai to phir us
nae nizām kā jalāl kahīṅ zyādā hogā
jo qāym rahegā.
12 Pas chūṅki ham aisī ummīd
rakhte haiṅ is lie baṛī dilerī se
ḳhidmat karte haiṅ. 13 Ham Mūsā
kī mānind nahīṅ haiṅ jis ne sharīat
sunāne ke iḳhtitām par apne
chehre par niqāb ḍāl liyā tāki Isrāīlī
use takte na raheṅ jo ab mansūḳh
hai. 14 To bhī wuh zahnī taur par
aṛ gae. Kyoṅki āj tak jab purāne
ahdnāme kī tilāwat kī jātī hai to yihī
niqāb qāym hai. Āj tak niqāb ko
haṭāyā nahīṅ gayā kyoṅki yih ahd
sirf Masīh meṅ mansūḳh hotā hai.
15 Hāṅ, āj tak jab Mūsā kī sharīat
paṛhī jātī hai to yih niqāb un ke
diloṅ par paṛā rahtā hai. 16 Lekin
jab bhī koī Ḳhudāwand kī taraf rujū
kartā hai to yih niqāb haṭāyā jātā
hai, 17 kyoṅki Ḳhudāwand Rūh hai
aur jahāṅ Ḳhudāwand kā Rūh hai
wahāṅ āzādī hai. 18 Chunāṅche
ham sab jin ke chehroṅ se niqāb
haṭāyā gayā hai Ḳhudāwand kā
jalāl mun'akis karte aur qadam
baqadam jalāl pāte hue Masīh kī
sūrat meṅ badalte jāte haiṅ. Yih
Ḳhudāwand hī kā kām hai jo Rūh
hai.

Miṭṭī ke Bartanoṅ meṅ Ruhānī Ḳhazānā

4 Pas chūṅki hameṅ Allāh ke rahm se yih ḳhidmat sauṅpī gaī hai is lie ham bedil nahīṅ ho jāte. [2]Ham ne chhupī huī sharmnāk bāteṅ mustarad kar dī haiṅ. Na ham chālākī se kām karte, na Allāh ke kalām meṅ tahrīf karte haiṅ. Balki hameṅ apnī sifārish kī zarūrat bhī nahīṅ, kyoṅki jab ham Allāh ke huzūr logoṅ par haqīqat ko zāhir karte haiṅ to hamārī neknāmī ḳhud baḳhud har ek ke zamīr par zāhir ho jātī hai. [3]Aur agar hamārī ḳhushḳhabrī niqāb tale chhupī huī bhī ho to wuh sirf un ke lie chhupī huī hai jo halāk ho rahe haiṅ. [4]Is jahān ke sharīr Ḳhudā ne un ke zahnoṅ ko andhā kar diyā hai jo īmān nahīṅ rakhte. Is lie wuh Allāh kī ḳhushḳhabrī kī jalālī raushnī nahīṅ dekh sakte. Wuh yih paiġhām nahīṅ samajh sakte jo Masīh ke jalāl ke bāre meṅ hai, us ke bāre meṅ jo Allāh kī sūrat hai. [5]Kyoṅki ham apnā prachār nahīṅ karte balki Īsā Masīh kā paiġhām sunāte haiṅ ki wuh Ḳhudāwand hai. Apne āp ko ham Īsā kī ḳhātir āp ke ḳhādim qarār dete haiṅ. [6]Kyoṅki jis Ḳhudā ne farmāyā, “Andhere meṅ se raushnī chamke,” us ne hamāre diloṅ meṅ apnī raushnī chamakne dī tāki ham Allāh kā wuh jalāl jān leṅ jo Īsā Masīh ke chehre se chamaktā hai.

[7]Lekin ham jin ke andar yih ḳhazānā hai ām miṭṭī ke bartanoṅ kī mānind haiṅ tāki zāhir ho ki yih zabardast quwwat hamārī taraf se nahīṅ balki Allāh kī taraf se hai. [8]Log hameṅ chāroṅ taraf se dabāte haiṅ, lekin koī hameṅ kuchal kar ḳhatm nahīṅ kar saktā. Ham uljhan meṅ paṛ jāte haiṅ, lekin ummīd kā dāman hāth se jāne nahīṅ dete. [9]Log hameṅ īzā dete haiṅ, lekin hameṅ akelā nahīṅ chhoṛā jātā. Logoṅ ke dhakkoṅ se ham zamīn par gir jāte haiṅ, lekin ham tabāh nahīṅ hote. [10]Har waqt ham apne badan meṅ Īsā kī maut lie phirte haiṅ tāki Īsā kī zindagī bhī hamāre badan meṅ zāhir ho jāe. [11]Kyoṅki har waqt hameṅ zindā hālat meṅ Īsā kī ḳhātir maut ke hawāle kar diyā jātā hai tāki us kī zindagī hamāre fānī badan meṅ zāhir ho jāe. [12]Yoṅ ham meṅ maut kā asar kām kartā hai jabki āp meṅ zindagī kā asar.

[13]Kalām-e-muqaddas meṅ likhā hai, “Maiṅ īmān lāyā aur is lie bolā.” Hameṅ īmān kā yihī Rūh hāsil hai is lie ham bhī īmān lāne kī wajah se bolte haiṅ. [14]Kyoṅki ham jānte haiṅ ki jis ne Ḳhudāwand Īsā ko murdoṅ meṅ se zindā kar diyā hai wuh Īsā ke sāth hameṅ bhī zindā karke āp logoṅ samet apne huzūr khaṛā karegā. [15]Yih sab kuchh āp ke fāyde ke lie hai. Yoṅ Allāh kā fazl āge baṛhte baṛhte mazīd bahut-se logoṅ tak pahuṅch rahā hai aur natīje meṅ wuh Allāh ko jalāl de kar shukrguzārī kī duāoṅ meṅ bahut izāfā kar rahe haiṅ.

Īmān kī Zindagī

[16]Isī wajah se ham bedil nahīṅ ho jāte. Beshak zāhirī taur par ham ḳhatm ho rahe haiṅ, lekin andar hī andar roz baroz hamārī tajdīd hotī jā rahī hai. [17]Kyoṅki hamārī maujūdā musībat halkī aur pal-bhar kī hai, aur wuh hamāre lie ek aisā abadī jalāl paidā kar rahī hai jis kī nisbat maujūdā musībat kuchh bhī nahīṅ. [18]Is lie ham dekhī huī chīzoṅ par ġhaur nahīṅ karte balki andekhī chīzoṅ par. Kyoṅki dekhī huī chīzeṅ ārizī haiṅ, jabki andekhī chīzeṅ abadī haiṅ.

5 Ham to jānte haiṅ ki jab hamārī duniyāwī jhoṅpṛī jis meṅ ham rahte haiṅ girāī jāegī to Allāh hameṅ āsmān par ek makān degā, ek aisā abadī ghar jise insānī hāthoṅ ne nahīṅ banāyā hogā. [2]Is lie ham is jhoṅpṛī meṅ karāhte haiṅ aur āsmānī ghar pahan lene kī shadīd ārzū rakhte haiṅ, [3]kyoṅki jab ham use pahan leṅge to ham nange nahīṅ pāe jāeṅge. [4]Is jhoṅpṛī meṅ rahte hue ham bojh tale karāhte haiṅ. Kyoṅki ham apnā fānī libās utārnā nahīṅ chāhte balki us par āsmānī ghar kā libās pahan lenā chāhte haiṅ tāki zindagī wuh kuchh nigal jāe jo fānī hai. [5]Allāh ne ḳhud hameṅ is maqsad ke lie taiyār kiyā hai aur usī ne hameṅ Rūhul-quds ko āne wāle jalāl ke baiāne ke taur par de diyā hai.

[6]Chunāṅche ham hameshā hauslā rakhte haiṅ. Ham jānte haiṅ ki jab tak apne badan meṅ rihāishpazīr haiṅ us waqt tak Ḳhudāwand ke ghar se dūr haiṅ. [7]Ham zāhirī chīzoṅ par bharosā nahīṅ karte balki īmān par chalte haiṅ. [8]Hāṅ, hamārā hauslā buland

hai balki ham zyādā yih chāhte haiṅ ki apne jismānī ghar se
rawānā ho kar Ḳhudāwand ke
ghar meṅ raheṅ. 9Lekin ḳhāh
ham apne badan meṅ hoṅ yā na,
ham isī koshish meṅ rahte haiṅ
ki Ḳhudāwand ko pasand āeṅ.
10Kyoṅki lāzim hai ki ham sab
Masīh ke taḳht-e-adālat ke sāmne
hāzir ho jāeṅ. Wahāṅ har ek ko us
kām kā ajr milegā jo us ne apne
badan meṅ rahte hue kiyā hai,
ḳhāh wuh achchhā thā yā burā.

Masīh ke wasīle se Hamārī Allāh ke sāth Dostī

11Ab ham Ḳhudāwand ke ḳhauf
ko jān kar logoṅ ko samjhāne kī
koshish karte haiṅ. Ham to Allāh
ke sāmne pūre taur par zāhir haiṅ.
Aur maiṅ ummīd rakhtā hūṅ ki
ham āp ke zamīr ke sāmne bhī zāhir
haiṅ. 12Kyā ham yih bāt karke
dubārā apnī sifārish kar rahe haiṅ?
Nahīṅ, āp ko ham par faḳhr karne
kā mauqā de rahe haiṅ tāki āp un
ke jawāb meṅ kuchh kah sakeṅ jo
zāhirī bātoṅ par sheḳhī mārte aur
dilī bāteṅ nazarandāz karte haiṅ.
13Kyoṅki agar ham beḳhud hue to
Allāh kī ḳhātir, aur agar hosh meṅ
haiṅ to āp kī ḳhātir. 14Bāt yih hai ki
Masīh kī muhabbat hameṅ majbūr
kar detī hai, kyoṅki ham is natīje
par pahuṅch gae haiṅ ki ek sab ke
lie muā. Is kā matlab hai ki sab hī
mar gae haiṅ. 15Aur wuh sab ke lie
is lie muā tāki jo zindā haiṅ wuh
apne lie na jieṅ balki us ke lie jo un
kī ḳhātir muā aur phir jī uṭhā.

16Is wajah se ham ab se kisī ko bhī
duniyāwī nigāh se nahīṅ deḳhte.
Pahle to ham Masīh ko bhī is zāwiye
se deḳhte the, lekin yih waqt guzar
gayā hai. 17Chunāṅche jo Masīh
meṅ hai wuh nayā maḳhlūq hai.
Purānī zindagī jātī rahī aur naī
zindagī shurū ho gaī hai. 18Yih
sab kuchh Allāh kī taraf se hai
jis ne Masīh ke wasīle se apne
sāth hamārā mel-milāp kar liyā
hai. Aur usī ne hameṅ mel-milāp
karāne kī ḳhidmat kī zimmedārī
dī hai. 19Is ḳhidmat ke taht ham
yih paiġhām sunāte haiṅ ki Allāh
ne Masīh ke wasīle se apne sāth
duniyā kī sulah karāī aur logoṅ ke
gunāhoṅ ko un ke zimme na lagāyā.
Sulah karāne kā yih paiġhām us ne
hamāre sapurd kar diyā.

20Pas ham Masīh ke elchī haiṅ
aur Allāh hamāre wasīle se logoṅ
ko samjhātā hai. Ham Masīh ke

wāste āp se minnat karte haiṅ ki
Allāh kī sulah kī peshkash ko qabūl
kareṅ tāki us kī āp ke sāth sulah
ho jāe. [21]Masīh begunāh thā,
lekin Allāh ne use hamārī ḳhātir
gunāh ṭhahrāyā tāki hameṅ us meṅ
rāstbāz qarār diyā jāe.

6 Allāh ke hamḳhidmat hote
hue ham āp se minnat karte
haiṅ ki jo fazl āp ko milā hai wuh
zāe na jāe. [2]Kyoṅki Allāh farmātā
hai, "Qabūliyat ke waqt maiṅ ne terī
sunī, najāt ke din terī madad kī."
Suneṅ! Ab qabūliyat kā waqt ā gayā
hai, ab najāt kā din hai.

[3]Ham kisī ke lie bhī ṭhokar kā
bāis nahīṅ bante tāki log hamārī
ḳhidmat meṅ nuqs na nikāl sakeṅ.
[4]Hāṅ, hameṅ sifārish kī zarūrat
hī nahīṅ, kyoṅki Allāh ke ḳhādim
hote hue ham har hālat meṅ apnī
neknāmī zāhir karte haiṅ: Jab ham
sabar se musībateṅ, mushkilāt
aur āfateṅ bardāsht karte haiṅ,
[5]jab log hameṅ mārte aur qaid
meṅ ḍālte haiṅ, jab ham beqābū
hujūmoṅ kā sāmnā karte haiṅ,
jab ham mehnat-mashaqqat karte,
rāt ke waqt jāgte aur bhūke rahte
haiṅ, [6]jab ham apnī pākīzagī, ilm,
sabar aur mehrbān sulūk kā izhār
karte haiṅ, jab ham Rūhul-quds ke
wasīle se haqīqī muhabbat rakhte,
[7]sachchī bāteṅ karte aur Allāh kī
qudrat se logoṅ kī ḳhidmat karte
haiṅ. Ham apnī neknāmī is meṅ
bhī zāhir karte haiṅ ki ham donoṅ
hāthoṅ se rāstbāzī ke hathiyār
thāme rakhte haiṅ. [8]Ham apnī
ḳhidmat jārī rakhte haiṅ, chāhe log
hamārī izzat kareṅ chāhe be'izzatī,
chāhe wuh hamārī burī riporṭ deṅ
chāhe achchhī. Agarche hamārī
ḳhidmat sachchī hai, lekin log
hameṅ daġhābāz qarār dete haiṅ.
[9]Agarche log hameṅ jānte haiṅ
to bhī hameṅ nazarandāz kiyā
jātā hai. Ham marte marte zindā
rahte haiṅ aur log hameṅ mār mār
kar qatl nahīṅ kar sakte. [10]Ham
ġham khā khā kar har waqt ḳhush
rahte haiṅ, ham ġharīb hālat meṅ
bahutoṅ ko daulatmand banā dete
haiṅ. Hamāre pās kuchh nahīṅ hai,
to bhī hameṅ sab kuchh hāsil hai.

[11]Kurinthus ke azīzo, ham ne
khul kar āp se bāt kī hai, hamārā
dil āp ke lie kushādā ho gayā hai.
[12]Jo jagah ham ne dil meṅ āp ko
dī hai wuh ab tak kam nahīṅ huī.
Lekin āp ke diloṅ meṅ hamāre lie
koī jagah nahīṅ rahī. [13]Ab maiṅ āp
se jo mere bachche haiṅ darḳhāst

kartā hūṅ ki jawāb meṅ hameṅ bhī
apne diloṅ meṅ jagah deṅ.

Ġhairmasīhī Asarāt se Ḳhabardār

14 Ġhairīmāndāroṅ ke sāth mil kar
ek jue tale zindagī na guzāreṅ,
kyoṅki rāstī kā nārāstī se kyā
wāstā hai? Yā raushnī tārīkī ke
sāth kyā tālluq rakh saktī hai?
15 Masīh aur Iblīs ke darmiyān kyā
mutābiqat ho saktī hai? Īmāndār
kā ġhairīmāndār ke sāth kyā wāstā
hai? 16 Allāh ke maqdis aur butoṅ
meṅ kyā ittafāq ho saktā hai? Ham
to zindā Ḳhudā kā ghar haiṅ. Allāh
ne yoṅ farmāyā hai,

"Maiṅ un ke darmiyān sukūnat
karūṅga
aur un meṅ phirūṅga.
Maiṅ un kā Ḳhudā hūṅgā,
aur wuh merī qaum hoṅge."
17 Chunāṅche Rab farmātā hai,
"Is lie un meṅ se nikal āo
aur un se alag ho jāo.
Kisī nāpāk chīz ko na chhūnā,
to phir maiṅ tumheṅ qabūl
karūṅga.
18 Maiṅ tumhārā Bāp hūṅgā
aur tum mere beṭe-beṭiyāṅ hoge,
Rab Qādir-e-mutlaq farmātā hai."

7 Mere azīzo, yih tamām wāde
ham se kie gae haiṅ. Is lie
āeṅ, ham apne āp ko har us chīz
se pāk-sāf kareṅ jo jism aur rūh
ko ālūdā kar detī hai. Aur ham
Ḳhudā ke ḳhauf meṅ mukammal
taur par muqaddas banane ke lie
koshāṅ raheṅ.

Paulus kī Ḳhushī

2 Hameṅ apne dil meṅ jagah deṅ.
Na ham ne kisī se nāinsāfī kī, na
kisī ko bigāṛā yā us se ġhalat fāydā
uṭhāyā. 3 Maiṅ yih bāt āp ko mujrim
ṭhahrāne ke lie nahīṅ kah rahā.
Maiṅ āp ko pahle batā chukā hūṅ
ki āp hameṅ itne azīz haiṅ ki ham
āp ke sāth marne aur jīne ke lie
taiyār haiṅ. 4 Is lie maiṅ āp se khul
kar bāt kartā hūṅ aur maiṅ āp par
baṛā faḳhr bhī kartā hūṅ. Is nāte se
mujhe pūrī tasallī hai, aur hamārī
tamām musībatoṅ ke bāwujūd merī
ḳhushī kī intahā nahīṅ.

5 Kyoṅki jab ham Makiduniyā
pahuṅche to ham jism ke lihāz
se ārām na kar sake. Musībatoṅ
ne hameṅ har taraf se gher liyā.
Dūsroṅ kī taraf se jhagaṛoṅ se
aur dil meṅ tarah tarah ke ḍar se
nipaṭnā paṛā. 6 Lekin Allāh ne jo

dabe huoṅ ko tasallī baḳhshtā hai
Titus ke āne se hamārī hauslā-afzāī
kī. 7Hamārā hauslā na sirf us ke
āne se baṛh gayā balki un hauslā-
afzā bātoṅ se bhī jin se āp ne use
tasallī dī. Us ne hameṅ āp kī ārzū,
āp kī āh-o-zārī aur mere lie āp kī
sargarmī ke bāre meṅ riporṭ dī. Yih
sun kar merī ḳhushī mazīd baṛh
gaī.

8Kyoṅki agarche maiṅ ne āp ko
apne ḳhat se dukh pahuṅchāyā to
bhī maiṅ pachhtātā nahīṅ. Pahle
to maiṅ ḳhat likhne se pachhtāyā,
lekin ab maiṅ deḳhtā hūṅ ki jo dukh
us ne āp ko pahuṅchāyā wuh sirf
ārizī thā 9aur us ne āp ko taubā
tak pahuṅchāyā. Yih sun kar maiṅ
ab ḳhushī manātā hūṅ, is lie nahīṅ
ki āp ko dukh uṭhānā paṛā hai
balki is lie ki is dukh ne āp ko
taubā tak pahuṅchāyā. Allāh ne
yih dukh apnī marzī pūrī karāne ke
lie istemāl kiyā, is lie āp ko hamārī
taraf se koī nuqsān na pahuṅchā.
10Kyoṅki jo dukh Allāh apnī marzī
pūrī karāne ke lie istemāl kartā hai
us se taubā paidā hotī hai aur us kā
anjām najāt hai. Is meṅ pachhtāne
kī gunjāish hī nahīṅ. Is ke baraks
duniyāwī dukh kā anjām maut hai.
11Āp ḳhud dekheṅ ki Allāh ke is
dukh ne āp meṅ kyā paidā kiyā
hai: kitnī sanjīdagī, apnā difā karne
kā kitnā josh, ġhalat harkatoṅ par
kitnā ġhussā, kitnā ḳhauf, kitnī
chāhat, kitnī sargarmī. Āp sazā
dene ke lie kitne taiyār the! Āp ne
har lihāz se sābit kiyā hai ki āp is
muāmale meṅ bequsūr haiṅ.

12Ġharz, agarche maiṅ ne āp ko
likhā, lekin maqsad yih nahīṅ thā
ki ġhalat harkateṅ karne wāle ke
bāre meṅ likhūṅ yā us ke bāre meṅ
jis ke sāth ġhalat kām kiyā gayā.
Nahīṅ, maqsad yih thā ki Allāh
ke huzūr āp par zāhir ho jāe ki
āp hamāre lie kitne sargarm haiṅ.
13Yihī wajah hai ki hamārā hauslā
baṛh gayā hai.

Lekin na sirf hamārī hauslā-afzāī
huī hai balki ham yih dekh kar
be'intahā ḳhush hue ki Titus kitnā
ḳhush thā. Wuh kyoṅ ḳhush thā? Is
lie ki us kī rūh āp sab se tar-o-tāzā
huī. 14Us ke sāmne maiṅ ne āp par
faḳhr kiyā thā, aur maiṅ sharmindā
nahīṅ huā kyoṅki yih bāt durust
sābit huī hai. Jis tarah ham ne
āp ko hameshā sachchī bāteṅ batāī
haiṅ usī tarah Titus ke sāmne āp
par hamārā faḳhr bhī durust niklā.
15Āp use nihāyat azīz haiṅ kyoṅki
wuh āp sab kī farmāṅbardārī yād

kartā hai, ki āp ne ḍarte aur kāṅpte
hue use ḳhushāmdīd kahā. 16Maiṅ
ḳhush hūṅ ki maiṅ har lihāz se āp
par etamād kar saktā hūṅ.

Yahūdiyā ke Ġharīboṅ ke lie Hadiyā

8 Bhāiyo, ham āp kī tawajjuh
us fazl kī taraf dilānā chāhte
haiṅ jo Allāh ne sūbā Makiduniyā
kī jamātoṅ par kiyā. 2Jis musībat
meṅ wuh phaṅse hue haiṅ us se
un kī saḳht āzmāish huī. To bhī
un kī be'intahā ḳhushī aur shadīd
ġhurbat kā natījā yih niklā ki unhoṅ
ne baṛī faiyāzdilī se hadiyā diyā.
3Maiṅ gawāh hūṅ ki jitnā wuh de
sake utnā unhoṅ ne de diyā balki
is se bhī zyādā. Apnī hī taraf
se 4unhoṅ ne baṛe zor se ham se
minnat kī ki hameṅ bhī Yahūdiyā
ke muqaddasīn kī ḳhidmat karne
kā mauqā deṅ, ham bhī dene ke
fazl meṅ sharīk honā chāhte haiṅ.
5Aur unhoṅ ne hamārī ummīd se
kahīṅ zyādā kiyā! Allāh kī marzī
se un kā pahlā qadam yih thā ki
unhoṅ ne apne āp ko Ḳhudāwand
ke lie maḳhsūs kiyā. Un kā dūsrā
qadam yih thā ki unhoṅ ne apne āp
ko hamāre lie maḳhsūs kiyā. 6Is
par ham ne Titus kī hauslā-afzāī
kī ki wuh āp ke pās bhī hadiyā
jamā karne kā wuh silsilā anjām
tak pahuṅchāe jo us ne shurū kiyā
thā. 7Āp ke pās sab kuchh kasrat se
pāyā jātā hai, ḳhāh īmān ho, ḳhāh
kalām, ilm, mukammal sargarmī
yā ham se muhabbat ho. Ab is bāt
kā ḳhayāl rakheṅ ki āp yih hadiyā
dene meṅ bhī apnī kasīr daulat kā
izhār kareṅ.

8Merī taraf se yih koī hukm nahīṅ
hai. Lekin dūsroṅ kī sargarmī
ke pesh-e-nazar maiṅ āp kī bhī
muhabbat parakh rahā hūṅ ki wuh
kitnī haqīqī hai. 9Āp to jānte haiṅ
ki hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh ne
āp par kaisā fazl kiyā hai, ki agarche
wuh daulatmand thā to bhī wuh āp
kī ḳhātir ġharīb ban gayā tāki āp us
kī ġhurbat se daulatmand ban jāeṅ.

10Is muāmale meṅ merā
mashwarā suneṅ, kyoṅki wuh āp
ke lie mufīd sābit hogā. Pichhle
sāl āp pahlī jamāt the jo na sirf
hadiyā dene lagī balki ise denā bhī
chāhtī thī. 11Ab use takmīl tak
pahuṅchāeṅ jo āp ne shurū kar
rakhā hai. Dene kā jo shauq āp
rakhte haiṅ wuh amal meṅ lāyā
jāe. Utnā deṅ jitnā āp de sakeṅ.
12Kyoṅki agar āp dene kā shauq

rakhte haiṅ to phir Allāh āp kā hadiyā us binā par qabūl karegā jo āp de sakte haiṅ, us binā par nahīṅ jo āp nahīṅ de sakte.

[13]Kahne kā matlab yih nahīṅ ki dūsroṅ ko ārām dilāne ke bāis āp ḳhud musībat meṅ paṛ jāeṅ. Bāt sirf yih hai ki logoṅ ke hālāt kuchh barābar hone chāhieṅ. [14]Is waqt to āp ke pās bahut hai aur āp un kī zarūrat pūrī kar sakte haiṅ. Bād meṅ kisī waqt jab un ke pās bahut hogā to wuh āp kī zarūrat bhī pūrī kar sakeṅge. Yoṅ āp ke hālāt kuchh barābar raheṅge, [15]jis tarah kalām-e-muqaddas meṅ bhī likhā hai, "Jis ne zyādā jamā kiyā thā us ke pās kuchh na bachā. Lekin jis ne kam jamā kiyā thā us ke pās bhī kāfī thā."

Titus aur Us ke Sāthī

[16]Ḳhudā kā shukr hai jis ne Titus ke dil meṅ wuhī josh paidā kiyā hai jo maiṅ āp ke lie rakhtā hūṅ. [17]Jab ham ne us kī hauslā-afzāī kī ki wuh āp ke pās jāe to wuh na sirf is ke lie taiyār huā balki baṛā sargarm ho kar ḳhud baḳhud āp ke pās jāne ke lie rawānā huā. [18]Ham ne us ke sāth us bhāī ko bhej diyā jis kī ḳhidmat kī tārīf tamām jamāteṅ kartī haiṅ, kyoṅki use Allāh kī ḳhushḳhabrī sunāne kī nemat milī hai. [19]Use na sirf āp ke pās jānā hai balki jamātoṅ ne use muqarrar kiyā hai ki jab ham hadiye ko Yarūshalam le jāeṅge to wuh hamāre sāth jāe. Yoṅ ham yih ḳhidmat adā karte waqt Ḳhudāwand ko jalāl deṅge aur apnī sargarmī kā izhār kareṅge.

[20]Kyoṅki us baṛe hadiye ke pesh-e-nazar jo ham le jāeṅge ham is se bachnā chāhte haiṅ ki kisī ko ham par shak karne kā mauqā mile. [21]Hamārī pūrī koshish yih hai ki wuhī kuchh kareṅ jo na sirf Ḳhudāwand kī nazar meṅ durust hai balki insān kī nazar meṅ bhī.

[22]Un ke sāth ham ne ek aur bhāī ko bhī bhej diyā jis kī sargarmī ham ne kaī mauqoṅ par parkhī hai. Ab wuh mazīd sargarm ho gayā hai, kyoṅki wuh āp par baṛā etamād kartā hai. [23]Jahāṅ tak Titus kā tālluq hai, wuh merā sāthī aur hamḳhidmat hai. Aur jo bhāī us ke sāth haiṅ unheṅ jamātoṅ ne bhejā hai. Wuh Masīh ke lie izzat kā bāis haiṅ. [24]Un par apnī muhabbat kā izhār karke yih zāhir kareṅ ki ham āp par kyoṅ faḳhr karte haiṅ. Phir

yih bāt Ḳhudā kī dīgar jamātoṅ ko bhī nazar āegī.

Muqaddasīn kī Madad

9 Asal meṅ is kī zarūrat nahīṅ ki maiṅ āp ko us kām ke bāre meṅ likhūṅ jo hameṅ Yahūdiyā ke muqaddasīn kī ḳhidmat meṅ karnā hai. [2]Kyoṅki maiṅ āp kī garmjoshī jāntā hūṅ, aur maiṅ Makiduniyā ke īmāndāroṅ ke sāmne āp par faḳhr kartā rahā hūṅ ki "Aḳhayā ke log pichhle sāl se dene ke lie taiyār the." Yoṅ āp kī sargarmī ne zyādātar logoṅ ko ḳhud dene ke lie ubhārā. [3]Ab maiṅ ne in bhāiyoṅ ko bhej diyā hai tāki hamārā āp par faḳhr bebuniyād na nikle balki jis tarah maiṅ ne kahā thā āp taiyār raheṅ. [4]Aisā na ho ki jab maiṅ Makiduniyā ke kuchh bhāiyoṅ ko sāth le kar āp ke pās pahuṅchūṅgā to āp taiyār na hūṅ. Us waqt maiṅ, balki āp bhī sharmindā hoṅge ki maiṅ ne āp par itnā etamād kiyā hai. [5]Is lie maiṅ ne is bāt par zor denā zarūrī samjhā ki bhāī pahle hī āp ke pās ā kar us hadiye kā intazām kareṅ jis kā wādā āp ne kiyā hai. Kyoṅki maiṅ chāhtā hūṅ ki mere āne tak yih hadiyā jamā kiyā gayā ho aur aisā na lage jaisā ise mushkil se āp se nikālnā paṛā. Is ke bajāe āp kī saḳhāwat zāhir ho jāe.

[6]Yād rahe ki jo shaḳhs bīj ko bachā bachā kar botā hai us kī fasal bhī utnī kam hogī. Lekin jo bahut bīj botā hai us kī fasal bhī bahut zyādā hogī. [7]Har ek utnā de jitnā dene ke lie us ne pahle apne dil meṅ ṭhahrā liyā hai. Wuh is meṅ taklīf yā majbūrī mahsūs na kare, kyoṅki Allāh us se muhabbat rakhtā hai jo ḳhushī se detā hai. [8]Aur Allāh is qābil hai ki āp ko āp kī zarūriyāt se kahīṅ zyādā de. Phir āp ke pās har waqt aur har lihāz se kāfī hogā balki itnā zyādā ki āp har qism kā nek kām kar sakeṅge. [9]Chunāṅche kalām-e-muqaddas meṅ yih bhī likhā hai, "Us ne faiyāzī se zarūratmandoṅ meṅ ḳhairāt bikher dī, us kī rāstbāzī hameshā tak qāym rahegī." [10]Ḳhudā hī bīj bone wāle ko bīj muhaiyā kartā aur use khāne ke lie roṭī detā hai. Aur wuh āp ko bhī bīj de kar us meṅ izāfā karegā aur āp kī rāstbāzī kī fasal ugne degā. [11]Hāṅ, wuh āp ko har lihāz se daulatmand banā degā aur āp har mauqe par faiyāzī se de sakeṅge. Chunāṅche jab ham āp kā hadiyā un ke pās le jāeṅge jo

zarūratmand haiṅ to wuh Ḳhudā
kā shukr kareṅge. 12Yoṅ āp na
sirf muqaddasīn kī zarūriyāt pūrī
kareṅge balki wuh āp kī is ḳhidmat
se itne muta'assir ho jāeṅge ki wuh
baṛe josh se Ḳhudā kā bhī shukriyā
adā kareṅge. 13Āp kī ḳhidmat
ke natīje meṅ wuh Allāh ko jalāl
deṅge. Kyoṅki āp kī un par aur
tamām īmāndāroṅ par saḳhāwat
kā izhār sābit karegā ki āp Masīh
kī ḳhushḳhabrī na sirf taslīm karte
haiṅ balki us ke tābe bhī rahte haiṅ.
14Aur jab wuh āp ke lie duā kareṅge
to āp ke ārzūmand raheṅge, is lie ki
Allāh ne āp ko kitnā baṛā fazl de
diyā hai. 15Allāh kā us kī nāqābil-e-
bayān baḳhshish ke lie shukr ho!

Paulus Apnī Ḳhidmat kā Difā Kartā Hai

10 Maiṅ āp se apīl kartā hūṅ,
maiṅ Paulus jis ke bāre
meṅ kahā jātā hai ki maiṅ āp ke
rūbarū ājiz hotā hūṅ aur sirf āp se
dūr ho kar diler hotā hūṅ. Masīh
kī halīmī aur narmī ke nām meṅ
2maiṅ āp se minnat kartā hūṅ ki
mujhe āp ke pās ā kar itnī dilerī
se un logoṅ se nipaṭnā na paṛe
jo samajhte haiṅ ki hamārā chāl-
chalan duniyāwī hai. Kyoṅki filhāl
aisā lagtā hai ki is kī zarūrat hogī.
3Beshak ham insān hī haiṅ, lekin
ham duniyā kī tarah jang nahīṅ
laṛte. 4Aur jo hathiyār ham is
jang meṅ istemāl karte haiṅ wuh is
duniyā ke nahīṅ haiṅ, balki unheṅ
Allāh kī taraf se qile ḍhā dene kī
quwwat hāsil hai. In se ham ġhalat
ḳhayālāt ke ḍhāṅche 5aur har ūṅchī
chīz ḍhā dete haiṅ jo Allāh ke ilm-
o-irfān ke ḳhilāf khaṛī ho jātī hai.
Aur ham har ḳhayāl ko qaid karke
Masīh ke tābe kar dete haiṅ. 6Hāṅ,
āp ke pūre taur par tābe ho jāne par
ham har nāfarmānī kī sazā dene ke
lie taiyār hoṅge.

7Āp sirf zāhirī bātoṅ par ġhaur
kar rahe haiṅ. Agar kisī ko is
bāt kā etamād ho ki wuh Masīh
kā hai to wuh is kā bhī ḳhayāl
kare ki ham bhī usī kī tarah Masīh
ke haiṅ. 8Kyoṅki agar maiṅ us
iḳhtiyār par mazīd faḳhr bhī karūṅ
jo Ḳhudāwand ne hameṅ diyā hai to
bhī maiṅ sharmindā nahīṅ hūṅgā.
Ġhaur kareṅ ki us ne hameṅ āp
ko ḍhā dene kā nahīṅ balki āp kī
ruhānī tāmīr karne kā iḳhtiyār diyā
hai. 9Maiṅ nahīṅ chāhtā ki aisā
lage jaise maiṅ āp ko apne ḳhatoṅ
se ḍarāne kī koshish kar rahā hūṅ.

[10]Kyoṅki bāz kahte haiṅ, “Paulus ke ḳhat zordār aur zabardast haiṅ,
lekin jab wuh ḳhud hāzir hotā hai to
wuh kamzor aur us ke bolne kā tarz
hiqāratāmez hai.” [11]Aise log is bāt
kā ḳhayāl kareṅ ki jo bāteṅ ham āp
se dūr hote hue apne ḳhatoṅ meṅ
pesh karte haiṅ unhīṅ bātoṅ par
ham amal kareṅge jab āp ke pās
āeṅge.

[12]Ham to apne āp ko un meṅ
shumār nahīṅ karte jo apnī tārīf
karke apnī sifārish karte rahte
haiṅ, na apnā un ke sāth muwāzanā
karte haiṅ. Wuh kitne besamajh
haiṅ jab wuh apne āp ko meyār
banā kar usī par apne āp ko jāṅchte
haiṅ aur apnā muwāzanā apne
āp se karte haiṅ. [13]Lekin ham
munāsib had se zyādā faḳhr nahīṅ
kareṅge balki sirf us had tak jo
Allāh ne hamāre lie muqarrar
kiyā hai. Aur āp bhī is had ke
andar ā jāte haiṅ. [14]Is meṅ ham
munāsib had se zyādā faḳhr nahīṅ
kar rahe, kyoṅki ham to Masīh kī
ḳhushḳhabrī le kar āp tak pahuṅch
gae haiṅ. Agar aisā na hotā to
phir aur bāt hotī. [15]Ham aise kām
par faḳhr nahīṅ karte jo dūsroṅ kī
mehnat se saranjām diyā gayā hai.
Is meṅ bhī ham munāsib haddoṅ
ke andar rahte haiṅ, balki ham yih
ummīd rakhte haiṅ ki āp kā īmān
baṛh jāe aur yoṅ hamārī qadar-o-
qīmat bhī Allāh kī muqarrarā had
tak baṛh jāe. Ḳhudā kare ki āp meṅ
hamārā yih kām itnā baṛh jāe [16]ki
ham Allāh kī ḳhushḳhabrī āp se
āge jā kar bhī sunā sakeṅ. Kyoṅki
ham us kām par faḳhr nahīṅ karnā
chāhte jise dūsre kar chuke haiṅ.

[17]Kalām-e-muqaddas meṅ likhā
hai, “Faḳhr karne wālā Ḳhudāwand
hī par faḳhr kare.” [18]Jab log apnī
tārīf karke apnī sifārish karte haiṅ
to is meṅ kyā hai! Is se wuh sahīh
sābit nahīṅ hote, balki aham bāt
yih hai ki Ḳhudāwand hī is kī tasdīq
kare.

Paulus aur Jhūṭe Rasūl

11 Ḳhudā kare ki jab maiṅ
apnī hamāqat kā kuchh
izhār kartā hūṅ to āp mujhe
bardāsht kareṅ. Hāṅ, zarūr mujhe
bardāsht kareṅ, [2]kyoṅki maiṅ āp ke
lie Allāh kī-sī ġhairat rakhtā hūṅ.
Maiṅ ne āp kā rishtā ek hī mard
ke sāth bāndhā, aur maiṅ āp ko
pākdāman kuṅwārī kī haisiyat se us
mard Masīh ke huzūr pesh karnā
chāhtā thā. [3]Lekin afsos, mujhe

ḍar hai ki āp Hawwā kī tarah gunāh
meṅ gir jāeṅge, ki jis tarah sāṅp ne
apnī chālākī se Hawwā ko dhokā
diyā usī tarah āp kī soch bhī bigaṛ
jāegī aur wuh ḳhulūsdilī aur pāk
lagan ḳhatm ho jāegī jo āp Masīh
ke lie mahsūs karte haiṅ. 4Kyoṅki
āp ḳhushī se har ek ko bardāsht
karte haiṅ jo āp ke pās ā kar ek
farq qism kā Īsā pesh kartā hai, ek
aisā Īsā jo ham ne āp ko pesh nahīṅ
kiyā thā. Aur āp ek aisī rūh aur aisī
"Ḳhushḳhabrī" qabūl karte haiṅ jo
us rūh aur ḳhushḳhabrī se bilkul
farq hai jo āp ko ham se milī thī.
5Merā nahīṅ ḳhayāl ki maiṅ in
nām-nihād 'ḳhās' rasūloṅ kī nisbat
kam hūṅ. 6Ho saktā hai ki maiṅ
bolne meṅ māhir nahīṅ hūṅ, lekin
yih mere ilm ke bāre meṅ nahīṅ
kahā jā saktā. Yih ham ne āp ko sāf
sāf aur har lihāz se dikhāyā hai.
7Maiṅ ne Allāh kī ḳhushḳhabrī
sunāne ke lie āp se koī bhī muāwazā
na liyā. Yoṅ maiṅ ne apne āp ko
nīchā kar diyā tāki āp ko sarfarāz
kar diyā jāe. Kyā is meṅ mujh
se ġhaltī huī? 8Jab maiṅ āp kī
ḳhidmat kar rahā thā to mujhe
Ḳhudā kī dīgar jamātoṅ se paise
mil rahe the, yānī āp kī madad
karne ke lie maiṅ unheṅ lūṭ rahā
thā. 9Aur jab maiṅ āp ke pās thā
aur zarūratmand thā to maiṅ kisī
par bojh na banā, kyoṅki jo bhāī
Makiduniyā se āe unhoṅ ne merī
zarūriyāt pūrī kīṅ. Māzī meṅ maiṅ
āp par bojh na banā aur āindā
bhī nahīṅ banūṅgā. 10Masīh kī us
sachchāī kī qasam jo mere andar
hai, Aḳhayā ke pūre sūbe meṅ koī
mujhe is par faḳhr karne se nahīṅ
rokegā. 11Maiṅ yih kyoṅ kah rahā
hūṅ? Is lie ki maiṅ āp se muhabbat
nahīṅ rakhtā? Ḳhudā hī jāntā hai ki
maiṅ āp se muhabbat rakhtā hūṅ.
12Aur jo kuchh maiṅ ab kar rahā
hūṅ wuhī kartā rahūṅgā, tāki maiṅ
nām-nihād rasūloṅ ko wuh mauqā
na dūṅ jo wuh ḍhūnḍ rahe haiṅ.
Kyoṅki yihī un kā maqsad hai ki
wuh faḳhr karke yih kah sakeṅ ki
wuh ham jaise haiṅ. 13Aise log to
jhūṭe rasūl haiṅ, dhokebāz mazdūr
jinhoṅ ne Masīh ke rasūloṅ kā rūp
dhār liyā hai. 14Aur kyā ajab,
kyoṅki Iblīs bhī nūr ke farishte kā
rūp dhār kar ghūmtā-phirtā hai.
15To phir yih baṛī bāt nahīṅ ki us
ke chele rāstbāzī ke ḳhādim kā rūp
dhār kar ghūmte-phirte haiṅ. Un
kā anjām un ke āmāl ke mutābiq hī
hogā.

Rasūl Hone kī Wajah se Paulus kī Īzārasānī

16 Maiṅ dubārā kahtā hūṅ ki koī
mujhe ahmaq na samjhe. Lekin
agar āp yih socheṅ bhī to kam az
kam mujhe ahmaq kī haisiyat se
qabūl kareṅ tāki maiṅ bhī thoṛā-
bahut apne āp par faḳhr karūṅ.
17 Asal meṅ jo kuchh maiṅ ab bayān
kar rahā hūṅ wuh Ḳhudāwand
ko pasand nahīṅ hai, balki maiṅ
ahmaq kī tarah bāt kar rahā hūṅ.
18 Lekin chūṅki itne log jismānī taur
par faḳhr kar rahe haiṅ is lie maiṅ
bhī faḳhr karūṅga. 19 Beshak āp
ḳhud itne dānishmand haiṅ ki āp
ahmaqoṅ ko ḳhushī se bardāsht
karte haiṅ. 20 Hāṅ, balki āp yih bhī
bardāsht karte haiṅ jab log āp ko
ġhulām banāte, āp ko lūṭte, āp se
ġhalat fāydā uṭhāte, naḳhre karte
aur āp ko thappaṛ mārte haiṅ. 21 Yih
kah kar mujhe sharm ātī hai ki ham
itne kamzor the ki ham aisā na kar
sake.

Lekin agar koī kisī bāt par faḳhr
karne kī jurrat kare (maiṅ ahmaq
kī-sī bāt kar rahā hūṅ) to maiṅ bhī
utnī hī jurrat karūṅga. 22 Kyā wuh
Ibrānī haiṅ? Maiṅ bhī hūṅ. Kyā
wuh Isrāīlī haiṅ? Maiṅ bhī hūṅ.
Kyā wuh Ibrāhīm kī aulād haiṅ?
Maiṅ bhī hūṅ. 23 Kyā wuh Masīh ke
ḳhādim haiṅ? (Ab to maiṅ goyā
beḳhud ho gayā hūṅ ki is tarah
kī bāteṅ kar rahā hūṅ!) Maiṅ un
se zyādā Masīh kī ḳhidmat kartā
hūṅ. Maiṅ ne un se kahīṅ zyādā
mehnat-mashaqqat kī, zyādā dafā
jel meṅ rahā, mere zyādā saḳhtī
se koṛe lagāe gae aur maiṅ bār bār
marne ke ḳhatroṅ meṅ rahā hūṅ.
24 Mujhe Yahūdiyoṅ se pāṅch dafā
39 koṛoṅ kī sazā milī hai. 25 Tīn dafā
Romiyoṅ ne mujhe lāṭhī se mārā.
Ek bār mujhe sangsār kiyā gayā.
Jab maiṅ samundar meṅ safr kar
rahā thā to tīn martabā merā jahāz
tabāh huā. Hāṅ, ek dafā mujhe
jahāz ke tabāh hone par ek pūrī
rāt aur din samundar meṅ guzārnā
paṛā. 26 Mere beshumār safroṅ ke
daurān mujhe kaī tarah ke ḳhatroṅ
kā sāmnā karnā paṛā, dariyāoṅ
aur ḍākuoṅ kā ḳhatrā, apne
hamwatanoṅ aur Ġhairyahūdiyoṅ
ke hamloṅ kā ḳhatrā. Jahāṅ bhī
maiṅ gayā hūṅ wahāṅ yih ḳhatre
maujūd rahe, ḳhāh maiṅ shahr
meṅ thā, ḳhāh ġhairābād ilāqe
meṅ yā samundar meṅ. Jhūṭe
bhāiyoṅ kī taraf se bhī ḳhatre rahe
haiṅ. 27 Maiṅ ne jāṅfishānī se saḳht

mehnat-mashaqqat kī hai aur kaī
rāt jāgtā rahā hūṅ, maiṅ bhūkā aur
pyāsā rahā hūṅ, maiṅ ne bahut
roze rakhe haiṅ. Mujhe sardī aur
nangepan kā tajrabā huā hai. [28]Aur
yih un fikroṅ ke alāwā hai jo maiṅ
Ḳhudā kī tamām jamātoṅ ke lie
mahsūs kartā hūṅ aur jo mujhe
dabātī rahtī haiṅ. [29]Jab koī kamzor
hai to maiṅ apne āp ko bhī kamzor
mahsūs kartā hūṅ. Jab kisī ko
ġhalat rāh par lāyā jātā hai to maiṅ
us ke lie shadīd ranjish mahsūs
kartā hūṅ.

[30]Agar mujhe faḳhr karnā paṛe
to maiṅ un chīzoṅ par faḳhr
karūṅga jo merī kamzor hālat zāhir
kartī haiṅ. [31]Hamārā Ḳhudā aur
Ḳhudāwand Īsā kā Bāp (us kī hamd-
o-sanā abad tak ho) jāntā hai ki
maiṅ jhūṭ nahīṅ bol rahā. [32]Jab
maiṅ Damishq Shahr meṅ thā to
bādshāh Aritās ke gawarnar ne
shahr ke tamām darwāzoṅ par
apne pahredār muqarrar kie tāki
wuh mujhe giriftār kareṅ. [33]Lekin
shahr kī fasīl meṅ ek darīchā thā,
aur mujhe ek ṭokre meṅ rakh kar
wahāṅ se utārā gayā. Yoṅ maiṅ us
ke hāthoṅ se bach niklā.

Paulus par Kaī Bātoṅ kā Inkishāf

12 Lāzim hai ki maiṅ kuchh
aur faḳhr karūṅ. Agarche
is kā koī fāydā nahīṅ, lekin ab maiṅ
un royāoṅ aur inkishāfāt kā zikr
karūṅga jo Ḳhudāwand ne mujh
par zāhir kie. [2]Maiṅ Masīh meṅ
ek ādmī ko jāntā hūṅ jise chaudah
sāl hue chhīn kar tīsre āsmān tak
pahuṅchāyā gayā. Mujhe nahīṅ
patā ki use yih tajrabā jism meṅ
yā is ke bāhar huā. Ḳhudā jāntā
hai. [3]Hāṅ, Ḳhudā hī jāntā hai
ki wuh jism meṅ thā yā nahīṅ.
Lekin yih maiṅ jāntā hūṅ [4]ki use
chhīn kar firdaus meṅ lāyā gayā
jahāṅ us ne nāqābil-e-bayān bāteṅ
sunīṅ, aisī bāteṅ jin kā zikr karnā
insān ke lie rawā nahīṅ. [5]Is qism
ke ādmī par maiṅ faḳhr karūṅga,
lekin apne āp par nahīṅ. Maiṅ sirf
un bātoṅ par faḳhr karūṅga jo merī
kamzor hālat ko zāhir kartī haiṅ.
[6]Agar maiṅ faḳhr karnā chāhtā to is
meṅ ahmaq na hotā, kyoṅki maiṅ
haqīqat bayān kartā. Lekin maiṅ
yih nahīṅ karūṅga, kyoṅki maiṅ
chāhtā hūṅ ki sab kī mere bāre
meṅ rāy sirf us par munhasir ho jo
maiṅ kartā yā bayān kartā hūṅ. Koī
mujhe is se zyādā na samjhe.

[7]Lekin mujhe in ālā inkishāfāt
kī wajah se ek kāṅṭā chubho diyā
gayā, ek taklīfdeh chīz jo mere
jism meṅ dhaṅsī rahtī hai tāki
maiṅ phūl na jāūṅ. Iblīs kā yih
paiġhambar mere mukke mārtā
rahtā hai tāki maiṅ maġhrūr na ho
jāūṅ. [8]Tīn bār maiṅ ne Ḳhudāwand
se iltijā kī ki wuh ise mujh se dūr
kare. [9]Lekin us ne mujhe yihī
jawāb diyā, "Merā fazl tere lie kāfī
hai, kyoṅki merī qudrat kā pūrā
izhār terī kamzor hālat hī meṅ hotā
hai." Is lie maiṅ mazīd ḳhushī se
apnī kamzoriyoṅ par faḳhr karūṅga
tāki Masīh kī qudrat mujh par
ṭhahrī rahe. [10]Yihī wajah hai ki
maiṅ Masīh kī ḳhātir kamzoriyoṅ,
gāliyoṅ, majbūriyoṅ, īzārasāniyoṅ
aur pareshāniyoṅ meṅ ḳhush hūṅ,
kyoṅki jab maiṅ kamzor hotā hūṅ
tab hī maiṅ tāqatwar hotā hūṅ.

Paulus kī Kurinthiyoṅ ke lie Fikr

[11]Maiṅ bewuqūf ban gayā hūṅ,
lekin āp ne mujhe majbūr kar
diyā hai. Chāhie thā ki āp hī
dūsroṅ ke sāmne mere haq meṅ
bāt karte. Kyoṅki beshak maiṅ
kuchh bhī nahīṅ hūṅ, lekin in nām-
nihād ḳhās rasūloṅ ke muqābale
meṅ maiṅ kisī bhī lihāz se kam
nahīṅ hūṅ. [12]Jo muta'addid ilāhī
nishān, mojize aur zabardast kām
mere wasīle se hue wuh sābit karte
haiṅ ki maiṅ rasūl hūṅ. Hāṅ, wuh
baṛī sābitqadmī se āp ke darmiyān
kie gae. [13]Jo ḳhidmat maiṅ ne āp
ke darmiyān kī, kyā wuh Ḳhudā kī
dīgar jamātoṅ meṅ merī ḳhidmat kī
nisbat kam thī? Hargiz nahīṅ! Is
meṅ farq sirf yih thā ki maiṅ āp ke
lie mālī bojh na banā. Mujhe muāf
kareṅ agar mujh se is meṅ ġhaltī
huī hai.

[14]Ab maiṅ tīsrī bār āp ke pās āne
ke lie taiyār hūṅ. Is martabā bhī
maiṅ āp ke lie bojh kā bāis nahīṅ
banūṅgā, kyoṅki maiṅ āp kā māl
nahīṅ balki āp hī ko chāhtā hūṅ.
Āḳhir bachchoṅ ko māṅ-bāp kī
madad ke lie māl jamā nahīṅ karnā
chāhie balki māṅ-bāp ko bachchoṅ
ke lie. [15]Maiṅ to baṛī ḳhushī se āp
ke lie har ḳharchā uṭhā lūṅgā balki
apne āp ko bhī ḳharch kar dūṅgā.
Kyā āp mujhe kam pyār kareṅge
agar maiṅ āp se zyādā muhabbat
rakhūṅ?

[16]Ṭhīk hai, maiṅ āp ke lie bojh
na banā. Lekin bāz sochte haiṅ ki
maiṅ chālāk hūṅ aur āp ko dhoke
se apne jāl meṅ phaṅsā liyā. [17]Kis

tarah? Jin logoṅ ko maiṅ ne āp
ke pās bhejā kyā maiṅ ne un meṅ
se kisī ke zariye āp se ġhalat fāydā
uṭhāyā? 18 Maiṅ ne Titus kī hauslā-
afzāī kī ki wuh āp ke pās jāe aur
dūsre bhāī ko bhī sāth bhej diyā.
Kyā Titus ne āp se ġhalat fāydā
uṭhāyā? Hargiz nahīṅ! Kyoṅki ham
donoṅ ek hī rūh meṅ ek hī rāh par
chalte haiṅ.

19 Āp kāfī der se soch rahe hoṅge
ki ham āp ke sāmne apnā difā kar
rahe haiṅ. Lekin aisā nahīṅ hai
balki ham Masīh meṅ hote hue
Allāh ke huzūr hī yih kuchh bayān
kar rahe haiṅ. Aur mere azīzo, jo
kuchh bhī ham karte haiṅ ham āp
kī tāmīr karne ke lie karte haiṅ.
20 Mujhe ḍar hai ki jab maiṅ āūṅgā
to na āp kī hālat mujhe pasand āegī,
na merī hālat āp ko. Mujhe ḍar hai
ki āp meṅ jhagaṛā, hasad, ġhussā,
ḳhudġharzī, buhtān, gapbāzī,
ġhurūr aur betartībī pāī jāegī.
21 Hāṅ, mujhe ḍar hai ki aglī dafā
jab āūṅgā to Allāh mujhe āp ke
sāmne nīchā dikhāegā, aur maiṅ
un bahutoṅ ke lie ġham khāūṅgā
jinhoṅ ne māzī meṅ gunāh karke
ab tak apnī nāpākī, zinākārī aur
aiyāshī se taubā nahīṅ kī.

Āḳhirī Tambīh aur Salām

13 Ab maiṅ tīsrī dafā āp ke
pās ā rahā hūṅ. Kalām-
e-muqaddas ke mutābiq lāzim hai
ki har ilzām kī tasdīq do yā tīn
gawāhoṅ se kī jāe. 2 Jab maiṅ dūsrī
dafā āp ke pās āyā thā to maiṅ ne
pahle se āp ko āgāh kiyā thā. Ab
maiṅ āp se dūr yih bāt dubārā kahtā
hūṅ ki jab maiṅ wāpas āūṅgā to
na wuh bacheṅge jinhoṅ ne pahle
gunāh kiyā thā na dīgar log. 3 Jo
bhī sabūt āp māṅg rahe haiṅ ki
Masīh mere zariye boltā hai wuh
maiṅ āp ko dūṅgā. Āp ke sāth
sulūk meṅ Masīh kamzor nahīṅ
hai. Nahīṅ, wuh āp ke darmiyān
hī apnī quwwat kā izhār kartā hai.
4 Kyoṅki agarche use kamzor hālat
meṅ maslūb kiyā gayā, lekin ab
wuh Allāh kī qudrat se zindā hai. Isī
tarah ham bhī us meṅ kamzor haiṅ,
lekin Allāh kī qudrat se ham āp kī
ḳhidmat karte waqt us ke sāth zindā
haiṅ.

5 Apne āp ko jāṅch kar mālūm
kareṅ ki kyā āp kā īmān qāym hai?
Ḳhud apne āp ko parkheṅ. Kyā āp
nahīṅ jānte ki Īsā Masīh āp meṅ
hai? Agar nahīṅ to is kā matlab
hotā ki āp kā īmān nāmaqbūl sābit

hotā. [6]Lekin mujhe ummīd hai ki
āp itnā pahchān leṅge ki jahāṅ tak
hamārā tālluq hai ham nāmaqbūl
sābit nahīṅ hue haiṅ. [7]Ham Allāh
se duā karte haiṅ ki āp se koī ġhaltī
na ho jāe. Bāt yih nahīṅ ki logoṅ
ke sāmne ham sahīh nikleṅ balki
yih ki āp sahīh kām kareṅ, chāhe
log hameṅ ḳhud nākām kyoṅ na
qarār deṅ. [8]Kyoṅki ham haqīqat ke
ḳhilāf khaṛe nahīṅ ho sakte balki
sirf us ke haq meṅ. [9]Ham ḳhush
haiṅ jab āp tāqatwar haiṅ go ham
ḳhud kamzor haiṅ. Aur hamārī duā
yih hai ki āp kāmil ho jāeṅ. [10]Yihī
wajah hai ki maiṅ āp se dūr rah kar
likhtā hūṅ. Phir jab maiṅ āūṅgā to
mujhe apnā iḳhtiyār istemāl karke
āp par saḳhtī nahīṅ karnī paṛegī.
Kyoṅki Ḳhudāwand ne mujhe yih
iḳhtiyār āp ko ḍhā dene ke lie nahīṅ
balki āp ko tāmīr karne ke lie diyā
hai.

[11]Bhāiyo, āḳhir meṅ maiṅ āp ko
salām kahtā hūṅ. Sudhar jāeṅ,
ek dūsre kī hauslā-afzāī kareṅ, ek
hī soch rakheṅ aur sulah-salāmatī
ke sāth zindagī guzāreṅ. Phir
muhabbat aur salāmatī kā Ḳhudā
āp ke sāth hogā.

[12]Ek dūsre ko muqaddas bosā
denā. Tamām muqaddasīn āp ko
salām kahte haiṅ.

[13]Ḳhudāwand Īsā Masīh kā fazl,
Allāh kī muhabbat aur Rūhul-quds
kī rifāqat āp sab ke sāth hotī rahe.

Galatiyoṅ

1 Yih ḳhat Paulus rasūl kī taraf se hai. Mujhe na kisī guroh ne muqarrar kiyā na kisī shaḳhs ne balki Īsā Masīh aur Ḳhudā Bāp ne jis ne use murdoṅ meṅ se zindā kar diyā. [2]Tamām bhāī bhī jo mere sāth haiṅ Galatiyā kī jamātoṅ ko salām kahte haiṅ.

[3]Ḳhudā hamārā Bāp aur Ḳhudāwand Īsā Masīh āp ko fazl aur salāmatī atā kareṅ.

[4]Masīh wuhī hai jis ne apne āp ko hamāre gunāhoṅ kī ḳhātir qurbān kar diyā aur yoṅ hameṅ is maujūdā sharīr jahān se bachā liyā hai, kyoṅki yih Allāh hamāre Bāp kī marzī thī. [5]Usī kā jalāl abad tak hotā rahe! Āmīn.

Ek hī Ḳhushḳhabrī

[6]Maiṅ hairān hūṅ! Āp itnī jaldī se use tark kar rahe haiṅ jis ne Masīh ke fazl se āp ko bulāyā. Aur ab āp ek farq qism kī "Ḳhushḳhabrī" ke pīchhe lag gae haiṅ. [7]Asal meṅ yih Allāh kī ḳhushḳhabrī hai nahīṅ. Bas kuchh log āp ko uljhan meṅ ḍāl kar Masīh kī ḳhushḳhabrī meṅ tabdīlī lānā chāhte haiṅ. [8]Ham ne to aslī ḳhushḳhabrī sunāī aur jo is se farq paiġhām sunātā hai us par lānat, ḳhāh ham ḳhud aisā kareṅ ḳhāh āsmān se koī farishtā utar kar yih ġhalat paiġhām sunāe. [9]Ham yih pahle bayān kar chuke haiṅ aur ab maiṅ dubārā kahtā hūṅ ki agar koī āp ko aisī "Ḳhushḳhabrī" sunāe jo us se farq hai jise āp ne qabūl kiyā hai to us par lānat!

[10]Kyā maiṅ is meṅ yih koshish
kar rahā hūṅ ki log mujhe qabūl
kareṅ? Hargiz nahīṅ! Maiṅ chāhtā
hūṅ ki Allāh mujhe qabūl kare. Kyā
merī koshish yih hai ki maiṅ logoṅ
ko pasand āūṅ? Agar maiṅ ab tak
aisā kartā to Masīh kā ḳhādim na
hotā.

Paulus Kis Tarah Rasūl Ban Gayā

[11]Bhāiyo, maiṅ chāhtā hūṅ ki āp
jān leṅ ki jo ḳhushḳhabrī maiṅ ne
sunāī wuh insān kī taraf se nahīṅ
hai. [12]Na mujhe yih paiġhām kisī
insān se milā, na yih mujhe kisī ne
sikhāyā hai balki Īsā Masīh ne ḳhud
mujh par yih paiġhām zāhir kiyā.
[13]Āp ne to ḳhud sun liyā hai ki
maiṅ us waqt kis tarah zindagī
guzārtā thā jab Yahūdī mazhab
kā pairokār thā. Us waqt maiṅ
ne kitne josh aur shiddat se Allāh
kī jamāt ko īzā pahuṅchāī. Merī
pūrī koshish yih thī ki yih jamāt
ḳhatm ho jāe. [14]Yahūdī mazhab ke
lihāz se maiṅ aksar dīgar hamumr
Yahūdiyoṅ par sabqat le gayā
thā. Hāṅ, maiṅ apne bāpdādā kī
riwāyatoṅ kī pairawī meṅ had se
zyādā sargarm thā.
[15]Lekin Allāh ne apne fazl se
mujhe paidā hone se peshtar hī
chun kar apnī ḳhidmat karne ke lie
bulāyā. Aur jab us ne apnī marzī
se [16]apne Farzand ko mujh par
zāhir kiyā tāki maiṅ us ke bāre meṅ
Ġhairyahūdiyoṅ ko ḳhushḳhabrī
sunāūṅ to maiṅ ne kisī bhī shaḳhs
se mashwarā na liyā. [17]Us waqt
maiṅ Yarūshalam bhī na gayā tāki
un se milūṅ jo mujh se pahle
rasūl the balki maiṅ sīdhā Arab
chalā gayā aur bād meṅ Damishq
wāpas āyā. [18]Is ke tīn sāl bād hī
maiṅ Patras se shanāsā hone ke
lie Yarūshalam gayā. Wahāṅ maiṅ
pandrah din us ke sāth rahā. [19]Is ke
alāwā maiṅ ne sirf Ḳhudāwand ke
bhāī Yāqūb ko dekhā, kisī aur rasūl
ko nahīṅ.
[20]Jo kuchh maiṅ likh rahā hūṅ
Allāh gawāh hai ki wuh sahīh hai.
Maiṅ jhūṭ nahīṅ bol rahā.
[21]Bād meṅ maiṅ Mulk-e-Shām
aur Kilikiyā chalā gayā. [22]Us
waqt sūbā Yahūdiyā meṅ Masīh kī
jamāteṅ mujhe nahīṅ jāntī thīṅ.
[23]Un tak sirf yih ḳhabar pahuṅchī
thī ki jo ādmī pahle hameṅ īzā
pahuṅchā rahā thā wuh ab ḳhud us
īmān kī ḳhushḳhabrī sunātā hai jise
wuh pahle ḳhatm karnā chāhtā thā.

[24]Yih sun kar unhoṅ ne merī wajah
se Allāh kī tamjīd kī.

Paulus aur Dīgar Rasūl

2 Chaudah sāl ke bād maiṅ
dubārā Yarūshalam gayā. Is
dafā Barnabās sāth thā. Maiṅ Titus
ko bhī sāth le kar gayā. [2]Maiṅ
ek mukāshafe kī wajah se gayā
jo Allāh ne mujh par zāhir kiyā
thā. Merī alahdagī meṅ un ke
sāth mīṭing huī jo asar-o-rasūḳh
rakhte haiṅ. Is meṅ maiṅ ne unheṅ
wuh ḳhushḳhabrī pesh kī jo maiṅ
Ġhairyahūdiyoṅ ko sunātā hūṅ.
Maiṅ nahīṅ chāhtā thā ki jo dauṛ
maiṅ dauṛ rahā hūṅ yā māzī meṅ
dauṛā thā wuh āḳhirkār befāydā
nikle. [3]Us waqt wuh yahāṅ tak
mere haq meṅ the ki unhoṅ ne
Titus ko bhī apnā ḳhatnā karwāne
par majbūr nahīṅ kiyā, agarche
wuh Ġhairyahūdī hai. [4]Aur chand
yihī chāhte the. Lekin yih jhūṭe
bhāī the jo chupke se andar ghus
āe the tāki jāsūs ban kar hamārī us
āzādī ke bāre meṅ mālūmāt hāsil
kar leṅ jo hameṅ Masīh meṅ milī
hai. Yih hameṅ ġhulām banānā
chāhte the, [5]lekin ham ne lamhā-
bhar un kī bāt na mānī aur na un ke
tābe hue tāki Allāh kī ḳhushḳhabrī
kī sachchāī āp ke darmiyān qāym
rahe.

[6]Aur jo rāhnumā samjhe jāte
the unhoṅ ne merī bāt meṅ koī
izāfā na kiyā. (Asl meṅ mujhe
koī parwā nahīṅ ki un kā asar-
o-rasūḳh thā ki nahīṅ. Allāh to
insān kī zāhirī hālat kā lihāz nahīṅ
kartā.) [7]Baharhāl unhoṅ ne dekhā
ki Allāh ne mujhe Ġhairyahūdiyoṅ
ko Masīh kī ḳhushḳhabrī sunāne
kī zimmedārī dī thī, bilkul usī
tarah jis tarah us ne Patras ko
Yahūdiyoṅ ko yih paiġhām sunāne
kī zimmedārī dī thī. [8]Kyoṅki jo kām
Allāh Yahūdiyoṅ ke rasūl Patras kī
ḳhidmat ke wasīle se kar rahā thā
wuhī kām wuh mere wasīle se bhī
kar rahā thā, jo Ġhairyahūdiyoṅ
kā rasūl hūṅ. [9]Yāqūb, Patras
aur Yūhannā ko jamāt ke satūn
mānā jātā thā. Jab unhoṅ ne jān
liyā ki Allāh ne is nāte se mujhe
ḳhās fazl diyā hai to unhoṅ ne
mujh se aur Barnabās se dahnā
hāth milā kar is kā izhār kiyā ki
wuh hamāre sāth haiṅ. Yoṅ ham
muttafiq hue ki Barnabās aur maiṅ
Ġhairyahūdiyoṅ meṅ ḳhidmat
kareṅge aur wuh Yahūdiyoṅ meṅ.
[10]Unhoṅ ne sirf ek bāt par zor

diyā ki ham zarūratmandoṅ ko yād rakheṅ, wuhī bāt jise maiṅ hameshā karne ke lie koshāṅ rahā hūṅ.

Antākiyā meṅ Paulus Patras ko Malāmat Kartā Hai

11 Lekin jab Patras Antākiyā Shahr āyā to maiṅ ne rūbarū us kī muḳhālafat kī, kyoṅki wuh apne rawaiye ke sabab se mujrim ṭhahrā. 12 Jab wuh āyā to pahle wuh Ġhairyahūdī īmāndāroṅ ke sāth khānā khātā rahā. Lekin phir Yāqūb ke kuchh azīz āe. Usī waqt Patras pīchhe haṭ kar Ġhairyahūdiyoṅ se alag huā, kyoṅki wuh un se ḍartā thā jo Ġhairyahūdiyoṅ kā ḳhatnā karwāne ke haq meṅ the. 13 Bāqī Yahūdī bhī is riyākārī meṅ shāmil hue, yahāṅ tak ki Barnabās ko bhī un kī riyākārī se bahkāyā gayā. 14 Jab maiṅ ne dekhā ki wuh us sīdhī rāh par nahīṅ chal rahe haiṅ jo Allāh kī ḳhushḳhabrī kī sachchāī par mabnī hai to maiṅ ne sab ke sāmne Patras se kahā, "Āp Yahūdī haiṅ. Lekin āp Ġhairyahūdī kī tarah zindagī guzār rahe haiṅ, Yahūdī kī tarah nahīṅ. To phir yih kaisī bāt hai ki āp Ġhairyahūdiyoṅ ko Yahūdī riwāyāt kī pairawī karne par majbūr kar rahe haiṅ?"

Sab Īmān se Najāt Pāte Haiṅ

15 Beshak ham paidāishī Yahūdī haiṅ aur 'Ġhairyahūdī gunāhgār' nahīṅ haiṅ. 16 Lekin ham jānte haiṅ ki insān ko sharīat kī pairawī karne se rāstbāz nahīṅ ṭhahrāyā jātā balki Īsā Masīh par īmān lāne se. Ham bhī Masīh Īsā par īmān lāe haiṅ tāki hameṅ rāstbāz qarār diyā jāe, sharīat kī pairawī karne se nahīṅ balki Masīh par īmān lāne se. Kyoṅki sharīat kī pairawī karne se kisī ko bhī rāstbāz qarār nahīṅ diyā jāegā. 17 Lekin agar Masīh meṅ rāstbāz ṭhaharne kī koshish karte karte ham ḳhud gunāhgār sābit ho jāeṅ to kyā is kā matlab yih hai ki Masīh gunāh kā ḳhādim hai? Hargiz nahīṅ! 18 Agar maiṅ sharīat ke us nizām ko dubārā tāmīr karūṅ jo maiṅ ne ḍhā diyā to phir maiṅ zāhir kartā hūṅ ki maiṅ mujrim hūṅ. 19 Kyoṅki jahāṅ tak sharīat kā tālluq hai maiṅ murdā hūṅ. Mujhe sharīat hī se mārā gayā hai tāki Allāh ke lie jī sakūṅ. Mujhe Masīh ke sāth maslūb kiyā gayā 20 aur yoṅ

maiṅ ḳhud zindā na rahā balki Masīh mujh meṅ zindā hai. Ab jo zindagī maiṅ is jism meṅ guzārtā hūṅ wuh Allāh ke Farzand par īmān lāne se guzārtā hūṅ. Usī ne mujh se muhabbat rakh kar mere lie apnī jān dī. [21]Maiṅ Allāh kā fazl radd karne se inkār kartā hūṅ. Kyoṅki agar kisī ko sharīat kī pairawī karne se rāstbāz ṭhahrāyā jā saktā to is kā matlab yih hotā ki Masīh kā marnā abas thā.

Sharīat yā Īmān

3 Nāsamajh Galatiyo! Kis ne āp par jādū kar diyā? Āp kī āṅkhoṅ ke sāmne hī Īsā Masīh aur us kī salībī maut ko sāf sāf pesh kiyā gayā. [2]Mujhe ek bāt batāeṅ, kyā āp ko sharīat kī pairawī karne se Rūhul-quds milā? Hargiz nahīṅ! Wuh āp ko us waqt milā jab āp Masīh ke bāre meṅ paiġhām sun kar us par īmān lāe. [3]Kyā āp itne besamajh haiṅ? Āp kī ruhānī zindagī Rūhul-quds ke wasīle se shurū huī. To ab āp yih kām apnī insānī koshishoṅ se kis tarah takmīl tak pahuṅchānā chāhte haiṅ? [4]Āp ko kaī tarah ke tajrabe hāsil hue haiṅ. Kyā yih sab befāydā the? Yaqīnan yih befāydā nahīṅ the. [5]Kyā Allāh is lie āp ko apnā Rūh detā aur āp ke darmiyān mojize kartā hai ki āp sharīat kī pairawī karte haiṅ? Hargiz nahīṅ, balki is lie ki āp Masīh ke bāre meṅ paiġhām sun kar īmān lāe haiṅ.

[6]Ibrāhīm kī misāl leṅ. Us ne Allāh par bharosā kiyā aur is binā par Allāh ne use rāstbāz qarār diyā. [7]To phir āp ko jān lenā chāhie ki Ibrāhīm kī haqīqī aulād wuh log haiṅ jo īmān rakhte haiṅ. [8]Kalām-e-muqaddas ne is bāt kī peshgoī kī ki Allāh Ġhairyahūdiyoṅ ko īmān ke zariye rāstbāz qarār degā. Yoṅ us ne Ibrāhīm ko yih ḳhushḳhabrī sunāī, "Tamām qaumeṅ tujh se barkat pāeṅgī." [9]Ibrāhīm īmān lāyā, is lie use barkat milī. Isī tarah sab ko īmān lāne par Ibrāhīm kī-sī barkat miltī hai.

[10]Lekin jo bhī is par takiyā karte haiṅ ki hameṅ sharīat kī pairawī karne se rāstbāz qarār diyā jāegā un par Allāh kī lānat hai. Kyoṅki kalām-e-muqaddas farmātā hai, "Har ek par lānat jo Sharīat kī Kitāb kī tamām bāteṅ qāym na rakhe, na in par amal kare." [11]Yih bāt to sāf hai ki Allāh kisī ko bhī sharīat kī pairawī karne kī binā par rāstbāz

nahīṅ ṭhahrātā, kyoṅki kalām-e-muqaddas ke mutābiq rāstbāz īmān hī se jītā rahegā. 12Īmān kī yih rāh sharīat kī rāh se bilkul farq hai jo kahtī hai, “Jo yoṅ karegā wuh jītā rahegā.”

13Lekin Masīh ne hamārā fidyā de kar hameṅ sharīat kī lānat se āzād kar diyā hai. Yih us ne is tarah kiyā ki wuh hamārī ḳhātir ḳhud lānat banā. Kyoṅki kalām-e-muqaddas meṅ likhā hai, “Jise bhī daraḳht se laṭkāyā gayā hai us par Allāh kī lānat hai.” 14Is kā maqsad yih thā ki jo barkat Ibrāhīm ko hāsil huī wuh Masīh ke wasīle se Ġhairyahūdiyoṅ ko bhī mile aur yoṅ ham īmān lā kar wādā kiyā huā Rūh pāeṅ.

Sharīat aur Wādā

15Bhāiyo, insānī zindagī kī ek misāl leṅ. Jab do pārṭiyāṅ kisī muāmale meṅ muttafiq ho kar muāhadā kartī haiṅ to koī is muāhade ko mansūḳh yā is meṅ izāfā nahīṅ kar saktā. 16Ab ġhaur kareṅ ki Allāh ne apne wāde Ibrāhīm aur us kī aulād se hī kie. Lekin jo lafz Ibrānī meṅ aulād ke lie istemāl huā hai is se murād bahut-se afrād nahīṅ balki ek fard hai aur wuh hai Masīh. 17Kahne se murād yih hai ki Allāh ne Ibrāhīm se ahd bāndh kar use qāym rakhne kā wādā kiyā. Sharīat jo 430 sāl ke bād dī gaī is ahd ko radd karke Allāh kā wādā mansūḳh nahīṅ kar saktī. 18Kyoṅki agar Ibrāhīm kī mīrās sharīat kī pairawī karne se miltī to phir wuh Allāh ke wāde par munhasir na hotī. Lekin aisā nahīṅ thā. Allāh ne ise apne wāde kī binā par Ibrāhīm ko de diyā.

19To phir sharīat kā kyā maqsad thā? Use is lie wāde ke alāwā diyā gayā tāki logoṅ ke gunāhoṅ ko zāhir kare. Aur use us waqt tak qāym rahnā thā jab tak Ibrāhīm kī wuh aulād na ā jātī jis se wādā kiyā gayā thā. Allāh ne apnī sharīat farishtoṅ ke wasīle se Mūsā ko de dī jo Allāh aur logoṅ ke bīch meṅ darmiyānī rahā. 20Ab darmiyānī us waqt zarūrī hotā hai jab ek se zyādā pārṭiyoṅ meṅ ittafāq karāne kī zarūrat hai. Lekin Allāh jo ek hī hai us ne darmiyānī istemāl na kiyā jab us ne Ibrāhīm se wādā kiyā.

Sharīat kā Maqsad

21To kyā is kā matlab yih hai ki sharīat Allāh ke wādoṅ ke ḳhilāf

hai? Hargiz nahīṅ! Agar insān
ko aisī sharīat milī hotī jo zindagī
dilā saktī to phir sab us kī pairawī
karne se rāstbāz ṭhaharte. [22]Lekin
kalām-e-muqaddas farmātā hai ki
pūrī duniyā gunāh ke qabze meṅ
hai. Chunāṅche hameṅ Allāh kā
wādā sirf Īsā Masīh par īmān lāne
se hāsil hotā hai.

[23]Is se pahle ki īmān kī yih rāh
dastyāb huī sharīat ne hameṅ qaid
karke mahfūz rakhā thā. Is qaid
meṅ ham us waqt tak rahe jab tak
īmān kī rāh zāhir nahīṅ huī thī.
[24]Yoṅ sharīat ko hamārī tarbiyat
karne kī zimmedārī dī gaī. Use
hameṅ Masīh tak pahuṅchānā thā
tāki hameṅ īmān se rāstbāz qarār
diyā jāe. [25]Ab chūṅki īmān kī rāh ā
gaī hai is lie ham sharīat kī tarbiyat
ke taht nahīṅ rahe.

[26]Kyoṅki Masīh Īsā par īmān lāne
se āp sab Allāh ke farzand ban gae
haiṅ. [27]Āp meṅ se jitnoṅ ko Masīh
meṅ baptismā diyā gayā unhoṅ ne
Masīh ko pahan liyā. [28]Ab na
Yahūdī rahā na Ġhairyahūdī, na
ġhulām rahā na āzād, na mard rahā
na aurat. Masīh Īsā meṅ āp sab ke
sab ek haiṅ. [29]Shart yih hai ki āp
Masīh ke hoṅ. Tab āp Ibrāhīm kī
aulād aur un chīzoṅ ke wāris haiṅ
jin kā wādā Allāh ne kiyā hai.

4 Dekheṅ, jo beṭā apne bāp kī
milkiyat kā wāris hai wuh us
waqt tak ġhulāmoṅ se farq nahīṅ
jab tak wuh bāliġh na ho, hālāṅki
wuh pūrī milkiyat kā mālik hai.
[2]Bāp kī taraf se muqarrar kī huī
umr tak dūsre us kī dekh-bhāl karte
aur us kī milkiyat saṅbhālte haiṅ.
[3]Isī tarah ham bhī jab bachche the
duniyā kī kuwwatoṅ ke ġhulām the.
[4]Lekin jab muqarrarā waqt ā gayā
to Allāh ne apne Farzand ko bhej
diyā. Ek aurat se paidā ho kar wuh
sharīat ke tābe huā [5]tāki fidyā de
kar hameṅ jo sharīat ke tābe the
āzād kar de. Yoṅ hameṅ Allāh ke
farzand hone kā martabā milā hai.

[6]Ab chūṅki āp us ke farzand haiṅ
is lie Allāh ne apne Farzand ke Rūh
ko hamāre diloṅ meṅ bhej diyā,
wuh Rūh jo “Abbā” yānī “Ai Bāp”
kah kar pukārtā rahtā hai. [7]Ġharz
ab āp ġhulām na rahe balki beṭe kī
haisiyat rakhte haiṅ. Aur beṭā hone
kā yih matlab hai ki Allāh ne āp ko
wāris bhī banā diyā hai.

Paulus kī Galatiyoṅ ke lie Fikr

[8]Māzī meṅ jab āp Allāh ko nahīṅ
jānte the to āp un ke ġhulām the
jo haqīqat meṅ Ḳhudā nahīṅ haiṅ.
[9]Lekin ab āp Allāh ko jānte haiṅ,
balki ab Allāh ne āp ko jān liyā
hai. To phir āp muṛ kar in kamzor
aur ghaṭiyā usūloṅ kī taraf kyoṅ
wāpas jāne lage haiṅ? Kyā āp
dubārā in kī ġhulāmī meṅ ānā
chāhte haiṅ? [10]Āp baṛī fikrmandī
se ḳhās din, māh, mausam aur sāl
manāte haiṅ. [11]Mujhe āp ke bāre
meṅ ḍar hai, kahīṅ merī āp par
mehnat-mashaqqat zāe na jāe.

[12]Bhāiyo, maiṅ āp se iltijā kartā
hūṅ ki merī mānind ban jāeṅ,
kyoṅki maiṅ to āp kī mānind ban
gayā hūṅ. Āp ne mere sāth koī
ġhalat sulūk nahīṅ kiyā. [13]Āp ko
mālūm hai ki jab maiṅ ne pahlī dafā
āp ko Allāh kī ḳhushḳhabrī sunāī
to is kī wajah mere jism kī kamzor
hālat thī. [14]Lekin agarche merī yih
hālat āp ke lie āzmāish kā bāis thī
to bhī āp ne mujhe haqīr na jānā,
na mujhe nīch samjhā, balki āp ne
mujhe yoṅ ḳhushāmdīd kahā jaisā
ki maiṅ Allāh kā koī farishtā yā
Masīh Īsā ḳhud hūṅ. [15]Us waqt āp
itne ḳhush the! Ab kyā huā hai?
Maiṅ gawāh hūṅ, us waqt agar āp
ko mauqā miltā to āp apnī āṅkheṅ
nikāl kar mujhe de dete. [16]To kyā
ab maiṅ āp ko haqīqat batāne kī
wajah se āp kā dushman ban gayā
hūṅ?

[17]Wuh dūsre log āp kī dostī pāne
kī pūrī jidd-o-jahd kar rahe haiṅ,
lekin un kī nīyat sāf nahīṅ hai.
Bas wuh āp ko mujh se judā karnā
chāhte haiṅ tāki āp unhīṅ ke haq
meṅ jidd-o-jahd karte raheṅ. [18]Jab
log āp kī dostī pāne kī jidd-o-jahd
karte haiṅ to yih hai to ṭhīk, lekin
is kā maqsad achchhā honā chāhie.
Hāṅ, sahīh jidd-o-jahd har waqt
achchhī hotī hai, na sirf is waqt jab
maiṅ āp ke darmiyān hūṅ. [19]Mere
pyāre bachcho! Ab maiṅ dubārā āp
ko janm dene kā-sā dard mahsūs
kar rahā hūṅ aur us waqt tak kartā
rahūṅgā jab tak Masīh āp meṅ sūrat
na pakaṛe. [20]Kāsh maiṅ us waqt āp
ke pās hotā tāki farq andāz meṅ āp
se bāt kar saktā, kyoṅki maiṅ āp ke
sabab se baṛī uljhan meṅ hūṅ!

Hājirā aur Sārā kī Misāl

[21]Āp jo sharīat ke tābe rahnā chāhte
haiṅ mujhe ek bāt batāeṅ, kyā āp
wuh bāt nahīṅ sunte jo sharīat

kahtī hai? [22]Wuh kahtī hai ki
Ibrāhīm ke do beṭe the. Ek launḍī
kā beṭā thā, ek āzād aurat kā.
[23]Launḍī ke beṭe kī paidāish hasb-
e-māmūl thī, lekin āzād aurat ke
beṭe kī paidāish ġhairmāmūlī thī,
kyoṅki us meṅ Allāh kā wādā pūrā
huā. [24]Jab yih kināyatan samjhā
jāe to yih do ḳhawātīn Allāh ke do
ahdoṅ kī numāindagī kartī haiṅ.
Pahlī ḳhātūn Hājirā Sīnā Pahāṛ par
bandhe hue ahd kī numāindagī
kartī hai, aur jo bachche us se
paidā hote haiṅ wuh ġhulāmī ke lie
muqarrar haiṅ. [25]Hājirā jo Arab
meṅ wāqe pahāṛ Sīnā kī alāmat
hai maujūdā shahr Yarūshalam se
mutābiqat rakhtī hai. Wuh aur
us ke tamām bachche ġhulāmī
meṅ zindagī guzārte haiṅ. [26]Lekin
āsmānī Yarūshalam āzād hai aur
wuhī hamārī māṅ hai. [27]Kyoṅki
kalām-e-muqaddas meṅ likhā hai,

"Ḳhush ho jā, tū jo beaulād hai,
jo bachche ko janm hī nahīṅ de
saktī.
Buland āwāz se shādiyānā bajā,
tū jise paidāish kā dard na huā.
Kyoṅki ab tark kī huī aurat ke
bachche
shādīshudā aurat ke bachchoṅ se
zyādā haiṅ."

[28]Bhāiyo, āp Is'hāq kī tarah Allāh
ke wāde ke farzand haiṅ. [29]Us waqt
Ismāīl ne jo hasb-e-māmūl paidā
huā thā Is'hāq ko satāyā jo Rūhul-
quds kī qudrat se paidā huā thā. Āj
bhī aisā hī hai. [30]Lekin kalām-e-
muqaddas meṅ kyā farmāyā gayā
hai? "Is launḍī aur is ke beṭe
ko ghar se nikāl deṅ, kyoṅki wuh
āzād aurat ke beṭe ke sāth wirsā
nahīṅ pāegā." [31]Ġharz bhāiyo, ham
launḍī ke farzand nahīṅ haiṅ balki
āzād aurat ke.

Apnī Āzādī Mahfūz Rakheṅ

5 Masīh ne hameṅ āzād rahne
ke lie hī āzād kiyā hai. To ab
qāym raheṅ aur dubārā apne gale
meṅ ġhulāmī kā juā ḍālne na deṅ.
[2]Suneṅ! Maiṅ Paulus āp ko
batātā hūṅ ki agar āp apnā ḳhatnā
karwāeṅ to āp ko Masīh kā koī fāydā
nahīṅ hogā. [3]Maiṅ ek bār phir is
bāt kī tasdīq kartā hūṅ ki jis ne bhī
apnā ḳhatnā karwāyā us kā farz hai
ki wuh pūrī sharīat kī pairawī kare.
[4]Āp jo sharīat kī pairawī karne se
rāstbāz bananā chāhte haiṅ āp kā
Masīh ke sāth koī wāstā na rahā.
Hāṅ, āp Allāh ke fazl se dūr ho gae
haiṅ. [5]Lekin hameṅ ek farq ummīd

dilāī gaī hai. Ummīd yih hai ki
Ḳhudā hī hameṅ rāstbāz qarār detā
hai. Chunāṅche ham Rūhul-quds
ke bāis īmān rakh kar isī rāstbāzī
ke lie taṛapte rahte haiṅ. 6Kyoṅki
jab ham Masīh Īsā meṅ hote haiṅ
to ḳhatnā karwāne yā na karwāne
se koī farq nahīṅ paṛtā. Farq sirf
us īmān se paṛtā hai jo muhabbat
karne se zāhir hotā hai.

7Āp īmān kī dauṛ meṅ achchhī
taraqqī kar rahe the! To phir kis
ne āp ko sachchāī kī pairawī karne
se rok liyā? 8Kis ne āp ko ubhārā?
Allāh to nahīṅ thā jo āp ko bulātā
hai. 9Dekheṅ, thoṛā-sā ḳhamīr
tamām gundhe hue āṭe ko ḳhamīr
kar detā hai. 10Mujhe Ḳhudāwand
meṅ āp par itnā etamād hai ki āp
yihī soch rakhte haiṅ. Jo bhī āp
meṅ afrā-tafrī paidā kar rahā hai
use sazā milegī.

11Bhāiyo, jahāṅ tak merā tālluq
hai, agar maiṅ yih paiġhām detā ki
ab tak ḳhatnā karwāne kī zarūrat
hai to merī īzārasānī kyoṅ ho rahī
hotī? Agar aisā hotā to log Masīh
ke maslūb hone ke bāre meṅ sun
kar ṭhokar na khāte. 12Behtar hai ki
āp ko pareshān karne wāle na sirf
apnā ḳhatnā karwāeṅ balki ḳhoje
ban jāeṅ.

13Bhāiyo, āp ko āzād hone
ke lie bulāyā gayā hai. Lekin
ḳhabardār raheṅ ki is āzādī se āp
kī gunāhālūdā fitrat ko amal meṅ
āne kā mauqā na mile. Is ke bajāe
muhabbat kī rūh meṅ ek dūsre
kī ḳhidmat kareṅ. 14Kyoṅki pūrī
sharīat ek hī hukm meṅ samāī
huī hai, “Apne paṛosī se waisī
muhabbat rakhnā jaisī tū apne
āp se rakhtā hai.” 15Agar āp ek
dūsre ko kāṭte aur phāṛte haiṅ to
ḳhabardār! Aisā na ho ki āp ek
dūsre ko ḳhatm karke sab ke sab
tabāh ho jāeṅ.

Rūhul-quds aur Insānī Fitrat

16Maiṅ to yih kahtā hūṅ ki Rūhul-
quds meṅ zindagī guzāreṅ. Phir āp
apnī purānī fitrat kī ḳhāhishāt pūrī
nahīṅ kareṅge. 17Kyoṅki jo kuchh
hamārī purānī fitrat chāhtī hai wuh
us ke ḳhilāf hai jo Rūh chāhtā hai,
aur jo kuchh Rūh chāhtā hai wuh us
ke ḳhilāf hai jo hamārī purānī fitrat
chāhtī hai. Yih donoṅ ek dūsre ke
dushman haiṅ, is lie āp wuh kuchh
nahīṅ kar pāte jo āp karnā chāhte
haiṅ. 18Lekin jab Rūhul-quds āp kī
rāhnumāī kartā hai to āp sharīat ke
tābe nahīṅ hote.

[19]Jo kām purānī fitrat kartī
hai wuh sāf zāhir hotā hai.
Masalan zināk̄ārī, nāpāk̄ī,
aiyāshī, [20]butparastī, jādūgarī,
dushmanī, jhagaṛā, hasad, ġhussā,
ḳhudġharzī, anban, pārṭībāzī,
[21]jalan, nashābāzī, rangraliyāṅ
waġhairā. Maiṅ pahle bhī āp ko
āgāh kar chukā hūṅ, lekin ab ek
bār phir kahtā hūṅ ki jo is tarah kī
zindagī guzārte haiṅ wuh Allāh kī
bādshāhī mīrās meṅ nahīṅ pāeṅge.
[22]Rūhul-quds kā phal farq hai.
Wuh muhabbat, ḳhushī, sulah-
salāmatī, sabr, mehrbānī, nekī,
wafādārī, [23]narmī aur zabt-e-nafs
paidā kartā hai. Sharīat aisī chīzoṅ
ke ḳhilāf nahīṅ hotī. [24]Aur jo
Masīh Īsā ke haiṅ unhoṅ ne apnī
purānī fitrat ko us kī raġhbatoṅ
aur burī ḳhāhishoṅ samet maslūb
kar diyā hai. [25]Chūṅki ham Rūh
meṅ zindagī guzārte haiṅ is lie
āeṅ, ham qadam baqadam us ke
mutābiq chalte bhī raheṅ. [26]Na
ham maġhrūr hoṅ, na ek dūsre
ko mushta'il kareṅ yā ek dūsre se
hasad kareṅ.

Ek Dūsre ke Bojh Uṭhānā

6 Bhāiyo, agar koī kisī gunāh
meṅ phaṅs jāe to āp jo ruhānī
haiṅ use narmdilī se bahāl kareṅ.
Lekin apnā bhī ḳhayāl rakheṅ, aisā
na ho ki āp bhī āzmāish meṅ phaṅs
jāeṅ. [2]Bojh uṭhāne meṅ ek dūsre
kī madad kareṅ, kyoṅki is tarah āp
Masīh kī sharīat pūrī kareṅge. [3]Jo
samajhtā hai ki maiṅ kuchh hūṅ
agarche wuh haqīqat meṅ kuchh
bhī nahīṅ hai to wuh apne āp ko
fareb de rahā hai. [4]Har ek apnā zātī
amal parkhe. Phir hī use apne āp
par faḳhr kā mauqā hogā aur use
kisī dūsre se apnā muwāzanā karne
kī zarūrat na hogī. [5]Kyoṅki har ek
ko apnā zātī bojh uṭhānā hotā hai.
[6]Jise kalām-e-muqaddas kī tālīm
dī jātī hai us kā farz hai ki wuh
apne ustād ko apnī tamām achchhī
chīzoṅ meṅ sharīk kare.
[7]Fareb mat khānā, Allāh insān ko
apnā mazāq uṛāne nahīṅ detā. Jo
kuchh bhī insān botā hai usī kī fasal
wuh kāṭegā. [8]Jo apnī purānī fitrat
ke khet meṅ bīj boe wuh halākat kī
fasal kāṭegā. Aur jo Rūhul-quds ke
khet meṅ bīj boe wuh abadī zindagī
kī fasal kāṭegā. [9]Chunāṅche ham
nek kām karne meṅ bedil na ho

jāeṅ, kyoṅki ham muqarrarā waqt
par zarūr fasal kī kaṭāī kareṅge.
Shart sirf yih hai ki ham hathiyār
na ḍāleṅ. [10]Is lie āeṅ, jitnā waqt
rah gayā hai sab ke sāth nekī kareṅ,
ḳhāskar un ke sāth jo īmān meṅ
hamāre bhāī aur bahneṅ haiṅ.

Āḳhirī Āgāhī aur Salām

[11]Dekheṅ, maiṅ baṛe baṛe hurūf ke
sāth apne hāth se āp ko likh rahā
hūṅ. [12]Yih log jo duniyā ke sāmne
izzat hāsil karnā chāhte haiṅ āp ko
ḳhatnā karwāne par majbūr karnā
chāhte haiṅ. Maqsad un kā sirf
ek hī hai, ki wuh us īzārasānī se
bache raheṅ jo tab paidā hotī hai
jab ham Masīh kī salībī maut kī
tālīm dete haiṅ. [13]Bāt yih hai ki jo
apnā ḳhatnā karāte haiṅ wuh ḳhud
sharīat kī pairawī nahīṅ karte. To
bhī yih chāhte haiṅ ki āp apnā
ḳhatnā karwāeṅ tāki āp ke jism
kī hālat par wuh faḳhr kar sakeṅ.
[14]Lekin Ḳhudā kare ki maiṅ sirf
hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh kī
salīb hī par faḳhr karūṅ. Kyoṅki us
kī salīb se duniyā mere lie maslūb
huī hai aur maiṅ duniyā ke lie.
[15]Ḳhatnā karwāne yā na karwāne se
koī farq nahīṅ paṛtā balki farq us
waqt paṛtā hai jab Allāh kisī ko nae
sire se ḳhalaq kartā hai. [16]Jo bhī
is usūl par amal karte haiṅ unheṅ
salāmatī aur rahm hāsil hotā rahe,
unheṅ bhī aur Allāh kī qaum Isrāīl
ko bhī.

[17]Āindā koī mujhe taklīf na de,
kyoṅki mere jism par zaḳhmoṅ ke
nishān zāhir karte haiṅ ki maiṅ Īsā
kā ġhulām hūṅ.

[18]Bhāiyo, hamāre Ḳhudāwand
Īsā Masīh kā fazl āp kī rūh ke sāth
hotā rahe. Āmīn.

Ifisiyoṅ

1 Yih ḳhat Paulus kī taraf se hai,
jo Allāh kī marzī se Masīh Īsā
kā rasūl hai.

Maiṅ Ifisus Shahr ke muqaddasīn
ko likh rahā hūṅ, unheṅ jo Masīh
Īsā meṅ īmāndār haiṅ.

2 Ḳhudā hamārā Bāp aur
Ḳhudāwand Īsā Masīh āp ko fazl
aur salāmatī baḳhsheṅ.

Masīh meṅ Ruhānī Barkateṅ

3 Ḳhudā hamāre Ḳhudāwand Īsā
Masīh ke Bāp kī hamd-o-sanā ho!
Kyoṅki Masīh meṅ us ne hameṅ
āsmān par har ruhānī barkat se
nawāzā hai. 4 Duniyā kī taḳhlīq se
peshtar hī us ne Masīh meṅ hameṅ
chun liyā tāki ham muqaddas aur
beaib hālat meṅ us ke sāmne
zindagī guzāreṅ.

Yih kitnī azīm muhabbat thī!
5 Pahle hī se us ne faislā kar liyā
ki wuh hameṅ Masīh meṅ apne
beṭe-beṭiyāṅ banā legā. Yihī us kī
marzī aur ḳhushī thī 6 tāki ham us
ke jalālī fazl kī tamjīd kareṅ, us
muft nemat ke lie jo us ne hameṅ
apne pyāre Farzand meṅ de dī.
7 Kyoṅki us ne Masīh ke ḳhūn se
hamārā fidyā de kar hameṅ āzād
aur hamāre gunāhoṅ ko muāf kar
diyā hai. Allāh kā yih fazl kitnā wasī
hai 8 jo us ne kasrat se hameṅ atā
kiyā hai.

Apnī pūrī hikmat aur dānāī kā
izhār karke 9 Allāh ne ham par apnī
poshīdā marzī zāhir kar dī, yānī
wuh mansūbā jo use pasand thā aur
jo us ne Masīh meṅ pahle se banā
rakhā thā. 10 Mansūbā yih hai ki
jab muqarrarā waqt āegā to Allāh

Masīh meṅ tamām kāynāt ko jamā
kar degā. Us waqt sab kuchh mil
kar Masīh ke taht ho jāegā, ḳhāh
wuh āsmān par ho yā zamīn par.
11 Masīh meṅ ham āsmānī
bādshāhī ke wāris bhī ban gae haiṅ.
Allāh ne pahle se hameṅ is ke lie
muqarrar kiyā, kyoṅki wuh sab
kuchh yoṅ saranjām detā hai ki
us kī marzī kā irādā pūrā ho jāe.
12 Aur wuh chāhtā hai ki ham us
ke jalāl kī satāish kā bāis baneṅ,
ham jinhoṅ ne pahle se Masīh par
ummīd rakhī.
13 Āp bhī Masīh meṅ haiṅ, kyoṅki
āp sachchāī kā kalām aur apnī
najāt kī ḳhushḳhabrī sun kar īmān
lāe. Aur Allāh ne āp par bhī
Rūhul-quds kī muhr lagā dī jis kā
wādā us ne kiyā thā. 14 Rūhul-quds
hamārī mīrās kā bayānā hai. Wuh
hameṅ yih zamānat detā hai ki
Allāh hamārā jo us kī milkiyat haiṅ
fidyā de kar hameṅ pūrī maḳhlasī
tak pahuṅchāegā. Kyoṅki hamārī
zindagī kā maqsad yih hai ki us ke
jalāl kī satāish kī jāe.

Paulus kī Duā

15 Bhāiyo, maiṅ Ḳhudāwand Īsā
par āp ke īmān aur āp kī tamām
muqaddasīn se muhabbat ke bāre
meṅ sun kar 16 āp ke lie Ḳhudā
kā shukr karne se bāz nahīṅ ātā
balki āp ko apnī duāoṅ meṅ yād
kartā rahtā hūṅ. 17 Merī ḳhās duā
yih hai ki hamāre Ḳhudāwand Īsā
Masīh kā Ḳhudā aur jalālī Bāp āp ko
dānāī aur mukāshafā kī rūh de tāki
āp use behtar taur par jān sakeṅ.
18 Wuh kare ki āp ke diloṅ kī āṅkheṅ
raushan ho jāeṅ. Kyoṅki phir hī āp
jān leṅge ki yih kaisī ummīd hai
jis ke lie us ne āp ko bulāyā hai,
ki yih jalālī mīrās kaisī daulat hai
jo muqaddasīn ko hāsil hai, 19 aur
ki ham īmān rakhne wāloṅ par us
kī qudrat kā izhār kitnā zabardast
hai. Yih wuhī behad qudrat hai 20 jis
se us ne Masīh ko murdoṅ meṅ se
zindā karke āsmān par apne dahne
hāth biṭhāyā. 21 Wahāṅ Masīh
har hukmrān, iḳhtiyār, quwwat,
hukūmat, hāṅ har nām se kahīṅ
sarfarāz hai, ḳhāh is duniyā meṅ ho
yā āne wālī duniyā meṅ. 22 Allāh ne
sab kuchh us ke pāṅwoṅ ke nīche
karke use sab kā sar banā diyā. Yih
us ne apnī jamāt kī ḳhātir kiyā 23 jo
Masīh kā badan hai aur jise Masīh
se pūrī māmūrī hāsil hotī hai yānī
us se jo har tarah se sab kuchh
māmūr kar detā hai.

Maut se Zindagī Tak

2 Āp bhī apnī ḳhatāoṅ aur gunāhoṅ kī wajah se ruhānī taur par murdā the. [2]Kyoṅki pahle āp in meṅ phaṅse hue is duniyā ke taur-tarīqoṅ ke mutābiq zindagī guzārte the. Āp hawā kī kuwwatoṅ ke sardār ke tābe the, us rūh ke jo is waqt un meṅ sargarm-e-amal hai jo Allāh ke nāfarmān haiṅ. [3]Pahle to ham bhī sab un meṅ zindagī guzārte the. Ham bhī apnī purānī fitrat kī shahwateṅ, marzī aur soch pūrī karne kī koshish karte rahe. Dūsroṅ kī tarah ham par bhī fitrī taur par Allāh kā ġhazab nāzil honā thā.

[4]Lekin Allāh kā rahm itnā wasī hai aur wuh itnī shiddat se ham se muhabbat rakhtā hai [5]ki agarche ham apne gunāhoṅ meṅ murdā the to bhī us ne hameṅ Masīh ke sāth zindā kar diyā. Hāṅ, āp ko Allāh ke fazl hī se najāt milī hai. [6]Jab ham Masīh Īsā par īmān lāe to us ne hameṅ Masīh ke sāth zindā karke āsmān par biṭhā diyā. [7]Īsā Masīh meṅ ham par mehrbānī karne se Allāh āne wāle zamānoṅ meṅ apne fazl kī lā-mahdūd daulat dikhānā chāhtā thā. [8]Kyoṅki yih us kā fazl hī hai ki āp ko īmān lāne par najāt milī hai. Yih āp kī taraf se nahīṅ hai balki Allāh kī baḳhshish hai. [9]Aur yih najāt hameṅ apne kisī kām ke natīje meṅ nahīṅ milī, is lie koī apne āp par faḳhr nahīṅ kar saktā. [10]Hāṅ, ham usī kī maḳhlūq haiṅ jinheṅ us ne Masīh meṅ nek kām karne ke lie ḳhalaq kiyā hai. Aur yih kām us ne pahle se hamāre lie taiyār kar rakhe haiṅ, kyoṅki wuh chāhtā hai ki ham unheṅ saranjām dete hue zindagī guzāreṅ.

Masīh meṅ Ek

[11]Yih bāt zahan meṅ rakheṅ ki māzī meṅ āp kyā the. Yahūdī sirf apne lie lafz maḳhtūn istemāl karte the agarche wuh apnā ḳhatnā sirf insānī hāthoṅ se karwāte haiṅ. Āp ko jo Ġhairyahūdī haiṅ wuh nāmaḳhtūn qarār dete the. [12]Us waqt āp Masīh ke baġhair hī chalte the. Āp Isrāīl qaum ke shahrī na ban sake aur jo wāde Allāh ne ahdoṅ ke zariye apnī qaum se kie the wuh āp ke lie nahīṅ the. Is duniyā meṅ āp kī koī ummīd nahīṅ thī, āp Allāh ke baġhair hī zindagī guzārte the. [13]Lekin ab āp Masīh meṅ haiṅ. Pahle āp dūr the, lekin

ab āp ko Masīh ke ḳhūn ke wasīle
se qarīb lāyā gayā hai. [14]Kyoṅki
Masīh hamārī sulah hai aur usī ne
Yahūdiyoṅ aur Ġhairyahūdiyoṅ ko
milā kar ek qaum banā diyā hai.
Apne jism ko qurbān karke us ne
wuh dīwār girā dī jis ne unheṅ alag
karke ek dūsre ke dushman banā
rakhā thā. [15]Us ne sharīat ko us ke
ahkām aur zawābit samet mansūḳh
kar diyā tāki donoṅ gurohoṅ ko
milā kar ek nayā insān ḳhalaq
kare, aisā insān jo us meṅ ek ho
aur sulah-salāmatī ke sāth zindagī
guzāre. [16]Apnī salībī maut se us ne
donoṅ gurohoṅ ko ek badan meṅ
milā kar un kī Allāh ke sāth sulah
karāī. Hāṅ, us ne apne āp meṅ
yih dushmanī ḳhatm kar dī. [17]Us
ne ā kar donoṅ gurohoṅ ko sulah-
salāmatī kī ḳhushḳhabrī sunāī, āp
Ġhairyahūdiyoṅ ko jo Allāh se dūr
the aur āp Yahūdiyoṅ ko bhī jo us ke
qarīb the. [18]Ab ham donoṅ Masīh
ke zariye ek hī Rūh meṅ Bāp ke
huzūr ā sakte haiṅ.

[19]Natīje meṅ ab āp pardesī
aur ajnabī nahīṅ rahe balki
muqaddasīn ke hamwatan aur
Allāh ke gharāne ke haiṅ. [20]Āp ko
rasūloṅ aur nabiyoṅ kī buniyād par
tāmīr kiyā gayā hai jis ke kone kā
buniyādī patthar Masīh Īsā ḳhud
hai. [21]Us meṅ pūrī imārat juṛ jātī
aur baṛhtī baṛhtī Ḳhudāwand meṅ
Allāh kā muqaddas ghar ban jātī
hai. [22]Dūsroṅ ke sāth sāth us meṅ
āp kī bhī tāmīr ho rahī hai tāki āp
Rūh meṅ Allāh kī sukūnatgāh ban
jāeṅ.

Paulus kī Ġhairyahūdiyoṅ meṅ Ḳhidmat

3 Is wajah se maiṅ Paulus jo
āp Ġhairyahūdiyoṅ kī ḳhātir
Masīh Īsā kā qaidī hūṅ Allāh se
duā kartā hūṅ. [2]Āp ne to sun
liyā hai ki mujhe āp meṅ Allāh ke
fazl kā intazām chalāne[a] kī ḳhās
zimmedārī dī gaī hai. [3]Jis tarah
maiṅ ne pahle hī muḳhtasar taur
par likhā hai, Allāh ne ḳhud mujh
par yih rāz zāhir kar diyā. [4]Jab
āp wuh paṛheṅge jo maiṅ ne likhā
to āp jān leṅge ki mujhe Masīh ke
rāz ke bāre meṅ kyā kyā samajh āī
hai. [5]Guzare zamānoṅ meṅ Allāh
ne yih bāt zāhir nahīṅ kī, lekin ab
us ne ise Rūhul-quds ke zariye apne
muqaddas rasūloṅ aur nabiyoṅ par

[a] Yānī ḳhushḳhabrī sunāne.

zāhir kar diyā. [6]Aur Allāh kā rāz yih
hai ki us kī ḳhushḳhabrī ke zariye
Ġhairyahūdī Isrāīl ke sāth āsmānī
bādshāhī ke wāris, ek hī badan ke
āzā aur usī wāde meṅ sharīk haiṅ
jo Allāh ne Masīh Īsā meṅ kiyā hai.
[7]Maiṅ Allāh ke muft fazl aur us
kī qudrat ke izhār se ḳhushḳhabrī
kā ḳhādim ban gayā. [8]Agarche
maiṅ Allāh ke tamām muqaddasīn
se kamtar hūṅ to bhī us ne
mujhe yih fazl baḳhshā ki maiṅ
Ġhairyahūdiyoṅ ko us lā-mahdūd
daulat kī ḳhushḳhabrī sunāūṅ jo
Masīh meṅ dastyāb hai. [9]Yihī
merī zimmedārī ban gaī ki maiṅ
sab par us rāz kā intazām zāhir
karūṅ jo guzare zamānoṅ meṅ
sab chīzoṅ ke Ḳhāliq Ḳhudā meṅ
poshīdā rahā. [10]Kyoṅki Allāh
chāhtā thā ki ab Masīh kī jamāt hī
āsmānī hukmrānoṅ aur kuwwatoṅ
ko Allāh kī wasī hikmat ke bāre
meṅ ilm pahuṅchāe. [11]Yihī us kā
azlī mansūbā thā jo us ne hamāre
Ḳhudāwand Masīh Īsā ke wasīle
se takmīl tak pahuṅchāyā. [12]Us
meṅ aur us par īmān rakh kar
ham pūrī āzādī aur etamād ke sāth
Allāh ke huzūr ā sakte haiṅ. [13]Is
lie merī āp se guzārish hai ki āp
merī musībateṅ dekh kar bedil na
ho jāeṅ. Yih maiṅ āp kī ḳhātir
bardāsht kar rahā hūṅ, aur yih āp
kī izzat kā bāis haiṅ.

Masīh kī Muhabbat

[14]Is wajah se maiṅ Bāp ke huzūr
apne ghuṭne ṭektā hūṅ, [15]us Bāp
ke sāmne jis se āsmān-o-zamīn kā
har ḳhāndān nāmzad hai. [16]Merī
duā hai ki wuh apne jalāl kī daulat
ke muwāfiq yih baḳhshe ki āp us
ke Rūh ke wasīle se bātinī taur
par zabardast taqwiyat pāeṅ, [17]ki
Masīh īmān ke zariye āp ke diloṅ
meṅ sukūnat kare. Hāṅ, merī
duā hai ki āp muhabbat meṅ jaṛ
pakaṛeṅ aur is buniyād par zindagī
yoṅ guzāreṅ [18]ki āp bāqī tamām
muqaddasīn ke sāth yih samajhne
ke qābil ban jāeṅ ki Masīh kī
muhabbat kitnī chauṛī, kitnī lambī,
kitnī ūṅchī aur kitnī gahrī hai.
[19]Ḳhudā kare ki āp Masīh kī yih
muhabbat jān leṅ jo har ilm se
kahīṅ afzal hai aur yoṅ Allāh kī pūrī
māmūrī se bhar jāeṅ.
[20]Allāh kī tamjīd ho jo apnī us
qudrat ke muwāfiq jo ham meṅ
kām kar rahī hai aisā zabardast
kām kar saktā hai jo hamārī har
soch aur duā se kahīṅ bāhar hai.

[21]Hāṅ, Masīh Īsā aur us kī jamāt
meṅ Allāh kī tamjīd pusht-dar-
pusht aur azal se abad tak hotī rahe.
Āmīn.

Badan kī Yagāngat

4 Chunāṅche maiṅ jo Ḳhudā-
wand meṅ qaidī hūṅ āp ko
tākīd kartā hūṅ ki us zindagī ke
mutābiq chaleṅ jis ke lie Ḳhudā ne
āp ko bulāyā hai. [2]Har waqt halīm
aur narmdil raheṅ, sabar se kām
leṅ aur ek dūsre se muhabbat rakh
kar use bardāsht kareṅ. [3]Sulah-
salāmatī ke bandhan meṅ rah kar
Rūh kī yagāngat qāym rakhne kī
pūrī koshish kareṅ. [4]Ek hī badan
aur ek hī Rūh hai. Yoṅ āp ko bhī
ek hī ummīd ke lie bulāyā gayā. [5]Ek
Ḳhudāwand, ek īmān, ek baptismā
hai. [6]Ek Ḳhudā hai, jo sab kā wāhid
Bāp hai. Wuh sab kā mālik hai, sab
ke zariye kām kartā hai aur sab meṅ
maujūd hai.

[7]Ab ham sab ko Allāh kā fazl
baḳhshā gayā. Lekin Masīh har
ek ko muḳhtalif paimāne se yih
fazl atā kartā hai. [8]Is lie kalām-
e-muqaddas farmātā hai, "Us ne
bulandī par chaṛh kar qaidiyoṅ kā
hujūm giriftār kar liyā aur ādmiyoṅ
ko tohfe die." [9]Ab ġhaur kareṅ ki
chaṛhne kā zikr kiyā gayā hai. Is
kā matlab hai ki pahle wuh zamīn
kī gahrāiyoṅ meṅ utrā. [10]Jo utrā
wuh wuhī hai jo tamām āsmānoṅ
se ūṅchā chaṛh gayā tāki tamām
kāynāt ko apne āp se māmūr kare.
[11]Usī ne apnī jamāt ko tarah tarah
ke ḳhādimoṅ se nawāzā. Bāz rasūl,
bāz nabī, bāz mubashshir, bāz
charwāhe aur bāz ustād haiṅ. [12]In
kā maqsad yih hai ki muqaddasīn
ko ḳhidmat karne ke lie taiyār kiyā
jāe aur yoṅ Masīh ke badan kī
tāmīr-o-taraqqī ho jāe. [13]Is tarīqe
se ham sab īmān aur Allāh ke
Farzand kī pahchān meṅ ek ho
kar bāliġh ho jāeṅge, aur ham mil
kar Masīh kī māmūrī aur balūġhat
ko mun'akis kareṅge. [14]Phir ham
bachche nahīṅ raheṅge, aur tālīm
ke har ek jhoṅke se uchhalte phirte
nahīṅ raheṅge jab log apnī chālākī
aur dhokebāzī se hameṅ apne jāloṅ
meṅ phaṅsāne kī koshish kareṅge.
[15]Is ke bajāe ham muhabbat kī rūh
meṅ sachchī bāt karke har lihāz
se Masīh kī taraf baṛhte jāeṅge jo
hamārā sar hai. [16]Wuhī nasoṅ
ke zariye pūre badan ke muḳhtalif
hissoṅ ko ek dūsre ke sāth joṛ kar
muttahid kar detā hai. Har hissā

apnī tāqat ke muwāfiq kām kartā hai, aur yoṅ pūrā badan muhabbat kī rūh meṅ baṛhtā aur apnī tāmīr kartā rahtā hai.

Masīh meṅ Naī Zindagī

17 Pas maiṅ Ḳhudāwand ke nām meṅ āp ko āgāh kartā hūṅ ki ab se ġhairīmāndāroṅ kī tarah zindagī na guzāreṅ jin kī soch bekār hai 18 aur jin kī samajh andhere kī girift meṅ hai. Un kā us zindagī meṅ koī hissā nahīṅ jo Allāh detā hai, kyoṅki wuh jāhil haiṅ aur un ke dil saḳht ho gae haiṅ. 19 Behis ho kar unhoṅ ne apne āp ko aiyāshī ke hawāle kar diyā. Yoṅ wuh na bujhne wālī pyās ke sāth har qism kī nāpāk harkateṅ karte haiṅ.

20 Lekin āp ne Masīh ko yoṅ nahīṅ jānā. 21 Āp ne to us ke bāre meṅ sun liyā hai, aur us meṅ ho kar āp ko wuh sachchāī sikhāī gaī jo Īsā meṅ hai. 22 Chunāṅche apne purāne insān ko us ke purāne chāl-chalan samet utār denā, kyoṅki wuh apnī dhokebāz shahwatoṅ se bigaṛtā jā rahā hai. 23 Allāh ko āp kī soch kī tajdīd karne deṅ 24 aur nae insān ko pahan leṅ jo yoṅ banāyā gayā hai ki wuh haqīqī rāstbāzī aur quddūsiyat meṅ Allāh ke mushābeh hai.

25 Is lie har shaḳhs jhūṭ se bāz rah kar dūsroṅ se sach bāt kare, kyoṅki ham sab ek hī badan ke āzā haiṅ. 26 Ġhusse meṅ āte waqt gunāh mat karnā. Āp kā ġhussā sūraj ke ġhurūb hone tak ṭhanḍā ho jāe, 27 warnā āp Iblīs ko apnī zindagī meṅ kām karne kā mauqā deṅge. 28 Chor ab se chorī na kare balki ḳhūb mehnat-mashaqqat karke apne hāthoṅ se achchhā kām kare. Hāṅ, wuh itnā kamāe ki zarūratmandoṅ ko bhī kuchh de sake. 29 Koī bhī burī bāt āp ke muṅh se na nikle balki sirf aisī bāteṅ jo dūsroṅ kī zarūriyāt ke mutābiq un kī tāmīr kareṅ. Yoṅ sunane wāloṅ ko barkat milegī. 30 Allāh ke muqaddas Rūh ko dukh na pahuṅchānā, kyoṅki usī se Allāh ne āp par muhr lagā kar yih zamānat de dī hai ki āp usī ke haiṅ aur najāt ke din bach jāeṅge. 31 Tamām tarah kī talḳhī, taish, ġhusse, shor-sharābā, gālī-galoch balki har qism ke bure rawaiye se bāz āeṅ. 32 Ek dūsre par mehrbān aur rahmdil hoṅ aur ek dūsre ko yoṅ muāf kareṅ jis tarah Allāh ne āp ko bhī Masīh meṅ muāf kar diyā hai.

Raushnī meṅ Zindagī Guzārnā

5 Chūṅki āp Allāh ke pyāre
bachche haiṅ is lie us ke
namūne par chaleṅ. [2]Muhabbat kī
rūh meṅ zindagī yoṅ guzāreṅ jaise
Masīh ne guzārī. Kyoṅki us ne ham
se muhabbat rakh kar apne āp ko
hamāre lie Allāh ke huzūr qurbān
kar diyā aur yoṅ aisī qurbānī ban
gayā jis kī ḳhushbū Allāh ko pasand
āī.

[3]Āp ke darmiyān zināḳārī, har
tarah kī nāpāḳī yā lālach kā
zikr tak na ho, kyoṅki yih Allāh
ke muqaddasīn ke lie munāsib
nahīṅ hai. [4]Isī tarah sharmnāk,
ahmaqānā yā gandī bāteṅ bhī ṭhīk
nahīṅ. In kī jagah shukrguzārī
honī chāhie. [5]Kyoṅki yaqīn jāneṅ
ki zināḳār, nāpāk yā lālchī Masīh
aur Allāh kī bādshāhī meṅ mīrās
nahīṅ pāeṅge. (Lālach to ek qism
kī butparastī hai.)

[6]Koī āp ko bemānī alfāz se dhokā
na de. Aisī hī bātoṅ kī wajah se
Allāh kā ġhazab un par jo nāfarmān
haiṅ nāzil hotā hai. [7]Chunāṅche
un meṅ sharīk na ho jāeṅ jo yih
karte haiṅ. [8]Kyoṅki pahle āp tārīkī
the, lekin ab āp Ḳhudāwand meṅ
raushnī haiṅ. Raushnī ke farzand
kī tarah zindagī guzāreṅ, [9]kyoṅki
raushnī kā phal har tarah kī bhalāī,
rāstbāzī aur sachchāī hai. [10]Aur
mālūm karte raheṅ ki Ḳhudāwand
ko kyā kuchh pasand hai. [11]Tārīkī
ke bephal kāmoṅ meṅ hissā na
leṅ balki unheṅ raushnī meṅ lāeṅ.
[12]Kyoṅki jo kuchh yih log poshīdagī
meṅ karte haiṅ us kā zikr karnā
bhī sharm kī bāt hai. [13]Lekin sab
kuchh beniqāb ho jātā hai jab use
raushnī meṅ lāyā jātā hai. [14]Kyoṅki
jo raushnī meṅ lāyā jātā hai wuh
raushan ho jātā hai. Is lie kahā jātā
hai,

"Ai sone wāle, jāg uṭh.
Murdoṅ meṅ se jī uṭh,
to Masīh tujh par chamkegā."

[15]Chunāṅche baṛī ehtiyāt se is
par dhyān deṅ ki āp zindagī kis
tarah guzārte haiṅ—besamajh yā
samajhdār logoṅ kī tarah. [16]Har
mauqe se pūrā fāydā uṭhāeṅ,
kyoṅki din bure haiṅ. [17]Is lie
ahmaq na baneṅ balki Ḳhudāwand
kī marzī ko samjheṅ.

[18]Sharāb meṅ matwāle na ho
jāeṅ, kyoṅki is kā anjām aiyāshī
hai. Is ke bajāe Rūhul-quds se
māmūr hote jāeṅ. [19]Zabūroṅ,
hamd-o-sanā aur ruhānī gītoṅ se
ek dūsre kī hauslā-afzāī kareṅ.

Apne diloṅ meṅ Ḳhudāwand ke
lie gīt gāeṅ aur naġhmāsarāī
kareṅ. [20]Hāṅ, har waqt hamāre
Ḳhudāwand Īsā Masīh ke nām meṅ
har chīz ke lie shukr kareṅ.

Miyāṅ-Bīwī kā Tālluq

[21]Masīh ke ḳhauf meṅ ek dūsre
ke tābe raheṅ. [22]Bīwiyo, jis tarah
āp Ḳhudāwand ke tābe haiṅ usī
tarah apne shauhar ke tābe bhī
raheṅ. [23]Kyoṅki shauhar waise hī
apnī bīwī kā sar hai jaise Masīh
apnī jamāt kā. Hāṅ, jamāt Masīh
kā badan hai jise us ne najāt dī
hai. [24]Ab jis tarah jamāt Masīh ke
tābe hai usī tarah bīwiyāṅ bhī apne
shauharoṅ ke tābe raheṅ.

[25]Shauharo, apnī bīwiyoṅ se
muhabbat rakheṅ, bilkul usī tarah
jis tarah Masīh ne apnī jamāt se
muhabbat rakh kar apne āp ko us
ke lie qurbān kiyā [26]tāki use Allāh
ke lie maḳhsūs-o-muqaddas kare.
Us ne use kalām-e-pāk se dho kar
pāk-sāf kar diyā [27]tāki apne āp ko
ek aisī jamāt pesh kare jo jalālī,
muqaddas aur be'ilzām ho, jis meṅ
na koī dāġh ho, na koī jhurrī, na kisī
aur qism kā nuqs. [28]Shauharoṅ kā
farz hai ki wuh apnī bīwiyoṅ se aisī
hī muhabbat rakheṅ. Hāṅ, wuh
un se waisī muhabbat rakheṅ jaisī
apne jism se rakhte haiṅ. Kyoṅki
jo apnī bīwī se muhabbat rakhtā
hai wuh apne āp se hī muhabbat
rakhtā hai. [29]Āḳhir koī bhī apne
jism se nafrat nahīṅ kartā balki use
ḳhurāk muhaiyā kartā aur pāltā
hai. Masīh bhī apnī jamāt ke lie
yihī kuchh kartā hai. [30]Kyoṅki ham
us ke badan ke āzā haiṅ. [31]Kalām-e-
muqaddas meṅ bhī likhā hai, "Is lie
mard apne māṅ-bāp ko chhoṛ kar
apnī bīwī ke sāth paiwast ho jātā
hai. Wuh donoṅ ek ho jāte haiṅ."
[32]Yih rāz bahut gahrā hai. Maiṅ to
us kā itlāq Masīh aur us kī jamāt
par kartā hūṅ. [33]Lekin is kā itlāq
āp par bhī hai. Har shauhar apnī
bīwī se is tarah muhabbat rakhe jis
tarah wuh apne āp se rakhtā hai.
Aur har bīwī apne shauhar kī izzat
kare.

Bachchoṅ aur Wālidain kā Tālluq

6 Bachcho, Ḳhudāwand meṅ
apne māṅ-bāp ke tābe raheṅ,
kyoṅki yihī rāstbāzī kā taqāzā hai.
[2]Kalām-e-muqaddas meṅ likhā hai,
"Apne bāp aur apnī māṅ kī izzat
karnā." Yih pahlā hukm hai jis ke

sāth ek wādā bhī kiyā gayā hai,
3"Phir tū ḳhushhāl aur zamīn par
der tak jītā rahegā."
4Ai wālido, apne bachchoṅ se
aisā sulūk mat kareṅ ki wuh ġhusse
ho jāeṅ balki unheṅ Ḳhudāwand kī
taraf se tarbiyat aur hidāyat de kar
pāleṅ.

Ġhulām aur Mālik

5Ġhulāmo, ḍarte aur kāṅpte hue
apne insānī mālikoṅ ke tābe raheṅ.
Ḳhulūsdilī se un kī ḳhidmat yoṅ
kareṅ jaise Masīh kī. 6Na sirf
un ke sāmne hī aur unheṅ ḳhush
rakhne ke lie ḳhidmat kareṅ balki
Masīh ke ġhulāmoṅ kī haisiyat se
jo pūrī lagan se Allāh kī marzī pūrī
karnā chāhte haiṅ. 7Ḳhushī se
ḳhidmat kareṅ, is tarah jaisā ki āp
na sirf insānoṅ kī balki Ḳhudāwand
kī ḳhidmat kar rahe hoṅ. 8Āp to
jānte haiṅ ki jo bhī achchhā kām
ham ne kiyā us kā ajr Ḳhudāwand
degā, ḳhāh ham ġhulām hoṅ yā
āzād. 9Aur māliko, āp bhī apne
ġhulāmoṅ se aisā hī sulūk kareṅ.
Unheṅ dhamkiyāṅ na deṅ. Āp ko
to mālūm hai ki āsmān par āp kā
bhī mālik hai aur ki wuh jānibdār
nahīṅ hotā.

Ruhānī Zirābaktar

10Ek āḳhirī bāt, Ḳhudāwand aur
us kī zabardast quwwat meṅ
tāqatwar ban jāeṅ. 11Allāh
kā pūrā zirābaktar pahan leṅ
tāki Iblīs kī chāloṅ kā sāmnā
kar sakeṅ. 12Kyoṅki hamārī
jang insān ke sāth nahīṅ hai
balki hukmrānoṅ aur iḳhtiyār
wāloṅ ke sāth, is tārīk duniyā
ke hākimoṅ ke sāth aur āsmānī
duniyā kī shaitānī kuwwatoṅ ke
sāth hai. 13Chunāṅche Allāh kā
pūrā zirābaktar pahan leṅ tāki āp
musībat ke din Iblīs ke hamloṅ kā
sāmnā kar sakeṅ balki sab kuchh
saranjām dene ke bād qāym rah
sakeṅ.
14Ab yoṅ khaṛe ho jāeṅ ki āp
kī kamr meṅ sachchāī kā paṭkā
bandhā huā ho, āp ke sīne par
rāstbāzī kā sīnāband lagā ho 15aur
āp ke pāṅwoṅ meṅ aise jūte hoṅ
jo sulah-salāmatī kī ḳhushḳhabrī
sunāne ke lie taiyār raheṅ. 16Is
ke alāwā īmān kī ḍhāl bhī uṭhāe
rakheṅ, kyoṅki is se āp Iblīs ke
jalte hue tīr bujhā sakte haiṅ.
17Apne sar par najāt kā ḳhod pahan
kar hāth meṅ Rūh kī talwār jo
Allāh kā kalām hai thāme rakheṅ.

[18]Aur har mauqe par Rūh meṅ
har tarah kī duā aur minnat karte
raheṅ. Jāgte aur sābitqadmī se
tamām muqaddasīn ke lie duā
karte raheṅ. [19]Mere lie bhī duā
kareṅ ki jab bhī maiṅ apnā muṅh
kholūṅ Allāh mujhe aise alfāz
atā kare ki pūrī dilerī se us kī
ḳhushḳhabrī kā rāz sunā sakūṅ.
[20]Kyoṅki maiṅ isī paiġhām kī ḳhātir
qaidī, hāṅ zanjīroṅ meṅ jakaṛā huā
Masīh kā elchī hūṅ. Duā kareṅ ki
maiṅ Masīh meṅ utnī dilerī se yih
paiġhām sunāūṅ jitnā mujhe karnā
chāhie.

Āḳhirī Salām

[21]Āp mere hāl aur kām ke bāre meṅ
bhī jānanā chāheṅge. Ḳhudāwand
meṅ hamārā azīz bhāī aur wafādār
ḳhādim Tuḳhikus āp ko yih sab
kuchh batā degā. [22]Maiṅ ne use
isī lie āp ke pās bhej diyā ki āp ko
hamāre hāl kā patā chale aur āp ko
tasallī mile.

[23]Ḳhudā Bāp aur Ḳhudāwand Īsā
Masīh āp bhāiyoṅ ko salāmatī aur
īmān ke sāth muhabbat atā kareṅ.
[24]Allāh kā fazl un sab ke sāth ho
jo anmiṭ muhabbat ke sāth hamāre
Ḳhudāwand Īsā Masīh ko pyār karte
haiṅ.

Filippiyoṅ

Salām

1 Yih ḳhat Masīh Īsā ke ġhulāmoṅ Paulus aur Tīmu-
thiyus kī taraf se hai.

Maiṅ Filippī meṅ maujūd un
tamām logoṅ ko likh rahā hūṅ
jinheṅ Allāh ne Masīh Īsā ke
zariye maḳhsūs-o-muqaddas kiyā
hai. Maiṅ un ke buzurgoṅ aur
ḳhādimoṅ ko bhī likh rahā hūṅ.

2 Ḳhudā hamārā Bāp aur
Ḳhudāwand Īsā Masīh āp ko fazl
aur salāmatī atā kareṅ.

Jamāt ke lie Shukr-o-Duā

3 Jab bhī maiṅ āp ko yād kartā hūṅ
to apne Ḳhudā kā shukr kartā hūṅ.
4 Āp ke lie tamām duāoṅ meṅ maiṅ
hameshā ḳhushī se duā kartā hūṅ,
5 is lie ki āp pahle din se le kar āj tak
Allāh kī ḳhushḳhabrī phailāne meṅ
mere sharīk rahe haiṅ. 6 Aur mujhe
yaqīn hai ki Allāh jis ne āp meṅ
yih achchhā kām shurū kiyā hai
ise us din takmīl tak pahuṅchāegā
jab Masīh Īsā wāpas āegā. 7 Aur
munāsib hai ki āp sab ke bāre meṅ
merā yihī ḳhayāl ho, kyoṅki āp
mujhe azīz rakhte haiṅ. Hāṅ, jab
mujhe jel meṅ ḍālā gayā yā maiṅ
Allāh kī ḳhushḳhabrī kā difā yā us
kī tasdīq kar rahā thā to āp bhī
mere is ḳhās fazl meṅ sharīk hue.
8 Allāh merā gawāh hai ki maiṅ kitnī
shiddat se āp sab kā ārzūmand hūṅ.
Hāṅ, maiṅ Masīh kī-sī dilī shafqat
ke sāth āp kā ḳhāhishmand hūṅ.

9 Aur merī duā hai ki āp kī
muhabbat meṅ ilm-o-irfān aur har
tarah kī ruhānī basīrat kā yahāṅ tak
izāfā ho jāe ki wuh baṛhtī baṛhtī
dil se chhalak uṭhe. 10 Kyoṅki

yih zarūrī hai tāki āp wuh bāteṅ qabūl kareṅ jo buniyādī ahmiyat kī hāmil haiṅ aur āp Masīh kī āmad tak belaus aur be'ilzām zindagī guzāreṅ. [11]Aur yoṅ āp us rāstbāzī ke phal se bhare raheṅge jo āp ko Īsā Masīh ke wasīle se hāsil hotī hai. Phir āp apnī zindagī se Allāh ko jalāl deṅge aur us kī tamjīd kareṅge.

Har Ek ko Mālūm Ho Jāe Ki Masīh Kaun Hai

[12]Bhāiyo, maiṅ chāhtā hūṅ ki yih bāt āp ke ilm meṅ ho ki jo kuchh bhī mujh par guzarā hai wuh haqīqat meṅ Allāh kī ḳhushḳhabrī ke phailāo kā bāis ban gayā hai. [13]Kyoṅki Praiṭoriyum[a] ke tamām afrād aur bāqī sab ko mālūm ho gayā hai ki maiṅ Masīh kī ḳhātir qaidī hūṅ. [14]Aur mere qaid meṅ hone kī wajah se Ḳhudāwand meṅ zyādātar bhāiyoṅ kā etamād itnā baṛh gayā hai ki wuh mazīd dilerī ke sāth bilāḳhauf Allāh kā kalām sunāte haiṅ.

[15]Beshak bāz to hasad aur muḳhālafat ke bāis Masīh kī munādī kar rahe haiṅ, lekin bāqiyoṅ kī nīyat achchhī hai, [16]kyoṅki wuh jānte haiṅ ki maiṅ Allāh kī ḳhushḳhabrī ke difā kī wajah se yahāṅ paṛā hūṅ. Is lie wuh muhabbat kī rūh meṅ tablīġh karte haiṅ. [17]Is ke muqābale meṅ dūsre ḳhulūsdilī se Masīh ke bāre meṅ paiġhām nahīṅ sunāte balki ḳhudġharzī se. Yih samajhte haiṅ ki ham is tarah Paulus kī giriftārī ko mazīd taklīfdeh banā sakte haiṅ.

[18]Lekin is se kyā farq paṛtā hai! Aham bāt to yih hai ki Masīh kī munādī har tarah se kī jā rahī hai, ḳhāh munād kī nīyat purḳhulūs ho yā na. Aur is wajah se maiṅ ḳhush hūṅ. Aur ḳhush rahūṅgā bhī, [19]kyoṅki maiṅ jāntā hūṅ ki yih mere lie rihāī kā bāis banegā, is lie ki āp mere lie duā kar rahe haiṅ aur Īsā Masīh kā Rūh merī himāyat kar rahā hai. [20]Hāṅ, yih merī pūrī tawaqqo aur ummīd hai. Maiṅ yih bhī jāntā hūṅ ki mujhe kisī bhī bāt meṅ sharmindā nahīṅ kiyā jāegā balki jaisā māzī meṅ hameshā huā ab bhī mujhe baṛī dilerī se Masīh ko jalāl dene kā fazl milegā, ḳhāh

[a]Gawarnar kā sarkārī mahal Praiṭoriyum kahlātā thā. Yahāṅ is kā matlab shāhnshāh ke pahredāroṅ ke kwārṭar bhī ho saktā hai.

maiṅ zindā rahūṅ yā mar jāūṅ.
[21]Kyoṅki mere lie Masīh zindagī
hai aur maut nafā kā bāis. [22]Agar
maiṅ zindā rahūṅ to is kā fāydā
yih hogā ki maiṅ mehnat karke
mazīd phal lā sakūṅgā. Chunāṅche
maiṅ nahīṅ kah saktā ki kyā behtar
hai. [23]Maiṅ baṛī kash-ma-kash
meṅ rahtā hūṅ. Ek taraf maiṅ kūch
karke Masīh ke pās hone kī ārzū
rakhtā hūṅ, kyoṅki yih mere lie sab
se behtar hotā. [24]Lekin dūsrī taraf
zyādā zarūrī yih hai ki maiṅ āp kī
ḳhātir zindā rahūṅ. [25]Aur chūṅki
mujhe is zarūrat kā yaqīn hai, is lie
maiṅ jāntā hūṅ ki maiṅ zindā rah
kar dubārā āp sab ke sāth rahūṅgā
tāki āp taraqqī kareṅ aur īmān meṅ
ḳhush raheṅ. [26]Hāṅ, mere āp ke
pās wāpas āne se āp mere sabab se
Masīh Īsā par had se zyādā faḳhr
kareṅge.

[27]Lekin āp har sūrat meṅ Masīh
kī ḳhushḳhabrī aur āsmān ke
shahriyoṅ ke lāyq zindagī guzāreṅ.
Phir ḳhāh maiṅ ā kar āp ko dekhūṅ,
ḳhāh ġhairmaujūdagī meṅ āp ke
bāre meṅ sunūṅ, mujhe mālūm
hogā ki āp ek Rūh meṅ qāym
haiṅ, āp mil kar yakdilī se us īmān
ke lie jāṅfishānī kar rahe haiṅ
jo Allāh kī ḳhushḳhabrī se paidā
huā hai, [28]aur āp kisī sūrat meṅ
apne muḳhālifoṅ se dahshat nahīṅ
khāte. Yih un ke lie ek nishān hogā
ki wuh halāk ho jāeṅge jabki āp ko
najāt hāsil hogī, aur wuh bhī Allāh
se. [29]Kyoṅki āp ko na sirf Masīh
par īmān lāne kā fazl hāsil huā hai
balki us kī ḳhātir dukh uṭhāne kā
bhī. [30]Āp bhī us muqābale meṅ
jāṅfishānī kar rahe haiṅ jis meṅ āp
ne mujhe dekhā hai aur jis ke bāre
meṅ āp ne ab sun liyā hai ki maiṅ
ab tak us meṅ masrūf hūṅ.

Yagāngat kī Zarūrat

2 Kyā āp ke darmiyān Masīh
meṅ hauslā-afzāī, muhabbat
kī tasallī, Rūhul-quds kī rifāqat,
narmdilī aur rahmat pāī jātī hai?
[2]Agar aisā hai to merī ḳhushī
is meṅ pūrī kareṅ ki āp ek jaisī
soch rakheṅ aur ek jaisī muhabbat
rakheṅ, ek jān aur ek zahan ho
jāeṅ. [3]Ḳhudġharz na hoṅ, na
bātil izzat ke pīchhe paṛeṅ balki
farotanī se dūsroṅ ko apne se
behtar samjheṅ. [4]Har ek na sirf
apnā fāydā soche balki dūsroṅ kā
bhī.

Masīh kī Rāh-e-Salīb

5Wuhī soch rakheṅ jo Masīh Īsā kī
bhī thī.
6Wuh jo Allāh kī sūrat par thā
nahīṅ samajhtā thā ki merā Allāh
ke barābar honā
koī aisī chīz hai
jis ke sāth zabardastī chimṭe
rahne kī zarūrat hai.
7Nahīṅ, us ne apne āp ko is se
mahrūm karke
ġhulām kī sūrat apnāī
aur insānoṅ kī mānind ban gayā.
Shakl-o-sūrat meṅ wuh insān
pāyā gayā.
8Us ne apne āp ko past kar diyā
aur maut tak tābe rahā,
balki salībī maut tak.
9Is lie Allāh ne use sab se ālā
maqām par sarfarāz kar diyā
aur use wuh nām baḳhshā jo har
nām se ālā hai,
10tāki Īsā ke is nām ke sāmne har
ghuṭnā jhuke,
ḳhāh wuh ghuṭnā āsmān par,
zamīn par yā is ke nīche ho,
11aur har zabān taslīm kare ki Īsā
Masīh Ḳhudāwand hai.
Yoṅ Ḳhudā Bāp ko jalāl diyā
jāegā.

Ruhānī Taraqqī kā Rāz

12Mere azīzo, jab maiṅ āp ke pās
thā to āp hameshā farmāṅbardār
rahe. Ab jab maiṅ ġhairhāzir
hūṅ to is kī kahīṅ zyādā zarūrat
hai. Chunāṅche ḍarte aur kāṅpte
hue jāṅfishānī karte raheṅ tāki
āp kī najāt takmīl tak pahuṅche.
13Kyoṅki Ḳhudā hī āp meṅ wuh
kuchh karne kī ḳhāhish paidā kartā
hai jo use pasand hai, aur wuhī āp
ko yih pūrā karne kī tāqat detā hai.
14Sab kuchh buṛbuṛāe aur bahs-
mubāhasā kie baġhair kareṅ 15tāki
āp be'ilzām aur pāk ho kar Allāh
ke bedāġh farzand sābit ho jāeṅ,
aise log jo ek ṭeṛhī aur ulṭī nasl
ke darmiyān hī āsmān ke sitāroṅ
kī tarah chamakte-damakte 16aur
zindagī kā kalām thāme rakhte
haiṅ. Phir maiṅ Masīh kī āmad ke
din faḳhr kar sakūṅgā ki na maiṅ
rāygāṅ dauṛā, na befāydā jidd-o-
jahd kī.
17Dekheṅ, jo ḳhidmat āp īmān
se saranjām de rahe haiṅ wuh
ek aisī qurbānī hai jo Allāh ko
pasand hai. Ḳhudā kare ki jo dukh
maiṅ uṭhā rahā hūṅ wuh mai kī
us nazar kī mānind ho jo Baitul-
muqaddas meṅ qurbānī par unḍelī

jātī hai. Agar merī nazar wāqaī
āp kī qurbānī yoṅ mukammal kare
to maiṅ ḳhush hūṅ aur āp ke sāth
ḳhushī manātā hūṅ. 18 Āp bhī isī
wajah se ḳhush hoṅ aur mere sāth
ḳhushī manāeṅ.

Tīmuthiyus aur Ipafruditus ko Filippiyoṅ ke pās Bhejā Jāegā

19 Mujhe ummīd hai ki agar
Ḳhudāwand Īsā ne chāhā to maiṅ
jald hī Tīmuthiyus ko āp ke pās bhej
dūṅgā tāki āp ke bāre meṅ ḳhabar
pā kar merā hauslā bhī baṛh jāe.
20 Kyoṅki mere pās koī aur nahīṅ
jis kī soch bilkul merī jaisī hai aur
jo itnī ḳhulūsdilī se āp kī fikr kare.
21 Dūsre sab apne mafād kī talāsh
meṅ rahte haiṅ aur wuh kuchh
nazarandāz karte haiṅ jo Īsā Masīh
kā kām baṛhātā hai. 22 Lekin āp ko
to mālūm hai ki Tīmuthiyus qābil-
e-etamād sābit huā, ki us ne merā
beṭā ban kar mere sāth Allāh kī
ḳhushḳhabrī phailāne kī ḳhidmat
saranjām dī. 23 Chunāṅche ummīd
hai ki jyoṅ hī mujhe patā chale
ki merā kyā banegā maiṅ use āp
ke pās bhej dūṅgā. 24 Aur merā
Ḳhudāwand meṅ īmān hai ki maiṅ
bhī jald hī āp ke pās āūṅgā.
25 Lekin maiṅ ne zarūrī samjhā ki
itne meṅ Ipafruditus ko āp ke pās
wāpas bhej dūṅ jise āp ne qāsid ke
taur par merī zarūriyāt pūrī karne
ke lie mere pās bhej diyā thā. Wuh
merā sachchā bhāī, hamḳhidmat
aur sāthī sipāhī sābit huā. 26 Maiṅ
use is lie bhej rahā hūṅ kyoṅki wuh
āp sab kā nihāyat ārzūmand hai
aur is lie bechain hai ki āp ko us
ke bīmār hone kī ḳhabar mil gaī
thī. 27 Aur wuh thā bhī bīmār balki
marne ko thā. Lekin Allāh ne us
par rahm kiyā, aur na sirf us par
balki mujh par bhī tāki mere dukh
meṅ izāfā na ho jāe. 28 Is lie maiṅ
use aur jaldī se āp ke pās bhejūṅgā
tāki āp use dekh kar ḳhush ho jāeṅ
aur merī pareshānī bhī dūr ho jāe.
29 Chunāṅche Ḳhudāwand meṅ baṛī
ḳhushī se us kā istaqbāl kareṅ. Us
jaise logoṅ kī izzat kareṅ, 30 kyoṅki
wuh Masīh ke kām ke bāis marne kī
naubat tak pahuṅch gayā thā. Us ne
apnī jān ḳhatre meṅ ḍāl dī tāki āp kī
jagah merī wuh ḳhidmat kare jo āp
na kar sake.

Allāh meṅ Ḳhushī

3 Mere bhāiyo, jo kuchh bhī
ho, Ḳhudāwand meṅ ḳhush

raheṅ. Maiṅ āp ko yih bāt batāte rahne se kabhī thaktā nahīṅ, kyoṅki aisā karne se āp mahfūz rahte haiṅ.

Yahūdiyoṅ se Ḳhabardār

[2]Kuttoṅ se ḳhabardār! Un sharīr mazdūroṅ se hoshyār rahnā jo jism kī kāṅṭ-chhāṅṭ yānī ḳhatnā karwāte haiṅ. [3]Kyoṅki ham hī haqīqī ḳhatnā ke pairokār haiṅ, ham hī haiṅ jo Allāh ke Rūh meṅ parastish karte, Masīh Īsā par faḳhr karte aur insānī ḳhūbiyoṅ par bharosā nahīṅ karte.

Paulus kī Shaḳhsī Gawāhī

[4]Bāt yih nahīṅ ki merā apnī insānī ḳhūbiyoṅ par bharosā karne kā koī jawāz na hotā. Jab dūsre apnī insānī ḳhūbiyoṅ par faḳhr karte haiṅ to maiṅ un kī nisbat zyādā kar saktā hūṅ. [5]Merā ḳhatnā huā jab maiṅ abhī āṭh din kā bachchā thā. Maiṅ Isrāīl qaum ke qabīle Binyamīn kā hūṅ, aisā Ibrānī jis ke wālidain bhī Ibrānī the. Maiṅ Farīsiyoṅ kā membar thā jo Yahūdī sharīat ke kaṭar pairokār haiṅ. [6]Maiṅ itnā sargarm thā ki Masīh kī jamātoṅ ko īzā pahuṅchāī. Hāṅ, maiṅ sharīat par amal karne meṅ rāstbāz aur be'ilzām thā.

Haqīqī Fāydā

[7]Us waqt yih sab kuchh mere nazdīk nafā kā bāis thā, lekin ab maiṅ ise Masīh meṅ hone ke bāis nuqsān hī samajhtā hūṅ. [8]Hāṅ, balki maiṅ sab kuchh is azīmtarīn bāt ke sabab se nuqsān samajhtā hūṅ ki maiṅ apne Ḳhudāwand Masīh Īsā ko jāntā hūṅ. Usī kī ḳhātir mujhe tamām chīzoṅ kā nuqsān pahuṅchā hai. Maiṅ unheṅ kūṛā hī samajhtā hūṅ tāki Masīh ko hāsil karūṅ [9]aur us meṅ pāyā jāūṅ. Lekin maiṅ is naubat tak apnī us rāstbāzī ke zariye nahīṅ pahuṅch saktā jo sharīat ke tābe rahne se hāsil hotī hai. Is ke lie wuh rāstbāzī zarūrī hai jo Masīh par īmān lāne se miltī hai, jo Allāh kī taraf se hai aur jo īmān par mabnī hotī hai. [10]Hāṅ, maiṅ sab kuchh kūṛā hī samajhtā hūṅ tāki Masīh ko, us ke jī uṭhne kī qudrat aur us ke dukhoṅ meṅ sharīk hone kā fazl jān lūṅ. Yoṅ maiṅ us kī maut kā hamshakl bantā jā rahā hūṅ, [11]is ummīd meṅ ki maiṅ kisī na kisī

tarah murdoṅ meṅ se jī uṭhne kī naubat tak pahuṅchūṅgā.

Inām Hāsil Karne ke lie Dauṛeṅ

12 Matlab yih nahīṅ ki maiṅ yih sab kuchh hāsil kar chukā yā kāmil ho chukā hūṅ. Lekin maiṅ manzil-e-maqsūd kī taraf dauṛā huā jātā hūṅ tāki wuh kuchh pakaṛ lūṅ jis ke lie Masīh Īsā ne mujhe pakaṛ liyā hai. 13 Bhāiyo, meṅ apne bāre meṅ yih ḳhayāl nahīṅ kartā ki maiṅ ise hāsil kar chukā hūṅ. Lekin maiṅ is ek hī bāt par dhyān detā hūṅ, jo kuchh mere pīchhe hai wuh maiṅ bhūl kar saḳht tag-o-dau ke sāth us taraf baṛhtā hūṅ jo āge paṛā hai. 14 Maiṅ sīdhā manzil-e-maqsūd kī taraf dauṛā huā jātā hūṅ tāki wuh inām hāsil karūṅ jis ke lie Allāh ne mujhe Masīh Īsā meṅ āsmān par bulāyā hai.

Masīh meṅ Puḳhtā Honā

15 Chunāṅche ham meṅ se jitne kāmil haiṅ āeṅ, ham aisī soch rakheṅ. Aur agar āp kisī bāt meṅ farq sochte haiṅ to Allāh āp par yih bhī zāhir karegā. 16 Jo bhī ho, jis marhale tak ham pahuṅch gae haiṅ āeṅ, ham us ke mutābiq zindagī guzāreṅ.

17 Bhāiyo, mil kar mere naqsh-e-qadam par chaleṅ. Aur un par ḳhūb dhyān deṅ jo hamāre namūne par chalte haiṅ. 18 Kyoṅki jis tarah maiṅ ne āp ko kaī bār batāyā hai aur ab ro ro kar batā rahā hūṅ, bahut-se log apne chāl-chalan se zāhir karte haiṅ ki wuh Masīh kī salīb ke dushman haiṅ. 19 Aise logoṅ kā anjām halākat hai. Khāne-pīne kī pābandiyāṅ aur ḳhatne par faḳhr un kā Ḳhudā ban gayā hai.[a] Hāṅ, wuh sirf duniyāwī soch rakhte haiṅ. 20 Lekin ham āsmān ke shahrī haiṅ, aur ham shiddat se is intazār meṅ haiṅ ki hamārā Najātdahindā aur Ḳhudāwand Īsā Masīh wahīṅ se āe. 21 Us waqt wuh hamāre pasthāl badanoṅ ko badal kar apne jalālī badan ke hamshakl banā degā. Aur yih wuh us quwwat ke zariye karegā jis se wuh tamām chīzeṅ apne tābe kar saktā hai.

---

[a] Lafzī tarjumā: Un kā peṭ aur un kā apnī sharm par faḳhr un kā Ḳhudā ban gayā hai.

Hidāyāt

4 Chunāṅche mere pyāre bhāiyo, jin kā ārzūmand maiṅ hūṅ aur jo merī musarrat kā bāis aur merā tāj haiṅ, Ḳhudāwand meṅ sābitqadam raheṅ. Azīzo, [2]maiṅ Yuwadiyā aur Suntuḳhe se apīl kartā hūṅ ki wuh Ḳhudāwand meṅ ek jaisī soch rakheṅ. [3]Hāṅ mere hamḳhidmat bhāī, merī āp se guzārish hai ki āp un kī madad kareṅ. Kyoṅki wuh Allāh kī ḳhushḳhabrī phailāne kī jidd-o-jahd meṅ mere sāth ḳhidmat kartī rahī haiṅ, us muqābale meṅ jis meṅ Klemens aur mere wuh bāqī madadgār bhī sharīk the jin ke nām kitāb-e-hayāt meṅ darj haiṅ.

[4]Har waqt Ḳhudāwand meṅ ḳhushī manāeṅ. Ek bār phir kahtā hūṅ, ḳhushī manāeṅ.

[5]Āp kī narmdilī tamām logoṅ par zāhir ho. Yād rakheṅ ki Ḳhudāwand āne ko hai. [6]Apnī kisī bhī fikr meṅ ulajh kar pareshān na ho jāeṅ balki har hālat meṅ duā aur iltijā karke apnī darḳhāsteṅ Allāh ke sāmne pesh kareṅ. Dhyān rakheṅ ki āp yih shukrguzārī kī rūh meṅ kareṅ. [7]Phir Allāh kī salāmatī jo samajh se bāhar hai āp ke diloṅ aur ḳhayālāt ko Masīh Īsā meṅ mahfūz rakhegī.

[8]Bhāiyo, ek āḳhirī bāt, jo kuchh sachchā hai, jo kuchh sharīf hai, jo kuchh rāst hai, jo kuchh muqaddas hai, jo kuchh pasandīdā hai, jo kuchh umdā hai, ġharz, agar koī aḳhlāqī yā qābil-e-tārīf bāt ho to us kā ḳhayāl rakheṅ. [9]Jo kuchh āp ne mere wasīle se sīkh liyā, hāsil kar liyā, sun liyā yā dekh liyā hai us par amal kareṅ. Phir salāmatī kā Ḳhudā āp ke sāth hogā.

Jamāt kī Mālī Imdād ke lie Shukriyā

[10]Maiṅ Ḳhudāwand meṅ nihāyat hī ḳhush huā ki ab āḳhirkār āp kī mere lie fikrmandī dubārā jāg uṭhī hai. Hāṅ, mujhe patā hai ki āp pahle bhī fikrmand the, lekin āp ko is kā izhār karne kā mauqā nahīṅ milā thā. [11]Maiṅ yih apnī kisī zarūrat kī wajah se nahīṅ kah rahā, kyoṅki maiṅ ne har hālat meṅ ḳhush rahne kā rāz sīkh liyā hai. [12]Mujhe dabāe jāne kā tajrabā huā hai aur har chīz kasrat se muyassar hone kā bhī. Mujhe har hālat se ḳhūb wāqif kiyā gayā hai, ser hone se aur bhūkā rahne se bhī, har

chīz kasrat se muyassar hone se aur
zarūratmand hone se bhī. [13]Masīh
meṅ maiṅ sab kuchh karne ke qābil
hūṅ, kyoṅki wuhī mujhe taqwiyat
detā rahtā hai.
[14]To bhī achchhā thā ki āp merī
musībat meṅ sharīk hue. [15]Āp jo
Filippī ke rahne wāle haiṅ ḳhud
jānte haiṅ ki us waqt jab Masīh
kī munādī kā kām āp ke ilāqe
meṅ shurū huā thā aur maiṅ sūbā
Makiduniyā se nikal āyā thā to sirf
āp kī jamāt pūre hisāb-kitāb ke
sāth paise de kar merī ḳhidmat
meṅ sharīk huī. [16]Us waqt bhī
jab maiṅ Thissalunīke Shahr meṅ
thā āp ne kaī bār merī zarūriyāt
pūrī karne ke lie kuchh bhej diyā.
[17]Kahne kā matlab yih nahīṅ ki
maiṅ āp se kuchh pānā chāhtā hūṅ,
balki merī shadīd ḳhāhish yih hai
ki āp ke dene se āp hī ko Allāh
se kasrat kā sūd mil jāe. [18]Yihī
merī rasīd hai. Maiṅ ne pūrī raqam
wasūl pāī hai balki ab mere pās
zarūrat se zyādā hai. Jab se mujhe
Ipafruditus ke hāth āp kā hadiyā
mil gayā hai mere pās bahut kuchh
hai. Yih ḳhushbūdār aur qābil-e-
qabūl qurbānī Allāh ko pasandīdā
hai. [19]Jawāb meṅ merā Ḳhudā apnī
us jalālī daulat ke muwāfiq jo Masīh
Īsā meṅ hai āp kī tamām zarūriyāt
pūrī kare. [20]Allāh hamāre Bāp kā
jalāl azal se abad tak ho. Āmīn.

Salām aur Barkat

[21]Tamām maqāmī muqaddasīn ko
Masīh Īsā meṅ merā salām denā.
Jo bhāī mere sāth haiṅ wuh āp
ko salām kahte haiṅ. [22]Yahāṅ ke
tamām muqaddasīn āp ko salām
kahte haiṅ, ḳhāskar shahanshāh
ke gharāne ke bhāī aur bahneṅ.
[23]Ḳhudāwand Īsā Masīh kā fazl āp
kī rūh ke sāth rahe. Āmīn.

Kulussiyoṅ

1 Yih ḳhat Paulus kī taraf se hai
jo Allāh kī marzī se Masīh Īsā
kā rasūl hai. Sāth hī yih bhāī
Tīmuthiyus kī taraf se bhī hai.

2 Maiṅ Kulusse Shahr ke
muqaddas bhāiyoṅ ko likh rahā
hūṅ jo Masīh par īmān lāe haiṅ:

Ḳhudā hamārā Bāp āp ko fazl aur
salāmatī baḳhshe.

Shukrguzārī kī Duā

3 Jab ham āp ke lie duā karte haiṅ to
har waqt Ḳhudā apne Ḳhudāwand
Īsā Masīh ke Bāp kā shukr karte
haiṅ, 4 kyoṅki ham ne āp ke Masīh
Īsā par īmān aur āp kī tamām
muqaddasīn se muhabbat ke bāre
meṅ sun liyā hai. 5 Āp kā yih īmān
aur muhabbat wuh kuchh zāhir
karte haiṅ jis kī āp ummīd rakhte
haiṅ aur jo āsmān par āp ke lie
mahfūz rakhā gayā hai. Aur āp
ne yih ummīd us waqt se rakhī
hai jab se āp ne pahlī martabā
sachchāī kā kalām yānī Allāh kī
ḳhushḳhabrī sunī. 6 Yih paiġhām jo
āp ke pās pahuṅch gayā pūrī duniyā
meṅ phal lā rahā aur baṛh rahā hai,
bilkul usī tarah jis tarah yih āp meṅ
bhī us din se kām kar rahā hai jab
āp ne pahlī bār ise sun kar Allāh
ke fazl kī pūrī haqīqat samajh lī.
7 Āp ne hamāre azīz hamḳhidmat
Ipafrās se is ḳhushḳhabrī kī tālīm
pā lī thī. Masīh kā yih wafādār
ḳhādim hamārī jagah āp kī ḳhidmat
kar rahā hai. 8 Usī ne hameṅ āp kī
us muhabbat ke bāre meṅ batāyā jo
Rūhul-quds ne āp ke diloṅ meṅ ḍāl
dī hai.

9 Is wajah se ham āp ke lie duā
karne se bāz nahīṅ āe balki yih

māṅgte rahte haiṅ ki Allāh āp ko
har ruhānī hikmat aur samajh se
nawāz kar apnī marzī ke ilm se bhar
de. 10Kyoṅki phir hī āp apnī zindagī
Ḳhudāwand ke lāyq guzār sakeṅge
aur har tarah se use pasand āeṅge.
Hāṅ, āp har qism kā achchhā kām
karke phal lāeṅge aur Allāh ke ilm-
o-irfān meṅ taraqqī kareṅge. 11Aur
āp us kī jalālī qudrat se milne wālī
har qism kī quwwat se taqwiyat pā
kar har waqt sābitqadmī aur sabar
se chal sakeṅge. Āp ḳhushī se
12Bāp kā shukr kareṅge jis ne āp
ko us mīrās meṅ hissā lene ke lāyq
banā diyā jo us ke raushnī meṅ
rahne wāle muqaddasīn ko hāsil
hai. 13Kyoṅki wuhī hameṅ tārīkī ke
iḳhtiyār se rihāī de kar apne pyāre
Farzand kī bādshāhī meṅ lāyā, 14us
wāhid shaḳhs ke iḳhtiyār meṅ jis
ne hamārā fidyā de kar hamāre
gunāhoṅ ko muāf kar diyā.

Masīh kī Shaḳhsiyat aur Kām

15Allāh ko dekhā nahīṅ jā saktā,
lekin ham Masīh ko dekh sakte
haiṅ jo Allāh kī sūrat aur kāynāt
kā pahlauṭhā hai. 16Kyoṅki Allāh
ne usī meṅ sab kuchh ḳhalaq kiyā,
ḳhāh āsmān par ho yā zamīn par,
āṅkhoṅ ko nazar āe yā na, ḳhāh
shāhī taḳht, quwwateṅ, hukmrān
yā iḳhtiyār wāle hūṅ. Sab kuchh
Masīh ke zariye aur usī ke lie
ḳhalaq huā. 17Wuhī sab chīzoṅ se
pahle hai aur usī meṅ sab kuchh
qāym rahtā hai. 18Aur wuh badan
yānī apnī jamāt kā sar bhī hai.
Wuhī ibtidā hai, aur chūṅki pahle
wuhī murdoṅ meṅ se jī uṭhā is
lie wuhī un meṅ se pahlauṭhā bhī
hai tāki wuh sab bātoṅ meṅ awwal
ho. 19Kyoṅki Allāh ko pasand āyā
ki Masīh meṅ us kī pūrī māmūrī
sukūnat kare 20aur wuh Masīh ke
zariye sab bātoṅ kī apne sāth sulah
karā le, ḳhāh wuh zamīn kī hūṅ
ḳhāh āsmān kī. Kyoṅki us ne Masīh
ke salīb par bahāe gae ḳhūn ke
wasīle se sulah-salāmatī qāym kī.

21Āp bhī pahle Allāh ke sāmne
ajnabī the aur dushman kī-sī soch
rakh kar bure kām karte the.
22Lekin ab us ne Masīh ke insānī
badan kī maut se āp ke sāth sulah
kar lī hai tāki wuh āp ko muqaddas,
bedāġh aur be'ilzām hālat meṅ
apne huzūr khaṛā kare. 23Beshak
ab zarūrī hai ki āp īmān meṅ
qāym raheṅ, ki āp ṭhos buniyād
par mazbūtī se khaṛe raheṅ aur us
ḳhushḳhabrī kī ummīd se haṭ na

jāeṅ jo āp ne sun lī hai. Yih wuhī
paiġhām hai jis kī munādī duniyā
meṅ har maḳhlūq ke sāmne kar
dī gaī hai aur jis kā ḳhādim maiṅ
Paulus ban gayā hūṅ.

Jamāt ke Ḳhādim kī Haisiyat se Paulus kī Ḳhidmat

24 Ab maiṅ un dukhoṅ ke bāis
ḳhushī manātā hūṅ jo maiṅ āp kī
ḳhātir uṭhā rahā hūṅ. Kyoṅki maiṅ
apne jism meṅ Masīh ke badan
yānī us kī jamāt kī ḳhātir Masīh
kī musībatoṅ kī wuh kamiyāṅ pūrī
kar rahā hūṅ jo ab tak rah gaī haiṅ.
25 Hāṅ, Allāh ne mujhe apnī jamāt
kā ḳhādim banā kar yih zimmedārī
dī ki maiṅ āp ko Allāh kā pūrā
kalām sunā dūṅ, 26 wuh rāz jo azal
se tamām guzarī nasloṅ se poshīdā
rahā thā lekin ab muqaddasīn
par zāhir kiyā gayā hai. 27 Kyoṅki
Allāh chāhtā thā ki wuh jān leṅ ki
Ġhairyahūdiyoṅ meṅ yih rāz kitnā
beshqīmat aur jalālī hai. Aur yih
rāz hai kyā? Yih ki Masīh āp meṅ
hai. Wuhī āp meṅ hai jis ke bāis
ham Allāh ke jalāl meṅ sharīk hone
kī ummīd rakhte haiṅ. 28 Yoṅ ham
sab ko Masīh kā paiġhām sunāte
haiṅ. Har mumkinā hikmat se ham
unheṅ samjhāte aur tālīm dete haiṅ
tāki har ek ko Masīh meṅ kāmil
hālat meṅ Allāh ke huzūr pesh
kareṅ. 29 Yihī maqsad pūrā karne
ke lie maiṅ saḳht mehnat kartā
hūṅ. Hāṅ, maiṅ pūrī jidd-o-jahd
karke Masīh kī us quwwat kā sahārā
letā hūṅ jo baṛe zor se mere andar
kām kar rahī hai.

2 Maiṅ chāhtā hūṅ ki āp jān
leṅ ki maiṅ āp ke lie kis
qadar jāṅfishānī kar rahā hūṅ—āp
ke lie, Laudīkiyā wāloṅ ke lie aur
un tamām īmāndāroṅ ke lie bhī
jin kī mere sāth mulāqāt nahīṅ
huī. 2 Merī koshish yih hai ki
un kī dilī hauslā-afzāī kī jāe aur
wuh muhabbat meṅ ek ho jāeṅ, ki
unheṅ wuh ṭhos etamād hāsil ho
jāe jo pūrī samajh se paidā hotā
hai. Kyoṅki maiṅ chāhtā hūṅ ki
wuh Allāh kā rāz jān leṅ. Rāz kyā
hai? Masīh ḳhud. 3 Usī meṅ hikmat
aur ilm-o-irfān ke tamām ḳhazāne
poshīdā haiṅ.

4 Ġharz ḳhabardār raheṅ ki koī āp
ko bazāhir sahīh aur mīṭhe mīṭhe
alfāz se dhokā na de. 5 Kyoṅki go
maiṅ jism ke lihāz se hāzir nahīṅ
hūṅ, lekin Rūh meṅ maiṅ āp ke
sāth hūṅ. Aur maiṅ yih dekh kar
ḳhush hūṅ ki āp kitnī munazzam

zindagī guzārte haiṅ, ki āp kā Masīh
par īmān kitnā puḳhtā hai.

Masīh meṅ Zindagī

6 Āp ne Īsā Masīh ko Ḳhudāwand ke
taur par qabūl kar liyā hai. Ab us
meṅ zindagī guzāreṅ. 7 Us meṅ jaṛ
pakaṛeṅ, us par apnī zindagī tāmīr
kareṅ, us īmān meṅ mazbūt raheṅ
jis kī āp ko tālīm dī gaī hai aur
shukrguzārī se labrez ho jāeṅ.
8 Muhtāt raheṅ ki koī āp ko
falsafiyānā aur mahz fareb dene
wālī bātoṅ se apne jāl meṅ
na phaṅsā le. Aisī bātoṅ kā
sarchashmā Masīh nahīṅ balki
insānī riwāyateṅ aur is duniyā kī
quwwateṅ haiṅ. 9 Kyoṅki Masīh
meṅ ulūhiyat kī sārī māmūrī
mujassam ho kar sukūnat kartī hai.
10 Aur āp ko jo Masīh meṅ haiṅ us
kī māmūrī meṅ sharīk kar diyā
gayā hai. Wuhī har hukmrān aur
iḳhtiyār wāle kā sar hai.
11 Us meṅ āte waqt āp kā ḳhatnā
bhī karwāyā gayā. Lekin yih ḳhatnā
insānī hāthoṅ se nahīṅ kiyā gayā
balki Masīh ke wasīle se. Us waqt
āp kī purānī fitrat utār dī gaī, 12 āp
ko baptismā de kar Masīh ke sāth
dafnāyā gayā aur āp ko īmān se
zindā kar diyā gayā. Kyoṅki āp
Allāh kī qudrat par īmān lāe the,
usī qudrat par jis ne Masīh ko
murdoṅ meṅ se zindā kar diyā
thā. 13 Pahle āp apne gunāhoṅ aur
nāmaḳhtūn jismānī hālat ke sabab
se murdā the, lekin ab Allāh ne
āp ko Masīh ke sāth zindā kar diyā
hai. Us ne hamāre tamām gunāhoṅ
ko muāf kar diyā hai. 14 Hamāre
qarz kī jo rasīd apnī sharāyt kī binā
par hamāre ḳhilāf thī use us ne
mansūḳh kar diyā. Hāṅ, us ne ham
se dūr karke use kīloṅ se salīb par
jaṛ diyā. 15 Us ne hukmrānoṅ aur
iḳhtiyār wāloṅ se un kā aslāh chhīn
kar sab ke sāmne un kī ruswāī kī.
Hāṅ, Masīh kī salībī maut se wuh
Allāh ke qaidī ban gae aur unheṅ
fatah ke julūs meṅ us ke pīchhe
pīchhe chalnā paṛā.
16 Chunāṅche koī āp ko is wajah
se mujrim na ṭhahrāe ki āp kyā
kyā khāte-pīte yā kaun kaun-sī īdeṅ
manāte haiṅ. Isī tarah koī āp kī
adālat na kare agar āp Hilāl kī Īd yā
Sabat kā din nahīṅ manāte. 17 Yih
chīzeṅ to sirf āne wālī haqīqat kā
sāyā hī haiṅ jabki yih haqīqat ḳhud
Masīh meṅ pāī jātī hai. 18 Aise
log āp ko mujrim na ṭhahrāeṅ
jo zāhirī farotanī aur farishtoṅ kī

pūjā par isrār karte haiṅ. Baṛī tafsīl se apnī royāoṅ meṅ dekhī huī bāteṅ bayān karte karte un ke ġhairrūhānī zahan ḳhāhmaḳhāh phūl jāte haiṅ. [19]Yoṅ unhoṅ ne Masīh ke sāth lage rahnā chhoṛ diyā agarche wuh badan kā sar hai. Wuhī joṛoṅ aur paṭṭhoṅ ke zariye pūre badan ko sahārā de kar us ke muḳhtalif hissoṅ ko joṛ detā hai. Yoṅ pūrā badan Allāh kī madad se taraqqī kartā jātā hai.

Masīh ke sāth Marnā aur Zindagī Guzārnā

[20]Āp to Masīh ke sāth mar kar duniyā kī kuwwatoṅ se āzād ho gae haiṅ. Agar aisā hai to āp zindagī aise kyoṅ guzārte haiṅ jaise ki āp abhī tak is duniyā kī milkiyat haiṅ? Āp kyoṅ is ke ahkām ke tābe rahte haiṅ? [21]Masalan "Ise hāth na lagānā, wuh na chakhnā, yih na chhūnā." [22]In tamām chīzoṅ kā maqsad to yih hai ki istemāl ho kar ḳhatm ho jāeṅ. Yih sirf insānī ahkām aur tālīmāt haiṅ. [23]Beshak yih ahkām jo ghaṛe hue mazhabī farāyz, nām-nihād farotanī aur jism ke saḳht dabāw kā taqāzā karte haiṅ hikmat par mabnī to lagte haiṅ, lekin yih bekār haiṅ aur sirf jism hī kī ḳhāhishāt pūrī karte haiṅ.

3 Āp ko Masīh ke sāth zindā kar diyā gayā hai, is lie wuh kuchh talāsh kareṅ jo āsmān par hai jahāṅ Masīh Allāh ke dahne hāth baiṭhā hai. [2]Dunyāwī chīzoṅ ko apne ḳhayāloṅ kā markaz na banāeṅ balki āsmānī chīzoṅ ko. [3]Kyoṅki āp mar gae haiṅ aur ab āp kī zindagī Masīh ke sāth Allāh meṅ poshīdā hai. [4]Masīh hī āp kī zindagī hai. Jab wuh zāhir ho jāegā to āp bhī us ke sāth zāhir ho kar us ke jalāl meṅ sharīk ho jāeṅge.

Purānī aur Naī Zindagī

[5]Chunāṅche un duniyāwī chīzoṅ ko mār ḍāleṅ jo āp ke andar kām kar rahī haiṅ: zināḳārī, nāpākī, shahwatparastī, burī ḳhāhishāt aur lālach. (Lālach to ek qism kī butparastī hai.) [6]Allāh kā ġhazab aisī hī bātoṅ kī wajah se nāzil hogā. [7]Ek waqt thā jab āp bhī in ke mutābiq zindagī guzārte the, jab āp kī zindagī in ke qābū meṅ thī.

[8]Lekin ab waqt ā gayā hai ki āp yih sab kuchh yānī ġhussā, taish, badsulūkī, buhtān aur gandī zabān ḳhastāhāl kapṛe kī tarah utār kar

phaiṅk deṅ. 9Ek dūsre se bāt karte
waqt jhūṭ mat bolnā, kyoṅki āp ne
apnī purānī fitrat us kī harkatoṅ
samet utār dī hai. 10Sāth sāth
āp ne naī fitrat pahan lī hai, wuh
fitrat jis kī tajdīd hamārā Ḳhāliq
apnī sūrat par kartā jā rahā hai
tāki āp use aur behtar taur par
jān leṅ. 11Jahāṅ yih kām ho rahā
hai wahāṅ logoṅ meṅ koī farq
nahīṅ hai, ḳhāh koī Ġhairyahūdī
ho yā Yahūdī, maḳhtūn ho yā
nāmaḳhtūn, Ġhairyūnānī ho yā
Skūtī,[a] ġhulām ho yā āzād. Koī
farq nahīṅ paṛtā, sirf Masīh hī sab
kuchh aur sab meṅ hai.

12Allāh ne āp ko chun kar apne lie
maḳhsūs-o-muqaddas kar liyā hai.
Wuh āp se muhabbat rakhtā hai. Is
lie ab tars, nekī, farotanī, narmdilī
aur sabar ko pahan leṅ. 13Ek dūsre
ko bardāsht kareṅ, aur agar āp kī
kisī se shikāyat ho to use muāf kar
deṅ. Hāṅ, yoṅ muāf kareṅ jis tarah
Ḳhudāwand ne āp ko muāf kar
diyā hai. 14In ke alāwā muhabbat
bhī pahan leṅ jo sab kuchh bāndh
kar kāmiliyat kī taraf le jātī hai.
15Masīh kī salāmatī āp ke diloṅ meṅ
hukūmat kare. Kyoṅki Allāh ne āp
ko isī salāmatī kī zindagī guzārne ke
lie bulā kar ek badan meṅ shāmil
kar diyā hai. Shukrguzār bhī raheṅ.
16Āp kī zindagī meṅ Masīh ke kalām
kī pūrī daulat ghar kar jāe. Ek dūsre
ko har tarah kī hikmat se tālīm
dete aur samjhāte raheṅ. Sāth
sāth apne diloṅ meṅ Allāh ke lie
shukrguzārī ke sāth zabūr, hamd-
o-sanā aur ruhānī gīt gāte raheṅ.
17Aur jo kuchh bhī āp kareṅ ḳhāh
zabānī ho yā amlī wuh Ḳhudāwand
Īsā kā nām le kar kareṅ. Har kām
meṅ usī ke wasīle se Ḳhudā Bāp kā
shukr kareṅ.

Naī Zindagī meṅ Tālluqāt Kaise Hūṅ

18Bīwiyo, apne shauhar ke tābe
raheṅ, kyoṅki jo Ḳhudāwand meṅ
hai us ke lie yihī munāsib hai.

19Shauharo, apnī bīwiyoṅ se
muhabbat rakheṅ. Un se talḳh-
mizājī se pesh na āeṅ.

20Bachcho, har bāt meṅ apne
māṅ-bāp ke tābe raheṅ, kyoṅki yihī
Ḳhudāwand ko pasand hai.

21Wālido, apne bachchoṅ ko
mushta'il na kareṅ, warnā wuh
bedil ho jāeṅge.

[a] Ek qabīlā jo zalīl samjhā jātā thā.

22Ġhulāmo, har bāt meṅ apne duniyāwī mālikoṅ ke tābe raheṅ. Na sirf un ke sāmne hī aur unheṅ ḳhush rakhne ke lie ḳhidmat kareṅ balki ḳhulūsdilī aur Ḳhudāwand kā ḳhauf mān kar kām kareṅ. 23Jo kuchh bhī āp karte haiṅ use pūrī lagan ke sāth kareṅ, is tarah jaisā ki āp na sirf insānoṅ kī balki Ḳhudāwand kī ḳhidmat kar rahe hūṅ. 24Āp to jānte haiṅ ki Ḳhudāwand āp ko is ke muāwaze meṅ wuh mīrās degā jis kā wādā us ne kiyā hai. Haqīqat meṅ āp Ḳhudāwand Masīh kī hī ḳhidmat kar rahe haiṅ. 25Lekin jo ġhalat kām kare use apnī ġhaltiyoṅ kā muāwazā bhī milegā. Allāh to kisī kī bhī jānibdārī nahīṅ kartā.

4 Māliko, apne ġhulāmoṅ ke sāth munsifānā aur jāyz sulūk kareṅ. Āp to jānte haiṅ ki āsmān par āp kā bhī mālik hai.

Hidāyāt

2Duā meṅ lage raheṅ. Aur duā karte waqt shukrguzārī ke sāth jāgte raheṅ. 3Sāth sāth hamāre lie bhī duā kareṅ tāki Allāh hamāre lie kalām sunāne kā darwāzā khole aur ham Masīh kā rāz pesh kar sakeṅ. Āḳhir maiṅ isī rāz kī wajah se qaid meṅ hūṅ. 4Duā kareṅ ki maiṅ ise yoṅ pesh karūṅ jis tarah karnā chāhie, ki ise sāf samjhā jā sake.

5Jo ab tak īmān na lāe hoṅ un ke sāth dānishmandānā sulūk kareṅ. Is silsile meṅ har mauqe se fāydā uṭhāeṅ. 6Āp kī guftgū har waqt mehrbān ho, aisī ki mazā āe aur āp har ek ko munāsib jawāb de sakeṅ.

Āḳhirī Salām-o-Duā

7Jahāṅ tak merā tālluq hai hamārā azīz bhāī Tuḳhikus āp ko sab kuchh batā degā. Wuh ek wafādār ḳhādim aur Ḳhudāwand meṅ hamḳhidmat rahā hai. 8Maiṅ ne use ḳhāskar is lie āp ke pās bhej diyā tāki āp ko hamārā hāl mālūm ho jāe aur wuh āp kī hauslā-afzāī kare. 9Wuh hamāre wafādār aur azīz bhāī Unesimus ke sāth āp ke pās ā rahā hai, wuhī jo āp kī jamāt se hai. Donoṅ āp ko wuh sab kuchh sunā deṅge jo yahāṅ ho rahā hai.

---

[a] Yūnānī lafz se zāhir nahīṅ hotā ki Marqus chachā, māmūṅ, phūphī yā ḳhālā kā laṛkā hai.

[10]Aristarḳhus jo mere sāth qaid meṅ hai āp ko salām kahtā hai
aur isī tarah Barnabās kā kazan[a]
Marqus bhī. (Āp ko us ke bāre meṅ
hidāyāt dī gaī haiṅ. Jab wuh āp ke
pās āe to use ḳhushāmdīd kahnā.)
[11]Īsā jo Yūstus kahlātā hai bhī āp
ko salām kahtā hai. Un meṅ se jo
mere sāth Allāh kī bādshāhī meṅ
ḳhidmat kar rahe haiṅ sirf yih tīn
mard Yahūdī haiṅ. Aur yih mere lie
tasallī kā bāis rahe haiṅ.

[12]Masīh Īsā kā ḳhādim Ipafrās
bhī jo āp kī jamāt se hai salām kahtā
hai. Wuh har waqt baṛī jidd-o-jahd
ke sāth āp ke lie duā kartā hai. Us
kī ḳhās duā yih hai ki āp mazbūtī
ke sāth khaṛe raheṅ, ki āp bāliġh
Masīhī ban kar har bāt meṅ Allāh
kī marzī ke mutābiq chaleṅ. [13]Maiṅ
ḳhud is kī tasdīq kar saktā hūṅ ki
us ne āp ke lie saḳht mehnat kī hai
balki Laudīkiyā aur Hiyarāpulis kī
jamātoṅ ke lie bhī. [14]Hamāre azīz
ḍāḳṭar Lūqā aur Demās āp ko salām
kahte haiṅ.

[15]Merā salām Laudīkiyā kī jamāt
ko denā aur isī tarah Numfās ko us
jamāt samet jo us ke ghar meṅ jamā
hotī hai. [16]Yih paṛhne ke bād dhyān
deṅ ki Laudīkiyā kī jamāt meṅ bhī
yih ḳhat paṛhā jāe aur āp Laudīkiyā
kā ḳhat bhī paṛheṅ. [17]Arḳhippus
ko batā denā, ḳhabardār ki āp wuh
ḳhidmat takmīl tak pahuṅchāeṅ jo
āp ko Ḳhudāwand meṅ sauṅpī gaī
hai.

[18]Maiṅ apne hāth se yih alfāz
likh rahā hūṅ. Merī yānī Paulus kī
taraf se salām. Merī zanjīreṅ mat
bhūlnā! Allāh kā fazl āp ke sāth
hotā rahe.

1 Thissalunīkiyoṅ

1 Yih ḳhat Paulus, Silwānus aur Tīmuthiyus kī taraf se hai.

Ham Thissalunīkiyoṅ kī jamāt ko likh rahe haiṅ, unheṅ jo Ḳhudā Bāp aur Ḳhudāwand Īsā Masīh par īmān lāe haiṅ.

Allāh āp ko fazl aur salāmatī baḳhshe.

Thissalunīkiyoṅ kī Zindagī aur Īmān

2 Ham har waqt āp sab ke lie Ḳhudā
kā shukr karte aur apnī duāoṅ meṅ
āp ko yād karte rahte haiṅ. 3 Hameṅ
apne Ḳhudā Bāp ke huzūr ḳhāskar
āp kā amal, mehnat-mashaqqat aur
sābitqadmī yād ātī rahtī hai. Āp
apnā īmān kitnī achchhī tarah amal
meṅ lāe, āp ne muhabbat kī rūh
meṅ kitnī mehnat-mashaqqat kī
aur āp ne kitnī sābitqadmī dikhāī,
aisī sābitqadmī jo sirf hamāre
Ḳhudāwand Īsā Masīh par ummīd
hī dilā saktī hai. 4 Bhāiyo, Allāh
āp se muhabbat rakhtā hai, aur
hameṅ pūrā ilm hai ki us ne āp
ko wāqaī chun liyā hai. 5 Kyoṅki
jab ham ne Allāh kī ḳhushḳhabrī
āp tak pahuṅchāī to na sirf bāteṅ
karke balki quwwat ke sāth, Rūhul-
quds meṅ aur pūre etamād ke sāth.
Āp jānte haiṅ ki jab ham āp ke
pās the to ham ne kis tarah kī
zindagī guzārī. Jo kuchh ham ne
kiyā wuh āp kī ḳhātir kiyā. 6 Us
waqt āp hamāre aur Ḳhudāwand ke
namūne par chalne lage. Agarche
āp baṛī musībat meṅ paṛ gae to
bhī āp ne hamāre paiġhām ko us
ḳhushī ke sāth qabūl kiyā jo sirf
Rūhul-quds de saktā hai. 7 Yoṅ
āp sūbā Makiduniyā aur sūbā

Aḳhayā ke tamām īmāndāroṅ ke
lie namūnā ban gae. [8]Ḳhudāwand
ke paiġhām kī āwāz āp meṅ se
nikal kar na sirf Makiduniyā aur
Aḳhayā meṅ sunāī dī, balki yih
ḳhabar ki āp Allāh par īmān rakhte
haiṅ har jagah tak pahuṅch gaī hai.
Natīje meṅ hameṅ kuchh kahne
kī zarūrat nahīṅ rahī, [9]kyoṅki log
har jagah bāt kar rahe haiṅ ki āp
ne hameṅ kis tarah ḳhushāmdīd
kahā hai, ki āp ne kis tarah butoṅ
se muṅh pher kar Allāh kī taraf rujū
kiyā tāki zindā aur haqīqī Ḳhudā kī
ḳhidmat kareṅ. [10]Log yih bhī kah
rahe haiṅ ki ab āp is intazār meṅ
haiṅ ki Allāh kā Farzand āsmān par
se āe yānī Īsā jise Allāh ne murdoṅ
meṅ se zindā kar diyā aur jo hameṅ
āne wāle ġhazab se bachāegā.

Thissalunīke meṅ Paulus kā Kām

2 Bhāiyo, āp jānte haiṅ ki
hamārā āp ke pās ānā befāydā
na huā. [2]Āp us dukh se bhī wāqif
haiṅ jo hameṅ āp ke pās āne
se pahle sahnā paṛā, ki Filippī
Shahr meṅ hamāre sāth kitnī
badsulūkī huī thī. To bhī ham
ne apne Ḳhudā kī madad se āp
ko us kī ḳhushḳhabrī sunāne kī
jurrat kī hālāṅki bahut muḳhālafat
kā sāmnā karnā paṛā. [3]Kyoṅki
jab ham āp ko ubhārte haiṅ to is
ke pīchhe na to koī ġhalat nīyat
hotī hai, na koī nāpāk maqsad yā
chālākī. [4]Nahīṅ, Allāh ne ḳhud
hameṅ jāṅch kar is lāyq samjhā ki
ham us kī ḳhushḳhabrī sunāne kī
zimmedārī saṅbhāleṅ. Isī binā par
ham bolte haiṅ, insānoṅ ko ḳhush
rakhne ke lie nahīṅ balki Allāh
ko jo hamāre diloṅ ko parakhtā
hai. [5]Āp ko bhī mālūm hai ki
ham ne na ḳhushāmad se kām
liyā, na ham pas-e-pardā lālchī
the—Allāh hamārā gawāh hai!
[6]Ham is maqsad se kām nahīṅ kar
rahe the ki log hamārī izzat kareṅ,
ḳhāh āp hoṅ yā dīgar log. [7]Masīh ke
rasūloṅ kī haisiyat se ham āp ke lie
mālī bojh ban sakte the, lekin ham
āp ke darmiyān hote hue narmdil
rahe, aisī māṅ kī tarah jo apne
chhoṭe bachchoṅ kī parwarish
kartī hai. [8]Hamārī āp ke lie chāhat
itnī shadīd thī ki ham āp ko na sirf
Allāh kī ḳhushḳhabrī kī barkat meṅ
sharīk karne ko taiyār the balki
apnī zindagiyioṅ meṅ bhī. Hāṅ,
āp hameṅ itne azīz the! [9]Bhāiyo,
beshak āp ko yād hai ki ham ne
kitnī saḳht mehnat-mashaqqat kī.

Din rāt ham kām karte rahe tāki
Allāh kī ḳhushḳhabrī sunāte waqt
kisī par bojh na baneṅ.
10 Āp aur Allāh hamāre gawāh
haiṅ ki āp īmān lāne wāloṅ ke
sāth hamārā sulūk kitnā muqaddas,
rāst aur be'ilzām thā. 11 Kyoṅki āp
jānte haiṅ ki ham ne āp meṅ se
har ek se aisā sulūk kiyā jaisā bāp
apne bachchoṅ ke sāth kartā hai.
12 Ham āp kī hauslā-afzāī karte, āp
ko tasallī dete aur āp ko samjhāte
rahe ki āp Allāh ke lāyq zindagī
guzāreṅ, kyoṅki wuh āp ko apnī
bādshāhī aur jalāl meṅ hissā lene
ke lie bulātā hai.
13 Ek aur wajah hai ki ham har
waqt Ḳhudā kā shukr karte haiṅ.
Jab ham ne āp tak Allāh kā paiġhām
pahuṅchāyā to āp ne use sun kar
yoṅ qabūl kiyā jaisā yih haqīqat
meṅ hai yānī Allāh kā kalām jo
insānoṅ kī taraf se nahīṅ hai aur jo
āp īmāndāroṅ meṅ kām kar rahā
hai. 14 Bhāiyo, na sirf yih balki āp
Yahūdiyā meṅ Allāh kī un jamātoṅ
ke namūne par chal paṛe jo Masīh
Īsā meṅ haiṅ. Kyoṅki āp ko
apne hamwatanoṅ ke hāthoṅ wuh
kuchh sahnā paṛā jo unheṅ pahle
hī apne hamwatan Yahūdiyoṅ se
sahnā paṛā thā. 15 Hāṅ, Yahūdiyoṅ
ne na sirf Ḳhudāwand Īsā aur
nabiyoṅ ko qatl kiyā balki hameṅ
bhī apne bīch meṅ se nikāl diyā.
Yih log Allāh ko pasand nahīṅ āte
aur tamām logoṅ ke ḳhilāf ho kar
16 hameṅ is se rokne kī koshish
karte haiṅ ki Ġhairyahūdiyoṅ ko
Allāh kī ḳhushḳhabrī sunāeṅ, aisā
na ho ki wuh najāt pāeṅ. Yoṅ wuh
har waqt apne gunāhoṅ kā pyālā
kināre tak bharte jā rahe haiṅ.
Lekin Allāh kā pūrā ġhazab un par
nāzil ho chukā hai.

Paulus kī Un se Dubārā Milne kī Ḳhāhish

17 Bhāiyo, jab hameṅ kuchh der ke
lie āp se alag kar diyā gayā (go ham
dil se āp ke sāth rahe) to ham ne
baṛī ārzū se āp se milne kī pūrī
koshish kī. 18 Kyoṅki ham āp ke
pās ānā chāhte the. Hāṅ, maiṅ
Paulus ne bār bār āne kī koshish
kī, lekin Iblīs ne hameṅ rok liyā.
19 Āḳhir āp hī hamārī ummīd aur
ḳhushī kā bāis haiṅ. Āp hī hamārā
inām aur hamārā tāj haiṅ jis par
ham apne Ḳhudāwand Īsā ke huzūr

faḳhr kareṅge jab wuh āegā. [20]Hāṅ,
āp hamārā jalāl aur ḳhushī haiṅ.

3 Āḳhirkār ham yih hālat mazīd
bardāsht na kar sake. Ham
ne faislā kiyā ki akele hī Athene
meṅ rah kar [2]Tīmuthiyus ko bhej
deṅge jo hamārā bhāī aur Masīh kī
ḳhushḳhabrī phailāne meṅ hamāre
sāth Allāh kī ḳhidmat kartā hai.
Ham ne use bhej diyā tāki wuh
āp ko mazbūt kare aur īmān meṅ
āp kī hauslā-afzāī kare [3]tāki koī in
musībatoṅ se bechain na ho jāe.
Kyoṅki āp ḳhud jānte haiṅ ki in kā
sāmnā karnā hamāre lie Allāh kī
marzī hai. [4]Balki jab ham āp ke
pās the to ham ne is kī peshgoī kī
ki hameṅ musībat bardāsht karnī
paṛegī. Aur aisā hī huā jaisā ki
āp ḳhūb jānte haiṅ. [5]Yihī wajah
thī ki maiṅ ne Tīmuthiyus ko bhej
diyā. Maiṅ yih hālāt bardāsht na
kar sakā, is lie maiṅ ne use āp ke
īmān ko mālūm karne ke lie bhej
diyā. Aisā na ho ki āzmāne wāle ne
āp ko yoṅ āzmāish meṅ ḍāl diyā ho
ki hamārī āp par mehnat zāe jāe.

[6]Lekin ab Tīmuthiyus lauṭ āyā
hai, aur wuh āp ke īmān aur
muhabbat ke bāre meṅ achchhī
ḳhabar le kar āyā hai. Us ne hameṅ
batāyā ki āp hameṅ bahut yād karte
haiṅ aur ham se utnā hī milne ke
ārzūmand haiṅ jitnā ki ham āp se.
[7]Bhāiyo, āp aur āp ke īmān ke bāre
meṅ yih sun kar hamārī hauslā-
afzāī huī, hālāṅki ham ḳhud tarah
tarah ke dabāw aur musībatoṅ meṅ
phaṅse hue haiṅ. [8]Ab hamārī
jān meṅ jān ā gaī hai, kyoṅki āp
mazbūtī se Ḳhudāwand meṅ qāym
haiṅ. [9]Ham āp kī wajah se Allāh ke
kitne shukrguzār haiṅ! Yih ḳhushī
nāqābil-e-bayān hai jo ham āp kī
wajah se Allāh ke huzūr mahsūs
karte haiṅ. [10]Din rāt ham baṛī
sanjīdagī se duā karte rahte haiṅ ki
āp se dubārā mil kar wuh kamiyāṅ
pūrī kareṅ jo āp ke īmān meṅ ab tak
rah gaī haiṅ.

[11]Ab hamārā Ḳhudā aur Bāp
ḳhud aur hamārā Ḳhudāwand
Īsā rāstā khole tāki ham āp tak
pahuṅch sakeṅ. [12]Ḳhudāwand
kare ki āp kī ek dūsre aur dīgar
tamām logoṅ se muhabbat itnī
baṛh jāe ki wuh yoṅ dil se chhalak
uṭhe jis tarah āp ke lie hamārī
muhabbat bhī chhalak rahī hai.
[13]Kyoṅki is tarah Allāh āp ke diloṅ
ko mazbūt karegā aur āp us waqt
hamāre Ḳhudā aur Bāp ke huzūr
be'ilzām aur muqaddas sābit hoṅge
jab hamārā Ḳhudāwand Īsā apne

tamām muqaddasīn ke sāth āegā. Āmīn.

Allāh ko Pasandīdā Zindagī

4 Bhāiyo, ek āḳhirī bāt, āp ne ham se sīkh liyā thā ki hamārī zindagī kis tarah honī chāhie tāki wuh Allāh ko pasand āe. Aur āp is ke mutābiq zindagī guzārte bhī haiṅ. Ab ham Ḳhudāwand Īsā meṅ āp se darḳhāst aur āp kī hauslā-afzāī karte haiṅ ki āp is meṅ mazīd taraqqī karte jāeṅ. [2]Āp to un hidāyāt se wāqif haiṅ jo ham ne āp ko Ḳhudāwand Īsā ke wasīle se dī thīṅ. [3]Kyoṅki Allāh kī marzī hai ki āp us ke lie maḳhsūs-o-muqaddas hoṅ, ki āp zinākārī se bāz raheṅ. [4]Har ek apne badan par yoṅ qābū pānā sīkh le ki wuh muqaddas aur sharīf zindagī guzār sake. [5]Wuh ġhairīmāndāroṅ kī tarah jo Allāh se nāwāqif haiṅ shahwatparastī kā shikār na ho. [6]Is muāmale meṅ koī apne bhāī kā gunāh na kare, na us se ġhalat fāydā uṭhāe. Ḳhudāwand aise gunāhoṅ kī sazā detā hai. Ham yih sab kuchh batā chuke aur āp ko āgāh kar chuke haiṅ. [7]Kyoṅki Allāh ne hameṅ nāpāk zindagī guzārne ke lie nahīṅ bulāyā balki maḳhsūs-o-muqaddas zindagī guzārne ke lie. [8]Is lie jo yih hidāyāt radd kartā hai wuh insān ko nahīṅ balki Allāh ko radd kartā hai jo āp ko apnā muqaddas Rūh de detā hai.

[9]Yih likhne kī zarūrat nahīṅ ki āp dūsre īmāndāroṅ se muhabbat rakheṅ. Allāh ne ḳhud āp ko ek dūsre se muhabbat rakhnā sikhāyā hai. [10]Aur haqīqatan āp Makiduniyā ke tamām bhāiyoṅ se aisī hī muhabbat rakhte haiṅ. To bhī bhāiyo, ham āp kī hauslā-afzāī karnā chāhte haiṅ ki āp is meṅ mazīd taraqqī karte jāeṅ. [11]Apnī izzat is meṅ barqarār rakheṅ ki āp sukūn se zindagī guzāreṅ, apne farāyz adā kareṅ aur apne hāthoṅ se kām kareṅ, jis tarah ham ne āp ko kah diyā thā. [12]Jab āp aisā kareṅge to ġhairīmāndār āp kī qadar kareṅge aur āp kisī bhī chīz ke muhtāj nahīṅ raheṅge.

Ḳhudāwand kī Āmad

[13]Bhāiyo, ham chāhte haiṅ ki āp un ke bāre meṅ haqīqat jān leṅ jo so gae haiṅ tāki āp dūsroṅ kī tarah jin kī koī ummīd nahīṅ mātam na kareṅ. [14]Hamārā īmān hai ki Īsā mar gayā aur dubārā jī uṭhā, is lie

hamārā yih bhī īmān hai ki jab Īsā wāpas āegā to Allāh us ke sāth un īmāndāroṅ ko bhī wāpas lāegā jo maut kī nīnd so gae haiṅ.

[15]Jo kuchh ham ab āp ko batā rahe haiṅ wuh Ḳhudāwand kī tālīm hai. Ḳhudāwand kī āmad par ham jo zindā hoṅge soe hue logoṅ se pahle Ḳhudāwand se nahīṅ mileṅge. [16]Us waqt ūṅchī āwāz se hukm diyā jāegā, farishtā-e-āzam kī āwāz sunāī degī, Allāh kā turam bajegā aur Ḳhudāwand ḳhud āsmān par se utar āegā. Tab pahle wuh jī uṭheṅge jo Masīh meṅ mar gae the. [17]In ke bād hī hameṅ jo zindā hoṅge bādaloṅ par uṭhā liyā jāegā tāki hawā meṅ Ḳhudāwand se mileṅ. Phir ham hameshā Ḳhudāwand ke sāth raheṅge. [18]Chunāṅche in alfāz se ek dūsre ko tasallī diyā kareṅ.

Ḳhudāwand kī Āmad ke lie Taiyār Rahnā

5 Bhāiyo, is kī zarūrat nahīṅ ki ham āp ko likheṅ ki yih sab kuchh kab aur kis mauqe par hogā. [2]Kyoṅki āp ḳhud ḳhūb jānte haiṅ ki Ḳhudāwand kā din yoṅ āegā jis tarah chor rāt ke waqt ghar meṅ ghus ātā hai. [3]Jab log kaheṅge, "Ab amn-o-amān hai," to halākat achānak hī un par ān paṛegī. Wuh is tarah musībat meṅ paṛ jāeṅge jis tarah wuh aurat jis kā bachchā paidā ho rahā hai. Wuh hargiz nahīṅ bach sakeṅge. [4]Lekin āp bhāiyo tārīkī kī girift meṅ nahīṅ haiṅ, is lie yih din chor kī tarah āp par ġhālib nahīṅ ānā chāhie. [5]Kyoṅki āp sab raushnī aur din ke farzand haiṅ. Hamārā rāt yā tārīkī se koī wāstā nahīṅ. [6]Ġharz āeṅ, ham dūsroṅ kī mānind na hoṅ jo soe hue haiṅ balki jāgte raheṅ, hoshmand raheṅ. [7]Kyoṅki rāt ke waqt hī log so jāte haiṅ, rāt ke waqt hī log nashe meṅ dhut ho jāte haiṅ. [8]Lekin chūṅki ham din ke haiṅ is lie āeṅ ham hosh meṅ raheṅ. Lāzim hai ki ham īmān aur muhabbat ko zirābaktar ke taur par aur najāt kī ummīd ko ḳhod ke taur par pahan leṅ. [9]Kyoṅki Allāh ne hameṅ is lie nahīṅ chunā ki ham par apnā ġhazab nāzil kare balki is lie ki ham apne Ḳhudāwand Īsā Masīh ke wasīle se najāt pāeṅ. [10]Us ne hamārī ḳhātir apnī jān de dī tāki ham us ke sāth jieṅ, ḳhāh ham us kī āmad ke din murdā hoṅ yā zindā. [11]Is lie ek dūsre kī hauslā-afzāī aur

tāmīr karte raheṅ, jaisā ki āp kar bhī rahe haiṅ.

Āḳhirī Hidāyāt aur Salām

12 Bhāiyo, hamārī darḳhāst hai ki āp
un kī qadar kareṅ jo āp ke darmiyān
saḳht mehnat karke Ḳhudāwand
meṅ āp kī rāhnumāī aur hidāyat
karte haiṅ. 13 Un kī ḳhidmat ko
sāmne rakh kar pyār se un kī baṛī
izzat kareṅ. Aur ek dūsre ke sāth
mel-milāp se zindagī guzāreṅ.
14 Bhāiyo, ham is par zor denā
chāhte haiṅ ki unheṅ samjhāeṅ
jo beqāydā zindagī guzārte haiṅ,
unheṅ tasallī deṅ jo jaldī se māyūs
ho jāte haiṅ, kamzoroṅ kā ḳhayāl
rakheṅ aur sab ko sabar se bardāsht
kareṅ. 15 Is par dhyān deṅ ki koī
kisī se burāī ke badle burāī na
kare balki āp har waqt ek dūsre
aur tamām logoṅ ke sāth nek kām
karne meṅ lage raheṅ.
16 Har waqt ḳhush raheṅ,
17 bilānāġhā duā kareṅ, 18 aur har
hālat meṅ Ḳhudā kā shukr kareṅ.
Kyoṅki jab āp Masīh meṅ haiṅ to
Allāh yihī kuchh āp se chāhtā hai.
19 Rūhul-quds ko mat bujhāeṅ.
20 Nabuwwatoṅ kī tahqīr na kareṅ.
21 Sab kuchh parakh kar wuh thāme
rakheṅ jo achchhā hai, 22 aur har
qism kī burāī se bāz raheṅ.
23 Allāh ḳhud jo salāmatī kā
Ḳhudā hai āp ko pūre taur par
maḳhsūs-o-muqaddas kare. Wuh
kare ki āp pūre taur par rūh, jān aur
badan samet us waqt tak mahfūz
aur be'ilzām raheṅ jab tak hamārā
Ḳhudāwand Īsā Masīh wāpas nahīṅ
ā jātā. 24 Jo āp ko bulātā hai wuh
wafādār hai aur wuh aisā karegā
bhī.
25 Bhāiyo, hamāre lie duā kareṅ.
26 Tamām bhāiyoṅ ko hamārī
taraf se bosā denā.
27 Ḳhudāwand ke huzūr maiṅ āp
ko tākīd kartā hūṅ ki yih ḳhat
tamām bhāiyoṅ ke sāmne paṛhā
jāe.
28 Hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh
kā fazl āp ke sāth hotā rahe.

2 Thissalunīkiyoṅ

1 Yih ḳhat Paulus, Silwānus aur Tīmuthiyus kī taraf se hai.

Ham Thissalunīkiyoṅ kī jamāt ko likh rahe haiṅ, unheṅ jo Allāh hamāre Bāp aur Ḳhudāwand Īsā Masīh par īmān lāe haiṅ.

2 Ḳhudā hamārā Bāp aur Ḳhudāwand Īsā Masīh āp ko fazl aur salāmatī baḳhsheṅ.

Masīh kī Āmad par Adālat

3 Bhāiyo, wājib hai ki ham har waqt āp ke lie Ḳhudā kā shukr kareṅ. Hāṅ, yih mauzūṅ hai, kyoṅki āp kā īmān hairatangez taraqqī kar rahā hai aur āp sab kī ek dūsre se muhabbat baṛh rahī hai. 4 Yihī wajah hai ki ham Allāh kī dīgar jamātoṅ meṅ āp par faḳhr karte haiṅ. Hāṅ, ham faḳhr karte haiṅ ki āp in dinoṅ meṅ kitnī sābitqadmī aur īmān dikhā rahe haiṅ hālāṅki āp bahut īzārasāniyāṅ aur musībateṅ bardāsht kar rahe haiṅ.

5 Yih sab kuchh sābit kartā hai ki Allāh kī adālat rāst hai, aur natīje meṅ āp us kī bādshāhī ke lāyq ṭhahreṅge, jis ke lie āp ab dukh uṭhā rahe haiṅ. 6 Allāh wuhī kuchh karegā jo rāst hai. Wuh unheṅ musībatoṅ meṅ ḍāl degā jo āp ko musībat meṅ ḍāl rahe haiṅ, 7 aur āp ko jo musībat meṅ haiṅ hamāre samet ārām degā. Wuh yih us waqt karegā jab Ḳhudāwand Īsā apne qawī farishtoṅ ke sāth āsmān par se ā kar zāhir hogā 8 aur bhaṛaktī huī āg meṅ unheṅ sazā degā jo na Allāh ko jānte haiṅ, na hamāre Ḳhudāwand Īsā kī ḳhushḳhabrī ke tābe haiṅ. 9 Aise log abadī halākat

kī sazā pāeṅge, wuh hameshā tak
Ḳhudāwand kī huzūrī aur us kī
jalālī qudrat se dūr ho jāeṅge.
10 Lekin us din Ḳhudāwand is lie bhī
āegā ki apne muqaddasīn meṅ jalāl
pāe aur tamām īmāndāroṅ meṅ
hairat kā bāis ho. Āp bhī un meṅ
shāmil hoṅge, kyoṅki āp us par
īmān lāe jis kī gawāhī ham ne āp ko
dī.

11 Yih pesh-e-nazar rakh kar ham
lagātār āp ke lie duā karte haiṅ.
Hamārā Ḳhudā āp ko us bulāwe ke
lāyq ṭhahrāe jis ke lie āp ko bulāyā
gayā hai. Aur wuh apnī qudrat se
āp kī nekī karne kī har ḳhāhish aur
āp ke īmān kā har kām takmīl tak
pahuṅchāe. 12 Kyoṅki is tarah hī
hamāre Ḳhudāwand Īsā kā nām āp
meṅ jalāl pāegā aur āp bhī us meṅ
jalāl pāeṅge, us fazl ke mutābiq jo
hamāre Ḳhudā aur Ḳhudāwand Īsā
Masīh ne āp ko diyā hai.

"Bedīnī kā Ādmī"

2 Bhāiyo, yih sawāl uṭhā hai ki
hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh
kī āmad kaisī hogī? Ham kis tarah
us ke sāth jamā ho jāeṅge? Is nāte
se hamārī āp se darḳhāst hai 2 ki jab
log kahte haiṅ ki Ḳhudāwand kā din
ā chukā hai to āp jaldī se bechain
yā pareshān na ho jāeṅ. Un kī bāt
na māneṅ, chāhe wuh yih dāwā bhī
kareṅ ki un ke pās hamārī taraf
se koī nabuwwat, paiġhām yā ḳhat
hai. 3 Koī bhī āp ko kisī bhī chāl
se fareb na de, kyoṅki yih din us
waqt tak nahīṅ āegā jab tak āḳhirī
baġhāwat pesh na āe aur "Bedīnī
kā ādmī" zāhir na ho jāe, wuh jis
kā anjām halākat hogā. 4 Wuh har
ek kī muḳhālafat karegā jo Ḳhudā
aur mābūd kahlātā hai aur apne āp
ko un sab se baṛā ṭhahrāegā. Hāṅ,
wuh Allāh ke ghar meṅ baiṭh kar
elān karegā, "Maiṅ Allāh hūṅ."

5 Kyā āp ko yād nahīṅ ki maiṅ āp
ko yih batātā rahā jab abhī āp ke
pās thā? 6 Aur ab āp jānte haiṅ ki
kyā kuchh use rok rahā hai tāki wuh
apne muqarrarā waqt par zāhir ho
jāe. 7 Kyoṅki yih purasrār bedīnī
ab bhī asar kar rahī hai. Lekin
yih us waqt tak zāhir nahīṅ hogī
jab tak wuh shaḳhs haṭ na jāe jo
ab tak use rok rahā hai. 8 Phir
hī "Bedīnī kā ādmī" zāhir hogā.
Lekin jab Ḳhudāwand Īsā āegā to
wuh use apne muṅh kī phūṅk se
mār ḍālegā, zāhir hone par hī wuh
use halāk kar degā. 9 "Bedīnī ke
ādmī" meṅ Iblīs kām karegā. Jab

wuh āegā to har qism kī tāqat kā
izhār karegā. Wuh jhūṭe nishān
aur mojize pesh karegā. 10Yoṅ wuh
unheṅ har tarah ke sharīr fareb
meṅ phaṅsāegā jo halāk hone wāle
haiṅ. Log is lie halāk ho jāeṅge
ki unhoṅ ne sachchāī se muhabbat
karne se inkār kiyā, warnā wuh
bach jāte. 11Is wajah se Allāh
unheṅ burī tarah se fareb meṅ
phaṅsne detā hai tāki wuh is jhūṭ
par īmān lāeṅ. 12Natīje meṅ sab
jo sachchāī par īmān na lāe balki
nārāstī se lutfandoz hue mujrim
ṭhahreṅge.

Āp ko Najāt ke lie Chun Liyā Gayā Hai

13Mere bhāiyo, wājib hai ki ham
har waqt āp ke lie Ḳhudā kā shukr
kareṅ jinheṅ Ḳhudāwand pyār
kartā hai. Kyoṅki Allāh ne āp ko
shurū hī se najāt pāne ke lie chun
liyā, aisī najāt ke lie jo Rūhul-quds
se pākīzagī pā kar sachchāī par
īmān lāne se hāsil hotī hai. 14Allāh
ne āp ko us waqt yih najāt pāne
ke lie bulā liyā jab ham ne āp ko
us kī ḳhushḳhabrī sunāī. Aur ab
āp hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh
ke jalāl meṅ sharīk ho sakte haiṅ.
15Bhāiyo, is lie sābitqadam raheṅ
aur un riwāyāt ko thāme rakheṅ
jo ham ne āp ko sikhāī haiṅ, ḳhāh
zabānī yā ḳhat ke zariye.

16Hamārā Ḳhudāwand Īsā Masīh
ḳhud aur Ḳhudā hamārā Bāp jis
ne ham se muhabbat rakhī aur
apne fazl se hameṅ abadī tasallī aur
ṭhos ummīd baḳhshī 17āp kī hauslā-
afzāī kare aur yoṅ mazbūt kare ki
āp hameshā wuh kuchh boleṅ aur
kareṅ jo achchhā hai.

Hamāre lie Duā Karnā

3 Bhāiyo, ek āḳhirī bāt, hamāre
lie duā kareṅ ki Ḳhudāwand
kā paiġhām jaldī se phail jāe aur
izzat pāe, bilkul usī tarah jis tarah
āp ke darmiyān huā. 2Is ke lie bhī
duā kareṅ ki Allāh hameṅ ġhalat
aur sharīr logoṅ se bachāe rakhe,
kyoṅki sab to īmān nahīṅ rakhte.

3Lekin Ḳhudāwand wafādār hai,
aur wuhī āp ko mazbūt karke
Iblīs se mahfūz rakhegā. 4Ham
Ḳhudāwand meṅ āp par etamād
rakhte haiṅ ki āp wuh kuchh kar
rahe haiṅ balki karte raheṅge jo
ham ne āp ko karne ko kahā thā.

5Ḳhudāwand āp ke diloṅ ko
Allāh kī muhabbat aur Masīh kī

sābitqadmī kī taraf māyl kartā rahe.

Kām Karne kā Farz

6 Bhāiyo, apne Ḳhudāwand Īsā Masīh ke nām meṅ ham āp ko hukm dete haiṅ ki har us bhāī se kinārā kareṅ jo beqāydā chaltā aur jo ham se pāī huī riwāyat ke mutābiq zindagī nahīṅ guzārtā. 7 Āp ḳhud jānte haiṅ ki āp ko kis tarah hamāre namūne par chalnā chāhie. Jab ham āp ke pās the to hamārī zindagī meṅ betartībī nahīṅ pāī jātī thī. 8 Ham ne kisī kā khānā bhī paise die baġhair na khāyā, balki din rāt saḳht mehnat-mashaqqat karte rahe tāki āp meṅ se kisī ke lie bojh na baneṅ. 9 Bāt yih nahīṅ ki hameṅ āp se muāwazā milne kā haq nahīṅ thā. Nahīṅ, ham ne aisā kiyā tāki ham āp ke lie achchhā namūnā baneṅ aur āp is namūne par chaleṅ. 10 Jab ham abhī āp ke pās the to ham ne āp ko hukm diyā, "Jo kām nahīṅ karnā chāhtā wuh khānā bhī na khāe."

11 Ab hameṅ yih ḳhabar milī hai ki āp meṅ se bāz beqāydā zindagī guzārte haiṅ. Wuh kām nahīṅ karte balki dūsroṅ ke kāmoṅ meṅ ḳhāhmaḳhāh daḳhl dete haiṅ. 12 Ḳhudāwand Īsā Masīh ke nām meṅ ham aise logoṅ ko hukm dete aur samjhāte haiṅ ki ārām se kām karke apnī rozī kamāeṅ.

13 Bhāiyo, āp bhalāī karne se kabhī himmat na hāreṅ. 14 Agar koī is ḳhat meṅ darj hamārī hidāyat par amal na kare to us se tālluq na rakhnā tāki use sharm āe. 15 Lekin use dushman mat samajhnā balki use bhāī jān kar samjhānā.

Āḳhirī Alfāz

16 Ḳhudāwand ḳhud jo salāmatī kā sarchashmā hai āp ko har waqt aur har tarah se salāmatī baḳhshe. Ḳhudāwand āp sab ke sāth ho.

17 Maiṅ, Paulus apne hāth se yih likh rahā hūṅ. Merī taraf se salām. Maiṅ isī tarīqe se apne har ḳhat par dastḳhat kartā aur isī tarah likhtā hūṅ.

18 Hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh kā fazl āp sab ke sāth rahe.

1 Tīmuthiyus

1 Yih ḳhat Paulus kī taraf se hai
jo hamāre Najātdahindā Allāh
aur hamārī ummīd Masīh Īsā ke
hukm par Masīh Īsā kā rasūl hai.
2 Maiṅ Tīmuthiyus ko likh rahā
hūṅ jo īmān meṅ merā sachchā
beṭā hai.
Ḳhudā Bāp aur hamārā
Ḳhudāwand Masīh Īsā āp ko fazl,
rahm aur salāmatī atā kareṅ.

Ġhalat Tālīm se Ḳhabardār

3 Maiṅ ne āp ko Makiduniyā jāte
waqt nasīhat kī thī ki Ifisus meṅ
raheṅ tāki āp wahāṅ ke kuchh
logoṅ ko ġhalat tālīm dene se
rokeṅ. 4 Unheṅ farzī kahāniyoṅ aur
ḳhatm na hone wāle nasabnāme ke
pīchhe na lagne deṅ. In se mahz
bahs-mubāhasā paidā hotā hai aur
Allāh kā najātbaḳhsh mansūbā
pūrā nahīṅ hotā. Kyoṅki yih
mansūbā sirf īmān se takmīl tak
pahuṅchtā hai. 5 Merī is hidāyat kā
maqsad yih hai ki muhabbat ubhar
āe, aisī muhabbat jo ḳhālis dil, sāf
zamīr aur Beriyā īmān se paidā hotī
hai. 6 Kuchh log in chīzoṅ se bhaṭak
kar bemānī bātoṅ meṅ gum ho gae
haiṅ. 7 Yih sharīat ke ustād bananā
chāhte haiṅ, lekin unheṅ un bātoṅ
kī samajh nahīṅ ātī jo wuh kar rahe
haiṅ aur jin par wuh itne etamād se
isrār kar rahe haiṅ.
8 Lekin ham to jānte haiṅ ki
sharīat achchhī hai basharteki ise
sahīh taur par istemāl kiyā jāe.
9 Aur yād rahe ki yih rāstbāzoṅ ke
lie nahīṅ dī gaī. Kyoṅki yih un
ke lie hai jo baġhair sharīat ke
aur sarkash zindagī guzārte haiṅ,
jo bedīn aur gunāhgār haiṅ, jo

muqaddas aur ruhānī bātoṅ se
ḳhālī haiṅ, jo apne māṅ-bāp ke
qātil haiṅ, jo ḳhūnī, [10]zināḳār,
hamjinsparast aur ġhulāmoṅ ke
tājir haiṅ, jo jhūṭ bolte, jhūṭī qasam
khāte aur mazīd bahut kuchh karte
haiṅ jo sehhatbaḳhsh tālīm ke
ḳhilāf hai. [11]Aur sehhatbaḳhsh
tālīm kyā hai? Wuh jo mubārak
Ḳhudā kī us jalālī ḳhushḳhabrī meṅ
pāī jātī hai jo mere sapurd kī gaī
hai.

Allāh ke Rahm ke lie Shukrguzārī

[12]Maiṅ apne Ḳhudāwand Masīh
Īsā kā shukr kartā hūṅ jis ne
merī taqwiyat kī hai. Maiṅ us kā
shukr kartā hūṅ ki us ne mujhe
wafādār samajh kar ḳhidmat ke lie
muqarrar kiyā. [13]Go maiṅ pahle
kufr bakne wālā aur gustāḳh ādmī
thā, jo logoṅ ko īzā detā thā, lekin
Allāh ne mujh par rahm kiyā.
Kyoṅki us waqt maiṅ īmān nahīṅ
lāyā thā aur is lie nahīṅ jāntā thā ki
kyā kar rahā hūṅ. [14]Hāṅ, hamāre
Ḳhudāwand ne mujh par apnā fazl
kasrat se unḍel diyā aur mujhe wuh
īmān aur muhabbat atā kī jo hameṅ
Masīh Īsā meṅ hote hue miltī hai.
[15]Ham is qābil-e-qabūl bāt par pūrā
bharosā rakh sakte haiṅ ki Masīh
Īsā gunāhgāroṅ ko najāt dene ke
lie is duniyā meṅ āyā. Un meṅ se
maiṅ sab se baṛā gunāhgār hūṅ,
[16]lekin yihī wajah hai ki Allāh ne
mujh par rahm kiyā. Kyoṅki wuh
chāhtā thā ki Masīh Īsā mujh meṅ
jo awwal gunāhgār hūṅ apnā wasī
sabar zāhir kare aur maiṅ yoṅ un
ke lie namūnā ban jāūṅ jo us par
īmān lā kar abadī zindagī pāne wāle
haiṅ. [17]Hāṅ, hamāre azlī-o-abadī
Shahanshāh kī hameshā tak izzat-
o-jalāl ho! Wuhī lāfānī, andekhā
aur wāhid Ḳhudā hai. Āmīn.

[18]Tīmuthiyus mere beṭe, maiṅ
āp ko yih hidāyat un peshgoiyoṅ
ke mutābiq detā hūṅ jo pahle āp
ke bāre meṅ kī gaī thīṅ. Kyoṅki
maiṅ chāhtā hūṅ ki āp in kī pairawī
karke achchhī tarah laṛ sakeṅ [19]aur
īmān aur sāf zamīr ke sāth zindagī
guzār sakeṅ. Kyoṅki bāz ne yih
bāteṅ radd kar dī haiṅ aur natīje
meṅ un ke īmān kā beṛā ġharq ho
gayā. [20]Huminyus aur Sikandar bhī
in meṅ shāmil haiṅ. Ab maiṅ ne
inheṅ Iblīs ke hawāle kar diyā hai
tāki wuh kufr bakne se bāz ānā
sīkheṅ.

Jamāt kī Parastish

2 Pahle maiṅ is par zor denā chāhtā hūṅ ki āp sab ke lie
darḳhāsteṅ, duāeṅ, siphārisheṅ
aur shukrguzāriyāṅ pesh kareṅ,
[2]bādshāhoṅ aur iḳhtiyār wāloṅ ke
lie bhī tāki ham ārām aur sukūn se
ḳhudātars aur sharīf zindagī guzār
sakeṅ. [3]Yih achchhā aur hamāre
Najātdahindā Allāh ko pasandīdā
hai. [4]Hāṅ, wuh chāhtā hai ki
tamām insān najāt pā kar sachchāī
ko jān leṅ. [5]Kyoṅki ek hī Ḳhudā hai
aur Allāh aur insān ke bīch meṅ
ek hī darmiyānī hai yānī Masīh Īsā,
wuh insān [6]jis ne apne āp ko fidyā
ke taur par sab ke lie de diyā tāki
wuh maḳhlasī pāeṅ. Yoṅ us ne
muqarrarā waqt par gawāhī dī [7]aur
yih gawāhī sunāne ke lie mujhe
munād, rasūl aur Ġhairyahūdiyoṅ
kā ustād muqarrar kiyā tāki unheṅ
īmān aur sachchāī kā paiġhām
sunāūṅ. Maiṅ jhūṭ nahīṅ bol rahā
balki sach kah rahā hūṅ.

[8]Ab maiṅ chāhtā hūṅ ki har
maqāmī jamāt ke mard muqaddas
hāth uṭhā kar duā kareṅ. Wuh
ġhusse yā bahs-mubāhasā kī hālat
meṅ aisā na kareṅ. [9]Isī tarah
maiṅ chāhtā hūṅ ki ḳhawātīn
munāsib kapṛe pahan kar sharāfat
aur shāystagī se apne āp ko
ārāstā kareṅ. Wuh gundhe
hue bāl, sonā, motī yā had se
zyādā mahange kapṛoṅ se apne
āp ko ārāstā na kareṅ [10]balki
nek kāmoṅ se. Kyoṅki yihī aisī
ḳhawātīn ke lie munāsib hai jo
ḳhudātars hone kā dāwā kartī
haiṅ. [11]Ḳhātūn ḳhāmoshī se aur
pūrī farmāṅbardārī ke sāth sīkhe.
[12]Maiṅ ḳhawātīn ko tālīm dene yā
ādmiyoṅ par hukūmat karne kī
ijāzat nahīṅ detā. Wuh ḳhāmosh
raheṅ. [13]Kyoṅki pahle Ādam ko
tashkīl diyā gayā, phir Hawwā
ko. [14]Aur Ādam ne Iblīs se dhokā
na khāyā balki Hawwā ne, jis kā
natījā gunāh thā. [15]Lekin ḳhawātīn
bachche janm dene se najāt pāeṅgī.
Shart yih hai ki wuh samajh ke sāth
īmān, muhabbat aur muqaddas
hālat meṅ zindagī guzārtī raheṅ.

Ḳhudā kī Jamāt ke Nigarān

3 Yih bāt yaqīnī hai ki jo jamāt
kā nigarān bananā chāhtā hai
wuh ek achchhī zimmedārī kī ārzū
rakhtā hai. [2]Lāzim hai ki nigarān
be'ilzām ho. Us kī ek hī bīwī

ho. Wuh hoshmand, samajhdār,[a]
sharīf, mehmān-nawāz aur tālīm
dene ke qābil ho. 3Wuh sharābī
na ho, na laṛākā balki narmdil aur
amnpasand. Wuh paisoṅ kā lālach
karne wālā na ho. 4Lāzim hai
ki wuh apne ḳhāndān ko achchhī
tarah saṅbhāl sake aur ki us ke
bachche sharāfat ke sāth us kī bāt
māneṅ. 5Kyoṅki agar wuh apnā
ḳhāndān na saṅbhāl sake to wuh
kis tarah Allāh kī jamāt kī dekh-
bhāl kar sakegā? 6Wuh naumurīd
na ho warnā ḳhatrā hai ki wuh phūl
kar Iblīs ke jāl meṅ ulajh jāe aur
yoṅ us kī adālat kī jāe. 7Lāzim
hai ki jamāt se bāhar ke log us kī
achchhī gawāhī de sakeṅ, aisā na
ho ki wuh badnām ho kar Iblīs ke
phande meṅ phaṅs jāe.

Jamāt ke Madadgār

8Isī tarah jamāt ke madadgār bhī
sharīf hoṅ. Wuh riyākār na hoṅ, na
had se zyādā mai pieṅ. Wuh lālchī
bhī na hoṅ. 9Lāzim hai ki wuh sāf
zamīr rakh kar īmān kī purasrār
sachchāiyāṅ mahfūz rakheṅ. 10Yih
bhī zarūrī hai ki unheṅ pahle
parkhā jāe. Agar wuh is ke
bād be'ilzām nikleṅ to phir wuh
ḳhidmat kareṅ. 11Un kī bīwiyāṅ
bhī sharīf hoṅ. Wuh buhtān lagāne
wālī na hoṅ balki hoshmand aur
har bāt meṅ wafādār. 12Madadgār
kī ek hī bīwī ho. Lāzim hai ki
wuh apne bachchoṅ aur ḳhāndān
ko achchhī tarah saṅbhāl sake.
13Jo madadgār achchhī tarah apnī
ḳhidmat saṅbhālte haiṅ un kī
haisiyat baṛh jāegī aur Masīh Īsā
par un kā īmān itnā puḳhtā ho jāegā
ki wuh baṛe etamād ke sāth zindagī
guzār sakeṅge.

Ek Azīm Bhed

14Agarche maiṅ jald āp ke pās āne
kī ummīd rakhtā hūṅ to bhī āp ko
yih ḳhat likh rahā hūṅ. 15Lekin
agar der bhī lage to yih paṛh kar
āp ko mālūm hogā ki Allāh ke
gharāne meṅ hamārā bartāw kaisā
honā chāhie. Allāh kā gharānā
kyā hai? Zindā Ḳhudā kī jamāt, jo
sachchāī kā satūn aur buniyād hai.
16Yaqīnan hamāre īmān kā bhed
azīm hai.

Wuh jism meṅ zāhir huā,

[a] Yūnānī lafz meṅ zabt-e-nafs kā unsur bhī pāyā jātā hai.

Rūh meṅ rāstbāz ṭhahrā
aur farishtoṅ ko dikhāī diyā.
Us kī Ġhairyahūdiyoṅ meṅ
munādī kī gaī,
us par duniyā meṅ īmān lāyā
gayā
aur use āsmān ke jalāl meṅ uṭhā
liyā gayā.

Jhūṭe Ustād

4 Rūhul-quds sāf farmātā hai ki āḳhirī dinoṅ meṅ kuchh īmān se haṭ kar farebdeh rūhoṅ aur shaitānī tālīmāt kī pairawī kareṅge. [2]Aisī tālīmāt jhūṭ bolne wāloṅ kī riyākār bātoṅ se ātī haiṅ, jin ke zamīr par Iblīs ne apnā nishān lagā kar zāhir kar diyā hai ki yih us ke apne haiṅ. [3]Yih shādī karne kī ijāzat nahīṅ dete aur logoṅ ko kahte haiṅ ki wuh muḳhtalif khāne kī chīzoṅ se parhez kareṅ. Lekin Allāh ne yih chīzeṅ is lie banāī haiṅ ki jo īmān rakhte haiṅ aur sachchāī se wāqif haiṅ inheṅ shukrguzārī ke sāth khāeṅ. [4]Jo kuchh bhī Allāh ne ḳhalaq kiyā hai wuh achchhā hai, aur hameṅ use radd nahīṅ karnā chāhie balki Ḳhudā kā shukr karke use khā lenā chāhie. [5]Kyoṅki use Allāh ke kalām aur duā se maḳhsūs-o-muqaddas kiyā gayā hai.

Masīh Īsā kā Achchhā Ḳhādim

[6]Agar āp bhāiyoṅ ko yih tālīm deṅ to āp Masīh Īsā ke achchhe ḳhādim hoṅge. Phir yih sābit ho jāegā ki āp ko īmān aur us achchhī tālīm kī sachchāiyoṅ meṅ tarbiyat dī gaī hai jis kī pairawī āp karte rahe haiṅ. [7]Lekin dādī-ammāṅ kī in bemānī farzī kahāniyoṅ se bāz raheṅ. In kī bajāe aisī tarbiyat hāsil kareṅ jis se āp kī ruhānī zindagī mazbūt ho jāe. [8]Kyoṅki jism kī tarbiyat kā thoṛā hī fāydā hai, lekin ruhānī tarbiyat har lihāz se mufīd hai, is lie ki agar ham is qism kī tarbiyat hāsil kareṅ to ham se hāl aur mustaqbil meṅ zindagī pāne kā wādā kiyā gayā hai. [9]Yih bāt qābil-e-etamād hai aur ise pūre taur par qabūl karnā chāhie. [10]Yihī wajah hai ki ham mehnat-mashaqqat aur jāṅfishānī karte rahte haiṅ, kyoṅki ham ne apnī ummīd zindā Ḳhudā par rakhī hai jo tamām insānoṅ kā Najātdahindā hai, ḳhāskar īmān rakhne wāloṅ kā.

[11]Logoṅ ko yih hidāyāt deṅ aur sikhāeṅ. [12]Koī bhī āp ko is lie haqīr

na jāne ki āp jawān haiṅ. Lekin
zarūrī hai ki āp kalām meṅ, chāl-
chalan meṅ, muhabbat meṅ, īmān
meṅ aur pākīzagī meṅ īmāndāroṅ
ke lie namūnā ban jāeṅ. 13Jab tak
maiṅ nahīṅ ātā is par ḳhās dhyān
deṅ ki jamāt meṅ bāqāydagī se
kalām kī tilāwat kī jāe, logoṅ ko
nasīhat kī jāe aur unheṅ tālīm dī
jāe. 14Apnī us nemat ko nazarandāz
na kareṅ jo āp ko us waqt peshgoī
ke zariye milī jab buzurgoṅ ne āp
par apne hāth rakhe. 15In bātoṅ
ko faroġh deṅ aur in ke pīchhe
lage raheṅ tāki āp kī taraqqī sab ko
nazar āe. 16Apnā aur tālīm kā ḳhās
ḳhayāl rakheṅ. In meṅ sābitqadam
raheṅ, kyoṅki aisā karne se āp apne
āp ko aur apne sunane wāloṅ ko
bachā leṅge.

Īmāndāroṅ se Sulūk

5 Buzurg bhāiyoṅ ko saḳhtī se
na ḍānṭnā balki unheṅ yoṅ
samjhānā jis tarah ki wuh āp ke
bāp hoṅ. Isī tarah jawān ādmiyoṅ
ko yoṅ samjhānā jaise wuh āp ke
bhāī hoṅ, 2buzurg bahnoṅ ko yoṅ
jaise wuh āp kī māeṅ hoṅ aur jawān
ḳhawātīn ko tamām pākīzagī ke
sāth yoṅ jaise wuh āp kī bahneṅ
hoṅ.

3Un bewāoṅ kī madad karke un
kī izzat kareṅ jo wāqaī zarūratmand
haiṅ. 4Agar kisī bewā ke bachche
yā pote-nawāse hoṅ to us kī madad
karnā unhīṅ kā farz hai. Hāṅ, wuh
sīkheṅ ki ḳhudātars hone kā pahlā
farz yih hai ki ham apne ghar wāloṅ
kī fikr kareṅ aur yoṅ apne māṅ-
bāp, dādā-dādī aur nānā-nānī ko
wuh kuchh wāpas kareṅ jo hameṅ
un se milā hai, kyoṅki aisā amal
Allāh ko pasand hai. 5Jo aurat
wāqaī zarūratmand bewā aur tanhā
rah gaī hai wuh apnī ummīd Allāh
par rakh kar din rāt apnī iltijāoṅ aur
duāoṅ meṅ lagī rahtī hai. 6Lekin
jo bewā aish-o-ishrat meṅ zindagī
guzārtī hai wuh zindā hālat meṅ
hī murdā hai. 7Yih hidāyāt logoṅ
tak pahuṅchāeṅ tāki un par ilzām
na lagāyā jā sake. 8Kyoṅki agar
koī apnoṅ aur ḳhāskar apne ghar
wāloṅ kī fikr na kare to us ne apne
īmān kā inkār kar diyā. Aisā shaḳhs
ġhairīmāndāroṅ se badtar hai.

9Jis bewā kī umr 60 sāl se kam hai
use bewāoṅ kī fahrist meṅ darj na
kiyā jāe. Shart yih bhī hai ki jab
us kā shauhar zindā thā to wuh us
kī wafādār rahī ho 10aur ki log us

ke nek kāmoṅ kī achchhī gawāhī
de sakeṅ, masalan kyā us ne apne
bachchoṅ ko achchhī tarah pālā
hai? Kyā us ne mehmān-nawāzī
kī aur muqaddasīn ke pāṅw dho
kar un kī ḳhidmat kī hai? Kyā
wuh musībat meṅ phaṅse huoṅ kī
madad kartī rahī hai? Kyā wuh har
nek kām ke lie koshāṅ rahī hai?
11 Lekin jawān bewāeṅ is fahrist
meṅ shāmil mat karnā, kyoṅki
jab un kī jismānī ḳhāhishāt un
par ġhālib ātī haiṅ to wuh Masīh
se dūr ho kar shādī karnā chāhtī
haiṅ. 12 Yoṅ wuh apnā pahlā īmān
chhoṛ kar mujrim ṭhahartī haiṅ.
13 Is ke alāwā wuh sust hone aur
idhar-udhar gharoṅ meṅ phirne
kī ādī ban jātī haiṅ. Na sirf
yih balki wuh bātūnī bhī ban jātī
haiṅ aur dūsroṅ ke muāmalāt meṅ
daḳhl de kar nāmunāsib bāteṅ
kartī haiṅ. 14 Is lie maiṅ chāhtā
hūṅ ki jawān bewāeṅ dubārā shādī
karke bachchoṅ ko janm deṅ aur
apne gharoṅ ko saṅbhāleṅ. Phir
wuh dushman ko badgoī karne kā
mauqā nahīṅ deṅgī. 15 Kyoṅki bāz
to sahīh rāh se haṭ kar Iblīs ke
pīchhe lag chukī haiṅ. 16 Lekin
jis īmāndār aurat ke ḳhāndān meṅ
bewāeṅ haiṅ us kā farz hai ki wuh
un kī madad kare tāki wuh Ḳhudā
kī jamāt ke lie bojh na baneṅ.
Warnā jamāt un bewāoṅ kī sahīh
madad nahīṅ kar sakegī jo wāqaī
zarūratmand haiṅ.
17 Jo buzurg jamāt ko achchhī
tarah saṅbhālte haiṅ unheṅ dugnī
izzat ke lāyq samjhā jāe.[a] Maiṅ
ḳhāskar un kī bāt kar rahā hūṅ jo
pāk kalām sunāne aur tālīm dene
meṅ mehnat-mashaqqat karte
haiṅ. 18 Kyoṅki kalām-e-muqaddas
farmātā hai, “Jab tū fasal gāhne ke
lie us par bail chalne detā hai to us
kā muṅh bāndh kar na rakhnā.”
Yih bhī likhā hai, “Mazdūr apnī
mazdūrī kā haqdār hai.” 19 Jab kisī
buzurg par ilzām lagāyā jāe to yih
bāt sirf is sūrat meṅ māneṅ ki do
yā is se zyādā gawāh is kī tasdīq
kareṅ. 20 Lekin jinhoṅ ne wāqaī
gunāh kiyā ho unheṅ pūrī jamāt
ke sāmne samjhāeṅ tāki dūsre aisī
harkateṅ karne se ḍar jāeṅ.
21 Allāh aur Masīh Īsā aur us ke
chunīdā farishtoṅ ke sāmne maiṅ

[a] Yahāṅ matlab hai ki un kī izzat ḳhāskar mālī lihāz se kī jāe.

sanjīdagī se tākīd kartā hūṅ ki in hidāyāt kī yoṅ pairawī kareṅ ki āp kisī muāmale se sahīh taur par wāqif hone se peshtar faislā na kareṅ, na jānibdārī kā shikār ho jāeṅ. 22Jaldī se kisī par hāth rakh kar use kisī ḳhidmat ke lie maḳhsūs mat karnā, na dūsroṅ ke gunāhoṅ meṅ sharīk honā. Apne āp ko pāk rakheṅ.

23Chūṅki āp aksar bīmār rahte haiṅ is lie apne mede kā lihāz karke na sirf pānī hī piyā kareṅ balki sāth sāth kuchh mai bhī istemāl kareṅ.

24Kuchh logoṅ ke gunāh sāf sāf nazar āte haiṅ, aur wuh un se pahle hī adālat ke taḳht ke sāmne ā pahuṅchte haiṅ. Lekin kuchh aise bhī haiṅ jin ke gunāh goyā un ke pīchhe chal kar bād meṅ zāhir hote haiṅ. 25Isī tarah kuchh logoṅ ke achchhe kām sāf nazar āte haiṅ jabki bāz ke achchhe kām abhī nazar nahīṅ āte. Lekin yih bhī poshīdā nahīṅ raheṅge balki kisī waqt zāhir ho jāeṅge.

6 Jo bhī ġhulāmī ke jue meṅ haiṅ wuh apne mālikoṅ ko pūrī izzat ke lāyq samjheṅ tāki log Allāh ke nām aur hamārī tālīm par kufr na bakeṅ. 2Jab mālik īmān lāte haiṅ to ġhulāmoṅ ko un kī is lie kam izzat nahīṅ karnā chāhie ki wuh ab Masīh meṅ bhāī haiṅ. Balki wuh un kī aur zyādā ḳhidmat kareṅ, kyoṅki ab jo un kī achchhī ḳhidmat se fāydā uṭhā rahe haiṅ wuh īmāndār aur azīz haiṅ.

Ġhalat Tālīm aur Haqīqī Daulat

Lāzim hai ki āp logoṅ ko in bātoṅ kī tālīm deṅ aur is meṅ un kī hauslā-afzāī kareṅ. 3Jo bhī is se farq tālīm de kar hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh ke sehhatbaḳhsh alfāz aur is ḳhudātars zindagī kī tālīm se wābastā nahīṅ rahtā 4wuh ḳhudpasandī se phūlā huā hai aur kuchh nahīṅ samajhtā. Aisā shaḳhs bahs-mubāhasā karne aur ḳhālī bātoṅ par jhagaṛne meṅ ġhairsehhatmand dilchaspī letā hai. Natīje meṅ hasad, jhagaṛe, kufr aur badgumānī paidā hotī hai. 5Yih log āpas meṅ jhagaṛne kī wajah se hameshā kuṛhte rahte haiṅ. Un ke zahan bigaṛ gae haiṅ aur sachchāī un se chhīn lī gaī hai. Hāṅ, yih samajhte haiṅ ki ḳhudātars zindagī guzārne se mālī nafā hāsil kiyā jā saktā hai.

6Ḳhudātars zindagī wāqaī bahut nafā kā bāis hai, lekin shart yih hai

ki insān ko jo kuchh bhī mil jāe wuh us par iktifā kare. 7Ham duniyā meṅ apne sāth kyā lāe? Kuchh nahīṅ! To ham duniyā se nikalte waqt kyā kuchh sāth le jā sakeṅge? Kuchh bhī nahīṅ! 8Chunāṅche agar hamāre pās ḳhurāk aur libās ho to yih hamāre lie kāfī honā chāhie. 9Jo amīr banane ke ḳhāhāṅ rahte haiṅ wuh kaī tarah kī āzmāishoṅ aur phandoṅ meṅ phaṅs jāte haiṅ. Bahut-sī nāsamajh aur nuqsāndeh ḳhāhishāt unheṅ halākat aur tabāhī meṅ ġharq ho jāne detī haiṅ. 10Kyoṅki paisoṅ kā lālach har ġhalat kām kā sarchashmā hai. Kaī logoṅ ne isī lālach ke bāis īmān se bhaṭak kar apne āp ko bahut aziyat pahuṅchāī hai.

Shaḳhsī Hidāyāt

11Lekin āp jo Allāh ke bande haiṅ in chīzoṅ se bhāgte raheṅ. In kī bajāe rāstbāzī, ḳhudātarsī, īmān, muhabbat, sābitqadmī aur narmdilī ke pīchhe lage raheṅ. 12Īmān kī achchhī kushtī laṛeṅ. Abadī zindagī se ḳhūb lipaṭ jāeṅ, kyoṅki Allāh ne āp ko yihī zindagī pāne ke lie bulāyā, aur āp ne apnī taraf se bahut-se gawāhoṅ ke sāmne is bāt kā iqrār bhī kiyā. 13Mere do gawāh haiṅ, Allāh jo sab kuchh zindā rakhtā hai aur Masīh Īsā jis ne Puntiyus Pīlātus ke sāmne apne īmān kī achchhī gawāhī dī. Inhīṅ ke sāmne maiṅ āp ko kahtā hūṅ ki 14yih hukm yoṅ pūrā kareṅ ki āp par na dāġh lage, na ilzām. Aur is hukm par us din tak amal karte raheṅ jab tak hamārā Ḳhudāwand Īsā Masīh zāhir nahīṅ ho jātā. 15Kyoṅki Allāh Masīh ko muqarrarā waqt par zāhir karegā. Hāṅ, jo mubārak aur wāhid Hukmrān, bādshāhoṅ kā Bādshāh aur mālikoṅ kā Mālik hai wuh use muqarrarā waqt par zāhir karegā. 16Sirf wuhī lāfānī hai, wuhī aisī raushnī meṅ rahtā hai jis ke qarīb koī nahīṅ ā saktā. Na kisī insān ne use kabhī dekhā, na wuh use dekh saktā hai. Us kī izzat aur qudrat abad tak rahe. Āmīn.

17Jo maujūdā duniyā meṅ amīr haiṅ unheṅ samjhāeṅ ki wuh maġhrūr na hoṅ, na daulat jaisī ġhairyaqīnī chīz par ummīd rakheṅ. Is kī bajāe wuh Allāh par ummīd rakheṅ jo hameṅ faiyāzī se sab kuchh muhaiyā kartā hai tāki ham us se lutfandoz ho jāeṅ. 18Yih pesh-e-nazar rakh kar amīr nek

kām kareṅ aur bhalāī karne meṅ hī amīr hoṅ. Wuh ḳhushī se dūsroṅ ko dene aur apnī daulat meṅ sharīk karne ke lie taiyār hoṅ. [19]Yoṅ wuh apne lie ek achchhā ḳhazānā jamā kareṅge yānī āne wāle jahān ke lie ek ṭhos buniyād jis par khaṛe ho kar wuh haqīqī zindagī pā sakeṅge.

[20]Tīmuthiyus beṭe, jo kuchh āp ke hawāle kiyā gayā hai use mahfūz rakheṅ. Dunyāwī bakwās aur un mutazād ḳhayālāt se katrāte raheṅ jinheṅ ġhaltī se ilm kā nām diyā gayā hai. [21]Kuchh to is ilm ke māhir hone kā dāwā karke īmān kī sahīh rāh se haṭ gae haiṅ.

Allāh kā fazl āp sab ke sāth rahe.

2 Tīmuthiyus

1 Yih ḳhat Paulus kī taraf se
hai jo Allāh kī marzī se Masīh
Īsā kā rasūl hai tāki us wādā kī
huī zindagī kā paiġhām sunāe jo
hameṅ Masīh Īsā meṅ hāsil hotī
hai.

[2]Maiṅ apne pyāre beṭe
Tīmuthiyus ko likh rahā hūṅ.

Ḳhudā Bāp aur hamārā
Ḳhudāwand Masīh Īsā āp ko fazl,
rahm aur salāmatī atā kareṅ.

Shukrguzārī aur Hauslā-afzāī

[3]Maiṅ āp ke lie Ḳhudā kā shukr
kartā hūṅ jis kī ḳhidmat maiṅ apne
bāpdādā kī tarah sāf zamīr se kartā
hūṅ. Din rāt maiṅ lagātār āp ko
apnī duāoṅ meṅ yād rakhtā hūṅ.
[4]Mujhe āp ke āṅsū yād āte haiṅ, aur
maiṅ āp se milne kā ārzūmand hūṅ
tāki ḳhushī se bhar jāūṅ. [5]Mujhe
ḳhāskar āp kā muḳhlis īmān yād
hai jo pahle āp kī nānī Lūis aur
māṅ Yūnīke rakhtī thīṅ. Aur mujhe
yaqīn hai ki āp bhī yihī īmān rakhte
haiṅ. [6]Yihī wajah hai ki maiṅ āp
ko ek bāt yād dilātā hūṅ. Allāh ne
āp ko us waqt ek nemat se nawāzā
jab maiṅ ne āp par hāth rakhe. Āp
ko us nemat kī āg ko nae sire se
bhaṛkāne kī zarūrat hai. [7]Kyoṅki jis
Rūh se Allāh ne hameṅ nawāzā hai
wuh hameṅ buzdil nahīṅ banātā
balki hameṅ quwwat, muhabbat
aur nazm-o-zabt dilātā hai.

[8]Is lie hamāre Ḳhudāwand ke
bāre meṅ gawāhī dene se na
sharmāeṅ, na mujh se jo Masīh
kī ḳhātir qaidī hūṅ. Is ke bajāe
mere sāth Allāh kī quwwat se
madad le kar us kī ḳhushḳhabrī kī
ḳhātir dukh uṭhāeṅ. [9]Kyoṅki us

ne hameṅ najāt de kar muqaddas
zindagī guzārne ke lie bulāyā. Aur
yih chīzeṅ hameṅ apnī mehnat se
nahīṅ milīṅ balki Allāh ke irāde
aur fazl se. Yih fazl zamānoṅ
kī ibtidā se pahle hameṅ Masīh
meṅ diyā gayā [10]lekin ab hamāre
Najātdahindā Masīh Īsā kī āmad se
zāhir huā. Masīh hī ne maut ko nest
kar diyā. Usī ne apnī ḳhushḳhabrī
ke zariye lāfānī zindagī raushnī
meṅ lā kar ham par zāhir kar dī
hai.

[11]Allāh ne mujhe yihī
ḳhushḳhabrī sunāne ke lie munād,
rasūl aur ustād muqarrar kiyā hai.
[12]Isī wajah se maiṅ dukh uṭhā
rahā hūṅ. To bhī maiṅ sharmātā
nahīṅ, kyoṅki maiṅ use jāntā hūṅ
jis par meṅ īmān lāyā hūṅ, aur
mujhe pūrā yaqīn hai ki jo kuchh
maiṅ ne us ke hawāle kar diyā
hai use wuh apnī āmad ke din tak
mahfūz rakhne ke qābil hai. [13]Un
sehhatbaḳhsh bātoṅ ke mutābiq
chalte raheṅ jo āp ne mujh se sun lī
haiṅ, aur yoṅ īmān aur muhabbat
ke sāth Masīh Īsā meṅ zindagī
guzāreṅ. [14]Jo beshqīmat chīz āp
ke hawāle kar dī gaī hai use Rūhul-
quds kī madad se jo ham meṅ
sukūnat kartā hai mahfūz rakheṅ.

[15]Āp ko mālūm hai ki sūbā Āsiyā
meṅ tamām logoṅ ne mujhe tark
kar diyā hai. In meṅ Fūgilus
aur Hirmuġhines bhī shāmil
haiṅ. [16]Ḳhudāwand Unesifurus ke
gharāne par rahm kare, kyoṅki us
ne kaī dafā mujhe tar-o-tāzā kiyā.
Hāṅ, wuh is se kabhī na sharmāyā
ki maiṅ qaidī hūṅ. [17]Balki jab
wuh Rom Shahr pahuṅchā to baṛī
koshishoṅ se merā khoj lagā kar
mujhe milā. [18]Ḳhudāwand kare ki
wuh qiyāmat ke din Ḳhudāwand
se rahm pāe. Āp ḳhud behtar
jānte haiṅ ki us ne Ifisus meṅ kitnī
ḳhidmat kī.

Masīh Īsā kā Wafādār Sipāhī

2 Lekin āp, mere beṭe, us fazl se
taqwiyat pāeṅ jo āp ko Masīh
Īsā meṅ mil gayā hai. [2]Jo kuchh
āp ne bahut gawāhoṅ kī maujūdagī
meṅ mujh se sunā hai use motabar
logoṅ ke sapurd kareṅ. Yih aise log
hoṅ jo auroṅ ko sikhāne ke qābil
hoṅ.

[3]Masīh Īsā ke achchhe sipāhī
kī tarah hamāre sāth dukh uṭhāte
raheṅ. [4]Jis sipāhī kī ḍyūṭī hai
wuh ām riāyā ke muāmalāt meṅ
phaṅsne se bāz rahtā hai, kyoṅki

wuh apne afsar ko pasand ānā
chāhtā hai. [5]Isī tarah khel ke
muqābale meṅ hissā lene wāle ko
sirf is sūrat meṅ inām mil saktā
hai ki wuh qawāyd ke mutābiq hī
muqābalā kare. [6]Aur lāzim hai ki
fasal kī kaṭāī ke waqt pahle us ko
fasal kā hissā mile jis ne khet meṅ
mehnat kī hai. [7]Us par dhyān denā
jo maiṅ āp ko batā rahā hūṅ, kyoṅki
Ḳhudāwand āp ko in tamām bātoṅ
kī samajh atā karegā.

[8]Masīh Īsā ko yād rakheṅ, jo
Dāūd kī aulād meṅ se hai aur
jise murdoṅ meṅ se zindā kar
diyā gayā. Yihī merī ḳhushḳhabrī
hai [9]jis kī ḳhātir maiṅ dukh uṭhā
rahā hūṅ, yahāṅ tak ki mujhe
ām mujrim kī tarah zanjīroṅ se
bāndhā gayā hai. Lekin Allāh kā
kalām zanjīroṅ se bāndhā nahīṅ
jā saktā. [10]Is lie maiṅ sab kuchh
Allāh ke chune hue logoṅ kī ḳhātir
bardāsht kartā hūṅ tāki wuh bhī
najāt pāeṅ—wuh najāt jo Masīh Īsā
se miltī hai aur jo abadī jalāl kā
bāis bantī hai. [11]Yih qaul qābil-e-
etamād hai,

agar ham us ke sāth mar gae
to ham us ke sāth jieṅge bhī.
[12]Agar ham bardāsht karte raheṅ
to ham us ke sāth hukūmat bhī
kareṅge.
Agar ham use jānane se inkār
kareṅ
to wuh bhī hameṅ jānane se
inkār karegā.
[13]Agar ham bewafā nikleṅ
to bhī wuh wafādār rahegā.
Kyoṅki wuh apnā inkār nahīṅ kar
saktā.

Qābil-e-Qabūl Ḳhidmatguzār

[14]Logoṅ ko in bātoṅ kī yād dilāte
raheṅ aur unheṅ sanjīdagī se Allāh
ke huzūr samjhāeṅ ki wuh bāl
kī khāl utār kar ek dūsre se na
jhagaṛeṅ. Yih befāydā hai balki
sunane wāloṅ ko bigāṛ detā hai.
[15]Apne āp ko Allāh ke sāmne yoṅ
pesh karne kī pūrī koshish kareṅ
ki āp maqbūl sābit hoṅ, ki āp aisā
mazdūr nikleṅ jise apne kām se
sharmāne kī zarūrat na ho balki
jo sahīh taur par Allāh kā sachchā
kalām pesh kare. [16]Dunyāwī
bakwās se bāz raheṅ. Kyoṅki jitnā
yih log is meṅ phaṅs jāeṅge utnā
hī bedīnī kā asar baṛhegā [17]aur un
kī tālīm kainsar kī tarah phail jāegī.
In logoṅ meṅ Huminyus aur Filetus
bhī shāmil haiṅ [18]jo sachchāī se

haṭ gae haiṅ. Yih dāwā karte haiṅ ki murdoṅ ke jī uṭhne kā amal ho chukā hai aur yoṅ bāz ek kā īmān tabāh ho gayā hai. 19Lekin Allāh kī ṭhos buniyād qāym rahtī hai aur us par in do bātoṅ kī muhr lagī hai, "Ḳhudāwand ne apne logoṅ ko jān liyā hai" aur "Jo bhī samjhe ki maiṅ Ḳhudāwand kā pairokār hūṅ wuh nārāstī se bāz rahe."

20Baṛe gharoṅ meṅ na sirf sone aur chāṅdī ke bartan hote haiṅ balki lakaṛī aur miṭṭī ke bhī. Yānī kuchh sharīf kāmoṅ ke lie istemāl hote haiṅ aur kuchh kamqadar kāmoṅ ke lie. 21Agar koī apne āp ko in burī chīzoṅ se pāk-sāf kare to wuh sharīf kāmoṅ ke lie istemāl hone wālā bartan hogā. Wuh maḳhsūs-o-muqaddas, mālik ke lie mufīd aur har nek kām ke lie taiyār hogā. 22Jawānī kī burī ḳhāhishāt se bhāg kar rāstbāzī, īmān, muhabbat aur sulah-salāmatī ke pīchhe lage raheṅ. Aur yih un ke sāth mil kar kareṅ jo ḳhulūsdilī se Ḳhudāwand kī parastish karte haiṅ. 23Hamāqat aur jahālat kī bahsoṅ se kinārā kareṅ. Āp to jānte haiṅ ki in se sirf jhagaṛe paidā hote haiṅ. 24Lāzim hai ki Ḳhudāwand kā ḳhādim na jhagaṛe balki har ek se mehrbānī kā sulūk kare. Wuh tālīm dene ke qābil ho aur sabar se ġhalat sulūk bardāsht kare. 25Jo muḳhālafat karte haiṅ unheṅ wuh narmdilī se tarbiyat de, kyoṅki ho saktā hai ki Allāh unheṅ taubā karne kī taufīq de aur wuh sachchāī ko jān leṅ, 26hosh meṅ āeṅ aur Iblīs ke phande se bach nikleṅ. Kyoṅki Iblīs ne unheṅ qaid kar liyā hai tāki wuh us kī marzī pūrī kareṅ.

Āḳhirī Din

3 Lekin yih bāt jān leṅ ki āḳhirī dinoṅ meṅ haulnāk lamhe āeṅge. 2Log ḳhudpasand aur paisoṅ ke lālchī hoṅge. Wuh sheḳhībāz, maġhrūr, kufr bakne wāle, māṅ-bāp ke nāfarmān, nāshukre, bedīn 3aur muhabbat se ḳhālī hoṅge. Wuh sulah karne ke lie taiyār nahīṅ hoṅge, dūsroṅ par tohmat lagāeṅge, aiyāsh aur wahshī hoṅge aur bhalāī se nafrat rakheṅge. 4Wuh namak-harām, ġhairmuhtāt aur ġhurūr se phūle hue hoṅge. Allāh se muhabbat rakhne ke bajāe unheṅ aish-o-ishrat pyārī hogī. 5Wuh bazāhir ḳhudātars zindagī guzāreṅge, lekin haqīqī ḳhudātars zindagī kī quwwat

kā inkār kareṅge. Aisoṅ se kinārā
kareṅ. [6]Un meṅ se kuchh log
gharoṅ meṅ ghus kar kamzor
ḳhawātīn ko apne jāl meṅ phaṅsā
lete haiṅ, aisī ḳhawātīn ko jo apne
gunāhoṅ tale dabī huī haiṅ aur
jinheṅ kaī tarah kī shahwateṅ
chalātī haiṅ. [7]Go yih har waqt
tālīm hāsil kartī rahtī haiṅ to bhī
sachchāī ko jānane tak kabhī nahīṅ
pahuṅch saktīṅ. [8]Jis tarah Yannes
aur Yambres Mūsā kī muḳhālafat
karte the usī tarah yih log bhī
sachchāī kī muḳhālafat karte haiṅ.
In kā zahan bigaṛā huā hai aur in
kā īmān nāmaqbūl niklā. [9]Lekin
yih zyādā taraqqī nahīṅ kareṅge
kyoṅki in kī hamāqat sab par zāhir
ho jāegī, bilkul usī tarah jis tarah
Yannes aur Yambres ke sāth bhī
huā.

Āḳhirī Hidāyāt

[10]Lekin āp har lihāz se mere
shāgird rahe haiṅ, chāl-chalan
meṅ, irāde meṅ, īmān meṅ, sabar
meṅ, muhabbat meṅ, sābitqadmī
meṅ, [11]īzārasāniyoṅ meṅ aur
dukhoṅ meṅ. Antākiyā, Ikuniyum
aur Lustrā meṅ mere sāth kyā
kuchh na huā! Wahāṅ mujhe kitnī
saḳht īzārasāniyoṅ kā sāmnā karnā
paṛā. Lekin Ḳhudāwand ne mujhe
in sab se rihāī dī. [12]Bāt yih hai ki
sab jo Masīh Īsā meṅ ḳhudātars
zindagī guzārnā chāhte haiṅ unheṅ
satāyā jāegā. [13]Sāth sāth sharīr aur
dhokebāz log apne ġhalat kāmoṅ
meṅ taraqqī karte jāeṅge. Wuh
dūsroṅ ko ġhalat rāh par le jāeṅge
aur unheṅ ḳhud bhī ġhalat rāh par
lāyā jāegā. [14]Lekin āp ḳhud us par
qāym raheṅ jo āp ne sīkh liyā aur jis
par āp ko yaqīn āyā hai. Kyoṅki āp
apne ustādoṅ ko jānte haiṅ [15]aur
āp bachpan se muqaddas sahīfoṅ
se wāqif haiṅ. Allāh kā yih kalām
āp ko wuh hikmat atā kar saktā
hai jo Masīh Īsā par īmān lāne se
najāt tak pahuṅchātī hai. [16]Kyoṅki
har pāk nawishtā Allāh ke Rūh se
wujūd meṅ āyā hai aur tālīm dene,
malāmat karne, islāh karne aur
rāstbāz zindagī guzārne kī tarbiyat
dene ke lie mufīd hai. [17]Kalām-e-
muqaddas kā maqsad yihī hai ki
Allāh kā bandā har lihāz se qābil
aur har nek kām ke lie taiyār ho.

4 Maiṅ Allāh aur Masīh Īsā ke
sāmne jo zindoṅ aur murdoṅ
kī adālat karegā aur us kī āmad
aur bādshāhī kī yād dilā kar
sanjīdagī se is kī tākīd kartā hūṅ, [2]ki

waqt bewaqt kalām-e-muqaddas kī
munādī karne ke lie taiyār raheṅ.
Baṛe sabar se īmāndāroṅ ko tālīm
de kar unheṅ samjhāeṅ, malāmat
kareṅ aur un kī hauslā-afzāī bhī
kareṅ. 3Kyoṅki ek waqt āegā jab
log sehhatbaḳhsh tālīm bardāsht
nahīṅ kareṅge balki apne pās
apnī burī ḳhāhishāt se mutābiqat
rakhne wāle ustādoṅ kā ḍher lagā
leṅge. Yih ustād unheṅ sirf dil
bahlāne wālī bāteṅ sunāeṅge, sirf
wuh kuchh jo wuh sunanā chāhte
haiṅ. 4Wuh sachchāī ko sunane
se bāz ā kar farzī kahāniyoṅ ke
pīchhe paṛ jāeṅge. 5Lekin āp ḳhud
har hālat meṅ hosh meṅ raheṅ.
Dukh ko bardāsht kareṅ, Allāh
kī ḳhushḳhabrī sunāte raheṅ aur
apnī ḳhidmat ke tamām farāyz adā
kareṅ.

6Jahāṅ tak merā tālluq hai, wuh
waqt ā chukā hai ki mujhe mai
kī nazar kī tarah qurbāngāh par
unḍelā jāe. Mere kūch kā waqt ā
gayā hai. 7Maiṅ ne achchhī kushtī
laṛī hai, maiṅ dauṛ ke iḳhtitām tak
pahuṅch gayā hūṅ, maiṅ ne īmān
ko mahfūz rakhā hai. 8Aur ab ek
inām taiyār paṛā hai, rāstbāzī kā
wuh tāj jo Ḳhudāwand hamārā rāst
munsif mujhe apnī āmad ke din
degā. Aur na sirf mujhe balki un
sab ko jo us kī āmad ke ārzūmand
rahe haiṅ.

Kuchh Shaḳhsī Bāteṅ

9Mere pās āne meṅ jaldī kareṅ.
10Kyoṅki Demās ne is duniyā ko
pyār karke mujhe chhoṛ diyā
hai. Wuh Thissalunīke chalā
gayā. Kreskens Galatiyā aur Titus
dalmatiyā chale gae haiṅ. 11Sirf
Lūqā mere pās hai. Marqus ko apne
sāth le ānā, kyoṅki wuh ḳhidmat ke
lie mufīd sābit hogā. 12Tuḳhikus ko
maiṅ ne Ifisus bhej diyā hai. 13Āte
waqt merā wuh kūṭ apne sāth le āeṅ
jo maiṅ Troās meṅ Karpus ke pās
chhoṛ āyā thā. Merī kitābeṅ bhī le
āeṅ, ḳhāskar charmī kāġhaz wālī.

14Sikandar lohār ne mujhe
bahut nuqsān pahuṅchāyā hai.
Ḳhudāwand use us ke kām kā badlā
degā. 15Us se muhtāt raheṅ kyoṅki
us ne baṛī shiddat se hamārī bātoṅ
kī muḳhālafat kī.

16Jab mujhe pahlī dafā apne difā
ke lie adālat meṅ pesh kiyā gayā to
sab ne mujhe tark kar diyā. Allāh
un se is bāt kā hisāb na le balki
ise nazarandāz kar de. 17Lekin
Ḳhudāwand mere sāth thā. Usī

ne mujhe taqwiyat dī, kyoṅki us
kī marzī thī ki mere wasīle se
us kā pūrā paiġhām sunāyā jāe
aur tamām Ġhairyahūdī use suneṅ.
Yoṅ Allāh ne mujhe sherbabar ke
muṅh se nikāl kar bachā liyā. 18 Aur
āge bhī Ḳhudāwand mujhe har
sharīr hamle se bachāegā aur apnī
āsmānī bādshāhī meṅ lā kar najāt
degā. Us kā jalāl azal se abad tak
hotā rahe. Āmīn.

Āḳhirī Salām

19 Priskillā, Akwilā aur Unesifurus
ke gharāne ko hamārā salām
kahnā. 20 Irāstus Kurinthus meṅ
rahā, aur mujhe Trufimus ko
Mīletus meṅ chhoṛnā paṛā, kyoṅki
wuh bīmār thā. 21 Jaldī kareṅ
tāki sardiyoṅ ke mausam se pahle
yahāṅ pahuṅcheṅ.

Yūbūlus, Pūdens, Līnus,
Klaudiyā aur tamām bhāī āp ko
salām kahte haiṅ.

22 Ḳhudāwand āp kī rūh ke sāth
ho. Allāh kā fazl āp ke sāth hotā
rahe.

Titus

1 Yih ḳhat Paulus kī taraf se hai
jo Allāh kā ḳhādim aur Īsā
Masīh kā rasūl hai.

Mujhe chun kar bhejā gayā tāki
maiṅ īmān lāne aur ḳhudātars
zindagī kī sachchāī jān lene meṅ
Allāh ke chune hue logoṅ kī madad
karūṅ. [2]Kyoṅki us se unheṅ abadī
zindagī kī ummīd dilāī jātī hai,
aisī zindagī kī jis kā wādā Allāh ne
duniyā ke zamānoṅ se peshtar hī
kiyā thā. Aur wuh jhūṭ nahīṅ boltā.
[3]Apne muqarrarā waqt par Allāh ne
apne kalām kā elān karke use zāhir
kar diyā. Yihī elān mere sapurd
kiyā gayā hai aur maiṅ ise hamāre
Najātdahindā Allāh ke hukm ke
mutābiq sunātā hūṅ.

[4]Maiṅ Titus ko likh rahā hūṅ
jo hamāre mushtarakā īmān ke
mutābiq merā haqīqī beṭā hai.

Ḳhudā Bāp aur hamārā
Najātdahindā Masīh Īsā āp ko fazl
aur salāmatī atā kareṅ.

Krete meṅ Titus kī Ḳhidmat

[5]Maiṅ ne āp ko Krete meṅ is lie
chhoṛā thā ki āp wuh kamiyāṅ
durust kareṅ jo ab tak rah gaī
thīṅ. Yih bhī ek maqsad thā ki
āp har shahr kī jamāt meṅ buzurg
muqarrar kareṅ, jis tarah maiṅ ne
āp ko kahā thā. [6]Buzurg be'ilzām
ho. Us kī sirf ek bīwī ho. Us
ke bachche īmāndār hoṅ aur log
un par aiyāsh yā sarkash hone kā
ilzām na lagā sakeṅ. [7]Nigarān
ko to Allāh kā gharānā saṅbhālne
kī zimmedārī dī gaī hai, is lie
lāzim hai ki wuh be'ilzām ho.
Wuh ḳhudsar, ġhusīlā, sharābī,
laṛākā yā lālchī na ho. [8]Is ke

bajāe wuh mehmān-nawāz ho aur
sab achchhī chīzoṅ se pyār karne
wālā ho. Wuh samajhdār, rāstbāz
aur muqaddas ho. Wuh apne
āp par qābū rakh sake. 9Wuh
us kalām ke sāth lipṭā rahe jo
qābil-e-etamād aur hamārī tālīm
ke mutābiq hai. Kyoṅki is tarah
hī wuh sehhatbaḳhsh tālīm de kar
dūsroṅ kī hauslā-afzāī kar sakegā
aur muḳhālafat karne wāloṅ ko
samjhā bhī sakegā.

10Bāt yih hai ki bahut-se aise log
haiṅ jo sarkash haiṅ, jo fuzūl bāteṅ
karke dūsroṅ ko dhokā dete haiṅ.
Yih bāt ḳhāskar un par sādiq ātī hai
jo Yahūdiyoṅ meṅ se haiṅ. 11Lāzim
hai ki unheṅ chup karā diyā jāe,
kyoṅki yih lālach meṅ ā kar kaī
logoṅ ke pūre ghar apnī ġhalat
tālīm se ḳharāb kar rahe haiṅ. 12Un
ke apne ek nabī ne kahā hai, "Krete
ke bāshinde hameshā jhūṭ bolne
wāle, wahshī jānwar aur sust peṭū
hote haiṅ." 13Us kī yih gawāhī
durust hai. Is wajah se lāzim hai
ki āp unheṅ saḳhtī se samjhāeṅ tāki
un kā īmān sehhatmand rahe 14aur
wuh Yahūdī farzī kahāniyoṅ yā un
insānoṅ ke ahkām par dhyān na
deṅ jo sachchāī se haṭ gae haiṅ.
15Jo log pāk-sāf haiṅ un ke lie sab
kuchh pāk hai. Lekin jo nāpāk
aur īmān se ḳhālī haiṅ un ke lie
kuchh bhī pāk nahīṅ hotā balki un
kā zahan aur un kā zamīr donoṅ
nāpāk ho gae haiṅ. 16Yih Allāh ko
jānane kā dāwā to karte haiṅ, lekin
un kī harkateṅ is bāt kā inkār kartī
haiṅ. Yih ghinaune, nāfarmān aur
koī bhī achchhā kām karne ke qābil
nahīṅ haiṅ.

Sehhatbaḳhsh Tālīm

2 Lekin āp wuh kuchh sunāeṅ
jo sehhatbaḳhsh tālīm se
mutābiqat rakhtā hai. 2Buzurg
mardoṅ ko batā denā ki wuh
hoshmand, sharīf aur samajhdār
hoṅ. Un kā īmān, muhabbat aur
sābitqadmī sehhatmand hoṅ.

3Isī tarah buzurg ḳhawātīn ko
hidāyat denā ki wuh muqaddasīn
kī-sī zindagī guzāreṅ. Na wuh
tohmat lagāeṅ na sharāb kī ġhulām
hoṅ. Is ke bajāe wuh achchhī tālīm
dene ke lāyq hoṅ 4tāki wuh jawān
auratoṅ ko samajhdār zindagī
guzārne kī tarbiyat de sakeṅ, ki
wuh apne shauharoṅ aur bachchoṅ

se muhabbat rakheṅ, [5]ki wuh
samajhdār[a] aur muqaddas hoṅ, ki
wuh ghar ke farāyz adā karne meṅ
lagī raheṅ, ki wuh nek hoṅ, ki wuh
apne shauharoṅ ke tābe raheṅ.
Agar wuh aisī zindagī guzāreṅ to
wuh dūsroṅ ko Allāh ke kalām
par kufr bakne kā mauqā farāham
nahīṅ kareṅgī.

[6]Isī tarah jawān ādmiyoṅ kī
hauslā-afzāī kareṅ ki wuh har lihāz
se samajhdār zindagī guzāreṅ. [7]Āp
ḳhud nek kām karne meṅ un ke lie
namūnā baneṅ. Tālīm dete waqt
āp kī ḳhulūsdilī, sharāfat [8]aur alfāz
kī be'ilzām sehhat sāf nazar āe.
Phir āp ke muḳhālif sharmindā
ho jāeṅge, kyoṅki wuh hamāre
bāre meṅ koī burī bāt nahīṅ kah
sakeṅge.

[9]Ġhulāmoṅ ko kah denā ki wuh
har lihāz se apne mālikoṅ ke tābe
raheṅ. Wuh unheṅ pasand āeṅ,
bahs-mubāhasā kie baġhair un kī
bāt māneṅ [10]aur un kī chīzeṅ chorī
na kareṅ balki sābit kareṅ ki un
par har tarah kā etamād kiyā jā
saktā hai. Kyoṅki is tarīqe se wuh
hamāre Najātdahindā Allāh ke bāre
meṅ tālīm ko har tarah se dilkash
banā deṅge.

[11]Kyoṅki Allāh kā najātbaḳhsh
fazl tamām insānoṅ par zāhir huā
hai. [12]Aur yih fazl hameṅ tarbiyat
de kar is qābil banā detā hai ki
ham bedīnī aur duniyāwī ḳhāhishāt
kā inkār karke is duniyā meṅ
samajhdār, rāstbāz aur ḳhudātars
zindagī guzār sakeṅ. [13]Sāth sāth
yih tarbiyat us mubārak din kā
intazār karne meṅ hamārī madad
kartī hai jis kī ummīd ham rakhte
haiṅ aur jab hamāre azīm Ḳhudā
aur Najātdahindā Īsā Masīh kā jalāl
zāhir ho jāegā. [14]Kyoṅki Masīh ne
hamāre lie apnī jān de dī tāki fidyā
de kar hameṅ har tarah kī bedīnī
se chhuṛā kar apne lie ek pāk aur
maḳhsūs qaum banāe jo nek kām
karne meṅ sargarm ho.

[15]Inhīṅ bātoṅ kī tālīm de kar pūre
iḳhtiyār ke sāth logoṅ ko samjhāeṅ
aur un kī islāh kareṅ. Koī bhī āp ko
haqīr na jāne.

Masīhī Kirdār

3 Unheṅ yād dilānā ki wuh
hukmrānoṅ aur iḳhtiyār

[a] Yūnānī lafz meṅ zabt-e-nafs kā unsur bhī pāyā jātā hai.

wāloṅ ke tābe aur farmāṅbardār
raheṅ. Wuh har nek kām karne ke
lie taiyār raheṅ, [2]kisī par tohmat
na lagāeṅ, amnpasand aur narmdil
hoṅ aur tamām logoṅ ke sāth
narmmizājī se pesh āeṅ. [3]Kyoṅki
ek waqt thā jab ham bhī nāsamajh,
nāfarmān aur sahīh rāh se bhaṭke
hue the. Us waqt ham kaī tarah kī
shahwatoṅ aur ġhalat ḳhāhishoṅ
kī ġhulāmī meṅ the. Ham bure
kāmoṅ aur hasad karne meṅ
zindagī guzārte the. Dūsre ham se
nafrat karte the aur ham bhī un se
nafrat karte the. [4]Lekin jab hamāre
Najātdahindā Allāh kī mehrbānī
aur muhabbat zāhir huī [5]to us ne
hameṅ bachāyā. Yih nahīṅ ki ham
ne rāst kām karne ke bāis najāt
hāsil kī balki us ke rahm hī ne
hameṅ Rūhul-quds ke wasīle se
bachāyā jis ne hameṅ dho kar nae
sire se janm diyā aur naī zindagī atā
kī. [6]Allāh ne apne is Rūh ko baṛī
faiyāzī se hamāre Najātdahindā
Īsā Masīh ke wasīle se ham par
unḍel diyā [7]tāki hameṅ us ke fazl
se rāstbāz qarār diyā jāe aur ham
us abadī zindagī ke wāris ban jāeṅ
jis kī ummīd ham rakhte haiṅ. [8]Is
bāt par pūrā etamād kiyā jā saktā
hai.

Maiṅ chāhtā hūṅ ki āp in bātoṅ
par ḳhās zor deṅ tāki jo Allāh par
īmān lāe haiṅ wuh dhyān se nek
kām karne meṅ lage raheṅ. Yih
bāteṅ sab ke lie achchhī aur mufīd
haiṅ. [9]Lekin behūdā bahsoṅ,
nasabnāmoṅ, jhagaṛoṅ aur sharīat
ke bāre meṅ tanāzoṅ se bāz raheṅ,
kyoṅki aisā karnā befāydā aur fuzūl
hai. [10]Jo shaḳhs pārṭībāz hai use do
bār samjhāeṅ. Agar wuh is ke bād
bhī na māne to use rifāqat se ḳhārij
kareṅ. [11]Kyoṅki āp ko patā hogā ki
aisā shaḳhs ġhalat rāh par hai aur
gunāh meṅ phaṅsā huā hotā hai.
Us ne apnī harkatoṅ se apne āp ko
mujrim ṭhahrāyā hai.

Āḳhirī Hidāyāt

[12]Jab maiṅ Artimās yā Tuḳhikus
ko āp ke pās bhej dūṅgā to
mere pās āne meṅ jaldī kareṅ.
Maiṅ Nīkupulis Shahr meṅ hūṅ,
kyoṅki maiṅ ne faislā kar liyā
hai ki sardiyoṅ kā mausam yahāṅ
guzārūṅ. [13]Jab Zenās wakīl aur
Apullos safr kī taiyāriyāṅ kar rahe
haiṅ to un kī madad kareṅ. Ḳhayāl
rakheṅ ki un kī har zarūrat pūrī kī
jāe. [14]Lāzim hai ki hamāre log nek
kām karne meṅ lage rahnā sīkheṅ,

ḳhāskar jahāṅ bahut zarūrat hai, aisā na ho ki āḳhirkār wuh bephal nikleṅ. [15]Sab jo mere sāth haiṅ āp ko salām kahte haiṅ. Unheṅ merā salām denā jo īmān meṅ ham se muhabbat rakhte haiṅ.

Allāh kā fazl āp sab ke sāth hotā rahe.

Filemon

1 Yih ḳhat Masīh Īsā ke qaidī
Paulus aur Tīmuthiyus kī taraf se
hai.
Maiṅ apne azīz dost aur
hamḳhidmat Filemon ko likh rahā
hūṅ 2 aur sāth sāth apnī bahan
Afiyā, apne hamsipāh Arḳhippus
aur us jamāt ko jo āp ke ghar meṅ
jamā hotī hai.
3 Ḳhudā hamārā Bāp aur
Ḳhudāwand Īsā Masīh āp ko fazl
aur salāmatī atā kareṅ.

Filemon kī Muhabbat aur Īmān

4 Jab bhī maiṅ duā kartā hūṅ to
āp ko yād karke apne Ḳhudā kā
shukr kartā hūṅ. 5 Kyoṅki mujhe
Ḳhudāwand Īsā ke bāre meṅ āp ke
īmān aur āp kī tamām muqaddasīn
se muhabbat kī ḳhabar miltī rahtī
hai. 6 Merī duā hai ki āp kī jo rifāqat
īmān se paidā huī hai wuh āp meṅ
yoṅ zor pakaṛe ki āp ko behtar taur
par har us achchhī chīz kī samajh
āe jo hameṅ Masīh meṅ hāsil hai.
7 Bhāī, āp kī muhabbat dekh kar
mujhe baṛī ḳhushī aur tasallī huī
hai, kyoṅki āp ne muqaddasīn ke
diloṅ ko tar-o-tāzā kar diyā hai.

Unesimus kī Sifārish

8 Is wajah se maiṅ Masīh meṅ
itnī dilerī mahsūs kartā hūṅ ki
āp ko wuh kuchh karne kā hukm
dūṅ jo ab munāsib hai. 9 To bhī
maiṅ aisā nahīṅ karnā chāhtā balki
muhabbat kī binā par āp se apīl
hī kartā hūṅ. Go maiṅ Paulus
Masīh Īsā kā elchī balki ab us kā
qaidī bhī hūṅ 10 to bhī minnat karke
apne beṭe Unesimus kī sifārish
kartā hūṅ. Kyoṅki mere qaid meṅ

hote hue wuh merā beṭā ban gayā.
11 Pahle to wuh āp ke kām nahīṅ ā
saktā thā, lekin ab wuh āp ke lie aur
mere lie kāfī mufīd sābit huā hai.[a]

12 Ab maiṅ is ko goyā apnī jān
ko āp ke pās wāpas bhej rahā hūṅ.
13 Asal meṅ maiṅ use apne pās
rakhnā chāhtā thā tāki jab tak maiṅ
ḳhushḳhabrī kī ḳhātir qaid meṅ
hūṅ wuh āp kī jagah merī ḳhidmat
kare. 14 Lekin maiṅ āp kī ijāzat ke
baġhair kuchh nahīṅ karnā chāhtā
thā. Kyoṅki maiṅ chāhtā hūṅ ki
jo bhī mehrbānī āp kareṅge wuh
āp majbūr ho kar na kareṅ balki
ḳhushī se.

15 Ho saktā hai ki Unesimus is lie
kuchh der ke lie āp se judā ho gayā
ki wuh āp ko hameshā ke lie dubārā
mil jāe. 16 Kyoṅki ab wuh na sirf
ġhulām hai balki ġhulām se kahīṅ
zyādā. Ab wuh ek azīz bhāī hai jo
mujhe ḳhās azīz hai. Lekin wuh āp
ko kahīṅ zyādā azīz hogā, ġhulām kī
haisiyat se bhī aur Ḳhudāwand meṅ
bhāī kī haisiyat se bhī.

17 Ġharz, agar āp mujhe
apnā sāthī samjheṅ to use yoṅ
ḳhushāmdīd kaheṅ jaise maiṅ
ḳhud ā kar hāzir hotā. 18 Agar us
ne āp ko koī nuqsān pahuṅchāyā
yā āp kā qarzdār huā to maiṅ is kā
muāwazā dene ke lie taiyār hūṅ.
19 Yahāṅ maiṅ Paulus apne hī hāth
se is bāt kī tasdīq kartā hūṅ: Maiṅ is
kā muāwazā dūṅgā agarche mujhe
āp ko yād dilāne kī zarūrat nahīṅ ki
āp ḳhud mere qarzdār haiṅ. Kyoṅki
merā qarz jo āp par hai wuh āp
ḳhud haiṅ. 20 Chunāṅche mere
bhāī, mujh par yih mehrbānī kareṅ
ki mujhe Ḳhudāwand meṅ āp se
kuchh fāydā mile. Masīh meṅ merī
jān ko tāzā kareṅ.

21 Maiṅ āp kī farmāṅbardārī par
etibār karke āp ko yih likh rahā
hūṅ. Kyoṅki maiṅ jāntā hūṅ ki
āp na sirf merī suneṅge balki is se
kahīṅ zyādā mere lie kareṅge. 22 Ek
aur guzārish bhī hai, mere lie ek
kamrā taiyār kareṅ, kyoṅki mujhe
ummīd hai ki āp kī duāoṅ ke jawāb
meṅ mujhe āp ko wāpas diyā jāegā.

Āḳhirī Salām

23 Ipafrās jo Masīh Īsā meṅ
mere sāth qaidī hai āp ko salām
kahtā hai. 24 Isī tarah Marqus,
Aristarḳhus, Demās aur Lūqā bhī
āp ko salām kahte haiṅ.

25 Ḳhudāwand Īsā kā fazl āp sab
ke sāth hotā rahe.

---

[a] Unesimus = kārāmad, fāydāmand.

Ibrāniyoṅ

Allāh kā Apne Farzand ke zariye Kalām

1 Māzī meṅ Allāh muḳhtalif mauqoṅ par aur kaī tarīqoṅ se hamāre bāpdādā se hamkalām huā. Us waqt us ne yih nabiyoṅ ke wasīle se kiyā 2 lekin in āḳhirī dinoṅ meṅ wuh apne Farzand ke wasīle se ham se hamkalām huā, usī ke wasīle se jise us ne sab chīzoṅ kā wāris banā diyā aur jis ke wasīle se us ne kāynāt ko bhī ḳhalaq kiyā. 3 Farzand Allāh kā shāndār jalāl mun'akis kartā aur us kī zāt kī ain shabīh[a] hai. Wuh apne qawī kalām se sab kuchh saṅbhāle rakhtā hai. Jab wuh duniyā meṅ thā to us ne hamāre lie gunāhoṅ se pāk-sāf ho jāne kā intazām qāym kiyā. Is ke bād wuh āsmān par Qādir-e-mutlaq ke dahne hāth jā baiṭhā.

Allāh ke Farzand kī Azmat

4 Farzand farishtoṅ se kahīṅ azīm hai, itnā jitnā us kā mīrās meṅ pāyā huā nām un ke nāmoṅ se azīm hai. 5 Kyoṅki Allāh ne kis farishte se kabhī kahā,

"Tū merā Farzand hai,
āj maiṅ terā Bāp ban gayā hūṅ."

Yih bhī us ne kisī farishte ke bāre meṅ kabhī nahīṅ kahā,

"Maiṅ us kā Bāp hūṅgā
aur wuh merā Farzand hogā."

6 Aur jab Allāh apne pahlauṭhe Farzand ko āsmānī duniyā meṅ lātā hai to wuh farmātā hai,

"Allāh ke tamām farishte us kī parastish kareṅ."

---

[a] Yā naqsh.

[7] Farishtoṅ ke bāre meṅ wuh farmātā hai,
“Wuh apne farishtoṅ ko hawāeṅ
aur apne ḳhādimoṅ ko āg ke shole banā detā hai.”
[8] Lekin Farzand ke bāre meṅ wuh kahtā hai,
“Ai Ḳhudā, terā taḳht azal se abad tak qāym-o-dāym rahegā,
aur insāf kā shāhī asā terī bādshāhī par hukūmat karegā.
[9] Tū ne rāstbāzī se muhabbat
aur bedīnī se nafrat kī,
is lie Allāh tere Ḳhudā ne tujhe ḳhushī ke tel se masah karke
tujhe tere sāthiyoṅ se kahīṅ zyādā sarfarāz kar diyā.”
[10] Wuh yih bhī farmātā hai,
“Ai Rab, tū ne ibtidā meṅ duniyā kī buniyād rakhī,
aur tere hī hāthoṅ ne āsmānoṅ ko banāyā.
[11] Yih to tabāh ho jāeṅge,
lekin tū qāym rahegā.
Yih sab libās kī tarah ghis-phaṭ jāeṅge
[12] aur tū inheṅ chādar kī tarah lapeṭegā,
purāne kapṛe kī tarah yih badle jāeṅge.
Lekin tū wuhī kā wuhī rahtā hai,
aur terī zindagī kabhī ḳhatm nahīṅ hotī.”
[13] Allāh ne kabhī bhī apne kisī farishte se yih bāt na kahī,
“Mere dahne hāth baiṭh,
jab tak maiṅ tere dushmanoṅ ko
tere pāṅwoṅ kī chaukī na banā dūṅ.”
[14] Phir farishte kyā haiṅ? Wuh to sab ḳhidmatguzār rūh haiṅ jinheṅ Allāh un kī ḳhidmat karne ke lie bhej detā hai jinheṅ mīrās meṅ najāt pānī hai.

Najāt kī Azmat

2 Is lie lāzim hai ki ham aur zyādā dhyān se kalām-e-muqaddas kī un bātoṅ par ġhaur kareṅ jo ham ne sun lī haiṅ. Aisā na ho ki ham samundar par beqābū kashtī kī tarah bemaqsad idhar-udhar phireṅ. [2] Jo kalām farishtoṅ ne insān tak pahuṅchāyā wuh to anmiṭ rahā, aur jis se bhī koī ḳhatā yā nāfarmānī huī use us kī munāsib sazā milī. [3] To phir ham kis tarah Allāh ke ġhazab se bach sakeṅge agar ham Masīh kī itnī azīm najāt ko nazarandāz kareṅ? Pahle Ḳhudāwand ne ḳhud is najāt kā elān kiyā, aur phir aise logoṅ

ne hamāre pās ā kar is kī tasdīq kī
jinhoṅ ne use sun liyā thā. 4 Sāth
sāth Allāh ne is bāt kī is tarah
tasdīq bhī kī ki us ne apnī marzī
ke mutābiq ilāhī nishān, mojize
aur muḳhtalif qism ke zordār kām
dikhāe aur Rūhul-quds kī nemateṅ
logoṅ meṅ taqsīm kīṅ.

Masīh kā Najātbaḳhsh Kām

5 Ab aisā hai ki Allāh ne mazkūrā
āne wālī duniyā ko farishtoṅ ke
tābe nahīṅ kiyā. 6 Kyoṅki kalām-
e-muqaddas meṅ kisī ne kahīṅ yih
gawāhī dī hai,

"Insān kaun hai ki tū use yād kare
yā ādamzād ki tū us kā ḳhayāl
rakhe?

7 Tū ne use thoṛī der ke lie
farishtoṅ se kam kar diyā,
tū ne use jalāl aur izzat kā tāj
pahnā kar

8 sab kuchh us ke pāṅwoṅ ke
nīche kar diyā."

Jab likhā hai ki sab kuchh us
ke pāṅwoṅ tale kar diyā gayā to is
kā matlab hai ki koī chīz na rahī
jo us ke tābe nahīṅ hai. Beshak
hameṅ hāl meṅ yih bāt nazar nahīṅ
ātī ki sab kuchh us ke tābe hai,
9 lekin ham use zarūr deḳhte haiṅ jo
"Thoṛī der ke lie farishtoṅ se kam"
thā yānī Īsā ko jise us kī maut tak ke
dukh kī wajah se "Jalāl aur izzat kā
tāj" pahnāyā gayā hai. Hāṅ, Allāh
ke fazl se us ne sab kī ḳhātir maut
bardāsht kī. 10 Kyoṅki yihī munāsib
thā ki Allāh jis ke lie aur jis ke
wasīle se sab kuchh hai yoṅ bahut-
se beṭoṅ ko apne jalāl meṅ sharīk
kare ki wuh un kī najāt ke bānī
Īsā ko dukh uṭhāne se kāmiliyat tak
pahuṅchāe.

11 Īsā aur wuh jinheṅ wuh
maḳhsūs-o-muqaddas kar detā hai
donoṅ kā ek hī Bāp hai. Yihī
wajah hai ki Īsā yih kahne se nahīṅ
sharmātā ki muqaddasīn mere bhāī
haiṅ. 12 Masalan wuh Allāh se
kahtā hai,

"Maiṅ apne bhāiyoṅ ke sāmne
tere nām kā elān karūṅga,
jamāt ke darmiyān hī terī
madahsarāī karūṅga."

13 Wuh yih bhī kahtā hai, "Maiṅ
us par bharosā rakhūṅgā." Aur
phir "Maiṅ hāzir hūṅ, maiṅ aur
wuh bachche jo Allāh ne mujhe die
haiṅ."

14 Ab chūṅki yih bachche gosht-
post aur ḳhūn ke insān haiṅ is lie
Īsā ḳhud un kī mānind ban gayā
aur un kī insānī fitrat meṅ sharīk

huā. Kyoṅki is tarah hī wuh apnī
maut se maut ke mālik Iblīs ko
tabāh kar sakā, 15 aur is tarah hī
wuh unheṅ chhuṛā sakā jo maut
se ḍarne kī wajah se zindagī-bhar
ġhulāmī meṅ the. 16 Zāhir hai ki
jin kī madad wuh kartā hai wuh
farishte nahīṅ haiṅ balki Ibrāhīm
kī aulād. 17 Is lie lāzim thā ki
wuh har lihāz se apne bhāiyoṅ
kī mānind ban jāe. Sirf is se
us kā yih maqsad pūrā ho sakā
ki wuh Allāh ke huzūr ek rahīm
aur wafādār imām-e-āzam ban kar
logoṅ ke gunāhoṅ kā kaffārā de
sake. 18 Aur ab wuh un kī madad
kar saktā hai jo āzmāish meṅ uljhe
hue haiṅ, kyoṅki us kī bhī āzmāish
huī aur us ne ḳhud dukh uṭhāyā hai.

Īsā Mūsā se Baṛā Hai

3 Muqaddas bhāiyo, jo mere
sāth Allāh ke bulāe hue haiṅ!
Īsā par ġhaur-o-ḳhauz karte raheṅ
jo Allāh kā paiġhambar aur imām-
e-āzam hai aur jis kā ham iqrār
karte haiṅ. 2 Īsā Allāh kā wafādār
rahā jab us ne use yih kām karne ke
lie muqarrar kiyā, bilkul usī tarah
jis tarah Mūsā bhī wafādār rahā jab
Allāh kā pūrā ghar us ke sapurd
kiyā gayā. 3 Ab jo kisī ghar ko
tāmīr kartā hai use ghar kī nisbat
zyādā izzat hāsil hotī hai. Isī tarah
Īsā Mūsā kī nisbat zyādā izzat ke
lāyq hai. 4 Kyoṅki har ghar ko
kisī na kisī ne banāyā hotā hai,
jabki Allāh ne sab kuchh banāyā
hai. 5 Mūsā to Allāh ke pūre ghar
meṅ ḳhidmat karte waqt wafādār
rahā, lekin mulāzim kī haisiyat se
tāki kalām-e-muqaddas kī āne wālī
bātoṅ kī gawāhī detā rahe. 6 Masīh
farq hai. Use Farzand kī haisiyat se
Allāh ke ghar par iḳhtiyār hai aur
isī meṅ wuh wafādār hai. Ham us
kā ghar haiṅ basharteki ham apnī
dilerī aur wuh ummīd qāym rakheṅ
jis par ham faḳhr karte haiṅ.

Allāh kī Qaum ke lie Sukūn

7 Chunāṅche jis tarah Rūhul-quds
farmātā hai,

"Agar tum āj Allāh kī āwāz suno
8 to apne diloṅ ko saḳht na karo
jis tarah baġhāwat ke din huā,
jab tumhāre bāpdādā ne registān
meṅ mujhe āzmāyā.
9 Wahāṅ unhoṅ ne mujhe āzmāyā
aur jāṅchā,
hālāṅki unhoṅ ne chālīs sāl ke
daurān mere kām dekh lie the.

[10] Is lie mujhe us nasl par ġhussā
āyā aur maiṅ bolā,
‘Un ke dil hameshā sahīh rāh se
haṭ jāte haiṅ
aur wuh merī rāheṅ nahīṅ jānte.’
[11] Apne ġhazab meṅ maiṅ ne
qasam khāī,
‘Yih kabhī us mulk meṅ dāḳhil
nahīṅ hoṅge
jahāṅ maiṅ unheṅ sukūn detā.’”
[12] Bhāiyo, ḳhabardār raheṅ tāki
āp meṅ se kisī kā dil burāī aur
kufr se bhar kar zindā Ḳhudā se
bargashtā na ho jāe. [13] Is ke bajāe
jab tak Allāh kā yih farmān qāym
hai rozānā ek dūsre kī hauslā-afzāī
kareṅ tāki āp meṅ se koī bhī gunāh
ke fareb meṅ ā kar saḳhtdil na
ho. [14] Bāt yih hai ki ham Masīh ke
sharīk-e-kār ban gae haiṅ. Lekin
is shart par ki ham āḳhir tak wuh
etamād mazbūtī se qāym rakheṅ jo
ham āġhāz meṅ rakhte the.
[15] Mazkūrā kalām meṅ likhā hai,
“Agar tum āj Allāh kī āwāz suno,
to apne diloṅ ko saḳht na karo jis
tarah baġhāwat ke din huā.”
[16] Yih kaun the jo Allāh kī āwāz
sun kar bāġhī ho gae. Wuh sab
jinheṅ Mūsā Misr se nikāl kar
bāhar lāyā. [17] Aur yih kaun the
jin se Allāh chālīs sāl ke daurān
nārāz rahā? Yih wuhī the jinhoṅ
ne gunāh kiyā aur jo registān meṅ
mar kar wahīṅ paṛe rahe. [18] Allāh
ne kin kī bābat qasam khāī ki
“Yih kabhī bhī us mulk meṅ dāḳhil
nahīṅ hoṅge jahāṅ maiṅ unheṅ
sukūn detā”? Zāhir hai un kī
bābat jinhoṅ ne nāfarmānī kī thī.
[19] Chunāṅche ham deḳhte haiṅ ki
wuh īmān na rakhne kī wajah se
mulk meṅ dāḳhil na ho sake.

4 Dekheṅ, ab tak Allāh kā yih
wādā qāym hai, aur ab tak
ham sukūn ke mulk meṅ dāḳhil
ho sakte haiṅ. Is lie āeṅ, ham
ḳhabardār raheṅ. Aisā na ho
ki āp meṅ se koī pīchhe rah
kar us meṅ dāḳhil na hone pāe.
[2] Kyoṅki hameṅ bhī un kī tarah
ek ḳhushḳhabrī sunāī gaī. Lekin
yih paiġhām un ke lie befāydā thā,
kyoṅki wuh use sun kar īmān na
lāe. [3] Un kī nisbat ham jo īmān lāe
haiṅ sukūn ke is mulk meṅ dāḳhil
ho sakte haiṅ.
Ġharz, yih aisā hī hai jis tarah
Allāh ne farmāyā,
“Apne ġhazab meṅ maiṅ ne
qasam khāī,
‘Yih kabhī us mulk meṅ dāḳhil
nahīṅ hoṅge
jahāṅ maiṅ unheṅ sukūn detā.’”

Ab ġhaur kareṅ ki us ne yih kahā
agarche us kā kām duniyā kī taḳhlīq
par iḳhtitām tak pahuṅch gayā
thā. 4 Kyoṅki kalām-e-muqaddas
meṅ sātweṅ din ke bāre meṅ likhā
hai, "Sātweṅ din Allāh kā sārā kām
takmīl tak pahuṅch gayā. Is se
fāriġh ho kar us ne ārām kiyā." 5 Ab
is kā muqābalā mazkūrā āyat se
kareṅ,

"Yih kabhī us mulk meṅ dāḳhil
nahīṅ hoṅge
jahāṅ maiṅ unheṅ sukūn detā."

6 Jinhoṅ ne pahle Allāh kī
ḳhushḳhabrī sunī unheṅ nāfarmān
hone kī wajah se yih sukūn na
milā. To bhī yih bāt qāym rahī ki
kuchh to sukūn ke is mulk meṅ
dāḳhil ho jāeṅge. 7 Yih madd-e-
nazar rakh kar Allāh ne ek aur din
muqarrar kiyā, mazkūrā "Āj" kā
din. Kaī sāloṅ ke bād hī us ne Dāūd
kī mārifat wuh bāt kī jis par ham
ġhaur kar rahe haiṅ,

"Agar tum āj Allāh kī āwāz suno
to apne diloṅ ko saḳht na karo."

8 Jab Yashua unheṅ Mulk-e-
Kanān meṅ lāyā tab us ne Isrāīliyoṅ
ko yih sukūn na diyā, warnā Allāh
is ke bād ke kisī aur din kā zikr
na kartā. 9 Chunāṅche Allāh kī
qaum ke lie ek ḳhās sukūn bāqī
rah gayā hai, aisā sukūn jo Allāh
ke sātweṅ din ārām karne se
mutābiqat rakhtā hai. 10 Kyoṅki
jo bhī wuh sukūn pātā hai jis kā
wādā Allāh ne kiyā wuh Allāh kī
tarah apne kāmoṅ se fāriġh ho kar
ārām karegā. 11 Is lie āeṅ, ham
is sukūn meṅ dāḳhil hone kī pūrī
koshish kareṅ tāki ham meṅ se koī
bhī bāpdādā ke nāfarmān namūne
par chal kar gunāh meṅ na gir jāe.

12 Kyoṅki Allāh kā kalām zindā,
muassir aur har dodhārī talwār se
zyādā tez hai. Wuh insān meṅ se
guzar kar us kī jān rūh se aur us
ke joṛoṅ ko gūde se alag kar letā
hai. Wuhī dil ke ḳhayālāt aur soch
ko jāṅch kar un par faislā karne ke
qābil hai. 13 Koī maḳhlūq bhī Allāh
kī nazar se nahīṅ chhup saktī. Us
kī āṅkhoṅ ke sāmne jis ke jawābdeh
ham hote haiṅ sab kuchh ayāṅ aur
beniqāb hai.

Īsā Hamārā Imām-e-Āzam Hai

14 Ġharz āeṅ, ham us īmān se lipṭe
raheṅ jis kā iqrār ham karte haiṅ.
Kyoṅki hamārā aisā azīm imām-e-
āzam hai jo āsmānoṅ meṅ se guzar
gayā yānī Īsā Allāh kā Farzand.
15 Aur wuh aisā imām-e-āzam

nahīṅ hai jo hamārī kamzoriyoṅ
ko dekh kar hamdardī na dikhāe
balki agarche wuh begunāh rahā
to bhī hamārī tarah use har qism
kī āzmāish kā sāmnā karnā paṛā.
16 Ab āeṅ, ham pūre etamād ke
sāth Allāh ke taḳht ke sāmne hāzir
ho jāeṅ jahāṅ fazl pāyā jātā hai.
Kyoṅki wahīṅ ham wuh rahm aur
fazl pāeṅge jo zarūrat ke waqt
hamārī madad kar saktā hai.

5 Ab insānoṅ meṅ se chune
gae imām-e-āzam ko is lie
muqarrar kiyā jātā hai ki wuh un kī
ḳhātir Allāh kī ḳhidmat kare, tāki
wuh gunāhoṅ ke lie nazarāne aur
qurbāniyāṅ pesh kare. 2 Wuh jāhil
aur āwārā logoṅ ke sāth narm sulūk
rakh saktā hai, kyoṅki wuh ḳhud
kaī tarah kī kamzoriyoṅ kī girift
meṅ hotā hai. 3 Yihī wajah hai ki
use na sirf qaum ke gunāhoṅ ke
lie balki apne gunāhoṅ ke lie bhī
qurbāniyāṅ chaṛhānī paṛtī haiṅ.
4 Aur koī apnī marzī se imām-e-
āzam kā purwaqār ohdā nahīṅ apnā
saktā balki lāzim hai ki Allāh use
Hārūn kī tarah bulā kar muqarrar
kare.

5 Isī tarah Masīh ne bhī
apnī marzī se imām-e-āzam kā
purwaqār ohdā nahīṅ apnāyā. Is
ke bajāe Allāh ne us se kahā,

"Tū merā Farzand hai,
āj maiṅ terā Bāp ban gayā hūṅ."

6 Kahīṅ aur wuh farmātā hai,

"Tū abad tak imām hai,
aisā imām jaisā Malik-e-sidq thā."

7 Jab Īsā is duniyā meṅ thā to
us ne zor zor se pukār kar aur
āṅsū bahā bahā kar use duāeṅ
aur iltijāeṅ pesh kīṅ[a] jo use maut
se bachā saktā thā. Aur Allāh ne
us kī sunī, kyoṅki wuh Ḳhudā kā
ḳhauf rakhtā thā. 8 Wuh Allāh kā
Farzand to thā, to bhī us ne dukh
uṭhāne se farmāṅbardārī sīkhī.
9 Jab wuh kāmiliyat tak pahuṅch
gayā to wuh un sab kī abadī najāt
kā sarchashmā ban gayā jo us kī
sunte haiṅ. 10 Us waqt Allāh ne use
imām-e-āzam bhī muta'ayyin kiyā,
aisā imām jaisā Malik-e-sidq thā.

Īmān Tark Karne kī Bābat Āgāhī

11 Is ke bāre meṅ ham mazīd bahut
kuchh kah sakte haiṅ, lekin ham
mushkil se is kī tashrīh kar sakte

[a] Yānī imām kī haisiyat se us ne yih duāeṅ aur iltijāeṅ qurbānī ke taur par pesh kīṅ.

haiṅ, kyoṅki āp sunane meṅ sust
haiṅ. 12 Asal meṅ itnā waqt guzar
gayā hai ki ab āp ko ḳhud ustād
honā chāhie. Afsos ki aisā nahīṅ
hai balki āp ko is kī zarūrat hai ki
koī āp ke pās ā kar āp ko Allāh
ke kalām kī buniyādī sachchāiyāṅ
dubārā sikhāe. Āp ab tak ṭhos
khānā nahīṅ khā sakte balki āp ko
dūdh kī zarūrat hai. 13 Jo dūdh hī pī
saktā hai wuh abhī chhoṭā bachchā
hī hai aur wuh rāstbāzī kī tālīm
se nāwāqif hai. 14 Is ke muqābale
meṅ ṭhos khānā bāliġhoṅ ke lie
hai jinhoṅ ne apnī balūġhat ke bāis
apnī ruhānī basārat ko itnī tarbiyat
dī hai ki wuh bhalāī aur burāī meṅ
imtiyāz kar sakte haiṅ.

6 Is lie āeṅ, ham Masīh ke
bāre meṅ buniyādī tālīm ko
chhoṛ kar balūġhat kī taraf āge
baṛheṅ. Kyoṅki aisī bāteṅ dohrāne
kī zarūrat nahīṅ honī chāhie jin
se īmān kī buniyād rakhī jātī hai,
masalan maut tak pahuṅchāne
wāle kām se taubā, 2 baptismā kyā
hai, kisī par hāth rakhne kī tālīm,
murdoṅ ke jī uṭhne aur abadī sazā
pāne kī tālīm. 3 Chunāṅche Allāh
kī marzī huī to ham yih chhoṛ kar
āge baṛheṅge.

4 Nāmumkin hai ki unheṅ
bahāl karke dubārā taubā tak
pahuṅchāyā jāe jinhoṅ ne apnā
īmān tark kar diyā ho. Unheṅ
to ek bār Allāh ke nūr meṅ lāyā
gayā thā, unhoṅ ne āsmān kī
nemat chakh lī thī, wuh Rūhul-
quds meṅ sharīk hue, 5 unhoṅ
ne Allāh ke kalām kī bhalāī aur
āne wāle zamāne kī kuwwatoṅ kā
tajrabā kiyā thā. 6 Aur phir unhoṅ
ne apnā īmān tark kar diyā! Aise
logoṅ ko bahāl karke dubārā taubā
tak pahuṅchānā nāmumkin hai.
Kyoṅki aisā karne se wuh Allāh ke
Farzand ko dubārā maslūb karke
use lān-tān kā nishānā banā dete
haiṅ.

7 Allāh us zamīn ko barkat detā
hai jo apne par bār bār paṛne wālī
bārish ko jazb karke aisī fasal paidā
kartī hai jo khetībāṛī karne wāle ke
lie mufīd ho. 8 Lekin agar wuh sirf
ḳhārdār paude aur ūṅṭkaṭāre paidā
kare to wuh bekār hai aur is ḳhatre
meṅ hai ki us par lānat bhejī jāe.
Anjām-e-kār us par kā sab kuchh
jalāyā jāegā.

9 Azīzo, go ham is tarah kī bāteṅ
kar rahe haiṅ to bhī hamārā
etamād yih hai ki āp ko wuh
behtarīn barkateṅ hāsil haiṅ jo

najāt se miltī haiṅ. [10] Kyoṅki Allāh
be'insāf nahīṅ hai. Wuh āp kā kām
aur wuh muhabbat nahīṅ bhūlegā
jo āp ne us kā nām le kar zāhir kī
jab āp ne muqaddasīn kī ḳhidmat kī
balki āj tak kar rahe haiṅ. [11] Lekin
hamārī baṛī ḳhāhish yih hai ki āp
meṅ se har ek isī sargarmī kā izhār
āḳhir tak kartā rahe tāki jin bātoṅ kī
ummīd āp rakhte haiṅ wuh wāqaī
pūrī ho jāeṅ. [12] Ham nahīṅ chāhte
ki āp sust ho jāeṅ balki yih ki āp un
ke namūne par chaleṅ jo īmān aur
sabar se wuh kuchh mīrās meṅ pā
rahe haiṅ jis kā wādā Allāh ne kiyā
hai.

Allāh kā Yaqīnī Wādā

[13] Jab Allāh ne qasam khā kar
Ibrāhīm se wādā kiyā to us ne apnī
hī qasam khā kar yih wādā kiyā.
Kyoṅki koī aur nahīṅ thā jo us
se baṛā thā jis kī qasam wuh khā
saktā. [14] Us waqt us ne kahā, "Maiṅ
zarūr tujhe bahut barkat dūṅgā, aur
maiṅ yaqīnan tujhe kasrat kī aulād
dūṅgā." [15] Is par Ibrāhīm ne sabar
se intazār karke wuh kuchh pāyā
jis kā wādā kiyā gayā thā. [16] Qasam
khāte waqt log us kī qasam khāte
haiṅ jo un se baṛā hotā hai. Is
tarah se qasam meṅ bayānkardā
bāt kī tasdīq bahs-mubāhasā kī
har gunjāish ko ḳhatm kar detī
hai. [17] Allāh ne bhī qasam khā kar
apne wāde kī tasdīq kī. Kyoṅki wuh
apne wāde ke wārisoṅ par sāf zāhir
karnā chāhtā thā ki us kā irādā
kabhī nahīṅ badlegā. [18] Ġharz, yih
do bāteṅ qāym rahī haiṅ, Allāh
kā wādā aur us kī qasam. Wuh
inheṅ na to badal saktā na in ke
bāre meṅ jhūṭ bol saktā hai. Yoṅ
ham jinhoṅ ne us ke pās panāh lī
hai baṛī tasallī pā kar us ummīd
ko mazbūtī se thāme rakh sakte
haiṅ jo hameṅ pesh kī gaī hai.
[19] Kyoṅki yih ummīd hamārī jān
ke lie mazbūt langar hai. Aur
yih āsmānī Baitul-muqaddas ke
Muqaddastarīn Kamre ke parde
meṅ se guzar kar us meṅ dāḳhil
hotī hai. [20] Wahīṅ Īsā hamāre āge
āge jā kar hamārī ḳhātir dāḳhil
huā hai. Yoṅ wuh Malik-e-sidq kī
mānind hameshā ke lie imām-e-
āzam ban gayā hai.

Malik-e-sidq

7 Yih Malik-e-sidq, Sālim kā
bādshāh aur Allāh T'ālā kā
imām thā. Jab Ibrāhīm chār

bādshāhoṅ ko shikast dene ke bād
wāpas ā rahā thā to Malik-e-sidq
us se milā aur use barkat dī. [2] Is
par Ibrāhīm ne use tamām lūṭ ke
māl kā daswāṅ hissā de diyā. Ab
Malik-e-sidq kā matlab "Rāstbāzī
kā Bādshāh" hai. Dūsre, "Sālim kā
Bādshāh" kā matlab "Salāmatī kā
Bādshāh" hai. [3] Na us kā bāp yā
māṅ hai, na koī nasabnāmā. Us
kī zindagī kā na to āġhāz hai, na
iḳhtitām. Allāh ke Farzand kī tarah
wuh abad tak imām rahtā hai.

[4] Ġhaur kareṅ ki wuh kitnā azīm
thā. Hamāre bāpdādā Ibrāhīm ne
use lūṭe hue māl kā daswāṅ hissā
de diyā. [5] Ab sharīat talab kartī hai
ki Lāwī kī wuh aulād jo imām ban
jātī hai qaum yānī apne bhāiyoṅ
se paidāwār kā daswāṅ hissā le,
hālāṅki un ke bhāī Ibrāhīm kī aulād
haiṅ. [6] Lekin Malik-e-sidq Lāwī kī
aulād meṅ se nahīṅ thā. To bhī
us ne Ibrāhīm se daswāṅ hissā le
kar use barkat dī jis se Allāh ne
wādā kiyā thā. [7] Is meṅ koī shak
nahīṅ ki kamhaisiyat shaḳhs ko us
se barkat miltī hai jo zyādā haisiyat
kā ho. [8] Jahāṅ Lāwī imāmoṅ kā
tālluq hai fānī insān daswāṅ hissā
lete haiṅ. Lekin Malik-e-sidq ke
muāmale meṅ yih hissā us ko milā
jis ke bāre meṅ gawāhī dī gaī hai ki
wuh zindā rahtā hai. [9] Yih bhī kahā
jā saktā hai ki jab Ibrāhīm ne māl kā
daswāṅ hissā de diyā to Lāwī ne us
ke zariye bhī yih hissā diyā, hālāṅki
wuh ḳhud daswāṅ hissā letā hai.
[10] Kyoṅki go Lāwī us waqt paidā
nahīṅ huā thā to bhī wuh ek tarah
se Ibrāhīm ke jism meṅ maujūd thā
jab Malik-e-sidq us se milā.

[11] Agar Lāwī kī kahānat (jis par
sharīat mabnī thī) kāmiliyat paidā
kar saktī to phir ek aur qism ke
imām kī kyā zarūrat hotī, us kī
jo Hārūn jaisā na ho balki Malik-
e-sidq jaisā? [12] Kyoṅki jab bhī
kahānat badal jātī hai to lāzim hai
ki sharīat meṅ bhī tabdīlī āe. [13] Aur
hamārā Ḳhudāwand jis ke bāre
meṅ yih bayān kiyā gayā hai wuh ek
farq qabīle kā fard thā. Us ke qabīle
ke kisī bhī fard ne imām kī ḳhidmat
adā nahīṅ kī. [14] Kyoṅki sāf mālūm
hai ki Ḳhudāwand Masīh Yahūdāh
qabīle kā fard thā, aur Mūsā ne is
qabīle ko imāmoṅ kī ḳhidmat meṅ
shāmil na kiyā.

Malik-e-sidq Jaisā Ek aur Imām

[15] Muāmalā mazīd sāf ho jātā hai.
Ek farq imām zāhir huā hai jo

Malik-e-sidq jaisā hai. [16] Wuh
Lāwī ke qabīle kā fard hone se
imām na banā jis tarah sharīat
taqāzā kartī thī, balki wuh lāfānī
zindagī kī quwwat hī se imām ban
gayā. [17] Kyoṅki kalām-e-muqaddas
farmātā hai,

"Tū abad tak imām hai,
aisā imām jaisā Malik-e-sidq thā."

[18] Yoṅ purāne hukm ko mansūḳh
kar diyā jātā hai, kyoṅki wuh
kamzor aur bekār thā [19] (Mūsā kī
sharīat to kisī chīz ko kāmil nahīṅ
banā saktī thī) aur ab ek behtar
ummīd muhaiyā kī gaī hai jis se
ham Allāh ke qarīb ā jāte haiṅ.

[20] Aur yih nayā nizām Allāh kī
qasam se qāym huā. Aisī koī
qasam na khāī gaī jab dūsre imām
bane. [21] Lekin Īsā ek qasam ke
zariye imām ban gayā jab Allāh ne
farmāyā,

"Rab ne qasam khāī hai
aur is se pachhtāegā nahīṅ,
'Tū abad tak imām hai.'"

[22] Is qasam kī wajah se Īsā ek
behtar ahd kī zamānat detā hai.

[23] Ek aur farq, purāne nizām meṅ
bahut-se imām the, kyoṅki maut
ne har ek kī ḳhidmat mahdūd kie
rakhī. [24] Lekin chūṅki Īsā abad tak
zindā hai is lie us kī kahānat kabhī
bhī ḳhatm nahīṅ hogī. [25] Yoṅ wuh
unheṅ abadī najāt de saktā hai jo us
ke wasīle se Allāh ke pās āte haiṅ,
kyoṅki wuh abad tak zindā hai aur
un kī shafā'at kartā rahtā hai.

[26] Hameṅ aise hī imām-e-āzam
kī zarūrat thī. Hāṅ, aisā imām
jo muqaddas, bequsūr, bedāġh,
gunāhgāroṅ se alag aur āsmānoṅ
se buland huā hai. [27] Use dūsre
imāmoṅ kī tarah is kī zarūrat nahīṅ
ki har roz qurbāniyāṅ pesh kare,
pahle apne lie phir qaum ke lie.
Balki us ne apne āp ko pesh karke
apnī is qurbānī se un ke gunāhoṅ
ko ek bār sadā ke lie miṭā diyā.
[28] Mūswī sharīat aise logoṅ ko
imām-e-āzam muqarrar kartī hai jo
kamzor haiṅ. Lekin sharīat ke bād
Allāh kī qasam Farzand ko imām-
e-āzam muqarrar kartī hai, aur yih
Farzand abad tak kāmil hai.

Īsā Hamārā Imām-e-Āzam

8 Jo kuchh ham kah rahe haiṅ
us kī markazī bāt yih hai,
hamārā ek aisā imām-e-āzam hai
jo āsmān par jalālī Ḳhudā ke taḳht
ke dahne hāth baiṭhā hai. [2] Wahāṅ
wuh maqdis meṅ ḳhidmat kartā
hai, us haqīqī mulāqāt ke ḳhaime

meṅ jise insānī hāthoṅ ne khaṛā
nahīṅ kiyā balki Rab ne.
3 Har imām-e-āzam ko nazarāne
aur qurbāniyāṅ pesh karne ke lie
muqarrar kiyā jātā hai. Is lie lāzim
hai ki hamāre imām-e-āzam ke pās
bhī kuchh ho jo wuh pesh kar
sake. 4 Agar yih duniyā meṅ hotā
to imām-e-āzam na hotā, kyoṅki
yahāṅ imām to haiṅ jo sharīat ke
matlūbā nazarāne pesh karte haiṅ.
5 Jis maqdis meṅ wuh ḳhidmat
karte haiṅ wuh us maqdis kī sirf
naqlī sūrat aur sāyā hai jo āsmān
par hai. Yihī wajah hai ki Allāh
ne Mūsā ko mulāqāt kā ḳhaimā
banāne se pahle āgāh karke yih
kahā, "Ġhaur kar ki sab kuchh
ain us namūne ke mutābiq banāyā
jāe jo maiṅ tujhe yahāṅ pahāṛ par
dikhātā hūṅ." 6 Lekin jo ḳhidmat
Īsā ko mil gaī hai wuh duniyā
ke imāmoṅ kī ḳhidmat se kahīṅ
behtar hai, utnī behtar jitnā wuh
ahd jis kā darmiyānī Īsā hai purāne
ahd se behtar hai. Kyoṅki yih
ahd behtar wādoṅ kī buniyād par
bāndhā gayā.
7 Agar pahlā ahd be'ilzām hotā to
phir nae ahd kī zarūrat na hotī.
8 Lekin Allāh ko apnī qaum par
ilzām lagānā paṛā. Us ne kahā,
"Rab kā farmān hai, aise din ā
rahe haiṅ
jab maiṅ Isrāīl ke gharāne aur
Yahūdāh ke gharāne se ek nayā ahd
bāndhūṅgā.
9 Yih us ahd kī mānind nahīṅ
hogā
jo maiṅ ne un ke bāpdādā ke sāth
us din bāndhā thā jab maiṅ un kā
hāth pakaṛ kar
unheṅ Misr se nikāl lāyā.
Kyoṅki wuh us ahd ke wafādār na
rahe
jo maiṅ ne un se bāndhā thā.
Natīje meṅ merī un ke lie fikr na
rahī.
10 Ḳhudāwand farmātā hai ki
jo nayā ahd maiṅ un dinoṅ ke bād
un se bāndhūṅgā
us ke taht maiṅ apnī sharīat
un ke zahnoṅ meṅ ḍāl kar
un ke diloṅ par kandā karūṅga.
Tab maiṅ hī un kā Ḳhudā hūṅgā,
aur wuh merī qaum hoṅge.
11 Us waqt se is kī zarūrat nahīṅ
rahegī
ki koī apne paṛosī yā bhāī ko
tālīm de kar kahe,
'Rab ko jān lo.'
Kyoṅki chhoṭe se le kar baṛe tak
sab mujhe jāneṅge,

12 kyoṅki maiṅ un kā qusūr muāf karūṅga
aur āindā un ke gunāhoṅ ko yād nahīṅ karūṅga.”
13 In alfāz meṅ Allāh ek nae ahd kā zikr kartā hai aur yoṅ purāne ahd ko matrūk qarār detā hai. Aur jo matrūk aur purānā hai us kā anjām qarīb hī hai.

Dunyāwī aur Āsmānī Ibādat

9 Jab pahlā ahd bāndhā gayā to ibādat karne ke lie hidāyāt dī gaīṅ. Zamīn par ek maqdis bhī banāyā gayā, 2 ek ḳhaimā jis ke pahle kamre meṅ shamādān, mez aur us par paṛī maḳhsūs kī gaī roṭiyāṅ thīṅ. Us kā nām “Muqaddas Kamrā” thā. 3 Us ke pīchhe ek aur kamrā thā jis kā nām “Muqaddastarīn Kamrā” thā. Pahle aur dūsre kamre ke darmiyān wāqe darwāze par pardā lagā thā. 4 Is pichhle kamre meṅ baḳhūr jalāne ke lie sone kī qurbāngāh aur ahd kā sandūq thā. Ahd ke sandūq par sonā manḍhā huā thā aur us meṅ tīn chīzeṅ thīṅ: sone kā martabān jis meṅ man bharā thā, Hārūn kā wuh asā jis se koṅpleṅ phūṭ niklī thīṅ aur patthar kī wuh do taḳhtiyāṅ jin par ahd ke ahkām likhe the. 5 Sandūq par ilāhī jalāl ke do karūbī farishte lage the jo sandūq ke ḍhakne ko sāyā dete the jis kā nām “Kaffārā kā ḍhaknā” thā. Lekin is jagah par ham sab kuchh mazīd tafsīl se bayān nahīṅ karnā chāhte.

6 Yih chīzeṅ isī tartīb se rakhī jātī haiṅ. Jab imām apnī ḳhidmat ke farāyz adā karte haiṅ to bāqāydagī se pahle kamre meṅ jāte haiṅ. 7 Lekin sirf imām-e-āzam hī dūsre kamre meṅ dāḳhil hotā hai, aur wuh bhī sāl meṅ sirf ek dafā. Jab bhī wuh jātā hai wuh apne sāth ḳhūn le kar jātā hai jise wuh apne aur qaum ke lie pesh kartā hai tāki wuh gunāh miṭ jāeṅ jo logoṅ ne ġhairirādī taur par kie hote haiṅ. 8 Is se Rūhul-quds dikhātā hai ki Muqaddastarīn Kamre tak rasāī us waqt tak zāhir nahīṅ kī gaī thī jab tak pahlā kamrā istemāl meṅ thā. 9 Yih majāzan maujūdā zamāne kī taraf ishārā hai. Is kā matlab yih hai ki jo nazarāne aur qurbāniyāṅ pesh kī jā rahī haiṅ wuh parastār ke zamīr ko pāk-sāf karke kāmil nahīṅ banā saktīṅ. 10 Kyoṅki in kā tālluq sirf khāne-pīne wālī chīzoṅ aur ġhusl kī muḳhtalif rasmoṅ se

hotā hai, aisī zāhirī hidāyāt jo sirf
nae nizām ke āne tak lāgū haiṅ.
11 Lekin ab Masīh ā chukā hai,
un achchhī chīzoṅ kā imām-e-āzam
jo ab hāsil huī haiṅ. Jis ḳhaime
meṅ wuh ḳhidmat kartā hai wuh
kahīṅ zyādā azīm aur kāmil hai.
Yih ḳhaimā insānī hāthoṅ se nahīṅ
banāyā gayā yānī yih is kāynāt
kā hissā nahīṅ hai. 12 Jab Masīh
ek bār sadā ke lie ḳhaime ke
Muqaddastarīn Kamre meṅ dāḳhil
huā to us ne qurbāniyāṅ pesh karne
ke lie bakroṅ aur bachhṛoṅ kā ḳhūn
istemāl na kiyā. Is ke bajāe us
ne apnā hī ḳhūn pesh kiyā aur
yoṅ hamāre lie abadī najāt hāsil
kī. 13 Purāne nizām meṅ bail-
bakroṅ kā ḳhūn aur jawān gāy kī
rākh nāpāk logoṅ par chhiṛke jāte
the tāki un ke jism pāk-sāf ho
jāeṅ. 14 Agar in chīzoṅ kā yih asar
thā to phir Masīh ke ḳhūn kā kyā
zabardast asar hogā! Azlī Rūh ke
zariye us ne apne āp ko bedāġh
qurbānī ke taur par pesh kiyā. Yoṅ
us kā ḳhūn hamāre zamīr ko maut
tak pahuṅchāne wāle kāmoṅ se
pāk-sāf kartā hai tāki ham zindā
Ḳhudā kī ḳhidmat kar sakeṅ.
15 Yihī wajah hai ki Masīh ek nae
ahd kā darmiyānī hai. Maqsad yih
thā ki jitne logoṅ ko Allāh ne bulāyā
hai unheṅ Allāh kī mau'ūdā aur
abadī mīrās mile. Aur yih sirf is lie
mumkin huā hai ki Masīh ne mar
kar fidyā diyā tāki log un gunāhoṅ
se chhuṭkārā pāeṅ jo un se us waqt
sarzad hue jab wuh pahle ahd ke
taht the.
16 Jahāṅ wasiyat hai wahāṅ zarūrī
hai ki wasiyat karne wāle kī maut
kī tasdīq kī jāe. 17 Kyoṅki jab
tak wasiyat karne wālā zindā ho
wasiyat beasar hotī hai. Is kā
asar wasiyat karne wāle kī maut hī
se shurū hotā hai. 18 Yihī wajah
hai ki pahlā ahd bāndhte waqt
bhī ḳhūn istemāl huā. 19 Kyoṅki
pūrī qaum ko sharīat kā har hukm
sunāne ke bād Mūsā ne bachhṛoṅ
kā ḳhūn pānī se milā kar use zūfe
ke guchchhe aur qirmizī rang ke
dhāge ke zariye Sharīat kī Kitāb
aur pūrī qaum par chhiṛkā. 20 Us
ne kahā, "Yih ḳhūn us ahd kī
tasdīq kartā hai jis kī pairawī karne
kā hukm Allāh ne tumheṅ diyā
hai." 21 Isī tarah Mūsā ne yih ḳhūn
mulāqāt ke ḳhaime aur ibādat ke
tamām sāmān par chhiṛkā. 22 Na
sirf yih balki sharīat taqāzā kartī
hai ki taqrīban har chīz ko ḳhūn hī
se pāk-sāf kiyā jāe balki Allāh ke

huzūr ḳhūn pesh kie baġhair muāfī
mil hī nahīṅ saktī.

Masīh kī Qurbānī Gunāhoṅ ko Miṭā Detī Hai

23 Ġharz, lāzim thā ki yih chīzeṅ
jo āsmān kī aslī chīzoṅ kī naqlī
sūrateṅ haiṅ pāk-sāf kī jāeṅ.
Lekin āsmānī chīzeṅ ḳhud aisī
qurbāniyoṅ kā mutālabā kartī haiṅ
jo in se kahīṅ behtar hoṅ. 24 Kyoṅki
Masīh sirf insānī hāthoṅ se bane
maqdis meṅ dāḳhil nahīṅ huā jo
aslī maqdis kī sirf naqlī sūrat thī
balki wuh āsmān meṅ hī dāḳhil
huā tāki ab se hamārī ḳhātir Allāh
ke sāmne hāzir ho. 25 Duniyā
kā imām-e-āzam to sālānā kisī
aur (yānī jānwar) kā ḳhūn le kar
Muqaddastarīn Kamre meṅ dāḳhil
hotā hai. Lekin Masīh is lie āsmān
meṅ dāḳhil na huā ki wuh apne
āp ko bār bār qurbānī ke taur par
pesh kare. 26 Agar aisā hotā to
use duniyā kī taḳhlīq se le kar āj
tak bahut dafā dukh sahnā paṛtā.
Lekin aisā nahīṅ hai balki ab wuh
zamānoṅ ke iḳhtitām par ek hī bār
sadā ke lie zāhir huā tāki apne āp ko
qurbān karne se gunāh ko dūr kare.
27 Ek bār marnā aur Allāh kī adālat
meṅ hāzir honā har insān ke lie
muqarrar hai. 28 Isī tarah Masīh ko
bhī ek hī bār bahutoṅ ke gunāhoṅ
ko uṭhā kar le jāne ke lie qurbān
kiyā gayā. Dūsrī bār jab wuh zāhir
hogā to gunāhoṅ ko dūr karne ke
lie zāhir nahīṅ hogā balki unheṅ
najāt dene ke lie jo shiddat se us kā
intazār kar rahe haiṅ.

10 Mūswī sharīat āne wālī
achchhī aur aslī chīzoṅ
kī sirf naqlī sūrat aur sāyā hai.
Yih un chīzoṅ kī aslī shakl nahīṅ
hai. Is lie yih unheṅ kabhī bhī
kāmil nahīṅ kar saktī jo sāl basāl
aur bār bār Allāh ke huzūr ā kar
wuhī qurbāniyāṅ pesh karte rahte
haiṅ. 2 Agar wuh kāmil kar saktī to
qurbāniyāṅ pesh karne kī zarūrat
na rahtī. Kyoṅki is sūrat meṅ
parastār ek bār sadā ke lie pāk-
sāf ho jāte aur unheṅ gunāhgār
hone kā shaūr na rahtā. 3 Lekin
is ke bajāe yih qurbāniyāṅ sāl
basāl logoṅ ko un ke gunāhoṅ kī
yād dilātī haiṅ. 4 Kyoṅki mumkin
hī nahīṅ ki bail-bakroṅ kā ḳhūn
gunāhoṅ ko dūr kare.

5 Is lie Masīh duniyā meṅ āte
waqt Allāh se kahtā hai,

“Tū qurbāniyāṅ aur nazareṅ
nahīṅ chāhtā thā

lekin tū ne mere lie ek jism taiyār kiyā.

6 Bhasm hone wālī qurbāniyāṅ aur gunāh kī qurbāniyāṅ
tujhe pasand nahīṅ thīṅ.

7 Phir maiṅ bol uṭhā, ‘Ai Ḳhudā, maiṅ hāzir hūṅ
tāki terī marzī pūrī karūṅ,
jis tarah mere bāre meṅ kalām-e-muqaddas meṅ[a] likhā hai.’”

8 Pahle Masīh kahtā hai, “Na tū qurbāniyāṅ, nazareṅ, bhasm hone wālī qurbāniyāṅ yā gunāh kī qurbāniyāṅ chāhtā thā, na unheṅ pasand kartā thā” go sharīat inheṅ pesh karne kā mutālabā kartī hai. 9 Phir wuh farmātā hai, “Maiṅ hāzir hūṅ tāki terī marzī pūrī karūṅ.” Yoṅ wuh pahlā nizām ḳhatm karke us kī jagah dūsrā nizām qāym kartā hai. 10 Aur us kī marzī pūrī ho jāne se hameṅ Īsā Masīh ke badan ke wasīle se maḳhsūs-o-muqaddas kiyā gayā hai. Kyoṅki use ek hī bār sadā ke lie hamāre lie qurbān kiyā gayā.

11 Har imām roz baroz maqdis meṅ khaṛā apnī ḳhidmat ke farāyz adā kartā hai. Rozānā aur bār bār wuh wuhī qurbāniyāṅ pesh kartā rahtā hai jo kabhī bhī gunāhoṅ ko dūr nahīṅ kar saktīṅ. 12 Lekin Masīh ne gunāhoṅ ko dūr karne ke lie ek hī qurbānī pesh kī, ek aisī qurbānī jis kā asar sadā ke lie rahegā. Phir wuh Allāh ke dahne hāth baiṭh gayā. 13 Wahīṅ wuh ab intazār kartā hai jab tak Allāh us ke dushmanoṅ ko us ke pāṅwoṅ kī chaukī na banā de. 14 Yoṅ us ne ek hī qurbānī se unheṅ sadā ke lie kāmil banā diyā hai jinheṅ muqaddas kiyā jā rahā hai.

15 Rūhul-quds bhī hameṅ is ke bāre meṅ gawāhī detā hai. Pahle wuh kahtā hai,

16 “Rab farmātā hai ki
jo nayā ahd maiṅ un dinoṅ ke bād un se bāndhūṅgā
us ke taht maiṅ apnī sharīat
un ke diloṅ meṅ ḍāl kar
un ke zahnoṅ par kandā karūṅga.”

17 Phir wuh kahtā hai, “Us waqt se maiṅ un ke gunāhoṅ aur burāiyoṅ ko yād nahīṅ karūṅga.” 18 Aur jahāṅ in gunāhoṅ kī muāfī huī hai wahāṅ gunāhoṅ ko dūr karne kī qurbāniyoṅ kī zarūrat hī nahīṅ rahī.

---

[a] Lafzī tarjumā: kitāb ke tūmār meṅ.

Āeṅ, Ham Allāh ke Huzūr Āeṅ

19 Chunāṅche bhāiyo, ab ham Īsā
ke ḳhūn ke wasīle se pūre etamād
ke sāth Muqaddastarīn Kamre meṅ
dāḳhil ho sakte haiṅ. 20 Apne badan
kī qurbānī se Īsā ne us kamre ke
parde meṅ se guzarne kā ek nayā
aur zindagībaḳhsh rāstā khol diyā.
21 Hamārā ek azīm imām-e-āzam
hai jo Allāh ke ghar par muqarrar
hai. 22 Is lie āeṅ, ham ḳhulūsdilī
aur īmān ke pūre etamād ke sāth
Allāh ke huzūr āeṅ. Kyoṅki hamāre
diloṅ par Masīh kā ḳhūn chhiṛkā
gayā hai tāki hamāre mujrim zamīr
sāf ho jāeṅ. Nīz, hamāre badanoṅ
ko pāk-sāf pānī se dhoyā gayā hai.
23 Āeṅ, ham mazbūtī se us ummīd
ko thāme rakheṅ jis kā iqrār ham
karte haiṅ. Ham ḍāṅwāṅḍol na
ho jāeṅ, kyoṅki jis ne is ummīd
kā wādā kiyā hai wuh wafādār
hai. 24 Aur āeṅ, ham is par dhyān
deṅ ki ham ek dūsre ko kis tarah
muhabbat dikhāne aur nek kām
karne par ubhār sakeṅ. 25 Ham
bāham jamā hone se bāz na āeṅ,
jis tarah bāz kī ādat ban gaī hai. Is
ke bajāe ham ek dūsre kī hauslā-
afzāī kareṅ, ḳhāskar yih bāt madd-
e-nazar rakh kar ki Ḳhudāwand kā
din qarīb ā rahā hai.

26 Ḳhabardār! Agar ham sachchāī
jān lene ke bād bhī jān-būjh kar
gunāh karte raheṅ to Masīh kī
qurbānī in gunāhoṅ ko dūr nahīṅ
kar sakegī. 27 Phir sirf Allāh kī
adālat kī haulnāk tawaqqo bāqī
rahegī, us bhaṛaktī huī āg kī jo
Allāh ke muḳhālifoṅ ko bhasm kar
ḍālegī. 28 Jo Mūsā kī sharīat radd
kartā hai us par rahm nahīṅ kiyā
jā saktā balki agar do yā is se zāyd
log is jurm kī gawāhī deṅ to use
sazā-e-maut dī jāe. 29 To phir kyā
ḳhayāl hai, wuh kitnī saḳht sazā ke
lāyq hogā jis ne Allāh ke Farzand
ko pāṅwoṅ tale raundā? Jis ne
ahd kā wuh ḳhūn haqīr jānā jis
se use maḳhsūs-o-muqaddas kiyā
gayā thā? Aur jis ne fazl ke Rūh
kī be'izzatī kī? 30 Kyoṅki ham use
jānte haiṅ jis ne farmāyā, "Intaqām
lenā merā hī kām hai, maiṅ hī
badlā lūṅgā." Us ne yih bhī kahā,
"Rab apnī qaum kā insāf karegā."
31 Yih ek haulnāk bāt hai agar zindā
Ḳhudā hameṅ sazā dene ke lie
pakaṛe.

32 Īmān ke pahle din yād kareṅ
jab Allāh ne āp ko raushan kar diyā
thā. Us waqt ke saḳht muqābale

meṅ āp ko kaī tarah kā dukh sahnā
paṛā, lekin āp sābitqadam rahe.
33 Kabhī kabhī āp kī be'izzatī aur
awām ke sāmne hī īzārasānī hotī
thī, kabhī kabhī āp un ke sāthī
the jin se aisā sulūk ho rahā thā.
34 Jinheṅ jel meṅ ḍālā gayā āp un
ke dukh meṅ sharīk hue aur jab
āp kā māl-o-matā lūṭā gayā to āp
ne yih bāt ḳhushī se bardāsht kī.
Kyoṅki āp jānte the ki wuh māl
ham se nahīṅ chhīn liyā gayā jo
pahle kī nisbat kahīṅ behtar hai
aur har sūrat meṅ qāym rahegā.
35 Chunāṅche apne is etamād ko
hāth se jāne na deṅ kyoṅki is kā
baṛā ajr milegā. 36 Lekin is ke lie
āp ko sābitqadmī kī zarūrat hai
tāki āp Allāh kī marzī pūrī kar
sakeṅ aur yoṅ āp ko wuh kuchh
mil jāe jis kā wādā us ne kiyā
hai. 37 Kyoṅki kalām-e-muqaddas
yih farmātā hai,

"Thoṛī hī der bāqī hai
to āne wālā pahuṅchegā, wuh der
nahīṅ karegā.
38 Lekin merā rāstbāz īmān hī se
jītā rahegā,
aur agar wuh pīchhe haṭ jāe
to maiṅ us se ḳhush nahīṅ
hūṅgā."

39 Lekin ham un meṅ se nahīṅ
haiṅ jo pīchhe haṭ kar tabāh ho
jāeṅge balki ham un meṅ se haiṅ jo
īmān rakh kar najāt pāte haiṅ.

Īmān

11 Īmān kyā hai? Yih ki ham
us meṅ qāym raheṅ jis par
ham ummīd rakhte haiṅ aur ki
ham us kā yaqīn rakheṅ jo ham
nahīṅ dekh sakte. 2 Īmān hī se
purāne zamānoṅ ke logoṅ ko Allāh
kī qabūliyat hāsil huī.
3 Īmān ke zariye ham jān lete
haiṅ ki kāynāt ko Allāh ke kalām
se ḳhalaq kiyā gayā, ki jo kuchh
ham dekh sakte haiṅ nazar āne wālī
chīzoṅ se nahīṅ banā.
4 Yih īmān kā kām thā ki Hābīl
ne Allāh ko ek aisī qurbānī pesh
kī jo Qābīl kī qurbānī se behtar
thī. Is īmān kī binā par Allāh
ne use rāstbāz ṭhahrā kar us kī
achchhī gawāhī dī, jab us ne us
kī qurbāniyoṅ ko qabūl kiyā. Aur
īmān ke zariye wuh ab tak boltā
rahtā hai hālāṅki wuh murdā hai.
5 Yih īmān kā kām thā ki Hanūk na
marā balki zindā hālat meṅ āsmān
par uṭhāyā gayā. Koī bhī use ḍhūnḍ
kar pā na sakā kyoṅki Allāh use

āsmān par uṭhā le gayā thā. Wajah
yih thī ki uṭhāe jāne se pahle use yih
gawāhī milī ki wuh Allāh ko pasand
āyā. 6 Aur īmān rakhe baġhair
ham Allāh ko pasand nahīṅ ā sakte.
Kyoṅki lāzim hai ki Allāh ke huzūr
āne wālā īmān rakhe ki wuh hai aur
ki wuh unheṅ ajr detā hai jo us ke
tālib haiṅ.

7 Yih īmān kā kām thā ki Nūh ne
Allāh kī sunī jab us ne use āne wālī
bātoṅ ke bāre meṅ āgāh kiyā, aisī
bātoṅ ke bāre meṅ jo abhī deḳhne
meṅ nahīṅ āī thīṅ. Nūh ne Ḳhudā
kā ḳhauf mān kar ek kashtī banāī
tāki us kā ḳhāndān bach jāe. Yoṅ us
ne apne īmān ke zariye duniyā ko
mujrim qarār diyā aur us rāstbāzī
kā wāris ban gayā jo īmān se hāsil
hotī hai.

8 Yih īmān kā kām thā ki Ibrāhīm
ne Allāh kī sunī jab us ne use bulā
kar kahā ki wuh ek aise mulk meṅ
jāe jo use bād meṅ mīrās meṅ
milegā. Hāṅ, wuh apne mulk ko
chhoṛ kar rawānā huā, hālāṅki use
mālūm na thā ki wuh kahāṅ jā rahā
hai. 9 Īmān ke zariye wuh wādā
kie hue mulk meṅ ajnabī kī haisiyat
se rahne lagā. Wuh ḳhaimoṅ meṅ
rahtā thā aur isī tarah Is'hāq aur
Yāqūb bhī jo us ke sāth usī wāde
ke wāris the. 10 Kyoṅki Ibrāhīm
us shahr ke intazār meṅ thā jis
kī mazbūt buniyād hai aur jis kā
naqsh banāne aur tāmīr karne wālā
ḳhud Allāh hai.

11 Yih īmān kā kām thā ki Ibrāhīm
bāp banane ke qābil ho gayā,
hālāṅki wuh buṛhāpe kī wajah se
bāp nahīṅ ban saktā thā. Isī tarah
Sārā bhī bachche janm nahīṅ de
saktī thī. Lekin Ibrāhīm samajhtā
thā ki Allāh jis ne wādā kiyā
hai wafādār hai. 12 Go Ibrāhīm
taqrīban mar chukā thā to bhī usī
ek shaḳhs se beshumār aulād niklī,
tādād meṅ āsmān par ke sitāroṅ
aur sāhil par kī ret ke zarroṅ ke
barābar.

13 Yih tamām log īmān rakhte
rakhte mar gae. Unheṅ wuh kuchh
na milā jis kā wādā kiyā gayā thā.
Unhoṅ ne use sirf dūr hī se dekh
kar ḳhushāmdīd[a] kahā. Aur unhoṅ
ne taslīm kiyā ki ham zamīn par[b]
sirf mehmān aur ārizī taur par
rahne wāle ajnabī haiṅ. 14 Jo is

[a] Lafzī tarjumā: salāmī dī. Salām de kar izzat kā izhār kiyā. Salyūṭ kiyā.

[b] zamīn par yā mulk (yānī Kanān) meṅ.

qism kī bāteṅ karte haiṅ wuh zāhir karte haiṅ ki ham ab tak apne watan kī talāsh meṅ haiṅ. 15 Agar un ke zahan meṅ wuh mulk hotā jis se wuh nikal āe the to wuh ab bhī wāpas jā sakte the. 16 Is ke bajāe wuh ek behtar mulk yānī ek āsmānī mulk kī ārzū kar rahe the. Is lie Allāh un kā Ḳhudā kahlāne se nahīṅ sharmātā, kyoṅki us ne un ke lie ek shahr taiyār kiyā hai.

17 Yih īmān kā kām thā ki Ibrāhīm ne us waqt Is'hāq ko qurbānī ke taur par pesh kiyā jab Allāh ne use āzmāyā. Hāṅ, wuh apne iklaute beṭe ko qurbān karne ke lie taiyār thā agarche use Allāh ke wāde mil gae the 18 ki "Terī nasl Is'hāq hī se qāym rahegī." 19 Ibrāhīm ne sochā, "Allāh murdoṅ ko bhī zindā kar saktā hai," aur majāzan use wāqaī Is'hāq murdoṅ meṅ se wāpas mil gayā.

20 Yih īmān kā kām thā ki Is'hāq ne āne wālī chīzoṅ ke lihāz se Yāqūb aur Esau ko barkat dī.

21 Yih īmān kā kām thā ki Yāqūb ne marte waqt Yūsuf ke donoṅ beṭoṅ ko barkat dī aur apnī lāṭhī ke sire par ṭek lagā kar Allāh ko sijdā kiyā.

22 Yih īmān kā kām thā ki Yūsuf ne marte waqt yih peshgoī kī ki Isrāīlī Misr se nikleṅge balki yih bhī kahā ki nikalte waqt merī haḍḍiyāṅ bhī apne sāth le jāo.

23 Yih īmān kā kām thā ki Mūsā ke māṅ-bāp ne use paidāish ke bād tīn māh tak chhupāe rakhā, kyoṅki unhoṅ ne dekhā ki wuh ḳhūbsūrat hai. Wuh bādshāh ke hukm kī ḳhilāfwarzī karne se na ḍare.

24 Yih īmān kā kām thā ki Mūsā ne parwān chaṛh kar inkār kiyā ki use Firaun kī beṭī kā beṭā ṭhahrāyā jāe. 25 Ārizī taur par gunāh se lutfandoz hone ke bajāe us ne Allāh kī qaum ke sāth badsulūkī kā nishānā banane ko tarjīh dī. 26 Wuh samjhā ki jab merī Masīh kī ḳhātir ruswāī kī jātī hai to yih Misr ke tamām ḳhazānoṅ se zyādā qīmtī hai, kyoṅki us kī āṅkheṅ āne wāle ajr par lagī rahīṅ.

27 Yih īmān kā kām thā ki Mūsā ne bādshāh ke ġhusse se ḍare baġhair Misr ko chhoṛ diyā, kyoṅki wuh goyā andekhe Ḳhudā ko musalsal apnī āṅkhoṅ ke sāmne rakhtā rahā. 28 Yih īmān kā kām thā ki us ne Fasah kī Īd manā kar hukm diyā ki ḳhūn ko chaukhaṭoṅ par lagāyā jāe

tāki halāk karne wālā farishtā un ke pahlauṭhe beṭoṅ ko na chhue.

29 Yih īmān kā kām thā ki Isrāīlī Bahr-e-Qulzum meṅ se yoṅ guzar sake jaise ki yih ḳhushk zamīn thī. Jab Misriyoṅ ne yih karne kī koshish kī to wuh ḍūb gae.

30 Yih īmān kā kām thā ki sāt din tak Yarīhū Shahr kī fasīl ke gird chakkar lagāne ke bād pūrī dīwār gir gaī. 31 Yih bhī īmān kā kām thā ki Rāhab fāhishā apne shahr ke bāqī nāfarmān bāshindoṅ ke sāth halāk na huī, kyoṅki us ne Isrāīlī jāsūsoṅ ko salāmatī ke sāth ḳhushāmdīd kahā thā.

32 Maiṅ mazīd kyā kuchh kahūṅ? Mere pās itnā waqt nahīṅ ki maiṅ Jidāūn, Baraq, Samsūn, Iftāh, Dāūd, Samuel aur nabiyoṅ ke bāre meṅ sunātā rahūṅ. 33 Yih sab īmān ke sabab se hī kāmyāb rahe. Wuh bādshāhiyoṅ par ġhālib āe aur insāf karte rahe. Unheṅ Allāh ke wāde hāsil hue. Unhoṅ ne sherbabaroṅ ke muṅh band kar die 34 aur āg ke bhaṛakte sholoṅ ko bujhā diyā. Wuh talwār kī zad se bach nikle. Wuh kamzor the lekin unheṅ quwwat hāsil huī. Jab jang chhiṛ gaī to wuh itne tāqatwar sābit hue ki unhoṅ ne ġhairmulkī lashkaroṅ ko shikast dī. 35 Īmān rakhne ke bāis ḳhawātīn ko un ke murdā azīz zindā hālat meṅ wāpas mile.

Lekin aise bhī the jinheṅ tashaddud bardāsht karnā paṛā aur jinhoṅ ne āzād ho jāne se inkār kiyā tāki unheṅ ek behtar chīz yānī jī uṭhne kā tajrabā hāsil ho jāe. 36 Bāz ko lān-tān aur koṛoṅ balki zanjīroṅ aur qaid kā bhī sāmnā karnā paṛā. 37 Unheṅ sangsār kiyā gayā, unheṅ āre se chīrā gayā, unheṅ talwār se mār ḍālā gayā. Bāz ko bheṛ-bakriyoṅ kī khāloṅ meṅ ghūmnā phirnā paṛā. Zarūratmand hālat meṅ unheṅ dabāyā aur un par zulm kiyā jātā rahā. 38 Duniyā un ke lāyq nahīṅ thī! Wuh wīrān jaghoṅ meṅ, pahāṛoṅ par, ġhāroṅ aur gaṛhoṅ meṅ āwārā phirte rahe.

39 In sab ko īmān kī wajah se achchhī gawāhī milī. To bhī inheṅ wuh kuchh hāsil na huā jis kā wādā Allāh ne kiyā thā. 40 Kyoṅki us ne hamāre lie ek aisā mansūbā banāyā thā jo kahīṅ behtar hai. Wuh chāhtā thā ki yih log hamāre baġhair kāmiliyat tak na pahuṅcheṅ.

Allāh Hamārā Bāp

12 Ġharz, ham gawāhoṅ ke itne baṛe lashkar se ghere rahte haiṅ! Is lie āeṅ, ham sab kuchh utāreṅ jo hamāre lie rukāwaṭ kā bāis ban gayā hai, har gunāh ko jo hameṅ āsānī se uljhā letā hai. Āeṅ, ham sābitqadmī se us dauṛ meṅ dauṛte raheṅ jo hamāre lie muqarrar kī gaī hai. [2] Aur dauṛte hue ham Īsā ko takte raheṅ, use jo īmān kā bānī bhī hai aur use takmīl tak pahuṅchāne wālā bhī. Yād rahe ki go wuh ḳhushī hāsil kar saktā thā to bhī us ne salībī maut kī sharmnāk be'izzatī kī parwā na kī balki use bardāsht kiyā. Aur ab wuh Allāh ke taḳht ke dahne hāth jā baiṭhā hai!

[3] Us par dhyān deṅ jis ne gunāh-gāroṅ kī itnī muḳhālafat bardāsht kī. Phir āp thakte thakte bedil nahīṅ ho jāeṅge. [4] Dekheṅ, āp gunāh se laṛe to haiṅ, lekin abhī tak āp ko jān dene tak is kī muḳhālafat nahīṅ karnī paṛī. [5] Kyā āp kalām-e-muqaddas kī yih hauslā-afzā bāt bhūl gae haiṅ jo āp ko Allāh ke farzand ṭhahrā kar bayān kartī hai,

"Mere beṭe, Rab kī tarbiyat ko haqīr mat jān,
jab wuh tujhe ḍānṭe to na bedil ho.
[6] Kyoṅki jo Rab ko pyārā hai us kī wuh tādīb kartā hai,
wuh har ek ko sazā detā hai
jise us ne beṭe ke taur par qabūl kiyā hai."

[7] Apnī musībatoṅ ko ilāhī tarbiyat samajh kar bardāsht kareṅ. Is meṅ Allāh āp se beṭoṅ kā-sā sulūk kar rahā hai. Kyā kabhī koī beṭā thā jis kī us ke bāp ne tarbiyat na kī? [8] Agar āp kī tarbiyat sab kī tarah na kī jātī to is kā matlab yih hotā ki āp Allāh ke haqīqī farzand na hote balki nājāyz aulād. [9] Dekheṅ, jab hamāre insānī bāp ne hamārī tarbiyat kī to ham ne us kī izzat kī. Agar aisā hai to kitnā zyādā zarūrī hai ki ham apne ruhānī Bāp ke tābe ho kar zindagī pāeṅ. [10] Hamāre insānī bāpoṅ ne hameṅ apnī samajh ke mutābiq thoṛī der ke lie tarbiyat dī. Lekin Allāh hamārī aisī tarbiyat kartā hai jo fāyde kā bāis hai aur jis se ham us kī quddūsiyat meṅ sharīk hone ke qābil ho jāte haiṅ. [11] Jab hamārī tarbiyat kī jātī hai to us waqt ham ḳhushī mahsūs nahīṅ karte balki ġham. Lekin jin kī tarbiyat is tarah hotī hai wuh bād

meṅ rāstbāzī aur salāmatī kī fasal kāṭte haiṅ.

Hidāyāt

12 Chunāṅche apne thakehāre bāzuoṅ aur kamzor ghuṭnoṅ ko mazbūt kareṅ. 13 Apne rāste chalne ke qābil banā deṅ tāki jo azu langaṛā hai us kā joṛ utar na jāe[a] balki shafā pāe.

14 Sab ke sāth mil kar sulah-salāmatī aur quddūsiyat ke lie jidd-o-jahd karte raheṅ, kyoṅki jo muqaddas nahīṅ hai wuh Ḳhudāwand ko kabhī nahīṅ dekhegā. 15 Is par dhyān denā ki koī Allāh ke fazl se mahrūm na rahe. Aisā na ho ki koī kaṛwī jaṛ phūṭ nikle aur baṛh kar taklīf kā bāis ban jāe aur bahutoṅ ko nāpāk kar de. 16 Dhyān deṅ ki koī bhī zināḳār yā Esau jaisā duniyāwī shaḳhs na ho jis ne ek hī khāne ke ewaz apne wuh maurūsī huqūq bech ḍāle jo use baṛe beṭe kī haisiyat se hāsil the. 17 Āp ko bhī mālūm hai ki bād meṅ jab wuh yih barkat wirāsat meṅ pānā chāhtā thā to use radd kiyā gayā. Us waqt use taubā kā mauqā na milā hālāṅki us ne āṅsū bahā bahā kar yih barkat hāsil karne kī koshish kī.

18 Āp us tarah Allāh ke huzūr nahīṅ āe jis tarah Isrāīlī jab wuh Sīnā Pahāṛ par pahuṅche, us pahāṛ ke pās jise chhuā jā saktā thā. Wahāṅ āg bhaṛak rahī thī, andherā hī andherā thā aur āṅdhī chal rahī thī. 19 Jab narsinge kī āwāz sunāī dī aur Allāh un se hamkalām huā to sunane wāloṅ ne us se iltijā kī ki hameṅ mazīd koī bāt na batā. 20 Kyoṅki wuh yih hukm bardāsht nahīṅ kar sakte the ki "Agar koī jānwar bhī pahāṛ ko chhū le to use sangsār karnā hai." 21 Yih manzar itnā haibatnāk thā ki Mūsā ne kahā, "Maiṅ ḳhauf ke māre kāṅp rahā hūṅ."

22 Nahīṅ, āp Siyyūn Pahāṛ ke pās ā gae haiṅ, yānī zindā Ḳhudā ke shahr āsmānī Yarūshalam ke pās. Āp beshumār farishtoṅ aur jashn manāne wālī jamāt ke pās ā gae haiṅ, 23 un pahlauṭhoṅ kī jamāt ke pās jin ke nām āsmān par darj kie gae haiṅ. Āp tamām insānoṅ ke munsif Allāh ke pās ā gae haiṅ aur

[a] Ek aur mumkinā tarjumā: jo langaṛā hai wuh bhaṭak na jāe.

kāmil kie gae rāstbāzoṅ kī rūhoṅ
ke pās. 24 Nīz āp nae ahd ke
darmiyānī Īsā ke pās ā gae haiṅ
aur us chhiṛkāe gae ḳhūn ke pās jo
Hābīl ke ḳhūn kī tarah badlā lene kī
bāt nahīṅ kartā balki ek aisī muāfī
detā hai jo kahīṅ zyādā muassir hai.
25 Chunāṅche ḳhabardār raheṅ ki
āp us kī sunane se inkār na kareṅ
jo is waqt āp se hamkalām ho rahā
hai. Kyoṅki agar Isrāīlī na bache
jab unhoṅ ne duniyāwī paiġhambar
Mūsā kī sunane se inkār kiyā to
phir ham kis tarah bacheṅge agar
ham us kī sunane se inkār kareṅ jo
āsmān se ham se hamkalām hotā
hai. 26 Jab Allāh Sīnā Pahāṛ par se
bol uṭhā to zamīn kāṅp gaī, lekin
ab us ne wādā kiyā hai, "Ek bār
phir maiṅ na sirf zamīn ko hilā
dūṅgā balki āsmān ko bhī." 27 "Ek
bār phir" ke alfāz is taraf ishārā
karte haiṅ ki ḳhalaq kī gaī chīzoṅ
ko hilā kar dūr kiyā jāegā aur natīje
meṅ sirf wuh chīzeṅ qāym raheṅgī
jinheṅ hilāyā nahīṅ jā saktā.

28 Chunāṅche āeṅ, ham
shukrguzār hoṅ. Kyoṅki hameṅ
ek aisī bādshāhī hāsil ho rahī hai
jise hilāyā nahīṅ jā saktā. Hāṅ,
ham shukrguzārī kī is rūh meṅ
ehtirām aur ḳhauf ke sāth Allāh
kī pasandīdā parastish kareṅ,
29 kyoṅki hamārā Ḳhudā haqīqatan
bhasm kar dene wālī āg hai.

Ham Allāh ko Kis Tarah Pasand Āeṅ

13 Ek dūsre se bhāiyoṅ kī-sī
muhabbat rakhte raheṅ.
2 Mehmān-nawāzī mat bhūlnā,
kyoṅki aisā karne se bāz ne
nādānistā taur par farishtoṅ kī
mehmān-nawāzī kī hai. 3 Jo qaid
meṅ haiṅ, unheṅ yoṅ yād rakhnā
jaise āp ḳhud un ke sāth qaid meṅ
hoṅ. Aur jin ke sāth badsulūkī ho
rahī hai unheṅ yoṅ yād rakhnā jaise
āp se yih badsulūkī ho rahī ho.

4 Lāzim hai ki sab ke sab izdiwājī
zindagī kā ehtirām kareṅ. Shauhar
aur bīwī ek dūsre ke wafādār raheṅ,
kyoṅki Allāh zināākāroṅ aur shādī
kā bandhan toṛne wāloṅ kī adālat
karegā.

5 Āp kī zindagī paisoṅ ke lālach
se āzād ho. Usī par iktifā kareṅ
jo āp ke pās hai, kyoṅki Allāh ne
farmāyā hai, "Maiṅ tujhe kabhī
nahīṅ chhoṛūṅgā, maiṅ tujhe kabhī
tark nahīṅ karūṅga." 6 Is lie ham
etamād se kah sakte haiṅ,

"Rab merī madad karne wālā hai,

is lie maiṅ nahīṅ ḍarūṅga.
Insān merā kyā bigāṛ saktā hai?”
7 Apne rāhnumāoṅ ko yād rakheṅ
jinhoṅ ne āp ko Allāh kā kalām
sunāyā. Is par ġhaur kareṅ ki un
ke chāl-chalan se kitnī bhalāī paidā
huī hai, aur un ke īmān ke namūne
par chaleṅ. 8 Īsā Masīh māzī meṅ,
āj aur abad tak yaksāṅ hai. 9 Tarah
tarah kī aur begānā tālīmāt āp ko
idhar-udhar na bhaṭkāeṅ. Āp to
Allāh ke fazl se taqwiyat pāte haiṅ
aur is se nahīṅ ki āp muḳhtalif
khānoṅ se parhez karte haiṅ. Is
meṅ koī ḳhās fāydā nahīṅ hai.
10 Hamāre pās ek aisī qurbāngāh
hai jis kī qurbānī khānā mulāqāt ke
ḳhaime meṅ ḳhidmat karne wāloṅ
ke lie manā hai. 11 Kyoṅki go imām-
e-āzam jānwaroṅ kā ḳhūn gunāh kī
qurbānī ke taur par Muqaddastarīn
Kamre meṅ le jātā hai, lekin un
kī lāshoṅ ko ḳhaimāgāh ke bāhar
jalāyā jātā hai. 12 Is wajah se Īsā
ko bhī shahr ke bāhar salībī maut
sahnī paṛī tāki qaum ko apne ḳhūn
se maḳhsūs-o-muqaddas kare. 13 Is
lie āeṅ, ham ḳhaimāgāh se nikal
kar us ke pās jāeṅ aur us kī be’izzatī
meṅ sharīk ho jāeṅ. 14 Kyoṅki
yahāṅ hamārā koī qāym rahne wālā
shahr nahīṅ hai balki ham āne
wāle shahr kī shadīd ārzū rakhte
haiṅ. 15 Chunāṅche āeṅ, ham Īsā
ke wasīle se Allāh ko hamd-o-sanā
kī qurbānī pesh kareṅ, yānī hamāre
hoṅṭoṅ se us ke nām kī tārīf karne
wālā phal nikle. 16 Nīz, bhalāī
karnā aur dūsroṅ ko apnī barakāt
meṅ sharīk karnā mat bhūlnā,
kyoṅki aisī qurbāniyāṅ Allāh ko
pasand haiṅ.
17 Apne rāhnumāoṅ kī suneṅ aur
un kī bāt māneṅ. Kyoṅki wuh
āp kī dekh-bhāl karte karte jāgte
rahte haiṅ, aur is meṅ wuh Allāh
ke sāmne jawābdeh haiṅ. Un kī
bāt māneṅ tāki wuh ḳhushī se apnī
ḳhidmat saranjām deṅ. Warnā wuh
karāhte karāhte apnī zimmedārī
nibhāeṅge, aur yih āp ke lie mufīd
nahīṅ hogā.
18 Hamāre lie duā kareṅ, go
hameṅ yaqīn hai ki hamārā zamīr
sāf hai aur ham har lihāz se achchhī
zindagī guzārne ke ḳhāhishmand
haiṅ.
19 Maiṅ ḳhāskar is par zor denā
chāhtā hūṅ ki āp duā kareṅ ki Allāh
mujhe āp ke pās jald wāpas āne kī
taufīq baḳhshe.

Āḳhirī Duā

[20] Ab salāmatī kā Ḳhudā jo abadī
ahd ke ḳhūn se hamāre Ḳhudāwand
aur bheṛoṅ ke azīm charwāhe Īsā
ko murdoṅ meṅ se wāpas lāyā
[21] wuh āp ko har achchhī chīz se
nawāze tāki āp us kī marzī pūrī kar
sakeṅ. Aur wuh Īsā Masīh ke zariye
ham meṅ wuh kuchh paidā kare jo
use pasand āe. Us kā jalāl azal se
abad tak hotā rahe! Āmīn.

Āḳhirī Alfāz

[22] Bhāiyo, mehrbānī karke nasīhat
kī in bātoṅ par sanjīdagī se ġhaur
kareṅ, kyoṅki maiṅ ne āp ko sirf
chand alfāz likhe haiṅ. [23] Yih bāt āp
ke ilm meṅ honī chāhie ki hamāre
bhāī Tīmuthiyus ko rihā kar diyā
gayā hai. Agar wuh jaldī pahuṅche
to use sāth le kar āp se milne āūṅgā.

[24] Apne tamām rāhnumāoṅ aur
tamām muqaddasīn ko merā salām
kahnā. Iṭalī ke īmāndār āp ko
salām kahte haiṅ.

[25] Allāh kā fazl āp sab ke sāth
rahe.

Yāqūb

1 Yih ḳhat Allāh aur Ḳhudāwand
Īsā Masīh ke ḳhādim Yāqūb kī
taraf se hai.

Ġhairyahūdī qaumoṅ meṅ
bikhre hue bārah Isrāīlī qabīloṅ ko
salām.

Īmān aur Hikmat

2 Mere bhāiyo, jab āp ko tarah
tarah kī āzmāishoṅ kā sāmnā karnā
paṛe to apne āp ko ḳhushqismat
samjheṅ, 3 kyoṅki āp jānte haiṅ
ki āp ke īmān ke āzmāe jāne
se sābitqadmī paidā hotī hai.
4 Chunāṅche sābitqadmī ko baṛhne
deṅ, kyoṅki jab wuh takmīl tak
pahuṅchegī to āp bāliġh aur kāmil
ban jāeṅge, aur āp meṅ koī bhī
kamī nahīṅ pāī jāegī. 5 Lekin agar
āp meṅ se kisī meṅ hikmat kī kamī
ho to Allāh se māṅge jo sab ko
faiyāzī se aur baġhair jhiṛkī die
detā hai. Wuh zarūr āp ko hikmat
degā. 6 Lekin apnī guzārish īmān
ke sāth pesh kareṅ aur shak na
kareṅ, kyoṅki shak karne wālā
samundar kī mauj kī mānind hotā
hai jo hawā se idhar-udhar uchhaltī
bahtī jātī hai. 7 Aisā shaḳhs na
samjhe ki mujhe Ḳhudāwand
se kuchh milegā, 8 kyoṅki wuh
dodilā aur apne har kām meṅ
ġhairmustaqilmizāj hai.

Ġhurbat aur Daulat

9 Pasthāl bhāī Masīh meṅ apne
ūṅche martabe par faḳhr kare
10 jabki daulatmand shaḳhs apne
adnā martabe par faḳhr kare,
kyoṅki wuh janglī phūl kī tarah
jald hī jātā rahegā. 11 Jab sūraj tulū
hotā hai to us kī jhulsā dene wālī

dhūp meṅ paudā murjhā jātā, us kā phūl gir jātā aur us kī tamām ḳhūbsūratī ḳhatm ho jātī hai. Us tarah daulatmand shaḳhs bhī kām karte karte murjhā jāegā.

Āzmāish

12 Mubārak hai wuh jo āzmāish ke waqt sābitqadam rahtā hai, kyoṅki qāym rahne par use zindagī kā wuh tāj milegā jis kā wādā Allāh ne un se kiyā hai jo us se muhabbat rakhte haiṅ. 13 Āzmāish ke waqt koī na kahe ki Allāh mujhe āzmāish meṅ phaṅsā rahā hai. Na to Allāh ko burāī se āzmāish meṅ phaṅsāyā jā saktā hai, na wuh kisī ko phaṅsātā hai. 14 Balki har ek kī apnī burī ḳhāhishāt use khīṅch kar aur uksā kar āzmāish meṅ phaṅsā detī haiṅ. 15 Phir yih ḳhāhishāt hāmilā ho kar gunāh ko janm detī haiṅ aur gunāh bāliġh ho kar maut ko janm detā hai.

16 Mere azīz bhāiyo, fareb mat khānā! 17 Har achchhī nemat aur har achchhā tohfā āsmān se nāzil hotā hai, nūroṅ ke Bāp se, jis meṅ na kabhī tabdīlī ātī hai, na badalte hue sāyoṅ kī-sī hālat pāī jātī hai. 18 Usī ne apnī marzī se hameṅ sachchāī ke kalām ke wasīle se paidā kiyā. Yoṅ ham ek tarah se us kī tamām maḳhlūqāt kā pahlā phal haiṅ.

Sunanā Kāfī Nahīṅ Hai

19 Mere azīz bhāiyo, is kā ḳhayāl rakhnā, har shaḳhs sunane meṅ tez ho, lekin bolne aur ġhussā karne meṅ dhīmā. 20 Kyoṅki insān kā ġhussā wuh rāstbāzī paidā nahīṅ kartā jo Allāh chāhtā hai. 21 Chunāṅche apnī zindagī kī gandī ādateṅ aur sharīr chāl-chalan dūr karke halīmī se kalām-e-muqaddas kā wuh bīj qabūl kareṅ jo āp ke andar boyā gayā hai, kyoṅki yihī āp ko najāt de saktā hai.

22 Kalām-e-muqaddas ko na sirf suneṅ balki us par amal bhī kareṅ, warnā āp apne āp ko fareb deṅge. 23 Jo kalām ko sun kar us par amal nahīṅ kartā wuh us ādmī kī mānind hai jo āīne meṅ apne chehre par nazar ḍāltā hai. 24 Apne āp ko dekh kar wuh chalā jātā hai aur fauran bhūl jātā hai ki maiṅ ne kiyā kuchh dekhā. 25 Us kī nisbat wuh mubārak hai jo āzād karne wālī kāmil sharīat meṅ ġhaur se nazar ḍāl kar us meṅ qāym rahtā hai aur use sunane ke

bād nahīṅ bhūltā balki us par amal
kartā hai.
26 Kyā āp apne āp ko dīndār
samajhte haiṅ? Agar āp apnī zabān
par qābū nahīṅ rakh sakte to āp
apne āp ko fareb dete haiṅ. Phir
āp kī dīndārī kā izhār bekār hai.
27 Ḳhudā Bāp kī nazar meṅ dīndārī
kā pāk aur bedāġh izhār yih hai,
yatīmoṅ aur bewāoṅ kī dekh-bhāl
karnā jab wuh musībat meṅ hoṅ
aur apne āp ko duniyā kī ālūdagī se
bachāe rakhnā.

Tāssub se Ḳhabardār

2 Mere bhāiyo, lāzim hai ki āp
jo hamāre jalālī Ḳhudāwand
Īsā Masīh par īmān rakhte haiṅ
jānibdārī na dikhāeṅ. 2 Farz kareṅ
ki ek ādmī sone kī angūṭhī aur
shāndār kapṛe pahne hue āp kī
jamāt meṅ ā jāe aur sāth sāth ek
ġharīb ādmī bhī maile-kuchaile
kapṛe pahne hue andar āe. 3 Aur
āp shāndār kapṛe pahne hue ādmī
par ḳhās dhyān de kar us se kaheṅ,
“Yahāṅ is achchhī kursī par tashrīf
rakheṅ,” lekin ġharīb ādmī ko
kaheṅ, “Wahāṅ khaṛā ho jā” yā
“Ā, mere pāṅwoṅ ke pās farsh par
baiṭh jā.” 4 Kyā āp aisā karne se
mujrimānā ḳhayālāt wāle munsif
nahīṅ sābit hue? Kyoṅki āp ne
logoṅ meṅ nārawā farq kiyā hai.
5 Mere azīz bhāiyo, suneṅ! Kyā
Allāh ne unheṅ nahīṅ chunā jo
duniyā kī nazar meṅ ġharīb haiṅ
tāki wuh īmān meṅ daulatmand ho
jāeṅ? Yihī log wuh bādshāhī mīrās
meṅ pāeṅge jis kā wādā Allāh ne
un se kiyā hai jo use pyār karte
haiṅ. 6 Lekin āp ne zarūratmandoṅ
kī be’izzatī kī hai. Zarā soch leṅ,
wuh kaun haiṅ jo āp ko dabāte aur
adālat meṅ ghasīṭ kar le jāte haiṅ?
Kyā yih daulatmand hī nahīṅ haiṅ?
7 Wuhī to Īsā par kufr bakte haiṅ, us
azīm nām par jis ke pairokār āp ban
gae haiṅ.
8 Allāh chāhtā hai ki āp kalām-
e-muqaddas meṅ mazkūr shāhī
sharīat pūrī kareṅ, “Apne paṛosī
se waisī muhabbat rakhnā jaisī
tū apne āp se rakhtā hai.”
9 Chunāṅche jab āp jānibdārī
dikhāte haiṅ to gunāh karte haiṅ
aur sharīat āp ko mujrim ṭhahrātī
hai. 10 Mat bhūlnā ki jis ne sharīat
kā sirf ek hukm toṛā hai wuh pūrī
sharīat kā qusūrwār ṭhahartā hai.
11 Kyoṅki jis ne farmāyā, “Zinā na
karnā” us ne yih bhī kahā, “Qatl na
karnā.” Ho saktā hai ki āp ne zinā

to na kiyā ho, lekin kisī ko qatl kiyā
ho. To bhī āp us ek jurm kī wajah
se pūrī sharīat toṛne ke mujrim ban
gae haiṅ. 12 Chunāṅche jo kuchh
bhī āp kahte aur karte haiṅ yād
rakheṅ ki āzād karne wālī sharīat
āp kī adālat karegī. 13 Kyoṅki Allāh
adālat karte waqt us par rahm
nahīṅ karegā jis ne ḳhud rahm
nahīṅ dikhāyā. Lekin rahm adālat
par ġhālib ā jātā hai. Jab āp rahm
kareṅge to Allāh āp par rahm
karegā.

Īmān Nek Kāmoṅ ke Baġhair Murdā Hai

14 Mere bhāiyo, agar koī īmān
rakhne kā dāwā kare, lekin us ke
mutābiq zindagī na guzāre to us kā
kyā fāydā hai? Kyā aisā īmān use
najāt dilā saktā hai? 15 Farz kareṅ
ki koī bhāī yā bahan kapṛoṅ aur
rozmarrā roṭī kī zarūratmand ho.
16 Yih dekh kar āp meṅ se koī us
se kahe, "Achchhā jī, Ḳhudā hāfiz.
Garm kapṛe pahno aur jī bhar kar
khānā khāo." Lekin wuh ḳhud yih
zarūriyāt pūrī karne meṅ madad
na kare. Kyā is kā koī fāydā hai?
17 Ġharz, mahz īmān kāfī nahīṅ.
Agar wuh nek kāmoṅ se amal meṅ
na lāyā jāe to wuh murdā hai.
18 Ho saktā hai koī etarāz kare,
"Ek shaḳhs ke pās to īmān hotā
hai, dūsre ke pās nek kām." Āeṅ,
mujhe dikhāeṅ ki āp nek kāmoṅ ke
baġhair kis tarah īmān rakh sakte
haiṅ. Yih to nāmumkin hai. Lekin
maiṅ zarūr āp ko apne nek kāmoṅ
se dikhā saktā hūṅ ki maiṅ īmān
rakhtā hūṅ. 19 Achchhā, āp kahte
haiṅ, "Ham īmān rakhte haiṅ ki ek
hī Ḳhudā hai." Shābāsh, yih bilkul
sahīh hai. Shayātīn bhī yih īmān
rakhte haiṅ, go wuh yih jān kar
ḳhauf ke māre thartharāte haiṅ.
20 Hosh meṅ āeṅ! Kyā āp nahīṅ
samajhte ki nek āmāl ke baġhair
īmān bekār hai? 21 Hamāre bāp
Ibrāhīm par ġhaur kareṅ. Wuh
to isī wajah se rāstbāz ṭhahrāyā
gayā ki us ne apne beṭe Is'hāq ko
qurbāngāh par pesh kiyā. 22 Āp
ḳhud dekh sakte haiṅ ki us kā īmān
aur nek kām mil kar amal kar rahe
the. Us kā īmān to us se mukammal
huā jo kuchh us ne kiyā 23 aur is
tarah hī kalām-e-muqaddas kī yih
bāt pūrī huī, "Ibrāhīm ne Allāh par
bharosā rakhā. Is binā par Allāh ne
use rāstbāz qarār diyā." Isī wajah se
wuh "Allāh kā dost" kahlāyā. 24 Yoṅ

āp ḳhud dekh sakte haiṅ ki insān
apne nek āmāl kī binā par rāstbāz
qarār diyā jātā hai, na ki sirf īmān
rakhne kī wajah se.
25 Rāhab fāhishā kī misāl bhī leṅ.
Use bhī apne kāmoṅ kī binā par
rāstbāz qarār diyā gayā jab us ne
Isrāīlī jāsūsoṅ kī mehmān-nawāzī
kī aur unheṅ shahr se nikalne kā
dūsrā rāstā dikhā kar bachāyā.
26 Ġharz, jis tarah badan rūh ke
baġhair murdā hai usī tarah īmān
bhī nek āmāl ke baġhair murdā hai.

Zabān

3 Mere bhāiyo, āp meṅ se zyādā
ustād na baneṅ. Āp ko mālūm
hai ki ham ustādoṅ kī zyādā saḳhtī
se adālat kī jāegī. 2 Ham sab se to
kaī tarah kī ġhaltiyāṅ sarzad hotī
haiṅ. Lekin jis shaḳhs se bolne
meṅ kabhī ġhaltī nahīṅ hotī wuh
kāmil hai aur apne pūre badan
ko qābū meṅ rakhne ke qābil hai.
3 Ham ghoṛe ke muṅh meṅ lagām
kā dahānā rakh dete haiṅ tāki wuh
hamāre hukm par chale, aur is
tarah ham apnī marzī se us kā pūrā
jism chalā lete haiṅ. 4 Yā bādbānī
jahāz kī misāl leṅ. Jitnā bhī baṛā
wuh ho aur jitnī bhī tez hawā chaltī
ho nāḳhudā ek chhoṭī-sī patwār ke
zariye us kā ruḳh ṭhīk rakhtā hai.
Yoṅ hī wuh use apnī marzī se chalā
letā hai. 5 Isī tarah zabān ek chhoṭā-
sā azu hai, lekin wuh baṛī baṛī
bāteṅ kartī hai.

Dekheṅ, ek baṛe jangal ko bhasm
karne ke lie ek hī chingārī kāfī hotī
hai. 6 Zabān bhī āg kī mānind hai.
Badan ke dīgar āzā ke darmiyān rah
kar us meṅ nārāstī kī pūrī duniyā
pāī jātī hai. Wuh pūre badan ko
ālūdā kar detī hai, hāṅ insān kī
pūrī zindagī ko āg lagā detī hai,
kyoṅki wuh ḳhud jahannum kī āg
se sulgāī gaī hai. 7 Dekheṅ, insān
har qism ke jānwaroṅ par qābū
pā letā hai aur us ne aisā kiyā
bhī hai, ḳhāh janglī jānwar hoṅ
yā parinde, reṅgne wāle hoṅ yā
samundarī jānwar. 8 Lekin zabān
par koī qābū nahīṅ pā saktā, is
betāb aur sharīr chīz par jo mohlak
zahr se labālab bharī hai. 9 Zabān
se ham apne Ḳhudāwand aur Bāp
kī satāish bhī karte haiṅ aur dūsroṅ
par lānat bhī bhejte haiṅ, jinheṅ
Allāh kī sūrat par banāyā gayā hai.
10 Ek hī muṅh se satāish aur lānat
nikaltī hai. Mere bhāiyo, aisā nahīṅ
honā chāhie. 11 Yih kaise ho saktā
hai ki ek hī chashme se mīṭhā aur

kaṛwā pānī phūṭ nikle. [12] Mere
bhāiyo, kyā anjīr ke daraḳht par
zaitūn lag sakte haiṅ yā angūr kī
bel par anjīr? Hargiz nahīṅ! Isī
tarah namkīn chashme se mīṭhā
pānī nahīṅ nikal saktā.

Āsmān se Hikmat

[13] Kyā āp meṅ se koī dānā aur
samajhdār hai? Wuh yih bāt
apne achchhe chāl-chalan se
zāhir kare, hikmat se paidā hone
wālī halīmī ke nek kāmoṅ se.
[14] Lekin ḳhabardār! Agar āp
dil meṅ hasad kī kaṛwāhaṭ aur
ḳhudġharzī pāl rahe haiṅ to is par
sheḳhī mat mārnā, na sachchāī
ke ḳhilāf jhūṭ boleṅ. [15] Aisā faḳhr
āsmān kī taraf se nahīṅ hai, balki
duniyāwī, ġhairrūhānī aur Iblīs
se hai. [16] Kyoṅki jahāṅ hasad
aur ḳhudġharzī hai wahāṅ fasād
aur har sharīr kām pāyā jātā hai.
[17] Āsmān kī hikmat farq hai. Awwal
to wuh pāk aur muqaddas hai.
Nīz wuh amnpasand, narmdil,
farmāṅbardār, rahm aur achchhe
phal se bharī huī, ġhairjānibdār
aur ḳhulūsdil hai. [18] Aur jo sulah
karāte haiṅ un ke lie rāstbāzī kā
phal salāmatī se boyā jātā hai.

Duniyā se Dostī

4 Yih laṛāiyāṅ aur jhagaṛe jo āp
ke darmiyān haiṅ kahāṅ se āte
haiṅ? Kyā in kā sarchashmā wuh
burī ḳhāhishāt nahīṅ jo āp ke āzā
meṅ laṛtī rahtī haiṅ? [2] Āp kisī chīz
kī ḳhāhish rakhte haiṅ, lekin use
hāsil nahīṅ kar sakte. Āp qatl aur
hasad karte haiṅ, lekin jo kuchh āp
chāhte haiṅ wuh pā nahīṅ sakte.
Āp jhagaṛte aur laṛte haiṅ. To bhī
āp ke pās kuchh nahīṅ hai, kyoṅki
āp Allāh se māṅgte nahīṅ. [3] Aur
jab āp māṅgte haiṅ to āp ko kuchh
nahīṅ miltā. Wajah yih hai ki āp
ġhalat nīyat se māṅgte haiṅ. Āp is
se apnī ḳhudġharz ḳhāhishāt pūrī
karnā chāhte haiṅ. [4] Bewafā logo!
Kyā āp ko nahīṅ mālūm ki duniyā
kā dost Allāh kā dushman hotā hai?
Jo duniyā kā dost bananā chāhtā hai
wuh Allāh kā dushman ban jātā hai.
[5] Yā kyā āp samajhte haiṅ ki kalām-
e-muqaddas kī yih bāt betukī-sī
hai ki Allāh ġhairat se us Rūh kā
ārzūmand hai jis ko us ne hamāre
andar sukūnat karne diyā? [6] Lekin
wuh hameṅ is se kahīṅ zyādā fazl
baḳhshtā hai. Kalām-e-muqaddas
yoṅ farmātā hai, “Allāh maġhrūroṅ

kā muqābalā kartā lekin farotanoṅ
par mehrbānī kartā hai."
7 Ġharz, Allāh ke tābe ho jāeṅ.
Iblīs kā muqābalā kareṅ to wuh
bhāg jāegā. 8 Allāh ke qarīb ā
jāeṅ to wuh āp ke qarīb āegā.
Gunāhgāro, apne hāthoṅ ko pāk-
sāf kareṅ. Dodilo, apne diloṅ
ko maḳhsūs-o-muqaddas kareṅ.
9 Afsos kareṅ, mātam kareṅ, ḳhūb
roeṅ. Āp kī haṅsī mātam meṅ
badal jāe aur āp kī ḳhushī māyūsī
meṅ. 10 Apne āp ko Ḳhudāwand ke
sāmne nīchā kareṅ to wuh āp ko
sarfarāz karegā.

Ek Dūsre kā Munsif Mat Bananā

11 Bhāiyo, ek dūsre par tohmat mat
lagānā. Jo apne bhāī par tohmat
lagātā yā use mujrim ṭhahrātā hai
wuh sharīat par tohmat lagātā hai
aur sharīat ko mujrim ṭhahrātā hai.
Aur jab āp sharīat par tohmat lagāte
haiṅ to āp us ke pairokār nahīṅ
rahte balki us ke munsif ban gae
haiṅ. 12 Sharīat dene wālā aur
munsif sirf ek hī hai aur wuh hai
Allāh jo najāt dene aur halāk karne
ke qābil hai. To phir āp kaun haiṅ jo
apne āp ko munsif samajh kar apne
paṛosī ko mujrim ṭhahrā rahe haiṅ!

Sheḳhī Mat Mārnā

13 Aur ab merī bāt suneṅ, āp jo
kahte haiṅ, "Āj yā kal ham fulāṅ
fulāṅ shahr meṅ jāeṅge. Wahāṅ
ham ek sāl ṭhahar kar kārobār
karke paise kamāeṅge." 14 Dekheṅ,
āp yih bhī nahīṅ jānte ki kal kyā
hogā. Āp kī zindagī chīz hī kiyā
hai! Āp bhāp hī haiṅ jo thoṛī
der ke lie nazar ātī, phir ġhāyb ho
jātī hai. 15 Balki āp ko yih kahnā
chāhie, "Agar Ḳhudāwand kī marzī
huī to ham jieṅge aur yih yā wuh
kareṅge." 16 Lekin filhāl āp sheḳhī
mār kar apne ġhurūr kā izhār karte
haiṅ. Is qism kī tamām sheḳhībāzī
burī hai.
17 Chunāṅche jo jāntā hai ki use
kyā kyā nek kām karnā hai, lekin
phir bhī kuchh nahīṅ kartā wuh
gunāh kartā hai.

Daulatmando, Ḳhabardār!

5 Daulatmando, ab merī bāt
suneṅ! Ḳhūb roeṅ aur giryā-o-
zārī kareṅ, kyoṅki āp par musībat
āne wālī hai. 2 Āp kī daulat saṛ gaī
hai aur kīṛe āp ke shāndār kapṛe
khā gae haiṅ. 3 Āp ke sone aur
chāṅdī ko zang lag gayā hai. Aur
un kī zangālūdā hālat āp ke ḳhilāf

gawāhī degī aur āp ke jismoṅ ko āg
kī tarah khā jāegī. Kyoṅki āp ne in
āḳhirī dinoṅ meṅ apne lie ḳhazāne
jamā kar lie haiṅ. 4 Dekheṅ, jo
mazdūrī āp ne fasal kī kaṭāī karne
wāloṅ se bāz rakhī hai wuh āp
ke ḳhilāf chillā rahī hai. Aur
āp kī fasal jamā karne wāloṅ kī
chīḳheṅ āsmānī lashkaroṅ ke Rab
ke kānoṅ tak pahuṅch gaī haiṅ.
5 Āp ne duniyā meṅ aiyāshī aur
aish-o-ishrat kī zindagī guzārī hai.
Zabah ke din āp ne apne āp ko
moṭā-tāzā kar diyā hai. 6 Āp ne
rāstbāz ko mujrim ṭhahrā kar qatl
kiyā hai, aur us ne āp kā muqābalā
nahīṅ kiyā.

Sabar aur Duā

7 Bhāiyo, ab sabar se Ḳhudāwand kī
āmad ke intazār meṅ raheṅ. Kisān
par ġhaur kareṅ jo is intazār meṅ
rahtā hai ki zamīn apnī qīmtī fasal
paidā kare. Wuh kitne sabar se
ḳharīf aur bahār kī bārishoṅ kā
intazār kartā hai! 8 Āp bhī sabar
kareṅ aur apne diloṅ ko mazbūt
rakheṅ, kyoṅki Ḳhudāwand kī
āmad qarīb ā gaī hai.

9 Bhāiyo, ek dūsre par mat
buṛbuṛānā, warnā āp kī adālat
kī jāegī. Munsif to darwāze par
khaṛā hai. 10 Bhāiyo, un nabiyoṅ
ke namūne par chaleṅ jinhoṅ ne
Rab ke nām meṅ kalām pesh karke
sabar se dukh uṭhāyā. 11 Dekheṅ,
ham unheṅ mubārak kahte haiṅ jo
sabar se dukh bardāsht karte the.
Āp ne Ayyūb kī sābitqadmī ke bāre
meṅ sunā hai aur yih bhī dekh liyā
ki Rab ne āḳhir meṅ kyā kuchh
kiyā, kyoṅki Rab bahut mehrbān
aur rahīm hai.

12 Mere bhāiyo, sab se baṛh kar
yih ki āp qasam na khāeṅ, na
āsmān kī qasam, na zamīn kī, na
kisī aur chīz kī. Jab āp "Hāṅ" kahnā
chāhte haiṅ to bas "Hāṅ" hī kāfī
hai. Aur agar inkār karnā chāheṅ to
bas "Nahīṅ" kahnā kāfī hai, warnā
āp mujrim ṭhahreṅge.

13 Kyā āp meṅ se koī musībat meṅ
phaṅsā huā hai? Wuh duā kare.
Kyā koī ḳhush hai? Wuh satāish ke
gīt gāe. 14 Kyā āp meṅ se koī bīmār
hai? Wuh jamāt ke buzurgoṅ ko
bulāe tāki wuh ā kar us ke lie duā
kareṅ aur Ḳhudāwand ke nām meṅ
us par tel maleṅ. 15 Phir īmān se
kī gaī duā marīz ko bachāegī aur
Ḳhudāwand use uṭhā khaṛā karegā.
Aur agar us ne gunāh kiyā ho to

use muāf kiyā jāegā. [16] Chunāṅche
ek dūsre ke sāmne apne gunāhoṅ
kā iqrār kareṅ aur ek dūsre ke lie
duā kareṅ tāki āp shafā pāeṅ. Rāst
shaḳhs kī muassir duā se bahut
kuchh ho saktā hai. [17] Iliyās ham
jaisā insān thā. Lekin jab us ne zor
se duā kī ki bārish na ho to sāṛhe
tīn sāl tak bārish na huī. [18] Phir
us ne dubārā duā kī to āsmān ne
bārish atā kī aur zamīn ne apnī
fasleṅ paidā kīṅ.

[19] Mere bhāiyo, agar āp meṅ se
koī sachchāī se bhaṭak jāe aur koī
use sahīh rāh par wāpas lāe [20] to
yaqīn jāneṅ, jo kisī gunāhgār ko us
kī ġhalat rāh se wāpas lātā hai wuh
us kī jān ko maut se bachāegā aur
gunāhoṅ kī baṛī tādād ko chhupā
degā.

1 Patras

1 Yih ḳhat Īsā Masīh ke rasūl
Patras kī taraf se hai.

Maiṅ Allāh ke chune huoṅ
ko likh rahā hūṅ, duniyā ke un
mehmānoṅ ko jo Puntus, Galatiyā,
Kappadukiyā, Āsiyā aur Bithuniyā
ke sūboṅ meṅ bikhre hue haiṅ.
2 Ḳhudā Bāp ne āp ko bahut der
pahle jān kar chun liyā aur us ke
Rūh ne āp ko maḳhsūs-o-muqaddas
kar diyā. Natīje meṅ āp Īsā Masīh
ke tābe aur us ke chhiṛkāe gae ḳhūn
se pāk-sāf ho gae haiṅ.

Allāh āp ko bharpūr fazl aur
salāmatī baḳhshe.

Zindā Ummīd

3 Ḳhudā hamāre Ḳhudāwand Īsā
Masīh ke Bāp kī tārīf ho! Apne
azīm rahm se us ne Īsā Masīh ko
zindā karne ke wasīle se hameṅ
nae sire se paidā kiyā hai. Is se
hameṅ ek zindā ummīd milī hai,
4 ek aisī mīrās jo kabhī nahīṅ saṛegī,
kabhī nahīṅ nāpāk ho jāegī aur
kabhī nahīṅ murjhāegī. Kyoṅki yih
āsmān par āp ke lie mahfūz rakhī
gaī hai. 5 Aur Allāh āp ke īmān ke
zariye apnī qudrat se āp kī us waqt
tak hifāzat kartā rahegā jab tak āp
ko najāt na mil jāe, wuh najāt jo
āḳhirat ke din sab par zāhir hone ke
lie taiyār hai.

6 Us waqt āp ḳhushī manāeṅge,
go filhāl āp ko thoṛī der ke lie tarah
tarah kī āzmāishoṅ kā sāmnā karke
ġham khānā paṛtā hai 7 tāki āp kā
īmān aslī sābit ho jāe. Kyoṅki jis
tarah āg sone ko āzmā kar ḳhālis
banā detī hai usī tarah āp kā īmān
bhī āzmāyā jā rahā hai, hālāṅki yih
fānī sone se kahīṅ zyādā qīmtī hai.

Kyoṅki Allāh chāhtā hai ki āp ko us din tārīf, jalāl aur izzat mil jāe jab Īsā Masīh zāhir hogā. 8 Usī ko āp pyār karte haiṅ agarche āp ne use dekhā nahīṅ, aur usī par āp īmān rakhte haiṅ go wuh āp ko is waqt nazar nahīṅ ātā. Hāṅ, āp dil meṅ nāqābil-e-bayān aur jalālī ḳhushī manāeṅge, 9 jab āp wuh kuchh pāeṅge jo īmān kī manzil-e-maqsūd hai yānī apnī jānoṅ kī najāt.

10 Nabī isī najāt kī talāsh aur taftīsh meṅ lage rahe, aur unhoṅ ne us fazl kī peshgoī kī jo Allāh āp ko dene wālā thā. 11 Unhoṅ ne mālūm karne kī koshish kī ki Masīh kā Rūh jo un meṅ thā kis waqt yā kin hālāt ke bāre meṅ bāt kar rahā thā jab us ne Masīh ke dukh aur bād ke jalāl kī peshgoī kī. 12 Un par itnā zāhir kiyā gayā ki un kī yih peshgoiyāṅ un ke apne lie nahīṅ thīṅ, balki āp ke lie. Aur ab yih sab kuchh āp ko unhīṅ ke wasīle se pesh kiyā gayā hai jinhoṅ ne āsmān se bheje gae Rūhul-quds ke zariye āp ko Allāh kī ḳhushḳhabrī sunāī hai. Yih aisī bāteṅ haiṅ jin par farishte bhī nazar ḍālne ke ārzūmand haiṅ.

Muqaddas Zindagī Guzārnā

13 Chunāṅche zahnī taur par kamarbastā ho jāeṅ. Hoshmandī se apnī pūrī ummīd us fazl par rakheṅ jo āp ko Īsā Masīh ke zuhūr par baḳhshā jāegā. 14 Āp Allāh ke tābefarmān farzand haiṅ, is lie un burī ḳhāhishāt ko apnī zindagī meṅ jagah na deṅ jo āp jāhil hote waqt rakhte the. Warnā wuh āp kī zindagī ko apne sāṅche meṅ ḍhāl leṅgī. 15 Is ke bajāe Allāh kī mānind baneṅ jis ne āp ko bulāyā hai. Jis tarah wuh quddūs hai usī tarah āp bhī har waqt muqaddas zindagī guzāreṅ. 16 Kyoṅki kalām-e-muqaddas meṅ likhā hai, “Apne āp ko maḳhsūs-o-muqaddas rakho kyoṅki maiṅ muqaddas hūṅ.”

17 Aur yād rakheṅ ki āsmānī Bāp jis se āp duā karte haiṅ jānibdārī nahīṅ kartā balki āp ke amal ke mutābiq āp kā faislā karegā. Chunāṅche jab tak āp is duniyā ke mehmān raheṅge Ḳhudā ke ḳhauf meṅ zindagī guzāreṅ. 18 Kyoṅki āp ḳhud jānte haiṅ ki āp ko bāpdādā kī bemānī zindagī se chhuṛāne ke lie kyā fidyā diyā gayā. Yih sone yā chāṅdī jaisī fānī chīz nahīṅ thī 19 balki Masīh kā qīmtī ḳhūn thā.

Usī ko benuqs aur bedāġh lele kī
haisiyat se hamāre lie qurbān kiyā
gayā. 20 Use duniyā kī taḳhlīq se
peshtar chunā gayā, lekin in āḳhirī
dinoṅ meṅ āp kī ḳhātir zāhir kiyā
gayā. 21 Aur us ke wasīle se āp
Allāh par īmān rakhte haiṅ jis ne
use murdoṅ meṅ se zindā karke
izzat-o-jalāl diyā tāki āp kā īmān
aur ummīd Allāh par ho.

22 Sachchāī ke tābe ho jāne se āp
ko maḳhsūs-o-muqaddas kar diyā
gayā aur āp ke diloṅ meṅ bhāiyoṅ
ke lie Beriyā muhabbat ḍālī gaī
hai. Chunāṅche ab ek dūsre ko
ḳhulūsdilī aur lagan se pyār karte
raheṅ. 23 Kyoṅki āp kī nae sire se
paidāish huī hai. Aur yih kisī fānī
bīj kā phal nahīṅ hai balki Allāh ke
lāfānī, zindā aur qāym rahne wāle
kalām kā phal hai. 24 Yoṅ kalām-e-
muqaddas farmātā hai,

"Tamām insān ghās hī haiṅ,
un kī tamām shān-o-shaukat
janglī phūl kī mānind hai.
Ghās to murjhā jātī aur phūl gir
jātā hai,
25 lekin Rab kā kalām abad tak
qāym rahtā hai."

Mazkūrā kalām Allāh kī
ḳhushḳhabrī hai jo āp ko sunāī gaī
hai.

Zindā Patthar aur Muqaddas Qaum

2 Chunāṅche apnī zindagī
se tamām tarah kī burāī,
dhokebāzī, riyākārī, hasad aur
buhtān nikāleṅ. 2 Chūṅki āp
naumaulūd bachche haiṅ is
lie ḳhālis ruhānī dūdh pīne ke
ārzūmand raheṅ, kyoṅki ise pīne
se hī āp baṛhte baṛhte najāt kī
naubat tak pahuṅcheṅge. 3 Jinhoṅ
ne Ḳhudāwand kī bhalāī kā tajrabā
kiyā hai un ke lie aisā karnā zarūrī
hai.

4 Ḳhudāwand ke pās āeṅ, us zindā
patthar ke pās jise insānoṅ ne radd
kiyā hai, lekin jo Allāh ke nazdīk
chunīdā aur qīmtī hai. 5 Aur āp
bhī zindā patthar haiṅ jin ko Allāh
apne ruhānī maqdis ko tāmīr karne
ke lie istemāl kar rahā hai. Na
sirf yih balki āp us ke maḳhsūs-o-
muqaddas imām haiṅ. Īsā Masīh ke
wasīle se āp aisī ruhānī qurbāniyāṅ
pesh kar rahe haiṅ jo Allāh ko
pasand haiṅ. 6 Kyoṅki kalām-e-
muqaddas farmātā hai,

"Dekho, maiṅ Siyyūn meṅ ek
patthar rakh detā hūṅ,
kone kā ek chunīdā aur qīmtī
patthar.

Jo us par īmān lāegā
use sharmindā nahīṅ kiyā jāegā."
7 Yih patthar āp ke nazdīk jo īmān
rakhte haiṅ beshqīmat hai. Lekin
jo īmān nahīṅ lāe unhoṅ ne use
radd kiyā.
"Jis patthar ko makān banāne
wāloṅ ne radd kiyā
wuh kone kā buniyādī patthar
ban gayā."
8 Nīz wuh ek aisā patthar hai
"Jo ṭhokar kā bāis banegā,
ek chaṭṭān jo ṭhes lagne kā sabab
hogī."
Wuh is lie ṭhokar khāte haiṅ
kyoṅki wuh kalām-e-muqaddas ke
tābe nahīṅ hote. Yihī kuchh Allāh
kī un ke lie marzī thī.
9 Lekin āp Allāh kī chunī huī nasl
haiṅ, āp āsmānī Bādshāh ke imām
aur us kī maḳhsūs-o-muqaddas
qaum haiṅ. Āp us kī milkiyat ban
gae haiṅ tāki Allāh ke qawī kāmoṅ
kā elān kareṅ, kyoṅki wuh āp ko
tārīkī se apnī hairatangez raushnī
meṅ lāyā hai. 10 Ek waqt thā jab āp
us kī qaum nahīṅ the, lekin ab āp
Allāh kī qaum haiṅ. Pahle āp par
rahm nahīṅ huā thā, lekin ab Allāh
ne āp par apne rahm kā izhār kiyā
hai.

Allāh ke Ḳhādim

11 Azīzo, āp is duniyā meṅ ajnabī
aur mehmān haiṅ. Is lie maiṅ
āp ko tākīd kartā hūṅ ki āp
jismānī ḳhāhishāt kā inkār kareṅ.
Kyoṅki yih āp kī jān se laṛtī haiṅ.
12 Ġhairīmāndāroṅ ke darmiyān
rahte hue itnī achchhī zindagī
guzāreṅ ki go wuh āp par ġhalat
kām karne kī tohmat bhī lagāeṅ to
bhī unheṅ āp ke nek kām nazar āeṅ
aur unheṅ Allāh kī āmad ke din us
kī tamjīd karnī paṛe.
13 Ḳhudāwand kī ḳhātir har
insānī iḳhtiyār ke tābe raheṅ, ḳhāh
bādshāh ho jo sab se ālā iḳhtiyār
rakhne wālā hai, 14 ḳhāh us ke wazīr
jinheṅ us ne is lie muqarrar kiyā hai
ki wuh ġhalat kām karne wāloṅ ko
sazā aur achchhā kām karne wāloṅ
ko shābāsh deṅ. 15 Kyoṅki Allāh kī
marzī hai ki āp achchhā kām karne
se nāsamajh logoṅ kī jāhil bātoṅ
ko band kareṅ. 16 Āp āzād haiṅ, is
lie āzādānā zindagī guzāreṅ. Lekin
apnī āzādī ko ġhalat kām chhupāne
ke lie istemāl na kareṅ, kyoṅki
āp Allāh ke ḳhādim haiṅ. 17 Har
ek kā munāsib ehtirām kareṅ,
apne bahan-bhāiyoṅ se muhabbat

rakheṅ, Ḳhudā kā ḳhauf māneṅ,
bādshāh kā ehtirām kareṅ.

Masīh ke Dukh kā Namūnā

18 Ai ġhulāmo, har lihāz se apne
mālikoṅ kā ehtirām karke un ke
tābe raheṅ. Aur yih sulūk na sirf un
ke sāth ho jo nek aur narmdil haiṅ
balki un ke sāth bhī jo zālim haiṅ.
19 Kyoṅki agar koī Allāh kī marzī
kā ḳhayāl karke be'insāf taklīf kā
ġham sabar se bardāsht kare to
yih Allāh kā fazl hai. 20 Beshak is
meṅ faḳhr kī koī bāt nahīṅ agar āp
sabar se piṭāī kī wuh sazā bardāsht
kareṅ jo āp ko ġhalat kām karne kī
wajah se milī ho. Lekin agar āp
ko achchhā kām karne kī wajah se
dukh sahnā paṛe aur āp yih sazā
sabar se bardāsht kareṅ to yih Allāh
kā fazl hai. 21 Āp ko isī ke lie bulāyā
gayā hai. Kyoṅki Masīh ne āp kī
ḳhātir dukh sahne meṅ āp ke lie
ek namūnā chhoṛā hai. Aur wuh
chāhtā hai ki āp us ke naqsh-e-
qadam par chaleṅ. 22 Us ne to koī
gunāh na kiyā, aur na koī fareb
kī bāt us ke muṅh se niklī. 23 Jab
logoṅ ne use gāliyāṅ dīṅ to us ne
jawāb meṅ gāliyāṅ na dīṅ. Jab use
dukh sahnā paṛā to us ne kisī ko
dhamkī na dī balki us ne apne āp
ko Allāh ke hawāle kar diyā jo insāf
se adālat kartā hai. 24 Masīh ḳhud
apne badan par hamāre gunāhoṅ
ko salīb par le gayā tāki ham
gunāhoṅ ke etibār se mar jāeṅ aur
yoṅ hamārā gunāh se tālluq ḳhatm
ho jāe. Ab wuh chāhtā hai ki
ham rāstbāzī kī zindagī guzāreṅ.
Kyoṅki āp ko usī ke zaḳhmoṅ ke
wasīle se shafā milī hai. 25 Pahle āp
āwārā bheṛoṅ kī tarah āwārā phir
rahe the, lekin ab āp apnī jānoṅ ke
charwāhe aur nigarān ke pās lauṭ āe
haiṅ.

Bīwī aur Shauhar

3 Isī tarah āp bīwiyoṅ ko bhī
apne apne shauhar ke tābe
rahnā hai. Kyoṅki is tarah wuh
jo īmān nahīṅ rakhte apnī bīwī ke
chāl-chalan se jīte jā sakte haiṅ.
Kuchh kahne kī zarūrat nahīṅ
rahegī 2 kyoṅki wuh dekheṅge ki
āp kitnī pākīzagī se Ḳhudā ke ḳhauf
meṅ zindagī guzārtī haiṅ. 3 Is kī
fikr mat karnā ki āp zāhirī taur
par ārāstā hoṅ, masalan khās taur-
tarīqoṅ se gundhe hue bāloṅ se yā
sone ke zewar aur shāndār libās
pahnane se. 4 Is ke bajāe is kī fikr

kareṅ ki āp kī bātinī shaḳhsiyat ārāstā ho. Kyoṅki jo rūh narmdilī aur sukūn ke lāfānī zewaroṅ se sajī huī hai wuhī Allāh ke nazdīk beshqīmat hai. [5] Māzī meṅ Allāh par ummīd rakhne wālī muqaddas ḳhawātīn bhī isī tarah apnā singār kiyā kartī thīṅ. Yoṅ wuh apne shauharoṅ ke tābe rahīṅ, [6] Sārā kī tarah jo apne shauhar Ibrāhīm ko āqā kah kar us kī māntī thī. Āp to Sārā kī beṭiyāṅ ban gaī haiṅ. Chunāṅche nek kām kareṅ aur kisī bhī chīz se na ḍareṅ, ḳhāh wuh kitnī hī ḍarāunī kyoṅ na ho. [7] Is tarah lāzim hai ki āp jo shauhar haiṅ samajh ke sāth apnī bīwiyoṅ ke sāth zindagī guzāreṅ, yih jān kar ki yih āp kī nisbat kamzor haiṅ. Un kī izzat kareṅ, kyoṅki yih bhī āp ke sāth zindagī ke fazl kī wāris haiṅ. Aisā na ho ki is meṅ beparwāī karne se āp kī duāiyā zindagī meṅ rukāwaṭ paidā ho jāe.

Nek Zindagī Guzārne kī Wajah se Dukh

[8] Āḳhir meṅ ek aur bāt, āp sab ek hī soch rakheṅ aur ek dūsre se tālluqāt meṅ hamdardī, pyār, rahm aur halīmī kā izhār kareṅ. [9] Kisī ke ġhalat kām ke jawāb meṅ ġhalat kām mat karnā, na kisī kī gāliyoṅ ke jawāb meṅ gālī denā. Is ke bajāe jawāb meṅ aise shaḳhs ko barkat deṅ, kyoṅki Allāh ne āp ko bhī is lie bulāyā hai ki āp us kī barkat wirāsat meṅ pāeṅ. [10] Kalām-e-muqaddas yoṅ farmātā hai,

"Kaun maze se zindagī guzārnā
aur achchhe din deḳhnā chāhtā hai?
Wuh apnī zabān ko sharīr bāteṅ karne se roke
aur apne hoṅṭoṅ ko jhūṭ bolne se.
[11] Wuh burāī se muṅh pher kar nek kām kare,
sulah-salāmatī kā tālib ho kar
us ke pīchhe lagā rahe.
[12] Kyoṅki Rab kī āṅkheṅ rāstbāzoṅ par lagī rahtī haiṅ,
aur us ke kān un kī duāoṅ kī taraf māyl haiṅ.
Lekin Rab kā chehrā un ke ḳhilāf hai jo ġhalat kām karte haiṅ."

[13] Agar āp nek kām karne meṅ sargarm hoṅ to kaun āp ko nuqsān pahuṅchāegā? [14] Lekin agar āp ko rāst kām karne kī wajah se dukh bhī uṭhānā paṛe to āp mubārak haiṅ. Un kī dhamkiyoṅ se mat ḍarnā aur mat ghabrānā [15] balki apne diloṅ meṅ Ḳhudāwand Masīh ko

maḳhsūs-o-muqaddas jāneṅ. Aur jo bhī āp se āp kī Masīh par ummīd ke bāre meṅ pūchhe har waqt use jawāb dene ke lie taiyār raheṅ. Lekin narmdilī se aur Ḳhudā ke ḳhauf ke sāth jawāb deṅ. [16] Sāth sāth āp kā zamīr sāf ho. Phir jo log āp ke Masīh meṅ achchhe chāl-chalan ke bāre meṅ ġhalat bāteṅ kar rahe haiṅ unheṅ apnī tohmat par sharm āegī. [17] Yād rahe ki ġhalat kām karne kī wajah se dukh sahne kī nisbat behtar yih hai ki ham nek kām karne kī wajah se taklīf uṭhāeṅ, basharteki yih Allāh kī marzī ho. [18] Kyoṅki Masīh ne hamāre gunāhoṅ ko miṭāne kī ḳhātir ek bār sadā ke lie maut sahī. Hāṅ, jo rāstbāz hai us ne yih nārāstoṅ ke lie kiyā tāki āp ko Allāh ke pās pahuṅchāe. Use badan ke etibār se sazā-e-maut dī gaī, lekin Rūh ke etibār se use zindā kar diyā gayā. [19] Is Rūh ke zariye us ne jā kar qaidī rūhoṅ ko paiġhām diyā. [20] Yih un kī rūh thīṅ jo un dinoṅ meṅ nāfarmān the jab Nūh apnī kashtī banā rahā thā. Us waqt Allāh sabar se intazār kartā rahā, lekin āḳhirkār sirf chand ek log yānī āṭh afrād pānī meṅ se guzar kar bach nikle. [21] Yih pānī us baptisme kī taraf ishārā hai jo is waqt āp ko najāt dilātā hai. Is se jism kī gandagī dūr nahīṅ kī jātī balki baptismā lete waqt ham Allāh se arz karte haiṅ ki wuh hamārā zamīr pāk-sāf kar de. Phir yih āp ko Īsā Masīh ke jī uṭhne se najāt dilātā hai. [22] Ab Masīh āsmān par jā kar Allāh ke dahne hāth baiṭh gayā hai jahāṅ farishte, iḳhtiyār wāle aur quwwateṅ us ke tābe haiṅ.

Tabdīlshudā Zindagiyāṅ

4 Ab chūṅki Masīh ne jismānī taur par dukh uṭhāyā is lie āp bhī apne āp ko us kī-sī soch se lais kareṅ. Kyoṅki jis ne Masīh kī ḳhātir jismānī taur par dukh sah liyā hai us ne gunāh se nipaṭ liyā hai. [2] Natīje meṅ wuh zamīn par apnī bāqī zindagī insān kī burī ḳhāhishāt pūrī karne meṅ nahīṅ guzāregā balki Allāh kī marzī pūrī karne meṅ. [3] Māzī meṅ āp ne kāfī waqt wuh kuchh karne meṅ guzārā jo ġhairīmāndār pasand karte haiṅ yānī aiyāshī, shahwatparastī, nashābāzī, sharābnoshī, rangraliyoṅ, nāch-rang aur ghinaunī butparastī meṅ. [4] Ab āp ke ġhairīmāndār dost tājjub

karte haiṅ ki āp un ke sāth mil
kar aiyāshī ke is tez dhāre meṅ
chhalāṅg nahīṅ lagāte. Is lie wuh
āp par kufr bakte haiṅ. 5 Lekin
unheṅ Allāh ko jawāb denā paṛegā
jo zindoṅ aur murdoṅ kī adālat
karne ke lie taiyār khaṛā hai. 6 Yihī
wajah hai ki Allāh kī ḳhushḳhabrī
unheṅ bhī sunāī gaī jo ab murdā
haiṅ. Maqsad yih thā ki wuh Allāh
ke sāmne rūh meṅ zindagī guzār
sakeṅ agarche insānī lihāz se un ke
jism kī adālat kī gaī hai.

Apnī Nematoṅ se Ek Dūsre kī Ḳhidmat Kareṅ

7 Tamām chīzoṅ kā ḳhātmā qarīb
ā gayā hai. Chunāṅche duā karne
ke lie chust aur hoshmand raheṅ.
8 Sab se zarūrī bāt yih hai ki āp ek
dūsre se lagātār muhabbat rakheṅ,
kyoṅki muhabbat gunāhoṅ kī
baṛī tādād par pardā ḍāl detī hai.
9 Buṛbuṛāe baġhair ek dūsre kī
mehmān-nawāzī kareṅ. 10 Allāh
apnā fazl muḳhtalif nematoṅ se
zāhir kartā hai. Fazl kā yih intazām
wafādārī se chalāte hue ek dūsre
kī ḳhidmat kareṅ, har ek us nemat
se jo use milī hai. 11 Agar koī bole
to Allāh ke-se alfāz ke sāth bole.
Agar koī ḳhidmat kare to us tāqat ke
zariye jo Allāh use muhaiyā kartā
hai, kyoṅki is tarah hī Allāh ko Īsā
Masīh ke wasīle se jalāl diyā jāegā.
Azal se abad tak jalāl aur qudrat usī
kī ho! Āmīn.

Āp kī Musībat Ġhairmāmūlī Nahīṅ Hai

12 Azīzo, īzārasānī kī us āg par tājjub
na kareṅ jo āp ko āzmāne ke lie āp
par ān paṛī hai. Yih mat sochnā ki
mere sāth kaisī ġhairmāmūlī bāt ho
rahī hai. 13 Balki ḳhushī manāeṅ ki
āp Masīh ke dukhoṅ meṅ sharīk ho
rahe haiṅ. Kyoṅki phir āp us waqt
bhī ḳhushī manāeṅge jab Masīh kā
jalāl zāhir hogā. 14 Agar log is lie āp
kī be'izzatī karte haiṅ ki āp Masīh
ke pairokār haiṅ to āp mubārak
haiṅ. Kyoṅki is kā matlab hai ki
Allāh kā jalālī Rūh āp par ṭhahrā
huā hai. 15 Agar āp meṅ se kisī
ko dukh uṭhānā paṛe to yih is lie
nahīṅ honā chāhie ki āp qātil, chor,
mujrim yā fasādī haiṅ. 16 Lekin
agar āp ko Masīh ke pairokār hone
kī wajah se dukh uṭhānā paṛe to na
sharmāeṅ balki Masīh ke nām meṅ
Allāh kī hamd-o-sanā kareṅ.

17 Kyoṅki ab waqt ā gayā hai
ki Allāh kī adālat shurū ho jāe,
aur pahle us ke ghar wāloṅ kī
adālat kī jāegī. Agar aisā hai
to phir is kā anjām un ke lie
kyā hogā jo Allāh kī ḳhushḳhabrī
ke tābe nahīṅ haiṅ? 18 Aur agar
rāstbāz mushkil se bacheṅge to
phir bedīn aur gunāhgār kā kyā
hogā? 19 Chunāṅche jo Allāh kī
marzī se dukh uṭhā rahe haiṅ wuh
nek kām karne se bāz na āeṅ balki
apnī jānoṅ ko usī ke hawāle kareṅ
jo un kā wafādār Ḳhāliq hai.

Allāh kā Gallā

5 Ab maiṅ āp ko jo jamātoṅ
ke buzurg haiṅ nasīhat karnā
chāhtā hūṅ. Maiṅ ḳhud bhī buzurg
hūṅ balki Masīh ke dukhoṅ kā
gawāh bhī hūṅ, aur maiṅ āp ke
sāth us āne wāle jalāl meṅ sharīk
ho jāūṅgā jo zāhir ho jāegā. Is
haisiyat se maiṅ āp se apīl kartā
hūṅ, 2 gallābān hote hue Allāh ke
us galle kī dekh-bhāl kareṅ jo āp ke
sapurd kiyā gayā hai. Yih ḳhidmat
majbūran na kareṅ balki ḳhushī
se, kyoṅki yih Allāh kī marzī hai.
Lālach ke baġhair pūrī lagan se yih
ḳhidmat saranjām deṅ. 3 Jinheṅ
āp ke sapurd kiyā gayā hai un par
hukūmat mat karnā balki galle ke
lie achchhā namūnā baneṅ. 4 Phir
jab hamārā sardār gallābān zāhir
hogā to āp ko jalāl kā ġhairfānī tāj
milegā.

5 Isī tarah lāzim hai ki āp jo jawān
haiṅ buzurgoṅ ke tābe raheṅ. Sab
inkisārī kā libās pahan kar ek dūsre
kī ḳhidmat kareṅ, kyoṅki Allāh
maġhrūroṅ kā muqābalā kartā
lekin farotanoṅ par mehrbānī kartā
hai. 6 Chunāṅche Allāh ke qādir
hāth ke nīche jhuk jāeṅ tāki wuh
mauzūṅ waqt par āp ko sarfarāz
kare. 7 Apnī tamām pareshāniyāṅ
us par ḍāl deṅ, kyoṅki wuh āp kī
fikr kartā hai.

8 Hoshmand raheṅ, jāgte raheṅ.
Āp kā dushman Iblīs garajte hue
sherbabar kī tarah ghūmtā-phirtā
aur kisī ko haṛap kar lene kī talāsh
meṅ rahtā hai. 9 Īmān meṅ mazbūt
rah kar us kā muqābalā kareṅ. Āp
ko to mālūm hai ki pūrī duniyā meṅ
āp ke bhāī isī qism kā dukh uṭhā
rahe haiṅ. 10 Lekin āp ko zyādā der
ke lie dukh uṭhānā nahīṅ paṛegā.
Kyoṅki har tarah ke fazl kā Ḳhudā
jis ne āp ko Masīh meṅ apne abadī
jalāl meṅ sharīk hone ke lie bulāyā
hai wuh ḳhud āp ko kāmiliyat

tak pahuṅchāegā, mazbūt banāegā,
taqwiyat degā aur ek ṭhos buniyād
par khaṛā karegā. 11 Abad tak
qudrat usī ko hāsil rahe. Āmīn.

Āḳhirī Salām

12 Maiṅ āp ko yih muḳhtasar ḳhat
Silwānus kī madad se likh rahā hūṅ
jise maiṅ wafādār bhāī samajhtā
hūṅ. Maiṅ is se āp kī hauslā-afzāī
aur is kī tasdīq karnā chāhtā hūṅ ki
yihī Allāh kā haqīqī fazl hai. Is par
qāym raheṅ.

13 Bābal meṅ jo jamāt Allāh ne
āp kī tarah chunī hai wuh āp ko
salām kahtī hai, aur isī tarah merā
beṭā Marqus bhī. 14 Ek dūsre ko
muhabbat kā bosā denā.

Āp sab kī jo Masīh meṅ haiṅ
salāmatī ho.

2 Patras

1 Yih ḳhat Īsā Masīh ke ḳhādim
aur rasūl Shamāūn Patras kī
taraf se hai.

Maiṅ un sab ko likh rahā
hūṅ jinheṅ hamāre Ḳhudā aur
Najātdahindā Īsā Masīh kī rāstbāzī
ke wasīle se wuhī beshqīmat īmān
baḳhshā gayā hai jo hameṅ bhī
milā.

2 Ḳhudā kare ki āp use aur
hamāre Ḳhudāwand Īsā ko jānane
meṅ taraqqī karte karte kasrat se
fazl aur salāmatī pāte jāeṅ.

Allāh kā Bulāwā

3 Allāh ne apnī ilāhī qudrat se
hameṅ wuh sab kuchh atā kiyā hai
jo ḳhudātars zindagī guzārne ke lie
zarūrī hai. Aur hameṅ yih use jān
lene se hāsil huā hai. Kyoṅki us
ne hameṅ apne zātī jalāl aur qudrat
ke zariye bulāyā hai. 4 Is jalāl aur
qudrat se us ne hameṅ wuh azīm
aur beshqīmat chīzeṅ dī haiṅ jin
kā wādā us ne kiyā thā. Kyoṅki
wuh chāhtā thā ki āp in se duniyā
kī burī ḳhāhishāt se paidā hone
wāle fasād se bach kar us kī ilāhī
zāt meṅ sharīk ho jāeṅ. 5 Yih sab
kuchh pesh-e-nazar rakh kar pūrī
lagan se koshish kareṅ ki āp ke
īmān se aḳhlāq paidā ho jāe, aḳhlāq
se ilm, 6 ilm se zabt-e-nafs, zabt-
e-nafs se sābitqadmī, sābitqadmī
se ḳhudātars zindagī, 7 ḳhudātars
zindagī se barādarānā shafqat aur
barādarānā shafqat se sab ke lie
muhabbat. 8 Kyoṅki jitnā hī āp
in ḳhūbiyoṅ meṅ baṛhte jāeṅge
utnā hī yih āp ko is se mahfūz
rakheṅgī ki āp hamāre Ḳhudāwand
Īsā Masīh ko jānane meṅ sust aur

bephal raheṅ. [9] Lekin jis meṅ yih
khūbiyāṅ nahīṅ haiṅ us kī nazar
itnī kamzor hai ki wuh andhā hai.
Wuh bhūl gayā hai ki use us ke
guzare gunāhoṅ se pāk-sāf kiyā
gayā hai.

[10] Chunāṅche bhāiyo, mazīd
lagan se apne bulāwe aur chunāo
kī tasdīq karne meṅ koshāṅ raheṅ.
Kyoṅki yih karne se āp gir jāne se
bacheṅge [11] aur Allāh baṛī ḳhushī
se āp ko hamāre Ḳhudāwand
aur Najātdahindā Īsā Masīh kī
bādshāhī meṅ dāḳhil hone kī ijāzat
degā.

[12] Is lie maiṅ hameshā āp ko
in bātoṅ kī yād dilātā rahūṅgā,
hālāṅki āp in se wāqif haiṅ aur
mazbūtī se us sachchāī par qāym
haiṅ jo āp ko milī hai. [13] Balki maiṅ
apnā farz samajhtā hūṅ ki jitnī aur
der maiṅ jism kī is jhoṅpṛī meṅ
rahtā hūṅ āp ko in bātoṅ kī yād
dilāne se ubhārtā rahūṅ. [14] Kyoṅki
mujhe mālūm hai ki ab merī yih
jhoṅpṛī jald hī ḍhā dī jāegī. Hamāre
Ḳhudāwand Īsā Masīh ne bhī mujh
par yih zāhir kiyā thā. [15] Lekin
maiṅ pūrī koshish karūṅga ki mere
kūch kar jāne ke bād bhī āp har
waqt in bātoṅ ko yād rakh sakeṅ.

Masīh ke Jalāl ke Gawāh

[16] Kyoṅki jab ham ne āp ko apne aur
āp ke Ḳhudāwand Masīh kī qudrat
aur āmad ke bāre meṅ batāyā
to ham chālākī se ghaṛe qisse-
kahāniyoṅ par inhisār nahīṅ kar
rahe the balki ham ne yih gawāhoṅ
kī haisiyat se batāyā. Kyoṅki ham
ne apnī hī āṅkhoṅ se us kī azmat
dekhī thī. [17] Ham maujūd the jab
use Ḳhudā Bāp se izzat-o-jalāl milā,
jab ek āwāz ne Allāh kī purjalāl
shān se ā kar kahā, "Yih merā pyārā
Farzand hai jis se maiṅ ḳhush hūṅ."
[18] Jab ham us ke sāth muqaddas
pahāṛ par the to ham ne ḳhud yih
āwāz āsmān se ātī sunī.

[19] Is tajrabe kī binā par hamārā
nabiyoṅ ke paiġhām par etamād
zyādā mazbūt hai. Āp achchhā
kareṅge agar is par ḳhūb dhyān
deṅ. Kyoṅki yih kisī tārīk jagah
meṅ raushnī kī mānind hai jo us
waqt tak chamaktī rahegī jab tak
pau phaṭ kar subah kā sitārā āp ke
diloṅ meṅ tulū na ho jāe. [20] Sab
se baṛh kar āp ko yih samajhne
kī zarūrat hai ki kalām-e-muqaddas
kī koī bhī peshgoī nabī kī apnī hī
tafsīr se paidā nahīṅ hotī. [21] Kyoṅki
koī bhī peshgoī kabhī bhī insān

kī tahrīk se wujūd meṅ nahīṅ āī
balki peshgoī karte waqt insānoṅ
ne Rūhul-quds se tahrīk pā kar
Allāh kī taraf se bāt kī.

Jhūṭe Ustād

2 Lekin jis tarah māzī meṅ Isrāīl
qaum meṅ jhūṭe nabī bhī the,
usī tarah āp meṅ se bhī jhūṭe
ustād khaṛe ho jāeṅge. Yih Ḳhudā
kī jamātoṅ meṅ mohlak tālīmāt
phailāeṅge balki apne mālik ko
jānane se inkār bhī kareṅge jis
ne unheṅ ḳharīd liyā thā. Aisī
harkatoṅ se yih jald hī apne āp
par halākat lāeṅge. 2 Bahut-se log
un kī aiyāsh harkatoṅ kī pairawī
kareṅge, aur is wajah se dūsre
sachchāī kī rāh par kufr bakeṅge.
3 Lālach ke sabab se yih ustād
āp ko farzī kahāniyāṅ sunā kar
āp kī lūṭ-khasoṭ kareṅge. Lekin
Allāh ne baṛī der se unheṅ mujrim
ṭhahrāyā, aur us kā faislā sustraftār
nahīṅ hai. Hāṅ, un kā munsif
ūṅgh nahīṅ rahā balki unheṅ halāk
karne ke lie taiyār khaṛā hai.

4 Dekheṅ, Allāh ne un farishtoṅ
ko bachne na diyā jinhoṅ ne gunāh
kiyā balki unheṅ tārīkī kī zanjīroṅ
meṅ bāndh kar jahannum meṅ ḍāl
diyā jahāṅ wuh adālat ke din tak
mahfūz raheṅge. 5 Isī tarah us ne
qadīm duniyā ko bachne na diyā
balki us ke bedīn bāshindoṅ par
sailāb ko āne diyā. Us ne sirf
rāstbāzī ke paiġhambar Nūh ko sāt
aur jānoṅ samet bachāyā. 6 Aur us
ne Sadūm aur Amūrā ke shahroṅ ko
mujrim qarār de kar rākh kar diyā.
Yoṅ Allāh ne unheṅ ibrat banā kar
dikhāyā ki bedīnoṅ ke sāth kyā
kuchh kiyā jāegā. 7 Sāth sāth us ne
Lūt ko bachāyā jo rāstbāz thā aur
be'usūl logoṅ ke gande chāl-chalan
dekh dekh kar pistā rahā. 8 Kyoṅki
yih rāstbāz ādmī un ke darmiyān
bastā thā, aur us kī rāstbāz jān
roz baroz un kī sharīr harkateṅ
dekh aur sun kar saḳht azāb meṅ
phaṅsī rahī. 9 Yoṅ zāhir hai ki
Rab dīndār logoṅ ko āzmāish se
bachānā aur bedīnoṅ ko adālat ke
din tak sazā ke taht rakhnā jāntā
hai, 10 ḳhāskar unheṅ jo apne jism
kī gandī ḳhāhishāt ke pīchhe lage
rahte aur Ḳhudāwand ke iḳhtiyār ko
haqīr jānte haiṅ.

Yih log gustāḳh aur maġhrūr
haiṅ aur jalālī hastiyoṅ par kufr
bakne se nahīṅ ḍarte. 11 Is ke
muqābale meṅ farishte bhī jo kahīṅ
zyādā tāqatwar aur qawī haiṅ Rab

ke huzūr aisī hastiyoṅ par buhtān
aur ilzāmāt lagāne kī jurrat nahīṅ
karte. 12 Lekin yih jhūṭe ustād beaql
jānwaroṅ kī mānind haiṅ, jo fitrī
taur par is lie paidā hue haiṅ ki
unheṅ pakaṛā aur ḳhatm kiyā jāe.
Jo kuchh wuh nahīṅ samajhte us
par wuh kufr bakte haiṅ. Aur janglī
jānwaroṅ kī tarah wuh bhī halāk
ho jāeṅge. 13 Yoṅ jo nuqsān unhoṅ
ne dūsroṅ ko pahuṅchāyā wuhī
unheṅ ḳhud bhugatnā paṛegā. Un
ke nazdīk lutf uṭhāne se murād yih
hai ki din ke waqt khul kar aish
kareṅ. Wuh dāġh aur dhabbe haiṅ
jo āp kī ziyāfatoṅ meṅ sharīk ho kar
apnī daġhābaziyoṅ kī rangraliyāṅ
manāte haiṅ. 14 Un kī āṅkheṅ
har waqt kisī badkār aurat se zinā
karne kī talāsh meṅ rahtī haiṅ aur
gunāh karne se kabhī nahīṅ ruktīṅ.
Wuh kamzor logoṅ ko ġhalat kām
karne ke lie uksāte aur lālach karne
meṅ māhir haiṅ. Un par Allāh
kī lānat! 15 Wuh sahīh rāh se haṭ
kar āwārā phir rahe aur Bilām bin
Baor ke naqsh-e-qadam par chal
rahe haiṅ, kyoṅki Bilām ne paisoṅ
ke lālach meṅ ġhalat kām kiyā.
16 Lekin gadhī ne use is gunāh ke
sabab se ḍānṭā. Is jānwar ne jo
bolne ke qābil nahīṅ thā insān kī-
sī āwāz meṅ bāt kī aur nabī ko us kī
dīwānagī se rok diyā.

17 Yih log sūkhe hue chashme aur
āṅdhī se dhakele hue bādal haiṅ.
In kī taqdīr andhere kā tārīktarīn
hissā hai. 18 Yih maġhrūr bāteṅ
karte haiṅ jin ke pīchhe kuchh
nahīṅ hai aur ġhairaḳhlāqī jismānī
shahwatoṅ se aise logoṅ ko uksāte
haiṅ jo hāl hī meṅ dhoke kī zindagī
guzārne wāloṅ meṅ se bach nikle
haiṅ. 19 Yih unheṅ āzād karne
kā wādā karte haiṅ jabki ḳhud
badkārī ke ġhulām haiṅ. Kyoṅki
insān usī kā ġhulām hai jo us par
ġhālib ā gayā hai. 20 Aur jo hamāre
Ḳhudāwand aur Najātdahindā Īsā
Masīh ko jān lene se is duniyā kī
ālūdagī se bach nikalte haiṅ, lekin
bād meṅ ek bār phir is meṅ phaṅs
kar maġhlūb ho jāte haiṅ un kā
anjām pahle kī nisbat zyādā burā
ho jātā hai. 21 Hāṅ, jin logoṅ ne
rāstbāzī kī rāh ko jān liyā, lekin bād
meṅ us muqaddas hukm se muṅh
pher liyā jo un ke hawāle kiyā gayā
thā, un ke lie behtar hotā ki wuh is
rāh se kabhī wāqif na hote. 22 Un
par yih muhāwarā sādiq ātā hai ki
“Kuttā apnī qai ke pās wāpas ā jātā
hai.” Aur yih bhī ki “Suarnī nahāne

ke bād dubārā kīchaṛ meṅ loṭne lagtī hai.”

Ḳhudāwand kī Āmad kā Wādā

3 Azīzo, yih ab dūsrā ḳhat hai jo maiṅ ne āp ko likh diyā hai. Donoṅ ḳhatoṅ meṅ maiṅ ne kaī bātoṅ kī yād dilā kar āp ke zahnoṅ meṅ pāk soch ubhārne kī koshish kī. 2 Maiṅ chāhtā hūṅ ki āp wuh kuchh yād rakheṅ jis kī peshgoī muqaddas nabiyoṅ ne kī thī aur sāth sāth hamāre Ḳhudāwand aur Najātdahindā kā wuh hukm bhī jo āp ko apne rasūloṅ kī mārifat milā. 3 Awwal āp ko yih bāt samajhne kī zarūrat hai ki in āḳhirī dinoṅ meṅ aise log āeṅge jo mazāq uṛā kar apnī shahwatoṅ ke qabze meṅ raheṅge. 4 Wuh pūchheṅge, “Īsā ne āne kā wādā to kiyā, lekin wuh kahāṅ hai? Hamāre bāpdādā to mar chuke haiṅ, aur duniyā kī taḳhlīq se le kar āj tak sab kuchh waise kā waisā hī hai.” 5 Lekin yih log nazarandāz karte haiṅ ki qadīm zamāne meṅ Allāh ke hukm par āsmānoṅ kī taḳhlīq huī aur zamīn pānī meṅ se aur pānī ke zariye wujūd meṅ āī. 6 Isī pānī ke zariye qadīm zamāne kī duniyā par sailāb āyā aur sab kuchh tabāh huā. 7 Aur Allāh ke isī hukm ne maujūdā āsmān aur zamīn ko āg ke lie mahfūz kar rakhā hai, us din ke lie jab bedīn logoṅ kī adālat kī jāegī aur wuh halāk ho jāeṅge.

8 Lekin mere azīzo, ek bāt āp se poshīdā na rahe. Ḳhudāwand ke nazdīk ek din hazār sāl ke barābar hai aur hazār sāl ek din ke barābar. 9 Ḳhudāwand apnā wādā pūrā karne meṅ der nahīṅ kartā jis tarah kuchh log samajhte haiṅ balki wuh to āp kī ḳhātir sabar kar rahā hai. Kyoṅki wuh nahīṅ chāhtā ki koī halāk ho jāe balki yih ki sab taubā kī naubat tak pahuṅcheṅ.

10 Lekin Ḳhudāwand kā din chor kī tarah āegā. Āsmān baṛe shor ke sāth ḳhatm ho jāeṅge, ajrām-e-falakī āg meṅ pighal jāeṅge aur zamīn us ke kāmoṅ samet zāhir ho kar adālat meṅ pesh kī jāegī. 11 Ab socheṅ, agar sab kuchh is tarah ḳhatm ho jāegā to phir āp kis qism ke log hone chāhieṅ? Āp ko muqaddas aur ḳhudātars zindagī guzārte hue 12 Allāh ke din kī rāh deḳhnī chāhie. Hāṅ, āp ko yih koshish karnī chāhie ki wuh din jaldī āe jab āsmān jal jāeṅge aur ajrām-e-falakī āg meṅ

pighal jāeṅge. 13 Lekin ham un nae
āsmānoṅ aur naī zamīn ke intazār
meṅ haiṅ jin kā wādā Allāh ne
kiyā hai. Aur wahāṅ rāstī sukūnat
karegī.

14 Chunāṅche azīzo, chūṅki āp
is intazār meṅ haiṅ is lie pūrī
lagan ke sāth koshāṅ raheṅ ki
āp Allāh ke nazdīk bedāġh aur
be'ilzām ṭhahreṅ aur āp kī us ke
sāth sulah ho. 15 Yād rakheṅ ki
hamāre Ḳhudāwand kā sabar logoṅ
ko najāt pāne kā mauqā detā hai.
Hamāre azīz bhāī Paulus ne bhī us
hikmat ke mutābiq jo Allāh ne use
atā kī hai āp ko yihī kuchh likhā
hai. 16 Wuh yihī kuchh apne tamām
ḳhatoṅ meṅ likhtā hai jab wuh is
mazmūn kā zikr kartā hai. Us ke
ḳhatoṅ meṅ kuchh aisī bāteṅ haiṅ
jo samajhne meṅ mushkil haiṅ aur
jinheṅ jāhil aur kamzor log toṛ-
maroṛ kar bayān karte haiṅ, bilkul
usī tarah jis tarah wuh bāqī sahīfoṅ
ke sāth bhī karte haiṅ. Lekin is se
wuh apne āp ko hī halāk kar rahe
haiṅ.

17 Mere azīzo, maiṅ āp ko waqt
se pahle in bātoṅ se āgāh kar rahā
hūṅ. Is lie ḳhabardār raheṅ tāki
be'usūl logoṅ kī ġhalat soch āp ko
bahkā kar āp ko mahfūz maqām se
haṭā na de. 18 Is ke bajāe hamāre
Ḳhudāwand aur Najātdahindā Īsā
Masīh ke fazl aur ilm meṅ taraqqī
karte raheṅ. Use ab aur abad tak
jalāl hāsil hotā rahe! Āmīn.

1 Yūhannā

Zindagī kā Kalām

1 Ham āp ko us kī munādī karte
haiṅ jo ibtidā se thā, jise
ham ne apne kānoṅ se sunā, apnī
āṅkhoṅ se dekhā, jis kā mushāhadā
ham ne kiyā aur jise ham ne apne
hāthoṅ se chhuā. Wuhī zindagī kā
kalām hai. 2 Wuh jo ḳhud zindagī
thā zāhir huā, ham ne use dekhā.
Aur ab ham gawāhī de kar āp ko us
abadī zindagī kī munādī karte haiṅ
jo Ḳhudā Bāp ke pās thī aur ham
par zāhir huī hai. 3 Ham āp ko wuh
kuchh sunāte haiṅ jo ham ne ḳhud
dekh aur sun liyā hai tāki āp bhī
hamārī rifāqat meṅ sharīk ho jāeṅ.
Aur hamārī rifāqat Ḳhudā Bāp aur
us ke Farzand Īsā Masīh ke sāth hai.
4 Ham yih is lie likh rahe haiṅ tāki
hamārī ḳhushī pūrī ho jāe.

Allāh Nūr Hai

5 Jo paiġhām ham ne us se sunā
aur āp ko sunā rahe haiṅ wuh
yih hai, Allāh nūr hai aur us meṅ
tārīkī hai hī nahīṅ. 6 Jab ham
tārīkī meṅ chalte hue Allāh ke sāth
rifāqat rakhne kā dāwā karte haiṅ
to ham jhūṭ bol rahe aur sachchāī
ke mutābiq zindagī nahīṅ guzār
rahe. 7 Lekin jab ham nūr meṅ
chalte haiṅ, bilkul usī tarah jis
tarah Allāh nūr meṅ hai, to phir
ham ek dūsre ke sāth rifāqat rakhte
haiṅ aur us ke Farzand Īsā kā ḳhūn
hameṅ tamām gunāhoṅ se pāk-sāf
kar detā hai.

8 Agar ham gunāh se pāk hone kā
dāwā kareṅ to ham apne āp ko fareb
dete haiṅ aur ham meṅ sachchāī
nahīṅ hai.

[9] Lekin agar ham apne gunāhoṅ
kā iqrār kareṅ to wuh wafādār
aur rāst sābit hogā. Wuh hamāre
gunāhoṅ ko muāf karke hameṅ
tamām nārāstī se pāk-sāf karegā.
[10] Agar ham dāwā kareṅ ki ham ne
gunāh nahīṅ kiyā to ham use jhūṭā
qarār dete haiṅ aur us kā kalām
hamāre andar nahīṅ hai.

Masīh Hamārī Shafā'at Kartā Hai

2 Mere bachcho, maiṅ āp ko
yih is lie likh rahā hūṅ ki āp
gunāh na kareṅ. Lekin agar koī
gunāh kare to ek hai jo Ḳhudā
Bāp ke sāmne hamārī shafā'at
kartā hai, Īsā Masīh jo rāst hai.
[2] Wuhī hamāre gunāhoṅ kā kaffārā
dene wālī qurbānī hai, aur na sirf
hamāre gunāhoṅ kā balki pūrī
duniyā ke gunāhoṅ kā bhī.

[3] Is se hameṅ patā chaltā hai ki
ham ne use jān liyā hai, jab ham
us ke ahkām par amal karte haiṅ.
[4] Jo kahtā hai, "Maiṅ use jāntā hūṅ"
lekin us ke ahkām par amal nahīṅ
kartā wuh jhūṭā hai aur sachchāī
us meṅ nahīṅ hai. [5] Lekin jo us
ke kalām kī pairawī kartā hai us
meṅ Allāh kī muhabbat haqīqatan
takmīl tak pahuṅch gaī hai. Is se
hameṅ patā chaltā hai ki ham us
meṅ haiṅ. [6] Jo kahtā hai ki wuh us
meṅ qāym hai us ke lie lāzim hai ki
wuh yoṅ chale jis tarah Īsā chaltā
thā.

Ek Nayā Hukm

[7] Azīzo, maiṅ āp ko koī nayā hukm
nahīṅ likh rahā, balki wuhī purānā
hukm jo āp ko shurū se milā hai.
Yih purānā hukm wuhī paiġhām
hai jo āp ne sun liyā hai. [8] Lekin
dūsrī taraf se yih hukm nayā bhī
hai, aur is kī sachchāī Masīh aur āp
meṅ zāhir huī hai. Kyoṅki tārīkī
ḳhatm hone wālī hai aur haqīqī
raushnī chamakne lag gaī hai.

[9] Jo nūr meṅ hone kā dāwā karke
apne bhāī se nafrat kartā hai wuh
ab tak tārīkī meṅ hai. [10] Jo apne
bhāī se muhabbat rakhtā hai wuh
nūr meṅ rahtā hai aur us meṅ koī
bhī chīz nahīṅ pāī jātī jo ṭhokar kā
bāis ban sake. [11] Lekin jo apne bhāī
se nafrat kartā hai wuh tārīkī hī
meṅ hai aur andhere meṅ chaltā
phirtā hai. Us ko yih nahīṅ mālūm
ki wuh kahāṅ jā rahā hai, kyoṅki
tārīkī ne use andhā kar rakhā hai.

[12] Pyāre bachcho, maiṅ āp ko is
lie likh rahā hūṅ ki āp ke gunāhoṅ

ko us ke nām kī ḳhātir muāf kar
diyā gayā hai. 13 Wālido, maiṅ āp
ko is lie likh rahā hūṅ ki āp ne
use jān liyā hai jo ibtidā hī se hai.
Jawān mardo, maiṅ āp ko is lie likh
rahā hūṅ ki āp Iblīs par ġhālib ā gae
haiṅ. Bachcho, maiṅ āp ko is lie
likh rahā hūṅ ki āp ne Bāp ko jān
liyā hai. 14 Wālido, maiṅ āp ko is
lie likh rahā hūṅ ki āp ne use jān
liyā hai jo ibtidā hī se hai. Jawān
mardo, maiṅ āp ko is lie likh rahā
hūṅ ki āp mazbūt haiṅ. Allāh kā
kalām āp meṅ bastā hai aur āp Iblīs
par ġhālib ā gae haiṅ.

15 Duniyā ko pyār mat karnā, na
kisī chīz ko jo duniyā meṅ hai. Agar
koī duniyā ko pyār kare to Ḳhudā
Bāp kī muhabbat us meṅ nahīṅ hai.
16 Kyoṅki jo bhī chīz duniyā meṅ
hai wuh Bāp kī taraf se nahīṅ balki
duniyā kī taraf se hai, ḳhāh wuh
jism kī burī ḳhāhishāt, āṅkhoṅ kā
lālach yā apnī milkiyat par faḳhr
ho. 17 Duniyā aur us kī wuh chīzeṅ
jo insān chāhtā hai ḳhatm ho rahī
haiṅ, lekin jo Allāh kī marzī pūrī
kartā hai wuh abad tak jītā rahegā.

Masīh kā Dushman

18 Bachcho, ab āḳhirī ghaṛī ā
pahuṅchī hai. Āp ne ḳhud sun
liyā hai ki muḳhālif-e-Masīh ā rahā
hai, aur haqīqatan bahut-se aise
muḳhālif-e-Masīh ā chuke haiṅ. Is
se hameṅ patā chaltā hai ki āḳhirī
ghaṛī ā gaī hai. 19 Yih log ham meṅ
se nikle to haiṅ, lekin haqīqat meṅ
ham meṅ se nahīṅ the. Kyoṅki
agar wuh ham meṅ se hote to wuh
hamāre sāth hī rahte. Lekin hameṅ
chhoṛne se zāhir huā ki sab ham
meṅ se nahīṅ haiṅ.

20 Lekin āp farq haiṅ. Āp ko us
se jo Quddūs hai Rūh kā masah mil
gayā hai, aur āp pūrī sachchāī ko
jānte haiṅ. 21 Maiṅ āp ko is lie nahīṅ
likh rahā ki āp sachchāī ko nahīṅ
jānte balki is lie ki āp sachchāī jānte
haiṅ aur ki koī bhī jhūṭ sachchāī kī
taraf se nahīṅ ā saktā.

22 Kaun jhūṭā hai? Wuh jo Īsā
ke Masīh hone kā inkār kartā hai.
Muḳhālif-e-Masīh aisā shaḳhs hai.
Wuh Bāp aur Farzand kā inkār
kartā hai. 23 Jo Farzand kā inkār
kartā hai us ke pās Bāp bhī nahīṅ
hai, aur jo Farzand kā iqrār kartā
hai us ke pās Bāp bhī hai.

[24] Chunāṅche lāzim hai ki jo kuchh āp ne ibtidā se sunā wuh āp meṅ rahe. Agar wuh āp meṅ rahe to āp bhī Farzand aur Bāp meṅ raheṅge. [25] Aur jo wādā us ne ham se kiyā hai wuh hai abadī zindagī.

[26] Maiṅ āp ko yih un ke bāre meṅ likh rahā hūṅ jo āp ko sahīh rāh se haṭāne kī koshish kar rahe haiṅ. [27] Lekin āp ko us se Rūh kā masah mil gayā hai. Wuh āp ke andar bastā hai, is lie āp ko is kī zarūrat hī nahīṅ ki koī āp ko tālīm de. Kyoṅki Masīh kā Rūh āp ko sab bātoṅ ke bāre meṅ tālīm detā hai aur jo kuchh bhī wuh sikhātā hai wuh sach hai, jhūṭ nahīṅ. Chunāṅche jis tarah us ne āp ko tālīm dī hai, usī tarah Masīh meṅ raheṅ.

[28] Aur ab pyāre bachcho, us meṅ qāym raheṅ tāki us ke zāhir hone par ham pūre etamād ke sāth us ke sāmne khaṛe ho sakeṅ aur us kī āmad par sharmindā na honā paṛe. [29] Agar āp jānte haiṅ ki Masīh rāstbāz hai to āp yih bhī jānte haiṅ ki jo bhī rāst kām kartā hai wuh Allāh se paidā ho kar us kā farzand ban gayā hai.

Allāh ke Farzand

3 Dhyān deṅ ki Bāp ne ham se kitnī muhabbat kī hai, yahāṅ tak ki ham Allāh ke farzand kahlāte haiṅ. Aur ham wāqaī haiṅ bhī. Is lie duniyā hameṅ nahīṅ jāntī. Wuh to use bhī nahīṅ jāntī. [2] Azīzo, ab ham Allāh ke farzand haiṅ, aur jo kuchh ham hoṅge wuh abhī tak zāhir nahīṅ huā hai. Lekin itnā ham jānte haiṅ ki jab wuh zāhir ho jāegā to ham us kī mānind hoṅge. Kyoṅki ham us kā mushāhadā waise hī kareṅge jaisā wuh hai. [3] Jo bhī Masīh meṅ yih ummīd rakhtā hai wuh apne āp ko pāk-sāf rakhtā hai, waise hī jaisā Masīh ḳhud hai.

[4] Jo gunāh kartā hai wuh sharīat kī ḳhilāfwarzī kartā hai. Hāṅ, gunāh sharīat kī ḳhilāfwarzī hī hai. [5] Lekin āp jānte haiṅ ki Īsā hamāre gunāhoṅ ko uṭhā le jāne ke lie zāhir huā. Aur us meṅ gunāh nahīṅ hai. [6] Jo us meṅ qāym rahtā hai wuh gunāh nahīṅ kartā. Aur jo gunāh kartā rahtā hai na to us ne use dekhā hai, na use jānā hai.

[7] Pyāre bachcho, kisī ko ijāzat na deṅ ki wuh āp ko sahīh rāh se haṭā de. Jo rāst kām kartā hai wuh rāstbāz, hāṅ Masīh jaisā rāstbāz

hai. [8] Jo gunāh kartā hai wuh
Iblīs se hai, kyoṅki Iblīs shurū hī
se gunāh kartā āyā hai. Allāh kā
Farzand isī lie zāhir huā ki Iblīs kā
kām tabāh kare.

[9] Jo bhī Allāh se paidā ho kar us
kā farzand ban gayā hai wuh gunāh
nahīṅ karegā, kyoṅki Allāh kī fitrat
us meṅ rahtī hai. Wuh gunāh kar
hī nahīṅ saktā kyoṅki wuh Allāh se
paidā ho kar us kā farzand ban gayā
hai. [10] Is se patā chaltā hai ki Allāh
ke farzand kaun haiṅ aur Iblīs ke
farzand kaun: Jo rāst kām nahīṅ
kartā, na apne bhāī se muhabbat
rakhtā hai, wuh Allāh kā farzand
nahīṅ hai.

Ek Dūsre se Muhabbat Rakhnā

[11] Kyoṅki yihī wuh paiġhām hai
jo āp ne shurū se sun rakhā hai,
ki hameṅ ek dūsre se muhabbat
rakhnā hai. [12] Qābīl kī tarah na
hoṅ, jo Iblīs kā thā aur jis ne apne
bhāī ko qatl kiyā. Aur us ne us ko
qatl kyoṅ kiyā? Is lie ki us kā kām
burā thā jabki bhāī kā kām rāst thā.

[13] Chunāṅche bhāiyo, jab duniyā
āp se nafrat kartī hai to hairān
na ho jāeṅ. [14] Ham to jānte haiṅ
ki ham maut se nikal kar zindagī
meṅ dāḳhil ho gae haiṅ. Ham
yih is lie jānte haiṅ ki ham apne
bhāiyoṅ se muhabbat rakhte haiṅ.
Jo muhabbat nahīṅ rakhtā wuh ab
tak maut kī hālat meṅ hai. [15] Jo
bhī apne bhāī se nafrat rakhtā hai
wuh qātil hai. Aur āp jānte haiṅ
ki jo qātil hai us meṅ abadī zindagī
nahīṅ rahtī. [16] Is se hī ham ne
muhabbat ko jānā hai ki Masīh ne
hamārī ḳhātir apnī jān de dī. Aur
hamārā bhī farz yihī hai ki apne
bhāiyoṅ kī ḳhātir apnī jān deṅ.
[17] Agar kisī ke mālī hālāt ṭhīk hoṅ
aur wuh apne bhāī kī zarūratmand
hālat ko dekh kar rahm na kare
to us meṅ Allāh kī muhabbat kis
tarah qāym rah saktī hai? [18] Pyāre
bachcho, āeṅ ham alfāz aur bātoṅ
se muhabbat kā izhār na kareṅ
balki hamārī muhabbat amlī aur
haqīqī ho.

Allāh ke Huzūr Pūrā Etamād

[19] Ġharz is se ham jān lete haiṅ
ki ham sachchāī kī taraf se haiṅ,
aur yoṅ hī ham apne dil ko tasallī
de sakte haiṅ [20] jab wuh hameṅ
mujrim ṭhahrātā hai. Kyoṅki Allāh
hamāre dil se baṛā hai aur sab
kuchh jāntā hai. [21] Aur azīzo, jab

hamārā dil hameṅ mujrim nahīṅ
ṭhahrātā to ham pūre etamād ke
sāth Allāh ke huzūr ā sakte haiṅ
22 aur wuh kuchh pāte haiṅ jo us
se māṅgte haiṅ. Kyoṅki ham us
ke ahkām par chalte haiṅ aur wuhī
kuchh karte haiṅ jo use pasand hai.
23 Aur us kā yih hukm hai ki ham us
ke Farzand Īsā Masīh ke nām par
īmān lā kar ek dūsre se muhabbat
rakheṅ, jis tarah Masīh ne hameṅ
hukm diyā thā. 24 Jo Allāh ke ahkām
ke tābe rahtā hai wuh Allāh meṅ
bastā hai aur Allāh us meṅ. Ham
kis tarah jān lete haiṅ ki wuh ham
meṅ bastā hai? Us Rūh ke wasīle se
jo us ne hameṅ diyā hai.

Haqīqī aur Jhūṭī Rūh

4 Azīzo, har ek rūh kā yaqīn mat
karnā balki rūhoṅ ko parakh
kar mālūm kareṅ ki wuh Allāh se
haiṅ yā nahīṅ, kyoṅki muta'addid
jhūṭe nabī duniyā meṅ nikle haiṅ.
2 Is se āp Allāh ke Rūh ko pahchān
lete haiṅ: Jo bhī rūh is kā etarāf
kartī hai ki Īsā Masīh mujassam
ho kar āyā hai wuh Allāh se hai.
3 Lekin jo bhī rūh Īsā ke bāre meṅ
yih taslīm na kare wuh Allāh se
nahīṅ hai. Yih muḳhālif-e-Masīh
kī rūh hai jis ke bāre meṅ āp ko
ḳhabar milī ki wuh āne wālā hai
balki is waqt duniyā meṅ ā chukā
hai.
4 Lekin āp pyāre bachcho, Allāh
se haiṅ aur un par ġhālib ā gae
haiṅ. Kyoṅki jo āp meṅ hai wuh us
se baṛā hai jo duniyā meṅ hai. 5 Yih
log duniyā se haiṅ aur is lie duniyā
kī bāteṅ karte haiṅ aur duniyā un
kī suntī hai. 6 Ham to Allāh se
haiṅ aur jo Allāh ko jāntā hai wuh
hamārī suntā hai. Lekin jo Allāh
se nahīṅ hai wuh hamārī nahīṅ
suntā. Yoṅ ham sachchāī kī rūh aur
fareb dene wālī rūh meṅ imtiyāz
kar sakte haiṅ.

Allāh Muhabbat Hai

7 Azīzo, āeṅ ham ek dūsre se
muhabbat rakheṅ. Kyoṅki
muhabbat Allāh kī taraf se hai,
aur jo muhabbat rakhtā hai wuh
Allāh se paidā ho kar us kā farzand
ban gayā hai aur Allāh ko jāntā
hai. 8 Jo muhabbat nahīṅ rakhtā
wuh Allāh ko nahīṅ jāntā, kyoṅki
Allāh muhabbat hai. 9 Is meṅ Allāh
kī muhabbat hamāre darmiyān
zāhir huī ki us ne apne iklaute
Farzand ko duniyā meṅ bhej diyā

tāki ham us ke zariye jieṅ. [10] Yihī
muhabbat hai, yih nahīṅ ki ham
ne Allāh se muhabbat kī balki yih
ki us ne ham se muhabbat karke
apne Farzand ko bhej diyā tāki wuh
hamāre gunāhoṅ ko miṭāne ke lie
kaffārā de.
[11] Azīzo, chūṅki Allāh ne hameṅ
itnā pyār kiyā is lie lāzim hai ki ham
bhī ek dūsre ko pyār kareṅ. [12] Kisī
ne bhī Allāh ko nahīṅ dekhā. Lekin
jab ham ek dūsre ko pyār karte haiṅ
to Allāh hamāre andar bastā hai
aur us kī muhabbat hamāre andar
takmīl pātī hai.
[13] Ham kis tarah jān lete haiṅ
ki ham us meṅ rahte haiṅ aur
wuh ham meṅ? Is tarah ki us ne
hameṅ apnā Rūh baḳhsh diyā hai.
[14] Aur ham ne yih bāt dekh lī aur
is kī gawāhī dete haiṅ ki Ḳhudā
Bāp ne apne Farzand ko duniyā kā
Najātdahindā banane ke lie bhej
diyā hai. [15] Agar koī iqrār kare ki
Īsā Allāh kā Farzand hai to Allāh us
meṅ rahtā hai aur wuh Allāh meṅ.
[16] Aur ḳhud ham ne wuh muhabbat
jān lī hai aur us par īmān lāe haiṅ
jo Allāh ham se rakhtā hai. Allāh
muhabbat hī hai. Jo bhī muhabbat
meṅ qāym rahtā hai wuh Allāh meṅ
rahtā hai aur Allāh us meṅ. [17] Isī
tarah muhabbat hamāre darmiyān
takmīl tak pahuṅchtī hai, aur yoṅ
ham adālat ke din pūre etamād ke
sāth khaṛe ho sakeṅge, kyoṅki jaise
wuh hai waise hī ham bhī is duniyā
meṅ haiṅ. [18] Muhabbat meṅ ḳhauf
nahīṅ hotā balki kāmil muhabbat
ḳhauf ko bhagā detī hai, kyoṅki
ḳhauf ke pīchhe sazā kā ḍar hai. Jo
ḍartā hai us kī muhabbat takmīl tak
nahīṅ pahuṅchī.
[19] Ham is lie muhabbat rakhte
haiṅ ki Allāh ne pahle ham se
muhabbat rakhī. [20] Agar koī kahe,
"Maiṅ Allāh se muhabbat rakhtā
hūṅ" lekin apne bhāī se nafrat
kare to wuh jhūṭā hai. Kyoṅki jo
apne bhāī se jise us ne dekhā hai
muhabbat nahīṅ rakhtā wuh kis
tarah Allāh se muhabbat rakh saktā
hai jise us ne nahīṅ dekhā? [21] Jo
hukm Masīh ne hameṅ diyā hai
wuh yih hai, jo Allāh se muhabbat
rakhtā hai wuh apne bhāī se bhī
muhabbat rakhe.

Duniyā par Hamārī Fatah

5 Jo bhī īmān rakhtā hai ki Īsā hī
Masīh hai wuh Allāh se paidā
ho kar us kā farzand ban gayā hai.
Aur jo Bāp se muhabbat rakhtā hai

wuh us ke Farzand se bhī muhabbat
rakhtā hai. 2 Ham kis tarah jān
lete haiṅ ki ham Allāh ke Farzand
se muhabbat rakhte haiṅ? Is se
ki ham Allāh se muhabbat rakhte
aur us ke ahkām par amal karte
haiṅ. 3 Kyoṅki Allāh se muhabbat
se murād yih hai ki ham us ke
ahkām par amal kareṅ. Aur us
ke ahkām hamāre lie bojh kā bāis
nahīṅ haiṅ, 4 kyoṅki jo bhī Allāh se
paidā ho kar us kā farzand ban gayā
hai wuh duniyā par ġhālib ā jātā
hai. Aur ham yih fatah apne īmān
ke zariye pāte haiṅ. 5 Kaun duniyā
par ġhālib ā saktā hai? Sirf wuh
jo īmān rakhtā hai ki Īsā Allāh kā
Farzand hai.

Īsā Masīh ke bāre meṅ Gawāhī

6 Īsā Masīh wuh hai jo apne
baptisme ke pānī aur apnī maut
ke ḳhūn ke zariye zāhir huā, na
sirf pānī ke zariye balki pānī aur
ḳhūn donoṅ hī ke zariye. Aur
Rūhul-quds jo sachchāī hai is kī
gawāhī detā hai. 7 Kyoṅki is ke
tīn gawāh haiṅ, 8 Rūhul-quds, pānī
aur ḳhūn. Aur tīnoṅ ek hī bāt kī
tasdīq karte haiṅ. 9 Ham to insān
kī gawāhī qabūl karte haiṅ, lekin
Allāh kī gawāhī is se kahīṅ afzal
hai. Aur Allāh kī gawāhī yih hai
ki us ne apne Farzand kī tasdīq kī
hai. 10 Jo Allāh ke Farzand par īmān
rakhtā hai us ke dil meṅ yih gawāhī
hai. Aur jo Allāh par īmān nahīṅ
rakhtā us ne use jhūṭā qarār diyā
hai. Kyoṅki us ne wuh gawāhī na
mānī jo Allāh ne apne Farzand ke
bāre meṅ dī. 11 Aur gawāhī yih hai,
Allāh ne hameṅ abadī zindagī atā kī
hai, aur yih zindagī us ke Farzand
meṅ hai. 12 Jis ke pās Farzand hai
us ke pās zindagī hai, aur jis ke pās
Allāh kā Farzand nahīṅ hai us ke
pās zindagī bhī nahīṅ hai.

Abadī Zindagī

13 Maiṅ āp ko jo Allāh ke Farzand
ke nām par īmān rakhte haiṅ is lie
likh rahā hūṅ ki āp jān leṅ ki āp ko
abadī zindagī hāsil hai. 14 Hamārā
Allāh par yih etamād hai ki jab bhī
ham us kī marzī ke mutābiq kuchh
māṅgte haiṅ to wuh hamārī suntā
hai. 15 Aur chūṅki ham jānte haiṅ
ki jab māṅgte haiṅ to wuh hamārī
suntā hai is lie ham yih ilm bhī
rakhte haiṅ ki hameṅ wuh kuchh
hāsil bhī hai jo ham ne us se māṅgā
thā.

[16] Agar koī apne bhāī ko aisā
gunāh karte dekhe jis kā anjām
maut na ho to wuh duā kare, aur
Allāh use zindagī atā karegā. Maiṅ
un gunāhoṅ kī bāt kar rahā hūṅ jin
kā anjām maut nahīṅ. Lekin ek aisā
gunāh bhī hai jis kā anjām maut
hai. Maiṅ nahīṅ kah rahā ki aise
shaḳhs ke lie duā kī jāe jis se aisā
gunāh sarzad huā ho. [17] Har nārāst
harkat gunāh hai, lekin har gunāh
kā anjām maut nahīṅ hotā.

[18] Ham jānte haiṅ ki jo Allāh se
paidā ho kar us kā farzand ban
gayā hai wuh gunāh kartā nahīṅ
rahtā, kyoṅki Allāh kā Farzand aise
shaḳhs ko mahfūz rakhtā hai aur
Iblīs use nuqsān nahīṅ pahuṅchā
saktā.

[19] Ham jānte haiṅ ki ham Allāh ke
farzand haiṅ aur ki tamām duniyā
Iblīs ke qabze meṅ hai.

[20] Ham jānte haiṅ ki Allāh kā
Farzand ā gayā hai aur hameṅ
samajh atā kī hai tāki ham use
jān leṅ jo haqīqī hai. Aur ham
us meṅ haiṅ jo haqīqī hai yānī us
ke Farzand Īsā Masīh meṅ. Wuhī
haqīqī Ḳhudā aur abadī zindagī hai.

[21] Pyāre bachcho, apne āp ko
butoṅ se mahfūz rakheṅ!

2 Yūhannā

[1] Yih ḳhat buzurg Yūhannā kī
taraf se hai.
Maiṅ chunīdā ḳhātūn aur us
ke bachchoṅ ko likh rahā hūṅ
jinheṅ maiṅ sachchāī se pyār kartā
hūṅ, aur na sirf maiṅ balki sab jo
sachchāī ko jānte haiṅ. [2] Kyoṅki
sachchāī ham meṅ rahtī hai aur
abad tak hamāre sāth rahegī.
[3] Ḳhudā Bāp aur Bāp kā Farzand
Īsā Masīh hameṅ fazl, rahm aur
salāmatī atā kare. Aur yih chīzeṅ
sachchāī aur muhabbat kī rūh meṅ
hameṅ hāsil hoṅ.

Sachchāī aur Muhabbat

[4] Maiṅ nihāyat hī ḳhush huā ki
maiṅ ne āp ke bachchoṅ meṅ se bāz
aise pāe jo usī tarah sachchāī meṅ
chalte haiṅ jis tarah Ḳhudā Bāp ne
hameṅ hukm diyā thā. [5] Aur ab
azīz ḳhātūn, maiṅ āp se darḳhāst
kartā hūṅ ki āeṅ, ham sab ek dūsre
se muhabbat rakheṅ. Yih koī nayā
hukm nahīṅ hai jo maiṅ āp ko
likh rahā hūṅ balki wuhī jo hameṅ
shurū hī se milā hai. [6] Muhabbat kā
matlab yih hai ki ham us ke ahkām
ke mutābiq zindagī guzāreṅ. Jis
tarah āp ne shurū hī se sunā hai, us
kā hukm yih hai ki āp muhabbat kī
rūh meṅ chaleṅ.
[7] Kyoṅki bahut-se aise log duniyā
meṅ nikal khaṛe hue haiṅ jo āp
ko sahīh rāh se haṭāne kī koshish
meṅ lage rahte haiṅ. Yih log nahīṅ
mānte ki Īsā Masīh mujassam ho
kar āyā hai. Har aisā shaḳhs fareb
dene wālā aur muḳhālif-e-Masīh
hai. [8] Chunāṅche ḳhabardār raheṅ.
Aisā na ho ki āp ne jo kuchh mehnat
karke hāsil kiyā hai wuh jātā rahe

balki Ḳhudā kare ki āp ko is kā pūrā
ajr mil jāe.
9 Jo bhī Masīh kī tālīm par qāym
nahīṅ rahtā balki is se āge nikal jātā
hai us ke pās Allāh nahīṅ. Jo Masīh
kī tālīm par qāym rahtā hai us ke
pās Bāp bhī hai aur Farzand bhī.
10 Chunāṅche agar koī āp ke pās ā
kar yih tālīm pesh nahīṅ kartā to na
use apne gharoṅ meṅ āne deṅ, na
us ko salām kareṅ. 11 Kyoṅki jo us
ke lie salāmatī kī duā kartā hai wuh
us ke sharīr kāmoṅ meṅ sharīk ho
jātā hai.

Āḳhirī Bāteṅ

12 Maiṅ āp ko bahut kuchh batānā
chāhtā hūṅ, lekin kāġhaz aur siyāhī
ke zariye nahīṅ. Is ke bajāe maiṅ āp
se milne aur āp ke rūbarū bāt karne
kī ummīd rakhtā hūṅ. Phir hamārī
ḳhushī mukammal ho jāegī.
13 Āp kī chunīdā bahan ke
bachche āp ko salām kahte haiṅ.

3 Yūhannā

1 Yih ḳhat buzurg Yūhannā kī
taraf se hai.
Maiṅ apne azīz Gayus ko likh
rahā hūṅ jise maiṅ sachchāī se pyār
kartā hūṅ.
2 Mere azīz, merī duā hai ki āp
kā hāl har tarah se ṭhīk ho aur āp
jismānī taur par utne hī tandurust
hoṅ jitne āp ruhānī lihāz se haiṅ.
3 Kyoṅki maiṅ nihāyat ḳhush huā
jab bhāiyoṅ ne ā kar gawāhī
dī ki āp kis tarah sachchāī ke
mutābiq zindagī guzārte haiṅ. Aur
yaqīnan āp hameshā sachchāī ke
mutābiq zindagī guzārte haiṅ. 4 Jab
maiṅ suntā hūṅ ki mere bachche
sachchāī ke mutābiq zindagī guzār
rahe haiṅ to yih mere lie sab se
zyādā ḳhushī kā bāis hotā hai.

Gayus kī Tārīf

5 Mere azīz, jo kuchh āp bhāiyoṅ
ke lie kar rahe haiṅ us meṅ āp
wafādārī dikhā rahe haiṅ, hālāṅki
wuh āp ke jānane wāle nahīṅ haiṅ.
6 Unhoṅ ne Ḳhudā kī jamāt ke
sāmne hī āp kī muhabbat kī gawāhī
dī hai. Mehrbānī karke un kī safr ke
lie yoṅ madad kareṅ ki Allāh ḳhush
ho. 7 Kyoṅki wuh Masīh ke nām
kī ḳhātir safr ke lie nikle haiṅ aur
ġhairīmāndāroṅ se madad nahīṅ
lete. 8 Chunāṅche yih hamārā farz
hai ki ham aise logoṅ kī mehmān-
nawāzī kareṅ, kyoṅki yoṅ ham bhī
sachchāī ke hamḳhidmat ban jāte
haiṅ.

Diyutrifes aur Demetriyus

9 Maiṅ ne to jamāt ko kuchh likh
diyā thā, lekin Diyutrifes jo un

meṅ awwal hone kī ḳhāhish rakhtā
hai hameṅ qabūl nahīṅ kartā.
10 Chunāṅche maiṅ jab āūṅgā
to use un burī harkatoṅ kī yād
dilāūṅgā jo wuh kar rahā hai,
kyoṅki wuh hamāre ḳhilāf burī
bāteṅ bak rahā hai. Aur na sirf yih
balki wuh bhāiyoṅ ko ḳhushāmdīd
kahne se bhī inkār kartā hai. Jab
dūsre yih karnā chāhte haiṅ to wuh
unheṅ rok kar jamāt se nikāl detā
hai.

11 Mere azīz, jo burā hai us kī
naql mat karnā balki us kī karnā jo
achchhā hai. Jo achchhā kām kartā
hai wuh Allāh se hai. Lekin jo burā
kām kartā hai us ne Allāh ko nahīṅ
dekhā.

12 Sab log Demetriyus kī achchhī
gawāhī dete haiṅ balki sachchāī
ḳhud bhī us kī achchhī gawāhī detī
hai. Ham bhī is ke gawāh haiṅ,
aur āp jānte haiṅ ki hamārī gawāhī
sachchī hai.

Āḳhirī Salām

13 Mujhe āp ko bahut kuchh likhnā
thā, lekin yih aisī bāteṅ haiṅ jo
maiṅ qalam aur siyāhī ke zariye āp
ko nahīṅ batā saktā. 14 Maiṅ jald hī
āp se milne kī ummīd rakhtā hūṅ.
Phir ham rūbarū bāt kareṅge.

15 Salāmatī āp ke sāth hotī rahe.

Yahāṅ ke dost āp ko salām kahte
haiṅ. Wahāṅ ke har dost ko shaḳhsī
taur par hamārā salām deṅ.

Yahūdāh

1 Yih ḳhat Īsā Masīh ke ḳhādim
aur Yāqūb ke bhāī Yahūdāh kī taraf
se hai.
Maiṅ unheṅ likh rahā hūṅ jinheṅ
bulāyā gayā hai, jo Ḳhudā Bāp meṅ
pyāre haiṅ aur Īsā Masīh ke lie
mahfūz rakhe gae haiṅ.
2 Allāh āp ko rahm, salāmatī aur
muhabbat kasrat se atā kare.

Jhūṭe Ustād

3 Azīzo, go maiṅ āp ko us najāt
ke bāre meṅ likhne kā baṛā shauq
rakhtā hūṅ jis meṅ ham sab sharīk
haiṅ, lekin ab maiṅ āp ko ek aur
bāt ke bāre meṅ likhnā chāhtā
hūṅ. Maiṅ is meṅ āp ko nasīhat
karne kī zarūrat mahsūs kartā hūṅ
ki āp us īmān kī ḳhātir jidd-o-
jahd kareṅ jo ek hī bār sadā ke
lie muqaddasīn ke sapurd kar diyā
gayā hai. 4 Kyoṅki kuchh log āp
ke darmiyān ghus āe haiṅ jinheṅ
bahut arsā pahle mujrim ṭhahrāyā
jā chukā hai. Un ke bāre meṅ
yih likhā gayā hai ki wuh bedīn
haiṅ jo hamāre Ḳhudā ke fazl ko
toṛ-maroṛ kar aiyāshī kā bāis banā
dete haiṅ aur hamāre wāhid āqā
aur Ḳhudāwand Īsā Masīh kā inkār
karte haiṅ.
5 Go āp yih sab kuchh jānte haiṅ,
phir bhī maiṅ āp ko is kī yād dilānā
chāhtā hūṅ ki agarche Ḳhudāwand
ne apnī qaum ko Misr se nikāl
kar bachā liyā thā to bhī us ne
bād meṅ unheṅ halāk kar diyā
jo īmān nahīṅ rakhte the. 6 Un
farishtoṅ ko yād kareṅ jo us dāyrā-
e-iḳhtiyār ke andar na rahe jo Allāh
ne un ke lie muqarrar kiyā thā balki
jinhoṅ ne apnī rihāishgāh ko tark

kar diyā. Unheṅ us ne tārīkī meṅ
mahfūz rakhā hai jahāṅ wuh abadī
zanjīroṅ meṅ jakaṛe hue roz-e-azīm
kī adālat kā intazār kar rahe haiṅ.
7 Sadūm, Amūrā aur un ke irdgird
ke shahroṅ ko bhī mat bhūlnā, jin
ke bāshinde in farishtoṅ kī tarah
zināk̄ārī aur ġhairfitrī sohbat ke
pīchhe paṛe rahe. Yih log abadī āg
kī sazā bhugatte hue sab ke lie ek
ibratnāk misāl haiṅ.

8 To bhī in logoṅ ne un kā-
sā rawaiyā apnā liyā hai. Apne
ḳhāboṅ kī binā par wuh apne
badanoṅ ko ālūdā kar lete,
Ḳhudāwand kā iḳhtiyār radd karte
aur jalālī hastiyoṅ par kufr bakte
haiṅ. 9 In ke muqābale meṅ sardār
farishte Mīkāel ke rawaiye par
ġhaur kareṅ. Jab wuh Iblīs se
jhagaṛte waqt Mūsā kī lāsh ke bāre
meṅ bahs-mubāhasā kar rahā thā
to us ne Iblīs par kufr bakne kā
faislā karne kī jurrat na kī balki sirf
itnā hī kahā, "Rab āp ko ḍānṭe!"
10 Lekin yih log har aisī bāt ke
bāre meṅ kufr bakte haiṅ jo un
kī samajh meṅ nahīṅ ātī. Aur jo
kuchh wuh fitrī taur par besamajh
jānwaroṅ kī tarah samajhte haiṅ
wuhī unheṅ tabāh kar detā hai.
11 Un par afsos! Unhoṅ ne Qābīl
kī rāh iḳhtiyār kī hai. Paisoṅ ke
lālach meṅ unhoṅ ne apne āp ko
pūre taur par us ġhaltī ke hawāle
kar diyā hai jo Bilām ne kī. Wuh
Qorah kī tarah bāġhī ho kar halāk
hue haiṅ. 12 Jab yih log Ḳhudāwand
kī muhabbat ko yād karne wāle
rifāqatī khānoṅ meṅ sharīk hote
haiṅ to rifāqat ke lie dhabbe ban
jāte haiṅ. Yih ḍare baġhair khānā
khā khā kar us se mahzūz hote
haiṅ. Yih aise charwāhe haiṅ jo
sirf apnī gallābānī karte haiṅ. Yih
aise bādal haiṅ jo hawāoṅ ke zor
se chalte to haiṅ lekin baraste
nahīṅ. Yih sardiyoṅ ke mausam
meṅ aise daraḳhtoṅ kī mānind
haiṅ jo do lihāz se murdā haiṅ.
Wuh phal nahīṅ lāte aur jaṛ se
ukhaṛe hue haiṅ. 13 Yih samundar
kī beqābū lahroṅ kī mānind haiṅ jo
apnī sharmnāk harkatoṅ kī jhāg
uchhāltī haiṅ. Yih āwārā sitāre
haiṅ jin ke lie Allāh ne sab se gahrī
tārīkī meṅ ek dāymī jagah maḳhsūs
kī hai.

14 Ādam ke bād sātweṅ ādmī
Hanūk ne in logoṅ ke bāre
meṅ yih peshgoī kī, "Dekho,
Ḳhudāwand apne beshumār
muqaddas farishtoṅ ke sāth 15 sab
kī adālat karne āegā. Wuh unheṅ

un tamām bedīn harkatoṅ ke sabab
se mujrim ṭhahrāegā jo un se
sarzad huī haiṅ aur un tamām
saḳht bātoṅ kī wajah se jo bedīn
gunāhgāroṅ ne us ke ḳhilāf kī
haiṅ."
16 Yih log buṛbuṛāte aur shikāyat
karte rahte haiṅ. Yih sirf apnī zātī
ḳhāhishāt pūrī karne ke lie zindagī
guzārte haiṅ. Yih apne bāre meṅ
sheḳhī mārte aur apne fāyde ke lie
dūsroṅ kī ḳhushāmad karte haiṅ.

Āgāhī aur Hidāyāt

17 Lekin āp mere azīzo, wuh kuchh
yād rakheṅ jis kī peshgoī hamāre
Ḳhudāwand Īsā Masīh ke rasūloṅ
ne kī thī. 18 Unhoṅ ne āp se
kahā thā, "Āḳhirī dinoṅ meṅ mazāq
uṛāne wāle hoṅge jo apnī bedīn
ḳhāhishāt pūrī karne ke lie hī
zindagī guzāreṅge." 19 Yih wuh
haiṅ jo pārṭībāzī karte, jo duniyāwī
soch rakhte haiṅ aur jin ke pās
Rūhul-quds nahīṅ hai. 20 Lekin
āp mere azīzo, apne āp ko apne
muqaddastarīn īmān kī buniyād
par tāmīr kareṅ aur Rūhul-quds
meṅ duā kareṅ. 21 Apne āp ko Allāh
kī muhabbat meṅ qāym rakheṅ aur
is intazār meṅ raheṅ ki hamāre
Ḳhudāwand Īsā Masīh kā rahm āp
ko abadī zindagī tak pahuṅchāe.
22 Un par rahm kareṅ jo shak
meṅ paṛe haiṅ. 23 Bāz ko āg meṅ
se chhīn kar bachāeṅ aur bāz par
rahm kareṅ, lekin ḳhauf ke sāth.
Balki us shaḳhs ke libās se bhī
nafrat kareṅ jo apnī harkatoṅ se
gunāh se ālūdā ho gayā hai.

Satāish kī Duā

24 Us kī tamjīd ho jo āp ko ṭhokar
khāne se mahfūz rakh saktā
hai aur āp ko apne jalāl ke
sāmne bedāġh aur baṛī ḳhushī se
māmūr karke khaṛā kar saktā hai.
25 Us wāhid Ḳhudā yānī hamāre
Najātdahindā kā jalāl ho. Hāṅ,
hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh ke
wasīle se use jalāl, azmat, qudrat
aur iḳhtiyār azal se ab bhī ho aur
abad tak rahe. Āmīn.

Mukāshafā

1 Yih Īsā Masīh kī taraf se
mukāshafā hai jo Allāh ne use
atā kiyā tāki wuh apne ḳhādimoṅ
ko wuh kuchh dikhāe jise jald hī
pesh ānā hai. Us ne apne farishte
ko bhej kar yih mukāshafā apne
ḳhādim Yūhannā tak pahuṅchā
diyā. 2 Aur jo kuchh bhī Yūhannā
ne dekhā hai us kī gawāhī us ne
dī hai, ḳhāh Allāh kā kalām ho yā
Īsā Masīh kī gawāhī. 3 Mubārak hai
wuh jo is nabuwwat kī tilāwat kartā
hai. Hāṅ, mubārak haiṅ wuh jo sun
kar apne diloṅ meṅ is kitāb meṅ
darj bāteṅ mahfūz rakhte haiṅ,
kyoṅki yih jald hī pūrī ho jāeṅgī.

Sāt Jamātoṅ ko Salām

4 Yih ḳhat Yūhannā kī taraf se sūbā
Āsiyā kī sāt jamātoṅ ke lie hai.
Āp ko Allāh kī taraf se fazl aur
salāmatī hāsil rahe, us kī taraf se jo
hai, jo thā aur jo āne wālā hai, un
sāt rūhoṅ kī taraf se jo us ke taḳht
ke sāmne hotī haiṅ, 5 aur Īsā Masīh
kī taraf se yānī us se jo in bātoṅ
kā wafādār gawāh, murdoṅ meṅ se
pahlā jī uṭhne wālā aur duniyā ke
bādshāhoṅ kā sardār hai.

Us kī tamjīd ho jo hameṅ pyār
kartā hai, jis ne apne ḳhūn se
hameṅ hamāre gunāhoṅ se ḳhalāsī
baḳhshī hai 6 aur jis ne hameṅ
shāhī iḳhtiyār de kar apne Ḳhudā
aur Bāp ke imām banā diyā hai.
Use azal se abad tak jalāl aur qudrat
hāsil rahe! Āmīn.

7 Dekheṅ, wuh bādaloṅ ke sāth ā
rahā hai. Har ek use dekhegā, wuh
bhī jinhoṅ ne use chhedā thā. Aur
duniyā kī tamām qaumeṅ use dekh

kar āh-o-zārī kareṅgī. Hāṅ, aisā hī ho! Āmīn.

8 Rab Ḳhudā farmātā hai, “Maiṅ Awwal aur Āḳhir hūṅ, wuh jo hai, jo thā aur jo āne wālā hai, yānī Qādir-e-mutlaq Ḳhudā.”

Masīh kī Royā

9 Maiṅ Yūhannā āp kā bhāī aur sharīk-e-hāl hūṅ. Mujh par bhī āp kī tarah zulm kiyā jā rahā hai. Maiṅ āp ke sāth Allāh kī bādshāhī meṅ sharīk hūṅ aur Īsā meṅ āp ke sāth sābitqadam rahtā hūṅ. Mujhe Allāh kā kalām sunāne aur Īsā ke bāre meṅ gawāhī dene kī wajah se is jazīre meṅ jo Patmus kahlātā hai chhoṛ diyā gayā. 10 Rab ke din yānī Itwār ko maiṅ Rūhul-quds kī girift meṅ ā gayā aur maiṅ ne apne pīchhe turam kī-sī ek ūṅchī āwāz sunī. 11 Us ne kahā, “Jo kuchh tū dekh rahā hai use ek kitāb meṅ likh kar un sāt jamātoṅ ko bhej denā jo Ifisus, Smurnā, Pirgamun, Thuātīrā, Sardīs, Filadilfiyā aur Laudīkiyā meṅ haiṅ.”

12 Maiṅ ne bolne wāle ko deḳhne ke lie apne pīchhe nazar ḍālī to sone ke sāt shamādān dekhe. 13 In shamādānoṅ ke darmiyān koī khaṛā thā jo Ibn-e-Ādam kī mānind thā. Us ne pāṅwoṅ tak kā lambā choġhā pahan rakhā thā aur sīne par sone kā sīnāband bāndhā huā thā. 14 Us kā sar aur bāl ūn yā barf jaise safed the aur us kī āṅkheṅ āg ke shole kī mānind thīṅ. 15 Us ke pāṅw bhaṭṭe meṅ damakte pītal kī mānind the aur us kī āwāz ābshār ke shor jaisī thī. 16 Apne dahne hāth meṅ us ne sāt sitāre thām rakhe the aur us ke muṅh se ek tez aur dodhārī talwār nikal rahī thī. Us kā chehrā pūre zor se chamakne wāle sūraj kī tarah chamak rahā thā. 17 Use deḳhte hī maiṅ us ke pāṅwoṅ meṅ gir gayā. Maiṅ murdā-sā thā. Phir us ne apnā dahnā hāth mujh par rakh kar kahā, “Mat ḍar. Maiṅ Awwal aur Āḳhir hūṅ. 18 Maiṅ wuh hūṅ jo zindā hai. Maiṅ to mar gayā thā lekin ab dekh, maiṅ abad tak zindā hūṅ. Aur Maut aur Pātāl kī kunjiyāṅ mere hāth meṅ haiṅ. 19 Chunāṅche jo kuchh tū ne dekhā hai, jo abhī hai aur jo āindā hogā use likh de. 20 Mere dahne hāth meṅ sāt sitāroṅ aur sāt shamādānoṅ kā poshīdā matlab yih hai: Yih sāt sitāre Āsiyā kī sāt jamātoṅ ke farishte haiṅ, aur yih sāt shamādān yih sāt jamāteṅ haiṅ.

Ifisus ke lie Paiġhām

2 Ifisus meṅ maujūd jamāt ke farishte ko yih likh denā: Yih us kā farmān hai jo apne dahne hāth meṅ sāt sitāre thāme rakhtā aur sone ke sāt shamādānoṅ ke darmiyān chaltā phirtā hai. [2] Maiṅ tere kāmoṅ ko jāntā hūṅ, terī saḳht mehnat aur terī sābitqadmī ko. Maiṅ jāntā hūṅ ki tū bure logoṅ ko bardāsht nahīṅ kar saktā, ki tū ne un kī paṛtāl kī hai jo rasūl hone kā dāwā karte haiṅ, hālāṅki wuh rasūl nahīṅ haiṅ. Tujhe to patā chal gayā hai ki wuh jhūṭe the. [3] Tū mere nām kī ḳhātir sābitqadam rahā aur bardāsht karte karte thakā nahīṅ. [4] Lekin mujhe tujh se yih shikāyat hai, tū mujhe us tarah pyār nahīṅ kartā jis tarah pahle kartā thā. [5] Ab ḳhayāl kar ki tū kahāṅ se gir gayā hai. Taubā karke wuh kuchh kar jo tū pahle kartā thā, warnā maiṅ ā kar tere shamādān ko us kī jagah se haṭā dūṅgā. [6] Lekin yih bāt tere haq meṅ hai, tū merī tarah Nīkuliyoṅ ke kāmoṅ se nafrat kartā hai.

[7] Jo sun saktā hai wuh sun le ki Rūhul-quds jamātoṅ ko kyā kuchh batā rahā hai.

Jo ġhālib āegā use maiṅ zindagī ke daraḳht kā phal khāne ko dūṅgā, us daraḳht kā phal jo Allāh ke firdaus meṅ hai.

Smurnā ke lie Paiġhām

[8] Smurnā meṅ maujūd jamāt ke farishte ko yih likh denā: Yih us kā farmān hai jo Awwal aur Āḳhir hai, jo mar gayā thā aur dubārā zindā huā. [9] Maiṅ terī musībat aur ġhurbat ko jāntā hūṅ. Lekin haqīqat meṅ tū daulatmand hai. Maiṅ un logoṅ ke buhtān se wāqif hūṅ jo kahte haiṅ ki wuh Yahūdī haiṅ hālāṅki haiṅ nahīṅ. Asal meṅ wuh Iblīs kī jamāt haiṅ. [10] Jo kuchh tujhe jhelnā paṛegā us se mat ḍarnā. Dekh, Iblīs tujhe āzmāne ke lie tum meṅ se bāz ko jel meṅ ḍāl degā, aur das din tak tujhe īzā pahuṅchāī jāegī. Maut tak wafādār rah to maiṅ tujhe zindagī kā tāj dūṅgā.

[11] Jo sun saktā hai wuh sun le ki Rūhul-quds jamātoṅ ko kyā kuchh batā rahā hai.

Jo ġhālib āegā use dūsrī maut se nuqsān nahīṅ pahuṅchegā.

Pirgamun ke lie Paiġhām

12 Pirgamun meṅ maujūd jamāt ke
farishte ko yih likh denā:

Yih us kā farmān hai jis ke pās
dodhārī tez talwār hai. 13 Maiṅ
jāntā hūṅ ki tū kahāṅ rahtā hai,
wahāṅ jahāṅ Iblīs kā taḳht hai.
Tāham tū mere nām kā wafādār
rahā hai. Tū ne un dinoṅ meṅ
bhī mujh par īmān rakhne kā
inkār na kiyā jab merā wafādār
gawāh Antipās tumhāre pās shahīd
huā, wahāṅ jahāṅ Iblīs bastā hai.
14 Lekin mujhe tujh se kaī bātoṅ kī
shikāyat hai. Tere pās aise log haiṅ
jo Bilām kī tālīm kī pairawī karte
haiṅ. Kyoṅki Bilām ne Balaq ko
sikhāyā ki wuh kis tarah Isrāīliyoṅ
ko gunāh karne par uksā saktā
hai yānī butoṅ ko pesh kī gaī
qurbāniyāṅ khāne aur zinā karne
se. 15 Isī tarah tere pās bhī aise
log haiṅ, jo Nīkuliyoṅ kī tālīm kī
pairawī karte haiṅ. 16 Ab taubā kar!
Warnā maiṅ jald hī tere pās ā kar
apne muṅh kī talwār se un ke sāth
laṛūṅgā.

17 Jo sun saktā hai wuh sun le ki
Rūhul-quds jamātoṅ ko kyā kuchh
batā rahā hai.

Jo ġhālib āegā use maiṅ poshīdā
man meṅ se dūṅgā. Maiṅ use ek
safed patthar bhī dūṅgā jis par ek
nayā nām likhā hogā, aisā nām jo
sirf milne wāle ko mālūm hogā.

Thuātīrā ke lie Paiġhām

18 Thuātīrā meṅ maujūd jamāt ke
farishte ko yih likh denā:

Yih Allāh ke Farzand kā farmān
hai jis kī āṅkheṅ āg ke sholoṅ
aur pāṅw damakte pītal kī mānind
haiṅ. 19 Maiṅ tere kāmoṅ ko jāntā
hūṅ yānī terī muhabbat aur īmān,
terī ḳhidmat aur sābitqadmī, aur
yih ki is waqt tū pahle kī nisbat
kahīṅ zyādā kar rahā hai. 20 Lekin
mujhe tujh se yih shikāyat hai, tū
us aurat Īzabil ko jo apne āp ko
nabiyā kahtī hai kām karne detā
hai, hālāṅki yih apnī tālīm se mere
ḳhādimoṅ ko sahīh rāh se dūr
karke unheṅ zinā karne aur butoṅ
ko pesh kī gaī qurbāniyāṅ khāne
par uksātī hai. 21 Maiṅ ne use
kāfī der se taubā karne kā mauqā
diyā hai, lekin wuh is ke lie taiyār
nahīṅ hai. 22 Chunāṅche maiṅ use
yoṅ mārūṅga ki wuh bistar par
paṛī rahegī. Aur agar wuh jo us
ke sāth zinā kar rahe haiṅ apnī

ġhalat harkatoṅ se taubā na kareṅ
to maiṅ unheṅ shadīd musībat meṅ
phaṅsāūṅgā. 23 Hāṅ, maiṅ us ke
farzandoṅ ko mār ḍālūṅgā. Phir
tamām jamāteṅ jān leṅgī ki maiṅ hī
zahnoṅ aur diloṅ ko parakhtā hūṅ,
aur maiṅ hī tum meṅ se har ek ko
us ke kāmoṅ kā badlā dūṅgā.

24 Lekin Thuātīrā kī jamāt ke aise
log bhī haiṅ jo is tālīm kī pairawī
nahīṅ karte, aur jinhoṅ ne wuh
kuchh nahīṅ jānā jise in logoṅ ne
'Iblīs ke Gahre Bhed' kā nām diyā
hai. Tumheṅ maiṅ batātā hūṅ ki
maiṅ tum par koī aur bojh nahīṅ
ḍālūṅgā. 25 Lekin itnā zarūr karo ki
jo kuchh tumhāre pās hai use mere
āne tak mazbūtī se thāme rakhnā.
26 Jo ġhālib āegā aur āḳhir tak
mere kāmoṅ par qāym rahegā use
maiṅ qaumoṅ par iḳhtiyār dūṅgā.
27 Hāṅ, wuh lohe ke shāhī asā se un
par hukūmat karegā, unheṅ miṭṭī
ke bartanoṅ kī tarah phoṛ ḍālegā.
28 Yānī use wuhī iḳhtiyār milegā
jo mujhe bhī apne Bāp se milā
hai. Aise shaḳhs ko maiṅ subah kā
sitārā bhī dūṅgā.

29 Jo sun saktā hai wuh sun le ki
Rūhul-quds jamātoṅ ko kyā kuchh
batā rahā hai.

Sardīs ke lie Paiġhām

3 Sardīs meṅ maujūd jamāt ke
farishte ko yih likh denā:

Yih us kā farmān hai jo Allāh kī
sāt rūhoṅ aur sāt sitāroṅ ko apne
hāth meṅ thāme rakhtā hai. Maiṅ
tere kāmoṅ ko jāntā hūṅ. Tū zindā
to kahlātā hai lekin hai murdā. 2 Jāg
uṭh. Jo bāqī rah gayā hai aur marne
wālā hai use mazbūt kar. Kyoṅki
maiṅ ne tere kām apne Ḳhudā kī
nazar meṅ mukammal nahīṅ pāe.
3 Chunāṅche jo kuchh tujhe milā
hai aur jo tū ne sunā hai use yād
rakhnā. Use mahfūz rakh aur
taubā kar. Agar tū bedār na ho to
maiṅ chor kī tarah āūṅgā aur tujhe
mālūm nahīṅ hogā ki maiṅ kab tujh
par ān paṛūṅgā. 4 Lekin Sardīs meṅ
tere kuchh aise log haiṅ jinhoṅ ne
apne libās ālūdā nahīṅ kie. Wuh
safed kapṛe pahne hue mere sāth
chaleṅ-phireṅge, kyoṅki wuh is ke
lāyq haiṅ. 5 Jo ġhālib āegā wuh bhī
un kī tarah safed kapṛe pahne hue
phiregā. Maiṅ us kā nām kitāb-e-
hayāt se nahīṅ miṭāūṅgā balki apne
Bāp aur us ke farishtoṅ ke sāmne
iqrār karūṅga ki yih merā hai.

[6] Jo sun saktā hai wuh sun le ki
Rūhul-quds jamātoṅ ko kyā kuchh
batā rahā hai.

Filadilfiyā ke lie Paiġhām

[7] Filadilfiyā meṅ maujūd jamāt ke
farishte ko yih likh denā:

Yih us kā farmān hai jo quddūs
aur sachchā hai, jis ke hāth meṅ
Dāūd kī chābī hai. Jo kuchh wuh
kholtā hai use koī band nahīṅ kar
saktā, aur jo kuchh wuh band
kar detā hai use koī khol nahīṅ
saktā. [8] Maiṅ tere kāmoṅ ko jāntā
hūṅ. Dekh, maiṅ ne tere sāmne
ek aisā darwāzā khol rakhā hai jise
koī band nahīṅ kar saktā. Mujhe
mālūm hai ki terī tāqat kam hai.
Lekin tū ne mere kalām ko mahfūz
rakhā hai aur mere nām kā inkār
nahīṅ kiyā. [9] Dekh, jahāṅ tak
un kā tālluq hai jo Iblīs kī jamāt
se haiṅ, wuh jo Yahūdī hone kā
dāwā karte haiṅ hālāṅki wuh jhūṭ
bolte haiṅ, maiṅ unheṅ tere pās
āne dūṅgā, unheṅ tere pāṅwoṅ
meṅ jhuk kar yih taslīm karne
par majbūr karūṅga ki maiṅ ne
tujhe pyār kiyā hai. [10] Tū ne merā
sābitqadam rahne kā hukm pūrā
kiyā, is lie maiṅ tujhe āzmāish kī
us ghaṛī se bachāe rakhūṅgā jo pūrī
duniyā par ā kar us meṅ basne
wāloṅ ko āzmāegī.

[11] Maiṅ jald ā rahā hūṅ. Jo kuchh
tere pās hai use mazbūtī se thāme
rakhnā tāki koī tujh se terā tāj chhīn
na le. [12] Jo ġhālib āegā use maiṅ
apne Ḳhudā ke ghar meṅ satūn
banāūṅgā, aisā satūn jo use kabhī
nahīṅ chhoṛegā. Maiṅ us par apne
Ḳhudā kā nām aur apne Ḳhudā ke
shahr kā nām likh dūṅgā, us nae
Yarūshalam kā nām jo mere Ḳhudā
ke hāṅ se utarne wālā hai. Hāṅ,
maiṅ us par apnā nayā nām bhī likh
dūṅgā.

[13] Jo sun saktā hai wuh sun le ki
Rūhul-quds jamātoṅ ko kyā kuchh
batā rahā hai.

Laudīkiyā ke lie Paiġhām

[14] Laudīkiyā meṅ maujūd jamāt ke
farishte ko yih likh denā:

Yih us kā farmān hai jo Āmīn hai,
wuh jo wafādār aur sachchā gawāh
aur Allāh kī kāynāt kā mambā hai.
[15] Maiṅ tere kāmoṅ ko jāntā hūṅ.
Tū na to sard hai, na garm. Kāsh
tū in meṅ se ek hotā! [16] Lekin
chūṅki tū nīmgarm hai, na garm,
na sard, is lie maiṅ tujhe qai karke

apne muṅh se nikāl phaiṅkūṅgā.
17 Tū kahtā hai, ‘Maiṅ amīr hūṅ,
maiṅ ne bahut daulat hāsil kar
lī hai aur mujhe kisī bhī chīz kī
zarūrat nahīṅ.’ Aur tū nahīṅ jāntā
ki tū asal meṅ badbaḳht, qābil-
e-rahm, ġharīb, andhā aur nangā
hai. 18 Maiṅ tujhe mashwarā detā
hūṅ ki mujh se āg meṅ ḳhālis kiyā
gayā sonā ḳharīd le. Tab hī tū
daulatmand banegā. Aur mujh se
safed libās ḳharīd le jis ko pahnane
se tere nangepan kī sharm zāhir
nahīṅ hogī. Is ke alāwā mujh se
āṅkhoṅ meṅ lagāne ke lie marham
ḳharīd le tāki tū dekh sake. 19 Jin
ko maiṅ pyār kartā hūṅ un kī maiṅ
sazā de kar tarbiyat kartā hūṅ. Ab
sanjīdā ho jā aur taubā kar. 20 Dekh,
maiṅ darwāze par khaṛā khaṭkhaṭā
rahā hūṅ. Agar koī merī āwāz sun
kar darwāzā khole to maiṅ andar
ā kar us ke sāth khānā khāūṅgā
aur wuh mere sāth. 21 Jo ġhālib āe
use maiṅ apne sāth apne taḳht par
baiṭhne kā haq dūṅgā, bilkul usī
tarah jis tarah maiṅ ḳhud bhī ġhālib
ā kar apne Bāp ke sāth us ke taḳht
par baiṭh gayā.

22 Jo sun saktā hai wuh sun le ki
Rūhul-quds jamātoṅ ko kyā kuchh
batā rahā hai.”

Āsmān par Allāh kī Parastish

4 Is ke bād maiṅ ne dekhā ki
āsmān meṅ ek darwāzā khulā
huā hai aur turam kī-sī āwāz ne
jo maiṅ ne pahle sunī thī kahā,
“Idhar ūpar ā. Phir maiṅ tujhe
wuh kuchh dikhāūṅgā jise is ke bād
pesh ānā hai.” 2 Tab Rūhul-quds
ne mujhe fauran apnī girift meṅ le
liyā. Wahāṅ āsmān par ek taḳht thā
jis par koī baiṭhā thā. 3 Aur baiṭhne
wālā deḳhne meṅ yashab aur aqīq
se mutābiqat rakhtā thā. Taḳht ke
irdgird qaus-e-quzah thī jo deḳhne
meṅ zumurrad kī mānind thī. 4 Yih
taḳht 24 taḳhtoṅ se ghirā huā thā jin
par 24 buzurg baiṭhe the. Buzurgoṅ
ke libās safed the aur har ek ke sar
par sone kā tāj thā. 5 Darmiyānī
taḳht se bijlī kī chamkeṅ, āwāzeṅ
aur bādal kī garjeṅ nikal rahī thīṅ.
Aur taḳht ke sāmne sāt mashāleṅ
jal rahī thīṅ. Yih Allāh kī sāt rūh
haiṅ. 6 Taḳht ke sāmne shīshe kā-
sā samundar bhī thā jo billaur se
mutābiqat rakhtā thā.

Bīch meṅ taḳht ke irdgird chār
jāndār the jin ke jismoṅ par har
jagah āṅkheṅ hī āṅkheṅ thīṅ,
sāmne wāle hisse par bhī aur
pīchhe wāle hisse par bhī. 7 Pahlā

jāndār sherbabar jaisā thā, dūsrā
bail jaisā, tīsre kā insān jaisā
chehrā thā aur chauthā uṛte hue
uqāb kī mānind thā. 8 In chār
jāndāroṅ meṅ se har ek ke chhih
par the aur jism par har jagah
āṅkheṅ hī āṅkheṅ thīṅ, bāhar
bhī aur andar bhī. Din rāt wuh
bilānāġhā kahte rahte haiṅ,

"Quddūs, quddūs, quddūs hai
Rab Qādir-e-mutlaq Ḳhudā,
jo thā, jo hai aur jo āne wālā hai."

9 Yoṅ yih jāndār us kī tamjīd, izzat
aur shukr karte haiṅ jo taḳht par
baiṭhā hai aur abad tak zindā hai.
Jab bhī wuh yih karte haiṅ 10 to 24
buzurg taḳht par baiṭhne wāle ke
sāmne muṅh ke bal ho kar use sijdā
karte haiṅ jo azal se abad tak zindā
hai. Sāth sāth wuh apne sone ke
tāj taḳht ke sāmne rakh kar kahte
haiṅ,

11 "Ai Rab hamāre Ḳhudā,
tū jalāl, izzat aur qudrat ke lāyq
hai.
Kyoṅki tū ne sab kuchh ḳhalaq
kiyā.
Tamām chīzeṅ terī hī marzī se
thīṅ aur paidā huīṅ."

Sāt Muhroṅ Wālā Tūmār

5 Phir maiṅ ne taḳht par
baiṭhne wāle ke dahne hāth
meṅ ek tūmār dekhā jis par donoṅ
taraf likhā huā thā aur jis par sāt
muhreṅ lagī thīṅ. 2 Aur maiṅ ne
ek tāqatwar farishtā dekhā jis ne
ūṅchī āwāz se elān kiyā, "Kaun
muhroṅ ko toṛ kar tūmār ko kholne
ke lāyq hai?" 3 Lekin na āsmān
par, na zamīn par aur na zamīn
ke nīche koī thā jo tūmār ko khol
kar us meṅ nazar ḍāl saktā. 4 Maiṅ
ḳhūb ro paṛā, kyoṅki koī is lāyq na
pāyā gayā ki wuh tūmār ko khol
kar us meṅ nazar ḍāl saktā. 5 Lekin
buzurgoṅ meṅ se ek ne mujh se
kahā, "Mat ro. Dekh, Yahūdāh
qabīle ke Sherbabar aur Dāūd kī Jaṛ
ne fatah pāī hai, aur wuhī tūmār kī
sāt muhroṅ ko khol saktā hai."

6 Phir maiṅ ne ek Lelā dekhā
jo taḳht ke darmiyān khaṛā thā.
Wuh chār jāndāroṅ aur buzurgoṅ
se ghirā huā thā aur yoṅ lagtā thā
ki use zabah kiyā gayā ho. Us ke
sāt sīṅg aur sāt āṅkheṅ thīṅ. In se
murād Allāh kī wuh sāt rūh haiṅ
jinheṅ duniyā kī har jagah bhejā
gayā hai. 7 Lele ne ā kar taḳht
par baiṭhne wāle ke dahne hāth se

tūmār ko le liyā. [8] Aur lete waqt
chār jāndār aur 24 buzurg Lele ke
sāmne muṅh ke bal gir gae. Har ek
ke pās ek sarod aur baḳhūr se bhare
sone ke pyāle the. In se murād
muqaddasīn kī duāeṅ haiṅ. [9] Sāth
sāth wuh ek nayā gīt gāne lage,

"Tū tūmār ko le kar
us kī muhroṅ ko kholne ke lāyq
hai.
Kyoṅki tujhe zabah kiyā gayā, aur
apne ḳhūn se
tū ne logoṅ ko har qabīle, har ahl-
e-zabān, har millat aur har qaum se
Allāh ke lie ḳharīd liyā hai.
[10] Tū ne unheṅ shāhī iḳhtiyār de
kar
hamāre Ḳhudā ke imām banā
diyā hai.
Aur wuh duniyā meṅ hukūmat
kareṅge."

[11] Maiṅ ne dubārā dekhā to
beshumār farishtoṅ kī āwāz sunī.
Wuh taḳht, chār jāndāroṅ aur
buzurgoṅ ke irdgird khaṛe [12] ūṅchī
āwāz se kah rahe the,

"Lāyq hai wuh Lelā jo zabah kiyā
gayā hai.
Wuh qudrat, daulat, hikmat aur
tāqat,
izzat, jalāl aur satāish pāne ke
lāyq hai."

[13] Phir maiṅ ne āsmān par, zamīn
par, zamīn ke nīche aur samundar
kī har maḳhlūq kī āwāzeṅ sunīṅ.
Hāṅ, kāynāt kī sab maḳhlūqāt yih
gā rahe the,

"Taḳht par baiṭhne wāle aur Lele
kī satāish aur izzat,
jalāl aur qudrat azal se abad tak
rahe."

[14] Chār jāndāroṅ ne jawāb meṅ
"Āmīn" kahā, aur buzurgoṅ ne gir
kar sijdā kiyā.

Muhreṅ Toṛī Jātī Haiṅ

6 Phir maiṅ ne dekhā, Lele
ne sāt muhroṅ meṅ se pahlī
muhr ko kholā. Is par maiṅ ne chār
jāndāroṅ meṅ se ek ko jis kī āwāz
kaṛakte bādaloṅ kī mānind thī yih
kahte hue sunā, "Ā!" [2] Mere deḳhte
deḳhte ek safed ghoṛā nazar āyā. Us
ke sawār ke hāth meṅ kamān thī,
aur use ek tāj diyā gayā. Yoṅ wuh
fāteh kī haisiyat se aur fatah pāne
ke lie wahāṅ se niklā.

[3] Lele ne dūsrī muhr kholī to
maiṅ ne dūsre jāndār ko kahte hue
sunā ki "Ā!" [4] Is par ek aur ghoṛā
niklā jo āg jaisā surḳh thā. Us ke
sawār ko duniyā se sulah-salāmatī
chhīnane kā iḳhtiyār diyā gayā tāki

log ek dūsre ko qatl kareṅ. Use ek baṛī talwār pakaṛāī gaī.

5 Lele ne tīsrī muhr kholī to maiṅ
ne tīsre jāndār ko kahte hue sunā
ki "Ā!" Mere deḳhte deḳhte ek kālā
ghoṛā nazar āyā. Us ke sawār
ke hāth meṅ tarāzū thā. 6 Aur
maiṅ ne chāroṅ jāndāroṅ meṅ se
goyā ek āwāz sunī jis ne kahā, "Ek
din kī mazdūrī ke lie ek kilogrām
gandum, aur ek din kī mazdūrī ke
lie tīn kilogrām jau. Lekin tel aur
mai ko nuqsān mat pahuṅchānā."

7 Lele ne chauthī muhr kholī to
maiṅ ne chauthe jāndār ko kahte
sunā ki "Ā!" 8 Mere deḳhte deḳhte
ek ghoṛā nazar āyā jis kā rang halkā
pīlā-sā thā. Us ke sawār kā nām
Maut thā, aur Pātāl us ke pīchhe
pīchhe chal rahī thī. Unheṅ zamīn
kā chauthā hissā qatl karne kā
iḳhtiyār diyā gayā, ḳhāh talwār, kāl,
mohlak wabā yā wahshī jānwaroṅ
ke zariye se ho.

9 Lele ne pāṅchwīṅ muhr kholī
to maiṅ ne qurbāngāh ke nīche un
kī rūh dekhīṅ jo Allāh ke kalām aur
apnī gawāhī qāym rakhne kī wajah
se shahīd ho gae the. 10 Unhoṅ
ne ūṅchī āwāz se chillā kar kahā,
"Ai Qādir-e-mutlaq, quddūs aur
sachche Rab, kitnī der aur lagegī?
Tū kab tak zamīn ke bāshindoṅ kī
adālat karke hamāre shahīd hone
kā intaqām na legā?" 11 Tab un meṅ
se har ek ko ek safed libās diyā gayā,
aur unheṅ samjhāyā gayā ki "Mazīd
thoṛī der ārām karo, kyoṅki pahle
tumhāre hamḳhidmat bhāiyoṅ
meṅ se utnoṅ ko shahīd ho jānā
hai jitnoṅ ke lie yih muqarrar hai."

12 Lele ne chhaṭī muhr kholī to
maiṅ ne ek shadīd zalzalā dekhā.
Sūraj bakrī ke bāloṅ se bane ṭāṭ kī
mānind kālā ho gayā, pūrā chāṅd
ḳhūn jaisā nazar āne lagā 13 aur
āsmān ke sitāre zamīn par yoṅ
gir gae jis tarah anjīr ke daraḳht
par lage āḳhirī anjīr tez hawā ke
jhoṅkoṅ se gir jāte haiṅ. 14 Āsmān
tūmār kī tarah jab use lapeṭ kar
band kiyā jātā hai pīchhe haṭ gayā.
Aur har pahāṛ aur jazīrā apnī apnī
jagah se khisak gayā. 15 Phir zamīn
ke bādshāh, shahzāde, jarnail,
amīr, asar-o-rasūḳh wāle, ġhulām
aur āzād sab ke sab ġhāroṅ meṅ
aur pahāṛī chaṭṭānoṅ ke darmiyān
chhup gae. 16 Unhoṅ ne chillā kar
pahāṛoṅ aur chaṭṭānoṅ se minnat
kī, "Ham par gir kar hameṅ taḳht
par baiṭhe hue ke chehre aur Lele
ke ġhazab se chhupā lo. 17 Kyoṅki

un ke ġhazab kā azīm din ā gayā hai, aur kaun qāym rah saktā hai?”

Isrāīl ke 1,44,000 Chune Hue Afrād

7 Is ke bād maiṅ ne chār farishtoṅ ko zamīn ke chār konoṅ par khaṛe dekhā. Wuh zamīn kī chār hawāoṅ ko chalne se rok rahe the tāki na zamīn par, na samundar yā kisī daraḳht par koī hawā chale. [2] Phir maiṅ ne ek aur farishtā mashriq se chaṛhte hue dekhā jis ke pās zindā Ḳhudā kī muhr thī. Us ne ūṅchī āwāz se un chār farishtoṅ se bāt kī jinheṅ zamīn aur samundar ko nuqsān pahuṅchāne kā iḳhtiyār diyā gayā thā. Us ne kahā, [3] “Zamīn, samundar yā daraḳhtoṅ ko us waqt tak nuqsān mat pahuṅchānā jab tak ham apne Ḳhudā ke ḳhādimoṅ ke māthoṅ par muhr na lagā leṅ.” [4] Aur maiṅ ne sunā ki jin par muhr lagāī gaī thī wuh 1,44,000 afrād the aur wuh Isrāīl ke har ek qabīle se the: [5] 12,000 Yahūdāh se, 12,000 Rūbin se, 12,000 Jad se, [6] 12,000 Āshar se, 12,000 Naftālī se, 12,000 Manassī se, [7] 12,000 Shamāūn se, 12,000 Lāwī se, 12,000 Ishkār se, [8] 12,000 Zabūlūn se, 12,000 Yūsuf se aur 12,000 Binyamīn se.

Allāh ke Huzūr Ek Baṛā Hujūm

[9] Is ke bād maiṅ ne ek hujūm dekhā jo itnā baṛā thā ki use ginā nahīṅ jā saktā thā. Us meṅ har millat, har qabīle, har qaum aur har zabān ke afrād safed libās pahne hue taḳht aur Lele ke sāmne khaṛe the. Un ke hāthoṅ meṅ khajūr kī ḍāliyāṅ thīṅ. [10] Aur wuh ūṅchī āwāz se chillā chillā kar kah rahe the, “Najāt taḳht par baiṭhe hue hamāre Ḳhudā aur Lele kī taraf se hai.” [11] Tamām farishte taḳht, buzurgoṅ aur chār jāndāroṅ ke irdgird khaṛe the. Unhoṅ ne taḳht ke sāmne gir kar Allāh ko sijdā kiyā [12] aur kahā, “Āmīn! Hamāre Ḳhudā kī azal se abad tak satāish, jalāl, hikmat, shukrguzārī, izzat, qudrat aur tāqat hāsil rahe. Āmīn!”

[13] Buzurgoṅ meṅ se ek ne mujh se pūchhā, “Safed libās pahne hue yih log kaun haiṅ aur kahāṅ se āe haiṅ?”

[14] Maiṅ ne jawāb diyā, “Mere āqā, āp hī jānte haiṅ.”

Us ne kahā, “Yih wuhī haiṅ jo baṛī īzārasānī se nikal kar āe haiṅ.

Unhoṅ ne apne libās Lele ke ḳhūn
meṅ dho kar safed kar lie haiṅ. [15] Is
lie wuh Allāh ke taḳht ke sāmne
khaṛe haiṅ aur din rāt us ke ghar
meṅ us kī ḳhidmat karte haiṅ. Aur
taḳht par baiṭhā huā un ko panāh
degā. [16] Is ke bād na kabhī bhūk
unheṅ satāegī na pyās. Na dhūp, na
kisī aur qism kī taptī garmī unheṅ
jhulsāegī. [17] Kyoṅki jo Lelā taḳht
ke darmiyān baiṭhā hai wuh un kī
gallābānī karegā aur unheṅ zindagī
ke chashmoṅ ke pās le jāegā. Aur
Allāh un kī āṅkhoṅ se tamām āṅsū
poṅchh ḍālegā."

Sātwīṅ Muhr

8 Jab Lele ne sātwīṅ muhr kholī
to āsmān par ḳhāmoshī chhā
gaī. Yih ḳhāmoshī taqrīban ādhe
ghanṭe tak rahī. [2] Phir maiṅ ne
Allāh ke sāmne khaṛe sāt farishtoṅ
ko dekhā. Unheṅ sāt turam die gae.
[3] Ek aur farishtā jis ke pās sone
kā baḳhūrdān thā ā kar qurbāngāh
ke pās khaṛā ho gayā. Use bahut-
sā baḳhūr diyā gayā tāki wuh use
muqaddasīn kī duāoṅ ke sāth taḳht
ke sāmne kī sone kī qurbāngāh
par pesh kare. [4] Baḳhūr kā dhuāṅ
muqaddasīn kī duāoṅ ke sāth
farishte ke hāth se uṭhte uṭhte
Allāh ke sāmne pahuṅchā. [5] Phir
farishte ne baḳhūrdān ko liyā aur
use qurbāngāh kī āg se bhar kar
zamīn par phaiṅk diyā. Tab kaṛaktī
aur garajtī āwāzeṅ sunāī dīṅ, bijlī
chamakne lagī aur zalzalā ā gayā.

Turamoṅ kā Asar

[6] Phir jin sāt farishtoṅ ke pās sāt
turam the wuh unheṅ bajāne ke lie
taiyār hue.
[7] Pahle farishte ne apne turam ko
bajā diyā. Is par ole aur ḳhūn ke
sāth milāī gaī āg paidā ho kar zamīn
par barsāī gaī. Is se zamīn kā tīsrā
hissā, daraḳhtoṅ kā tīsrā hissā aur
tamām harī ghās bhasm ho gaī.
[8] Phir dūsre farishte ne apne
turam meṅ phūṅk mārī. Is par
jaltī huī ek baṛī pahāṛnumā chīz
ko samundar meṅ phaiṅkā gayā.
Samundar kā tīsrā hissā ḳhūn
meṅ badal gayā, [9] samundar meṅ
maujūd zindā maḳhlūqāt kā tīsrā
hissā halāk aur bahrī jahāzoṅ kā
tīsrā hissā tabāh ho gayā.
[10] Phir tīsre farishte ne apne
turam meṅ phūṅk mārī. Is par
mashāl kī tarah bhaṛaktā huā ek
baṛā sitārā āsmān se dariyāoṅ ke

tīsre hisse aur pānī ke chashmoṅ
par gir gayā. 11 Is sitāre kā nām
Afsantīn thā aur is se pānī kā tīsrā
hissā afsantīn jaisā kaṛwā ho gayā.
Bahut-se log yih kaṛwā pānī pīne se
mar gae.
12 Phir chauthe farishte ne apne
turam meṅ phūṅk mārī. Is par
sūraj kā tīsrā hissā, chāṅd kā tīsrā
hissā aur sitāroṅ kā tīsrā hissā
raushnī se mahrūm ho gayā. Din kā
tīsrā hissā raushnī se mahrūm huā
aur isī tarah rāt kā tīsrā hissā bhī.
13 Phir deḳhte deḳhte maiṅ ne
ek uqāb ko sunā jis ne mere sar
ke ūpar hī bulandiyoṅ par uṛte
hue ūṅchī āwāz se pukārā, "Afsos!
Afsos! Zamīn ke bāshindoṅ par
afsos! Kyoṅki tīn farishtoṅ ke
turamoṅ kī āwāzeṅ abhī bāqī haiṅ."

9 Phir pāṅchweṅ farishte ne
apne turam meṅ phūṅk mārī.
Is par maiṅ ne ek sitārā dekhā jo
āsmān se zamīn par gir gayā thā.
Is sitāre ko athāh gaṛhe ke rāste kī
chābī dī gaī. 2 Us ne athāh gaṛhe kā
rāstā khol diyā to us se dhuāṅ nikal
kar ūpar āyā, yoṅ jaise dhuāṅ kisī
baṛe bhaṭṭe se nikaltā hai. Sūraj aur
chāṅd athāh gaṛhe ke is dhueṅ se
tārīk ho gae. 3 Aur dhueṅ meṅ se
ṭiḍḍiyāṅ nikal kar zamīn par utar
āīṅ. Unheṅ zamīn ke bichchhuoṅ
jaisā iḳhtiyār diyā gayā. 4 Unheṅ
batāyā gayā, "Na zamīn kī ghās, na
kisī paude yā daraḳht ko nuqsān
pahuṅchāo balki sirf un logoṅ ko
jin ke māthoṅ par Allāh kī muhr
nahīṅ lagī hai." 5 Ṭiḍḍiyoṅ ko in
logoṅ ko mār ḍālne kā iḳhtiyār na
diyā gayā balki unheṅ batāyā gayā
ki wuh pāṅch mahīnoṅ tak in ko
aziyat deṅ. Aur yih aziyat us taklīf
kī mānind hai jo tab paidā hotī hai
jab bichchhū kisī ko ḍanak mārtā
hai. 6 Un pāṅch mahīnoṅ ke daurān
log maut kī talāsh meṅ raheṅge,
lekin use pāeṅge nahīṅ. Wuh mar
jāne kī shadīd ārzū kareṅge, lekin
maut un se bhāg kar dūr rahegī.
7 Ṭiḍḍiyoṅ kī shakl-o-sūrat jang
ke lie taiyār ghoṛoṅ kī mānind thī.
Un ke saroṅ par sone ke tājoṅ
jaisī chīzeṅ thīṅ aur un ke chehre
insānoṅ ke chehroṅ kī mānind the.
8 Un ke bāl ḳhawātīn ke bāloṅ kī
mānind aur un ke dāṅt sherbabar
ke dāṅtoṅ jaise the. 9 Yoṅ lagā
jaise un ke sīnoṅ par lohe ke-se
zirābaktar lage hue the, aur un ke
paroṅ kī āwāz beshumār rathoṅ
aur ghoṛoṅ ke shor jaisī thī jab
wuh muḳhālif par jhapaṭ rahe hote
hoṅ. 10 Un kī dum par bichchhū

kā-sā ḍanak lagā thā aur unheṅ
inhīṅ dumoṅ se logoṅ ko pāṅch
mahīnoṅ tak nuqsān pahuṅchāne
kā iḳhtiyār thā. 11 Un kā bādshāh
athāh gaṛhe kā farishtā hai jis kā
Ibrānī nām Abaddon aur Yūnānī
nām Apulliyon (Halākū) hai.
12 Yoṅ pahlā afsos guzar gayā,
lekin is ke bād do mazīd afsos hone
wāle haiṅ.
13 Chhaṭe farishte ne apne turam
meṅ phūṅk mārī. Is par maiṅ ne
ek āwāz sunī jo Allāh ke sāmne
wāqe sone kī qurbāngāh ke chār
konoṅ par lage sīṅgoṅ se āī. 14 Is
āwāz ne chhaṭā turam pakaṛe hue
farishte se kahā, "Un chār farishtoṅ
ko khulā chhoṛ denā jo baṛe dariyā
banām Furāt ke pās bandhe hue
haiṅ." 15 In chār farishtoṅ ko isī
mahīne ke isī din ke isī ghanṭe ke
lie taiyār kiyā gayā thā. Ab inheṅ
khulā chhoṛ diyā gayā tāki wuh
insānoṅ kā tīsrā hissā mār ḍāleṅ.
16 Mujhe batāyā gayā ki ghoṛoṅ par
sawār faujī bīs karoṛ the. 17 Royā
meṅ ghoṛe aur sawār yoṅ nazar
āe: sīnoṅ par lage zirābaktar āg
jaise surḳh, nīle aur gandhak jaise
pīle the. Ghoṛoṅ ke sar sherbabar
ke saroṅ se mutābiqat rakhte the
aur un ke muṅh se āg, dhuāṅ aur
gandhak nikaltī thī. 18 Āg, dhueṅ
aur gandhak kī in tīn balāoṅ se
insānoṅ kā tīsrā hissā halāk huā.
19 Har ghoṛe kī tāqat us ke muṅh
aur dum meṅ thī, kyoṅki un kī
dumeṅ sāṅp kī mānind thīṅ jin ke
sar nuqsān pahuṅchāte the.
20 Jo in balāoṅ se halāk nahīṅ hue
the balki abhī bāqī the unhoṅ ne
phir bhī apne hāthoṅ ke kāmoṅ
se taubā na kī. Wuh badrūhoṅ
aur sone, chāṅdī, pītal, patthar aur
lakaṛī ke butoṅ kī pūjā se bāz na āe
hālāṅki aisī chīzeṅ na to dekh saktī
haiṅ, na sunane yā chalne ke qābil
hotī haiṅ. 21 Wuh qatl-o-ġhārat,
jādūgarī, zināḳārī aur choriyoṅ se
bhī taubā karke bāz na āe.

Farishtā aur Chhoṭā Tūmār

10 Phir maiṅ ne ek aur
tāqatwar farishtā dekhā.
Wuh bādal oṛhe hue āsmān se utar
rahā thā aur us ke sar ke ūpar qaus-
e-quzah thī. Us kā chehrā sūraj
jaisā thā aur us ke pāṅw āg ke satūn
jaise. 2 Us ke hāth meṅ ek chhoṭā
tūmār thā jo khulā thā. Apne ek
pāṅw ko us ne samundar par rakh
diyā aur dūsre ko zamīn par. 3 Phir
wuh ūṅchī āwāz se pukār uṭhā.

Aise lagā jaise sherbabar garaj rahā hai. Is par kaṛak kī sāt āwāzeṅ bolne lagīṅ. 4 Un ke bolne par maiṅ un kī bāteṅ likhne ko thā ki ek āwāz ne kahā, “Kaṛak kī sāt āwāzoṅ kī bātoṅ par muhr lagā aur unheṅ mat likhnā.”

5 Phir us farishte ne jise maiṅ ne samundar aur zamīn par khaṛā dekhā apne dahne hāth ko āsmān kī taraf uṭhā kar 6 Allāh ke nām kī qasam khāī, us ke nām kī jo azal se abad tak zindā hai aur jis ne āsmānoṅ, zamīn aur samundar ko un tamām chīzoṅ samet ḳhalaq kiyā jo un meṅ haiṅ. Farishte ne kahā, “Ab der nahīṅ hogī. 7 Jab sātwāṅ farishtā apne turam meṅ phūṅk mārne ko hogā tab Allāh kā bhed jo us ne apne nabuwwat karne wāle ḳhādimoṅ ko batāyā thā takmīl tak pahuṅchegā.”

8 Phir jo āwāz āsmān se sunāī dī thī us ne ek bār phir mujh se bāt kī, “Jā, wuh tūmār le lenā jo samundar aur zamīn par khaṛe farishte ke hāth meṅ khulā paṛā hai.”

9 Chunāṅche maiṅ ne farishte ke pās jā kar us se guzārish kī ki wuh mujhe chhoṭā tūmār de. Us ne mujh se kahā, “Ise le aur khā le. Yih tere muṅh meṅ shahd kī tarah mīṭhā lagegā, lekin tere mede meṅ kaṛwāhaṭ paidā karegā.”

10 Maiṅ ne chhoṭe tūmār ko farishte ke hāth se le kar use khā liyā. Mere muṅh meṅ to wuh shahd kī tarah mīṭhā lag rahā thā, lekin mede meṅ jā kar us ne kaṛwāhaṭ paidā kar dī. 11 Phir mujhe batāyā gayā, “Lāzim hai ki tū bahut ummatoṅ, qaumoṅ, zabānoṅ aur bādshāhoṅ ke bāre meṅ mazīd nabuwwat kare.”

Do Gawāh

11 Mujhe gaz kī tarah kā sarkanḍā diyā gayā aur batāyā gayā, “Jā, Allāh ke ghar aur qurbāngāh kī paimāish kar. Us meṅ parastāroṅ kī tādād bhī gin. 2 Lekin bairūnī sahan ko chhoṛ de. Use mat nāp, kyoṅki use ġhairīmāndāroṅ ko diyā gayā hai jo muqaddas shahr ko 42 mahīnoṅ tak kuchalte raheṅge. 3 Aur maiṅ apne do gawāhoṅ ko iḳhtiyār dūṅgā, aur wuh ṭāṭ oṛh kar 1,260 dinoṅ ke daurān nabuwwat kareṅge.”

4 Yih do gawāh zaitūn ke wuh do daraḳht aur wuh do shamādān haiṅ jo duniyā ke āqā ke sāmne khaṛe haiṅ. 5 Agar koī unheṅ

nuqsān pahuṅchānā chāhe to un ke
muṅh meṅ se āg nikal kar un ke
dushmanoṅ ko bhasm kar detī hai.
Jo bhī unheṅ nuqsān pahuṅchānā
chāhe use is tarah marnā paṛtā hai.
6 In gawāhoṅ ko āsmān ko band
rakhne kā iḳhtiyār hai tāki jitnā
waqt wuh nabuwwat kareṅ bārish
na ho. Unheṅ pānī ko ḳhūn meṅ
badalne aur zamīn ko har qism kī
aziyat pahuṅchāne kā iḳhtiyār bhī
hai. Aur wuh jitnī dafā jī chāhe yih
kar sakte haiṅ.

7 Un kī gawāhī kā muqarrarā waqt
pūrā hone par athāh gaṛhe meṅ
se nikalne wālā haiwān un se jang
karnā shurū karegā aur un par
ġhālib ā kar unheṅ mār ḍālegā.
8 Un kī lāsheṅ us baṛe shahr kī
saṛak par paṛī raheṅgī jis kā alāmatī
nām Sadūm aur Misr hai. Wahāṅ
un kā āqā bhī maslūb huā thā.
9 Aur sāṛhe tīn dinoṅ ke daurān har
ummat, qabīle, zabān aur qaum ke
log in lāshoṅ ko ghūr kar dekheṅge
aur inheṅ dafn karne nahīṅ deṅge.
10 Zamīn ke bāshinde un kī wajah se
masrūr hoṅge aur ḳhushī manā kar
ek dūsre ko tohfe bhejeṅge, kyoṅki
in do nabiyoṅ ne zamīn par rahne
wāloṅ ko kāfī īzā pahuṅchāī thī.
11 Lekin in sāṛhe tīn dinoṅ ke bād
Allāh ne un meṅ zindagī kā dam
phūṅk diyā, aur wuh apne pāṅwoṅ
par khaṛe hue. Jo unheṅ dekh rahe
the wuh saḳht dahshatzadā hue.
12 Phir unhoṅ ne āsmān se ek ūṅchī
āwāz sunī jis ne un se kahā, "Yahāṅ
ūpar āo!" Aur un ke dushmanoṅ ke
deḳhte deḳhte donoṅ ek bādal meṅ
āsmān par chale gae. 13 Usī waqt
ek shadīd zalzalā āyā aur shahr kā
daswāṅ hissā gir kar tabāh ho gayā.
7,000 afrād us kī zad meṅ ā kar mar
gae. Bache hue logoṅ meṅ dahshat
phail gaī aur wuh āsmān ke Ḳhudā
ko jalāl dene lage.

14 Dūsrā afsos guzar gayā, lekin
ab tīsrā afsos jald hone wālā hai.

Sātwāṅ Turam

15 Sātweṅ farishte ne apne turam
meṅ phūṅk mārī. Is par āsmān
par se ūṅchī āwāzeṅ sunāī deṅ jo
kah rahī thīṅ, "Zamīn kī bādshāhī
hamāre āqā aur us ke Masīh kī ho
gaī hai. Wuhī azal se abad tak
hukūmat karegā." 16 Aur Allāh ke
taḳht ke sāmne baiṭhe 24 buzurgoṅ
ne gir kar Allāh ko sijdā kiyā
17 aur kahā, "Ai Rab Qādir-e-mutlaq
Ḳhudā, ham terā shukr karte haiṅ,
tū jo hai aur jo thā. Kyoṅki tū

apnī azīm qudrat ko kām meṅ
lā kar hukūmat karne lagā hai.
18 Qaumeṅ ġhusse meṅ āīṅ to terā
ġhazab nāzil huā. Ab murdoṅ kī
adālat karne aur apne ḳhādimoṅ ko
ajr dene kā waqt ā gayā hai. Hāṅ,
tere nabiyoṅ, muqaddasīn aur terā
ḳhauf mānane wāloṅ ko ajr milegā,
ḳhāh wuh chhoṭe hoṅ yā baṛe. Ab
wuh waqt bhī ā gayā hai ki zamīn
ko tabāh karne wāloṅ ko tabāh kiyā
jāe."

19 Āsmān par Allāh ke ghar ko
kholā gayā aur us meṅ us ke ahd kā
sandūq nazar āyā. Bijlī chamakne
lagī, shor mach gayā, bādal garajne
aur baṛe baṛe ole paṛne lage.

Ḳhātūn aur Azhdahā

12 Phir āsmān par ek azīm
nishān zāhir huā, ek
ḳhātūn jis kā libās sūraj thā. Us
ke pāṅwoṅ tale chāṅd aur sar par
bārah sitāroṅ kā tāj thā. 2 Us kā
pāṅw bhārī thā, aur janm dene ke
shadīd dard meṅ mubtalā hone kī
wajah se wuh chillā rahī thī.

3 Phir āsmān par ek aur nishān
nazar āyā, ek baṛā aur āg jaisā
surḳh azhdahā. Us ke sāt sar
aur das sīṅg the, aur har sar
par ek tāj thā. 4 Us kī dum ne
sitāroṅ ke tīsre hisse ko āsmān
par se utār kar zamīn par phaiṅk
diyā. Phir azhdahā janm dene wālī
ḳhātūn ke sāmne khaṛā huā tāki
us bachche ko janm lete hī haṛap
kar le. 5 Ḳhātūn ke beṭā paidā huā,
wuh bachchā jo lohe ke shāhī asā se
qaumoṅ par hukūmat karegā. Aur
ḳhātūn ke is bachche ko chhīn kar
Allāh aur us ke taḳht ke sāmne lāyā
gayā. 6 Ḳhātūn ḳhud registān meṅ
hijrat karke ek aisī jagah pahuṅch
gaī jo Allāh ne us ke lie taiyār kar
rakhī thī, tāki wahāṅ 1,260 din tak
us kī parwarish kī jāe.

7 Phir āsmān par jang chhiṛ
gaī. Mīkāel aur us ke farishte
azhdahe se laṛe. Azhdahā aur us
ke farishte un se laṛte rahe, 8 lekin
wuh ġhālib na ā sake balki āsmān
par apne maqām se mahrūm ho
gae. 9 Baṛe azhdahe ko nikāl diyā
gayā, us qadīm azhdahe ko jo Iblīs
yā Shaitān kahlātā hai aur jo pūrī
duniyā ko gumrāh kar detā hai.
Use us ke farishtoṅ samet zamīn
par phaiṅkā gayā.

10 Phir āsmān par ek ūṅchī āwāz
sunāī dī, "Ab hamāre Ḳhudā kī
najāt, qudrat aur bādshāhī ā gaī
hai, ab us ke Masīh kā iḳhtiyār ā

gayā hai. Kyoṅki hamāre bhāiyoṅ aur bahnoṅ par ilzām lagāne wālā jo din rāt Allāh ke huzūr un par ilzām lagātā rahtā thā use zamīn par phaiṅkā gayā hai. 11 Īmāndār Lele ke ḳhūn aur apnī gawāhī sunāne ke zariye hī us par ġhālib āe haiṅ. Unhoṅ ne apnī jān azīz na rakhī balki use dene tak taiyār the. 12 Chunāṅche ḳhushī manāo, ai āsmāno! Ḳhushī manāo, un meṅ basne wālo! Lekin zamīn aur samundar par afsos! Kyoṅki Iblīs tum par utar āyā hai. Wuh baṛe ġhusse meṅ hai, kyoṅki wuh jāntā hai ki ab us ke pās waqt kam hai."

13 Jab azhdahe ne dekhā ki use zamīn par girā diyā gayā hai to wuh us ḳhātūn ke pīchhe paṛ gayā jis ne bachche ko janm diyā thā. 14 Lekin ḳhātūn ko baṛe uqāb ke-se do par die gae tāki wuh uṛ kar registān meṅ us jagah pahuṅche jo us ke lie taiyār kī gaī thī aur jahāṅ wuh sāṛhe tīn sāl tak azhdahe kī pahuṅch se mahfūz rah kar parwarish pāegī. 15 Is par azhdahe ne apne muṅh se pānī nikāl kar dariyā kī sūrat meṅ ḳhātūn ke pīchhe pīchhe bahā diyā tāki use bahā le jāe. 16 Lekin zamīn ne ḳhātūn kī madad karke apnā muṅh khol diyā aur us dariyā ko nigal liyā jo azhdahe ne apne muṅh se nikāl diyā thā. 17 Phir azhdahe ko ḳhātūn par ġhussā āyā, aur wuh us kī bāqī aulād se jang karne ke lie chalā gayā. (Ḳhātūn kī aulād wuh haiṅ jo Allāh ke ahkām pūre karke Īsā kī gawāhī ko qāym rakhte haiṅ). 18 Aur azhdahā samundar ke sāhil par khaṛā ho gayā.

Do Haiwān

13 Phir maiṅ ne dekhā ki samundar meṅ se ek haiwān nikal rahā hai. Us ke das sīṅg aur sāt sar the. Har sīṅg par ek tāj aur har sar par kufr kā ek nām thā. 2 Yih haiwān chīte kī mānind thā. Lekin us ke rīchh ke-se pāṅw aur sherbabar kā-sā muṅh thā. Azhdahe ne is haiwān ko apnī quwwat, apnā taḳht aur baṛā iḳhtiyār de diyā. 3 Lagtā thā ki haiwān ke saroṅ meṅ se ek par lā'ilāj zaḳhm lagā hai. Lekin is zaḳhm ko shafā dī gaī. Pūrī duniyā yih dekh kar hairatzadā huī aur haiwān ke pīchhe lag gaī. 4 Logoṅ ne azhdahe ko sijdā kiyā, kyoṅki usī ne haiwān ko iḳhtiyār diyā thā. Aur unhoṅ ne yih kah kar haiwān ko bhī sijdā kiyā, "Kaun is haiwān

kī mānind hai? Kaun is se laṛ saktā hai?”

5 Is haiwān ko baṛī baṛī bāteṅ aur kufr bakne kā iḳhtiyār diyā gayā. Aur use yih karne kā iḳhtiyār 42 mahīne ke lie mil gayā. 6 Yoṅ wuh apnā muṅh khol kar Allāh, us ke nām, us kī sukūnatgāh aur āsmān ke bāshindoṅ par kufr bakne lagā. 7 Use muqaddasīn se jang karke un par fatah pāne kā iḳhtiyār bhī diyā gayā. Aur use har qabīle, har ummat, har zabān aur har qaum par iḳhtiyār diyā gayā. 8 Zamīn ke tamām bāshinde is haiwān ko sijdā kareṅge yānī wuh sab jin ke nām duniyā kī ibtidā se Lele kī kitāb-e-hayāt meṅ darj nahīṅ haiṅ, us Lele kī kitāb meṅ jo zabah kiyā gayā hai.

9 Jo sun saktā hai wuh sun le! 10 Agar kisī ko qaidī bananā hai to wuh qaidī hī banegā. Agar kisī ko talwār kī zad meṅ ā kar marnā hai to wuh aise hī maregā. Ab muqaddasīn ko sābitqadmī aur wafādār īmān kī ḳhās zarūrat hai.

11 Phir maiṅ ne ek aur haiwān ko dekhā. Wuh zamīn meṅ se nikal rahā thā. Us ke lele ke-se do sīṅg the, lekin us ke bolne kā andāz azhdahe kā-sā thā. 12 Us ne pahle haiwān kā pūrā iḳhtiyār us kī ḳhātir istemāl karke zamīn aur us ke bāshindoṅ ko pahle haiwān ko sijdā karne par uksāyā, yānī us haiwān ko jis kā lā’ilāj zaḳhm bhar gayā thā. 13 Aur us ne baṛe mojizānā nishān dikhāe, yahāṅ tak ki us ne logoṅ ke deḳhte deḳhte āsmān se zamīn par āg nāzil hone dī. 14 Yoṅ use pahle haiwān kī ḳhātir mojizānā nishān dikhāne kā iḳhtiyār diyā gayā, aur in ke zariye us ne zamīn ke bāshindoṅ ko sahīh rāh se bahkāyā. Us ne unheṅ kahā ki wuh us haiwān kī tāzīm meṅ ek mujassamā banā deṅ jo talwār se zaḳhmī hone ke bāwujūd dubārā zindā huā thā. 15 Phir use pahle haiwān ke mujassame meṅ jān ḍālne kā iḳhtiyār diyā gayā tāki mujassamā bol sake aur unheṅ qatl karwā sake jo use sijdā karne se inkār karte the. 16 Us ne yih bhī karwāyā ki har ek ke dahne hāth yā māthe par ek ḳhās nishān lagāyā jāe, ḳhāh wuh chhoṭā ho yā baṛā, amīr ho yā ġharīb, āzād ho yā ġhulām. 17 Sirf wuh shaḳhs kuchh ḳharīd yā bech saktā thā jis par yih nishān lagā thā. Yih nishān haiwān kā nām yā us ke nām kā nambar thā.

18 Yahāṅ hikmat kī zarūrat hai.
Jo samajhdār hai wuh haiwān ke
nambar kā hisāb kare, kyoṅki yih
ek mard kā nambar hai. Us kā
nambar 666 hai.

Lelā aur Us kī Qaum

14 Phir maiṅ ne dekhā ki Lelā
mere sāmne hī Siyyūn ke
pahāṛ par khaṛā hai. Us ke sāth
1,44,000 afrād khaṛe the jin ke
māthoṅ par us kā aur us ke Bāp
kā nām likhā thā. 2 Aur maiṅ ne
āsmān se ek aisī āwāz sunī jo kisī
baṛe ābshār aur garajte bādaloṅ kī
ūṅchī kaṛak kī mānind thī. Yih
us āwāz kī mānind thī jo sarod
bajāne wāle apne sāzoṅ se nikālte
haiṅ. 3 Yih 1,44,000 afrād taḳht,
chār jāndāroṅ aur buzurgoṅ ke
sāmne khaṛe ek nayā gīt gā rahe
the, ek aisā gīt jo sirf wuhī sīkh sake
jinheṅ Lele ne zamīn se ḳharīd liyā
thā. 4 Yih wuh mard haiṅ jinhoṅ ne
apne āp ko ḳhawātīn ke sāth ālūdā
nahīṅ kiyā, kyoṅki wuh kuṅwāre
haiṅ. Jahāṅ bhī Lelā jātā hai wahāṅ
wuh bhī jāte haiṅ. Unheṅ bāqī
insānoṅ meṅ se fasal ke pahle phal
kī haisiyat se Allāh aur Lele ke lie
ḳharīdā gayā hai. 5 Un ke muṅh se
kabhī jhūṭ nahīṅ niklā balki wuh
be'ilzām haiṅ.

Tīn Farishte

6 Phir maiṅ ne ek aur farishtā
dekhā. Wuh mere sar ke ūpar hī
hawā meṅ uṛ rahā thā. Us ke pās
Allāh kī abadī ḳhushḳhabrī thī tāki
wuh use zamīn ke bāshindoṅ yānī
har qaum, qabīle, ahl-e-zabān aur
ummat ko sunāe. 7 Us ne ūṅchī
āwāz se kahā, "Ḳhudā kā ḳhauf
mān kar use jalāl do, kyoṅki us
kī adālat kā waqt ā gayā hai. Use
sijdā karo jis ne āsmānoṅ, zamīn,
samundar aur pānī ke chashmoṅ
ko ḳhalaq kiyā hai."

8 Ek dūsre farishte ne pahle ke
pīchhe pīchhe chalte hue kahā,
"Wuh gir gayā hai! Hāṅ, azīm Bābal
gir gayā hai, jis ne tamām qaumoṅ
ko apnī harāmkārī aur mastī kī mai
pilāī hai."

9 In do farishtoṅ ke pīchhe ek
tīsrā farishtā chal rahā thā. Us ne
ūṅchī āwāz se kahā, "Jo bhī haiwān
aur us ke mujassame ko sijdā kare
aur jise bhī us kā nishān apne
māthe yā hāth par mil jāe 10 wuh
Allāh ke ġhazab kī mai se piegā, aisī
mai jo milāwaṭ ke baġhair hī Allāh

ke ġhazab ke pyāle meṅ ḍālī gaī hai. Muqaddas farishtoṅ aur Lele ke huzūr use āg aur gandhak kā azāb sahnā paṛegā. 11 Aur in logoṅ ko satāne wālī yih āg jaltī rahegī, is kā dhuāṅ abad tak chaṛhtā rahegā. Jo haiwān aur us ke mujassame ko sijdā karte haiṅ yā jinhoṅ ne us ke nām kā nishān liyā hai wuh na din, na rāt ko ārām pāeṅge."

12 Yahāṅ muqaddasīn ko sābitqadam rahne kī zarūrat hai, unheṅ jo Allāh ke ahkām pūre karte aur Īsā ke wafādār rahte haiṅ.

13 Phir maiṅ ne āsmān se ek āwāz yih kahtī huī sunī, "Likh, mubārak haiṅ wuh murde jo ab se Ḳhudāwand meṅ wafāt pāte haiṅ."

"Jī hāṅ," Rūh farmātā hai, "Wuh apnī mehnat-mashaqqat se ārām pāeṅge, kyoṅki un ke nek kām un ke pīchhe ho kar un ke sāth chaleṅge."

Zamīn par Fasal kī Kaṭāī

14 Phir maiṅ ne ek safed bādal dekhā, aur us par koī baiṭhā thā jo Ibn-e-Ādam kī mānind thā. Us ke sar par sone kā tāj aur hāth meṅ tez darāntī thī. 15 Ek aur farishtā Allāh ke ghar se nikal kar ūṅchī āwāz se pukār kar us se muḳhātib huā jo bādal par baiṭhā thā, "Apnī darāntī le kar fasal kī kaṭāī kar! Kyoṅki fasal kāṭne kā waqt ā gayā hai aur zamīn par kī fasal pak gaī hai." 16 Chunāṅche bādal par baiṭhne wāle ne apnī darāntī zamīn par chalāī aur zamīn kī fasal kī kaṭāī huī.

17 Is ke bād ek aur farishtā Allāh ke us ghar se nikal āyā jo āsmān par hai, aur us ke pās bhī tez darāntī thī.

18 Phir ek tīsrā farishtā āyā. Use āg par iḳhtiyār thā. Wuh qurbāngāh se āyā aur ūṅchī āwāz se pukār kar tez darāntī pakaṛe hue farishte se muḳhātib huā, "Apnī tez darāntī le kar zamīn kī angūr kī bel se angūr ke guchchhe jamā kar, kyoṅki us ke angūr pak gae haiṅ." 19 Farishte ne zamīn par apnī darāntī chalāī, us ke angūr jamā kie aur unheṅ Allāh ke ġhazab ke us baṛe hauz meṅ phaiṅk diyā jis meṅ angūr kā ras nikālā jātā hai. 20 Yih hauz shahr se bāhar wāqe thā. Us meṅ paṛe angūroṅ ko itnā raundā gayā ki hauz meṅ se ḳhūn bah niklā. Ḳhūn kā yih sailāb 300 kilomīṭar dūr tak pahuṅch gayā aur

wuh itnā zyādā thā ki ghoṛoṅ kī lagāmoṅ tak pahuṅch gayā.

Āḳhirī Balāoṅ ke Farishte

15 Phir maiṅ ne āsmān par ek aur ilāhī nishān dekhā, jo azīm aur hairatangez thā. Sāt farishte sāt āḳhirī balāeṅ apne pās rakh kar khaṛe the. In se Allāh kā ġhazab takmīl tak pahuṅch gayā.

2 Maiṅ ne shīshe kā-sā ek samundar bhī dekhā jis meṅ āg milāī gaī thī. Is samundar ke pās wuh khaṛe the jo haiwān, us ke mujassame aur us ke nām ke nambar par ġhālib ā gae the. Wuh Allāh ke die hue sarod pakaṛe 3 Allāh ke ḳhādim Mūsā aur Lele kā gīt gā rahe the,

"Ai Rab Qādir-e-mutlaq Ḳhudā,
tere kām kitne azīm aur hairatangez haiṅ.
Ai zamānoṅ ke Bādshāh,
terī rāheṅ kitnī rāst aur sachchī haiṅ.
4 Ai Rab, kaun terā ḳhauf nahīṅ mānegā?
Kaun tere nām ko jalāl nahīṅ degā?
Kyoṅki tū hī quddūs hai.
Tamām qaumeṅ ā kar tere huzūr sijdā kareṅgī,
kyoṅki tere rāst kām zāhir ho gae haiṅ."

5 Is ke bād maiṅ ne dekhā ki Allāh ke ghar yānī āsmān par ke sharīat ke ḳhaime ko[a] khol diyā gayā. 6 Allāh ke ghar se wuh sāt farishte nikal āe jin ke pās sāt balāeṅ thīṅ. Un ke katān ke kapṛe sāf-suthrī aur chamak rahe the. Yih kapṛe sīnoṅ par sone ke kamarband se bandhe hue the. 7 Phir chār jāndāroṅ meṅ se ek ne in sāt farishtoṅ ko sone ke sāt pyāle die. Yih pyāle us Ḳhudā ke ġhazab se bhare hue the jo azal se abad tak zindā hai. 8 Us waqt Allāh kā ghar us ke jalāl aur qudrat se paidā hone wāle dhueṅ se bhar gayā. Aur jab tak sāt farishtoṅ kī sāt balāeṅ takmīl tak na pahuṅchīṅ us waqt tak koī bhī Allāh ke ghar meṅ dāḳhil na ho sakā.

Allāh ke Ġhazab ke Pyāle

16 Phir maiṅ ne ek ūṅchī āwāz sunī jis ne Allāh ke ghar meṅ se sāt farishtoṅ se kahā, "Jāo, Allāh ke ġhazab se bhare sāt pyāloṅ ko zamīn par unḍel do."

---

[a] Yānī mulāqāt ke ḳhaime ko.

2 Pahle farishte ne jā kar apnā
pyālā zamīn par unḍel diyā. Is
par un logoṅ ke jismoṅ par bhadde
aur taklīfdeh phoṛe nikal āe jin par
haiwān kā nishān thā aur jo us ke
mujassame ko sijdā karte the.
3 Dūsre farishte ne apnā pyālā
samundar par unḍel diyā. Is par
samundar kā pānī lāsh ke-se ḳhūn
meṅ badal gayā, aur us meṅ har
zindā maḳhlūq mar gaī.
4 Tīsre farishte ne apnā pyālā
dariyāoṅ aur pānī ke chashmoṅ
par unḍel diyā to un kā pānī ḳhūn
ban gayā. 5 Phir maiṅ ne pāniyoṅ
par muqarrar farishte ko yih kahte
sunā, "Tū yih faislā karne meṅ
rāst hai, tū jo hai aur jo thā, tū
jo Quddūs hai. 6 Chūṅki unhoṅ
ne tere muqaddasīn aur nabiyoṅ kī
ḳhūṅrezī kī hai, is lie tū ne unheṅ
wuh kuchh de diyā jis ke lāyq wuh
haiṅ. Tū ne unheṅ ḳhūn pilā
diyā." 7 Phir maiṅ ne qurbāngāh ko
yih jawāb dete sunā, "Hāṅ, ai Rab
Qādir-e-mutlaq Ḳhudā, haqīqatan
tere faisle sachche aur rāst haiṅ."
8 Chauthe farishte ne apnā pyālā
sūraj par unḍel diyā. Is par sūraj ko
logoṅ ko āg se jhulsāne kā iḳhtiyār
diyā gayā. 9 Log shadīd tapish se
jhulas gae. Aur unhoṅ ne Allāh ke
nām par kufr bakā jise in balāoṅ
par iḳhtiyār thā. Unhoṅ ne taubā
karne aur use jalāl dene se inkār
kiyā.
10 Pāṅchweṅ farishte ne apnā
pyālā haiwān ke taḳht par unḍel
diyā. Is par us kī bādshāhī meṅ
andherā chhā gayā. Log aziyat
ke māre apnī zabāneṅ kāṭte rahe.
11 Unhoṅ ne apnī taklīfoṅ aur
phoṛoṅ kī wajah se āsmān par kufr
bakā aur apne kāmoṅ se inkār na
kiyā.
12 Chhaṭe farishte ne apnā pyālā
baṛe dariyā Furāt par unḍel diyā.
Is par us kā pānī sūkh gayā tāki
mashriq ke bādshāhoṅ ke lie rāstā
taiyār ho jāe. 13 Phir maiṅ ne tīn
badrūheṅ dekhīṅ jo meṅḍakoṅ kī
mānind thīṅ. Wuh azhdahe ke
muṅh, haiwān ke muṅh aur jhūṭe
nabī ke muṅh meṅ se nikal āīṅ.
14 Yih meṅḍak shayātīn kī rūh haiṅ
jo mojize dikhātī haiṅ aur nikal kar
pūrī duniyā ke bādshāhoṅ ke pās
jātī haiṅ tāki unheṅ Allāh Qādir-e-
mutlaq ke azīm din par jang ke lie
ikaṭṭhā kareṅ.
15 "Dekho, maiṅ chor kī tarah
āūṅgā. Mubārak hai wuh jo jāgtā
rahtā aur apne kapṛe pahne hue
rahtā hai tāki use nangī hālat

meṅ chalnā na paṛe aur log us kī sharmgāh na dekheṅ.”

16 Phir unhoṅ ne bādshāhoṅ ko us jagah par ikaṭṭhā kiyā jis kā nām Ibrānī zabān meṅ harmajiddon hai.

17 Sātweṅ farishte ne apnā pyālā hawā meṅ unḍel diyā. Is par Allāh ke ghar meṅ taḳht kī taraf se ek ūṅchī āwāz sunāī dī jis ne kahā, “Ab kām takmīl tak pahuṅch gayā hai!” 18 Bijliyāṅ chamakne lagīṅ, shor mach gayā, bādal garajne lage aur ek shadīd zalzalā āyā. Is qism kā zalzalā zamīn par insān kī taḳhlīq se le kar āj tak nahīṅ āyā, itnā saḳht zalzalā ki 19 azīm shahr tīn hissoṅ meṅ baṭ gayā aur qaumoṅ ke shahr tabāh ho gae. Allāh ne azīm Bābal ko yād karke use apne saḳht ġhazab kī mai se bharā pyālā pilā diyā. 20 Tamām jazīre ġhāyb ho gae aur pahāṛ kahīṅ nazar na āe. 21 Logoṅ par āsmān se man man bhar ke baṛe baṛe ole gir gae. Aur logoṅ ne oloṅ kī balā kī wajah se Allāh par kufr bakā, kyoṅki yih balā nihāyat saḳht thī.

Mashhūr Kasbī

17 Phir sāt pyāle apne pās rakhne wāle in sāt farishtoṅ meṅ se ek mere pās āyā. Us ne kahā, “Ā, maiṅ tujhe us baṛī kasbī kī sazā dikhā dūṅ jo gahre pānī ke pās baiṭhī hai. 2 Zamīn ke bādshāhoṅ ne us ke sāth zinā kiyā. Hāṅ, us kī zinākārī kī mai se zamīn ke bāshinde mast ho gae.”

3 Phir farishtā mujhe Rūh meṅ ek registān meṅ le gayā. Wahāṅ maiṅ ne ek aurat ko dekhā. Wuh ek qirmizī rang ke haiwān par sawār thī jis ke pūre jism par kufr ke nām likhe the aur jis ke sāt sar aur das sīṅg the. 4 Yih aurat arġhawānī aur qirmizī rang ke kapṛe pahne aur sone, beshqīmat jawāhar aur motiyoṅ se sajī huī thī. Us ke hāth meṅ sone kā ek pyālā thā jo ghinaunī chīzoṅ aur us kī zinākārī kī gandagī se bharā huā thā. 5 Us ke māthe par yih nām likhā thā, jo ek bhed hai, “Azīm Bābal, kasbiyoṅ aur zamīn kī ghinaunī chīzoṅ kī māṅ.” 6 Aur maiṅ ne dekhā ki yih aurat un muqaddasīn ke ḳhūn se mast ho gaī thī jinhoṅ ne Īsā kī gawāhī dī thī.

Use dekh kar maiṅ nihāyat
hairān huā. 7 Farishte ne mujh
se pūchhā, “Tū kyoṅ hairān hai?
Maiṅ tujh par aurat aur us haiwān
kā bhed khol dūṅgā jis par aurat
sawār hai aur jis ke sāt sar aur
das sīṅg haiṅ. 8 Jis haiwān ko tū
ne dekhā wuh pahle thā, is waqt
nahīṅ hai aur dubārā athāh gaṛhe
meṅ se nikal kar halākat kī taraf
baṛhegā. Zamīn ke jin bāshindoṅ
ke nām duniyā kī taḳhlīq se hī
kitāb-e-hayāt meṅ darj nahīṅ haiṅ
wuh haiwān ko dekh kar hairatzadā
ho jāeṅge. Kyoṅki wuh pahle thā, is
waqt nahīṅ hai lekin dubārā āegā.
9 Yahāṅ samajhdār zahan kī
zarūrat hai. Sāt saroṅ se murād
sāt pahāṛ haiṅ jin par yih aurat
baiṭhī hai. Yih sāt bādshāhoṅ kī
numāindagī bhī karte haiṅ. 10 In
meṅ se pāṅch gir gae haiṅ, chhaṭā
maujūd hai aur sātwāṅ abhī āne
wālā hai. Lekin jab wuh āegā to
use thoṛī der ke lie rahnā hai. 11 Jo
haiwān pahle thā aur is waqt nahīṅ
hai wuh āṭhwāṅ bādshāh hai, go
wuh sāt bādshāhoṅ meṅ se bhī ek
hai. Wuh halākat kī taraf baṛh rahā
hai.
12 Jo das sīṅg tū ne dekhe wuh
das bādshāh haiṅ jinheṅ abhī koī
bādshāhī nahīṅ milī. Lekin unheṅ
ghanṭe-bhar ke lie haiwān ke sāth
bādshāh kā iḳhtiyār milegā. 13 Yih
ek hī soch rakh kar apnī tāqat aur
iḳhtiyār haiwān ko de deṅge aur
Lele se jang kareṅge, 14 lekin Lelā
apne bulāe gae, chune hue aur
wafādār pairokāroṅ ke sāth un par
ġhālib āegā, kyoṅki wuh rabboṅ
kā Rab aur bādshāhoṅ kā Bādshāh
hai.”
15 Phir farishte ne mujh se kahā,
“Jis pānī ke pās tū ne kasbī ko baiṭhī
dekhā wuh ummateṅ, hujūm,
qaumeṅ aur zabāneṅ hai. 16 Jo
haiwān aur das sīṅg tū ne dekhe
wuh kasbī se nafrat kareṅge. Wuh
use wīrān karke nangā chhoṛ deṅge
aur us kā gosht khā kar use bhasm
kareṅge. 17 Kyoṅki Allāh ne un ke
diloṅ meṅ yih ḍāl diyā hai ki wuh
us kā maqsad pūrā kareṅ aur us
waqt tak hukūmat karne kā apnā
iḳhtiyār haiwān ke sapurd kar deṅ
jab tak Allāh ke farmān takmīl tak
na pahuṅch jāeṅ.
18 Jis aurat ko tū ne dekhā wuh
wuhī baṛā shahr hai jo zamīn ke
bādshāhoṅ par hukūmat kartā hai.”

Bābal Shahr kī Shikast

18 Is ke bād maiṅ ne ek aur farishtā dekhā jo āsmān par se utar rahā thā. Use bahut iḳhtiyār hāsil thā aur zamīn us ke jalāl se raushan ho gaī. [2] Us ne ūṅchī āwāz se pukār kar kahā, “Wuh gir gaī hai! Hāṅ, azīm kasbī Bābal gir gaī hai! Ab wuh shayātīn kā ghar aur har badrūh kā baserā ban gaī hai, har nāpāk aur ghinaune parinde kā baserā. [3] Kyoṅki tamām qaumoṅ ne us kī harāmkārī aur mastī kī mai pī lī hai. Zamīn ke bādshāhoṅ ne us ke sāth zinā kiyā aur zamīn ke saudāgar us kī belagām aiyāshī se amīr ho gae haiṅ.” [4] Phir maiṅ ne ek aur āwāz sunī. Us ne āsmān kī taraf se kahā,

“Ai merī qaum, us meṅ se nikal ā,
tāki tum us ke gunāhoṅ meṅ sharīk na ho jāo
aur us kī balāeṅ tum par na āeṅ.
[5] Kyoṅki us ke gunāh āsmān tak pahuṅch gae haiṅ,
aur Allāh un kī badiyoṅ ko yād kartā hai.
[6] Us ke sāth wuhī sulūk karo
jo us ne tumhāre sāth kiyā hai.
Jo kuchh us ne kiyā hai
us kā dugnā badlā use denā.
Jo sharāb us ne dūsroṅ ko pilāne ke lie taiyār kī hai
us kā dugnā badlā use de denā.
[7] Use utnī hī aziyat aur ġham pahuṅchā do
jitnā us ne apne āp ko shāndār banāyā aur aiyāshī kī.
Kyoṅki apne dil meṅ wuh kahtī hai,
‘Maiṅ yahāṅ apne taḳht par rānī hūṅ.
Na maiṅ bewā hūṅ, na maiṅ kabhī mātam karūṅgī.’
[8] Is wajah se ek din yih balāeṅ yānī maut, mātam aur kāl
us par ān paṛeṅgī.
Wuh bhasm ho jāegī,
kyoṅki us kī adālat karne wālā Rab Ḳhudā qawī hai.”
[9] Aur zamīn ke jin bādshāhoṅ ne us ke sāth zinā aur aiyāshī kī wuh us ke jalne kā dhuāṅ dekh kar ro paṛeṅge aur āh-o-zārī kareṅge.
[10] Wuh us kī aziyat ko dekh kar ḳhauf khāeṅge aur dūr dūr khaṛe ho kar kaheṅge, “Afsos! Tujh par afsos, ai azīm aur tāqatwar shahr Bābal! Ek hī ghanṭe ke andar andar Allāh kī adālat tujh par ā gaī hai.”
[11] Zamīn ke saudāgar bhī use dekh kar ro paṛeṅge aur āh-o-zārī kareṅge, kyoṅki koī nahīṅ rahā

hogā jo un kā māl ḳharīde: [12] un kā
sonā, chāṅdī, beshqīmat jawāhar,
motī, bārīk katān, arġhawānī aur
qirmizī rang kā kapṛā, resham,
har qism kī ḳhushbūdār lakaṛī,
hāthīdāṅt kī har chīz aur qīmtī
lakaṛī, pītal, lohe aur sang-e-
marmar kī har chīz, [13] dārchīnī,
masālā, agarbattī, mur, baḳhūr,
mai, zaitūn kā tel, behtarīn maidā,
gandum, gāy-bail, bheṛeṅ, ghoṛe,
rath aur ġhulām yānī insān.
[14] Saudāgar us se kaheṅge, "Jo
phal tū chāhtī thī wuh tujh se dūr
ho gayā hai. Terī tamām daulat
aur shān-o-shaukat ġhāyb ho gaī
hai aur āindā kabhī bhī tere pās
pāī nahīṅ jāegī." [15] Jo saudāgar
use yih chīzeṅ faroḳht karne se
daulatmand hue wuh us kī aziyat
dekh kar ḳhauf ke māre dūr dūr
khaṛe ho jāeṅge. Wuh ro ro kar
mātam kareṅge [16] aur kaheṅge,
"Hāy! Tujh par afsos, ai azīm
shahr, ai ḳhātūn jo pahle bārīk
katān, arġhawānī aur qirmizī rang
ke kapṛe pahne phirtī thī aur jo
sone, qīmtī jawāhar aur motiyoṅ
se sajī huī thī. [17] Ek hī ghanṭe ke
andar andar sārī daulat tabāh ho
gaī hai!"

Har bahrī jahāz kā kaptān, har
samundarī musāfir, har mallāh aur
wuh tamām log jo samundar par
safr karne se apnī rozī kamāte
haiṅ wuh sab dūr dūr khaṛe ho
jāeṅge. [18] Us ke jalne kā dhuāṅ
dekh kar wuh kaheṅge, "Kyā kabhī
koī itnā azīm shahr thā?" [19] Wuh
apne saroṅ par ḳhāk ḍāl leṅge aur
chillā chillā kar roeṅge aur āh-o-
zārī kareṅge. Wuh kaheṅge, "Hāy!
Tujh par afsos, ai azīm shahr, jis
kī daulat se tamām bahrī jahāzoṅ
ke mālik amīr hue. Ek hī ghanṭe
ke andar andar wuh wīrān ho gayā
hai."

[20] Ai āsmān, use dekh kar ḳhushī
manā!

Ai muqaddaso, rasūlo aur
nabiyo, ḳhushī manāo!

Kyoṅki Allāh ne tumhārī ḳhātir
us kī adālat kī hai.

[21] Phir ek tāqatwar farishte ne
baṛī chakkī ke pāṭ kī mānind ek
baṛe patthar ko uṭhā kar samundar
meṅ phaiṅk diyā. Us ne kahā,
"Azīm shahr Bābal ko itnī hī
zabardastī se paṭak diyā jāegā.
Bād meṅ use kahīṅ nahīṅ pāyā
jāegā. [22] Ab se na mausīqāroṅ
kī āwāzeṅ tujh meṅ kabhī sunāī
deṅgī, na sarod, bāṅsrī yā turam

bajāne wāloṅ kī. Ab se kisī bhī
kām kā kārīgar tujh meṅ pāyā
nahīṅ jāegā. Hāṅ, chakkī kī āwāz
hameshā ke lie band ho jāegī. 23 Ab
se charāġh tujhe raushan nahīṅ
karegā, dulhan-dūlhe kī āwāz tujh
meṅ sunāī nahīṅ degī. Hāy, tere
saudāgar duniyā ke baṛe baṛe afsar
the, aur terī jādūgarī se tamām
qaumoṅ ko bahkāyā gayā."
24 Hāṅ, Bābal meṅ nabiyoṅ,
muqaddasīn aur un tamām logoṅ
kā ḳhūn pāyā gayā hai jo zamīn par
shahīd ho gae haiṅ.

19 Is ke bād maiṅ ne āsmān
par ek baṛe hujūm kī-
sī āwāz sunī jis ne kahā, "Allāh
kī tamjīd ho! Najāt, jalāl aur
qudrat hamāre Ḳhudā ko hāsil hai.
2 Kyoṅki us kī adālateṅ sachchī aur
rāst haiṅ. Us ne us baṛī kasbī ko
mujrim ṭhahrāyā hai jis ne zamīn
ko apnī zinākārī se bigāṛ diyā. Us
ne us se apne ḳhādimoṅ kī qatl-o-
ġhārat kā badlā le liyā hai." 3 Aur
wuh dubārā bol uṭhe, "Allāh kī
tamjīd ho! Is shahr kā dhuāṅ abad
tak chaṛhtā rahtā hai." 4 Chaubīs
buzurgoṅ aur chār jāndāroṅ ne gir
kar taḳht par baiṭhe Allāh ko sijdā
kiyā. Unhoṅ ne kahā, "Āmīn, Allāh
kī tamjīd ho."

Lele kī Ziyāfat

5 Phir taḳht kī taraf se ek āwāz
sunāī dī. Us ne kahā, "Ai us ke
tamām ḳhādimo, hamāre Ḳhudā kī
tamjīd karo. Ai us kā ḳhauf mānane
wālo, ḳhāh baṛe ho yā chhoṭe us
kī satāish karo." 6 Phir maiṅ ne ek
baṛe hujūm kī-sī āwāz sunī, jo baṛī
ābshār ke shor aur garajte bādaloṅ
kī kaṛak kī mānind thī. In logoṅ ne
kahā, "Allāh kī tamjīd ho! Kyoṅki
hamārā Rab Qādir-e-mutlaq Ḳhudā
taḳhtnashīn ho gayā hai. 7 Āo, ham
masrūr hoṅ, ḳhushī manāeṅ aur
use jalāl deṅ, kyoṅki Lele kī shādī
kā waqt ā gayā hai. Us kī dulhan
ne apne āp ko taiyār kar liyā hai,
8 aur use pahnane ke lie bārīk katān
kā chamaktā aur pāk-sāf libās de
diyā gayā." (Bārīk katān se murād
muqaddasīn ke rāst kām haiṅ.)
9 Phir farishte ne mujh se kahā,
"Likh, mubārak haiṅ wuh jinheṅ
Lele kī shādī kī ziyāfat ke lie dāwat
mil gaī hai." Us ne mazīd kahā, "Yih
Allāh ke sachche alfāz haiṅ."
10 Is par maiṅ use sijdā karne ke
lie us ke pāṅwoṅ meṅ gir gayā.
Lekin us ne mujh se kahā, "Aisā
mat kar! Maiṅ bhī terā aur tere un
bhāiyoṅ kā hamḳhidmat hūṅ jo Īsā

kī gawāhī dene par qāym haiṅ. Sirf Allāh ko sijdā kar. Kyoṅki jo Īsā ke bāre meṅ gawāhī detā hai wuh yih nabuwwat kī rūh meṅ kartā hai."

Safed Ghoṛe kā Sawār

11 Phir maiṅ ne āsmān ko khulā dekhā. Ek safed ghoṛā nazar āyā jis ke sawār kā nām "Wafādār aur sachchā" hai, kyoṅki wuh insāf se adālat aur jang kartā hai. 12 Us kī āṅkheṅ bhaṛakte shole kī mānind haiṅ aur us ke sar par bahut-se tāj haiṅ. Us par ek nām likhā hai jise sirf wuhī jāntā hai, koī aur use nahīṅ jāntā. 13 Wuh ek libās se mulabbas thā jise ḳhūn meṅ ḍuboyā gayā thā. Us kā nām "Allāh kā Kalām" hai. 14 Āsmān kī faujeṅ us ke pīchhe pīchhe chal rahī thīṅ. Sab safed ghoṛoṅ par sawār the aur bārīk katān ke chamakte aur pāk-sāf kapṛe pahne hue the. 15 Us ke muṅh se ek tez talwār nikaltī hai jis se wuh qaumoṅ ko mār degā. Wuh lohe ke shāhī asā se un par hukūmat karegā. Hāṅ, wuh angūr kā ras nikālne ke hauz meṅ unheṅ kuchal ḍālegā. Yih hauz kyā hai? Allāh Qādir-e-mutlaq kā saḳht ġhazab. 16 Us ke libās aur rān par yih nām likhā hai, "Bādshāhoṅ kā Bādshāh aur rabboṅ kā Rab."

17 Phir maiṅ ne ek farishtā sūraj par khaṛā dekhā. Us ne ūṅchī āwāz se pukār kar un tamām parindoṅ se jo mere sar par manḍlā rahe the kahā, "Āo, Allāh kī baṛī ziyāfat ke lie jamā ho jāo. 18 Phir tum bādshāhoṅ, jarnailoṅ, baṛe baṛe afsaroṅ, ghoṛoṅ aur un ke sawāroṅ kā gosht khāoge, hāṅ tamām logoṅ kā gosht, ḳhāh āzād hoṅ yā ġhulām, chhoṭe hoṅ yā baṛe."

19 Phir maiṅ ne haiwān aur bādshāhoṅ ko un kī faujoṅ samet dekhā. Wuh ghoṛe par "Allāh kā Kalām" nāmī sawār aur us kī fauj se jang karne ke lie jamā hue the. 20 Lekin haiwān ko giriftār kiyā gayā. Us ke sāth us jhūṭe nabī ko bhī giriftār kiyā gayā jis ne haiwān kī ḳhātir mojizānā nishān dikhāe the. In mojizoṅ ke wasīle se us ne un ko fareb diyā thā jinheṅ haiwān kā nishān mil gayā thā aur jo us ke mujassame ko sijdā karte the. Donoṅ ko jaltī huī gandhak kī sholāḳhez jhīl meṅ phaiṅkā gayā. 21 Bāqī logoṅ ko us talwār se mār ḍālā gayā jo ghoṛe par sawār ke muṅh se nikaltī thī. Aur tamām

parinde lāshoṅ kā gosht khā kar ser ho gae.

Hazār Sāl kā Daur

20 Phir maiṅ ne ek farishtā dekhā jo āsmān se utar rahā thā. Us ke hāth meṅ athāh gaṛhe kī chābī aur ek bhārī zanjīr thī. [2] Us ne azhdahe yānī qadīm sāṅp ko jo Shaitān yā Iblīs kahlātā hai pakaṛ kar hazār sāl ke lie bāndh liyā. [3] Us ne use athāh gaṛhe meṅ phaiṅk kar tālā lagā diyā aur us par muhr lagā dī tāki wuh hazār sāl tak qaumoṅ ko gumrāh na kar sake. Us ke bād zarūrī hai ki use thoṛī der ke lie āzād kar diyā jāe.

[4] Phir maiṅ ne taḳht dekhe jin par wuh baiṭhe the jinheṅ adālat karne kā iḳhtiyār diyā gayā thā. Aur maiṅ ne un kī rūh dekhīṅ jinheṅ Īsā ke bāre meṅ gawāhī dene aur jin kā Allāh kā kalām pesh karne kī wajah se sar qalam kiyā gayā thā. Unhoṅ ne haiwān yā us ke mujassame ko sijdā nahīṅ kiyā thā, na us kā nishān apne māthoṅ yā hāthoṅ par lagwāyā thā. Ab yih log zindā hue aur hazār sāl tak Masīh ke sāth hukūmat karte rahe. [5] (Bāqī murde hazār sāl ke iḳhtitām par hī zindā hue.) Yih pahlī qiyāmat hai. [6] Mubārak aur muqaddas haiṅ wuh jo is pahlī qiyāmat meṅ sharīk haiṅ. In par dūsrī maut kā koī iḳhtiyār nahīṅ hai balki yih Allāh aur Masīh ke imām ho kar hazār sāl tak us ke sāth hukūmat kareṅge.

Iblīs kī Shikast

[7] Hazār sāl guzar jāne ke bād Iblīs ko us kī qaid se āzād kar diyā jāegā. [8] Tab wuh nikal kar zamīn ke chāroṅ konoṅ meṅ maujūd qaumoṅ banām Jūj aur Mājūj ko bahkāegā aur unheṅ jang karne ke lie jamā karegā. Laṛne wāloṅ kī tādād sāhil par kī ret ke zarroṅ jaisī beshumār hogī. [9] Unhoṅ ne zamīn par phail kar muqaddasīn kī lashkargāh ko gher liyā, yānī us shahr ko jise Allāh pyār kartā hai. Lekin āg ne āsmān se nāzil ho kar unheṅ haṛap kar liyā. [10] Aur Iblīs ko jis ne un ko fareb diyā thā jaltī huī gandhak kī jhīl meṅ phaiṅkā gayā, wahāṅ jahāṅ haiwān aur jhūṭe nabī ko pahle phaiṅkā gayā thā. Us jagah par unheṅ din rāt balki abad tak azāb sahnā paṛegā.

Āḳhirī Adālat

11 Phir maiṅ ne ek baṛā safed taḳht
dekhā aur use jo us par baiṭhā
hai. Āsmān-o-zamīn us ke huzūr
se bhāg kar ġhāyb ho gae. 12 Aur
maiṅ ne tamām murdoṅ ko taḳht
ke sāmne khaṛe dekhā, ḳhāh wuh
chhoṭe the yā baṛe. Kitābeṅ kholī
gaīṅ. Phir ek aur kitāb ko khol diyā
gayā jo kitāb-e-hayāt thī. Murdoṅ
kā us ke mutābiq faislā kiyā gayā
jo kuchh unhoṅ ne kiyā thā aur jo
kitāboṅ meṅ darj thā. 13 Samundar
ne un tamām murdoṅ ko pesh kar
diyā jo us meṅ the, aur Maut aur
Pātāl ne bhī un murdoṅ ko pesh
kar diyā jo un meṅ the. Chunāṅche
har shaḳhs kā us ke mutābiq faislā
kiyā gayā jo us ne kiyā thā. 14 Phir
maut aur Pātāl ko jaltī huī jhīl meṅ
phaiṅkā gayā. Yih jhīl dūsrī maut
hai. 15 Jis kisī kā nām kitāb-e-hayāt
meṅ darj nahīṅ thā use jaltī huī jhīl
meṅ phaiṅkā gayā.

Nayā Āsmān aur Naī Zamīn

21 Phir maiṅ ne ek nayā
āsmān aur ek naī zamīn
dekhī. Kyoṅki pahlā āsmān aur
pahlī zamīn ḳhatm ho gae the aur
samundar bhī nest thā. 2 Maiṅ ne
nae Yarūshalam ko bhī dekhā. Yih
muqaddas shahr dulhan kī sūrat
meṅ Allāh ke pās se āsmān par
se utar rahā thā. Aur yih dulhan
apne dūlhe ke lie taiyār aur sajī
huī thī. 3 Maiṅ ne ek āwāz sunī jis
ne taḳht par se kahā, “Ab Allāh kī
sukūnatgāh insānoṅ ke darmiyān
hai. Wuh un ke sāth sukūnat karegā
aur wuh us kī qaum hoṅge. Allāh
ḳhud un kā Ḳhudā hogā. 4 Wuh un
kī āṅkhoṅ se tamām āṅsū poṅchh
ḍālegā. Ab se na maut hogī na
mātam, na ronā hogā na dard,
kyoṅki jo bhī pahle thā wuh jātā
rahā hai.”

5 Jo taḳht par baiṭhā thā us ne
kahā, “Maiṅ sab kuchh nae sire
se banā rahā hūṅ.” Us ne yih bhī
kahā, “Yih likh de, kyoṅki yih alfāz
qābil-e-etamād aur sachche haiṅ.”
6 Phir us ne kahā, “Kām mukammal
ho gayā hai! Maiṅ Alif aur Ye,
Awwal aur Āḳhir hūṅ. Jo pyāsā
hai use maiṅ zindagī ke chashme
se muft pānī pilāūṅgā. 7 Jo ġhālib
āegā wuh yih sab kuchh wirāsat
meṅ pāegā. Maiṅ us kā Ḳhudā
hūṅgā aur wuh merā farzand hogā.
8 Lekin buzdiloṅ, ġhairīmāndāroṅ,
ghinaunoṅ, qātiloṅ, zinākāroṅ,
jādūgaroṅ, butparastoṅ aur tamām

jhūṭe logoṅ kā anjām jaltī huī gandhak kī sholāḳhez jhīl hai. Yih dūsrī maut hai.”

Nayā Yarūshalam

9 Jin sāt farishtoṅ ke pās sāt āḳhirī balāoṅ se bhare pyāle the un meṅ se ek ne mere pās ā kar kahā, “Ā, maiṅ tujhe dulhan yānī Lele kī bīwī dikhāūṅ.” 10 Wuh mujhe Rūh meṅ uṭhā kar ek baṛe aur ūṅche pahāṛ par le gayā. Wahāṅ se us ne mujhe muqaddas shahr Yarūshalam dikhāyā jo Allāh kī taraf se āsmān par se utar rahā thā. 11 Use Allāh kā jalāl hāsil thā aur wuh anmol jauhar balki billaur jaise sāf-shaffāf yashab kī tarah chamak rahā thā. 12 Us kī baṛī aur ūṅchī fasīl meṅ bārah darwāze the, aur har darwāze par ek farishtā khaṛā thā. Darwāzoṅ par Isrāīl ke bārah qabīloṅ ke nām likhe the. 13 Tīn darwāze mashriq kī taraf the, tīn shimāl kī taraf, tīn junūb kī taraf aur tīn maġhrib kī taraf. 14 Shahr kī fasīl kī bārah buniyādeṅ thīṅ jin par Lele ke bārah rasūloṅ ke nām likhe the. 15 Jis farishte ne mujh se bāt kī thī us ke pās sone kā gaz thā tāki shahr, us ke darwāzoṅ aur us kī fasīl kī paimāish kare. 16 Shahr chaukor thā. Us kī lambāī utnī hī thī jitnī us kī chauṛāī. Farishte ne gaz se shahr kī paimāish kī to patā chalā ki us kī lambāī, chauṛāī aur ūṅchāī 2,400 kilomīṭar hai. 17 Jab us ne fasīl kī paimāish kī to chauṛāī 60 mīṭar thī yānī us paimāne ke hisāb se jo wuh istemāl kar rahā thā. 18 Fasīl yashab kī thī jabki shahr ḳhālis sone kā thā, yānī sāf-shaffāf shīshe jaise sone kā. 19 Shahr kī buniyādeṅ har qism ke qīmtī jawāhar se sajī huī thīṅ: pahlī yashab[a] se, dūsrī sang-e-lājaward[b] se, tīsrī sang-e-yamānī[c] se, chauthī zumurrad se, 20 pāṅchwīṅ sang-e-sulemānī[d] se, chhaṭī aqīq-e-ahmar[e] se, sātwīṅ

[a] jasper
[b] lapis lazuli
[c] chalcedony
[d] Sardonyx. Yānī sang-e-sulemānī kī ek qism jis meṅ nāranjī aur safed aqīq ke parat yake bād dīgare hote haiṅ.
[e] carnelian

zabarjad[a] se, āṭhwīṅ āb-e-bahr[b] se, nawwīṅ pukhrāj[c] se, daswīṅ aqīq-e-sabz[d] se, gyārhwīṅ nīle rang ke zarqon[e] se aur bārhwīṅ yāqūt-e-arġhawānī[f] se. **21** Bārah darwāze bārah motī the aur har darwāzā ek motī kā thā. Shahr kī baṛī saṛak ḳhālis sone kī thī, yānī sāf-shaffāf shīshe jaise sone kī.

22 Maiṅ ne shahr meṅ Allāh kā ghar na dekhā, kyoṅki Rab Qādir-e-mutlaq Ḳhudā aur Lelā hī us kā maqdis haiṅ. **23** Shahr ko sūraj yā chāṅd kī zarūrat nahīṅ jo use raushan kare, kyoṅki Allāh kā jalāl use raushan kar detā hai aur Lelā us kā charāġh hai. **24** Qaumeṅ us kī raushnī meṅ chaleṅgī, aur zamīn ke bādshāh apnī shān-o-shaukat us meṅ lāeṅge. **25** Us ke darwāze kisī bhī din band nahīṅ hoṅge kyoṅki wahāṅ kabhī bhī rāt kā waqt nahīṅ āegā. **26** Qaumoṅ kī shān-o-shaukat us meṅ lāī jāegī. **27** Koī nāpāk chīz us meṅ dāḳhil nahīṅ hogī, na wuh jo ghinaunī harkateṅ kartā aur jhūṭ boltā hai. Sirf wuh dāḳhil hoṅge jin ke nām Lele kī kitāb-e-hayāt meṅ darj haiṅ.

Mukāshafā

22 Phir farishte ne mujhe zindagī ke pānī kā dariyā dikhāyā. Wuh billaur jaisā sāf-shaffāf thā aur Allāh aur Lele ke taḳht se nikal kar **2** shahr kī baṛī saṛak ke bīch meṅ se bah rahā thā. Dariyā ke donoṅ kināroṅ par zindagī kā daraḳht thā. Yih daraḳht sāl meṅ bārah dafā phal lātā thā, har mahīne meṅ ek bār. Aur daraḳht ke patte qaumoṅ kī shafā ke lie istemāl hote the. **3** Wahāṅ koī bhī malaūn chīz nahīṅ hogī. Allāh aur Lele kā taḳht shahr meṅ hoṅge aur us ke ḳhādim us kī ḳhidmat kareṅge. **4** Wuh us kā chehrā dekheṅge, aur us kā nām un ke māthoṅ par hogā. **5** Wahāṅ rāt nahīṅ hogī aur unheṅ kisī charāġh yā sūraj kī raushnī kī zarūrat nahīṅ hogī, kyoṅki Rab Ḳhudā unheṅ raushnī degā. Wahāṅ wuh abad tak hukūmat kareṅge.

---

[a] peridot
[b] beryl
[c] topaz
[d] chrysoprase
[e] Yūnānī lafz kuchh mubham-sā hai.
[f] amethyst

Īsā kī Āmad

6 Farishte ne mujh se kahā, “Yih bāteṅ qābil-e-etamād aur sachchī haiṅ. Rab ne jo nabiyoṅ kī rūhoṅ
kā Ḳhudā hai apne farishte ko bhej
diyā tāki apne ḳhādimoṅ ko wuh
kuchh dikhāe jo jald hone wālā
hai.”
7 Īsā farmātā hai, “Dekho, maiṅ
jald āūṅgā. Mubārak hai wuh jo
is kitāb kī peshgoiyoṅ ke mutābiq
zindagī guzārtā hai.”
8 Maiṅ Yūhannā ne ḳhud yih
kuchh sunā aur dekhā hai. Aur
use sunane aur deḳhne ke bād
maiṅ us farishte ke pāṅwoṅ meṅ
gir gayā jis ne mujhe yih dikhāyā
thā aur use sijdā karnā chāhtā thā.
9 Lekin us ne mujh se kahā, “Aisā
mat kar! Maiṅ bhī usī kā ḳhādim
hūṅ jis kā tū, tere bhāī nabī aur
kitāb kī pairawī karne wāle haiṅ.
Ḳhudā hī ko sijdā kar!” 10 Phir
us ne majhe batāyā, “Is kitāb kī
peshgoiyoṅ par muhr mat lagānā,
kyoṅki waqt qarīb ā gayā hai. 11 Jo
ġhalat kām kar rahā hai wuh ġhalat
kām kartā rahe. Jo ghinaunā hai
wuh ghinaunā hotā jāe. Jo rāstbāz
hai wuh rāstbāzī kartā rahe. Jo
muqaddas hai wuh muqaddas hotā
jāe.”
12 Īsā farmātā hai, “Dekho, maiṅ
jald āne ko hūṅ. Maiṅ ajr le
kar āūṅgā aur maiṅ har ek ko us
ke kāmoṅ ke muwāfiq ajr dūṅgā.
13 Maiṅ Alif aur Ye, Awwal aur
Āḳhir, Ibtidā aur Intahā hūṅ.”
14 Mubārak haiṅ wuh jo apne
libās ko dhote haiṅ. Kyoṅki wuh
zindagī ke daraḳht ke phal se khāne
aur darwāzoṅ ke zariye shahr meṅ
dāḳhil hone kā haq rakhte haiṅ.
15 Lekin bāqī sab shahr ke bāhar
raheṅge. Kutte, zināḳār, qātil,
butparast aur tamām wuh log jo
jhūṭ ko pyār karte aur us par
amal karte haiṅ sab ke sab bāhar
raheṅge.
16 “Maiṅ Īsā ne apne farishte ko
tumhāre pās bhejā hai tāki wuh
jamātoṅ ke lie tumheṅ in bātoṅ kī
gawāhī de. Maiṅ Dāūd kī Jaṛ aur
Aulād hūṅ, maiṅ hī chamaktā huā
Subah kā Sitārā hūṅ.”
17 Rūh aur dulhan kahtī haiṅ, “Ā!”
Har sunane wālā bhī yihī kahe,
“Ā!”
Jo pyāsā ho wuh āe aur jo chāhe
wuh zindagī kā pānī muft le le.

Ḳhulāsā

18 Maiṅ, Yūhannā har ek ko jo is
kitāb kī peshgoiyāṅ suntā hai āgāh
kartā hūṅ, agar koī is kitāb meṅ
kisī bhī bāt kā izāfā kare to Allāh us
kī zindagī meṅ un balāoṅ kā izāfā
karegā jo is kitāb meṅ bayān kī gaī
haiṅ. 19 Aur agar koī nabuwwat kī
is kitāb se bāteṅ nikāle to Allāh
us se kitāb meṅ mazkūr zindagī
ke daraḳht ke phal se khāne aur
muqaddas shahr meṅ rahne kā haq
chhīn legā.

20 Jo in bātoṅ kī gawāhī detā hai
wuh farmātā hai, "Jī hāṅ! Maiṅ
jald hī āne ko hūṅ." "Āmīn! Ai
Ḳhudāwand Īsā ā!"

21 Ḳhudāwand Īsā kā fazl sab ke
sāth rahe.